

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

ÚÚR

SLOVNÍK ÚZEMNÍHO ROZVOJE

Aktuální verze k 12. 6. 2025

Rozvoj ve všech oblastech

Slovník územního rozvoje byl založen Ústavem územního rozvoje pod garancí odboru územního plánování Ministerstva pro místní rozvoj v roce 2002. Jeho cílem bylo vytvořit katalog pojmů územního plánování.

Slovník územního rozvoje je průběžně doplňovaný a aktualizovaný katalog pojmů a definic územního rozvoje a souvisejících oborů.

Je určen zejména pro veřejnou správu a odbornou veřejnost.

Od roku 2017 probíhá **spolupráce s Asociací pro urbanismus a územní plánování ČR** (dále AUÚP ČR) na definování vybraných pojmů, zařazených ve slovníku. AUÚP ČR navrhuje u vybraných pojmů definice hlavní. Definice hlavní jsou zejména v případě více definic u téhož pojmu považovány za nejvhodnější a nejpresnější pro daný pojem.

Pojmy, které jsou neaktuální, časově omezené nebo vychází z neplatných právních předpisů, jsou ze slovníku průběžně vyřazovány. Na webových stránkách ÚÚR jsou k dispozici pro studijní účely.

Slovník územního rozvoje je dostupný na stránkách ÚÚR na adrese:

<https://www.uur.cz/uzemni-planovani/slovník-uzemního-rozvoje/slovník-ur/>

Uživatelé si zde mohou slovník stáhnout v aktuálním znění.

Současně je kompletní znění internetové podoby slovníku pololetně zveřejňováno jako **ucelený soubor ve formátu PDF**. Tato verze je **aktuální k 12. 6. 2025**.

Upozornění: V průběhu roku 2025 probíhá na Slovníku územního rozvoje celková revize. Uživatelům se omlouváme za případné nesrovnalosti, popř. nejednotné grafické uspořádání.

Aarhuská úmluva 2025

Definice z dalších zdrojů

Úmluva o přístupu k informacím, účasti veřejnosti na rozhodování a přístupu k právní ochraně v záležitostech životního prostředí, známá jako Aarhuská úmluva, je přelomovým dokumentem pro životní prostředí a demokracii. Veřejnost je v duchu Aarhuské úmluvy postavena jako partner veřejné správy s právem:

- získávat srozumitelné informace o životním prostředí,
- účastnit se rozhodování,
- mít zajištěnu právní ochranu.

Toto jsou věcné okruhy, tzv. pilíře Aarhuské úmluvy.

Zdroj: [Oficiální stránka Aarhuské úmluvy](#), 2025.

Mezinárodní úmluva Evropské hospodářské komise OSN o přístupu k informacím, účasti veřejnosti na rozhodování a přístupu k právní ochraně v záležitostech životního prostředí, uzavřená v Aarhusu, Dánsko, 25. června 1998.

V ČR jsou požadavky úmluvy obsaženy zejména v zákoně o právu na informace o životním prostředí, v zákoně o posuzování vlivů na životní prostředí, ve stavebním zákoně, správním řádu a v soudním řádu správním.

Zdroj: Tichá Tereza a kol.: [Slovník pojmů užívaných v právu životního prostředí](#). 1. vydání. Praha: ABF – nakladatelství ARCH, 2004.

Absorpční kapacita (u fondů EU)

Anglický překlad

Absorption capacity

Definice z dalších zdrojů

Absorpční kapacita vyjadřuje míru schopnosti státu využít prostředky poskytované z fondů EU. Tento problém má řadu aspektů, především je to:

1. administrativní kapacita, tj. schopnost řídit programy hrazené z fondů EU v souladu s příslušnými pravidly a předpisy EU,
2. spolufinancování, tj. schopnost spolufinancovat projekty z domácích veřejných zdrojů a
3. zásobník projektů, tj. schopnost připravit s dostatečným předstihem kvalitní projekty, jež čekají na financování.

Zdroj: [DotaceEU.cz – slovník pojmů](#), 2021 [cit. 12. 2. 2021].

Acidifikace životního prostředí

Definice z dalších zdrojů

Okyselování vod, půdy a vegetace vlivem účinku kysličitých škodlivin (SO₂, oxidy dusíku, amoniak).

Zdroj: Eurovoc – [Úřad pro publikace Evropské unie](#).

Spázané emise SO₂ udávající ekvivalentní emise vyprodukované během celého životního cyklu daného výrobku nebo jeho části, způsobující okyselování (acidifikaci) prostředí. Ekvivalentní znamená, že se nejedná pouze o emise SO₂, ale také o emise dalších plynů způsobujících okyselování prostředí, jejichž efekt je přepočítán na úroveň efektu SO₂. Udává se v gramech nebo v kilogramech SO₂ ekvivalentních – [kg SO₂, ekv.] nebo [g SO₂, ekv.].

Zdroj: [Slovník pojmů, Envimat](#), 2016 [cit. 5. 12. 2016].

Neplatná definice

Proces okyselování složek a dalších objektů životního prostředí působeného emisemi látek znečišťujících ovzduší.

Zdroj: Nařízení vlády č. 351/2002 Sb., kterým se stanoví závazné emisní stropy pro některé látky znečišťující ovzduší a způsob přípravy a provádění emisních inventur a emisních projekcí. (Zrušeno)

Administrativní registr ekonomických subjektů ARES 2025

Definice z dalších zdrojů

Administrativní registr ekonomických subjektů je informační systém, který umožňuje vyhledávání nad ekonomickými subjekty registrovanými v České republice. Zprostředkovává zobrazení údajů vedených v jednotlivých registrech státní správy, ze kterých čerpá data (tzv. zdrojové registry).

Ekonomické subjekty, které z jakéhokoli důvodu nemají uvedené IČO a nelze je jednoznačně identifikovat, nemusí být zobrazené (nalezené).

V IS ARES se nelze registrovat přímo. Je nutné postupovat ve shodě s příslušnými zákony a registrovat se na registračních místech příslušných orgánů veřejné správy. Stejně tak změny údajů či ukončení registrace je nutné nahlásit na instituci, která vede příslušný zdrojový registr. Seznam zdrojových registrů a zodpovědných institucí je uveden na stránce ÚŘADY REGISTRACE.

Uveřejňovaná data v ARES jsou v souladu s nařízením (EU) 2016/679 – GDPR, o ochraně osobních údajů.

Zdroj: [Administrativní registr ekonomických subjektů](#), cit. [9. 4. 2025].

Agenda 21

Definice z dalších zdrojů

Dokument podepsaný na konferenci OSN o životním prostředí a rozvoji (Rio de Janeiro, červen 1992), který pojednává problematiku ochrany životního prostředí a rozvoje všech států (skupin států) komplexně a globálně. Staví na principech trvale udržitelného rozvoje. Agenda 21 je akčním plánem států světa pro 21. století. Má 40 kapitol, rozdělených do čtyř částí: sociální a ekonomické aspekty, ochrana zdrojů a hospodaření s nimi, posilování úlohy velkých skupin, nástroje a mechanismy k uskutečňování. Kromě doporučení a návodů vyzývá text Agendy 21 k přijetí státních politik (strategií) trvale udržitelného rozvoje.

Zdroj: Matějka, Vladimír, Mokry, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Agenda pro 21. století, základní několikasetstránkový dokument Konference v Rio de Janeiro, rozpracovává zásady realizace udržitelného rozvoje obsažené v dalším dokumentu konference – Deklaraci z Rio de Janeiro o životním prostředí a rozvoji.

Je rozdělen do čtyř hlavních částí – ochrana zdrojů a hospodaření s nimi, sociální a ekonomické aspekty, finanční zdroje, úloha velkých společenských skupin.

Prioritní cíle – zefektivnění spotřeby energie a surovin, zavádění nových technologií, změny v hospodaření s půdou, aplikace EIA, odstranění chudoby atd.

Metodou realizace Agendy 21 je její rozpracování do podmínek měst, mikroregionů a regionů a podle typů lidských aktivit nebo ekonomických sektorů.

Zdroj: Pásková, Martina - Zelenka, Josef. Výkladový slovník cestovního ruchu. Kompletně přepracované a doplněné 2. vydání. Praha: Linde, 2012.

Agenda 21 pro cestovní ruch

Definice z dalších zdrojů

Nebo též Agenda 21 pro průmysl cestovního ruchu. Rozpracování Agendy 21 pro podmínky a specifika cestovního ruchu. Mezi hlavní zásady uvedeného dokumentu patří: cestovní ruch a cestování mohou pomoci lidem v dosažení zdravého a aktivního stylu života v harmonii s přírodou, mohou přispět k zachování, ochraně a regeneraci zemského ekosystému, měly by být založeny na udržitelných vzorcích produkce a spotřeby a ochrana životního prostředí by se měla stát nedílnou součástí procesu rozvoje cestovního ruchu.

Zdroj: Pásková, Martina - Zelenka, Josef. Výkladový slovník cestovního ruchu. Kompletně přepracované a doplněné 2. vydání. Praha: Linde, 2012.

Aglomerace

Definice podle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR

Urbanizovaná část krajiny tvořená jádrovým městem a zázemím. Zázemí je tvořeno aglomerovanými (propojenými) obcemi s intenzivními obousměrnými vztahy s jádrem.

Zdroj: Slovník suburbanizace [cit. 2014-09-23].

Definice z dalších zdrojů

Ministerstvo pro místní rozvoj v oblasti hodnocení a snižování hluku z hlediska dlouhodobého průměrného hlukového zatížení životního prostředí stanoví vyhláškou seznam aglomerací. Aglomerací se rozumí urbanizované území městského charakteru s více než 100 000 trvale bydlícími obyvateli, tvořené jednou nebo více obcemi s intenzivními ekonomickými, sociálními a územně technickými vazbami.

Zdroj: Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, § 81 písm. a).

Velká města s okolním osídlením. Rozlišujeme monocentrickou (jádrom je jedno velké město) a polycentrickou (konurbace) sídelní soustavu.

Zdroj: HRŮŽA, Jiří. Slovník soudobého urbanismu. 1. vyd. Praha: Odeon, 1977, 341 s.

1. V širším smyslu: prostorové soustředění aktivit a lidí za účelem vzájemného prospěchu.
2. Typicky v urbanismu: průmyslová oblast, velké město.
3. Produkce: seskupení produkčních aktivit ve vzájemné blízkosti, což zvyšuje jejich efektivitu (výkonnost) díky společnému využití infrastruktury a objemu produkce.

Agglomerace jsou významnými zdrojovými oblastmi pro cestovní ruch a rekreaci.

Zdroj: Pásková, Martina - Zelenka, Josef. Výkladový slovník cestovního ruchu. Kompletně přepracované a doplněné 2. vydání. Praha: Linde, 2012.

Silně urbanizované území velkého města a jeho okolí, zahrnující geograficky blízké sídelní útvary s jejich spádovými územími. Vyznačuje se:

- vysokou intenzitou ekonomických a společenských činností, vysokou úrovní vývoje výrobních sil, vysokou hustotou osídlení a vysokou mobilitou obyvatelstva,
- dominujícím postavením jednoho, dvou nebo několika měst, která tvoří jádro aglomerace (monocentrická, bicentrická, polycentrická aglomerace),
- sociální, ekonomickou a územní jednotou,
- převahou nezemědělského obyvatelstva, které má existenční základnu hlavně v pracovních jádřích města,
- intenzivními, trvalými a většinou každodenními ekonomickými, sociálními, kulturními a jinými vztahy mezi jádrem a ostatními sídelními útvary aglomerace,
- diferenciací funkcí mezi jádrem a ostatními pásmy aglomerace,
- souvislostí dopravního systému a souvislostí technické infrastruktury.

Zdroj: Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

Soustava osídlení, která se živelně nebo plánovitě tvoří v okolí velkých měst jako důsledek urbanizačního procesu. Sídelní aglomerace je hromadění obyvatel na ploše města a v jeho zájmovém okolí, postupné splynutí města s původně samostatnými sídelními útvary. Vyznačuje se značnou koncentrací výrobních sil a bytového fondu, obvykle s dominujícím postavením jednoho sídelního útvaru (aglomerace monocentrická).

Zdroj: Oberstein, Ivo - Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Akademie územního rozvoje, Leibnizovo sdružení

Definice z dalších zdrojů

Akademie územního rozvoje, Leibnizovo sdružení (Akademie für Raumentwicklung in der Leibniz-Gemeinschaft) se sídlem v Hannoveru, SRN, je instituce, která byla založena v roce 1946 a zabývá se výzkumem v oblasti prostorového plánování a regionálního rozvoje. Vytváří síť expertů v širokém okruhu disciplín z celé Evropy a podporuje spolupráci mezi vědou a praxí. Je financována společně z prostředků spolku a zemí.

ARL si klade za cíl připravovat své pracovní výsledky tak, aby byly využitelné pro vědu, správu, politiku, hospodářství a společnost a aby byly přístupné veřejnosti.

ARL vytváří pracovní společenství pro spolupráci na určených tématech, a to buď uvnitř SRN mezi jednotlivými zeměmi, nebo mezi příhraničními zeměmi SRN a sousedními státy.

Zdroj: Ústav územního rozvoje, Brno 2023. [Mezinárodní spolupráce / ARL](#).

Akropole

Definice z dalších zdrojů

Akropole je vydělená ústřední část opevněného areálu hradišť, ve středověku též samostatné pevnůstky předhradí.

Zdroj: Hradní architektura – vybrané pojmy, 2017 [cit. 10. 5. 2017].

Aktér cestovního ruchu

Anglický překlad

Tourism Stakeholder

Definice podle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR

Aktér cestovního ruchu je každá osoba či organizace, která se na něm podílí, nebo je jím ovlivněna.

Zdroj: Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2023.

Definice z dalších zdrojů

Aktér cestovního ruchu je každá osoba či organizace, podílející se, ovlivněná cestovním ruchem či mající jiný vztah k cestovnímu ruchu v dané destinaci.

Zdroj: Koncepce státní politiky cestovního ruchu v České republice na období 2014–2020, MMR 2013.

Aktér cestovního ruchu je každá osoba či organizace, podílející se, ovlivněná cestovním ruchem či mající jiný vztah k cestovnímu ruchu v dané destinaci. Typickými aktéry jsou návštěvníci destinace, místní obyvatelé, místní samospráva, společnost destinačního managementu, organizace veřejné správy, různé typy organizací cestovního ruchu (cestovní kanceláře,...) s působností v dané destinaci, aktuální i potenciální investoři do infrastruktury, dobrovolníci, vlastníci půdy, ministerstva, místně a věcně příslušné nevládní organizace, muzea, regionální rozvojové agentury, komise cestovního ruchu na krajských úřadech, územně příslušné orgány ochrany přírody a krajiny, památkové péče a územního plánování, atd.

Zdroj: Pásková, Martina - Zelenka, Josef. Výkladový slovník cestovního ruchu. Kompletně přepracované a doplněné 2. vydání. Praha: Linde, 2012.

Aktivní dům

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Také dům plusový. Dům, který je ještě úspornější než dům nulový. Pro aktivní domy je charakteristické, že vyprodukují více energie, než samy spotřebují. Dům si tak vydělá nejen na svůj provoz, ale zpětně třeba i na část své výstavby. Aktivní dům je vysoce ekologický, protože nezanechává žádnou uhlíkovou stopu. Je vybaven vlastními energetickými zdroji, které využívají těch nejmodernějších technologií dostupných na trhu a vyrobí více energie, než dům a jeho obyvatelé spotřebují. Na střeše plusového domu jsou umístěné fotovoltaické panely a solární kolektory pro ohřev vody. Jako doplňkový zdroj tepla slouží například kotel na biomasu. Po část roku, kdy je slunečního záření hodně a solární panely vyrábí energie přebytek, ji dům dodává do sítě. Důležitá je i správná orientace a tvar stavby - obytné místnosti by měly směřovat na jih.

Zdroj: [Stavební slovník](#), 2022 [cit. 17. 3. 2022].

Aktivní zóna záplavového území

Definice z dalších zdrojů

Pro účely této vyhlášky se rozumí aktivní zónou záplavového území - území v zastavěných územích obcí a v územích určených k zástavbě podle územních plánů, jež při povodni odvádí rozhodující část celkového průtoku, a tak bezprostředně ohrožuje život, zdraví a majetek lidí.

Zdroj: *Vyhláška č. 236/2002 Sb., o způsobu a rozsahu zpracovávání návrhu a stanovování záplavových území, ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. e).*

Zóna vymezená vodoprávním úřadem na návrh správce vodního toku v současně zastavěných územích obcí, v územích určených k zástavbě podle územně plánovací dokumentace, případně podle potřeby v dalších územích, a to podle nebezpečnosti povodňových průtoků. V aktivní zóně záplavového území jsou ze zákona zakázány vybrané stavby a činnosti; mimo aktivní zónu v záplavovém území může vodoprávní úřad stanovit rozhodnutím omezující podmínky. Viz § 66 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon); § 2 vyhlášky č. 236/2002 Sb., o způsobu a rozsahu zpracovávání návrhu a stanovování záplavových území.

Zdroj: *Tichá Tereza a kol.: Slovník pojmů užívaných v právu životního prostředí. 1. vydání. Praha: ABF – nakladatelství ARCH, 2004.*

Aktualizace územně analytických podkladů 2024

Definice podle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, a jeho prováděcích vyhlášek

Autorizovaný inspektor vydává odborné posudky pro účely kolaudace staveb.

Autorizovaný inspektor vydává na žádost stavebníka posudek pro účely posouzení souladu projektové dokumentace pro provádění stavby s dokumentací pro povolení stavby a s jejími změnami a s požadavky na výstavbu, popřípadě s technickými předpisy a technickými normami.

Zdroj: *Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 276.*

(1) Oprávnění k výkonu činnosti autorizovaného inspektora udělí ministerstvo fyzické osobě, která

- a) je plně svéprávná,
- b) dosáhla magisterského vzdělání architektonického nebo stavebního směru,
- c) je autorizovanou osobou,
- d) má nejméně 15 let praxe v projektové činnosti nebo v odborném vedení provádění staveb anebo na stavebním úřadu, má-li osvědčení o zvláštní odborné způsobilosti podle jiného právního předpisu),
- e) je bezúhonná,
- f) prokázala odborné znalosti a zkušenosti potřebné pro výkon funkce při zkoušce před odbornou komisí, jejíž členy jmenuje a odvolává ministerstvo.

(2) Za splnění podmínek stanovených v odstavci 1 písm. a), b), c), e) a f) a po vyjádření České komory architektů nebo České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě (dále jen „Komora“) může být oprávnění k činnosti autorizovaného inspektora uděleno i odborníkovi z vysoké školy, výzkumného pracoviště nebo vědeckého ústavu, i když nesplňuje stanovenou praxi.

Zdroj: *Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 277.*

Neplatná definice

Poživatel průběžně aktualizuje územně analytické podklady na základě nových údajů o území a průzkumu území a nejpozději do 4 let pořídí jejich úplnou aktualizaci.

Zdroj: *Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 28 odst. 1.*

Akustická ekologie

Definice z dalších zdrojů

Akustická ekologie (v angličtině: acoustic ecology) je směr v rámci ekologie studující vzájemné vztahy a interakce mezi živými organismy navzájem i jejich prostředím probíhající skrze zvuk.

Někdy se setkáváme místo termínu akustická antropologie také s označením ekologie zvukového prostředí (soundscape ecology), ekologie zvuku (ecology of sound) či zvuková ekologie (sound ecology); z významového hlediska si jsou rovny a můžeme je proto považovat za synonyma.

Zdroj: [Enviwiki](#) [cit. 17. 9. 2020].

Alokace

Anglický překlad

Allocation

Definice z dalších zdrojů

1. V cestovním ruchu: přidělování kapacity poskytovatele služeb cestovního ruchu (u lůžkové kapacity konkrétních pokojů, konkrétních míst v dopravních prostředcích atd.).
2. V ekonomii: optimální umísťování kapitálu, investic, zdrojů i podnikatelských aktivit.

Zdroj: Pásková, Martina - Zelenka, Josef. Výkladový slovník cestovního ruchu. Kompletně přepracované a doplněné 2. vydání. Praha: Linde, 2012.

V případě fondů EU je alokace je objem finančních prostředků určený pro danou oblast podpory nebo prioritní osu v rámci operačního programu. Alokací se dle kontextu rozumí též množství finančních prostředků určených pro daný stát, pro příslušný cíl regionální politiky nebo pro určitý operační program.

Zdroj: Dotace EU – Slovník pojmů. MMR, 2016 [cit. 5. 12. 2016].

Alokační modelování

Anglický překlad

Location Allocation Models

Definice z dalších zdrojů

Optimalizační metoda v urbanistice, užívající vytváření modelů a odpovídající propočty k optimální lokalizaci centrálních užitečných komplexů (obchodní domy, nemocnice, úřady apod.) s cílem minimalizovat náklady na dopravu a další náklady.

V cestovním ruchu využití např. při budování středisek cestovního ruchu a honey-pot - optimalizace dopravy, vlivů na životní prostředí, pohybu osob, dostupnosti atd.

Zdroj: Pásková, Martina - Zelenka, Josef. Výkladový slovník cestovního ruchu. Kompletně přepracované a doplněné 2. vydání. Praha: Linde, 2012.

Alternativa

Definice z dalších zdrojů

Alternativa - výběr, volba mezi dvěma nebo několika vzájemně se vylučujícími možnostmi, jedna z těchto možností.

Zdroj: Petráčková, V., Kraus, J. a kol.: Akademický slovník cizích slov. Praha: Academia, 1995.

Jedno z řešení, která přicházejí v úvahu pro výběr (volbu) v procesu rozhodování.

Zdroj: Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

Amenitní migrace

Anglický překlad

Amenity migration

Definice z dalších zdrojů

Amenitní migrace je motivovaná příjemným a hodnotným životním prostředím (nejedná se tedy o migraci motivovanou ekonomickými aspekty, lepšími pracovními podmínkami, množstvím pracovních příležitostí, o politicky motivovanou migraci atd.)

Zahrnuje částečně cestovní ruch, rekreační migraci a imigraci, ale především trvalé přistěhovalectví. Amenitní migrace se dělí z časového hlediska na trvalou, přechodnou (letní, zimní byty, vily...) a periodickou (chataři, chalupáři, návštěvníci destinace).

Zdroj: Pásková, Martina - Zelenka, Josef. Výkladový slovník cestovního ruchu. Praha: MMR, 2002.

Analýza

Definice z dalších zdrojů

Analýza je pojem z fyziky a chemie, obecně se používá k označení myšlenkového nebo faktického rozkládání celku na části. Navazující syntéza pak opět spojuje tyto části v celek. A. rozlišuje jednotlivé části a zkoumá jejich funkce a vazby v celku. Analyzovat lze strukturu určitého systému i dějů (procesů), které v něm probíhají. V aplikaci na přípravu a realizaci projektu spojených s výstavbou je analýza a navazující syntéza spojována nejčastěji s hledáním optimální varianty struktury projektem realizovaného díla (např. stavby) i optimální varianty postupu jeho realizace.

Zdroj: Matějka, Vladimír - Mokřý, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Anténa (anténní zařízení)

Anglický překlad

aerial / antenna

Definice z dalších zdrojů

Antény jsou potřebné k bezdrátovému přenosu informací. Vysílací anténa vyzařuje elektromagnetickou energii a přijímací anténa na vzdáleném místě přijímá velice malou část této vysílané energie a přivádí ji přenosovou cestou k příjemci.

Přijímací antény mají zachytit signál vysílače a přivést jej do přijímače. Na elektrické pole elektromagnetického vlnění vyzařované vysílací anténou reaguje např. tyčová anténa a na magnetické pole např. feritová anténa.

Zdroj: MŠMT ČR, Investice do rozvoje vzdělávání. Projekt: Inovace oboru Mechatronik, Registrační číslo: CZ.1.07/1.1.08/03.0009

Neplatná definice

Anténní zařízení (anténa) - sestává z vlastní anténní soustavy, napáječů, nosných částí a zařízení ochranných.

Anténní soustava - část anténního zařízení, která přijímá (přijímací anténa) nebo vysílá (vysílací anténa) elektromagnetické vlny. Bývá tvořena jedním nebo více prvky aktivními i prvky pasivními.

Napáječ antény - vysokofrekvenční vedení spojující aktivní prvky antény se zdrojem nebo spotřebičem elektromagnetické energie. Může být jednovodičové i vícevodičové.

Nosné části - stožáry, kotvy, lana apod., které udržují a zajišťují anténní soustavu v žádané výši a poloze.

Zařízení ochranná - chrání anténní zařízení i zařízení na anténu připojená a osoby před účinky atmosférické elektřiny.

Stožáry - vertikální tyč nebo nosná konstrukce pro upevnění anténní soustavy.

Kotva (lano, tyč) - zpevňuje a stabilizuje nosnou konstrukci anténní soustavy.

Zdroj: ČSN 34 2820 Předpisy pro antény. Praha: Vydavatelství norem, 1962. (Zrušena)

Anténa společná

Anglický překlad

Master Antenna

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR

Společná anténa (SA) je zařízení pro společný příjem televizního a radiového signálu.

Zdroj: Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2019.

Neplatná definice

Společná anténa - je schopna zásobit větší počet přijímačů vysokofrekvenčním signálem v dostatečné úrovni a je připojena zpravidla na společný anténní rozvod.

Zdroj: ČSN 34 2820 Předpisy pro antény. Praha: Vydavatelství norem, 1962. (Zrušena)

Antropocentrismus

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Názor na postavení člověka na Zemi, podle něhož je zdrojem všech hodnot člověk (anthropos člověk). Veškerá činnost člověka je směřována pouze k uspokojování potřeb, požadavků a tužeb člověka. Zájem o ostatní druhy a o přírodu je druhotný. Antropocentrismus vyjadřuje pocit nadvlády a nadřazenosti nad přírodou a může se projevat přílišným kořističtstvím s negativními dopady na přírodu. Ekologický antropocentrismus lze chápat i jako altruismus a vědomou odpovědnost a jako důsledek tohoto i ochranu přírody a "dobrovolnou střídmost".

Braniš, Martin a kol.: Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Antropogenní (faktory, pochody, vlivy...) 2023

Definice hlavní

Vznikající činností člověka.

Antropogenní- Slovník cizích slov (infoz.cz).

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Vytvořený, změněný nebo ovlivněný člověkem, jeho činností, obzvláště procesy moderní lidské civilizace. Adjektivum je užíváno především pro rozlišení od slova přirozený (bez vlivu člověka v prostředí přítomný, vznikající) Např. přirozená eutrofizace na rozdíl od antropogenní eutrofizace (způsobená přehnojováním a splaškovými vodami); přirozená produkce aerosolu na rozdíl od antropogenní (která má původ v průmyslových technologiích) apod.

Braniš, Martin a kol.: Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Antropozem 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Antropozem je půda vytvářená či vytvořená z člověkem nakupených substrátů získaných při těžební a stavební činnosti.
Vítejte na zemi, GENIA, slovník [cit. 18. 10. 2018].

Arboretum 2023

Definice hlavní

Arboretum je specializovaná sbírka dřevin. Arboreta se liší podle svého zaměření (vědeckovýzkumná, krajinářské architektury, didaktická pomůcka apod.).
Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2023.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Arboretum je stromová zahrada, shromažďující vzácnější druhy dřevin, dovážené téměř z celého světa.
Hradní architektura – vybrané pojmy, 2017 [cit. 10. 5. 2017]. Dostupné z URL: < <http://www.hrady-zrceniny.cz/pojmy.htm> >.

Areál 2019

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Areál je soubor ploch, staveb a zařízení. Plocha areálu bývá z části zastavěná, z části volná pro založení zeleně, provozních prostranství, rezervních ploch pro rozšíření apod.
Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Návosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Areál je vymezená část území, tvořená souhmem budov, pozemků a technického vybavení, stavebně a zpravidla i z hlediska účelu využití a vlastnických vztahů tvořící jeden funkční celek. Může být uzavřený (ohrazený), popř. volně přístupný.
Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2018.

Areál jaderného zařízení 2016

Definice dle jiných právních předpisů

Areálem jaderného zařízení se zde rozumí střežený prostor jaderného zařízení a prostor k němu přiléhající, který je využíván k zajištění výkonu činností souvisejících s využíváním jaderné energie.
Zákon č. 263/2016 Sb., atomový zákon, § 4 odst. 1 písm. j).

Archeologická lokalita 2022

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Archeologická lokalita je kulturně-historicky významné území s výraznou koncentrací archeologických památek. Projevuje se modelací terénu, nálezy a nalezišti, zbytky stavebních konstrukcí a cest, pohřebišť, kultovních míst a sídel, případně doložitelnými vazbami mezi nimi.
Zdroj: [Stavební slovník](#), 2022 [cit. 17. 3. 2022].

Architektonická hmota 2020

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Z architektonickou hmotu považujeme jednoduché základní objemy architektonického díla bez tvarových podrobností, vytvořené vnějšími plochami architektonického díla (vnější povrchovou formou vnitřních prostorů).
Správné seskupení architektonické hmoty (řazení různých tvarů, násobení stejných tvarů, průnik tvarů a tvarová kombinace) je jedním z prvků architektonické kompozice.
Obvykle to jsou základní geometrická tělesa (krychle, hranol, válec, kužel, kulová výseč) a jejich kombinace. Například podle toho z jaké vzdálenosti se na stavbu díváme, uplatňuje se hmota buď objemem nebo jen siluetou (obrysem) či plochou.
Architektonická dispozice – studijní materiály, [cit. 27. 8. 2020]. Dostupné z URL: < <http://fast10.vsb.cz/studijni-materialy/taea/architektonicka-dispozice.html> >.

Architektonická soutěž 2024

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

V tomto zákoně se rozumí architektonickou soutěží postup hledání nejlepšího architektonického řešení stavby anebo zhotovitele projektové dokumentace, při němž jsou předkládány a hodnoceny návrhy architektonického řešení stavby,

Zákon č. 283/2021Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 12, písm. v.

Architektonicky cenná stavba, soubor 2016

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Jedinečné stavby a jejich soubory nezapsané v Ústředním seznamu kulturních památek (např. stavby významných architektů, slohově čisté budovy, dochované stavby lidového stavitelství).

Ústav územního rozvoje v Brně. Standard sledovaných jevů pro územně analytické podklady obcí. [online]. Bmo a Praha. 2014. [cit. 2014-11-04].

Architektonický prostor 2020

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Architektonický prostor vyjadřuje trojrozměrnost architektury. Chce odlišit vnější a vnitřní rozměr „obalu“ (vnější a vnitřní rozměr zdi) a rozměr prostoru jím obaleného. Prostorové charakteristiky stavby jsou úzce spjaté s charakteristikami časovými.

Teorie architektury – studijní materiály, [cit. 27. 8. 2020]. Dostupné z URL: < <http://fast10.vsb.cz/studijni-materialy/taea/architektonicka-dispozice.html> >.

Architektonický tvar (architektonická forma) 2020

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Je to konečný vzhled stavební hmoty, ztvárněné za účelem jejího estetického a ideového působení.

Výsledek tvůrčí činnosti architekta, podmíněný funkcí stavby, dobovým slohem, vlastní invencí architekta, popřípadě speciálními požadavky stavitele a dalšími faktory.

Architektonická dispozice – studijní materiály, [cit. 27. 8. 2020]. Dostupné z URL: < <http://fast10.vsb.cz/studijni-materialy/taea/architektonicka-dispozice.html> >.

Architektonicky významná stavba 2018

Definice dle jiných právních předpisů

Pokud je to účelné, textová část územního plánu dále obsahuje vymezení architektonicky nebo urbanisticky významných staveb, pro které může vypracovávat architektonickou část projektové dokumentace jen autorizovaný architekt.

Vyhláška č. 500/2006 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a způsobu evidence územně plánovací činnosti, Příloha 7 Obsah územního plánu, odst. 2 písm. f).

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Architektonicky významná stavba je stávající nebo navrhovaná stavba, která má z hlediska svého umístění, náplně a architektonického ztvárnění předpoklady pro plnění významné úlohy v kontextu svého okolí.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2017.

Architektura

Anglický překlad

Architecture

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Všechna stavební umění, která formují zdivo nebo jinak vytvářejí urbanizovaný prostor. Dělí se podle účelu a funkce, stylu (slohu), dále podle typu materiálu, techniky. Utváří kulturní krajinu a životní prostředí.

Pásková, Martina - Zelenka, Josef. Výkladový slovník cestovního ruchu. Praha: MMR, 2002.

v obecném pojetí je stavebním uměním. Její rozsah sahá od urbanismu a krajiny přes stavby až po design a interiérovou architekturu. V užším významu se architektura zabývá řešením staveb a jejich okolí, výsledkem architektonické tvorby je pak stavba nesoucí umělecké pojetí či názor. Architektura musí plnit sociální, kulturní, hospodářské a environmentální podmínky a požadavky a hraje zásadní roli v úsilí o zlepšení kvality prostředí vytvářeného výstavbou. Dobrá architektura přispívá k vysoké kvalitě života a poskytuje atraktivní, funkční a harmonicky projektované stavby a okolní prostředí; vyjadřuje společnou kulturu a identitu a zároveň specifikum lokality; podněcuje uchování společenských hodnot a jejich rozvoj.

Politika architektury a stavební kultury České republiky. Praha: MMR, 2015.

Archivolta 2017

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Archivolta je plastické (často zdobené) olemování oblouků arkády, podloubí aj..

Hradní architektura – vybrané pojmy, 2017 [cit. 10. 5. 2017]. Dostupné z URL: < <http://www.hrady-zrceniny.cz/pojmy.htm> >.

Arkáda 2017

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Arkáda je oblouk spočívající na svislých podporách; tvoří krytý, ale otevřený ochoz či chodbu; více arkád vytváří lodžii.

Hradní architektura – vybrané pojmy, 2017 [cit. 10. 5. 2017]. Dostupné z URL: < <http://www.hrady-zrceniny.cz/pojmy.htm> >.

Arkýř 2016

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Arkýř je předsazená stavební část většinou s okny, která může přechýlat za stavební čáru

Slovník pojmů, Národní stavební centrum, 2016 [cit. 18. 8. 2016]. Dostupné z URL: < <http://www.stavebnicentrum.cz/slovník-pojmu> >.

Arondace 2023

Definice hlavní

Je dotvoření, zarovnání či scelování ploch, zejména v okrajových polohách.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2023.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Arondace - v překladu „zaokrouhlování“. Dostavba částečně zastavěného území města nebo venkovského sídla, která je postupně dotváří, doplňuje, na okrajích sceluje stavbami i jinými úpravami.

Slovníček pojmů | GSERVIS

Arondace majetku je proces, při kterém se hospodář snaží scelit a upravit svůj majetek s cílem zlepšit efektivitu a produktivitu využívání půdy vytvářením větších, souvislejších pozemků, které jsou vhodnější pro zemědělství nebo jiné účely.

Scelování majetku a směny pozemků - arondace | bioreality.cz

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Arondace, v překladu „zaokrouhlování“ je dostavba částečně zastavěného území města nebo venkovského sídla, která je postupně dotváří, doplňuje, na okrajích sceluje stavbami i jinými úpravami.

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: *Názvosloví urbanismu a územního plánování*. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Asanace (území) 2024

Anglický překlad

Land reclamation

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

V tomto zákoně se rozumí asanací soubor opatření sloužících k ozdravení území, které vykazuje závady, zejména z důvodů hospodářských změn anebo postižení živelní pohromou nebo závažnou havárií.

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 12, písm. u.

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

Účely vylastnění

Práva k pozemkům a stavbám, potřebná pro uskutečnění staveb nebo jiných veřejně prospěšných opatření podle tohoto zákona, lze odejmout nebo omezit, jsou-li vymezeny ve vydané územně plánovací dokumentaci a jde-li o d) asanaci (ozdravení) území.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 170 odst. 1 písm. d.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR

Asanace jsou takové zásahy do území, které vedou ke zlepšení kvality prostředí v sídlech a v krajině. Může se jednat o asanaci poškozených částí území – volných či zastavěných ploch, jejich ozdravení a zlepšení celkové prostorové, funkční, provozní či technické kvality.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2017.

Definice dle norem

* Soustředěná investiční činnost pro ozdravení urbanistického, stavebně – technického nebo hygienického stavu zastavění, prováděná částečnou nebo úplnou demolicí staveb, popř. jinými podstatnými zásahy do současného stavu zastavění.

ČSN 73 6005 *Prostorová úprava vedení technického vybavení*. Praha: Vydavatelství Úřadu pro normalizaci a měření, 1973.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Asanace - úprava nějakého prostoru po stránce zdravotní, zvl. stavební úprava zdravotně závadných městských čtvrtí...

Klimeš L.: *Slovník cizích slov*, Státní pedagogické nakladatelství Praha, 1994, 5. vydání.

* Ozdravení sídel všech kategorií, druhů a krajiny uvolněním přehluštěného zastavění, vyčištěním vzájemně kolizních funkcí, odstraněním objektů znehodnocujících původní přírodní prostředí nebo bránících výstavbě dopravních zařízení, vodních děl, vodních zdrojů apod.

Krásný, Jan: *Názvosloví urbanismu*. 1976.

* Asanace je obecně soubor opatření, sloužících k zlepšení (ozdravení) životního prostředí, jako např.:

a) asanace vyčištěním konkrétního prostoru od různých druhů škodlivin a jeho uvedení do hygienicky odpovídajícího stavu,

b) asanace regionu, průmyslové oblasti, obce, městské čtvrti apod., spočívající v odstranění, nebosnížení ekologicky nepříznivé zátěže životního prostředí, např. zákazem použití technologií,

ohrožujících životní prostředí změnou výrobního programu, změnou knowhow apod.,

c) asanace na stavbě za účelem odstranění zjištěné závady (např. asanace starých omítek, kleneb, zdiva apod.),

d) asanace v armádě, např. speciální očištění vojenských zařízení a techniky.

Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: *Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M01.01*. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

* Asanace, asanační úpravy nebo zásahy, případně potřebné plochy pro ně, jsou zmiňovány v souvislosti s územním plánem obce, pozemky v souvislosti s regulačním plánem. Kromě toho je mezi úkoly a činnostmi územního plánování uváděno „určení nutných asanačních, rekonstrukčních nebo rekultivačních zásahů do území“.

Pojmy asanace, asanační úpravy, zásahy nejsou v předpisech stavebního práva blíže definovány, při jejich výkladu je proto nezbytné vycházet z obecných zvyklostí.

V oblasti výstavby a územního plánování jsou zpravidla chápány jako úprava, směřující ke zlepšení stávajícího stavu prostředí, někdy spojená s úplnou, plošnou demolicí stávající zástavby, změnou jejího uspořádání a nahrazení novými stavbami.

Podle ustanovení § 108 zákona, odst. 2 písmo c) pro "provedení asanace sídelního útvaru nebo jeho asanačních úprav podle schválené územně plánovací dokumentace," lze vyvlastnit potřebné pozemky a stavby nebo vlastnická práva k nim omezit.

Tunka, Martin: Obsah územně plánovací dokumentace. 1. vydání. Praha: ABF, a.s., nakladatelství ARCH, edice STAVEBNÍ PRÁVO, 2003.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

* Asanace území je činnost, při níž se provádí zásadní změny v důsledku změn podmínek po živelní pohromě nebo náhlé havárii. Asanace území se provádí nařízením o asanaci území. Nařízení o asanaci území uvádí stavby, které budou odstraněny a stanoví bezprostřední podmínky pro neodkladné změny v uspořádání území. Tímto nařízením se pozastavuje platnost schválené územně plánovací dokumentace s tím, že ve stanovené lhůtě je povinností orgánu územního plánování zajistit její změny nebo pořídit novou územně plánovací dokumentaci.

Ústav územního rozvoje. Bmo, 2002.

Atika 2016

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Atika je stěna nad střešní rovinou.

Slovník pojmů, Národní stavební centrum, 2016 [cit. 12. 5. 2016].

Atriový dům 2022

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Atriový dům je dům s uzavřeným dvorem (atriem), nemá okna směrem ven a kolem domu není další pozemek. V praxi jsou atriové domy přízemní, jsou to obytné domy, jejichž místnosti jsou osvětleny ze dvora, ale též okny směřujícími směrem k venkovní straně k existujícím pozemkům.

Stavební slovník, 2022 [cit. 17. 3. 2022]. Dostupné z URL: < <http://stavebnikomunita.cz/page/stavebni-slovník-a> >.

Autobusová zastávka 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Zastávky jsou předepsaným způsobem označená a vybavená místa na pozemních komunikacích, určená k zastavování vozidel MHD, resp. ČSAD, kde nastupují a vystupují, příp. přestupují cestující. Z hlediska druhu vozidla jsou zastávky tramvajové, autobusové, trolejbusové a sdružené (tramvaj + autobus apod.).

Projekt CZ.1.07/2.3.00/09.0150, VŠB-Technická univerzita Ostrava 2011 [cit. 6. 3. 2018].

* Předepsaným způsobem označené a vybavené místo na pozemní komunikaci, kde zastavují autobusy pravidelné autobusové dopravy za účelem nastoupení a vystoupení cestujících; má nejvýše 5 stání.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Autobusové nádraží 2019

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Autobusové nádraží zde definuje jako zpevněnou plochu s určitým počtem autobusových stání a výpravní budovou, která má veřejnou a neveřejnou část. Veřejná část, určená pro cestující, se skládá z přepravního prostoru - výpravní hala, čekárna (obvykle provozuje provozovatel autobusového nádraží), bufet, sociální zařízení (provozovatel obvykle pronajímá), z odbavovacího prostoru - pokladny, informační a cestovní kanceláře, úschovny, automaty pro prodej jízdenek, jízdní řády a služby pro cestující jako informační tabule se seznamem všech cílových zastávek autobusových linek, číslem linky, jízdní řády, tabule s přehlednou situací autobusového nádraží s označením stání a dalších zařízení k vyznačení vazeb na zastávky MHD, parkovací plochy, hlavní pěší zóny apod.

Neveřejná část je určená pro zaměstnance autobusového nádraží. Na nádraží jsou i odstavné plochy pro autobusy.

Technické normy, které přímo souvisí s návrhem technických parametrů autobusových nádraží jsou normy ČSN 73 6075 Navrhování autobusových nádraží a ČSN 73 6425 Autobusové, trolejbusové a tramvajové zastávky.

Lánská M.: Model financování autobusových terminálů, disertační práce, ČVUT v Praze, FD, 2007 Martina Lánská: ZÁKLADY MODELOVÁNÍ VJEZDOVÉHO POPLATKU, Zpracováno v rámci VZ MŠMT 68407700/43.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Autobusové nádraží je dopravní plocha s autobusovými stáními (zastávkami) a odbavovací budovou. Je místem nástupu, výstupu a přestupu cestujících.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2019.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Samostatná dopravní plocha upravená pro provoz autobusů, která má nejméně 6 odjezdových stání a je vybavena příslušnými objekty pro řízení provozu autobusového nádraží, pro odbavování cestujících a péči o ně. Tato plocha je neveřejnou účelovou komunikací.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Automatizovaný imisní monitoring AIM 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Automatický imisní monitorovací systém (AIM) provozovaný Českým hydrometeorologickým ústavem sleduje kvalitu ovzduší na území České republiky. Sledování je prováděno standardními metodami ve většině velkých měst a v územích se zvýšeným znečištěním ovzduší. Měří se SO₂, NO_x, PM₁₀, na některých stanicích i CO a O₃ a doprovodné meteorologické ukazatele. AIM zahrnuje měřicí stanice, přenos dat a jejich zpracování. Výsledky slouží jako podklad pro rozhodovací sféru a pro vědecké výzkumy.

Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Součástí státní imisní sítě. Většina stanic je osazena analyzátory na měření koncentrací oxidu siřičitého (SO₂), oxidu dusnatého (NO), oxidu dusičitého (NO₂) a prašného aerosolu (PM₁₀) (pevné částice do velikosti 10 µm). Na menším počtu stanic jsou stanovovány koncentrace ozonu (O₃) a oxidu uhelnatého (CO). Vybrané stanice AIM měří i koncentrace některých těkavých organických látek (benzen, toluen, xylén).

Vítejte na zemi, CENIA, slovník [cit. 18. 10. 2018].

Automobilizace 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Automobilizace je ukazatel označující míru vybavenosti občanů určité země osobními automobily a tím i potenciál poškození životního prostředí automobilovou dopravou. Nejčastěji se vyjadřuje jako počet osobních automobilů na 1000 obyvatel dané země. Pokud bychom automobilizaci vydělili 1000, získáme počet automobilů na jednoho obyvatele. Převrácená hodnota tohoto ukazatele je počet obyvatel připadajících na 1 automobil

Vítejte na zemi, CENIA, slovník [cit. 18. 10. 2018].

Autor

Definice dle jiných právních předpisů

Autorem je fyzická osoba, která dílo vytvořila.

Autorem díla souborného je fyzická osoba, která je tvůrčím způsobem vybrala nebo uspořádala; tím nejsou dotčena práva autorů děl do souboru zařazených.

Zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 5 odst. 1, 2.

Autorizace (ve výstavbě)

Definice dle jiných právních předpisů

(1) Autorizací se pro účely tohoto zákona rozumí oprávnění fyzických osob k výkonu odborných činností ve výstavbě.

(2) Autorizace v příslušném oboru, popřípadě specializaci podle tohoto zákona opravňuje k výkonu vybraných činností ve výstavbě (viz heslo Vybrané činnosti ve výstavbě). Autorizace není podmínkou pro výkon těchto činností osobami uvedenými v části šesté tohoto zákona.

(3) Osoby, kterým byla udělena autorizace podle tohoto zákona (dále jen "autorizované osoby"), jsou povinny vykonávat svoji činnost v souladu s tímto zákonem.

(4) Autorizace podle tohoto zákona je zvláštní podmínkou provozování živnosti

(5) Právnícké a fyzické osoby podnikající podle příslušných předpisů mohou vykonávat vybrané činnosti ve výstavbě pouze tehdy, zajišťují-li výkon těchto činností autorizovanými osobami podle tohoto zákona, pokud tento zákon nestanoví jinak.

Zákon č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, ve znění pozdějších předpisů, § 2.

(1) Komora (viz hesla ČKA, ČKAIT) udělí na podkladě písemné žádosti autorizaci tomu, kdo

a) je občanem České republiky, nebo

b) je státním příslušníkem členského státu Evropské unie, jiného smluvního státu Dohody o Evropském hospodářském prostoru nebo Švýcarské konfederace (dále jen „členský stát“) nebo jeho rodinným příslušníkem, nebo je státním příslušníkem jiného než členského státu, pokud mu

1. v České republice nebo jiném členském státě bylo přiznáno právní postavení dlouhodobě pobývajících rezidenta v Evropském společenství,

2. v České republice byl povolen pobyt za účelem vědeckého výzkumu),

3. byl v České republice udělen azyl nebo doplňková ochrana, nebo je rodinným příslušníkem osoby uvedené v bodě 1 nebo 2, pokud mu byl na území České republiky povolen dlouhodobý pobyt nebo udělen azyl nebo doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny,

4. v České republice nebo jiném členském státě byl povolen pobyt za účelem studia, výměnných pobytů žáků, neplacené odborné přípravy nebo dobrovolné služby,

5. v České republice nebo jiném členském státě byl povolen pobyt, protože je obětí obchodování s lidmi nebo obdržel pomoc k nedovolenému přistěhovalectví a spolupracuje s příslušnými orgány, a

c) je plně způsobilý k právním úkonům,

- d) je bezúhonný,
- e) získal požadované vzdělání,
- f) vykonal odbornou praxi v předepsané délce,
- g) úspěšně složil zkoušku odborné způsobilosti,
- h) složil předepsaný slib.

Zákon č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, ve znění pozdějších předpisů, § 7.

Autorizace (ve výstavbě) - odborná praxe

Definice dle jiných právních předpisů

(6) Délka odborné praxe se pro jednotlivé druhy, popřípadě obory autorizace předepisuje takto:

a) nejméně tři roky pro autorizaci v oborech architektura, územní plánování, krajinářská architektura, je-li uchazeč absolventem magisterského studijního programu, nejméně pět let, je-li uchazeč absolventem jiného příbuzného vzdělání,

b) nejméně tři roky pro autorizaci v oborech autorizovaný inženýr, je-li uchazeč absolventem magisterského studijního programu, nejméně pět let, je-li uchazeč absolventem bakalářského studijního programu nebo jiného příbuzného vzdělání,

c) nejméně tři roky pro autorizaci v oborech autorizovaný technik, pokud má uchazeč požadované vysokoškolské vzdělání magisterského nebo bakalářského studijního programu, a nejméně pět roků, pokud má uchazeč požadované středoškolské vzdělání.

(8) Požadovaný .. obsah odborné praxe ... stanoví pro jednotlivé obory a specializace příslušná Komora (viz hesla ČKA, ČKAIT).

Zákon č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, ve znění pozdějších předpisů, § 8.

Autorizace (ve výstavbě) - požadované vzdělání

Definice dle jiných právních předpisů

(2) Vzděláním se pro jednotlivé druhy autorizace rozumí:

a) pro autorizaci "autorizovaný architekt" vysokoškolské vzdělání získané studiem v oblasti architektury v magisterském studijním programu; pro autorizaci pro obor architektura musí vzdělání splňovat podmínky uvedené v bodech 1.2 a 1.3 přílohy zákona č. 360/1992 Sb.,

b) pro autorizaci "autorizovaný inženýr" vysokoškolské vzdělání získané studiem ve studijním oboru v oblasti uvedené v § 5 odst. 3 (viz heslo autorizovaný inženýr) nebo příbuzném studijním oboru v bakalářském studijním programu se standardní dobou studia nejméně čtyři roky nebo v magisterském studijním programu,

c) pro autorizaci "autorizovaný technik" vysokoškolské vzdělání získané studiem ve studijním oboru v oblasti uvedené v § 5 odst. 3 (viz heslo autorizovaný technik) nebo příbuzném studijním oboru, v bakalářském studijním programu nebo magisterském studijním programu, anebo střední či vyšší odborné vzdělání obdobného studijního směru.

(3) Komora může ve zdůvodněných případech uznat za vzdělání podle odstavce 2 též vzdělání příbuzného oboru nebo směru.

(4) Komora může ve výjimečných případech podložených zejména úspěšnou odbornou činností uchazeče povolit výjimku z předepsaného vzdělání.

(8) Požadovaný obor vzdělání a druh školy, ... stanoví pro jednotlivé obory a specializace příslušná Komora.

Zákon č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, ve znění pozdějších předpisů, § 8.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Vysokoškolské vzdělání uznané pro autorizaci v oboru územního plánování je vysokoškolské vzdělání získané studiem v příslušných studijních oborech v bakalářském studijním programu trvajícím nejméně 4 roky nebo magisterském studijním programu (viz zákon č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, ve znění pozdějších předpisů).

Náležitosti vzdělání uznané pro autorizaci v oboru územního plánování jsou uvedeny v § 6 Autorizačního řádu ČKA: „Za uznané odborné vzdělání se jako podmínka pro udělení autorizace v oboru „územní plánování“ považuje studium s prvotním zaměřením na územní plánování a urbanismus, koncipované v průběhu celého studia jako vzdělání multidisciplinární, s časově i proporčně vyváženým poměrem technických a humanitních disciplín a teoretických a praktických předmětů, ...“

V Autorizačním řádu ČKA, se v § 3 odst. 4 uvádí: „Za vzdělání příbuzné se pro udělení autorizace považuje bakalářský stupeň vzdělání v oborech architektonických, urbanistických a územně plánovacích a krajinářských v trvání kratším čtyř let, popřípadě vysokoškolské vzdělání dosažené ve studijních oborech příbuzných oborům architektonickým, urbanistickým a územně plánovacím a krajinářským, pokud alespoň rámcově splňuje podmínky stanovené v tomto řádu pro příslušný obor, ...“. Pro účely autorizace schvaluje autorizační rada usnesením a zveřejňuje po předběžném vyjádření představenstva Komory seznam škol poskytujících uznané odborné vzdělání a vzdělání příbuzné. Přehled oboru a oboru příbuzných uznaných pro autorizaci v oboru územního plánování je uveden na webové stránce České komory architektů.

Internet 2015. 1000 OTÁZEK KE STAVEBNÍMU PRÁVU se zaměřením na problematiku územního plánování. Ústav územního rozvoje.

Autorizace (ve výstavbě) - zkouška odborné způsobilosti (ZOS)

Definice dle jiných právních předpisů

(7) Předmětem zkoušky odborné způsobilosti je ověření znalostí potřebných pro výkon příslušných odborných činností, zejména

a) ověření odborných znalostí, pokud nejsou součástí uchazečova uznaného odborného vzdělání,

b) ověření znalosti platných právních předpisů upravujících výkon příslušných odborných činností, popřípadě činností souvisejících.

(8) Požadovaný ... obsah zkoušek odborné způsobilosti, ... stanoví pro jednotlivé obory a specializace příslušná Komora (viz hesla ČKA, ČKAIT).
Zákon č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, ve znění pozdějších předpisů, § 8 odst. 7 písm. a odst. 8.

Autorizované osoby (ve výstavbě)

Definice dle jiných právních předpisů

§ 3

Autorizovanými osobami ve smyslu tohoto zákona jsou

- a) autorizovaný architekt,
- b) autorizovaný inženýr, c) autorizovaný technik.

§ 13

(1) Autorizovaná osoba je oprávněna podle druhu udělené autorizace používat označení "autorizovaný architekt", "autorizovaný inženýr" nebo "autorizovaný technik", a to ve spojení s označením oboru, popř. specializace, pro který jí byla autorizace udělena. Osoba, které byla udělena autorizace podle § 4 odst. 2 písm. b) může používat označení "autorizovaný urbanista". Osoba, které byla udělena autorizace podle § 4 odst. 2 písm. c), může používat označení „autorizovaný krajinářský architekt“. Autorizovaný inženýr nebo technik činný v oblasti realizace staveb může používat označení "autorizovaný stavitel".

§ 14

(1) Autorizované osoby vykonávají činnosti, pro které jim byla udělena autorizace, jako

- a) svobodní architekti nebo svobodní inženýři vykonávající činnost podle tohoto zákona,
- b) osoby vykonávající činnost podle živnostenského zákona,
- c) zaměstnanci v pracovním poměru, služebním, členském nebo jiném obdobném poměru,
- d) společníci veřejné obchodní společnosti.

(2) Autorizovaná osoba oznámí Komoře bez zbytečného prodlení způsob výkonu činnosti podle odstavce 1, jakož i změny tohoto způsobu.

Zákon č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, ve znění pozdějších předpisů, § 13.

Autorizovaný architekt

Definice dle jiných právních předpisů

(1) Autorizovaný architekt je ten, komu byla udělena autorizace podle tohoto zákona a je zapsán v seznamu autorizovaných architektů vedeném Českou komorou architektů.

(2) Česká komora architektů uděluje osobám podle odstavce 1 autorizaci pro obory

- a) architektura,
- b) územní plánování,
- c) krajinářská architektura.

(3) Osobám, které splňují podmínky pro autorizaci ve všech oborech podle odstavce 2, udělí Česká komora architektů autorizaci bez specifikace oboru. Tato autorizace opravňuje k výkonu činností v oborech podle odstavce 2 písm. a) až c).

§ 6

Komory jsou oprávněny stanovit dílčí specializace v rámci oborů podle § 4. V těchto specializacích rovněž udělují autorizaci.

§ 17

Autorizovaný architekt je oprávněn v rozsahu oboru, popřípadě specializace (§ 4) pro kterou mu byla udělena autorizace, vykonávat tyto vybrané a další odborné činnosti:

- a) vypracovávat územně plánovací dokumentaci včetně územně plánovacích podkladů,
- b) vypracovávat dokumentaci pro vydání územního rozhodnutí a projektovou dokumentaci staveb (včetně příslušných územně plánovacích podkladů), s výjimkou staveb inženýrských,
- c) vypracovávat projektovou dokumentaci zahradních a krajinářských úprav včetně územně plánovacích podkladů a příslušných částí územně plánovací dokumentace,
- d) podílet se na vypracování projektové dokumentace inženýrských staveb, vypracovávané autorizovaným inženýrem, a to zejména v případě staveb, které jsou zvláštním předpisem, územním plánem nebo rozhodnutím příslušného orgánu územního plánování označeny za architektonicky nebo urbanisticky významné,
- e) provádět stavebně architektonické nebo urbanistické průzkumy,
- f) vydávat odborná stanoviska, zpracovávat dokumentaci a posudky pro dílčí hodnocení vlivu staveb na životní prostředí,⁸⁾ a to i pro účely řízení před státními orgány,
- g) vypracovávat projektovou dokumentaci interiéru staveb,
- h) provádět autorský nebo technický dozor nad realizací stavby,
- i) vést realizaci jednoduché stavby,
- j) provádět geodetická měření pro projektovou činnost a vytyčovací práce, pokud zvláštní předpis nestanoví jinak,
- k) zastupovat stavebníka, popř. navrhovatele na podkladě zmocnění při územním, stavebním nebo kolaudačním řízení,
- l) vykonávat v orgánech státní správy odborné funkce na úseku územního plánování nebo stavebního řádu, pokud zvláštní předpis nestanoví jinak.

Zákon č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, ve znění pozdějších předpisů, § 4.

Autorizovaný inspektor 2016

Anglický překlad

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

Autorizovaný inspektor je fyzická osoba jmenovaná ministrem pro místní rozvoj, která

- a) požádala o jmenování autorizovaným inspektorem,
- b) dosáhla magisterského vzdělání architektonického nebo stavebního směru a je autorizovanou osobou podle zvláštního právního předpisu (zákon č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, ve znění pozdějších předpisů),
- c) prokázala nejméně 15 let praxe v projektové činnosti nebo v odborném vedení provádění staveb anebo na stavebním úřadu, má-li osvědčení o zvláštní odborné způsobilosti podle zvláštního právního předpisu (§ 21 až 26 zákona č. 312/2002 Sb., o úřednících územních samosprávných celků a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 46/2004 Sb.),
- d) prokázala svou bezúhonnost výpisem z evidence Rejstříku trestů ne starším 3 měsíců,
- e) prokázala právní a odborné znalosti a zkušenosti potřebné pro výkon funkce při zkoušce před odbornou komisí, jejíž členy jmenuje a odvolává ministr pro místní rozvoj,
- f) prokázala svoji disciplinární bezúhonnost.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 143 odst. 1.

Autorizovaný inženýr

Definice dle jiných právních předpisů

§ 5

(1) Autorizovaný inženýr je ten, komu byla udělena autorizace podle tohoto zákona a je zapsán v seznamu autorizovaných inženýrů vedeném Českou komorou autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě.

(3) Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě uděluje autorizaci pro obory

- a) pozemní stavby,
- b) dopravní stavby,
- c) stavby vodního hospodářství a krajinného inženýrství,
- d) mosty a inženýrské konstrukce,
- e) technologická zařízení staveb,
- f) technika prostředí staveb,
- g) statika a dynamika staveb,
- h) městské inženýrství,
- i) geotechnika,
- j) požární bezpečnost staveb,
- k) stavby pro plnění funkce lesa.

§ 6

Komory jsou oprávněny stanovit dílčí specializace v rámci oborů podle § 5. V těchto specializacích rovněž uděluje autorizaci.

§ 18

Autorizovaný inženýr je v rozsahu oboru (§ 5), popřípadě specializace, pro kterou mu byla udělena autorizace, oprávněn vykonávat tyto vybrané a další odborné činnosti:

- a) vypracovávat dokumentaci pro vydání územního rozhodnutí a projektovou dokumentaci staveb (včetně příslušných územně plánovacích podkladů) s výjimkou těch pozemních staveb, které jsou zvláštním předpisem, územním plánem nebo rozhodnutím orgánu územního plánování označeny za architektonicky nebo urbanisticky významné; tato výjimka se nedotýká uzavírání závazkových vztahů podle obecných právních předpisů,
- b) podílet se na vypracování projektové dokumentace pozemních staveb, které jsou zvláštním předpisem, územním plánem nebo rozhodnutím orgánu územního plánování označeny za architektonicky nebo urbanisticky významné a které jsou vypracovávány autorizovaným architektem,
- c) vypracovávat územně plánovací podklady a příslušné části územně plánovací dokumentace,
- d) provádět statické a dynamické výpočty staveb,
- e) provádět stavebně technické nebo inženýrské průzkumy,
- f) provádět zkoušení a diagnostiku staveb, pokud zvláštní předpis nestanoví jinak,
- g) vydávat odborná stanoviska, zpracovávat dokumentaci a posudky, pro dílčí hodnocení vlivu staveb na životní prostředí, a to i pro účely řízení před státními orgány,
- h) vést realizaci stavby,
- i) provádět geodetická měření pro projektovou činnost a vytyčovací práce, pokud zvláštní předpisy nestanoví jinak,
- j) provádět autorský nebo technický dozor nad realizací stavby,
- k) zastupovat stavebníka, popř. navrhovatele na podkladě zmocnění při územním, stavebním nebo kolaudačním řízení,
- l) vykonávat v orgánech státní správy odborné funkce na úseku stavebního řádu nebo územního plánování, pokud zvláštní předpis nestanoví jinak.

Zákon č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, ve znění pozdějších předpisů.

Autorizovaný technik

Definice dle jiných právních předpisů

§ 5

(2) Autorizovaný technik je ten, komu byla udělena autorizace podle tohoto zákona a je zapsán v seznamu autorizovaných techniků vedeném Českou komorou autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě.

(3) Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě uděluje autorizaci pro obory

- a) pozemní stavby,

- b) dopravní stavby,
- c) stavby vodního hospodářství a krajinného inženýrství,
- d) mosty a inženýrské konstrukce,
- e) technologická zařízení staveb,
- f) technika prostředí staveb,
- g) statika a dynamika staveb,
- h) městské inženýrství,
- i) geotechnika,
- j) požární bezpečnost staveb,
- k) stavby pro plnění funkce lesa.

§ 6
Komory jsou oprávněny stanovit dílčí specializace v rámci oborů podle § 5. V těchto specializacích rovněž udělují autorizaci.

§ 19
Autorizovaný technik je v rozsahu oboru (§ 5), popřípadě specializace, pro který mu byla udělena autorizace, oprávněn vykonávat tyto vybrané a další odborné činnosti:

- a) vypracovávat dokumentaci pro vydání územního rozhodnutí nebo projektovou dokumentaci, jestliže celá přísluší jeho oboru, v ostatních případech vypracovávat příslušné části dokumentace pro vydání územního rozhodnutí a projektové dokumentace; v případě oboru pozemní stavby též vypracovávat dokumentaci pro vydání územního rozhodnutí pro stavby nevyžadující stavební povolení ani ohlášení, dokumentaci pro vydání územního rozhodnutí nebo projektovou dokumentaci pro stavby vyžadující ohlášení s výjimkou rodinných domů a staveb pro rodinnou rekreaci a dále dokumentaci pro vydání územního rozhodnutí nebo projektovou dokumentaci pro garáže a ostatní pozemní stavby bezprostředně související a podmiňující bydlení na pozemku stavby pro bydlení,
- b) podílet se na vypracování projektové dokumentace zpracovávané autorizovaným architektem nebo autorizovaným inženýrem,
- c) provádět stavebně technické průzkumy,
- d) vést realizaci stavby,
- e) provádět autorský nebo technický dozor nad realizací stavby,
- f) řídit příslušné odborné stavební a montážní práce,
- g) zastupovat stavebníka na podkladě zmocnění při stavebním nebo kolaudačním řízení,
- h) vykonávat odborné funkce v orgánech státní správy na úseku stavebního řádu.

Zákon č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, ve znění pozdějších předpisů.

Autorské dílo

Definice dle jiných právních předpisů

(1) Předmětem práva autorského je dílo literární a jiné dílo umělecké a dílo vědecké, které je jedinečným výsledkem tvůrčí činnosti autora a je vyjádřeno v jakékoli objektivně vnímatelné podobě včetně podoby elektronické, trvale nebo dočasně, bez ohledu na jeho rozsah, účel nebo význam (dále jen "dílo"). Dílem je zejména dílo slovesné vyjádřené řečí nebo písmem, dílo hudební, dílo dramatické a dílo hudebně dramatické, dílo choreografické a dílo pantomimické, dílo fotografické a dílo vyjádřené postupem podobným fotografii, dílo audiovizuální, jako je dílo kinematografické, dílo výtvarné, jako je dílo malířské, grafické a sochařské, dílo architektonické včetně díla urbanistického, dílo užitého umění a dílo kartografické.

(2) Za dílo se považuje též počítačový program, je-li původní v tom smyslu, že je autorovým vlastním duševním výtvorem. Databáze, která je způsobem výběru nebo uspořádáním obsahu autorovým vlastním duševním výtvorem a jejíž součástí jsou systematicky nebo metodicky uspořádané a jednotlivě zpřístupněny elektronicky či jiným způsobem, je dílem souborným. Jiná kritéria pro stanovení způsobilosti počítačového programu a databáze k ochraně se neuplatňují. Fotografie a dílo vyjádřené postupem podobným fotografii, které jsou původní ve smyslu věty první, jsou chráněny jako dílo fotografické.

(3) Právo autorské se vztahuje na dílo dokončené, jeho jednotlivé vývojové fáze a části, včetně názvu a jmen postav, pokud splňují podmínky podle odstavce 1 nebo podle odstavce 2, jde-li o předměty práva autorského v něm uvedené.

(4) Předmětem práva autorského je také dílo vzniklé tvůrčím zpracováním díla jiného, včetně překladu díla do jiného jazyka. Tím není dotčeno právo autora zpracovaného nebo přeloženého díla.

(5) Sborník, jako je časopis, encyklopedie, antologie, pásmo, výstava nebo jiný soubor nezávislých děl nebo jiných prvků, který způsobem výběru nebo uspořádáním obsahu splňuje podmínky podle odstavce 1, je dílem souborným.

(6) Dílem podle tohoto zákona není zejména námět díla sám o sobě, denní zpráva nebo jiný údaj sám o sobě, myšlenka, postup, princip, metoda, objev, vědecká teorie, matematický a obdobný vzorec, statistický graf a podobný předmět sám o sobě.

Zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů § 2 odst. 1 - 6.

Berma

Definice z dalších zdrojů

Část koryta, zaplavovaná při vyšších průtocích. V době běžných průtoků se jedná o plošinu, která probíhá podél hrází a může být používána za určitých podmínek jako provozní cesta.

Zdroj: Povodí Moravy – Vodohospodářský slovník [cit. 2. 3. 2018].

Bezbariérové stavby 2016

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Bezbariérové stavby splňují soubor předpisů, které zohledňují požadavky na užívání stavby osobami tělesně postiženými nebo i závislými na invalidní vozíku: přizpůsobené šířky komunikačních zón a dveří, schodiště opatřená zdvihovými plošinami, vypínače, kliky, madla v úrovni dosahu z invalidního vozíku, opěrá a pomocná madla, bezbariérové sprchy, atd.

Slovník pojmů, Národní stavební centrum, 2016 [cit. 12. 5. 2016].

Bezbariérové užívání stavby 2024

Anglický překlad

Barrierless use of the structure

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

V tomto zákoně se dále rozumí přístupností vytváření podmínek pro samostatné a bezpečné využití pozemků a staveb osobami s pohybovým, zrakovým nebo sluchovým postižením, osobami pokročilého věku, těhotnými ženami a osobami doprovázejícími dítě v kočárku nebo dítě do 3 let (dále jen „osoba s omezenou schopností pohybu nebo orientace“) s cílem bezbariérového užívání.

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 13, písm. d).

Definice dle jiných právních předpisů

Tato vyhláška stanoví obecné technické požadavky na stavby a jejich části tak, aby bylo zabezpečeno jejich užívání osobami s pohybovým, zrakovým, sluchovým a mentálním postižením, osobami pokročilého věku, těhotnými ženami, osobami doprovázejícími dítě v kočárku nebo dítě do tří let (dále jen "osoby s omezenou schopností pohybu nebo orientace").

Vyhláška č. 398/2009 Sb. o obecných technických požadavcích zabezpečujících bezbariérové užívání staveb, § 1 odst. 1.

Definice dle stavebního zákona č. 50/1976 Sb. a jeho prováděcích vyhlášek (zrušeny k 31.12.2006)

Bezbariérové užívání stavby zde znamená obecné technické požadavky zabezpečující užívání staveb osobami pokročilého věku, těhotnými ženami, osobami doprovázejícími dítě v kočárku, dítě do tří let, popřípadě osobami s mentálním postižením nebo osobami s omezenou schopností pohybu nebo orientace stanovené prováděcím právním předpisem

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 2 písm. e).

Bezpečnost při výstavbě 2020

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Bezpečnost při výstavbě lze chápat obecněji jako ochranu lidí a různých součástí i forem majetku, soustředěných obvykle na staveništi, před jakýmkoliv nebezpečím (např. úrazu, nemoci, poškození, zničení, odcizení), včetně ochrany před různými projevy kriminality a terorismu. Obvykle je však B. chápána užejí, jako bezpečnost práce při výstavbě. Ta pak zahrnuje, v souladu s předpisy příslušného právního řádu (např. ČR, při výstavbě na území ČR): bezpečnost práce a technických zařízení při stavebních pracích, bezpečnost při obsluze elektrických zařízení, dopravních zařízení a prostředků, strojů, nástrojů a dalších zařízení obvykle přítomných na staveništi a také bezpečnost požární. Může pak zahrnovat ještě další speciální druhy ochrany a bezpečnosti, např. bezpečnost jadernou, bezpečnost související s vyhrazenými zařízeními nebo také bezpečnost speciálních prací, např. prací ve výškách, studnařských prací a mnoho jiných.

Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Zajištění ochrany lidí a majetku na staveništi.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2020.

Bezpečnostní pásma

Definice dle jiných právních předpisů

(1) Bezpečnostní pásma jsou určena k zamezení nebo zmírnění účinků případných havárií plynových zařízení a k ochraně života, zdraví, bezpečnosti a majetku osob. Bezpečnostní pásmo vzniká dnem nabytí právní moci územního rozhodnutí o umístění stavby, nebo dnem nabytí právní moci územního souhlasu s umístěním stavby, pokud není podle stavebního zákona vyžadován ani jeden z těchto dokladů, potom dnem uvedení plynového zařízení do provozu.

(2) Bezpečnostním pásmem se pro účely tohoto zákona rozumí souvislý prostor vymezený svislými rovinami vedenými ve vodorovné vzdálenosti od půdorysu plynového zařízení měřeno kolmo na jeho obrys.

(3) Pokud to technické a bezpečnostní podmínky umožňují a nedojde-li k ohrožení života, zdraví, bezpečnosti nebo zdraví osob, lze v bezpečnostním pásmu

a) realizovat veřejně prospěšnou stavbu, pokud stavebník prokáže nezbytnost jejího umístění v bezpečnostním pásmu, jen na základě podmínek stanovených fyzickou nebo právnickou osobou, která odpovídá za provoz příslušného plynového zařízení,

b) umístit stavbu, neuvedenou v písmenu a), pouze po předchozím písemném souhlasu fyzické nebo právnické osoby, která odpovídá za provoz příslušného plynového zařízení.

(4) Rozsah bezpečnostních pásem je uveden v příloze tohoto zákona.

Zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 69.

Běžná údržba bytu 2019

Definice dle jiných právních předpisů

Toto nařízení vymezuje pojem běžná údržba bytu související s užíváním bytu. Běžnou údržbou bytu se rozumí udržování a čištění bytu včetně zařízení a vybavení bytu, které se provádí obvykle při užívání bytu. Jde zejména o malování, opravu omítek, tapetování a čištění podlah včetně podlahových krytin, obkladů stěn a čištění zanesených odpadů až ke svislým rozvodům. Dále se běžnou údržbou rozumí udržování zařízení bytu ve funkčním stavu, pravidelné prohlídky a čištění předmětů uvedených v § 4 písm. g), kontrola funkčnosti termostatických hlav s elektronickým řízením, kontrola funkčnosti hlásiče kouře včetně výměny zdroje, kontrola a údržba vodovodních baterií s elektronickým řízením.

Nařízení vlády 308/2015 Sb., o vymezení pojmů běžná údržba a drobné opravy související s užíváním bytu, § 1, 2.

Bilance půdní vody 2020

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Bilance půdní vody (syn. bilance vláhová – hydrologická bilance určitého půdního profilu). Příjem půdní vody je realizován především infiltrací části vody z padajících i usazených srážek, zmenšených o intercepci srážek, dále vztlínáním podzemní vody, jejím bočním přítokem a doplňováním vodní páry, která v půdě kondenzovala. K výdeji půdní vody dochází prostřednictvím výparu včetně transpirace rostlin a odtokem, především podpovrchovým.

Meteorologický slovník, 2020 [cit. 19. 10. 2020]. Dostupné z URL: < <http://slovník.cmes.cz/vyklad/cs/s> >.

Biocenóza 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Společenstvo organismů (rostlin, živočichů, mikroorganismů), které žijí ve společném biotopu a mají společnou historii. Pro biocenózu je zdůrazňována její schopnost krýt vlastní spotřebu produkcí biomasy zelených rostlin a jistá nezávislost na okolí. Jinými slovy, biocenózu lze také chápat jako živou složku ekosystému, biotop pak jako místo, kde se organismy biocenózy vyskytují. Podle systematické příslušnosti jednotlivých organismů bývá zvykem vymezovat fyto- a zoocenózy, ale i nižší jednotky, např. omitocenózy, arachnocenózy, bryocenózy atd. Biocenózu je možno vertikálně i horizontálně členit na menší jednotky.

Braniš, Martin a kol.: Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Biocenóza je společenství organismů obývajících určitý prostor. Organismy jsou vzájemně propojeny vazbami (producent, konzument, destruent). Funkční biocenóza je schopna autoregulace.

Odborný výkladový slovník serveru Příroda.cz.

Soubory druhů organismů, jejichž populace vytváří na určitém ekotopu jemu charakterově odpovídající společenstvo, které je s neživým prostředím, tj. ekotopem, v rovnováze v určitém časovém úseku a je schopno autoregulace, jakmile se podmínky tohoto prostředí začnou měnit.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

Biocentrum

Definice dle jiných právních předpisů

Biocentrum je biotop nebo soubor biotopů v krajině, který svým stavem a velikostí umožňuje trvalou existenci přirozeného či pozměněného, avšak přírodě blízkého ekosystému. Je jednou ze základních skladebných částí ÚSES.

Metodická pomůcka ZP26/2012 pro vyjasnění kompetencí v problematice územních systémů ekologické stability.

Biocentrum je biotop nebo soubor biotopů; v krajině, který svým stavem a velikostí umožňuje trvalou existenci přirozeného či pozměněného, avšak přírodě blízkého ekosystému.

Vyhláška č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, § 1 písm. a.

Biocentrum funkční

Definice dle jiných právních předpisů

Biocentrum funkční je tvořeno ekologicky významným segmentem krajiny, jehož velikost odpovídá alespoň stanoveným limitujícím parametrům.

Metodická pomůcka ZP26/2012 pro vyjasnění kompetencí v problematice územních systémů ekologické stability.

Biocentrum funkční částečně

Definice dle jiných právních předpisů

Biocentrum částečně funkční je z části tvořeno ekologicky významným segmentem krajiny, který, ač stabilní, nedosahuje limitujících parametrů.
Metodická pomůcka ZP26/2012 pro vyjasnění kompetencí v problematice územních systémů ekologické stability.

Biocentrum místní (lokální)

Definice dle jiných právních předpisů

Místní (lokální) biocentrum reprezentuje společenstva dané typické skupiny typů geobiocénů v rámci biochory.
Metodická pomůcka ZP26/2012 pro vyjasnění kompetencí v problematice územních systémů ekologické stability.

Biocentrum nadregionální

Definice dle jiných právních předpisů

Nadregionální biocentrum reprezentuje typický soubor ekosystémů daného biogeografického regionu v rámci biogeografické podprovincie.
Metodická pomůcka ZP26/2012 pro vyjasnění kompetencí v problematice územních systémů ekologické stability.

Biocentrum nefunkční

Definice dle jiných právních předpisů

Biocentrum nefunkční je skladebná část ÚSES, v níž jsou vhodné potenciální podmínky pro funkční biocentrum, ale v aktuálním čase v ní neexistuje vhodný ekologicky významný segment, ten je nutné teprve vytvořit a toto biocentrum je vymezeno v plánu ÚSES či ÚPD.

Poznámka: Kritérium nutné velikosti biocentra, aby bylo vůbec schopno trvalou existenci přírodě blízkého ekosystému zabezpečit, je dáno tzv. limitujícími parametry, které jsou rozdílné jak podle typu společenstva, tak podle jeho reprezentativnosti). Biocentrum reprezentativní je tvořeno přírodními, přirozenými či antropicky podmíněnými, ale přírodě blízkými ekosystémy, které reprezentují ekosystémy typické pro danou biogeografickou jednotku. V rámci ÚSES musí mít cílově každá biogeografická jednotka alespoň jedno reprezentativní biocentrum; není-li možné jej vybrat z kostry ekologické stability, musí být navrženo nově.

Metodická pomůcka ZP26/2012 pro vyjasnění kompetencí v problematice územních systémů ekologické stability.

Biocentrum regionální

Definice dle jiných právních předpisů

Regionální biocentrum reprezentuje typická společenstva dané biochory v rámci biogeografického regionu.
Metodická pomůcka ZP26/2012 pro vyjasnění kompetencí v problematice územních systémů ekologické stability.

Biocentrum unikátní

Definice dle jiných právních předpisů

Biocentrum unikátní je tvořeno přírodními, přirozenými, či antropicky podmíněnými, ale přírodě blízkými ekosystémy, které jsou v dané biogeografické jednotce zvláštní, výjimečné, a jejichž vznik a existence jsou podmíněny specifickými ekologickými podmínkami. Unikátní biocentra musí být navržena, jsou-li dané ekosystémy zastoupeny v kostře ekologické stability; nejsou-li, pak se do ÚSES nově nenavrhují.

Metodická pomůcka ZP26/2012 pro vyjasnění kompetencí v problematice územních systémů ekologické stability.

Biocentrum vložené

Definice dle jiných právních předpisů

Biocentrum vložené je biocentrum nižší hierarchické úrovně ÚSES, které je součástí biokoridoru vyšší hierarchické úrovně ÚSES. Do biokoridoru je biocentrum vloženo za účelem dodržení limitující (maximálně možné) délky dílčích úseků biokoridoru.

Metodická pomůcka ZP26/2012 pro vyjasnění kompetencí v problematice územních systémů ekologické stability.

Biodiverzita (biologická různorodost, biologická diverzita)

Definice dle jiných právních předpisů

Biodiverzita (biologická diverzita) je variabilita (různorodost) všech žijících organismů (včetně mj. suchozemských, mořských a jiných vodních ekosystémů) a ekologických komplexů, jejichž jsou součástí. Zahnuje variabilitu (různorodost) v rámci druhů, mezi druhy i mezi ekosystémy.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Různorodost a rozmanitost (variabilita) živých systémů na všech úrovních uspořádání (od chemických struktur, které jsou molekulárním základem dědičnosti, přes vnitrodruhovou variabilitu mezi populacemi jednoho druhu, až po komplexní systémy společenstev, trofických sítí a ekosystémů); běžně se udává v počtu druhů ve sledované jednotce (ekosystém, stát, světadíl).

Tichá Tereza a kol.: Slovník pojmů užívaných v právu životního prostředí. 1. vydání. Praha: ABF – nakladatelství ARCH, 2004.

Biogeografická bariéra

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Překážka, která brání migraci druhů. Nesouvislé a různorodé geografické rozložení rostlin a živočichů je obvykle určováno a vymezeno jednou nebo více překážkami jako např. klimatickými bariérami, které v sobě zahrnují teplotu a možnost dosažení vody, nebo morfologickými jako horská pásma nebo rozšíření moře. Biogeografickou bariérou mohou být i antropogenní překážky a tvary v krajině.

Braniš, Martin a kol.: Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Biochora

Definice dle jiných právních předpisů

Biochora je vyšší jednotkou typologického členění v rámci biogeografické diferenciace krajiny. Typ biochory tvoří typická kombinace skupin typů geobiocénů v rámci určitého biogeografického regionu. Typy biochor se vyznačují svébytným zastoupením, uspořádáním, kontrastností a složitostí kombinace typů geobiocénů v rámci vegetačních stupňů a ekologických (trofických a hydrických) řad. Tyto strukturální znaky jsou natolik výrazné, že je možno vymezit typy biochor a územně je odlišit od typů biochor jiných vlastností. Pro potřeby ÚSES se v rámci daného bioregionu za samostatnou biochoru považují všechny její prostorově oddělené segmenty.

Metodická pomůcka ZP26/2012 pro vyjasnění kompetencí v problematice územních systémů ekologické stability.

Biokoridor

Definice dle jiných právních předpisů

Biokoridor je skladebná část ÚSES, která propojuje mezi sebou sousední biocentra a stavem svých ekologických podmínek a velikostí umožňuje nebo podporuje migraci organismů, nemusí jim však umožňovat trvalou existenci. Charakter společenstva biokoridoru se jednoznačně odvíjí od charakteru společenstev biocenter, která biokoridor spojuje. O tom, co je biokoridor a co není, rozhodují limitující parametry.

Metodická pomůcka ZP26/2012 pro vyjasnění kompetencí v problematice územních systémů ekologické stability.

§ 1

Pro účely této vyhlášky se vymezují následující pojmy územního systému ekologické stability krajiny (dále jen "systém ekologické stability")

b) biokoridor je území, které neumožňuje rozhodující části organismů trvalou dlouhodobou existenci, avšak umožňuje jejich migraci mezi biocentry a tím vytváří z oddělených biocenter síť.

Vyhláška č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Dle koncepce ÚSES (viz) se jedná o území, které neumožňuje rozhodující části organismů trvalou nebo dlouhodobou existenci, avšak umožňuje jejich migraci mezi biocentry a tím vytváří z ÚSES síť. To ovšem neznamená, že v biokoridorech nemohou žádné organismy trvale žít.

Braniš, Martin a kol.: Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Biokoridor místní (lokální)

Definice dle jiných právních předpisů

Místní (lokální) biokoridor propojuje v místně významné migrační trase lokální biocentra.

Metodická pomůcka ZP26/2012 pro vyjasnění kompetencí v problematice územních systémů ekologické stability.

Biokoridor nadregionální

Definice dle jiných právních předpisů

Nadregionální biokoridor propojuje v nadregionálně významných migračních trasách nadregionálních biocentra.
Metodická pomůcka ZP26/2012 pro vyjasnění kompetencí v problematice územních systémů ekologické stability.

Biokoridor přerušovaný

Definice dle jiných právních předpisů

Biokoridor přerušovaný je rozdělený jednou nebo několika propustnými bariérami. Spojuje ty typy společenstev, jejichž rozhodující většina druhů je schopna překonávat i větší vzdálenosti v prostředích pro ně jinak nepříznivých. Jde o společenstva antropicky podmíněná, jako jsou louky, pastviny a stepní lada v specifických podmínkách.

Metodická pomůcka ZP26/2012 pro vyjasnění kompetencí v problematice územních systémů ekologické stability.

Biokoridor regionální

Definice dle jiných právních předpisů

Regionální biokoridor propojuje v regionálně významné migrační trase regionální biocentra.

Metodická pomůcka ZP26/2012 pro vyjasnění kompetencí v problematice územních systémů ekologické stability.

Biokoridor složený

Definice dle jiných právních předpisů

Biokoridor složený je biokoridor regionálního či nadregionálního významu s vloženými biocentry nižšího významu; do regionálního biokoridoru jsou dle potřeby vkládána místní (lokální) biocentra, do nadregionálního biokoridoru regionální a místní (lokální) biocentra, tak je možno prodloužit jeho celkovou přípustnou délku.

Metodická pomůcka ZP26/2012 pro vyjasnění kompetencí v problematice územních systémů ekologické stability.

Biokoridor souvislý

Definice dle jiných právních předpisů

Biokoridor souvislý je po celé délce tvořen společenstvy s vysokým stupněm ekologické stability. Je nejbezpečnějším typem biokoridoru a je nutný pro migraci druhů společenstev vázaných na vyhraněný typ prostředí. Zejména některé druhy lesních a vodních společenstev nejsou schopny překonávat v biokoridoru úseky výrazně odlišných světelných a vlhkostních podmínek. Minimální přerušování, které působí ještě jako polopropustná bariéra, je ovšem v nezbytném případě možné.

Metodická pomůcka ZP26/2012 pro vyjasnění kompetencí v problematice územních systémů ekologické stability.

Biologická produkce 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Množství látek vyprodukovaných živými organizmy v daném místě za jednotku času. Obvykle se měří v hmotnostních jednotkách vyprodukované biomasy.

Vítejte na zemi, CENIA, slovník [cit. 18. 10. 2018].

Biologické čištění odpadních vod 2023

Definice hlavní

Je odstraňování organického znečištění vody pomocí mikroorganismů, nejčastěji směsí bakterií tzv. aktivovaným kalem

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2023.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Proces, při kterém jsou organické látky (substrát) odstraňovány z vody pomocí směsné kultury mikroorganismů. Probíhají-li tyto pochody za přístupu kyslíku hovoříme o aerobním biologickém čištění, probíhají-li za nepřístupu kyslíku, jde o čištění anaerobní. Nejčastěji užívanými způsoby jsou: aktivace, biofilmové reaktory a biologické nádrže (rybníky). Jemně suspendované a koloidní látky jsou z vody odstraňovány nejprve fyzikálními a fyzikálněchemickými pochody a dále enzymatickými reakcemi. Biologické čištění je tedy komplex následných fyzikálních, fyzikálněchemických a biochemických reakcí, které na sebe navzájem navazují.

Biologické zdroje 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Biologické zdroje zahrnují genetické zdroje, organismy nebo jejich části, populace nebo jakoukoli jinou biotickou složku ekosystémů (biotu) se skutečným nebo možným využitím nebo hodnotou pro lidstvo.

Vítejte na zemi, CENIA, slovník [cit. 18. 10. 2018].

Biologický odpad 2021

Definice dle jiných právních předpisů

Biologickým odpadem se pro účely tohoto zákona rozumí biologicky rozložitelný odpad ze zahrad a veřejné zeleně, potravinový a kuchyňský odpad z domácností, kanceláří, restaurací, velkoobchodu, jídelen, stravovacích nebo maloobchodních zařízení a srovnatelný odpad ze zařízení potravinářského průmyslu.

Zákon č. 541/2020 Sb., o odpadech, § 11, odst. 2, písm. d).

Biologicky rozložitelný komunální odpad 2021

Definice dle jiných právních předpisů

Biologicky rozložitelným komunálním odpadem se pro účely tohoto zákona rozumí biologicky rozložitelný odpad obsažený v komunálním odpadu.

Zákon č. 541/2020 Sb., o odpadech, § 11, odst. 2, písm. c).

Biologicky rozložitelný odpad 2021

Definice dle jiných právních předpisů

Biologicky rozložitelným odpadem se pro účely tohoto zákona rozumí odpad, který podléhá aerobnímu nebo anaerobnímu rozkladu.

Zákon č. 541/2020 Sb., o odpadech, § 11, odst. 2, písm. b).

Pro účely této části vyhlášky se rozumí biologicky rozložitelným odpadem - jakýkoli odpad, který je schopen anaerobního nebo aerobního rozkladu (např. potraviny, odpad ze zeleně, papír).

Vyhláška č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady, ve znění pozdějších předpisů.

Pro účely tohoto zákona se rozumí:

a) biologicky rozložitelným odpadem - jakýkoli odpad, který podléhá aerobnímu nebo anaerobnímu rozkladu, b) biologickým odpadem - biologicky rozložitelný odpad ze zahrad a veřejné zeleně, potravinářský a kuchyňský odpad z domácností, restaurací, stravovacích nebo maloobchodních zařízení a srovnatelný odpad ze zařízení potravinářského průmyslu, c) zařízením pro biologické zpracování biologicky rozložitelných odpadů - zařízením pro aerobní nebo anaerobní rozklad biologicky rozložitelných odpadů

Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, § 33a.

Biom 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Biom je skupina ekosystémů mající podobné charakteristiky (skladba organismů, koloběh hmoty a energie, vzhled); termín nejvýše postavený v hierarchické klasifikaci prostorové skladby živého světa na zemském povrchu.

Vítejte na zemi, CENIA, slovník [cit. 18. 10. 2018].

Biomasa 2017

Definice dle jiných právních předpisů

Biomasa se zde rozumí biologicky rozložitelná část produktů, odpadů a zbytků biologického původu z provozování zemědělství a hospodaření v lesích a souvisejících průmyslových odvětvích, zemědělské produkty pěstované pro energetické účely a biologicky rozložitelná část průmyslového a komunálního odpadu.

Zákon č. 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, § 2, písm. b.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

V energetice tak označujeme většinou rostlinnou biomasu pro spalování, např. dřevní štěpka, sláma, mláto, technické konopí, apod.
Slovníček pojmů. Bmo: Teplárny Bmo, 2015

Definice dle jiných právních předpisů

* (2) Pro účely tohoto zákona se rozumí

a) biomasou biologicky rozložitelná část výrobků, odpadů a zbytků z provozování zemědělství a hospodaření v lesích a souvisejících průmyslových odvětvích, zemědělské produkty pěstované pro energetické účely a rovněž biologicky rozložitelná část vyříděného průmyslového a komunálního odpadu. *Zákon č. 180/2005 Sb., o podpoře výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů energie a o změně některých zákonů (zákon o podpoře využívání obnovitelných zdrojů), ve znění pozdějších předpisů, § 2. (Zrušen)*

Biomasa ke spalování ve stacionárních zdrojích 2019

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely této vyhlášky se rozumí biomasou ke spalování ve stacionárních zdrojích produkt, který je tvořen z rostlinného materiálu pocházejícího ze zemědělství nebo lesnictví a který lze použít jako palivo za účelem získání jeho energetického obsahu, a dále následující odpad použitý jako palivo: 1. rostlinný odpad ze zemědělství nebo lesnictví, 2. rostlinný odpad z potravinářského průmyslu, pokud se využije vyrobené teplo, 3. rostlinný odpad z výroby čerstvé vlákniny a z výroby papíru z buničiny, pokud se spaluje v místě výroby a vzniklé teplo se využije, 4. korkový odpad, 5. dřevný odpad s výjimkou dřevného odpadu, který může obsahovat halogenované organické sloučeniny nebo těžké kovy v důsledku ošetření látkami na ochranu dřeva nebo nátěrovými hmotami, zahrnující především takovéto dřevné odpady pocházející ze stavebnictví a z demolic, *Vyhláška č. 415/2012 Sb. ze dne 21. listopadu 2012 o přípustné úrovni znečišťování a jejím zjišťování a o provedení některých dalších ustanovení zákona o ochraně ovzduší, § 2 a.*

Biopalivo 2022

Definice dle jiných právních předpisů

Biopalivem se zde rozumí kapalné nebo plynné palivo určené k použití v dopravě a vyráběné z biomasy.

Zákon č. 311/2006 Sb., pohonných hmotách a čerpacích stanicích pohonných hmot a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pohonných hmotách), ve znění pozdějších předpisů, § 2, písm. i.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Biopalivo je produkt vzniklý úpravou biomasy, který dále slouží jako palivo. Energie obsažená v biopalivech se při spalování uvolňuje v zásadě ve formě tepelné energie, jež je dále využitelná. Biopaliva se podle konzistence dělí na paliva tuhá, plynná a kapalná.

Stavební slovník, 2022 [cit. 17. 3. 2022]. Dostupné z URL: < <http://stavebnikomunita.cz/page/stavebni-slovník-b> >.

Definice dle jiných právních předpisů

* Biopalivem se zde rozumí kapalné nebo plynné pohonné hmoty, které jsou uvedeny ve zvláštním právním předpisu, vyrobené z biomasy a určené pro pohon vozidel na pozemních komunikacích.

Zákon č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší a o změně některých dalších zákonů (zákon o ochraně ovzduší), ve znění pozdějších předpisů, § 2, odst. 1, písm. s. (Zrušen)

Bioplyn

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Bioplyn je kalový plyn, produkováný při anaerobním vyhnívání. Složení bioplynu je závislé na složení kalu, jeho produkce na složení kalu a na teplotě vyhnívání. Nejpodstatnějšími složkami bioplynu jsou metan a oxid uhličitý.

Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Bioplynová stanice 2018

Definice dle jiných právních předpisů

(2) Zařízení k biologickému zpracování bioodpadů se podle používané technologie dělí na:

- a) kompostárny a další zařízení s aerobním procesem zpracování bioodpadů,
- b) bioplynové stanice a další zařízení s anaerobním procesem zpracování bioodpadů.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Bioplynové stanice jsou zařízení, ve kterých dochází k přeměně biomasy na bioplyn a digestát. Bioplyn obsahuje metan (cca 50 - 75 %), který je nositelem energie. Digestát obsahuje pouze živiny a humus, které se dále nerozkládají a proto nezapáchají.

Podle toho, jaký materiál bioplynová stanice zpracovává, je dělíme na zemědělské, odpadové a bioplynové stanice čistíren odpadních vod. Pro soukromé investory jsou vhodné první dvě jmenované.

Bioplynové stanice Dostupné z <http://www.bioplynovestanice.cz/technologie-bps/>.

Bioregion (biogeografický region) 2023

Definice hlavní

Biogeografický region (bioregion) je biogeografickou jednotkou na regionální úrovni. Společenstva biogeografického regionu jsou ovlivněna jeho polohou a mají charakteristické chorologické rysy.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2023.

Definice dle jiných právních předpisů

Biogeografický region (bioregion) je individuální biogeografickou jednotkou na regionální úrovni. Společenstva biogeografického regionu jsou ovlivněna jeho polohou a mají charakteristické chorologické rysy (chorologie = nauka o areálech), které jsou výsledkem specifického postglaciálního vývoje. V rámci biogeografického regionu se většinou již nevyskytují jiné rozdíly v potenciální biotě než rozdíly způsobené odlišným ekotopem. Bioregion je zpravidla charakterizován také specifickým typem a určitou intenzitou antropického využívání, a tedy i svébytným současným stavem společenstev.

Metodická pomůcka ZP26/2012 pro vyjasnění kompetencí v problematice územních systémů ekologické stability.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Bioregiony jsou jedinečné (odlišitelné) jednotky biogeografického členění krajiny na regionální úrovni. Pro členění se vychází nikoli z aktuálního stavu krajiny, ale z potenciální bioty. Základem pro vytváření bioregionů jsou geologické, půdní, klimatické, topografické, geobotanické, fytochorologické a zoochorologické mapy. Na území ČR bylo vymezeno 90 bioregionů. Dříve se užívalo kategorie sosiekoregion.

Braniš, Martin a kol.: Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Bioregiony jsou jedinečné jednotky biogeografického členění krajiny na regionální úrovni. Základem pro vytváření bioregionů jsou geologické, půdní, klimatické, topografické, geobotanické, fytochorologické a zoochorologické mapy. Na území ČR bylo vymezeno 90 bioregionů.

Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Biosféra

Anglický překlad

Biosphere

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Živá příroda, planetární (globální) ekosystém tvořený komplexem ekosystémů (biomů) Země. Termín představuje "oživené" prostory naší planety v abstraktní formě "vrstvy". Spolu s ostatními "sférami" (viz atmosféra - plyný obal, hydrosféra - vodstvo a oceány, litosféra - hominové prostředí...) je elementární jednotkou geografického členění povrchu Země. Základními charakteristikami biosféry jsou její dlouhodobý vývoj, funkce v pohybu látek na Zemi (viz biogeochemické cykly), vnitřní rozrůzněnost a složitost (viz biodiversita), prostředí pro vývoj a život člověka, pravděpodobná jedinečnost ve sluneční soustavě.

Braniš, Martin a kol.: Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Živá příroda, planetární (globální) ekosystém, tvořený komplexem ekosystémů (biomů) země. Spolu s ostatními sférami (atmosféra, hydrosféra, litosféra) je elementární jednotkou geografického členění povrchu země. K základním charakteristikám biosféry patří její dlouhodobý vývoj, funkce v pohybu látek na zemi, vnitřní rozrůzněnost a složitost (biodiversita), prostředí pro vývoj a život člověka, pravděpodobná jedinečnost ve sluneční soustavě.

Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České

komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Biosféra je veškerý prostor obývaný na Zemi živými organismy, zahrnující životní prostředí a všechny živé organismy. Sdružuje tedy všechny zemské ekosystémy.

Pásková, Martina - Zelenka, Josef. *Výkladový slovník cestovního ruchu*. Praha: MMR, 2002.

Biosférická rezervace 2018

Definice dle jiných právních předpisů

Biosférická rezervace je sledovaným jevem číslo 33 v obsahu datové báze územně analytických podkladů Část A.

Vyhláška 500/2006 Sb. o územně analytických podkladech a územně plánovací dokumentaci, příloha 1.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Velkoplošné chráněné území uznávané a vyhlášené v rámci mezivládního programu UNECSO Man and Biosphere (MaB). Každá biosférická rezervace musí splňovat určité podmínky a plnit určité úkoly. Za základní jsou považovány: Cílená a aktivní ochrana přírody, vědecký výzkum, ekologická výchova, osvěta a poskytování informací, propojení ochrany životního prostředí a hospodaření v krajině (rozvoj území) a racionální řízení včetně monitoringu, plánů péče apod. V ČR je k r. 1998 6 biosférických rezervací: CHKO Bílé Karpaty, NP Krkonoše, CHKO Křivoklátsko, CHKO Pálava, NF Šumava a CHKO Třeboňsko.

Braniš, Martin a kol.: *Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie*. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

velkoplošné chráněné území, uznávané a vyhlášené v rámci mezivládního programu UNESCO Man and Biosphere (MaB), musí splňovat určité podmínky a plnit určité úkoly. Jedná se o cílenou a aktivní ochranu přírody, vědecký výzkum, ekologickou výchovu, osvětu a poskytování informací, propojení ochrany životního prostředí a hospodaření v krajině (rozvoj území) a racionální řízení, včetně monitoringu. V r. 1998 bylo v ČR 6 biosférických rezervací: CHKO Bílé Karpaty, NP Krkonoše, CHKO Křivoklátsko, CHKO Pálava, NP Šumava a CHKO Třeboňsko.

Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: *Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01*. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Biota 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Biota je fauna a flóra, všechny živé organismy v daném biotopu.

Vítejte na zemi, CENIA, slovník [cit. 18. 10. 2018].

Biotická pumpa 2023

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Srážení vodních par nad chladným lesem vede ke snížení tlaku. To způsobí proudění vzduchu a tím přisun vodní páry z míst, kde je tlak vyšší. Odlesnění a odvodňování krajiny obrací proudění mezi oceánem a pevninou. Pevnina se přehřívá a chladnější oceán s vyšší evaporací přitahuje vodu, a naopak vysušuje pevninu. Pak hovoříme o reversní biotické pumpě.

Zdroj: <https://sazejstromy.cz/co-zpusobi-ubytek-lesu/>.

Biotop

Definice dle jiných právních předpisů

Biotop je soubor veškerých neživých a živých činitelů, které ve vzájemném působení vytvářejí životní prostředí určitého jedince, druhu, populace, společenstva. Biotop je takové místní prostředí, které splňuje nároky charakteristické pro druhy rostlin a živočichů.

Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, § 3 odst. 1 písm. k.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Stanoviště určitého organismu s charakteristickými vlastnostmi, které poskytuje danému organismu všechny potřebné zdroje (úkryt, potravu a mikroklima) k přežívání, růstu a rozmnožování. Termín biotop obvykle nezahrnuje všeobecné charakteristiky jako je klima, teplota, radiační pozadí ani vazby organismů uvnitř tohoto stanoviště. Např. biotopem pro výskyt sysla obecného jsou sušší, mírně svažité stráně s nízkou nebo sečenou trávou.

Jiná definice popisuje biotop jako soubor veškerých neživých i živých činitelů, které ve vzájemném působení vytvářejí životní prostředí určitého jedince, druhu, populace, či společenstva. Biotop je tedy takové místní prostředí. Které splňuje nároky, charakteristické pro určité druhy rostlin a živočichů.
Braniš, Martin a kol.: Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Soubor veškerých neživých a živých činitelů, jež ve vzájemném působení vytvářejí životní prostředí určitého jedince, druhu, populace, společenstva. Biotop je takové místní prostředí, které splňuje nároky charakteristické pro druhy rostlin a živočichů. (Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, § 3/i.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Návosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Blackfields 2020

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Lokality vyznačující se extrémně vysokými hodnotami kontaminace půdy, podzemních a povrchových vod i dalších složek životního prostředí, které jsou zásadní překážkou pro jejich nové využití. Zdrojem znečišťujících látek, mnohdy toxických, byla těžba a zpracování neroztrných surovin, průmyslová výroba, skladování a skládování nebezpečných odpadů, doprava a aktivity související s vojenským využitím ploch. Náklady na sanaci těchto starých ekologických zátěží jsou velmi vysoké, avšak další odkládání jejich realizace a řešení všech souvisejících problémů celkové výdaje pouze znásobí.

Internet 2005. [Ústav pro ekopolitiku, o.p.s.](#)

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Lokality vyznačující se extrémně vysokými hodnotami kontaminace půdy, podzemních a povrchových vod i dalších složek životního prostředí, které jsou zásadní překážkou pro jejich nové využití.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2020.

Bleskosvod 2016

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Bleskosvod se doporučuje u domů v exponované poloze nebo u stavebních prvků, které jsou zvláště vystaveny zásahu blesku (vysoké komíny, masivní kovová balkónová zábradlí apod.). Uzemnění lze realizovat prstencovým vedením kolem domu nebo hloubkovým zemničem.

Slovník pojmů, Národní stavební centrum, 2016 [cit. 12. 5. 2016].

Blok 2023

Definice hlavní

Část současně zastavěného nebo zastavitelného území tvořená prostorově souvisejícími stavebními pozemky, popřípadě jediným stavebním pozemkem, vymezená veřejnými prostranstvími nebo veřejnými komunikačními prostory nebo hranicí současně zastavěného či zastavitelného území.

Maier, Karel: Návosloví a příklady metodiky užívané pro zpracování regulačních plánů. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Zastavitelné území, vymezené zpravidla uličními čarami . V případě, že blok není ze všech stran vymezen uličními čarami, stanoví se další pomocné čáry tak, aby bylo možno nade vší pochybnost stanovit plochu bloku. Blok dále možno členit na vnitroblok a vnější pásma, které má výrazně vyšší míru zastavění a vnitroblok vymezuje. (Metodika - slovník pojmů. Vnitřní předpis Útvaru rozvoje hl. m. Prahy, Praha: 1997).

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Návosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Bonita půdy

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Údaj vyjadřující vlastnosti půdy vzhledem k její úrodnosti

Terminologický slovník zeměměřičství a katastru nemovitostí, zpracovaný Terminologickou komisí ČÚZK. Internet, 2013.

Přirozená i kulturní úrodnost zemědělské půdy daná jejími vlastnostmi a výnosy plodin, podle nichž jsou stanoveny bonitní třídy hospodářské klasifikace půdy, jež slouží k hodnocení pozemků.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

Bonitace půdy

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Zjišťování bonity půdy všech pozemků podle jednotných hledisek

Terminologický slovník zeměměřičství a katastru nemovitostí, zpracovaný Terminologickou komisí ČÚZK. Internet, 2013.

Bonitovaná půdně ekologická jednotka (BPEJ) 2022

Definice dle jiných právních předpisů

§ 1

Bonitovaná půdně ekologická jednotka (dále jen "BPEJ") je charakterizována klimatickým regionem, hlavní půdní jednotkou, sklonitostí a expozicí, skeletovitostí a hloubkou půdy, jež specifikují hlavní půdní a klimatické podmínky hodnoceného pozemku, přičemž

a) klimatický region zahrnuje území s přibližně shodnými klimatickými podmínkami pro růst a vývoj zemědělských plodin, podle přílohy č. 1; je vyjádřen první číslicí pětímístného číselného kódu (dále jen "číselný kód"),

b) hlavní půdní jednotka je účelovým seskupením půdních forem příbuzných vlastností, jež jsou určovány genetickým půdním typem, subtypem, půdotvorným substrátem, zrnitostí, hloubkou půdy, stupněm hydromorfismu, popřípadě výraznou sklonitostí nebo morfologií terénu a zúrodňovacím opatřením, podle přílohy č. 2; je vyjádřena druhou a třetí číslicí číselného kódu,

c) sklonitost a expozice ke světovým stranám vystihuje utváření povrchu zemědělského pozemku, podle přílohy č. 3; je vyjádřena čtvrtou číslicí číselného kódu, která je výsledkem jejich kombinace,

d) skeletovitost, již se rozumí podíl obsahu šterku a kamene v omici k obsahu šterku a kamene v spodině do 60 cm, a hloubka půdy, podle přílohy č. 4; je vyjádřena pátou číslicí číselného kódu, která je výsledkem jejich kombinace.

§ 2

Vedení BPEJ

(1) BPEJ jsou jednotně vedeny v číselném a mapovém vyjádření v celostátní databázi BPEJ (dále jen "celostátní databáze"), která obsahuje informace o kvalitě půdy. Vedení celostátní databáze je zajišťováno Ministerstvem zemědělství prostřednictvím odborné organizace, která na vyžádání též poskytuje souhrnné informace o BPEJ a jejich účelových seskupeních, např. pro plošnou a kvalitativní ochranu půdy a vody, pro územní plánování, posuzování ekologické stability krajiny, vytváření ekonomických nástrojů v zemědělství a rozvoje regionů.

(2) K dokumentaci celostátní databáze náleží:

- a) mapy BPEJ v digitální a grafické formě,
- b) informace vyjadřující klimatické a půdní podmínky související s kódem BPEJ,
- c) záznamy o aktualizaci BPEJ,
- d) údaje o plošném zastoupení BPEJ v katastrálním území,
- e) účelová seskupení BPEJ v katastrálním území.

Vyhláška č. 327/1998 Sb., kterou se stanoví charakteristika bonitovaných půdně ekologických jednotek a postup pro jejich vedení a aktualizaci, ve znění pozdějších předpisů.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Bonitovaná půdně ekologická jednotka je základní mapovací a oceňovací jednotka zemědělských půd, tj. specifický územní celek s konkrétními stanovištními vlastnostmi, vyjádřenými pětímístným číselným kódem. Vyjadřuje rozdílné produkční a ekonomické efekty zemědělského území.

Česko-rakousko-slovenská příručka územně plánovací terminologie. Hannover: Akademie für Raumforschung und Landesplanung, 2000. (Českou část zpracoval ÚÚR Brno.)

Základní určovací a oceňovací jednotka produkční schopnosti zemědělské půdy, vyjádřená číselným kódem; číslice kódu vyjadřují půdně-klimatické vlastnosti půdy; jednotky tvoří ohraničený územní celek, který má specifické ekologické vlastnosti a bioenergetický potenciál

Internet 2013. Terminologický slovník zeměměřičství a katastru nemovitostí, zpracovaný Terminologickou komisí ČÚZK.

Bonitovaná půdně ekologická jednotka je základní mapovací a oceňovací jednotka zemědělských půd, tj. specifický územní celek s konkrétními stanovištními vlastnostmi, vyjádřenými pětímístným číselným kódem. Vyjadřuje rozdílné produkční a ekonomické efekty zemědělského území.

Stavební slovník, 2022 [cit. 17. 3. 2022]. Dostupné z URL: < <http://stavebnikomunita.cz/page/stavebni-slovník-b> >.

Vyjadřuje pětímístným číselným kódem hlavní půdní a klimatické podmínky mající vliv na produkční schopnost zemědělské půdy a její ekonomické ohodnocení.

BPEJ je charakterizována klimatickým regionem, hlavní půdní jednotkou, sklonitostí a expozicí, skeletovitostí a hloubkou půdy, jež specifikují hlavní půdní a klimatické podmínky hodnoceného pozemku.

Viz § 8 odst. 3 zákona č. 139/2002 Sb., o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech a o změně zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění pozdějších předpisů.

Tichá Tereza a kol.: Slovník pojmů užívaných v právu životního prostředí. 1. vydání. Praha: ABF – nakladatelství ARCH, 2004.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Základní mapovací a oceňovací jednotka vlastností a hodnot zemědělských půd ČR vyjádřená kódem, z kterého lze vyčíst klimatickou oblast, genetické vlastnosti půd, půdotvorný substrát, zmitost a skeletovitost, hloubku půdy, sklon a expozici terénu. (ČSN 83 9001. Sadovnictví a krajinářství. Základní odborné termíny a definice.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: *Názvosloví urbanismu a územního plánování*. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Bosované zdivo 2017

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Bosované zdivo je zdivo zbudované z velkých kvádrů, jejichž čelní stěna s výjimkou úzké lemující stezky zůstává hrubá, neopracovaná. *Hradní architektura – vybrané pojmy, 2017 [cit. 11. 5. 2017]. Dostupné z URL: < <http://www.hrady-zrceniny.cz/pojmy.htm> >.*

Botanická a zoologická zahrada skanzen, památník apod.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Pokyny č. 41 Českého úřadu zeměměřického a katastrálního pro zápis změny druhu pozemku a způsobu využití pozemku do katastru nemovitostí.

Definice dle jiných právních předpisů

* Vyhláška č. 190/1996 Sb., kterou se provádí zákon č. 265/1992 Sb., o zápisech vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem, ve znění zákona č. 210/1993 Sb. a zákona č. 90/1996 Sb., a zákon České národní rady č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), ve znění zákona č. 89/1996 Sb. (Zrušena)

Botel 2016

Anglický překlad

Botel, boatel

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Botel je ubytovací zařízení s možností stravování, umístěné v trvale zakotvené osobní lodi, nejčastěji ve městě.

Botel je rovněž hotel nebo motel v přístavu, obsluhující zejména uživatele lodí.

Pásková, Martina - Zelenka, Josef. Výkladový slovník cestovního ruchu. Praha: MMR, 2002.

Brownfields 2023

Definice hlavní

Jsou dlouhodobě nevyužívaná, nebo pouze částečně či nevhodně využívaná území.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2023.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

"Brownfields", resp. "brownfield sites" jsou staré, nevyužívané nebo ekonomicky nedostatečně efektivně využívané průmyslové a logistické zóny a komerční či obytné objekty v kompaktně zastavěných územích a zemědělské, vojenské i další plochy a budovy ve "volné" krajině. Představují zásadní problém a překážku pro další rozvoj obcí, měst i regionů směrem k udržitelnosti. Vyznačují se neprůhledným majetkoprávním uspořádáním, zdevastovanými výrobními či jinými budovami a přítomností starých ekologických zátěží. Ty jsou reprezentovány cizorodými, velmi často toxickými látkami, jimiž je kontaminovaná půda, podzemní a povrchové vody i objekty. Na pozemcích i v budovách bývají z minulých období shromážděné nebo přechodně uskladněné odpady, včetně nebezpečných a vyskytuje se zde velké množství "černých skládek odpadů". Významným rizikem jsou zbytky strojního a technologického vybavení, které mohou obsahovat náplně s chemickými sloučeninami nebezpečnými pro životní prostředí i pro zdraví lidí (PCB, dioxiny, aj.). Okolí "brownfields" je vyčistěné a nebezpečné. Zahraniční i tuzemští investoři odmítají do těchto území vstupovat v důsledku obav z vysokých nákladů spojených se sanací starých ekologických zátěží a s předinvestiční přípravou pozemků.

Nejprve byly tímto termínem označovány pouze staré, opuštěné průmyslové zóny a logistická centra s rozsáhlými skladovacími prostory, která se nacházejí na administrativním území měst. Postupně byl termín "brownfields" vztahován také na nevyužívané, zdevastované komerční, administrativní,

obytné a další (např. nemocniční) objekty a pozemky v urbanizovaném území, zemědělské objekty ve "volné" krajině, jakož i plochy a budovy v minulosti využívané k vojenským účelům. V současnosti se takto označují i zanedbané, zpustlé menší části areálů i budov jinak prosperujících podniků, jejich neupravené okolní pozemky patřící obci či jiným vlastníkům, okolí čerpacích stanic a parkovišť bez stálé zeleně a nevzhledné, zanedbané veřejně přístupné plochy na sídlištích.

Revitalizace nevyužívaných nebo ekonomicky nedostatečně efektivně využívaných průmyslových a logistických zón a komerčních či obytných objektů v kompaktně zastavěných územích a zemědělských, vojenských i dalších ploch a budov ve "volné" krajině ("brownfields") vyžaduje systémový přístup v rámci celkového rozvoje státu, regionů, městských aglomerací i jednotlivých obcí. Identifikace/analýza ekologických zátěží kontaminovaných ploch, jejich sanace i nové využití a oživení "brownfields" představují značné náklady zejména pro veřejné, ale i pro soukromé rozpočty. Z dlouhodobého hlediska se však jedná o velmi efektivní proces, který je zcela v souladu s principy udržitelného rozvoje.

Internet 2005. [Ústav pro ekopolitiku, o.p.s.](#)

Brownfields jsou pozemky a nemovitosti uvnitř urbanizovaného území, které ztratily svoji funkci a využití, jsou opuštěné či podvyužité, často mají ekologickou zátěž a zdevastované výrobní či jiné budovy. (Pojem "brownfields" je přejatý z anglického jazyka, v doslovném překladu znamená "hnědé louky").

Tyto nemovitosti pak ekonomicky a fyzicky deprimují své okolí.

Komplexitou a nákladností řešení problémů spojených s renovací a ozdravením pak tyto nemovitosti odrazují soukromý kapitál od účinné intervence.

Brownfields vznikají zejména restrukturalizačními tlaky ve společnosti, jejichž řešení trh nezvládne.

Politicky je problém vnímán ve vyspělých zemích od konce 70. let a ve své širší souvislosti je spojován s principy kompaktního města a udržitelného rozvoje.

V České republice se problematika brownfields začala diskutovat poměrně nedávno, opuštěné průmyslové areály začaly být problémem pro restrukturalizaci průmyslové výroby (zejména po odklonu od těžkého průmyslu).

Internet 2005. [Ministerstvo životního prostředí ČR](#).

Brownfields je nevyužívaná (neadekvátně využívaná) území, která již neslouží svému původnímu účelu často v důsledku restrukturalizace či krize hospodářství (zejména úpadek zemědělství, těžby a těžkého průmyslu). Regenerace avyžití pro cestovní ruch je velmi vhodné, neboť jde často o technické atraktivy cestovního ruchu, které jsou mezi turisty poměrně oblíbené.

Koncepce státní politiky cestovního ruchu v České republice na období 2014 – 2020, MMR 2013.

Staré průmyslové areály (nevyužité plochy v intravilánu měst), které po ukončení výroby zůstaly opuštěny a pomalu chátrají.

Tyto oblasti jsou často spojeny s reálnou nebo předpokládanou kontaminací životního prostředí. Regenerace (revitalizace) ploch brownfields je žádoucí nejen z hlediska opětovného využití území, ale taky z řady dalších pozitivních faktorů jako je zvýšení estetické hodnoty sanovaných lokalit, vyhnutí se záboru půdy pro stavby „na zelené louce“ nebo vytvoření nových pracovních příležitostí.

Tichá Tereza a kol.: Slovník pojmů užívaných v právu životního prostředí. 1. vydání. Praha: ABF – nakladatelství ARCH, 2004.

Břemeno vázané k pozemkům 2020

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Břemeno vázané k pozemkům je závazek týkající se pozemku, který umožňuje osobě nebo osobám jiným, než je vlastník, provádět na pozemcích určitou činnost nebo vykonávat určitá práva.

Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Břemeno vázané k pozemkům je závazek (služebnost) týkající se pozemku, který umožňuje osobě nebo osobám jiným, než je vlastník, provádět na pozemcích určitou činnost nebo vykonávat určitá práva.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2020.

Břidlicový plyn 2019

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Břidlicový plyn je zemní plyn vázaný v hluboko usazených homínách zvaných břidlice. Břidlice se vytvořili z nánosů bahna a organického materiálu na dně prehistorických moří. Mají nízkou propustnost, proto se k těžbě plynu využívá hydraulické štěpení, neboli frakování. V homině se tak vytvoří praskliny umožňující průchod plynu.

V současnosti dochází ke globálnímu nárůstu těžby břidlicového plynu. S rozvojem těžby klesá i jeho cena, která je dnes přibližně na třetině až čtvrtině ceny zemního plynu

Internet, 2019 [cit. 2. 10. 2019]. Dostupné z URL: < <https://www.usetreno.cz/slovník-pojmu/břidlicovy-plyn/> >.

Budova 2024

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

V tomto zákoně se dále rozumí budovou nadzemní stavba, včetně její podzemní části, prostorově soustředěná a navenek převážně uzavřená obvodovými stěnami a střešní konstrukcí

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 13, písm. a).

Definice dle jiných právních předpisů

Budovou se zde rozumí nadzemní stavba spojená se zemí pevným základem, která je prostorově soustředěna a navenek převážně uzavřena obvodovými stěnami a střešní konstrukcí.

Zákon č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 1.

Definice dle norem

Nadzemní stavba prostorově soustředěná a navenek převážně uzavřená obvodovými stěnami a střešní konstrukcí.

ČSN 73 4301 Obytné budovy. Český normalizační institut, 2004.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Je užitkový prostor, častěji však soubor více užitkových prostorů k různému účelu (pro různé procesy v nich probíhající), které jsou soustředěny do ohraničeného a uzavřeného celku. Tento celek je ohraničen obvodovými stěnami a zakryt konstrukcí střechy. Tento celek a jeho prvky jsou sestaveny podle příslušné dokumentace, odpovídající technickým, legislativním a provozním potřebám a nárokům. Budova je obvykle vybavena technickým zařízením, budova může být stavbou, stavebním objektem nebo jinou částí stavby. Budovy jsou zapsány do katastru nemovitostí po splnění těchto podmínek: a) zaměření geometrickým plánem, b) kolaudací, c) přidělením popisného nebo evidenčního čísla.

Matějka, Vladimír; Mokřý, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Definice dle prováděcích vyhlášek k zákonu č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu

Budovou se zde rozumí nadzemní stavba včetně její podzemní části prostorově soustředěná a navenek převážně uzavřená obvodovými stěnami a střešní konstrukcí.

Vyhláška č. 268/2009 Sb., o technických požadavcích na stavby, ve znění pozdějších předpisů § 3 písm. a.

Definice dle jiných právních předpisů

* Budovou se zde rozumí nadzemní stavba, která je prostorově soustředěna a navenek uzavřena obvodovými stěnami a střešní konstrukcí.

Zákon č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 27 písm. k. (Zrušen)

Definice dle prováděcích vyhlášek k zákonu č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu

* Budovou se zde rozumí nadzemní stavba prostorově soustředěná a navenek převážně uzavřená obvodovými stěnami a střešní konstrukcí.

Vyhláška č. 137/1998 Sb., o obecných technických požadavcích na výstavbu, ve znění pozdějších předpisů, § 3 písm. a. (Zrušena).

Budova obytná 2024

Definice dle norem

Stavba určená pro trvalé bydlení, ve které alespoň dvě třetiny podlahové plochy připadají na byty, včetně plochy domovního vybavení určeného pro obyvatele jednotlivých bytů (nezapočítávají se plochy společného domovního vybavení a domovních komunikací). Člení se na bytové nebo rodinné domy.

ČSN 73 4301 Obytné budovy. Český normalizační institut, 2004.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Soubor místností (popř. místnost s minimální plochou 16 m²), které splňují požadavky na trvalé bydlení.

Zdroj: <https://www.drevostavitel.cz/clanek/obytna-norma>

Budova rozestavěná 2018

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Budova, jejíž realizace byla zahájena, ale dosud nebyla dokončena.
Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2018.

Definice dle jiných právních předpisů

* Rozestavěnou budovou se zde rozumí budova v alespoň takovém stupni rozestavěnosti, že již je patrné stavebně technické a funkční uspořádání prvního nadzemního podlaží, pokud jí dosud nebylo přiděleno číslo popisné nebo evidenční, a u budovy, které se číslo popisné nebo evidenční nepřiděluje, pokud dosud nebylo započato s jejím užíváním.

Zákon č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 27 odst. 1. (Zrušen)

Bungalov 2016

Anglický překlad

Bungalow

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Bungalov je samostatná ubytovací jednotka, lehká stavba - zpravidla přízemní domek v uzavřeném prostoru rekreačního zařízení a s místem pro parkování aut, určená především pro rekreační využití (u vodních nádrží, v kempech). Bývá vybaven obytnou místností, vlastním hygienickým zařízením a místem pro přípravu jídel.

Pásková, Martina - Zelenka, Josef. Výkladový slovník cestovního ruchu. Praha: MMR, 2002.

Byt 2024

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

V tomto zákoně se dále rozumí bytem soubor místností, popřípadě jedna obytná místnost, který svým stavebně technickým uspořádáním a vybavením splňuje požadavky na trvalé bydlení

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 13, písm. i).

Definice dle norem

Soubor místností, popřípadě jednotlivá obytná místnost, které svým stavebně technickým uspořádáním a vybavením splňuje požadavky na trvalé bydlení a je k tomuto účelu užívání určen. Poznámka: Stavebně technické uspořádání a vybavení bytu zahrnuje příslušenství, odpovídající požadavku trvalého bydlení a společné uzavření celého bytu.

ČSN 73 4301 Obytné budovy. Český normalizační institut, 2004.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Místnost nebo soubor místností, které jsou podle rozhodnutí stavebního úřadu určeny k bydlení.

Terminologický slovník zeměměřičství a katastru nemovitostí, zpracovaný Terminologickou komisí ČÚZK. Internet, 2013.

Definice dle prováděcích vyhlášek k zákonu č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu

Bytem se zde rozumí soubor místností, popřípadě jedna obytná místnost, který svým stavebně technickým uspořádáním a vybavením splňuje požadavky na trvalé bydlení a je k tomuto účelu užívání určen.

Vyhláška č. 268/2009 Sb., o technických požadavcích na stavby, ve znění pozdějších předpisů, § 3 písm. g.

* Bytem se zde rozumí soubor místností, popřípadě jednotlivá obytná místnost, který svým stavebně technickým uspořádáním a vybavením splňuje požadavky na trvalé bydlení a je k tomuto účelu užívání určen.

Vyhláška č. 137/1998 Sb., o obecných technických požadavcích na výstavbu, ve znění pozdějších předpisů, § 3 písm. h. (Zrušena).

Byt družstevní

Definice dle jiných právních předpisů

Družstevním bytem nebo družstevním nebytovým prostorem (dále jen „družstevní byt“) se zde rozumí - byt nebo nebytový prostor, který je v budově ve vlastnictví nebo ve spoluvlastnictví bytového družstva, nebo který je ve vlastnictví nebo ve spoluvlastnictví bytového družstva, a bytové družstvo jej poskytl do nájmu členovi bytového družstva, který se sám nebo jeho právní předchůdce na jeho pořízení podílel členským vkladem.

- družstevním bytem se rozumí i byt, na jehož pořízení v nemovitosti ve vlastnictví jiné osoby se člen bytového družstva, který je nájemcem tohoto bytu, nebo jeho právní předchůdce, podílel svým členským vkladem v družstevní bytové výstavbě podle dřívějších právních předpisů, a k němuž má bytové družstvo právo odpovídající věcnému břemenu zajišťující jeho členovi právo byt užívat za podmínek stanovených pro užívání družstevního bytu. Věta první se použije i v případě, že právo odpovídající věcnému břemenu přešlo na nájemce v důsledku zániku členství v bytovém družstvu.

Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích), ve znění pozdějších předpisů, § 729 odst. 1, 2.

Byt loftový 2022

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Loftové byty vznikají rekonstrukcemi starých průmyslových budov (starých výrobních hal, sýpek či skladů). Pro lofts jsou typická velká okna, obrovský otevřený prostor, několik metrů vysoké stropy a absence dělicích stěn ze sádkartonu či cihel, jež jsou nahrazovány např. textilními závěsy či různými posuvnými panely. Loftové byty mají většinou jednu otevřenou místnost, ve které je umístěna postel, zatímco kuchyně s obývacím pokojem tvoří celé první patro. Loftové bydlení vyhledávají nejčastěji mladí lidé, kteří chtějí bydlet ve skupině a potřebují proto velký prostor, nebo lidé, kteří chtějí vyjádřit svou originalitu a vymknout se konvencím.

Stavební slovník, 2022 [cit. 7. 4. 2022]. Dostupné z URL: < <http://stavebnikomunita.cz/page/stavebni-slovník-h> >.

Byt s univerzálním standardem 2024

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely této vyhlášky se rozumí bytem s univerzálním standardem byt, jehož uspořádání zohledňuje potřeby osob používajících kompenzační pomůcky k chůzi, ve kterém univerzální standard splňují všechny místnosti,

Vyhláška 146/2024 Sb. o požadavcích na výstavbu § 3, písm. a.

Byt upravitelný

Definice dle norem

Byt, který bez dalších stavebních úprav může sloužit osobám s omezenou schopností pohybu a orientace, podle zvláštního předpisu (Nařízení vlády č. 146/2003 Sb., příloha – zásady pro technické řešení upravitelného bytu).

ČSN 73 4301 Obytné budovy. Český normalizační institut, 2004.

Byt zvláštního určení

Definice dle norem

Byt zvlášť upravený pro ubytování zdravotně postižených osob. Podrobnosti stanoví zvláštní předpis.

ČSN 73 4301 Obytné budovy. Český normalizační institut, 2004.

Bytový fond 2017

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Evropská hospodářská komise definuje bytový fond takto:

Bytový fond zahrnuje pouze obydlí (stálé) byty, bez ohledu na to, zda obsazené či nikoliv. Místo termínu „obyklý byt“ se všeobecně používá jednoduchý termín „byt“. Bytový fond nezahrnuje venkovské (polostálé) a improvizované bytové jednotky (např. boudy, stavební buňky, chatky), mobilní

bytové jednotky (např. přívěsy, karavany, stany, vagony, čluny) a bytové jednotky určené k obývání lidmi, ale pro tento účel užívané (např. stáje, stodoly, mlýny, garáže, skladiště).
Statistika bydlení v evropské unii. Praha: MMR, 2004

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Bytový fond je souhrn všech bytů splňujících požadavky na trvalé bydlení a k tomuto užívání určených.
Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2017.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Souhrn bytů na určitém území.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

CEMAT – Heslář územního rozvoje (CEMAT, Konference ministrů zemí Rady Evropy odpovědných za územní plánování) 2023

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Anglický překlad

Council of Europe Conference of Ministers responsible for Spatial/Regional Planning (CEMAT)

Ministerstvo pro místní rozvoj zveřejňuje Radou Evropy schválený český překlad Hesláře územního rozvoje. Publikace napomáhá vysvětlit řadu specifických výrazů, pojmů a termínů, které se ve většině evropských států používají v kontextu politik územního rozvoje.

Cílem hesláře je sladit současnou odbornou a politickou terminologii a kulturní rozmanitost členských států, aby u často používaných pojmů v oblasti politik územního rozvoje došlo mezi evropskými zeměmi k lepší komunikaci a snazšímu porovnávání různých výsledků a vzniklých situací.

Heslář je určen úředníkům, odborníkům, nevylučuje studentskou obec, a zástupcům občanské společnosti, kteří jsou zapojeni v politice územního rozvoje a v činnostech, které s touto oblastí souvisejí.

CEMAT – Překlad pojmů z Hesláře územního rozvoje

Odbor územního plánování Ministerstva pro místní rozvoj připravil překladový slovník pojmů z oblasti územního rozvoje. Slovník obsahuje sedm desítek pojmů ve 13 jazycích, seskupených do přehledné tabulky.

Slovník vychází z Hesláře pojmů územního rozvoje, který byl zveřejněn na 14. zasedání evropské konference ministrů zodpovědných za územní plánování (CEMAT), konaném v Lisabonu v roce 2006. Cílem hesláře je vysvětlit nejčastější pojmy, které se používají v politikách územního rozvoje v Evropě.

Zdroj: ÚSTAV územního rozvoje <https://www.uur.cz/mezinarodni-spoluprace/ceamat/>

Cenová mapa stavebních pozemků (Viz Oceňování pozemku) 2024

Definice dle jiných právních předpisů

(1) Stavební pozemek se oceňuje násobkem výměry pozemku a ceny za m² uvedené v cenové mapě, kterou vydala obec. Není-li stavební pozemek oceněn v cenové mapě, ocení se násobkem výměry pozemku a základní ceny za m² upravené o vliv polohy a další vlivy působící zejména na využitelnost pozemků pro stavbu, popřípadě ceny určené jiným způsobem oceňování podle § 2, které stanoví vyhláška.

(2) Cenová mapa stavebních pozemků je grafické znázornění stavebních pozemků na území obce nebo její části v měřítku 1:5000, popřípadě v měřítku podrobnějším s vyznačenými cenami. Stavební pozemky v cenové mapě se ocení skutečně sjednanými cenami obsaženými v kupních smlouvách.

(3) Nejsou-li při zpracování cenové mapy sjednané ceny stavebních pozemků podle odstavce 2 v dané obci k dispozici nebo nelze-li je použít, protože již neodpovídají úrovni sjednaných cen porovnatelných pozemků ke dni vypracování cenové mapy, určí se ceny na základě porovnání se sjednanými cenami obdobných pozemků v dané obci nebo v jiných srovnatelných obcích spadajících do stejné skupiny podle počtu obyvatel; skupiny obcí stanoví vyhláška. Při porovnání se vychází ze shodného účelu užití, z obdobné polohy v obci a ze shodné stavební vybavenosti pozemku. Údaje o postupu a porovnání obce uvedou v textové části cenové mapy, která popřípadě obsahuje další vysvětlivky. Podrobnější metodiku zpracování cenových podkladů pro cenovou mapu stanoví vyhláška.

(4) Jestliže nelze cenu stavebního pozemku určit podle odstavce 2 nebo 3, do cenové mapy se cena takového pozemku neuvede a pozemek se oceňuje podle odstavce 1 druhé věty.

(5) Návrh cenové mapy stavebních pozemků nebo její změny předkládá obec před jejím vydáním Ministerstvu financí k vyjádření. Obec zašle vyhlášku současně s jejím vyhlášením Ministerstvu financí k uveřejnění v Cenovém věstníku.

(6) Koncem každého kalendářního roku se obecně závaznou vyhláškou obce doplňují cenové mapy o nové ceny stavebních pozemků. Změní-li se sjednaná cena, účel užití nebo stavební vybavenost pozemku, určí se nová cena pozemku způsobem podle odstavce 2 nebo 3. Přitom platí postup podle odstavce 5.

(7) Obec umožní nahlédnout bezplatně do cenové mapy pozemků vedené touto obcí každému, kdo o to požádá.

Zákon č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku, ve znění pozdějších předpisů, § 10.

(1) Ministerstvo financí vydá vyhlášku k provedení § 2 až 13, § 15 až 17 a § 24 a k ocenění některých věcí movitých a služeb.

(2) Obce mohou v rozsahu a za podmínek uvedených v § 10 stanovit obecně závaznou vyhláškou ceny stavebních pozemků v cenových mapách. Pro tento účel prodávající při prodeji stavebního pozemku zašle obci, na jejímž území pozemek leží, a to jen v případech a za podmínek stanovených obecně závaznou vyhláškou obce, informaci o jeho sjednané ceně za m², o parcelním čísle a názvu katastrálního území.

(3) Finanční úřady shromažďují v daňových spisech obsažené údaje o cenách zjištěných při oceňování nemovitých věcí a o cenách sjednaných za tyto nemovité věci v případě jejich prodeje. Finanční úřady předávají údaje Ministerstvu financí a Českému statistickému úřadu.

(4) Ministerstvo financí má bezplatný dálkový přístup k údajům a informacím o stavbách vedeným v informačních systémech veřejné správy podle § 267 odst. 2 písm. a) až e) stavebního zákona.

(5) Ministerstvo financí v případě potřeby zpracovává a vydává pro nemovité věci a určenou část území České republiky cenové mapy nájemného v podobě přehledů výstupních číselných územně lokalizovaných hodnot, případně jejich grafického znázornění v měřítku a podrobnosti odpovídající velikosti určeného území s vyznačením alespoň katastrálních hranic, silniční a uliční sítě, hranic obcí, měst a jim příslušejících názvů.

(6) Ministerstvo financí stanoví vyhláškou podrobnosti zpracovávání, vydávání a zveřejňování cenových map nájemného.

Zákon č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku, ve znění pozdějších předpisů, § 33, odst. 1-6.

Generální finanční ředitelství poskytuje Ministerstvu financí potřebnou součinnost k tvorbě cenové mapy nájemného tím, že předává vybrané údaje a zpracovává podkladová data."

Zákon č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku, ve znění pozdějších předpisů, § 33a.

Centra osídlení ČR - malá 2023

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Malá centra (G)

Poskytují svým obyvatelům a obyvatelům dalších sídel v okruhu časové dostupnosti

15 min VHD základní spektrum obslužných funkcí.

Principy stanovení center osídlení v kategorii nižších sídel (Maier a kol., 2019).

Centra osídlení České republiky, Vymezení vyšších a středních center a metodický postup pro vymezení nižších a malých center (Ministerstvo pro místní rozvoj 2022).

Centra osídlení ČR - nižší 2023

Definice dle jiných publikovaných zdrojů.

Pořizovatelé územně analytických podkladů krajů stanovují zařazení vybraných sídel do jednotlivých kategorií center osídlení významných a ostatních nižších center a malých center osídlení. Kategorie nižších center osídlení doplňují soustavu center osídlení vyššího řádu vymezovaných na celostátní úrovni.

Nižší centra významná (E)

Poskytují svým obyvatelům a obyvatelům dalších sídel v okruhu časové dostupnosti

30 min veřejnou hromadnou dopravou (dále též „VHD“) vedle základní úrovně vybavenosti též

širší spektrum obslužných funkcí vyššího významu.

Nižší centra ostatní (F)

Poskytují svým obyvatelům a obyvatelům dalších sídel v okruhu časové dostupnosti

20 min VHD základní úroveň vybavenosti včetně některých obslužných funkcí vyššího významu.

Sídelní struktura České republiky, Návrh kategorizace center osídlení ČR a vymezení hlavních vazeb center v celorepublikovém a střeoevropském kontextu (AURS, 2017).

Principy stanovení center osídlení v kategorii nižších sídel (Maier a kol., 2019).

Centra osídlení České republiky, Vymezení vyšších a středních center a metodický postup pro vymezení nižších a malých center (Ministerstvo pro místní rozvoj 2022).

Centra osídlení ČR – střední

Definice z dalších zdrojů

Kategorie center osídlení vyšších a středních je vymezována na celostátní úrovni. Pořizovatelé územně analytických podkladů krajů stanovují zařazení vybraných sídel do jednotlivých kategorií center osídlení významných a ostatních nižších center a malých center osídlení.

Osídlení doplňují soustavu center osídlení vyššího řádu vymezovaných na celostátní úrovni.

Střední centra (C a D) by měla saturovat podstatnou část potřeb (vč. nabídky pracovních míst) obyvatel svého spádového území. Vazby v rámci tohoto území by mělo být možné realizovat regionální hromadnou dopravou.

Střední centra významná (C): Benešov, Beroun, Mělník, Nymburk - Poděbrady, Příbram, Rakovník, Jindřichův Hradec, Písek, Strakonice, Klatovy, Sokolov, Kadaň - Klášterec nad Ohří, Litoměřice, Louny, Zatec, Česká Lípa, Náchod, Trutnov, Chrudim, Svitavy, Česká Třebová - Ústí nad Orlicí, Havířkův Brod, Třebíč, Žďár nad Sázavou, Blansko, Břeclav, Hodonín, Vyškov, Znojmo, Šumperk, Kroměříž, Uherské Hradiště, Valašské Meziříčí, Vsetín, Krom, Kopřivnice - Příbor, Nový Jičín, Třinec, Havířov, Český Těšín.

Pozn. Praha, Brno, Ostrava jsou označeny v SRR ČR 21+ jako metropolitní oblasti.

Střední centra ostatní (D): Slaný, Kralupy nad Vltavou, Neratovice, Brandýs nad Labem-Stará Boleslav, Lysá nad Labem – Milovice, Říčany, Český Krumlov, Prachovice, Domažlice, Tachov, Aš, Mariánské Lázně, Ostrov, Litvínov, Rumburk – Vamsdorf, Tumb, Jičín, Rychnov nad Kněžnou, Dvůr Králové nad Labem, Vrchlabí, Vysoké Mýto – Choceň, Pelhřimov, Veselí nad Moravou, Jeseník, Hranice, Otrokovice, Uherský Brod, Rožnov pod Radhoštěm, Bruntál, Bohumín, Orlová.

Zdroje:

Sídelní struktura České republiky, Návrh kategorizace center osídlení ČR a vymezení hlavních vazeb center v celorepublikovém a středoevropském kontextu (AURS, 2017).

Centra osídlení České republiky, Vymezení vyšších a středních center a metodický postup pro vymezení nižších a malých center (Ministerstvo pro místní rozvoj, 2022).

Centra osídlení ČR - vyšší 2023

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Kategorie center osídlení vyšších a středních je vymezována na celostátní úrovni. Pořizovatelé územně analytických podkladů krajů stanovují zařazení vybraných sídel do jednotlivých kategorií center osídlení významných a ostatních nižších center a malých center osídlení.

Vyšší centra osídlení (A a B) by měla saturovat podstatnou část potřeb (vč. nabídky pracovních míst) obyvatel svého spádového území. Vazby v rámci tohoto území by mělo být možné realizovat regionální hromadnou dopravou.

Vyšší centra významná (A): Praha, České Budějovice, Plzeň, Karlovy Vary, Chomutov, Ústí nad Labem,

Liberec, Hradec Králové, Pardubice, Jihlava, Brno, Olomouc, Zlín, Ostrava, Opava.

Vzhledem k tomu, že kategorie zahrnuje centra rozdílné velikosti a regionálního významu, člení se na:

A1 – vyšší centrum republikové (Praha)

A2 – vyšší centrum nadregionální (Brno)

A3 – vyšší centra regionální – všechna ostatní krajská města (vč. Ostravy). Jejich spádový obvod nepřesahuje (mimo lokální výjimky) území kraje. V území Ústeckého a Moravskoslezského kraje, s vyšším zastoupením velkých měst a složitější sídelní strukturou, jsou vymezena dvě regionální centra.

Vyšší centra ostatní (B): Kladno, Mladá Boleslav, Kolín - Kutná Hora, Tábor, Cheb, Most, Teplice, Děčín,

Jablonec nad Nisou, Prostějov, Přerov, Karviná, Frýdek-Místek.

Sídelní struktura České republiky, Návrh kategorizace center osídlení ČR a vymezení hlavních vazeb center v celorepublikovém a středoevropském kontextu (AURS, 2017).

Centra osídlení České republiky, Vymezení vyšších a středních center a metodický postup pro vymezení nižších a malých center (Ministerstvo pro místní rozvoj 2022).

Centrální databáze územně analytických podkladů, vedená MMR 2024

Definice dle jiných právních předpisů

Centrální databáze územně analytických podkladů, vedená Ministerstvem pro místní rozvoj,

obsahuje sledované jevy podle přílohy č. 1 k této vyhlášce. Sledovanými jevy jsou

a) údaje o území,

b) zjištění vyplývající z průzkumů území a

c) další dostupné informace o území.

(2) Jsou-li úřadem územního plánování nebo Ministerstvem obrany vedeny vlastní databáze

územně analytických podkladů, obsahují

a) sledované jevy podle odstavce 1 v rozsahu potřebném pro plnění jejich působnosti; tyto

údaje pořizovatel do databáze přebírá z centrální databáze územně analytických podkladů,

b) další údaje, které nejsou obsahem centrální databáze územně analytických podkladů,

pokud jsou potřebné pro plnění jejich působnosti.

Vyhláška č. 157 / 2024 Sb., §3.

Centrum lokální 2022

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Centrum vysunuté do těžiště zájmů obyvatelstva městských obvodů a čtvrtí nebo průmyslových obvodů. Odlehčuje přetíženému městskému centru, slouží denním i občasným potřebám obyvatel, obsahuje místní služby, vybavenost atd.

Stavební slovník, 2022 [cit. 5. 4. 2022]. Dostupné z URL: < <http://stavebnikomunita.cz/page/stavebni-slovník-c> >.

Centrum městské 2022

Definice dle jiných právních předpisů

Centrální část města, soustřeďující jeho politické, správní, společenské, hospodářské a kulturní instituce i jiná občanská zařízení celoměstského významu. Též "centrální zóna města".

Stavební slovník, 2022 [cit. 5. 4. 2022]. Dostupné z URL: < <http://stavebnikomunita.cz/page/stavebni-slovník-c> >.

Cesta 2017

Definice dle jiných právních předpisů

Pozemní komunikace je dopravní cesta určená k užití silničními a jinými vozidly^{1a}) a chodci, včetně pevných zařízení nutných pro zajištění tohoto užití a jeho bezpečnosti.

Pozemní komunikace se dělí na tyto kategorie:

a) dálnice,

b) silnice,

c) místní komunikace,

d) účelová komunikace.

Zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 1,2. ZÁKON ze dne 23. ledna 1997 o pozemních komunikacích

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Místní nebo účelová komunikace nižšího řádu, nepevněná nebo zpevněná nez hutněným materiálem.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Cesta je komunikace, která propojuje zdroje a cíle pohybu osob a zboží, slouží osobní a nákladní dopravě.

Jedná se o železnice, dálnice, silnice, místní komunikace (motorové, cyklistické a pěší), účelové či turistické cesty, vodní (lodní) a vzdušné (letecké) cesty. Cesty vytvářejí vzájemně provázané systémy.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2017.

Cestovní ruch (turismus)

Anglický překlad

Tourism / Travel

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Komplexní společenský jev jako souhm aktivit účastníků cestovního ruchu, souhm procesů budování a provozování zařízení se službami pro účastníky cestovního ruchu včetně souhmu aktivit osob, které tyto služby nabízejí a zajišťují, aktivit spojených s využíváním, rozvojem a ochranou zdrojů pro cestovní ruch, souhm politických a veřejně - správních aktivit a reakce místní komunity a ekosystému na uvedené aktivity.

Pásková, Martina - Zelenka, Josef. Výkladový slovník cestovního ruchu. Praha: MMR, 2002.

* Souhm jevů a vztahů vznikajících cestováním a přechodným pobytem obyvatel ve volném čase mimo jejich bydliště. Je formou uspokojování potřeb rekreace, turistiky, kultury, lázeňské léčby atp., přičemž účastníci vystupují jako uživatelé nejen přírodních a kulturních hodnot, ale i zařízení a služeb cestovního ruchu. Je významnou složkou národního hospodářství a zdrojem devizových příjmů. Podle charakteru a hmotného zajištění se cestovní ruch dělí na volný, vázaný a individuální.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Cestovní ruch agrární (agroturismus)

Anglický překlad

Agritourism / Agrotourism / Farm Tourism

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Také dovolená na statku, nepřesně agroturistika.

Druh cestovního ruchu. Turistické nebo rekreační pobyty na venkově na rodinných farmách, jejichž hlavní náplní je poznávání alternativního způsobu života v blízkém kontaktu s přírodou, přímá spoluúčast na zemědělských činnostech a aktivní odpočinek, pěší turistika a cykloturistika, poznávání původních technik výroby potravin, jízda na koni, chov hospodářských zvířat, krocení zvířat apod.

Agroturismus je rozvíjen zejména v Evropě jako ucelený program, je součástí venkovského cestovního ruchu...

V ČR je podporován z fondů Ministerstva pro místní rozvoj ČR a Ministerstva zemědělství ČR.

Pásková, Martina - Zelenka, Josef. Výkladový slovník cestovního ruchu. Kompletně přepracované a doplněné 2. vydání. Praha: Linde, 2012.

Cestovní ruch akční

Anglický překlad

Event Tourism

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Forma cestovního ruchu, jejíž účastníci jsou motivováni velkou událostí - olympijské hry, závody automobilů, ... motocyklové závody, letecké dny, turné a návštěvy významných osobností, megakonzerty atd.

Jde o masovou formu cestovního ruchu, a proto má výrazné dočasné dopady na životní prostředí a kvalitu života rezidentů. Proto je důležité při plánování těchto akcí připravit preventivní opatření (včetně návrhu budoucího využití vybudované infrastruktury) a v průběhu jejich realizace sledovat jejich efektivitu.

Pásková, Martina - Zelenka, Josef. Výkladový slovník cestovního ruchu. Kompletně přepracované a doplněné 2. vydání. Praha: Linde, 2012.

Cestovní ruch aktivní (ACR, incoming) 2016

Anglický překlad

Active Tourism

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Aktivní cestovní ruch ACR je termín odvozený z aktivní bilance devizových příjmů z hlediska hostitelské země - příjezdy návštěvníků do hostitelské (přijímající) země. Je ekvivalentní s pojmem příjezdový cestovní ruch.

Pásková, Martina - Zelenka, Josef. Výkladový slovník cestovního ruchu. Kompletně přepracované a doplněné 2. vydání. Praha: Linde, 2012.

Cestovní ruch alternativní

Anglický překlad

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Obecné označení pro cestovní ruch alternativní k masovému cestovnímu ruchu. Zpravidla cestovní ruch v malých skupinkách, který respektuje životní styl, potřeby a zvyklosti místní komunity a její životní prostředí. Alternativním cestovním ruchem je zejména ekoagroturismus, měkký cestovní ruch, odpovědný cestovní ruch, udržitelný cestovní ruch, pravý ekoturismus, geoturismus.

Pásková, Martina - Zelenka, Josef. Výkladový slovník cestovního ruchu. Kompletně přepracované a doplněné 2. vydání. Praha: Linde, 2012.

Cestovní ruch domácí 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Druh cestovního ruchu rozlišený dle místa realizace - aktivity spojené s účastí občanů dané země na cestovním ruchu v rámci jejího území.

Portál cestovního ruchu Univerzita Hradec Králové, 2018 [cit. 5. 3. 2018].

Cestovní ruch incentivní 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Jedná se o specializovanou formu cestovního ruchu, kde hlavním cílem je motivace zaměstnanců k lepším pracovním výkonům. Dalším důležitým významem incentivního cestovního ruchu je posílení vztahů v pracovním kolektivu a výchova zaměstnanců. Ovšem incentivní zájezdy nemusí být pořádány pouze pro zaměstnance firmy, ale jsou také uskutečňovány pro firemní zákazníky, distributory nebo pro obchodní či mediální partnery.

Portál cestovního ruchu Univerzita Hradec Králové, 2018 [cit. 5. 3. 2018].

Cestovní ruch individuální 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Individuální cestovní ruch je založen na individuálním cestování a samostatném organizování pobytu jednotlivcem nebo malou skupinou lidí. Jeho předností je seberealizace při tvorbě programu a libovolné s přizpůsobení se podmínkám. Individuálně si cestování organizuje až 80 % účastníků cestovního ruchu.

Portál cestovního ruchu Univerzita Hradec Králové, 2018 [cit. 5. 3. 2018].

* Formy cestovního ruchu, jež nejsou založeny na komerčním základě a nejsou v přímé péči společenských organizací. Patří k nim rekreační pobyt v individuálních rekreačních objektech, rekreační pobyt pod vlastním stanem, v obytném přívěsu nebo na obytné lodi, u příbuzných a známých, jakož i jednodenní rekreační pobyt.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

Cestovní ruch kongresový 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Formy cestovního ruchu spojené s profesními motivy (business tourism) = např. kongresová turistika, aktivity spojené s účastí na veletrzích a výstavách, obchodní cesty a incentivní turistika (= turistika za odměnu, za poznáním nebo např. pobyty delegátů hrazené cestovní kanceláří v místě, kde budou později provádět turisty)F

Portál cestovního ruchu Univerzita Hradec Králové, 2018 [cit. 5. 3. 2018].

Cestovní ruch krajský 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Forma CR, jejíž účastníci jsou motivováni setkáním s lidmi v zemi původu návštěvníka a poznáváním prvků a atmosféry změněného prostředí. Účastníky této formy CR jsou tedy občané nebo bývalí občané navštívené země a příbuzní žijící trvale v zahraničí. Mezi typické destinace krajského cestovního ruchu patří např. Irsko, Velká Británie, Řecko, Izrael, Slovensko, Česká republika a Polsko, tedy země s kolonizátorskou nebo emigrační historií, resp. s územními změnami a vysídlováním po 2. světové válce. Nejvýznamnějšími vysílajícími zeměmi (zdrojovými zeměmi) jsou cílové země mnoha vln vystěhovalců a kolonizace v uplynulých staletích – USA, Kanada, Austrálie, Jihoafrická republika.

Portál cestovního ruchu Univerzita Hradec Králové, 2018 [cit. 5. 3. 2018].

Cestovní ruch lázeňský 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Lázeňsko-léčebná forma cestovního ruchu = rekreační a léčebné pobyty v lázních, v České republice význam pro DCR (domácí cestovní ruch) i pro incoming.

Portál cestovního ruchu Univerzita Hradec Králové, 2018 [cit. 5. 3. 2018].

Cestovní ruch měkký 2018

Anglický překlad

Soft Tourism

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Druh cestovního ruchu, který minimalizuje vliv nežádoucích aktivit spojených s cestovním ruchem na místní komunitu a životní prostředí. Základními principy jsou maximální zapojení místních zdrojů (suroviny, lidé, know-how, tradice, kultura aj.), přínos místní komunitě a malokapacitní cestovní ruch. Je uváděn jako protiklad tvrdého cestovního ruchu, nepřesně je uvádět ho jako protiklad masového cestovního ruchu, neboť i individuální cestovní ruch (např. cestování soukromými proudovými letadly do vzdálených destinací) je tvrdým cestovním ruchem a výrazným protikladem měkkého cestovního ruchu.

Pásková, Martina - Zelenka, Josef. Výkladový slovník cestovního ruchu. Kompletně přepracované a doplněné 2. vydání. Praha: Linde, 2012.

Druh cestovního ruchu, který minimalizuje vliv aktivit spojených s cestovním ruchem na místní komunitu a životní prostředí. Základními principy jsou maximální zapojení místních zdrojů (suroviny, lidé, know-how, tradice, kultura aj.) a malokapacitní cestovní ruch. Viz též tvrdý CR, individuální CR, alternativní CR, masový CR.

Portál cestovního ruchu Univerzita Hradec Králové, 2018 [cit. 5. 3. 2018].

Cestovní ruch pobytový 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Druh CR, jehož hlavní součástí tvoří pobyt na jednom místě (lázeňský CR, kongresový CR, léčebný CR, SSSS CR aj.), případně doplněný výlety, exkurzemi, fakultativními zájezdy.

Portál cestovního ruchu Univerzita Hradec Králové, 2018 [cit. 5. 3. 2018].

Cestovní ruch příhraniční 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Druh CR, probíhající v příhraničních oblastech sousedních zemí. Může být podpořen mezistátními dohodami (viz malý pohraniční styk), zlevněnou přeshraniční dopravou, státem jako způsob rozvoje zaostávajících pohraničních oblastí (viz regionální disparita), může zahrnovat různé formy pseudo-cestovního ruchu, typická je pěší turistika, cykloturistika a využívání zvýhodnění v příhraniční železniční dopravě (viz Schöneswochenendticket). Je součástí zahraničního CR.

Portál cestovního ruchu Univerzita Hradec Králové, 2018 [cit. 5. 3. 2018].

Cestovní ruch příjezdový 2023

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Příjezdový cestovní ruch zahrnuje návštěvu a pobyt nerezidentů na území České

republiky. Spotřeba v příjezdovém cestovním ruchu je chápána jako celkový objem prostředků

vydaných na cestovní ruch nerezidenty plynoucích do navštívené země. To znamená, že

započítávána je i ta část výdajů, které jsou zaplacené mimo území České republiky (v zemi

nerezidenta), ale formou různých plateb do České republiky směřují (např. platby za ubytování v rámci

zájezdu).

Zdroj: ČSÚ <https://www.czso.cz/documents/10180/20557193/921108m.pdf/b6571837-6a2e-4138-912c-59da6de43de4?version=1.0>

Cestovní ruch skupinový 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Pokud se zajišťují služby cestovního ruchu nějaké formálně či neformálně utvořené skupině, jedná se o skupinový cestovní ruch.
Portál cestovního ruchu Univerzita Hradec Králové, 2018 [cit. 5. 3. 2018].

Cestovní ruch sociální 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Sociální cestovní ruch je typologizovaný dle způsobu hrazení nákladů, přičemž jsou tyto náklady budto celé nebo pouze z části hrazené nikoli cestujícím samým, ale institucí. Příkladem jsou vybrané lázeňské a léčebné pobyty a incentivní cestovní ruch.
Portál cestovního ruchu Univerzita Hradec Králové, 2018 [cit. 5. 3. 2018].

Cestovní ruch tvrdý 2018

Anglický překlad

hard tourism

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Masový cestovní ruch, který nebere ohled na své sociální, kulturní a environmentální dopady, protipól měkkého cestovního ruchu, případně alternativního cestovního ruchu. Viz též udržitelný cestovní ruch.
Portál cestovního ruchu Univerzita Hradec Králové, 2018 [cit. 5. 3. 2018].

Cestovní ruch udržitelný 2018

Anglický překlad

sustainable tourism

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Nepřesně též udržitelná turistika je cestovní ruch, který dlouhodobě nenarušuje přírodní, kulturní a sociální prostředí.

1. environmentální vymezení, návrh normy EU: koncepce rozvoje a plánování cestovního ruchu, jehož cílem je ochrana a zachování životního prostředí ve všech jeho aspektech a respektování životního stylu místních obyvatel;

2. holistická definice: cestovní ruch, kdy aktivity a služby poskytované návštěvníkům a vlastní aktivity návštěvníků ovlivňují přírodní a antropogenní životní prostředí, místní komunitu a biosféru jako celek pouze v takové míře a kvalitě, která neobnovitelně negativně nemění globální ani lokální životní prostředí, místní komunitu a biosféru jako celek a neomezuje tak možnost využití cestovním ruchem a další antropogenní využití destinace v budoucnosti, stejně jako funkce biosféry (Zelenka);

3. ekonomicko-environmentální vymezení, WTO: Schopnost destinace udržet si potenciál konkurence v soutěži s novými, historicky méně využívanými.

Portál cestovního ruchu Univerzita Hradec Králové, 2018 [cit. 5. 3. 2018].

Cestovní ruch vázaný

Anglický překlad

Articled Tourism / Bound Tourism / Social Tourism

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Cestovní ruch, u něhož je účast klientů závislá na splnění určitých podmínek (doporučení lékaře, zaměstnání, členství v organizaci, trvalé bydliště v určité lokalitě apod.) Úhrada klienta je částí úhrady zájezdu (pobytu), zbytek je hrazen z jiných prostředků (společenské fondy - nemocenské pojištění, fond kulturních a sociálních potřeb aj.)

Pásková, Martina - Zelenka, Josef. Výkladový slovník cestovního ruchu. Kompletně přepracované a doplněné 2. vydání. Praha: Linde, 2012.

* Forma cestovního ruchu přístupná jen za určitých podmínek (např. zaměstnanecký poměr, členství v organizaci, pracovní zásluhy, nutnost léčení apod.). Příslušná zařízení (zotavovny výběrové rekreace ROH, rekreační objekty závodů a organizací, lázeňské ústavy, tábory pro děti a mládež apod.) jsou ve správě společenských organizací, podniků a různých institucí a poskytují služby zdarma, nebo za částečnou či plnou úhradu.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Cestovní ruch venkovský 2018

Anglický překlad

rural tourism

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Těž rurální cestovní ruch je souborné označení pro druh cestovního ruchu s vícedenním pobytem a s rekreačními aktivitami na venkově (procházky a pěší turistika, projíždky na kole nebo na koni, pozorování a péče o domácí zvířata, konzumace podomácku vyrobených potravin atd.), s ubytováním v soukromí nebo v menších hromadných ubytovacích zařízeních.

Portál cestovního ruchu Univerzita Hradec Králové, 2018 [cit. 5. 3. 2018].

Cestovní ruch virtuální 2018

Anglický překlad

virtual tourism

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

1. v užším smyslu: smyslové cestování ve virtuálním prostoru, vytvořeném počítačem a zprostředkované technickými prostředky virtuální reality.
2. obecně: interakce člověka s různě technicky realizovaným odrazem reálného světa v digitálním světě. Současnými technologiemi, využívání pro CR, jsou digitální panoramatické fotografie, 3D vizualizace (technologie IPIX, Quick Time), videosekvence aj.

Portál cestovního ruchu Univerzita Hradec Králové, 2018 [cit. 5. 3. 2018].

Cestovní ruch vnitřní 2023

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Vnitřní cestovní ruch sleduje turistický ruch v rámci jedné země, aniž by byli přesně specifikováni účastníci domácího či zahraničního aktivního cestovního ruchu

Portál cestovního ruchu Univerzita Hradec Králové, 2018 [cit. 5. 3. 2018].

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Vnitřní (interní) cestovní ruch (domácí a příjezdový) je cestovní ruch rezidentů i nerezidentů

na území České republiky. Spotřeba ve vnitřním cestovním ruchu vyjadřuje celkový objem financí

utracených za cestovní ruch v národním hospodářství (tj. všechny výdaje za cestovní ruch realizované

v České republice).

Zdroj: ČSÚ <https://www.czso.cz/documents/10180/20557193/921108m.pdf/b6571837-6a2e-4138-912c-59da6de43de4?version=1.0>

Vnitřní cestovní ruch (též vnitrostátní cestovní ruch) je celkový cestovní ruch v hranicích daného státu. Zahnuje tedy domácí a příjezdový cestovní ruch.

Koncepce státní politiky cestovního ruchu v České republice na období 2014 – 2020, MMR 2013.

Cestovní ruch volný (komerční) 2018

Anglický překlad

Independent Tourism

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Cestovní ruch u něhož není účast návštěvníka vázána na pracovní poměr, členství v odborech, zdravotní stav (přesněji zdravotní problémy) nebo jakoukoliv jinou podmínku. Celou cenu zájezdu (pobyty, služby) si hradí sám účastník cestovního ruchu na rozdíl od vázaného cestovního ruchu.

Pásková, Martina - Zelenka, Josef. Výkladový slovník cestovního ruchu. Kompletně přepracované a doplněné 2. vydání. Praha: Linde, 2012.

Volný cestovní ruch (komerční) = účastník si hradí účast sám, jeho účast není ničím podmíněna

Portál cestovního ruchu Univerzita Hradec Králové, 2018 [cit. 5. 3. 2018].

* Komerční forma cestovního ruchu, při níž účastník plně hradí náklady spojené s použitím volně přístupných zařízení cestovního ruchu (hotely a motely, ubytovací hostince, turistické ubytovny, pronajímané chaty, autokempinky, stabilní stanové tábory a veřejná tábořiště) včetně příslušných služeb.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

Cestovní ruch výjezdový 2023

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Cestovní ruch obyvatel dané země, realizovaný cestou do jiných zemí (cesta nebo pobyt na dobu kratší než jeden rok souvisle, jehož cílem je využití volného času, služební cesty či jiný účel). Zejména v odborném styku se používá alternativní slangový termín outgoing.

Portál cestovního ruchu Univerzita Hradec Králové, 2018 [cit. 5. 3. 2018].

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Výjezdový cestovní ruch (také pasivní) zahrnuje návštěvu a pobyt rezidentů mimo území České

republiky. Spotřeba ve výjezdovém cestovním ruchu je chápána jako spotřeba rezidentských

návštěvníků mimo ekonomické území vlastní země (tj. všechny výdaje rezidentů za cestovní ruch

realizované v zahraničí). Nezahrnuje výrobky zakoupené na cestu nebo po cestě v České republice

(ty patří do spotřeby domácího cestovního ruchu).

Zdroj: ČSÚ <https://www.czso.cz/documents/10180/20557193/921108m.pdf/b6571837-6a2e-4138-912c-59da6de43de4?version=1.0>

Cestovní ruch zahraniční aktivní 2018

Anglický překlad

Incoming

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Aktivní zahraniční cestovní ruch lze vymezit jako příjezdy zahraničních návštěvníků do České republiky. Incoming zvyšuje saldo cestovního ruchu a napomáhá kompenzovat schodek obchodní bilance státu.

Portál cestovního ruchu Univerzita Hradec Králové, 2018 [cit. 5. 3. 2018].

Cestovní ruch zahraniční pasivní 2018

Anglický překlad

Outgoing

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Zahraniční pasivní cestovní ruch se dá definovat jako odjezdy našich občanů do zahraničí. Tato forma cestovního ruchu má negativní vliv na obchodní bilanci a snižuje saldo cestovního ruchu. Jedná se v podstatě o neviditelný dovoz služeb.

Portál cestovního ruchu Univerzita Hradec Králové, 2018 [cit. 5. 3. 2018].

Cíle územního plánování 2024

Anglický překlad

Objectives Of Town And Country Planning

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

Cílem územního plánování je soustavně a komplexně řešit funkční využití území, stanovovat zásady jeho plošného a prostorového uspořádání a vytvářet předpoklady pro udržitelný rozvoj území spočívající ve vyváženém vztahu podmínek pro příznivé životní prostředí, pro hospodářský rozvoj a pro soudržnost společenství obyvatel území, který uspokojuje potřeby současné generace, aniž by ohrožoval podmínky života generací budoucích.

Územní plánování zajišťuje předpoklady pro udržitelný rozvoj území a za tímto účelem vyhodnocuje potenciál rozvoje území a prognózy jeho dalšího vývoje.

Cílem územního plánování je také zvyšovat kvalitu vystavěného prostředí sídel, rozvíjet jejich identitu a vytvářet funkční a harmonické prostředí pro každodenní život jejich obyvatel.

Územní plánování chrání a rozvíjí přírodní, kulturní a civilizační hodnoty území, včetně urbanistického, architektonického a archeologického dědictví, a přitom chrání krajinu jako podstatnou složku prostředí života obyvatel a základ jejich totožnosti. S ohledem na to určuje podmínky pro hospodárné využívání zastavěného území a zajišťuje ochranu nezastavěného území a ochranu a rozvoj zelené infrastruktury. Zastavitelné plochy se vymezují s ohledem na možnosti rozvoje území a míru využití zastavěného území.

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 38, odst. 1 až 4.

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

(1) Cílem územního plánování je vytvářet předpoklady pro výstavbu a pro udržitelný rozvoj území, spočívající ve vyváženém vztahu podmínek pro příznivé životní prostředí, pro hospodářský rozvoj a pro soudržnost společenství obyvatel území a který uspokojuje potřeby současné generace, aniž by ohrožoval podmínky života generací budoucích.

(2) Územní plánování zajišťuje předpoklady pro udržitelný rozvoj území soustavným a komplexním řešením účelného využití a prostorového uspořádání území s cílem dosažení obecně prospěšného souladu veřejných a soukromých zájmů na rozvoji území. Za tím účelem sleduje společenský a hospodářský potenciál rozvoje.

(3) Orgány územního plánování postupem podle tohoto zákona koordinují veřejné i soukromé záměry změn v území, výstavbu a jiné činnosti ovlivňující rozvoj území a konkretizují ochranu veřejných zájmů vyplývajících z tohoto zákona a zvláštních právních předpisů.

(4) Územní plánování ve veřejném zájmu chrání a rozvíjí přírodní, kulturní a civilizační hodnoty území, včetně urbanistického, architektonického a archeologického dědictví. Přitom chrání krajinu jako podstatnou složku prostředí života obyvatel a základ jejich totožnosti. S ohledem na to určuje podmínky pro hospodárné využívání zastavěného území a zajišťuje ochranu nezastavěného území a nezastavitelných pozemků. Zastavitelné plochy se vymezují s ohledem na potenciál rozvoje území a míru využití zastavěného území.

(5) V nezastavěném území lze v souladu s jeho charakterem umísťovat stavby, zařízení, a jiná opatření pouze pro zemědělství, lesnictví, vodní hospodářství, těžbu nerostů, pro ochranu přírody a krajiny, pro veřejnou dopravní a technickou infrastrukturu, připojky a účelové komunikace, pro snižování nebezpečí ekologických a přírodních katastrof a pro odstraňování jejich důsledků, a dále taková technická opatření a stavby, které zlepší podmínky jeho využití pro účely rekreace a cestovního ruchu, například cyklistické stezky, hygienická zařízení, ekologická a informační centra; doplňková funkce bydlení či pobytové rekreace není u uvedených staveb přípustná. Uvedené stavby, zařízení a jiná opatření včetně staveb, které s nimi bezprostředně souvisejí včetně oplocení, lze v nezastavěném území umísťovat v případech, pokud je územně plánovací dokumentace z důvodu veřejného zájmu výslovně nevylučuje.

(6) Na nezastavitelných pozemcích lze výjimečně umístit technickou infrastrukturu způsobem, který neznemožní jejich dosavadní užívání.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 18.

* (1) Cílem územního plánování je vytvářet předpoklady pro výstavbu a pro udržitelný rozvoj území, spočívající ve vyváženém vztahu podmínek pro příznivé životní prostředí, pro hospodářský rozvoj a pro soudržnost společenství obyvatel území a který uspokojuje potřeby současné generace, aniž by ohrožoval podmínky života generací budoucích.

2) Územní plánování zajišťuje předpoklady pro udržitelný rozvoj území soustavným a komplexním řešením účelného využití a prostorového uspořádání území s cílem dosažení obecně prospěšného souladu veřejných a soukromých zájmů na rozvoji území. Za tím účelem sleduje společenský a hospodářský potenciál rozvoje.

(3) Orgány územního plánování postupem podle tohoto zákona koordinují veřejné i soukromé záměry změn v území, výstavbu a jiné činnosti ovlivňující rozvoj území a konkretizují ochranu veřejných zájmů vyplývajících ze zvláštních právních předpisů.

(4) Územní plánování ve veřejném zájmu chrání a rozvíjí přírodní, kulturní a civilizační hodnoty území, včetně urbanistického, architektonického a archeologického dědictví. Přitom chrání krajinu jako podstatnou složku prostředí života obyvatel a základ jejich totožnosti. S ohledem na to určuje podmínky pro hospodárné využívání zastavěného území a zajišťuje ochranu nezastavěného území a nezastavitelných pozemků. Zastavitelné plochy se vymezují s ohledem na potenciál rozvoje území a míru využití zastavěného území.

(5) V nezastavěném území lze v souladu s jeho charakterem umísťovat stavby, zařízení, a jiná opatření pouze pro zemědělství, lesnictví, vodní hospodářství, těžbu nerostů, pro ochranu přírody a krajiny, pro veřejnou dopravní a technickou infrastrukturu, pro snižování nebezpečí ekologických a přírodních katastrof a pro odstraňování jejich důsledků, a dále taková technická opatření a stavby, které zlepší podmínky jeho využití pro účely rekreace a cestovního ruchu, například cyklistické stezky, hygienická zařízení, ekologická a informační centra. Uvedené stavby, zařízení a jiná opatření včetně staveb, které s nimi bezprostředně souvisejí včetně oplocení, lze v nezastavěném území umísťovat v případech, pokud je územně plánovací dokumentace výslovně nevylučuje.

(6) Na nezastavitelných pozemcích lze výjimečně umístit technickou infrastrukturu způsobem, který neznemožní jejich dosavadní užívání.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 18. (ve znění do 31. 12. 2017)

Cílová charakteristika krajiny 2017

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Článek 1 - Definice

Pro účely této úmluvy:

c) "cílová charakteristika krajiny" znamená přání a požadavky obyvatel týkající se charakteristických rysů krajiny, v níž žijí, formulované pro danou krajinu kompetentními veřejnými orgány.

Poznámka: v novém překladu úmluvy byl pojem nahrazen pojmem "cílová kvalita krajiny".

Evropská úmluva o krajině. Florencie: Rada Evropy, 2000.

Cílová kvalita krajiny 2017

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Cílová kvalita krajiny znamená vyjádření požadavků a přání lidí na charakter prostředí v němž žijí, formulované pro danou krajinu kompetentními veřejnými orgány.

Evropská úmluva o krajině. Florencie: Rada Evropy, 2000, článek 1 bod c. Změna: 12/2017 Sb. m. s.

Cílové skupiny dostupného nájemního bydlení 2024

Definice dle jiných právních předpisů

Dostupné nájemní bydlení lze poskytnout domácnosti, jejíž členové nejsou vlastníky nebo spoluvlastníky nemovité věci určené k bydlení nebo podílu v právnické osobě, se kterým je spojeno právo užívat byt a jejíž průměrný čistý příjem nepřesahuje příjem domácností nacházejících se

a) v 8. příjmovém decilu všech domácností, nebo

b) v 9. příjmovém decilu všech domácností a členové domácnosti dosáhli jednotlivě věku nejvýše 35 let.

(2) Dostupné nájemní bydlení lze dále poskytnout domácnosti, jejíž členové nejsou v kraji, ve kterém je dostupné nájemní bydlení poskytováno, vlastníky nebo spoluvlastníky nemovité věci určené k bydlení nebo podílu v právnické osobě, se kterým je spojeno právo užívat byt, a jejíž člen je zaměstnancem nebo vykonává činnost v oborech zdravotnictví, školství, zajišťování veřejné bezpečnosti, integrovaného záchranného systému, poskytování sociálních služeb nebo výkonu veřejné správy.

(3) Dostupné nájemní bydlení lze rovněž poskytnout domácnosti, jejíž člen

a) bydlí s osobou, která se na něm nebo členech domácnosti dopustila činu povahy trestného činu týrání svěřené osoby, týrání osoby žijící ve společném obydlí, nebezpečného vyhrožování nebo nebezpečného pronásledování, a

b) není vlastníkem nebo spoluvlastníkem nemovité věci určené k bydlení ani podílu v právnické osobě, se kterým je spojeno právo užívat byt, nebo sice je jejich spoluvlastníkem, ale tuto věc vlastní společně s osobou, která se na něm dopustila činu povahy podle písmene a).

Zákon 126/2024 Sb., kterým se mění zákon č. 211/2000 Sb., o Státním fondu podpory investic, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku a o změně některých zákonů (zákon o oceňování majetku), ve znění pozdějších předpisů, § 11 c), odst. 1-3.

Cílový bod pohledu (point-de-vue) 2016

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Objekt (architektura nebo plastika) sloužící jako cíl pohledu (průhledu).

ŠEFCŮ, Ondřej. Architektura: lexikon architektonických prvků a stavebního řemesla. 1. vyd. Praha: Grada, 2013, 256 s.

Cílový imisní limit 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Úroveň znečištění ovzduší stanovená za účelem odstranění, zabránění nebo omezení škodlivých účinků na zdraví lidí a na životní prostředí celkově, které je třeba dosáhnout, pokud je to běžně dostupnými prostředky možné, ve stanovené době.

Vítejte na zemi, CENIA, slovník [cit. 17. 10. 2018].

Cirkulace osob

Anglický překlad

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Typ mobility označující krátkodobé, opakující se, cyklické, s návratem do výchozího místa, pohyby osob v prostoru.
Pásková, Martina - Zelenka, Josef. Výkladový slovník cestovního ruchu. Praha: MMR, 2002.

Citadela 2017

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Citadela je opevněné jádro rozsáhlejší pevnosti, poslední útočiště; přeneseně městský hrad středověkých měst
Hradní architektura – vybrané pojmy, 2017 [cit. 11. 5. 2017]. Dostupné z URL: < <http://www.hrady-zrceniny.cz/pojmy.htm> >.

Citlivé oblasti

Definice dle jiných právních předpisů

(1) Citlivé oblasti jsou vodní útvary povrchových vod,
a) v nichž dochází nebo v blízké budoucnosti může dojít v důsledku vysoké koncentrace živin k nežádoucímu stavu jakosti vod,
b) které jsou využívány nebo se předpokládá jejich využití jako zdroje pitné vody, v níž koncentrace dusičnanů přesahuje hodnotu 50 mg/l, nebo
c) u nichž je z hlediska zájmů chráněných tímto zákonem nutný vyšší stupeň čištění odpadních vod.
(2) Citlivé oblasti vymezí vláda nařízením. Vymezení citlivých oblastí podléhá přezkoumání v pravidelných intervalech nepřesahujících 4 roky.
(3) Pro citlivé oblasti a pro vypouštění odpadních vod do povrchových vod ovlivňujících jakost vody v citlivých oblastech stanoví vláda nařízením ukazatele přípustného znečištění odpadních vod a jejich hodnoty.
Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 32, odst. 1 písm. a-c odst. 2, 3.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Vodní útvary povrchových vod, v nichž dochází nebo v blízké budoucnosti může dojít v důsledku vysoké koncentrace živin k nežádoucímu stavu jakosti vod, vodní útvary povrchových vod, které jsou využívány nebo se předpokládá jejich využití jako zdroje pitné vody, v níž koncentrace dusičnanů přesahuje hodnotu 50 mg/l nebo vodní útvary povrchových vod, u nichž je z hlediska chráněných zájmů nutný vyšší stupeň čištění odpadních vod.
Viz § 32 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon); § 10 nařízení vlády č. 61/2003 Sb., o ukazatelích a hodnotách přípustného znečištění povrchových a odpadních vod, náležitostech povolení k vypouštění odpadních vod do vod povrchových a do kanalizací a o citlivých oblastech.

Všechny povrchové vody na území České republiky se vymezují jako citlivé oblasti.

Tichá Tereza a kol.: Slovník pojmů užívaných v právu životního prostředí. 1. vydání. Praha: ABF – nakladatelství ARCH, 2004.

City 2017

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Soustředěná obchodní a administrativní část městského centra nebo centrální oblasti velkoměst. (Krásný, Jan: Názvosloví urbanismu. 1976.)
Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

City je společenské, obchodní, správní a kulturní centrum velkých a větších měst s charakteristickou a komponovanou strukturou zástavby, s vyváženou skladbou všech funkcí, s pestrou a přitažlivou skladbou veřejných prostranství.
Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2017.

Civilizační hodnoty území 2024

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

(4) Územní plánování chrání a rozvíjí přírodní, kulturní a civilizační hodnoty území, včetně urbanistického, architektonického a archeologického dědictví, a přitom chrání krajinu jako podstatnou složku prostředí života obyvatel a základ jejich totožnosti.
Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 38, odst. 4.

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

Územní plánování ve veřejném zájmu chrání a rozvíjí přírodní, kulturní a civilizační hodnoty území, včetně urbanistického, architektonického a archeologického dědictví. Přitom chrání krajinu jako podstatnou složku prostředí života obyvatel a základ jejich totožnosti. S ohledem na to určuje podmínky pro hospodárné využívání zastavěného území a zajišťuje ochranu nezastavěného území a nezastavitelných pozemků. Zastavitelné plochy se vymezují s ohledem na potenciál rozvoje území a míru využití zastavěného území.

Úkolem územního plánování je zejména:

- zjišťovat a posuzovat stav území, jeho přírodní, kulturní a civilizační hodnoty...

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 18 odst. 4, § 19 odst. 1 písm. a.

Definice dle stavebního zákona č. 50/1976 Sb. a jeho prováděcích vyhlášek (zrušeny k 31.12.2006)

* Územní plánování vytváří předpoklady k zabezpečení trvalého souladu všech přírodních, civilizačních a kulturních hodnot v území, zejména se zřetelem na péči o životní prostředí a ochranu jeho hlavních složek - půdy, vody a ovzduší.

Zákon č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 1 odst. 2. (Zrušen)

Civilní letectví

Definice dle jiných právních předpisů

Civilním letectvím se rozumí letecké činnosti provozované v České republice civilními letadly jakékoliv státní příslušnosti pro civilní účely, jakož i letecké činnosti provozované letadly státní příslušnosti České republiky v cizině pro civilní účely a provozování civilních letišť a poskytování leteckých služeb na území České republiky.

Zákon č. 49/1997 Sb., o civilním letectví, ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 1.

Cyklistická stezka (cyklostezka) 2017

Anglický překlad

Cycle path

Definice dle norem

Cyklostezka je komunikace pro cyklisty, složená zpravidla z dvoupruhového cyklistického pásu a dělicího pruhu oddělujícího oba směry od sebe, nebo také od ostatního provozu pěšího nebo motorového. Lze ji vést výškově i směrově samostatně mimo trasy ostatních pozemních komunikací, rychlostní komunikace má křížit mimoúrovňově.

Česká technická norma ČSN 73 6110 - Projektování místních komunikací k vyhlášce č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Cyklostezka (též cyklistická stezka nebo stezka pro cyklisty) je pozemní komunikace nebo její jízdní pás vyhrazená dopravní značkou pouze pro účely cyklistické dopravy. Je na ní vyloučena automobilová a motocyklová doprava, ale je zde povoleno např. využití inline bruslařů nebo lyžařů. Může být doplněna vodorovným dopravním značením, jako jsou např. přechody pro chodce, šipky, podélné čáry apod.

Ministerstvo pro místní rozvoj. Standard sledovaných jevů pro územně analytické podklady obcí. [online]. Praha 2016. [cit. 2017-03-07].

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Komunikace pro cyklisty, složená z nejméně dvoupruhového cyklistického pásu a dělicích pruhů oddělujících oba směry od sebe nebo od ostatního provozu pěšího nebo motorového. Lze ji vést výškově i směrově samostatně mimo trasy ostatních pozemních komunikací, rychlostní komunikace má křížit mimoúrovňově. (ČSN 73 6110 - Projektování místních komunikací.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Cyklostezka je pozemní komunikace určená pouze pro cyklisty.

Cyklistický pás tvoří nejméně dva cyklistické pruhy a dělicí pruh oddělující oba jízdní směry, nebo oddělují cyklostezku od pěší či motorové komunikace (vozovky).

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2017.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Cyklostezka je společná stezka pro cykloturistiku a pěší turistiku, účelová komunikace s vyznačením pruhu na vozovce. Má zpevněný povrch a většinou je oddělena od frekventované silniční dopravy. Cykloznačky se umísťují stejně jako dopravní značky před každou křižovatkou nebo odbočkou cyklotrasy.

Pásková, Martina - Zelenka, Josef. *Výkladový slovník cestovního ruchu*. Praha: MMR, 2002.

Cyklistická trasa (cyklotrasa) 2017

Anglický překlad

Cycle route

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Cyklistická trasa je komunikace pro cyklisty upravená (dopravním značením popř. i stavebně) pro provoz cyklistů v označeném směru.

Neoficiální, avšak srozumitelnější definice říká:

Cyklistická trasa je trasa pro cyklisty označená orientačním dopravním značením.

Z hlediska zákona o pozemních komunikacích cyklotrasa není druh komunikace - jde pouze o souvislé označení určité komunikace orientačním značením pro cyklisty.

Takto označená komunikace pochopitelně musí být pro provoz cyklistů vhodná, což si může vyžádat další dopravně-organizační, popř. i stavební úpravy.

Internet [cit. 2017-02-13]. Dostupné z URL: < http://www.praha.eu/public/b4/38/11/1104048_140344_Cykloterminologie.pdf >.

Cyklotrasa (též cyklistická trasa nebo trasa pro cyklisty) je trasa označená dopravním nebo turistickým značením, která obvykle spojuje co nejúčelněji místa, mezi nimiž lze očekávat cyklistickou dopravu a to po pozemních komunikacích, které jsou vhodné pro jízdu na silničním jízdním kole.

Ministerstvo pro místní rozvoj. *Standard sledovaných jevů pro územně analytické podklady obcí*. [online]. Praha 2016. [cit. 2017-03-07].

Cyklotrasa (též cyklistická trasa) je komunikace pro cykloturistiku využívající stávajících místních a účelových komunikací včetně polních a lesních cest, silnic III. třídy a silnic II. třídy s malou frekvencí provozu. Používají se základní cykloznačky - návěst' před křižovatkou, směrová tabule, směrová tabulka.

Pásková, Martina - Zelenka, Josef. *Výkladový slovník cestovního ruchu*. Praha: MMR, 2002.

Cyklistický pás 2019

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Přidružený pás vyhrazený cyklistům; nesmí být zaměňován s cyklistickou stezkou.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Cyklistický pás je oddělená část komunikace, na které je vymezen jízdní prostor pro kola.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2019.

Cykloturistická trasa 2016

Anglický překlad

Cycle trail

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Cykloturistická trasa je komunikace pro cykloturistiku, která vede většinou po horších polních a lesních cestách nebo terénu. V ČR je vyznačena pásovými značkami KČT (cykloturistická značka a šipka, cykloturistická směrovka).

Pásková, Martina - Zelenka, Josef. *Výkladový slovník cestovního ruchu*. Praha: MMR, 2002.

Časový plán stavby

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Na stavbě zpravidla pracuje současně více řemeslníků. Proto je třeba vědět, jací řemeslníci jsou v určité době na stavbě a zda jsou různé práce dobře koordinovány. Časový plán výstavby musí vždy zachycovat nejnovější stav. Zvláště důležité to je pro stavebníka, který si některé práce vykonává sám. Nejlepší formou časového plánu výstavby je sloupcový diagram, v němž jsou přehledněji zaznamenány jednotlivé termíny provádění různých druhů řemeslnických prací.

Část obce 2017

Definice dle jiných právních předpisů

Názvy mají též části obce.

Část obce je evidenční jednotka vytvářená budovami s čísly popisnými a čísly evidenčními (§ 31) přidělenými v jedné číselné řadě, která leží v jednom souvislém území.

Názvy částí obce jsou zpravidla převzaty z názvu zaniklých obcí, osad nebo z názvů historicky vzniklých území, na nichž se tyto části obce nacházejí. *Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, § 27 odst. 2.*

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

je buď část obce ve smyslu zákona o obcích, nebo celá obec v případě, že obec na části členěna není. Taková část obce má název shodný s obcí a obec má jedinou část. Část obce má samostatné číslování stavebních objektů a je v kontextu prostorové identifikace prostorovým prvkem charakteru evidenční jednotky (pro evidenci stavebních objektů pomocí čísel domovních), která je vytvářena stavebními objekty. Část obce není vymezena hranicí; v některých případech může obec mít hranici část obce vymezenou. Pokud část obce hranici nemá, pracuje se obvykle s obalovou křivkou stavebních objektů, které část obce tvoří (Standard SIS k prostorové identifikaci).

Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Část povodí související s místy odběru vody 2023

Definice dle jiných právních předpisů

Částí povodí související s místy odběru vody k lidské spotřebě se dle této vyhlášky rozumí ochranné pásmo vodního zdroje podle § 30 odst. 1 vodního zákona nebo část vodního útvaru nebo útvar povrchové nebo podzemní vody anebo útvary povrchové vody, kde dochází k odběrům vod určených pro lidskou spotřebu s vydatností více než 10 m³/den nebo sloužících pro více jak 50 osob,

Vyhláška 50/2023 Sb., o plánech povodí a plánech pro zvládání povodňových rizik, ze dne 22. února 2023, § 2, písm. c).

Část stavby stavební 2023

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR doporučená jako hlavní

Část stavby stavební je v praxi často užívané označení souboru stavebních prací a souvisejících stavebních materiálů v rozsahu stavby, obvykle stavby technologické. Do části stavby stavební se běžně zařazují také dodaná zařízení a montážní práce technických zařízení budov (techniky prostředí staveb). Pojem se obvykle používá v souvislosti s členěním staveb v případech, kdy je nutné odlišit část stavby technologickou, tvořenou technologickým zařízením stavby, včetně jeho montáže.

Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Část stavby technologická

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR doporučená jako hlavní

Část stavby technologická je v praxi často užívané označení souboru technologického zařízení staveb, včetně jeho montáže, v rozsahu stavby, obvykle stavby technologické. Pojem se obvykle používá v souvislosti s členěním staveb v případech, kdy je nutné odlišit část stavby stavební.

Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Částečně stabilizované odpady 2021

Definice dle jiných právních předpisů

Částečně stabilizovanými odpady se pro účely této vyhlášky rozumí odpady, které po stabilizačním procesu obsahují nebezpečné složky, jež nebyly zcela přeměněny ve složky, které nejsou klasifikovány jako nebezpečné a které by se v krátkém, středním nebo dlouhém časovém období mohly uvolňovat do životního prostředí.

Vyhláška č. 8/2021 Sb., o Katalogu odpadů a posuzování vlastností odpadů (Katalog odpadů), § 2, písm. e).

Části regulovaného pozemku pro možné využití jednotlivými funkcemi 2020

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Části regulovaného pozemku pro možné využití jednotlivými funkcemi jsou části regulovaného pozemku, pro které jsou regulačním plánem upřesněny podmínky plošného uspořádání, stanovené územním plánem.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2020.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Vymezení možného plošného rozsahu využití jednotlivých částí regulovaného pozemku jednotlivými funkcemi stanovenými pro jednotlivé plochy územním plánem obce jako přípustné případně podmíněné funkční využití plochy, jejíž součástí je daný regulovaný pozemek.

Meier, Karel: *Názvosloví a příklady metodiky užívané pro zpracování regulačních plánů*. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Části regulovaného pozemku pro zástavbu budovami 2020

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Část regulovaného pozemku, kde regulační plán připouští zástavbu budovami.

Meier, Karel: *Názvosloví a příklady metodiky užívané pro zpracování regulačních plánů*. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Jsou takové části regulovaného pozemku, které jsou v regulačním plánu vymezeny regulačními čarami pro umístění staveb.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2020.

Česká komora architektů (ČKA)

Anglický překlad

Czech Chamber of Architects

Definice dle jiných právních předpisů

(1) Zřizují se Česká komora architektů a Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě jako samosprávné stavovské organizace se sídlem v Praze a s působností pro Českou republiku.

(2) Česká komora architektů sdružuje jako řádné členy všechny autorizované architekty, Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě sdružuje jako řádné členy všechny autorizované inženýry a autorizované techniky činné ve výstavbě.

(3) Jako hostující členy může Komora sdružovat osoby, které obdržely oprávnění obdobné autorizaci podle tohoto zákona vydané v zahraničí, pokud Komora toto oprávnění uzná.

(4) Jako mimořádné členy může Česká komora architektů sdružovat na základě jejich zájmu další osoby, které nesplňují podmínky pro řádné členství.

(5) Komora je právnickou osobou.

(6) Do působnosti Komory náleží zejména

a) pečovat o stavební kulturu a o kulturu utváření prostředí,

b) spolupůsobit při ochraně veřejných zájmů v oblasti výstavby, architektury a územního plánování,

c) udělovat, odnímat a pozastavovat autorizaci,

d) vést seznamy autorizovaných osob a tyto seznamy včetně jejich změn uveřejnit i způsobem umožňujícím dálkový přístup,

e) vést seznamy osob registrovaných podle § 30l odst. 1 nebo 30n odst. 2 a tyto seznamy včetně jejich změn uveřejnit i způsobem umožňujícím dálkový přístup,

f) pečovat o vysokou úroveň výkonu činnosti autorizovaných osob,

g) organizovat zkoušky odborné způsobilosti,

h) vést disciplinární řízení,

i) vydávat vnitřní předpisy Komory,

j) vydávat standardy výkonů a dokumentace,

k) podporovat odborné vzdělávání a napomáhat šíření odborných informací,

- l) spolupracovat s orgány státní správy a místní samosprávy,
- m) posuzovat návrhy obecně závazných předpisů dotýkajících se výkonu odborných činností,
- n) spolupracovat s institucemi podnikatelského a obchodního charakteru a mezi sebou navzájem,
- o) spolupracovat s obdobnými zahraničními institucemi,
- p) hájit stavovské zájmy autorizovaných osob,
- r) podporovat sociální zájmy autorizovaných osob,
- s) spolupracovat s vypisovateli soutěží a výběrových řízení, posuzovat soutěžní podmínky a bránit konání neregulérních soutěží a výběrových řízení,
- t) spolupůsobit při pojišťování autorizovaných osob sdružených Komorou.

(7) Do působnosti Komory dále náleží vydávat následující doklady dotčeným osobám za účelem umožnění jejich volného pohybu podle práva Evropských společenství

- a) doklady o vykonání odborné praxe,
- b) osvědčení o splnění podmínky bezúhonnosti podle tohoto zákona,
- c) osvědčení, že dotčená osoba vykonává vybrané a další odborné činnosti ve výstavbě soustavně v souladu s právními předpisy České republiky a že je oprávněna používat profesní označení podle tohoto zákona,
- d) osvědčení, že dotčená osoba je držitelem dokladu o dosažené kvalifikaci, který splňuje požadavky bodu 1, 2, 3 nebo 5 přílohy č. 1 k tomuto zákonu,
- e) doklad o tom, že vybraná činnost ve výstavbě je regulovanou činností podle tohoto zákona.

Zákon č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, ve znění pozdějších předpisů, § 23.

Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě (ČKAIT)

Anglický překlad

Czech Chamber Certified Engineers and Technicians Active in Construction

Definice dle jiných právních předpisů

(1) Zřizují se Česká komora architektů a Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě jako samosprávné stavovské organizace se sídlem v Praze a s působností pro Českou republiku.

(2) Česká komora architektů sdružuje jako řádné členy všechny autorizované architekty, Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě sdružuje jako řádné členy všechny autorizované inženýry a autorizované techniky činné ve výstavbě.

(3) Jako hostující členy může Komora sdružovat osoby, které obdržely oprávnění obdobné autorizaci podle tohoto zákona vydané v zahraničí, pokud Komora toto oprávnění uzná.

(4) Jako mimořádné členy může Česká komora architektů sdružovat na základě jejich zájmu další osoby, které nesplňují podmínky pro řádné členství.

(5) Komora je právnickou osobou.

(6) Do působnosti Komory náleží zejména

- a) pečovat o stavební kulturu a o kulturu utváření prostředí,
- b) spolupůsobit při ochraně veřejných zájmů v oblasti výstavby, architektury a územního plánování,
- c) udělovat, odnímat a pozastavovat autorizaci,
- d) vést seznamy autorizovaných osob a tyto seznamy včetně jejich změn uveřejnit i způsobem umožňujícím dálkový přístup,
- e) vést seznamy osob registrovaných podle § 30l odst. 1 nebo 30n odst. 2 a tyto seznamy včetně jejich změn uveřejnit i způsobem umožňujícím dálkový přístup,
- f) pečovat o vysokou úroveň výkonu činnosti autorizovaných osob,
- g) organizovat zkoušky odborné způsobilosti,
- h) vést disciplinární řízení,
- i) vydávat vnitřní předpisy Komory,
- j) vydávat standardy výkonů a dokumentace,
- k) podporovat odborné vzdělávání a napomáhat šíření odborných informací,
- l) spolupracovat s orgány státní správy a místní samosprávy,
- m) posuzovat návrhy obecně závazných předpisů dotýkajících se výkonu odborných činností,
- n) spolupracovat s institucemi podnikatelského a obchodního charakteru a mezi sebou navzájem,
- o) spolupracovat s obdobnými zahraničními institucemi,
- p) hájit stavovské zájmy autorizovaných osob,
- r) podporovat sociální zájmy autorizovaných osob,
- s) spolupracovat s vypisovateli soutěží a výběrových řízení, posuzovat soutěžní podmínky a bránit konání neregulérních soutěží a výběrových řízení,
- t) spolupůsobit při pojišťování autorizovaných osob sdružených Komorou.

(7) Do působnosti Komory dále náleží vydávat následující doklady dotčeným osobám za účelem umožnění jejich volného pohybu podle práva Evropských společenství

- a) doklady o vykonání odborné praxe,
- b) osvědčení o splnění podmínky bezúhonnosti podle tohoto zákona,
- c) osvědčení, že dotčená osoba vykonává vybrané a další odborné činnosti ve výstavbě soustavně v souladu s právními předpisy České republiky a že je oprávněna používat profesní označení podle tohoto zákona,
- d) osvědčení, že dotčená osoba je držitelem dokladu o dosažené kvalifikaci, který splňuje požadavky bodu 1, 2, 3 nebo 5 přílohy č. 1 k tomuto zákonu,
- e) doklad o tom, že vybraná činnost ve výstavbě je regulovanou činností podle tohoto zákona.

Zákon č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, ve znění pozdějších předpisů, § 23.

Čestný dvůr 2017

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Čestný dvůr je označován nástupní prostor před zámkem, ze tří stran obklopený podkovovitou dispozicí zámku a případně osově ztvárněnými dalšími budovami.

Hradní architektura – vybrané pojmy, 2017 [cit. 11. 5. 2017]. Dostupné z URL: < <http://www.hrady-zrceniny.cz/pojmy.htm> >.

Činnost hornická 2017

Definice dle jiných právních předpisů

Hornickou činností se podle tohoto zákona rozumí

- a) vyhledávání a průzkum ložisek vyhrazených nerostů (dále jen "výhradní ložiska"),
- b) otvírka, příprava a dobývání výhradních ložisek,
- c) zřizování, zajišťování a likvidace důlních děl a lomů,
- d) úprava a zušlechťování nerostů prováděné v souvislosti s jejich dobýváním,
- e) zřizování a provozování odvalů, výsypek a odkališť při činnostech uvedených v písmenech a) až d),
- f) zvláštní zásahy do zemské kůry,
- g) zajišťování a likvidace starých důlních děl,
- h) báňská záchranná služba,
- i) důlně měřická činnost.

Zákon č. 61/1988 Sb., o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě, ve znění pozdějších předpisů, § 2.

Činnost informační 2017

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se rozumí

- a) informační činností získávání a poskytování informací, reprezentace informací daty, shromažďování, vyhodnocování a ukládání dat na hmotné nosiče a uchovávání, vyhledávání, úprava nebo pozměňování dat, jejich předávání, šíření, zpřístupňování, výměna, třídění nebo kombinování, blokování a likvidace dat ukládaných na hmotných nosičích. Informační činnost je prováděna správci, provozovateli a uživateli informačních systémů prostřednictvím technických a programových prostředků.

Zákon č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, § 2.

Činnost orgánů územního plánování 2023

Definice hlavní

Jde o soubor činností definovaných stavebním zákonem. Jedná se např. o pořizování územně plánovacích dokumentací, podkladů, vydávání závazných stanovisek anebo uplatňování stanovisek k projednávané dokumentaci.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2023.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Činnosti orgánů územního plánování zahrnují:

- a) trvalé sledování a vyhodnocování stavu území, jeho možností a limitů; tomuto účelu slouží především územně technické podklady (jeden z územně plánovacích podkladů), jejich pořizování a trvalá aktualizace. Výkon této činnosti přísluší všem orgánům územního plánování, liší se pouze v míře podrobnosti, množství a charakteru zjišťovaných informací o území a v rozsahu území, pro které jsou územně technické podklady pořizovány. Určité rozdíly mohou vyplývat z toho, zda územně technické podklady slouží spíše jako podklad pro:
 - i) rozhodování územních samosprávních celků (obcí a krajů) o tom zda, jakým způsobem a který druh územně plánovací dokumentace pořídit;
 - ii) metodickou a kontrolní činnost nadřízeného orgánu územního plánování, pro koordinaci širších, nadmístních souvislostí v území, pro koordinaci územně plánovací činnosti obcí a krajů a pro koordinaci zásahů do území, které přesahují území jejich působnosti. V tomto pojetí by měly být územně technické podklady především nástrojem obcí s rozšířenou působností, krajů a MMR;
- b) pořizování koncepčních územně plánovacích podkladů (urbanistické studie, územní prognóza, územní generel);
- c) pořizování územně plánovací dokumentace a jejich změn; na základě zjištění účelnosti jejího pořízení a rozhodnutí příslušného orgánu územního plánování tuto činnost provádí pořizovatel;
- d) schvalování územně plánovací dokumentace a jejich změn; přísluší až na určité výjimky (schvalování vládou územního plánu velkého územního celku zahrnujícího území více krajů) zastupitelstvím obcí a krajů, které vykonávají tuto činnost v samostatné působnosti. Jedná se o rozhodovací akt, vyjádřený usnesením zastupitelstva obce, kraje nebo usnesením vlády.

Tunka, Martin: Obsah územně plánovací dokumentace. 1. vydání. Praha: ABF, a.s., nakladatelství ARCH, edice STAVEBNÍ PRÁVO, 2003.

Činnost prováděná hornickým způsobem 2017

Definice dle jiných právních předpisů

Činností prováděnou hornickým způsobem se podle tohoto zákona rozumí

- a) dobývání ložisek nevyhrazených nerostů, včetně úprava zušlechťování nerostů prováděných v souvislosti s jejich dobýváním, a vyhledávání a průzkum ložisek nevyhrazených nerostů prováděné k tomu účelu,

- b) těžba písků v korytech vodních toků a štěrkopísků plovacími stroji, včetně úpravy a zušlechťování těchto surovin prováděných v souvislosti s jejich těžbou, s výjimkou odstraňování nánosů při údržbě vodních toků,
- c) práce k zajištění stability podzemních prostorů (podzemní sanační práce),
- d) práce na zpřístupňování jeskyní a práce na jejich udržování v bezpečném stavu,
- e) zemní práce prováděné za použití strojů a výbušnin, pokud se na jedné lokalitě přemísťuje více než 100 000 m krychlových hominy, s výjimkou zakládání staveb,
- f) vtání vtů s délkou nad 30 m pro jiné účely než k činnostem uvedeným v § 2 a 3,
- g) jímání přírodních léčivých a stolních minerálních vod v důlním díle v podzemí,
- h) práce na zpřístupnění starých důlních děl nebo trvale opuštěných důlních děl a práce na jejich udržování v bezpečném stavu,
- i) podzemní práce spočívající v hloubení důlních jam a studní, v ražení štol a tunelů, jakož i ve vytváření podzemních prostorů o objemu větším než 300 m krychlových hominy.

Zákon č. 61/1988 Sb., o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě, ve znění pozdějších předpisů, § 3.

Činnost související s využíváním jaderné energie 2018

Definice dle jiných právních předpisů

Činností související s využíváním jaderné energie se zde rozumí

1. projektování, umístování, výstavba, uvádění do provozu, provoz, provádění změny nebo vyřazování z provozu jaderného zařízení,
2. navrhování, výroba, montáž, údržba, opravy a ověřování systémů jaderného zařízení nebo jejich součástí včetně materiálu k jejich výrobě,
3. navrhování, výroba, údržba, opravy a ověřování obalového souboru pro přepravu, skladování nebo ukládání štěpných látek nebo radioaktivních látek,
4. nakládání s jadernou položkou a provádění výzkumu a vývoje souvisejícího s jadernou položkou,
5. přeprava radioaktivní nebo štěpné látky,
6. uzavření úložiště radioaktivního odpadu.

Zákon č. 263/2016 Sb., atomový zákon, § 4 odst. 2 písm. b).

* Pro účely tohoto zákona se rozumí činnostmi související s využíváním jaderné energie

1. umístování, výstavba, uvádění do provozu, provoz, rekonstrukce a vyřazování z provozu jaderných zařízení,
2. projektování jaderných zařízení,
3. navrhování, výroba, opravy a ověřování systémů jaderných zařízení nebo jejich součástí, včetně materiálů k jejich výrobě,
4. navrhování, výroba, opravy a ověřování obalových souborů pro přepravu, skladování nebo ukládání jaderných materiálů,
5. nakládání s jadernými materiály a vybranými položkami v případě použití v jaderné oblasti i s položkami dvojího použití,
6. výzkum a vývoj činností uvedených v bodech 1 až 5,
7. odborná příprava fyzických osob specializovaná z hlediska jaderné bezpečnosti k činnostem uvedeným v bodě 1,
8. přeprava jaderných materiálů.

Zákon č. 18/1997 Sb., o mírovém využívání jaderné energie a ionizujícího záření (atomový zákon) a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Činnost související se získáváním radioaktivního nerostu 2016

Definice dle jiných právních předpisů

Činností související se získáváním radioaktivního nerostu se zde rozumí

1. průzkum ložiska radioaktivního nerostu v etapě podrobného a těžebního průzkumu, 2. dobývání radioaktivních nerostů, 3. přeprava radioaktivních nerostů, 4. úprava a zušlechťování radioaktivních nerostů, 5. nakládání s uranovým koncentrátem, 6. shromažďování těžebních odpadů na odvalech a odkalištích, které vznikly při hornické činnosti během získávání radioaktivního nerostu, 7. provoz dekontaminačních stanic provozovaných důlních děl, 8. čištění průmyslových odpadních vod z pracovišť, která jsou součástí technologie úpravy radioaktivních nerostů, 9. těžba radioaktivního nerostu chemickým loužením, 10. zpracování loužicích roztoků sloužících k dobývání radioaktivního nerostu, 11. čištění důlních vod z uzavřených ložisek radioaktivního nerostu, 12. sanace a rekultivace následků činností souvisejících se získáváním radioaktivního nerostu,

Zákon č. 263/2016 Sb., atomový zákon, § 3 odst. 1 písm. d).

Činnost ve výstavbě projektová 2024

Anglický překlad

Designing / Planning

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

(1) Projektant je při projektové činnosti povinen respektovat veřejné zájmy chráněné na základě tohoto nebo jiného právního předpisu, požadavky vyplývající z cílů a úkolů územního plánování a požadavky na výstavbu a jednat v součinnosti s dotčenými orgány. Při zpracování územně plánovací dokumentace a územní studie je dále povinen jednat v součinnosti s orgánem územního plánování a při zpracování projektové dokumentace se stavebním úřadem.

(2) Projektant je povinen zpracovat

a) územně plánovací dokumentaci a územní studii v souladu s právními předpisy,

b) projektovou dokumentaci v souladu s právními předpisy; statické a jiné výpočty musí být vypracovány tak, aby byly přezkoumatelné.

(3) Není-li projektant způsobilý některou část projektové dokumentace zpracovat sám, je povinen k jejímu zpracování přizvat osobu s oprávněním pro příslušný obor nebo specializaci, která odpovídá za její zpracování návrh.

(4) Projektant neodpovídá za odchylky od projektové dokumentace, ke kterým došlo při provádění stavby a které neschválil.

(5) Na zpracovatele dokumentace jednoduchých staveb uvedených v odstavci 1 písm. c) a e) až p) a v odstavci 2 přílohy č. 2 k tomuto zákonu se vztahují odstavce 1 až 4 obdobně.

(6) Projektant je povinen zajistit zpracování příslušných částí územně plánovací dokumentace nebo územní studie a podkladů pro zpracování projektové

dokumentace prostřednictvím osob, které jsou k tomu oprávněny podle jiných právních předpisů³⁸). Projektant územně plánovací dokumentaci zpracovává a pořizovateli ji předává v jednotném standardu.

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 162

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

(1) Projektant odpovídá za správnost, celistvost a úplnost jím zpracované územně plánovací dokumentace, územní studie a dokumentace pro vydání územního rozhodnutí, zejména za respektování požadavků z hlediska ochrany veřejných zájmů a za jejich koordinaci. Je povinen dbát právních předpisů a působit v součinnosti s příslušnými orgány územního plánování a dotčenými orgány.

(2) Projektant odpovídá za správnost, celistvost, úplnost a bezpečnost stavby provedené podle jím zpracované projektové dokumentace a proveditelnost stavby podle této dokumentace, jakož i za technickou a ekonomickou úroveň projektu technologického zařízení, včetně vlivů na životní prostředí. Je povinen dbát právních předpisů a obecných požadavků na výstavbu vztahujících se ke konkrétnímu stavebnímu záměru. Statické, popřípadě jiné výpočty musí být vypracovány tak, aby byly kontrolovatelné. Není-li projektant způsobilý některou část projektové dokumentace zpracovat sám, je povinen k jejímu zpracování přizvat osobu s oprávněním pro příslušný obor nebo specializaci, která odpovídá za jí zpracovaný návrh. Odpovědnost projektanta za projektovou dokumentaci stavby jako celku tím není dotčena.

(3) Dokumentaci ohlašovanych staveb uvedených v § 104 odst. 2 písm. e) až i) a n) může kromě projektanta zpracovat též osoba, která má vysokoškolské vzdělání stavebního nebo architektonického směru anebo střední vzdělání stavebního směru s maturitní zkouškou a alespoň 3 roky praxe v projektování staveb. Na tuto osobu se přiměřeně vztahuje ustanovení odstavce 2.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 159 odst. 1 -3.

Činnost ve výstavbě vybraná 2024

Anglický překlad

Specified Construction Activity

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

Vybrané činnosti, jejichž výsledek ovlivňuje ochranu veřejných zájmů ve výstavbě, může vykonávat pouze fyzická osoba, která získala oprávnění k jejich výkonu podle jiného právního předpisu. Vybranými činnostmi jsou

- a) zpracování územně plánovací dokumentace, územní studie a projektové dokumentace,
- b) odborné vedení provádění stavby nebo její změny anebo odstraňování stavby,
- c) ověřování výsledků zeměměřických činností ve výstavbě,
- d) výkon dozoru projektanta.

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 155

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

(1) Vybrané činnosti, jejichž výsledek ovlivňuje ochranu veřejných zájmů ve výstavbě, mohou vykonávat pouze fyzické osoby, které získaly oprávnění k jejich výkonu podle zvláštního právního předpisu¹⁴). Vybranými činnostmi jsou projektová činnost ve výstavbě, kterou se rozumí zpracování územně plánovací dokumentace, územní studie, dokumentace pro vydání územního rozhodnutí a pro uzavření veřejnoprávní smlouvy nahrazující územní rozhodnutí a projektové dokumentace podle odstavce 2, a odborné vedení provádění stavby nebo její změny.

(2) Projektovou dokumentací je dokumentace

- a) stavby podle § 104 odst. 1 písm. a) až e),
- b) stavby pro vydání stavebního povolení podle § 115,
- c) k uzavření veřejnoprávní smlouvy podle § 116,
- d) k posouzení autorizovaným inspektorem podle § 117,
- e) stavby pro vydání společného povolení,
- f) změn staveb uvedených v písmenech a) až e) před jejím dokončením podle § 118,
- g) staveb uvedených v písmenech a) až f) k opakovanému stavebnímu řízení nebo dodatečnému povolení stavby podle § 129,
- h) pro provádění stavby,
- i) pro nezbytné úpravy podle § 137, nebo
- j) vodního díla k ohlášení podle § 15a odst. 1 vodního zákona.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů § 158 odst. 1, 2.

* (1) Vybrané činnosti, jejichž výsledek ovlivňuje ochranu veřejných zájmů ve výstavbě, mohou vykonávat pouze fyzické osoby, které získaly oprávnění k jejich výkonu podle zvláštního právního předpisu. Vybranými činnostmi jsou projektová činnost ve výstavbě, kterou se rozumí zpracování územně plánovací dokumentace, územní studie, dokumentace pro vydání územního rozhodnutí a pro uzavření veřejnoprávní smlouvy nahrazující územní rozhodnutí a projektové dokumentace podle odstavce 2, a odborné vedení provádění stavby nebo její změny.

(2) Projektovou dokumentací je dokumentace

- a) stavby podle § 104 odst. 1 písm. a) až e),
- b) stavby pro vydání stavebního povolení podle § 115,
- c) k uzavření veřejnoprávní smlouvy podle § 116,
- d) k posouzení autorizovaným inspektorem podle § 117,
- e) změn staveb uvedených v písmenech a) až d) před jejím dokončením podle § 118,
- f) staveb uvedených v písmenech a) až e) k opakovanému stavebnímu řízení nebo dodatečnému povolení stavby podle § 129,
- g) pro provádění stavby,
- h) pro nezbytné úpravy podle § 137, nebo
- i) vodního díla k ohlášení podle § 15a odst. 2 písm. c) vodního zákona.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů § 158 (ve znění do 31. 12. 2017).

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

je činnost, jejíž výsledek ovlivňuje ochranu veřejných zájmů ve výstavbě. Mohou ji vykonávat pouze fyzické osoby, které získaly oprávnění k výkonu těchto činností podle zvláštního předpisu. Jedná se především o č. 360/1992 Sb., podle kterého zůstávají zachována i dřívější oprávnění k výkonu projektové činnosti a provádění staveb udělená fyzickým osobám. Právnícké osoby mohou vykonávat vybranou činnost ve výstavbě, jen pokud zabezpečí jejich výkon fyzickými osobami, které získaly oprávnění k výkonu vybraných činností ve výstavbě. Za vybranou činnost ve výstavbě se pro účely stavebního zákona považuje projektová činnost, kterou se rozumí zpracování územně-plánovací dokumentace, a dále zpracování dokumentace pro vydání územního rozhodnutí a dokumentace stavby pro vydání stavebního povolení, včetně statických a dynamických výpočtů konstrukcí staveb. S výjimkou staveb pro bydlení, staveb podzemních, opěrných zdí a změn těchto staveb se za vybrané činnosti nepovažuje zpracování dokumentace jednoduchých staveb a drobných staveb a jejich změn. Dále vybranou činností je vedení realizace staveb, s výjimkou vedení realizace jednoduchých staveb pro individuální rekreaci, přípojek na rozvodné sítě a jednoduchých staveb nadzemních a staveb drobných a změn těchto staveb. Osoby, jejichž odborná způsobilost byla ověřena, jsou povinny při své odborné činnosti chránit veřejné zájmy. Osoba vykonávající vybranou činnost ve výstavbě odpovídá za správnost, úplnost a proveditelnost zpracované projektové dokumentace. Statický výpočet musí být zpracován v takové formě, aby byl kontrolovatelný. Projektant odpovídá za správnost a úplnost zpracování konceptu a návrhu územně-plánovací dokumentace. Projektant je povinen přizvat ke zpracování dílčích částí projektové dokumentace další oprávněné projektanty s příslušnou specializací, není-li způsobilý některou část projektové dokumentace zpracovat sám. Osoba, která vede realizaci stavby (viz vedení stavby), je v rozsahu předmětu svého podnikání (činnosti) odpovědná za řádné provedení prací v souladu s dokumentací ověřenou stavebním úřadem ve stavebním řízení, za dodržení podmínek stavebního povolení, povinností k ochraně života a zdraví osob a bezpečnosti práce, vyplývajících z ostatních právních předpisů. Nemá-li osoba, která vede realizaci stavby, pro jednotlivé druhy prací odbornou způsobilost v příslušném oboru, je povinna přizvat jinou odborně způsobilou osobu.

Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Činnosti související s cestovním ruchem 2023

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Činnosti související s cestovním ruchem jsou takové, u kterých by při nepřítomnosti návštěvníků

(neexistenci cestovního ruchu) byl zaznamenán pokles produkce, přičemž mohou být odlišné

pro jednotlivé státy.

Zdroj: ČSÚ <https://www.czso.cz/documents/10180/20557193/921108m.pdf/b6571837-6a2e-4138-912c-59da6de43de4?version=1.0>

Činnosti v cestovním ruchu 2023

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Charakteristické činnosti cestovního ruchu jsou ty výrobní činnosti, jejichž hlavní produkce je

charakteristická pro cestovní ruch a jež by ve většině zemí přestaly při nepřítomnosti návštěvníků

existovat ve významném množství nebo by se jejich spotřeba výrazně snížila. Tyto činnosti jsou tedy

na cestovním ruchu velmi závislé.

Zdroj: ČSÚ <https://www.czso.cz/documents/10180/20557193/921108m.pdf/b6571837-6a2e-4138-912c-59da6de43de4?version=1.0>

Číslo domovní

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Číslo domovní je souhrnné označení pro číslo popisné a číslo evidenční.

Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Číslo evidenční 2024

Anglický překlad

Registration number

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Ve smyslu vyhl. č. 97/1961 Sb. o názvech obcí, označování ulic a číslování domu, musí být stavby sloužící k prozatímnímu nebo občasnému bydlení označeny řadovým číslem evidenčním.

Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Číslo parcelní 2024

Anglický překlad

Land Plot Number

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Číslo parcelní je číslo, kterým je označena parcela shodně ve všech částech katastrálního operátu.

Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Číslo popisné 2024

Anglický překlad

House number

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Číslo popisné je číslo, kterým se označuje v obci každá samostatná budova, popř. soubor budov, trvalého charakteru. Části obce mají samostatné popisné číslování budov.

Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Čistírna odpadních vod

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely této vyhlášky se rozumí

h) čistírnou odpadních vod objekty a zařízení sloužící k čištění odpadních vod s mechanickým, biologickým, popřípadě dalším stupněm čištění; za čistírny se nepovažují zařízení pro hrubé předčištění odpadních vod, septiky, žumpy a jednoduchá zařízení s mechanickou funkcí, která nejsou pravidelně sledována a obsluhována.

Vyhláška č. 428/2001 Sb., kterou se provádí zákon č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích), ve znění pozdějších předpisů §1.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Objekty a zařízení na čištění a zneškodnění odpadních vod, včetně zneškodnění, likvidace, popřípadě využití zachyceného kalu.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Čistírna odpadních vod domovní 2022

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Domovní čistírna odpadních vod určená pro nejmenší objekty, využitelná pro maximální počet 15 lidí. Uplatní se především v rodinných domech, chatách či chalupách. Vyčištěnou odpadní vodu lze vypouštět do vodního toku nebo do trativodu, případně ji využívat pro zavlažování.

Stavební slovník, 2022 [cit. 17. 3. 2022]. Dostupné z URL: < <http://stavebnik.omunita.cz/page/stavebni-slovník-c> >.

Čistírna odpadních vod malá 2022

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Čistírna odpadních vod pro menší objekty, jako jsou např. obytné domy, menší sociální zařízení, skupiny domů, menší rekreační zařízení či restaurace. Malá čistička je většinou určena pro 15 až 50 osob. Vyčištěnou odpadní vodu lze vypouštět do vodního toku nebo do trativodu, případně ji využívat při zavlažování.

Stavební slovník, 2022 [cit. 5. 4. 2022]. Dostupné z URL: < <http://stavebnikomunita.cz/page/stavebni-slovník-c> >.

Čistírna odpadních vod střední 2022

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Do kategorie střední čistírny odpadních vod spadají čističky určené od 50 do 200 lidí. Používají se většinou k čištění splaškových odpadních vod z obytných domů, skupin rodinných domů, menších obcí nebo jejich částí, ale také z ubytovacích zařízení, restaurací, škol, rekreačních zařízení a menších provozů.

Stavební slovník, 2022 [cit. 5. 4. 2022]. Dostupné z URL: < <http://stavebnikomunita.cz/page/stavebni-slovník-c> >.

Čištění odpadních vod

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Čištění odpadních vod je obecně proces maximálního odstranění příměsí, obsažených ve vodě vytékající z nějakého objektu (např. stavebního objektu, stavby, technologického zařízení stavby, kanalizačního systému obce). Zařízení pro čištění odpadních vod je účelné rozdělit podle původu odpadních vod na čistírny splaškových odpadních vod, průmyslových odpadních vod, vodnečištěných ropnými látkami a chemické čistírny odpadních vod (např. neutralizační stanice). Požadavky na čisticí zařízení jsou dány příslušnými obecnými i místními předpisy v souvislosti s potřebami příslušného ekosystému.

Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Čištění odpadních vod mechanické 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Odpadní vody přitékající na čistírny jsou na česlích, doplněných sítí, zbavovány nejprve předmětů a materiálů unášených proudem. Písek a štěrky zachycovány v lapačích písku či štěrku, projektovaných jako nádrže (i více za sebou), kterou pomalým průtokem proudí voda. Tím zde dochází k sedimentaci.

Vody s obsahem tuků jsou olejových krupějí a tuků zbavovány v lapačích tuků s dostatečným provzdušňováním vody. Vytvořená tuková emulze je odstraňována z hladiny a odváděna do vyhnivacích nádrží.

V sedimentačních nádržích je voda zbavována nejjemnějších partikulí, které pomalým prouděním vody s dlouhou dobou zdržení sedimentují na dně nádrže.

Vítejte na zemi, CENIA, slovník [cit. 22. 10. 2018].

Členění správní 2023

Definice dle jiných právních předpisů

Území České republiky se pro výkon státní správy člení na správní obvody krajů, které se (s výjimkou správního obvodu hlavního města Prahy) člení na správní obvody obcí s rozšířenou působností. Správní obvod obce s rozšířenou působností je vymezen výčtem území obcí a vojenských újezdů.

Zákon č. 51/2020 Sb., o územně správním členění státu a o změně souvisejících zákonů (zákon o územně správním členění státu).

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Členění správní je členění území České republiky na územní části, potřebné k zajištění výkonu státní správy, soudnictví apod., nebo představující územní působností orgánů územní samosprávy. Takové územní části (územně správní nebo územní samosprávné jednotky) jsou prostorovýmiprky (Standard SIS k prostorové identifikaci).

Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Členění stavby 2017

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Členění stavby může sledovat různá hlediska, např. způsob výstavby, postup výstavby, užívání (provoz) stavby, hlediska oborová nebo profesní. Obvyklé je provádět členění stavby na stavební objekty. Stavby technologické se obvykle člení na část stavby technologickou a část stavby stavební, členěnou pak na stavební objekty. Část stavby technologická a obecně technologické zařízení staveb se obvykle člení na provozní celky, provozní soubory (popř. ještě na dílčí provozní soubory) a provozní jednotky. V budovách a pozemních stavbách je významné členění na soubory strojů a zařízení tvořících samostatný funkční celek podle jednotlivých druhů technických zařízení budov, resp. techniky prostředí staveb.
Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Členění stavby vychází z jejího architektonického (hmotového, charakterového), z funkčního, provozního a technického uspořádání. Dále také ze způsobu a postupu výstavby.

Obvykle se stavba člení na podzemní a nadzemní část, střešní či ustupující podlaží. Dále lze stavbu člení na funkční či provozní části – obytnou, výrobní, administrativní, obslužnou, relaxační, dopravní, skladovou, technologickou, technickou, provozní atd.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2017.

Členění technické 2023

Definice hlavní

Je členění území České republiky na územně technické jednotky, které jsou součástí soustavy územních prvků, vymezovaných pro potřeby Registru sčítacích obvodů a budov.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2023.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Členění technické je členění území České republiky na územní části, potřebné k zajištění evidence nemovitostí v katastru nemovitostí ČR. Takové územní části jsou prostorovými prvky (Standard SIS k prostorové identifikaci).

Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Členění urbanistické 2017

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

členění území ČR na územní části, potřebné k zajištění výkonu činností územního plánování a stavebního řádu. Takové územní části (urbanistické jednotky) jsou prostorovými prvky (Standard SIS k prostorové identifikaci).

Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Urbanistické členění se může týkat celého území ČR, území krajů, sídelních (územních) celků nebo také jednotlivých sídel, případně i jejich částí.

Jedná se o členění na urbanistické celky (urbanistické jednotky), které slouží k zajištění výkonu činností péče o území v součinnosti s územním plánováním a stavebním řádem.

Urbanistické celky se dále člení na jednotlivá sídla a krajinu. Větší sídla - města se člení na centra (celoměstská a lokální), na vnitřní části, předměstí, příměstskou krajinu, satelity, výrobní, rekreační a sportovní areály.

Asociace pro urbanismus a územní plánování 2017.

Dálkové ovládání akustických prvků 2024

Definice dle prováděcích vyhlášek k zákonu č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu

* Dálkové ovládání musí být zabezpečeno prostřednictvím přijímače elektronických kódovaných povelů vysílaných ze vzdálenosti nejméně 40 m na kmitočtu 86,790 MHz. Odezva vybraných majáček může být zpožděna o 1 až 3 sekundy.

Vyhláška č. 398/2009 Sb. o obecných technických požadavcích zabezpečujících bezbariérové užívání staveb, ve znění pozdějších předpisů.

Definice dle stavebního zákona č. 50/1976 Sb. a jeho prováděcích vyhlášek (zrušeny k 31.12.2006)

* Pro účely této vyhlášky se rozumí dálkovým ovládáním akustických a dalších zařízení vysílací rádiové zařízení ovládané zrakově postiženými osobami, které je aktivují.

Vyhláška č. 369/2001 Sb., o obecných technických požadavcích zabezpečujících užívání staveb osobami s omezenou schopností pohybu a orientace, § 2. (Zrušena)

Dálkový průzkum země 2021

Anglický překlad

remote sensing of Earth

Definice dle jiných právních předpisů

dálkovým průzkumem Země sběr údajů o území z kosmických nebo leteckých nosičů a zpracování těchto údajů za účelem získání informací o poloze, druhu a stavu objektů a jevů na zemském povrchu a v přivrchných vrstvách,

Dálkový průzkum země je soubor metod a technických postupů zabývajících se pozorováním a měřením objektů reálného světa na zemském povrchu a ve styčných nad- a podpovrchových vrstvách bez přímého kontaktu s nimi a vyhodnocováním získaných dat.

IS04/2001 - terminologický výkladový slovník pojmů z oblasti geoinformací - výklad k terminologii.

Dálkovým průzkumem Země se pro účely tohoto zákona rozumí sběr údajů o území z kosmických nebo leteckých nosičů a zpracování těchto údajů za účelem získání informací o poloze, druhu a stavu objektů a jevů na zemském povrchu a v přivrchných vrstvách.

Zákon č. 200/1994 Sb., o zeměměřičství a o změně a doplnění některých zákonů souvisejících s jeho zavedením, ve znění pozdějších předpisů § 2 písm. j.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Dálkový průzkum země je termín používaný spíše mimo meteorologii. Aplikace distančních metod (především s využitím družicových a leteckých metod snímání) pro získání komplexního obrazu sledovaného území, jeho různě cílenou analýzu nebo pro detekci různých jevů (nejen meteorologických).

Meteorologický slovník, 2020 [cit. 16. 11. 2020]. Dostupné z URL: < <http://slovník.cmes.cz/vyklad/cs/p> >.

Dálkový přístup

Definice dle jiných právních předpisů

Možností dálkového přístupu pro účel tohoto zákona je přístup k informacím neomezeného okruhu žadatelů pomocí sítě nebo služby elektronických komunikací 2).

Zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, § 3 odst. 2.

Pro účely tohoto zákona se rozumí

n) dálkovým přístupem přístup do informačního systému prostřednictvím sítě nebo služby elektronických komunikací (například s využitím internetu).

Zákon č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, § 2.

Dálnice 2018

Definice dle jiných právních předpisů

(1) Dálnice je pozemní komunikace určená pro rychlou dálkovou a mezistátní dopravu silničními motorovými vozidly, která je budována bez úrovnových křížení, s oddělenými místy napojení pro vjezd a výjezd a která má směrově oddělené jízdní pásy.

(2) Dálnice je přístupná pouze silničním motorovým vozidlům, jejichž nejvyšší povolená rychlost není nižší, než stanoví zvláštní předpis.

Zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, § 4.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Dálnice je směrově dělená pozemní komunikace s mimoúrovňovým křížením a je komunikací s přístupem pro motorová vozidla s omezenou minimální rychlostí. Vlastníkem dálnic je stát.

Česko-rakousko-slovenská příručka územně plánovací terminologie. Hannover: Akademie für Raumforschung und Landesplanung, 2000. (Českou část zpracoval ÚÚR Bmo.)

* Silniční komunikace sloužící pro dopravní spojení mezi důležitým centrem státního a mezinárodního významu, směrově rozdělená, s omezeným přístupem, vyhrazená pro provoz motorových vozidel s konstrukční rychlostí stanovenou platnými pravidly silničního provozu; její křížení a křižovatky jsou řešeny mimoúrovňově.

Data (údaje)

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Data (údaje) jsou vyjádření skutečností, pojmů nebo pokynů, formalizované způsobem vhodným pro komunikaci, vyhodnocování nebo zpracování lidmi nebo automatickými prostředky (standards SIS).

Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Data analogová 2017

Anglický překlad

Analog data

Definice dle jiných právních předpisů

Analogová data jsou Data jako hodnoty funkce, která je vyjádřena analyticky nebo graficky.

V geomatice zejména vyjádření mapou, leteckým snímkem resp. jiným obrazovým záznamem nebo jiným obrazem.

Pozn. Ekvivalentní termíny jsou analogová forma dat a data v analogové formě.

IS04/2001 - terminologický výkladový slovník pojmů z oblasti geoinformací - výklad k terminologii.

Data prostorová 2017

Anglický překlad

Spatial data

Definice dle jiných právních předpisů

Data o poloze, tvaru a relacích mezi geografickými jevy, pamatovaná zpravidla ve formě souřadnic a topologie.

IS04/2001 - terminologický výkladový slovník pojmů z oblasti geoinformací - výklad k terminologii.

Databáze

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Zahrnuje literární, umělecké, hudební nebo jiné soubory děl nebo soubory jiných materiálů, jako jsou texty, zvuky, obrazy, čísla, fakta a údaje, soubory nezávislých děl, údajů nebo jiných materiálů, které jsou systematicky nebo metodicky uspořádány a mohou být jednotlivě přístupné, přičemž není nezbytné, aby takové materiály byly organizovaně fyzicky uloženy (směrnice o právní ochraně databází 96/ES z 11. 3. 1996). Termín databáze by neměl být rozšiřován a vztahován na počítačové programy, použité při zhotovování nebo působení databáze.

Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Databáze územně analytických podkladů 2018

Definice dle prováděcích vyhlášek k zákonu č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu

Databáze územně analytických podkladů je průběžně aktualizována a je tvořena sledovanými jevy podle přílohy č. 1 k této vyhlášce. Databáze územně analytických podkladů obcí je zpracována minimálně v rozsahu podle části A přílohy č. 1 k této vyhlášce, a to v podrobnosti a rozsahu nezbytném pro pořizování územních plánů a regulačních plánů.

Databáze územně analytických podkladů kraje je zpracována podle přílohy č. 1 k této vyhlášce v podrobnosti a rozsahu nezbytném pro pořizování zásad územního rozvoje. Krajský úřad může poskytnout při zpracování databáze územně analytických podkladů součinnost úřadům územního plánování ve svém správním obvodu.

Vyhláška č. 500/2006 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a způsobu evidence územně plánovací činnosti, ve znění pozdějších předpisů, § 4 odst. 4.

Data analogová 2017

Datová sada 2017

Anglický překlad

Data set

Definice dle jiných právních předpisů

Datovou sadou se označují data tvořící logický celek v rámci určitého informačního systému.
ISO4/2001 - terminologický výkladový slovník pojmů z oblasti geoinformací - výklad k terminologii.

Datový model 2017

Anglický překlad

Data model

Definice dle jiných právních předpisů

Datový model je abstrakce reálného světa zahrnující pouze ty jeho vlastnosti, jež jsou významné pro zamýšlenou aplikaci. Datový model zpravidla definuje specifické třídy geoprvků, jejich atributy a vztahy mezi těmito třídami geoprvků.
ISO4/2001 - terminologický výkladový slovník pojmů z oblasti geoinformací - výklad k terminologii.

Datový model (povodňových rizik) 2023

Definice dle jiných právních předpisů

Datovým modelem se dle této vyhlášky rozumí soubory dat pořizované v rámci přípravy plánů povodí, sloužící pro sdílení informací mezi pořizovateli plánů a tvořící základní podklad pro podávání zpráv Evropské komisi.

Vyhláška 50/2023 Sb., o plánech povodí a plánech pro zvládání povodňových rizik, ze dne 22. února 2023, § 2, písm. g).

Datový prvek 2022

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Datovým prvkem se rozumí jednotka dat, která je v daném kontextu dále považována za nedělitelnou a je jednoznačně definována.
Stavební slovník, 2022 [cit. 5. 4. 2022]. Dostupné z URL: < <http://stavebnikomunita.cz/page/stavebni-slovník-d> >.

Datový zdroj 2017

Anglický překlad

Data source

Definice dle jiných právních předpisů

Organizační místo nebo jednotka nebo informační systém, který konkrétní data poskytuje.
ISO4/2001 - terminologický výkladový slovník pojmů z oblasti geoinformací - výklad k terminologii.

Davoská deklarace 2023

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

V lednu 2018 přijali evropští ministři kultury prohlášení z Davosu "Na cestě ke kvalitní Baukultuře pro Evropu". Zdůrazňuje cesty pro politickou a strategickou podporu konceptu vysoce kvalitní Baukultur. Připomíná nám, že budova je kultura a vytváří prostor pro kulturu. Stále více zemí, organizací, institucí a společností se zavazuje k deklaraci. Je citován po celém světě a široce diskutován. Davoská deklarace tvoří základ, na němž bude hnutí Baukultur pokračovat, pokud jde o akademický obsah a strategickou politickou orientaci. Hnutí Baukultur rozvíjí vědecky ústřední témata a objasňuje klíčové pojmy Davoské deklarace. Zároveň se zasazuje o provádění strategií na politické úrovni, které uznávají kulturní aspekty zachování, plánování a budování a stanoví vysoce kvalitní Baukultur jako politickou prioritu. Davoský proces tyto různorodé mezinárodní iniciativy shromažďuje.

Davoská deklarace <https://davosdeclaration2018.ch/en/dd;nav/index/davos-declaration>

Dědičné stavební právo 2022

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Časově ohraničené právo (nejčastěji na 99 let) na zastavení vlastněného stavebního pozemku. Možné je zdědění a prodej. Majitelé jsou uvedeni v pozemkové knize.

Stavební slovník, 2022 [cit. 18. 3. 2022]. Dostupné z URL: < <http://stavebnikomunita.cz/page/stavebni-slovník-d> >.

Deficit vlhkosti půdy 2020

Anglický překlad

soil moisture deficit

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Deficit vlhkosti půdy je rozdíl mezi množstvím vody obsažené v půdě a maximálním množstvím vody, které tato půda může zadržovat po odtoku vody vlivem gravitace. Viz též vlhkost půdy.

Meteorologický slovník, 2020 [cit. 19. 10. 2020]. Dostupné z URL: < <http://slovník.cmes.cz/vyklad/cs/d> >.

Definiční bod 2017

Definice dle jiných právních předpisů

Definiční bod je vhodně zvolený bod uvnitř plošného prvku území (např. parcely, katastrálního území, obce); jehož pravoúhlé rovinné souřadnice představují jednoznačnou globální lokalizaci plošného prvku.

IS04/2001 - terminologický výkladový slovník pojmů z oblasti geoinformací - výklad k terminologii.

Degradace půd 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Degradace půd je proces, při kterém dochází ke snížení nebo ztrátě úrodnosti půdy, ke snížení ekologických funkcí a využitelnosti půdy.

Vítejte na zemi, CENIA, slovník [cit. 9. 10. 2018].

Delimitace půdního fondu

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Rozhraničení půdy z hlediska jejího využití, např. mezi zemědělskou a lesní půdou.

Terminologický slovník zeměměřičství a katastru nemovitostí, zpracovaný Terminologickou komisí ČÚZK. Internet, 2013.

* Rozdělení veškeré zemědělské půdy do tří kategorií podle její využitelnosti na dané úrovni zemědělské vědy a techniky a při současném zajištění ochrany půdy a národohospodářských a územně plánovacích zájmů:

- a) omá půda základní,
- b) omá půda chráněná,
- c) zemědělská půda neoratelná.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Demografická vlna

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Nevyváženost věkové skladby obyvatel projevující se postupně výkyvy v absolutních i relativních počtech osob určitých věkových kategorií, výkyvy v reprodukci domácností a nerovnoměrností poptávky po urbanistických funkcích, specifických pro různé věkové kategorie obyvatel a pro různé fáze rodinného cyklu. Nejvýrazněji se projevuje v nových velkých obytných souborech s nadprůměrně homogenní věkovou strukturou prvních obyvatel.
Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Demografický přechod (demografická transformace, demografická revoluce) 2023

Definice hlavní

Demografická revoluce nebo též demografický přechod, je historický proces převratné změny demografických vlastností společnosti. Charakteristická je především změnou hrubé míry porodnosti a hrubé míry úmrtnosti.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2023.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Snižování rychlosti růstu populace člověka následkem změn v reprodukčním chování vyvolaných změnami v socioekonomických a kulturně-politických charakteristikách dané společnosti (státu, skupiny států). DP započal v Evropě v 19. století. Zjednodušeně je možno rozdělit DP do tří fází: V první je daná populace charakterizována vysokou porodností (event. plodností) a též vysokou úmrtností, takže přírůstek není vysoký. Ve druhé fázi se snižuje úmrtnost (především díky zvýšené zdravotní péči a všeobecné hygieně) a populace rychle roste. Ve třetí fázi dochází k poklesu porodnosti (plodnosti) a růst populace se zpomaluje až zastavuje. Za hlavní vlivy na změny v reprodukčním chování se považuje industrializace, vzdělání (především žen), sociální zabezpečení (zejména ve stáří) a další faktory (zaměstnání žen, dostupnost antikoncepce v rozvojových zemích především v souvislosti s jejich postupnou industrializací a změnami ve společenském uspořádání). V rozvinutých industrializovaných zemích dochází od poloviny 60. let k tzv. druhému demografickému přechodu. Růst populace se nejen zastavuje, ale dosahuje záporných hodnot. Stoupá počet nesezdaných manželství, preventivní antikoncepce přechází na moderní formy, narůstá počet neúplných rodin, průměrný počet dětí na jednu ženu se stabilizuje na velmi nízkých hodnotách.
Braniš, Martin a kol.: Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Dendrologický průzkum 2023

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Standardně používaným nástrojem ke kvalitativnímu hodnocení dřevinné složky objektů zeleně je dendrologický průzkum a s ním související hodnocení sádkové hodnoty a následně dendrologického potenciálu. Dendrologický průzkum je zařazený do technicko-provozních nástrojů správy zeleně. Pořizuje se především pro vybrané objekty zeleně. Standardně má celou řadu dílčích hodnotících atributů identifikačních (typ vegetačního prvku, taxon), taxačních (výška, šířka koruny, báze koruny, výčetní tloušťka) a kvalitativních (vývojové stádium, fyziologická, biomechanická vitalita a sádková hodnota). Dendrologický průzkum je podkladem pro projekt péstebních opatření a zhodnocení využitelnosti stávajících vegetačních prvků v kompozici vybraných objektů.

Dendrologie 2023

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Název 'dendrologie' je odvozen z řeckých slov dendron - strom a logos - rozum, nebo myšlenka. Dendrologie je tedy nauka o dřevinách, nebo jinými slovy vědní disciplína zkoumající dřeviny. Není to nauka jenom o dřevu dřevin (dřevařina, dendrochronologie) jako spíše speciální botanická disciplína o dřevinách jako takových. Vzhledem na ohromnou šíři problematiky se dendrologie dělí na víc specializovaných, či aplikovaných dendrologií. Například lesnická dendrologie se zaměřením na lesnický pěstované dřeviny, které studuje po stránce morfologické, ekologické i chorologické. Sádková dendrologie se věnuje okrasným druhům dřevin, meliorační zas dřevinám, které je možné využít při zlepšování životního prostředí. Základním cílem této nauky je poznání jednotlivých vybraných druhů dřevin, získání základních poznatků o dřevinách a jejich společenstvech, o ekologii dřevin, o jejich funkci v krajině a o možnostech jejich praktického využití. Samotnými stromy se zabývá arboristika.

RNDr. Jiří Jakl, Dendrologie - nauka o dřevinách. Dostupné z <https://www.priroda.cz/clanky.php?detail=536>

Denní obyvatelstvo 2019

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Počet osob, které v daném místě tráví většinu dne (např. bydlící obyvatelstvo, které nevyjíždí za prací, do škol apod., osoby dojíždějící do zaměstnání, do škol, za občanským vybavením, osoby, které jsou v daném místě na služební cestě, turisté, apod.).

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Denní obyvatelstvo zahrnuje osoby, které v daném místě stráví většinu dne.
Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2019.

Desertifikace 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Prostorové rozšíření pouštních a polopouštních poměrů vlivem lidské činnosti. V posledních letech se stává problémem i v Evropě. Problémem rozšiřování pouští se zabývá Úmluva OSN o boji proti desertifikaci v zemích postižených velkým suchem, zvláště v Africe. Úmluva má napomoci ke zlepšení obnovy, ochrany a udržitelného využívání půdy a vodních zdrojů a přispět k zachování biologické rozmanitosti. V současné době má úmluva 191 smluvních stran.

Vítejte na zemi, CENIA, slovník [cit. 9. 10. 2018].

Destinace cestovního ruchu 2016

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

V užším pojetí se jedná o cílovou oblast v daném regionu, se specifickou nabídkou atraktivit a infrastruktury cestovního ruchu.

V širším pojetí jde o zemi, regiony, lidská sídla a další oblasti, které jsou typické velkou koncentrací atraktivit, rozvinutými službami a další infrastrukturou cestovního ruchu, jejichž výsledkem je velkádlohodobá koncentrace návštěvníků. Pro mezinárodní návštěvníky je destinací buď celá navštívená země, nebo některý její region, případně město či středisko cestovního ruchu.

Koncepce státní politiky cestovního ruchu v České republice na období 2014 – 2020, MMR 2013.

Destinační společnost 2016

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Organizace provádějící (koordinující, aktivující) management a marketing (včetně propagace) destinace cestovního ruchu ve spolupráci s dalšími subjekty cestovního ruchu. Jejím úkolem je prosadit destinaci a její produkty cestovního ruchu na trhu a realizovat záměry destinačního managementu.

Koncepce státní politiky cestovního ruchu v České republice na období 2014 – 2020, MMR 2013.

Deurbanizace (dezurbanizace) 2017

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Deurbanizací označujeme postupné snižování počtu stálých obyvatel měst. Původně bytové domy v centrálních kompaktně zastavěných zónách velkoměst jsou rekonstruovány na kancelářské objekty či zcela nahrazovány novými budovami využívanými k čistě komerčním účelům.

Část populace v produktivním věku se z těchto zón a z panelových sídlišť stěhuje do obcí v suburbánním zázemí. Značný počet lidí v postproduktivním věku využívá ke stálému bydlení své rekreační objekty na venkově.

Internet 2014. Ústav pro ekopolitiku, o.p.s.

Jedná se o přesun obyvatelstva z městských center a jádrových měst aglomerací do předměstí, menších a nových satelitních měst. Je protikladem urbanizace, tedy soustřeďování obyvatelstva do měst.

Jiří Hruža, Slovník soudobého urbanismu, Odeon 1977.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Řízený nebo živelný proces, vedoucí k rovnoměrnému rozložení optimálně velkých sídel v krajině cestou zamezení koncentrického růstu velkoměst. Tento růst je nahrazován soustavou vysunutých sídel s pracovišti a s bydlením přiblíženým k rekreační krajině, rozložení centrálních služeb velkých měst do vymezených soběstačných městských útvarů (poválečný vývoj Londýna). (Krásný, Jan: Názvosloví urbanismu. 1976.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Deurbanizace je postupné snižování počtu trvalých obyvatel v sídlech, zejména pak v centrech a vnitřních částech velkých měst.

Trvalé obyvatelstvo opouští části měst s vysokou hustotou zástavby a odchází za klidnějším a zdravějším obytným prostředím do lokalit s dobrou dopravní vazbou na velká města a těsnější vazbou na plochy a zařízení každodenní rekreace a na okolní krajinu.

Developer

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Developer je ten, kdo vlastní činností uvádí do chodu proces výstavby. (Meier, Karel: Územní plánování. Skripta. Praha: FA ČVUT, 1997.)
Oberstein, Ivo, Cach, Jan: *Názvosloví urbanismu a územního plánování*. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Diametr 2022

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Významná městská komunikace, protínající velké město i v jeho centrální oblasti.
Stavební slovník, 2022 [cit. 18. 3. 2022]. Dostupné z URL: < <http://stavebnikomunita.cz/page/stavebni-slovník-d> >.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Významná městská komunikace, protínající velké město i v jeho centrální oblasti. (Krásný, Jan: *Názvosloví urbanismu*. 1976.)
Oberstein, Ivo, Cach, Jan: *Názvosloví urbanismu a územního plánování*. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Digitalizovaná mapa 2020

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Digitalizovaná mapa je digitální záznam analogové mapy přímo zobrazitelný na výstupním zařízení počítače.
IS MUNI, 2016 [cit. 15. 10. 2020]. Dostupné z URL: < http://https://is.muni.cz/el/1441/podzim2016/Ze0006/um/65259514/Cviceni_1_Mapove_portaly_2016.pdf >.

Digitální mapa veřejné správy 2024

Definice dle jiných právních předpisů

(1) Digitální mapa veřejné správy je tvořena propojením katastrální mapy, ortofotomapy a digitálních technických map krajů.
(2) Informační systém digitální mapy veřejné správy je informační systém veřejné správy. Správcem tohoto informačního systému je Český úřad zeměměřický a katastrální.
Zákon č. 47/2020 Sb., kterým se mění zákon č. 200/1994 Sb., o zeměměřičství a o změně a doplnění některých zákonů souvisejících s jeho zavedením, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, § 4d, odst. 1, 2. (tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. července 2023).

Digitální model krajiny

Anglický překlad

Digital landscape model

Definice dle jiných právních předpisů

Digitální model krajiny je digitální model terénu pracující i s geoprvky umístěnými na povrchu terénu (domy, stromy, komunikace apod.)
ISO 4/2001 - terminologický výkladový slovník pojmů z oblasti geoinformací - výklad k terminologii.

Digitální technická mapa 2024

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se rozumí digitální technickou mapou je databázový soubor obsahující údaje o dopravní a technické infrastruktuře a vybraných přírodních, stavebních a technických objektech a zařízeních, které zobrazují a popisují jejich skutečný stav, a údaje o záměrech na provedení změn

dopravní a technické infrastruktury.

Zákon č. 47/2020 Sb., kterým se mění zákon č. 200/1994 Sb., o zeměměřičství a o změně a doplnění některých zákonů souvisejících s jeho zavedením, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, § 2, písm. m)(tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. července 2023).

Digitální technická mapa kraje 2024

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

(4) Při územně plánovací činnosti se jako další podklad používají digitální technická mapa kraje, digitální technická mapa obce, je-li k dispozici, a digitální mapa veřejné správy podle jiného právního předpisu¹⁴).

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 60, odst. 4.

Definice dle jiných právních předpisů

(1) Digitální technická mapa je vedena pro území kraje. Správcem digitální technické mapy kraje je krajský úřad v přenesené působnosti.

(2) Digitální technická mapa kraje je zdrojem informací, které slouží zejména pro účely územního plánování, přípravy, umístování, povolování a provádění staveb, poskytování informací o životním prostředí podle zákona o právu na informace o životním prostředí a poskytování údajů o fyzické infrastruktuře podle zákona o opatřeních ke snížení nákladů na zavádění vysokorychlostních sítí elektronických komunikací.

Zákon č. 47/2020 Sb., kterým se mění zákon č. 200/1994 Sb., o zeměměřičství a o změně a doplnění některých zákonů souvisejících s jeho zavedením, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, § 4b, odst. 1, 2(tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. července 2023).

Digitální technická mapa obce 2024

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

(4) Při územně plánovací činnosti se jako další podklad používají digitální technická mapa kraje, digitální technická mapa obce, je-li k dispozici, a digitální mapa veřejné správy podle jiného právního předpisu¹⁴).

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 60, odst. 4.

Definice dle jiných právních předpisů

(1) Digitální technická mapa může být vedena rovněž pro území obce. Správcem digitální technické mapy obce je obec v samostatné působnosti.

(2) Digitální technická mapa obce může obsahovat údaje

a) podle § 4b odst. 4; tyto údaje se do digitální technické mapy obce přebírají z digitální technické mapy kraje,

b) o dalších zařízeních a objektech, které nejsou obsahem digitální technické mapy kraje, pokud je to významné pro plnění působnosti obce; podklady pro vedení těchto údajů zajišťuje obec vlastní činností.

Zákon č. 47/2020 Sb., kterým se mění zákon č. 200/1994 Sb., o zeměměřičství a o změně a doplnění některých zákonů souvisejících s jeho zavedením, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, § 4c, odst. 1, 2 (tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. července 2023).

Dilatační spára 2022

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Spára mezi dvěma stavebními prvky (např. na mostech, u velké plochy dlažby). Dilatační spára slouží k vyrovnávání délkových změn způsobených druhem materiálu nebo změnou teploty.

Stavební slovník, 2022 [cit. 18. 3. 2022]. Dostupné z URL: < <http://stavebnikomunita.cz/page/stavebni-slovník-d> >.

Disparita 2016

Anglický překlad

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Disparita je rozdílnost, resp. nerovnost znaků, jevů či procesů, jejichž identifikace a srovnávání má nějaký racionální smysl (poznávací, psychologický, sociální, ekonomický, politický apod.).

Alois Kutscherauer a kolektiv, Ostrava 2010

Zpracováno v rámci WD-55-07-1 Regionální disparity v územním rozvoji České republiky – jejich vznik, identifikace a eliminace

Disparita - regionální 2016

Anglický překlad

Regional disparity

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Regionální disparita je rozdílnost nebo nerovnost znaků, jevů či procesů majících jednoznačné územní umístění (lze je alokovat ve vymezené územní struktuře) a vyskytující se alespoň ve dvou entitách této územní struktury.

Alois Kutscherauer a kolektiv, Ostrava 2010

Zpracováno v rámci WD-55-07-1 Regionální disparity v územním rozvoji České republiky – jejich vznik, identifikace a eliminace

Regionální (prostorové) disparity vyjadřují míru odlišnosti projevu intenzity zkoumaného ekonomického jevu pozorovaného v rámci regionů dané země.

Definice dle OECD (OECD 2002)

Regionální disparity jsou vzdálenosti mezi regiony v abstraktním metrickém prostoru. Tento prostor může popisovat buď jeden vybraný deskriptor regionu, nebo množina těchto deskriptorů, a to jak staticky, tak i dynamicky.

HANČLOVÁ, J.; TVRDÝ, L. Classification of the Regions. In: Ramík, J. et al.: Multiregional and Regional Models. Ostrava: VŠB-TU, 2004.

Regionálními disparitami se rozumí odchylky od nějakého myšleného referenčního rozdělení znaků pokládáných za relevantní, v souvislosti s různými prostorovými úrovněmi měřítka (ohraničení regionu).

Regionální disparita je nerovnováha prostorových struktur v nějakém regionu, resp. v různých regionech.

Regionální disparity se projevují v různých podmínkách života, jakož i v nerovných hospodářských rozvojových možnostech. Protiklad město-venkov může být také chápán jako forma prostorové disparity.

VORAUER, K. Europäische Regionalpolitik Regionale Disparitäten. Theoretische Fundierung, empirische Befunde und politische Entwürfe. Passau: Münchener Geographische Hefte, 1997. ISBN 3-932820-01.

Dispozice 2017

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Dispozice je charakteristické rozmístění a vzájemná souvislost jednotlivých částí a prostor stavby.

Hradní architektura – vybrané pojmy, 2017 [cit. 11. 5. 2017]. Dostupné z URL: < <http://www.hradny-zrceniny.cz/pojmy.htm> >.

Distribuční soustava elektřiny 2017

Definice dle jiných právních předpisů

Distribuční soustavou se zde rozumí vzájemně propojený soubor vedení a zařízení o napětí 110 kV, s výjimkou vybraných vedení a zařízení o napětí 110 kV, která jsou součástí přenosové soustavy, a vedení a zařízení o napětí 0,4/0,23 kV, 1,5 kV, 3 kV, 6 kV, 10 kV, 22 kV, 25 kV nebo 35 kV sloužící k zajištění distribuce elektřiny na vymezeném území České republiky, včetně systémů měřicí, ochranné, řídicí, zabezpečovací, informační a telekomunikační techniky včetně elektrických přípojek ve vlastnictví provozovatele distribuční soustavy.

Distribuční soustava je zřizována a provozována ve veřejném zájmu.

Zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2, odst. 2 písm. a1.

Distribuční soustava plynu 2017

Definice dle jiných právních předpisů

Distribuční soustavou se v plynárenství rozumí vzájemně propojený soubor vysokotlakých, středotlakých a nízkotlakých plynovodů, plynovodních přípojek ve vlastnictví provozovatele distribuční soustavy a souvisejících technologických objektů, včetně systému řídicí a zabezpečovací techniky a zařízení k převodu informací pro činnosti výpočetní techniky a informačních systémů, který není přímo propojen s kompresními stanicemi a na kterém zajišťuje distribuci plynu držitel licence na distribuci plynu.

Distribuční soustava je zřizována a provozována ve veřejném zájmu.

Zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2, odst. 2 písm. b1).

Distributor

Definice dle jiných právních předpisů

Dále se pro účely tohoto zákona rozumí v teplotě distributorem tepelné energie osoba, která má vlastnické nebo užívací právo k rozvodnému tepelnému zařízení, kterým se tepelná energie dopravuje nebo transformuje a dodává k dalšímu využití jiné fyzické nebo právnické osobě.

Zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 1 písm. c.

Doba realizace projektu 2017

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Doba realizace projektu se liší dle typu projektu a dle operačních programů. Pohybuje se zpravidla od několika měsíců až po několik let. Maximální doba realizace projektu se však řídí obecným pravidlem n+2 (tj., že projekt se musí zrealizovat nejdéle do dvou let) resp. pravidlem n+3.

Pravidlo n+2 platilo v ČR pro zkrácené programovací období 2004-2006 a v období 2007-2013 je závazné pro roky 2011-2013. Na období 2007-2010 včetně si Česká republika vyjednala výjimku, tudíž pravidlo n+3.

Na celé programové období 2014-2020 se bude vztahovat pravidlo n+3.

Evropské investiční a strukturální fondy, slovník pojmů, Ministerstvo pro místní rozvoj, 2016 [cit. 6. 1. 2017]. Dostupné z URL: < <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Informace-a-dokumenty/slovník-pojmu> >.

Dobíjecí bod 2021

Definice dle jiných právních předpisů

Dobíjecím bodem se zde rozumí zařízení, které umožňuje dobít v určitém okamžiku jedno elektrické vozidlo nebo u něhož je v určitém okamžiku možno provést výměnu baterie u jednoho elektrického vozidla, a jehož hlavním účelem je dobíjení elektrického vozidla,

Zákon č. 311/2006 Sb., o pohonných hmotách a čerpacích stanicích pohonných hmot a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pohonných hmotách), § 2 odst. písm. o).

Dobíjecí bod vysoce výkonný 2021

Definice dle jiných právních předpisů

Vysoce výkonným dobíjecím bodem se zde rozumí dobíjecí bod, který umožňuje přenos elektřiny do elektrického vozidla s výkonem vyšším než 22 kW, *Zákon č. 311/2006 Sb., o pohonných hmotách a čerpacích stanicích pohonných hmot a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pohonných hmotách), § 2, písm. q).*

Dobíjecí stanice 2021

Definice dle jiných právních předpisů

Dobíjecí stanicí se zde rozumí kompaktní zařízení vybavené jedním nebo více dobíjecími body, které mají stejného vlastníka jako toto zařízení,

Zákon č. 311/2006 Sb., o pohonných hmotách a čerpacích stanicích pohonných hmot a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pohonných hmotách), § 2, písm. n).

Dobrovolné svazky obcí 2018

Definice dle jiných právních předpisů

§ 46

(1) Obce mohou při výkonu samostatné působnosti vzájemně spolupracovat.

(2) Spolupráce mezi obcemi se uskutečňuje zejména

b) na základě smlouvy o vytvoření dobrovolného svazku obcí (dále jen "svazek obcí"),

§ 151

(4) Svazky obcí podle tohoto zákona jsou dobrovolné svazky obcí, které byly dobrovolnými svazky obcí ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona.

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Obce mohou vytvářet dobrovolné svazky obcí. Jejich postavení, vznik a zánik upravuje občanský zákoník. Předmětem činnosti svazku mohou být jen pravomoci obce, a to:

- úkoly v oblasti školství, sociální péče, zdravotnictví a kultury, s výjimkou státní správy,
- správa, údržba a provozování zařízení sloužících k uspokojování potřeb občanů, jsou-li vlastnictvím obce,
- čistota obce, odvoz komunálních odpadů a jejich nezávadné zneškodnění, zásobování vodou, odvádění a čištění odpadních vod.

Česko-rakousko-slovenská příručka územně plánovací terminologie. Hannover: Akademie für Raumforschung und Landesplanung, 2000. (Českou část zpracoval ÚÚR Bmo.)

Dobývací prostor

Definice dle jiných právních předpisů

(1) Evidenci dobývacích prostorů a jejich změn vede obvodní báňský úřad.

(2) Evidence sestává z

- a) evidenční knihy,
- b) pomocných rejstříků,
- c) sbírky listin.

(3) Souhrnnou evidenci dobývacích prostorů a jejich změn vede Český báňský úřad.

Vyhláška č. 172/1992 Sb., o dobývacích prostorech, ve znění pozdějších předpisů, § 5.

(1) Dobývací prostor se stanoví na základě výsledků průzkumu ložiska podle rozsahu, uložení, tvaru a mocnosti výhradního ložiska se zřetelem na jeho zásoby a uložitelné poměry tak, aby ložisko mohlo být hospodárně vydobyto. Při stanovení dobývacího prostoru se vychází ze stanoveného chráněného ložiskového území a musí se přihlídnout i k dobývání sousedních ložisek a k vlivu dobývání.

(2) Dobývací prostor může zahrnovat jedno nebo více výhradních ložisek nebo, je-li to vzhledem k rozsahu ložiska účelné, jen část výhradního ložiska.

(3) Dobývací prostor se stanoví pro dobývání výhradního ložiska určitého nerostu nebo skupiny nerostů. Současně se stanoví, které nerosty výhradního ložiska budou dočasně ukládány. Je-li oddělené dobývání jiného nerostu nebo skupiny nerostů jinou organizací racionálnější, stanoví se pro jejich dobývání zvláštní dobývací prostor.

Zákon č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 25.

* Dobývací prostor je prostor jednoho nebo více výhradních ložisek nebo prostor jen části výhradního ložiska.

Vyhláška č. 190/1996 Sb., kterou se provádí zákon č. 265/1992 Sb., o zápisech vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem, ve znění zákona č. 210/1993 Sb. a zákona č. 90/1996 Sb., a zákon České národní rady č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), ve znění zákona č. 89/1996 Sb. (Zrušena)

Dodaná energie 2021

Definice dle jiných právních předpisů

Dodaná energie je pro potřeby této vyhlášky součtem vypočtené spotřeby energie a pomocné energie. Výpočet celkové dodané energie a dílčích dodaných energií se provede výpočtovou metodou s intervalem výpočtu nejvýše jednoho měsíce a po jednotlivých zónách. V budovách nebo zónách s chlazením, úpravou vlhkosti nebo s výrobou elektrické energie se výpočet provede s intervalem nejvýše jedné hodiny.

Vyhláška č. 264/2020 Sb., o energetické náročnosti budov, § 4, odst. 1.

Dodavatel

Definice dle jiných právních předpisů

(2) Dále se pro účely tohoto zákona rozumí

c) v teplem 2. dodavatelem tepelné energie výrobce nebo distributor tepelné energie, který dodává tepelnou energii jiné osobě.

Zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2.

Dohoda o parcelaci 2024

Anglický překlad

Land Plot Delimitation Agreements

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

Dohody o parcelaci uzavřené podle dosavadních právních předpisů zůstávají v platnosti a lze je měnit nebo zrušit jen se souhlasem všech, kterým přísluší vykonávat práva a povinnosti z dohody vyplývající.

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 327, odst. 3.

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

Dohodou o parcelaci se zde rozumí smlouva s vlastníky pozemků a staveb, které budou dotčeny navrhovaným záměrem, jejímž obsahem musí být souhlas s tímto záměrem a souhlas s rozdělením nákladů a prospěchů spojených s jeho realizací.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 43 odst. 2.

Dohoda o přeparcelaci

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Dohoda o přeparcelaci je dohoda vlastníků pozemků zejména v zastavitelném území nebo v území určeném k přestavbě, které je vymezeno v územním plánu, ale rovněž v územích nezastavitelných. Jedná se o dohodu o novém využití a uspořádání pozemků v těchto územích, o rozdělení prospěchu a nákladů stávajících vlastníků na novém využití a uspořádání území. Je-li nezbytné dělení nebo scelování stávajících pozemků, je součástí i dohoda o změně a přidělení nově vzniklých pozemkových parcel. Dohoda o přeparcelaci bude nezbytná ve stejných případech jako plánovací smlouva.

Ústav územního rozvoje. Brno, 2002.

Docházková vzdálenost

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Směrné nebo normativní stanovení pěší dostupnosti mezi nejvzdálenějším obytným domem a účelovými objekty občanské vybavenosti nebo ke stanicím městské hromadné dopravy.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Směrné nebo normativní stanovení pěší dostupnosti mezi nejvzdálenějším obytným domem a účelovými objekty občanské vybavenosti nebo ke stanicím městské hromadné dopravy. (Krásný, Jan: *Názvosloví urbanismu*. 1976.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Dojíždka

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

* Pravidelné jízdy v součtu nebo v průměru mezi bydlíštěm a pracovištěm, vztahené k ohraničenému území. Analogicky „vyjíždkou“ by se mnil počet vyjíždějících ze sídla za prací do blízkého i vzdáleného okolí - v praxi méně užívaný pojem.

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Dokončení stavby 2021

Definice dle jiných právních předpisů

Stavba je dokončena, jsou-li dokončeny všechny práce podle potvrzeného stavebního projektu tak, aby stavba byla schopna nezávadného užívání, po případě aby neohrožovala veřejnou bezpečnost.

Vyhláška 709/1950 Ministerstva stavebního průmyslu podrobnějších předpisech pro pozemní stavby, § 5. Začátek a dokončení stavby, odst. 2.

Dokončovací práce (ve výstavbě) 2016

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Po dokončení hrubé stavby následují dokončovací práce, které zahrnují omítky, zhotovení podlah, všechny instalace, okna, dveře atd.

Slovník pojmů, Národní stavební centrum, 2016 [cit. 12. 5. 2016].

Dokumentace

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Soubor dokumentů, které jsou zdrojem a nosičem informací. Duševní dílo sestávající z informací. (Slovník pojmů ve výstavbě. Praha: ČKAIT a Sdružení dodavatelů investičních celků, 1999.)

Dokumentace dodavatelská 2024

Definice dle prováděcích vyhlášek k zákonu č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu

* Součástí projektové dokumentace pro provádění stavby není dokumentace pro pomocné práce a konstrukce, výrobně technická dokumentace, dokumentace výrobků dodaných na stavbu, výkresy prefabrikátů a montážní dokumentace. Pokud je nutno zpracovat některou z těchto dokumentací, jde vždy o součást dodavatelské dokumentace.

Vyhláška č. 499/2006 Sb., o dokumentaci staveb, ve znění pozdějších předpisů.

Definice dle jiných právních předpisů

* Pro účely této vyhlášky se rozumí

l) dodavatelskou dokumentací dokumentace zpracovaná dodavatelem stavebních prací v rámci přípravy výroby.

Vyhláška č. 324/1990 Sb., o bezpečnosti práce a technických zařízení při stavebních pracích, ve znění pozdějších předpisů, § 2. (Zrušena)

Dokumentace oblasti s významným povodňovým rizikem 2023

Definice dle jiných právních předpisů

Dokumentací oblasti s významným povodňovým rizikem se dle této vyhlášky rozumí součást plánů dílčích povodí, jejímž účelem je poskytnout potřebné podklady pro sestavení plánů pro zvládání povodňových rizik.

Vyhláška 50/2023 Sb., o plánech povodí a plánech pro zvládání povodňových rizik, ze dne 22. února 2023, § 2, písm. f).

Dokumentace pro vydání rozhodnutí o umístění stavby nebo zařízení 2024

Obsah doplnění dokumentace pro vydání rozhodnutí o umístění stavby o architektonicko-stavební řešení a stavebně konstrukční řešení

Obsahuje části:

A Průvodní list

A.1 Identifikační údaje

A.1.1 Údaje o souboru staveb

a) název,

b) místo – kraj, katastrální území, parcelní čísla pozemků, u budov adresa a čísla popisná, traťový úsek, označení pozemní komunikace, ICAO kód letiště, označení leteckých staveb, výčet pozemků s právem zákonné služebnosti, parcelní čísla pozemků zařízení staviště,

c) předmět dokumentace – nová stavba nebo změna dokončené stavby, trvalá nebo dočasná stavba, účel užívání stavby.

A.1.2 Údaje o zpracovateli dokumentace

a) jméno, popřípadě jména a příjmení, obchodní firma, identifikační číslo osoby, byloli přiděleno, sídlo (fyzická osoba podnikající) nebo obchodní firma nebo název, identifikační číslo osoby, bylo-li přiděleno, sídlo (právníká osoba),

b) jméno, popřípadě jména a příjmení hlavního projektanta včetně čísla, pod kterým je zapsán v evidenci autorizovaných nebo registrovaných osob vedené Českou komorou architektů nebo Českou komorou autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, s vyznačeným oborem, popřípadě specializací jeho autorizace,

c) jména a příjmení projektantů jednotlivých částí dokumentace včetně čísla, pod kterým jsou zapsáni v evidenci autorizovaných nebo registrovaných osob vedené Českou komorou architektů nebo Českou komorou autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, s vyznačeným oborem, popřípadě specializací jejich autorizace,

d) jméno, popřípadě jména a příjmení autorizovaného zeměměřického inženýra včetně čísla položky, pod kterým je veden v rejstříku autorizovaných zeměměřických inženýrů u České komory zeměměřičů.

A.2 Seznam vstupních podkladů

A.3 TEA – technicko-ekonomické atributy budov

a) obestavěný prostor,

b) zastavěná plocha,

c) podlahová plocha,

d) počet podzemních podlaží,

e) počet nadzemních podlaží,

f) způsob využití,

g) druh konstrukce,

h) způsob vytápění,

i) přípojka vodovodu,

j) přípojka kanalizační sítě,

k) přípojka plynu,

l) výtah.

A.4 Atributy stavby pro stanovení podmínek napojení a provádění činností v ochranných a bezpečnostních pásmech dopravní a technické infrastruktury

a) hloubka stavby,

b) výška stavby,

- c) předpokládaná kapacita počtu osob ve stavbě,
- d) plánovaný začátek a konec realizace stavby.

D Dokumentace objektů

D.1 Stavební a technologická část

D.1.1 Architektonicko – stavební řešení

D.1.1.1 Technická zpráva

Zejména základní architektonické řešení, stavebně technické řešení, provozní řešení, požadavky na technické vlastnosti stavby a podmínky přístupnosti.

D.1.1.2 Výkresová část

D.1.1.2.1 Charakteristické půdorysy

Půdorysy všech podlaží se zohledněním statických prvků konstrukce a s popisem funkčních ploch.

D.1.1.2.2 Charakteristické řezy

Charakteristické řezy včetně řezů dokumentujících návaznost na stávající zástavbu zejména s ohledem na hloubku založení navrhované stavby a staveb stávajících, typický svislý řez vedený schodištěm, základní podélný profil vodního toku, podélné profily hrázemi a vzorové řezy hrázemi s vyznačením hladin apod.

D.1.1.2.3 Základní pohledy

Základní pohledy včetně pohledů dokumentujících začlenění stavby do stávající zástavby nebo krajiny.

D.1.2 Technologické řešení

D.1.2.1 Technická zpráva

Zejména základní popis a skladba technických a technologických zařízení, základní popis procesu výroby, údaje o spotřebě energií, vody a jiných medií.

D.1.2.2 Výkresová část

D.1.2.2.1 Charakteristické půdorysy

Půdorysy se schématickým rozmístěním technických a technologických zařízení.

D.1.2.2.2 Charakteristické řezy

D.1.2.2.3 Základní pohledy

D.2 Základní stavebně konstrukční řešení a vodohospodářské řešení v případě vodního díla

D.2.1 Technická zpráva

Návrh stavebně konstrukčního systému stavby včetně založení; navržené materiály a hlavní konstrukční prvky; hodnoty uvažovaného zatížení při návrhu nosné konstrukce; zajištění stavební jámy; technologické podmínky postupu prací, které by mohly ovlivnit stabilitu vlastní konstrukce, případně sousední stavby; zásady pro provádění bouracích a podchycovacích prací a zpevňovacích konstrukcí či prostupů.

Účel vodního díla, a vodohospodářské a stavebně technické řešení, popis funkčních, stavebních a inženýrských objektů vodního díla a jeho parametrů.

D.2.2 Základní statický a vodohospodářský výpočet

Statický výpočet – údaje o zatíženích a materiálech; ověření základního koncepčního řešení nosné konstrukce; posouzení stability konstrukce; stanovení rozměrů hlavních prvků nosné konstrukce včetně jejího založení; dynamický výpočet, pokud na konstrukci působí dynamické namáhání. Návrh a posouzení základních parametrů vodního díla s ohledem na jeho účel a bezpečnost, návrh kritérií zhutnění sypaniny sypané hráze.

D.2.3 Výkresová část

Výkres základů a výkresy nosné konstrukce stavby.

D.3 Požárně bezpečnostní řešení

Obsah a rozsah požárně bezpečnostního řešení je stanoven podle požadavků jiného právního předpisu. Vyhláška č. 131/2024 Sb., příloha č. 13."

Definice dle prováděcích vyhlášek k zákonu č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu

Rozsah a obsah dokumentace pro vydání rozhodnutí o umístění stavby nebo zařízení

Dokumentace obsahuje části:

A Průvodní zpráva

B Souhrnná technická zpráva

C Situační výkresy

D Výkresová dokumentace

E Dokladová část

Dokumentace musí vždy obsahovat části A až E s tím, že rozsah a obsah jednotlivých částí bude přizpůsoben druhu a významu stavby nebo zařízení (dále jen "stavba") a podmínkám v území.

A Průvodní zpráva

A.1 Identifikační údaje

- údaje o stavbě (název, místo, předmět dokumentace)

- údaje o žadateli (jméno, adresa, příp. firma, IČ)

- údaje o zpracovateli dokumentace (jméno, firma, IČ, příp. jméno projektanta včetně čísla, pod kterým je zapsán v evidenci autorizovaných osob)

A.2 Seznam vstupních podkladů

A.3 Údaje o území

- rozsah řešeného území; zastavěné / nezastavěné území

- dosavadní využití a zastavěnost území

- údaje o ochraně území podle jiných právních předpisů

- údaje o odtokových poměrech

- údaje o souladu s územně plánovací dokumentací

- údaje o dodržení obecných požadavků na využití území

- údaje o splnění požadavků dotčených orgánů

- seznam výjmek a úlevových řešení

- seznam souvisejících a podmiňujících investic

- seznam pozemků a staveb dotčených umístěním stavby

A.4 Údaje o stavbě

- nová stavba nebo změna dokončené stavby

- účel užívání stavby

- trvalá nebo dočasná stavba

- údaje o ochraně stavby podle jiných právních předpisů

- údaje o dodržení technických požadavků na stavby a obecných technických požadavků zabezpečujících bezbariérové užívání staveb

- údaje o splnění požadavků dotčených orgánů a požadavků vyplývajících z jiných právních předpisů
- seznam výjimek a úlevových řešení
- navrhované kapacity stavby
- základní bilance stavby
- základní předpoklady výstavby
- orientační náklady stavby

A.5 Členění stavby na objekty a technická a technologická zařízení

Vyhláška č. 62/2013 Sb., kterou se mění vyhláška č. 499/2006 Sb., o dokumentaci staveb, ve znění pozdějších předpisů.

B Souhrnná technická zpráva

B.1 Popis území stavby

- charakteristika stavebního pozemku
- výčet a závěry provedených průzkumů a rozborů
- stávající ochranná a bezpečnostní pásma
- poloha vzhledem k záplavovému území, poddolovanému území apod.,
- vliv stavby na okolní stavby a pozemky, ochrana okolí, vliv stavby na odtokové poměry v území,
- požadavky na asanace, demolice, kácení dřevin
- požadavky na maximální zábory zemědělského půdního fondu nebo pozemků určených k plnění funkce lesa
- územně technické podmínky
- věcné a časové vazby stavby, podmiňující, vyvolané, související investice

B.2 Celkový popis stavby

- účel užívání stavby, základní kapacity funkčních jednotek
- celkové urbanistické a architektonické řešení
- dispoziční a provozní řešení, technologie výroby
- bezbariérové užívání stavby
- bezpečnost při užívání stavby
- základní technický popis staveb
- technická a technologická zařízení
- požárně bezpečnostní řešení
- zásady hospodaření s energiemi
- hygienické požadavky na stavby, požadavky na pracovní a komunální prostředí
- zásady ochrany stavby před negativními účinky vnějšího prostředí

B.3 Připojení na technickou infrastrukturu

- napojovací místa technické infrastruktury, přeložky
- připojovací rozměry, výkonové kapacity a délky

B.4 Dopravní řešení

- popis dopravního řešení
- napojení území na stávající dopravní infrastrukturu
- doprava v klidu

B.5 Řešení vegetace a souvisejících terénních úprav

B.6 Popis vlivů stavby na životní prostředí a jeho ochrana

- vliv na životní prostředí
- vliv na přírodu a krajinu
- vliv na soustavu chráněných území Natura 2000
- návrh zohlednění podmínek ze závěru zjišťovacího řízení nebo stanoviska EIA
- navrhovaná ochranná a bezpečnostní pásma, rozsah omezení a podmínky ochrany podle jiných právních předpisů

B.7 Ochrana obyvatelstva

B.8 Zásady organizace výstavby

- napojení staveniště na stávající dopravní a technickou infrastrukturu
- ochrana okolí staveniště a požadavky na související asanace, demolice, kácení dřevin
- maximální zábory pro staveniště
- bilance zemních prací, požadavky na přísun nebo deponie zemin

Vyhláška č. 62/2013 Sb., kterou se mění vyhláška č. 499/2006 Sb., o dokumentaci staveb, ve znění pozdějších předpisů.

C Situační výkresy

C.1 Situační výkres širších vztahů

- měřítko 1 : 1 000 až 1 : 50 000
- napojení stavby na dopravní a technickou infrastrukturu
- stávající a navrhovaná ochranná a bezpečnostní pásma
- vyznačení hranic dotčeného území

C.2 Celkový situační výkres

- měřítko 1 : 200 až 1 : 1 000, u rozsáhlých staveb 1 : 2 000 nebo 1 : 5 000,- stávající stavby, dopravní a technická infrastruktura
- hranice pozemků
- hranice řešeného území
- základní výškopis a polohopis
- navržené stavby
- stanovení nadmořské výšky 1. nadzemního podlaží u budov (+- 0, 00) a výšky upraveného terénu; maximální výška staveb
- komunikace a zpevněné plochy
- plochy vegetace

C.3 Koordinační situační výkres

- měřítko 1 : 200 až 1 : 1 000, u rozsáhlých staveb 1 : 2 000 nebo 1 : 5 000, u změny stavby, která je kulturní památkou, u stavby v památkové rezervaci nebo v památkové zóně v měřítku 1 : 200
- stávající stavby, dopravní a technická infrastruktura
- hranice pozemků, parcelní čísla
- hranice řešeného území
- stávající výškopis a polohopis
- vyznačení jednotlivých navržených a odstraňovaných staveb a technické infrastruktury
- stanovení nadmořské výšky 1. nadzemního podlaží u budov (+- 0, 00) a výšky upraveného terénu; maximální výška staveb
- navrhované komunikace a zpevněné plochy, napojení na dopravní infrastrukturu
- řešení vegetace
- okótované odstupy staveb

- zakres nové technické infrastruktury, napojení stavby na technickou infrastrukturu
- stávající a navrhovaná ochranná a bezpečnostní pásma, památkové rezervace, památkové zóny apod.
- maximální zábory
- geodetické údaje, určení souřadnic vytyčovací sítě
- odstupové vzdálenosti včetně vymezení požárně nebezpečných prostorů, přístupové komunikace a nástupní plochy pro požární techniku a zdroje požární vody

C.4 Katastrální situační výkres

- měřítko podle použité katastrální mapy
- zakres stavebního pozemku, požadovaného umístění stavby
- vyznačení vazeb a vlivů na okolí

C.5 Speciální situační výkres

- situační výkresy vyhotovené podle potřeby ve vhodném měřítku zobrazující speciální požadavky

D Výkresová dokumentace

D.1 Charakteristické půdorysy

D.2 Charakteristické řezy

- včetně řezů dokumentujících návaznost na stávající zástavbu

D.3 Základní pohledy

- včetně pohledů dokumentujících začlenění stavby do stávající zástavby nebo krajiny

E Dokladová část

- E.1. Závažná stanoviska, stanoviska, rozhodnutí, vyjádření dotčených orgánů

- E.2. Stanoviska vlastníků veřejné dopravní a technické infrastruktury

- stanoviska vlastníků veřejné dopravní a technické infrastruktury k možnosti a způsobu napojení

- stanovisko vlastníka nebo provozovatele k podmínkám zřízení stavby, provádění prací a činností v dotčených ochranných a bezpečnostních pásmech podle jiných právních předpisů

- E.3. Doklad podle zvláštního právního předpisu

- prokazující shodu vlastností výrobku, který plní funkci stavby, s požadavky na stavby

- E.4 Geodetický podklad pro projektovou činnost zpracovaný podle jiných právních předpisů

- E.5 Ostatní stanoviska, vyjádření, posudky a výsledky jednání vedených v průběhu zpracování dokumentace

Vyhláška č. 62/2013 Sb., kterou se mění vyhláška č. 499/2006 Sb., o dokumentaci staveb, ve znění pozdějších předpisů.

Dokumentace pro vydání rozhodnutí o změně využití území 2024

Definice dle jiných právních předpisů

Dokumentace obsahuje části:

A Průvodní list

A.1 Identifikační údaje

A.1.1 Údaje o území

- a) navrhovaná změna využití území,
- b) místo – katastrální území, parcelní čísla pozemků, výčet pozemků s právem zákonné služebnosti,
- c) druh a účel záměru.

A.1.2 Údaje o zpracovateli dokumentace

- a) jméno, popřípadě jména a příjmení, obchodní firma, identifikační číslo osoby, bylo-li přiděleno, sídlo (fyzická osoba podnikající) nebo obchodní firma nebo název, identifikační číslo osoby, bylo-li přiděleno, sídlo (právník osoba),
- b) jméno, popřípadě jména a příjmení hlavního projektanta včetně čísla, pod kterým je zapsán v evidenci autorizovaných nebo registrovaných osob vedené Českou komorou architektů nebo Českou komorou autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, s vyznačeným oborem, popřípadě specializací jeho autorizace,
- c) jména a příjmení projektantů jednotlivých částí dokumentace včetně čísla, pod kterým jsou zapsáni v evidenci autorizovaných nebo registrovaných osob vedené Českou komorou architektů nebo Českou komorou autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, s vyznačeným oborem, popřípadě specializací jejich autorizace,
- d) jméno, popřípadě jména a příjmení autorizovaného zeměměřického inženýra včetně čísla položky, pod kterým je veden v rejstříku autorizovaných zeměměřických inženýrů u České komory zeměměřičů.

A.2 Seznam vstupních podkladů

B Souhrnná technická zpráva

B.1 Zhodnocení území a popis navrhované změny jeho využití

- a) seznam pozemků podle katastru nemovitostí dotčených změnou využití území nebo pozemků na kterých vznikne ochranné nebo bezpečnostní pásmo, celková výměra území dotčeného změnou,
- b) charakteristika území, pozemků a staveb na nich, dosavadní využití a zastavěnost území,
- c) údaje o souladu s územně plánovací dokumentací a územními opatřeními nebo s cíli a úkoly územního plánování, a s požadavky na ochranu kulturně historických, architektonických, archeologických a urbanistických hodnot v území,
- d) výčet a závěry průzkumů,
- e) informace o nutnosti povolení výjimky z požadavků na výstavbu,
- f) územně technické podmínky,
- g) geologická, geomorfologická a hydrogeologická charakteristika území, včetně ložisek a prognózních zdrojů nerostů a zdrojů podzemních vod, údaje o odtokových poměrech, poloze vzhledem k záplavovému území, poddolovanému území apod.,
- h) ochrana území podle jiných právních předpisů a zásady ochrany dotčeného území před negativními účinky vnějšího prostředí – povodně, záplavy, eroze a sesuvy půdy, poddolování, seizmicita, pronikání radonu z podloží, hluk, emise, odpady apod.,
- i) podrobné údaje o záměru, jeho účincích a vlivech na okolí a zdůvodnění změny vzhledem k současnému způsobu užívání dotčeného území,
- j) navrhovaná a vznikající ochranná a bezpečnostní pásma, rozsah omezení a podmínky ochrany podle jiných právních předpisů, včetně seznamu pozemků podle katastru nemovitostí, na kterých ochranné nebo bezpečnostní pásmo vznikne,
- k) zásady zajištění technických podmínek požární ochrany v dotčeném území z hlediska předpokládaného způsobu využití území,
- l) seznam výsledků podle jiného právního předpisu¹⁾, pokud mají podle projektu výsledků zeměměřických činností vzniknout v souvislosti s povolením

změny využití území.

B.2 Připojení na technickou infrastrukturu a dopravní řešení

Požadavky na kapacity dopravní a technické infrastruktury, včetně způsobu navrhovaného připojení a dopravního řešení.

B.3 Řešení vegetace

B.4 Popis vlivu navrhovaného způsobu využití území na životní prostředí a jeho ochrana

a) vliv na životní prostředí a opatření vedoucí k minimalizaci negativních vlivů –zejména příroda a krajina, Natura 2000, omezení nežádoucích účinků venkovního osvětlení, hluk, vibrace, voda, odpady, půda, vliv na klima a ovzduší apod.,

b) způsob zohlednění podmínek závazného stanoviska posouzení vlivu záměru na životní prostředí, je-li podkladem,

c) popis souladu záměru s oznámením záměru podle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí, bylo-li zjišťovací řízení ukončeno se závěrem, že záměr nepodléhá dalšímu posuzování podle tohoto zákona,

d) v případě záměrů spadajících do režimu zákona o integrované prevenci základní parametry způsobu naplnění závěrů o nejlepších dostupných technikách nebo integrované povolení, bylo-li vydáno.

B.5 Celkové vodohospodářské řešení

Zejména využití a nakládání se srážkovými vodami.

B.6 Základní statické posouzení

C Situační výkresy

C.1 Situační výkres širších vztahů

a) vyznačení vztahu dotčeného území k urbanistické struktuře území a umístění v sídle.

C.2 Katastrální situační výkres

a) vyznačení hranic území s novým využitím na podkladu katastrální mapy,

b) vyznačení vazeb a vlivů na okolí.

C.3 Koordinační situační výkres území dotčeného změnou

a) měřítko maximálně 1 : 500,

b) stávající stavby a technická infrastruktura,

c) hranice pozemků, parcelní čísla,

d) hranice řešeného území,

e) stávající a navrhovaný výškopis a polohopis,

f) vyznačení napojení na dopravní a technickou infrastrukturu,

g) stávající, navrhovaná a vznikající ochranná a bezpečnostní pásma, památkové rezervace, památkové zóny apod.

D Výkresová dokumentace

Výkresy zobrazující změnu využití území, dokumentující celkové urbanistické a architektonické řešení navržené změny využití území; základní řezy, dokumentující navržené terénní úpravy, úroveň stávajícího a upraveného terénu s vyznačením hladiny spodní vody; zakres řešení odvodnění území v případě změn odtokových poměrů apod.

Dokladová část

Dokladová část obsahuje doklady o splnění požadavků podle jiných právních předpisů vydané příslušnými správními orgány nebo příslušnými osobami a dokumentaci zpracovanou osobami oprávněnými podle jiných právních předpisů.

1. Závazná stanoviska, stanoviska, rozhodnutí, vyjádření dotčených orgánů

2. Vyjádření vlastníků veřejné dopravní a technické infrastruktury

2.1. Vyjádření vlastníků veřejné dopravní a technické infrastruktury k možnosti a způsobu napojení, vyznačená například na situačním výkrese.

2.2. Vyjádření vlastníků k podmínkám zřízení stavby, provádění prací a činností v dotčených ochranných a bezpečnostních pásmech podle jiných právních předpisů.

3. Ostatní stanoviska, vyjádření, posudky, studie a výsledky jednání vedených v průběhu zpracování dokumentace

4. Průzkumy

5. Projekt výsledků zeměměřických činností pro změnu využití území vyhotovený autorizovaným zeměměřickým inženýrem, kterým bude určeno, jaké výsledky zeměměřických činností podle jiného právního předpisu¹⁾ mají v souvislosti s realizací změny využití území vzniknout

6. Soubor výsledků zeměměřických činností podle jiného právního předpisu²⁾ které mají podle projektu výsledků zeměměřických činností vzniknout v souvislosti s povolením změny využití území, vyhotovených autorizovaným zeměměřickým inženýrem.

Vyhláška č. 131/2024 Sb., příloha č. 7.

Definice dle prováděcích vyhlášek k zákonu č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu

Dokumentace obsahuje části:

A Průvodní zpráva

B Souhrnná technická zpráva

C Situační výkresy

D Výkresová dokumentace

E Dokladová část

Dokumentace musí vždy obsahovat části A až E s tím, že rozsah a obsah jednotlivých částí bude přizpůsoben podmínkám v území a charakteru navrhované změny.

A Průvodní zpráva

A.1 Identifikační údaje- údaje o území (navrhovaná změna využití území, místo, parcelní čísla, předmět dokumentace)

- údaje o žadateli (jméno, adresa, příp. firma, IČ)

- údaje o zpracovateli dokumentace (jméno, adresa, příp. firma, IČ, jméno projektanta včetně čísla, pod kterým je zapsán v evidenci autorizovaných osob)

A.2 Seznam vstupních podkladů

A.3 Údaje o území

- rozsah řešeného území; zastavěné / nezastavěné

- dosavadní využití a zastavěnost území

- charakteristika dotčeného území, pozemků a staveb na nich

- údaje o ochraně území podle jiných právních předpisů

- údaje o odtokových poměrech

- údaje o souladu s územně plánovací dokumentací

- údaje o dodržení obecných požadavků na využití území

- údaje o splnění požadavků dotčených orgánů

- seznam výjimek a úlevových řešení
- seznam souvisejících a podmiňujících investic
- seznam pozemků a staveb dotčených změnou využití území

A.4 Údaje o změně využití území

- celková výměra území dotčeného změnou
- údaje o odtokových poměrech
- požadavky na kapacity dopravní a technické infrastruktury
- předpokládaná lhůta realizace změny využití území

Vyhláška č. 62/2013 Sb., kterou se mění vyhláška č. 499/2006 Sb., o dokumentaci staveb, ve znění pozdějších předpisů.

B Souhrnná technická zpráva

B.1 Popis a zhodnocení území

- charakteristika území
- výčet a závěry provedených průzkumů a rozborů
- stávající ochranná a bezpečnostní pásma
- poloha vzhledem k záplavovému území, poddolovanému území apod.
- územně technické podmínky
- věcné a časové vazby, podmiňující, vyvolané, související investice

B.2 Popis navrhované změny využití území

- základní charakteristika změny využití území
- zdůvodnění změny
- zásady zajištění technických podmínek požární ochrany
- zásady ochrany dotčeného území před negativními účinky vnějšího prostředí

B.3 Připojení na technickou infrastrukturu

B.4 Dopravní řešení

B.5 Řešení vegetace

B.6 Popis vlivu navrhovaného způsobu využití území na životní prostředí a jeho ochrana

- vliv na životní prostředí
- vliv na přírodu a krajinu
- vliv na soustavu chráněných území Natura 2000
- návrh zohlednění podmínek ze závěru zjišťovacího řízení nebo stanoviska EIA
- navrhovaná ochranná a bezpečnostní pásma, rozsah omezení a podmínky ochrany podle jiných právních předpisů

C Situační výkresy

C.1 Situační výkres širších vztahů

- měřítko 1 : 1 000 až 1 : 50 000
- vyznačení vztahu dotčeného území k urbanistické struktuře území a umístění v sídle

C.2 Celkový situační výkres území dotčeného změnou

- měřítko 1 : 500 nebo 1 : 1 000, u rozsáhlých záměrů 1 : 2 000 nebo 1 : 5 000
- stávající stavby a technická infrastruktura
- hranice pozemků, parcelní čísla
- hranice řešeného území
- stávající a navrhovaný výškopis a polohopis
- vyznačení napojení na dopravní a technickou infrastrukturu
- stávající a navrhovaná ochranná a bezpečnostní pásma, památkové rezervace, památkové zóny apod.

C.3 Katastrální situační výkres

- měřítko podle použité katastrální mapy
- vyznačení hranic území s novým využitím
- vyznačení vazeb a vlivů na okolí

D Výkresová dokumentace

- zobrazující změnu využití území v dostatečně přehledném měřítku, základní svlé řezy, dokumentující navržené terénní úpravy, úroveň stávajícího a upraveného terénu s vyznačením hladiny spodní vody; zákres řešení odvodnění území v případě změn odtokových poměrů apod.

E Dokladová část

E.1 Závazná stanoviska, stanoviska, rozhodnutí, vyjádření dotčených orgánů

E.2 Stanoviska vlastníků veřejné dopravní a technické infrastruktury k podmínkám dotčených ochranných a bezpečnostních pásem, vyznačená například na situačním výkresu

E.3 Geodetický podklad pro projektovou činnost zpracovaný podle jiných právních předpisů

E.4 Ostatní stanoviska, vyjádření, posudky a výsledky jednání vedených v průběhu zpracování dokumentace

Vyhláška č. 62/2013 Sb., kterou se mění vyhláška č. 499/2006 Sb., o dokumentaci staveb, ve znění pozdějších předpisů.

Dokumentace pro vydání územního rozhodnutí

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

(1) Žádost o vydání územního rozhodnutí obsahuje kromě obecných náležitostí podle správního řádu základní údaje o požadovaném záměru, identifikační údaje o pozemku nebo stavbě, na nichž se má záměr uskutečnit, uvedení osob, které mají vlastnické nebo jiné věcné právo k sousedním pozemkům nebo stavbám na nich, jestliže může být jejich právo územním rozhodnutím přímo dotčeno.

(2) K žádosti o vydání územního rozhodnutí žadatel připojí

- doklady prokazující jeho vlastnické právo nebo smlouvu nebo doklad o právu provést stavbu nebo opatření k pozemkům nebo stavbám, na kterých má být požadovaný záměr uskutečněn; tyto doklady se připojují, nelze-li tato práva ověřit v katastru nemovitostí dálkovým přístupem,
- závazná stanoviska, popřípadě rozhodnutí dotčených orgánů nebo jiné doklady podle zvláštních právních předpisů, nevzdává-li se koordinované závazné stanovisko podle § 4 odst. 7 nebo o závazné stanovisko vydávané správním orgánem, který je příslušný vydat územní rozhodnutí,
- stanoviska vlastníků veřejné dopravní a technické infrastruktury k možnosti a způsobu napojení nebo k podmínkám dotčených ochranných a bezpečnostních pásem,
- smlouvy s příslušnými vlastníky veřejné dopravní a technické infrastruktury nebo plánovací smlouvu, vyžaduje-li záměr vybudování nové nebo úpravu stávající veřejné dopravní a technické infrastruktury,

e) dokumentaci pro vydání územního rozhodnutí, která obsahuje průvodní zprávu, souhrnnou technickou zprávu, výkresovou dokumentaci a dokladovou část.

(3) Jestliže žadatel nemá vlastnické právo, smlouvu nebo doklad o právu provést stavbu nebo opatření k pozemku nebo stavbě, předloží souhlas jejich vlastníka; to neplatí, lze-li pozemek nebo stavbu vyvlastnit.

(4) Stanoví-li tak zvláštní právní předpis, nebo pokud bude navrhovaný záměr svými negativními vlivy překračovat limitní hodnoty stanovené zvláštními právními předpisy za hranici pozemku určeného k jeho realizaci, předloží žadatel současně žádost o vydání rozhodnutí o ochranném pásmu.

(5) Pokud žádost neobsahuje požadované náležitosti, stavební úřad vyzve žadatele k jejímu doplnění a řízení přeruší; usnesení o přerušení se oznamuje pouze žadateli. Pokud dokumentace pro vydání územního rozhodnutí není zpracována projektantem, stavební úřad řízení zastaví; usnesení o zastavení řízení se doručuje pouze žadateli.

(6) V případě řízení s velkým počtem účastníků se v žádosti o vydání územního rozhodnutí účastníci řízení podle § 85 odst. 2 písm. b) identifikují označením pozemků a staveb evidovaných v katastru nemovitostí dotčených vlivem záměru.

(7) Obsahové náležitosti žádosti o vydání územního rozhodnutí a jejích příloh, včetně rozsahu a obsahu dokumentace pro vydání územního rozhodnutí, stanoví prováděcí právní předpis. Dokumentace změny využití území může být nahrazena dokumentací podle zvláštních právních předpisů⁶⁰), které upravují nové využití území, pokud náležitosti takové dokumentace jsou stanoveny zákonem.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 86.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Dokumentace pro vydání územního rozhodnutí je dokumentace projektu, potřebná ve fázi projektu předinvestiční k získání povolení příslušných státních orgánů k výstavbě na dotčeném území, v ČR k získání územního rozhodnutí. Obsah dokumentace, která se v ČR přikládá k návrhu na vydání územního rozhodnutí, je stanoven vyhláškami MMR č. 132/1998 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení stavebního zákona, a č. 137/1998 Sb., o obecných technických požadavcích na výstavbu, popř. požadavky příslušného stavebního úřadu, pro konkrétní stavbu. Stavební zákon stanoví, kdy lze od územního řízení upustit, nebo rozhodnout o jeho sloučení se stavebním řízením. Podkladem pro zpracování dokumentace pro vydání územního rozhodnutí je technicko-ekonomická studie, obvykle studie proveditelnosti, popř. návrh stavby. Zpracovatel příslušné studie je často také zpracovatelem dokumentace.

Matějka, Vladimír; Mokřý, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Dokumentace projektová 2024

Anglický překlad

Design Documentation

Definice dle jiných právních předpisů

Obsah doplnění dokumentace pro vydání rozhodnutí o umístění stavby o

architektonicko-stavební řešení a stavebně konstrukční řešení

Obsahuje části:

A Průvodní list

A.1 Identifikační údaje

A.1.1 Údaje o souboru staveb

a) název,

b) místo – kraj, katastrální území, parcelní čísla pozemků, u budov adresa a čísla popisná, traťový úsek, označení pozemní komunikace, ICAO kód letiště, označení leteckých staveb, výčet pozemků s právem zákonné služebnosti, parcelní čísla pozemků zařízení staveniště,

c) předmět dokumentace – nová stavba nebo změna dokončené stavby, trvalá nebo dočasná stavba, účel užívání stavby.

A.1.2 Údaje o zpracovateli dokumentace

a) jméno, popřípadě jména a příjmení, obchodní firma, identifikační číslo osoby, byloli přiděleno, sídlo (fyzická osoba podnikající) nebo obchodní firma nebo název,

identifikační číslo osoby, bylo-li přiděleno, sídlo (právnícká osoba),

b) jméno, popřípadě jména a příjmení hlavního projektanta včetně čísla, pod kterým je zapsán v evidenci autorizovaných nebo registrovaných osob vedené Českou komorou architektů nebo Českou komorou autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, s vyznačeným oborem, popřípadě specializací jeho autorizace,

c) jména a příjmení projektantů jednotlivých částí dokumentace včetně čísla, pod kterým jsou zapsáni v evidenci autorizovaných nebo registrovaných osob vedené Českou komorou architektů nebo Českou komorou autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, s vyznačeným oborem, popřípadě specializací jejich autorizace,

d) jméno, popřípadě jména a příjmení autorizovaného zeměměřického inženýra včetně čísla položky, pod kterým je veden v rejstříku autorizovaných zeměměřických inženýrů u České komory zeměměřičů.

A.2 Seznam vstupních podkladů

A.3 TEA – technicko-ekonomické atributy budov

a) obestavěný prostor,

- b) zastavěná plocha,
- c) podlahová plocha,
- d) počet podzemních podlaží,
- e) počet nadzemních podlaží,
- f) způsob využití,
- g) druh konstrukce,

122

- h) způsob vytápění,
- i) přípojka vodovodu,
- j) přípojka kanalizační sítě,
- k) přípojka plynu,
- l) výtah.

A.4 Atributy stavby pro stanovení podmínek napojení a provádění činností v ochranných a bezpečnostních pásmech dopravní a technické infrastruktury

- a) hloubka stavby,
- b) výška stavby,
- c) předpokládaná kapacita počtu osob ve stavbě,
- d) plánovaný začátek a konec realizace stavby.

D Dokumentace objektů

D.1 Stavební a technologická část

D.1.1 Architektonicko – stavební řešení

D.1.1.1 Technická zpráva

Zejména základní architektonické řešení, stavebně technické řešení, provozní řešení, požadavky na technické vlastnosti stavby a podmínky přístupu.

D.1.1.2 Výkresová část

D.1.1.2.1 Charakteristické půdorysy

Půdorysy všech podlaží se zohledněním statických prvků konstrukce a s popisem funkčních ploch.

D.1.1.2.2 Charakteristické řezy

Charakteristické řezy včetně řezů dokumentujících návaznost na stávající zástavbu zejména s ohledem na hloubku založení navrhované stavby a staveb stávajících, typický svislý řez vedený schodištěm, základní podélný profil vodního toku, podélné profily hrázemi a vodorovné řezy hrázemi s vyznačením hladin apod.

D.1.1.2.3 Základní pohledy

Základní pohledy včetně pohledů dokumentujících začlenění stavby do stávající zástavby nebo krajiny.

D.1.2 Technologické řešení

D.1.2.1 Technická zpráva

Zejména základní popis a skladba technických a technologických zařízení, základní popis procesu výroby, údaje o spotřebě energií, vody a jiných medií.

D.1.2.2 Výkresová část

D.1.2.2.1 Charakteristické půdorysy

Půdorysy se schématickým rozmístěním technických a technologických zařízení.

D.1.2.2.2 Charakteristické řezy

123

D.1.2.2.3 Základní pohledy

D.2 Základní stavebně konstrukční řešení a vodohospodářské řešení v případě vodního díla

D.2.1 Technická zpráva

Návrh stavebně konstrukčního systému stavby včetně založení; navržené materiály a hlavní konstrukční prvky; hodnoty uvažovaného zatížení při návrhu nosné konstrukce; zajištění stavební jámy; technologické podmínky postupu prací, které by mohly ovlivnit stabilitu vlastní konstrukce, případně sousední stavby; zásady pro provádění bouracích a podchycovacích prací a zpevňovacích konstrukcí či prostupů. Účel vodního díla, a vodohospodářské a stavebně technické řešení, popis funkčních, stavebních a inženýrských objektů vodního díla a jeho parametrů.

D.2.2 Základní statický a vodohospodářský výpočet

Statický výpočet – údaje o zatíženích a materiálech; ověření základního koncepčního řešení nosné konstrukce; posouzení stability konstrukce; stanovení rozměrů hlavních prvků nosné konstrukce včetně jejího založení; dynamický výpočet, pokud na konstrukci působí dynamické namáhání. Návrh a posouzení základních parametrů vodního díla s ohledem na jeho účel a bezpečnost, návrh kritérií zhutnění sypaniny sypané hráze.

D.2.3 Výkresová část

Výkres základů a výkresy nosné konstrukce stavby.

D.3 Požárně bezpečnostní řešení

Obsah a rozsah požárně bezpečnostního řešení je stanoven podle požadavků jiného právního předpisu¹⁾

Vyhláška č. 246/2001 Sb., o stanovení podmínek požární bezpečnosti a výkonu státního požárního dozoru (vyhláška o požární prevenci), ve znění pozdějších předpisů

Vyhláška 131/2024 Sb., Příloha č. 13

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

Projektovou dokumentací je dokumentace

a) stavby podle § 104 odst. 1 písm. a) až e),

- b) stavby pro vydání stavebního povolení podle § 115,
 - c) k uzavření veřejnoprávní smlouvy podle § 116,
 - d) k posouzení autorizovaným inspektorem podle § 117,
 - e) změn staveb uvedených v písmenech a) až d) před jejím dokončením podle § 118,
 - f) staveb uvedených v písmenech a) až e) k opakovanému stavebnímu řízení nebo dodatečnému povolení stavby podle § 129,
 - g) pro provádění stavby,
 - h) pro nezbytné úpravy podle § 137, nebo
 - i) vodního díla k ohlášení podle § 15a odst. 2 písm. c) vodního zákona.
- Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 158 odst. 2.*

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Je pojem užívaný stavebním zákonem v souvislosti s projektovou činností, kterou se podle stavebního zákona rozumí "zpracování územně plánovací dokumentace a dále dokumentace staveb pro vydání územního rozhodnutí a stavebního povolení, včetně statických a dynamických výpočtů konstrukcí staveb". Osoba vykonávající tuto činnost je stavebním zákonem označována jako projektant. Vyhlášky MMR ČR č. 132 a 137/1998 Sb. pak určují, co musí (zejména) obsahovat "projektová dokumentace stavby (projekt), která se předkládá ke stavebnímu řízení". Protože pojem projektová dokumentace je navíc často používán v praxi v nejrůznějších souvislostech a významech, doporučuje se odlišovat pojmy projektová dokumentace, dokumentace projektu, popř. dokumentace stavby.

Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Dokumentace zjednodušená (pasport stavby) 2024

Anglický překlad

Building passport

"Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

(2) Dokumentaci jednoduchých staveb uvedených v odstavci 1 písm. c) a e) až p) a odstavci 2 přílohy č. 2 k tomuto zákonu a dokumentaci stávajícího stavu stavby (dále jen „pasport stavby“) může zpracovat též osoba, která má vysokoškolské vzdělání stavebního nebo architektonického směru anebo střední vzdělání stavebního směru s maturitní zkouškou a alespoň 3 roky praxe v projektování staveb.

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 156, odst. 2.

Pasport stavby

(1) Vlastník stavby je povinen uchovávat po celou dobu trvání stavby ověřenou dokumentaci odpovídající jejímu skutečnému provedení podle vydaných povolení. V případech, kdy se dokumentace nedochovala nebo není v náležitém stavu a stavba byla povolena nebo povolení podle právních předpisů platných při provedení stavby nevyžadovala, je vlastník stavby povinen pořídit pasport stavby.

(2) Nejsou-li zachovány doklady, z nichž by bylo možné zjistit účel, pro který byla stavba povolena, platí, že stavba je určena k účelu, pro který je svým stavebně technickým uspořádáním určena.

(3) Neplní-li vlastník stavby povinnost podle odstavce 1, stavební úřad mu nařídí, aby pořídil pasport stavby. Rozhodnutí o nařízení pořízení pasportu stavby se vydává jako první úkon stavebního úřadu v řízení. Není-li třeba pasport stavby doplnit, změnit nebo jinak přepracovat, stavební úřad jej ověří.

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 245. Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 245.

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

Neplní-li vlastník stavby povinnost podle odstavce 1, stavební úřad mu nařídí, aby pořídil dokumentaci skutečného provedení stavby. Pokud není nezbytná úplná dokumentace skutečného provedení stavby, uloží stavební úřad pouze pořízení zjednodušené dokumentace (pasport stavby), pokud ji stavebník nepořídil sám.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 125 odst. 3.

Definice dle prováděcích vyhlášek k zákonu č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu

Příloha 7

2. Zjednodušená dokumentace (pasport stavby)

Zjednodušená dokumentace obsahuje části:

A Průvodní zpráva

B Souhrnná technická zpráva

C Zjednodušený situační náčrt

D Zjednodušená výkresová dokumentace

A Průvodní zpráva:

A.1 Identifikační údaje

- údaje o stavbě (název, místo)
 - údaje o vlastníkovi (jméno, adresa, příp. firma, IČ)
 - údaje o zpracovateli dokumentace (jméno, příp. firma, IČ)
- A.2 Seznam vstupních podkladů
- základní informace o všech rozhodnutích nebo opatřeních souvisejících se stavbou
 - základní informace o dokumentaci
 - další podklady
- A.3 Údaje o území
- o ochraně území podle jiných právních předpisů
- A.4 Údaje o stavbě
- účel užívání stavby
 - trvalá nebo dočasná stavba,
 - údaje o ochraně stavby podle jiných právních předpisů
 - kapacity stavby
 - základní bilance stavby

B Souhrnná technická zpráva- celkový popis stavby

- zhodnocení stávajícího stavebně technického stavu
- napojení na dopravní a technickou infrastrukturu
- ochranná a bezpečnostní pásma- vliv stavby na životní prostředí a ochrana zvláštních zájmů.

C Zjednodušený situační náčrt- zjednodušený situační náčrt v měřítku podle použité katastrální mapy s vyznačením stavby.

D Zjednodušená výkresová dokumentace

- Zjednodušené výkresy skutečného provedení stavby v rozsahu a podrobnostech odpovídajících druhu a účelu stavby s popisem způsobu užívání všech prostorů a místností.

Vyhláška č. 62/2013 Sb., kterou se mění vyhláška č. 499/2006 Sb., o dokumentaci staveb, ve znění pozdějších předpisů.

* Příloha 3

Zjednodušená dokumentace (pasport stavby) obsahuje:

- údaje o účelu a místu stavby, jméno a příjmení (obchodní firma) a adresu místa trvalého pobytu (sídla) vlastníka stavby, parcelní čísla pozemku podle katastru nemovitostí s uvedením vlastnických nebo jiných práv a údaje o rozhodnutích o stavbě; pokud se rozhodnutí nezachovala, alespoň pravděpodobný rok dokončení stavby,
- technický popis stavby a jejího vybavení.
- situační výkres a zjednodušené výkresy skutečného provedení stavby v rozsahu a podrobnostech odpovídajících druhu a účelu stavby s popisem způsobu užívání všech prostorů a místností.

Vyhláška č. 499/2006 Sb., o dokumentaci staveb, ve znění pozdějších předpisů.

Domácnost bytová 2018

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se rozumí

f) bytovou domácností fyzická osoba nebo společenství fyzických osob, bydlících v jednom bytě bez ohledu na druh a délku pobytu, nebo se v rozhodný okamžik v bytě nacházejících,

Zákon č. 296/2009 Sb., o sčítání lidu, domů a bytů v roce 2011, ve znění pozdějších předpisů, § 2.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Česká statistika rozlišuje tři typy domácností - bytovou, hospodářskou a cenzovou.

Bytovou domácnost tvoří všichni lidé, kteří jsou trvale hlášeni v jednom bytě.

Český statistický úřad. Internet, 2013.

* Soubor osob trvale bydlících v jednom bytě. Bytová domácnost může skládat z jedné nebo více cenzových domácností.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Domácnost cenzová

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Česká statistika rozlišuje tři typy domácností - bytovou, hospodářskou a cenzovou.

Cenzová domácnost jsou lidé společně bydlící a hospodářící, kteří jsou navíc spojeni příbuzenskými vztahy. S tímto typem domácností se pak nejčastěji pracuje v různých analýzách.

Cenzové domácnosti dále dělíme do čtyř kategorií.

- První je úplná rodina. Ta je tvořena buď jen párem (nezáleží na tom, zda jsou partneři oddáni) nebo párem s dětmi.
- Druhým typem je neúplná rodina. Ta se skládá z jednoho z rodičů a alespoň jednoho dítěte.
- Dalším typem jsou domácnosti jednotlivců.
- Poslední skupina jsou vícečlenné nerodinné domácnosti - tedy např. vnuk s prarodiči, sourozenci apod.

Český statistický úřad. Internet, 2013.

* Podle příbuzenského či jiného vztahu konstruovaný soubor bydlících v jednom bytě. Cenzovou domácnost může tvořit:

- domácnost rodinná, jejímž základem je manželská dvojice (druh-družka) bez dětí nebo s dětmi, tj. úplná rodina nebo neúplná rodina, tj. jeden rodič s alespoň jedním dítětem,

- ostatní domácnost tvořená nejméně dvěma příbuznými i nepříbuznými osobami, které hospodaří společně (vícečlenná nerodinná domácnost), nebo domácnost jednotlivce, tj. jediná fyzická osoba, která bydlí v bytě buď sama, nebo jako podnájemník s jinou cenzovou domácností.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Domácnost hospodařící

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Česká statistika rozlišuje tři typy domácností - bytovou, hospodařící a cenzovou.

Hospodařící domácnost jsou lidé, kteří společně bydlí a společně hospodaří, tedy společně platí výdaje domácnosti - např. jídlo, bydlení atd.

Český statistický úřad. Internet, 2013.

Domácnost, kterou tvoří osoby společně bydlící, jež o sobě prohlásily, že společně hospodaří, tj. hradí společně hlavní výdaje domácnosti.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Dominanta

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Pohledově významný prvek v urbanistické kompozici, významná budova nebo soubor budov i přírodní útvar, vizuálně ovládající svou polohou, hmotou nebo výtvarnými vlastnostmi strukturu města nebo krajiny.

Maier, Karel: Názvosloví a příklady metodiky užívané pro zpracování regulačních plánů. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Převládající prvek v urbanistické kompozici. Významná budova nebo soubor budov i přírodní útvar, ovládající svou polohou, hmotou nebo výtvarnými vlastnostmi strukturu města nebo krajiny. Okolí se dominantě podřizuje a napomáhá jejímu vyniknutí. (Krásný, Jan: Názvosloví urbanismu. 1976.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Dominanta - drobná výšková 2020

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Součást stavby vystupující nad výšku budovy, která zpravidla nepřesahuje výšku dalšího podlaží. Zdůrazňuje pozici budovy v urbanistické struktuře (například nároží, zdůraznění vstupu, schodiště apod.)

MAIER, Karel. Názvosloví, příklady metodiky a symboliky užívané pro zpracování regulačních plánů. Regulační prvky. [online]. Praha: ČVUT, 2004. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Dominanta - významná stavební 2016

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Stavby a jejich soubory, včetně staveb zapsaných na Ústřední seznam kulturních památek, jejichž umístění v terénu či charakter je činí výrazně viditelné a do velké míry ovlivňující vizuální charakter sídla i krajiny.

Ústav územního rozvoje v Brně. Standard sledovaných jevů pro územně analytické podklady obcí. [online]. Bmo a Praha. 2014. [cit. 2014-11-04].

Dopad projektu 2016

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Dopad projektu je ukazatel, nebo soubor ukazatelů, které vznikly realizací projektu a kterými lze prokázat míru splnění (či nesplnění) globálního cíle projektu.

Portál odboru strukturálních fondů, slovník pojmů, Ministerstvo vnitra, 2016 [cit. 18. 8. 2016].

Doplňkové funkční využití 2017

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Samostatně nezobrazitelné nezbytné funkce, prorůstající všemi typy funkčních ploch a tvořící doplněk nezbytný pro fungování území.

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Doprava

Definice dle norem

a) pohyb (jízda, plavba, let) dopravních prostředků po dopravních cestách nebo činnost dopravních zařízení,
b) odvětví národního hospodářství, které zajišťuje a uskutečňuje přemísťování osob a věcí.
ON 01 8500 Základní názvosloví v dopravě. Praha: Vydavatelství Úřadu pro normalizaci a měření, 1980.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Souhm činností (resp. činností a staveb), jimiž se uskutečňuje pohyb dopravních prostředků po dopravních cestách a přemísťování osob (osobní) a věcí (nákladní) dopravními prostředky nebo zařízeními. Dělení: doprava individuální, hromadná osobní, veřejná, městská hromadná doprava atp. (Zásady a pravidla územního plánování. Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1979.)
Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Doprava cílová 2019

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Doprava, která do daného území vyjíždí a má v tomto území cíl.
Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Doprava, která má v daném území cíl.
Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2019.

Doprava příměstská 2023

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Veřejná doprava zajišťující dopravní obslužnost mezi městem a obcemi v jeho spádovém území.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2023.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Doprava prováděná k uspokojování přepravních potřeb nejbližšího okolí města, zpravidla s návazností na městskou dopravu.
Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Veřejná doprava provozovaná k přepravě obyvatel okolí města. Zpravidla navazuje na dopravu městskou. (Zásady a pravidla územního plánování. Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1979.)
Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Doprava tranzitní 2023

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Doprava, která nemá v daném území zdroj ani cíl.
Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2023.

Definice dle jiných právních předpisů

Doprava probíhající přes určitý územní obvod, v němž není výchozí ani cílové místo dopravy.
ON 01 8500 Základní názvosloví v dopravě. Praha: Vydavatelství Úřadu pro normalizaci a měření, 1980.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Doprava probíhající přes určitý územní obvod, v němž není ani výchozí, ani cílové místo dopravy.
Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Doprava, jež územím projíždí a nemá v něm východisko ani cíl. (Zásady a pravidla územního plánování. Názvosloví. Brno: VÚVA, 1979.)
Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Doprava vnější 2019

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Doprava, jejíž zdroje nebo cíle jsou mimo sledované území a má dopad na vnitřní i vnější dopravní síť.
Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2018.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Doprava, jejíž zdroj i cíl je vně dané oblasti a jež touto oblastí neprobíhá.
Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

* Doprava, jejíž východisko nebo cíl jsou mimo dané území. (Zásady a pravidla územního plánování. Názvosloví. Brno: VÚVA, 1979.)
Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Doprava vnitřní 2023

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Doprava, která má v daném území svůj zdroj i cíl.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2023.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Doprava, která má východisko a současně cíl v daném území. (Zásady a pravidla územního plánování. Názvosloví. Brno: VÚVA, 1979.)
Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Doprava zdrojová 2019

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Doprava, která z daného území vyjíždí a má východisko (zdroj) v tomto území.
Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Doprava, která z daného území vyjíždí.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2019.

Dopravce

Definice dle jiných právních předpisů

Dopravce je fyzická nebo právnická osoba provozující silniční dopravu. Tuzemský dopravce je dopravce, který provozuje silniční dopravu pro cizí potřeby na základě koncese¹⁾ nebo silniční dopravu pro vlastní potřeby k zajištění své podnikatelské činnosti vykonávané na základě živnostenského nebo jiného oprávnění uděleného podle zvláštního právního předpisu orgánem České republiky. Podnikatel v silniční dopravě je tuzemský dopravce provozující silniční dopravu pro cizí potřeby.

Zákon č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, ve znění pozdějších předpisů § 2 odst. 4.

Dopravna

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Místo na trati pro řízení sledu vlaků.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Dopravní cesta

Definice dle norem

Část prostoru určená nebo vymezená k dopravě.

ON 01 8500 Základní názvosloví v dopravě. Praha: Vydavatelství Úřadu pro normalizaci a měření, 1980.

Dopravní nehodovost

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Ukazatel vyjádřený počtem dopravních nehod připadajících na určitý dopravní nebo přepravní výkon, případně časové období.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Dopravní obslužnost

Definice dle jiných právních předpisů

(7) Dopravní obslužností se rozumí zajištění dopravních potřeb občanů na území kraje nebo státu ve veřejném zájmu.

Zákon č. 266/1994 Sb., o dráhách, ve znění pozdějších předpisů, § 2.

Dopravní plochy

Definice dle jiných právních předpisů

(1) Pro účely této vyhlášky pro dráhu celostátní, dráhu regionální a vlečku se rozumí

d) dopravními plochami plochy, které jsou určeny k nastupování a vystupování cestujících, k manipulaci a skladování a k zajištění dopravní obsluhy při provozování dráhy (nástupiště, nákladiště, rampy, příjezdy na nákladiště).

Vyhláška č. 177/1995 Sb., kterou se vydává stavební a technický řád drah, ve znění pozdějších předpisů, § 1.

Dopravní propustnost

Definice dle norem

Maximální počet dopravních prostředků, nebo jiných jednotek dopravy, které mohou ve stanoveném čase projet určeným úsekem dopravní cesty.

ON 01 8500 Základní názvosloví v dopravě. Praha: Vydavatelství Úřadu pro normalizaci a měření, 1980.

Dopravní prostor komunikace 2019

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Část prostoru komunikace, která slouží dopravnímu provozu.
Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2019.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Prostor nad tou částí komunikace, která slouží veřejnému dopravnímu provozu (vozidel i chodců); dělí se na hlavní dopravní prostor a přidružený dopravní prostor.

Hlavní dopravní prostor

Část dopravního prostoru vymezená zpravidla volnou šířkou komunikace. U komunikaci bez postranních překážek v pomocném pásu nebo v souvislém zpevnění končí hlavní dopravní prostor 50 cm za postranním obrubníkem. Do hlavního dopravního prostoru se ve všech případech započítává střední dělicí pás, popř. střední zvýšený tramvajový pás se všemi v nich umístěnými překážkami (svodidly, stožáry apod.).

Přidružený dopravní prostor

Část prostoru mezi hlavním dopravním prostorem komunikace a přílehlou zástavbou, určená pro přímé využívání veřejným dopravním provozem (prostor nad přidruženými pruhy, pásy, chodníky).

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

Dopravní prostředek

Definice dle norem

Technický prostředek, jehož pohybem se doprava uskutečňuje.
ON 01 8500 Základní názvosloví v dopravě. Praha: Vydavatelství Úřadu pro normalizaci a měření, 1980.

Dopravní sedlo 2019

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Určité časové období, v němž dochází k výraznému snížení dopravy pod průměr sledovaného období.
Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Určité časové období, v němž dochází k výraznému snížení dopravy pod průměr sledovaného období.
Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

Dopravní síť

Definice dle norem

Územně ohraničený souhrn dopravních cest.
ON 01 8500 Základní názvosloví v dopravě. Praha: Vydavatelství Úřadu pro normalizaci a měření, 1980.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Územně ohraničený souhrn dopravních cest jednoho, více nebo všech druhů dopravy. (Zásady a pravidla územního plánování. Názvosloví. Brno: VÚVA, 1979.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Územně ohraničený souhrn dopravních cest.
Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

Dopravní systém 2023

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Soustava vzájemně na sebe navazujících dopravních sítí, ploch a zařízení všech druhů dopravy.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2023.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Soubor dopravních sítí, ploch a vybavení (včetně pracovníků) všech druhů dopravy ve sledovaném území, členěný podle druhů dopravy, dosahu jejich působnosti (městské, regionální, státní) i podle jejich uspořádání. Pojem „dopravní systém“ se rovněž používá ve významu typu uliční soustavy (radiální, okružní, radiálně-okružní, případně roštový systém). (Zásady a pravidla územního plánování. Názvosloví. Brno: VÚVA, 1979.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Soubor dopravních sítí, ploch a vybavení (včetně pracovníků) všech druhů dopravy ve sledovaném území, členěný podle druhů dopravy, podle dosahu jejich působnosti (městské, regionální, státní aj.) i podle jejich uspořádání.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

Dopravní špička

Definice dle norem

Určité časové období, v němž dochází k výraznému zvýšení dopravy nad průměr sledovaného období.

ON 01 8500 Základní názvosloví v dopravě. Praha: Vydavatelství Úřadu pro normalizaci a měření, 1980.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Část sledovaného časového období, v níž se objeví a po kterou trvá největší intenzita silničního ruchu Dopravní sedlo je naopak část sledovaného časového období, v níž se objeví a po kterou trvá nejmenší intenzita silničního ruchu. (Zásady a pravidla územního plánování. Názvosloví. Brno: VÚVA, 1979.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Dopravní tah

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Soubor dopravních sítí, ploch a vybavení (včetně pracovníků) všech druhů dopravy ve sledovaném území, členěný podle druhů dopravy, dosahu jejich působnosti (městské, regionální, státní) i podle jejich uspořádání. Pojem „dopravní systém“ se rovněž používá ve významu typu uliční soustavy (radiální, okružní, radiálně-okružní, případně roštový systém).

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Plánovitě, souvisle a plynule navazující pozemní komunikace a jejich úseky, určené podle určitých kritérií pro dálkovou dopravu. (Zásady a pravidla územního plánování. Názvosloví. Brno: VÚVA, 1979.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Dopravní trasa

Definice dle norem

Směrové, místopisné, popř. i polohové vytyčení dopravní cesty.

ON 01 8500 Základní názvosloví v dopravě. Praha: Vydavatelství Úřadu pro normalizaci a měření, 1980.

Dopravní uzel

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Misto, kde na sebe přímo navazuje více tratí téhož nebo různých druhů dopravy, kde je možný přestup cestujících nebo překládky zboží. (Zásady a pravidla územního plánování. Názvosloví. Brno: VÚVA, 1979.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Dopravní vybavení

Definice dle norem

Objekty, zařízení a jiné prostředky, které umožňují, ulehčují, urychlují a z hospodárňují provádění dopravy, vytvářejí předpoklady pro její plynulost a bezpečnost nebo přispívají ke kvalitě přepravy a kultuře cestování.

ON 01 8500 Základní názvosloví v dopravě. Praha: Vydavatelství Úřadu pro normalizaci a měření, 1980.

Dostavba 2017

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Výstavba nového stavebního fondu nebo technického vybavení území na doposud nezastavěných plochách v sídlech, jejich částech, areálech, stavebních souborech, stavebních blocích ale i jednotlivých staveb.

Dostavba obvykle vychází z potenciálu sídla a možností dané lokality a reaguje na měnící se potřeby jednotlivců a společnosti. Může mít formu novostavby, nástavby nebo přístavby stávajících objektů a zařízení.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2017.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Výstavba nového stavebního fondu nebo technického vybavení na rezervních plochách zastavěného území zóny nebo ve stavebních mezerách. Provádí se zejména při nízké hustotě obyvatel (dostavba obytných budov) nebo při nedostatečné vybavenosti sídla (dostavba občanských a technických zařízení).

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

Dostupné nájemné 2024

Definice dle jiných právních předpisů.

(1) Dostupné nájemné nepřevyšuje 90 % výše srovnatelného nájemného obvyklého v daném místě nebo obvyklého nájemného obdobných bytů v daném místě vyhlášeného Ministerstvem financí sdělením ve Sbírce zákonů a mezinárodních smluv ke dni prvního poskytnutí bytu pro dostupné nájemní bydlení.

(2) Je-li dostupné nájemní bydlení poskytované Českou republikou, její příspěvkovou organizací, krajem, obcí nebo jimi zřízenou nebo založenou právnickou osobou, nesmí dostupné nájemné převýšit nájemné vypočtené z nákladů spojených s výstavbou nebo pořízením a provozem dostupného nájemního bytu v prvním roce jeho provozu a zároveň musí být nižší než srovnatelné nájemné obvyklé v daném místě nebo obvyklé nájemné obdobných bytů v daném místě vyhlášené Ministerstvem financí sdělením ve Sbírce zákonů a mezinárodních smluv ke dni prvního poskytnutí bytu pro dostupné nájemní bydlení.

(3) Maximální výši dostupného nájemného podle odstavců 1 a 2 může pronajímatel každoročně, nejdříve však po 12 měsících od prvního poskytnutí bytu pro dostupné nájemní bydlení, upravit o míru inflace vyjádřenou přírůstkem průměrného indexu spotřebitelských cen za 12 měsíců posledního kalendářního roku proti průměru 12 měsíců předposledního kalendářního roku a zveřejněnou Českým statistickým úřadem, nejvýše však o 4 %, a to i v součtu za více let, ve kterých možnosti ročního zvýšení nevyužil.

(4) Postup pro výpočet nájemného podle odstavce 2 stanoví ministerstvo vyhláškou.

Zákon 126/2024 Sb., kterým se mění zákon č. 211/2000 Sb., o Státním fondu podpory investic, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku a o změně některých zákonů (zákon o oceňování majetku), ve znění pozdějších předpisů, § 11b), odst. 1-4.

Dostupné nájemní bydlení 2024

Definice z jiných právních předpisů

Dostupným nájemním bydlením se pro účely tohoto zákona rozumí nájem bytu za dostupné nájemné.

Zákon 126/2024 Sb., kterým se mění zákon č. 211/2000 Sb., o Státním fondu podpory investic, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku a o změně některých zákonů (zákon o oceňování majetku), ve znění pozdějších předpisů, § 11a).

Dostupnost

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Možnost přemístění pěšky nebo dopravními prostředky charakterizovaná souborem ukazatelů, např.: nabídkou spojů a jejich rozložením v průběhu dne, celkovou cestovní dobou, maximálním intervalem spojů, finanční nákladností přemístění atd. (Zásady a pravidla územního plánování. Názvosloví. Brno: VÚVA, 1979.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Dotace

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se rozumí

a) dotaci peněžní prostředky státního rozpočtu, státních finančních aktiv nebo Národního fondu poskytnuté právnickým nebo fyzickým osobám na stanovený účel.

§ 14

(1) Na dotaci nebo návratnou finanční výpomoc není právní nárok, pokud zvláštní právní předpis nestanoví jinak.

(2) Dotaci nebo návratnou finanční výpomoc ze státního rozpočtu může poskytnout ústřední orgán státní správy, Úřad práce České republiky, Akademie věd České republiky, Grantová agentura České republiky, Technologická agentura České republiky nebo organizační složka státu, kterou určí zvláštní zákon (dále jen "poskytovatel").

Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů, § 3.

Dotčená práva 2024

Anglický překlad

Affected Rights

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

Obec jako účastník řízení může uplatňovat námitky pouze v rozsahu své samostatné působnosti. Účastník řízení podle § 182 písm. c) a d) může uplatňovat námitky pouze v rozsahu možného přímého dotčení svých práv. Účastník řízení podle § 182 písm. e) může uplatňovat námitky pouze v rozsahu, v jakém se projednává záměr dotýká zájmů chráněných jiným právním předpisem, který zakládá jeho účastnictví v řízení podle tohoto zákona. Účastník řízení je povinen v námitce uvést důvody podání námitky.

Zákon č. 283/2021 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 190 odst. 3.

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

* § 523) Nejpozději do 7 dnů ode dne veřejného projednání může každý uplatnit své připomínky a dotčené osoby podle odstavce 2 námitky, ve kterých musí uvést odůvodnění, údaje podle katastru nemovitostí dokladující dotčená práva a vymezit území dotčené námitkou....§ 67 2) Nejpozději do 7 dnů ode dne veřejného projednání může každý uplatnit připomínky a osoby uvedené v § 85 odst. 1 a 2 námitky, ve kterých musí uvést odůvodnění, údaje podle katastru nemovitostí dokladující dotčená práva a vymezit území dotčené námitkou....

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 52 odst. 3 a § 67 odst. 2.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Dotčená práva – práva, která se dotýkají určitých subjektů. Ve stavebním zákoně se jedná o vlastnická nebo jiná práva k pozemku či stavbě na něm, která mohou být přímo dotčena.

Ústav územního rozvoje. Bmo, 2002.

Dotčená veřejnost 2022

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Dotčenou veřejností se rozumí ta část veřejnosti, která je nebo může být dotčena rozhodováním v otázkách územního plánování nebo má na tomto rozhodování odůvodněný zájem.

Stavební slovník, 2022 [cit. 18. 3. 2022]. Dostupné z URL: < <http://stavebnikomunita.cz/page/stavebni-slovník-d> >.

Dotčené obce 2024

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

* Námitky proti návrhu zásad územního rozvoje mohou podat pouze obce v řešeném území a obce sousedící s tímto územím (dále jen "dotčené obce") a zástupce veřejnosti. Nejpozději při veřejném projednání může každý uplatnit své připomínky a dotčené obce a zástupce veřejnosti námitky s jejich odůvodněním a současně musí vymezit území dotčené námitkou. Dotčené orgány uplatní na závěr veřejného projednání svá stanoviska k připomínkám a námitkám. K později uplatněným stanoviskům, připomínkám a námitkám se nepřihlíží. Dotčené obce a zástupce veřejnosti oprávněné k podání námitek musí být na tuto skutečnost upozomeny.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 39 odst. 2.

Dotčené území 2024

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

* Dnem nabytí účinnosti územního opatření o asanaci území pozbývá v dotčeném území účinnosti vydaná územně plánovací dokumentace do doby vydání její změny nebo vydání nové územně plánovací dokumentace. Územní opatření o asanaci území pozbývá účinnosti dnem vydání nové územně plánovací dokumentace nebo její změny pro dotčené území.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 100 odst. 4.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Území, jehož životní prostředí a obyvatelstvo by mohlo být závažně ovlivněno provedením záměru nebo koncepce.

Viz zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí...

Tichá Tereza a kol.: Slovník pojmů užívaných v právu životního prostředí. 1. vydání. Praha: ABF – nakladatelství ARCH, 2004.

Dotčený orgán 2024

Anglický překlad

Respective Authority

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

(1) Dotčený orgán je vázán svým předchozím stanoviskem, vyjádřením nebo závazným stanoviskem, které vydal jako podklad pro úkony podle tohoto zákona.

(2) Při pořizování navazující územně plánovací dokumentace se nepřihlíží ke stanoviskům dotčených orgánů ve věcech, o nichž bylo rozhodnuto při schválení politiky územního rozvoje a vydání nadřazené územně plánovací dokumentace.

(3) Při postupech podle části šesté se nepřihlíží k vyjádření nebo závaznému stanovisku ve věcech, o kterých bylo rozhodnuto v územně plánovací dokumentaci nebo v územním opatření.

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

Orgány územního plánování a stavební úřady postupují ve vzájemné součinnosti s dotčenými orgány chránícími veřejné zájmy podle zvláštních právních předpisů nebo tohoto zákona. Dotčené orgány vydávají

- a) závazná stanoviska pro rozhodnutí a pro jiné úkony stavebního úřadu nebo úkony autorizovaného inspektora podle tohoto zákona, nestanoví-li zvláštní právní předpis jinak,
- b) stanoviska, která nejsou samostatným rozhodnutím ve správním řízení a jejichž obsah je závazný pro politiku územního rozvoje a pro opatření obecné povahy podle tohoto zákona.

Pro obsah stanoviska se použije § 149 odst. 2 správního řádu obdobně.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 4 odst. 2 písm. b, odst. 2.

Definice dle jiných právních předpisů

(1) Dotčenými orgány jsou

- a) orgány, o kterých to stanoví zvláštní zákon, a
- b) správní orgány a jiné orgány veřejné moci příslušné k vydání závazného stanoviska (§ 149 odst. 1) nebo vyjádření, které je podkladem rozhodnutí správního orgánu.

(2) Postavení dotčených orgánů mají územní samosprávné celky, jestliže se věc týká práva územního samosprávného celku na samosprávu.

(3) Dotčené orgány poskytují správnímu orgánu, který vede řízení, všechny informace důležité pro řízení, nebude-li tím porušena povinnost podle zvláštního zákona.

(4) Dotčené orgány mají v souvislosti s posouzením otázky, zda zahájit řízení, s probíhajícím řízením nebo s výkonem dozoru právo nahlížet do spisu a právo obdržet kopii materiálů tvořících součást spisu, jsou-li pro výkon jejich působnosti podstatné. K ostatním podkladům pro vydání rozhodnutí se dotčené orgány vyjadřují, je-li to třeba k plnění jejich úkolů, nebo jestliže si to vyhradily. Dotčené orgány mají právo podat podnět k zahájení přezkumného řízení.

(5) Správní orgán, který vede řízení, a dotčené orgány mohou v mezích své působnosti činit společné úkony, s výjimkou vydání rozhodnutí, popřípadě může být v řízení před správním orgánem využito výsledků úkonu dotčeného orgánu, jestliže s tím správní orgán i dotčený orgán souhlasí a jestliže tím nemůže být účastníkům řízení způsobena újma na jejich právech.

(6) Při řešení rozporů mezi správním orgánem, který vede řízení, a správními orgány, které jsou dotčenými orgány, jakož i mezi dotčenými orgány navzájem, týkajících se řešení otázky, jež je předmětem rozhodování, se postupuje přiměřeně podle ustanovení o řešení sporů o příslušnost s tím, že v případě bezvýslednosti dohodovacího řízení musí být zpráva o jeho průběhu spolu s návrhy jednotlivých ústředních správních úřadů ústředním správním úřadem, na jehož návrh bylo dohodovací řízení zahájeno, bez zbytečného odkladu předložena k řešení vládě. Ustanovení tohoto odstavce se nepoužije na řešení rozporů s územními samosprávnými celky, jestliže se věc týká práva územního samosprávného celku na samosprávu. Ustanovení § 133 odst. 6 platí obdobně.

Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, § 136.

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

* § 4

(2) Orgány územního plánování a stavební úřady postupují ve vzájemné součinnosti s dotčenými orgány chránícími veřejné zájmy podle zvláštních právních předpisů. Dotčené orgány vydávají

- a) závazná stanoviska pro rozhodnutí a pro jiné úkony stavebního úřadu nebo úkony autorizovaného inspektora podle tohoto zákona, nestanoví-li zvláštní právní předpis jinak,
- b) stanoviska, která nejsou samostatným rozhodnutím ve správním řízení a jejichž obsah je závazný pro politiku územního rozvoje a pro opatření obecné povahy podle tohoto zákona.

(3) Obsahuje-li posuzovaný návrh varianty řešení, dotčený orgán posuzuje každou variantu samostatně.

(4) Dotčený orgán je vázán svým předchozím stanoviskem nebo závazným stanoviskem. Navazující stanoviska nebo navazující závazná stanoviska mohou dotčené orgány v téže věci uplatňovat pouze na základě nově zjištěných a doložených skutečností, které nemohly být uplatněny dříve a kterými se podstatně změnily podmínky, za kterých bylo původní stanovisko vydáno, nebo skutečností vyplývajících z větší podrobnosti pořízené územně plánovací dokumentace nebo podkladů pro rozhodnutí nebo jiný úkon orgánu územního plánování nebo stavebního úřadu podle tohoto zákona, jinak se k nim nepřihlíží.

(5) V řízeních podle části čtvrté tohoto zákona se nepřihlíží k závazným stanoviskům dotčených orgánů ve věcech, o kterých bylo rozhodnuto ve vydaném regulačním plánu, v územním rozhodnutí nebo v územním opatření o stavební uzávěře anebo v územním opatření o asanaci území, nejde-li o závazné stanovisko uplatněné na základě nově zjištěných a doložených skutečností podle odstavce 4.

(6) Stanoví-li dotčené orgány ve svém stanovisku nebo závazném stanovisku podmínky, a stanou-li se tyto podmínky součástí výrokové části rozhodnutí, nebo součástí opatření obecné povahy nebo jiného úkonu orgánu územního plánování nebo stavebního úřadu podle tohoto zákona, mohou dotčené orgány kontrolovat jejich dodržování.

(7) Je-li dotčeným orgánem podle zvláštních právních předpisů tentýž orgán veřejné správy, vydává koordinované stanovisko nebo koordinované závazné stanovisko, zahrnující požadavky na ochranu všech dotčených veřejných zájmů, které hájí. Koordinované stanovisko nebo koordinované závazné stanovisko lze vydat pouze v případě, nejsou-li požadavky na ochranu dotčených veřejných zájmů v rozporu. Ustanovení správního řádu o společném řízení se použijí přiměřeně.

(8) Orgány územního plánování a stavební úřady projednávají protichůdná stanoviska nebo protichůdná závazná stanoviska dotčených orgánů. Dojde-li k rozporu mezi příslušnými orgány podle tohoto zákona a dotčenými orgány, jakož i mezi dotčenými orgány navzájem, postupuje se podle správního řádu.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 4 odst. 2 písm. b, odst. 2-8. (ve znění do 31. 12. 2017)

Dotčený správní úřad 2017

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Dotčené správní úřady jsou orgány státní správy, jimž zvláštní předpisy uvedené ve stavebním zákoně svěřují ochranu veřejných zájmů v řízeních probíhajících v režimu stavebního zákona.

Ústav územního rozvoje. Bmo, 2002.

Dráha 2021

Definice dle jiných právních předpisů

Pozemek, na kterém je dráha železniční, tramvajová, trolejbusová nebo lanová (§ 1 zákona č. 266/1994 Sb.) s vlastní dopravní cestou.
Vyhláška č. 357/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální vyhláška), ve znění pozdějších předpisů, příloha 2. Způsob využití pozemku.

Dráhou je cesta určená k pohybu drážních vozidel včetně pevných zařízení potřebných pro zajištění bezpečnosti a plynulosti drážní dopravy.
Zákon č. 266/1994 Sb., o dráhách, ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 1.

* Dráha železniční, tramvajová, trolejbusová nebo lanová (§ 2 až 4 zákona č. 266/1994 Sb.) s vlastní dopravní cestou.
Vyhláška č. 190/1996 Sb., kterou se provádí zákon č. 265/1992 Sb., o zápisech vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem, ve znění zákona č. 210/1993 Sb. a zákona č. 90/1996 Sb., a zákon České národní rady č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), ve znění zákona č. 89/1996 Sb. (Zrušena)

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Dopravní cesta, na kterou je vázán pohyb vozidla. Podle zákona č. 51/1964 jsou dráhami: železnice, tramvajové, trolejbusové a lanové dráhy s výjimkou těch, které slouží jen provozní potřebě uvnitř závodu a nejsou zaústěny do jiných drah. Podle povahy a účelu se dělí na celostátní dráhy (železniční síť), vlečky, městské dráhy a zvláštní dráhy (např. důlní); podle rozchodu na normálně rozchodné, úzkorozchodné a širokorozchodné; podle vodící dráhy na adhézní, ozubnicové, lanové pozemní, lanové visuté a nekonvenční; podle trakce na parní, motorové a elektrické; podle polohy na pozemní, podzemní a nadzemní.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Drobné opravy 2019

Definice dle jiných právních předpisů

Toto nařízení vymezuje pojem drobné opravy související s užíváním bytu. Za drobné opravy se považují opravy bytu a jeho vnitřního vybavení, pokud je toto vybavení součástí bytu a je ve vlastnictví pronajímatele, a to podle věcného vymezení nebo podle výše nákladů.

Nařízení vlády 308/2015 Sb., o vymezení pojmů běžná údržba a drobné opravy související s užíváním bytu, § 1, 3.

Drsnost povrchu 2020

Anglický překlad

surface roughness

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Drsnost povrchu je charakteristika nerovností aktivního povrchu, vystupujících jako činitel brzdící proudění vzduchu v přízemní vrstvě atmosféry. Kvantitativně je určována parametrem drsnosti z_0 . Někdy se tento parametr uvádí jako drsnost malých měřítek, která je v přízemní vrstvě vyvolána rostlinným porostem, nerovnostmi půdy, malými objekty apod.

Meteorologický slovník, 2020 [cit. 20. 10. 2020]. Dostupné z URL: < <http://slovník.cmes.cz/vyklad/cs/d> >.

Druh občanského zařízení 2019

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Zařízení občanského vybavení, které je určeno pro konkrétní účel.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2019.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Zařízení nejkonkrétnějšího funkčního účelu, jež je zároveň nejnižším stupněm třídění občanských zařízení (např. mateřská škola, divadlo apod.).

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Druh pozemku 2019

Definice dle jiných právních předpisů

Pozemky se člení podle druhů na omou půdu, chmelnice, vinice, zahrady, ovocné sady, trvalé travní porosty, lesní pozemky, vodní plochy, zastavěné plochy a nádvoří a ostatní plochy. Omá půda, chmelnice, vinice, zahrady, ovocné sady a trvalé travní porosty jsou zemědělskými pozemky. *Zákon č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 3 odst. 2.*

Druh stavby 2020

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Druh stavby je obecně určen procesem, který ve stavbě probíhá nebo kterému stavba slouží, tj. pro který je stavba budována (proces technologický, proces technologický speciální, proces bydlení atp.). Stavební zákon člení stavby podle různých hledisek na stavby trvalé, stavby dočasné, nástavby, přístavby, stavební úpravy, jednoduché stavby a drobné stavby. Odlišuje ještě stavby v oblastech působnosti v něm jmenovaných orgánů státní správy (např. vojenské správy, Policie České republiky, Vězeňské služby a další). Zákon č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě člení stavby na stavby pozemní, stavby dopravní, stavby vodohospodářské a určuje pak dalších šest oborů, ve kterých je udělována autorizace ve výstavbě. Výkonový a honorářový řád (ČKAIT a ČKA), 1996, uvádí stavby pozemní, stavby inženýrské a stavby technologické.

Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Kritéria pro určení druhu stavby je možné posuzovat z mnoha hledisek. Podle oborů stavebnictví (pozemní, vodohospodářské, dopravní), podle účelu (dopravní a technické infrastruktury, průmyslové, zemědělské, pro bydlení, pro občanskou vybavenost), podle doby trvání (dočasné, trvalé) nebo podle umístění (nadzemní, podzemní).

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2020.

Druh zeleně 2022

Definice dle jiných právních předpisů

Druh zeleně: základní nezaměnitelná jednotka třídění zeleně, určená charakterem ztvárnění, uspořádáním a zastoupením jednotlivých prvků a doplňků zeleně, případně i výměrou, např. park, menší objekt zeleně (menší upravená plocha zeleně), sídlištní zelen, hřbitov aj.

ČSN 83 9001 (839001) Sadovnictví a krajinářství - Terminologie - Základní odborné termíny a definice.

Druhé bydlení

Anglický překlad

Second Houses / Second Housing / Second Home / Holiday Home / Residences

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Souhrn jevů a procesů spojených s objektem (nebo jeho částí), který je přechodným místem pobytu vlastníka či uživatele, využívajícího tento objekt převážně k rekreačním účelům. Mimo jiné se jedná o pobyt v objektech individuální rekreace, zejména chataření, chalupaření a pobyt v soukromých sezónních sídlech i rekreačních vilkách.

Pásková, Martina - Zelenka, Josef. Výkladový slovník cestovního ruchu. Praha: MMR, 2002.

Druhotná surovina 2021

Definice dle jiných právních předpisů

Druhotnou surovinou se pro účely tohoto zákona rozumí materiály mající zejména charakter vedlejších produktů nebo upravených odpadů, které přestaly být odpadem poté, co splnily podmínky a kritéria, pokud jsou stanovena, materiálů získaných z výrobků podléhajících zpětnému odběru podle zákona o výrobcích s ukončenou životností, materiálů z dalších výrobků využitelných pro další zpracování, včetně nespolečně využívaných vstupních surovin, materiálů předávaných k novému využití; druhotná surovina slouží jako vstup pro výrobu a nahrazuje prvotní surovinu,

Zákon č. 541/2020 Sb., o odpadech, § 11, odst. 2, písm. h).

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Je surovina nebo materiál získaný z odpadu, který je způsobilý k dalšímu hospodářskému nebo jinému využití. Zůstává přitom odpadem až do dalšího zpracování.

Braniš, Martin a kol.: *Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie*. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Druhový soubor občanského vybavení 2018

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Soubor staveb a zařízení občanského vybavení stejného nebo příbuzného druhu. Typicky se jedná o vysokoškolský kampus, nákupní centrum, nemocnici, administrativní komplex, sportovní areál apod.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2018.

Druhý domov 2023

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Druhý domov je rekreační zařízení (chata, chalupa), které není trvalým bydlištěm. Některá rekreační

zařízení spadají do obvyklého prostředí a tudíž se návštěvy takovýchto druhých domovů vylučují

z cestovního ruchu.

Zdroj: ČSÚ <https://www.czso.cz/documents/10180/20557193/921108m.pdf/b6571837-6a2e-4138-912c-59da6de43de4?version=1.0>

Druhy v zájmu Evropských společenství (evropsky významné druhy)

Definice dle jiných právních předpisů

Druhy v zájmu Evropských společenství (dále jen "evropsky významné druhy") jsou druhy na evropském území členských států Evropských společenství, které jsou ohrožené, zranitelné, vzácné nebo endemické, a které jsou stanovené právními předpisy Evropských společenství; jako prioritní se označují evropsky významné druhy, vyžadující zvláštní územní ochranu, za jejichž zachování mají Evropská společenství zvláštní odpovědnost, a které jsou stanovené právními předpisy Evropských společenství.

Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, § 3 odst. 1 písm. p.

Dřevina rostoucí mimo les

Definice dle jiných právních předpisů

Dřevina rostoucí mimo les (dále jen "dřevina") je strom či keř rostoucí jednotlivě i ve skupinách ve volné krajině i v sídelních útvarech na pozemcích mimo lesní půdní fond.

Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, § 3 odst. 1 písm. i.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Strom či keř rostoucí jednotlivě i ve skupinách ve volné krajině i v sídelních útvarech na pozemcích mimo lesní půdní fond.

Braniš, Martin a kol.: *Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie*. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Dřevní štěpka

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Strojně nadrcená dřevní hmota určená především pro energetické účely.

Slovníček pojmů. Bmo: Tepláky Bmo, 2015

Dům bodový 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Pojmu bodový dům se užívá pro objekt, který je charakteristický kubickým nebo věžovým tvarem.

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: *Názvosloví urbanismu a územního plánování*. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Dům bytový 2024

Anglický překlad

Block of Flats

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

V tomto zákoně se dále rozumí bytovým domem stavba pro bydlení, ve které více než polovina podlahové plochy slouží bydlení, *Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 13, písm. b).*

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

Stavba, jejíž vlastnosti nemohou budoucí uživatelé ovlivnit, například nemocnice, škola, nájemní bytový dům, stavba pro obchod a průmysl, stavba pro shromažďování většího počtu osob, stavba dopravní a občanské infrastruktury, stavba pro ubytování odsouzených a obviněných, dále stavba, u které bylo stanoveno provedení zkušebního provozu, a změna stavby, která je kulturní památkou, může být užívána pouze na základě kolaudačního souhlasu. Souhlas vydává na žádost stavebníka příslušný stavební úřad. Stavebník v žádosti uvede identifikační údaje o stavbě a předpokládaný termín jejího dokončení. Pro vydání kolaudačního souhlasu stavebník opatří závazná stanoviska dotčených orgánů k užívání stavby vyžadovaná zvláštními právními předpisy. Pokud je stavba předmětem evidence v katastru nemovitostí, zajistí stavebník geometrický plán.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 122 odst. 1.

Definice dle jiných právních předpisů

Stavba pro bydlení, ve které více než polovina podlahové plochy odpovídá požadavkům na trvalé bydlení a je k tomuto účelu určena. *Vyhláška č. 357/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální vyhláška), ve znění pozdějších předpisů.*

Definice dle norem

Stavba pro bydlení, ve které převažuje funkce bydlení.
ČSN 73 4301 Obytné budovy. Český normalizační institut, 2004.

Definice dle prováděcích vyhlášek k zákonu č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu

§ 2

Pro účely této vyhlášky se rozumí

a) stavbou pro bydlení

1. bytový dům, ve kterém více než polovina podlahové plochy odpovídá požadavkům na trvalé bydlení a je k tomuto účelu určena.

Vyhláška č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území, ve znění pozdějších předpisů.

Definice dle jiných právních předpisů

stavba pro bydlení, ve které převažuje funkce bydlení [§ 3 písm. b) vyhlášky č. 137/1998 Sb.

Vyhláška č. 190/1996 Sb., kterou se provádí zákon č. 265/1992 Sb., o zápisech vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem, ve znění zákona č. 210/1993 Sb. a zákona č. 90/1996 Sb., a zákon České národní rady č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), ve znění zákona č. 89/1996 Sb. (Zrušena)

Dům deskový 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Dům deskový se nejčastěji vyskytuje jako protáhlý chodbový či pavlačový objekt, ale i jako schodišťový dům se sekcemi řazenými za sebou. (Krásný, Jan: *Názvosloví urbanismu*. 1976.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: *Názvosloví urbanismu a územního plánování*. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Dům kolektivní

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Bytový dům se zachovaným bydlením jednotlivých rodin, avšak kolektivizovanými službami a těmi funkcemi, jež je možné a účelné soustředit do společného zařízení. U nás se meziválečné myšlenky tohoto směru uskutečnily až po druhé světové válce. Jako jedny z prvních v Evropě vznikly kolektivní domy v Litvínově (1946 - V. Hlinský, E. Linhart) a Zlíně (tehdy Gottwaldov - 1948-50, J. Voženillek).

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: *Názvosloví urbanismu a územního plánování*. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Dům montovaný 2020

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Prefabrikovaný, typizovaný dům. Staví se tak, že se nejprve zhotoví základy klasickým způsobem a následně se montují jednotlivé připravené stavební dílce. Nejčastějším materiálem používaným pro montované domy, je dřevo. Velkou výhodou montovaných domů je jejich rychlá výstavba a energetická nenáročnost.

Stavební slovník, 2022 [cit. 6. 4. 2022]. Dostupné z URL: < <http://stavebnikomunita.cz/page/stavebni-slovník-d> >.

Dům nízkoenergetický 2022

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Dům, který spotřebuje za rok maximálně 50 kWh tepla na metr čtvereční plochy. Při realizaci nízkoenergetického domu je klíčovým prvkem kvalitní izolace, která nepropustí více tepla, než je nezbytně nutné. Kromě izolace fasády a střechy je potřeba vybírat i kvalitní izolační skla pro okna či dveře. Důležitý je i správná orientace a tvar stavby. Obytné místnosti by měly směřovat na jih.

Stavební slovník, 2022 [cit. 12. 4. 2022]. Dostupné z URL: < <http://stavebnikomunita.cz/page/stavebni-slovník-n> >.

Dům nulový 2022

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Dům, jehož potřeba tepla pro vytápění se blíží nule, konkrétně je menší než 5 kWh na metr čtvereční plochy za rok. U nulových domů hraje významnou roli využití nákladných moderních technologií. Pro výrobu energie (pro ohřev vody, případně i pro přitápění) se zde využívají většinou solární panely. Nevyužitou sluneční energii lze uchovávat v akumulčních zásobnících a spotřebovávat ji v méně slunečných zimních měsících. Důležitá je i správná orientace a tvar stavby. Obytné místnosti by měly směřovat na jih. Energetické nároky nulových domů jsou tedy ještě nižší než u domů nízkoenergetických nebo pasivních.

Stavební slovník, 2022 [cit. 12. 4. 2022]. Dostupné z URL: < <http://stavebnikomunita.cz/page/stavebni-slovník-n> >.

Dům pasivní 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Pasivní dům je dům, který je tak dobře izolován, že prakticky nepotřebuje zdroj vytápění. V případě velmi tuhých mrazů postačí mírné přitopení například přímotopem nebo krbem. Dle normy je pasivní dům taková stavba, jehož měrná potřeba na vytápění je 20 kWh/m² za rok (rodinné domy) nebo 15 kWh/m² za rok (bytové domy).

Vítejte na zemi, CENIA, slovník [cit. 24. 10. 2018].

Dům pro dostupné nájemní bydlení 2024

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

Domem pro dostupné nájemní bydlení se v tomto zákoně rozumí bytový dům, k němuž je uzavřena plánovací smlouva o dostupném nájemním bydlení, nebo který je jako dům pro dostupné nájemní bydlení vymezen v regulačním plánu vydaném obcí, která je stavebníkem.

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 13, písm. q.

Dům rodinný

Definice dle jiných právních předpisů

Stavba pro bydlení, ve které více než polovina podlahové plochy odpovídá požadavkům na trvalé rodinné bydlení a je k tomuto účelu určena; Rodinný dům může mít nejvýše tři samostatné byty, nejvýše dvě nadzemní podlaží a jedno podzemní podlaží a podkroví.
Vyhláška č. 357/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální vyhláška), ve znění pozdějších předpisů.

Definice dle norem

Stavba pro bydlení, která svým stavebním uspořádáním odpovídá požadavkům na rodinné bydlení a v níž je více než polovina podlahové plochy místností a prostorů určena k bydlení; rodinný dům může mít nejvýše třísamostatné byty, dvě nadzemní a jedno podzemní podlaží a podkroví.
ČSN 73 4301 Obytné budovy. Český normalizační institut, 2004.

Dvojdomy

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Volné (nezastavěné) prostory jsou vždy na každém druhém rozhraní regulovaných pozemků v uličním průčelí; hlavní budovy vždy dvou sousedních pozemků se navzájem dotýkají štítovou zdí.
Maier, Karel: Názvosloví a příklady metodiky užívané pro zpracování regulačních plánů. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Dvorec 2016

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Dvorec je kvalitativně nižší forma feudálního sídla; ve vrcholném středověku stály mezi trzemi a panskými domy.
Hradní architektura – vybrané pojmy, 2017 [cit. 11. 5. 2017]. Dostupné z URL: < <http://www.hrady-zrceniny.cz/pojmy.htm> >.

Efektivnost

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se rozumí
n) efektivností takové použití veřejných prostředků, kterým se dosáhne nejvýše možného rozsahu, kvality a přínosu plněných úkolů ve srovnání s objemem prostředků vynaložených na jejich plnění.
Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), ve znění pozdějších předpisů, § 2.

E-government 2016

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

E-government je využití informačních a komunikačních technologií ve veřejné správě v kombinaci s organizačními změnami a novými dovednostmi za účelem zlepšovat poskytované služby, rozvíjet demokratické procesy a posílit podporu veřejným politikám.
Slovník pojmů fondů EU, MMR, 2016 [cit. 5. 12. 2016]. Dostupné z URL: < <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Informace-a-dokumenty/slovník-pojmu> >.

Ekoagroturismus 2018

Anglický překlad

ecoagrotourism

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Forma CR, jejíž účastníci jsou motivováni pobytem na rodinných farmách zabývajících se alternativním zemědělstvím. Mezi aktivity návštěvníků patří zejména konzumace alternativně pěstovaných a upravovaných potravin ze zdrojů farmy, práce na farmě, jízda na koni (viz jezdecký CR), blízký kontakt s přírodou - pěší turistika, cykloturistika, pozorování zvířat a péče o ně. Viz též agroturismus, alternativní zemědělství, ECEAT, ekoturismus, udržitelný

Ekocentrismus 2023

Definice hlavní

Je myšlenkový proces, který ve vztahu člověka a přírody preferuje názor, že více než zachování života jedince je důležitější zachování života jako celku.
Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2023.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Názor na vztah člověka a přírody opírající se o myšlenku, že více než zachování života jedince je důležitější zachování života jako celku, tzn. v zájmu zachování stability ekosystému je oprávněná a někdy newyhnutelně nutná smrt jedince. Aldo Leopold je autorem základní myšlenky ekocentrismu "myslet jako hora", tzn. myslet jako superorganismus hory, kterému záleží na zachování života hory jako ekosystému a ne každého jeho jednotlivého organismu. Na A. Leopolda navazuje např. J. Baird Callicott (srovnej biocentrismus a antropocentrismus).

Braniš, Martin a kol.: Výkladový slovník vybraných terminů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Je nauka zabývající se hodnotou životního prostředí a zejména eticky zodpovědným přístupem k zachování přírody a života jako celku.

Slovník cizích slov, <https://slovník-cizich-slov.abz.cz/web.php/slovo/ekocentrismus>.

Ekofarma 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Ekofarma je zemědělská farma, kde se pěstují rostliny a/nebo chová dobytek podle principů ekologického zemědělství.
Vítejte na zemi, CENIA, slovník [cit. 9. 10. 2018].

Ekologická (environmentální) ekonomie

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Ekonomická škola, která se snaží o rozšíření a přizpůsobení současného ekonomického paradigmatu potřebám trvale udržitelného rozvoje (viz). Podstatou tohoto směru je řešení tří úkolů: 1) Zhodnocení ekonomického významu poškozování prostředí, 2) hledání ekonomických příčin degradace prostředí a 3) navržení ekonomických nástrojů ke zpomalení, zastavení a nápravě degradace prostředí. Základním předpokladem environmentální ekonomie je, že životní prostředí není zvláštní entita oddělitelná od ekonomických aktivit člověka. Nové paradigma by mělo zajistit ochranu přírodního prostředí, biosféry a přírodních zdrojů při zachování možnosti ekonomického růstu společnosti.

Braniš, Martin a kol.: Výkladový slovník vybraných terminů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Ekologická rovnováha

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Zachování určitého kvantitativního poměru mezi jednotlivými složkami a členy biocenózy. (Zásady a pravidla územního plánování. Názvosloví. Brno: VÚJA, 1979.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Ekologická stopa 2016

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Ekologická stopa definované populace (od jednotlivce až po celé město nebo stát) je tedy celková plocha ekologicky produktivní země a vodní plochy, využívaná výhradně pro zajištění zdrojů a asimilaci odpadů produkovaných danou populací, při používání běžných technologií.

*Portál Ústavu pro ekopolitiku, výkladový slovník pojmů, Ústav pro ekopolitiku, o. p. s., 2016 [cit. 25.11. 2016]. Dostupné z URL: <
<http://www.ekopolitika.cz/cs/ustecko-zivy-region/slovnicek-pojmu.html> >.*

Ekologická újma

Definice dle jiných právních předpisů

Ekologická újma je ztráta nebo oslabení přirozených funkcí ekosystémů, vznikající poškozením jejich složek nebo narušením vnitřních vazeb a procesů v důsledku lidské činnosti.

Zákon č. 17/1992 Sb., o životním prostředí, ve znění pozdějších předpisů, § 10.

Ekologická újma je ztráta nebo oslabení přirozených funkcí ekosystémů vznikající poškozením jejich složek nebo narušením vnitřních vazeb a procesů v důsledku lidské činnosti. Ekologickou újmu se rozumí nepřiznivá měřitelná změna přírodního zdroje nebo měřitelné zhoršení jeho funkcí, která se může projevit přímo nebo nepřímo.

Zákon č. 167/2008 Sb., o předcházení ekologické újmě a o její nápravě a o změně některých zákonů.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Ztráta nebo oslabení přirozených funkcí ekosystémů, vznikající poškozením jejich složek nebo narušením vnitřních vazeb a procesů v důsledku lidské činnosti. Termín používaný v právních předpisech pro ochranu životního prostředí.

Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Ekologická zátěž 2022

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Pojmem ekologické (staré) zátěže se označují staré skládky, staré části výrobních areálů a velkoplošná znečištění půdy, jejichž důsledkem je nebezpečí a ohrožení zdraví člověka nebo životního prostředí. Starými skládkami mohou být zvláště již nepoužívaná místa skládek komunálního a průmyslového odpadu. U výrobních areálů jde o chemické závody, kde bylo nakládáno s látkami škodlivými zejména vodám, ale jedná se i o areály benzinových pump ap. Plochami podezřelými z ekologických zátěží životního prostředí jsou často velkoplošná znečištění půdy, která byla způsobena např. znečištěním ovzduší nebo záplavami, ale i vojenské prostory (zejména prostory po bývalé sovětské armádě).

Stavební slovník, 2022 [cit. 5. 4. 2022]. Dostupné z URL: < <http://stavebnikomunita.cz/page/stavebni-slovník-c> >.

Ekologické faktory

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Soubor charakteristik prostředí umožňující přežití organismu(ů). Mohou eliminovat výskyt druhu v daném prostředí (ovlivňují zeměpisné rozšíření organismů), mají vliv na rozmnožování, úmrtnost, migraci, vývojové cykly a tím mění kolísání početnosti. Ekologické faktory jsou příčinou vzniku adaptací, které umožňují organismům přežít v měnícím se prostředí volbou nejrůznějších životních strategií (životní formy rostlin, fyziologické morfologické a jiné adaptace). Ekologické faktory dělíme na abiotické (fyzikálně chemické) a biotické (potravní vztahy, kompetice mezi organismy). Periodicity změn ekologických faktorů a adaptace organismů na ni je vyjádřena v dalším členění ekologických faktorů na primárně periodické (světlo, teplota, slapové jevy), sekundárně periodické (vázané na primárně periodické vlhkost vzduchu, kolísání početnosti populací) a neperiodické faktory (náhlé a neočekávané jako oheň, povodeň, některé aktivity člověka v přírodě). Adaptace současně žijících organismů jsou neefektivnější na primární periodické faktory, méně efektivní na sekundární periodické faktory a málo efektivní vůči neperiodickým faktorům.

Braniš, Martin a kol.: Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

soubor charakteristik prostředí, umožňující přežití organismu. Ekologické faktory jsou příčinou vzniku adaptací, které umožňují organismům přežít v měnícím se prostředí volbou nejrůznějších životních strategií. Ekologické faktory dělíme na abiotické (fyzikálně chemické) a biotické (potravní vztahy, kompetice mezi organismy). Podle periodicity změn a adaptace organismu dělíme ekologické faktory na primárně periodické (světlo, teplota, slapové jevy), sekundárně periodické (vázané na primárně periodické - vlhkost vzduchu, kolísání početnosti populací) a neperiodické faktory (náhlé a neočekávané jako je oheň, povodeň, některé aktivity člověka v přírodě).

Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

* Složky prostředí, které mají pro organismus určitý dočasný nebo trvalý význam. Dělí se na klimatické, edafické, biotické, antropogenní a další.
Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Ekologické indikátory

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Jsou obecně organismy nebo jevy v přírodě, které vypovídají o "zdraví" ekosystému, či jeho části. Podmínkou výběru bioindikačního údaje je: a) jednoduchost registrace změny prostředí jeho pomocí, b) cena za jednotku zjištění, c) rychlá odpověď indikátoru či indikačního jevu na změnu prostředí, d) dostatečná sensitivity vůči změnám, e) význam vybraného indikátoru pro celý ekosystém, f) použitelnost a srozumitelnost dat pro výkonnou složku administrativy, g) zjištěný indikační údaj je vnímán veřejností.

Braniš, Martin a kol.: Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Ekologické územní limity těžby

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Nástroj územního plánování, kterým vláda České republiky zavázala příslušné správní úřady při rozhodování v řízeních podle horního zákona a zákona o hornické činnosti (např. změny dobývacího prostoru, povolení hornické činnosti, odpis zásob) omezit dobývání ložisek hnědého uhlí v Severočeské uhelné páni.

Tichá Tereza a kol.: Slovník pojmů užívaných v právu životního prostředí. 1. vydání. Praha: ABF – nakladatelství ARCH, 2004.

Ekologicky významný prvek 2019

Definice dle jiných právních předpisů

Druhem ekologicky významného prvku nebo jeho části v evidenci ekologicky významných prvků, který nelze vyhradit jako plochu v ekologickém zájmu, je krajinný sad.

Druhem ekologicky významného prvku nebo jeho části v evidenci ekologicky významných prvků, který lze vyhradit jako plochu v ekologickém zájmu, je

a) krajinný prvek, kterým je

1. mez,
2. terasa,
3. travnatá údolnice,
4. skupina dřevin,
5. stromořadí,
6. solitérní dřevina,
7. příkop, a
8. mokřad,

b) plocha s rychle rostoucími dřevinami pěstovanými ve výmladkových plantážích podle § 3 odst. 10, nebo

c) zalesněná půda podle § 3 odst. 12.

Nařízení vlády č. 307/2014 Sb. O stanovení podrobností evidence využití půdy podle užívatelských vztahů.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Nejmenší část základní skladebné jednotky ÚSES, kterou je ekologicky významný segment krajiny. Je to území, které je tvořeno, nebo v němž převažují relativně ekologicky stabilnější ekosystémy, tj. takové, které se vyznačují trvalostí bioty a ekologickými podmínkami, umožňujícími existenci některých druhů přirozeného genofondu.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2018.

Ekologicky významný segment krajiny (EVSK)

Definice dle jiných právních předpisů

Ekologicky významný segment krajiny - EVSK - je základní skladebnou částí kostry ekologické stability. Je územím, které je tvořeno relativně ekologicky stabilnějšími ekosystémy. Vyznačuje se ekologickými podmínkami, umožňujícími trvalou existenci druhů přirozeného genofondu. Vybrané EVSK tvoří nejvýznamnější součást skladebných částí ÚSES. Ekologicky významný segment krajiny není definován zákonem, neboť jde o účelový pojem metodologického charakteru. Jeho zákonná ochrana je umožněna zejména institutem registrovaného významného krajinného prvku.

Metodická pomůcka ZP26/2012 pro vyjasnění kompetencí v problematice územních systémů ekologické stability.

Ekologie

Anglický překlad

Ecology

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Z řeckého oikos (dům), logos (věda, rozprava). Vědní disciplína z oblasti věd o životě (v užším slova smyslu a původně biologická disciplína) o vztazích mezi organismy navzájem (jedinci), mezi skupinami organismů (populacemi a společenstvy) a mezi organismy a jejich abiotickým neboli anorganickým prostředím (fyzikálněchemickými faktory). Příklady definic: Ekologie je věda zabývající se studiem vztahů mezi organismy a prostředím a mezi organismy navzájem (Haeckel, 1869); Ekologie je vědecké studium rozmístění a početnosti organismů (Andrewartha, 1961); Ekologie je vědní disciplína studující vztahy, které určují početnost a rozmístění organismů (Krebs, 1972); Ekologie je věda o životním prostředí nebo biologie prostředí (Odum, 1977). V přeneseném významu (často nevhodně) je ekologie pokládána za studium ochrany životního prostředí. Jako ekolog je pak označován jak odborník, tak i aktivista zabývající se o ochranou životního prostředí. Podobně adjektivum ekologický je považováno za synonymum pro příznivý životnímu prostředí. V odborném (technickém) textu se doporučuje odlišovat, pokud to jde, adj. ekologický od environmentální, případně ekologie od nauky o životním prostředí, či od ochrany životního prostředí.

Braniš, Martin a kol.: Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

termín vznikl složením řeckých slov oikos (dům), logos (věda, rozprava). Ekologie je věda zabývající se studiem vztahu mezi organismy a prostředím a

mezi organismy navzájem. V přeneseném významu je ekologie považována za studium ochrany životního prostředí.

Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: *Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.*

Věda studující organismy, jejich populace, vztahy populací a společenstev, vztahy organismů a jejich životního prostředí. Viz též ekosystém
Pásková, Martina - Zelenka, Josef. *Výkladový slovník cestovního ruchu. Praha: MMR, 2002.*

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Nauka o vztazích mezi živými organismy a jejich prostředím. (ČSN 83 9001 - Sadovnictví a krajinářství - Základní odborné termíny a definice)
Oberstein, Ivo, Cach, Jan: *Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.*

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Nauka o vztazích mezi organismy a prostředím, v němž žijí, a vztazích organismů k sobě navzájem.
Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

Ekonomie

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Věda, která zkoumá, jak různé společnosti užívají vzácné (omezené a nestejně rozložené) zdroje k výrobě užitečných komodit a jak jsou tyto zdroje rozdělovány mezi různé skupiny lidí ve společnosti. Je to věda, která též studuje obchod mezi skupinami lidí, národy či státy a pomáhá objasnit, proč státy některé statky vyváží a jiné dovážejí a analyzuje účinky vytváření ekonomických bariér na hranicích států (státních seskupení). Ekonomie je také věda o penězích, bankovníctví, kapitálu, zisku a bohatství. Souvislosti ekonomických a ekologických principů se v současnosti promítají v konceptu trvale udržitelného rozvoje (viz).

Braniš, Martin a kol.: *Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.*

Ekosystém

Anglický překlad

Ecosystem

Definice dle jiných právních předpisů

(1) Pro účely tohoto zákona se vymezují některé základní pojmy takto

l) ekosystém je funkční soustava živých a neživých složek životního prostředí, jež jsou navzájem spojeny výměnou látek, tokem energie a předáváním informací a které se vzájemně ovlivňují a vyvíjejí v určitém prostoru a čase.

Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, § 3.

§ 3

Ekosystém je funkční soustava živých a neživých složek životního prostředí, jež jsou navzájem spojeny výměnou látek, tokem energie a předáváním informací a které se vzájemně ovlivňují a vyvíjejí v určitém prostoru a čase.

Zákon č. 17/1992 Sb., o životním prostředí, ve znění pozdějších předpisů.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Funkční soustava živých i neživých složek životního prostředí, které jsou navzájem spojeny výměnou látek, tokem energie a předáváním informací a které se navzájem ovlivňují a vyvíjejí v určitém prostoru a čase.

Ekosystém bývá také definován jako základní jednotka biosféry složená ze živých organismů (rostlin, živočichů, mikroorganismů) a okolního abiotického prostředí (fyzikálněchemických faktorů). Pro každou takovou jednotku (soustavu) platí, že tok energie vede ke zřetelně definované trofické (potravní) struktuře, biotické rozmanitosti, koloběhu látek (k výměně látek mezi živými a neživými složkami) a výměně informace uvnitř této soustavy. Primárním zdrojem energie ekosystémů je Slunce.

Braniš, Martin a kol.: *Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.*

Rozsáhlá část biosféry, zahrnující na sobě závislé rostliny a zvířata (flóru a faunu) a jejich fyzikální a chemické prostředí, resp. funkční soustava živých a neživých složek životního prostředí, jež jsou navzájem spojeny výměnou látek, tokem energie a předáváním informací a které se vzájemně ovlivňují a vyvíjejí v určitém prostoru a čase. (Zákon o životním prostředí č. 17/1992 Sb., ve znění zákona č. 123/1998 Sb.).

Pásková, Martina - Zelenka, Josef. *Výkladový slovník cestovního ruchu. Praha: MMR, 2002.*

Ekosystémové služby 2023

Definice hlavní

Ekosystémové služby jsou přínosy, které mohou ekosystémy poskytovat lidem. Základní členění ekosystémových služeb je na zásobovací, regulační, kulturní a podpůrné služby.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2023.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Ekosystémové služby jsou přínosy, které poskytují ekosystémy lidem. Lze je klasifikovat a kategorizovat mnoha různými způsoby; lze je podrobněji členit a podle různých hledisek specifikovat.

Základní přehled ekosystémových služeb je členěn na zásobovací, regulační, kulturní a podpůrné služby.

Použití členění vychází z metodiky Millenium Ecosystem Assessment (2005).

Ekoton

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Přechodné pásmo mezi dvěma či více ekosystémy (např. les - louka, rybník - louka). Bývá obsazen druhy obou hraničních ekosystémů i druhy se zvláštní ekologickou valencí (ekotonové druhy).

Braniš, Martin a kol.: Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Ekotop (stanoviště, habitat)

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Charakteristický (též reprezentativní) výsek ekosystému definovaný jako: 1) Nejmenší prostorová jednotka krajiny určená abiotickými (klíma, podloží, topografie, půda) a biotickými (flóra, fauna) vlastnostmi, včetně antropogenních vlivů; Nebo: 2) souvislý prostor se souborem lokalit považovaných (na základě stanovených kritérií) za ekologicky homogenní; Nebo 3) Územně nesouvisející soubor lokalit s nepodstatně odlišnými (velmi podobnými, "stejnými") charakteristikami. Termín je často užíván spíše v krajinné ekologii a jejích aplikacích ÚSES, spíše než v klasické ekologii. Z hlediska klasické ekologie je ekotop souborem dvou složek klimatopu a edafotopu, přičemž klimatop je chápán jako režim fyzikálních a chemických faktorů v atmosféře a edafotop jako režim fyzikálních a chemických faktorů v substrátu (hominy, půda, voda).

Braniš, Martin a kol.: Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Základní abiotická územní jednotka, geograficky dále nedělitelná, vyznačující se stejnými půdními, klimatickými a tvarovými znaky. (Zásady a pravidla územního plánování. Názvosloví. Brno: VÚVA, 1979.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Základní abiotická územní jednotka, geograficky dále nedělitelná, vyznačující se stejnými půdními, klimatickými a tvarovými znaky.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

Ekoznačka 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Ekoznačení je pojem, používaný pro označování výrobků (a služeb), které jsou v průběhu celého životního cyklu šetrnější nejen k životnímu prostředí, ale i ke zdraví spotřebitele. Jejich kvalita přitom zůstává na velmi vysoké úrovni. Spotřební zboží (a služby) se označují logem, které spotřebiteli slouží jako jasná a srozumitelná informace, že u označeného výrobku (služby) bylo provedeno hodnocení nezávislou třetí stranou.

Ekumena 2016

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Ekumena je krajina trvale osídlená a využívaná člověkem.

Novotná, Dagmar: Úvod do pojmosloví krajiny. MŽP ve spolupráci s vydavatelstvím ENIGMA, 2001.

Ekvivalentní počet obyvatel 2016

Definice dle jiných právních předpisů

Rozumí se zde u kategorie čistímy odpadních vod vyjádřené v počtu ekvivalentních obyvatel.

Ekvivalentní obyvatel (EO) je definovaný produkcí znečištění 60 g BSK₅ za den. Počet ekvivalentních obyvatel se pro účel zařazení čistímy odpadních vod do velikostní kategorie vypočítává z maximálního průměrného týdenního zatížení na přítoku do čistímy odpadních vod během roku s výjimkou neobvyklých situací, přívalových dešťů a povodní.

Nařízení vlády 61/2003 Sb., o ukazatelích a hodnotách přípustného znečištění povrchových vod a odpadních vod, náležitostech povolení k vypouštění odpadních vod do vod povrchových a do kanalizací a o citlivých oblastech, ve znění pozdějších předpisů

Příloha A Městské odpadní vody 1).

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Vyjádření velikosti znečištění, zvláště průmyslovými odpadními vodami, pomocí fiktivního počtu osob, které by vyprodukovaly stejné množství znečištění podle daného kritéria, jako porovnávané odpadní vody.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Elektrárna

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Komplex zařízení sloužící k výrobě elektrické energie. V elektrárnách probíhá transformace tepelné, jaderné, vodní, nebo větrné energie na energii elektrickou.

Slovníček pojmů. Bmo: Teplárny Bmo, 2015

Elektrárna vodní 2019

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Elektrárna využívající vodní energie k výrobě elektrické energie.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Elektrická stanice 2017

Definice dle jiných právních předpisů

Elektrickou stanicí se zde rozumí soubor staveb a zařízení elektrizační soustavy, který umožňuje transformaci, kompenzaci, přeměnu nebo přenos a distribuci elektřiny, včetně prostředků nezbytných pro zajištění jejich provozu.

Zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2, odst. 2 písm. a3.

Elektrizační soustava 2017

Definice dle jiných právních předpisů

Elektrizační soustavou se zde rozumí vzájemně propojený soubor zařízení pro výrobu, přenos, transformaci a distribuci elektřiny, včetně elektrických přípojek, přímých vedení, a systémy měřicí, ochranné, řídicí, zabezpečovací, informační a telekomunikační techniky, a to na území České republiky,

Zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2, odst. 2 písm. a4.

Elektronické komunikační zařízení 2017

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Jedná se o technické zařízení pro vysílání, přenos, směřování, spojování nebo příjem signálů prostřednictvím elektromagnetických vln a to:

1. vysílací nebo přijímací radiokomunikační zařízení veřejné (komunikační) sítě;
2. vysílací nebo přijímací radiokomunikační zařízení neveřejné (komunikační) sítě;
3. radioreléové spoje veřejné i neveřejné telekomunikační sítě.

Ministerstvo pro místní rozvoj. Standard sledovaných jevů pro územně analytické podklady obcí. [online]. Praha. 2016. [cit. 2017-03-06].

Elektřina z obnovitelných zdrojů

Definice dle jiných právních předpisů

* Pro účely tohoto zákona se rozumí elektřinou z obnovitelných zdrojů elektřina vyrobená v zařízeních, která využívají pouze obnovitelné zdroje, a také část elektřiny vyrobené z obnovitelných zdrojů v zařízeních, která využívají i neobnovitelné zdroje energie.

Zákon č. 180/2005 Sb., o podpoře výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů energie a o změně některých zákonů (zákon o podpoře využívání obnovitelných zdrojů), ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. b. (Zrušen)

Emise - znečišťování ovzduší

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se rozumí znečišťováním (emisí) vnášení jedné nebo více znečišťujících látek do ovzduší.

Zákon č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. c.

Pro účely tohoto zákona se rozumí emisí přímé nebo nepřímé vypouštění látek, šíření vibrací a vyzařování hluku, tepla nebo jiných forem neionizujícího záření ze zařízení do životního prostředí.

Zákon č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci a omezení znečištění, o integrovaném registru znečišťování a o změně některých zákonů (zákon o integrované prevenci), ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. c.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Vypouštění nebo únik znečišťujících látek do prostředí (tzv. primární znečištění). Z pohledu měřitelnosti se jedná o množství příměsí vstupující (tedy v okamžiku vstupu) za jednotku času do prostředí (vody, ovzduší) ze zdroje znečištění (v g, kg, t za s, min, hod, rok). Sekundární znečištění, čili přítomnost znečišťující látky v ovzduší (vodě) nebo její vznik v ovzduší (vodě) v důsledku chemických a fyzikálních pochodů.

Braniš, Martin a kol.: Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Obecně, znamená vydávání, vysílání nebo vyzařování (např. uvolňování částic, vydávání do oběhu), speciálně pak znamená množství znečišťujících příměsí, dostávajících se z určitého zdroje do ovzduší.

Emise přijímané zájmovým místem (objektem) bývají označovány jako imise.

Množství emisí musí být obvykle omezeno (limitováno) právními předpisy a souvisejícími standardy (normami). V ČR se, pro stanovení emisních limitů provozování stacionárních zdrojů znečišťování a ochrany ovzduší rozumí: hmotnostním tokem emise, množství znečišťující látky odváděné ze stacionárního zdroje do vnějšího ovzduší, vyjádřené v hmotnostních jednotkách za jednotku času, které vyjadřuje míru vlivu zdroje znečišťování na ovzduší; hmotnostní koncentraci emise, množství znečišťující látky vyjádřené v hmotnostních jednotkách v jednotce objemu nosného plynu, které určuje kvalitu technologického procesu z hlediska ochrany ovzduší; měřením emisí, stanovení hmotnostních toků na základě změřených hodnot hmotnostních koncentrací emisí, popř. i objemového průtoku plynu, který znečišťující látku unáší; výpočtem emisí, stanovení hmotnostních toků emisí látkovou bilancí technologického procesu nebo pomocí emisních faktorů; emisním faktorem, poměr hmotnosti do ovzduší přecházející znečišťující látky ke hmotnosti paliva nebo k množství tepla, taková v důsledku technické závady vzniklá odchylka od normálního provozu, která je popsána v místním provozním předpisu, včetně lhůty pro její odstranění, při níž souvisle do doby jejího odstranění nemohou být dodrženy emisní limity; havárie zdroje znečišťování, nenadálý nebo neočekávaný stav, při němž bezprostředně vzrostou emise znečišťujících látek a zdroj nelze zpravidla regulovat ani nastavit běžnými technickými postupy; palivem, jakýmkoliv tuhým, kapalným nebo plynným spalitelným materiálem, s výjimkou odpadu, pokud je spalován za účelem získání v něm obsažené energie v zařízení k tomu účelu vyrobeném nebo odborně přizpůsobeném.

Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Šíření látek do ovzduší a šíření škodlivých vlivů do prostředí.

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Návosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Definice dle jiných právních předpisů

* Pro účely tohoto zákona v oblasti ochrany ovzduší se rozumí znečišťováním ovzduší vnášení jedné nebo více znečišťujících látek do ovzduší v důsledku lidské činnosti vyjádřené v jednotkách hmotnosti za jednotku času.

Zákon č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší a o změně některých dalších zákonů (zákon o ochraně ovzduší), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 1 písm. c. (Zrušen)

Emisní faktor 2019

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely této vyhlášky se rozumí emisním faktorem měrná výrobní emise typická pro určitou skupinu stacionárních zdrojů.

Vyhláška č. 415/2012 Sb. ze dne 21. listopadu 2012 o přípustné úrovni znečišťování a jejím zjišťování a o provedení některých dalších ustanovení zákona o ochraně ovzduší, § 2 b.

Emisní hmotnostní tok

Definice dle jiných právních předpisů

* Pro účely této vyhlášky se rozumí emisním hmotnostním tokem - podíl hmotnosti znečišťující látky odváděné ze zdroje do vnějšího ovzduší (dále jen "ovzduší") a času, po který je tato látka odváděna, vyjádřený v hmotnostních jednotkách za jednotku času; je jím popsána míra vlivu zdroje na kvalitu ovzduší.

Vyhláška č. 356/2002 Sb., kterou se stanoví seznam znečišťujících látek, obecné emisní limity, způsob předávání zpráv a informací, zjišťování množství vypouštěných znečišťujících látek, tmavosti kouře, přípustné míry obtěžování zápachem a intenzity pachů, podmínky autorizace osob, požadavky na vedení provozní evidence zdrojů znečišťování ovzduší a podmínky jejich uplatňování, ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. e. (Zrušena)

Emisní limit

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se rozumí emisním limitem nejvýše přípustné množství znečišťující látky nebo skupiny znečišťujících látek vnášené do ovzduší ze stacionárního zdroje.

Zákon č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. i.

Pro účely tohoto zákona se rozumí emisním limitem nejvýše přípustná emise znečišťujících látek vyjádřená množstvím, koncentrací, hmotnostním tokem nebo jinou specifickou veličinou, která nesmí být během jednoho či několika časových období překročena; emisní limity mohou být též stanoveny pro určité skupiny, druhy či kategorie látek, zejména pro ty, které jsou uvedeny v příloze č. 2 k tomuto zákonu, § 2.

Zákon č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci a omezení znečištění, o integrovaném registru znečišťování a o změně některých zákonů (zákon o integrované prevenci), ve znění pozdějších předpisů písm. d.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Je nejvýše přípustné množství znečišťující látky vypouštěné do ovzduší ze zdroje znečišťování vyjádřené jako hmotnostní nebo objemová koncentrace znečišťující látky v odpadních plynech nebo hmotnostní tok znečišťující látky za jednotku času nebo hmotnostní množství znečišťující látky vztahované na jednotku produkce (termínu se zřídka používá i pro znečištění vody).

Braniš, Martin a kol.: Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Definice dle jiných právních předpisů

* § 2

Základní pojmy

(1) Pro účely tohoto zákona v oblasti ochrany ovzduší se rozumí

e) emisním limitem nejvýše přípustné množství znečišťující látky nebo stanovené skupiny znečišťujících látek nebo pachových látek vypouštěné do ovzduší ze zdroje znečišťování ovzduší vyjádřené jako hmotnostní koncentrace znečišťující látky v odpadních plynech nebo hmotnostní tok znečišťující látky za jednotku času nebo hmotnost znečišťující látky vztahované na jednotku produkce nebo lidské činnosti nebo jako počet pachových jednotek na jednotku objemu nebo jako počet částic znečišťující látky na jednotku objemu.

Zákon č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší a o změně některých dalších zákonů (zákon o ochraně ovzduší), ve znění pozdějších předpisů. (Zrušen)

Emisní limity obecné 2018

Definice dle jiných právních předpisů

Přípustná úroveň znečišťování

(1) Přípustná úroveň znečišťování je určena emisními limity, emisními stropy, technickými podmínkami provozu a přípustnou tmavostí kouře.

(2) Emisní limity musí být dodrženy na každém komínovém průduchu nebo výduchu do ovzduší. Emisní limity se dělí na

a) obecné emisní limity stanovené prováděcím právním předpisem pro znečišťující látky a jejich skupiny a
b) specifické emisní limity stanovené prováděcím právním předpisem nebo v povolení podle § 11 odst. 2 písm. d) pro stacionární zdroj.
(3) Pokud je pro stacionární zdroj stanoven jeden nebo více specifických emisních limitů nebo jeden nebo více emisních stropů, nevztahují se na něj obecné emisní limity. Specifický emisní limit stanovený v povolení provozu podle § 11 odst. 2 písm. d) nesmí být stejný nebo vyšší než specifický emisní limit stanovený prováděcím právním předpisem pro daný stacionární zdroj.
(9) Ministerstvo životního prostředí (dále jen „ministerstvo“) vyhláškou stanoví obecné a specifické emisní limity, způsob stanovení specifických emisních limitů v povolení podle § 11 odst. 2 písm. d) pro látky obtěžující zápachem, technické podmínky provozu stacionárních zdrojů a činností nebo technologií souvisejících s provozem stacionárního zdroje, způsob stanovení emisních stropů a emisních limitů, podmínky, za kterých jsou považovány za plněné, a přípustnou tmavost kouře, způsob jejího zjišťování a podmínky, za kterých je považována za plněnou.
Zákon 201/2012 Sb. ze dne 2. května 2012 o ochraně ovzduší, § 4 odst. 1, 2, 3, 9.

* Obecné emisní limity znečišťujících látek a jejich stanovených skupin a přípustná tmavost kouře a emisní limity jsou uvedeny v přílohách č. 1 a č. 2 k této vyhlášce.

Vyhláška č. 356/2002 Sb., kterou se stanoví seznam znečišťujících látek, obecné emisní limity, způsob předávání zpráv a informací, zjišťování množství vypouštěných znečišťujících látek, tmavosti kouře, přípustné míry obtěžování zápachem a intenzity pachů, podmínky autorizace osob, požadavky na vedení provozní evidence zdrojů znečišťování ovzduší a podmínky jejich uplatňování, ve znění pozdějších předpisů, § 5 odst. 1. (Zrušena)

Emisní limity specifické 2018

Definice dle jiných právních předpisů

Přípustná úroveň znečišťování

(1) Přípustná úroveň znečišťování je určena emisními limity, emisními stropy, technickými podmínkami provozu a přípustnou tmavostí kouře.
(2) Emisní limity musí být dodrženy na každém komínovém průduchu nebo výduchu do ovzduší. Emisní limity se dělí na
a) obecné emisní limity stanovené prováděcím právním předpisem pro znečišťující látky a jejich skupiny a
b) specifické emisní limity stanovené prováděcím právním předpisem nebo v povolení podle § 11 odst. 2 písm. d) pro stacionární zdroj.
(3) Pokud je pro stacionární zdroj stanoven jeden nebo více specifických emisních limitů nebo jeden nebo více emisních stropů, nevztahují se na něj obecné emisní limity. Specifický emisní limit stanovený v povolení provozu podle § 11 odst. 2 písm. d) nesmí být stejný nebo vyšší než specifický emisní limit stanovený prováděcím právním předpisem pro daný stacionární zdroj.
(9) Ministerstvo životního prostředí (dále jen „ministerstvo“) vyhláškou stanoví obecné a specifické emisní limity, způsob stanovení specifických emisních limitů v povolení podle § 11 odst. 2 písm. d) pro látky obtěžující zápachem, technické podmínky provozu stacionárních zdrojů a činností nebo technologií souvisejících s provozem stacionárního zdroje, způsob stanovení emisních stropů a emisních limitů, podmínky, za kterých jsou považovány za plněné, a přípustnou tmavost kouře, způsob jejího zjišťování a podmínky, za kterých je považována za plněnou.
Zákon 201/2012 Sb. ze dne 2. května 2012 o ochraně ovzduší, § 4 odst. 1, 2, 3, 9.

Emisní strop

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se rozumí emisním stropem nejvýše přípustné množství znečišťující látky vnesené do ovzduší za kalendářní rok.
Zákon č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. j.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Emisní strop je nejvyšší přípustná úhnná emise znečišťující látky nebo stanovené skupiny znečišťujících látek vznikající v důsledku lidské činnosti vyjádřená v hmotnostních jednotkách za období 1 roku ze všech zdrojů znečišťování ovzduší, z jejich vymezené skupiny nebo z jednotlivého zdroje znečišťování ovzduší na vymezeném území.

Tichá Tereza a kol.: Slovník pojmů užívaných v právu životního prostředí. 1. vydání. Praha: ABF – nakladatelství ARCH, 2004.

Definice dle jiných právních předpisů

* § 2

Základní pojmy

(1) Pro účely tohoto zákona v oblasti ochrany ovzduší se rozumí
f) emisním stropem nejvyšší přípustná úhnná emise znečišťující látky nebo stanovené skupiny znečišťujících látek vznikající v důsledku lidské činnosti vyjádřená v hmotnostních jednotkách za období 1 roku ze všech zdrojů znečišťování ovzduší, z jejich vymezené skupiny nebo z jednotlivého zdroje znečišťování ovzduší na vymezeném území.

Zákon č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší a o změně některých dalších zákonů (zákon o ochraně ovzduší), ve znění pozdějších předpisů. (Zrušen)

Endemit, endemický druh 2016

Anglický překlad

Endemic species, endemical

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Endemit je živočišný nebo rostlinný druh žijící pouze na geograficky nebo přírodními podmínkami specifickém stanovišti, druh úzce specializovaný. Řada ohrožených druhů patří mezi druhy endemické.

Pásková, Martina - Zelenka, Josef. Výkladový slovník cestovního ruchu. Praha: MMR, 2002.

Energetická koncepce 2019

Definice dle jiných právních předpisů

Strategický dokument vyjadřující cíle (státu, kraje, hl. m. Prahy nebo obce) v nakládání s energií v souladu se zásadami trvale udržitelného rozvoje, zajištěním bezpečnosti dodávek energie, konkurenceschopnosti hospodářství a sociální přijatelnosti pro obyvatelstvo; přijímána na období 25 let.

§ 3,4 zákona č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií

Energetická náročnost budovy 2016

Definice dle jiných právních předpisů

Energetickou náročností budovy se zde rozumí vypočtené množství energie nutné pro pokrytí potřeby energie spojené s užíváním budovy, zejména na vytápění, chlazení, větrání, úpravu vlhkosti vzduchu, přípravu teplé vody a osvětlení.

Zákon č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií, ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 1 písm. f).

Energetické hospodářství

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se rozumí energetickým hospodářstvím soubor technických zařízení a budov sloužících k nakládání s energií.

Zákon č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií, ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. d.

Energetický audit 2016

Definice dle jiných právních předpisů

Energetickým auditem se zde rozumí písemná zpráva obsahující informace o stávající nebo předpokládané úrovni využívání energie v budovách, v energetickém hospodářství, v průmyslovém postupu a energetických službách s popisem a stanovením technicky, ekologicky a ekonomicky efektivních návrhů na zvýšení úspor energie nebo zvýšení energetické účinnosti včetně doporučení k realizaci.

Zákon č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií, ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 1 písm. n).

Energetický posudek 2019

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Energetický posudek je komplexní rozbor nemovitosti z hlediska hospodaření s energiemi, včetně návrhu a cenového ohodnocení jednotlivých úprav, které povedou ke snížení energetické náročnosti budovy. Povinnost zpracovávat energetický posudek ukládá novela zákona č. 318/2012 Sb. Energetický posudek je součástí Průkazu energetické náročnosti budovy (PENB).

Energetický posudek je zpracován na základě předem daných parametrů daného projektu, tím se liší od energetického auditu. Náležitosti energetického posudku upravuje vyhláška č. 480/2012 Sb.

Internet, 2019 [cit. 3. 10. 2019]. Dostupné z URL: < <https://www.usetreno.cz/slovník-pojmu/energeticky-posudek/> >.

Energetický štítek budovy (bytu) 2019

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Energetický štítek budovy neboli průkaz energetické náročnosti budovy (PENB) udává, kolik daná budova při svém provozu spotřebuje energie. Zahnuje veškerou spotřebu energie od vytápění přes větrání a chlazení, ohřev teplé vody až po osvětlení. Na základě štítku tak lze jednoduše zjistit, zda je budova hospodárná, či je naopak její provoz energeticky náročný.

Od 1.1.2013 je energetický štítek povinný pro všechny nové stavby a rovněž se týká starších nemovitostí, pokud je majitel chce prodat. Nezáleží přitom na typu a funkci stavby – povinnost platí pro rodinné i bytové domy, stejně jako pro administrativní a průmyslové budovy. Zákon dále vyžaduje doložení energetického štítku i při větších stavebních úpravách již dokončených budov s celkovou podlahovou plochou nad 1000 m², které ovlivní jejich energetickou náročnost. Průkaz má platnost 10 let a vypracovat ho může pouze energetický auditor nebo osoba autorizovaná podle zvláštního právního předpisu.

Internet, 2019 [cit. 3. 10. 2019]. Dostupné z URL: < <https://www.usetreno.cz/slovník-pojmu/energeticky-stitek-budovy/> >.

Energetický úsporný stavby 2020

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Energeticky úsporné domy se často ztotožňují s domy nízkoenergetickými a pasivními. Všem těmto typům staveb jsou společné snahy snížit jejich energetickou náročnost, především v podobě snížení nákladů na vytápění. Rozdílná je však míra této snahy. Zatímco průměrné energeticky úsporné domy si vystačí se zhruba 50 kWh/m² obytné plochy za rok, nízkoenergetické domy se se spotřebou pohybují kolem 35 kWh/m² a pasivní domy si vystačí dokonce s 15 kWh/m². Oproti běžným domům je úspora energií v těchto energeticky úsporných zhruba třetinová.

Energeticky úsporný dům se většinou na první pohled moc neliší od toho běžného. Vytápěn je buď centrálně, anebo vlastním kotlem na tuhá, plynná či kapalná paliva. Jiné nebývá ani dispoziční řešení a podobné je i množství a velikost oken. Běžný dům však převyšuje v tepelněizolačních vlastnostech obalových konstrukcí. Jinak by se ani spotřeba energie nemohla dostat na výše uvedenou hodnotu. K dosažení těchto tepelněizolačních vlastností bývá zpravidla nutné přistoupit k výměně oken a zateplení fasády, podlah a stropů.

Internet, 2019 [cit. 2. 10. 2019]. Dostupné z URL: < <https://www.usetreno.cz/slovník-pojmu/energeticky-uspome-domy/> >.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Energeticky úsporné jsou stavby, jejichž energetická náročnost je významně nižší, než je běžný standard. Nízká energetická náročnost stavby je závislá na jejím architektonicko-technickém řešení, aplikovaných technologiích a použitých materiálech.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2020.

Energie

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Energie je schopnost dané fyzikální soustavy konat práci (en = v, ergon = práce). Práci nelze zajistit bez dodávky energie. K udržování lidské civilizace a ekosystému je třeba neustálého přísunu energie. V praxi se rozlišuje energie potenciální (voda v přehradě), energie kinetická (energie větru), energie tepelná, chemická (v biomase), energie elektrická. Základní jednotkou energie je Joule (J), starší jednotkou cal (= 4,184 J). Hlavním zdrojem energie na Zemi je sluneční záření.

Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Environmental Impact Assessment (EIA)

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Hodnocení (posuzování) vlivů na životní prostředí. Formalizovaný a veřejně kontrolovatelný proces hodnocení (identifikace a predikce) dopadu plánované lidské činnosti (průmyslových, zemědělských, dopravních a jiných staveb, koncepcí a záměrů) na životní prostředí, lidské zdraví, životní pohodu, kultury a historické památky, krajinu, infrastrukturu atd. EIA má též za cíl srozumitelně, věcně a stručně informovat veřejnost o výsledcích procesu hodnocení. EIA je mezinárodně rozšířený proces, zakotvený v zákonech.

Braniš, Martin a kol.: Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Mezinárodně přijímaná metoda komplexního posuzování vlivů velkých staveb na životní prostředí s cílem zvolit variantu s nejnižším vlivem (včetně varianty nulové).

Pásková, Martina - Zelenka, Josef. Výkladový slovník cestovního ruchu. Praha: MMR, 2002.

Řízení, jemuž podléhají záměry vymezené zákonem, jejichž provedení by mohlo závažně ovlivnit životní prostředí. Účelem procesu je získat objektivní odborný podklad pro vydání rozhodnutí, popřípadě opatření podle zvláštních právních předpisů.

Viz zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí...

Tichá Tereza a kol.: Slovník pojmů užívaných v právu životního prostředí. 1. vydání. Praha: ABF – nakladatelství ARCH, 2004.

Environmentálně citlivá oblast 2016

Anglický překlad

Environmentally sensitive area

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Environmentálně citlivá oblast je území, na němž se vyskytují vzácné ekosystémy, zvláště citlivé k vlivům lidí - zimoviště ptáků, lokality se vzácnými nebo ohroženými druhy flóry nebo fauny, neobvyklé přírodní útvary, historicky významné části kulturní krajiny aj.

Pásková, Martina - Zelenka, Josef. Výkladový slovník cestovního ruchu. Praha: MMR, 2002.

Environmentální

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Týkající se životního prostředí.
Internet 2006. ABZ slovník cizích slov.

Environmentální indikátory

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Vybrané mezinárodně srovnatelné základní ukazatele kvality životního prostředí, které poskytnou (podobně jako ukazatele ekonomické o stavu hospodářství) obraz o stavu složek životního prostředí a jeho znečištění či degradaci (ovzduší, voda, půda, hominové prostředí, chráněná území...) v té které zemi (regionu, společenství...). Jedná se především o soubor několika desítek ukazatelů schválených a vykazovaných členy OECD (např. emise CO₂, SO₂, NO_x, kvalita vody, čištění odpadních vod, produkce a zpracování odpadů...).

Braniš, Martin a kol.: Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Mezinárodně srovnatelné základní ukazatele kvality životního prostředí, poskytující informaci o stavu složek životního prostředí a jeho znečištění či degradaci (ovzduší, voda, půda, hominové prostředí, chráněná území) v jednotlivé zemi, regionu či společenství. Soubor několika desítek ukazatelů, schválených a vykazovaných členy OECD.

Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Epizoda sucha 2020

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Epizoda sucha je ucelené období, v němž daný index sucha vykazuje hodnoty pro vymezení sucha.

Meteorologický slovník, 2020 [cit. 21. 10. 2020]. Dostupné z URL: < <http://slovník.cmes.cz/vyklad/cs/s> >.

Eroze

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Eroze je proces, při kterém dochází k odnášení geologického materiálu ze zemského povrchu působením vody, větru, mrazu a dalších fyzikálních činitelů prostředí. Proces eroze je urychlován lidskou činností (odlesňováním, pastvou, těžbou, agrotechnickými postupy aj.).

Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Eroze půdy

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Je vodní nebo větrné rozrušování půdy a její odnos na jiná místa, kde se ukládá.

Tichá Tereza a kol.: Slovník pojmů užívaných v právu životního prostředí. 1. vydání. Praha: ABF – nakladatelství ARCH, 2004.

Erozně uzavřený celek 2021

Definice dle jiných právních předpisů

Erozně uzavřeným celkem se pro účely této vyhlášky rozumí souvislé území zemědělské půdy, v rámci něhož dochází k lokálně uzavřenému eroznímu procesu, ohraničené rozvodnicí, na které vzniká povrchový odtok, a hranicí, kde je povrchový odtok přerušen,

Vyhláška 240/2021 Sb., o ochraně zemědělské půdy před erozí § 2, písm. c).

Erozní proces 2021

Definice dle jiných právních předpisů

Erozním procesem se pro účely této vyhlášky rozumí uvolnění, transport a ukládání transportované půdy.

Vyhláška 240/2021 Sb., o ochraně zemědělské půdy před erozí § 2, písm. d).

Erozní událost 2021

Definice dle jiných právních předpisů

Erozní události se pro účely této vyhlášky rozumí časově a prostorově vymezený děj, při němž dochází vlivem srážkové události k eroznímu procesu, a který je zaznamenán v monitoringu eroze zemědělské půdy,
Vyhláška 240/2021 Sb., o ochraně zemědělské půdy před erozí § 2, písm. e).

ESPON 2023

Definice dle jiných publikovaných zdrojů.

Anglický překlad

European Spatial Observation Network)

ESPON (European Spatial Observation Network) znamená česky Evropská monitorovací síť pro územní rozvoj a soudržnost. ESPON je výzkumným programem, který podporuje územní plánování a regionální rozvoj. Jeho cílem je poskytnout informace, analýzy, scénáře, mapy, databáze, indikátory aj., které přispívají k vyváženému rozvoji regionů či větších územních celků. Řídícím orgánem je Ministerstvo udržitelného rozvoje a infrastruktury se sídlem v Lucemburku. Národním koordinátorem za Českou republiku je Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, které pověřilo výkonem činnosti národního kontaktního místa Ústav územního rozvoje.

Program ESPON 2020 navazoval v období 2014-2020 na operační program ESPON 2013 realizovaný v období let 2007-2013. Program ESPON 2020 financovaný z prostředků Evropského fondu pro regionální rozvoj využily veřejné, veřejnoprávní i soukromé subjekty jak z členských států EU, tak i ze 4 partnerských zemí EU (Island, Lichtenštejnsko, Norsko a Švýcarsko). Program ESPON (2021-2027) pokračuje v konsolidaci monitorovací sítě (databáze) pro územní rozvoj a soudržnost a poskytuje k využití srovnatelná, systematická a spolehlivá data o území na celoevropské úrovni. Tematicky se program zaměřil na sociální, územní a ekonomické disparity, technologické, environmentální změny, na správu/spolupráci a budování kapacit. Všem zájemcům jsou veškerá data z projektů a informace o územní politice k dispozici zdarma na webových stránkách programu.

Zdroj: Ústav územního rozvoje, <https://www.uur.cz/mezinarodni-spoluprace/espon/>.

Estetické požadavky na využívání území 2017

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Jde o takové požadavky, které při zvoleném využívání území splní objektivní hodnoty krásy zahrnující složky přírodní i kulturní.
Ústav územního rozvoje. Brno, 2002.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Estetické požadavky na využívání území jsou součástí celkového pohledu na uspořádání prostředí v lidských sídlech a krajině. Jsou tedy součástí oborů architektura a urbanismus, jejichž posláním je vytvářet harmonické, pestré a přitažlivé prostředí pro život lidí. Požadavky, které vychází z komplexní analýzy území a ekologicky pojaté syntézy jeho přírodních, historických a kulturních hodnot. Dále také z potřeb ekonomických a technických možností společnosti, místních tradic a zvyklostí.
Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2017.

Etapa projektu 2016

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Etapa projektu je technicky, finančně a časově nezávislá fáze projektu, která je logicky kontrolovatelná a po níž může být proplacena část dotace. Projekt může, ale nemusí být rozdělen do jednotlivých etap.
Portál odboru strukturálních fondů, slovník pojmů, Ministerstvo vnitra, 2016 [cit. 18. 8. 2016].

Etapa výstavby, etapizace 2024

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

Obsah a struktura regulačního plánu

I. Regulační plán

(2) Je-li to účelné, textová část regulačního plánu dále obsahuje

c) stanovení pořadí změn v území (etapizaci).

Příloha č. 9 k zákonu č. 283/2021 Sb.

Definice dle Zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

Úkolem územního plánování je stanovovat pořadí provádění změn v území (etapizaci).

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 19 odst. 1 písm. f).

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Etapa výstavby je v dokumentaci stavby věcně a časově vymezená obvykle jako ucelená část stavby schopná samostatného užívání (provozu). Každá etapa výstavby pak zpravidla prochází všemi fázemi přípravy a realizace projektu spojeného s výstavbou.

Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

* V běžné praxi dlouhodobá tradice členění územně plánovací dokumentace na etapy (návrh, výhled) nemá oporu v předpisech stavebního práva, a ani dostatečně neumožňuje vyjádřit návaznosti jednotlivých změn v území, pořadí v jakém by k těmto změnám mělo docházet.

V současné právní úpravě se etapizace provádí pouze v grafické části územního plánu obce a regulačního plánu. Je vhodnější stanovovat ji pro každé vymezené zastavitelné území samostatně, např. v první etapě vybudování inženýrských sítí podmiňujících výstavbu, v druhé etapě výstavba na pozemcích navazujících na současnou zástavbu a stávající komunikace, ve třetí etapě výstavba nových místních komunikací a ve čtvrté etapě výstavba na zbývajících částí vymezeného zastavitelného území v předem určené lokalitě. Ne všechna zastavitelná území takovou etapizaci vyžadují.

Vymezení etapizace se zpracovává v samostatném výkresu poměrně zřídka, a to v územích se zvlášť složitou a komplikovanou problematikou.

Vzhledem k postupu vybavování území potřebnou infrastrukturou je možné v rámci etapizace stanovovat i priority zástavby některých lokalit a u jiných lokalit podmíněnost dokončením určité infrastruktury.

Tunka, Martin: Obsah územně plánovací dokumentace. 1. vydání. Praha: ABF, a.s., nakladatelství ARCH, edice STAVEBNÍ PRÁVO, 2003.

Euroregion 2016

Anglický překlad

Euroregion

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Euroregion je přeshraniční region na území členských států EU a států přidružených. Euroregiony jsou ustaveny pro podporu hospodářského a sociálního rozvoje v marginálních oblastech EU a přidružených států.

Pásková, Martina - Zelenka, Josef. Výkladový slovník cestovního ruchu. Praha: MMR, 2002.

Eutrofizace

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Proces obohacování vody a půdy živinami (obvykle dusičnany a fosfáty) do té míry, že tyto ekosystémy přestávají být omezeny nedostatkem těchto živin. Eutrofizace je přirozený proces probíhající v některých ekosystémech za normálních podmínek v dlouhých časových horizontech. Může být však urychlen lidskou činností (přehnojováním, vypouštěním splaškových vod, emisemi oxidů dusíku apod.). Rychlá, člověkem navozená eutrofizace, vyúsťuje ve vodním prostředí v bouřlivý rozvoj řas, jejichž biomasa je po odumření rozkládána bakteriemi za současné spotřeby kyslíku. To může vést k drastickému snížení koncentrace rozpuštěného kyslíku a k ochuzení života ve vodě. Eutrofizace půdy vede k rozšíření nitrofilních rostlin a k narušení původních společenstev.

Braniš, Martin a kol.: Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Evaluace 2016

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Evaluace neboli hodnocení je proces, který zkoumá nakládání s finančními prostředky veřejných rozpočtů a napomáhá tak hospodárnosti při jejich čerpání.

Hodnocení se provádí před zahájením programovacího období ex ante, během něho (ad hoc, ongoing nebo souhrnné) a po něm (ex post).

Portál odboru strukturálních fondů, slovník pojmů, Ministerstvo vnitra, 2016 [cit. 18. 8. 2016].

Evaluace ad hoc 2016

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Evaluace ad hoc se provádí během programovacího období v souvislosti s monitorováním operačních programů. Jedná se o jednu z podob průběžného hodnocení. Provádí se především v případě zjištění významného odklonu od původně stanovených cílů během monitorování.
Portál odboru strukturálních fondů, slovník pojmů, Ministerstvo vnitra, 2016 [cit. 18. 8. 2016].

Evaluace ex ante 2016

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Evaluace ex ante představuje předběžné hodnocení, které probíhá na začátku cyklu před přijetím programu. Jedná se také o kontrolu před započítím projektu. Kontroly ex-ante zjišťují připravenost projektu k realizaci a mají za úkol zachytit a odstranit případné chyby vzniklé před počátkem realizace.
Portál odboru strukturálních fondů, slovník pojmů, Ministerstvo vnitra, 2016 [cit. 18. 8. 2016].

Evaluace ex post 2016

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Evaluace ex post představuje následné hodnocení, které rekapituluje a posuzuje celý program po jeho skončení. Jedná se také o kontrolu po skončení projektu. Kontroly ex-post zjišťují, zda závazek, pro který byl projekt schválen, je plněn.
Portál odboru strukturálních fondů, slovník pojmů, Ministerstvo vnitra, 2016 [cit. 18. 8. 2016].

Evidence elektronických dokumentací 2024

Anglický překlad

Electronic Documentation Register

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

Informačními systémy veřejné správy ve věcech územního plánování a stavebního řádu (dále jen „informační systém stavební správy“) jsou
d) evidence elektronických dokumentací.

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 267, odst. 2, písm. d).

Evidence elektronických dokumentací

(1) Do evidence elektronických dokumentací se vkládá dokumentace pro povolení záměru, projektová dokumentace s výjimkou projektové dokumentace pro provádění stavby a výsledky zeměměřických činností, včetně souvisejících informací, za účelem plnění povinností podle tohoto zákona.

(2) Žadatel vloží projektovou dokumentaci nebo dokumentaci pro povolení záměru do evidence elektronických dokumentací prostřednictvím portálu stavebníka. Není-li elektronické podání, jehož přílohou je dokumentace pro povolení záměru, která nemusí být zpracována projektantem, učiněno prostřednictvím portálu stavebníka, vloží dokumentaci pro povolení záměru do evidence elektronických dokumentací stavební úřad nebo dotčený orgán, vůči kterému bylo podání učiněno.

(3) Stavební úřad dále vkládá do evidence elektronických dokumentací projektovou dokumentaci nebo dokumentaci pro povolení záměru ověřenou stavebním úřadem po nabytí právní moci rozhodnutí.

(4) Podrobnosti formy a způsobu vkládání projektové dokumentace a dokumentace pro povolení záměru, vedení evidence elektronických dokumentací, datovou strukturu, požadované formáty projektové dokumentace, formy a podmínky poskytování údajů z evidence elektronických dokumentací, dobu uchovávání údajů v evidenci elektronických dokumentací a datové rozhraní pro přístup do ní stanoví prováděcí právní předpis.

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 271.

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

(1) Evidenci elektronických dokumentací se rozumí informační systém veřejné správy, jehož správcem je ministerstvo a který umožňuje evidenci a ukládání jednoduchého technického popisu záměru s příslušnými výkresy, dokumentace pro vydání územního rozhodnutí, dokumentace pro uzavření veřejnoprávní smlouvy nahrazující územní rozhodnutí, projektové dokumentace, dokumentace podle § 105 odst. 4 až 8, dokumentace skutečného provedení stavby, dokumentace bouracích prací, dokumentace s vyznačením stávajícího a nového způsobu užívání jednotlivých místností a prostorů, geometrického plánu a dokumentace souladu prostorové polohy stavby s ověřenou projektovou dokumentací (dále jen "územní nebo stavební dokumentace") v elektronické podobě.

(2) Do evidence elektronických dokumentací se vloží územní nebo stavební dokumentace, která je přílohou

a) úkonu činěného v elektronické podobě v rámci územního nebo stavebního řízení nebo jiného postupu nebo b) rozhodnutí nebo jiného opatření v rámci územního nebo stavebního řízení nebo jiného postupu.

Evidence kulturních památek

Definice dle jiných právních předpisů

- (1) Kulturní památky se zapisují do Ústředního seznamu kulturních památek České republiky (dále jen "ústřední seznam"). Ústřední seznam vede odborná organizace státní památkové péče.
- (2) Krajské úřady a obecní úřady obcí s rozšířenou působností vedou seznamy kulturních památek svých územních obvodů. Zápisy do těchto seznamů provádějí podle výpisů z ústředního seznamu.
- (3) Odborná organizace státní památkové péče vyrozumí o zápisu kulturní památky do ústředního seznamu, jakož i o zrušení prohlášení věci za kulturní památku (§ 8), vlastníka kulturní památky, krajský úřad a obecní úřad obce s rozšířenou působností. Jde-li o nemovitou kulturní památku, vyrozumí kromě toho také stavební úřad. 1) U archeologického nálezů prohlášeného za kulturní památku vyrozumí též Archeologický ústav Akademie věd České republiky.
- (4) Odborná organizace státní památkové péče oznámí příslušnému katastrálnímu úřadu každé prohlášení nemovitosti za kulturní památku, jakož i každé zrušení tohoto prohlášení, jde-li o věc, která je předmětem evidence v katastru nemovitostí. (5) Vlastník kulturní památky je povinen oznámit odborné organizaci státní památkové péče každou změnu vlastnictví (správy, užívání) kulturní památky nebo její přemístění. Oznámení musí učinit vlastník kulturní památky nejpozději do třiceti dnů ode dne, kdy k takové změně došlo.
- (6) Podrobnosti o evidenci kulturních památek stanoví obecně závazný právní předpis.
- Zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, § 7.*

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Kulturní památky se zapisují do Ústředního seznamu kulturních památek České republiky. Ústřední seznam vede ústřední organizace státní památkové péče. Okresní úřady vedou seznamy kulturních památek svých územních obvodů, zápisy do těchto seznamů provádějí podle výpisů z ústředního seznamu. (Zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, § 7.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Evidence územně plánovací činnosti 2025

Anglický překlad

[Spatial Planning Activity Register](#)

Definice podle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, a jeho prováděcích vyhlášek

Národní geoportál územního plánování

- (1) Národní geoportál územního plánování, který je agendovým informačním systémem, slouží pro
- a) zveřejnění výstupů z územně plánovací činnosti,
 - b) zabezpečení přístupu k evidenci územně plánovací činnosti.

Zdroj: Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 269.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR

Evidence územně plánovací činnosti je veřejný registr pořizovaných a pořízených územně plánovacích podkladů a dokumentací a jejich změn.

Zdroj: Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2020.

Definice z dalších zdrojů

Evidence územně plánovací činnosti je prováděna na základě § 162 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu.

Postup orgánů územního plánování při evidenci je dále upraven Metodikou OÚP MMR pro postup orgánů územního plánování při evidenci územně plánovací činnosti.

Evidence územně plánovací činnosti má dvě relativně samostatné části:

- evidenci územně plánovací činnosti obcí,
- evidenci územně plánovací činnosti krajů.

Zdroj: ÚÚR / Evidence územně plánovací činnosti [cit. 11. 6. 2025].

Neplatné definice

- (1) Evidenci územně plánovací činnosti vede ministerstvo, popřípadě jím pověřená organizační složka státu a vkládá do ní data na návrh Ministerstva obrany.
- (2) Předmětem evidence územně plánovací činnosti jsou data o
 - a) územně plánovací dokumentaci a průběhu jejího pořizování,
 - b) zastavitelných plochách nad 10 ha a účelu jejichžití,
 - c) územních studiích.
- (3) Evidence územně plánovací činnosti se zveřejňuje způsobem umožňujícím dálkový přístup.
- (4) Krajský úřad, popřípadě jím pověřené úřady územního plánování, vkládá data do evidence územně plánovací činnosti za svůj správní obvod.
- (5) Úřad územního plánování podává krajskému úřadu návrhy na vložení dat do evidence územně plánovací činnosti za svůj správní obvod.
- (6) Obecní úřad, který splňuje podmínky pro výkon pořizovatele, podává krajskému úřadu návrhy na vložení dat do evidence územně plánovací činnosti.
- (7) Obsahové náležitosti podkladů pro evidenci územně plánovací činnosti stanoví prováděcí právní předpis.

Zdroj: Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 162.

(1) Podkladem pro zápis do evidence územně plánovací činnosti jsou průběžně vyplňované registrační listy územně plánovací dokumentace a územní studie.

- (2) Formuláře registračních listů jsou obsahem příloh č. 14 až 18 k této vyhlášce.

Zdroj: Vyhláška č. 500/2006 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a způsobu evidence územně plánovací činnosti, ve znění pozdějších předpisů, § 22.

Evidence územně plánovací dokumentace

Anglický překlad

Planning Documentation Filing

Neplatná definice

Schválený územní plán velkého územního celku se ukládá u jeho pořizovatele (Ministerstvo pro místní rozvoj), který místo uložení oznámí dotčeným obcím a stavebním úřadům.

Schválený územní plán obce či regulační plán se ukládá u obce, pro kterou byl pořízen.

Zdroj: Česko-rakousko-slovenská příručka územně plánovací terminologie. Hannover: Akademie für Raumforschung und Landesplanung, 2000. (Českou část zpracoval ÚÚR Bmo.)

Evidence územních a stavebních řízení a jiných postupů 2024

Anglický překlad

Construction Procedures Register

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

Evidence stavebních postupů

(1) Evidence stavebních postupů slouží stavebnímu úřadu a dotčenému orgánu, který činí úkony podle jiného právního předpisu sloužící jako podklad pro vydání rozhodnutí v řízení podle tohoto zákona, k ukládání

- a) podání a jiných písemností,
- b) rozhodnutí a jiných úkonů stavebního úřadu nebo dotčeného orgánu,
- c) informací o oprávněné úřední osobě nebo osobách.

(2) Evidence stavebních postupů dále slouží vlastníkovidopravní nebo technické infrastruktury k doručování vyjádření z hlediska možnosti a způsobu napojení záměru nebo k podmínkám dotčených ochranných a bezpečnostních pásem.

(3) Prováděcí právní předpis stanoví

- a) údaje, které se vkládají do evidence stavebních postupů,
- b) způsob zaznamenávání úkonů a vkládání písemností, včetně přípustných formátů,
- c) metadata náležející k úkonu nebo písemnosti a
- d) dobu uchování údajů v evidenci stavebních postupů.

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 270.

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební

zákon), ve znění pozdějších předpisů

(1) Evidenci územních a stavebních řízení a jiných postupů se rozumí informační systém veřejné správy, jehož správcem je ministerstvo a který umožňuje evidenci a ukládání

a) úkonů učiněných v rámci územních nebo stavebních řízení nebo jiných postupů a

b) vydaných rozhodnutí a jiných opatření, kterými se končí územní nebo stavební řízení nebo jiné postupy (dále jen "elektronicky evidované rozhodnutí nebo jiné opatření").

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 184f odst. 1 -2.

Evropská ekologická síť (EECONET)

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

angl. European ecological network

Propojená síť ekosystémů a krajinných celků zaměřená k ochraně, obnově a nerušenému vývoji území nesporného evropského významu. Ochrana prvků této sítě by měla být legislativně i ekonomicky zabezpečena na úrovni jednotlivých států. Hlavní jednotkou EECONETu jsou významná biocentra (core areas). V ČR jich bylo sítě navrženo 25.

Braniš, Martin a kol.: Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Evropská rada urbanistů 2023

Anglický překlad

Conseil Européen des Urbanistes)

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Evropská rada urbanistů (European Council of Spatial Planners – Conseil Européen des Urbanistes)

ECTP-CEU byla založena v roce 1985 a sdružuje 28 profesionálních asociací a institutů územního plánování z 24 evropských zemí a korespondujících členů.

Jedná se o neziskové zastřešující sdružení, které svým členům nabízí společný rámec na evropské úrovni s cílem organizovat a usnadnit zviditelnění těchto oblastí činnosti, podporovat uznání důležité společenské role těchto odborníků v jejich praxi a vyzdvíhat osvědčené postupy v oblasti územního plánování a rozvoje měst. Asociace podporuje další profesní rozvoj prostřednictvím kvalitního vzdělávání a osobní rozvoj prostřednictvím etiky a profesní odpovědnosti.

ECTP-CEU se zapojuje do dialogu s místními, národními a evropskými vládami, stanovuje standardy chování a vzdělávání pro profesi územního plánování a identifikuje a odměňuje příklady dobrého plánování v celé Evropě.

Evropská rada urbanistů (European Council of Spatial Planners – Conseil Européen des Urbanistes)

<https://ectp-ceu.eu/>

Evropské strukturální a investiční fondy (ESIF)

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Všech 5 strukturálních a investičních fondů EU (ESIF) se řídí jedním soubor předpisů. Jde o tyto fondy:

- Evropský fond pro regionální rozvoj (EFRR)
- Evropský sociální fond (ESF)
- Fond soudržnosti (FS)
- Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EZFRV)
- Evropský námořní a rybářský fond (EMFF)

Tyto předpisy mají za cíl:- propojit fondy se strategií Evropa 2020

- zlepšit koordinaci
- zajistit jednotné uplatňování
- zajistit co nejjednodušší přístup k prostředkům z fondů těm, kteří z nich mohou mít prospěch.

Země EU spravují finanční prostředky decentralizovaně, formou sdíleného řízení.

Pravidla vztahující se na všech 5 evropských strukturálních a investičních fondů jsou stanovena v nařízení o společných ustanoveních. Pravidla specifická pro jednotlivé fondy stanoví další předpisy.

Internet 2015. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR.

Evropský fond pro regionální rozvoj (EFRR)

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Cílem Evropského fondu pro regionální rozvoj je posílení ekonomické a sociální soudržnosti v Evropské unii vyrovnáváním rozdílů mezi jejími regiony. EFRR soustřeďuje investice do několika klíčových prioritních oblastí. Tento přístup se nazývá "tematická koncentrace":

- inovace a výzkum,
- digitální agenda,
- podpora malým a středním podnikům (MSP),
- nízkouhlíkové hospodářství.

Jaké prostředky EFRR se těmto prioritám přidělí, záleží na kategorii regionu.
Internet 2015. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR.

Evropský námořní a rybářský fond (EMFF)

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Fond ENRF je fond pro oblast námořní a rybářské politiky EU na období 2014–2020.

- pomáhá rybářům při přechodu odvětví na udržitelný rybolov,
- podporuje pobřežní komunity v diverzifikaci ekonomiky,
- financuje projekty, jež zlepšují kvalitu života v evropských pobřežních oblastech a jejichž prostřednictvím se vytvářejí nové pracovní příležitosti,
- zvyšuje dostupnost finančních prostředků.

Internet 2015. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR.

Evropský sociální fond (ESF)

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

ESF je hlavním evropským nástrojem na podporu pracovních míst, pomáhá lidem získat lepší zaměstnání a zajišťuje spravedlivější pracovní příležitosti pro všechny občany EU. Působí prostřednictvím investic do lidského kapitálu Evropy – do jejich pracovníků, mladých lidí a všech těch, kdo hledají pracovní místo. Financováním ve výši 10 miliard EUR ročně ESF zlepšuje vyhlídky na zaměstnání v případě milionů Evropanů, a to především těch, kteří se potýkají s překážkami při hledání zaměstnání.

Evropská unie se zavázala k vytvoření většího počtu lepších pracovních míst a společnosti, která podporuje sociální začlenění. Tyto cíle jsou jádrem strategie Evropa 2020 pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění v EU. V současné hospodářské krizi jsou tyto výzvy ještě ožehavější. ESF hraje důležitou úlohu při plnění evropských cílů a zmírňování dopadů hospodářské krize – jako je zejména nárůst nezaměstnanosti a chudoby.

Internet 2015. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR.

Evropský železniční systém

Definice dle jiných právních předpisů

(1) Evropský železniční systém je tvořen konvenčním železničním systémem a vysokorychlostním železničním systémem. Rozumí se jím železniční dráhy na území členských států Evropských společenství určené rozhodnutím Evropského parlamentu a Rady jako součást evropské dopravní sítě budované nebo modernizované pro vysokorychlostní železniční dopravu nebo pro konvenční železniční dopravu a kombinovanou železniční dopravu a pro drážní vozidla provozovaná na těchto dráhách; prvky evropského železničního systému stanoví prováděcí právní předpis.

(2) Železniční dráha, na níž je provozována vysokorychlostní železniční doprava, je dráha vybavená pro rychlosti drážních vozidel nad 200 km/h. Železniční dráha vybavená pro rychlosti drážních vozidel do 200 km/h určená pro osobní nebo nákladní dopravu a kombinovanou dopravu je dráha konvenční.

(3) Výčet železničních drah zařazených do evropského železničního systému oznámí Ministerstvo dopravy sdělením ve Sbírce zákonů.

Zákon č. 266/1994 Sb., o dráhách, ve znění pozdějších předpisů, § 3a.

Excelentní destinace cestovního ruchu 2016

Anglický překlad

Destination of Excellence

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Evropskou excelentní destinaci cestovního ruchu - European Destination of Excellence (Evropská destinace nejvyšší kvality) vyhláší na základě soutěže Evropská komise od roku 2006. Cílem je zviditelnit méně známé evropské regiony s relativně nízkou návštěvností a upozornit na jejich kouzlo a jedinečnost v souladu s principem udržitelného rozvoje cestovního ruchu, s důrazem na rozmanitost, autentičnost a originalitu.

Česká republika se soutěže účastní od roku 2009 a jejím garantem je agentura CzechTourism, příspěvková organizace Ministerstva pro místní rozvoj.

CzechTourism, 2016 [cit. 18. 8. 2016].

Exhalace 2020

Anglický překlad

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Vypouštění nebo únik znečišťujících látek do prostředí. Užívá se především pro atmosférické znečištění. Synonymum je emise (viz).

Braniš, Martin a kol.: *Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie*. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Vypouštění nebo únik znečišťujících látek do prostředí. Pojem se užívá především pro označení atmosférického znečištění. Shodný význam má termín emise.

Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: *Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01*. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

1. znečišťující látky a jejich směsi vstupující do ovzduší ze zdrojů znečišťování ovzduší, popř. též vzduch, který je součástí spalin apod. Za exhalace se považuje rovněž vulkanický popel; 2. syn. emise, zejména ve druhém významu termínu.

Meteorologický slovník, 2020 [cit. 21. 10. 2020]. Dostupné z URL: < <http://slovník.cmes.cz/vyklad/cs/s> >.

Expoziční situace 2016

Definice dle jiných právních předpisů

Expoziční situací se zde rozumí všechny v úvahu připadající okolnosti vedoucí k vystavení fyzické osoby nebo životního prostředí ionizujícímu záření; expoziční situací je

1. plánovaná expoziční situace, která je spojena se záměrným využíváním zdroje ionizujícího záření,
2. nehodová expoziční situace, která může nastat při plánované expoziční situaci nebo být vyvolána svěvolným činem a vyžaduje přijetí okamžitých opatření k odvrácení nebo omezení důsledků, nebo
3. existující expoziční situace, která již existuje v době, kdy se rozhoduje o její regulaci, včetně dlouhodobě trvajícího následku nehodové expoziční situace nebo ukončené činnosti v rámci plánované expoziční situace.

Zákon č. 263/2016 Sb., atomový zákon, § 2 odst. 2 písm. e).

Exteriér sídla 2019

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Vnější, vizuálně vnímaný nárysný obraz sídla vyjádřený jeho panoramatem, tj. kompozicí a vzájemnými vztahy jednotlivých vertikálních prostorových vrstev sídla (plánů), včetně popředí (podnože, předního plánu) a pozadí (zadního plánu), obsahujících obvykle i krajinné prostředí. Na svém pozadí (obloze, nebo např. horské krajině) je panorama ukončeno obrysem (siluetou).

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Vnější obraz sídla vytvářený krajinou a prostorovou strukturou.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2019.

Externality

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Externality jsou nechtěné a neplánované efekty trhu. Chování jednoho ekonomického subjektu (tj. výroba nebo spotřeba) způsobuje nedobrovolné náklady nebo přínosy jiných subjektů. Pokud určitý podnik negativně ovlivňuje životní prostředí, vyvolává tím nedobrovolné a nežádoucí náklady jiných subjektů, aniž by za to adekvátně platil. Za externality jsou považovány náklady, jež způsobují ostatním všichni, kteří poškozují životní prostředí.

Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: *Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01*. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Extravilán 2017

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Extravilán je část správního území obce vymezená hranicemi obce a jejím zastavěným územím.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2017.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Extravilánem se rozumí nezastavěná část území (obce), resp. nezastavěná část (jejího) katastrálního, popřípadě správního území, zvnějšíku přiléhající k hranici intravilánu; do extravilánu se zpravidla zahrnují i osamělé budovy mimo intravilán. Extravilán obvykle vytváří souvislý pás kolem intravilánu a bývá také plošně větší. Vnější hranici extravilánu bývá katastrální, popřípadě správní hranice dané obce. Do extravilánu zpravidla patří lesy, pole, louky, pastviny a podobně.

Jiří Plos, vybrané pojmy k územnímu plánování

* Část území sídelního útvaru ležící mimo zastavěné území sídelního útvaru (intravilán).

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Facility Management (FM)

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Komplexní plánování organizace a řízení správy a provozu nemovitostí, včetně oprav a údržby, obchodně technických služeb, péče o vnitřní prostředí, ochrany, optimalizace nákladů a telekomunikačních sítí, s podporou speciálního software a s využitím informačních a komunikačních technologií v krátkodobém (operativním), střednědobém (taktickém) a dlouhodobém (strategickém) horizontu.

Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Faktory životního prostředí 2023

Definice hlavní

Jsou podmínky, které umožňují život organismů v daném prostředí.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2023.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Všechny podmínky, které umožňují existenci organismů v určitém prostředí, nazýváme ekologickými faktory. Některé faktory tvoří zdroje, jiné mohou být regulátorem výskytu jedinců., mohou mít pro daný organismus dočasný anebo trvalý význam. Výsledky vlivu ekologických faktorů na organismy jsou tři:

1. Vytváří podmínky pro druhové zastoupení podle podmínek prostředí.
2. Mají vliv na rozmnožování, úmrtnost, stěhování druhů na vývojové cykly.
3. Podporují vznik různých adaptací organismů, které umožňují organismům přežít i v podmínkách nepříjemných pro život.

Kateřina Marková, Uvedení do studia životního prostředí, UJEP, fakulta životního prostředí, Ústí nad Labem 2014.

* Fyzické, popř. jiné vlastnosti složek životního prostředí, jež jsou významné svým bezprostředním působením na člověka (teplota vzduchu, hladina hluku, aj.).

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Finanční položky

Definice dle jiných právních předpisů

Finančními položkami peněžní operace spojené s řízením státního dluhu s výjimkou peněžních operací na účtech řízení likvidity státní pokladny; jsou jimi zejména výnosy z prodeje státních dluhopisů, úvěry přijaté k překonání pokladního schodku státního rozpočtu, krátkodobé i dlouhodobé přijaté úvěry, změna stavu na bankovních účtech, které nejsou vkladovými účty, umořování jistiny státního dluhu, a za účelem řízení likvidity nákup a prodej cenných papírů nebo vklady, které nejsou vázány na určitou lhůtu.

Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů, § 3 písm. i.

Finanční výpomoc návratná

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se rozumí

b) návratnou finanční výpomocí prostředky státního rozpočtu, státních finančních aktiv nebo Národního fondu poskytnuté, nestanoví-li zvláštní zákon jinak, bezúročně právníckým nebo fyzickým osobám na stanovený účel, které je povinen jejich příjemce vrátit do státního rozpočtu, státních finančních aktiv nebo Národního fondu.

§ 14

(1) Na dotaci nebo návratnou finanční výpomoc není právní nárok, pokud zvláštní právní předpis nestanoví jinak.

(2) Dotaci nebo návratnou finanční výpomoc ze státního rozpočtu může poskytnout ústřední orgán státní správy, Úřad práce České republiky, Akademie věd České republiky, Grantová agentura České republiky, Technologická agentura České republiky nebo organizační složka státu, kterou určí zvláštní

zákon (dále jen "poskytovatel").

Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů, § 3 § 14.

Fond soudržnosti (FS)

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Fond soudržnosti se zaměřuje na členské státy EU, jejichž hrubý národní důchod na obyvatele je nižší než 90 % průměru EU. Jeho cílem je eliminovat hospodářskou a sociální nerovnost a podporovat udržitelný rozvoj.

V období 2014-2020 se Fond soudržnosti vztahuje na Bulharsko, Českou republiku, Estonsko, Chorvatsko, Kypr, Litvu, Lotyšsko, Maďarsko, Maltu, Polsko, Portugalsko, Rumunsko, Řecko, Slovensko a Slovinsko.

Internet 2015. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR.

Forma cestovního ruchu 2016

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Forma cestovního ruchu je typ cestovního ruchu, pro jehož určení je klíčovým kritériem motivace návštěvníka.

Základními motivacemi cestovního ruchu jsou odpočinek, poznávání prostředí a kontakty s lidmi, odtud základní formy cestovního ruchu:

rekreační (pobytový „plážový“ cestovní ruch, lázeňský, sportovně orientovaný, lovecký cestovní ruch),

poznávací (kulturně-poznávací, přírodně-poznávací, historicko-poznávací),

socio-profesní (profesně orientovaný cestovní ruch: služební, kongresový, incentivní) a

společenský cestovní ruch (krajanský, etnický, návštěvy přátel a příbuzných).

Koncepce státní politiky cestovního ruchu v České republice na období 2014 – 2020, MMR 2013.

Formy pozemkových úprav

Definice dle jiných právních předpisů

Formy pozemkových úprav

(1) Pozemkové úpravy se provádějí zpravidla formou komplexních pozemkových úprav. Pokud je nutné vyřešit pouze některé hospodářské potřeby (například urychlené scelení pozemků, zpřístupnění pozemků) nebo ekologické potřeby v krajině (například lokální protierozní nebo protipovodňové opatření) nebo když se pozemkové úpravy mají týkat jen části katastrálního území, provádějí se formou jednoduchých pozemkových úprav. V tomto případě může pozemkový úřad upravit náležitosti návrhu a provádění pozemkových úprav odlišně, než stanoví zvláštní právní předpis (§ 27).

(2) Jednoduchými pozemkovými úpravami lze provést i upřesnění nebo rekonstrukci přidělu půdy (§ 13) přidělené ve smyslu dekretů prezidenta republiky č. 12/1945 Sb. a č. 28/1945 Sb. a zákonů č. 142/1947 Sb. a č. 46/1948 Sb.

Zákon č. 139/2002 Sb., o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech a o změně zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění pozdějších předpisů, § 4.

Fosilní paliva 2019

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Fosilní paliva jsou nerostné suroviny, které vznikly v dávných dobách (výraz fosilní pochází z latiny a znamená předvěký) přeměnou odumřelých těl rostlin a živočichů bez přístupu vzduchu. Mezi fosilní paliva patří ropa, zemní plyn a uhlí.

V současné době se od nich stále více opouští ve prospěch obnovitelných zdrojů, a to hned z několika důvodů. Na prvním místě jsou to důvody ekonomické. Fosilních paliv ubývá, čímž roste jejich cena. Řadí se tedy mezi zdroje neobnovitelné. Navíc jsou finančně náročné na dopravu.

Internet, 2019 [cit. 3. 10. 2019]. Dostupné z URL: < <https://www.usetreno.cz/slovník-pojmu/fosilni-paliva/> >.

Fotovoltaické elektrárny 2022

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Jedná se o zařízení, které využívá přeměny energie slunečního záření na energii elektrickou. Její základní stavební jednotkou je fotovoltaický článek. Tyto články obvykle bývají spojovány do větších celků - tzv. fotovoltaických panelů.

Internet, 2019 [cit. 3. 10. 2019]. Dostupné z URL: < <https://www.usetreno.cz/slovník-pojmu/fotovoltaicka-elektrarna/> >.

Zařízení, které se skládá z jednotlivých fotovoltaických článků a umožňuje přeměnu slunečního záření na elektřinu. Výkon fotovoltaických článků se udává v jednotkách kWp, které značí maximální možný výkon fotovoltaické elektrárny. Množství vyrobené elektřiny přitom závisí na několika faktorech - k těm hlavním patří počet slunečních hodin a intenzita slunečního záření. Pokud jde o umístění fotovoltaické elektrárny, je nejvhodnější jižní strana a sklon v rozmezí 30–35%.

Stavební slovník, 2022 [cit. 4. 4. 2022]. Dostupné z URL: < <http://stavebnikomunita.cz/page/stavebni-slovník-e> >.

Fotovoltaický panel 2022

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Moderní technologie, která umožňuje přeměnu slunečního záření na elektřinu. Problémem stávajících fotovoltaických panelů je jejich nízká životnost kolem 25 let. Protože se životnost prvních ve světě instalovaných panelů (ze začátku 90. let) už blíží ke svému konci, objevuje se nové odvětví zabývající se recyklací fotovoltaických panelů. Jde totiž o jednu z možností, jak získat a znovu využít cenné suroviny, především křemík. *Stavební slovník, 2022 [cit. 4. 4. 2022]. Dostupné z URL: < <http://stavebnikomunita.cz/page/stavebni-slovník-e> >.*

Fotovoltaika 2022

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Fotovoltaika je metoda pro výrobu elektrické energie pomocí polí fotovoltaických článků (např. solárních panelů), které převádějí energii ze slunce na elektřinu. Rostoucí zájem o obnovitelné zdroje energie v poslední době zrychlil vývoj v oblasti výroby fotovoltaických článků a systémů. *Stavební slovník, 2022 [cit. 4. 4. 2022]. Dostupné z URL: < <http://stavebnikomunita.cz/page/stavebni-slovník-e> >.*

Funkce lesa

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se rozumí funkcemi lesa přínosy podmíněné existencí lesa, které se člení na produkční a mimoprodukční. *Zákon č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. b.*

Funkce vodního toku

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se rozumí funkcí vodního toku - odvádění povrchové vody z povodí vodního toku jeho korytem, dotování nebo odvádění podzemních vod v území přilehlém k vodnímu toku, dále funkce zdroje povrchové vody, zajišťující podmínky pro nakládání s vodami, plavbu a užívání k rekreačním účelům, a funkce ekologické, zajišťující vytváření podmínek pro vodní a na vodu vázané ekosystémy, ovlivňování mikroklimatu, spoluvytváření a ovlivňování charakteru krajiny.

Vyhláška č. 178/2012 Sb., kterou se stanoví seznam významných vodních toků a způsob provádění činností souvisejících se správou vodních toků, ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. e.

* Pro účely této vyhlášky se rozumí funkcí vodního toku - odvádění povrchové vody z povodí vodního toku, dále funkce zajišťující podmínky pro nakládání s vodami, plavbu a užívání k rekreačním účelům, dotování nebo odvádění podzemních vod v území přilehlém k vodnímu toku a dále funkce ekologické, zajišťující vytváření podmínek pro vodní a na vodu vázané ekosystémy, ovlivňování mikroklimatu, spoluvytváření a ovlivňování charakteru krajiny.

Vyhláška č. 470/2001 Sb., kterou se stanoví seznam významných vodních toků a způsob provádění činností souvisejících se správou vodních toků, ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. f. (Zrušena)

Funkční celek

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Je obvyklé označení pro soubor strojů a zařízení tvořící samostatný funkční celek, vyžadující příslušné montážní práce, v němž (na němž) probíhá technologický proces určitého druhu nebo jeho ucelená část (díličí proces), popř. obdobně proces jiného druhu. Funkční celek je charakterizován obvykle druhem výroby nebo její významné části, popř. jiným druhem produkce (např. opravárenství, likvidace odpadu, služby různého druhu). Pojem funkční celek je porovnatelný s pojmem provozní celek, popř. samostatný provozní soubor. Pojem funkční celek lze však obdobně aplikovat také na jiné celky (systémy) stavby, např. klimatizaci, vytápění, síť počítačů apod., zahrnované obvykle do technických zařízení budov.

Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Definice dle jiných právních předpisů

* Pro účely této vyhlášky se rozumí funkčním celkem soubor nemovitostí tvořený nemovitou stavbou, pozemkem zastavěným touto stavbou a souvisejícím jedním nebo více společně užívanými pozemky, zpravidla pod společným oplocením, popřípadě vyplývá-li jejich funkční spojení z vydaného územního rozhodnutí, stavebního povolení nebo kolaudačního rozhodnutí. Ve funkčním celku může být i více zastavěných pozemků.

Vyhláška č. 3/2008 Sb., o provedení některých ustanovení zákona č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, (oceňovací vyhláška), § 2 písm. f. (Zrušena)

Funkční prvek stavby 2017

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Funkční prvek stavby je obvyklé označení pro část stavby, pro kterou lze konkrétně a přesně definovat její funkci (nosnou, ochranou, bezpečnostní,

technologickou nebo jinou). Může to být stavební objekt, provozní soubor, provozní jednotka, ale také nosná konstrukce nebo obdobný jiný prvek. Funkční prvek stavby může být částí určeného funkčního celku. Obecně, bude-li na stavbě definován určitý systém (systémová struktura), bude funkční prvek stavby buď takto definovaným systémem (pokud není systém definován jako funkční celek), nebo prvkem (podsystemem) tohoto systému (systémové struktury).

Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Funkční prvek stavby je označení části stavby, pro kterou lze definovat její funkci (nosnou, ochranou, bezpečnostní, technologickou nebo jinou). Může to být stavební objekt, provozní soubor, provozní jednotka, ale také nosná konstrukce nebo jiný prvek.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2017.

Funkční třídy místních komunikací 2018

Definice dle jiných právních předpisů

(2) Místní komunikace se rozdělují podle dopravního významu, určení a stavebně technického vybavení do těchto tříd:

- a) místní komunikace I. třídy,
 - b) místní komunikace II. třídy, kterou je dopravně významná sběrná komunikace s omezením přímého připojení sousedních nemovitostí,
 - c) místní komunikace III. třídy, kterou je obslužná komunikace,
 - d) místní komunikace IV. třídy, kterou je komunikace nepřístupná provozu silničních motorových vozidel nebo na které je umožněn smíšený provoz.
- Zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, § 6, odst. 2*

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Třídy, do nichž jsou zařazeny místní komunikace podle dopravně urbanistických funkcí:

- A - rychlostní komunikace,
- B - sběrné komunikace,
- C - obslužné komunikace,
- D - nemotoristické komunikace.

Podle dopravního významu se člení dále na :

A1 - autodráhové, A2 - průjezdni, B1 - přípojně, B2 - tepnové, C1 - spojovací, C2 - přístupové, D1 - cyklistické, D2 - pěší (hlavní a vedlejší).

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Funkční zónování 2020

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Členění řešeného území na zóny podle převažujícího způsobu využití.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2020.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Členění sídla městského i vesnického charakteru na ucelené části, sloužící převážně bydlení, výrobě nebo rekreaci. (Krásný, Jan: Názvosloví urbanismu. 1976.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Fytomasa 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Fytomasa je biomasa rostlinného původu.

Vítejte na zemi, GENIA, slovník [cit. 9. 10. 2018].

Fyzická osoba

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Pro potřeby stavebního zákona se fyzickou osobou rozumí osoba, která dosáhla věku 18 let a má způsobilost k právním úkonům.

Ústav územního rozvoje. Bmo, 2002.

Fyzicky únosná kapacita 2016

Anglický překlad

Physical carrying capacity

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Fyzicky únosná kapacita je hodnota určující maximální zátěž, kterou může daný objekt či prostranství pojmout, aniž by došlo k jeho fyzické destrukci. Jedná se o nejvyšší možnou zátěž (zpravidla danou počtem osob), kterou může systém daného objektu či prostranství snést nárazově, avšak při opakování či pravidelnosti takové zátěže mu může způsobit nenávratné škody. Tyto hodnoty lze poměrně snadno zjistit pro uzavřené objekty. Jedná se o ukazatel pouze orientačního charakteru, o výchozí hodnotu. Všechny ostatní složky únosné kapacity mají hodnotu nižší a jsou směrodatnější.

Pásková, Martina - Zelenka, Josef. Výkladový slovník cestovního ruchu. Praha: MMR, 2002.

Ganerbenburg 2017

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Ganerbenburg je hrad obsahující více jader, která byla sídly samostatných majitelů; běžný typ v Německu, až 10 jader, každé s palácem a věží; v Čechách pouze Choustník a Skála u Přeštic, na Moravě Rokštejn v 1. pol. 15. stol.

Hradní architektura – vybrané pojmy, 2017 [cit. 12. 5. 2017]. Dostupné z URL: < <http://www.hrady-zrceniny.cz/pojmy.htm> >.

Garáž

Definice dle jiných právních předpisů

Objekt popřípadě prostor, který slouží k odstavování nebo parkování silničních vozidel (jednotlivá, řadová nebo hromadná garáž).

Vyhláška č. 357/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální vyhláška), ve znění pozdějších předpisů.

* Objekt popřípadě prostor, který slouží k odstavování nebo parkování silničních vozidel (jednotlivá, řadová nebo hromadná garáž ve smyslu ČSN 736057 a ČSN 736058).

Vyhláška č. 190/1996 Sb., kterou se provádí zákon č. 265/1992 Sb., o zápisích vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem, ve znění zákona č. 210/1993 Sb. a zákona č. 90/1996 Sb., a zákon České národní rady č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), ve znění zákona č. 89/1996 Sb. (Zrušena)

Garáž hromadná 2017

Definice dle jiných právních předpisů

Objekt popřípadě prostor, který slouží k odstavování nebo parkování silničních vozidel (jednotlivá, řadová nebo hromadná garáž).

Vyhláška č. 357/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální vyhláška), ve znění pozdějších předpisů.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Objekt, popř. prostor, který slouží k odstavování (odstavná garáž) nebo parkování (parkovací garáž) vozidel a má více než tři stání, stání jsou řazena buď u vnitřní komunikace, nebo ve více řadách za sebou na celé podlaží.

Podle stavebního (dispozičního) řešení se rozlišují :

- jednopodlažní (zpravidla halové),
- vícepodlažní, s vertikální dopravou vozidel po rampách nebo pomocí výtahů.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Garáž řadová 2017

Definice dle jiných právních předpisů

Objekt popřípadě prostor, který slouží k odstavování nebo parkování silničních vozidel (jednotlivá, řadová nebo hromadná garáž).

Vyhláška č. 357/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální vyhláška), ve znění pozdějších předpisů.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Objekt, popř. prostor, který slouží k odstavování silničních vozidel pro motorovou dopravu a má více než tři stání. Stání se řadí vedle sebe v jedné řadě nebo ve dvou řadách za sebou a každé stání v první řadě má samostatný vjezd.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

Generální ředitelství pro regionální politiku (DG Regio)

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

DG Regio se v aparátu EU zabývá otázkami regionálního rozvoje. Do jeho kompetence patří zejména spravování některých strukturálních fondů (Evropský fond pro regionální rozvoj, tzv. předstupní fondy), které jsou nástrojem politiky hospodářské a sociální soudržnosti a Fondu soudržnosti.

Regionální politika, územní disparity a dopady hospodářské krize v české republice. Praha: ÚRS Praha, a.s., 2011.

Generel 2024

Anglický překlad

Comprehensive Set of Measures

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Speciálně zaměřené schéma vybrané funkční složky území (dopravy, inženýrských sítí apod.).

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Genius loci 2016

Anglický překlad

Genius loci

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Atmosféra nebo duch místa (tzv. genius loci) vypovídá, jak je místo vnímáno námi samými, přičemž nemusíme být na daném místě zrovna fyzicky přítomni. Rozhodující pro jeho chápání je subjektivní vjem, který vzniká kombinací podnětů rozumových a citových, vědomých i nevědomých. Genius loci bývá zabarvován hodnotami a prožitky, se kterými je spjatý.

ČABLOVÁ, Markéta. Prostory: průvodce tvorbou a obnovou veřejných prostranství. 1. vyd. Brno: Partnerství, 2013, 123 s.

Holistický souhrn hmatatelných i nehmatalných projevů historie i současnosti lokality, jedinečný a neopakovatelný.

Atmosféra, „duch“ místa, jak ji lidé prožívají.

Pásková, Martina - Zelenka, Josef. Výkladový slovník cestovního ruchu. Praha: MMR, 2002.

Pojem přeložitelný jako "duch místa". Vztahuje se k fenomenologickému chápání prožitku reality a celostnému významu určitého místa. Jistá kvalita místa, složená z množství vrstev, které dodávají fyzickému místu charakter, atmosféru, jednotně vyjádřitelná pro každého stejně. Je to vyjádření toho, čím dané architektonické dílo "chce být".

*Slovník pojmů [on-line]. Katedra urbanismu a ÚP, Fakulta stavební ČVUT: Praha, 2016 [cit. 29. 8. 2016]. Dostupné z URL: <
http://www.uzemi.eu/vystupy/slovník-pojmu.html?char=_ >.*

Gentrifikace 2016

Anglický překlad

Gentrification

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Gentrifikace je proces vytlačování obyvatel s nižšími příjmy z center měst obyvatelstvem s vyššími příjmy. Nástroji jsou vykupování domů a bytů,

neprodlení nájmu, nebo i zastržení.

Pásková, Martina - Zelenka, Josef. Výkladový slovník cestovního ruchu. Praha: MMR, 2002.

Gentrifikace je proces renovace zchátralých oblastí vnitřních měst. Obyvatelé převážně ze středních vrstev kupují levné, zanedbané objekty, opravují je a poté prodávají. Tím se zvyšuje atraktivita oblastí, přicházejí bohatší obyvatelé a rostou ceny pozemků.

Short, John Rennie [přeložil Vít Štěpánek]: Lidská sídla

Praha: Nakladatelský dům OP, 1994, 256 stran.

Geobiocén

Definice dle jiných právních předpisů

Geobiocén je jednotka geobiocenózy přírodní a všech od ní vývojově pocházejících a do různého stupně změněných geobiocenóz včetně vývojových stádií, jaká se mohou vyskytovat v segmentu určitých trvalých ekologických podmínek.

Metodická pomůcka ZP26/2012 pro vyjasnění kompetencí v problematice územních systémů ekologické stability.

Geobiocenóza

Definice dle jiných právních předpisů

Geobiocenóza je suchozemské společenstvo rostlin, živočichů a mikroorganismů ve vzájemných vztazích s neživými složkami prostředí. Jedná se o prostorově vymezený suchozemský ekosystém; ve vazbě na Zlatníkovo rozlišování geobiocenóz a geobiocenoidů se za geobiocenózy považují zúžené jen ekosystémy 4. a 5. stupně ekologické stability.

Poznámka: Nezaměňovat s biogeocenózou, kterou je podle Sukačeva "část povrchu zemského, na němž biocenóza a jí odpovídající části atmosféry, litosféry a pedosféry i jejich vzájemné vztahy zůstávají stejnorodé, takže tvoří jednotný, vnitřně podmíněný komplex".

Metodická pomůcka ZP26/2012 pro vyjasnění kompetencí v problematice územních systémů ekologické stability.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Ekologický celek, který představuje biocenóza s příslušným ekotopem a v kterém probíhá výměna látek mezi jeho živou a neživou částí.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

Geodata 2017

Anglický překlad

Geodata

Definice dle jiných právních předpisů

Data o geoprůkru resp. geodata jsou data vztahující se ke geoprůkru. Obvykle jsou to geografická data a popisná data.

Jedná se o data identifikující geografickou polohu a charakteristiky přírodních a antropogenních jevů a hranic mezi nimi.

IS04/2001 - terminologický výkladový slovník pojmů z oblasti geoinformací - výklad k terminologii.

Geodetické referenční systémy

Definice dle jiných právních předpisů

Geodetickými referenčními systémy závaznými na území státu (dále jen "závazné geodetické systémy") jsou

- Světový geodetický referenční systém 1984 (WGS84),
- Evropský terestrický referenční systém (ETRS),
- Souřadnicový systém Jednotné trigonometrické sítě katastrální (S-JTSK),
- Katastrální souřadnicový systém gusterberský,
- Katastrální souřadnicový systém svatoštěpánský,
- Výškový systém baltský - po vyrovnání (Bpv),
- Tíhový systém 1995 (S-Gr95),
- Souřadnicový systém 1942 (S-42/83).

Nařízení vlády č. 430/2006 Sb., o stanovení geodetických referenčních systémů a státních mapových děl závazných na území státu a zásadách jejich používání.

Geodetický bod

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely této vyhlášky se rozumí geodetickým bodem (dále jen "bod") trvale označený bod stanovenými měřickými značkami a signalizačními nebo ochrannými zařízeními (dále jen "značky").

Vyhláška č. 31/1995 Sb., Českého úřadu zeměměřického a katastrálního, kterou se provádí zákon č. 200/1994 Sb., o zeměměřictví a o změně a doplnění některých zákonů souvisejících s jeho zavedením, ve znění pozdějších předpisů, § 1 odst. 2. písm. a.

Geodetický referenční systém 2024

Anglický překlad

Geodetic Reference System

Definice dle jiných právních předpisů

Geodetickým referenčním se pro účely tohoto zákona rozumí systémem souřadnicový, výškový nebo tíhový systém jednoznačně definovaný pro zeměměřické činnosti v České republice,

Zákon č. 200/1994 Sb., o zeměměřictví a o změně a doplnění některých zákonů souvisejících s jeho zavedením, ve znění pozdějších předpisů § 2 písm. b.

Geodézie

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Vědecký a technický obor, který pomocí geometrických a fyzikálních metod získává o Zemi nebo jejích částech, údaje metrického a fyzikálního charakteru, a zjišťuje geometrické údaje pro tvorbu map a potřeby jiných oborů. (Terminologický slovník geodézie, kartografie, katastra. ÚGKK Slovenskej republiky a Český úřad zeměměřický a katastrální. Bratislava, 1998)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Návosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Geografický informační systém (GIS)

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Organizovaný soubor počítačového hardware, software geografických údajů a personálu určený k efektivnímu sběru, uchovávání, obnovování, manipulaci, analýze a zobrazování všech geograficky vztáhnutých informací. (Terminologický slovník geodézie, kartografie, katastra. ÚGKK Slovenskej republiky a Český úřad zeměměřický a katastrální. Bratislava, 1998)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Návosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Geografie

Anglický překlad

Geography

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Věda, která studuje strukturu a interakci systémů a subsystémů na zemském povrchu s důrazem zejména na jejich prostorovou dimenzi. Významnou součástí geografie tvoří studium sociálních systémů v jejich interakci s biosférou a životním prostředím.

Pásková, Martina - Zelenka, Josef. Výkladový slovník cestovního ruchu. Praha: MMF, 2002.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Vědní obor, který zkoumá a vysvětluje geosféru a její složky. Členění geografie je různé, např. geografie fyzická, socioekonomická, regionální. (Terminologický slovník geodézie, kartografie, katastra. ÚGKK Slovenskej republiky a Český úřad zeměměřický a katastrální. Bratislava, 1998)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Návosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Geoinformace 2017

Anglický překlad

Geoinformation

Definice dle jiných právních předpisů

Geoinformace je informace o lokalizovatelných objektech reálného světa.

IS04/2001 - terminologický výkladový slovník pojmů z oblasti geoinformací - výklad k terminologii.

Geologické práce

Definice dle jiných právních předpisů

Geologickými pracemi se podle tohoto zákona rozumí geologický výzkum a geologický průzkum na území České republiky, který zahrnuje

- a) zkoumání, hodnocení, dokumentování a zobrazování vývoje složení geologické stavby území a jejích zákonitostí,
- b) vyhledávání a průzkum ložisek nerostů, ověřování jejich zásob a zpracovávání geologických podkladů pro jejich využívání a ochranu,
- c) vyhledávání a průzkum zdrojů podzemních vod včetně přírodních vod léčivých, stolních minerálních a termálních, ověřování jejich využitelných zásob, zkoumání negativních vlivů na jejich jakost a množství, jakož i zpracovávání geologických podkladů pro jejich využívání a ochranu,
- d) zjišťování a ověřování inženýrskogeologických a hydrogeologických poměrů území, zejména pro účely územního plánování, dokumentace a provádění staveb včetně stabilizace sesuvných území,
- e) zjišťování a ověřování geologických podmínek pro zřizování, provoz a likvidaci zařízení k uskladňování plynů, kapalin a odpadů v hominovém prostředí a podzemních prostorech, pro průmyslové využívání tepelné energie zemské kůry a pro zajišťování a likvidaci starých důlních děl,
- f) zjišťování a hodnocení geologických činitelů ovlivňujících životní prostředí,
- g) zjišťování a odstraňování antropogenního znečištění v hominovém prostředí.

Zákon č. 62/1988 Sb., o geologických pracích, ve znění pozdějších předpisů, § 2.

Geologický výzkum

Definice dle jiných právních předpisů

Geologický výzkum zahrnuje soubor prací, jimiž se zkoumá vznik a působení geologických procesů, zkoumá, hodnotí a dokumentuje geologická stavba území, její prvky a zákonitosti.

Geologický výzkum se na další etapy nečlení.

Zákon č. 62/1988 Sb., o geologických pracích, ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 2.

Geometrické určení nemovitosti a katastrálního území 2019

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se rozumí geometrickým určením nemovitosti a katastrálního území určení tvaru a rozměru nemovitosti a katastrálního území, vymezených jejich hranicemi v zobrazovací rovině.

Zákon č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální zákon), ve znění pozdějších předpisů § 2 písm. e.

Geometrické určení vodních toků a vodních nádrží

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely této vyhlášky se rozumí geometrickým určením vodních toků a vodních nádrží prostorové údaje přebírané ze základní báze geografických dat České republiky podle zákona o zeměměřičství.

Vyhláška č. 252/2013 Sb., o rozsahu údajů v evidencích stavu povrchových a podzemních vod a o způsobu zpracování, ukládání a předávání těchto údajů do informačních systémů veřejné správy, ve znění pozdějších předpisů, § 1 písm. d.

Geometrický plán 2019

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se rozumí geometrickým plánem technický podklad pro vyhotovování listin, na základě kterých má dojít ke změnám v souboru geodetických informací a v souboru popisných informací.

Zákon č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální zákon), ve znění pozdějších předpisů § 2 písm. j.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Geometrický plán obsahuje grafické znázornění nemovitostí před změnou a po ní s uvedením původních a nových parcelních čísel, druhů pozemků a výměr parcel.

Geometrický plán je podklad pro právní úkony, veřejné listiny a slouží jako podklad pro vklad a záznam zápisů vlastnických práv k nemovitostem do katastru nemovitostí. Geometrický plán může vyhotovit buď katastrální úřad, nebo k tomu oprávněné fyzické či právnické osoby. Ten kdo geometrický plán vyhotoví, potvrdí, že obsahuje předepsané náležitosti a dosahuje předepsanou přesnost.

Pro potřeby katastru nemovitostí se používá geometrický plán ověřený katastrálním úřadem.

Slovník pojmů ve výstavbě, doporučený standard, metodická řada. Praha: ČKAIT, 2000, 236 str.

Geopark 2016

Anglický překlad

Geopark

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Termín geopark označuje území, které poskytuje obraz o vývoji Země a ukazuje vliv místního přírodního bohatství na ekonomický a kulturní rozvoj společnosti.

Geoparky, Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, 2016 [cit. 25.11. 2016]. Dostupné z URL: < <http://www.ochranaprirody.cz/obecna-ochrana-prirody-a-krajiny/neziva-priroda/geoparky/> >.

Geopark je území, které reprezentuje geologické dědictví dané lokality či daného regionu na místní, regionální, národní, evropské či kontinentální úrovni. Jedná se například o skalní města, krasová území, archeologická a paleontologická naleziště, vulkanické jevy, staré doly, hutě, apod. Obecně zahrnuje geotypy, které jsou naurčité územní úrovni výjimečné z hlediska vědeckého zkoumání, estetické hodnoty, osvětového využití a reprezentují geologické dědictví. Geopark má jasné definované hranice a zahrnuje dostatečně velkou osídlenou oblast, která umožňuje prosazovat udržitelný rozvoj a naplňovat poslání geoparků.

Koncepce státní politiky cestovního ruchu v České republice na období 2014 – 2020, MMR 2013.

Geoprvek

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Geoprvek je modelový obraz lokalizovatelného reálného objektu, který je dále nedělitelný na jednotky, entity téhož druhu. Geoprvek má složku geometrickou (dimenze euklidovského prostoru, metrické a topologické vlastnosti) a popisnou (na poloze nezávislé informace, atributy). Rozeznáváme geoprvky: bod, linie, plocha.

Standard ISVS pro strukturu a výměnný formát digitální územně plánovací dokumentace: Územní plán obce. Návrh CAGI.

Geotermální energie 2019

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Geotermální energie je tepelná energie vyvěrající na povrch z hlubin Země. Nejznámějším příkladem jsou erupce sopek, geotermální prameny a gejzíry. Již v pěti-kilometrové hloubce pod povrchem Země je teplota 150 – 180 °C. Toho využívají geotermální elektrárny, které se staví ve vulkanicky činných oblastech po celém světě. Turbíny elektrárny zde roztáčí horká pára stoupající pod tlakem z gejzírů a horkých pramenů.

Geotermální energii lze využít i pomocí poměrně mělkých vrtů. V hloubce kolem 100 m pod zemským povrchem je totiž celoroční teplota kolem 10 °C. Tato teplota stačí jako zdroj pro tepelná čerpadla, která vytápí například rodinné domy. Výhodou tohoto zdroje je šetmost vůči životnímu prostředí, stálost výkonu a téměř bezobslužný provoz.

Internet, 2019 [cit. 3. 10. 2019]. Dostupné z URL: < <https://www.usetreno.cz/slovník-pojmu/geotermalni-energie/> >.

Ghetto 2016

Anglický překlad

Ghetto

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Ghetto je část města, většinou vykázaná majoritou obyvatelstva té které minoritě, tedy místo kde žijí lidé stejného náboženského, národnostního či rasového původu ap., a to buď dobrovolně, nebo nedobrovolně. Ghettem se označuje ta část města, ve které žije přes 30 % těchto obyvatel. *Slovník pojmů [on-line]. Katedra urbanismu a ÚP, Fakulta stavební ČVUT: Praha, 2016 [cit. 29. 8. 2016]. Dostupné z URL: < http://www.uzemi.eu/vystupy/slovník-pojmu.html?char=_ >.*

Glajcha 2022

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Glajcha je nejvyšší bod stavby.

Stavební slovník, 2022 [cit. 5. 4. 2022]. Dostupné z URL: < <http://stavebnikomunita.cz/page/stavebni-slovník-g> >.

Globální oteplování (globální změna klimatu) 2022

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Postupné celoplanetární zvyšování teploty. V současné době jsou známy dva hlavní (od sebe obtížně oddělitelné) pochody, které jsou příčinou nárůstu teploty na Zemi. Jedním je přirozená variabilita (kolísání) teploty v dlouhodobých časových horizontech. Přirozené kolísání závisí pravděpodobně na kombinaci faktorů, z nichž za řídící je považováno kolísání sluneční aktivity. Druhým pochodem jsou antropogenní příčiny, zejména nárůst koncentrace tzv. skleníkových plynů (viz skleníkový efekt) oxidu uhličitého, metanu, freonů a přízemního ozónu. Globální oteplování je považováno za hlavní příčinu možné změny celkového klimatu na Zemi. Zvyšování nebo kolísání teploty následkem rychlých antropogenních pochodů může být podle některých představ příčinou rozkolísanosti klimatu a spouštěcím mechanismem pro další změny srážkového režimu, proudění vzdušných mas, oceánsko-atmosférického výměniku atd.

Braniš, Martin a kol.: Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Proces, který se podle mnohých vědců podílí na klimatických změnách. Lidskou činností se do atmosféry dostává velké množství skleníkových plynů a ty zachycují teplo v atmosféře, zesilují skleníkový efekt a tím v dlouhodobém měřítku způsobují takzvané globální oteplování.

Stavební slovník, 2022 [cit. 5. 4. 2022]. Dostupné z URL: < <http://stavebnikomunita.cz/page/stavebni-slovník-e> >.

Grafická část územně analytických podkladů 2024

Definice dle prováděcích vyhlášek k zákonu č. 83/2021 Sb., stavební zákon

Společná ustanovení k územně analytickým podkladům

Grafická část územně analytických podkladů se zpracovává alespoň v rámci pořízení úplné aktualizace územně analytických podkladů.

Vyhláška 157/2024 Sb. o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a jednotném standardu, § 8, odst. 1.

Definice dle prováděcích vyhlášek k zákonu č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu

* Grafická část územně analytických podkladů se zpracovává zpravidla v rámci pořízení úplné aktualizace územně analytických podkladů. Grafická část podkladů pro rozbor udržitelného rozvoje území územně analytických podkladů obsahuje výkres hodnot území, zahrnující hodnoty kulturní, přírodní a civilizační, výkres limitů využití území a výkres záměrů na provedení změn v území. Grafická část rozboru udržitelného rozvoje území územně analytických podkladů obsahuje výkres problémů k řešení v územně plánovacích dokumentacích, případně v územních studiích (dále jen "problémový výkres"). Územně analytické podklady mohou být doplněny dalšími výkresy, schémata, tabulkami, grafy či kartogramy.

Vyhláška č. 500/2006 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a způsobu evidence územně plánovací činnosti, ve znění pozdějších předpisů, § 4 odst. 6.

Greenfields 2020

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

"Greenfield sites"

Pozemky a volné plochy mimo kompaktně zastavěná území měst původně určené k zemědělskému, lesnickému a rekreačnímu využívání, které byly změnou územně plánovací dokumentace definovány jako rozvojové lokality určené k rezidenční, komerční nebo průmyslové zástavbě. Po změně funkce dochází k jejich vybavení dopravní a technickou infrastrukturou s využitím soukromých či veřejných rozpočtů. Takto připravené plochy jsou postupně zastavovány.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Pojem, kterým se v územním plánování označuje rozvojová plocha vymezená na zemědělské půdě
Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2020.

Grotta 2017

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Grotta je umělá jeskyně v parku nebo přizemí zámku, někdy i s výzdobou umělými krápníky, mušlemi, barevným štukem, kousky skla apod.
Hradní architektura – vybrané pojmy, 2017 [cit. 12. 5. 2017]. Dostupné z URL: < <http://www.hrady-zrceniny.cz/pojmy.htm> >.

Háj 2022

Definice dle jiných právních předpisů

Háj: pozemek řídce osázený stromy.
ČSN 83 9001 (839001) Sadovnictví a krajinářství - Terminologie - Základní odborné termíny a definice.

Hala 2018

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Hala je stavba, která vytváří rozsáhlý vnitřní obestavěný prostor, zpravidla bez vnitřních dělicích konstrukcí, s malým počtem nebo zcela bez vnitřních podpor, chráněný před účinky povětrnosti a zastřešený velkorozponovou střešní konstrukcí. Haly jsou nejčastěji využívány pro průmyslové stavby, stavby pro skladování a pro sportovní stavby.
Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2018.

Definice dle jiných právních předpisů

* Pro účely této vyhlášky se rozumí halou stavba o jednom nebo více podlažích, ve kterých souhm jednotlivých volných vnitřních prostorů vymezených svislými konstrukcemi, podlahou a spodním lícem stropních nebo nosných střešních konstrukcí, o velikosti každého prostoru nejméně 400 m³, činí více než dvě třetiny obestavěného prostoru stavby; za svislé konstrukce vymezující vnitřní volné prostory se nepovažují vnitřní samostatné podpěrné tyčové prvky, jako jsou zejména sloupy a pilíře, a svislé konstrukce nedosahující výšky 1,7 m; zastavěná plocha haly činí nejméně 150 m².
Vyhláška č. 3/2008 Sb., o provedení některých ustanovení zákona č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, (oceňovací vyhláška), § 2 písm. a. (Zrušena)

Hambalek 2022

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Vodorovný trám, který slouží k podpoře a provázání dvou protilehlých delších krokví. Dělí krokve v poměru 2:1 a jeho délka nesmí překročit 3,5 m. Objevuje se přitom ve všech příčných vazbách. Mezi krokve se kládá v takové výšce, aby se pod ním dalo procházet. S krokvemi je hambalek spojen plátováním nebo čepováním.
Stavební slovník, 2022 [cit. 6. 4. 2022]. Dostupné z URL: < <http://stavebnikomunita.cz/page/stavebni-slovník-h> >.

Havárie povrchových nebo podzemních vod

Definice dle jiných právních předpisů

(1) Havárií je mimořádné závažné zhoršení nebo mimořádné závažné ohrožení jakosti povrchových nebo podzemních vod.
(2) Za havárii se vždy považují případy závažného zhoršení nebo mimořádného ohrožení jakosti povrchových nebo podzemních vod ropnými látkami, zvláště nebezpečnými látkami, popřípadě radioaktivními zářiči a radioaktivními odpady, nebo dojde-li ke zhoršení nebo ohrožení jakosti povrchových nebo podzemních vod v chráněných oblastech přirozené akumulace vod nebo v ochranných pásmech vodních zdrojů.
(3) Dále se za havárii považují případy technických poruch a závad zařízení k zachycování, skladování, dopravě a odkládání látek uvedených v odstavci 2, pokud takovému vniknutí předchází.
Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 40 .

Havarijní jímka 2016

Definice dle jiných právních předpisů

Havarijní jímka se zde rozumí jímka, záchytná vana nebo nádrž, určená k zadržení závadných látek uniklých nebo vypuštěných při havarijních stavech z nádrží, kontejnerů, obalů, případně technologického zařízení s objemem minimálně odpovídajícím kapacitě největší nádrže v ní umístěné nebo do ní svedené.

Vyhláška č. 268/2009 Sb., o technických požadavcích na stavby, ve znění pozdějších předpisů § 3 písm. l).

Hierarchie způsobů nakládání s odpady 2016

Definice dle jiných právních předpisů

V rámci odpadového hospodářství musí být dodržována tato hierarchie způsobů nakládání s odpady:

- a) předcházení vzniku odpadů,
- b) příprava k opětovnému použití,
- c) recyklace odpadů,
- d) jiné využití odpadů, například energetické využití,
- e) odstranění odpadů.

Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, § 9a odst. 1.

Hipostezka 2022

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Hipostezka (také označovaná jako jezdecká setzka) je taková stezka, která je určena zejména pro jízdu na koni (hipoturistiku).

Ministerstvo pro místní rozvoj. *Standard sledovaných jevů pro územně analytické podklady obcí.* [online]. Praha 2016. [cit. 2022-03-24].

Historická kulturní krajina 2023

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Části kulturní krajiny obsahující hodnoty dokládající historický vývoj lidských společenstev.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2023.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Územní celek vzniklý a dlouhodobě utvářený cílevědomou lidskou činností za účelem kulturní a hospodářské kultivace prostředí, případně krajinný celek historicky související s kulturním vědomím národa či celého lidstva. Jedná se o krajiny, jejichž jednotlivé prvky či soubory prvků jsou význačné z historického hlediska, zejména díky zachování jednotlivých prvků historického zájmu. Patří sem též krajinné celky, jež jsou důležitými svědectvími a objekty studia z hlediska historie kultivování krajiny nebo svědectvími činnosti různých kultur při osidlování krajiny. (Hendrych, Jan: Tvorba krajiny a zahrad III. V tisku - nakl. ČVUT.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: *Názvosloví urbanismu a územního plánování.* Praha: FA ČVUT, 2001. *Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.*

Historická zeleň 2019

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Plošné či liniové prvky s převahou vegetace v sídlech i ve volné krajině, které vykazují vysokou historickou hodnotu kulturní, uměleckou či památkovou, a které jsou dokladem svěbytného historického vývoje zahradní či krajinářské tvorby anebo urbanistického vývoje sídla a podávají svědectví o původním kompozičním či hospodářském záměru, o době historické události anebo o historickém významu konkrétního zahradního nebo krajinářského díla.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2018.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Soubor zahrad a parků historického původu, výrazných osamocených vzrostlých stromů a jejich skupin i nové zeleně, doplňující historické prostředí. Má vedle obecné hodnoty hygienické a estetické specifickou hodnotu kulturní, zejména výtvarnou, historickou a památkovou. Zásahy do historické zeleně lze provádět pouze v souladu s pokyny a pod dohledem státní památkové péče.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Historická zóna 2019

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Část sídla, popřípadě celé území malého sídla, nesoucí znaky historického vývoje. Nejhodnotnější historické zóny sídelních útvarů jsou zpravidla památkově chráněny podle zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, jako památkové rezervace nebo památkové zóny.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2018.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Území nesoucí znaky historického vývoje a tvořící část nebo části sídelního útvaru, popřípadě celé území malého sídelního útvaru; zahrnuje jádro sídla, území souborů památkových objektů a jejich ploch zeleně, u větších měst historická jádra všech připojených sídel; zahrnuje i území obklopující historické jádro nebo památkový soubor, zejména území ochranného pásma; vyžaduje specifické zpracování územně plánovací dokumentace, respektující zájmy státní památkové péče.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Historické jádro 2020

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Jako historické jádro je označována nejstarší část města, která byla obvykle vymezena hradbami. Ve městě představuje nejen soubor architektonických a kulturních památek, ale také rozhodující článek města, který mu dodává jeho identitu, specifčnost a převážnou většinu estetických hodnot. Tyto hodnoty historického jádra nespočívají pouze v jednotlivých objektech, ale v jejich celých souborech, dispozici prostorů a uliční síti, celkovém členění a měřítku, rozložení na terénu a siluetě, včlenění řeky, parků a dalších přírodních prvků.

HRŮŽA, Jiří. Slovník soudobého urbanismu. 1. vyd. Praha: Odeon, 1977, 341 s.

Nejstarší část sídla, základ dalšího strukturálního vývoje. Krystalizační jádro, kolem kterého sídlo rostlo. (Krásný, Jan: Názvosloví urbanismu. 1976.)

Oberstein, Ivo, Čach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026

„Proměny urbanismu“.

Historické území sídelního útvaru obsahující obvykle soubory historických a kulturních památek, které svou dispozicí, estetickou kvalitou a specifickým výrazem vytvářejí rozhodující a nezaměnitelné hodnoty, nabývající významu obecně platného symbolu celého sídelního útvaru; je obvykle vymezeno komunikací probíhající kolem hradebního okruhu nebo okraje historické parcelace sídelního útvaru a zahrnuje rovněž areály historických souborů na jeho okraji. Sídelní útvar, k němuž byly připojeny další obce, může mít několik historických jader. Historické jádro je součástí historické zóny, která vyžaduje specifické zpracování ÚPD, obvykle formou zvláštního plánu zóny, respektujícího zájmy státní památkové péče.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Historické jádro je nejstarší část sídla. Charakterizují ho veřejná prostranství, architektonické a kulturní hodnoty, tradice a zvyklosti, které se podílejí na utváření jeho jedinečnosti, identity a obrazu.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2020.

Historické krajinné stopy 2022

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Liniové porosty dřevin, trav a bylin, v nichž dochází ke splynutí více významných krajinných funkcí. Např. doprovodné porosty vodního toku s cestou, turistickou značkou, zpravidla s cyklistickou stezkou, navíc s ochranným režimem biokoridoru ÚSES.

Typologie ploch zeleně: Mendelova univerzita Brno[cit. 3. 2. 2022]. Dostupné z URL: < http://user.mendelu.cz/xkucera0/soubory/fcni_typy.htm >.

Historické město 2019

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Město historického původu, které se jako celek nebo jeho jádro zachovalo v téměř nezměněné historické struktuře.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2018.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Město historického původu, které vzniklo a vyvíjelo se v různých vývojových etapách ukončených společensko-ekonomických formací. V ČSSR je to

město vzniklé v období feudalismu a kapitalismu.
Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

Historický urbanistický soubor 2017

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Historický urbanistický soubor je časem prověřená hodnota plošně a prostorově vymezené části zástavby s jednotnou urbanistickou koncepcí.
Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2017.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Různě velký soubor staveb a prostorů historického původu spojených funkčně nebo výtvarně v jeden urbanistický celek, např. soubor budov kláštera, historická zahrada s příslušnými stavbami, historické jádro města apod.
Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

Historicky významná stavba, soubor 2016

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Budova nebo soubor staveb významné svou minulostí např. spojené s narozením či pobytem známé osobnosti nebo jako dějiště historické události (nezapsané v Ústředním seznamu kulturních památek). Jako historicky významné stavby nebo soubory staveb je v případě potřeby vhodné zařadit také (bývalé) vojenské hřbitovy.
Ministerstvo pro místní rozvoj. Standard sledovaných jevů pro územně analytické podklady obcí. [online]. Praha. 2016. [cit. 2016-11-21].

Hlavní jistič 2019

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Hlavní jistič je vypínač umístěný v místě odběru, který automaticky vypne dodávku elektrické energie při překročení nastavené hodnoty. Jedná se především o případy přetížení či zkratu. Před přetížením a následným kolapsem je chráněna i distribuční síť. Hlavní jistič je obvykle umístěn blízko elektroměru.
Hlavní jistič bývá buď jednofázový, určený zejména pro byty či rekreační objekty, nebo třífázový využívaný spíše v rodinných domech a místech s náročnějšími spotřebiči. Hodnota hlavního jističe je uváděna v ampérech a počítá se podle maximálního očekávaného příkonu instalovaných spotřebičů
Internet, 2019 [cit. 3. 10. 2019]. Dostupné z URL: < <https://www.usetreno.cz/slovník-pojmu/hlavni-jistic/> >.

Hlavní jistič před elektroměrem 2019

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Hlavní jistič před elektroměrem je zařízení, které je součástí každého odběrného místa. Od velikosti hlavního jističe před elektroměrem se odvíjí nejen jeho maximální možné zatížení elektrospotřebiči, ale také velikost rezervovaného příkonu pro konkrétní odběrné místo elektřiny.
Internet, 2019 [cit. 3. 10. 2019]. Dostupné z URL: < <https://www.usetreno.cz/slovník-pojmu/hlavni-jistic-pred-elektromerem/> >.

Hlavní projektant 2024

Anglický překlad

Chief Designer

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

V tomto zákoně se dále rozumí c) hlavním projektantem projektant pověřený koordinací při zpracování dokumentace.
Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 14, písm. c).

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

Hlavním projektantem se zde rozumí projektant, kterého stavebník pověřil koordinací projektové dokumentace stavby zpracovávané více projektanty nebo koordinací autorského dozoru.

Hlavní půdní jednotka

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Hlavní půdní jednotka je účelové seskupení půdních forem příbuzných vlastností, jež jsou určovány genetickým půdním typem, subtypem, půdotvorným substrátem, zmitostí, hloubkou půdy, stupněm hydromorfismu, popř. výraznou sklonitostí nebo morfologií terénu a zúrodňovacím opatřením; je vyjádřena druhou a třetí číslicí číselného kódu.

Viz vyhláška č. 327/1998 Sb., kterou se stanoví charakteristika bonitovaných půdních jednotek...

Tichá Tereza a kol.: Slovník pojmů užívaných v právu životního prostředí. 1. vydání. Praha: ABF – nakladatelství ARCH, 2004.

Hlavní uzávěr plynu

Definice dle jiných právních předpisů

Dále se pro účely tohoto zákona rozumí v plynárenství hlavním uzávěrem plynu uzavírací armatura odběrného plynového zařízení, která odděluje odběrné plynové zařízení od plynovodní přípojky.

Zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 2 písm. b.

Hlavní výkres (regulačního plánu) 2023

Definice dle jiných právních předpisů

Grafická část regulačního plánu obsahuje vždy

a) hlavní výkres obsahující hranici řešené plochy, vymezení a využití pozemků a graficky vyjádřitelné podmínky umístění staveb veřejné infrastruktury,

Grafická část regulačního plánu podle rozsahu navržené regulace, zejména jím nahrazovaných územních rozhodnutí dále obsahuje:

a) jako součást hlavního výkresu graficky vyjádřitelné podmínky umístění staveb, které nejsou zahrnuty do staveb veřejné infrastruktury, jejich napojení na veřejnou dopravní a technickou infrastrukturu, pozemky územních rezerv, je-li účelné je vymezit a hranice ochranných pásem, pokud vyplývají z návrhu regulačního plánu.

Vyhláška 500/2006 Sb. o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a způsobu evidence územně plánovací činnosti. příloha 11, odst. 4, písm. a), odst. 5., písm. a).

Hlavní výkres (územního plánu) 2023

Definice dle jiných právních předpisů

Hlavní výkres obsahuje urbanistickou koncepci, vymezení ploch s rozdílným způsobem využití, zastavěného území, zastavitelných ploch a ploch přestavby, dále koncepci uspořádání krajiny včetně ploch změn v krajině a územního systému ekologické stability, koncepci veřejné infrastruktury včetně vymezení ploch a koridorů pro dopravní a technickou infrastrukturu, ploch a koridorů pro územní rezervy; v případě potřeby lze urbanistickou koncepci, koncepci uspořádání krajiny a koncepci veřejné infrastruktury zpracovat v samostatných výkresech.

Vyhláška 500/2006 Sb. o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a způsobu evidence územně plánovací činnosti. příloha 7, odst. 3, písm. b.

Hloubka zástavby

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Vzdálenost mezi vnější a vnitřní stavební čarou; není-li určena vnitřní stavební čára, může se stanovit jako kolmá vzdálenost od vnější stavební čáry směrem do hloubky regulovaného pozemku.

Maier, Karel: Názvosloví a příklady metodiky užívané pro zpracování regulačních plánů. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Hlubinná ekologie

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Myšlenkový směr vycházející z přesvědčení, že základním problémem ekologické krize je odcizení člověka od přírody a vlastní přirozenosti. Cestou z tohoto stavu je tedy návrat k přírodě a ke svému vlastnímu "Já", skrze něž jsme schopni najít svoji souvislost s okolím a tím i k němu změnit vztah. Za zakladatele je považován Nor Arie Naess, který zavedl pojem "ekosofie" neboli etika rozšířených práv, uznávající vlastní hodnotu všem bytostem. Jeho pokračovatelem je např. John Seed, jehož kniha "Myslet jako hora" je návodem na hlubinně ekologické dílny.
Braniš, Martin a kol.: Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Hluk

Definice dle jiných právních předpisů

Hlukem se rozumí zvuk, který může být škodlivý pro zdraví a jehož hygienický limit stanoví prováděcí právní předpis. Vibracemi se rozumí vibrace přenášené pevnými tělesy na lidské tělo, které mohou být škodlivé pro zdraví a jejichž hygienický limit stanoví prováděcí právní předpis.
Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, § 30 odst. 2.

Hlušina 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Hlušina je materiál, který je vytěžen během hlubinné těžby uhlí jako nezužitkovatelný materiál. Tvoří jej horninová nebo minerální příměs, která se jako nežádoucí složka samovolně těží s užitkovým minerálem či hominou, protože je s nimi natolik srostlá, že při těžbě nejde od nerostu či hominy oddělit. Hlušina se většinou ukládá poblíž těžební oblasti v podobě hald nebo výsypek.
Vítejte na zemi, CENIA, slovník [cit. 19. 10. 2018]. Dostupné z URL: < <http://www.vitejtenazemi.cz/slovník/> >.

Hmatný pás 2024

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Hmatný pás je zvláštní forma varovného pásu, ohraničující místo, které na chodníku s cyklistickou stezkou určuje rozhraní mezi vymezeným prostorem pro cyklisty a chodce, přičemž v ulici v obytné zóně ohraničuje zónu bezpečného pohybu zrakově postižených osob.
Zdroj: <https://profesis.ckait.cz/dokumenty-ckait/tp-1-5/#1>

Definice dle prováděcích vyhlášek k zákonu č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu

Příloha 1

* Hmatný pás je zvláštní forma varovného pásu ohraničující místo, které na chodníku s cyklistickou stezkou nebo pásem pro in-line brusle určuje rozhraní mezi vymezeným prostorem pro chodce a cyklisty nebo in-line brusle. Hmatný pás musí mít šířku 300 až 400 mm a jeho povrch musí mít nezaměnitelnou strukturu a charakter povrchu odlišující se od okolí; musí být vnímatelný bílou holí a nášlapem. Povrch plochy do vzdálenosti nejméně 250 mm od tohoto pásu musí být rovinný při dodržení požadavku na protiskluzné vlastnosti a musí být vůči hmatnému pásu vizuálně kontrastní. Od požadavku na vizuální kontrast lze ustoupit v památkových zónách a rezervacích. Hmatný pás musí přesahovat signální pás na obou stranách nejméně o 800 mm.

Vyhláška č. 398/2009 Sb. o obecných technických požadavcích zabezpečujících bezbariérové užívání staveb, ve znění pozdějších předpisů.

Definice dle stavebního zákona č. 50/1976 Sb. a jeho prováděcích vyhlášek (zrušeny k 31.12.2006)

* Pro účely této vyhlášky se rozumí hmatným pásem zvláštní forma varovného pásu ohraničující místo, které na chodníku s cyklistickou stezkou určuje rozhraní mezi vymezeným prostorem pro cyklisty a chodce, přičemž v ulici v obytné zóně ohraničuje zónu bezpečného pohybu zrakově postižených osob.

Vyhláška č. 369/2001 Sb., o obecných technických požadavcích zabezpečujících užívání staveb osobami s omezenou schopností pohybu a orientace, § 2. (Zrušena)

Hmotnostní koncentrace znečišťující látky

Definice dle jiných právních předpisů

* Pro účely této vyhlášky se rozumí hmotnostní koncentrací znečišťující látky - množství znečišťující látky vyjádřené v hmotnostních jednotkách v

jednotce objemu odpadního plynu (podíl hmotnosti znečišťující látky a objemu odpadního plynu) za definovaných stavových podmínek, eventuálně po přepočtu na vztažené podmínky.

Vyhláška č. 356/2002 Sb., kterou se stanoví seznam znečišťujících látek, obecné emisní limity, způsob předávání zpráv a informací, zjišťování množství vypouštěných znečišťujících látek, tmavosti kouře, přípustné míry obtěžování zápachem a intenzity pachů, podmínky autorizace osob, požadavky na vedení provozní evidence zdrojů znečišťování ovzduší a podmínky jejich uplatňování, ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. b. (Zrušena)

Hodnocení potenciálu území pro rozvoj cestovního ruchu 2016

Anglický překlad

Territory potential valorization in tourism

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Hodnocení potenciálu území pro rozvoj cestovního ruchu (též valorizace potenciálu území pro rozvoj cestovního ruchu - CR) je proces vyhodnocování podmínek daného území pro rozvoj CR - přírodních, společenských, infrastruktury CR - včetně místní dopravy a dostupnosti do místa.

Zpravidla bývají hodnoceny také faktory nepříznivě ovlivňující rozvoj CR (přírodní katastrofy, výskyt hmyzu, nakažlivých chorob, patologické společenské jevy). Používá se mnoho metod - bodování jednotlivých faktorů, využití GIS aj.

Pásková, Martina - Zelenka, Josef. Výkladový slovník cestovního ruchu. Praha: MMR, 2002.

Hodnocení zdravotních rizik

Definice dle jiných právních předpisů

Hodnocením zdravotních rizik je posouzení míry závažnosti zátěže populace vystavené rizikovým faktorům životních a pracovních podmínek a způsobu života. Podkladem pro hodnocení zdravotního rizika je kvalitativní a kvantitativní odhad rizika [§ 80 odst. 1 písm. l)]. Výsledek hodnocení zdravotního rizika je podkladem pro řízení zdravotních rizik, čímž se rozumí rozhodovací proces s cílem snížit zdravotní rizika. Hodnocení rizik na úseku bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a povinnosti zaměstnavatele v prevenci rizik pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci stanoví zvláštní právní předpisy.

Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 3.

Hodnota normová 2024

Definice dle prováděcích vyhlášek k zákonu č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu

* Pro účely této vyhlášky se rozumí normovou hodnotou konkrétní technický požadavek, zejména limitní hodnota, návrhová metoda, národně stanovené parametry, technické vlastnosti stavebních konstrukcí a technických zařízení, obsažený v příslušné české technické normě, jehož dodržení se považuje za splnění požadavků konkrétního ustanovení této vyhlášky.

Vyhláška č. 268/2009 Sb., o technických požadavcích na stavby, ve znění pozdějších předpisů, § 3 písm. k.

Definice dle jiných právních předpisů

* Normová hodnota je konkrétní technický požadavek obsažený v příslušné české technické normě ČSN, jehož dodržení považuje konkrétní ustanovení za splnění jím stanovených požadavků.

Vyhláška č. 137/1998 Sb., o obecných technických požadavcích na výstavbu, ve znění pozdějších předpisů, § 3 odst. 1. (Zrušena)

Hodnota sídla urbanistická 2017

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Urbanistická hodnota sídla je míra zachovalosti historické půdorysné struktury a také způsob, jakým do původního půdorysu zasáhla novodobá zástavba. Stejně tak může být urbanistickou hodnotou zcela nové založení zástavby s jasnou urbanistickou koncepcí.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2017.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Urbanistická hodnota sídel klasifikuje jednak míru zachovalosti historické půdorysné struktury a také způsob, jakým do původního půdorysu zasáhla novodobá zástavba. Bez ohledu na historickou půdorysnou formu lze v řešeném území zásadě rozlišit pět základních skupin sídel:

- Sídla vysoké urbanistické hodnoty
- Sídla průměrné urbanistické hodnoty
- Sídla nízké urbanistické hodnoty
- Sídla proměnlivé urbanistické hodnoty

Hodnota území 2017

Anglický překlad

Value Of An Area

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Vlastnosti území, kterými je daná lokalita výjimečná. Hodnoty území se dělí na přírodní a civilizační (kulturní, urbanistické, architektonické hodnoty a hodnoty standardu vybavení sídla).

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2017.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Hodnota území, ať již přírodní, civilizační, kulturní, urbanistická nebo architektonická, není jeho trvalou, neměnnou vlastností, nezávislou na názorech a úsudku lidí. To dokládá např. v průběhu let výrazně se měnící názor na hodnotu urbanistických souborů a staveb, realizovaných v tzv. pseudoslozích, stejně tak i neustále se vyvíjející názor na památkovou péči nebo i ochranu přírody. Názor na hodnoty území se vyvíjí v čase, zpravidla od jejich zjištění a prokázání v odborných kruzích, postupně přejímání těchto názorů širokou veřejností až po případné promítnutí požadavků jejich ochrany do právních předpisů, stanovujících tyto hodnoty nebo to, jakým způsobem a kdo je určuje. Jedná se o např. zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, zákon č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu atd. Na základě speciálních právních předpisů určují a stanovují specifické hodnoty v rámci svých pravomocí příslušné orgány veřejné správy (ve vztahu k územnímu plánování označované ve stavebním zákoně jako dotčené orgány státní správy). Tyto jejich úkoly nelze přenášet na orgány územního plánování a tím například zvyšovat náklady na pořízení územně plánovací dokumentace.

Na základě nesprávného výkladu závazné a směrné části územně plánovací dokumentace je někdy určitá etapa (např. výhled) označována jako směrná část územně plánovací dokumentace.

Zjišťování a ověřování hodnot území probíhá v rámci průzkumů a rozborů. Odborný názor projektanta územně plánovací dokumentace je dále prověřován v průběhu jejího pořizování. Při dosažení shody o zjištěných hodnotách, která je vyjadřovaná ve schváleném zadání územně plánovací dokumentace, pak může být jejich ochrana závazně uložena jejím schválením.

Zjišťování hodnot území a stanovování podmínek jejich ochrany bude rozdílné podle povahy příslušného druhu územně plánovací dokumentace. V případě územního plánu velkého územního celku půjde o hodnoty území, rozlišitelného a lokalizovatelného touto územně plánovací dokumentací a takové, jejichž význam přesahuje pravomoci jednotlivých obcí (hodnoty nadmístního významu, krajinných celků). V případě územního plánu obce a regulačního plánu půjde zejména o hodnoty na území obce, jeho jednotlivých částí ať již nezastavěného území nebo území přeměněného stavební činností, např. jednotlivých staveb nebo jejich souborů apod.

Tunka, Martin: Obsah územně plánovací dokumentace. 1. vydání. Praha: ABF, a.s., nakladatelství ARCH, edice STAVEBNÍ PRÁVO, 2003.

* pokračování II:

V rámci územně plánovací činnosti, s ohledem na cíle a úkoly územního plánování, je nezbytné zjišťovat:

- hodnoty přírodní

Jedná se především o hodnoty prostředí, které není významně změněno a dotčeno stavební činností.

- hodnoty civilizační

Jedná se o hodnoty území, spočívající např. v jeho vybavení technickou, dopravní a občanskou infrastrukturou, v možnosti jejího hospodárného využívání a dalšího rozvíjení, v dopravní dostupnosti takovýchto částí území; civilizační hodnotou mohou být i vlastnosti obytného prostředí, jeho různorodost apod.

- hodnoty kulturní

Kulturní hodnoty je možné chápat především jako jedinečnost, výjimečnost území, jeho částí, krajinných i stavebních celků a souborů, poskytujících doklady předcházejícího historického vývoje. Vymezením kulturních hodnot území lze zajistit zachování kulturního dědictví území, jednotlivých sídel nebo jejich částí, které dosud nepoživají zákonné ochrany památkové péče.

- urbanistické hodnoty

Urbanistická hodnota území spočívá např. v uspořádání, návaznosti i vlastnostech prostorů a staveb, zejména přístupných veřejnosti (průhledové osy, orientační, architektonické dominanty území, členitost a různorodost zástavby apod.). Jedná se nejen o hodnotu dlouhodobě rozvíjené urbanistické struktury jednotlivých sídel a jejich vazeb, ale i o hodnotu krajiny, vytvořené a kultivované dlouhodobým hospodařením.

- architektonické hodnoty

Jedná se o hodnoty stavitelského umění, o hodnoty staveb, které nejsou jenom užitečným, technickým dílem, ale které spočívají v jejich estetickém působení, výrazu.

Tunka, Martin: Obsah územně plánovací dokumentace. 1. vydání. Praha: ABF, a.s., nakladatelství ARCH, edice STAVEBNÍ PRÁVO, 2003.

Hodnota území urbanistická 2017

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Urbanistická hodnota území spočívá například v uspořádání, návaznosti i vlastnostech prostorů a staveb, zejména přístupných veřejnosti (průhledové osy, orientační, architektonické dominanty území, členitost a různorodost zástavby apod.). Jedná se nejen o hodnotu dlouhodobě rozvíjené urbanistické struktury jednotlivých sídel a jejich vazeb, ale i o hodnotu krajiny, vytvořené a kultivované dlouhodobým hospodařením.

V této souvislosti je třeba poukázat především na ustanovení § 19 odst. 1 písm. b), d) a e) stavebního zákona, kde se uvádí, že úkolem územního plánování je zejména stanovovat koncepci rozvoje území, včetně urbanistické koncepce s ohledem na hodnoty a podmínky území, stanovovat urbanistické, architektonické a estetické požadavky na využívání a prostorové uspořádání území a na jeho změny, zejména na umístění, uspořádání a

řešení staveb, stanovovat podmínky pro provedení změn v území, zejména pak pro umístění a uspořádání staveb s ohledem na stávající charakter a hodnoty území. Tím hlavním a prováděcím nástrojem regulace výstavby a tím také ochrany hodnot stávající zástavby je tedy územní plán.

Hanák, Marek: Urbanistická hodnota zástavby a její ochrana. Praha: Moderní obec, 10/2014

Urbanistická hodnota je posuzována především v zastavěném území. Jedná se o historicky i esteticky cenné urbanistické celky nezapsané v Ústředním seznamu kulturních památek, zahrnující části sídel, rozptýlené zástavby, historické zahrady a parky. Spočívá v uspořádání prostorů, návaznosti a vlastnostech prostorů i staveb. Předmětem hodnocení je zejména urbanistické uspořádání území, průhledy, pohledové osy a pohledově související území (například zelené horizonty), orientační body, architektonické dominanty území, členitost, charakter a různorodost zástavby, přítomnost zeleně a kvalita prostředí z hlediska pobytové pohody.

V širších souvislostech se jedná nejenom o hodnotu dlouhodobě rozvíjené urbanistické struktury jednotlivých sídel, ale i jejich vazeb na hodnoty okolní krajiny.

Metodická doporučení k vybraným problémům pořizování územního plánu. MMR a ÚÚR, 2015

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Jedna z civilizačních hodnot v území, zaměřená na urbanistickou kompozici, strukturu a charakter zástavby v širším kontextu.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2017.

Hodnota zástavby

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Hodnota zástavby je posuzována z hlediska urbanistického a architektonického. Může se jednat o stávající stavební celky i stavby, které jsou pro dané území charakteristické, jedinečné, vytváří genia loci daného místa (například historická zástavba v jádrových územích měst, městské památkové rezervace, zachovalé fragmenty původní venkovské zástavby). Hodnota zástavby se může rovněž projevit u nově budovaných architektonicky a urbanisticky kvalitních souborů. Nejedná se zde o jednotlivé stavby, ale především o zástavbu jako celek v urbanistickém kontextu řešeného i širšího území.

Stanovovat koncepci rozvoje území, včetně urbanistické koncepce s ohledem na hodnoty a podmínky území patří mezi základní úkoly územního plánování.

Metodická doporučení k vybraným problémům pořizování územního plánu. MMR a ÚÚR, 2015

Holá seč

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Je jednorázové smýcení stromů na souvislé ploše. Obnova lesa se děje zcela za přístupu světla bez jakékoliv ochrany nových sazenic. Připomíná katastrofický rozpad lesa při velkém generačním cyklu. Soustřeďuje těžební i přibližovací techniku na malou plochu což následně může vést ke zvýšené erozi půdy. Při následné obnově porostu jsou přirozeně se vyskytující druhy často nahrazeny hospodářsky vhodnými druhy. Je to nejrozšířenější způsob seče, který je spojen především s jednodruhovými kulturními lesy (smrčiny, bory, dubiny). Její výhody jsou čistě ekonomické. Mezi nevýhody patří možnost zvýšené eroze půdy především ze svahů, vyplavování živin, které nejsou vázány v biomase, vytváření stejnověkých a stejnorodých porostů snadněji podléhajících kalamitám biotického i abiotického původu.

Braniš, Martin a kol.: Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Holismus

Anglický překlad

Holism

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Filozofický směr chápající svět v jeho celostnosti a interpretující celek jako něco vyššího (systém) než pouhý souhrn jeho částí, které mohou mít jinou povahu než daný celek.

Pásková, Martina - Zelenka, Josef. Výkladový slovník cestovního ruchu. Praha: MMR, 2002.

Holistický přístup

Anglický překlad

Holistic Approach

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Přístup vycházející z filozofie holismu, např. ucelená analýza a ucelený plánovitý postup řešení daného problému s využitím poznatků mnoha vědních oborů.

Pásková, Martina - Zelenka, Josef. Výkladový slovník cestovního ruchu. Praha: MMR, 2002.

Hon 2019

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Část omé půdy věnovaná určité plodině podle rotace osevního postupu. Podle členitosti terénu je hon buď celistvý, tj. skládá se z jednoho pozemku, nebo složený z několika pozemků. Složený hon může být nespojitý nebo spojitý, tj. propojený provozními koridory umožňujícími průjezd zemědělských strojů v pracovním nasazení.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Část omé půdy věnovaná určité plodině podle rotace osevního postupu.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2019.

Honey-Pot (hrnec medu)

Anglický překlad

Honey-Pot

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Areál, v němž se koncentruje cestovní ruch v důsledku komplexně a atraktivně vybudované infrastruktury cestovního ruchu umožňující návštěvníkům nekomplikovanou "konzumaci" celého souboru služeb bez nutnosti kontaktu s místním obyvatelstvem a místním přírodním prostředím.

Pásková, Martina - Zelenka, Josef. Výkladový slovník cestovního ruchu. Kompletně přepracované a doplněné 2. vydání. Praha: Linde, 2012.

Horkovod

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Obvykle ocelové potrubí sloužící k distribuci horké vody z místa výroby k zákazníkovi.

Slovníček pojmů. Bmo: Teplárny Bmo, 2015

Horní hranice lesa 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Horní hranice lesa je hranice lesních porostů, která je určena klimatickými podmínkami limitujícími výskyt lesa vzhledem k nadmořské výšce.

Vítejte na zemi, CENIA, slovník [cit. 19. 10. 2018].

Horninové prostředí

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Horninové prostředí je jedna ze složek životního prostředí, kterou tvoří část zemské kůry v dosahu lidské činnosti, včetně nerostů, půdy a podzemní vody.

Viz zákon č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev...

Tichá Tereza a kol.: Slovník pojmů užívaných v právu životního prostředí. 1. vydání. Praha: ABF – nakladatelství ARCH, 2004.

Hospodárnost

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se rozumí hospodárností takové použití veřejných prostředků k zajištění stanovených úkolů s co nejnižším vynaložením těchto prostředků, a to při dodržení odpovídající kvality plnění úkolů.

Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. m.

Hospodaření v lese

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se rozumí hospodařením v lese obnova, ochrana, výchova a těžba lesních porostů a ostatní činnosti zabezpečující plnění funkcí lesa.

Zákon č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. d.

Hospodářská a sociální soudržnost

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se rozumí hospodářskou a sociální soudržností opatření k vyrovnávání rozdílů mezi regiony v rámci Evropských společenství.

Zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. d.

Hospodářské soubory

Definice dle jiných právních předpisů

Vymezení hospodářských souborů

Při zpracování oblastních plánů se v rámci přírodních lesních oblastí vymezují hospodářské soubory (dále jen "soubory"), jako jednotky diferenciací hospodaření v lesích.

Vyhláška č. 83/1996 Sb., o zpracování oblastních plánů rozvoje lesů a o vymezení hospodářských souborů, ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 1.

Hospodářské zvíře

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se rozumí hospodářskými zvířaty zvířata využívaná převážně k chovu, výkrmu, práci a jiným hospodářským účelům, zejména skot, prasata, ovce, kozy, koně, osli a jejich kříženci, drůbež, běžci, králíci, kožešinová zvířata, zvěř ve farmovém chovu, ryby a včely.

Zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 3 odst. 1 písm. c.

Hospodářsky a sociálně ohrožená území 2022

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Hospodářsky a sociálně ohrožená území jsou vymezena na základě zvolených indikátorů u nichž je používána průměrná hodnota za období 2013–2017. Tyto indikátory byly zvoleny na základě zmapování indikátorů používaných jednotlivými kraji pro vymezení tohoto typu území. Varianty vymezení byly následně představeny zástupcům krajů na jednáních určených výhradně k tomuto tématu v březnu a červnu 2018. Preferovány byly indikátory, které je možné aktualizovat každoročně. Nad rámec takto vymezených správních obvodů ORP jsou do kategorie hospodářsky a sociálně ohrožených území zařazena i správní území obcí zasahujících do bývalých vojenských újezdů. V akčním plánu SRR může být vymezení hospodářsky a sociálně ohrožených území upraveno (viz také kapitola 4.4). Vymezená hospodářsky a sociálně ohrožená území jsou vnitřně heterogenní. Z tohoto důvodu je pro účely akčních plánů SRR plánováno vytvoření charakteristiky a typologie hospodářsky a sociálně ohrožených území tak, aby bylo možné odlišit jejich stěžejní problémy a potenciály a navázat na ně chystaná opatření. Kraje mohou ve strategiích rozvoje územního obvodu kraje vymezit hospodářsky a sociálně ohrožená území na nižší administrativní (např. správní obvody pověřených obecních úřadů) úrovni a řešit disparity i v rámci jednotlivých správních obvodů ORP.

Strategie regionálního rozvoje 2021+. Dostupné z <https://mmr.cz/getmedia/58c57a22-202d-4374-af5d-cbd8f9454adb/SRR21.pdf.aspx?ext=.pdf>.

Hospodářský tvar lesa 2020

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Hospodářský tvar lesa je dán vznikem porostu, způsobem jeho pěstování a hospodářskou využitelností. Rozdělujeme ho na vysoký, střední - sdružený a nízký - výmladkový.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2019.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Charakteristika lesa daná původem většiny stromů v porostu. Rozeznávají se tyto tvary lesa: les vysoký, les střední a les nízký.
Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Hospodářství

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se rozumí hospodářstvím jakákoli stavba, zařízení nebo místo, kde je hospodářské zvíře nebo kde jsou hospodářská zvířata chována nebo držena, včetně chovu pod širým nebem. Je-li v hospodářství chováno nebo drženo více než jedno stádo nebo více než jedna skupina hospodářských zvířat, která mohou onemocnět stejnou nákazou nebo nemocí přenosnou ze zvířat na člověka (dále jen "vnímavá zvířata"), je každé z těchto stád nebo každá z těchto skupin oddělenou epizootologickou jednotkou, která má stejný zdravotní status.

Zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 3 odst. 1 písm. b.

Hostel 2016

Anglický překlad

Hostel

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Hostel je ubytovací zařízení s nízkou cenou za přenocování, s omezeným rozsahem a kvalitou služeb a nenákladným základním vybavením, často vyhrazené určitým skupinám turistů, resp. primárně zaměřené na určité skupiny turistů.

Pásková, Martina - Zelenka, Josef. Výkladový slovník cestovního ruchu. Praha: MMR, 2002.

Hotelová depandance 2016

Anglický překlad

Hotel depandance

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Hotelová depandance je stavebně oddělená součást hotelového ubytovacího zařízení bez vlastní recepce, organizačně napojená na hlavní ubytovací zařízení a umístěná v jeho blízkosti, sloužící pouze k ubytování. Hlavní ubytovací zařízení pro depandance zajišťuje plný rozsah služeb, odpovídající příslušné třídě ubytovacího zařízení.

Pásková, Martina - Zelenka, Josef. Výkladový slovník cestovního ruchu. Praha: MMR, 2002.

Hradiště 2017

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Jako hradiště je označován terénní pozůstatek po hradu, přeneseně se užívá pro slovanské a raně středověké hrady ze dřeva a hlíny.
Hradní architektura – vybrané pojmy, 2017 [cit. 12. 5. 2017]. Dostupné z URL: < <http://www.hrady-zriceniny.cz/pojmy.htm> >.

Hranice administrativní

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Administrativní hranice je čára na mapě vyjadřující a ohraničující správní jednotky různých druhů a stupňů (hranice státní, krajská apod.)
Terminologický slovník zeměměřičství a katastru nemovitostí, zpracovaný Terminologickou komisí ČÚZK. Internet, 2013.

Hranice dobývacího prostoru

Definice dle jiných právních předpisů

Hranice dobývacího prostoru

(1) Hranice dobývacího prostoru na povrchu se stanoví uzavřeným geometrickým obrazcem s přímými stranami, jehož vrcholy se určují souřadnicemi, udanými v platném souřadnicovém systému. Jeho prostorové hranice pod povrchem se zpravidla stanoví svislými rovinami, které procházejí povrchovými hranicemi. Výjimečně se tyto prostorové hranice mohou stanovit podle přirozených hranic. Dobývací prostor může být vymezen i hloubkově.

(2) Obvodní báňský úřad může nařídít, aby hranice dobývacího prostoru byly vyznačeny pomezními značkami na povrchu, popřípadě i v důlních dílech, zejména je-li to třeba v zákonem chráněném obecném zájmu nebo z hlediska chráněných zájmů vlastníků (správců, uživatelů) nemovitostí, které leží v hranicích dobývacího prostoru, anebo z hlediska zájmů organizací, jejichž dobývací prostory sousedí.

(3) Hranice stanoveného dobývacího prostoru vyznačí orgán územního plánování v územně plánovací dokumentaci.

Zákon č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon), ve znění pozdějších předpisů. § 26.

Hranice lesa 2020

Anglický překlad

forest line

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Hranice lesa je čára spojující nejzazší místa zapojeného lesa. Hranice lesa je jednak vertikální (horní), závisející na nadm. výšce, jednak horizontální, závisející na zeměpisné šířce.

U přirozené hranice lesa rozlišujeme hranici lesa klimatickou, orografickou a edafickou (půdní a substrátovou) podle podmínek, které jsou pro polohu hranice lesa rozhodující.

Meteorologický slovník, 2020 [cit. 21. 10. 2020]. Dostupné z URL: < <http://slovník.cmes.cz/vyklad/cs/h> >.

Hranice zástavby 2017

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Stavební čára, kterou nelze překročit směrem ven ze staveniště. Směrem dovnitř ji lze posunovat a tvarovat, pokud to není v konkrétním případě omezeno. (Metodika - slovník pojmů. Vnitřní předpis Útvaru rozvoje hl. m. Prahy. Praha: 1997.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Návosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Hranice zástavby je čára, používaná v regulačním plánu, která vymezuje plochu maximálního možného zastavění konkrétní stavbou. Hranici nelze překročit, ale je možné z ní ustoupit směrem dovnitř.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2017.

Hraniční přechod 2017

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Hraniční přechod je místo na státní hranici, přes něž je možný pohyb či doprava a to buď v jednom či obou směrech. U evropských států, které nepatří do tzv. Schengenského prostoru, je často prováděna hraniční kontrola nebo také celní a pasová kontrola. Objekty již neslouží k odbavování na hraničních přechodech (silničních), jsou využívány pro jiné účely (od 21. 12. 2007 – vstup do schengenského prostoru).

Ministerstvo pro místní rozvoj. Standard sledovaných jevů pro územně analytické podklady obcí. [online]. Praha. 2016. [cit. 2017-03-07].

Hráz 2018

Definice dle jiných právních předpisů

Hráz jako stavba, včetně funkčních zařízení, která

1. přehrazuje vodní tok nebo údolí a která slouží k trvalému nebo občasnému vzdouvání nebo akumulaci povrchových vod,
2. slouží na ochranu před povodněmi, popřípadě ke zvětšení kapacity koryta vodního toku, nebo
3. slouží k ohrázení vodních nádrží

Vyhláška č. 23/2007 Sb., o podrobnostech vymezení vodních děl evidovaných v katastru nemovitostí České republiky, § 2 písm. b).

Hráz k ochraně nemovitostí před povodněmi

Hráz ohrazující

Hrázděné zdivo 2017

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Hrázděné zdivo je způsob zdění, při němž je nosná konstrukce tvořena dřevěnou trámovou kostrou, jejíž jednotlivá pole jsou pak vyplněna kamennou, cihlovou či jinou vyzdívkou.

Hradní architektura – vybrané pojmy, 2017 [cit. 12. 5. 2017]. Dostupné z URL: < <http://www.hrady-zrceniny.cz/pojmy.htm> >.

Hromadná osobní doprava 2020

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Je doprava osob zajišťovaná dopravním prostředkem, který je schválený k přepravě většího počtu osob.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2019.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Osobní doprava provozovaná dopravním prostředkem schváleným k přepravě většího, zvláštními předpisy stanoveného počtu osob.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Hromadné ubytovací zařízení (HUZ) 2016

Anglický překlad

Accommodation facility

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Hromadné ubytovací zařízení je zařízení poskytující ubytování v pokoji nebo v jiné ubytovací jednotce, počet poskytnutých míst musí být větší než určené minimum pro skupiny osob přesahující jednu rodinnou jednotku a všechny ubytovací jednotky musí podléhat stejnému řízení.

Pásková, Martina - Zelenka, Josef. Výkladový slovník cestovního ruchu. Praha: MMR, 2002.

Hrubá stavba 2016

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Hrubá stavba zahrnuje dodávku a montáž všech obvodových a příčkových stěn, stropních konstrukcí, střešní konstrukce a krytiny. Stavba je zvenčí dokončená – zateplená a omítnutá, obsahuje výplně otvorů – okna a vchodové dveře.

Slovník pojmů [on-line]. Národní stavební centrum, 2016 [cit. 12. 5. 2016].

Hřbitov 2022

Definice dle jiných právních předpisů

Hřbitov: vymezené prostranství (prostor) upravené k pohřbívání.

Hřiště

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Hřiště je stavebně či organizačně upravený prostor určený pro hru dětí i dospělých mimo dopravní prostor, většinou fyzicky oddělený.

Bartoš, Luděk. Navrhování obytných zón: Technické podmínky. Praha: Ministerstvo dopravy a spojů, 1998.

Humidní oblast (klima) 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Území, kde srážky převládají nad vsakem a výparem. Tyto podmínky jsou typické např. pro tropické klima v pásmu tropických deštných pralesů. Protikladem humidních oblastí jsou aridní oblasti.
Vítejte na zemi, CENIA, slovník [cit. 19. 10. 2018].

Hustota

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Intenzita využití území, ukazatel směšně nebo normativně stanovený pro hospodárné územně plánovací řešení, při smíšené funkční zóně jedno z porovnatelných hledisek. Uvádí se hustota obyvatel (obyv. / ha), zastavění (plocha zastavěná budovami / ha), obytné plochy (obytná plocha ve všech podlažích / ha obytného útvaru). U bloku lze stanovit hustotu zastavění jako poměr jeho zastavěné části ku celkové půdorysné rozloze bloku. (Krásný, Jan: *Názvosloví urbanismu*. 1976.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Hustota zastavění 2017

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Poměr součtu všech zastavěných ploch v bloku a celkové půdorysné plochy bloku.

Maier, Karel: Názvosloví a příklady metodiky užívané pro zpracování regulačních plánů. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Hustota zastavění je intenzita využití území, která se vyjadřuje jako poměr plochy zastavěné budovami k vymezené ploše v území.
Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2017.

Hydrogeologický rajon

Definice dle jiných právních předpisů

Hydrogeologický rajon je území s obdobnými hydrogeologickými poměry, typem zvodnění a oběhem podzemní vody.

Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 12.

Hydrologická bilance 2018

Definice dle jiných právních předpisů

Hydrologická bilance porovnává přírůstky a úbytky vody a změny vodních zásob povodí, území nebo vodního útvaru za daný časový interval.

Zákon č. 254/2001 Sb. o vodách a o změně některých zákonů, § 22 odst. 1.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Hydrologická bilance porovnává přírůstky a úbytky vody a změny vodních zásob povodí, území nebo vodního útvaru za daný časový interval.

Viz zákon č. 254/2001 Sb., o vodách...

Tichá Tereza a kol.: Slovník pojmů užívaných v právu životního prostředí. 1. vydání. Praha: ABF – nakladatelství ARCH, 2004.

Hygienické zařízení 2024

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely této vyhlášky se rozumí hygienickým zařízením vnitřní prostory a kabiny umýváren, sprch, záchodů a přebalovacích kabin.

Chalupaření 2023

Anglický překlad

Weekend House Activities

Definice hlavní

Je způsob individuální rekreace, ve vlastní nemovitosti (chalupě) a na vlastním pozemku.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2023.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Využívání vlastních chalup a jejich okolí k rekreaci. Chalupaření oživuje venkov, přispívá k udržování objektů a jejich okolí.

Pásková, Martina - Zelenka, Josef. Výkladový slovník cestovního ruchu. Praha: MMR, 2002.

Charakter zástavby 2017

Definice dle jiných právních předpisů

Charakter a struktura zástavby vyjadřují plošné a prostorové parametry zástavby, přičemž jsou dány zejména půdorysným uspořádáním zástavby, umístěním zástavby na pozemcích vzhledem k přilehlým veřejným prostranstvím (např. určením vztahu zástavby k uliční a stavební čáře), hustotou zástavby a celkovým hmotovým řešením a měřítkem zástavby.

Vyhláška č. 500/2006 Sb. I., odst. (1) písm. f), příloha 7.

Charta evropského plánování 2023

Anglický překlad

Charter of European Planning

Definice dle jiných publikovaných zdrojů.

Autorem Charty evropského plánování je Evropská rada urbanistů (European Council of Spatial Planners – Conseil européen des urbanistes, ECTP-CEU) a byla schválena valnou hromadou v Barceloně 22. dubna 2013.

Charta evropského plánování navazuje na „Novou Athénskou chartu“ z roku 1998, na její aktualizaci z roku 2003

a na tzv. „Istanbulský dodatek“ z roku 2010. Charta evropského plánování vyzývá k plánování měst a regionů založené na dlouhodobé vizi s cílem ochránit přírodní zdroje a zvýšit kvalitu života.

S tímto cílem stanovuje principy, které by měly usměrňovat činnost plánovačů v celé Evropě. Cílí na všechny úrovně územního plánování. Nosným tématem Charty je integrace a propojenost.

Josef Morkus: Urbanismus a územní rozvoj, 1/2015.

Chata 2019

Definice dle jiných právních předpisů

Je stavba pro rodinnou rekreaci, jejíž objemové parametry a vzhled odpovídají požadavkům na rodinnou rekreaci a která je k tomuto účelu určena; stavba pro rodinnou rekreaci může mít nejvýše dvě nadzemní podlaží a jedno podzemní podlaží a podkroví [§ 2 písm. b) vyhlášky č. 501/2006 Sb.]; například rekreační domek, chata, rekreační chalupa, zahrádkářská chata.

Vyhláška č. 357/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální vyhláška), ve znění pozdějších předpisů.

Chata zahrádkářská 2019

Definice dle jiných právních předpisů

Je stavba pro rodinnou rekreaci, jejíž objemové parametry a vzhled odpovídají požadavkům na rodinnou rekreaci a která je k tomuto účelu určena; stavba pro rodinnou rekreaci může mít nejvýše dvě nadzemní podlaží a jedno podzemní podlaží a podkroví [§ 2 písm. b) vyhlášky č. 501/2006 Sb.]; například

rekreační domek, chata, rekreační chalupa, zahrádkářská chata.
Vyhláška č. 357/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální vyhláška), ve znění pozdějších předpisů.

Chataření 2023

Anglický překlad

Weekend Home Holiday Stays

Definice hlavní

Je způsob individuální rekreace, ve vlastní nemovitosti (chatě) zpravidla na vlastním pozemku.
Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2023.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Druh cestovního ruchu, rekreace v rámci vybudovaných objektů individuální rekreace – pobyty na vlastních chatách.
Pásková, Martina - Zelenka, Josef. Výkladový slovník cestovního ruchu. Praha: MMR, 2002.

Chataření – též chalupaření – způsob trávení volného času na chatě (chalupě), její výstavba a údržba, zvelebování jejího bezprostředního okolí.
Sociologická encyklopedie, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i., hlavní editor R. Nešpor, <https://encyklopedie.soc.cas.cz/w/Chata%C5%99en%C3%AD>.

Chatové osady 2020

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Rekreační chaty v krajině se mohou umístit jen v rekreační oblasti, a to vždy v seskupení do chatové osady. Chatové osady nesmějí narušovat ráz krajiny. Umísťují se v souladu s požadavky na ochranu zemědělského půdního fondu nebo lesního půdního fondu a ochranu přírody na hygienicky nezávadných a hospodářsky těžko využitelných pozemcích.
Česko-rakousko-slovenská příručka územně plánovací terminologie. Hannover: Akademie für Raumforschung und Landesplanung, 2000. (Českou část zpracoval ÚÚR Bmo.)

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Jako chatové osady se označuje zastavěné území charakteristické soustředěnou zástavbou objekty pro individuální rekreaci.
Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2020.

Chmelnice 2024

Anglický překlad

Hop Farm

Definice dle jiných právních předpisů

Druh zemědělské kultury
Pro účely tohoto zákona se rozumí chmelnicí zemědělsky obhospodařovaná půda, která je opatřena opěrným zařízením pro pěstování chmele a na které se pěstuje chmel.
Zákon č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů, § 3i písm. c.

Chodník 2018

Definice dle jiných právních předpisů

Veřejným prostranstvím jsou všechna náměstí, ulice, tržiště, chodníky, veřejná zeleň, parky a další prostory přístupné každému bez omezení, tedy sloužící obecnému užívání, a to bez ohledu na vlastnictví k tomuto prostoru.
Zákon 28/2000 Sb. o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, § 34.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Chodník (pás pro chodce) Přidružený pás určený pro pěší, oddělený vertikálně nebo horizontálně od přilehlého jízdního pásu.
Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

Chorologie

Definice dle jiných právních předpisů

Chorologie je nauka o areálech.

Metodická pomůcka ZP26/2012 pro vyjasnění kompetencí v problematice územních systémů ekologické stability.

Chráněná krajinná oblast (CHKO)

Definice dle jiných právních předpisů

Chráněné krajinné oblasti

(1) Rozsáhlá území s harmonicky utvářenou krajinou, charakteristicky vyvinutým reliéfem, významným podílem přirozených ekosystémů lesních a trvalých travních porostů, s hojným zastoupením dřevin, popřípadě s dochovanými památkami historického osídlení, lze vyhlásit za chráněné krajinné oblasti.

(2) Hospodářské využívání těchto území se provádí podle zón odstupňované ochrany tak, aby se udržoval a zlepšoval jejich přírodní stav a byly zachovány a vytvářeny optimální ekologické funkce těchto území. Rekreační využití je přípustné, pokud nepoškozuje přírodní hodnoty chráněných krajinných oblastí.

(3) Chráněné krajinné oblasti, jejich poslání a bližší ochranné podmínky vyhlašuje vláda republiky nařízením.

Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, § 25.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Dle zákona 114/92 Sb. rozsáhlé území s harmonicky utvářenou krajinou, charakteristicky vyvinutým reliéfem, významným podílem přirozených ekosystémů lesních a trvalých travních porostů s hojným zastoupením dřevin, popřípadě s dochovanými památkami historického osídlení. Na území ČR je vyhlášeno 24 chráněných krajinných oblastí. Jsou to: Beskydy, Bílé Karpaty, Blaník, Blanský les, Broumovsko, České Středohoří, Český klas, Český ráj, Jeseníky, Jizerské hory, Kokořínsko, Křivoklátsko, Labské pískovce, Litovelské Pomoraví, Lužické hory, Moravský kras, Orlické hory, Pálava, Poodří, Slavkovský les, Šumava, Třeboňsko, Žďárské vrchy a Železné hory. Hospodářské využívání těchto území se provádí podle zón odstupňované ochrany tak, aby se udržoval a zlepšoval jejich přírodní stav a byly zachovány a vytvářeny optimální ekologické funkce těchto území. Rekreační využití je přípustné, pokud nepoškozuje přírodní hodnoty chráněných krajinných oblastí. Chráněné krajinné oblasti, jejich poslání a bližší podmínky vyhlašuje vláda republiky nařízením. Rozloha chráněných krajinných oblastí je 1 041 565 ha, což je 13,21 % rozlohy naší republiky.

Braniš, Martin a kol.: Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Ve smyslu zákona č. 114/1992 Sb., rozsáhlé území s harmonicky utvářenou krajinou, charakteristicky vyvinutým reliéfem, s významným podílem přirozených ekosystémů lesních a trvalých travních porostů s hojným zastoupením dřevin, případně s dochovanými památkami historického osídlení. Na území ČR je vyhlášeno 24 CHKO. (Beskydy, Bílé Karpaty, Blaník, Blanský les, Broumovsko, České Středohoří, Český kras, Český ráj, Jeseníky, Jizerské hory, Kokořínsko, Křivoklátsko, Labské pískovce, Litovelské Pomoraví, Lužické hory, Moravský kras, Orlické hory, Pálava, Poodří, Slavkovský les, Šumava, Třeboňsko, Žďárské vrchy, Železné hory.) Hospodářské využívání těchto území se provádí podle zón odstupňované ochrany tak, aby se udržoval a zlepšoval jejich přírodní stav a byly zachovány a vytvářeny optimální ekologické funkce těchto území. Rekreační využití je přípustné, pokud nepoškozuje přírodní hodnoty chráněných krajinných oblastí. CHKO vyhlašuje vláda republiky nařízením. Rozloha CHKO je 1 041 565 ha, což je 13,2% celkové rozlohy ČR.

Matějka, Vladimír, Mokry, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Chráněná oblast (povodně) 2016

Definice dle jiných právních předpisů

Chráněnou oblastí se zde rozumí území, které v návaznosti na vodní útvary povrchové nebo podzemní vody vyžaduje zvláštní ochranu podle zákona nebo zákona o ochraně přírody a krajiny.

Vyhláška č. 24/2011 Sb., o plánech povodí a plánech pro zvládání povodňových rizik, § 2 písm. c).

Chráněná oblast přirozené akumulace vod

Definice dle jiných právních předpisů

Chráněné oblasti přirozené akumulace vod

(1) Oblasti, které pro své přírodní podmínky tvoří významnou přirozenou akumulaci vod, vyhlašuje vláda nařízením za chráněné oblasti přirozené akumulace vod.

(2) V chráněných oblastech přirozené akumulace vod se v rozsahu stanoveném nařízením vlády zakazuje

- a) zmenšovat rozsah lesních pozemků,
- b) odvodňovat lesní pozemky,
- c) odvodňovat zemědělské pozemky,
- d) těžit rašelinu,
- e) těžit nerosty povrchovým způsobem nebo provádět jiné zemní práce, které by vedly k odkrytí souvislé hladiny podzemních vod,
- f) těžit a zpracovávat radioaktivní suroviny,
- g) ukládat radioaktivní odpady.

Žákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 28.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Oblast, která pro své přírodní podmínky tvoří významnou přirozenou akumulaci vod. Vláda ČR/SR svým nařízením vyhláší konkrétní chráněné vodohospodářské oblasti. Rovněž upraví popřípadě zakáže činnosti, které by ohrožovaly vodohospodářské poměry.

Česko-rakousko-slovenská příručka územně plánovací terminologie. Hannover: Akademie für Raumforschung und Landesplanung, 2000. (Českou část zpracoval ÚÚR Brno.)

Chráněné ložiskové území

Definice dle jiných právních předpisů

Rozhodnutí o stanovení chráněného ložiskového území

(1) V rozhodnutí o stanovení chráněného ložiskového území se uvedou dále podle § 1 odst. 2 písm. a) až d) a podmínky ochrany ložiska.

(2) Chráněné ložiskové území se označí názvem katastrálního území, v němž leží chráněné ložiskové území nebo jeho největší část, s označením ložiska podle evidence ložisek. Jestliže se v tomtéž katastrálním území stanoví další chráněné ložiskové území, označí se názvem katastrálního území a římskou číslicí.

(3) Hranice chráněného ložiskového území na povrchu se stanoví uzavřeným geometrickým obrazcem s přímými stranami. Vrcholy geometrického obrazce se určují v platném souřadnicovém systému. 7) Souřadnice vrcholů se zjistí odměřením z mapy nebo měřickými metodami.

(4) V podmínkách ochrany ložiska se stanoví zejména zákaz, omezení nebo způsob zřizování staveb a zařízení v chráněném ložiskovém území, které nesouvisí s dobýváním ložiska a které by mohly znemožnit nebo ztížit jeho dobývání, s přihlédnutím k požadavkům dotčených orgánů státní správy.

(5) Ministerstvo doručí rozhodnutí o stanovení chráněného ložiskového území, jehož přílohou je mapa povrchové situace podle § 1 odst. 3 písm. a) upravená podle výsledků řízení,

- a) navrhovatel,
- b) orgánu územního plánování a stavebnímu úřadu,
- c) ministerstvu pro hospodářskou politiku a rozvoj České republiky,
- d) obvodnímu báňskému úřadu,
- e) okresnímu úřadu,
- f) popřípadě obcím.

(6) Jestliže chráněné ložiskové území zasahuje do obvodu několika orgánů, uvedených v odstavci 3 písm. b), d), e) a f), doručí se rozhodnutí každému orgánu, v jehož obvodu leží část chráněného ložiskového území.

Vyhláška č. 364/1992 Sb., o chráněných ložiskových územích, ve znění pozdějších předpisů, § 3.

Chráněné ložiskové území

(1) Ochrana výhradního ložiska proti znemožnění nebo ztížení jeho dobývání se zajišťuje stanovením chráněného ložiskového území.

(2) Chráněné ložiskové území zahrnuje území, na kterém stavby a zařízení, které nesouvisí s dobýváním výhradního ložiska, by mohly znemožnit nebo ztížit dobývání výhradního ložiska.

(3) Pro ložisko vyhrazeného nerostu se stanoví chráněné ložiskové území v období vyhledávání nebo průzkumu po vydání osvědčení o výhradním ložisku (§ 6).

Žákon č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 16.

Chráněné území

Anglický překlad

Preserved / Protected Area

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Chráněným územím se rozumí území, v němž je na základě všeobecně závazného právního předpisu příslušného správního orgánu nebo rozhodnutím vlády zakázáno nebo omezeno vykonávání určitých činností z důvodu ochrany zájmů společnosti (ochrany ovzduší, genofondu, ekologické stability, historického dědictví a pod.).

Viz Ochrana památek, Ochrana přírody a krajiny, Územní ochrana

Česko-rakousko-slovenská příručka územně plánovací terminologie. Hannover: Akademie für Raumforschung und Landesplanung, 2000. (Českou část zpracoval ÚÚR Brno.)

Obecné označení pro území, jedinečné nebo velmi významné pro svou přírodní, estetickou, archeologickou nebo kulturní hodnotu a s různým stupněm kvalitativních, resp. kvantitativních omezení antropogenních činností. V ČR se rozlišují podle Žákona o ochraně přírody a krajiny velkoplošná chráněná území (národní park, chráněná krajinná oblast) a maloplošná chráněná území (národní přírodní památka, národní přírodní rezervace, přírodní památka, přírodní park, přírodní rezervace).

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Území, vyžadující ochranu hodnot dle zvláštních předpisů, případně dle schválené územně plánovací dokumentace.
Ústav územního rozvoje. Bmo, 2002.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Území, jemuž stát poskytuje zvláštní ochranu tím, že je prohlásí za chráněné a stanoví způsob a podmínky jeho ochrany. Smyslem této ochrany je chránit přírodní bohatství a vzhled krajiny. Chráněnými územími jsou :

- národní parky,
- chráněné krajinné oblasti
- státní přírodní rezervace,
- chráněná naleziště,
- chráněné parky a zahrady,
- chráněné studijní plochy,
- památková rezervace.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Chráněný pohled nebo pohledový horizont 2016

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Pohled nebo pohledový horizont, jenž má zvláštní hodnotu v obrazu místa. Pohled ani chráněný pohledový horizont nesmí být v pásnu, kde je chráněný, nijak vizuálně narušován nebo přerušován.

Maier, Karel: Názvosloví a příklady metodiky užívané pro zpracování regulačních plánů. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Chráněný průhled

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Linie, jejíž pohledové ukončení („pohledový cíl“, „point-de-vue“, „prospekt“) má zvláštní hodnotu v obrazu místa. Chráněný průhled nesmí být nijak vizuálně narušován nebo přerušován.

Maier, Karel: Názvosloví a příklady metodiky užívané pro zpracování regulačních plánů. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Chráněný venkovní prostor

Definice dle jiných právních předpisů

Chráněným venkovním prostorem se rozumí nezastavěné pozemky, které jsou užívány k rekreaci, sportu, léčení a výuce, s výjimkou lesních a zemědělských pozemků 32b) a venkovních pracovišť. Chráněným venkovním prostorem staveb se rozumí prostor do 2 m okolo bytových domů, rodinných domů, staveb pro školní a předškolní výchovu a pro zdravotní a sociální účely, jakož i funkčně obdobných staveb.

Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, § 30 odst. 3.

Chráněný vnitřní prostor staveb

Definice dle jiných právních předpisů

Chráněným vnitřním prostorem staveb se rozumí obytné a pobytové místnosti, s výjimkou místností ve stavbách pro individuální rekreaci a ve stavbách pro výrobu a skladování. Rekreace pro účely podle věty první zahrnuje i užívání pozemku na základě vlastnického, nájemního nebo podnájemního práva souvisejícího s vlastnictvím bytového nebo rodinného domu, nájmem nebo podnájemem bytu v nich.

Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů § 30 odst. 3.

Chudoba 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Chudoba označuje stav hmotného nedostatku, který neumožňuje důstojný lidský život a uspokojení základních lidských potřeb. Chudoba je spojena s nedostatkem potravin a nezávadné vody, špatnými podmínkami bydlení, nedostatkem ošacení. Vyznačuje se rovněž špatným přístupem k základní

zdravotní péči i vzdělání. Chudoba se nejčastěji klasifikuje podle výše denního příjmu na osobu. Nejhorší forma chudoby se označuje jako chudoba extrémní. Světová banka ji definuje jako živobytí za méně než 1,25 \$/den a osobu.
Vítejte na zemi, GENIA, slovník [cit. 19. 10. 2018].

Identifikace parcel

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se rozumí identifikací parcel porovnání zápisu a zákresu téže nemovitosti v katastrálním operátu se zápisem, popřípadě zákresem v jiných operátech nebo pravomocných rozhodnutích orgánů veřejné moci nebo v katastrálním operátu se stavem k určitému datu.
Zákon č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální zákon), ve znění pozdějších předpisů § 2 písm. k.

* Pro účely tohoto zákona se rozumí identifikací parcel porovnání zápisu a zákresu téže nemovitosti v operátu katastru se zápisem, popř. zákresem v jiných operátech nebo pravomocných rozhodnutích státních orgánů.

Zákon č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 27 písm. j.

Identifikace souboru

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Identifikace souboru obsahuje organizační údaje společné pro celý soubor.

Standard ISVS pro strukturu a výměnný formát digitální územně plánovací dokumentace: Územní plán obce. Návrh CAGI.

Identifikace územní

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely této vyhlášky se rozumí územní identifikací údaj o existenci a polohovém určení objektu.

Vyhláška č. 252/2013 Sb., o rozsahu údajů v evidencích stavu povrchových a podzemních vod a o způsobu zpracování, ukládání a předávání těchto údajů do informačních systémů veřejné správy, ve znění pozdějších předpisů, 1 písm. a.

§ 2

Vymezení pojmů

Pro účely této vyhlášky se rozumí

a) územní identifikací - prostorový údaj o poloze, tvaru a topologických vztazích mezi geografickými jevy přímo nebo nepřímo přidruženými k místu na zemském povrchu, umožňující vytvářet vizuálně interpretovatelný obraz.

Vyhláška č. 391/2004 Sb., o rozsahu údajů v evidencích stavu povrchových a podzemních vod a o způsobu zpracování, ukládání a předávání těchto údajů do informačních systémů veřejné správy, ve znění pozdějších předpisů. (Zrušena)

Identifikátor 2017

Anglický překlad

Identifíer

Definice dle jiných právních předpisů

Identifikátor je atribut, jehož hodnoty jednoznačně určují (identifikují) každou > entitu, resp. každý > geoprvek.

ISO4/2001 - terminologický výkladový slovník pojmů z oblasti geoinformací - výklad k terminologii.

Image města 2023

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Image města označuje představu o městě utvářenou ve vědomí jeho obyvatel a jeho návštěvníků.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2023.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Vytváření pozitivního image města je považováno za významný nástroj, který pomáhá přilákat do měst vybrané cílové skupiny. Ježek, Jiří. *Aplikace městského marketingu v praxi*. [online]. 2010 [cit. 2014-09-24].

Nositel image města bývají:

- urbánní scéna s přírodními podmínkami,
- siluetami originalita,
- rozhodující veřejné prostory sídla,
- originalita dominant,
- autenticita vývojové etapy,
- originální symbióza nového se starým,
- originalita životního koloritu sídla,
- zvláštnosti obyvatel samých,
- obraz krajiny, krajinný ráz,
- přírodní dominanty a zvláštnosti,
- regionální kontexty.

Kaplan, Ivan. *Urbanistická kvalita sídel*. In: *Pracovní texty přípravného kurzu pro zkoušky zvláštní odborné způsobilosti pro výkon správní činnosti na úseku územního plánování*. Praha: ČVUT, 2009, 311 s.

Imise 2020

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Znečišťující příměsi obsažené v atmosféře, které přecházejí na příjemce nebo jsou s ním v kontaktu (příjemcem může být organismus, stavební materiál, půda...). Imisí se stává emise (viz) po přenosu, rozptýlení a po fyzikálně-chemických reakcích, do nichž v atmosféře vstupuje. Množství imise (koncentrace) se vyjadřuje v mg/m³ nebo mg/m³ nebo v jednotkách ppm, případně ppb (z angl. parts per million, parts per billion částí na milion, částí na miliardu v objemových poměrech). Termín imise se používá též pro znečištění obsažené ve vodě.

Braniš, Martin a kol.: *Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie*. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Znečišťující příměsi obsažené v atmosféře, které přecházejí na příjemce, nebo jsou s ním v kontaktu. Příjemcem může být organismus, stavební materiál, půda aj. Imisí se stává emise po přenosu, rozptýlení a po fyzikálně-chemických reakcích, do nichž v atmosféře vstupuje. Množství imisí (koncentrace) se vyjadřuje v mg/m³, v jednotkách ppm, případně ppb (z angl. parts per million, parts per billion - částí na milion, částí na miliardu v objemových poměrech). Termín imise se používá také pro znečištění obsažené ve vodě.

Matějka, Vladimír, Mokří, Jan: *Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01*. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Imise jsou množství znečišťujících příměsí přecházejících z ovzduší na příjemce (receptor). Mírou imise je koncentrace znečišťující látky v ovzduší, vyjadřovaná hmotností na objem (μg.m⁻³), popř. hmotností příměsí na 1 kg vzduchu. V anglosaské literatuře se setkáváme s vyjádřením ppb (parts per billion), čímž se zpravidla rozumí poměr objemu znečišťujících příměsí k objemu směsi.

Meteorologický slovník, 2020 [cit. 26. 10. 2020]. Dostupné z URL: < <http://slovník.cmes.cz/vyklad/cs/s> >.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Emitované látky a škodlivé vlivy, jejichž charakteristiky se během šíření prostředím eventuálně změnilly a které působí v bližším nebo vzdáleném okolí zdroje emisí. (Zásady a pravidla územního plánování. Návosloví. Brno: VÚVA, 1979.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: *Návosloví urbanismu a územního plánování*. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Definice dle jiných právních předpisů

* Pro účely tohoto zákona v oblasti ochrany ovzduší se rozumí imisí znečištění ovzduší vyjádřené hmotnostní koncentrací znečišťující látky nebo stanovené skupiny znečišťujících látek.

Zákon č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší a o změně některých dalších zákonů (zákon o ochraně ovzduší), ve znění pozdějších předpisů, 2 odst. 1 písm. i.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* čištění ovzduší vyjádřené hmotnostní koncentrací znečišťující látky nebo stanovené skupiny znečišťujících látek.

Viz zákon č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší...

Tichá Tereza a kol.: *Slovník pojmů užívaných v právu životního prostředí*. 1. vydání. Praha: ABF – nakladatelství ARCH, 2004.

Imisní limit

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se rozumí imisním limitem nejvyšší přípustná úroveň znečištění stanovená tímto zákonem.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Podle zákona, normy nebo dohody nejvýše přípustná hmotnostní koncentrace znečišťující látky obsažená v ovzduší (termínu se zřídka používá i pro vodu).

Braniš, Martin a kol.: *Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie*. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

hodnota nejvýše přípustné úrovně znečištění ovzduší vyjádřená v jednotkách hmotnosti na jednotku objemu při objemu a tlaku.

Tichá Tereza a kol.: *Slovník pojmů užívaných v právu životního prostředí*. 1. vydání. Praha: ABF – nakladatelství ARCH, 2004.

Definice dle jiných právních předpisů

* o účely tohoto zákona v oblasti ochrany ovzduší se rozumí imisním limitem hodnota nejvýše přípustné úrovně znečištění ovzduší vyjádřená v jednotkách hmotnosti na jednotku objemu při normální teplotě a tlaku.

Zákon č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší a o změně některých dalších zákonů (zákon o ochraně ovzduší), ve znění pozdějších předpisů, 2. odst. 1 písm. j.

Imisní monitoring 2019

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Imisní monitoring je složka Úseku kvality ovzduší (ÚKO), jejíž úkolem je monitorovat kvalitu ovzduší na území České republiky. Má dvě hlavní složky - Manuální imisní monitoring (MIM) a Automatický imisní monitoring (AIM). Jsou v něm zahrnuti zaměstnanci Centrální laboratoře imisí (CLI), oddělení OKO poboček (pracovníci měřících sítí a laboratoří). V Centrální laboratoři imisí (CLI), v odděleních OKO poboček (Ostrava, Plzeň, Hradec Králové, Brno, Ústí nad Labem) a v observatořích v Košeticích a Tušimicích jsou ustaveny pracovní skupiny zajišťující provoz měřící sítě IM a předávání naměřených dat (obsluha měřících stanic, on-line přenos dat, přeprava vzorků a materiálu, zpracování a předávání dat do centrální databáze ISKO, zajištění servisu apod.). Na vybraných pobočkách (Brno, Ostrava, Ústí nad Labem) jsou v rámci ÚKO realizovány analýzy ve špičkově vybavených laboratořích.

Portál CHMI, 2019 [cit. 11. 10. 2019]. Dostupné z URL: < <http://portal.chmi.cz/o-nas/organizacni-struktura/usek-kvality-ovzdusi/imisni-monitoring/zakladni-informace/> >.

Imisní standardy

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Nejvýše přípustné hodnoty ukazatelů přípustného znečištění povrchových vod v jednotkách hmotnosti, radioaktivity nebo bakteriálního znečištění na jednotku objemu, které jsou stanoveny ve zvláštním právním předpisu.

Viz nařízení vlády č. 61/2003 Sb., o ukazatelích a hodnotách přípustného znečištění povrchových vod a odpadních vod...

Tichá Tereza a kol.: *Slovník pojmů užívaných v právu životního prostředí*. 1. vydání. Praha: ABF – nakladatelství ARCH, 2004.

Implementace programu 2016

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Implementaci programu můžeme obecně definovat jako jeho realizaci a má více rovin. V první řadě se jedná o vymezení struktury a povinností institucí odpovědných za řízení a realizaci programů (tzv. implementační struktura), dále do implementační struktury patří úkoly a povinnosti zprostředkujících subjektů a příjemců pomoci.

Implementace mimo jiné zahrnuje schválení a vyhlášení programu, přípravu technické dokumentace, výběrová řízení, uzavření právních aktů o poskytnutí podpory, přípravu a realizaci projektů, kontrolu, autorizaci a provádění plateb, předkládání zpráv, monitorování účinnosti programu.

Portál odboru strukturálních fondů, slovník pojmů, Ministerstvo vnitra, 2016 [cit. 18. 8. 2016].

Incentivní cestovní ruch 2016

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Incentivní cestovní ruch (též pobídkový cestovní ruch nebo motivační cestovní ruch) je forma cestovního ruchu a současně také nástroj managementu, který využívá cestovní ruch pro motivaci zaměstnanců a nalezení těch, u kterých lze zvýšit míru ztotožnění se s cíli firmy a zvýšit jejich výkonnost.

Koncepce státní politiky cestovního ruchu v České republice na období 2014 – 2020, MMR 2013.

Index lidského rozvoje (HDI)

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Index lidského rozvoje počítaný ze tří faktorů:

- hmotné životní úrovně,
- úrovně vzdělání
- lidského zdraví.

Tento indikátor vztažený na jednoho obyvatele a zaměřený na kvalitu jeho života by měl nahradit HDP (pouze ekonomický indikátor) jako měřítko úspěšnosti (nebo růstu) státu, regionu, města.

Pásková, Martina - Zelenka, Josef. Výkladový slovník cestovního ruchu. Praha: MMR, 2002.

Index uváděný OSN od roku 1990 ve Zprávách o lidském rozvoji.

Tento ukazatel klade důraz na :

- vytváření lidských zdrojů (délka života, dětská úmrtnost),
- jejich kvality (vzdělání)
- možnosti využití dostupných zdrojů (úroveň životního standardu).

Do roku 2010 HDI zahrnoval údaje o daném státu ve 3 základních ohledech vůči dalšímu potenciálnímu rozvoji lidských zdrojů:

- střední délka života;
- gramotnost obyvatelstva staršího 15 let (2/3 hodnoty indikátoru) a počet přihlášených dětí na školy prvního, druhého a třetího stupně (1/3 hodnoty indikátoru);
- HDP na 1 obyvatele v paritě kupní síly (v dolarech).

Od roku 2010 zahrnuje HDI následující faktory:

- délka života a úroveň zdravotní péče – předpokládané vůči dalšímu potenciálnímu rozvoji;
- přístup k vzdělání – střední a předpokládaná délka edukace;
- životní standard – HNP na 1 obyvatele v paritě kupní síly (v USD).

(HDI – Human Development Index).

Regionální politika, územní disparity a dopady hospodářské krize v české republice. Praha: ÚRS Praha, a.s., 2011.

Index zastavění 2017

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Poměr celkové podlažní plochy v bloku k celkové ploše bloku.

Maier, Karel: Názvosloví a příklady metodiky užívané pro zpracování regulačních plánů. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Index zastavění je poměr součtu všech zastavěných částí vymezené plochy k její celkové výměře.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2017.

Indikátor (projektu) 2016

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Indikátor slouží pro monitorování průběhu a realizace projektů, oblastí podpory, prioritních os a programů vzhledem ke stanoveným cílům.

Portál odboru strukturálních fondů, slovník pojmů, Ministerstvo vnitra, 2016 [cit. 18. 8. 2016].

Indikátor udržitelného rozvoje 2023

Definice hlavní

Je ukazatel, kterým se hodnotí kvalita života a uspokojování potřeb v současnosti a budoucnosti a vyváženost podmínek pro příznivé životní prostředí, pro hospodářský rozvoj a pro soudržnost společenství obyvatel.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2023.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Indikátor životního prostředí nebo udržitelného rozvoje je druh kvantitativní informace (není však podmínkou) odvozený od primárních údajů, poskytující ucelenou a základní informaci o určitém jevu, který se týká životního prostředí nebo/a udržitelného rozvoje (ovzduší, vody, přírody, krajiny, průmyslu, zemědělství, dopravy, sociální sféry aj.).

Hlavní vlastnosti indikátoru:

politicky významný a adresný (indikátory mají být policy relevant, tedy mají mít přímou vazbu na danou politiku či opatření)
analyticky dobře podložený a zdůvodněný

snadno měřitelný, stanovitelný, vypočitatelný, a to s dostatečnou přesností a s přijatelnými finančními náklady uspořádatelný do vhodné časové řady srovnatelný v mezinárodním měřítku.

Optimálním způsobem používání indikátorů je jejich sdružování do ucelených souborů či sad, např. složkově nebo sektorově pojaté soubory. Dále se indikátory rozlišují také podle geografické dimenze (celostátní, regionální, lokální), případně podle jiných diferenciacních kritérií. Užití indikátorů nachází své uplatnění zejména při politickém rozhodování na všech úrovních, včetně mezinárodních a pro informování laické i odborné veřejnosti.

Internet 2005.

Indikátor životního prostředí

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Indikátor životního prostředí nebo udržitelného rozvoje je druh kvantitativní informace (není však podmínkou) odvozený od primárních údajů, poskytující ucelenou a základní informaci o určitém jevu, který se týká životního prostředí nebo/a udržitelného rozvoje (ovzduší, vody, přírody, krajiny, průmyslu, zemědělství, dopravy, sociální sféry aj.).

Hlavní vlastnosti indikátoru:

politicky významný a adresný (indikátory mají být policy relevant, tedy mají mít přímou vazbu na danou politiku či opatření)

analyticky dobře podložený a zdůvodněný

snadno měřitelný, stanovitelný, vypočitatelný, a to s dostatečnou přesností a s přijatelnými finančními náklady uspořádatelný do vhodné časové řady srovnatelný v mezinárodním měřítku.

Optimálním způsobem používání indikátorů je jejich sdružování do ucelených souborů či sad, např. složkově nebo sektorově pojaté soubory. Dále se indikátory rozlišují také podle geografické dimenze (celostátní, regionální, lokální), případně podle jiných diferenciacních kritérií. Užití indikátorů nachází své uplatnění zejména při politickém rozhodování na všech úrovních, včetně mezinárodních a pro informování laické i odborné veřejnosti.

Internet 2005.

Indikátory trvale udržitelného rozvoje

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Viz „Environmentální indikátory“ a „Trvale udržitelný rozvoj“

Braniš, Martin a kol.: Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Individuální doprava

Definice dle norem

Doprava, kterou provádí osoba vlastním dopravním prostředkem, který je v jejím užívání, pro vlastní nebo příležitostné cizí potřeby.

ON 01 8500 Základní názvosloví v dopravě. Praha: Vydavatelství Úřadu pro normalizaci a měření, 1980.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Doprava, kterou provádí osoba vlastním dopravním prostředkem nebo dopravním prostředkem, který je v jejím užívání pro vlastní nebo příležitostné cizí potřeby.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

Inertní odpad

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely této části vyhlášky se rozumí inertním odpadem - odpad, který nemá nebezpečné vlastnosti a u něhož při normálních klimatických podmínkách nedochází k žádné významné fyzikální, chemické nebo biologické přeměně. Inertní odpad se ve vodě snadno nerozpouští, nehoří ani jinak fyzikálně či chemicky nereaguje, nepodléhá biologickému rozkladu a neovlivňuje škodlivě jiné látky, s nimiž přichází do styku, způsobem, který by mohl vést k poškození životního prostředí či k ohrožení lidského zdraví. Koncentrace znečišťujících látek (škodlivin) ve výluhu a v sušině tohoto odpadu nesmí překročit žádný z ukazatelů stanovených pro skládky skupiny S - inertní odpad. Směsný stavební odpad se nepovažuje za odpad inertní.

Vyhláška č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady, ve znění pozdějších předpisů.

Informace

Definice dle jiných právních předpisů

Informaci se pro účely tohoto zákona rozumí jakýkoliv obsah nebo jeho část v jakémkoliv podobě, zaznamenaný na jakémkoliv nosiči, zejména obsah písemného záznamu na listině, záznamu uloženého v elektronické podobě nebo záznamu zvukového, obrazového nebo audiovizuálního.

Zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, § 3 odst. 3.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Znamená podle latinského »informare« (»in« + »formare«) utvářet, sdělovat představu. Informace je údaj, který je užitečný vzhledem ke skrytým nebo projeveným potřebám uživatelů; sdělení sloužící ke snížení míry nejistoty o výsledku určitého stavu nebo jevu; sdělení vedoucí k jednoznačné volbě z více možností a umožňující rozhodování. Ne každý údaj je informací. Ve Slovníku českého práva je informace definována jako každé sdělení, obohacující vědomí příjemce. Pouze taková data, která jsou hledaná a užitečná pro uživatele, jsou informacemi. V této souvislosti lze pohlížet na informace jako na vyhodnocené soubory dat (viz také informační systém a ochrana informací).

Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Informace doprovodná

Definice dle jiných právních předpisů

Doprovodnou informací pro účel tohoto zákona je taková informace, která úzce souvisí s požadovanou informací (například informace o její existenci, původu, počtu, důvodu odepření, době, po kterou důvod odepření trvá a kdy bude znovu přezkoumán, a dalších důležitých rysech).

Zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, § 3.

Informace garantovaná

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Informace garantovaná je informace, za kterou subjekt, který ji poskytuje, zodpovídá.

Ústav územního rozvoje. Brno, 2002.

Informace chráněná

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se rozumí chráněnou informací informace v jakékoliv podobě, která má charakter obchodního tajemství nebo jiná zákonem chráněná informace nebo informace charakteru obchodního, technického nebo finančního získaná při výkonu činnosti držitele licence, která není veřejně dostupná.

Zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 1 písm. d.

Informace o životním prostředí

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se rozumí

a) informacemi o životním prostředí (dále jen "informace") informace v jakékoliv technicky proveditelné podobě, které vypovídají zejména o

1. stavu a vývoji životního prostředí, o příčinách a důsledcích tohoto stavu,
2. připravovaných nebo prováděných činnostech a opatřeních a o uzavíraných dohodách, které mají nebo by mohly mít vliv na stav životního prostředí a jeho složek,
3. stavu složek životního prostředí, včetně geneticky modifikovaných organismů, a o interakci mezi nimi, o látkách, energii, hluku, záření, odpadech včetně radioaktivních odpadů a dalších emisích do životního prostředí, které ovlivňují nebo mohou ovlivňovat jeho složky, a o důsledcích těchto emisí,
4. využívání přírodních zdrojů a jeho důsledcích na životní prostředí a rovněž údaje nezbytné pro vyhodnocování příčin a důsledků tohoto využívání a jeho vlivů na živé organismy a společnost,
5. vlivech staveb, činností, technologií a výrobků na životní prostředí a veřejné zdraví a o posuzování vlivů na životní prostředí,
6. správních řízeních ve věcech životního prostředí, posuzování vlivů na životní prostředí, peticích a stížnostech v těchto věcech a jejich vyřízení a rovněž informace obsažené v písemnostech týkajících se zvláště chráněných součástí přírody a dalších součástí životního prostředí chráněných podle zvláštních předpisů,
7. ekonomických a finančních analýzách použitých v rozhodování a dalších opatřeních a postupech ve věcech životního prostředí, pokud byly pořízeny zcela nebo zčásti z veřejných prostředků,
8. stavu veřejného zdraví, bezpečnosti a podmínkách života lidí, pokud jsou nebo mohou být ovlivněny stavem složek životního prostředí, emisemi nebo činnostmi, opatřeními a dohodami podle bodu 2,
9. stavu kulturních a architektonických památek, pokud jsou nebo mohou být ovlivněny stavem složek životního prostředí, emisemi nebo činnostmi, opatřeními a dohodami podle bodu 2,
10. zprávách o provádění a plnění právních předpisů v oblasti ochrany životního prostředí,
11. mezinárodních, státních, regionálních a místních strategiích a programech, akčních plánech apod., jichž se Česká republika účastní, a zprávách o jejich plnění,
12. mezinárodních závazcích týkajících se životního prostředí a o plnění závazků vyplývajících z mezinárodních smluv, jimiž je Česká republika vázána,
13. zdrojích informací o stavu životního prostředí a přírodních zdrojů.

Zákon č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí, ve znění pozdějších předpisů, § 2.

Informace utajovaná

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se rozumí utajovanou informací informace v jakékoli podobě zaznamenaná na jakémkoliv nosiči označená v souladu s tímto zákonem, jejíž vyjádření nebo zneužití může způsobit újmu zájmu České republiky nebo může být pro tento zájem nevýhodné, a která je uvedena v seznamu utajovaných informací (§ 139).

§ 4

Stupně utajení

Utajovaná informace se klasifikuje stupněm utajení

a) Přísně tajné, jestliže její vyjádření neoprávněné osobě nebo zneužití může způsobit mimořádně vážnou újmu zájmům České republiky,

b) Tajné, jestliže její vyjádření neoprávněné osobě nebo zneužití může způsobit vážnou újmu zájmům České republiky,

c) Důvěrné, jestliže její vyjádření neoprávněné osobě nebo zneužití může způsobit prostou újmu zájmům České republiky,

d) Vyhrazené, jestliže její vyjádření neoprávněné osobě nebo zneužití může být nevýhodné pro zájmy České republiky.

Zákon č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti, ve znění pozdějších předpisů, § 2, § 4 písm. a-d).

Informace územně plánovací 2024

Anglický překlad

Planning Information

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

* 1) Krajský úřad, úřad územního plánování, obecní úřad pověřený pro výkon činnosti pořizovatele a stavební úřad poskytují v rámci své působnosti jako předběžné informace¹³⁾ územně plánovací informace o

a) podmínkách využívání území a změn jeho využití, zejména na základě územně plánovacích podkladů a územně plánovací dokumentace,

b) podmínkách vydání regulačního plánu, územního rozhodnutí, včetně seznamu dotčených orgánů,

c) podmínkách vydání územního souhlasu v případech, kdy je možno jím nahradit územní rozhodnutí, včetně seznamu dotčených orgánů.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 21 odst. 1.

Informace zveřejněná

Definice dle jiných právních předpisů

Zveřejněnou informací pro účel tohoto zákona je taková informace, která může být vždy znovu vyhledána a získána, zejména vydaná tiskem nebo na jiném nosiči dat umožňujícím zápis a uchování informace, vystavená na úřední desce, s možností dálkového přístupu nebo umístěná v knihovně poskytující veřejné knihovnické a informační služby podle knihovního zákona.

Zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů § 3 odst. 5.

Informační povinnost 2024

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

* Ustanovení § 87 odst. 2 o informační povinnosti žadatele se použije obdobně; informace o záměru musí být vyvěšena na místě určeném stavebním úřadem do konce lhůty podle odstavce 1 nebo do konce veřejného ústního jednání. Označení o konání veřejného ústního jednání musí být vyvěšeno na úřední desce nejméně 30 dnů předem. Ustanovení § 87 odst. 2 o informační povinnosti žadatele se použije obdobně; informace o záměru musí být vyvěšena na místě určeném stavebním úřadem do konce lhůty podle odstavce 1 nebo do konání veřejného ústního jednání.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu ve znění pozdějších předpisů, § 94e, 94u.

Informační systém 2022

Definice dle jiných právních předpisů

Informačním systémem funkční celek nebo jeho část zabezpečující cílevědomou a systematickou informační činnost. Každý informační systém zahrnuje data, která jsou uspořádána tak, aby bylo možné jejich zpracování a zpřístupnění, a dále nástroje umožňující výkon informačních činností.

Zákon č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. b.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Informační systém je funkční celek (systém), zabezpečující cílevědomé a systematické shromažďování, zpracovávání, uchovávání a zpřístupňování informací. Každý informační systém zahrnuje informační základnu, technické a programové prostředky, technologie, procedury a pracovníky (zákon č.

256/1992 Sb., o ochraně osobních dat v informačních systémech). Přehled informačních systémů vedených v ČR na základě právních předpisů (registry, rejstříky a evidence) uvádí publikace »Evidence, informace, systémy«. Vedou je orgány státní správy (ministerstva, okresní úřady aj.), subjekty veřejné moci (obecní úřady, Policie ČR, Středisko cenných papírů aj.) a nestátní subjekty (např. ČKAIT, knihovny, školy, výrobci). Prostorově orientovaný informační systém pracuje s prostorově vztahenými údaji a informacemi (vyhláška č. 120/1979 Sb., o prostorové identifikaci informací).
Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Informačním systémem se rozumí funkční celek nebo jeho část zabezpečující cílevědomou a systematickou informační činnost. Každý informační systém zahrnuje data, která jsou uspořádána tak, aby bylo možné jejich zpracování a zpřístupnění, a dále nástroje umožňující výkon informačních činností.

Stavební slovník, 2022 [cit. 6. 4. 2022]. Dostupné z URL: < <http://stavebnikomunita.cz/page/stavebni-slovník-i> >.

Informační systém celostátní dopravní 2017

Definice dle jiných právních předpisů

Celostátní dopravní informační systém je systém obsahující aktuální informace o situaci v provozu na pozemních komunikacích, které mají vliv na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích.

Zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. k).

Informační systém evidence obyvatel

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Informační systém evidence obyvatel je informační systém provozovaný v gesci Ministerstva vnitra, který obsahuje celostátní číselník ulic a veřejných prostranství, celostátní číselník stavebních objektů (kódy stavebních objektů) a celostátní číselník adres stavebních objektů (kódy adres stavebních objektů). Kódy nejsou totožné s kódy územně identifikačního registru objektů a adres (ÚIR-ADR) a územně identifikačního registru ulic a veřejných prostranství (ÚIR-UVP), (Standard SIS k prostorové identifikaci).

Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Informační systém identifikačního čísla stavby 2024

Anglický překlad

Building Identification Number Information System

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

(1) Informační systém identifikačního čísla stavby slouží k evidenci popisných údajů o stavbách a zařízeních a přidělování jedinečného identifikátoru stavby nebo zařízení, který umožňuje identifikovat stavbu nebo zařízení v informačních systémech stavební správy.

(2) Stavební úřad bez zbytečného odkladu po zahájení řízení přidělí stavbě nebo zařízení identifikační číslo stavby a vloží údaje o stavbě nebo zařízení do informačního systému identifikačního čísla stavby; po vydání rozhodnutí ve věci stavební úřad bez zbytečného odkladu aktualizuje údaje vedené o stavbě nebo zařízení v informačním systému identifikačního čísla stavby.

(3) Způsob členění staveb a zařízení pro účely jejich evidence v informačním systému identifikačního čísla stavby, zapisované údaje o nich a způsob přidělování identifikačního čísla stavby nebo zařízení stanoví prováděcí právní předpis.

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 273, odst. 1 - 3.

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

Informačním systémem identifikačního čísla stavby se rozumí informační systém veřejné správy, jehož správcem je ministerstvo a který slouží k přidělování jedinečného identifikátoru stavby, který umožňuje jednoznačně identifikovat stavbu nebo zařízení v informačních systémech veřejné správy a přiřazovat nebo sdružovat informace vedené v informačních systémech veřejné správy ke stavbě nebo zařízení (dále jen "identifikační číslo stavby").

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 184i, odst. 1.

Informační systém Státního fondu podpory investic 2024

Definice dle jiných právních předpisů

(1) Informační systém Státního fondu podpory investic (dále jen "informační systém") je informačním systémem veřejné správy, jehož správcem je Fond. Informační systém se využívá pro

- a) podávání žádostí o poskytnutí podpory,
- b) podávání žádostí o platbu, změnová hlášení a další úkony související s poskytnutím podpory,
- c) doručování písemností souvisejících s poskytováním podpory podle tohoto zákona žadateli nebo příjemci,
- d) přípravu, plánování, řízení, monitorování a podávání zpráv a vyhodnocování podpory v průběhu jejího čerpání,
- e) plánování a řízení kontroly poskytnuté podpory,
- f) podávání informací o závazcích příjemce.

(2) Uživatel přistupuje do informačního systému s využitím přístupu se zaručenou identitou.

(3) Podání žádosti o poskytnutí podpory lze učinit výlučně prostřednictvím informačního systému.

(4) Nelze-li písemnost doručit do datové schránky, doručuje Fond písemnost prostřednictvím informačního systému, přičemž platí, že písemnost podle odstavce 1 písm. c) a f) se považuje za doručenou okamžikem, kdy se do informačního systému přihlásí žadatel nebo jím pověřená osoba, která má s ohledem na rozsah svého oprávnění v rámci informačního systému přístup k písemnosti. Nepřihlásí-li se do informačního systému žadatel nebo jím pověřená osoba ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy do něj byla písemnost vložena, považuje se tato písemnost za doručenou posledním dnem této lhůty; to neplatí, vylučuje-li jiný právní předpis náhradní doručení."

Zákon 126/2024 Sb., kterým se mění zákon č. 211/2000 Sb., o Státním fondu podpory investic, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku a o změně některých zákonů (zákon o oceňování majetku), ve znění pozdějších předpisů, § 4a, odst. 1-4.

Informační systém v zeměměřictví 2021

Definice dle jiných právních předpisů

Informačním systémem v zeměměřictví se pro účely tohoto zákona rozumí soubor výsledků zeměměřických činností, matematických, programových, technických a organizačních prostředků k jejich ukládání a víceúčelovému využívání.

Zákon č. 200/1994 Sb., o zeměměřictví a o změně a doplnění některých zákonů souvisejících s jeho zavedením, ve znění pozdějších předpisů § 2 písm. k.

Informační systémy veřejné správy 2024

Anglický překlad

Public Administration Information Systems

Definice dle jiných právních předpisů

§ 2

Vymezení pojmů

Pro účely tohoto zákona se rozumí

t) veřejným informačním systémem informační systém vedený správcí uvedenými v § 3 odst. 2 nebo jiný informační systém poskytující služby veřejnosti, který má vazby na informační systémy veřejné správy.

§ 3

Informační systémy veřejné správy

(1) Informační systémy veřejné správy jsou souborem informačních systémů, které slouží pro výkon veřejné správy. Jsou jimi i informační systémy zajišťující činnosti podle zvláštních zákonů.

(2) Správci informačních systémů veřejné správy jsou ministerstva, jiné správní úřady a územní samosprávné celky (dále jen "orgány veřejné správy").

Zákon č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

nahradí pojem státní informační systém SIS - pojem SIS používá dosud platný zákon č. 272/1996 Sb., kterým byly na Úřad pro státní informační systém (ÚSIS) převedeny pravomoci v oblasti SIS. V připravovaných názvích koncepce státní informační politiky a zákona je pojem SIS nahrazen pojmem ISVS. Informační systémy veřejné správy tvoří informační systémy, zřizované a provozované orgány, které řídí nebo vykonávají veřejnou správu a podporují výkon veřejné správy.

Poznámka: Speciální informační systémy vedené Ministerstvem vnitra, Ministerstvem obrany a BIS podléhají zvláštnímu režimu.

Informační technologie

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Informační technologie - technologické zpracování informací s využitím výpočetní techniky.

Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Infrastruktura 2022

Anglický překlad

Infrastructure

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Infrastrukturou se rozumí zařízení převážně veřejných služeb, která jsou k dispozici v zásadě všem obyvatelům spádového území.

Česko-rakousko-slovenská příručka územně plánovací terminologie. Hannover: Akademie für Raumforschung und Landesplanung, 2000. (Českou část zpracoval ÚUR Bmo.)

Oblast národního hospodářství, zajišťující podmínky pro rozvoj ekonomiky (zejména doprava, energetika, školství, zdravotnictví ap.).

Klimeš L.: Slovník cizích slov, Státní pedagogické nakladatelství Praha, 1994, 5. vydání.

V původním významu jde o souhm všech inženýrských sítí, komunikací a dalších služeb, které propojují obydlené místo s okolním regionem a zajišťují potřeby místních obyvatel, podnikatelů i návštěvníků – vodovody, kanalizace a služby občanské vybavenosti, dopravní komunikace a terminály, rozšířený význam: do infrastruktury jsou zahrnovány také místní služby poskytované rezidentům (místním obyvatelům) i návštěvníkům.

Pásková, Martina - Zelenka, Josef. Výkladový slovník cestovního ruchu. Praha: MMR, 2002.

Infrastrukturou se rozumí zařízení převážně veřejných služeb, která jsou k dispozici v zásadě všem obyvatelům spádového území. Oblast národního hospodářství zajišťující podmínky pro rozvoj ekonomiky (zejména doprava, energetika, školství, zdravotnictví ap.).

Stavební slovník, 2022 [cit. 6. 4. 2022]. Dostupné z URL: < <http://stavebnikomunita.cz/page/stavebni-slovník-i> >.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Soubor zařízení, zpravidla veřejných služeb, které jsou za určitých stanovených podmínek k dispozici všem obyvatelům příslušného území. Rozlišuje se technická infrastruktura (sem patří zejména zásobování vodou, kanalizace a čištění vody, zásobování energií, komunikační sítě atd.) a sociální infrastruktura (sem patří např. mateřské školy, školy, nemocnice atd.).

Ústav územního rozvoje. Bmo, 2002.

Infrastruktura dopravní 2024

Anglický překlad

Transport Infrastructure

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

Veřejnou infrastrukturou se v tomto zákoně rozumí pozemky, stavby a zařízení sloužící veřejné potřebě, a to

a) dopravní infrastruktura, kterou jsou zejména stavby pozemních komunikací, drah, vodních cest, leteckých staveb a s nimi související stavby a zařízení, Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 10, odst. 1, písm. a).

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

Dopravní infrastrukturou se rozumí stavby, zařízení a pozemky, například stavby pozemních komunikací, drah, vodních cest, letišť a s nimi souvisejících zařízení.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 1 písm. k).

Definice dle jiných právních předpisů

Dopravní infrastrukturou se pro účely tohoto zákona rozumí

- a) stavby dálnic nebo silnic I. třídy nebo stavby s nimi související,
- b) stavby dopravní infrastruktury nebo stavby s nimi související umístěvané v plochách nebo koridorech vymezených v platné politice územního rozvoje, nebo
- c) v územně plánovací dokumentaci vymezené veřejně prospěšné stavby dopravní infrastruktury nebo stavby s nimi související.

Zákon č. 416/2009 Sb., o urychlení výstavby dopravní, vodní a energetické infrastruktury, ve znění pozdějších předpisů, § 1 odst. 2.

Infrastruktura kritická

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely této vyhlášky se rozumí kritickou infrastrukturou prvek kritické infrastruktury nebo systém prvků kritické infrastruktury, narušení, jehož funkce by mělo závažný dopad na bezpečnost státu, zabezpečení základních životních potřeb obyvatelstva, zdraví osob nebo ekonomiku státu.

Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 1 písm. g.

Infrastruktura města

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Infrastruktura města je souhrnný pojem pro veškerá inženýrská zařízení probíhající pod zemí a zásobující město vodou, elektřinou, plynem, teplem atd. i zařízení odvádějící splaškové a povrchové vody. (Krásný, Jan: Názvosloví urbanismu. 1976.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Infrastruktura modrá 2019

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Prostorově specifické přírodní a přírodě blízké oblasti vodních toků a vodních ploch, které mají environmentální funkce a přínosy pro kvalitu života obyvatel.

Asociace pro urbanismus a územní plánování 2018 ČR.

Infrastruktura technická 2024

Anglický překlad

Technical Infrastructure

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

Technická infrastruktura, kterou jsou zejména systémy a sítě technické infrastruktury a s nimi související stavby a zařízení pro zásobování vodou, odvádění a čištění odpadních vod, energetiku, včetně výroby a zdrojů energie, zařízení pro akumulaci energie, dobíjecích stanic a zásobníků plynu, produktovody a elektronické komunikace, a dále stavby a zařízení ke snižování nebezpečí v území a pro zlepšování stavu povrchových a podzemních vod nebo k nakládání s odpady,

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 10, odst. 1, písm. b).

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

Technickou infrastrukturou jsou vedení a stavby a s nimi provozně související zařízení technického vybavení, například vodovody, vodojemy, kanalizace, čistírny odpadních vod, stavby ke snižování ohrožení území živelními nebo jinými pohromami, stavby a zařízení pro nakládání s odpady, trafostanice, energetické vedení, komunikační vedení veřejné komunikační sítě a elektronické komunikační zařízení veřejné komunikační sítě, produktovody.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Souhrom dopravních, vodohospodářských, energetických a telekomunikačních provozních souborů, zařízení a ploch, které podmiňují výrobní i nevýrobní činnosti v území.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Infrastruktura veřejná 2024

Anglický překlad

Public infrastructure

Definice dle zákona č. 283/2021Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

(1) Veřejnou infrastrukturou se v tomto zákoně rozumí pozemky, stavby a zařízení sloužící veřejné potřebě, a to

a) dopravní infrastruktura, kterou jsou zejména stavby pozemních komunikací, drah, vodních cest, leteckých staveb a s nimi související stavby a zařízení, b) technická infrastruktura, kterou jsou zejména systémy a sítě technické infrastruktury a s nimi související stavby a zařízení pro zásobování vodou, odvádění a čištění odpadních vod, energetiku, včetně výroby a zdrojů energie, zařízení pro akumulaci energie, dobíjecích stanic a zásobníků plynu, produktovody a elektronické komunikace, a dále stavby a zařízení ke snižování nebezpečí v území a pro zlepšování stavu povrchových a podzemních vod nebo k nakládání s odpady,

c) zelená infrastruktura, kterou je plánovaný, převážně spojitý systém ploch a jiných prvků vegetačních, vodních a pro hospodaření s vodou, přírodního a polopřírodního charakteru, které svým cílovým stavem umožňují nebo významně podporují plnění široké škály ekosystémových služeb a funkcí; součástí zelené infrastruktury je také územní systém ekologické stability krajiny,

d) občanské vybavení, kterým jsou stavby, zařízení a pozemky sloužící k zajištění základních potřeb obyvatel, zejména pro vzdělávání, výchovu a sport, sociální a zdravotní služby, kulturu, veřejnou správu a ochranu obyvatelstva,

e) veřejná prostranství¹⁾.

(2) Sítě technické infrastruktury se v tomto zákoně rozumí liniové nebo prostorové vedení inženýrské sítě, včetně amatur, zařízení a konstrukcí na vedení a jeho koncových prvků, zabezpečující napojení na jednotlivé druhy využívaných médií.

(3) Sítě technické infrastruktury jsou podle účelu zejména energetické, vodovodní a kanalizační, elektronických komunikací a produktovody.

Zákon č. 283/2021Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 40 odst. 1, písm. a-e), odst. 2,3.

* Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

* V tomto zákoně se rozumí veřejnou infrastrukturou pozemky, stavby, zařízení, a to

1. dopravní infrastruktura, například stavby pozemních komunikací, drah, vodních cest, letišť a s nimi souvisejících zařízení;

2. technická infrastruktura, kterou jsou vedení a stavby a s nimi provozně související zařízení technického vybavení, například vodovody, vodojemy, kanalizace, čistírny odpadních vod, stavby ke snižování ohrožení území živelními nebo jinými pohromami, stavby a zařízení pro nakládání s odpady, trafostanice, energetické vedení, komunikační vedení veřejné komunikační sítě a elektronické komunikační zařízení veřejné komunikační sítě, produktovody a zásobníky plynu;

3. občanské vybavení, kterým jsou stavby, zařízení a pozemky sloužící například pro vzdělávání a výchovu, sociální služby a péči o rodiny, zdravotní služby, kulturu, veřejnou správu, ochranu obyvatelstva;

4. veřejné prostranství, zřízované nebo užívané ve veřejném zájmu.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 1 písm. b). (ve znění do 31. 12. 2017)

* V tomto zákoně se rozumí veřejnou infrastrukturou pozemky, stavby, zařízení, a to

1. dopravní infrastruktura, například stavby pozemních komunikací, drah, vodních cest, letišť a s nimi souvisejících zařízení;

2. technická infrastruktura, kterou jsou vedení a stavby a s nimi provozně související zařízení technického vybavení, například vodovody, vodojemy, kanalizace, čistírny odpadních vod, stavby ke snižování ohrožení území živelními nebo jinými pohromami, stavby a zařízení pro nakládání s odpady, trafostanice, energetické vedení, komunikační vedení veřejné komunikační sítě a elektronické komunikační zařízení veřejné komunikační sítě, produktovody;

3. občanské vybavení, kterým jsou stavby, zařízení a pozemky sloužící například pro vzdělávání a výchovu, sociální služby a péči o rodiny, zdravotní služby, kulturu, veřejnou správu, ochranu obyvatelstva;

4. veřejné prostranství, zřízované nebo užívané ve veřejném zájmu.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 1 písm. k).

Infrastruktura zelená 2019

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Prvky (např. městské parky, stezky, zelené střechy, zelené ulice a stromy), které spojují přírodní a zastavěné prostředí a zpřijemňují život ve městech. Na regionální úrovni zelená infrastruktura zahrnuje soustavu přírodních oblastí, příměstských parků, dálkových rekreačních stezek, obhospodařované (lesní a zemědělské) půdy a dalších prvků, které mají společně mnohostranný pozitivní vliv na zdraví a kvalitu života lidí a na dobrý stav ekosystémů, (...).

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Prostorově specifické přírodní a přírodě blízké oblasti zeleně, které mají environmentální funkce a přínosy pro kvalitu života obyvatel.
Asociace pro urbanismus a územní plánování 2018 ČR.

Iniciativa Interreg

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Program z tzv. mezinárodních iniciativ EU v oblasti regionálního rozvoje.
Regionální politika, územní disparity a dopady hospodářské krize v české republice. Praha: ÚRS Praha, a.s., 2011.

Iniciativa Interreg Europe

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Program meziregionální spolupráce, navazující v období 2014-2020 na operační program meziregionální spolupráce INTERREG IVC realizovaný v programovém období 2007-2013. Program pokrývá celé území EU a dále Švýcarsko a Norsko. Je financovaný z prostředků Evropského fondu pro regionální rozvoj a je určen k podpoře vzájemného učení (policy learning) mezi veřejnými orgány s cílem zlepšit fungování politik a programů regionálního rozvoje. Umožňuje veřejným orgánům napříč Evropou výměnu praxí a nápadů týkajících se způsobu fungování veřejných politik a takto najít řešení pro zlepšení jejich rozvojových strategií.
Internet 2015. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR.

Iniciativy Společenství

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Iniciativy Společenství jsou zvláštní programy zřízené Evropskou komisí k řešení specifických problémů dotýkajících se celého území EU, které doplňují jiné programy Evropského Společenství nebo usnadňují jejich realizaci.
Regionální politika, územní disparity a dopady hospodářské krize v české republice. Praha: ÚRS Praha, a.s., 2011.

Inovace ve výstavbě 2020

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Inovace ve výstavbě obecně je změna, která vede ke zlepšení (zdokonalení) a dotýká se přitom procesu výstavby, jehož produktem je stavba. Pokud se cestou výstavby realizuje zlepšení nějakého produkčního organismu, pak takovou změnu je nutné obvykle organizovat ve většině jeho faktorů, ve vzájemné závislosti. Takovými faktory jsou: výrobek (v širším významu), technologie procesu, ve kterém výrobek vzniká, prostředky (zařízení), na nichž produkt vzniká, vstupní materiály a energie, ale také úroveň lidí v produkčním procesu (lidský faktor) a úroveň řízení (viz management). Provedení takové změny ve všech faktorech je tím náročnější, čím vyšší úroveň je změna. V praxi přípravy a realizace projektů, spojených s výstavbou, je účelné odlišit alespoň čtyři úrovně inovačních změn: první, regenerace, je průběžné obnovování původního stavu, cestou údržby a obnovy (oprav) prvků; druhá, kvantitativní inovace, představuje pouze rozšíření nebo přemístování známých prvků (nové řešení znamená pouze rozšíření o známé prvky nebo jejich lepší uspořádání); třetí, nižší kvalitativní inovace znamená částečné použití nových prvků, při zachování celkové koncepce řešení; čtvrtá, vyšší kvalitativní inovace (pro kterou se používá také pojem re-engineering), znamená koncepčně nové řešení (např. stavby) s použitím většiny nových prvků. Zmádnutí problematiky inovace ve výstavbě je zvláště významné pro management projektu, protože inovační charakteristika projektu má značný vliv na určení způsobu výstavby a na organizaci a řízení procesu výstavby. Inovace ve výstavbě také úzce souvisí s problematikou managementu rizik a managementu změn.

Matějka, Vladimír, Mokry, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Inovace ve výstavbě je zlepšování či zdokonalování výstavby, zavádění nových technologií a postupů, používání nových metod a materiálů.
Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2020.

Insolace 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Insolace je množství přímého slunečního záření dopadající za jednotku času na jednotku plochy zemského povrchu.

Slovník cizích slov ABZ [cit. 2. 3. 2018]. Dostupné z URL: < <http://slovník-cizich-slov.abz.cz/web.php/slovo/insolace.htm>>.

* V joulech vyjádřené množství energie přímých slunečních paprsků dopadajících za 1 minutu na 1 cm² zemského povrchu.
Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

Integrita sítě 2016

Definice dle jiných právních předpisů

Integritou sítě se zde rozumí funkčnost a provozuschopnost propojených sítí elektronických komunikací, ochrana těchto sítí vůči poruchám způsobeným elektromagnetickým rušením nebo provozním zatížením.

Zákon č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích), ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. v).

Integrovaná prevence a omezování znečištění

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

tento pojem je použit v názvu zákona č. 76/2002 Sb., a vyjadřuje základní cíl úpravy – dosáhnout vysoké úrovně ochrany životního prostředí jako celku (tedy integrovaně) a zabezpečit integrovaný výkon veřejné správy při povolování provozu zařízení, přičemž účelem jeho aplikace je přechod od tzv. „koncových řešení“ k prevenci mj. založené na principech předběžné opatřivosti, sbližování ekonomických a ekologických přístupů a udržitelnosti obecně.

Tichá Tereza a kol.: Slovník pojmů užívaných v právu životního prostředí. 1. vydání. Praha: ABF – nakladatelství ARCH, 2004.

Integrovaná strategie rozvoje území 2016

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Integrovaná strategie rozvoje území především vyhodnocuje problémy a potenciál regionu / vymezeného území a navrhuje jeho další rozvoj pomocí konkrétních opatření. Strategie má analytickou, strategickou a implementační část.

Slovník pojmů fondů EU, MMR, 2016 [cit. 5. 12. 2016]. Dostupné z URL: < <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Informace-a-dokumenty/slovník-pojmu>>.

Integrované nástroje 2016

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Integrovanými nástroji se rozumí soubor navzájem provázaných a územně zacílených intervencí z různých prioritních os / priorit jednoho či více programů ESI fondů. Integrované nástroje slouží k realizaci integrovaných strategií rozvoje území – Integrovaná územní investice (ITI), Integrovaný plán rozvoje území (IPRÚ) a Komunitně vedený místní rozvoj (CLLD).

Slovník pojmů fondů EU, MMR, 2016 [cit. 5. 12. 2016]. Dostupné z URL: < <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Informace-a-dokumenty/slovník-pojmu>>.

Integrované povolení

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se rozumí integrovaným povolením rozhodnutí, kterým se stanoví podmínky k provozu zařízení, včetně provozu činností přímo spojených s provozem zařízení v místě a které se vydává namísto rozhodnutí, stanovisek, vyjádření a souhlasů vydávaných podle zvláštních právních předpisů v oblasti ochrany životního prostředí, ochrany veřejného zdraví a v oblasti zemědělství, pokud to tyto předpisy umožňují.

Zákon č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci a omezování znečištění, o integrovaném registru znečišťování a o změně některých zákonů (zákon o integrované prevenci), ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. h.

Integrované územní investice 2016

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Integrovaná územní investice je nástrojem pro realizaci integrovaných strategií rozvoje území umožňující koordinaci navzájem provázaných a územně zacílených intervencí z různých prioritních os jednoho či více programů ESI fondů. Řešené území představuje sídelní aglomerace či konurbace a jejich spádové území vymezené na základě funkčních vazeb.

Slovník pojmů fondů EU, MMR, 2016 [cit. 5. 12. 2016]. Dostupné z URL: < <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Informace-a-dokumenty/slovník-pojmu>>.

Integrovaný plán rozvoje území 2016

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Integrovaný plán rozvoje území je nástrojem pro realizaci integrovaných strategií rozvoje území umožňující koordinaci navzájem provázaných a územně zacílených intervencí z různých prioritních os jednoho či více programů ESI fondů. Řešené území představuje jádrové město a jeho spádové území vymezené na základě funkčních vazeb.

Slovník pojmů fondů EU, MMR, 2016 [cit. 5. 12. 2016]. Dostupné z URL: < <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Informace-a-dokumenty/slovník-pojmu> >.

Integrovaný registr znečišťování životního prostředí (IRZ)

Definice dle jiných právních předpisů

§ 1

Tento zákon upravuje v návaznosti na přímo použitelný předpis Evropských společenství integrovaný registr znečišťování životního prostředí (dále jen „integrovaný registr znečišťování“) ve formě veřejně přístupného informačního systému uniků a přenosů znečišťujících látek, jehož výstupy jsou součástí registru uniků a přenosů znečišťujících látek na úrovni Evropských společenství. § 2

Zřizuje se integrovaný registr znečišťování jako veřejně přístupný informační systém veřejné správy, který vede Ministerstvo životního prostředí.

Zákon č. 25/2008 Sb., o integrovaném registru znečišťování životního prostředí a integrovaném systému plnění ohlašovacích povinností v oblasti životního prostředí a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Pro účely tohoto zákona se rozumí integrovaným registrem znečišťování životního prostředí databáze údajů o vybraných látkách, jejich přenosech a emisích.

Zákon č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci a omezení znečištění, o integrovaném registru znečišťování a o změně některých zákonů (zákon o integrované prevenci), ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. i.

Integrovaný záchranný systém

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se rozumí integrovaným záchranným systémem koordinovaný postup jeho složek při přípravě na mimořádné události a při provádění záchranných a likvidačních prací.

Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. a.

Inteligentní řízení města 2019

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Způsob řízení vybraných oblastí provozu města za využití výpočetní techniky a softwarového vybavení, které umožní maximální zefektivnění probíhajících procesů. Jedná se zejména o využití v oblastech dopravy, technické infrastruktury a správy města. Pro tato města se používá pojem Smart Cities.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2018.

Intenzifikace

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Zvyšování síly, účinnosti, důkladnosti, mohutnosti. V urbanismu a územním plánování hovoříme například o intenzifikaci využití území, osídlení. Opakem uvedeného je extenzifikace (Slovník cizích slov. SPN. 1971)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Intenzita cestovního ruchu 2016

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Poměr mezi průměrným počtem přenocujících návštěvníků a počtem obyvatel destinace cestovního ruchu. Patří mezi klíčové indikátory udržitelnosti cestovního ruchu. Ovlivňuje míru naplnění fyzicky, psychologicky a socio-kulturně únosné kapacity.

Koncepce státní politiky cestovního ruchu v České republice na období 2014 – 2020, MMR 2013.

Intenzita pěšího provozu (dopravy) 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Intenzita pěší dopravy - počet chodců, který projde určitým příčným řezem pozemní komunikace nebo jeho částí za zvolené časové období.

STANOVENÍ INTENZIT DOPRAVY NA POZEMNÍCH KOMUNIKACÍCH (II. vydání) Schváleno MD – OPK čj. 279/2012-120-STSP/2ze dne 5. června 2012.

* Počet chodců, který projde určitým příčným řezem komunikace nebo jeho částí za zvolené časové období.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

Intenzita využití stavebních pozemků 2018

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Intenzita využití stavebních pozemků je kapacitní údaj, který je vztažen k maximálnímu možnému zastavění pozemku stavbami. Má podobu koeficientů, které uvádějí podíl mezi posuzovanou plochou a plochou stavebního pozemku.

Může být vyjádřen jako koeficient zastavěné plochy, koeficient podlažní plochy nebo koeficient obestavěného prostoru.

Dalším způsobem vyjádření může být určení minimálně požadovaného koeficientu zeleně a stanovení podlažnosti.

Jednotlivé druhy se mohou vzájemně kombinovat. Intenzita využití stavebních pozemků je obvykle používána v rámci regulačních plánů. Obdobně se postupuje u územního plánu, kde se jedná o míru využití území

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2017.

Intenzita zemětřesení

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Intenzita zemětřesení je veličina, která charakterizuje jeho účinky na základě makroseismických projevů, tedy projevů, které jsou subjektivně pozorované lidmi v krajině (ničení staveb, sesuvy, pukliny v povrchu apod.). Oproti tomu velikost zemětřesení udává množství energie otřesy uvolněné. Jde o objektivní veličinu, která vychází z měření mikroseismických účinků, tedy těch, které jsou zaznamenávány speciálními přístroji, seismografy

* Posuzuje se podle účinků zemětřesení a označuje se stupni podle přijaté stupnice, např. stupnice Mercalli - Cancani - Siebergovy (M.C.S.).

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Interakční prvek v ÚSES 2022

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Interakční prvek je doplňující část ÚSES. Jde o lokality, které umožňují život těch druhů organismů, které se podílejí na udržování stability v intenzivně využívaných málo stabilních územích sousedících s ÚSES.

Stavební slovník, 2022 [cit. 6. 4. 2022]. Dostupné z URL: < <http://stavebnikomunita.cz/page/stavebni-slovník-i> >.

Interiér města 2016

Anglický překlad

Interior cities

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Interiér města je jeden veřejný či urbánní prostor nebo množina vnímaných urbánních prostorů. Je chápán spíše jako statické hmotné prostředí ve městech z pohledu odborníka.

Internet 2016 - Slovník pojmů

Katedra urbanismu a územního plánování, Fakulta stavební ČVUT v Praze

Interiér sídla 2019

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Je urbánní prostor nebo více urbánních prostorů uvnitř sídla, který bývá zpravidla vymezen stavbami, zelení nebo morfologií terénu.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2018.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Vnitřní prostory sídelního útvaru vymezené budovami nebo zelení, které se vyznačují prostorovými vztahy k sobě navzájem a k okolním prostorům. Prostor interiéru sídelního útvaru je ohraničen základnou (dlažbou apod.), stěnou (budovy apod.) a stropem (osvětlení apod.) a obsahuje mobiliář (stánky, stožáry apod.) a zeleň. Prostorové vazby umožňující propojení s vnějším prostorem jsou základem prostorové kompozice sídelního útvaru.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Internalizace externalit 2019

internalizace externí 2010

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Zahnutí všech nákladů, které jsou spojeny s produkcí a užíváním určitého druhu energie a jejichž část jinak hradí společnost v cenách jiných produktů, do ceny této energie.

Vítejte na zemi, CENIA, slovník [cit. 19. 10. 2018].

Internet

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

1. Obecné označení pro jakoukoliv soustavu vzájemně propojených počítačových sítí (internet).

2. Celosvětová síť počítačů, komunikujících prostřednictvím IP protokolu (Internet). Internet Protokol je soustava, rodina protokolů, vyvinutá pro potřeby sítě internet, používaná dnes i mimo něj v lokálních a rozlehlých sítích.

Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Interoperabilita služby 2016

Definice dle jiných právních předpisů

Interoperabilitou služby se zde rozumí takové nastavení přenosových parametrů služby a rozhraní, které umožňuje komunikaci mezi koncovými uživateli nebo mezi koncovým uživatelem a podnikatelem, poskytujícím službu prostřednictvím technologicky různých sítí elektronických komunikací.

Zákon č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích), ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. w).

Intravilán 2024

Anglický překlad

Urban area

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

Při vymezení zastavěného území se vychází z posledního účinného územního plánu. Nemá-li obec územní plán, je podkladem pro vymezení zastavěného území vymezení pozemků v zastavěné části obce vymezené k 1. září 1966 vyznačené v mapách evidence nemovitostí (dále jen „intravilán“).

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 116, odst. 2.

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

V tomto zákoně se rozumí zastavěným územím území vymezené územním plánem nebo postupem podle tohoto zákona; nemá-li obec takto vymezené zastavěné území, je zastavěným územím zastavěná část obce vymezená k 1. září 1966 a vyznačená v mapách evidence nemovitostí (dále jen „intravilán“).

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 1 písm. d).

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Území sídelního útvaru, které je souvisle zastavěno, popřípadě jinak technicky upraveno pro potřeby sídelního útvaru.

Zahrnuje :

- plochy zastavěné budovami a zařízeními, pozemky těchto budov a zařízení
- plochy stavebních mezer a stavebních pozemků
- plochy náměstí a veřejných prostranství
- plochy komunikací a odstavných stání
- plochy hřišť a obytné zeleně.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

Inundační území 2016

Definice dle jiných právních předpisů

Inundačním územím je území přilehlé k vodnímu toku, které je zaplavováno při průtocích přesahujících kapacitu koryta vodního toku. Vyhláška č. 236/2002 Sb., o způsobu a rozsahu zpracovávání návrhu a stanovování záplavových území, § 2 písm. g).

Invazní druhy 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Geograficky nepůvodní druhy organismů, jejichž introdukce, a nebo rozšíření ohrožuje biodiverzitu. Vítejte na zemi, CENIA, slovník [cit. 19. 10. 2018].

Inventarizace dřevin 2023

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Inverse teploty vzduchu 2020

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Stav ovzduší, kdy chladnější a těžší vzduch leží při zemském povrchu a teplejší a lehčí vzduch leží nad ním, přičemž teplota ovzduší se stoupající výškou vzrůstá.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Investice do půdy za účelem zlepšení půdní úrodnosti

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Stavby a zařízení pro protierozní ochranu, optimalizaci vodního režimu a revitalizaci krajiny.

Viz zákon č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění pozdějších předpisů.

Tichá Tereza a kol.: Slovník pojmů užívaných v právu životního prostředí. 1. vydání. Praha: ABF – nakladatelství ARCH, 2004.

Investice ve výstavbě 2020

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Investice ve výstavbě jsou hmotné a finanční zdroje vynakládané na pořízení nového investičního majetku na úrovni stavby nebo na změnu takového majetku na úrovni rekonstrukce, pokud má rovněž charakter stavby, v ČR na úrovni nástavby, přístavby nebo stavebních úprav podle stavebního zákona.

Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Investice ve výstavbě je finanční, hmotný či jiný vklad do realizace stavby.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2020.

Investiční celek 2020

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Investiční celek je stavba, popř. ucelená část stavby, tj. část stavby na úrovni jednoho nebo několika stavebních objektů, anebo souboru strojů a zařízení, tvořících samostatný funkční celek. Investiční celek je obvykle předmětem vyšší dodávky, tj. vyšší dodávku lze také označit jako dodávku IC (IC je běžně používaná zkratka pro investiční celek.).

Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Investiční celek je dodávka tvořící ucelenou část (např. stavba, soubor staveb, část stavby stavební objekt, anebo soubor strojů a zařízení).
Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2020.

Investiční příprava území 2019

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Investiční příprava území je přípravná činnost, která umožní realizovat navrhovaný investiční záměr. Zahnuje projektovou a realizační etapu. Součástí investiční přípravy území mohou být kromě vybudování dopravní a technické infrastruktury i archeologické práce, zpracování územních studií, regulačních plánů, projektové dokumentace, skryvka omíce, modelace terénu apod.
Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2018.

Investor

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Investor je obecně definován jako osoba, která vynakládá finanční prostředky (kapitál v peněžní nebo nepeněžní formě) za účelem zisku. Do projektu spojeného s výstavbou nemusí investor vkládat prostředky vždy jen za účelem zisku, ale také ve veřejném nebo jiném soukromém zájmu. Pro výstavbu je charakteristické možné spojení funkce investora s funkcí stavebníka, popř. také uživatele. Tyto funkce se v běžné praxi často nerozlišují. Proto pokud je v tomto slovníku míněno spojení uvedených tří funkcí, respektive pokud není nutné tyto funkce odlišit, pak je použita zkratka INV, označující současně jednoho z hlavních účastníků výstavby, který z funkcí investor, stavebník, uživatel vykonává vždy alespoň funkci stavebníka.

Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Investor - nejobecněji subjekt, který vynakládá finanční prostředky za účelem zisku. Do projektu ve výstavbě nemusí investor vkládat prostředky vždy jen za účelem zisku, ale také např. v jiném soukromém nebo veřejném zájmu.

Slovník pojmů ve výstavbě. Praha: ČKAIT a Sdružení dodavatelů investičních celků, 1999.

Inženýrská geodézie 2021

Definice dle jiných právních předpisů

Inženýrskou geodézií se pro účely tohoto zákona rozumí souhrn geodetických metod a postupů pro účely průzkumu, projektování, výstavby nebo montáže a při užívání stavebních objektů a technologických zařízení.

Zákon č. 200/1994 Sb., o zeměměřičství a o změně a doplnění některých zákonů souvisejících s jeho zavedením, ve znění pozdějších předpisů § 2 písm. i.

Inženýrské sítě 2017

Definice dle jiných právních předpisů

Součástí ani příslušenstvím dálnic, silnic a místních komunikací dále nejsou inženýrské sítě, energetická, telekomunikační, tepelná a jiná vedení včetně sloupů těchto vedení, pokud neslouží výlučně vlastníkovi dotčené komunikace, reklamní tabule a poutače všeho druhu, stánky a jiná pojízdná nebo přenosná prodejní zařízení.

Zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, § 14 odst. 3.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Inženýrské sítě je souhrnné označení pro rozvody zdravotně technické (kanalizace), zásobování vodou (vodovody), rozvody elektrické energie a tepla, telekomunikační zařízení (např. kabelové rozvody), meliorační zařízení.

Kategorizují se podle různých kritérií:

např. podle konstrukce dopravní cesty na potrubní a elektrická vedení,

podle sledovaného účelu na vodohospodářské (vodovody a kanalizace), energetické (plynovody, teplovody, rozvody elektrické energie) a telekomunikační (telefonní či kabelové sítě),

podle způsobu uložení na podzemní či nadzemní.

JUDr. Tomáš Kindl, komentář k § 509 zákona č. 89/2012 Sb. ve znění zákona č. 460/2016 Sb.

Definice dle jiných právních předpisů

* Pro účely této vyhlášky se rozumí inženýrskými sítěmi dopravní sítě (silniční, železniční a vodní), rozvodné sítě (vodovodní, energetické a telekomunikační), kanalizace a jejich zařízení.

Vyhláška č. 324/1990 Sb., o bezpečnosti práce a technických zařízení při stavebních pracích, ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. n. (Zrušena)

* Inženýrské sítě, zejména vodovody, kanalizace nebo energetické či jiné vedení, nejsou součástí pozemku. Má se za to, že součástí inženýrských sítí

jsou i stavby a technická zařízení, která s nimi provozně souvisí.
Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, § 509.

ISO

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

ISO jsou mezinárodní normy vydávané Mezinárodní organizací pro standardizaci (International Organization for Standardization, ISO). Z těchto norem poté vycházejí normy ISO evropské a z nich normy národní. Nejrozšířenější mezinárodní norma ISO nese označení ISO 9001:2000, evropská EN ISO 9001:2000 a česká ČSN EN ISO 9001:2001. Národním zástupcem v Mezinárodní organizaci pro standardizaci je Český normalizační institut. Základní řadu norem představuje zejména skupina norem ISO 9000. Tyto normy byly poprvé vydány v roce 1987, první revize proběhla v roce 1994, druhá, hlubší poté v roce 2000. V rámci skupiny ISO 9000 existuje celá řada standardů, nejrozšířenější je ISO 9001:2001. Jeho podstatou je zavést systém řízení jakosti dle normy ČSN EN ISO 9001:2001 v organizacích, jejichž cílem je prokázat schopnost trvale poskytovat produkty, respektive služby, a neustále zvyšovat spokojenost zákazníků, respektive občanů.

Brůna, Miroslav aj.: Veřejná správa v České republice (online). Druhé rozšířené vydání. Praha: Ministerstvo vnitra ČR, 2005. (cit. 10.10.2006).

Izochora 2016

Anglický překlad

Isochore, isodistante

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Izochora je spojnice míst stejné vzdálenosti od daného místa - na glóbu nebo mapě malého měřítka jde o soustředné kružnice se středem v daném místě, u map většího měřítka je jejich tvar dán použitým způsobem projekce zemského povrchu do plochy.

Pásková, Martina - Zelenka, Josef. Výkladový slovník cestovního ruchu. Praha: MMR, 2002.

Izochrona 2016

Anglický překlad

Isochrone

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Izochrona je spojnice míst v prostoru (obvykle úžeji na zemském povrchu), v nichž dochází (může dojít) k určitému ději současně. Např. v dopravě jde o spojnici míst stejné časové dostupnosti od daného místa při přepravě libovolným (nebo vybraným) pozemním dopravním prostředkem. Její tvar je ovlivněn situováním dopravních tras, jejich druhem, návazností spojení atd.

Pásková, Martina - Zelenka, Josef. Výkladový slovník cestovního ruchu. Praha: MMR, 2002.

Jaderná bezpečnost 2016

Definice dle jiných právních předpisů

Jademou bezpečností se zde rozumí stav a schopnost jaderného zařízení a fyzických osob obsluhujících jaderné zařízení zabránit nekontrolovatelnému rozvoji štěpné řetězové reakce nebo úniku radioaktivních látek anebo ionizujícího záření do životního prostředí a omezit následky nehod.

Zákon č. 263/2016 Sb., atomový zákon, § 4 odst. 1 písm. a).

* Jademou bezpečností se zde rozumí stav a schopnost jaderného zařízení a osob obsluhujících jaderné zařízení zabránit nekontrolovatelnému rozvoji štěpné řetězové reakce nebo nedovolenému úniku radioaktivních látek nebo ionizujícího záření do životního prostředí a omezovat následky nehod.

Zákon č. 18/1997 Sb., o mírovém využívání jaderné energie a ionizujícího záření (atomový zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 1 písm. d).

Jaderná škoda 2016

Definice dle jiných právních předpisů

Jaderná škoda zde znamená

- ztrátu života, jakékoliv osobní zranění nebo jakoukoliv ztrátu či poškození majetku, které vzniklo nebo je důsledkem radioaktivních vlastností nebo kombinace radioaktivních vlastností s toxickými, výbušnými nebo jinými nebezpečnými vlastnostmi jaderného paliva nebo radioaktivních produktů či

odpadu v jaderném materiálu nebo z jaderného materiálu vycházejícího nebo pocházejícího z jaderného zařízení nebo zasílaného do něho;
- jakoukoliv jinou ztrátu či poškození takto vznikající či vyplývající, pokud takto stanoví právo příslušného soudu a v rozsahu jím stanoveném; (iii) pokud takto stanoví právo státu zařízení, ztrátu života, jakékoliv osobní zranění nebo jakoukoliv ztrátu či poškození majetku, jež vzniká nebo je důsledkem jiného ionizujícího záření vyzařovaného jakýmkoliv jiným zdrojem záření uvnitř jaderného zařízení;
Vídeňská úmluva o občanskoprávní odpovědnosti za jaderné škody, čl. I bod 1 písm. k).

Jaderná událost 2016

Definice dle jiných právních předpisů

Jaderná událost zde znamená případ či sérii případů majících stejný původ, který způsobuje jadernou škodu.
Vídeňská úmluva o občanskoprávní odpovědnosti za jaderné škody, čl. I bod 1 písm. k).

Jaderné zařízení 2017

Definice dle jiných právních předpisů

Jaderné zařízení zde znamená (i) jakýkoliv jaderný reaktor jiný než reaktor, jímž je vybaven prostředek námořní či letecké dopravy a který je užíván jako zdroj energie, buď k jeho pohonu, nebo k jakémukoliv jinému účelu;;
(ii) jakoukoliv továrnu využívající jaderné palivo pro výrobu jaderného materiálu, nebo jakoukoliv továrnu na zpracování jaderného materiálu včetně jakékoliv továrny na přepracování ozářeného jaderného paliva; a;
(iii) jakékoliv zařízení, kde je skladováno jaderné palivo, jiné než skladování související s přepravou takového materiálu; za předpokladu, že stát zařízení může stanovit, že několik jaderných zařízení jednoho provozovatele umístěných na téže pozemku bude považováno za jediné jaderné zařízení;
Vídeňská úmluva o občanskoprávní odpovědnosti za jaderné škody, čl. I bod 1 písm. j).

Jaderným zařízením se zde rozumí

1. stavba nebo provozní celek, jehož součástí je jaderný reaktor využívající štěpnou řetězovou reakci nebo jinou řetězovou jadernou reakci, 2. sklad vyhořelého jaderného paliva, 3. sklad čerstvého jaderného paliva, pokud není součástí jiného jaderného zařízení, 4. obohacovací závod, závod na výrobu jaderného paliva nebo závod na přepracování vyhořelého jaderného paliva, 5. sklad radioaktivního odpadu, s výjimkou zařízení pro skladování radioaktivních odpadů, které je součástí jiného jaderného zařízení nebo jiného pracoviště, kde se vykonává radiační činnost, 6. úložiště radioaktivního odpadu, s výjimkou úložiště obsahujícího výlučně přírodní radionuklidy,
Zákon č. 263/2016 Sb., atomový zákon, § 3 odst. 2 písm. e).

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Jaderným zařízením se rozumí:

1. stavby a provozní celky, jejichž součástí je jaderný reaktor využívající štěpnou řetězovou reakci – Jaderná elektrárna Temelín a Jaderná elektrárna Dukovany,
2. zařízení pro výrobu, zpracování, skladování a ukládání jaderných materiálů, kromě úpraven uranové rudy a skladů uranového koncentráту,
3. úložiště radioaktivních odpadů, s výjimkou úložišť obsahujících výlučně přírodní radionuklidy,
4. zařízení pro skladování radioaktivních odpadů, jejichž aktivita přesahuje hodnoty stanovené prováděcím právním předpisem.
Ministerstvo pro místní rozvoj. Standard sledovaných jevů pro územně analytické podklady obcí. [online]. Praha. 2016. [cit. 2017-03-06].

Definice dle jiných právních předpisů

* Jaderným zařízením se zde rozumí:

1. stavby a provozní celky, jejichž součástí je jaderný reaktor využívající štěpnou řetězovou reakci,
2. zařízení pro výrobu, zpracování, skladování a ukládání jaderných materiálů, kromě úpraven uranové rudy a skladů uranového koncentráту,
3. úložiště radioaktivních odpadů, s výjimkou úložišť obsahujících výlučně přírodní radionuklidy,
4. zařízení pro skladování radioaktivních odpadů, jejichž aktivita přesahuje hodnoty stanovené prováděcím právním předpisem.
Zákon č. 18/1997 Sb., o mírovém využívání jaderné energie a ionizujícího záření (atomový zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 1. písm. h).

Jaderný materiál 2016

Definice dle jiných právních předpisů

Jaderný materiál zde znamená

- jaderné palivo, jiné než přírodní uran a ochuzený uran, schopné vyrábět energii nezávislým řetězovým procesem jaderného štěpení mimo jaderný reaktor, buď samostatně, nebo v kombinaci s některým jiným materiálem;
- radioaktivní produkty nebo odpad.
Vídeňská úmluva o občanskoprávní odpovědnosti za jaderné škody, čl. I bod 1 písm. h).

Jakost vody 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Soubor vlastností (organoleptických, biologických, chemických, radiologických atd.) vody. Laicky můžeme přibližně tento termín přeložit jako čistota nebo kvalita vody. Jakost povrchových vod a podzemních vod se eviduje v rozsahu údajů charakteristických hodnot ukazatelů jakosti vody ve státní monitorovací síti sledování jakosti vod provozované Českým hydrometeorologickým ústavem.
Vítejte na zemi, CENIA, slovník [cit. 19. 10. 2018].

Jednodenní návštěvník 2023

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Jednodenní návštěvník se účastní cestovního ruchu bez přenocování.

Zdroj: ČSÚ <https://www.czso.cz/documents/10180/20557193/921108m.pdf/b6571837-6a2e-4138-912c-59da6de43de4?version=1.0>

Jednotky biogeografické

Definice dle jiných právních předpisů

Biogeografické jednotky jsou účelovou soustavou členění biosféry na základě její potenciální pestrosti. Nejnížší hierarchickou jednotkou tohoto členění jsou typologické jednotky - skupiny typů geobiocénů (STG). Vyšší jednotkou, rovněž typologickou, jsou biochory. Další, hierarchicky vyšší a již individuální jednotkou, je biogeografický region. Hierarchicky vyšší jsou potom biogeografické podprovincie a provincie, které jsou rovněž individuálními jednotkami a jsou odvozeny hlavně z makroklimatických podmínek a bariér šíření druhů. Jako zvláštní účelová biogeografická jednotka se v metodice používá i agregace příbuzných skupin typů geobiocénů. Dobře zpracované biogeografické členění území na základě trvalých ekologických podmínek je nezbytnou podmínkou správně vymezených úrovní ÚSES i jeho jednotlivých částí. Jde v podstatě o postižení pestrosti přírodních podmínek v člověkem neovlivněné krajině, tedy rámců ekologických podmínek vzniku a vývoje přírodních, přirozených, ale i antropicky podmíněných, přírodě blízkých ekosystémů. Biogeografický význam ÚSES určuje významnost daného systému v hierarchii požadavků obnovy a hájení. Podle významu jednotlivých částí ÚSES z hlediska reprezentativnosti rozlišujeme místní (lokální), regionální a nadregionální ÚSES. Areály populací různých druhů organismů se od sebe liší trvalými ekologickými podmínkami na různých úrovních biogeografického členění. Pro mnohé je nejnížší jednotkou, postihující změnu jejich trvalých životních podmínek, biochora, pro jiné část bioregionu, podprovincie i provincie. Od biogeografického významu se odvíjejí i prostorové, funkční a časové parametry biocenter a biokoridorů ÚSES. Tyto nároky obecně s nižšími úrovněmi ÚSES klesají, neboť obecně klesá i celková plocha jednotlivých jednotek. Např.: i ve zcela přírodní krajině je celková plocha STG, jako základní jednotky místního ÚSES, často tak malá, že tvoří autonomní životní prostředí pouze pro málo pohyblivé nebo vůbec nepohyblivé druhy rostlin a zvířat. Pro ostatní tvoří i v přírodní krajině jen část jejich autekologické niky. Naopak např. z hlediska velkých šelem je potřeba velmi rozsáhlé biocentrum (v řádově desetitisících ha), ale jejich životní nároky jsou obdobné v celé biogeografické podprovincii. Z definice je zřejmé, že hierarchické úrovně ÚSES se jednoznačně odvíjejí od hierarchické úrovně biogeografického členění. Všechny ostatní, často proklamované znaky jednotlivých úrovní ÚSES jsou pouze odvozené a nemají pro stanovení biogeografického významu význam! Tato zásada je velmi významná pro eliminaci subjektivních a často velmi nepřesných faktorů hodnocení různými autory. Hierarchie významnosti ÚSES, odvozené striktně od hierarchie biogeografického členění, zabezpečuje dodržení jednotné úrovně pohledu různých zpracovatelů a hodnotitelů na ÚSES v různých oblastech.

Metodická pomůcka ZP26/2012 pro vyjasnění kompetencí v problematice územních systémů ekologické stability.

Jednotná legenda

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Sjednocený vysvětlující text a symbolika v grafických částech jednotlivých druhů územně plánovací dokumentace.
Ústav územního rozvoje. Bmo, 2002.

Jednotné environmentální stanovisko 2024

Anglický překlad

Uniform Environmental Opinion

Definice dle jiných právních předpisů

Jednotným environmentálním stanoviskem je závazné stanovisko k vlivům na životní prostředí u záměru, který podléhá povolování podle stavebního zákona nebo posouzení vlivů na životní prostředí podle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí (dále jen "záměr"), které se vydává namísto správních úkonů stanovených jinými právními předpisy v oblasti ochrany životního prostředí.

Jedná-li se o záměr, pro který je vydáváno rámcové povolení podle stavebního zákona, vydává se jednotné environmentální stanovisko jako podklad pro povolení záměru podle stavebního zákona. Jednotné environmentální stanovisko, ani správní úkony, namísto nichž se podle odstavce 1 jednotné

environmentální stanovisko vydává, se s výjimkou správních úkonů podle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí před vydáním rámcového povolení podle stavebního zákona nevydávají.

Zákon 148/2023 Sb., o jednotném environmentálním stanovisku, ze dne 10. května 2023, § 2, odst. 1, 2.

Jednotný standard územně plánovací dokumentace **2024**

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

- (1) Územně plánovací dokumentace, její změna a úplné znění, územní studie, vymezení zastavěného území, jeho změna a úplné znění a územní opatření se vyhotovují v elektronické verzi ve strojově čitelném formátu¹⁰), včetně prostorových dat¹¹), rovněž ve vektorové formě.
- (2) Vybrané části územně plánovací dokumentace, její změny a úplné znění, vymezení zastavěného území, jeho změna a úplné znění a územní opatření se zpracovávají v jednotném standardu.
- (3) Jednotný standard územně plánovací dokumentace, vymezení zastavěného území a územního opatření stanoví jejich standardizované části a požadavky na
- a) geodetický referenční systém,
 - b) strukturu standardizovaných částí,
 - c) grafické vyjádření standardizovaných částí,
 - d) výměnný formát dat a
 - e) metadata.
- (4) Podrobný obsah jednotného standardu včetně stanovení vybraných částí územně plánovací dokumentace, vymezení zastavěného území a územního opatření, které se zpracovávají v jednotném standardu, a požadavky na strojově čitelný formát stanoví prováděcí právní předpis.
- Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 59.*

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

- Územně plánovací dokumentace, její aktualizace nebo změna a úplné znění územně plánovací dokumentace po vydání poslední aktualizace nebo změny se vyhotovuje rovněž v elektronické verzi ve strojově čitelném formátu⁶⁸) včetně prostorových dat ve vektorové formě.
- (2) Vybrané části územně plánovací dokumentace, její aktualizace nebo změny a úplné znění územně plánovací dokumentace se zpracovávají v jednotném standardu.
- (3) Jednotný standard územně plánovací dokumentace stanoví standardizované části územně plánovací dokumentace a požadavky na:
- a) strukturu standardizovaných částí územně plánovací dokumentace,
 - b) grafické vyjádření standardizovaných částí územně plánovací dokumentace,
 - c) výměnný formát dat a
 - d) metadata.
- (4) Podrobnosti jednotného standardu územně plánovací dokumentace podle odstavce 3 stanoví prováděcí právní předpis.
- Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 20a odst. 1 - 4.*

Jednoznačnost podmínek v území **2019**

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Jednoznačnost podmínek v území vychází z platné územně plánovací dokumentace, charakteru území, morfologických podmínek, limitů využití území a napojení na dostupnou veřejnou infrastrukturu.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2018.

Jesepy **2018**

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Jesepy jsou geologicky mladé náplavy v toku. Jsou charakteristickým biotopem řek s hloubkovou erozí a intenzivním větvením toku do ramen. Připomínají náplavy meandrů, ale jsou obvykle šterkové a vyskytují se i v přímých úsecích toku, kde tvoří mělčiny a ostrůvky a při každé povodni se posouvají dolů po toku, takže jsou osídleny nejvýše pionýrskou vegetací.

Vítejte na zemi, CENIA, slovník [cit. 22. 10. 2018].

Jeskyně

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Jeskyně jsou podzemní prostory vzniklé působením přírodních sil, včetně jejich výplní a přírodních jevů v nich.

Viz zákon č. 114/1992., o ochraně přírody a krajiny...

Tichá Tereza a kol.: *Slovník pojmů užívaných v právu životního prostředí*. 1. vydání. Praha: ABF – nakladatelství ARCH, 2004.

Jez 2018

Definice dle jiných právních předpisů

Jez je definován jako stavba přehrazující vodní tok, případně údolí, včetně funkčních zařízení, která slouží především ke vzdouvání povrchové vody ve zdrži,

Vyhláška č. 23/2007 Sb., o podrobnostech vymezení vodních děl evidovaných v katastru nemovitostí České republiky, § 2 písm. c).

Jezero 2018

Definice dle jiných právních předpisů

Útvar povrchové vody je vymezené soustředění povrchové vody v určitém prostředí, například v jezeru, ve vodní nádrži, v korytě vodního toku.

Zákon č. 54/2001 Sb. o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), § 2, odst. 4.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

útvár stojaté podzemní vody.

Viz zákon č. 254/2001 Sb., o vodách...

Tichá Tereza a kol.: *Slovník pojmů užívaných v právu životního prostředí*. 1. vydání. Praha: ABF – nakladatelství ARCH, 2004.

Jezová zdrž 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Jezová zdrž je úsek toku se vzdutou hladinou (tvoří se přehrazením toku, rychlost zde klesá směrem k jezu).

Vítejte na zemi, CENIA, slovník [cit. 19. 10. 2018].

Jízdní pás 2023

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Jízdní pás je část komunikace určená k pohybu motorových vozidel. Tvoří ho jeden nebo více jízdních pruhů.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2023.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Vozovka může být buď tvořena jedním jízdním pásem (jízdní směry nejsou rozděleny nebo jsou rozděleny jen podélnými čarami) nebo dvěma (výjimečně i více) jízdními pásy, které odděluje dělicí pás. Do samostatných jízdních pásů může být oddělena také například vozovka pro vozidla hromadné dopravy (metrobuses), obslužná vozovka pro dopravní obsluhu přilehlých budov atd.

Zdroj: *Wikipedie*

* Dopravní pás určený pro hlavní silniční dopravu. Podle počtu dopravních směrů se rozeznává jednosměrný a obousměrný jízdní pás, podle počtu jízdních pruhů dvoupruhový, třípruhový jízdní pás atd. (např. směrově rozdělená čtyřpruhová silniční komunikace má dva dvoupruhové jízdní pásy).

Zásady a pravidla územního plánování: *Názvosloví*. Brno: VÚVA, 1983.

Jízdní pruh 2017

Definice dle jiných právních předpisů

Jízdní pruh je část vozovky dovolující jízdu vozidel v jednom jízdním proudu za sebou.

Zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. t).

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Základní část jízdního pásu, určená pro jeden jízdní proud silničních vozidel nebo hlavní dopravní pruh jednopruhové silniční komunikace.
Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Jízdní pruh pro cyklisty 2017

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Jízdní pruh pro cyklisty (někdy též pruh pro cyklisty) je část pozemní komunikace určená pro jeden jízdní proud cyklistů jedoucích za sebou. (ČSN 73 6110, TP 179).

Pod takto definovaným pruhem pro cyklisty rozumí norma skladebný prvek příčného profilu komunikace, určený pro jeden proud cyklistů jedoucích za sebou.

Pojem "jízdní pruh pro cyklisty" používá jak v hlavním dopravním prostoru, tak i v přidruženém prostoru a na samostatných stezkách. V každém případě se ale jedná o oddělený provoz cyklistů.

Jízdní pruh pro cyklisty v hlavním dopravním prostoru je pruh vyhrazený pro provoz cyklistů dopravním značením (značka IP 20a „Vyhrazený jízdní pruh“ + vodorovné dopravní značení).

Upozornění: Zahraniční odborná literatura pojmem „pruh pro cyklisty“ označuje vyhrazený pruh pro cyklisty v hlavním dopravním prostoru.

Terminologie ČSN 73 6110 se v tomto liší od mezinárodně užívaného názvosloví a je poněkud obtížně srozumitelná.

Internet [cit. 2017-02-13]. Dostupné z URL: < http://www.praha.eu/public/b4/38/11/1104048_140344_Cykloterminologie.pdf >.

Kalové hospodářství 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Kalové hospodářství úpraven zahrnuje problematiku zahušťování, odvodnění a likvidace kalů, které jsou odváděny z jednotlivých separačních stupňů úpravy. Produkované množství kalů z úpravy vod je závislé na kvalitě surové vody, zvolené technologii úpravy a dávkování chemikálií. Obsah vody ve vodárenském kalu se pohybuje v rozmezí 94 – 99 %. Velký význam má proces zahušťování kalu. Účelem tohoto procesu je snížení obsahu vody ve vločkách a dosažení co největší koncentrace suspendovaných látek.

Mendelova univerzita Bmo, e-knihovna [cit. 31. 5. 2018]. Dostupné z URL: < https://is.mendelu.cz/eknihovna/opory/zobraz_cast.pl?cast=12053 >.

Kanalizace

Definice dle jiných právních předpisů

Kanalizace je provozně samostatný soubor staveb a zařízení zahrnující kanalizační stoky k odvádění odpadních vod 3) a srážkových vod společně nebo odpadních vod samostatně a srážkových vod samostatně, kanalizační objekty, čistírny odpadních vod, jakož i stavby k čištění odpadních vod před jejich vypouštěním do kanalizace. Odvádí-li se odpadní voda a srážková voda společně, jedná se o jednotnou kanalizaci. Odvádí-li se odpadní voda samostatně a srážková voda také samostatně, jedná se o oddílnou kanalizaci. Kanalizace je vodním dílem.

Zákon č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích), ve znění pozdějších předpisů § 2 odst. 2.

Kanalizační stoka

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely této vyhlášky se rozumí kanalizační stokou potrubí nebo jiná konstrukce k odvádění odpadních nebo povrchových vod vzniklých odtokem srážkových vod (dále jen "srážková voda").

Vyhláška č. 428/2001 Sb., kterou se provádí zákon č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích), ve znění pozdějších předpisů, § 1 písm. e.

Kapacita dráhy 2017

Definice dle jiných právních předpisů

Kapacitou dráhy se rozumí její využitelná průjezdnost umožňující rozvržení požadovaných tras vlaků na určitém úseku dráhy v určitém období.

Zákon č. 266/1994 Sb., o dráhách, ve znění pozdějších předpisů, § 2 bod 10.

Kapacita komunikace 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Kapacita komunikace je maximální počet vozidel, která mohou projet profilem silniční komunikace za daných podmínek za daný čas (voz/h; voz/24/h).

Projekt CZ.1.07/2.3.00/09.0150, VŠB-Technická univerzita Ostrava 2011 [cit. 6. 3. 2018].

Kapacita koryta toku 2020

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Maximální průtok, který proteče daným profilem toku, aniž voda vystoupí z koryta.
Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

Kapacita občanského zařízení 2017

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Kapacita občanského zařízení udává výkon občanského zařízení a s tím spojené jeho prostorové a kapacitní nároky (např. kapacita sítí technického vybavení území, kapacita parkovišť vůči počtu lůžek v nemocnicích či počtu žáků ve školách).
Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2017.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Ukazatel velikosti nebo výkonu občanského zařízení vyjádřený v účelových jednotkách volených tak, aby k nim bylo možno vztáhnout nároky objemové, plošné, cenové a jiné (např. počet lůžek v nemocnici, počet žákovských míst ve škole apod.).
Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

Kapacitní ukazatel 2016

Anglický překlad

Capacity indicator

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Kapacitní ukazatel (v ČR) je ukazatel, který hodnotí kapacitu zařízení, dopravního prostředku, nebo prostoru a je v přímém vztahu k maximálnímu počtu potenciálních návštěvníků (zákazníků) ve zvoleném časovém období.
Pásková, Martina - Zelenka, Josef. Výkladový slovník cestovního ruchu. Praha: MMR, 2002.

Karta obce 2019

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Prezentuje pro území každé obce aktuální problémy, doporučení a návrhy na jejich řešení, a to pro každé téma řešené v územně plánovacích podkladech. Má vazbu na grafickou část územní studie.
Asociace pro urbanismus a územní plánování 2018 ČR.

Kartografická generalizace 2017

Definice dle jiných právních předpisů

Kartografická generalizace je zobecnění, výběr a harmonizace objektů reálného světa a jejich vztahů ve vazbě na jejich grafické vyjádření v mapě, ovlivněné charakterem zobrazovaného prostoru, účelem, měřítkem a technologií kartografického zpracování mapy.
IS04/2001 - terminologický výkladový slovník pojmů z oblasti geoinformací - výklad k terminologii.

Kartografické dílo 2021

Definice dle jiných právních předpisů

Kartografickým dílem se pro účely tohoto zákona rozumí výsledek kartografického znázornění zemského povrchu, kosmu, kosmických těles nebo jejich částí, objektů, jevů a jejich prostorových vztahů v grafické nebo digitální formě spolu s textovými a jinými doplňky.
Zákon č. 200/1994 Sb., o zeměměřičství a o změně a doplnění některých zákonů souvisejících s jeho zavedením, ve znění pozdějších předpisů § 2 písm. f.

Kartografie

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Vědní a technický obor zabývající se zobrazením Země, kosmu, kosmických těles a jejich částí, objektů a jevů na nich a jejich vztahů, jakož i výzkumem a poznáváním prostřednictvím kartografických děl. (Terminologický slovník geodézie, kartografie, katastra. ÚGKK Slovenskej republiky a Český úřad zeměměřický a katastrální. Bratislava, 1998)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: *Názvosloví urbanismu a územního plánování*. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Kasematy 2017

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Kasematy jsou palebná postavení pro střelce z ručnic i pro těžší palné zbraně; mají chodbovitého charakter a nacházejí se pod úrovní terénu; slouží k aktivní obraně paty opevnění a příkopů, u českých hradů se s nimi setkáváme výjimečně v závěru jejich vývoje.

Hradní architektura – vybrané pojmy, 2017 [cit. 12. 5. 2017]. Dostupné z URL: < <http://www.hrady-zrceniny.cz/pojmy.htm> >.

Kastel 2017

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Kastel je pravidelný, nejčastěji čtvercový či obdélný vícevěžový hrad.

Hradní architektura – vybrané pojmy, 2017 [cit. 12. 5. 2017]. Dostupné z URL: < <http://www.hrady-zrceniny.cz/pojmy.htm> >.

Katalog odpadů

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

viz příloha č. 1 vyhlášky č. 381/2001 Sb., kterou se stanoví Katalog odpadů, Seznam nebezpečných odpadů a seznamy odpadů a států pro účely vývozu, dovozu a tranzitu odpadů a postup při udělování souhlasu k vývozu, dovozu a tranzitu.

Tichá Tereza a kol.: Slovník pojmů užívaných v právu životního prostředí. 1. vydání. Praha: ABF – nakladatelství ARCH, 2004.

Katastr nemovitostí 2024

Anglický překlad

Cadastre of Real Estate

Definice dle jiných právních předpisů

(1) Katastr nemovitostí (dále jen „katastr“) je veřejný seznam, který obsahuje soubor údajů o nemovitých věcech (dále jen „nemovitost“) vymezených tímto zákonem zahrnující jejich soupis, popis, jejich geometrické a polohové určení a zápis práv k těmto nemovitostem.

(2) Katastr je zdrojem informací, které slouží

- a) k ochraně práv k nemovitostem, pro účely daní, poplatků a jiných obdobných peněžitých plnění, k ochraně životního prostředí, k ochraně nerostného bohatství, k ochraně zájmů státní památkové péče, pro rozvoj území, k oceňování nemovitostí, pro účely vědecké, hospodářské a statistické,
- b) pro tvorbu dalších informačních systémů sloužících k účelům uvedeným v písmenu a).

Zákon č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 1.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Katastr nemovitostí je soubor údajů o nemovitostech, který zahrnuje jejich soupis a popis a jejich polohové a geometrické určení. Tvoří ucelený, průběžně aktualizovaný informační systém o pozemcích a vybraných stavbách. Součástí katastru nemovitostí je evidence vlastnických a jiných věcných práv a dalších zákonem stanovených práv k nemovitostem. V katastru nemovitostí se evidují takové údaje, které zabezpečují jeho vysokou využitelnost. Údaje o druzích pozemků podávají přehled o rozložení půdního fondu v České republice. Katastr nemovitostí obsahuje:

- geometrické určení a polohové určení nemovitostí a katastrálních území,
- parcelní čísla, druhy pozemků, výměry parcel, popisná a evidenční čísla budov,
- vybrané údaje o způsobu ochrany a využití nemovitostí
- údaje o právních vztazích včetně údajů o vlastnících a jiných oprávněných a údaje o dalších právech podle katastrálního zákona,
- údaje o podrobných polohových bodových polích,
- místní a pomístní názvosloví.

Česko-rakousko-slovenská příručka územně plánovací terminologie. Hannover: Akademie für Raumforschung und Landesplanung, 2000. (Českou část

Definice dle jiných právních předpisů

* (2) Katastr je soubor údajů o nemovitostech v České republice (dále jen "nemovitosti") zahrnující jejich soupis a popis a jejich geometrické a polohové určení. Součástí katastru je evidence vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem podle zvláštního předpisu (dále jen "právní vztahy") a dalších práv k nemovitostem podle tohoto zákona.

(3) Katastr je zdrojem informací, které slouží k ochraně práv k nemovitostem, pro daňové a poplatkové účely, k ochraně životního prostředí, zemědělského a lesního půdního fondu, nerostného bohatství, kulturních památek, pro rozvoj území, k oceňování nemovitostí, pro účely vědecké, hospodářské a statistické a pro tvorbu dalších informačních systémů.

(4) Katastr je veden jako informační systém o území České republiky převážně počítačovými prostředky.

Zákon č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 1. (Zrušen)

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Katastr nemovitostí je geometrické určení, soupis a popis nemovitostí, zřízený zákonem (v ČR zejména občanským zákoníkem a zákony níže uvedenými). Je evidenčním nástrojem uskutečňování funkcí státu při ochraně právních vztahů a při využívání a ochraně nemovitostí. V katastru nemovitostí se evidují: pozemky v podobě parcel, dále dokončené i rozestavěné budovy, byty a nebytové prostory určené zákonem a stavby spojené se zemí pevným základem, v souladu se stavebním zákonem, mimo drobné stavby. V souladu se zákonem se do katastru nemovitostí zapisují práva k nemovitostem, a to: vlastnické právo, zástavní právo odpovídající věcnému břemení, předkupní právo, pokud má mít účinky věcného práva, a jiná práva, pokud byla zřízena jako věcná práva k nemovitostem. Do katastru nemovitostí se zapisují i jiná práva, pokud to stanoví příslušné zákony. Práva se zapisují do Katastru nemovitostí zápisem vkladu práva, nebo výmazu vkladu práva. Katastr nemovitostí tvoří katastrální operáty, uspořádané podle katastrálních území, spravované katastrálními úřady. Příslušné listiny o vzniku, změně nebo zániku práv se předkládají k záznamu do katastru nemovitostí do 30 dnů od jejich pravomoci nebo vyhotovení. Na jejich základě provede katastrální úřad záznam o právech, která vznikla, změnila se nebo zanikla (viz také 11st vlastnictví). Na základě oznámení soudu nebo jiného státního orgánu zapíše do katastru nemovitostí poznámku, kterou na základě pravomocného rozhodnutí o skončení příslušného řízení zruší. Plomba v katastru nemovitostí je stav, který vznikne po převzetí příslušných listin o změně vlastnictví parcely katastrálním úřadem a trvá do okamžiku vkladu do katastru nemovitostí. V této době nelze provádět jiné operace. Každý je oprávněn nahlédnout do katastru nemovitostí a učinit si o právních vztazích opisy nebo výpisy. Každý je oprávněn nahlédnout také do evidence doručených návrhů. (Viz zákon č. 265/92 Sb., o zápisech vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem, dále zákon č. 344/92 Sb., o katastru nemovitostí České republiky, označovaný jako katastrální zákon, ve znění pozdějších předpisů, jmenovitě zákona č. 89/96 Sb. a dalších; není-li stanoveno v těchto zákonech jinak, platí pro rozhodování podle nich správní řád, viz také řízení správní).

Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Katastrální data 2017

Anglický překlad

Cadastre data

Definice dle jiných právních předpisů

Katastrální data jsou data katastru nemovitostí vedená podle příslušných právních předpisů o nemovitostech, zahrnující jejich soupis a popis, jejich geometrické a polohové určení a evidenci vlastnických a jiných právních vztahů k nemovitostem.

ISO 4/2001 - terminologický výkladový slovník pojmů z oblasti geoinformací - výklad k terminologii.

Katastrální operát

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Katastrální operát je část katastru nemovitostí, odpovídající katastrálnímu území, spravovaný příslušným katastrálním úřadem. Veškerý nemovitý majetek právnických a fyzických osob se v katastru nemovitostí, tj. v příslušném katastrálním operátu, zapisuje do listu vlastnictví. Oprava chyb v katastrálním operátu, které vznikly zřejmým omylem nebo nepřesností při měření, zobrazení nebo při výpočtu a přesahují stanovené odchylky, opraví katastrální úřad na základě písemného návrhu vlastníka nebo jiného oprávněného, popř. bez návrhu, do 30 dnů nebo ve zvlášť odůvodněných případech do 60 dnů. Pokud je stávající katastrální operát pro další používání nezpůsobilý, zahájí katastrální úřad obnovu katastrálního operátu zhotovením nového souboru geodetických informací a nového souboru popisných informací, postupem stanoveným příslušnými předpisy. Zabezpečí také námitkové řízení, předložením výsledku prací veřejnosti.

Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Katastrální území

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se rozumí katastrálním územím technická jednotka, kterou tvoří místopisně uzavřený a v katastru společně evidovaný soubor nemovitostí.

Zákon č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. h.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Katastrální území je technická jednotka, kterou tvoří místopisně uzavřený a v katastru nemovitostí společně evidovaný soubor nemovitostí. V katastru nemovitostí je katastrální území označeno šestimístním kódem jednotného statistického číselníku. Veškerá mapová i listinná dokumentace katastru nemovitostí je uspořádána v katastrálních operátech, které jsou založeny samostatně pro každé katastrální území.

Česko-rakousko-slovenská příručka územně plánovací terminologie. Hannover: Akademie für Raumforschung und Landesplanung, 2000. (Českou část zpracoval ÚÚR Bmo.)

Katastrální území je ve shodě s vymezením v katastrálním zákoně místopisně uzavřený a v katastru nemovitostí společně evidovaný soubor nemovitostí. Katastrální území je v kontextu prostorové identifikace prostorovým prvkem charakteru jak evidenční jednotky (pro evidenci parcel pomocí parcelních čísel), tak charakteru prostorového celku. Je vymezeno hranicí katastrálního území (Standard SIS k prostorové identifikaci).

Matějka, Vladimír, Mokry, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Definice dle jiných právních předpisů

* Pro účely tohoto zákona se rozumí katastrálním územím technická jednotka, kterou tvoří místopisně uzavřený a v katastru společně evidovaný soubor nemovitostí.

Zákon č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 27 písm. h. (Zrušen)

Kategorie lesů 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Kategorie lesů - skupiny lesů podle jejich obecného funkčního poslání (produkční - mimoprodukční). Obvykle jsou stanoveny zákonem. U nás lesní zákony od r. 1960 zavedly tři kategorie lesů: lesy hospodářské (s hlavním posláním v produkci dřeva), lesy ochranné (na exponovaných stanovištích, kde produkce není účelná nebo možná pro nepříznivé přírodní podmínky) a lesy zvláštního určení (s posláním mimoprodukční funkčnosti). Rozvoj civilizačních procesů vedl však k tomu, že dnes 47 % plochy kategorie hospodářských lesů patří k lesům s důležitými mimoprodukčními funkcemi. Víceúčelové hospodaření může tam i na části plochy kategorie lesů zvláštního určení zajistit souběh produkce a mimoprodukční funkce bez újmy na kterékoli z nich. Původní pojetí kategorií lesů jako dělítky pro potřeby hospodářské úpravy (úpravy výnosu) ztrácí dnes smysl. Pro potřeby hospodářské úpravy (úpravy výnosu i funkčních efektů mimoprodukčních funkcí) jsou dnes vhodná podrobnější třídění lesů (např. hospodářské soubory). Kategorie lesů po jisté úpravě (přízpůsobení faktu, že mimoprodukční funkčnost není vlastní jen kategoriím lesů ochranných a lesů zvláštního určení) se mohou uplatnit jako pomůcka státní správy při uplatňování lesnické politiky a jejích ekonomických nástrojů, kde důležitým kritériem zůstává funkční poslání lesů.

Mendelova univerzita Bmo, Pěstování lesa, kategorie lesů, [cit. 17. 5. 2018]. Dostupné z URL: <

http://ldf.mendelu.cz/uzpl/pestovani_v_heslech/vychodiska/trideni/trid_kat_lesu.html >.

Kategorie odpadů

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Jedná se o institut blíže vymezený pojmy „nebezpečný odpad“ a „ostatní odpad“.

Viz zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech...

Tichá Tereza a kol.: Slovník pojmů užívaných v právu životního prostředí. 1. vydání. Praha: ABF – nakladatelství ARCH, 2004.

Kategorie železničních drah

Definice dle jiných právních předpisů

Kategorie železničních drah⁽¹⁾ Železniční dráhy se z hlediska významu, účelu a technických podmínek, stanovených prováděcím předpisem, člení do jednotlivých kategorií. Kategoriemi železničních drah jsou:

a) dráha celostátní, již je dráha, která slouží mezinárodní a celostátní veřejné železniční dopravě a je jako taková označena,

b) dráha regionální, již je dráha regionálního nebo místního významu, která slouží veřejné železniční dopravě a je zaústěná do celostátní nebo jiné regionální dráhy,

c) vlečka, již je dráha, která slouží vlastní potřebě provozovatele nebo jiného podnikatele a je zaústěná do celostátní nebo regionální dráhy, nebo jiné vlečky,

d) speciální dráha, která slouží zejména k zabezpečení dopravní obslužnosti obce.

(2) O zařazení železniční dráhy do příslušné kategorie dráhy a o změnách tohoto zařazení rozhoduje drážní správní úřad.

Zákon č. 266/1994 Sb., o dráhách, ve znění pozdějších předpisů, § 3.

Kategorizace lesů 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Kategorizace lesů je systém členění lesů podle jejich poslání, popř. realizace tohoto systému např. v legislativě. Od 19. stol. sloužila jako pomůcka hospodářské úpravy lesů k oddělení lesů vhodných k produkci dřeva (lesy s úpravou výnosu) od lesů bez možnosti ekonomické produkce (lesy bez úpravy výnosu), jejichž existence však byla chráněna ve veřejném zájmu. Rozvoj civilizačních procesů vedl od poloviny 20. stol. k nárůstu lesů s veřejným zájmem na mimoprodukční funkčnosti (lesy s částečnou úpravou výnosu). Dnes je princip kategorizace zásadně ovlivňován mimoprodukční funkčností lesů. Jeho původní pojetí ztratilo smysl, když pro diferenciaci návrhů hospodaření už hospodářské úpravě nestačí úprava výnosu a mimoprodukční funkčnost mají dnes lesy ve všech kategoriích. Pokud budou principy kategorizace lesů uvedeny do souladu s novou situací v poslání lesů, kategorizace umožní státní správě diferencované uplatňování nástrojů státní lesnické politiky a může iniciovat i stimulovat vlastníky lesa, aby respektovali veřejné zájmy. Takovým opatřením by bylo rozdělení dnešní kategorie hospodářských lesů na dvě subkategorie: 1. lesy hospodářské s mimoprodukčními funkcemi sdruženými, 2. lesy hospodářské s mimoprodukčními funkcemi řízenými, s víceúčelovým systémem hospodaření bez újmy na produkci.

Mendelova univerzita Brno, Pěstování lesa, kategorie lesů, [cit. 17. 5. 2018]. Dostupné z URL: < http://ldf.mendelu.cz/uzpl/pestovani_v_heslech/vychodiska/trideni/trid_kat_lesu.html >.

Kjótský protokol 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Protokol, podepsaný 11. 12. 1997 v Kjótu jako součást Rámcové úmluvy OSN o změně klimatu, který je prvním právním dokumentem, ukládajícím jednotlivým státům světa přijmout svoje závazky na celkové snížení emisí skleníkových plynů do konce roku 2012.

Vítejte na zemi, CENIA, slovník [cit. 22. 10. 2018]. Dostupné z URL: < <http://www.vitejenazemi.cz/slovník/> >.

Klasifikace ekonomických činností (CZ-NACE)

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Je zavedená od 1. ledna 2008 Českým statistickým úřadem. Byla vypracována podle mezinárodní statistické klasifikace ekonomických činností, v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1893/2006 ze dne 20. prosince 2006, kterým se zavádí statistická klasifikace ekonomických činností NACE Revize 2.

Klasifikace ekonomických činností (CZ-NACE) nahrazuje Odvětvovou klasifikaci ekonomických činností (OKEČ).

Internet 2014. Ministerstvo životního prostředí ČR.

Klasifikace vnitrozemských vodních cest

Definice dle jiných právních předpisů

(1) Vodní cesty v České republice se zařazují do tříd podle klasifikace vnitrozemských vodních cest uvedené v příloze č. 1.

(2) Určená třída vodní cesty stanoví, pro jaké největší plavidlo (dále jen "návrhové plavidlo") jsou na vodní cestě podmínky k jeho bezpečnému a plynulému provozu.

Výhláška č. 222/1995 Sb., o vodních cestách, plavebním provozu v přístavech, společné havárii a dopravě nebezpečných věcí, ve znění pozdějších předpisů, § 1.

Klenba 2017

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Klenba je architektonický útvar uzavírající prostor shora a nesoucí sám sebe (valená, valená s lunetou, klášterní, křížová, necková, zrcadlová, placková, segmentová)

Hradní architektura – vybrané pojmy, 2017 [cit. 12. 5. 2017]. Dostupné z URL: < <http://www.hrady-zrceniny.cz/pojmy.htm> >.

Klima (podnebí) 2020

Anglický překlad

climate

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Klima (podnebí) je dlouhodobý režim počasí, soubor meteorologických prvků a jevů (průměrná teplota vzduchu, vlhkost vzduchu, množství srážek, délka slunečního svitu, oblačnosti atd.) v určitém území, podmíněný energetickou bilancí, cirkulací atmosféry, charakterem povrchu i lidskými zásahy. Okamžitý stav atmosféry je označován jako počasí.

Matějka, Vladimír, Mokry, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České

komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Klima, syn. podnebí – dlouhodobý charakteristický režim počasí na Zemi nebo její části, daný variabilitou stavů klimatického systému. *Meteorologický slovník*, 2020 [cit. 26. 10. 2020]. Dostupné z URL: < <http://slovník.cmes.cz/vyklad/cs/s> >.

Klimatické scénáře 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Přijatelné vyjádření budoucího klimatu vytvořené pro přímé použití ve výzkumu potenciálních dopadů antropogenní změny klimatu. *Vítejte na zemi, CENIA, slovník* [cit. 22. 10. 2018].

Klimatický region

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Klimatický region je území s přibližně shodnými klimatickými podmínkami pro růst a vývoj zemědělských plodin (charakteristika); je vyjádřen první číslicí pětimístného číselného kódu.

Viz vyhláška č. 327/1998 Sb., kterou se stanoví charakteristika bonitovaných půdně ekologických jednotek...

Tichá Tereza a kol.: Slovník pojmů užívaných v právu životního prostředí. 1. vydání. Praha: ABF – nakladatelství ARCH, 2004.

Klimatický systém Země

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Klimatický systém Země se skládá z atmosféry, hydrosféry, zemského povrchu, kryosféry a biosféry. Každá z těchto složek představuje složitý systém s množstvím fyzikálních a chemických procesů. Jednotlivé složky klimatického systému jsou vzájemně propojeny složitými vazbami a probíhá mezi nimi neustálá výměna hmoty i energie.

Internet 2014. Ministerstvo životního prostředí ČR.

Definice dle jiných právních předpisů

* Pro účely tohoto zákona v oblasti ochrany klimatického systému Země se rozumí klimatickým systémem Země veškerá atmosféra, hydrosféra, biosféra, geosféra a jejich vzájemné působení.

Zákon č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší a o změně některých dalších zákonů (zákon o ochraně ovzduší), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 3. písm. a. (Zrušen)

Klimatizační systém

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se rozumí klimatizačním systémem soubor všech zařízení a prvků na úpravu parametrů vnitřního prostředí spojené s ohřevem, chlazením, zvlhčováním a filtrací vzduchu, které jsou součástí stavby.

Zákon č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií, ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. h.

Klimatologie aplikovaná 2020

Anglický překlad

applied climatology

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Klimatologie aplikovaná, syn. klimatologie užitá je analýza a syntéza klimatologických údajů pro jejich využití v praxi (v zemědělství, průmyslu, zdravotnictví, při výstavbě (klimatologie urbanistická), v dopravě, energetice apod.).

Meteorologický slovník, 2020 [cit. 26. 10. 2020]. Dostupné z URL: < <http://slovník.cmes.cz/vyklad/cs/s> >.

Klimatologie urbanistická 2020

Anglický překlad

urban climatology

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Klimatologie urbanistická, sin. klimatologie měst je část mezoklimatologie a mikroklimatologie aplikovaná na problémy velkých měst a průmyslových aglomerací. Její součástí je i klimatologie mezní vrstvy atmosféry a klimatologie znečištění ovzduší.

Z hlediska mezoklimatu jde o interakci města nebo průmyslové oblasti jako celku s okolím, z hlediska mikroklimatu o částí města, jako náměstí, ulice, dvory, např. v úzké součinnosti s bioklimatologií o hodnocení pohody ve venkovních prostorech zástavby apod. Do městské klimatologie zasahují i otázky hygieny ovzduší měst.

Městská klimatologie je jednou z pomocných vědních disciplín pro urbanismus, tj. nauku o městě.

Meteorologický slovník, 2020 [cit. 26. 10. 2020]. Dostupné z URL: < <http://slovník.cmes.cz/vyklad/cs/s> >.

Kobercová zástavba 2017

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Hlavní budovy na sousedních regulovaných pozemcích spolu prostorově souvisejí, ale vytvářejí vnitřní dvory (atria).

Maier, Karel: Návosloví a příklady metodiky užívané pro zpracování regulačních plánů. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Typ zastavovací soustavy. Hustá skladba jedno až třípodlažní zástavby ve větším územním celku v pravoúhlé zastavovací soustavě, zvenčí dopravně zpřístupněné a kompozičně ucelené. (Krásný, Jan: Návosloví urbanismu. 1976.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Návosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Koeficient obestavěného prostoru - KOP 2017

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Koeficient obestavěného prostoru je poměr součtu obestavěného prostoru všech budov na regulovaném pozemku k výměře tohoto pozemku.

Maier, Karel: Návosloví a příklady metodiky užívané pro zpracování regulačních plánů. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Koeficient obestavěného prostoru je poměr součtu obestavěného prostoru všech budov na vymezeném pozemku k jeho celkové výměře.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2017.

Koeficient podlažní plochy - KPP1

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Poměr součtu hrubých podlažních ploch všech hlavních budov na regulovaném pozemku k ploše tohoto pozemku.

Maier, Karel: Návosloví a příklady metodiky užívané pro zpracování regulačních plánů. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Koeficient podlažních ploch (celkový) - KPP

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Poměr celkové podlažní plochy k ploše regulovaného pozemku.

Maier, Karel: Návosloví a příklady metodiky užívané pro zpracování regulačních plánů. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Koeficient rekreační funkce území KRF 2016

Anglický překlad

Coefficient of recreation function of area

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Koeficient rekreační funkce území - KRF je ukazatel, který hodnotí současný stav hustoty zatížení území rekreačními objekty.
Pásková, Martina - Zelenka, Josef. Výkladový slovník cestovního ruchu. Praha: MMR, 2002.

Koeficient využití podzemí - KVP

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Poměr plochy podzemních podlaží k ploše regulovaného pozemku.

Maier, Karel: Názvosloví a příklady metodiky užívané pro zpracování regulačních plánů. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Koeficient zastavěné plochy (hlavní budovy) - KZP1

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Poměr mezi zastavěnou plochou hlavní budovy na regulovaném pozemku k výměře tohoto pozemku.

Maier, Karel: Názvosloví a příklady metodiky užívané pro zpracování regulačních plánů. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Koeficient zastavění pozemku (celkový) - KZP

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Poměr mezi součtem výměr zastavěných ploch na regulovaném pozemku k výměře tohoto pozemku.

Maier, Karel: Názvosloví a příklady metodiky užívané pro zpracování regulačních plánů. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Koeficient zeleně (KZ)

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Podíl započítávaných ploch zeleně na regulovaném pozemku k výměře tohoto pozemku.

Maier, Karel: Názvosloví a příklady metodiky užívané pro zpracování regulačních plánů. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Koeficient zeleně v bloku

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Podíl započítávaných ploch zeleně v bloku k výměře tohoto bloku.

Maier, Karel: Názvosloví a příklady metodiky užívané pro zpracování regulačních plánů. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Koeficienty (území) 2022

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Vyjadřují regulativy intenzity využití území. Mezi udávané koeficienty patří:

Koeficient zastavěné plochy - poměr zastavěné plochy všech nadzemních částí staveb k výměře dané plochy (obvykle udáván jako maximální, zkratka KZP).

Koeficient podlažní plochy - poměr plochy všech nadzemních podlaží k výměře dané plochy (obvykle udáván jako maximální, zkratka KPP).

Koeficient obestavěného prostoru, resp. objemu staveb - poměr mezi součtem objemů obestavěného prostoru všech objektů (m³) k výměře dané plochy (m²).

Koeficienty lze dále vyjádřit velikost pozemku ve vztahu k účelové jednotce (m²/dítě ve škole), počet účelových jednotek ku ploše (m³ skladů/ha) apod. Koeficient zeleně - vyjadřuje minimální podíl započítávaných ploch zeleně ku vymezené funkční ploše. (obvykle udáván jako minimální, zkratka KZ). (Metodický pokyn k ÚPn SÚ hl. m. Prahy. Praha: 2000.

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: *Názvosloví urbanismu a územního plánování*. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Vyjadřují regulativy intenzity využití území. Mezi udávané koeficienty patří:

Koeficient zastavěné plochy - poměr zastavěné plochy všech nadzemních částí staveb k výměře dané plochy (obvykle udáván jako maximální, zkratka KZP). Koeficient podlažní plochy - poměr plochy všech nadzemních podlaží k výměře dané plochy (obvykle udáván jako maximální, zkratka KPP).

Koeficient obestavěného prostoru, resp. objemu staveb - poměr mezi součtem objemů obestavěného prostoru všech objektů (m³) k výměře dané plochy (m²). Koeficienty lze dále vyjádřit velikost pozemku ve vztahu k účelové jednotce (m²/dítě ve škole), počet účelových jednotek ku ploše (m³ skladů/ha) apod. Koeficient zeleně - vyjadřuje minimální podíl započítávaných ploch zeleně ku vymezené funkční ploše. (obvykle udáván jako minimální, zkratka KZ).

Stavební slovník, 2022 [cit. 6. 4. 2022]. Dostupné z URL: < <http://stavebnikomunita.cz/page/stavebni-slovník-k> >.

Kogenerace 2019

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Kombinovaná výroba elektřiny a tepla (KVET) se odborně označuje jako kogenerace. Jedná se o proces, při kterém kromě výroby elektrické energie dochází také k výrobě tepla. S kombinovanou výrobou elektřiny a tepla se můžeme setkat třeba v tepelných nebo jaderných elektrárnách. Při spalování fosilních paliv nebo jaderného paliva za účelem výroby elektřiny, se totiž uvolňuje také tepelná energie, kterou lze využít pro vytápění domácností. Obdobným způsobem vzniká elektřina v teplárnách s kogeneračními jednotkami. Obojí pak zvyšuje účinnost využití energie v palivech.

Při výrobě elektřiny v tepelné elektrárně se využije jen mezi 30 až 40 procenty energie. Podobné je to při výrobě tepla, kdy opět není využita veškerá dostupná energie. Oproti tomu kombinovaná výroba umožňuje zhodnotit přes 90 % energetického obsahu paliva.

Internet, 2019 [cit. 4. 10. 2019]. Dostupné z URL: < <https://www.usetreno.cz/slovník-pojmu/kogenerace/> >.

Kombinovaný a vysoce účinný proces společné výroby elektrické energie a tepla.

Slovníček pojmů. Bmo: *Teplárny Bmo*, 2015

Kohezní politika 2016

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Kohezní politika je jiný výraz pro politiku hospodářské a sociální soudržnosti.

Politika hospodářské a sociální soudržnosti EU je zaměřena na podporu celkového harmonického rozvoje regionů v EU. Cílem je snižování rozdílů mezi úrovní rozvoje jednotlivých regionů.

Portál odboru strukturálních fondů, slovník pojmů, Ministerstvo vnitra, 2016 [cit. 18. 8. 2016].

Kolaudace 2024

Anglický překlad

Occupancy permit, occupancy permit procedure

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

(1) Stavbu, která vyžaduje povolení, lze užívat jen na základě kolaudačního rozhodnutí a jen k účelu vymezenému v tomto rozhodnutí.

(2) Kolaudační rozhodnutí nevyžadují jednoduché stavby s výjimkou staveb uvedených v odstavci 1 písm. a) až c) a odstavci 2 písm. d) přílohy č. 2 k tomuto zákonu.

(3) Stavbu, která nevyžaduje kolaudační rozhodnutí, lze užívat ihned po dokončení, a to pouze v souladu s účelem vymezeným v povolení stavby.

Dokončení stavby je stavebník povinen neprodleně oznámit stavebnímu úřadu. V oznámení stavebník uvede

a) číslo geometrického plánu, pokud je stavba předmětem evidence v katastru nemovitostí nebo její výstavbou dochází k rozdělení pozemku,

b) identifikátor záznamu, ve kterém byly zapsány změny týkající se obsahu digitální technické mapy kraje nebo předány podklady pro jejich zápis, pokud jsou údaje o stavbě obsahem digitální technické mapy kraje (50).

(4) Drobnou stavbu lze užívat jen k účelu, ke kterému je určena svým charakterem.

(5) Vznikla-li stavba, která nevyžaduje kolaudační rozhodnutí a která musí být podle jiného právního předpisu označena číslem, stavební úřad po oznámení dokončení stavby podle odstavce 3 vyzve příslušnou obec k přidělení čísla.

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 230.

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

1) Dokončenou stavbu, popřípadě část stavby schopnou samostatného užívání, uvedenou v § 103 odst. 1 písm. e) bodech 4 až 8, nebo stavbu, u které

postačí ohlášení stavebnímu úřadu podle § 104 odst. 1 písm. a) až d) a k) nebo podle zvláštního právního předpisu, nebo pokud vyžaduje stavební povolení, a jedná-li se o

a) stavbu veřejné infrastruktury,

b) stavbu, jejíž vlastnosti nemohou budoucí uživatelé ovlivnit,

c) stavbu, u které bylo stanoveno provedení zkušebního provozu,

d) změnu stavby, která je kulturní památkou, lze užívat pouze na základě kolaudačního souhlasu, nebo kolaudačního rozhodnutí. Stavebník zajistí, aby byly před započítím užívání stavby provedeny a vyhodnoceny zkoušky a měření předepsané zvláštními právními předpisy.

(2) Kolaudační souhlas nebo kolaudační rozhodnutí vydává ten stavební úřad, který vydal povolení stavby.

(3) Dojde-li během provádění stavby ke změně českých technických norem nebo jiných technických předpisů, podle nichž byla zpracována dokumentace nebo projektová dokumentace, posuzuje se stavba podle technických norem nebo jiných technických předpisů, které platily v době, kdy byla dokumentace nebo projektová dokumentace zpracována.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 119 odst. 1 - 3.

Kolaudační řízení 2024

Anglický překlad

Occupancy Permit Procedure

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

Účastníky kolaudačního řízení jsou stavebník a vlastník stavby.

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 231.

V kolaudačním řízení stavební úřad posoudí, zda skutečné provedení stavby, popřípadě její části, kterou lze užívat samostatně, je v souladu s povolením.

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 233, odst. 1.

V kolaudačním řízení stavební úřad provede závěrečnou kontrolní prohlídku dokončené stavby, je-li to nezbytné pro ověření skutečného provedení stavby.

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 234, odst. 1.

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

Dojde-li stavební úřad k závěru, že žádost není úplná nebo nejsou splněny podmínky pro vydání kolaudačního souhlasu, rozhodne usnesením o provedení kolaudačního řízení; toto usnesení se oznamuje pouze stavebníkovi a nelze se proti němu odvolat. Právní mocí usnesení je zahájeno kolaudační řízení. Žádost o kolaudační souhlas se považuje za žádost o vydání kolaudačního rozhodnutí; pokud je to pro posouzení záměru nezbytné, vyzve stavební úřad žadatele k doplnění žádosti.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 122 odst. 5.

Kolektor

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Průchozí liniová stavba, zpravidla podzemní, v níž jsou umístěny alespoň dva druhy technického vybavení.

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Objekt, zpravidla podzemní, v němž jsou společně uložena vedení technického vybavení obytného území, průmyslového závodu apod.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Kombinovaná doprava

Definice dle jiných právních předpisů

Kombinovanou dopravou se rozumí nákladní přeprava využívající při jedné jízdě kromě železniční dopravy i silniční nebo vodní dopravu.

Zákon č. 266/1994 Sb., o dráhách, ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 8.

Kombinovaná výroba elektřiny a tepla (kogenerace)

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Kombinovaná výroba elektřiny a tepla (KVET) se odborně označuje jako kogenerace. Jedná se o proces, při kterém kromě výroby elektrické energie dochází také k výrobě tepla. S kombinovanou výrobou elektřiny a tepla se můžeme setkat třeba v tepelných nebo jaderných elektrárnách. Při spalování fosilních paliv nebo jaderného paliva za účelem výroby elektřiny, se totiž uvolňuje také tepelná energie, kterou lze využít pro vytápění domácností. Obdobným způsobem vzniká elektřina v teplárnách s kogeneračními jednotkami. Obojí pak zvyšuje účinnost využití energie v palivech. Při výrobě elektřiny v tepelné elektrárně se využije jen mezi 30 až 40 procenty energie. Podobné je to při výrobě tepla, kdy opět není využita veškerá dostupná energie. Oproti tomu kombinovaná výroba umožňuje zhodnotit přes 90 % energetického obsahu paliva.

Komín 2022

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Svislý stavební prvek či konstrukce sloužící obvykle k odvodu spalin z topeniště. Nejčastěji se na něj napojují kamna, krby, kotle nebo pece.
Stavební slovník, 2022 [cit. 6. 4. 2022]. Dostupné z URL: < <http://stavebnikomunita.cz/page/stavebni-slovník-k> >.

Kompaktní město 2020

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Sídlo se souvislým zastavěním, výrazně ucelenou hranicí směrem k okolní krajině. (Krásný, Jan: *Názvosloví urbanismu*. 1976.)
Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Sídlo se souvislým zastavěním, výrazně ucelenou hranicí směrem k okolní krajině.
Krásný, Jan: Názvosloví urbanismu. 1976

Komparativní výhoda (v ČR) 2016

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Komparativní výhoda v cestovním ruchu je výhoda založena především na fyzicko-geografických předpokladech cestovního ruchu (poloha, přírodní podmínky, dopravní dostupnost), ale také na ekonomických předpokladech (cenová hladina, měnový kurz), kulturních předpokladech (historické památky, kulturně-společenské akce), politických předpokladech (politická stabilita, bezpečnosti pobytu a pohybu po destinaci, aj.).
Koncepce státní politiky cestovního ruchu v České republice na období 2014 – 2020, MMR 2013

Kompenzace

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Náhrada, vzájemné vyrovnání, odškodnění.
Započtení vzájemných pohledávek a tím jejich částečné nebo úplné zrušení.
Internet 2006. ABZ slovník cizích slov.

Kompostárna 2020

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Je technologické zařízení na recyklaci organického materiálu především rostlinného původu, který se v kompostárně řízeně aerobně rozkládá a mění na kompost. Součástí kompostárny jsou mimo zařízení na řízený rozklad i zařízení na třídění, mísení a případně balení kompostu.
Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2019.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Soubor zařízení na mechanickou úpravu odpadů a jejich zpracování na základě mikrobiologické přeměny jejich organických složek na humusovou prst'.
Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

Kompostace 2020

Kompozice 2020

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Architektonická kompozice je vzájemná harmonická skladba všech složek stavebního díla i přiměřený vztah jeho užité funkce, estetických a ideových aspektů.

Architektonická dispozice – studijní materiály, [cit. 28. 8. 2020]. Dostupné z URL: < <http://fast10.vsb.cz/studijni-materialy/taea/architektonicka-dispozice.html> >.

Kompozice je uměleckým a architektonickým ztvárněním životně důležitých potřeb města, jež jsou určovány společností a jejím řádem.

Fiala, František. Stát z urbanismu. 1959

Kompozice je rozhodující pro vizuální vnímání hmotného prostředí. Jejím základem je řešení proporcí, měřítka, konfigurace a členění jednotlivých objektů a jednotlivých skupin, prostorů a prostorových soustav, městských částí i celých měst. Kompozice pracuje s výškou a hmotou, s kontrastem a rytmem, s pravidelností i nepravidelností. V kompozici osídlení a měst má základní význam vedení hlavních komunikačních tras a kompozičních os, rozloha a měřítko prostorů, rozložení akcentů a dominant, organické sepětí dochovaných hodnot a nových prvků, členění zástavby a její spojení s přírodou. Estetické formování architektonického prostředí by mělo být v souladu se společenským obsahem a mělo by vyjadřovat hierarchii společenského významu a vztahy jednotlivých objektů, prostorů a částí sídelních útvarů.

Hrůza, Jiří. Slovník soudobého urbanismu. 1. vyd. Praha: Odeon, 1977, 341 s.

Kompozice organická 2020

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Kompozice organická je charakterizována pravidelnými nebo nepravidelnými dynamickými tvary, často inspirovanými přírodou.

Architektonická dispozice – studijní materiály, [cit. 28. 8. 2020]. Dostupné z URL: < <http://fast10.vsb.cz/studijni-materialy/taea/architektonicka-dispozice.html> >.

Kompozice racionalistická 2020

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Kompozice racionalistická se vyjadřuje pravidelnými statickými geometrické tvary.

Architektonická dispozice – studijní materiály, [cit. 28. 8. 2020]. Dostupné z URL: < <http://fast10.vsb.cz/studijni-materialy/taea/architektonicka-dispozice.html> >.

Kompozice urbanistická 2024

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

Územní plán stanoví urbanistickou koncepci, jejíž součástí je i urbanistická kompozice, vymezení ploch podle stávajícího nebo nově požadovaného způsobu využití (dále jen „plocha s rozdílným způsobem využití“), vymezení zastavitelných ploch, transformačních ploch, systému veřejných prostranství a systému sídelní zeleně,

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 80, odst. 2, písm. c).

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Kompozice je uměleckým a architektonickým ztvárněním životně důležitých potřeb města, jež jsou určovány společností a jejím řádem.

Fiala, František. Stát z urbanismu. 1959.

Pod pojmem urbanistická kompozice se rozumí cílevědomá skladba přírodních a stavebně hmotných prvků do prostorově se uplatňujících souborů, které vytvářejí vyhovující materiální prostředí lidí jako integrující součást jejich životního prostředí. Kompozice spolurozhoduje o životních způsobech společnosti i o cílech ideového a kulturně výtvarného prostředí urbanismu.

Krásný J. Stát z kompozice obytných souborů. SA ČSR – ČFVU, 1979.

Smyslem urbanistické kompozice je tvůrčí syntéza všech složek urbanistického díla, vyjádřená skladbou prostorů a hmot. Komponenty urbanistické kompozice jsou v čase proměnné, stejně jako podmiňující determinanty politicko-ekonomické.

Oberstein, Ivo, Cach, Jan. Návosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Cílevědomá skladba přírodních a stavebně hmotných prvků do prostorově se uplatňujících souborů, které vytvářejí vyhovující materiální prostředí lidí jako integrující součást jejich životního prostředí (Hexner, M., Novák, J.: Urbanistická kompozice I., II. - příloha ke cvičení. Skripta FA ČVUT. Praha: 1988; Krásný, J.: Rekonstrukce sídel.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Návosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Předmětem urbanistické kompozice je organizace prostorové formy.

Todl, Luděk, Hexner, Michal, Novák, Jaroslav. *Urbanistická kompozice I.* 1. vyd. Praha: České vysoké učení technické, 1985, 75 s.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Urbanistická kompozice je cílevědomá skladba přírodních a stavebních prvků do prostorové formy, je uměleckým a architektonickým ztvárněním důležitých potřeb a požadavků na prostředí pro život lidí. Cílem urbanistické kompozice je tvůrčí syntéza všech složek urbanistického díla.

Asociace pro urbanismus a územní plánování 2018 ČR.

Definice dle prováděcích vyhlášek k zákonu č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu

Pro účely této vyhlášky se rozumí urbanistickou kompozicí cílevědomá skladba vybraných prostorů, částí urbánních a krajinných prvků za účelem vytváření a ochrany jejich vzájemných harmonických vztahů, například pohledových horizontů, panoramatu, urbanistických a pohledových os, průhledů, dominant, přiměřeného měřítka a proporcí.

Vyhláška č. 500/2006 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a způsobu evidence územně plánovací činnosti, ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 1 písm. d).

Kompoziční osa 2016

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Významná, historickým vývojem vzniklá nebo záměrně založená linie uvnitř zástavby, nebo urbanizovaného prostoru, soustřeďující funkční aktivity a prostorové senzací. Kompoziční osy mohou propojovat části města, mohou, ale nemusí směřovat k významným cílům (uzlům) městské struktury nebo krajiny (cílem může být i významný přírodní útvar).

Hexner, Michal. Územně analytické podklady hlavního města Prahy. Téma 11.15. Kompoziční osy a průhledy [online]. Praha, 2007, 38 s. [cit. 2014-09-23].

Sled prostorů a pohledových os navzájem vázaných a vytvářejících ústřední komponovaný soubor, který ztělesňuje základní výtvarnou myšlenku města, ať záměrně založeného nebo vývojově rostlého, a je jeho ideovým a výtvarným těžištěm.

Oberstein, Ivo, Cach, Jan. Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Komunikace

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Účelově a hmotně vymezené dopravní spojení určené k pohybu dopravních prostředků, chodců, zvířat, k přemísťování hmot, kapalin, plynů a energií. Podle povahy a druhu se dělí na drážní, pozemní, podpovrchové, podzemní, výškové, letecké, vodní, potrubní atd. (Zásady a pravidla územního plánování. Názvosloví. Brno: VÚVA, 1979.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan. Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Komunikace dopravně zklidněná 2023

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Komunikace navržená, či upravená podle principů dopravního zklidňování s užitím zklidňujících prvků (viz pěší zóna, obytná zóna, zúžení dopravního pásu, opatření pro regulaci rychlosti, opatření pro usnadnění přecházení, vysazená plocha, mys, šikana a zpomalovací práh). Jedná se především o komunikace funkčních skupin C a D, případně i B (např. průjezdné úseky silnic obcemi).

Norma ČSN 736110 – Projektování místních komunikací

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Dopravně zklidněná komunikace je komunikací, ze které je dopravně inženýrským řešením úplně nebo částečně vyloučena průjezdná motorová doprava a do které je za určitých podmínek připuštěna buď veškerá cílová, nebo jen obslužná, případně zásobovací doprava. Dopravně organizační opatření je doplněno stavebními úpravami zpomalujícími rychlost vozidel na požadovanou úroveň a zlepšujícími podmínky chodců a cyklistů.

Bartoš, Luděk. Navrhování obytných zón: Technické podmínky. Praha: Ministerstvo dopravy a spojů, 1998.

Komunikace, z níž je dopravně-inženýrským řešením úplně nebo částečně vyloučena průjezdná motorová doprava a do které je za určitých podmínek připuštěna buď veškerá cílová nebo jen obslužná, případně zásobovací doprava. Dopravně organizační opatření je doplněno stavebními úpravami zpomalujícími rychlost vozidel a zlepšujícími podmínky chodců a cyklistů. (Technické podmínky - navrhování obytných zón (TP 103). Praha: Min. dopravy a spojů, 1998)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: *Názvosloví urbanismu a územního plánování*. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Komunikace I. třídy 2023

Definice dle jiných právních předpisů

Místními komunikacemi I. třídy jsou dopravně nejvýznamnější sběrné komunikace ve městech.

Vyhláška č. 104/1997 Sb., kterou se provádí zákon o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, § 3 odst. 1.

Komunikace místní 2017

Definice dle jiných právních předpisů

(1) O zařazení pozemní komunikace do kategorie dálnice, silnice nebo místní komunikace a jejich tříd rozhoduje příslušný silniční správní úřad na základě jejího určení, dopravního významu a stavebně technického vybavení.

§ 6 Místní komunikace

(1) Místní komunikace je veřejně přístupná pozemní komunikace, která slouží převážně místní dopravě na území obce.

(2) Místní komunikace se rozdělují podle dopravního významu, určení a stavebně technického vybavení do těchto tříd:

a) místní komunikace I. třídy,

b) místní komunikace II. třídy, kterou je dopravně významná sběrná komunikace s omezením přímého připojení sousedních nemovitostí,

c) místní komunikace III. třídy, kterou je obslužná komunikace,

d) místní komunikace IV. třídy, kterou je komunikace nepřístupná provozu silničních motorových vozidel nebo na které je umožněn smíšený provoz.

(3) Místní komunikace může být označena jako silnice pro motorová vozidla podle zvláštního právního předpisu, pouze jde-li o místní komunikaci I. třídy, která je budována bez úrovnových křížení, s oddělenými místy napojení pro vjezd a výjezd a na níž není přímo připojena sousední nemovitost s výjimkou nemovitostí přímo připojených z odpočívek.

Zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, § 3 odst. 1, § 6 odst. 1-3.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Veřejně přístupná pozemní komunikace sloužící převážně místní dopravě na území obce. (Zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, § 6.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: *Názvosloví urbanismu a územního plánování*. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Podle dopravně-urbanistických funkcí (zákon o pozemních komunikacích toto dělení nezná) se člení na : A - rychlostní (A1 - autodráhové, A2 - průjezdní), B - sběrné (B1 - přípojné, B2 - tepnové), C - obslužné (C1 - spojovací, C2 - přístupové), D - nemotoristické (D1 - cyklistické, D 2 - pěší). (Zásady a pravidla územního plánování. Názvosloví. Brno: VÚVA, 1979.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: *Názvosloví urbanismu a územního plánování*. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Komunikace místní II. třídy 2023

Definice dle jiných právních předpisů

Místními komunikacemi II. třídy jsou sběrné komunikace, které spojují části měst navzájem nebo napojují města, případně jejich části na pozemní komunikace vyšší třídy nebo kategorie.

Vyhláška č. 104/1997 Sb., kterou se provádí zákon o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, § 3 odst. 2.

Komunikace místní III. třídy

Definice dle jiných právních předpisů

Místními komunikacemi III. třídy jsou obslužné místní komunikace ve městech a obcích umožňující přímou dopravní obsluhu jednotlivých objektů, pokud jsou přístupné běžnému provozu motorových vozidel.

Vyhláška č. 104/1997 Sb., kterou se provádí zákon o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, § 3 odst. 5.

Komunikace místní IV. třídy

Definice dle jiných právních předpisů

Místními komunikacemi IV. třídy jsou samostatné chodníky, stezky pro pěší, cyklistické stezky, cesty v chatových oblastech, podchody, lávky, schody, pěšiny, zklidněné komunikace, obytné a pěší zóny apod.

Výhláška č. 104/1997 Sb., kterou se provádí zákon o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, § 3 odst. 4.

Komunikace nemotoristická

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Dělení nemotoristických komunikací: pěší zóny, obytné zóny, cyklistické stezky, stezky pro pěší. (ČSN 73 6110 - Projektování místních komunikací.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Návosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Komunikace okružní

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Komunikace ve tvaru prstence vedoucí po obvodu zastavěného území nebo jeho části. Dopravně odlehčuje vnitroměstské komunikace od tranzitní dopravy. (Zásady a pravidla územního plánování. Návosloví. Brno: VÚVA, 1979.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Návosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Komunikace pozemní 2017

Definice dle jiných právních předpisů

(1) Pozemní komunikace je dopravní cesta určená k užití silničními a jinými vozidly a chodci, včetně pevných zařízení nutných pro zajištění tohoto užití a jeho bezpečnosti.

(2) Pozemní komunikace se dělí na tyto kategorie:

- a) dálnice,
- b) silnice,
- c) místní komunikace,
- d) účelová komunikace.

§ 3

(1) O zařazení pozemní komunikace do kategorie dálnice, silnice nebo místní komunikace a jejich tříd rozhoduje příslušný silniční správní úřad na základě jejího určení, dopravního významu a stavebně technického vybavení.

Zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 1, 2, § 3 odst. 1.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Dopravní cesta určená k užití silničními a jinými vozidly a chodci, včetně pevných zařízení nutných pro zajištění tohoto užití a jeho bezpečnosti. Dělí se na dálnice, silnice, místní komunikace, účelové komunikace. (Zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, § 2.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Návosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Komunikace s vyloučením motorového provozu 2019

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Komunikace s vyloučeným přístupem motorové dopravy (funkční podskupina D 2), určené především pro provoz chodců nebo cyklistů dle ČSN 73 6110. *Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2018.*

Komunikace účelová 2017

Definice dle jiných právních předpisů

(1) Účelová komunikace je pozemní komunikace, která slouží ke spojení jednotlivých nemovitostí pro potřeby vlastníků těchto nemovitostí nebo ke spojení těchto nemovitostí s ostatními pozemními komunikacemi nebo k obhospodařování zemědělských a lesních pozemků.

Příslušný silniční správní úřad obecního úřadu obce s rozšířenou působností může na žádost vlastníka účelové komunikace a po projednání s Policií České republiky upravit nebo omezit veřejný přístup na účelovou komunikaci, pokud je to nezbytně nutné k ochraně oprávněných zájmů tohoto vlastníka. Úprava nebo omezení veřejného přístupu na účelové komunikace stanovené zvláštními právními předpisy tím není dotčena.

(2) Účelovou komunikací je i pozemní komunikace v uzavřeném prostoru nebo objektu, která slouží potřebě vlastníka nebo provozovatele uzavřeného prostoru nebo objektu.

Tato účelová komunikace není přístupná veřejně, ale v rozsahu a způsobem, který stanoví vlastník nebo provozovatel uzavřeného prostoru nebo objektu. V pochybnostech, zda z hlediska pozemní komunikace jde o uzavřený prostor nebo objekt, rozhoduje příslušný silniční správní úřad.
Zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, § 7 odst. 1, 2.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Pozemní komunikace sloužící ke spojení jednotlivých nemovitostí pro potřeby vlastníků těchto nemovitostí nebo ke spojení těchto nemovitostí s ostatními pozemními komunikacemi, případně k obhospodařování zemědělských a lesních pozemků. (Zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, § 7.)
Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Komunita (pospolitost, společenstvo)

Anglický překlad

Community

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

v sociologickém pojetí: Společenství lidí sdílejících kromě omezeného prostoru i společné znaky, symboly, řeč, hodnoty a cíle.
Pásková, Martina - Zelenka, Josef. Výkladový slovník cestovního ruchu. Praha: MMR, 2002.

Komunitně vedený místní rozvoj – CLLD 2016

Anglický překlad

Community-Led Local Development - CLLD

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Komunitně vedený místní rozvoj – CLLD je nástroj pro zapojení obyvatel nebo uživatelů území do plánovacích procesů a realizace rozvoje území na místní úrovni.

Metodický pokyn pro využití integrovaných nástrojů v programové období 2014–2020, MMR, srpen 2014. Schválen vládou ČR usnesením ze dne 27. srpna 2014 č. 682.

Komunitní kompostování 2016

Definice dle jiných právních předpisů

Komunitním kompostováním se zde rozumí systém sběru a shromažďování rostlinných zbytků z údržby zeleně a zahrad na území obce, jejich úprava a následné zpracování na zelený kompost.

Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, § 10a odst. 1 písm. a).

Komunitní plánování 2016

Anglický překlad

Community planning

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Komunitní plánování je metoda, která umožňuje zpracovávat rozvojové materiály pro různé oblasti veřejného života na úrovni obce i kraje a která výrazně posiluje principy zastupitelské demokracie. V rámci komunitního plánování je kladen důraz na zapojení všech, kterých se daná oblast týká, dialog a vyjednávání a na dosažení výsledku, který je přijat a podporován většinou účastníků.

Palán, Zdeněk: Lidské zdroje - Výkladový slovník, ACADEMA, Praha 2002. 1. vyd. 282 s.. ISBN 80-200-0950-7

Koncentrace

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Soustředění, zhuštění. V urbanismu a územním plánování se hovoří o koncentraci osídlení nebo zástavby kolem jednotlivých bodů - center koncentrace. Opakem je dekoncentrace, tj. rozvolňování. (Krásný, Jan: *Názvosloví urbanismu*. 1976.)
Oberstein, Ivo, Cach, Jan: *Názvosloví urbanismu a územního plánování*. Praha: FA ČVUT, 2001. *Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“*.

Koncentrace znečišťujících látek 2020

Anglický překlad

concentration of harmful substances

Definice z dalších zdrojů

Koncentrace znečišťujících látek je množství znečišťujících látek v jednotce objemu vzduchu. U plyných znečišťujících látek musí být objem normován při teplotě 293 K a atmosférickém tlaku 101,3 kPa.

U částic a látek, které se mají v částicích analyzovat (např. olovo), se objem odběru vzorků vztahuje k vnějším podmínkám, jako jsou teplota a atmosférický tlak v den měření.

Vyjadřuje se buď v rozměru hmotnost na objem, zpravidla v $\mu\text{g.m}^{-3}$, popř. mg.m^{-3} , nebo v rozměru objemu na objem, tj. počtem objemových částí sledované plyné látky v miliónu objemových částí vzduchu (ppm = parts per million), při menších hodnotách koncentrace znečišťujících látek v miliardě částí vzduchu (ppb = part per billion; billion v amer. angličtině = miliarda).

V oblasti čistoty ovzduší se jako koncentrace znečišťující látky někdy fyz. nesprávně označuje hmotnost znečišťující látky obsažená v jednotce hmotnosti vzduchu.

Směrnice Evropské unie, implementované do vnitrostátního práva členských států, stanovují nejvyšší přípustné koncentrace (NPK) znečišťujících látek v ovzduší a povolené počty jejich překročení.

Zdroj: *Meteorologický slovník*, 2020 [cit. 26. 10. 2020]. Dostupné z URL: < <http://slovník.cmes.cz/vyklad/cs/s> >.

Koncepce města – urbanistická 2016

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Urbanistická koncepce města je soustava dlouhodobě platných zásad, jevů a prvků prostorového, funkčního a provozního uspořádání prostředí ve městech a v krajině. Obvykle vychází z potenciálu území, úlohy města v systému osídlení a z vize jeho budoucí velikosti a charakteru.

MUŽÍK, Jan. *Kapitola B. Koncepce územního rozvoje ČR: B.3 Trendy a koncepce územního rozvoje*. [online]. 23. 12. 2010. [cit. 2014-09-23].

Koncepce odpadového hospodářství

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Ministerstvo životního prostředí zpracovává koncepci odpadového hospodářství v rámci plánování odpadového hospodářství na národní úrovni. Podkladem je evidence odpadů, kterou vedou okresní úřady. Vstupy jsou povinny předávat původci odpadů. Původcem komunálního odpadu je obce. Způsob evidence a ohlašování odpadů se řídí vyhláškou ministerstva.

Obec může ve své samostatné působnosti stanovit obecně závaznou vyhláškou systém sběru, třídění, využívání a zneškodňování komunálních odpadů vznikajících na jejím území, včetně míst určených k ukládání odpadů. Touto vyhláškou může obec upravit i systém nakládání se stavebním odpadem.

Česko-rakousko-slovenská příručka územně plánovací terminologie. Hannover: Akademie für Raumforschung und Landesplanung, 2000. (Českou část zpracoval ÚÚR Bmo.)

Koncepce uspořádání krajiny 2024

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

Územní plán stanoví koncepci uspořádání krajiny, jejíž součástí je i vymezení ploch s rozdílným způsobem využití, ploch změn v krajině a stanovení podmínek pro jejich využití, vymezení a stanovení podmínek pro zelenou infrastrukturu včetně územního systému ekologické stability, prostupnost krajiny, protierozní opatření, ochranu před povodněmi a suchem, rekreaci a dobývání ložisek nerostných surovin,

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 80, odst. 2, písm. e).

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

Územní plán stanoví základní koncepci rozvoje území obce, ochrany jeho hodnot, jeho plošného a prostorového uspořádání (dále jen "urbanistická koncepce"), uspořádání krajiny a koncepci veřejné infrastruktury; vymezí zastavěné území, plochy a koridory, zejména zastavitelné plochy a plochy vymezené ke změně stávající zástavby, k obnově nebo opětovnému využití znehodnoceného území (dále jen "plocha přestavby"), pro veřejně prospěšné

stavby, pro veřejně prospěšná opatření a pro územní rezervy a stanoví podmínky pro využití těchto ploch a koridorů. Zásaditost nadmístního významu, které nejsou řešeny v zásadách územního rozvoje, mohou být součástí územního plánu, pokud to krajský úřad ve stanovisku podle § 50 odst. 7 z důvodu významných negativních vlivů přesahujících hranice obce nevyloučí.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 43 odst. 1.

Definice dle jiných právních předpisů

Zadání územního plánu obsahuje hlavní cíle a požadavky na zpracování návrhu územního plánu, zejména

a) požadavky na základní koncepci rozvoje území obce, vyjádřené zejména v cílech zlepšování dosavadního stavu, včetně rozvoje obce a ochrany hodnot jejího území, v požadavcích na změnu charakteru obce, jejího vztahu k sídelní struktuře a dostupnosti veřejné infrastruktury; tyto požadavky lze dle potřeby dále upřesnit a doplnit v členění na požadavky na

1. urbanistickou koncepci, zejména na prověření plošného a prostorového uspořádání zastavěného území a na prověření možných změn, včetně vymezení zastavitelných ploch,

2. koncepci veřejné infrastruktury, zejména na prověření uspořádání veřejné infrastruktury a možnosti jejích změn,

3. koncepci uspořádání krajiny, zejména na prověření plošného a prostorového uspořádání nezastavěného území a na prověření možných změn, včetně prověření, ve kterých plochách je vhodné vyloučit umístování staveb, zařízení a jiných opatření pro účely uvedené v § 18 odst. 5 stavebního zákona.

Vyhláška 500/2006 Sb. - o územně analytických podkladech a územně plánovací dokumentaci, Příloha 6, bod a).

Textová část územního plánu obsahuje koncepci uspořádání krajiny, včetně vymezení ploch a stanovení podmínek pro změny v jejich využití, územní systém ekologické stability, prostupnost krajiny, protierozní opatření, ochranu před povodněmi, rekreaci, dobývání ložisek nerostných surovin a podobně.

Vyhláška 500/2006 Sb. - o územně analytických podkladech a územně plánovací dokumentaci, Příloha 7, odst. 1 bod e).

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Koncepce uspořádání krajiny (KUK) vytváří podmínky pro harmonické využívání krajiny a pro ochranu a rozvoj krajinných hodnot v nezastavěném území a týká se i krajinných prvků a krajinné struktury zastavěného území. KUK doplňuje urbanistickou koncepci (UK) především v aspektech využívání krajiny funkcemi produkčními i mimoprodukčními a v aspektech ochrany a rozvoje přírodních a kulturních hodnot a estetických kvalit krajiny.

Doc.Ing.arch. IVAN VOREL, CSc, Fakulta stavební ČVUT, Fakulta životního prostředí ČZU, ZÁKLADY URBANISMU 2017.

Koncepce veřejné infrastruktury 2024

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

Územní plán stanoví koncepci uspořádání krajiny, jejíž součástí je i vymezení ploch s rozdílným způsobem využití, ploch změn v krajině a stanovení podmínek pro jejich využití, vymezení a stanovení podmínek pro zelenou infrastrukturu včetně územního systému ekologické stability, prostupnost krajiny, protierozní opatření, ochranu před povodněmi a suchem, rekreaci a dobývání ložisek nerostných surovin,

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 80, odst. 2, písm. e).

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

Územní plán stanoví základní koncepci rozvoje území obce, ochrany jeho hodnot, jeho plošného a prostorového uspořádání (dále jen "urbanistická koncepce"), uspořádání krajiny a koncepci veřejné infrastruktury; vymezí zastavěné území, plochy a koridory, zejména zastavitelné plochy a plochy určené ke změně stávající zástavby, k obnově nebo opětovnému využití znehodnoceného území (dále jen "plocha přestavby"), pro veřejně prospěšné stavby, pro veřejně prospěšná opatření a pro územní rezervy a stanoví podmínky pro využití těchto ploch a koridorů. Zásaditost nadmístního významu, které nejsou řešeny v zásadách územního rozvoje, mohou být součástí územního plánu, pokud to krajský úřad ve stanovisku podle § 50 odst. 7 z důvodu významných negativních vlivů přesahujících hranice obce nevyloučí.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 43 odst. 1.

Definice dle jiných právních předpisů

Zadání územního plánu obsahuje hlavní cíle a požadavky na zpracování návrhu územního plánu, zejména

a) požadavky na základní koncepci rozvoje území obce, vyjádřené zejména v cílech zlepšování dosavadního stavu, včetně rozvoje obce a ochrany hodnot jejího území, v požadavcích na změnu charakteru obce, jejího vztahu k sídelní struktuře a dostupnosti veřejné infrastruktury; tyto požadavky lze dle potřeby dále upřesnit a doplnit v členění na požadavky na

1. urbanistickou koncepci, zejména na prověření plošného a prostorového uspořádání zastavěného území a na prověření možných změn, včetně vymezení zastavitelných ploch,

2. koncepci veřejné infrastruktury, zejména na prověření uspořádání veřejné infrastruktury a možnosti jejích změn,

3. koncepci uspořádání krajiny, zejména na prověření plošného a prostorového uspořádání nezastavěného území a na prověření možných změn, včetně prověření, ve kterých plochách je vhodné vyloučit umístování staveb, zařízení a jiných opatření pro účely uvedené v § 18 odst. 5 stavebního zákona.

Vyhláška 500/2006 Sb. - o územně analytických podkladech a územně plánovací dokumentaci, Příloha 6, bod a).

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Koncepci veřejné infrastruktury se rozumí soustava dlouhodobě platných zásad, jevů a prvků prostorového, funkčního a provozního uspořádání dopravní a technické infrastruktury, občanského vybavení a veřejných prostranství.
Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2017.

Koncept

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

První zpracování územního plánu, které se zpracovává zejména pro prověření alternativ a variant navrhovaného řešení. Zpracování konceptu stanoví v zadání orgán územního plánování.
Ústav územního rozvoje. Bmo, 2002.

Definice dle stavebního zákona č. 50/1976 Sb. a jeho prováděcích vyhlášek (zrušeny k 31.12.2006)

* (1) Koncept řešení se zpracovává ve stejném rozsahu jako návrh územně plánovací dokumentace (podle přílohy č. 2), pokud není ve schváleném zadání jeho rozsah rozšířen, zpravidla v alternativách nebo variantách.
(2) Koncept řešení obsahuje vždy i návrh vymezení závazné části územně plánovací dokumentace a vyhodnocení zpracovaných alternativ nebo variant.
(3) Pořizovatel sleduje průběh prací na územně plánovací dokumentaci, zajišťuje evidenci a zápisy z jednání a rozhodnutí ovlivňujících řešení a projednává případné rozpory.
(4) Koncept řešení územně plánovací dokumentace je podkladem pro projednání a zpracování souborného stanoviska. Po dobu, kdy není pro řešené území schválena územně plánovací dokumentace, slouží po schválení souborného stanoviska koncept řešení též jako podklad pro územní řízení.
Vyhláška č. 135/2001 Sb., o územně plánovacích podkladech a územně plánovací dokumentaci, § 12. (Zrušena)

* Na základě schváleného zadání územně plánovací dokumentace zajistí pořizovatel zpracování konceptu řešení územně plánovací dokumentace.
Zákon č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 21 odst. 1. (Zrušen)

Koncept řešení (územně plánovací dokumentace)

Anglický překlad

Conception Draft

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Koncept řešení územně plánovací dokumentace je jednou z fází zpracování územně plánovací dokumentace na straně zpracovatele. Zpracování konceptu řešení zajišťuje pořizovatel v souladu se závěry z průzkumů a rozborů na základě projednaného a schváleného zadání. Pořizovatel sleduje průběh prací, zajišťuje evidenci a zápisy z jednání a rozhodnutí, ovlivňujících řešení, a projednává případné rozpory.

Zpracovatel před vlastním zpracováním konceptu řešení zpravidla v nezbytné míře doplňuje či aktualizuje průzkumy a rozborů. Koncept řešení pak zpracovává ve stejném rozsahu jako následující návrh územně plánovací dokumentace, pokud není ve schváleném zadání požadováno zpracování variant. Koncept řešení obsahuje vždy i návrh vymezení závazné části územně plánovací dokumentace a návrh výroku schvalujícího orgánu.

Na základě výsledků veřejného projednání konceptu řešení zpracovává pořizovatel souborné stanovisko s pokyny pro zpracování návrhu územně plánovací dokumentace. Pokud není pro řešené území schválen shodný druh územně plánovací dokumentace, slouží koncept řešení po schválení souborného stanoviska též jako podklad pro územní řízení. Od zpracování konceptu řešení územního plánu obce a regulačního plánu může být na návrh pořizovatele při schválení zadání upuštěno, jestliže bylo řešení prověřeno urbanistickou studií projednanou v rozsahu, jaký je vyžadován pro koncept řešení. Od zpracování konceptu řešení územního plánu velkého územního celku může být na návrh pořizovatele při schválení zadání upuštěno, jestliže řešení bylo prověřeno projednanou územní prognózou. Zadání musí v těchto případech splňovat funkce souborného stanoviska.

Viz Souborné stanovisko, Územně plánovací dokumentace, Zadání územně plánovací dokumentace
Česko-rakousko-slovenská příručka územně plánovací terminologie. Hannover: Akademie für Raumforschung und Landesplanung, 2000. (Českou část zpracoval ÚÚR Bmo.)

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Zpracování konceptu řešení územně plánovací dokumentace zajistí pořizovatel na základě schváleného zadání územně plánovací dokumentace. Koncept se zpracovává ve stejném rozsahu jako návrh územně plánovací dokumentace, pokud není ve schváleném zadání jeho rozsah rozšířen, zpravidla v alternativách nebo variantách. Obsahuje vždy i návrh vymezení závazné části ÚPD a vyhodnocení zpracovaných alternativ nebo variant. Koncept řešení územně plánovací dokumentace je podkladem pro projednání a zpracování souborného stanoviska. Po dobu, kdy není pro řešené území schválena územně plánovací dokumentace, slouží po schválení souborného stanoviska koncept řešení též jako podklad pro územní řízení.

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Definice dle stavebního zákona č. 50/1976 Sb. a jeho prováděcích vyhlášek (zrušeny k 31.12.2006)

* Koncept řešení se zpracovává ve stejném rozsahu jako návrh územně plánovací dokumentace (podle přílohy č. 2), pokud není ve schváleném zadání jeho rozsah rozšířen, zpravidla v alternativách nebo variantách. Koncept řešení obsahuje vždy i návrh vymezení závazné části územně plánovací dokumentace a vyhodnocení zpracovaných alternativ nebo variant. Pořizovatel sleduje průběh prací na územně plánovací dokumentaci, zajišťuje evidenci a zápisy z jednání a rozhodnutí ovlivňujících řešení a projednává případné rozpory. Koncept řešení územně plánovací dokumentace je podkladem pro projednání a zpracování souborného stanoviska. Po dobu, kdy není pro řešení území schválena územně plánovací dokumentace, slouží po schválení souborného stanoviska koncept řešení též jako podklad pro územní řízení.

Vyhláška č. 135/2001 Sb., o územně plánovacích podkladech a územně plánovací dokumentaci. (Zrušena)

Konfigurace terénu 2023

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Konfigurace terénu je dána vertikální a horizontální členitostí zemského povrchu.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2023.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Konfigurace terénu má značný vliv na způsob zastavění, vedení ulic a situování dominujících objektů.

Voženilek, Jiří. Stavba měst a vesnic: urbanistická příručka. Brno: VÚVA, 1957, 665 s.

Konstrukce stavební

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Konstrukce stavební jsou uspořádané a vzájemně provázané stavební prvky vytvářející pak spolu funkční prvky stavby, popř. funkční celky. Konstrukce stavební se člení podle různých hledisek, např. na hlavní a pomocné, na nosné, výplňkové a dělicí, na zatímní a trvalé. Podle použitého materiálu se člení na dřevěné, kamenné, cihelné, kovové, betonové, smíšené (např. kovoplastické), podle způsobu spojování např. na zděné, monolitické, nýtované, šroubované, svařované, lepené.

Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Konstrukce stropní 2019

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Konstrukce stropní jsou uspořádané nosné a nenosné vodorovné stavební prvky, které slouží k zakrytí vnitřních prostor budovy, resp. stavebního objektu a splňují přitom požadavky statické, dynamické, akustické, popř. požadavky na neprostupnost (např. vodních par, resp. vody), nebo na izolační vlastnosti, v souladu s příslušnými předpisy, normami, popř. v souladu se sjednanými parametry (např. ve smlouvě).

Slovník pojmů ve výstavbě, doporučený standard, metodická řada. Praha: ČKAIT, 2000, 236 str.

Konstrukce střešní 2019

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Konstrukce střešní jsou uspořádané nosné a nenosné stavební prvky, které chrání shora budovu, resp. stavební objekt před klimatickými vlivy a splňují přitom požadavky statické, dynamické, požadavky na neprostupnost (např. vodních par, resp. vody), požadavky hydraulické, tepelně izolační, akustické a estetické, vyplývající z klimatických podmínek v místě výstavby, v souladu s příslušnými předpisy, normami, popř. v souladu se sjednanými parametry a podmínkami (např. ve smlouvě).

Slovník pojmů ve výstavbě, doporučený standard, metodická řada. Praha: ČKAIT, 2000, 236 str.

Kontaminace

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Přítomnost škodlivé nebo cizí nežádoucí látky v prostředí (vodě, půdě, ovzduší, ale i potravinách...), která svým charakterem, množstvím, koncentrací překračuje běžné hladiny v příslušném médiu. Kontaminace neznamená vždy ekologickou škodu, ani nemusí mít nežádoucí účinek na zdraví člověka (srovnej též s termínem znečištění).

Braniš, Martin a kol.: Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Přítomnost škodlivé nebo cizí nežádoucí látky v prostředí (ve vodě, půdě, ovzduší, ale i v potravinách), která svým charakterem, množstvím, koncentrací překračuje běžné hladiny v příslušném médiu. Kontaminace neznamená vždy ekologickou škodu, ani nemusí mít nežádoucí účinek na zdraví člověka.

Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Kontaminovaná místa (plochy) 2017

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Kontaminovaná místa mohou být rozmanitého charakteru – může se jednat o skládky odpadů, průmyslové a zemědělské areály, drobné provozovny, nezabezpečené sklady nebezpečných látek, bývalé vojenské základny, území postižená těžbou nerostných surovin nebo opuštěná a uzavřená úložiště těžebních odpadů představující závažná rizika.

Ministerstvo pro místní rozvoj. Standard sledovaných jevů pro územně analytické podklady obcí. [online]. Praha. 2016. [cit. 2017-02-28].

Kontinuální měření emisí

Definice dle jiných právních předpisů

* Pro účely této vyhlášky se rozumí kontinuálním měřením emisí - průběžné měření hmotnostních koncentrací znečišťujících látek pomocí prostředků emisního měřicího systému splňujícího požadavky uvedené v příloze č. 6 k této vyhlášce. Emisní měřicí systém se zpravidla skládá ze zařízení pro odběr a úpravu vzorku nebo měřicí trasy, přístrojů pro měření sledovaných složek, přístrojů pro měření stavových a vztažných (referenčních, srovnávacích) veličin, přístrojů pro stanovení průtoku odpadního plynu a zařízení pro sběr, vyhodnocování a třídění naměřených hodnot a prostředků pro jejich registraci, distribuci a uchovávání.

Vyhláška č. 356/2002 Sb., kterou se stanoví seznam znečišťujících látek, obecné emisní limity, způsob předávání zpráv a informací, zjišťování množství vypouštěných znečišťujících látek, tmavosti kouře, přípustné míry obtěžování zápachem a intenzity pachů, podmínky autorizace osob, požadavky na vedení provozní evidence zdrojů znečišťování ovzduší a podmínky jejich uplatňování, ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. g. (Zrušena)

Kontinuita stanovisek

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Kontinuita - nepřetržité trvání, vzájemné navazování, souvislost, spojitost.

Klimeš L.: Slovník cizích slov, Státní pedagogické nakladatelství Praha, 1994, 5. vydání.

Kontinuita – stálost, nepřetržitost vyjádřena v průběžné souvislosti určitých procesů, jevů, vztahů.

Maďar, Zdeněk a kol.: Slovník českého práva. Praha: LINDE, 1995.

Kontinuita právní – nepřerušená platnost práv. předpisů bez ohledu na změny vnějších okolností.

Petráček, V., Kraus, J. a kol.: Akademický slovník cizích slov. Praha: Academia, 1995.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Kontinuita stanovisek je vzájemná návaznost, souvislost, nepřerušená platnost stanovisek dotčených úřadů.

Ústav územního rozvoje. Bmo, 2002.

Kontrast v krajině 2023

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Kontrast v krajině tvoří výrazná rozdílnost krajinných složek. V kulturní krajině se může vědomý kontrast lidského díla a krajiny podílet na utváření krajinného rázu.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2023.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Charakteristika, která slouží k hodnocení krajiny. Pokud jsou krajinné složky (plošky, koridory, matrice) navzájem ostře odlišeny mluvíme o vysokém kontrastu krajiny. Nejnížší kontrast tak představuje krajinu vytvořenou pouze krajinnou maticí (tropický deštný les). Malý kontrast vykazuje např. i les pokrývající úbočí hory, který začíná jako listnatý, s výškou přechází ve smíšený, jehličnatý a nakonec přechází v kleč. Vysoký kontrast odpovídá krajině, v níž se střídají lesy, pole a lidská sídla s oblastmi těžby surovin. Např. Střední Čechy lze považovat za krajinu s vysokým kontrastem.

Braniš, Martin a kol.: Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství

Kontrolní průtok

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely této vyhlášky se rozumí kontrolním průtokem - průtok vody vyskytující se při přirozené povodni s požadovanou periodicitou.
Vyhláška č. 590/2002 Sb., o technických požadavcích pro vodní díla, ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. d.

Konurbace 2022

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Souměstí, spojení dvou nebo více měst v jeden celek se zachováním správní samostatnosti měst.
Stavební slovník, 2022 [cit. 6. 4. 2022]. Dostupné z URL: < <http://stavebnikomunita.cz/page/stavebni-slovník-k> >.

Koridor 2024

Anglický překlad

Corridor

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

V tomto zákoně se rozumí

- e) koridorem území vymezené pro zpravidla liniový záměr dopravní nebo technické infrastruktury nebo opatření nestavební povahy,
 - f) plochou nebo koridorem celostátního významu plocha nebo koridor, které svým významem, rozsahem nebo využitím ovlivní území více krajů nebo států,
 - g) plochou nebo koridorem nadmístního významu plocha nebo koridor, které svým významem, rozsahem nebo využitím ovlivní území více obcí; v případě hlavního města Prahy se za plochu nebo koridor nadmístního významu považují plocha nebo koridor, které svým významem, rozsahem nebo využitím ovlivní území více městských částí,
- Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 12, písm. e), f) a g)."*

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

Koridorem se v tomto zákoně se rozumí plocha vymezená pro umístění vedení dopravní a technické infrastruktury nebo opatření nestavební povahy.
Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 1 písm. i).

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Koridory jsou pruhy země protkávající krajinu, které se liší od krajinné matrice. Mohou to být pouze izolované pásy, většinou však navazují na plošky s podobnou ale i odlišnou vegetací. Silnice, dálnice či železnice, plavební kanály jsou nejčastějšími koridory, které vznikly lidskou činností. Živé ploty nebo meze jsou dalšími koridory, jejichž vznik je vázán na člověka. Koridory tvoří často nepřekonatelné hranice v krajině nebo naopak jsou zdrojem rozmanitosti krajiny, poskytují útočiště rostlinným i živočišným druhům. Koridory vznikají podobně jako plošky narušením původní krajiny. Známe také zbytkové koridory, ale i záměrně vytvořené koridory. Celkem lze rozlišit tři základní typy struktury koridorů. Liniové koridory jsou úzké a dominují v nich organismy okrajů. Pásové koridory jsou širší a mají vlastní vnitřní prostředí (např. koridory podél toků, jejichž šířka se mění se šířkou toku). Pro naši krajinu jsou charakteristické liniové koridory, které ohraničují jednotlivé zemědělské pozemky (živé ploty). Uměle vytvořené jsou ochranné pásy (větrolamy). Ty mají zcela mimořádné postavení v bezlesé krajině. Z obecně ekologického hlediska má největší význam šířka koridoru. Z přirozených koridorů jsou nejvýznamnější toky řek a potoků a údolí.

Braniš, Martin a kol.: Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Koridory a plochy dopravní infrastruktury 2020

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Dopravní infrastruktura jako součást veřejné infrastruktury je zřizována a využívána ve veřejném zájmu. Účelem vymezení koridorů dopravy v Politice územního rozvoje ČR je vytvoření územních podmínek pro umístění např. pozemních komunikací, drah, vodních cest a letišť, které mají vliv na rozvoj území České republiky, svým významem přesahují území jednoho kraje a umožní propojení základní sítě dopravních cest na území České republiky a se sousedními státy. Závazným vymezením koridoru dopravní infrastruktury v Politice územního rozvoje ČR se rozumí uvedení míst, která mají být záměrem spojena, v její textové části. Grafická schémata, případně údaje o technických parametrech záměru, jsou-li uvedeny, mají orientační význam. Dojde-li k překryvu plochy nebo koridoru pro záměr vymezený v Politice územního rozvoje ČR s jiným záměrem, který v Politice územního rozvoje ČR není vymezený nebo se záměrem, pro který je vymezena územní rezerva, nesmí být v územně plánovací dokumentaci stanoveny podmínky, které by

znemožnily nebo podstatně ztížily realizaci záměru vymezeného v Politice územního rozvoje ČR, pokud tyto podmínky nevyplývají ze stavu nebo limitů využití území.

Různé systémy dopravní infrastruktury nezbytně vyžadují koordinaci jejich umístění v území s ohledem na ochranu a rozvoj jeho hodnot a z tohoto důvodu nalézání kvalitativně lepšího a citlivějšího průchodu územím. Nezbytnou je koordinace dopravní infrastruktury v zastavěném i nezastavěném území.

V rámci územního plánování je nutno zajistit vymezení ploch, koridorů a územních rezerv pro lokalizaci záměrů dopravní infrastruktury.

Politika územního rozvoje. Praha: MMR, 2015.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Plochy a koridory, které se vymezují za účelem vytvoření územních podmínek pro umístění dopravních staveb a s nimi souvisejících záměrů.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2020.

Koridory a plochy techn. infrastr. a souvis. rozv. záměrů 2020

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Technická infrastruktura jako součást veřejné infrastruktury je zřizována a využívána ve veřejném zájmu. Systémy provozních souborů, vedení, objektů, zařízení a ploch technické infrastruktury nezbytně vyžadují koordinaci v území, a to i s ohledem na ochranu tohoto území pro následné využití budoucími generacemi. Účelem vymezení koridorů a ploch pro technickou infrastrukturu v Politice územního rozvoje ČR je vytvoření územních podmínek pro umístění elektroenergetických a plynárenských sítí, dále dálkovodů (ropovody, produktovody), vodovodních a kanalizačních sítí, ploch pro odpadové hospodářství a území chráněných pro akumulaci povrchových vod, které mají vliv na rozvoj území České republiky, svým významem přesahují území jednoho kraje a umožní propojení systémů technické infrastruktury se sousedními státy.

Vedení jednotlivých systémů technické infrastruktury jsou mimo jiné i nositeli limitů využití území (ochranné režimy), a proto je nezbytná koordinace při jejich situování, a to jak v zastavěném území, tak i v nezastavěném území, zejména pak ve vztahu k dopravní infrastruktuře.

Zdroje jednotlivých systémů technické infrastruktury (elektrárny, elektrické stanice, teplárny, výtopny, zásobníky plynu, kompresorové stanice, zásobníky ropy, čerpací stanice ropy, vodní nádrže, prameniště, úpravní vody, čistírný odpadních vod, skládky/úložiště odpadů, spalovny odpadů a další) jsou investičně nákladné jak z hlediska finančního, tak i z hlediska nároků na území. V rámci územního plánování je nutno zajistit vymezení ploch, koridorů a územních rezerv pro lokalizaci rozvojových záměrů technické infrastruktury. Závažným vymezením koridoru technické infrastruktury v Politice územního rozvoje ČR se rozumí uvedení míst, která mají být záměrem spojena, v její textové části. Grafická schémata, případně údaje o technických parametrech záměru, jsou-li uvedeny, mají orientační význam. Dojde-li k překryvu plochy nebo koridoru pro záměr vymezený v Politice územního rozvoje ČR s jiným záměrem, který v Politice územního rozvoje ČR není vymezený nebo se záměrem, pro který je vymezena územní rezerva, nesmí být v územně plánovací dokumentaci stanoveny podmínky, které by znemožnily nebo podstatně ztížily realizaci záměru vymezeného v Politice územního rozvoje ČR, pokud tyto podmínky nevyplývají ze stavu nebo limitů využití území.

Politika územního rozvoje. Praha: MMR, 2015.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Plochy a koridory, které se vymezují za účelem vytvoření územních podmínek pro umístění technické infrastruktury a s nimi souvisejících záměrů.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2020.

Koridory technického vybavení 2017

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Koridory technického vybavení jsou vymezené souvislé pásy území, ve kterých jsou umístěny nebo plánovány trasy liniových vedení technického vybavení, včetně jejich ochranných pásem.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2017.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Koridory technického vybavení jsou souvislé pásy území, v nichž jsou plánovitě a koordinovaně umístěny společné trasy liniových vedení technického vybavení s jejich ochrannými pásmy.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Koruna silniční komunikace 2018

Anglický překlad

crown, top of the road

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Koruna silniční komunikace je povrchová část silniční komunikace složená z dopravních pruhů nebo pásů, chodníků, dělicích pásů, vodicích proužků a krajnic, popř. i sjízdných rigolů

Terminologický slovník zeměměřičství a katastru nemovitostí, 2018 [cit. 2. 3. 2018].

* Povrchová část silniční komunikace, složená z dopravních pruhů nebo pásů, chodníků, dělicích pásů, vodicích proužků, odrazných proužků a krajnic, popř. i sjízdných rigolů.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Koryta vodních toků

Definice dle jiných právních předpisů

Koryta vodních toků

(1) Protéká-li vodní tok po pozemku, který je evidován v katastru nemovitostí jako vodní plocha, je korytem vodního toku tento pozemek. Protéká-li vodní tok po pozemku, který není evidován v katastru nemovitostí jako vodní plocha, je korytem vodního toku část pozemku zahrnující dno a břehy koryta až po břehovou čáru určenou hladinou vody, která zpravidla stačí protékat tímto korytem, aniž se vylévá do přilehlého území.

(2) Přirozeným korytem vodního toku je koryto nebo jeho část, které vzniklo přirozeným působením tekoucích povrchových vod a dalších přírodních faktorů nebo provedením opatření k nápravě zásahů způsobených lidskou činností a které může měnit svůj směr, podélný sklon a příčný profil.

(3) V pochybnostech o hranici koryta vodního toku nebo o tom, zda se jedná o přirozené koryto vodního toku, rozhodne místně příslušný vodoprávní úřad. *Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 44.*

Koryto toku

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Geomorfologický útvar, jímž trvale nebo po část roku proudí voda; koryto může být upraveno. Inundační území není součástí koryta. U ohrožených toků je však součástí koryta prostor mezi vlastním (původním) korytem a hrází.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Koryto vodního toku přirozené 2018

Definice dle jiných právních předpisů

Koryto vodního toku přirozené je koryto, které vzniklo působením tekoucí vody toku a dalších přírodních faktorů (bystřina, potok, řeka).

Vyhláška č. 357/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální vyhláška), ve znění pozdějších předpisů, příloha 2. Způsob využití pozemku.

Přirozeným korytem vodního toku je koryto nebo jeho část, které vzniklo přirozeným působením tekoucích povrchových vod a dalších přírodních faktorů nebo provedením opatření k nápravě zásahů způsobených lidskou činností a které může měnit svůj směr, podélný sklon a příčný profil.

Zákon o vodách a o změně některých zákonů č. 254/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů, § 44 odst. 2.

* Vodní tok v korytě přirozeném - vodní tok, jehož koryto vzniklo působením tekoucí vody a dalších přírodních faktorů (bystřina, potok, řeka), tok přirozený.

Vyhláška č. 190/1996 Sb., kterou se provádí zákon č. 265/1992 Sb., o zápisech vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem, ve znění zákona č. 210/1993 Sb. a zákona č. 90/1996 Sb., a zákon České národní rady č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), ve znění zákona č. 89/1996 Sb. (Zrušena)

Koryto vodního toku umělé 2018

Definice dle jiných právních předpisů

Koryto vodního toku, které bylo vytvořeno uměle (například opevněné koryto vodního toku, průplav, kanál apod.).

Vyhláška č. 357/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální vyhláška), ve znění pozdějších předpisů, příloha 2. Způsob využití pozemku.

* Vodní tok, jehož koryto bylo vytvořeno uměle (např. vodní tok v opevněném korytě, průplav, kanál, meliorační stoka apod.).

Vyhláška č. 190/1996 Sb., kterou se provádí zákon č. 265/1992 Sb., o zápisech vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem, ve znění zákona č. 210/1993 Sb. a zákona č. 90/1996 Sb., a zákon České národní rady č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), ve znění zákona č. 89/1996 Sb. (Zrušena)

Koryto vodního toku upravené 2018

Definice dle jiných právních předpisů

Koryto vodního toku, jehož přírodní charakter je změněn technickými zásahy (např. břehovým opevněním) nebo ohrázováním.

Vyhláška č. 357/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální vyhláška), příloha 2. Způsob využití pozemku.

* Vodní tok, jehož přírodní charakter je změněn technickými zásahy v korytě (např. břehové opevnění), nebo ohrázením.

Vyhláška č. 190/1996 Sb., kterou se provádí zákon č. 265/1992 Sb., o zápisech vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem, ve znění zákona č. 210/1993 Sb. a zákona č. 90/1996 Sb., a zákon České národní rady č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), ve znění zákona č. 89/1996 Sb. (Zrušena)

Kostra ekologické stability

Definice dle jiných právních předpisů

Kostra ekologické stability krajiny je soubor existujících, ekologicky relativně stabilnějších částí krajiny (ekologicky významných segmentů krajiny), vymezený bez ohledu na jejich funkční vztahy, tvoří zdroj genofondu pro ÚSES.

V současné krajině má zásadní ekostabilizující význam. Ekologicky významné segmenty krajiny je účelné typizovat zejména podle jejich tvaru a rozlohy, nikoliv podle funkcí. Rozmístění kostry ekologické stability je výsledkem lidské činnosti, která z hlediska naplňování potřeb člověka má logiku, z hlediska zákonitostí ekologických je však často nahodilá. Proto jsou nahodilé i případné funkční vztahy.

Metodická pomůcka ZP26/2012 pro vyjasnění kompetencí v problematice územních systémů ekologické stability.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Kostra ekologické stability je soubor existujících, ekologicky relativně stabilnějších částí krajiny, vymezený bez ohledu na jejich funkční vztahy. Tvoří mj. zdroj genofondu pro ÚSES. V krajině má zásadní ekostabilizující význam.

Česko-rakousko-slovenská příručka územně plánovací terminologie. Hannover: Akademie für Raumforschung und Landesplanung, 2000. (Českou část zpracoval ÚÚR Bmo.)

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Ekologicky stabilní části vytvářejí v území kostru ekologické stability, která umožňuje vytvořit územní systém ekologické stability - ÚSES. ÚSES sám je složen z biocenter (center biotické mnohostrannosti, umožňujících trvalou existenci přírodních druhů a společenstev) a biokoridorů (liniových krajinných prvků, umožňujících migraci organismů, propojujících biocentra a oddělujících od sebe ekologicky nestabilní plochy). Interakční prvky zprostředkovávají působení ÚSES na krajinu (remízky, meze). (Meier, Karel: Územní plánování. Skripta. Praha: FA ČVUT, 1997.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Kotviště 2017

Definice dle jiných právních předpisů

Kotvištěm se zde rozumí místo určené pro stání plavidel na kotvách.

Zákon č. 114/1995 Sb., o vnitrozemské plavbě, ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. k).

Koupací oblast 2023

Definice hlavní

Je část území, kde jsou povrchové vody (jezera, nádrže, rybníky i řeky) využívány ke koupání osob.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2023.

Poznámka: Povrchové vody využívané ke koupání uvedené v seznamu podle zákona o veřejném zdraví § 6g odst. 1 písm. a) zákona č. 258/2000 Sb.

Koupaliště

Definice dle jiných právních předpisů

Koupaliště a sauny

(1) Koupalištěm ve volné přírodě se rozumí přírodní nebo umělá vodní plocha, která je označena jako vhodná ke koupání pro veřejnost, a související provozní plochy s vybavením, nejde-li o umělé koupaliště. Umělým koupalištěm je krytá nebo nekrytá stavba nebo zařízení určené ke koupání a přístupné veřejnosti a související provozní plochy s vybavením. Podmínky koupání fyzických osob v povrchových vodách užívaných pro tyto účely větším

počtem fyzických osob s ohledem na vyhovující jakost vody stanoví zvláštní právní předpis.
Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, § 6.

Koupaliště přírodní 2016

Definice dle jiných právních předpisů

Přírodním koupalištěm se zde rozumí stavba povolená k účelu koupání nebo nádrž ke koupání, v nichž je voda ke koupání obměňována řízeným přítokem a odtokem pitné vody nebo trvalým přítokem a odtokem chemicky neupravované podzemní nebo povrchové vody (dále jen „nádrž ke koupání“), nebo stavba povolená k účelu koupání vybavená systémem přírodního způsobu čištění vody ke koupání, nebo povrchová voda, ve které nabízí službu koupání provozovatel.

Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, § 6 odst. 1 písm. a).

Koupaliště umělé 2016

Definice dle jiných právních předpisů

Umělým koupalištěm se zde rozumí plavecký bazén, koupelový bazén, bazén pro kojence a batolata, brouzdaliště, ochlazovací bazén sauny.

Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, § 6 odst. 1 písm. b).

Kraj

Anglický překlad

Administrative Region

Definice dle jiných právních předpisů

Kraj je územním společenstvím občanů, které má právo na samosprávu.

Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů, § 1 odst. 1.

Krajina

Anglický překlad

Landscape

Definice dle jiných právních předpisů

Krajina je část zemského povrchu s charakteristickým reliéfem, tvořená souborem funkčně propojených ekosystémů a civilizačními prvky.

Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, § 3 odst. 1 písm. m.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Pro termín krajina existuje řada definic, dle pojetí (ekologického, geografického, historického...). 1) Za krajinu lze považovat jednotný a vývojově stejnorodý územní celek (část zemského povrchu o rozloze několika km² až stovek i tisíc km², který se liší od svého okolí, který má určité klima/mikroklima, geomorfologické charakteristiky, vodstvo, půdu, faunu, flóru i určité charakteristické, člověkem vnesené prvky.); 2) Krajina je část zemského povrchu s charakteristickým reliéfem, tvořená souborem funkčně propojených ekosystémů a civilizačními prvky. (srovnej: krajinu Českého středohoří, krajinu Polabí a krajinu Brd apod.). Krajina může být lidskou činností víceméně nezasazená (Křivoklátsko, Šumava) nebo výrazně determinovaná (Severočeská pánev, střední Čechy).

Braniš, Martin a kol.: Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Článek 1 - Definice

Pro účely této úmluvy:

a) "krajina" znamená část území, tak jak je vnímána obyvatelstvem, jejíž charakter je výsledkem činnosti a vzájemného působení přírodních a/nebo lidských faktorů.

Evropská úmluva o krajině. Florencie: Rada Evropy, 2000.

Část zemského povrchu vytvořená kombinací přírodních a v mnoha místech Země i kulturních prvků. K základním složkám krajiny patří její přírodní

složky (reliéf, půda, vodstvo, vegetace, fauna) a antropogenní prvky (stavby, antropogenní ekosystémy, komunikace aj.).
Pásková, Martina - Zelenka, Josef. Výkladový slovník cestovního ruchu. Praha: MMR, 2002.

Dle „Evropské úmluvy o krajině“ je definována jako část území, tak jak je vnímána obyvatelstvem, jejíž charakter je výsledkem činnosti a vzájemného působení přírodních a/nebo lidských faktorů.

Politika architektury a stavební kultury České republiky. Praha: MMR, 2015.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Část zemského povrchu s charakteristickým reliéfem, tvořená souborem funkčně propojených ekosystémů a civilizačními prvky. (Zákon 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, § 3/k.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Topograficky vymezená část zemského povrchu se shodným mezoklimatem a podmínkami pro vytvoření přímo se ovlivňujících a vzájemně se podmiňujících společenstev organismů.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Krajina kulturní 2017

Anglický překlad

Cultural countryside, cultural landscape

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Krajina kulturní je krajina dlouhodobě přetvářená antropogenními vlivy.

Pásková, Martina - Zelenka, Josef. Výkladový slovník cestovního ruchu. Praha: MMR, 2002.

Krajina městská 2020

Anglický překlad

Townscape

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Jako městská krajina je označována intenzivně urbanizovaná část území. Mezi její dominantní znaky patří vysoká hustota obyvatel a nadprůměrný podíl ploch zastavěných a ostatních. Vegetace, která se nachází v městské krajině, zvyšuje její obytný standard, příznivě ovlivňuje například míru ekologické stability území, či vodní režim území a má potenciál poskytovat ekosystémové služby

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2020.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Krajina městská je tvořena bloky domů a ulicemi, mezi nimiž jsou plochy zeleně nejrůznějšího tvaru a velikosti (parky, zahrady). Trvale zde prosperuje nevelký počet druhů často ve vysokých početnostech (někteří myšovití hlodavci, zdivočelý holub domácí – původně holub skalní, vrabec domácí, kuna skalní, liška, mýval). Specifickými ploškami v městské krajině jsou smetiště, neupravené plochy na nových sídlištích, opuštěná pole na okraji města. Tento typ krajiny vykazuje na Zemi nejdramatičtější růst, dochází k tzv. megapolizaci (spojování více měst ve velké městské aglomerace megapolis). Jsou to velmi nestabilní systémy zcela závislé na dodatečné energii z okolí (potraviny, suroviny, voda, energie atd.).

Braniš, Martin a kol.: Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

* Krajina městská je tvořená zástavbou a volnými prostranstvími města, protiklad přírodní krajiny, typ kulturní krajiny.

Pásková, Martina - Zelenka, Josef. Výkladový slovník cestovního ruchu. Praha: MMR, 2002.

Krajina sídla 2022

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Část zemského povrchu v zastavěném území sídla; v této části krajiny převládají stavebně technické prvky nad prvky přírodními (dříve intravilán). *Stavební slovník, 2022 [cit. 6. 4. 2022]. Dostupné z URL: < <http://stavebnikomunita.cz/page/stavebni-slovník-k> >.*

Krajinář 2023

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Krajinářství představuje obor zabývající se tvorbou, ochranou a péčí o krajinu. Autorizovaná osoba v oboru má titul krajinářský architekt. *Asociace pro urbanismus a územní plánování 2023*

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Odborně vyškolený pracovník zabývající se, zpravidla ve volné krajině, zakládáním, ochranou a správou objektů zeleně a péčí o ně. (ČSN 83 9001. Sadovnictví a krajinářství. Základní odborné termíny a definice.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Krajinářská architektura 2021

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Obor „Krajinářská architektura“ navrhuje koncepce utváření území zadaných ve volné krajině či v sídlech. Návrh koncepce vychází a opírá se zejména o způsob řešení složek živé a neživé přírody v daném prostoru. V těžišti zájmu tvorby je vytváření kvalitního a esteticky hodnotného prostředí pro lidská společenství.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2021.

Krajinná ekologie

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Odvětví ekologie, které využívá základních ekologických poznatků o tocích energie, látek a informace (genetické informace) ve společenstvech a ekosystémech k charakterizování, analýze a hodnocení krajiny. Krajina je považována za vyšší celek (systém) než ekosystém. Definuje pojem krajiny, a zavádí pro její studium tři hlavní stavební jednotky: krajinnou matici (matrix) plošku (patch) a liniové útvary - koridory (corridors).

Braniš, Martin a kol.: Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Odvětví ekologie, které využívá základních ekologických poznatků o tocích energie, látek a informace ve společenstvech a ekosystémech k charakterizování, analýze a hodnocení krajiny. Krajina je považována za vyšší celek než ekosystém. Krajinná ekologie definuje pojem krajiny a zavádí pro její studium tři hlavní stavební jednotky: krajinnou matici, plošku a liniové útvary - koridory.

Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Krajinná matrice 2017

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Krajinná matrice je plošně převládající, nejvíce zastoupený a prostorově nejpropojenější typ krajinné složky, který hraje dominantní roli ve fungování krajiny (v zemědělské krajině to jsou pole, v lesní krajině lesy).

Vlivem (sub)urbanizace se může zcela změnit krajinná matrice tak, že tam, kde byla dříve zemědělská krajina, jsou dnes průmyslové komplexy apod. *Slovník suburbanizace, [cit. 14. 2. 2017]. Dostupné z URL: < http://www.suburbanizace.cz/slovnícek/kraj_typ.htm >.*

Krajinná matrice je základní dominující tvářost krajiny odpovídající výsledným působením krajinotvorných činitelů.

Výkladový slovník environmentálních výrazů, [cit. 14. 2. 2017]. Dostupné z URL: < <http://www.enviweb.cz/eslovník> >.

Krajinná politika 2017

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Krajinná politika znamená vyjádření všeobecných zásad, strategií a pokynů orientací kompetentními veřejnými orgány, které umožňuje přijetí specifických opatření, zaměřených na ochranu, správu a plánování krajiny.

Evropská úmluva o krajině. Florencie: Rada Evropy, 2000, článek 1 bod b. Změna: 12/2017 Sb.m.s.

* Krajinná politika znamená vyjádření všeobecných zásad, strategií a orientací kompetentními veřejnými orgány, které umožňuje přijetí specifických opatření, zaměřených na ochranu, správu a plánování krajiny.

Evropská úmluva o krajině. Florencie: Rada Evropy, 2000, článek 1 bod b.

Krajinná složka 2017

Anglický překlad

Landscape Component

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Základní a relativně stejnorodá (homogenní) krajinná (ekologická) jednotka. Může být přírodní (jezero) nebo umělá (nádrž).

Braniš, Martin a kol.: Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Krajinná složka představuje základní dynamický a materiálový systém, který vytváří prvotní krajinnou strukturu krajiny, která je podkladem pro druhotnou strukturu.

RUŽIČKA, M. Krajinnoekologické plánovanie - landep I. (systémový prístup v krajinnej ekológii). Bratislava: Združenie BIOSFÉRA, 2000, 110 s. ISBN 80-968030-2-6.

Krajinný celek 2017

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Krajinný celek je část krajiny na úrovni oblasti krajinného rázu, která se od ostatních částí odlišuje specifickými rysy charakteristik krajinného rázu.

Metodika posouzení vlivu navrhované stavby, činnosti nebo změny využití území na krajinný ráz, I. Vorel, R. Bukáček, P. Matějka, M. Culek, P. Sklenička, Listopad 2003.

Krajinný celek je část krajiny na úrovni oblasti krajinného rázu, která se od ostatních částí odlišuje specifickými rysy charakteristik krajinného rázu.

Metodika posouzení vlivu navrhované stavby, činnosti, nebo změny využití území na krajinný ráz, ve smyslu § 12 zákona č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, I. Vorel, R. Bukáček, P. Matějka, M. Culek, P. Sklenička, listopad 2003.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Část zemského povrchu, která se vyznačuje strukturou vztahů a působením krajinných prvků, případně krajinných faktorů (půdní obal, vodstvo), krajinnou strukturou, krajinnou historií a krajinným obrazem, čímž se odlišuje od jiných částí zemského povrchu, jež ji obklopují. (Zásady a pravidla územního plánování. Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1979.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Část zemského povrchu, které se vyznačuje strukturou vztahů a působením krajinných prvků, případně krajinných faktorů (půdní obal, vodstvo, rostlinný kryt), krajinnou strukturou (velikost, forma, barva, látkové složení), krajinnou historií (vývoj k současné struktuře a současnému obrazu) a krajinným obrazem (opticky vnímatelný obraz krajinné struktury), čímž se odlišuje od jiných částí zemského povrchu, které ji obklopují. (Synonyma: krajinný segment, krajinný výsek, krajinný prostor).

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Krajinný okrsek 2019

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Krajinný okrsek, jako pojem územního plánování, zahrnuje relativně homogenní část krajiny, která se od sousedních krajinných okrsků odlišuje převážujícím způsobem využití území, přírodními a dalšími charakteristikami krajiny. Krajinný okrsek představuje účelovou územní jednotku, pomocí které se vyjadřuje koncepce uspořádání krajiny na úrovni obce s rozšířenou působností. Cílovou kvalitou koncepce uspořádání krajiny představuje její udržitelný rozvoj na úrovni ORP.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2018.

Krajinový ráz 2017

Anglický překlad

Landscape Character

Definice dle jiných právních předpisů

(1) Krajinový ráz, kterým je zejména přírodní, kulturní a historická charakteristika určitého místa či oblasti, je chráněn před činností snižující jeho estetickou a přírodní hodnotu. Zásahy do krajinového rázu, zejména umísťování a povolování staveb, mohou být prováděny pouze s ohledem na zachování významných krajinových prvků, zvláště chráněných území, kulturních dominant krajiny, harmonického měřítka a vztahy v krajině.

(2) K umísťování a povolování staveb, jakož i jiných činnostem, které by mohly snížit nebo změnit krajinový ráz, je nezbytný souhlas orgánu ochrany přírody. Podrobnosti ochrany krajinového rázu může stanovit ministerstvo životního prostředí obecně závazným právním předpisem.

(3) K ochraně krajinového rázu s významnými soustředěnými estetickými a přírodními hodnotami, který není zvláště chráněn podle části třetí tohoto zákona, může orgán ochrany přírody zřídit obecně závazným právním předpisem přírodní park a stanovit omezení takového využití území, které by znamenalo zničení, poškození nebo rušení stavu tohoto území.

(4) Krajinový ráz se neposuzuje v zastavěném území a v zastavitelných plochách, pro které je územním plánem nebo regulačním plánem stanoveno plošné a prostorové uspořádání a podmínky ochrany krajinového rázu dohodnuté s orgánem ochrany přírody.

Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, § 12 odst. 1-4.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Je zejména přírodní, kulturní a historická charakteristika určitého místa či oblasti. Pro tyto vlastnosti bývá zákonem chráněn před činností, snižující jeho estetickou a přírodní hodnotu. Zásahy do krajinového rázu, zejména umísťování a povolování staveb mohou být prováděny pouze s ohledem na zachování významných krajinových prvků, zvláště chráněných území, kulturních dominant krajiny, harmonického měřítka a vztahy v krajině.

Braniš, Martin a kol.: Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Přírodní, kulturní a historická charakteristika určitého místa či oblasti. Je chráněn před činností snižující jeho estetickou a přírodní hodnotu. Zásahy do krajinového rázu, zejména umísťování a povolování staveb, mohou být prováděny pouze s ohledem na zachování významných krajinových prvků, zvláště chráněných území, kulturních dominant krajiny, harmonického měřítka a vztahů v krajině.

Pásková, Martina - Zelenka, Josef. Výkladový slovník cestovního ruchu. Praha: MMR, 2002.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Přírodní, kulturní a historická charakteristika určitého místa nebo oblasti. (ČSN 83 9001. Sadovnictví a krajinářství. Základní odborné termíny a definice) Oberstein, Ivo, Cach, Jan: *Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.*

Krajinový typ 2017

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Při hodnocení role člověka v dynamice krajiny lze rozlišit 5 krajinových typů. Přírodní krajinu, obhospodařovanou krajinu, obdělávanou krajinu, příměstskou krajinu, městskou krajinu.

Braniš, Martin a kol.: Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Krajinový typ je vnitřně homogenní opakovatelná krajinová jednotka.

Slovník suburbanizace, [cit. 14. 2. 2017]. Dostupné z URL: < http://www.suburbanizace.cz/slovnicek/kraj_typ.htm >.

Krajnice 2017

Definice dle jiných právních předpisů

Krajnice je část povrchu pozemní komunikace ležící mezi okrajem přilehlého jízdního pruhu a hranou koruny pozemní komunikace, skládá se zpravidla ze zpevněné a nezpevněné části.

Zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. v).

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Část koruny silniční komunikace mezi dopravním pásem a hranou koruny. Skládá se zpravidla ze zpevněné a nezpevněné části; do šířky zpevněné části krajnice se funkčně (nikoliv stavebně) započítává i šířka přilehlého vodícího proužku.
Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

Krajské hygienické stanice

Definice dle jiných právních předpisů

Zřizují se krajské hygienické stanice, jejichž správní obvody a sídla stanoví příloha č. 2 k tomuto zákonu. Krajské hygienické stanice mají územní pracoviště v místech stanovených v příloze č. 3 k tomuto zákonu. Krajské hygienické stanice jsou správními úřady. Krajská hygienická stanice, která působí ve správním obvodu hlavního města Prahy, se označuje jako Hygienická stanice hlavního města Prahy. V čele krajské hygienické stanice je ředitel. Jmenování a odvolání ředitele krajské hygienické stanice se řídí služebním zákonem.

Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, § 82 odst. 1.

Krematorium

Definice dle jiných právních předpisů

Zřízení krematoria

(1) Krematorium lze zřídit jen na základě územního rozhodnutí 14) a následného stavebního povolení; dotčenými orgány jsou vždy také krajská hygienická stanice a orgán ochrany ovzduší.

(2) Ochranné pásmo okolo krematoria se zřizuje v šíři nejméně 100 m. Stavební úřad může v tomto ochranném pásmu zakázat nebo omezit provádění staveb, jejich změny a činnosti, které by byly ohrožovány provozem krematoria nebo by mohly ohrozit jeho provoz.

(3) Vlastník pozemku v ochranném pásmu má nárok na náhradu za prokázané omezení užívání pozemku. Náklady spojené s technickými úpravami v ochranném pásmu a náhrady za prokázané omezení užívání pozemku v ochranném pásmu nesou společně zřizovatel a provozovatel krematoria.

Zákon č. 256/2001 Sb., o pohřbnictví a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, § 12.

Kritická úroveň

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Kritická úroveň je taková koncentrace znečišťujících látek, nad kterou se podle současného stupně poznání projevuje přímý účinek na receptory, jakou jsou člověk, rostliny, ekosystémy a materiály.

Viz nařízení vlády č. 351/2002 Sb., kterým se stanoví závazné emisní stropy pro některé látky znečišťující ovzduší...

Tichá Tereza a kol.: Slovník pojmů užívaných v právu životního prostředí. 1. vydání. Praha: ABF – nakladatelství ARCH, 2004.

Kritická zátěž

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Kritická zátěž je kvantitativní odhad expozice jedné nebo více znečišťujícím látkám, pod kterou lze na základě současného stupně poznání vyloučit významné negativní dopady na citlivé složky životního prostředí.

Viz nařízení vlády č. 351/2002 Sb., kterým se stanoví závazné emisní stropy pro některé látky znečišťující ovzduší...

Tichá Tereza a kol.: Slovník pojmů užívaných v právu životního prostředí. 1. vydání. Praha: ABF – nakladatelství ARCH, 2004.

Krytí

Definice dle norem

Nejmenší vzdálenost horního povrchu komunikace nebo upraveného terénu od povrchu vedení.

ČSN 73 6005 Prostorová úprava vedení technického vybavení. Praha: Vydavatelství Úřadu pro normalizaci a měření, 1973.

Křížení 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Křížení je místo, v němž se pozemní komunikace v půdorysném průmětu protínají, aniž jsou vzájemně (fyzicky) propojeny, nebo místo, v němž se pozemní komunikace v půdorysném průmětu protíná s drážní komunikací, popř. s jinými zařízeními nebo vedeními (např. vodoteč).

Projekt CZ.1.07/2.3.00/09.0150, VŠB-Technická univerzita Ostrava 2011 [cit. 6. 3. 2018].

* Místa, v němž se pozemní komunikace v půdorysném průmětu protínají, aniž jsou vzájemně propojeny, nebo místo, v němž se pozemní komunikace v půdorysném průmětu protíná s drážní komunikací, případně s jinými zařízeními nebo vedeními.

Mimoúrovňové křížení

Křížení, při němž se kříží pozemní, případně i drážní komunikace vedené v různých výškových úrovních. Podle vzájemné výškové polohy komunikací se rozeznávají:

- nadjezd,
- podjezd,
- nadchod,
- podchod.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

Křižovatka 2018

Definice dle jiných právních předpisů

w) křižovatka je místo, v němž se pozemní komunikace protínají nebo spojují; za křižovatku se nepovažuje výústění polní nebo lesní cesty nebo jiné účelové pozemní komunikace na jinou pozemní komunikaci,

x) hranice křižovatky je místo vyznačené vodorovnou dopravní značkou "Příčná čára souvislá", "Příčná čára souvislá se symbolem Deje přednost v jízdě!" nebo "Příčná čára souvislá s nápisem STOP"; kde taková dopravní značka není, tvoří hranici křižovatky kolmice k ose vozovky v místě, kde pro křižovatku začíná zakřivení okraje vozovky,

y) křižovatka s řízeným provozem je křižovatka, na které je provoz řízen světelnými, případně i doprovodnými akustickými signály nebo příslušníkem policie ve stejnokroji (dále jen "policista"), příslušníkem Vojenské policie ve stejnokroji (dále jen "vojenský policista") nebo usměřován strážníkem obecní policie,

z) průběžný pruh je jízdní pruh probíhající v původním směru (bez odbočení) křižovatkou nebo v místě, kde se mění počet jízdních pruhů.

Zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. w, x, y.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Křižovatka je místo, v němž se pozemní komunikace v půdorysném průmětu protínají nebo stýkají a alespoň dvě z nich jsou vzájemně propojeny. Za křižovatku se nepovažuje připojení lesních a polních cest, sjezdy k nemovitostem a připojení obslužných dopravních zařízení (např. čerpací stanice pohonných hmot).

Projekt CZ.1.07/2.3.00/09.0150, VŠB-Technická univerzita Ostrava 2011 [cit. 5. 3. 2018].

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Místo, v němž se pozemní komunikace v půdorysném průmětu protínají (křižovatka průsečná) nebo stýkají (křižovatka styková) a alespoň dvě z nich jsou vzájemně dopravně propojeny (křižovatky úrovňové a mimoúrovňové, kolmé a šikmé, podle míry oddělení jízdních pruhů prosté, usměřené a rozvinuté). Křižovatkou není: úrovňové připojení lesní nebo polní cesty, účelové komunikace, která není veřejně přístupná, zastávky osobní linkové dopravy, čerpací stanice pohonných hmot, motelu, motorestu, parkoviště, odpočívky, sousední nemovitosti. (Zásady a pravidla územního plánování. Názvosloví. Brno: VÚVA, 1979. Vyhláška 104/1997 Sb., kterou se provádí zákon o pozemních komunikacích.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Místo, v němž se pozemní komunikace v půdorysném průmětu protínají nebo stýkají a alespoň dvě z nich jsou vzájemně propojeny.

Mimoúrovňová křižovatka

Křižovatka, na níž jsou vzájemně dopravně propojeny pozemní komunikace křížící se v různých výškových úrovních.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

Kultura 2017

Anglický překlad

Culture

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Bytostně lidská reflexe vlastního bytí a jeho interakce s okolním světem, jeho antropogenními a přírodními aspekty v kontextu světového vývoje i lidské historie. V užším významu označení uměleckých výtvorů a jejich dědictví.

Pásková, Martina - Zelenka, Josef. Výkladový slovník cestovního ruchu. Praha: MMR, 2002.

Kultura národní 2020

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Národní kultura je systém zkušeností, naučených vzorců chování a hodnot, sdílených obyvateli stejné národnosti.
Pásková, Martina - Zelenka, Josef. Výkladový slovník cestovního ruchu. Praha: MMR, 2002.

Kultura stavební

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Proces a výsledek vývoje prostředí vytvářeného lidskou činností v oblasti architektury a stavebnictví. Zahnuje plánování, navrhování a přípravu staveb, jejich zasazení do urbanistického kontextu, jejich realizaci, případnou rekonstrukci i jejich užívání včetně údržby. Je součástí obecné kultury, tedy hodnot, které jednotlivci i celá společenství zastávají, sdílejí, respektují, rozvíjejí, chrání a prosazují.

Stavební kultura zahrnuje architekturu, stavební inženýrství, urbanismus, územní a regionální plánování, krajinnou architekturu, zahradní architekturu, památkovou péči a v neposlední řadě tvorbu veřejného prostoru zastavěného území od jeho celkové koncepce až po výtvarný detail. Kromě užitek, uměleckých a pocitových, má stavební kultura řadu atributů sociálních.

Kvalita stavební kultury je přímo úměrná odpovědnosti, se kterou přistupujeme k ochraně hodnot, jako jsou kulturní památky, urbanisticky hodnotné soubory a architektonicky cenné stavby, veřejná prostranství nebo nezastavěné území – volná krajina. Její hodnota je většinou nejvíce ovlivněna nikoliv tím nejkvalitnějším (výjimečnými díly architektonickými, technickými, krajinářskými apod.), ale spíše opomíjenou nebo zanedbávanou částí celku, která však může ve výsledku tvořit velkou část prostředí vytvářeného výstavbou.

Politika architektury a stavební kultury České republiky. Praha: MMR, 2015.

Kultura zemědělská

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Soubor pozemků, které se vyznačují stejnorodým zemědělským využitím po delší řadu let nebo trvale slouží stejnorodému výrobnímu určení. (Zásady a pravidla územního plánování. Názvosloví. Brno: VÚVA, 1979.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Soubor pozemků, které se vyznačují stejnorodým zemědělským využitím po delší řadu let nebo které trvale slouží stejnorodému výrobnímu určení. "Kultura" má v zemědělské praxi různý význam :

1. porost plodin (hlavně v zahradnictví a především v květinářství),

2. trvalý způsob využití půdy určitou rostlinou nebo skupinou rostlin (vinice, chmelnice, louky). Omá půda je kultura určená více plodinám, jež spojuje potřeba orby a kultivace.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

Kultura zemědělská jiná

Definice dle jiných právních předpisů

Druh zemědělské kultury

Pro účely tohoto zákona se rozumí jinou kulturou zemědělsky obhospodařovaná půda s kulturou neuvedenou v písmenech a) - j), (omá půda, travní porost, vinice, chmelnice, ovocný sad, školka, zelinářská zahrada, zalesněná půda, rybník, porost rychle rostoucích dřevin).

Zákon č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů, § 3i písm. k.

Kulturní dědictví 2023

Anglický překlad

Cultural Heritage

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Všeobecně uznávané hodnoty přírody, krajiny, sídelní struktury, sídel, jejich prostranství a prostředí, hodnoty jednotlivých staveb a výtvarných prvků, místních tradic a zvyklostí a to především z hlediska historického, estetického, etnologického a antropologického.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2023.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Stavby a skupiny staveb všeobecné hodnoty, umělecká díla, prostranství (místa) hodnotná z historického, estetického, etnologického a antropologického pohledu (definice UNESCO).

Pásková, Martina - Zelenka, Josef. *Výkladový slovník cestovního ruchu*. Praha: MMR, 2002.

Kulturní hodnoty území 2024

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

Územní plánování chrání a rozvíjí přírodní, kulturní a civilizační hodnoty území, včetně urbanistického, architektonického a archeologického dědictví
Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 38, odst. 4.

Charakter území se určuje zejména podle funkčního využití, struktury a typu zástavby, uspořádání veřejných prostranství, dalších prvků prostorového uspořádání a urbanistických, architektonických, estetických, kulturních a přírodních hodnot území, včetně jejich vzájemných vztahů a vazeb, a to především vymezením v územně plánovací dokumentaci.

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 41.

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

Územní plánování ve veřejném zájmu chrání a rozvíjí přírodní, kulturní a civilizační hodnoty území, včetně urbanistického, architektonického a archeologického dědictví.

Přitom chrání krajinu jako podstatnou složku prostředí života obyvatel a základ jejich totožnosti.

S ohledem na to určuje podmínky pro hospodárné využívání zastavěného území a zajišťuje ochranu nezastavěného území a nezastavitelných pozemků. Zastavitelné plochy se vymezují s ohledem na potenciál rozvoje území a míru využití zastavěného území.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 18 odst. 4.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Jde o takové nesporné hmotné i duchovní kvality, které byly v daném území vytvořeny kulturní činností člověka.

Ústav územního rozvoje. Bmo, 2002.

Definice dle stavebního zákona č. 50/1976 Sb. a jeho prováděcích vyhlášek (zrušeny k 31.12.2006)

* Územní plánování vytváří předpoklady k zabezpečení trvalého souladu všech přírodních, civilizačních a kulturních hodnot v území, zejména se zřetelem na péči o životní prostředí a ochranu jeho hlavních složek - půdy, vody a ovzduší.

Zákon č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 1 odst. 2. (Zrušen)

Kulturní památka

Anglický překlad

Cultural Monument

Definice dle jiných právních předpisů

(1) Za kulturní památky podle tohoto zákona prohlašuje ministerstvo kultury České republiky (dále jen "ministerstvo kultury") nemovité a movité věci, popřípadě jejich soubory,

a) které jsou významnými doklady historického vývoje, životního způsobu a prostředí společnosti od nejstarších dob do současnosti, jako projev tvůrčích schopností a práce člověka z nejrůznějších oborů lidské činnosti, pro jejich hodnoty revoluční, historické, umělecké, vědecké a technické, b) které mají přímý vztah k významným osobnostem a historickým událostem.

Zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, § 2.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Za kulturní památky prohlašuje Ministerstvo kultury movité nebo nemovité věci, popřípadě soubory věcí, které jsou

- významným dokladem historického vývoje, životního způsobu a prostředí společnosti,
- mají přímý vztah k významným osobnostem a historickým událostem.

Věci, prohlášené za kulturní památku, jsou zapisovány do Ústředního seznamu kulturních památek ČR.

Viz Národní kulturní památka, Ochrana památek, Památková rezervace, Památková zóna

Česko-rakousko-slovenská příručka územní plánovací terminologie. Hannover: Akademie für Raumforschung und Landesplanung, 2000. (Českou část zpracoval ÚUR Bmo.)

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Kulturní statek, který je dokladem historického vývoje společnosti, jejího umění, techniky, vědy a jiných oborů lidské práce a života, nebo dochované historické prostředí sídelních celků a architektonických souborů. Též věc, která má vztah k významným osobám a událostem dějin a kultury. Památkou je také soubor kulturních statků a věcí, z nichž některé samy o sobě nemusí být památkami. (Zásady a pravidla územního plánování. Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1979. Zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči ve znění pozdějších předpisů, § 2.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Kulturní plodina 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Kulturní plodina je rostlina resp. plodina dávající člověku ať už přímo, či nepřímo nějaký užitek. Používá se velmi často jako potrava nebo jako krmivo. *Vítejte na zemi, CENIA, slovník [cit. 22. 10. 2018].*

Kulturní potenciál sídla 2019

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Známé i neznámé zdroje kultury sídla. Kulturní potenciál místa je určen mnoha faktory jako např. existujícím kulturním dědictvím, kulturními aktivitami provozovanými v místě, stupněm kulturní vzdělanosti obyvatelstva a ochotou kulturu vytvářet či konzumovat. Dále se na něm podílí množství a charakter prostor, kam lze za kulturou jít, či kde je možné ji vytvářet.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2018.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Soubor podmínek určujících kulturní význam sídelního útvaru a formujících kulturní výraz jeho prostředí, zejména po stránce historické (památkový fond a tradice), umělecké (architektura) a přírodní (zeleň, krajina).

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Kultura národní 2020

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Národní kultura je systém zkušeností, naučených vzorců chování a hodnot, sdílených obyvateli stejné národnosti.

Pásková, Martina - Zelenka, Josef. Výkladový slovník cestovního ruchu. Praha: MMR, 2002.

Kurtina 2017

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Kurtina je hradba mezi dvěma flankovacími věžemi, baštami, rondely nebo bastiony.

Hradní architektura – vybrané pojmy, 2017 [cit. 15. 5. 2017]. Dostupné z URL: < <http://www.hrady-zrceniny.cz/pojmy.htm> >.

Kvalifikace ve výstavbě

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Kvalifikace ve výstavbě zahrnuje vedle základních odborných kvalifikačních požadavků také zvláštní způsobilost k některým činnostem ve výstavbě, která vyplývá z ustanovení stavebního zákona a některých předpisů navazujících. Vedle podmínek oprávnění k provádění staveb fyzickými nebo právnickými osobami, stanoví stavební zákon také vybrané činnosti ve výstavbě, které mohou vykonávat pouze fyzické osoby, jež získaly oprávnění k výkonu této činnosti, podle zvláštního předpisu. Stanoví také, že právnické osoby mohou vykonávat vybrané činnosti ve výstavbě, jen pokud zabezpečí jejich výkon oprávněnými fyzickými osobami. Zvláštními předpisy se v této souvislosti rozumí zákon č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a

o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků ve výstavbě (pro autorizované osoby) a zákon č. 200/1994 Sb., o zeměměřičství a o změně a doplnění některých zákonů souvisejících s jeho zavedením. Základní kvalifikační nároky stanoví přímo stavební zákon také pro fyzické osoby vykonávající odborný dozor (viz také odborná způsobilost ve výstavbě).

Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: *Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.*

Kvalifikační požadavky (pro územně plánovací činnost) 2024

Anglický překlad

Qualification Requirements

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

- (1) Krajské stavební úřady a obecní stavební úřady vykonávají činnost na úseku stavebního řádu prostřednictvím úředníků⁶⁾ splňujících kvalifikační požadavky pro výkon činnosti na úseku stavebního řádu.
- (2) Kvalifikační požadavky pro výkon činnosti na úseku stavebního řádu splňuje fyzická osoba, která
- a) má osvědčení zvláštní odborné způsobilosti pro správní činnost stavební řád a vylastnění podle jiného právního předpisu⁷⁾, nebo osvědčení o úspěšném vykonání úřednické zkoušky pro obor státní služby, jehož součástí je stavební řád,
- b) splňuje kvalifikační požadavky vzdělání podle tohoto zákona a
- c) splňuje kvalifikační požadavky praxe podle tohoto zákona.
- (3) Ustanovení jiného právního předpisu o vydávání osvědčení o uznání rovnocennosti vzdělání⁸⁾ se pro podmínky podle odstavce 2 nepoužije.
- (4) Kvalifikační požadavky vzdělání a praxe podle odstavce 2 písm. b) a c) splňuje
- a) autorizovaný architekt, kterému byla udělena autorizace pro obor architektura nebo bez specifikace oboru podle autorizačního zákona,
- b) autorizovaný inženýr nebo autorizovaný technik, kterému byla udělena autorizace pro obor pozemní stavby, dopravní stavby, stavby vodního hospodářství a krajinného inženýrství, mosty a inženýrské konstrukce, statika a dynamika staveb nebo městské inženýrství,
- c) fyzická osoba, která má vysokoškolské vzdělání ve studijním programu náležejícím do oblasti vzdělávání architektura, stavebnictví nebo právo,
- d) fyzická osoba, která má vyšší odborné vzdělání v oboru stavebnictví a 1 rok praxe při výkonu činnosti na úseku stavebního řádu ve veřejné správě, nebo
- e) fyzická osoba, která má střední vzdělání s maturitní zkouškou v oboru stavebnictví a 1 rok praxe při výkonu činnosti na úseku stavebního řádu ve veřejné správě.
- (5) Úředník nesplňující kvalifikační požadavky může vykonávat činnost stavebního úřadu na úseku stavebního řádu, pokud je zajištěno, že bude do doby splnění uvedených požadavků vykonávat tuto činnost pod odborným vedením úředníka splňujícího kvalifikační požadavky pro výkon činnosti na úseku stavebního řádu, nejvýše však po dobu 3 let.
- Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 30a.*

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

Kvalifikační podmínky pro územně plánovací činnost

- (1) Krajský úřad a úřad územního plánování vykonává územně plánovací činnost úředníky splňujícími kvalifikační podmínky pro výkon územně plánovací činnosti. Pořizovatelem je obecní úřad, který v souladu s tímto zákonem a zvláštními právními předpisy vykonává územně plánovací činnost úředníkem splňujícím kvalifikační podmínky pro výkon územně plánovací činnosti nebo zajišťuje tuto činnost na základě smlouvy s fyzickou osobou anebo právnickou osobou, jejíž pracovníci splňují kvalifikační podmínky pro výkon územně plánovací činnosti kladené na úředníky obecních úřadů. Kvalifikační požadavky pro výkon územně plánovací činnosti splňuje úředník nebo fyzická osoba, která má osvědčení zvláštní odborné způsobilosti podle zvláštního právního předpisu a splňuje kvalifikační podmínky vzdělání a praxe podle tohoto zákona.
- (2) Kvalifikační požadavky vzdělání a praxe splňuje autorizovaný architekt, kterému byla udělena autorizace pro obor územní plánování nebo bez specifikace oboru podle zvláštního právního předpisu.
- (3) Kvalifikační požadavky vzdělání a praxe splňuje dále fyzická osoba, která má
- a) vysokoškolské vzdělání uznané pro autorizaci v oboru územní plánování a nejméně 3 roky praxe při výkonu územně plánovací činnosti ve veřejné správě (dále jen „odpovídající praxe“), nebo
- b) vysokoškolské vzdělání příbuzného oboru, uznaného pro autorizaci v oboru územní plánování nebo vysokoškolské vzdělání se stavebním zaměřením a nejméně 3 roky odpovídající praxe.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 24.

Kvalifikovaná osoba 2023

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Osoba, která má potřebné vzdělání a základní zkušenosti v příslušném oboru svého působení.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2023.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Kvalifikovaná osoba je podle stavebního zákona osoba, která má odborné vysokoškolské nebo středoškolské vzdělání stavebního nebo architektonického směru a alespoň 3 roky praxe v oboru (viz také odborná způsobilost ve výstavbě, odborný dozor a vybrané činnosti ve výstavbě).

Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: *Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.*

Kvalita ovzduší 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Imisní situace; hodnocení znečištění ovzduší vzhledem k imisním limitům.

Vítejte na zemi, CENIA, slovník [cit. 22. 10. 2018].

Květnaté louky 2022

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Plochy, na nichž extenzivní využívání (zpravidla pro zemědělskou malovýrobu) přetrvávalo až do současnosti a umožnilo vývoj travnato-bylinných společenstev, která nesou znaky sukcesního klimaxu. Další existence vzácných a ekologicky stabilních ekosystémů je však vázána na řadu lidských vlivů (kosení, sklizeň sena, pastva, atd.). V travním porostu vysoký podíl dvouděložných bylin, nízký podíl kulturních druhů trav. Typickým znakem krajinného rázu jsou solitérní dřeviny.

Typologie ploch zeleně: Mendelova univerzita Brno [cit. 3. 2. 2022]. Dostupné z URL: < http://user.mendelu.cz/xkucera0/soubory/fcni_typy.htm >.

Kvótní výběr 2016

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

U kvótního výběru výběrový soubor svou charakteristikou odpovídá základnímu souboru. Důležité je znát statistické rozdělení tzv. kvótních znaků základního souboru (př. pohlaví, věk, dosažené vzdělání, rodinný stav...), podle něhož lze sestavit model výběrového souboru.

Slovníček pojmů, Sociopress.cz, 2016 [cit. 12. 5. 2016].

Kyselý déšť 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Déšť s nízkou hodnotou pH (menší než 4). Kyselost je dána přítomností oxidů síry v ovzduší, kde za přítomnosti molekul vody vznikají příslušné kyseliny. Kyselé deště mají negativní vliv na vegetaci, vodní živočichy (okyseluje vodu) i na stavby vytvořené člověkem (ničí omítky budov, historické budovy atd.).

Vítejte na zemi, CENIA, slovník [cit. 22. 10. 2018].

Land-use, využití půdy 2016

Anglický překlad

Land use, land utilization.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Land use je označení pro všechny lidské aktivity na zemském povrchu a pro způsob, kterým člověk zemský povrch svou činností přetváří. Existují dvě rozdílné koncepce land use.

Kritériem první koncepce je funkční využití půdy za účelem naplňování lidských potřeb (zemědělská, rekreační, obytná funkce), zatímco kritériem druhé koncepce je forma zemského pokryvu (zástavba, lesy, pole).

Pásková, Martina - Zelenka, Josef. Výkladový slovník cestovního ruchu. Praha: MMR, 2002.

Lanová dráha pozemní

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely této vyhlášky pro dráhu lanovou se rozumí pozemní lanovou dráhou dráha lanová, u níž vodícím a nosným prvkem vozidel je kolej, případně jiná konstrukce a tažným prvkem je lano.

Vyhláška č. 177/1995 Sb., kterou se vydává stavební a technický řád drah, ve znění pozdějších předpisů, § 1 odst. 4 písm. b.

Lanová dráha visutá

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely této vyhlášky pro dráhu lanovou se rozumí visutou lanovou dráhou dráha lanová se směrově vymezeným pohybem vozidel pomocí jednoho nebo více lan, která mají funkci nosného a tažného prvku.

Vyhláška č. 177/1995 Sb., kterou se vydává stavební a technický řád drah, ve znění pozdějších předpisů, § 1 odst. 4. písm. a.

Latrán 2017

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Latrán je opevněné podhradí osídlené podél boční cesty (např. Příběnice, Dívčí Kámen).

Hradní architektura – vybrané pojmy, 2017 [cit. 15. 5. 2017]. Dostupné z URL: < <http://www.hrady-zrceniny.cz/pojmy.htm> >.

Lázeňské místo

Definice dle jiných právních předpisů

Lázeňským místem se rozumí území nebo část území obce nebo více obcí, v němž se nacházejí přírodní léčebné lázně, stanovené za lázeňské místo podle tohoto zákona.

Zákon č. 164/2001 Sb., o přírodních léčivých zdrojích, zdrojích přírodních minerálních vod, přírodních léčebných lázních a lázeňských místech a o změně některých souvisejících zákonů (lázeňský zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 4.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Dobře vybavené sídlo, jehož přední funkce je preventivně léčebná, doléčovací nebo rehabilitační, druhořadou funkcí je rekreace a cestovní ruch, přičemž vedlejší funkce nesmí narušovat zdravotní poslání lázní. Má vhodné komunikační napojení a může být též východiskem cestovního ruchu.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

Lázně klimatické 2020

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

climatic health resort

Lázně klimatické je místo s léčivým klimatem, v němž je zákl. léčebnou metodou klimatická léčba neboli klimatoterapie, kde jsou pro tuto metodu odpovídající léčebná zařízení, je zajištěna odb. lékařská péče a jemuž byl ministerstvem zdravotnictví udělen lázeňský statut. Na klimatické lázně se kladou vyšší požadavky z ekologického hlediska než na přírodní léčebné lázně minerální.

Meteorologický slovník, 2020 [cit. 21. 10. 2020]. Dostupné z URL: < <http://slovník.cmes.cz/vyklad/cs/> >.

Legislativa

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Legislativa je zákonodárství, zákonodárná moc, legislativní proces je zákonodárný proces, příslušný zákonodárným orgánům. Nesprávně se pojem legislativa používá pro právní řád.

Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Zákonodárství, zákonodárný proces, tvorbu zákonů. (Slovník pojmů ve výstavbě. ČKAIT a Sdružení dodavatelů investičních celků. Praha, 1999.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Les

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se rozumí lesem lesní porosty s jejich prostředím a pozemky určené k plnění funkcí lesa.
Zákon č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. a.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Přirozený nebo uměle založený porost rostlin, v němž převládají stromy vytvářející při zastoupení dalších rostlin, typických pro dané stanoviště, souvislé, zpravidla patrovité porosty. (ČSN 83 9001. Sadovnictví a krajinářství. Základní odborné termíny a definice.)
Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Les s budovou 2018

Definice dle jiných právních předpisů

Lesní pozemek, na kterém je budova, ale pozemek není odňat plnění funkcí lesa.
Vyhláška č. 357/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální vyhláška), ve znění pozdějších předpisů, příloha 2. Způsob využití pozemku.

Lesní hospodářský celek

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

V lesnické nomenklatuře je trvalá nejvyšší hospodářsko-úpravnická jednotka, pro kterou se zpracovává lesní hospodářský plán.
Braniš, Martin a kol.: Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Soubor lesních pozemků a jiných pozemků, pro který se zpracovává jeden plán.
Viz vyhláška č. 84/1996 Sb., o lesním hospodářském plánování.
Tichá Tereza a kol.: Slovník pojmů užívaných v právu životního prostředí. 1. vydání. Praha: ABF – nakladatelství ARCH, 2004.

Lesní hospodářský plán

Definice dle jiných právních předpisů

(1) Lesní hospodářské plány (dále jen "plány") jsou nástrojem vlastníka lesa a zpracovávají se zpravidla na deset let.
(2) Plány obsahují ustanovení závazná a doporučující. Závaznými ustanoveními plánu jsou maximální celková výše těžeb a minimální podíl melioračních a zpevňujících dřevin při obnově porostů. Vlastník lesa má právo na částečnou úhradu zvýšených nákladů na výsadbu minimálního podílu melioračních a zpevňujících dřevin vůči státu. Pravidla podpory výsadby těchto dřevin upraví ministerstvo právním předpisem. Pro státní lesy a lesy ve vlastnictví obcí je závazným ustanovením též minimální plošný rozsah výchovných zásahů v porostech do 40 let věku.
Zákon č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 24 odst. 1, 2.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Je nástrojem hospodaření vlastníka lesa a zpravidla se zpracovává na 10 let. Závaznými ustanoveními plánu jsou maximální celková výše těžeb a minimální podíl melioračních a zpevňujících dřevin při obnově porostů. Pro státní lesy a lesy v majetku obcí je závazným ustanovením též minimální plošný rozsah výchovných zásahů v porostech. Jeden plán může být zpracován pro lesy o výměře nejvýše dvacet tisíc ha.
Braniš, Martin a kol.: Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Lesní klimaxová společenstva 2022

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Základní plochy, které vykazují přírodě blízkou druhovou skladbu a jsou na nich zřejmé znaky přirozené obnovy porostů v tzv. malém obnovním cyklu.
Typologie ploch zeleně: Mendelova univerzita Brno [cit. 4. 2. 2022]. Dostupné z URL: < http://user.mendelu.cz/xkucera0/soubory/fcni_typy.htm >.

Lesní vegetační stupeň 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Vegetační stupeň s determinantní dřevinou složkou stromového vzrůstu.
Vítejte na zemi, CENIA, slovník [cit. 22. 10. 2018].

Lesnická typologie

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Je systém třídění lesní plochy podle stejných podmínek pro růst stromů, jejich produkci a obnovu lesa. Pojetí podrobnosti odlišení samostatných lesních ploch souvisí s existencí různých typologických škol např. členění porostů na základě floristického složení, biocenologická typologie Zlatníkova. V současné době lesníci dospěli k termínu hospodářské soubory, pod kterým rozumíme porosty se shodným funkčním zaměřením, srovnatelnými přírodními podmínkami a porostními poměry a diferencovaným způsobem hospodaření. Tím bylo do značné míry sjednoceno pojetí geobiocenologické (často příliš podrobné) a praktické (často hrubé). Pro hospodářské lesy se v současné době užívá dělení na 25 souborů.

Braniš, Martin a kol.: *Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie*. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Lesopark 2022

Definice dle jiných právních předpisů

Lesopark: dřívější název pro les příměstský.

ČSN 83 9001 (839001) *Sadovnictví a krajinářství - Terminologie - Základní odborné termíny a definice*.

Lesy – kategorie

Definice dle jiných právních předpisů

Lesy se člení podle převažujících funkcí do tří kategorií, a to na lesy ochranné, lesy zvláštního určení a lesy hospodářské.

Zákon č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 6.

Lesy hospodářské

Definice dle jiných právních předpisů

Lesy hospodářské jsou lesy, které nejsou zařazeny v kategorii lesů ochranných nebo lesů zvláštního určení.

Zákon č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 9.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Lesy, u kterých převažují produkční funkce lesa nad neprodukčními a které nejsou zařazené do kategorie lesů zvláštního určení a lesů ochranných, vymezených lesním zákonem.

Braniš, Martin a kol.: *Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie*. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

* Lesy, jejichž hlavní funkcí je produkce kvalitní dřevní hmoty při současném zajišťování ostatních funkcí lesa.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

Lesy jiné než hospodářské

Definice dle jiných právních předpisů

Pozemek zařazený do kategorie lesy ochranné a lesy zvláštního určení podle § 7 a 8 zákona č. 289/1995 Sb.

Výhláška č. 357/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální vyhláška), ve znění pozdějších předpisů.

Lesy lázeňské 2022

Definice dle jiných právních předpisů

Les lázeňský: les zvláštního určení, upravený pro potřeby lázeňské léčby.

ČSN 83 9001 (839001) *Sadovnictví a krajinářství - Terminologie - Základní odborné termíny a definice*.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Les lázeňský - jedna ze subkategorií lesů zvláštního určení, pro kterou jsou formulovány specifické způsoby hospodaření. Jsou to lesy v blízkém okolí významných lázní, kterým vytvářejí příznivé mikroklimatické podmínky, poskytují ochranu léčivým pramenům a slouží i k určitým pohybovým aktivitám pacientů, tvořícím vhodný doplněk lázeňské léčby. V současné době jsou jako lázeňské vyhlášeny pouze lesy v okolí Karlových Varů a Mariánských Lázní. Do budoucna se počítá s vyhlášením dalších lázeňských lesů.

Mendelova univerzita Brno, Pěstování lesa, kategorie lesů, [cit. 17. 5. 2018]. Dostupné z URL: <
http://ldf.mendelu.cz/uzpl/pestovani_v_heslech/vychodiska/trideni/trid_kat_lesu.html >.

* Lesy zvláštního účelu, jejichž funkcí je udržovat a zlepšovat vsakové poměry vod v okolí přírodních léčivých zdrojů, udržovat dobrý stav ovzduší a zlepšovat esteticky a výtavně prostředí lázeňského města.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Lesy ochranné

Definice dle jiných právních předpisů

(1) Do kategorie lesů ochranných se zařazují

a) lesy na mimořádně nepříznivých stanovištích (sutě, kamenná moře, prudké svahy, strže, nestabilizované náplavy a písky, rašeliniště, odvaly a výsypky apod.),

b) vysokohorské lesy pod hranicí stromové vegetace chránící níže položené lesy a lesy na exponovaných hřebenech,

c) lesy v klečovém lesním vegetačním stupni.

(2) O zařazení lesů do kategorie lesů ochranných rozhoduje orgán státní správy lesů na návrh vlastníka lesa nebo z vlastního podnětu.

Zákon č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 7.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Jedna ze tří kategorií lesů (spolu s lesy hospodářskými a lesy zvláštního určení) členěných podle jejich funkce lesním zákonem. Do této kategorie patří lesy na mimořádně nepříznivých stanovištích, např. na sutích, výsypkách a prudkých svazích, vysokohorské lesy pod hranicí stromové vegetace, která chrání níže položené lesy, lesy na exponovaných hřebenech a lesy v klečovém lesním vegetačním stupni. Jejich vytěžení znamená významnou újmu pro dané stanoviště.

Braniš, Martin a kol.: Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Lesy, jejichž funkční zaměření vyplývá z daných přírodních podmínek. Patří k nim:

a) lesy na mimořádně nepříznivých stanovištích, jako jsou sutě, strže, hřebeny a stráně se souvisle vystupující matečnou hominou, nepevněné štěrkové nánosy a hluboká rašeliniště,

b) vysokohorské lesy pod horní hranicí stromové vegetace, které plní funkci ochrany níže položených lesů, lesy na exponovaných horských hřebenech pod silným klimatickým vlivem a lesy pro snižování vzniku lavín,

c) lesy v pásu kosodřeviny,

d) lesy potřebné k zajištění ochrany půdy.

V těchto lesích se musí hospodařit tak, aby se především zlepšovala jejich ochranná funkce.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Lesy parkové 2022

Definice dle jiných právních předpisů

Les parkový: podkategorie lesu zvláštního určení, který svým uspořádáním je na hranici mezi parkem a lesem, zachovává si ještě vlastnosti lesa.

ČSN 83 9001 (839001) Sadovnictví a krajinnářství - Terminologie - Základní odborné termíny a definice.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Les parkový je jedna ze subkategorií lesů zvláštního určení, která podle své převládající funkce patří do skupiny lesů rekreačních. Je to nejintenzivněji účelově obhospodařovaný les, který - jak název napovídá - svým charakterem zaujímá postavení na rozhraní mezi lesem a parkem. Zachovává si však ještě vlastnosti lesa (na rozdíl od lesního parku). Parkový les je zpravidla částí lesa příměstského, která bezprostředně navazuje na intravilán města, popř. je přímo v intravilánu. Jako parkový les však mohou být obhospodařovány i části lesů, které nemají charakter lesa příměstského (např. lesní části ve významných rekreačních a lázeňských střediscích, popř. v okolí velkých zámků a pod.). Parkový les je charakterizován především zvýšeným podílem plochy bezlesí (lesní loučky pro slunění a hry, procházkové cesty, průseky pro výhled do krajiny), bohatým rekreačním vybavením a zpravidla i sníženým zakmeněním.

Mendelova univerzita Brno, Pěstování lesa, kategorie lesů, [cit. 17. 5. 2018]. Dostupné z URL: <
http://ldf.mendelu.cz/uzpl/pestovani_v_heslech/vychodiska/trideni/trid_kat_lesu.html >.

* Upravený krajinný úsek, který je tvořen navzájem sladěnými přírodními a rekreačními prvky, jež mají kromě kulturní, estetické a jiné funkce zejména speciální funkci rekreační. Je druhem lesa zvláštního určení, v němž porostní úpravy jsou usměrňovány vzhledem k potřebám rekreace obyvatel sídelních aglomerací a sídelních útvarů a v němž porostní prvky mohou být upraveny a doplněny rekreačními prvky.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Lesy pod vlivem imisí

Definice dle jiných právních předpisů

(1) Lesy pod vlivem imisí se zařazují do čtyř pásem ohrožení. Pásma ohrožení stanoví ministerstvo právním předpisem.

(2) Na lesy hospodářské pod vlivem imisí, zařazené do dvou nejvyšších pásem ohrožení, se vztahuje osvobození od daně z nemovitostí stejně jako na lesy uvedené v § 7 a 8.

Zákon č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 10 odst. 1, 2.

Lesy příměstské 2022

Definice dle jiných právních předpisů

Les příměstský: les zvláštního určení se zvýšenou rekreační funkcí.

ČSN 83 9001 (839001) Sadovnictví a krajinářství - Terminologie - Základní odborné termíny a definice.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Les příměstský je les v bezprostřední blízkosti města či sídelní aglomerace. Termín příměstský nevyjadřuje žádnou funkci lesa ani funkční kategorii, a může být proto chápán pouze jako charakteristika vyjadřující polohu lesa v krajině. Jeho funkční poslání může být různé - může převládat funkce rekreační, ale často také funkce bioklimatická (zmiňování rychlosti větru či teplotních extrémů, zvyšování vzdušné vlhkosti apod.) nebo hygienická (zadržování prachu, mikroorganismů, hluku, regenerace a ionizace vzduchu atd.).

Mendelova univerzita Brno, Pěstování lesa, kategorie lesů, [cit. 17. 5. 2018]. Dostupné z URL: <

http://ldf.mendelu.cz/uzpl/pestovani_v_heslech/vychodiska/trideni/trid_kat_lesu.html >.

Lesy rekreační 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Les rekreační je les zvláštního určení, který slouží soustředěné rekreaci občanů v blízkosti větších měst (pro každodenní rekreaci) nebo v rekreačních oblastech (pro víkendovou či dlouhodobou rekreaci). Charakteristickými znaky rekreačního lesa jsou určité porostní úpravy (volba dřevin, struktura porostů, zvýšení mytního věku, estetická úprava porostů), omezení některých hospodářských činností (těžká mechanizace, aplikace pesticidů, hnojení) a rekreační vybavení (parkoviště, sportoviště, procházkové cesty, přístřešky, stolky, lavičky atd.). Velikost rekreačního lesa a jeho vybavenost se řídí očekávaným počtem návštěvníků.

Mendelova univerzita Brno, Pěstování lesa, kategorie lesů, [cit. 17. 5. 2018]. Dostupné z URL: <

http://ldf.mendelu.cz/uzpl/pestovani_v_heslech/vychodiska/trideni/trid_kat_lesu.html >.

Lesy zvláštního určení

Definice dle jiných právních předpisů

(1) Lesy zvláštního určení jsou lesy, které nejsou lesy ochrannými a nacházejí se

- a) v pásmech hygienické ochrany vodních zdrojů I. stupně,
- b) v ochranných pásmech zdrojů přírodních léčivých a stolních minerálních vod,
- c) na území národních parků a národních přírodních rezervací.

(2) Do kategorie lesů zvláštního určení lze dále zařadit lesy, u kterých veřejný zájem na zlepšení a ochraně životního prostředí nebo jiný oprávněný zájem na plnění mimoprodukčních funkcí lesa je nadřazen funkcím produkčním. Jde o lesy

- a) v prvních zónách chráněných krajinných oblastí a lesy v přírodních rezervacích a přírodních památkách,
- b) lázeňské,
- c) příměstské a další lesy se zvýšenou rekreační funkcí,
- d) sloužící lesnickému výzkumu a lesnické výuce,
- e) se zvýšenou funkcí půdoochrannou, vodochrannou, klimatickou nebo krajinnou,
- f) potřebné pro zachování biologické různorodosti,
- g) v uznaných oborách a v samostatných bažantnicích,
- h) v nichž jiný důležitý veřejný zájem vyžaduje odlišný způsob hospodaření.

(3) O zařazení lesů do kategorie lesů zvláštního určení podle odstavce 2 rozhoduje orgán státní správy lesů na návrh vlastníka lesa nebo z vlastního podnětu.

Zákon č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 8.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Jedna ze tří kategorií lesů (spolu s lesy hospodářskými a ochrannými) vymezených lesním zákonem podle jejich funkce. Do této kategorie patří lesy v pásmech hygienické ochrany vodních zdrojů I. stupně a zdrojů přírodních léčivých a stolních minerálních vod, lesy na území NP a NPR a lesy, u kterých je mimoprodukční funkce lesa nadřazena produkční (lesy 1. zónách CHKO, lesy v přírodních rezervacích a v přírodních památkách, lázeňské lesy, příměstské lesy a lesy v oblastech, kde plní rekreační funkci, lesy sloužící lesnickému výzkumu a výuce, lesy se zvýšenou půdoochrannou a vodochrannou funkcí, nebo lesy s krajinnou funkcí, lesy nutné k zachování biologické různorodosti, lesy v oborách a uznaných bažantnicích).

Braniš, Martin a kol.: Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

* Lesy se zvláštním posláním, které vyplývá ze specifických, důležitých společenských potřeb, jimiž se řídí i způsob obhospodařování. Zpravidla k nim patří:

- a) lesy v ochranných pásmech vodních zdrojů, pokud jde o pásma I. stupně,
- b) lesy v ochranných pásmech přírodních léčivých zdrojů a zdrojů přírodních minerálních vod stolních, dále lesy lázeňské a lesy v okolí zařízení léčebné preventivní péče,
- c) lesy v uznaných oborách a samostatných bažantnicích,
- d) určené lesní porosty národních parků a chráněných krajinných oblastí a ostatní území chráněná podle předpisů o státní ochraně přírody, vyžadující odlišný způsob hospodaření,
- e) lesy postižované exhalacemi tak, že vyžadují odlišný způsob obhospodařování,
- f) lesy určené pro lesnický výzkum,
- g) lesy, v nichž důležité potřeby společnosti vyžadují odlišný způsob hospodaření.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Letecká stavba 2017

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Stavbami sloužícími k zajištění letového provozu mimo prostor letiště se rozumí stavby pro radiolokační, radionavigační, telekomunikační a radiokomunikační služby, leteckou meteorologickou a leteckou informační službu, pro službu pátrání a záchrany a denní, světelná a rádiová návěstidla. *Ministerstvo pro místní rozvoj. Standard sledovaných jevů pro územně analytické podklady obcí. [online]. Praha. 2016. [cit. 2017-03-07].*

Letecké pozemní zařízení 2017

Definice dle jiných právních předpisů

Leteckým pozemním zařízením se rozumí technické zařízení, které je umístěné na zemi a slouží k zajištění leteckého provozu. *Zákon č. 49/1997 Sb., o civilním letectví, ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 5.*

Letiště

Definice dle jiných právních předpisů

Letištěm je územně vymezená a vhodným způsobem upravená plocha včetně souboru leteckých staveb a zařízení letiště, trvale určená ke vzletům a přistávání letadel a k pohybům letadel s tím souvisejícím.

Zákon č. 49/1997 Sb., o civilním letectví, ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 7.

Letiště mezinárodní 2017

Definice dle jiných právních předpisů

Letiště se rozdělují podle vybavení, provozních podmínek a základního určení na letiště vnitrostátní a mezinárodní.

Letiště mezinárodní jsou celní letiště určená a vybavená k uskutečňování jak vnitrostátních a vnitřních letů, tak i letů, při nichž je překročena vnější hranice podle jiného právního předpisu.

Zákon č. 49/1997 Sb., o civilním letectví, ve znění pozdějších předpisů, § 24 odst. 1 písm. a) bod 2.

Letiště vnitrostátní 2017

Definice dle jiných právních předpisů

Letiště se rozdělují podle vybavení, provozních podmínek a základního určení na letiště vnitrostátní a mezinárodní.

Letiště vnitrostátní jsou letiště určená a vybavená k uskutečňování vnitrostátních letů, při nichž není překročena státní hranice České republiky, a letů, při nichž není překročena vnější hranice (dále jen „vnitřní lety“).

Zákon č. 49/1997 Sb., o civilním letectví, ve znění pozdějších předpisů, § 24 odst. 1 písm. a) bod 1.

Letištní pozemek 2017

Definice dle jiných právních předpisů

Letištním pozemkem je jakýkoli pozemek, na němž se nachází letiště, nebo jeho část.

Zákon č. 49/1997 Sb., o civilním letectví, ve znění pozdějších předpisů, § 2 bod 8.

Limit

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Krajní mez, stanovená nejmenší nebo největší hranice.
Internet 2006. ABZ slovník cizích slov.

Maximálně přípustné množství látek nebo jiné kvantifikovatelné formy vlivu lidské činnosti na životní prostředí.
Limity zpravidla tvoří standardy, které vyjadřují různé druhy požadavků na zachování určitého stavu životního prostředí.
Tichá Tereza a kol.: Slovník pojmů užívaných v právu životního prostředí. 1. vydání. Praha: ABF – nakladatelství ARCH, 2004.

Limitující parametry ÚSES

Definice dle jiných právních předpisů

Limitující parametry ÚSES jsou dohodnuté mezní plošné či délkové hodnoty jednotlivých částí ÚSES, u kterých bylo zjištěno, že jsou-li ještě nevhodnější, pak daný ekologicky významný segment krajiny již svou funkci rozhodně nemůže plnit. Limitující parametry jsou proto vyjádřením nesporných prostorově funkčních potřeb skladebných částí ÚSES a rozhodují o jejich potenciální funkční způsobilosti.
Metodická pomůcka ZP26/2012 pro vyjasnění kompetencí v problematice územních systémů ekologické stability.

Limity (v územním plánování) 2021

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Limity jsou existující omezení, které je nutné v území respektovat.
Asociace pro urbanismus a územní plánování, ČR 2020.

Limity využití území 2024

Anglický překlad

Land Use Limits

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

V tomto zákoně se rozumí limitem využití území omezení změn v území z důvodu ochrany veřejných zájmů, vyplývající z právních předpisů, nebo stanovené na základě jiných právních předpisů, nebo vyplývající z vlastností území,
Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 12, písm. r).

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

Limity využití území se zde rozumí omezení změn v území z důvodu ochrany veřejných zájmů, vyplývajících z právních předpisů nebo stanovených na základě zvláštních právních předpisů nebo vyplývajících z vlastností území.
Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 26 odst. 1.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Tento pojem je definován v ustanovení stavebního zákona č. 50/1976 Sb., v § 139a "Pojmy územního plánování" odst. 1 "Limity využití územní omezují, vylučují, případně podmiňují umístění staveb, využití území a opatření v území.". V územně plánovací činnosti je možné rozlišit:

- vstupní limity využití území

Jedná se o limity, které vyplývají z právních předpisů a platných správních rozhodnutí a které jsou vyznačovány ve "výkresu limitů využití území", zpracovávaném na základě § 10 "Průzkumy a rozborů", odst. 3, vyhlášky č. 135/2001 Sb. Tento výkres je povinnou součástí zadání všech druhů územně plánovací dokumentace (vyhláška, příl. č. 1 I. písmo o, II. písmo o, III. písmo n).

- výstupní limity využití území

Stanovení těchto limitů je zákonem uloženo ve všech druzích územně plánovací dokumentace. Jsou dohodnutým kompromisem o možnosti naplňovat cíle a úkoly územního plánování a zabezpečit při tom požadavky, vznášené v průběhu požívání územně plánovací dokumentace ve stanoviscích dotčených orgánů státní správy. Takto stanovené limity se stávají obecně závaznými schválením územně plánovací dokumentace.

Tunka, Martin: Obsah územně plánovací dokumentace. 1. vydání. Praha: ABF, a.s., nakladatelství ARCH, edice STAVEBNÍ PRÁVO, 2003.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

* Limity využití území omezují, vylučují, případně podmiňují využití a uspořádání území. Vyplývají z právních předpisů, správních rozhodnutí a schválené územně plánovací dokumentace.
Ústav územního rozvoje. Brno, 2002.

Definice dle stavebního zákona č. 50/1976 Sb. a jeho prováděcích vyhlášek (zrušeny k 31.12.2006)

* Limity využití území omezují, vylučují, případně podmiňují umístování staveb, využití území a opatření v území.
Zákon č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 139a, odst. 1. (Zrušen).

Linie

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Linie je posloupnost úseček, pro jejichž oba koncové body platí, že každý takový bod je počátkem právě jediné jiné navazující úsečky a že existují právě dva koncové body úseček volné, tj. takové, že nenavazují na jinou úsečku – tyto body se nazývají počáteční resp. koncové body linie. Linie se používá pro popis takového reálného objektu, který lze v mapě zobrazit čárovou kresbou.

Standard ISVS pro strukturu a výměnný formát digitální územně plánovací dokumentace: Územní plán obce. Návrh CAGI.

Lipská charta 2023

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Lipskou chartu o udržitelných evropských městech přijali ministři členských států EU zodpovědní za rozvoj měst a územní a regionální rozvoj na neformální konferenci v Lipsku dne 24. května 2007. Dokument definuje společné zásady politiky rozvoje měst zahrnující hospodářský, sociální a environmentální rozměr.

Dokument byl vypracovaný za široké a transparentní účasti evropských zainteresovaných subjektů. Ministři členských států odpovědní za městský rozvoj, vědomi si úkolů a možností různých historicky, hospodářsky, sociálně a environmentálně odlišných prostředí evropských měst, se dohodli na společných principech a strategiích politiky urbánního rozvoje. Ministři se hlásí k tomu, že budou podporovat rozvoj integrovaných strategií městského rozvoje a tomu odpovídajících způsobů řízení pro jejich implementaci a za tím účelem vytvoří veškeré nezbytné rámce na národní úrovni.

Databáze strategií - portál strategických dokumentů v ČR. https://www.dataplan.info/img_upload/7bdb1584e3b8a53d337518d988763f8d/lipska-charta-o-udrizitelnych-evropskych-mestech.pdf

Lisabonská strategie 2017

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Šlo o cíl Evropské unie stát se v roce 2010 nejdynamičtější a nejkonkurenceschopnější ekonomikou na světě, založenou na znalostech, schopnou dosáhnout udržitelného hospodářského růstu s větším počtem lepších pracovních míst. Základním principem strategie je sociální soudržnost a ohled k životnímu prostředí. Za velmi důležitý je považován požadavek, aby tento cíl naplnila EU jako celek. K naplnění tohoto cíle přispívá také politika hospodářské a sociální soudržnosti EU. Lisabonskou strategií nahrazuje Evropa 2020, která představuje hlavní hospodářskou reformní agendu Evropské unie s výhledem do roku 2020.

Evropské investiční a strukturální fondy, slovník pojmů, Ministerstvo pro místní rozvoj, 2016 [cit. 6. 1. 2017]. Dostupné z URL: < <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Informace-a-dokumenty/slovník-pojmu> >.

List vlastnictví

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

List vlastnictví je součástí katastru nemovitostí, do které se zapisuje veškerý nemovitý majetek právnických a fyzických osob. List vlastnictví je založen vždy pro právnickou nebo fyzickou osobu, nebo pro fyzické osoby, které jsou spoluvlastníky pozemku a budov, případně bytu. List vlastnictví obsahuje jméno vlastníka, rodné číslo, čísla parcel, čísla smluv, kterými pozemky a budovy vlastník nabyt. Dále břemena a další omezení vlastnictví, např. zástavní práva u bankovních ústavů.

Matějka, Vladimír, Mokry, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Lodžie 2019

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Lodžie (z it loggia – sloupová chodba, loubí) je zastropený prostor v budově otevřený navenek do exteriéru a oddělený jen sloupy, arkádami, kolonádou nebo zábradlím. Na rozdíl od balkonu nevystupuje ven z obvodové zdi. V tomto smyslu je malá lodžie běžná v současných obytných domech, včetně panelových.

Wikipedie, 2019 [cit. 21. 10. 2019]. Dostupné z URL: < <https://cs.wikipedia.org/wiki/Lod%C5%BEie> >.

Logická věta

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Logická věta dělí soubor na ucelené bloky obsahující vždy data jen jedné datové struktury (geoprůvku).

Standard ISVS pro strukturu a výměnný formát digitální územně plánovací dokumentace: Územní plán obce. Návrh CAGI.

Logický význam prvku

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Logický význam prvku je nezaměnitelná informace o reálném objektu a její slovní popis lze jednoznačně získat z tabulky dle Přílohy A. Zajišťuje jednotnost interpretace věcného obsahu prvku při jeho možném různém způsobu grafické interpretace. Ve výměnném formátu ÚPD je kódován.

Standard ISVS pro strukturu a výměnný formát digitální územně plánovací dokumentace: Územní plán obce. Návrh CAGI.

Logistika

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Logistika je integrální ovládání veškerého materiálového toku od dodavatelů přes podnik k odběratelům jako celku, včetně příslušného informačního toku. Posláním logistiky je zabezpečit přítomnost správného množství správných materiálů ve správném čase na správném místě spolu se správnými informacemi, za podmínek přijatelných nákladů. Logistika zahrnuje vnitropodnikovou i vnější dopravu, manipulaci s materiálem, meziprodukty a hmotnými produkty, včetně skladování, přepravy, balení a distribuce. Logistika je jedním z prostředků efektivního řešení vnitřních souvislostí projektu i vnějších souvislostí projektu.

Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Lokalita archeologická

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Kulturně-historicky významné území s výraznou koncentrací archeologických památek. Projevuje se modelací terénu, nálezy a naleziště, zbytky stavebních konstrukcí a cest, pohřebišť, kultovních míst a sídel, případně doložitelnými vazbami mezi nimi. (Hendrych, Jan: Tvorba krajiny a zahrad III. V tisku - nakl. ČVUT.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Návosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Lokalita evropsky významná 2024

Anglický překlad

European Special Areas of Conservation - SAC

Definice dle jiných právních předpisů

(1) Pro účely tohoto zákona se vymezují některé základní pojmy takto

q) evropsky významná lokalita je lokalita vyžadující zvláštní územní ochranu a splňující podmínky podle § 45a odst. 1, která

1. byla zařazena do seznamu lokalit nacházejících se na území České republiky vybraných na základě kritérií stanovených právními předpisy Evropských společenství a vyžadujících územní ochranu (dále jen "národní seznam"), a to až do doby jejího zařazení do seznamu lokalit významných pro Evropská společenství (dále jen "evropský seznam"),

2. splňuje podmínky pro zařazení do národního seznamu, ale nebyla tam zařazena, a vyskytuje se na ní prioritní typ přírodního stanoviště nebo prioritní druh, a o jejímž zařazení do evropského seznamu se s Evropskou komisí (dále jen "Komise") jedná, a to až do doby, kdy se o zařazení nebo nezařazení lokality dohodne Česká republika s Komisí nebo do rozhodnutí Rady Evropské unie (dále jen "sporná lokalita"), nebo

3. byla zařazena do evropského seznamu.

Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, § 3.

Lokalita rekreační 2017

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Rekreační lokalita je část území, které umožňuje dlouhodobý či krátkodobý pobyt za účelem odpočinku či provádění rekreačních aktivit.
Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2017.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Místo v rekreačním prostoru, případně mimo něj, které je vhodné k umístění určitého zařízení rekreace a cestovního ruchu. Její funkční jednotkou je základna rekreace jako nejnižší skladebný prvek.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

Lom 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Lom je místo pro těžbu užitkového nerostu nebo hominy, které se dobývají povrchovým způsobem z ložisek uložených na povrchu nebo pod povrchem země. Dělí se podle druhu dobývaného nerostu (uhelné, rudné), ostatních užitkových nerostů a stavebního kamene, podle toho, zda leží pod nebo nad úrovní zemského povrchu (povrchový, stěnový, jámový).

Vítejte na zemi, CENIA, slovník [cit. 22. 10. 2018].

Louka

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Louka je bylinný porost složený převážně z trav s větším nebo menším zastoupením jiných bylin, s vysokou produkcí zelené hmoty, zpravidla zemědělsky využívaný. (ČSN 83 9001. Sadovnictví a krajinářství. Základní odborné termíny a definice.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Ložisko nerostů

Definice dle jiných právních předpisů

Ložiskem nerostů je přírodní nahromadění nerostů, jakož i základka v hlubinném dole, opuštěný odval, výsypka nebo odkaliště, které vznikly hornickou činností a obsahují nerosty.

Zákon č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Luneta 2017

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Luneta je klenební výseč, vzniklá pronikem valené klenby s klenbou další, o větší výšce a rozponu.

Hradní architektura – vybrané pojmy, 2017 [cit. 15. 5. 2017]. Dostupné z URL: < <http://www.hrady-zrceniny.cz/pojmy.htm> >.

Malá čistírna 2024

Definice dle prováděcích vyhlášek k zákonu č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu

Žumpy a malé čistírny

* (1) Žumpy se budují pouze tam, kde splaškové odpadní vody nelze odvádět do kanalizace nebo kde vyčištěné odpadní vody v malé čistírně odpadních vod do ekvivalentu 500 obyvatel (dále jen „malá čistírna“) není možné vypouštět do vodního toku nebo do vod podzemních.

(2) Žumpa nebo malá čistírna musí být umístěna a řešena tak, aby bylo umožněno výhledové připojení stavby na kanalizaci ukončenou čistírnou odpadních vod. Po připojení stavby na kanalizaci ukončenou čistírnou odpadních vod musí být u žumpy nebo malé čistírny zajištěno ukončení jejich užívání.

(3) Žumpa nebo malá čistírna se umísťují tak, aby k nim byl umožněn přístup nebo příjezd pro vybírání jejich obsahu.

Vyhláška č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území, ve znění pozdějších předpisů, § 24.

* Malá čistírna je čistírna odpadních vod do 500 ekvivalentních obyvatel.

Vyhláška č. 137/1998 Sb., o obecných technických požadavcích na výstavbu, ve znění pozdějších předpisů, § 3, písm. k. (Zrušena).

Malá vodní nádrž 2021

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se rozumí malou vodní nádrží vodní nádrž se sypanou hrází, jejíž objem po hladinu ovladatelného prostoru není větší než 2 000 000 m³ a jejíž největší hloubka nepřesahuje 9 m.

Zákon č. 99/2004 Sb., o rybníkářství, výkonu rybářského práva, rybářské stráží, ochraně mořských rybolovných zdrojů a o změně některých zákonů (zákon o rybářství), § 2 písm. n).

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Malá vodní nádrž je vodní nádrž se sypanou hrází, jejíž objem po hladinu ovladatelného prostoru není větší než 2 000 000 m³ a jejíž největší hloubka nepřesahuje 9 m.

Viz zákon č. 99/2004 Sb., o rybníkářství...

Tichá Tereza a kol.: Slovník pojmů užívaných v právu životního prostředí. 1. vydání. Praha: ABF – nakladatelství ARCH, 2004.

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely této vyhlášky se rozumí malou vodní nádrží uměle vytvořená nádrž s objemem do 2 milionů m³ po hladinu ovladatelného prostoru, s největší hloubkou 9 m, měřeno na pevné dno a stoletým průtokem v profilu hráze do 60 m³/s nebo u nádrží s umělým přívodem vody nesmí přesáhnout součet stoletého průtoku z vlastní vodní nádrže a kapacity přivaděče.

Vyhláška č. 3/2008 Sb., o provedení některých ustanovení zákona č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, (oceňovací vyhláška), § 2 písm. i. (Zrušena)

Maloodběr 2019

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Jedná se o kategorii spotřeby energie, do níž jsou zahrnuti všichni odběratelé na základě stanovených podmínek. V případě odběru plynu se jedná o splnění podmínky ročního odběru do 630 mWh, u elektřiny jsou do této kategorie zahrnuti odběratelé připojení na síť nízkého napětí do 1 kV.

Internet, 2019 [cit. 4. 10. 2019]. Dostupné z URL: < <https://www.usetreno.cz/slovník-pojmu/maloodber/> >.

Malý podnik 2016

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Malý podnik je podnik, který zaměstnává méně než 50 zaměstnanců a má roční obrát nebo bilanční sumu roční rozvahy nepřesahující 10 milionů eur.

Koncepce státní politiky cestovního ruchu v České republice na období 2014 – 2020, [online]. MMR Praha 2013, 91 s. [cit. 2016-09-15].

Mansarda 2022

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Podkrovní místnost, v jejíž horní části jsou jedna nebo dvě zdi zešikmené. Slovo mansarda pochází ze spojení mansardová střecha, které poprvé popsal a použil francouzský architekt Jules Mansard.

Stavební slovník, 2022 [cit. 7. 4. 2022]. Dostupné z URL: < <http://stavebnikomunita.cz/page/stavebni-slovník-m> >.

Mapa

Anglický překlad

Map

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Zmenšený, generalizovaný, konvenční obraz Země, kosmu, kosmických těles a jejich částí převedený do roviny pomocí matematicky definovaných vztahů (kartografických zobrazení) ukazující prostřednictvím metod kartografického znázorňování polohu, stav a vztahy přírodních, sociálně-ekonomických a technických objektů a jevů. (Terminologický slovník geodézie, kartografie, katastra. ÚGKK Slovenskej republiky a Český úřad zeměměřičský a katastrální. Bratislava, 1998)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Návosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Mapa digitální

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Mapa digitální je mapa zaznamenaná ve znakově číslíkové tvaru. Její obsah je možno pomocí výpočetní a zobrazovací techniky zobrazit a jinak účelově využít; záznam se pořizuje obvykle převzetím údajů jiných vektorových informačních systémů (např. DKM), nebo digitalizací analogové mapy, a je uložen na vhodných paměťových médiích počítače.

Standard ISVS pro strukturu a výměnný formát digitální územně plánovací dokumentace: Územní plán obce. Návrh CAGI.

Mapa katastrální 2016

Definice dle jiných právních předpisů

§ 3

Katastrální mapa je státním mapovým dílem velkého měřítka.

(2) Obsahem katastrální mapy je polohopis a popis, které se do ní vyznačují v souladu s předpisy.

§ 4 Forma katastrální mapy

(1) Katastrální mapa má digitální formu. Katastrální mapa vzniklá podle dřívějších právních předpisů může být do obnovy operátu vedena na plastové fólii.

(2) Katastrální mapa v digitální formě se vede počítačovými prostředky v S-JTSK ve vztáhném měřítku 1 : 1 000.

(3) Katastrální mapa může mít pro ucelené části katastrálního území různou formu.

Vyhláška č. 357/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální vyhláška), ve znění pozdějších předpisů, § 3 a 4.

Katastrální mapou se zde rozumí polohopisná mapa velkého měřítka s popisem, která zobrazuje všechny pozemky, které jsou předmětem katastru, katastrální území a další prvky polohopisu; pozemky se v katastrální mapě zobrazují průmětem svých hranic do zobrazovací roviny, označují se parcelními čísly a značkami druhů pozemků.

Zákon č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. i).

* Katastrální mapa je závazným státním mapovým dílem velkého měřítka, obsahuje body bodového pole, polohopis a popis a má tyto formy:

a) digitální katastrální mapa (dále jen "digitální mapa") s geometrickým a polohovým určením v S-JTSK a s přesností podrobného měření podle bodu 12.6 nebo 12.14 přílohy a kódem charakteristiky kvality podrobných bodů 3 nebo 4, nebo obsahující digitalizované podrobné body z map podle písmene b) charakterizované kódem kvality 6 nebo 7. Může obsahovat také digitalizované podrobné body charakterizované kódem kvality 8, pokud je nebylo možno s ohledem na provedený způsob obnovy katastrálního operátu určit přesnějším způsobem,

b) katastrální mapa grafická (dále jen "grafická mapa") s přesností a v zobrazovací soustavě stanovenými v době jejího vzniku,

c) katastrální mapa obnovená digitalizací mapy podle písmene b) dále jen "digitalizovaná mapa", charakterizovaná přesností souřadnic podrobných bodů nižší, než je přesnost stanovená v písmenu a) s převládajícím kódem charakteristiky kvality podrobných bodů 5 nebo 8.

Vyhláška č. 190/1996 Sb., kterou se provádí zákon č. 265/1992 Sb., o zápisech vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem, ve znění zákona č. 210/1993 Sb. a zákona č. 90/1996 Sb., a zákon České národní rady č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), ve znění zákona č. 89/1996 Sb. (Zrušena)

* Katastrální mapou se zde rozumí polohopisná mapa velkého měřítka s popisem, která zobrazuje všechny nemovitosti a katastrální území, které jsou předmětem katastru. Pozemky se v katastrální mapě zobrazují průmětem svých hranic do zobrazovací roviny, označují se parcelními čísly a značkami druhů pozemků; stavby se zobrazují průmětem svého vnějšího obvodu.

Zákon č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 27. písm. i). (Zrušen)

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Katastrální mapa je polohopisná mapa velkého měřítka (do 1:5000 včetně) s popisem, která zobrazuje všechny nemovitosti a katastrální území, které jsou předmětem katastru nemovitostí. Pozemky se v katastrální mapě zobrazují průmětem svých hranic do zobrazovací roviny, označují se parcelními čísly a značkami druhů pozemků; budovy se zobrazují průnikem nebo průmětem svého vnějšího obvodu. Digitální katastrální mapa má svůj obsah zaznamenan číselně a je možno jej prostřednictvím výpočetní a zobrazovací techniky znázornit nebo jinak účelově využít. Katastrální mapy jsou státním mapovým dílem.

Česko-rakousko-slovenská příručka územně plánovací terminologie. Hannover: Akademie für Raumforschung und Landesplanung, 2000. (Českou část zpracoval ÚÚR Brno.)

Mapa mentální 2016

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Mentální mapy jsou osobitá mentální reprezentace prostředí, ve kterém lidé žijí nebo jej navštěvují. Identifikuje výrazná a nevýrazná místa a základní charakteristiky ovlivňující srozumitelnost městského prostředí. Zakladatelem je K.Lynch - Obraz města (mentální mapa Bostonu – identifikace pomocí pěti prvků: cesty, okraje, oblasti, uzly a významné prvky).

Slovník pojmů [on-line]. Katedra urbanismu a ÚP, Fakulta stavební ČVUT: Praha, 2016 [cit. 29. 8. 2016]. Dostupné z URL: <

http://www.uzemi.eu/vystupy/slovník-pojmu.html?char=_ >.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Mentální mapy jsou prostorové představy, které lidé mají o hmotném prostředí a které především ovlivňují jejich chování v prostoru. (Todt L., Hexner, M.,

Novak, J.: Urbanistická kompozice. Skripta FA ČVUT. Praha: 1985.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Mapa tematická 2017

Anglický překlad

Thematic map

Definice dle jiných právních předpisů

Tematická mapa je mapa, na níž je kvalitativně či kvantitativně zvýrazněno zvolené téma, zatímco jiný obsah, zejména topografický, je s přihlédnutím k účelu a měřítku do určité míry potlačen. Pozn. Přesněji speciálně tematická mapa.

ISO4/2001 - terminologický výkladový slovník pojmů z oblasti geoinformací - výklad k terminologii.

Mapa topografická 2017

Anglický překlad

Topographic map

Definice dle jiných právních předpisů

Topografická mapa je mapa zobrazující reliéf zemského povrchu a přírodní a antropogenní jevy viditelné v území.

Je to mapa zpravidla středního měřítko, která způsobem kartografického znázornění předmětů měření a přešetrování a jejich generalizací nebo zdůrazněním poskytuje všeobecnou orientaci v daném území.

ISO4/2001 - terminologický výkladový slovník pojmů z oblasti geoinformací - výklad k terminologii.

Mapa základních sídelních jednotek

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Mapa základních sídelních jednotek je speciální tematická mapa urbanistického členění České republiky, zhotovená na podkladě základní mapy 1 : 50 000, v hlavním městě Praze pak na podkladě uliční mapy Prahy 1 : 10 000. Gestorem tematického obsahu mapy základních sídelních jednotek je Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. Viz také heslo základní sídelní jednotka a územně identifikační registr základních sídelních jednotek (Standard SIS k prostorové identifikaci).

Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Mapování povodňových rizik 2023

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely této vyhlášky se rozumí mapováním povodňových rizik zpracování map povodňového nebezpečí, map povodňového ohrožení a map povodňových rizik.

Vyhláška 50/2023 Sb., o plánech povodí a plánech pro zvládání povodňových rizik, ze dne 22. února 2023, § 2, písm. e).

Mapové podklady 2024

Anglický překlad

Map Sources

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

Mapové a další podklady pro územně plánovací činnost

(1) Mapovými podklady pro územně plánovací činnost (dále jen „mapové podklady“) jsou katastrální mapa a základní státní mapová díla; mapovým podkladem pro pořízení regulačního plánu může být též polohopisné a výškopisné zaměření řešeného území.

(2) Mapovým podkladem jsou dále základní báze geografických dat a tematická státní mapová díla.

(3) Pro účely územního plánování je možné mapový podklad doplnit na základě skutečností zjištěných vlastním průzkumem území; záznam o provedeném doplnění se ukládá u pořizovatele.

(4) Při územně plánovací činnosti se jako další podklad používají digitální technická mapa kraje, digitální technická mapa obce, je-li k dispozici, a digitální mapa veřejné správy podle jiného právního předpisu

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 60.

Definice dle prováděcích vyhlášek k zákonu č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu

(1) Mapovými podklady pro zpracování územně analytických podkladů a územně plánovací dokumentace (dále jen „mapové podklady“) jsou katastrální mapa, Státní mapa, Základní mapa České republiky a Mapa České republiky; mapovým podkladem pro pořízení regulačního plánu může být též polohopisné a výškopisné zaměření řešeného území. Pro účely územního plánování je možné mapový podklad doplnit na základě skutečností zjištěných vlastním průzkumem území; záznam o provedeném doplnění se ukládá u pořizovatele. Není-li státní mapové dílo v digitální formě k dispozici, lze s využitím státního mapového díla vytvořit mapový podklad v digitální formě.

(2) Při územně plánovací činnosti se jako mapový podklad dále využívají technické mapy, pokud je má pořizovatel k dispozici.

Vyhláška č. 500/2006 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a způsobu evidence územně plánovací činnosti, ve znění pozdějších předpisů, § 3 odst. 1, 2.

Definice dle stavebního zákona č. 50/1976 Sb. a jeho prováděcích vyhlášek (zrušeny k 31.12.2006)

* Mapové podklady

Při pořizování územně plánovací dokumentace a územně plánovacích podkladů se používají státní mapová díla nebo jejich digitální odvozeniny, popřípadě účelově vytvořené mapové poklady poskytnuté pořizovatelem.

Vyhláška č. 135/2001 Sb., o územně plánovacích podkladech a územně plánovací dokumentaci, § 3. (Zrušena)

Mapový portál 2020

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Mapový portál je server, na kterém jsou pod jednotlivými odkazy umístěny elektronické mapy - tedy internetový portál, věnovaný mapám.

IS MUNI, 2016 [cit. 15. 10. 2020]. Dostupné z URL: <

http://https://is.muni.cz/el/1441/podzim2016/Ze0006/um/65259514/Cviceni_1_Mapove_portaly_2016.pdf >.

Mapový portál MMR a ÚÚR 2020

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Mapový portál MMR a ÚÚR se postupně rozvíjí. Jedná se o specializovaný, otevřený a průběžně aktualizovaný webový portál.

Slouží ke zveřejnění výstupů ÚÚR, odboru územního plánování a odboru regionální politiky MMR.

Je určen pro pracovníky ministerstev, krajských úřadů, obecních úřadů a zejména k využití pro veřejnost.

Obsahuje mapové aplikace:

Mapový server Ministerstva pro místní rozvoj

Dopady COVID-19 na zaměstnanost a počet ES

Národní program podpory cestovního ruchu 2010–2015

Strategie regionálního rozvoje

Územní dimenze

Mapová aplikace ÚAP ČR (pracovní verze)

Správní obvody stavebních úřadů

Ústav územního rozvoje, 2020 [cit. 16. 10. 2020]. Dostupné z URL: < https://www.uur.cz/? >.

Mapový server 2020

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Mapový server je aplikace zpracovávající prostorová data (např. mapy), a které umožňují zobrazit požadované místo a doplňkové informace k němu pomocí internetového prohlížeče.

IS MUNI, 2016 [cit. 15. 10. 2020]. Dostupné z URL: < https://is.muni.cz/el/1441/podzim2016/Ze0006/um/65259514/Cviceni_1_Mapove_portaly_2016.pdf >.

Megalopolis 2017

Anglický překlad

Megalopolis

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Rozsáhlá oblast souvislého (resp. blízce na sebe navazujícího) osídlení městského typu vzniklá spojením dvou nebo více městských oblastí, v níž žije několik milionů obyvatel. Typ konurbace.

Pásková, Martina - Zelenka, Josef. Výkladový slovník cestovního ruchu. Praha: MMR, 2002.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Neorganické až chaotické rozrůstání velkoměsta do krajiny. (Krásný, Jan: Názvosloví urbanismu. 1976.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Meliorace 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Meliorace jsou opatření, zejm. odvodňování a zavodňování, směřující ke zlepšení půdy.

Také viz "Stavby k vodohospodářským melioracím pozemků".

Slovník cizích slov ABZ [cit. 2. 3. 2018]. Dostupné z URL: < <http://slovník-cizich-slov.abz.cz/web.php/slovo/insolace.htm> >.

* Souhm opatření ke zlepšení nepříznivých přírodních podmínek. Jsou různého druhu. Z hlediska územního plánování jsou významné:

vodohospodářské meliorace (hydromeliorace), tj. souhm opatření pro úpravu vodohospodářských poměrů (odvodnění, závlahy, ochrana proti vodní erozi, zakládání rybníků).

Zemědělské meliorace, tj. souhm opatření převážně agrotechnických a biologických ke zvýšení úrodnosti zemědělské půdy (úpravy půdního povrchu, odstraňování balvanů atd.).

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Měnična 2020

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Měnična je technologické zařízení elektrizační soustavy, které slouží k přeměně druhu proudu nebo ke změně kmitočtu střídavého elektrického proudu nebo k propojení různých napájecích elektrických soustav.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2019.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Zařízení uzlu elektrizační soustavy sloužící k přeměně střídavého elektrického proudu na proud jiného kmitočtu nebo na proud stejnosměrný a k jeho rozvádění.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Menší objekt zeleně 2022

Definice dle jiných právních předpisů

Menší objekt zeleně; menší upravená plocha zeleně: upravená plocha výměry do 0,5 ha, která nemá veškeré parametry nebo nesplňuje všechny funkce parku; definice platí zejména pro evidenci zeleně (pasport).

ČSN 83 9001 (839001) Sadovnictví a krajinářství - Terminologie - Základní odborné termíny a definice.

Menší parková úprava 2017

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Objekt zeleně s výměrou obvykle do 0,5 ha, ztvárněný zpravidla podle sadovnických zásad, který však nesplňuje některé parametry parku (při objektu, v prolukách). (ČSN 83 9001. Sadovnictví a krajinářství. Základní odborné termíny a definice.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Plocha s převážujícím zastoupením vegetace, která je zpravidla ztvárněna podle zásad krajinářské architektury. Výměra plochy je obvykle menší než 0,5 ha. V sídle plocha neplní funkci plnohodnotného parku.
Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2017.

Měrná výrobní emise 2019

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely této vyhlášky se rozumí měrou výrobní emisí podíl hmotnosti znečišťující látky nebo stanovené skupiny látek vnášených ze stacionárního zdroje do ovzduší a vtažené veličiny,
Vyhláška č. 415/2012 Sb. ze dne 21. listopadu 2012 o přípustné úrovni znečišťování a jejím zjišťování a o provedení některých dalších ustanovení zákona o ochraně ovzduší, § 2 c.

Měrné zatížení elektrických sítí 2020

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Okamžitá potřeba elektrické energie vtažená na měrou jednotku (bytovou jednotku, osobu apod.), vyjádřená v kW nebo kVA.
Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

Měření emisí 2020

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Měření emisí je proces, při kterém je u zdrojů zjišťováno množství znečištěných látek vypouštěných do ovzduší.
Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2019.

Definice dle jiných právních předpisů

* Pro účely této vyhlášky se rozumí měřením emisí - stanovení hmotnostních toků a hmotnostních koncentrací znečišťujících látek pomocí měření.
Vyhláška č. 356/2002 Sb., kterou se stanoví seznam znečišťujících látek, obecné emisní limity, způsob předávání zpráv a informací, zjišťování množství vypouštěných znečišťujících látek, trvanosti kouře, přípustné míry obtěžování zápachem a intenzity pachů, podmínky autorizace osob, požadavky na vedení provozní evidence zdrojů znečišťování ovzduší a podmínky jejich uplatňování, ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. c. (Zrušena).

Měření znečištění ovzduší 2020

Anglický překlad

air pollution monitoring

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Měření znečištění ovzduší je zjišťování množství znečišťujících příměsí v atmosféře.
Při měření znečištění ovzduší se používá buď aerochemických metod (např. zachycování dané příměsi do chem. reagentu při průchodu známého množství znečištěného vzduchu), nebo fyz. metod (opt. pohltivost v dané části spektra lidary apod.), atomové absorpce a dalších analytických metod.
Výsledkem je zpravidla určení koncentrace znečišťujících látek, u nás obvykle v rozměru hmotnost příměsí na objem vzduchu, např. v µg.m⁻³,
Meteorologický slovník, 2020 [cit. 2. 11. 2020]. Dostupné z URL: < <http://slovník.cmes.cz/vyklad/cs/m> >.

Měřítko zástavby 2018

Definice dle jiných právních předpisů

K zajištění památkové ochrany zóny a jejího historického prostředí, které s architektonickými soubory, jednotlivými nemovitými kulturními památkami,

uspořádáním pozemků, pozemními komunikacemi, vodními plochami, vodními toky, trvalými porosty a realizovanými kompozičními záměry vykazují významné kulturní hodnoty, se stanovují tyto podmínky ochrany:

- a) při pořizování územně plánovací dokumentace a jejich změn, jakož i při přípravě dalších opatření musí být respektováno prostorové a funkční uspořádání území a jeho dochovaná urbanistická skladba,
 - b) využití venkovních prostorů a ploch a jednotlivých staveb musí být v souladu s jejich historickým charakterem a kapacitními a technickými možnostmi,
 - c) veškeré úpravy venkovních prostorů a ploch a jednotlivých staveb a objektů musí směřovat k estetickému, funkčnímu a technickému zhodnocení zóny a k zachování jejich kulturních hodnot a
 - d) při nové výstavbě, přestavbě a modernizaci objektů musí být respektován charakter a měřítko dochované zástavby a její prostorové uspořádání.
- Vyhláška 413/2004 Sb., o prohlášení území s historickým prostředím ve vybraných obcích a jejich částech za památkové zóny a určení podmínek pro jejich ochranu, § 3 písm. d).*

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Měřítko zástavby určuje poměr velikosti stavebních a architektonických prvků ke stavbě jako celku a poměr velikosti jednotlivých staveb k velikosti stavebního souboru.

DAGMAR SAKTOROVÁ, odbor územního plánování, stavebního řádu a kultury, Krajský úřad Moravskoslezského kraje, Moderní obec 9/2013.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Měřítko zástavby je vztah výšek a hmot jednotlivých staveb a souborů staveb vůči sobě a vůči svému okolí.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2017.

Město 2019

Definice dle jiných právních předpisů

Obec, která má alespoň 3 000 obyvatel, je městem, pokud tak na návrh obce stanoví předseda Poslanecké sněmovny po vyjádření vlády.

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, § 3, odst. 1.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Stabilizovaný, geograficky vymezený sídelní útvar s výraznou výrobní, správní a obslužnou funkcí. Jeho obyvatelstvo pracuje většinou mimo zemědělství, má specifickou sociální strukturu a způsob života, čemuž odpovídá i způsob zastavění. (Zásady a pravidla územního plánování. Názvosloví. Brno: VÚVA, 1979.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Obec se stává městem, má-li alespoň 3000 obyvatel a stanoví-li tak předseda Poslanecké sněmovny po vyjádření vlády. (Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, § 3.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Sídlo vyznačující se vyšším počtem obyvatelstva, vyšší hustotou zástavby, zastoupením všech základních funkcí, vyšší úrovní občanského a technického vybavení.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2018.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Stabilizovaný, geograficky vymezený sídelní útvar s výraznou výrobní, správní a obslužnou funkcí; jeho obyvatelstvo pracuje většinou mimo zemědělství, má specifickou sociální strukturu a specifický způsob života, jímž odpovídá i způsob zastavění. Je spravováno městským národním výborem. Město se může skládat z několika městských sídelních útvarů.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

Město kolonizační

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Město založené jednorázově podle plánovitě připravovaného záměru přesídlit obyvatelstvo. Vzniklo z důvodů územní expanze kultivací dříve neosídlených území, popř. v souvislosti s odlehčením přelidněných velkoměst a metropolitních aglomerací. (Krásný, Jan: Názvosloví urbanismu. 1976.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: *Názvosloví urbanismu a územního plánování*. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Město lineární

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Rozložení funkčních složek města v pásu kolem výkonné dopravní tepny s hromadnou městskou dopravou. (A. Soria y Mata.) (Krásný, Jan: *Názvosloví urbanismu*. 1976.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: *Názvosloví urbanismu a územního plánování*. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Město organické

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Pojetí města jako organismu svého druhu, harmonicky spojujícího jednotlivé prvky a články do vyššího specifického celku. (Hrůza, Jiří: *Slovník soudobého urbanismu*. Praha: ODEON, 1977.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: *Názvosloví urbanismu a územního plánování*. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Město paralelní

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Teoreticky propracovaný námět na odlehčení velkoměstu plánovitým založením nového, rozsáhlého sídelního útvaru s přemístěnými pracovišti a výkonným dopravním spojením se stávajícím městem. (V. Zákrevs r.1922 - paralelní Praha.) (Krásný, Jan: *Názvosloví urbanismu*. 1976.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: *Názvosloví urbanismu a územního plánování*. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Město pásmové

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Ideální představa rozložení sídelního útvaru do souběžných funkčních pásem. (Pásmové město - N.A.Miljutin, 1931.) (Krásný, Jan: *Názvosloví urbanismu*. 1976.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: *Názvosloví urbanismu a územního plánování*. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Město polycentrické

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Centrální funkce města jsou soustředěny do dvou nebo více míst, tato se výrazně uplatňují ve hmotové struktuře města i v komunikační soustavě. (Krásný, Jan: *Názvosloví urbanismu*. 1976.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: *Názvosloví urbanismu a územního plánování*. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Město zahradní

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Teoretické úvahy a praktická aplikace anglické stavby měst, spojené se jménem sociologa E. Howarda a vedoucí k ozdravení sídelní struktury. Výsledky ovlivnily stavbu měst počátkem 20. století v Evropě a Americe, mezi jejich projevy patří a) dezurbanizační proces velkoměst zakládáním nových sídel. útvarů v zájmové sféře jádrového města, b) omezení velikosti nově založených měst s přiblížením bydlišť k pracovištím, c) zakládání předměstí se systémem zeleně a volných ploch, d) jasné funkční a organizační členění nových měst. (Krásný, Jan: *Názvosloví urbanismu*. 1976.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: *Názvosloví urbanismu a územního plánování*. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Městotvorný faktor

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Významný faktor (sektor), který podstatně ovlivňuje rozvoj i stagnaci města. Může tak činit určitý sektor samostatně nebo se může jednat o spolupůsobení několika sfér (těžba a výroba v souvislosti s přírodním bohatstvím, obchod v souvislosti s dopravou apod.). (Krásný, Jan: Názvosloví urbanismu. 1976.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Městská část (městský obvod)

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Městská část (městský obvod) je územní samosprávná jednotka základního stupně. Městská část resp. městský obvod může být zřízen ve statutárních městech nebo v hlavním městě Praze. Městské části resp. městské obvody nemusí území města plně vykrývat. Městská část resp. městský obvod je v kontextu prostorové identifikace prostorovým prvkem charakteru prostorového celku. Je vymezen hranicí městské části resp. městského obvodu. Hranice však nemusí být vymezena na úrovni velkoměřítkové mapy (většinou je vymezena jen pro urbanistické účely na mapovém podkladu středního měřítka). Hranice městské části resp. městského obvodu nemusí respektovat hranice katastrálních území. Stejně tak nesouvisí hranice městské části resp. městského obvodu s vymezením části obce (Standard SIS k prostorové identifikaci).

Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Městská část je část území statutárních měst a města Prahy. Je vymezena v rámci pravomoci uspořádání vnitřních poměrů ve věcech správy, příslušející těmto městům. Je vyhlášena obecně závaznou vyhláškou z rozhodnutí zastupitelstva města.

Viz Statutární město

Česko-rakousko-slovenská příručka územně plánovací terminologie. Hannover: Akademie für Raumforschung und Landesplanung, 2000. (Českou část zpracoval ÚÚR Bmo.)

Městská hromadná doprava

Definice dle norem

Veřejná doprava zajišťující hromadnou přepravu osob na území města, popř. spádových příměstských obcí městskými drahami i autobusy. ON 01 8500 Základní názvosloví v dopravě. Praha: Vydavatelství Úřadu pro normalizaci a měření, 1980.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Veřejná hromadná osobní doprava zajišťující přepravní potřeby na území města, popř. v jeho blízkém okolí; tvoří samostatný dopravní a přepravní systém.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Městská památková rezervace **2017**

Anglický překlad

Urban conservation area

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Městské památkové rezervace jsou ucelené části historických měst, jejichž území má homogenní památkovou hodnotu a představují nejvyšší stupeň památkové ochrany. Podmínky ochrany se přitom vztahují i na nemovitosti na území památkové rezervace, které nejsou kulturními památkami.

Česko-rakousko-slovenská příručka územně plánovací terminologie. Hannover: Akademie für Raumforschung und Landesplanung, 2000. (Českou část zpracoval ÚÚR Bmo.)

Městské památkové rezervace jsou nejčastěji historická jádra středověkého původu (například Český Krumlov, Telč, Kutná Hora, Pardubice, Tábor, Jičín, Kadaň, Znojmo), ovšem mohou se jimi stát i významné stavby z 19. století nebo z první poloviny 20. století (například v Brně, Plzni či na Novém Městě v Praze).

Další města jsou chráněna jako zástupci specifických a funkčně vyhraněných celků – např. bastionové pevnosti Terezín a Josefov nebo třeba Františkov Lázně, jedinečné lázeňské město z přelomu 18. a 19. století.

Národní památkový ústav, památkově chráněná území, [cit. 14. 02. 2017].

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Zahrnuje celé město nebo jeho část, podléhající jako urbanistický celek ochraně státu. (Krásný, Jan: Názvosloví urbanismu. 1976.)
Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Městská památková zóna 2017

Anglický překlad

Urban Conservation Zone

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Městské památkové zóny jsou ucelené části historických měst, jejichž území má diferencovanou památkovou hodnotu a které představuje památkové hodnoty odpovídající chráněnému urbanistickému souboru. Charakter území zde neurčují jednotlivé památky, ale půdorys, prostorová skladba a panorama.

Česko-rakousko-slovenská příručka územně plánovací terminologie. Hannover: Akademie für Raumforschung und Landesplanung, 2000. (Českou část zpracoval ÚÚR Brno.)

U městských památkových zón převažují městská jádra středověkého původu, i když časová a funkčně typologická škála městských útvarů není ničím omezena.

Mezi památkovými zónami jsou zastoupena jak renesanční horní města (Horní Blatná, Jiřetín pod Jedlovou), tak města barokní a klasicistní (Nový Bor, Jablonec nad Nisou), lázeňská (Karlov Vary, Mariánské Lázně, Luhačovice) nebo urbánní celky spojené v minulosti s rozvojem určitého města v souvislosti s průmyslovou výrobou (Vítkovice a Přívoz v Ostravě) a výstavbou nájemních bytů (například části Karlína, Vinohrad, Vršovic, Žžkova, Nuslí, Bubenče, Smíchov a Dejvic v Praze).

Mezi městskými památkovými zónami nechybějí ani novodobé obytné a vilové čtvrti z 20. století (plzeňský Lochotín a Bezovka, pražská Ořechovka a Baba) či dělnické kolonie (Brumov) nebo výrobní a zpracovatelská předměstí (Pražské předměstí v Žatci).

Výjimečně jsou zastoupena sídliště založená v období druhé světové války (Osada v Horním Litvínově) nebo po ní (například ostravská Poruba, svěbytný celek tzv. socialistického realismu z 50. let 20. století).

Národní památkový ústav, památkové chráněná území, [cit. 14. 02. 2017].

Městská třída 2023

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Forma veřejného uličního prostranství města, které je vymezeno převážně kompaktní polyfunkční zástavbou a zastává významnou roli v urbanistické struktuře a obrazu města.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2023.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Dopravně i architektonicky důležitá městská komunikace, která obestavením nebo doprovodnou zelení organizuje okolní městskou strukturu. (Krásný, Jan: Názvosloví urbanismu. 1976.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Městská zeleň 2017

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Městskou zeleň tvoří plochy vegetace funkčně náležející k území města. Představuje významnou a nedílnou složku urbanistické struktury města. V sídle plní řadu funkcí jako například rekreační, estetickou či kulturní. Městská zeleň je nezbytnou složkou životního prostředí města podmiňující jeho mikroklimatické podmínky, vodní režim území, ekologické funkce, hygienické faktory jako prašnost, hluk apod.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2017.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Plochy vegetace funkčně náležející k území města. Slouží rekreaci, hrám a sportu, urbanistickému členění města, hygienickým, dopravním a kulturním

Městský mobiliář 2016

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Městský mobiliář je souhrnné označení pro lavičky, odpadkové koše, stojany na kola, informační tabule, zábrany, směrníky, žardiniéry a další prvky ve veřejném prostoru.

Slovník pojmů, Katedra urbanismu a ÚP, Fakulta stavební ČVUT: Praha, 2016 [cit. 29. 8. 2016]. Dostupné z URL: < http://www.uzemi.eu/vystupy/slovník-pojmu.html?char=_ >.

Městský sídelní útvar 2022

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Sídelní útvar, vyznačující se zpravidla vyšším soustředěným zastavěním a vyšší úrovní občanského a technického vybavení. Za spodní konvenční hranici se pokládá 5000 obyvatel, převážná část je jich zaměstnána v oblasti zahrnující průmysl, služby, dopravu. Městský sídelní útvar poskytuje pracovní příležitosti a služby také obyvatelstvu příslušného spádového území. Městský sídelní útvar nemusí být „městem“.

Stavební slovník, 2022 [cit. 7. 4. 2022]. Dostupné z URL: < <http://stavebnikomunita.cz/page/stavebni-slovník-m> >.

Městys 2019

Definice dle jiných právních předpisů

Obec je městysem, pokud tak na návrh obce stanoví předseda Poslanecké sněmovny po vyjádření vlády. *Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, § 3, odstavec 2).*

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Sídlo, které svým významem v sídelní struktuře, svou velikostí, funkční náplní, charakterem a měřítkem zástavby vykazuje znaky vesnice i malého města.

Asociace pro urbanismus a územní plánování 2018 ČR.

Metadata 2017

Anglický překlad

Metadata

Definice dle jiných právních předpisů

Metadata jsou data o datech nebo datových sadách.

Data popisující obsah, reprezentaci, geografický a časový rozsah, prostorové reference, jakost a správu sady geografických dat. *ISO4/2001 - terminologický výkladový slovník pojmů z oblasti geoinformací - výklad k terminologii.*

Meteorologie aplikovaná 2020

Anglický překlad

applied meteorology

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Meteorologie aplikovaná, syn. meteorologie užitá je meteorologie bezprostředně zaměřená na využití v praxi aj. vědních oborech. Jde zejména o aplikace met. poznatků v jednotlivých oblastech průmyslu, energetiky, dopravy, zemědělství ale i dalších oborech lidské činnosti.

Meteorologický slovník, 2020 [cit. 2. 11. 2020]. Dostupné z URL: < <http://slovník.cmes.cz/vyklad/cs/m> >.

Metoda LEADER 2017

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Metodou LEADER se rozumí metoda užívaná v rámci komunitně vedeného místního rozvoje (Liaison Entre Actions Développement de l'Économie Rurale - Propojení aktivit rozvíjejících venkovskou ekonomiku).

Základními principy metody LEADER jsou přístup „zdola nahoru“, partnerství veřejných a soukromých subjektů, tvorba místní rozvojové strategie, integrované a vícektorové akce, inovativnost v řešení problémů venkovských regionů, síťování a výměna zkušeností mezi aktéry rozvoje, spolupráce v rámci společných projektů místních akčních skupin v rámci státu, EU a dalších zemí.

Evropské investiční a strukturální fondy, slovník pojmů, Ministerstvo pro místní rozvoj, 2016 [cit. 6. 1. 2017]. Dostupné z URL: < <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Informace-a-dokumenty/slovník-pojmu> >.

Název je zkratkou francouzského „Liaison Entre Actions de Développement de l'Économie Rurale“, tedy „Propojení rozvojových aktivit a venkovské ekonomiky“.

Tato iniciativa Evropské unie vznikla již roku 1991 s cílem pomáhat k rozvoji venkovských oblastí cestou zapojení místních subjektů.

Od roku 2003 jsou principy LEADER uplatňovány i při rozvoji venkova u nás, nejdříve jako pilotní projekty v rámci Programu obnovy venkova Ministerstva pro místní rozvoj, později v rámci programů LEADER ČR Ministerstva zemědělství a Operačního programu Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství.

Metoda LEADER se řídí sedmi hlavními principy, ukotvenými v Nařízení Evropské komise č. 1698/2005 ze dne 20. září 2005 o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV/EAFRD), článek 61:

- přístup zdola nahoru – o budoucnosti regionu rozhodují lidé žijící a pracující v území, znající jeho tradice a potřeby,
- partnerství veřejných a soukromých subjektů,
- místní rozvojová strategie,
- integrované a vícektorové akce,
- inovativnost – nalézání nových řešení problémů venkovských regionů,
- síťování – výměna zkušeností mezi skupinami LEADER,
- spolupráce – společné projekty MAS v rámci státu, EU a dalších zemích.

Internet 2014. Ministerstvo zemědělství ČR.

Metropole 2023

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Rozlohou a počtem obyvatel velké město, které je centrem přirozené spádové oblasti. Jeho organismus tvoří jednotlivé formy bydlení, pestrá skladba pracovních příležitostí, všechny druhy a formy veřejné infrastruktury.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2023.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Původně sídelní město řeckých kolonistů, později pojem pro hlavní město státu, nyní velké město a velkoměsto s metropolitní oblastí. Centrum pracovních příležitostí, kulturního a politického dění v širokém okruhu osídlení. (Krásný, Jan: *Názvosloví urbanismu*. 1976.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Metropolitní region - konurbace 2017

Anglický překlad

Conurbation

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Souměstí, spojení dvou nebo více měst v jeden celek se zachováním správní samostatnosti měst.

Pásková, Martina - Zelenka, Josef. Výkladový slovník cestovního ruchu. Praha: MMR, 2002.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Metropolitní regiony představují nejvýznamnější prvky systému osídlení a jádra řádově vyšších regionů. Jsou to geograficky kompaktní hustě zalidněné oblasti, skládající se z velkého města či několika měst tvořících jádro a malých měst i obcí tvořících zázemí, které se nachází ve sféře vlivu jádra. Jádro a zázemí jsou navzájem propojeny vzájemnými intenzivními funkčními vztahy, mezi které patří dojíždka za prací, službami či rekreací nebo dodavatelsko-odběratelské vztahy firem.

Klíčovým znakem je nejen vysoká míra územní koncentrace obyvatelstva a ekonomických aktivit obecně, ale zejména zastoupení progresivních ekonomických aktivit (Hampl 2005), které lze na sektorové úrovni zjednodušeně ztotožnit s kvartérem a kvintérem.

HAMPL, M. (2005): *Geografická organizace společnosti v České republice: transformační procesy a jejich obecný kontext*. DemoArt, Praha, 138 s.

Mez

Definice dle jiných právních předpisů

* Mezi se rozumí souvislý zatravněný útvar liniového typu, sloužící zejména ke snižování nebezpečí vodní, popřípadě větrné eroze, zpravidla vymezující hranici půdního bloku, popřípadě dílu půdního bloku. Součástí meze může být dřevinná vegetace, popřípadě kamenná zídka.

Nařízení vlády č. 335/2009 Sb., o stanovení druhů krajinných prvků, § 1 odst. 2. (Zrušeno)

Mez tolerance

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Mez tolerance je procento imisního limitu nebo část jeho absolutní hodnoty, o které může být imisní limit překročen.

Viz zákon č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší...

Tichá Tereza a kol.: Slovník pojmů užívaných v právu životního prostředí. 1. vydání. Praha: ABF – nakladatelství ARCH, 2004.

Definice dle jiných právních předpisů

* Pro účely tohoto zákona v oblasti ochrany ovzduší se rozumí mezí tolerance procento imisního limitu nebo část jeho absolutní hodnoty, o které může být imisní limit překročen.

Zákon č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší a o změně některých dalších zákonů (zákon o ochraně ovzduší), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 1, písm. k. (Zrušen)

Mezoregion 2016

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Mezoregion je region velikosti mezi makroregionem a mikroregionem. Z globálního hlediska představuje územní jednotku přibližně v rozmezí 100 000 až 1 000 000 km² (zpravidla několik států), například střední Evropa. V rámci určitého státu představuje územní jednotku střední velikosti, např. kraj v ČR, vojvodství v Polsku. Zpravidla se ve srovnání s mikroregionem a makroregionem jedná o územní jednotku s nejméně vyvinutými vnitřními vazbami (integritou).

Pásková, Martina - Zelenka, Josef. Výkladový slovník cestovního ruchu. Praha: MMR, 2002.

Migrace 2018

Anglický překlad

Migration

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Pohyby jedinců nebo jejich částí (semena, plody u rostlin), které vedou k rozšíření (propagaci) druhu. Pokud organismy unášejí vzdušné proudy, mluvíme o anemochorii, jeli přenašečím médiem voda o hydrochorii, speciální případem je roznášení organismů člověkem (antropochorie), nebo zvířaty (zoochorie). Známá je též migrace s návratem (ptáci, ryby, velcí býložravci) a migrace bez návratu (emigrace, imigrace).

Braniš, Martin a kol.: Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Přemísťování osob z místa bydliště do jiné lokality. Migrace je vedle cirkulace základní částí mobility.

Pásková, Martina - Zelenka, Josef. Výkladový slovník cestovního ruchu. Praha: MMR, 2002.

Stěhováním je prostorové přemísťování osob přes administrativní hranice územní jednotky spojené se změnou bydliště.

Synonymem výrazu "stěhování" je v praxi termín "migrace", ten však v přesném smyslu slova je širším pojmem, protože zahrnuje i dojíždku do zaměstnání nebo za studiem, kterou intercenzální demografická statistika nesleduje.

Demografická statistika ČR pokládá za stěhování změnu trvalého bydliště z obce do obce, nebo v Praze z jednoho urbanistického obvodu do jiného. Sleduje počet případů stěhování, nikoli počet stěhujících se - někteří se mohli stěhovat dvakrát nebo vícekrát. *Příručka demografické statistiky [cit. 25. 5. 2018].*

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Pohyb obyvatelstva mezi sídly za účelem změny trvalého bydliště. Vnitřní migrací rozumíme pohyb uvnitř státu. (Zásady a pravidla územního plánování. Názvosloví. Brno: VÚVA, 1979.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Druh mechanického pohybu obyvatelstva, jehož účelem je změna bydliště. (Statisticky se sleduje stěhování vnitřní, v členění podle 8 důvodů za okresy a města s více než 10 tisíci obyvateli a mezi okresy, a stěhování zahraniční).

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

Migrační koridory 2023

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Migrační koridory – představují nedílnou součást biotopu vybraných zvláště chráněných druhů velkých savců. Propojují oblasti vhodné pro rozmnožování (jádrová území) tak, aby umožnily migrační spojení, a to v minimální míře, která ještě zajistí dlouhodobé přežití jejich populací.

Zdroj: Ochrana přírody 3/2018 Ochrana biotopů ohrožených druhů v územním plánování II.

Dostupné z: <https://www.casopis.ochranaprirody.cz/pravo-v-ochrane-prirody/ochrana-biotopu-ohrozenych-druhu-v-uzemnim-planovani-ii/>

Migrační trasy (cesty) 2023

Definice hlavní

Migrační cesty představují nedílnou součást biotopu živočichů. Propojují oblasti vhodné pro jejich existenci a rozmnožování (jádrová území) tak, aby umožnily migrační spojení, a to v míře, která umožní jejich druhové přežití.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2023.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Migrační cesta je cesta pravidelně využívaná zvířaty k migraci. Existuje samostatně bez ohledu na pozemní komunikaci, její parametry se hodnotí často před zahájením výstavby komunikace.

Metodické doporučení MŽP ČR, odboru ekologie krajiny a lesa, K posuzování fragmentace krajiny dopravními liniovými stavbami.

Mikroklima 2020

Anglický překlad

microclimate

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Mikroklima je klima nejmenších prostorů obvykle o horiz. rozměrech do 1 km, v němž se uplatňují vlivy cirkulačních prvků s jakoukoliv polohou osy vírů. Praktičtěji pojaté definice spojují mikroklima s homogenním aktivním povrchem, nad nímž se podmínky utváření mikroklimatu liší od okolí (např. mikroklima pole, lesa, terénních tvarů, ulic aj.). Mikroklima je vert. omezeno na vrstvu vzduchu přiléhající k zemskému povrchu, v níž se projevují odlišnosti od klimatu širšího okolí.

Meteorologický slovník, 2020 [cit. 2. 11. 2020]. Dostupné z URL: < <http://slovník.cmes.cz/vyklad/cs/m> >.

Teplotní a vlhkostní podmínky malé části prostoru. Může se vlivem místních specifik lišit od klimatu okolí.

Vítejte na zemi, CENIA, slovník [cit. 22. 10. 2018].

Mikroklima uzavřených prostor 2020

Anglický překlad

indoor climate

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Mikroklima uzavřených prostor syn. kryptoklima – klimatické podmínky vnitřních prostor umělého i přírodního původu, jako jsou výrobní, provozní, dopravní, pracovní a obytné prostory nebo jeskyně, hnízdní prostory ptáků či nory zvířet, v nichž v důsledku tepelné izolace stěn, hloubky pod zemským povrchem nebo omezeného spojení s venkovním prostředím je značně změněn denní a roční chod meteorologických prvků.

Mikroklima uzavřených prostor se projevuje zejména ve specifických teplotních a vlhkostních poměrech, v prašnosti prostředí (tovární haly, důlní prostory) a v podmínkách výměny vzduchu.

Mikroklima uzavřených prostor bývá často upravováno vytápěním, zvlhčováním a ventilací.

Meteorologický slovník, 2020 [cit. 2. 11. 2020]. Dostupné z URL: < <http://slovník.cmes.cz/vyklad/cs/m> >.

Mikropodnik 2016

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Mikropodnik je podnik, který zaměstnává méně než deset zaměstnanců a má roční obrát nebo bilanční sumu roční rozvahy menší než 2 miliony eur.

Koncepce státní politiky cestovního ruchu v České republice na období 2014 – 2020,[online]. MMR Praha 2013, 91 s. [cit. 2016-09-15].

Mikroregion

Anglický překlad

Microregion

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Region malého geografického měřítka. V praxi se zpravidla jedná o účelové mikroregiony, sdružení obcí. V ČR jsou často vytvářeny za účelem získání společné podpory pro čerpání prostředků ze státních fondů a z fondů EU.

Pásková, Martina - Zelenka, Josef. Výkladový slovník cestovního ruchu. Praha: MMR, 2002.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Nelze definovat jen jako území řádově menší než region. Mikroregion je skutečně často sdružením pouhých několika obcí, nese však dále typický znak aktivního vzniku „zdola“, zpravidla za účelem dosažení určitého cíle.

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Mimořádná situace na vodním toku a jeho korytě

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se rozumí mimořádnou situací na vodním toku a jeho korytě - stav způsobený povodní, havárií, dlouhodobým suchem nebo mrazem a dále stav vzniklý následkem mimořádných stavů na vodních dílech nebo v korytě vodního toku nebo následkem mimořádných manipulací na vodních dílech nebo v korytě vodního toku, které byly povoleny, popřípadě nařízeny vodoprávním úřadem, nebo protržením vodního díla, sloužícího k zadržování a vzdouvání vody, teroristickou činností s následkem vzniku zvláštní povodně.

Minerální voda pro léčebné využití 2020

Definice dle jiných právních předpisů

Minerální vodou pro léčebné využití se rozumí přirozeně se vyskytující podzemní voda původní čistoty s obsahem rozpuštěných pevných látek nejméně 1 g/l nebo s obsahem nejméně 1 g/l rozpuštěného oxidu uhličitého nebo s obsahem jiného pro zdraví významného chemického prvku anebo která má u vývěru přirozenou teplotu vyšší než 20 °C nebo radioaktivitu radonu nad 1,5 kBq/l.

Zákon č. 164/2001 Sb., o přírodních léčivých zdrojích, zdrojích přírodních minerálních vod, přírodních léčebných lázních a lázeňských místech a o změně některých souvisejících zákonů (lázeňský zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 1.

Minimální zůstatkový průtok

Definice dle jiných právních předpisů

(1) Minimálním zůstatkovým průtokem je průtok povrchových vod, který ještě umožňuje obecné nakládání s povrchovými vodami a ekologické funkce vodního toku.

(2) Minimální zůstatkový průtok stanoví vodoprávní úřad v povolení k nakládání s vodami. Vodoprávní úřad přitom přihlédne k podmínkám vodního toku, charakteru nakládání s vodami a vychází z opatření k dosažení cílů ochrany vod přijatých v plánu povodí podle § 26. Dále stanoví místo a způsob měření minimálního zůstatkového průtoku a četnost předkládání výsledků těchto měření vodoprávnímu úřadu.

(3) Způsob a kritéria stanovení minimálního zůstatkového průtoku podle odstavce 2 stanoví vláda nařízením.

Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 36 odst. 1, 2, 3.

Ministerstvo pro místní rozvoj

Anglický překlad

Ministry for Regional Development

Definice dle jiných právních předpisů

(1) Ministerstvo pro místní rozvoj je ústředním orgánem státní správy ve věcech regionální politiky, politiky bydlení, rozvoje domovního a bytového fondu a pro věci nájmu bytů a nebytových prostor, územního plánování a stavebního řádu, vyvlastnění, investiční politiky, cestovního ruchu a pohřebnictví.

(2) Ministerstvo pro místní rozvoj

a) spravuje finanční prostředky určené k zabezpečování politiky bydlení a regionální politiky státu,

b) koordinuje činnosti ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy při zabezpečování politiky bydlení a regionální politiky státu, včetně koordinace financování těchto činností, pokud tyto prostředky přímo nespravuje.

(3) Ministerstvo pro místní rozvoj zabezpečuje informační metodickou pomoc vyšším územním samosprávným celkům, městům, obcím a jejich sdružením.

(4) Ministerstvo pro místní rozvoj zajišťuje činnosti spojené s procesem zapojování územních samosprávných celků do evropských regionálních struktur.

Zákon č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů, § 14.

Ministerstvo životního prostředí

Anglický překlad

Ministry of the Environment

Definice dle jiných právních předpisů

(1) Ministerstvo životního prostředí je orgánem vrchního státního dozoru ve věcech životního prostředí.

(2) Ministerstvo životního prostředí je ústředním orgánem státní správy pro ochranu přirozené akumulace vod, ochranu vodních zdrojů a ochranu jakosti povrchových a podzemních vod, pro ochranu ovzduší, pro ochranu přírody a krajiny, pro oblast provozování zoologických zahrad, pro ochranu zemědělského půdního fondu, pro výkon státní geologické služby, pro ochranu horninového prostředí, včetně ochrany nerostných zdrojů a podzemních vod, pro geologické práce a pro ekologický dohled nad těžbou, pro odpadové hospodářství a pro posuzování vlivů činností a jejich důsledků na životní prostředí, včetně těch, které přesahují státní hranice. Dále je ústředním orgánem státní správy pro myslivost, rybářství a lesní hospodářství v národních parcích. Je rovněž ústředním orgánem státní správy pro státní ekologickou politiku, pro systém značení ekologicky šetrných výrobků a služeb a pro program podporující dobrovolnou účast v systému řízení podniku a auditu z hlediska ochrany životního prostředí (Program EMAS).

(3) K zabezpečení řídicí a kontrolní činnosti vlády České republiky Ministerstvo životního prostředí koordinuje ve věcech životního prostředí postup všech ministerstev a ostatních ústředních orgánů státní správy České republiky.

(4) Ministerstvo životního prostředí zabezpečuje a řídí jednotný informační systém o životním prostředí, včetně plošného monitoringu na celém území

České republiky, a to i v návaznosti na mezinárodní dohody.

(5) Ministerstvo životního prostředí spravuje Fond tvorby a ochrany životního prostředí České republiky.

(6) Ministerstvu životního prostředí je podřízena Česká inspekce životního prostředí a Český hydrometeorologický ústav.

Zákon č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů, § 19.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Ministerstvo životního prostředí je orgánem vrchního státního dozoru ve věcech životního prostředí. Ministerstvo životního prostředí je ústředním orgánem státní správy pro vodní a lesní hospodářství (s výjimkou věcí náležejících do působnosti ministerstva zemědělství), pro myslivost a rybářství v národních parcích, pro ochranu ovzduší, pro ochranu přírody a krajiny, pro ochranu zemědělského půdního fondu, pro výkon státní geologické služby, pro ochranu nerostného bohatství, pro ekologický dohled nad těžbou, pro odpadové hospodářství a pro posuzování vlivů činností a jejich důsledků na životní prostředí včetně těch, které přesahují státní hranice. Je rovněž ústředním orgánem státní správy pro státní ekologickou politiku.

K zabezpečení řídicí a kontrolní činnosti vlády České republiky ministerstvo životního prostředí koordinuje ve věcech životního prostředí postup všech ministerstev a ostatních ústředních orgánů státní správy České republiky. Ministerstvo životního prostředí zabezpečuje a řídí jednotný informační systém o životním prostředí, včetně plošného monitoringu na celém území ČR, a to i v návaznosti na mezinárodní dohody.

Ministerstvo životního prostředí spravuje Fond tvorby a ochrany životního prostředí ČR. Ministerstvu životního prostředí je podřízena Česká inspekce životního prostředí a Český hydrometeorologický ústav.

Česko-rakousko-slovenská příručka územně plánovací terminologie. Hannover: Akademie für Raumforschung und Landesplanung, 2000. (Českou část zpracoval ÚÚR Bmo.)

Místní Agenda 21 (MA21)

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Místní Agenda 21 představuje nástroj pro zavádění udržitelného rozvoje na místní a regionální úrovni. Místní Agenda 21 je proces, který prostřednictvím zkvalitňování správy věcí veřejných, strategického plánování a řízení a zapojování veřejnosti zvyšuje kvalitu života ve všech jeho aspektech.

Hlavní roli v procesu místní Agendy 21 hraje místní samospráva a státní správa. Bez jejich aktivní vůle nemůže místní Agenda 21 jako dlouhodobý koncepční proces vzniknout. Přijetí tohoto procesu by mělo být napříč politickým spektrem – kvalita života a spokojení občané jsou nadstranické cíle. Veřejná správa je tím, kdo zve ostatní ke spolupráci, pro tuto spolupráci vytváří podmínky.

Místní Agenda 21 je programem konkrétních obcí, měst, regionů, který zavádí principy trvale udržitelného rozvoje do praxe při zohledňování místních problémů. Je tvořen za účasti a ve spolupráci s občany a organizacemi a jeho cílem je zajištění dlouhodobě vysoké kvality života a životního prostředí na daném místě.

Internet 2005. Ministerstvo životního prostředí ČR.

Místní akční skupiny (MAS)

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

První MAS u nás začaly vznikat v roce 2002 v souvislosti s Programem obnovy venkova.

V současné době existuje na území ČR více než 150 MAS.

Základní parametry MAS:

- geograficky homogenní území,
- počet obyvatel od 10 000 do 100 000 mimo města s počtem obyvatel větším než 25 000,
- účast zástupců veřejné správy v MAS je maximálně 50% (týká se i řídicího orgánu), druhá polovina je tvořena zástupci podnikatelů a neziskových organizací,
- MAS dle Programu rozvoje venkova může být obecně prospěšná společnost podle zákona č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech, ve znění pozdějších předpisů, občanské sdružení podle zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů, zájmové sdružení právnických osob podle § 20, písm. f) zákona č. 40/1964 Sb., Občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (Občanské sdružení podle §829 zákona č. 40/1964 Sb. místní akční skupinou být nemůže),
- členové MAS musí mít v daném mikroregionu bydliště, sídlo, nebo v něm musí působit,
- MAS musí mít stanoven statut, stanovy, organizační řád, strukturu a být registrována u MV ČR,
- MAS musí projednat a schválit strategii pro území dané MAS,
- fungování metodou LEADER.

Internet 2014. Ministerstvo zemědělství ČR.

Místní akční skupina (dále MAS) je na politickém rozhodování nezávislým společenstvím občanů, neziskových organizací, soukromé podnikatelské sféry a veřejné správy (obcí, svazků obcí a institucí veřejné moci), které spolupracuje na rozvoji venkova, zemědělství a získávání finanční podpory z EU a z národních programů, pro svůj region, metodou LEADER (Liaison Entre Actions Développement de l'Économie Rurale - Propojení aktivit rozvíjejících venkovskou ekonomiku).

Základním cílem MAS je zlepšování kvality života a životního prostředí ve venkovských oblastech. Jedním z nástrojů je také aktivní získávání a rozdělování dotačních prostředků.

Internet 2014. Národní síť Místních akčních skupin České republiky.

Místní komunita

Anglický překlad

Local Community

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Společenství lidí sdílejících kromě daného místa i společné znaky, symboly, řeč, hodnoty a cíle. Viz též komunita.
Pásková, Martina - Zelenka, Josef. Výkladový slovník cestovního ruchu. Praha: MMR, 2002.

Místnost 2024

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

V tomto zákoně se dále rozumí k) místností prostorově uzavřená část stavby, vymezená podlahou, stropem nebo konstrukcí střechy a pevnými stěnami, *Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 13, písm. k).*

Definice dle prováděcích vyhlášek k zákonu č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu

Pro účely této vyhlášky se rozumí místností prostorově uzavřená část stavebního díla, vymezená podlahou, stropem nebo konstrukcí krovu a pevnými stěnami.

Vyhláška č. 268/2009 Sb., o technických požadavcích na stavby, ve znění pozdějších předpisů, § 3 písm. h.

Místo odběrné

Definice dle jiných právních předpisů

2) Dále se pro účely tohoto zákona rozumí

a) v elektroenergetice

8. odběrným místem místo, kde je instalováno odběrné elektrické zařízení jednoho zákazníka, včetně měřících transformátorů, do něhož se uskutečňuje dodávka elektřiny.

b) v plynárenství

4. odběrným místem místo, kde je instalováno odběrné plynové zařízení jednoho zákazníka, do něhož se uskutečňuje dodávka plynu měřená měřícím zařízením.

c) v teplárenství

7. odběrným místem místo plnění stanovené ve smlouvě o dodávce tepelné energie, v němž přechází tepelná energie z vlastnictví dodavatele do vlastnictví odběratele.

Zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2.

Místo významné události 2017

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Budova nebo soubor staveb, lokalita nebo i rozsáhlejší území, významné svou minulostí, dějiště historické události (např. místo spojené s narozením či pobytem známé osobnosti, bojiště, místa národopisných slavností, místa, která inspirovala umělecká díla) nezapsané v Ústředním seznamu kulturních památek.

Ústav územního rozvoje v Brně. Standard sledovaných jevů pro územně analytické podklady obcí. [online]. Brno a Praha. 2014. [cit. 2017-02-27].

Mitigace 2020

Anglický překlad

Mitigation

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Mitigace je cílená aktivita člověka omezující zdroje skleníkových plynů nebo snižující jejich koncentrace v ovzduší. V širším významu se jedná i o zásahy omezující zdroje a koncentrace jiných látek, které mohou přímo či nepřímo přispívat k antropogenní změně klimatu (např. snižování množství prашného aerosolu) nebo cílené odčerpávání oxidu uhličitého z atmosféry (CCS – Carbon dioxide Capture and Storage).

Meteorologický slovník, 2020 [cit. 2. 11. 2020]. Dostupné z URL: < <http://slovník.cmes.cz/vyklad/cs/m> >.

Mobiliář 2017

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Mobiliář je vnitřní vybavení sídel nesouvisející se stavbou (např. nábytek, umělecké předměty).
Hradní architektura – vybrané pojmy, 2017 [cit. 15. 5. 2017]. Dostupné z URL: < <http://www.hrady-zrceniny.cz/pojmy.htm> >.

Mobilita

Anglický překlad

Mobility

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Označení pro veškeré pohyby osob v prostoru, dělí se na migraci a cirkulaci.
Pásková, Martina - Zelenka, Josef. Výkladový slovník cestovního ruchu. Praha: MMR, 2002.

Modely znečištění ovzduší 2020

Anglický překlad

air pollution models

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Modely znečištění ovzduší je rozsáhlá skupina modelů různých druhů, které se používají při modelování transportu, difúze a transformací znečišťujících příměsí, zpravidla antropogenního původu, v atmosféře, při hodnocení stavu znečištění vzduchu, k vyhodnocení příspěvků jednotlivých zdrojů znečištění k imisní situaci v daných místech apod.
Meteorologický slovník, 2020 [cit. 4. 11. 2020]. Dostupné z URL: < <http://slovník.cmes.cz/vyklad/cs/m> >.

Modernizace

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Modernizace je taková úprava, již se při uplatňování prvku technického pokroku nahrazují části hmotného investičního majetku modernějšími částmi za účelem odstranění následku opotřebení a zastarání vlivem technického rozvoje, zvyšuje se vybavenost hmotného investičního majetku, popřípadě se rozšiřuje jeho použitelnost. Ve výstavbě se jí rozumí tedy taková změna stavby, kterou se zvyšují (modernizují) užité vlastnosti stavby nebo její části, aniž se mění její účel.) Pro účely zákona o daních z příjmu se modernizací rozumí rozšíření vybavenosti nebo použitelnosti majetku.
Matějka, Vladimír; Mokřý, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Modernizace bytového fondu 2017

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Modernizace bytového fondu je soubor zásahů do konstrukce, dispozice a technického vybavení bytových domů za účelem prodloužení jejich životnosti a zlepšení funkčních a užitných vlastností bytů.
Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2017.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Soubor zásahů do konstrukce, dispozice a technického vybavení bytových domů za účelem prodloužení jejich životnosti a zlepšení funkčních a užitných vlastností bytů. Podle rozsahu prováděných prací se rozlišují tři stupně modernizace. Podle soustředění a důsledků se rozlišuje modernizace v rozptýlu (tj. modernizace jednotlivých domů, která nezasahuje do podmínek v území a nezahnuje výstavbu nových občanských zařízení) a soustředěná modernizace (tj. modernizace na sebe územně navazujících obytných domů, která má účinky na širší území, řeší i nové občanské a technické vybavení a mění účel užívání některých budov). Urbanistické vztahy soustředěné modernizace se řeší na základě územně plánovací dokumentace zóny, popřípadě na základě urbanistické studie.

Modulace (architektonická) 2020

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Modulace je vytváření souhru pravidel pro stanovení základních rozměrů a vztahuje se k pojmu modul.

- modul poměrný (relativní) se určuje na základě stanoveného kánonu proporce v architektonické kompozici.

- modul absolutní býval tradičně odvozen od měřítka lidské postavy.

Absolutní modul však může být odvozen nejen od člověka, ale od jakékoli pevné míry. Obvykle se užívá modulu odvozeného z šířky běžné cihly včetně spáry (tedy 14 + 1 cm), v současnosti též modulu desetinného (založeného na násobku rozměru 10 cm). Takové moduly jsou prostředkem typizace a normalizace skladebných prvků stavby.

Architektonická dispozice – studijní materiály, [cit. 27. 8. 2020]. Dostupné z URL: < <http://fast10.vsb.cz/studijni-materialy/taea/architektonicka-dispozice.html> >.

Mokřad 2022

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Vegetační doprovod zamokřených a mokřých biotopů. Dřevinné porosty nebo travní porosty (zamokřené louky), většinou bez hospodářského využití. Vždy jsou významným refugiem ohrožených druhů rostlin, hmyzu, obojživelníků a plazů.

Typologie ploch zeleně: Mendelova univerzita Brno [cit. 3. 2. 2022]. Dostupné z URL: < http://user.mendelu.cz/xkucera0/soubory/fcni_typy.htm >.

Monitoring eroze zemědělské půdy 2021

Definice dle jiných právních předpisů

Monitoringem eroze zemědělské půdy se pro účely této vyhlášky rozumí elektronická aplikace, která slouží k hlášení, evidenci a vyhodnocování jednotlivých erozních událostí, vymezování jednotlivých erozně uzavřených celků a posuzovaných ploch.

Vyhláška 240/2021 Sb., o ochraně zemědělské půdy před erozí § 2, písm. a).

Monitorování, monitoring 2016

Anglický překlad

Monitoring

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Monitorování je pravidelné sledování a vyhodnocování (s možností predikce) vybraných veličin a ukazatelů v prostoru a čase, mimo jiné sledování složek životního prostředí, sledování zdravotního stavu lidské populace, migrace lidské populace atd. Pro efektivní monitorování a vyhodnocování jsou stále častěji využívány různé indikátory.

Pásková, Martina - Zelenka, Josef. Výkladový slovník cestovního ruchu. Praha: MMR, 2002.

Monokultury 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Monokultury jsou porosty jednoho druhu rostlin.

Vítejte na zemi, CENIA, slovník [cit. 22. 10. 2018].

Motorizace

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Postupné vybavování společnosti motorovými vozidly. (Zásady a pravidla územního plánování. Názvosloví. Brno: VÚVA, 1979.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Možné využití podzemí

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Přípustný počet popřípadě přípustný rozsah podzemních podlaží. Pokud se počet podzemních podlaží v různých částech budovy liší, uvažuje se pro účely regulace vždy největší počet podzemních podlaží dosažený v jednom místě budovy při přilehlé veřejné komunikaci.

Maier, Karel: Názvosloví a příklady metodiky užívané pro zpracování regulačních plánů. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Možnost dálkového přístupu

Definice dle jiných právních předpisů

Možností dálkového přístupu pro účel tohoto zákona je přístup k informaci neomezeného okruhu žadatelů pomocí sítě nebo služby elektronických komunikací.

Zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, § 3 odst. 2.

Multiplikační efekt cestovního ruchu 2016

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Multiplikační efekt cestovního ruchu je skutečnost, že cestovní ruch v daném místě přináší nejen příjem od návštěvníků přímo poskytovatelům služeb cestovního ruchu, ale podněcuje i rozvoj dalších služeb bezprostředně spjatých s uspokojováním potřeb návštěvníků (např. služby ubytovací, stravovací, zábavní), ale i aktivity s cestovním ruchem jen nepřímo související (např. služby stavební, opravárenské).

Multiplikační efekt vyvolává další výdaje, což má kladný vliv nejen na kupní sílu místních obyvatel, ale je také přínosem pro rozvoj obce jako celku i různých aktivit mimo její rámec.

Koncepce státní politiky cestovního ruchu v České republice na období 2014 – 2020, [online]. MMR Praha 2013, 91 s. [cit. 2016-09-15].

Nabídka cestovního ruchu 2016

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Nabídka cestovního ruchu je maximální množství produktu CR na trhu cestovního ruchu, které má určitý subjekt (nebo souhrn subjektů – agregovaná nabídka) v úmyslu prodat za danou cenu.

Objem nabídky závisí, kromě ceny nabízeného produktu cestovního ruchu, také na cílech subjektu cestovního ruchu (maximalizace zisku nebo podílu na trhu, konkurenční boj), technologické úrovni, cenové hladině v zemi (míra inflace), na politice prostorové či tematicky blízké konkurence (např. nabídka stejných destinací CR), na ceně výrobních faktorů (cena pozemků, pracovní síly, kapitálu).

Koncepce státní politiky cestovního ruchu v České republice na období 2014 – 2020, [online]. MMR Praha 2013, 91 s. [cit. 2016-09-15].

Nábřeží 2019

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Nábřeží je stavebně upravený vyvýšený prostor podél břehu vodního toku nebo vodní plochy, v zastavěném území sídel. Bývá zpravidla využíváno jako veřejné prostranství s rekreační nebo dopravní funkcí a jako součást protipovodňové ochrany.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2018.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Upravený prostor podél břehu vodního toku. Ve městech je zpravidla využíván pro vedení komunikací, cyklistických stezek, zřizování pěších zón, k rekreaci a k umístění vybraných staveb nevýrobního charakteru.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Nadmístní význam 2024

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

V tomto zákoně se rozumí g) plochou nebo koridorem nadmístního významu plocha nebo koridor, které svým významem, rozsahem nebo využitím ovlivní území více obcí; v případě hlavního města Prahy se za plochu nebo koridor nadmístního významu považují plocha nebo koridor, které svým významem, rozsahem nebo využitím ovlivní území více městských částí,

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 12, písm. g).

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

Plochou nadmístního, popřípadě republikového významu plocha, která svým významem, rozsahem nebo využitím ovlivní území více obcí, popřípadě území více krajů; v případě hlavního města Prahy se za plochu nadmístního významu považuje plocha celoměstského významu, *Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. h).*

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Tento termín je používán v souvislosti s územním plánem velkého územního celku, s vymezováním koridorů a ploch, umožňujících umístění staveb dopravní, technické infrastruktury, občanského vybavení nadmístního významu.

Jedná se o řešení takových otázek a podmínek pro využívání území, které svým významem, rozsahem nebo důsledky překračují pravomoci jednotlivých obcí, zasahují tedy do správních území sousedních obcí a někdy i dalších orgánů územního plánování - např. okresů, krajů, do území vojenských újezdů (na jejich území vykonává činnost orgánu územního plánování ministerstvo obrany).

Nadmístní význam mohou mít i takové změny v území, které nejsou výslovně zmíněny ve stavebním zákoně. Jedná se např. o investice, jejichž využívání může vyvolat významný nárůst dopravy, zatížení stávajících dopravních cest a potřebu jejich úprav. Tyto otázky by měly být sledovány nadřízeným orgánem územního plánování, což mimo jiné vyplývá ze zákonem stanovené povinnosti naplňovat cíle a úkoly územního plánování (např. koordinace výstavby a jiných činností ovlivňujících rozvoj území vytváření předpokladů k zabezpečení trvalého souladu všech hodnot v území - viz § 1 stavebního zákona).

Tunka, Martin: Obsah územně plánovací dokumentace. 1. vydání. Praha: ABF, a.s., nakladatelství ARCH, edice STAVEBNÍ PRÁVO, 2003.

Nádraží 2020

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Termín stanice je v železniční dopravě přibližně synonymní s pojmem nádraží. Ten sice není zaveden Zákonem o dráhách, ale je užíván v některých dalších právních nebo technických předpisech i v oficiálních názvech některých stanic (například Praha hlavní nádraží).

Zdroj: Wikipedie

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Nádraží je dopravná s kolejovým rozvětvením určená pro řízení sledu vlaků, odbavování cestujících a nákladu.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2019.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Obvod železniční stanice s příslušnou kolejovou skupinou a se zařízeními pro určité druhy dopravních, přepravních a komerčních úkonů.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Nadresortní koncepce 2023

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Koncepce zahrnující koncepcí více resortů.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2023.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Integrace koncepcí více oborů, nebo koncepce týkající se více oborů.

Ústav územního rozvoje. Bmo, 2002.

Nádvoří 2018

Definice dle jiných právních předpisů

Zastavěná plocha a nádvoří: Pozemek, na němž je a) budova včetně nádvoří (tj. části zastavěného stavebního pozemku obsahující dvůr, vjezd, drobné stavby, bazén, zatravněné plochy, okrasné záhony a jiné přiléhající plochy, které slouží k lepšímu užívání stavby), vyjma skleníku, který je v katastru evidován jako budova, postaveného na zemědělském nebo lesním pozemku, a vyjma budovy postavené na lesním pozemku a budovy evidované na pozemku vodní plocha,
Vyhláška č. 357/2013 Sb. o katastru nemovitostí (katastrální vyhláška), příloha 1 druh pozemku.

* Pro účely této vyhlášky se rozumí nádvořím plocha příslušející k budově, včetně rozestavěné, a obsahující dvůr, vjezd, drobné stavby a pozemky jiného druhu než zastavěné plochy a nádvoří, které nesplňují podmínky pro tvorbu parcel podle § 3 odst. 5.

Vyhláška č. 190/1996 Sb., kterou se provádí zákon č. 265/1992 Sb., o zápisech vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem, ve znění zákona č. 210/1993 Sb. a zákona č. 90/1996 Sb., a zákon České národní rady č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), ve znění zákona č. 89/1996 Sb. (Zrušena)

Nadzemní podlaží 2023

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Každé podlaží, které má úroveň podlahy nebo alespoň její převažující část nejvíce 0,8 m pod nejvyšším bodem upraveného terénu v pásu širokém 5,0 m po obvodu stavby.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2023.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Podlaží, která nemají úroveň horního líce podlahy v průměru níže než 0,80 m pod úrovní okolního rostlého terénu ve styku s lícem budovy. Pro výpočet průměru se v případě pochybností berou v úvahu místa ve čtyřech reprezentativních (od středu budovy nejvzdálenějších) rozích posuzovaného podlaží. Pokud je stavebně upraveno k účelům využití podkroví o světlé výšce nejméně 1,70 m alespoň v jednom místě, považuje se za zvláštní druh nadzemního podlaží: jeho zastavěná plocha a obestavěný prostor v započítatelné části jsou započítávány spolu se zastavěnou plochou a obestavěným prostorem ostatních nadzemních podlaží.

Maier, Karel: Názvosloví a příklady metodiky užívané pro zpracování regulačních plánů. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Náhrada za omezení vlastnického práva (kompenzace)

Definice dle jiných právních předpisů

Zákon upravuje způsoby oceňování věcí, práv a jiných majetkových hodnot (dále jen majetek) a služeb pro účely stanovené zvl. předpisy. Okazují-li tyto předpisy na cenový nebo zvláštní předpis pro ocenění majetku nebo služby k jinému účelu než pro prodej, rozumí se tímto předpisem tento zákon. Zákon platí i pro účely stanovené zvl. předpisy uvedenými v části 4 a 9 tohoto zákona a dále tehdy, stanoví-li tak příslušný orgán v rámci svého oprávnění nebo dohodnou-li se tak strany.

Zákon č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku, ve znění pozdějších předpisů, § 1 odst. 1.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Náhradu za omezení vlastnického práva lze poskytnout v důsledku vyhlášení územního nařízení a způsob poskytnutí této náhrady, obdobně jako u náhrady za omezení vlastnického práva schválenou územně plánovací dokumentací. Lze ji řešit finančně event. směnou pozemku. Nutno se řídit zákonem č. 151/1997 Sb.

Ústav územního rozvoje. Brno, 2002.

Náhrada za stavby, pozemky a porosty 2019

Definice dle jiných právních předpisů

(1) Za omezení vlastnického práva nebo vyvlastnění věci náleží vlastníkově plná náhrada odpovídající míře, v jaké byl jeho majetek těmito opatřeními dotčen.

(2) Náhrada se poskytuje v penězích. Lze ji však poskytnout i jiným způsobem, pokud si to strany ujednají.

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, § 1039.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Vyvlastnění se uskutečňuje za náhradu. Náhrada se poskytuje v penězích, pokud zvláštní zákon nepřipouští jiný způsob náhrady. Náhradu za vyvlastnění, způsob náhrady, kdo a komu náhradu poskytuje, případně maximální výšku náhrady, ustanovuje všeobecně závazný předpis. Pokud v průběhu vyvlastňovacího řízení nedojde mezi dosavadním vlastníkem a těmi, kterým na vyvlastňovaném pozemku nebo stavbě vážnou práva zanikající

vyvlastněním, k dohodě o rozdělení náhrady, složí navrhovatel náhradu u soudu, v jehož obvodu pozemek nebo stavba leží. Soud rozhodne o uspokojení těchto nároků, zejména s přihlédnutím k tomu, aby nebylo ohroženo zabezpečení nároků záložních věřitelů.

Viz Vyvlastnění

Česko-rakousko-slovenská příručka územně plánovací terminologie. Hannover: Akademie für Raumforschung und Landesplanung, 2000. (Českou část zpracoval ÚÚR Bmo.)

Náhrady za změnu v území 2024

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

§ 133

Oprávněné osoby

(1) Vlastníkovi pozemku nebo stavby a osobě, která má jiné věcné právo k pozemku nebo stavbě (dále jen „oprávněná osoba“) a které vznikla škoda v důsledku zrušení nebo významného omezení zastavitelnosti pozemku na základě změny územně plánovací dokumentace nebo vydáním nové územně plánovací dokumentace, náleží náhrada škody spočívající v nákladech vynaložených na přípravu výstavby v obvyklé výši, zejména na koupi pozemku, na projektovou přípravu výstavby nebo za snížení hodnoty pozemku, který slouží k zajištění dluhu.

(2) Oprávněné osobě náleží dále náhrada, byla-li její práva k pozemku nebo stavbě významně omezena územním opatřením o stavební uzávěře a byla-li jí tím způsobena škoda.

(3) Náhrada oprávněné osobě nenáleží, došlo-li ke zrušení nebo významnému omezení zastavitelnosti pozemku na základě jejího návrhu nebo po uplynutí doby 5 let od nabytí účinnosti územně plánovací dokumentace, která zastavění dotčeného pozemku ke stanovenému účelu umožnila. Do této doby se nezapočítává doba, po kterou bylo zastavění pozemku znemožněno v důsledku stavební uzávěry nebo jiného dočasného omezení zastavitelnosti pozemku stanoveného územně plánovací dokumentací.

(4) Náhrada oprávněné osobě dále nenáleží, nabylo-li právní moci povolení záměru, pro který bylo zastavění příslušnou územně plánovací dokumentací určeno, a toto povolení je platné nebo pozbylo platnosti.

§ 134

Povinné osoby

(1) Povinnost poskytnout náhradu za změnu v území má obec, kraj nebo stát, jejichž orgány vydaly územně plánovací dokumentaci nebo její změnu nebo územní opatření o stavební uzávěře.

(2) Náhrada se poskytne na základě písemné žádosti oprávněné osoby obsahující prokázání škody.

§ 135

Způsob náhrady

(1) Náhrada se poskytuje v penězích. Místo peněžité náhrady lze na základě dohody poskytnout oprávněné osobě jiný pozemek nebo stavbu; právo na vyrovnání rozdílu mezi výší peněžité náhrady a hodnotou náhradního pozemku nebo stavby tím není dotčeno.

(2) Dojde-li k následné změně územního plánu anebo změně nebo zrušení regulačního plánu a pozemek, za který byla vyplacena náhrada, se vrátí do původního nebo jiného režimu umožňujícího zastavění, je ten, komu byla náhrada vyplacena, povinen vyplacenou náhradu v plné výši vrátit tomu, kdo ji poskytl, do 3 měsíců od vyrozumění o vzniku této povinnosti. Byl-li místo peněžité náhrady poskytnut oprávněné osobě jiný pozemek nebo stavba, je povinna vrátit náhradu v té výši, která by jí jinak náležela.

(3) Povinnost vrátit náhradu zaniká po 5 letech od nabytí účinnosti změny územního plánu anebo změny nebo zrušení regulačního plánu, na jejichž základě nárok na náhradu vznikl.

§ 136

Regresní náhrada

(1) Uhradí-li obec nebo kraj náhradu za změnu v důsledku územně plánovací činnosti, může požadovat regresní náhradu od správního orgánu, na základě jehož požadavku došlo k omezení vlastnického práva vlastníka, popřípadě od kraje nebo státu, pokud došlo ke změně územně plánovací dokumentace obce nebo kraje v důsledku jejího uvedení do souladu s nadřazenou územně plánovací dokumentací.

(2) Obec nebo kraj uplatní požadavek na regresní náhradu do 3 měsíců od uhrazení náhrady, jinak jejich právo zaniká. Regresní náhrada musí být uhrazena do 3 měsíců od doručení požadavku obce nebo kraje, který tuto náhradu uhradil.

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 133 až 136.

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

(1) Vlastníkovi pozemku nebo stavby, jehož práva byla při užívání pozemku nebo stavby na základě územního opatření o stavební uzávěře omezena, náleží náhrada.

(2) Vlastníkovi pozemku, jehož určení k zastavění bylo zrušeno na základě změny územního plánu nebo regulačního plánu, anebo vydáním nového územního plánu nebo regulačního plánu nebo zrušením územního rozhodnutí podle § 94 odst. 3, náleží náhrada. Náhrada se stanoví ve výši rozdílu mezi cenou stavebního pozemku sjednanou v kupní smlouvě a cenou obvyklou zjištěnou posudkem znalce podle zvláštního právního předpisu pozemku, který není určen k zastavění, v případě, že vlastník tohoto pozemku byl vlastníkem nebo jej nabyt v době platnosti územního plánu, regulačního plánu nebo územního rozhodnutí, jako pozemek určený k zastavění. Náhrada vlastníkovi pozemku nenáleží, jestliže k uvedené změně došlo na základě jeho návrhu. Osoba, která byla oprávněna realizovat regulační plán, který byl změněn nebo zrušen, nebo územní rozhodnutí, které bylo zrušeno, má nárok na náhradu skutečných nákladů vynaložených při uplatňování práv z regulačního plánu nebo územního rozhodnutí, a to ode dne nabytí jejich účinnosti do jejich změny nebo zrušení.

(3) Povinnost poskytnout náhradu podle odstavce 1 a 2 na základě písemné žádosti vlastníka má obec nebo kraj, jejichž orgány vydaly územní opatření o stavební uzávěře, vydaly územně plánovací dokumentaci nebo její změnu, anebo zrušily územní rozhodnutí.

(4) Náhrada se poskytuje v penězích. Návrh výše náhrady musí být doložen posudkem znalce. Obec nebo kraj vyrozumí žadatele o svém stanovisku k uplatněnému nároku na náhradu do 6 měsíců ode dne podání. V případě uznání nároku obec nebo kraj poskytnou náhradu do 2 měsíců ode dne vyrozumění žadatele, v opačném případě rozhoduje o nároku soud. V případě uznání nároku poskytnou náhradu v penězích, pokud nedojde k dohodě o poskytnutí náhradního pozemku. V případě neuznání nároku rozhoduje o něm soud.

(5) V případě, že dojde k následné změně územního plánu a příslušný pozemek, za který byla vyplacena náhrada, se vrátí do režimu zastavitelného

území, je vlastník pozemku povinen vyplacenou náhradu v plné výši vrátit poskytovateli náhrady do 2 měsíců od vyznění o změně územního plánu a vzniku povinnosti náhradu vrátit.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 102.

Nájemní smlouva pro dostupné nájemní bydlení 2024

Definice dle jiných právních předpisů

Nájemní smlouva, jejímž předmětem je poskytování dostupného nájemního bydlení, se uzavírá na dobu určitou v délce alespoň 1 roku, nejdéle však 2 let. Při prodloužení doby nájmu, nebo dojde-li k uzavření nové nájemní smlouvy s tímž nájemcem, se doba nájmu sjednává na dobu určitou v délce 2 let.

(2) Domácnosti podle § 11c odst. 3 lze dostupné nájemní bydlení poskytnout nejdéle po dobu 3 let.

(3) Jsou-li všichni členové domácnosti starší 70 let, lze nájemní smlouvu uzavřít na dobu určitou delší než 2 roky nebo na dobu neurčitou.

(4) Do 30 dnů od doručení písemné výzvy nájemce doloží pronajímateli, že splňuje podmínky pro poskytnutí dostupného nájemního bydlení podle § 11c. Písemná výzva se zasílá nájemci alespoň 6 měsíců před skončením doby nájmu.

Zákon 126/2024 Sb., kterým se mění zákon č. 211/2000 Sb., o Státním fondu podpory investic, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku a o změně některých zákonů (zákon o oceňování majetku), ve znění pozdějších předpisů, § 11d), odst. 1-4..

Nakládání s energií

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se rozumí nakládáním s energií výroba, přenos, přeprava, distribuce, rozvod, spotřeba energie a uskladňování plynu, včetně souvisejících činností.

Zákon č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií, ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. a.

Nakládání s odpady 2021

Definice dle jiných právních předpisů

Nakládáním s odpadem se pro účely tohoto zákona rozumí soustředování odpadu, shromažďování odpadu, skladování odpadu, sběr odpadu, úprava odpadu, využití odpadu, odstranění odpadu, obchodování s odpadem nebo přeprava odpadu.

Zákon č. 541/2020 Sb., o odpadech, § 11, odst. 1, písm. c).

Pro účely tohoto zákona se rozumí nakládáním s odpady - shromažďování, sběr, výkup, přeprava, doprava, skladování, úprava, využití a odstranění odpadů.

Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, § 4 odst. 1 písm. e.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Nakládání s odpady je jakákoliv činnost, jejímž předmětem jsou odpady, zejména jejich shromažďování, sběr, výkup, třídění, přeprava a doprava, skladování, úprava, využívání a zneškodňování.

Braniš, Martin a kol.: Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Nakládání s odpady je shromažďování, sběr, výkup, třídění, přeprava a doprava, skladování, úprava, využívání a zneškodňování odpadu. Úprava odpadu je změna fyzikálních, chemických nebo biologických vlastností odpadů za účelem umožnění jejich přepravy, dopravy, využití nebo zneškodnění, nebo za účelem snížení jejich objemu, popř. snížení nebo odstranění jejich nebezpečných vlastností. Využívání odpadů je činnost vedoucí k získávání druhotných surovin, k recyklaci odpadu, popř. k jinému využití fyzikálních, chemických nebo biologických vlastností odpadu. Zneškodňování odpadu je nakládání s odpady, které vede k trvalému zabránění jejich škodlivým vlivům na složky životního prostředí. Jde zejména o termickou a chemickou úpravu, fyzikální a biologickou stabilizaci, jakož i ukládání na skládku odpadu, popř. do podzemních prostor.

Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Nakládání s povrchovými nebo podzemními vodami

Definice dle jiných právních předpisů

Nakládáním s povrchovými nebo podzemními vodami je jejich vzdouvání pomocí vodních děl, využívání jejich energetického potenciálu, jejich využívání k

plavbě nebo k plavení dřeva, k chovu ryb nebo vodní drůbeže, jejich odběr, vypouštění odpadních vod do nich a další způsoby, jimiž lze využívat jejich vlastností nebo ovlivňovat jejich množství, průtok, výskyt nebo jakost.
Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 9.

Nakládání s povrchovými vodami obecné

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Odběr nebo jiné nakládání s povrchovými vodami pro vlastní potřebu a na vlastní nebezpečí, bez nutného povolení nebo souhlasu vodoprávního úřadu, není-li k tomu třeba zvláštního technického zařízení.

Viz zákon č. 254/2001 Sb., o vodách...

Tichá Tereza a kol.: Slovník pojmů užívaných v právu životního prostředí. 1. vydání. Praha: ABF – nakladatelství ARCH, 2004.

Nakládáním s radioaktivním odpadem 2016

Definice dle jiných právních předpisů

Nakládáním s radioaktivním odpadem se zde rozumí všechny činnosti, které souvisí se shromažďováním, tříděním, zpracováním, úpravou, skladováním a ukládáním radioaktivního odpadu, s výjimkou přepravy mimo prostor zařízení, ve kterém jsou tyto činnosti vykonávány.

Zákon č. 263/2016 Sb., atomový zákon, § 3 odst. 2 písm. b).

Nákladní (nákladové) nádraží 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Termín stanice je v železniční dopravě přibližně synonymní s pojmem nádraží. Těm sice není zaveden Zákonem o dráhách, ale je užíván v některých dalších právních nebo technických předpisech i v oficiálních názvech některých stanic (například Praha hlavní nádraží). Slovem nádraží se označují i dopravní bez osobního provozu (nákladová nádraží, odstavná nádraží, seřadovací nádraží).

Zdroj: Wikipedie

* Samostatná kolejová skupina nebo dopravně oddělená část stanice určená převážně ke zpracování místní zátěže a výchozích, končících nebo tranzitních nákladních vlaků.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Nákladní doprava 2020

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Nákladní doprava je souhrn úkonů, jimiž se uskutečňuje přeprava nákladů. Je to činnost spjatá s cílevědomým přemisťováním hmotných předmětů v nejrůznějších objemových, časových a prostorových souvislostech za použití různých dopravních prostředků a technologií.

Zdroj: Wikipedie

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Nákladní doprava je ta, jejíž předmět přepravy je náklad.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2019.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Doprava, jejímž základním cílem je přeprava nákladu.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Nález archeologický

Anglický překlad

Archaeological Discovery

Definice dle jiných právních předpisů

(1) Archeologickým nálezem je věc (soubor věcí), která je dokladem nebo pozůstatkem života člověka a jeho činnosti od počátku jeho vývoje do novověku a zachovala se zpravidla pod zemí.

(2) O archeologickém nálezu, který nebyl učiněn při provádění archeologických výzkumů, musí být učiněno oznámení Archeologickému ústavu nebo nejbližšímu muzeu buď přímo, nebo prostřednictvím obce, v jejímž územním obvodu k archeologickému nálezu došlo. Oznámení o archeologickém nálezu je povinen učinit nálezce nebo osoba odpovědná za provádění prací, při nichž došlo k archeologickému nálezu, a to nejpozději druhého dne po archeologickém nálezu nebo potom, kdy se o archeologickém nálezu dověděl.

(3) Archeologický nález i naleziště musí být ponechány beze změny až do prohlídky Archeologickým ústavem nebo muzeem, nejméně však po dobu pěti pracovních dnů po učiněném oznámení. Archeologický ústav nebo oprávněná organizace učiní na nalezišti všechna opatření nezbytná pro okamžitou záchranu archeologického nálezů, zejména před jeho poškozením, zničením nebo odcizením.

(4) Jde-li o archeologický nález uvedený v odstavci 2, má nálezce právo na odměnu, kterou mu poskytne krajský úřad, a to do výše ceny materiálu; je-li archeologický nález zhotoven z drahých kovů nebo jiných cenných materiálů, v ostatních případech až do výše deseti procent kulturně historické hodnoty archeologického nálezů určené na základě odborného posudku. Nálezce má právo na náhradu nutných nákladů, které mu vznikly v souvislosti s archeologickým nálezem. O náhradě rozhodne a náhradu poskytne krajský úřad. Podrobnosti o podmínkách pro poskytování odměny a náhrady nálezci stanoví obecně závazný právní předpis.

(5) U nemovitých archeologických nálezů prohlášených za kulturní památky určí krajský úřad organizaci zřizovanou krajem, která bude zabezpečovat péči o ně. Jsou-li tyto archeologické nálezy na nemovitostech ve státním majetku, určí tuto organizaci v dohodě s orgánem nadřízeným organizaci, která nemovitost spravuje nebo užívá krajský úřad. Je-li nemovitý archeologický nález prohlášený za kulturní památku na území několika krajů, určí organizaci pro zabezpečení péče o kulturní památku krajské úřady ve vzájemné dohodě po předchozím projednání s ministerstvem kultury, a nedojde-li k dohodě, určí tuto organizaci ministerstvo kultury.

(6) O archeologických nálezech, k nimž dojde v souvislosti s přípravou nebo prováděním stavby, platí zvláštní předpisy.

Zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, § 23.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Věc (soubor věcí), která je dokladem nebo pozůstatkem života člověka a jeho činnosti od počátku jeho vývoje do novověku a zachovala se zpravidla pod zemí. O archeologickém nálezu, který nebyl učiněn při provádění archeologických výzkumů, musí být učiněno oznámení. (Zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči ve znění pozdějších předpisů, § 23.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Nález paleontologický

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se vymezují některé základní pojmy takto: paleontologický nález je věc, která je významným dokladem nebo pozůstatkem života v geologické minulosti a jeho vývoje do současnosti.

Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, § 3 odst. 1 písm. j.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Je přírodnina, která je významným dokladem nebo pozůstatkem života v geologické minulosti nebo také dokladem jeho vývoje. Ze zákona platí povinnost zajistit ochranu paleontologického nálezů před zničením, poškozením nebo odcizením a povinnost opatřit jej údaji o okolnostech nálezů.

Braniš, Martin a kol.: Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Námitka

Anglický překlad

Objection

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Námitka v procesních řízeních slouží jejich účastníkům k uplatnění jejich obrany, která se může týkat buď nedostatků vlastního řízení (VADY PROCESNÍ) anebo i právních důvodů uplatňovaného nároku popř. tvrzení, jakož i důkazů, jimiž je nárok prokazován. Z těchto hledisek se mluví o námitkách formální nebo materiální povahy. V občanském procesu k námitkám formální povahy náleží výtky nedostatků některé z podmínek řízení (např. místní nebo věcné nepříslušnosti soudu aj.), anebo nedostatku předpokladů soudní vymahatelnosti.

Madar, Zdeněk a kol.: Slovník českého práva. Praha: LINDE, 1995.

Národní databanka přirozených lesů 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Národní databanka přirozených lesů je přehled lesních porostů splňujících kritéria definovaná podle míry přímého antropogenního ovlivnění.
Vítejte na zemi, GENIA, slovník [cit. 24. 10. 2018].

Národní emisní strop

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Nejvyšší množství znečišťující látky nebo stanovené skupiny znečišťujících látek vyjádřené v kilotunách, které může být v České republice emitováno během daného kalendářního roku.

Viz nařízení vlády č. 351/2002 Sb., kterým se stanoví závazné emisní stropy pro některé látky znečišťující ovzduší...

Tichá Tereza a kol.: Slovník pojmů užívaných v právu životního prostředí. 1. vydání. Praha: ABF – nakladatelství ARCH, 2004.

Národní geopark 2016

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Geoparky vznikají na základě dobrovolné spolupráce různých subjektů v daném území, v úzké spolupráci se státní ochranou přírody. Podmínky a postup, kterým se území může stát českým národním geoparkem, upravilo MŽP Směrnicí č. 6/2007, k zabezpečení jednotného postupu rezortu při nominaci území na národní geopark.

Národním geoparkem se rozumí dle této směrnice geopark, nacházející se na území České republiky, jemuž byl udělen titul národní geopark postupem uvedeným v čl. 6 této směrnice (na základě stanovených kritérií pro udělení titulu národní geopark, uvedených v příloze č. 1 této směrnice).

Směrnice Ministerstva životního prostředí č. 6/2007, ze dne 14. května 2007, k zabezpečení jednotného postupu rezortu při nominaci území na národní geopark.

Národní geoportál územního plánování 2024

Anglický překlad

National Geoportal of Spatial Planning - NGSP

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

(2) Informačními systémy veřejné správy ve věcech územního plánování a stavebního řádu (dále jen „informační systém stavební správy“) jsou b) národní geoportál územního plánování.

(4) V národním geoportálu územního plánování se údaje podle odstavce 3 vedou a zobrazují v rozsahu údajů poskytnutých Ministerstvem vnitra, Ministerstvem obrany, Ministerstvem spravedlnosti, zpravodajskými službami České republiky, Policií České republiky, Hasičským záchranným sborem České republiky, Národním bezpečnostním úřadem, Národním úřadem pro kybernetickou bezpečnost a Generální inspekcí bezpečnostních sborů, s ohledem na zajištění obrany, bezpečnosti a utajení jejich činnosti.

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 267, odst. 2, písm. b) a odst. 4.

Národní geoportál územního plánování

(1) Národní geoportál územního plánování, který je agendovým informačním systémem, slouží pro

a) zveřejnění výstupů z územně plánovací činnosti,

b) zabezpečení přístupu k evidenci územně plánovací činnosti,

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 269.

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

(1) Správcem a provozovatelem národního geoportálu územního plánování, který je informačním systémem veřejné správy a je přístupný způsobem umožňujícím dálkový přístup, je ministerstvo. Provozováním národního geoportálu územního plánování může ministerstvo pověřit jím zřízenou organizační složku státu. (2) Národní geoportál územního plánování slouží pro a) zveřejnění výstupů z územně plánovací činnosti orgánů územního plánování, b) zabezpečení přístupu k evidenci územně plánovací činnosti, c) poskytování prostorových dat k tématu plánované využití území (76), d) zpřístupňování a poskytování dalších dat, která souvisí s územním plánováním a územním rozvojem, které určí ministerstvo, ae) další činnosti vyplývající z tohoto zákona nebo jeho prováděcích právních předpisů. (3) Na národním geoportálu územního plánování jsou v jednotných standardech zveřejňovány vybrané části územně plánovacích dokumentací a územně analytických podkladů

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 161a odst. 1-3.

Národní kulturní památka

Definice dle jiných právních předpisů

Národní kulturní památky

(1) Kulturní památky, které tvoří nejvýznamnější součást kulturního bohatství národa, prohlašuje vláda České republiky nařízením za národní kulturní památky a stanoví podmínky jejich ochrany.

(2) Vláda České republiky nařízením stanoví obecné podmínky zabezpečování státní památkové péče o národní kulturní památky.

Zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, § 4 odst. 1, 2.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Nejvýznamnější součást kulturního dědictví národa prohlašuje vláda republiky za národní kulturní památky a stanoví podmínky jejich ochrany. Jsou to doklady historického vývoje, životního způsobu a prostředí společnosti od nejstarších dob do současnosti, jsou to projevy tvůrčích schopností a práce člověka z nejrůznějších oborů lidské činnosti. Jsou významné pro své hodnoty historické, umělecké, vědecké i technické.

Česko-rakousko-slovenská příručka územně plánovací terminologie. Hannover: Akademie für Raumforschung und Landesplanung, 2000. (Českou část zpracoval ÚÚR Bmo.)

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Památka, která tvoří nejvýznamnější součást kulturního bohatství národa. (Zásady a pravidla územního plánování. Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1979. Zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči ve znění pozdějších předpisů, § 4.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Památka, která tvoří nejvýznamnější součást kulturního bohatství národa. Národní kulturní památky prohlašuje vláda ČSR a SSR. Národní kulturní památky požívají zvýšené ochrany.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Národní park

Definice dle jiných právních předpisů

Národní parky

(1) Rozsáhlá území, jedinečná v národním či mezinárodním měřítku, jejichž značnou část zaujímají přirozené nebo lidskou činností málo ovlivněné ekosystémy, v nichž rostliny, živočichové a neživá příroda mají mimořádný vědecký a výchovný význam, lze vyhlásit za národní parky. (2) Veškeré využití národních parků musí být podřízeno zachování a zlepšení přírodních poměrů a musí být v souladu s vědeckými a výchovnými cíli sledovanými jejich vyhlášením.

(3) Národní parky, jejich poslání a bližší ochranné podmínky se vyhláší zákonem.

Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, § 15 odst. 1, 2, 3.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Rozsáhlé území, jedinečné v národním či mezinárodním měřítku, jehož značnou část zaujímají přirozené nebo lidskou činností málo ovlivněné ekosystémy. Rostliny, živočichové i neživá složka v NP mají mimořádný vědecký a výchovný význam. Veškeré využití národních parků je podřízeno zachování a zlepšení přírodních poměrů a je v souladu s vědeckými a výchovnými cíli sledovanými jejich vyhlášením. Poslání a bližší ochranné podmínky NP se vyhláší zákonem. V České republice jsou vyhlášeny 3 národní parky: NP Podyjí, Krkonošský národní park a Národní park Šumava. Rozloha národních parků je 110304 ha, což je 1,4% z celkové rozlohy naší republiky.

Braniš, Martin a kol.: Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Kategorie zvláště chráněného území přírody. Rozsáhlé území, jedinečné v národním či mezinárodním měřítku, jehož značnou část zaujímají přirozené nebo lidskou činností málo ovlivněné ekosystémy, v nichž rostliny, živočichové a neživá příroda mají mimořádný vědecký a výchovný význam. Národní park, jeho poslání a bližší ochranné podmínky se vyhláší zákonem.

Viz Zvláště chráněné území přírody

Česko-rakousko-slovenská příručka územně plánovací terminologie. Hannover: Akademie für Raumforschung und Landesplanung, 2000. (Českou část zpracoval ÚÚR Bmo.)

rozsáhlé území, jedinečné v národním či mezinárodním měřítku, jehož značnou část pokrývají přirozené nebo lidskou činností málo ovlivněné ekosystémy. Poslání a bližší ochranné podmínky národních parků se vyhláší zákonem. V ČR jsou vyhlášeny tři NP: Podyjí, Krkonošský národní park a Šumava. Rozlohou zaujímají 110 304 ha, což je 1,4% z celkové rozlohy ČR.

Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Národní program hospodárného nakládání s energií

Definice dle jiných právních předpisů

(1) Národní program hospodářského nakládání s energií a využívání jejích obnovitelných a druhotných zdrojů (dále jen "Program") je dokument vyjadřující cíle v oblasti zvyšování účinnosti užití energie, snižování energetické náročnosti a využití jejích obnovitelných a druhotných zdrojů v souladu se schválenou státní energetickou koncepcí a zásadami udržitelného rozvoje.

(2) Program zpracovává na pětileté období ministerstvo v dohodě s Ministerstvem životního prostředí a předkládá jej ke schválení vládě.

(3) Ministerstvo v dohodě s Ministerstvem životního prostředí vyhodnocuje naplňování Programu nejméně jedenkrát za 2 roky a o výsledcích informuje vládu. V případě potřeby ministerstvo v dohodě s Ministerstvem životního prostředí zpracovává návrhy na změnu Programu a předkládá je ke schválení vládě.

Zákon č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií, ve znění pozdějších předpisů, § 5 odst. 1, 2, 3.

Národní program ke zmírnění změny klimatu Země 2018

Definice dle jiných právních předpisů

Program napomáhá plnění Národního programu ke zmírnění změny klimatu Země pro zajištění hlavních úkolů Kjótského protokolu k Rámcové úmluvě OSN o změně klimatu v souladu se zákonem č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší, v platném znění a s Rozhodnutím Rady 1999/296/EC.

Cílem programu je posouzení navrhovaných opatření a na jeho základě stanovení konkrétních podmínek pro realizaci společných projektů v souladu s přijatými mezinárodními závazky v rámci Kjótského protokolu a mezinárodními požadavky na jejich implementaci, které umožní následný převod snížení emisí skleníkových plynů za předpokladu plnění národního redukčního cíle pro emise skleníkových plynů.

Směrnice ZP06/2006, Příloha I, "SMĚRNICE MINISTERSTVA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ O POSKYTOVÁNÍ FINANČNÍCH PROSTŘEDKŮ ZE STÁTNÍHO FONDU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ ČR", Platné od 01. 03. 2006 Program k plnění Kjótského protokolu k rámcové úmluvě OSN o změně klimatu.

* Nástroje ochrany klimatického systému Země

(1) Národní redukční cíle pro látky ovlivňující klimatický systém Země a lhůty k jejich dosažení stanoví Národní program ke zmírnění změny klimatu Země schvalovaný vládou.

Zákon č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší a o změně některých dalších zákonů (zákon o ochraně ovzduší), ve znění pozdějších předpisů, § 34 odst. 1. (Zrušen)

Národní přírodní památka

Definice dle jiných právních předpisů

Národní přírodní památka

(1) Přírodní útvar menší rozlohy, zejména geologický či geomorfologický útvar, naleziště nerostů nebo vzácných či ohrožených druhů ve fragmentech ekosystémů, s národním nebo mezinárodním ekologickým, vědeckým či estetickým významem, a to i takový, který vedle přírody formoval svou činností člověk, může orgán ochrany přírody vyhlásit za národní přírodní památku; stanoví přitom také její bližší ochranné podmínky.

(2) Změny či poškozování národních přírodních památek či jejich hospodářské využívání, pokud by tím hrozilo jejich poškození, je zakázáno.

(3) Lesy, lesní půdní fond, vodní toky, vodní plochy a nezastavěné pozemky na území národních přírodních památek, které jsou ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona ve státním vlastnictví, nelze zcizit. Tím nejsou dotčena práva fyzických a právnických osob podle předpisů o majetkové restituci.

Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, § 35 odst. 1, 2, 3.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Přírodní útvar menší rozlohy, zejména geologický či geomorfologický, naleziště nerostů nebo vzácných či ohrožených druhů ve fragmentech ekosystémů, s národním či mezinárodním ekologickým, vědeckým či estetickým významem a to i takový, který vedle přírody formoval svou činností člověk. Národní přírodní památkou jsou kupř. NPP Barrandovské skály v Praze, NPP Lužní potok v okrese Cheb, NPP Pravčická brána v okrese Děčín, NPP Swamp v okrese Česká Lípa. Ke konci roku 1996 by 10 vyhlášeno 100 NPP o celkové rozloze 2656,11 ha, z celkové rozlohy ČR je to 0,03 %.

Braniš, Martin a kol.: Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Kategorie zvláště chráněného území přírody. Přírodní útvar menší rozlohy, zejména geologický či geomorfologický útvar, naleziště nerostů nebo vzácných či ohrožených druhů ve fragmentech ekosystémů, s národním nebo mezinárodním ekologickým, vědeckým či estetickým významem, a to i takový, který vedle přírody formoval svou činností člověk. Národní přírodní památkou se stává na základě vyhlášení ministerstva životního prostředí, které přitom stanoví bližší ochranné podmínky.

Viz Ministerstvo životního prostředí, Zvláště chráněné území přírody

Česko-slovensko-slovenská příručka územně plánovací terminologie. Hannover: Akademie für Raumforschung und Landesplanung, 2000. (Českou část zpracoval ÚÚR Bmo.)

Národní přírodní rezervace

Definice dle jiných právních předpisů

Národní přírodní rezervace

(1) Menší území mimořádných přírodních hodnot, kde jsou na přirozený reliéf s typickou geologickou stavbou vázány ekosystémy významné a jedinečné v národním či mezinárodním měřítku, může orgán ochrany přírody vyhlásit za národní přírodní rezervaci; stanoví přitom také jejich bližší ochranné podmínky.

(2) Využívání národní přírodní rezervace je možné jen v případě, že se jím uchová či zlepší dosavadní stav přírodního prostředí.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Menší území mimořádných přírodních hodnot, kde jsou na přirozený reliéf s typickou geologickou stavbou vázány ekosystémy významné a jedinečné v národním či mezinárodním měřítku. Orgán ochrany přírody stanoví při vyhlášení také bližší ochranné podmínky. Ke konci roku 1996 bylo vyhlášeno v ČR 118 NPR o výměře 26434,89 ha. Z celkové rozlohy ČR je to 0,34%.

Braniš, Martin a kol.: *Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie*. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Kategorie zvláště chráněného území přírody. Menší území mimořádných přírodních hodnot, kde jsou na přirozený reliéf s typickou geologickou stavbou vázány ekosystémy významné a jedinečné v národním či mezinárodním měřítku. Vyhláší je ministerstvo životního prostředí, které přitom stanoví bližší ochranné podmínky.

Viz Zvláště chráněné území přírody

Česko-rakousko-slovenská příručka územně plánovací terminologie. Hannover: Akademie für Raumforschung und Landesplanung, 2000. (Českou část zpracoval ÚÚR Brno.)

menší území mimořádných přírodních hodnot, kde jsou na přirozený reliéf s typickou geologickou stavbou vázány ekosystémy významné a jedinečné v národním či mezinárodním měřítku. Orgán ochrany přírody stanoví při vyhlášení bližší ochranné podmínky. Ke konci r. 1996 bylo v ČR vyhlášeno 118 NPR o výměře 26 435 ha, tj. 0,34 % z celkové rozlohy ČR.

Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: *Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01*. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Národní radiační havarijní plán 2016

Definice dle jiných právních předpisů

Národním radiačním havarijním plánem se zde rozumí plán zpracováváný pro území České republiky vně areálu jaderného zařízení nebo pracoviště IV. kategorie pro přípravu na řízení a provádění odezvy na radiační nehodu nebo radiační havárii s dopadem mimo zónu havarijního plánování.

Zákon č. 263/2016 Sb., atomový zákon, § 4 odst. 1 písm. l).

Národní seznam

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Seznam lokalit nacházejících se na území České republiky vybraných na základě kritérií stanovených právními předpisy Evropských společenství a vyžadujících územní ochranu.

Viz zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny...

Tichá Tereza a kol.: *Slovník pojmů užívaných v právu životního prostředí*. 1. vydání. Praha: ABF – nakladatelství ARCH, 2004.

Nároží 2022

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Když se setkají dvě střešní plochy se stejným sklonem (např. u valbové střechy), vznikne linie, která probíhá od okapu až po hřeben.

Stavební slovník, 2022 [cit. 12. 4. 2022]. Dostupné z URL: < <http://stavebnikomunita.cz/page/stavebni-slovník-n> >.

Nařízení o asanaci území 2022

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Takové nařízení vymezuje území postižené živelnou pohromou nebo náhlou havárií, po které se v dané oblasti podstatně změnily podmínky a z tohoto důvodu je zde nutné provést zásadní změny. Stanovuje stavby, které je potřeba odstranit, stejně jako specifikuje neodkladné změny v uspořádání území. Toto nařízení zároveň pozastavuje platnost územně plánovací dokumentace a stanovuje lhůtu, do kdy je povinností orgánu územního plánování zajistit její změny, případně pořídit dokumentaci novou.

Stavební slovník, 2022 [cit. 12. 4. 2022]. Dostupné z URL: < <http://stavebnikomunita.cz/page/stavebni-slovník-n> >.

Nástavba 2024

Anglický překlad

Superstructure

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

Změnou dokončené stavby se v tomto zákoně rozumí nástavba, kterou se stavba zvyšuje,
Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 6, odst. 1, písm. a).

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

Nástavbou se zde rozumí změna dokončené stavby, kterou se stavba zvyšuje.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 5.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Nástavbou je podle stavebního zákona změna stavby již dokončené, kterou se zvětšuje objem stavby směrem vzhůru, tj. kterou se stavba zvyšuje.
Matějka, Vladimír; Mokřý, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Nástroje územního plánování 2024

Anglický překlad

Spatial planning tools

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

Druhy nástrojů územního plánování

Nástroji územního plánování jsou

- a) územně plánovací podklady, kterými jsou územně analytické podklady a územní studie,
- b) politika územního rozvoje,
- c) územně plánovací dokumentace, kterými jsou územní rozvojový plán, zásady územního rozvoje, územní plán a regulační plán,
- d) vymezení zastavěného území,
- e) územní opatření, kterými jsou územní opatření o stavební uzávěře a územní opatření o asanaci území.

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 61.

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

Nástroji územního plánování jsou:

Územně plánovací podklady

Politika územního rozvoje

Územně plánovací dokumentace

Územní rozhodnutí

Územní řízení

Územní opatření o stavební uzávěře a územní opatření o asanaci území

Úprava vztahů v území.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

VZÁJEMNÉ VZTAHY

Základní rozdíl mezi územně plánovacími podklady a územně plánovací dokumentací vyplývá z jejich rozdílné právní závaznosti pro rozhodování v území a z tohoto důvodu z odlišného použití a obsahu.

Územně plánovací podklady i územně plánovací dokumentace jsou pořizovány různými orgány územního plánování, např. obcemi, kraji, ministerstvem pro místní rozvoj. Na rozdíl od územně plánovacích podkladů je územně plánovací dokumentace schvalována zastupitelstvem obce nebo kraje, v zákonem stanovených případech vládou České republiky, schválená územně plánovací dokumentace je vyhlášována obecně závazným právním předpisem.

Územně plánovací podklady i územně plánovací dokumentace jsou směrnici a podkladem pro územní rozhodování, pro provádění individuálních správních aktů stavebními úřady i dalšími správními úřady.

Tunka, Martin: Obsah územně plánovací dokumentace. 1. vydání. Praha: ABF, a.s., nakladatelství ARCH, edice STAVEBNÍ PRÁVO, 2003.

Definice dle stavebního zákona č. 50/1976 Sb. a jeho prováděcích vyhlášek (zrušeny k 31.12.2006)

Základními nástroji územního plánování jsou územně plánovací podklady, územně plánovací dokumentace a územní rozhodnutí.
Zákon č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 3. (Zrušen)

Natalita (porodnost)

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Udává počet narozených jedinců v dané populaci, neboli schopnost organismů zanechávat potomky, kteří nahrazují ztráty způsobené úmrtností (mortalitou). Maximální počet potomků, které je daný druh, jedinec schopen zanechat za předpokladu, že není ničím omezen, označujeme jako biotický potenciál. Natalita se obvykle uvádí v počtu narozených (vylíhlých) jedinců na konstantní počet živých jedinců v populaci za časové období (např. počet narozených na 1000 jedinců za rok). Srovnej termín "Plodnost"
Braniš, Martin a kol.: Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Natura 2000

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se vymezují některé základní pojmy takto

r) Natura 2000 je celistvá evropská soustava území se stanoveným stupněm ochrany, která umožňuje zachovat typy evropských stanovišť a stanoviště evropsky významných druhů v jejich přirozeném areálu rozšíření ve stavu příznivém z hlediska ochrany nebo popřípadě umožní tento stav obnovit. Na území České republiky je Natura 2000 tvořena vymezenými ptačími oblastmi a vyhlášenými evropsky významnými lokalitami.

Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, § 3 odst. 1, písm. r.

NATURA 2000 – evropsky významná lokalita 2017

Anglický překlad

Europea Special Areas of Conservation - SAC

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Jako evropsky významné lokality jsou do národního seznamu zařazeny ty lokality, které v biogeografické oblasti nebo oblastech, k nimž náleží, významně přispívají

- k udržení nebo obnově příznivého stavu alespoň jednoho typu evropských stanovišť nebo alespoň jednoho evropsky významného druhu z hlediska jejich ochrany, nebo

- k udržení biologické rozmanitosti biogeografické oblasti.

Odkaz na právní předpis: Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, § 3, § 45a, b, c, d, h, i.

Ministerstvo pro místní rozvoj. Standard sledovaných jevů pro územně analytické podklady obcí. [online]. Praha. 2016. [cit. 2017-02-26].

NATURA 2000 – ptačí oblast 2017

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Ptačí oblasti jsou území nejvhodnější pro ochranu z hlediska výskytu, stavu a početnosti populací těch druhů ptáků vyskytujících se na území České republiky a stanovených právními předpisy Evropských společenství, které stanoví vláda nařízením. Odkaz na právní předpis: Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, § 3, § 45e, f, g, h, i.

Ministerstvo pro místní rozvoj. Standard sledovaných jevů pro územně analytické podklady obcí. [online]. Praha 2016. [cit. 2017-02-26].

Navazující územně plánovací dokumentace 2024

Anglický překlad

Subsequent Spatial Planning Documentation

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Je územní plán obce a regulační plán vůči územnímu plánu velkého územního celku a regulační plán vůči územnímu plánu obce.
Stavební slovník, 2022 [cit. 12. 4. 2022]. Dostupné z URL: < <http://stavebnikomunita.cz/page/stavebni-slovnik-n> >.

Návrh domu 2016

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Návrh domu není stavebním plánem v pravém smyslu, ale je základním konceptem, který obsahuje především půdorys se základními rozměry s popisem místností a pohledy. Návrh je tím lepší, čím přesněji je nakreslen.
Slovník pojmů, Národní stavební centrum, 2016 [cit. 12. 5. 2016].

Návrh pozemkových úprav

Definice dle jiných právních předpisů

(8) Návrhu nového uspořádání pozemků vlastníků předchází zpracování plánu společných zařízení, kterými jsou zejména
a) opatření sloužící ke zpřístupnění pozemků jako polní nebo lesní cesty, mostky, propustky, brody, železniční přejezdy a podobně,
b) protierozní opatření pro ochranu půdního fondu jako protierozní meze, průlehy, zasakovací pásy, záchytné příkopy, terasy, větrolamy, zatravnění, zalesnění a podobně,
c) vodohospodářská opatření sloužící k neškodnému odvedení povrchových vod a ochraně území před záplavami jako nádrže, rybníky, úpravy toků, odvodnění, ochranné hráze, suché poldry a podobně,
d) opatření k ochraně a tvorbě životního prostředí, zvýšení ekologické stability jako místní územní systémy ekologické stability, doplnění, popřípadě odstranění zeleně a terénní úpravy a podobně.
V případě společných zařízení technického charakteru jde o nové stavby nebo o rekonstrukce, popřípadě modernizace staveb stávajících.
Zákon č. 139/2002 Sb., o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech a o změně zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění pozdějších předpisů, § 9 odst. 8.

Návrhová rychlost 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Návrhová rychlost (km/h) je rychlost, kterou lze bezpečně projet kterýmkoliv úsekem navrhované komunikace za normálních atmosférických podmínek a bez ovlivnění provozem ostatních vozidel.
ZÁKLADY SILNIČNÍ A MĚSTSKÉ DOPRAVY -Stabilní technická základna silniční a městské dopravy infrastruktura), Katedra dopravního stavitelství, Fakulta stavební, VŠB-TU Ostrava [cit. 5. 3. 2018].

* Rychlost pro stanovení minimálních návrhových prvků silniční komunikace.
Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

Návrhové prvky komunikace 2017

Definice dle norem

Návrhové prvky jsou v normě ČSN 73 6101 – Projektování silnic a dálnic udávány v nejnižších nebo naopak v nejvyšších hodnotách, čímž nám vznikají meze, do kterých se musíme v rámci návrhu vejít.
Není vhodné, dokonce v některých případech je téměř nepřipustné, kombinovat některé limitní prvky dohromady, jelikož tím může dojít ke vzniku nebezpečných úseků.
S ohledem na bezpečnost je třeba dbát na to, aby bylo použití návrhových prvků pokud možno jednotné, resp. aby byl přechod mezi limitními hodnotami plynulý.
ČSN 73 6101 – Projektování silnic a dálnic, 2014.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Soubor geometrických a konstrukčních prvků pro projektování nebo charakteristiku silničních komunikací, závislých zpravidla na návrhové rychlosti (směrové a výškové oblouky, podélné a příčné sklony, délky rozhledu apod.).
Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

Návrhový průtok

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely této vyhlášky se rozumí návrhový průtokem průtok vody použitý pro návrh vodního díla a jeho části s požadovanou periodicitou.
Vyhláška č. 590/2002 Sb., o technických požadavcích pro vodní díla, ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. c.

Návrhy pěstebních opatření 2023

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Dalšími dokumenty, které je možné implementovat do pasportu zeleně, jsou např. návrhy péstebních opatření, inventarizace dřevin a dendrologické průzkumy.

Dostupné z: <https://pasportujeme.cz/proc-je-starost-o-obecni-zelen-dulezita/>

Návštěvnícký management 2016

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Návštěvnícký management je soubor řídicích technik a nástrojů, používaných soukromými i veřejnými subjekty cestovního ruchu (zejména destinační společnost nebo správy chráněných území) za účelem usměrňování toků návštěvníků a ovlivňování způsobu jejich chování.

Koncepce státní politiky cestovního ruchu v České republice na období 2014 – 2020, MMR 2013.

Návštěvník 2016

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Návštěvník je jakákoli osoba, která cestuje do jiného místa, než je místo jejího běžného pobytu, na dobu nepřevyšující 12 posobě jdoucích měsíců, přičemž účel návštěvy je jiný, než výkon činnosti odměňované z navštíveného místa.

Koncepce státní politiky cestovního ruchu v České republice na období 2014 – 2020, MMR 2013.

Nebezpečná látka 2021

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely této vyhlášky se rozumí nebezpečnou látkou látka klasifikovaná jako nebezpečná v důsledku splnění kritérií stanovených v částech 2 až 5 přílohy I přímo použitelného předpisu Evropské unie o klasifikaci, označování a balení látek a směsí.

Vyhláška č. 8/2021 Sb., o Katalogu odpadů a posuzování vlastností odpadů (Katalog odpadů), § 2, písm. a).

Nemovitá věc 2018

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Pozemky a podzemní stavby se samostatným účelovým určením, jakož i věcná práva k nim, a práva, která za nemovité věci prohlásí zákon. Stanoví-li zákon, že určitá věc není součástí pozemku, a nelze-li takovou věc přenést z místa na místo bez porušení její podstaty, je i tato věc nemovitá.

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, § 498.

Nemovitost 2022

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Pozemek nebo stavba spojená se zemí pevným základem. Např. dům, zahrada, chata, pole, les, park, rybník. Jako nemovitost může být označen také byt nebo nebytový prostor s bydlením spojený (např. sklepní kóje či parkovací místo v podzemní domovní garáži).

Stavební slovník, 2022 [cit. 12. 4. 2022]. Dostupné z URL: < <http://stavebnikomunita.cz/page/stavebni-slovník-n> >.

Neoprávněné použití peněžních prostředků státního rozpočtu

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se rozumí neoprávněným použitím peněžních prostředků státního rozpočtu, jiných peněžních prostředků státu, prostředků poskytnutých ze státního rozpočtu, státních finančních aktiv, státního fondu nebo Národního fondu, jejich výdej, jehož provedením byla porušena povinnost stanovená právním předpisem, rozhodnutím, případně dohodou o poskytnutí těchto prostředků, nebo porušení podmínek, za kterých byly příslušné peněžní prostředky poskytnuty, porušení účelu nebo podmínek, za kterých byly prostředky zařazeny do státního rozpočtu nebo přesunuty rozpočtovým opatřením a v rozporu se stanoveným účelem nebo podmínkami vydány; dále se jím rozumí i to, nelze-li prokázat, jak byly tyto peněžní prostředky použity.

Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů, § 3 písm. e.

Neoprávněný odběr elektřiny 2019

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Jako neoprávněný odběr elektřiny je energetickým zákonem (§ 51) definován odběr elektřiny bez smlouvy či v rozporu s ní, odběr bez elektroměru či s poškozeným nebo upraveným elektroměrem. Za porušení zákona se samozřejmě považuje také připojení či odběr z vedení, kterým prochází neměřená elektřina. Typicky jde například o připojení či odběr před elektroměrem.

Internet, 2019 [cit. 4. 10. 2019]. Dostupné z URL: < <https://www.usetreno.cz/slovník-pojmu/neopraveny-odber-elektriny/> >.

Nepravidelná hromadná (zájezdová) doprava 2018

Definice dle jiných právních předpisů

Silniční doprava osob pro cizí potřeby, t.j. vnitrostátní, nebo mezinárodní doprava, při níž vzniká mezi provozovatelem silniční dopravy a osobou, jejíž přepravní potřeba se uspokojuje, právní vztah založený smlouvou.

Zahrnuje zejména linkovou osobní dopravu (pravidelné poskytování přepravních služeb na určené trase dopravní cesty, při kterém cestující vystupují a nastupují na předem určených zastávkách, zahrnující i zvláštní linkovou dopravu, resp. městskou autobusovou dopravu), nepravidelnou hromadnou dopravu (příležitostnou dopravu, kyvadlovou dopravu) a smluvní dopravu osob.

Metodický pokyn Ministerstva hospodářství č. 15/1996, k obsahovým náplním jednotlivých živností.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Nepravidelná osobní doprava zajišťující hromadnou přepravu určité skupiny osob.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Nepřímá urbanizace 2017

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Pojem nepřímá urbanizace označuje osvojování městských způsobů chování a organizace života, městské kultury a městských forem sociálních kontaktů obyvateli, kteří ve městech nebydlí.

Příkladem tohoto prostorového šíření nepřímé urbanizace je důsledek procesu suburbanizace. Nové obyvatelstvo suburbánních lokalit přenáší městský způsob života na původní (venkovské) obyvatelstvo příměstských oblastí.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2017.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Komplex procesů působení a osvojování městských způsobů chování a organizace života, městské kultury a městských forem sociálních kontaktů a hodnotových orientací obyvateli, kteří ve městech nebydlí.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Nerezident (též zahraniční návštěvník) 2016

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Nerezident je osoba, která cestuje do země odlišné od země svého obvyklého bydliště na dobu nepřevyšující 12 měsíců, přičemž účel návštěvy je jiný než výkon činnosti finančně odměňované z navštíveného místa. Je jím také občanskostně cizí země, dlouhodobě žijící v cizině.

Koncepce státní politiky cestovního ruchu v České republice na období 2014 – 2020, [online]. MMR Praha 2013, 91 s. [cit. 2016-09-16].

Nerostné bohatství

Definice dle jiných právních předpisů

(1) Nerostné bohatství podle tohoto zákona tvoří ložiska vyhrazených nerostů (dále jen "výhradní ložiska").

(2) Nerostné bohatství na území České republiky je ve vlastnictví České republiky.

Zákon č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 5 odst. 1, 2.

Nerosty

Definice dle jiných právních předpisů

(1) Za nerosty se podle tohoto zákona považují tuhé, kapalné a plynné části zemské kůry.

(2) Za nerosty se podle tohoto zákona nepovažují vody s výjimkou mineralizovaných vod, z nichž se mohou průmyslově získávat vyhrazené nerosty, b) přírodní léčivé vody a přírodní stolní minerální vody, i když se z nich mohou průmyslově získávat vyhrazené nerosty, dále léčivá bahna a ostatní produkty přírodních léčivých zdrojů,

- c) rašelina,
d) bahno, písek, štěr a valouny v korytech vodních toků, pokud neobsahují vyhrazené nerosty v dobyvatelném množství,
e) kulturní vrstva půdy, která je vegetačním prostředím rostlinstva.
Zákon č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2.

Nerosty nevyhrazené

Definice dle jiných právních předpisů

Rozdělení nerostů na vyhrazené a nevyhrazené

(1) Vyhrazené nerosty jsou

- a) radioaktivní nerosty,
- b) všechny druhy ropy a hořlavého zemního plynu (uhlovodíky), všechny druhy uhlí a bituminosní hominy, c) nerosty, z nichž je možno průmyslově vyrábět kovy,
- d) magnezit,
- e) nerosty, z nichž je možno průmyslově vyrábět fosfor, síru a fluór nebo jejich sloučeniny,
- f) kamenná sůl, draselné, borové, bromové a jodové soli,
- g) tuha, baryt, azbest, slída, mastek, diatomit, sklářský a slévárenský písek, minerální barvíva, bentonit,
- h) nerosty, z nichž je možno průmyslově vyrábět prvky vzácných zemin a prvky s vlastnostmi polovodičů,
- i) granit, granodiorit, diorit, gabro, diabas, hadec, dolomit a vápenec, pokud jsou blokově dobyvatelné a lešitelné, a travertin,
- j) technicky využitelné krystaly nerostů a drahé kameny,
- k) halloyzit, kaolin, keramické a žáruvzdorné jíly a jílovce, sádrovec, anhydrit, živce, perlit a zeolit,
- l) křemen, křemenec, vápenec, dolomit, slín, čedič, znělec, trachyt, pokud tyto nerosty jsou vhodné k chemicko-technologickému zpracování nebo zpracování tavením,
- m) mineralizované vody, z nichž se mohou průmyslově získávat vyhrazené nerosty,
- n) technicky využitelné přírodní plyny, pokud nepatří mezi plyny uvedené pod písmenem b).

(2) Ostatní nerosty jsou nerosty nevyhrazené.

(3) V pochybnostech, zda některý nerost je nerostem vyhrazeným nebo nevyhrazeným, rozhodne Ministerstvo průmyslu a obchodu v dohodě s ministerstvem životního prostředí České republiky.

Zákon č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 3.

Nerosty vyhrazené

Definice dle jiných právních předpisů

Rozdělení nerostů na vyhrazené a nevyhrazené

(1) Vyhrazené nerosty jsou

- a) radioaktivní nerosty,
- b) všechny druhy ropy a hořlavého zemního plynu (uhlovodíky), všechny druhy uhlí a bituminosní hominy,
- c) nerosty, z nichž je možno průmyslově vyrábět kovy,
- d) magnezit,
- e) nerosty, z nichž je možno průmyslově vyrábět fosfor, síru a fluór nebo jejich sloučeniny,
- f) kamenná sůl, draselné, borové, bromové a jodové soli,
- g) tuha, baryt, azbest, slída, mastek, diatomit, sklářský a slévárenský písek, minerální barvíva, bentonit,
- h) nerosty, z nichž je možno průmyslově vyrábět prvky vzácných zemin a prvky s vlastnostmi polovodičů,
- i) granit, granodiorit, diorit, gabro, diabas, hadec, dolomit a vápenec, pokud jsou blokově dobyvatelné a lešitelné, a travertin,
- j) technicky využitelné krystaly nerostů a drahé kameny,
- k) halloyzit, kaolin, keramické a žáruvzdorné jíly a jílovce, sádrovec, anhydrit, živce, perlit a zeolit,
- l) křemen, křemenec, vápenec, dolomit, slín, čedič, znělec, trachyt, pokud tyto nerosty jsou vhodné k chemicko-technologickému zpracování nebo zpracování tavením,
- m) mineralizované vody, z nichž se mohou průmyslově získávat vyhrazené nerosty,
- n) technicky využitelné přírodní plyny, pokud nepatří mezi plyny uvedené pod písmenem b).

Zákon č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 3.

Nerušící služby 2018

Definice dle jiných právních předpisů

Plochy smíšené obytné zahrnují zpravidla pozemky staveb pro bydlení, případně staveb pro rodinnou rekreaci, pozemky občanského vybavení a veřejných prostranství a dále pozemky související dopravní a technické infrastruktury.

Do ploch smíšených obytných lze zahrnout pouze pozemky staveb a zařízení, které svým provozováním a technickým zařízením nenarušují užívání staveb a zařízení ve svém okolí a nesnižují kvalitu prostředí souvisejícího území, například nerušící výroba a služby, zemědělství, které svým charakterem a kapacitou nezvyšují dopravní zátěž v území.“)

Výhláška č. 501/2006 Sb. - o obecných požadavcích na využívání území, § 8 odst. 1.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Nerušící služba je hospodářská činnost uspokojující určitou potřebu obyvatelstva, která svým provozováním a technickým zařízením nenarušuje užívání staveb a zařízení ve svém okolí a nesnižuje kvalitu prostředí souvisejícího území a nezvyšuje dopravní zátěž v území nad hodnoty limitů stanovených platnými předpisy.

Nestátní neziskové organizace

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Nestátní neziskové organizace jsou v obecném pojetí souborem subjektů, které tvoří neziskový sektor. Jde o občanská sdružení podle zákona č. 83/1190 Sb., o nadace a nadační fondy podle zákona č. 227/1997 Sb., obecně prospěšné společnosti podle zákona č. 248/1995 Sb. a církevní právnické osoby podle zákona č. 3/2002 Sb.

Brůna, Miroslav aj.: *Veřejná správa v České republice (online). Druhé rozšířené vydání. Praha: Ministerstvo vnitra ČR, 2005. (cit. 10. 10. 2006).*

Neveřejná pohřebiště

Definice dle jiných právních předpisů

Neveřejná pohřebiště

(1) Účelová zařízení určená výlučně pro uložení lidských pozůstatků nebo zpopelněných lidských ostatků členů řeholních řádů nebo kongregací a prostory zřízené přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona pro uložení lidských pozůstatků nebo zpopelněných lidských ostatků členů uzavřených, zejména příbuzenských společenství, se považují za neveřejná pohřebiště.

(2) Za neveřejná pohřebiště se rovněž považují účelová zařízení určená výlučně pro uložení lidských pozůstatků příslušníků registrovaných církví nebo náboženských společností, jejichž vnitřní předpisy a obřady neumožňují ukládání lidských pozůstatků nebo zpopelněných lidských ostatků na veřejném pohřebišti. Tuto skutečnost jsou registrované církve a náboženské společnosti před zřízením nového neveřejného pohřebiště povinny prokázat krajskému úřadu, v jehož obvodu hodlají neveřejné pohřebiště zřídit, předložit mu řád neveřejného pohřebiště, upravující zejména způsob pohřbívání, a vyžádat si jeho stanovisko. Stanovisko krajského úřadu je jedním z podkladů pro vydání příslušného územního rozhodnutí.

Zákon č. 256/2001 Sb., o pohřebnictví a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, § 3 odst. 1, 2.

Nevratná změna znemožňující zemědělské využití zemědělského půdního fondu

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Umístění stavby pevně spojené s pozemkem, důlního či těžebního díla (lomu, dolu, otvírky pro těžbu štěrkopisku apod.) nebo provedení terénní úpravy, která vyžaduje skryvku půdy na dotčených pozemcích.

Viz zákon č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu...

Tichá Tereza a kol.: Slovník pojmů užívaných v právu životního prostředí. 1. vydání. Praha: ABF – nakladatelství ARCH, 2004.

Nezákonně soustředěný odpad 2021

Definice dle jiných právních předpisů

Nezákonně soustředěným odpadem se pro účely tohoto zákona rozumí odpad soustředěný mimo zařízení určené pro nakládání s odpady, nejde-li o shromažďování odpadu.

Zákon č. 541/2020 Sb., o odpadech, § 11, odst. 2, písm. l).

Nezastavěné území 2024

Anglický překlad

Undeveloped Territory

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

V tomto zákoně se rozumí nezastavěným územím území nezahnuté do zastavěného území nebo do zastavitelné plochy

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 12, písm. j).

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

Nezastavěným územím se zde rozumí pozemky nezahnuté do zastavěného území nebo do zastavitelné plochy.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 1 písm. f).

Nezastavitelné území 2018

Anglický překlad

Non-buildable Area

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Nezastavitelné území je takové území, ve kterém nelze povolit změny jeho využívání, novou výstavbu nebo jiná opatření trvalého charakteru, s výjimkou změn ve využívání území a staveb, nezbytných pro zachování hodnot tohoto území a jeho dosavadního charakteru a umístění staveb, zařízení a jiných opatření uvedených v § 18 odst. 5 stavebního zákona, pokud jejich umístění není územním plánem vyloučeno.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2017.

Nezastavitelný pozemek 2024

Anglický překlad

Non-buildable plot

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

(2) Při vymezení zastavěného území se v něm vyznačí pozemky, které jsou nezastavitelné do doby vydání územního plánu (dále jen „nezastavitelný pozemek“), a to

- a) pozemek veřejné zeleně a parku tvořící veřejné prostranství¹⁾,
- b) v intravilánu lesní pozemek nebo soubor sousedících lesních pozemků o výměře větší než 0,5 ha,
- c) pozemek zboženiště, není-li obklopen zastavěnými stavebními pozemky.

(3) Na nezastavitelných pozemcích lze do doby vydání územního plánu povolit jen nezbytnou dopravní a technickou infrastrukturu neznemožňující jejich dosavadní využití.

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 117, odst. 2 a 3.

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

Nezastavitelným pozemkem se zde rozumí Pozemek, jenž nelze zastavět na území obce, která nemá vydaný územní plán, a to 1. pozemek veřejné zeleně a parku sloužící obecnému užívání; 2. v intravilánu lesní pozemek nebo soubor sousedících lesních pozemků o výměře větší než 0,5 ha.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 1 písm. e).

Niveleta komunikace 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Niveleta komunikace je průmět křivky trasy do svislé plochy proložené osou (trasou) pozemní komunikace. Příslušný výkres se nazývá podélný profil a je to do roviny rozvinutý řez svislou plochou. Pro větší přehlednost a názornost se podélný profil kreslí vždy desetinásobně převýšený. Podélný profil slouží pro návrh a popis výškového řešení.

Projekt CZ.1.07/2.3.00/09.0150, VŠB-Technická univerzita Ostrava 2011 [cit. 5. 3. 2018].

* Výšková složka trasy silniční komunikace, určující její výškový průběh.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Norma

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Standard. Společensky dohodnutý předpis pro stav nebo průběh jevu za daných podmínek, který má po dobu účinnosti definovaný rozsah platnosti, případně míru závaznosti. Normy se dělí podle obsahu (technické, výkonové, právní), podle úrovně platnosti (mezinárodní, národní, podnikové), podle míry závaznosti (závazné, harmonizované, doporučené, předběžné), podle předmětu (činností, jakostí, zkoušek). Nejrozšířenějším a nejdokonaleji organizovaným typem jsou technické normy (Norma česká technická - zkratka ČSN). Normy, které jsou současně normami evropskými, se označují ČSN EN, normy, které jsou současně normami mezinárodními, jsou označeny ČSN EN ISO. (Slovník pojmů ve výstavbě. ČKAIT a Sdružení dodavatelů investičních celků. Praha, 1999.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Norma česká technická (ČSN)

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

S názvem česká technická norma a písemným označením ČSN, je podle zákona č. 22/1997 Sb., o obecných technických požadavcích na výrobky označením normy jako dokumentu, jehož vydání bylo oznámeno ve Věstníku Úřadu pro technickou normalizaci metrologii a státní zkušebnictví. Název ani písemné označení nesmějí být použity k označení jiných dokumentů. ČSN poskytuje pro obecné a opakované používání pravidla, směrnice nebo charakteristiky činností nebo jejich výsledků zaměřené na dosažení optimálního stupně uspořádání ve vymezených souvislostech. Tvorbu a vydávání ČSN v rozsahu vymezeném zákonem č. 22/1997 Sb. zaručuje stát. Ministerstvo průmyslu a obchodu může pověřit právníkem osobu zabezpečováním tvorby a vydáváním ČSN v souladu s dalšími podmínkami, které zákon stanoví. ČSN je doporučením, tj. není závazná, pokud se nestane harmonizovanou normou, určenou pro splnění technických požadavků na výrobky, vyplývajících z technického předpisu. ČSN, které jsou současně normami evropskými jsou označeny ČSN EN, které jsou současně normami mezinárodními, jsou označeny ČSN ISO a které jsou normami evropskými a současně i normami mezinárodními jsou označeny ČSN EN ISO.

Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Norma evropská (EN)

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

(EN - European Standard) je označením evropské technické normy, kterou vydává Evropská komise pro normalizaci CEN (Comité Européen de Normalisation), v níž jsou kromě států Evropské unie (EU) zastoupeny také státy Evropského sdružení volného obchodu (ESVO). Podle vnitřních předpisů CEN jsou její členové povinni přebírat EN do své národní soustavy technických norem bez jakýchkoliv změn. Zrušena musí být jakákoliv technická norma národní soustavy, která je s EN v rozporu. Vedle CEN působí v oblasti normalizace také Evropská komise pro elektrotechnickou normalizaci CENELEC (Comité Européen de Normalisation Electrotechnique). EN jsou přebírány také do soustavy českých technických norem (ČSN), vzhledem k očekávanému přijetí ČR mezi členy CEN. EN převzaté Úřadem pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví, do soustavy ČSN mají označení ČSN EN. Při použití zůstávají EN i ČSN EN pouze doporučením, tj. nejsou závazné, pokud jejich závaznost není stanovena právním předpisem (norma harmonizovaná). Zejména v mezinárodním obchodu má však pouhé doporučení na úrovni EN zásadní význam.

Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Nosná kapacita prostředí

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Zdroj látek (k výrobě předmětů) nebo zdroj energie, které člověk získává z prostředí na Zemi k uspokojování svých potřeb, přičemž rychlost spotřeby (užití, těžby) je vyšší než rychlost přirozené obnovy. Koncept neobnovitelných zdrojů vychází z předpokladu konečnosti objemu Země, rozměru geologického času oproti biologickému a nedosažitelnosti některých oblastí zemského tělesa (plášť, jádro). V blízké nebo daleké budoucnosti tedy hrozí vyčerpání každé intenzivně těžené látky (ropa, uhlí...). V případě, že bude po užití výrobek zpět vrácen do procesu výroby (recyklován - viz recyklace) snižuje se čerpání primární suroviny z prostředí a její zásoby vystačí déle. Koncept opačný tvrdí, že neexistuje neobnovitelný zdroj, neboť po vyčerpání zásob určité látky pro výrobu předmětů nebo energie bude nalezen zdroj náhradní, díky neomezené lidské invenci nebo bude zlepšenými technologiemi možno čerpat potřebné látky např. z odpadů, oceánu apod.

Braniš, Martin a kol.: Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Nová agenda pro města - Habitat III 2023

Anglický překlad

The New Urban Agenda

Definice z jiných publikovaných zdrojů

Nová městská agenda byla přijata na konferenci OSN o bydlení a udržitelném rozvoji měst (Habitat III) v ekvádorském Quitu dne 20. října 2016. Schválilo ji Valné shromáždění Organizace spojených národů na svém šedesátém osmém plenárním zasedání sedmdesátého prvního zasedání dne 23. prosince 2016.

Nová městská agenda představuje společnou vizi lepší a udržitelnější budoucnosti. Je-li urbanizace dobře naplánována a dobře řízena, může být mocným nástrojem udržitelného rozvoje pro rozvojové i rozvinuté země.

Habitat III - <https://habitat3.org/the-new-urban-agenda/>

Nová Lipská charta 2023

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Dne 30. listopadu 2020 byla na neformálním ministerském setkání schválena „Nová lipská charta – Využití transformativní schopnosti měst pro obecné blaho“ a její implementační dokument.

Nová lipská charta, která vychází z Lipské charty schválené roku 2007, je strategický dokument se zaměřením na integrovaný a udržitelný městský rozvoj v Evropě. Zdůrazňuje, aby města vytvořila integrované a udržitelné strategie rozvoje a zajistila jejich provádění pro město jako celek, od jeho

funkčních oblastí až po jeho městské části. Dokument je provázán s politikou soudržnosti a jejím rámcem pro udržitelný rozvoj měst. Nová lipská charta má pomoci městům se zaměřit na změny a vytvořit z nich odolná místa. Jejimi principy jsou zelená, produktivní a živoucí města, která lze aplikovat na 5 oblastech dobrého vládnutí a při zohlednění funkčních území, dostupných finančních a právních nástrojů umožňujících změnu a posílením kapacit měst k jednání.

Nová lipská charta je doprovázena tzv. prováděcím dokumentem, který jako hlavní nástroj pro implementaci využívá zejména Městskou agendu pro EU.

Ministerstvo pro místní rozvoj <https://www.mmr.cz/cs/microsites/sc/aktuality/nova-lipska-charta>

Novostavba 2017

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Novostavba je hovorový výraz, který se nepoužívá v právních předpisech. Jako novostavba se označuje stavba, která nenavazuje na stavbu dříve dokončenou.

V případě, že je realizována na ploše uvolněné demolici předchozí stavby, nevyužívá žádné konstrukce zbylé po předchozí stavbě a není zbytky původní stavby nijak technicky či dispozičně podmiňována.

Matějka, Vladimír; Mokřý, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Nový Evropský Bauhaus 2023

Anglický překlad

New European Bauhaus

Definice z dalších zdrojů

Nový Evropský Bauhaus (New European Bauhaus) je iniciativou Evropské komise, inspirovanou kulturně-architektonickým hnutím ze začátku 20. století. Klade za cíl uvést do praxe Zelenou dohodu pro Evropu prostřednictvím interdisciplinární spolupráce lokálních aktérů. Chce integrovat tři dimenze:

- udržitelnost od klimatických cílů po oběhové hospodářství, nulové znečištění a biodiverzitu
- estetiku, kvalitu zážitku a styl, přesahující funkčnost
- inkluzi, od ocenění rozmanitosti po zajištění přístupnosti a cenové dostupnosti

Náplň není přesně specifikovaná, je tvořena jednotlivými lokálními spolkami zapojenými do iniciativy, působící například v oblasti komunitního života, kultury apod. Evropský Bauhaus se snaží prosazovat celostní přístup k prostředí k životu a snaží se povzbuzovat komunity k aktivnímu ovlivňování svého životního prostředí.

Partnerství NEB není určeno pro komerční subjekty a orgány veřejné správy, typickými partnery jsou např. univerzity, nadace architektury, laboratoře, kulturní organizace, clustery, centra urbanistických studií apod.

Zdroj: [New European Bauhaus](#). Dále také Národní informační centrum pro evropský výzkum – [Nový evropský Bauhaus](#).

Nucené větrání 2021

Definice dle jiných právních předpisů

Nuceným větráním se pro potřeby této vyhlášky rozumí větrání pomocí mechanického zařízení.

Vyhláška č. 264/2020 Sb., o energetické náročnosti budov, § 2, písm. f).

Obálka ucelené části budovy 2021

Definice dle jiných právních předpisů

Obálkou ucelené části budovy se pro potřeby této vyhlášky rozumí soubor všech teplosměnných konstrukcí na hranici ucelené části budovy, které jsou vystaveny přilehlému prostředí, jež tvoří venkovní vzduch, přilehlá zemina, vnitřní vzduch v přilehlém nevytápěném prostoru nebo sousední budově nebo sousední zóně budovy nespádající do ucelené části budovy.

Vyhláška č. 264/2020 Sb., o energetické náročnosti budov, § 2, písm. m).

ObcePRO 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Ministerstvo pro místní rozvoj provozuje webovou aplikaci ObcePRO, s jejíž pomocí mohou obce a sdružení obcí snáze zpracovávat své programy rozvoje. Aplikace umožňuje rovněž sledovat realizaci a zpracovávat hodnocení plnění rozvojových programů.

V modulu tvorby programu rozvoje (obce a sdružení obcí) aplikace provází uživatele obsahem dokumentu, nabízí mu praktické nápovědy využitelné pro zpracování jednotlivých kapitol, ale také statistická data potřebná pro socioekonomickou analýzu obce.

Modul realizace a hodnocení programu rozvoje obce uživateli umožňuje vytvářet akční plány, sledovat plnění vytyčených cílů a aktivit, následně pak také vytvářet hodnotící zprávy o plnění PRO za zvolené období.

Z aplikace lze rovněž generovat např. podklad pro rozpočet nebo podklad pro rozpočtový výhled, které obci mohou pomoci s finančním řízením.

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, Podpora programů [cit. 14. 2. 2018].

Občanská iniciativa

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Skupina nejméně pěti set fyzických osob starších osmnácti let, písemně podporujících tzv. vyjádření veřejnosti v procesu projednávání dokumentace o hodnocení vlivu staveb, činností nebo technologií na životní prostředí. Tato dokumentace se přikládá k oznámení, které podává orgánu příslušnému k posouzení vlivů na životní prostředí osoba, hodlající provádět stavbu, činnost nebo technologii, vymezenou v přílohách 1 a 2 zákona. (Zákon č. 244/1992 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, § 8.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Občanské sdružení

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

K jeho založení postačují 3 osoby, z nichž alespoň jedna musí být starší osmnácti let (tzv. „přípravný výbor“). (Zákon č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů.) Občanská sdružení vstupují dle § 70 zákona o ochraně přírody a krajiny (č. 114/1992 Sb.) i do územního řízení jako jeho možní účastníci. Jejich činnost se může týkat výhradně ochrany přírody a krajiny, což je dle §2 zákona č. 114/1992 Sb.: „...vymezená péče státu a fyzických i právnických osob o volně žijící živočichy, planě rostoucí rostliny a jejich společenstva, o nerosty, hominy, paleontologické nálezy, geologické celky, ekosystémy a krajinné celky, jakož i péči o vzhled a přístupnost krajiny“.

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Občanské vybavení 2024

Anglický překlad

Public Services, civic amenities

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

Veřejnou infrastrukturou se v tomto zákoně rozumí pozemky, stavby a zařízení sloužící veřejné potřebě, a to občanské vybavení, kterým jsou stavby, zařízení a pozemky sloužící k zajištění základních potřeb obyvatel, zejména pro vzdělávání, výchovu a sport, sociální a zdravotní služby, kulturu, veřejnou správu a ochranu obyvatelstva,
Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 10, odst. 1, písm. d).

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

* Občanským vybavením se zde rozumí zařízení a pozemky sloužící například pro vzdělávání a výchovu, sociální služby a péči o rodiny, zdravotní služby, kulturu, veřejnou správu, ochranu obyvatelstva.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 1 písm. k).

Definice dle jiných právních předpisů

* Pro účely této vyhlášky se rozumí občanským vybavením stavby určené pro

1. veřejnou správu, soudy, státní zastupitelství, policii, věznice, pošty a orgány zájmové samosprávy,
2. sdělovací prostředky (například rozhlas, televize, tisk), občanská sdružení, politické strany a politická hnutí,
3. obchod, služby, veřejné stravování, provozní zařízení staveb pro výrobu a skladování, správu a údržbu budov, veřejných sítí,
4. tělovýchovu, rekreaci a sport,
5. zařízení pro mimoškolní vzdělávání,
6. kulturu, zejména divadla, kina, knihovny, společenské sály, muzea, hrady, zámky, výstavní síně, kostely, modlitebny, obřadní síně,
7. zdravotnictví a sociální péči,
8. veřejnou dopravu včetně místních komunikací a veřejně přístupných ploch,
9. motorismus (například autoservisy, čerpací stanice, stanice technické kontroly, dálniční odpočívky, autodromy),
10. ubytovací zařízení pro cestovní ruch (například hotely, penziony, motely, turistické ubytovny),
11. hromadné ubytovny (například internáty, koleje, ubytovny pro trvalé ubytování pracovníků, stavby nebo části staveb určené pro ubytování více jak 20 osob s výjimkou táborů v přírodě a ubytovacích zařízení pro cestovní ruch),
12. veřejné telefonní automaty, obdobná zařízení a poštovní schránky.

Vyhláška č. 369/2001 Sb., o obecných technických požadavcích zabezpečujících užívání staveb osobami s omezenou schopností pohybu a orientace § 2. (Zrušena)

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Občanským vybavením se rozumí souhm občanských zařízení vymezený podle územních nebo jiných (např. odvětvových) hledisek. Lze je členit na občanské vybavení obytných zón, sídelních útvarů apod. Pro účely územního plánování se podle své funkce dělí na občanské vybavení standardní (základní a vyšší) a specifické.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

Občanské vybavení ostatní 2018

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Ostatním občanským vybavením se rozumí souhm občanských zařízení, která jsou obyvateli používána pouze občas a která umožňují a z hlediska racionální výstavby a provozu vyžadují účelné funkční a prostorové soustředování; rozhodujícím kritériem pro jejich umístění je časová dostupnost. Patří k nim např. střední školy, divadla, kryté plavecké bazény, obchodní domy, kavárny, domy služeb apod. a dále i občanská zařízení, jejichž dimenzování a umístění se neurčuje podle počtu a rozmístění obyvatelstva řešeného území, nýbrž je závislé na jiných faktorech, např. přírodních (speciální léčebny, lyžařské vleky apod.).

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2017.

Občanské vybavení vyšší 2018

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Vyšší občanské vybavení slouží pro širší okruh obyvatel a uživatelů území, často obyvatele celého města a jeho spádového území. Vyšší občanské vybavení je proto typicky dostupné automobilovou nebo veřejnou hromadnou dopravou a je tak vázáno na kapacitní komunikace a na zastávky městské nebo regionální (příměstské) hromadné dopravy osob.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2017.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Vyšší občanské vybavení je souhm občanských zařízení, která jsou obyvateli používána pouze občas a která umožňují a z hlediska racionální výstavby a provozu vyžadují účelné funkční a prostorové soustředování; rozhodujícím kritériem pro jejich umístění je časová dostupnost. Patří k nim např. střední školy, divadla, kryté plavecké bazény, obchodní domy, kavárny, domy služeb apod.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

Obdělávaná krajina 2023

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Část kulturní krajiny, kde probíhá převážně zemědělská činnost.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2023.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Krajina, ve které převládá orná půda. Obsahuje však i složky obhospodařované krajiny a zbytky přírodní krajiny. Počet obdělávaných plošek je výrazně vyšší než u obhospodařované krajiny. Dochází k narovnání linií, především v rovinách (cesty, okraje polí, kanály). Břehové porosty podél toků jsou často smýceny a pole se přibližují až k tokům. Sklizeň čisté produkce se maximalizuje. Většina území slouží k produkci, půda je pravidelně obdělávána. Vyplavování živin a ztráty půdy erozí jsou vysoké. Množství plavenin a sedimentů v tocích je vysoké. Druhá diverzita absolutně klesá, vysoké procento druhů z tohoto typu krajiny trvale mizí.

Braniš, Martin a kol.: Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Období sucha 2020

Anglický překlad

dry season

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Období sucha syn. doba sucha je klimatická sezona s výskytem sezonního sucha, kdy spadne zanedbatelná část roč. úhmu srážek, nebo padající srážky zcela ustávají. Střídání období sucha v zimě dané polokoule a období dešťů je typické pro klima savany a pro oblasti s monzunovým klimatem. Naopak pro středomořské klima je typický výskyt období sucha v létě.

Meteorologický slovník, 2020 [cit. 20. 10. 2020]. Dostupné z URL: < <http://slovník.cmes.cz/vyklad/cs/o> >.

Období suché 2020

Anglický překlad

dry period, dry spell

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Období suché je časový úsek, kdy se na dané met. stanici nevyskytly atmosférické srážky, nebo úhm srážek nedosahoval konvenčně stanovené prahové hodnoty, nejčastěji 0,1 mm, ve starších pracích 0,0 mm (neměřitelné srážky). Suchá období se střídají se srážkovými obdobími.

Meteorologický slovník, 2020 [cit. 11. 11. 2020]. Dostupné z URL: < <http://slovník.cmes.cz/vyklad/cs/o> >.

Období topné 2020

Anglický překlad

heating season

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Období topné je období, ve kterém je třeba v závislosti na povětrnostních podmínkách vytápět obytné prostory.

Meteorologický slovník, 2020 [cit. 11. 11. 2020]. Dostupné z URL: < <http://slovník.cmes.cz/vyklad/cs/o> >.

Období vyprahlé 2020

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Období vyprahlé je neurčitý pojem pro obzvlášť dlouhé suché období, nebo pro období obecně chudé na atmosférické srážky, provázené vysokou teplotou vzduchu a nízkou relativní vlhkostí vzduchu.

Meteorologický slovník, 2020 [cit. 11. 11. 2020]. Dostupné z URL: < <http://slovník.cmes.cz/vyklad/cs/o> >.

Obec

Anglický překlad

Municipality

Definice dle jiných právních předpisů

Obec je základním územním samosprávným společenstvím občanů; tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce.

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, § 1.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Obec je samostatný územní celek sdružující občany, kteří mají na jeho území trvalý pobyt. Obec je právnickou osobou, která z podmínek ustanovených

zákonem samostatně hospodaří s vlastním majetkem a se svými finančními zdroji. Obec má svůj název a právo na svůj znak. Ve vztahu k územnímu plánování obec zejména:

- pořizuje územní plány obce a regulační plány,
- projednává návrhy územního plánu obce a regulačního plánu,
- schvaluje územní plány obce a regulační plány,
- pořizuje a schvaluje změny nebo doplňky závazné části územně plánovací dokumentace a rozhoduje o úpravě směrné části územně plánovací dokumentace.

Česko-rakousko-slovenská příručka územně plánovací terminologie. Hannover: Akademie für Raumforschung und Landesplanung, 2000. (Českou část zpracoval ÚÚR Brno.)

je buď území obce ve smyslu zákona o obcích, nebo území vojenského újezdu ve smyslu zákona o vojenských újezdech. Podle zákona o obcích jsou některé obce označovány jako města. Specifickou obcí je hlavní město Praha. Takto vymezené obce (s výjimkou hl. města Prahy) celistvě vykřývají jednotlivé okresy a ve svém souhrnu vykřývají i celé území České republiky. Obec je územní samosprávnou, resp. územněsprávní (vojenské újezdy) jednotkou základního stupně. Obec je v kontextu prostorové identifikace prostorovým prvkem charakteru prostorového celku. Je prostorově vymezena hranicí obce.

Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Obec je orgánem územního plánování. Pořizuje územní plán obce a regulační plány.

Ústav územního rozvoje. Brno, 2002.

Obecné požadavky na umístování staveb 2024

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

Obecné požadavky

(1) Stavby se umísťují v souladu s územně plánovací dokumentací, a nebyla-li vydána, s cíli územního plánování. Stavby se umísťují též s ohledem na charakter území, urbanistickou, architektonickou, kulturně historickou, přírodní a archeologickou hodnotu území a kvalitu vystavěného prostředí.

(2) Stavby se podle druhu a potřeby umísťují tak, aby bylo umožněno jejich napojení na sítě technické infrastruktury a pozemní komunikace a aby jejich umístění na pozemku umožňovalo přístup požární techniky a provedení jejího zásahu mimo ochranná pásma rozvodu energetických vedení. Připojení staveb na pozemní komunikace musí svými parametry, provedením a způsobem připojení vyhovovat požadavkům bezpečného užívání staveb a bezpečného a plynulého provozu na přilehlých pozemních komunikacích²⁵). Podle druhu a charakteru stavby musí připojení splňovat též požadavky na dopravní obslužnost a parkování.

(3) Změnou stavby nesmí být narušeny kulturně historické, přírodní, urbanistické a architektonické hodnoty daného místa nebo nesmí dojít k narušení architektonické jednoty celku.

(4) Mimo stavební pozemek lze umístit jen stavby zařízení staviště a připojení staveb na sítě technické infrastruktury a pozemní komunikace.

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 143.

Definice dle prováděcích vyhlášek k zákonu č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu

* Obecné požadavky na umístování staveb

(1) Stavby podle druhu a potřeby se umísťují tak, aby bylo umožněno jejich napojení na sítě technické infrastruktury a pozemní komunikace a aby v jejich umístění na pozemku umožňovalo mimo ochranná pásma rozvodu energetických vedení přístup požární techniky a provedení jejího zásahu. Připojení staveb na pozemní komunikace musí svými parametry, provedením a způsobem připojení vyhovovat požadavkům bezpečného užívání staveb a bezpečného a plynulého provozu na přilehlých pozemních komunikacích. Podle druhu a charakteru stavby musí připojení splňovat též požadavky na dopravní obslužnost, parkování a přístup požární techniky.

(2) Stavby se umísťují tak, aby stavba ani její část nepřesahovala na sousední pozemek. Umístěním stavby nebo změnou stavby na hranici pozemků nebo v její bezprostřední blízkosti nesmí být znemožněna zástavba sousedního pozemku.

(3) Nástavba staveb [§ 2 odst. 5 písm. a) stavebního zákona] je nepřipustná tam, kde by mohlo navrhovanými úpravami dojít k narušení dochovaných historických urbanistických a architektonických hodnot daného místa nebo k narušení architektonické jednoty celku například souvislé zástavby v ulici.

(4) Změnou stavby [§ 2 odst. 5 stavebního zákona] nesmí být narušeny urbanistické a architektonické hodnoty stávající zástavby.

(5) Mimo stavební pozemek lze umístit jen stavby zařízení staviště a připojení staveb na sítě technické infrastruktury a pozemní komunikace.

Vyhláška č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území, ve znění pozdějších předpisů, § 23.

Obecné požadavky na vymezení ploch 2024

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

Požadavky na vymezení pozemků

§ 139

Obecné požadavky

(1) Pozemky se vymezují a podmínky pro jejich využití se stanovují v souladu s územně plánovací dokumentací, a nebyla-li vydána, s cíli a úkoly

územního plánování, s ohledem na charakter území, urbanistickou, architektonickou, kulturně historickou, přírodní a archeologickou hodnotu území a kvalitu vystavěného prostředí. Pozemky se vždy vymezují tak, aby svými vlastnostmi, zejména velikostí, polohou, plošným a prostorovým uspořádáním umožňovaly využití pro navrhovaný účel.

(2) V zastavěném území obce, která nemá územní plán, lze vymezovat pozemky a povolovat stavby pro bydlení, pro rodinnou rekreaci, stavby občanského vybavení souvisejícího a slučitelného s bydlením nebo rekreací, stavby pro dopravní a technickou infrastrukturu a pozemky veřejných prostranství. Vymezování jiných pozemků a umísťování dalších staveb na nich je možné, jen pokud jsou tyto stavby v souladu s charakterem území a nesnižují kvalitu životního prostředí stanovenou jinými právními předpisy.

(3) Při vymezování pozemků se dbá na vymezení veřejných prostranství odpovídajících charakteru území, zejména uličního prostranství.

§ 140

Požadavky na vymezování stavebních pozemků

(1) Pozemky nesmí být děleny tak, aby bylo vyloučeno jejich účelné využití. Pozemky, jejichž součástí je stavba, nesmí být děleny tak, aby tím došlo k oddělení části stavby, kterou nelze samostatně užívat; obdobně se postupuje při dělení pozemků, které jsou zatíženy právem stavby.

(2) Stavební pozemek se vždy vymezuje tak, aby svými vlastnostmi, zejména velikostí, polohou, plošným a prostorovým uspořádáním, umožňoval umístění, realizaci a užívání stavby pro navrhovaný účel a aby byl dopravně napojen na kapacitně vyhovující veřejně přístupnou pozemní komunikaci²³).

(3) Stavební pozemek se vždy vymezuje tak, aby na něm bylo vyřešeno

a) umístění odstavných a parkovacích stání pro účel využití pozemku a užívání staveb na něm umístěných,

b) nakládání s odpady a zneškodňování odpadních vod podle jiných právních předpisů²⁴), které na pozemku vznikají jeho užíváním nebo užíváním staveb na něm umístěných,

c) hospodaření se srážkovými vodami jejich

1. akumulací a následným využitím, vsakováním nebo výparem, pokud to hydrogeologické poměry, velikost pozemku a jeho výhledové využití umožňují a pokud nejsou vsakováním ohroženy okolní stavby nebo pozemky,

2. odváděním do vod povrchových prostřednictvím dešťové kanalizace, pokud jejich vsakování ani akumulace s následným využitím není možná, nebo

3. regulovaným odváděním do jednotné kanalizace, není-li možné odvádění do vod povrchových.

(4) Při vymezování stavebního pozemku nebo při změně využití zastavěného stavebního pozemku lze prokázat splnění požadavků odstavců 2 a 3

regulačním plánem nebo dokumentací pro vydání povolení záměru též s využitím dalších pozemků.

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 139 a 140.

Definice dle prováděcích vyhlášek k zákonu č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu

* (1) K naplňování cílů a úkolů územního plánování (§ 18 a 19 stavebního zákona) a s ohledem na rozdílné nároky na prostředí se území člení územním plánem na plochy, které se s přihlédnutím k účelu a podrobnosti popisu a zobrazování v územním plánu vymezují zpravidla o rozloze větší než 2 000 m².

(2) Plochy se vymezují podle

a) stávajícího nebo požadovaného způsobu využití (dále jen „plochy s rozdílným způsobem využití“); tyto plochy se vymezují ke stanovení územních podmínek, zejména pro vzájemně se doplňující, podmiňující nebo nekolidující činnosti, pro další členění ploch na pozemky a pro stanovení ochrany veřejných zájmů v těchto plochách jakými jsou ochrana přírodního a kulturního dědictví, civilizačních, architektonických a urbanistických hodnot,

b) významu; podle významu se rozlišují zejména plochy zastavitelné, plochy územních rezerv (§ 36 odst. 1 stavebního zákona), plochy ke změně stávající zástavby, plochy k obnově nebo opětovnému využití znehodnoceného území a plochy rekonstrukčních a rekultivačních zásahů do území [§ 43 odst. 1, § 19 odst. 1 písm. l) stavebního zákona]. Pro tyto plochy se zpravidla určuje i způsob jejich využití.

(3) Plochy s rozdílným způsobem využití se vymezují s ohledem na specifické podmínky a charakter území zejména z důvodů omezení střetů vzájemně neslučitelných činností a požadavků na uspořádání a využívání území.

(4) Plochy s rozdílným způsobem využití lze s ohledem na specifické podmínky a charakter území dále podrobněji členit. Ve zvlášť odůvodněných případech a za předpokladu, že je to zdůvodněno v odůvodnění opatření obecné povahy, kterým se vydává územní plán, lze stanovit plochy s jiným způsobem využití, než je stanoveno v § 4 až 19.

(5) Obecným požadavkem na vymezování ploch je vytvářet a chránit bezpečně přístupná veřejná prostranství¹) v zastavěném území a v zastavitelných plochách, chránit stávající cesty umožňující bezpečný průchod krajinou a vytvářet nové cesty, je-li to nezbytné.

Vyhláška č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území, ve znění pozdějších předpisů, § 3.

Obecné užívání lesů

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

1) právo každého vstupovat do lesa na vlastní nebezpečí, sbírat tam pro vlastní potřebu lesní plody a suchou na zemi ležící klest a povinnost při tom les nepoškožovat, nenarušovat lesní prostředí a dbát pokynů vlastníka, popřípadě nájemce lesa a jeho zaměstnanců;

2) oprávnění chovatelů včel se souhlasem vlastníka lesa a v zájmu podpory ekologické rovnováhy, opylování rostlin, využití medovice a zlepšení produkce semen lesních dřevin umísťovat svá včelstva na lesních pozemcích a povinnost při tom les nepoškožovat, nenarušovat lesní prostředí a dbát pokynů vlastníka, popřípadě nájemce lesa a jeho zaměstnanců.

Viz zákon č. 289/1995 Sb., o lesích...

Tichá Tereza a kol.: *Slovník pojmů užívaných v právu životního prostředí*. 1. vydání. Praha: ABF – nakladatelství ARCH, 2004.

Obecný stavební úřad 2024

Anglický překlad

General building authority

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

(1) Obecní stavební úřad

a) vykonává působnost stavebního úřadu ve věcech záměrů, u kterých newykonává působnost Dopravní a energetický stavební úřad, krajský stavební úřad nebo jiný stavební úřad,

b) vykonává kontrolu ve věcech stavebního řádu.

(2) Působnost stavebního úřadu ve věcech záměru bytového domu, silnice II. a III. třídy, místní komunikace, veřejně přístupné účelové komunikace, technické infrastruktury, která je součástí distribuční soustavy v elektroenergetice nebo plynárenství, vodního díla, u něhož newykonává působnost stavebního úřadu krajský stavební úřad, a souboru staveb, jehož jsou tyto záměry součástí, vykonává obecní stavební úřad obce s rozšířenou působností; § 37 odst. 3 se pro určení příslušnosti stavebního úřadu nepoužije.

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 34a.

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

* Obecným stavebním úřadem je

a) ministerstvo, které je ústředním správním úřadem ve věcech stavebního řádu,

b) krajský úřad,

c) obecní úřad obce s rozšířenou působností,

d) pověřený obecní úřad,

e) městský a obecní úřad, který tuto působnost vykonával ke dni 31. prosince 2012.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 13 odst. 1.

Obestavěný prostor 2017

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Součet obestavěného prostoru spodní stavby, vrchní stavby a zastřešení. Obestavěný prostor základů se neuvažuje.

Obestavěný prostor vrchní stavby je ohraničen:

a) po stranách vnějšími plochami staveb,

b) dole spodním lícem podlahy 1. NP; pokud je u nepodsklepených staveb nebo jejich částí podlaha prvního nadzemního podlaží výše než přiléhající terén, připočte se i prostor obestavěný podezdívkou ohraničený dole průměrnou rovinou terénu u nepodsklepené části, nahoře spodním lícem podlahy 1. NP; v případě, že je podsklepená jen část stavby, připočte se 0,10 m na konstrukci podlahy vždy 1. NP, není-li tato měřitelná nebo jestliže podlahová konstrukce neexistuje a již se nepřipočítává na podlahovou konstrukci částečného podzemního podlaží,

c) nahoře v části, nad níž je půda, horním lícem podlahy půdy; v části, nad níž je plochá střecha nebo sklonitá střecha bez půdního prostoru, vnějším lícem střešní krytiny, u teras horním lícem dlažby.

Obestavěný prostor zastřešení včetně podkrovní u střech sklonitých, bez ohledu na jejich tvar, se vypočte vynásobením zastavěné plochy půdy a podkrovní součtem průměrné výšky půdní nadezdívky a poloviny výšky hřebene nad průměrnou výškou půdní nadezdívky. Převažují-li jiné tvary střešních konstrukcí, vypočte se obestavěný prostor zastřešení jako objem geometrického tělesa.

Neodečítají se:

a) otvory a výklenky v obvodových zdech,

b) lodžie, vsunuté (zapuštěné) balkony, verandy apod.,

c) nezastřešené průduchy a světlíky do 6 m² půdorysné plochy.

Nezapočítávají se:

a) balkony a přístřešky vyčnívající průměrně nejvýše 0,50 m přes líc zdi,

b) římsy, pilastry, půlsloupy,

c) vikýře s pohledovou plochou do 1,5 m² včetně, nadstřešní zdivo, jako jsou atiky, komíny, ventilace, přesahující požární a štítové zdi.

Připočítají se balkony a nezakryté pavlače vyčnívající přes líc zdi více než 0,50 m, a to objemem zjištěným vynásobením půdorysné plochy výškou 1 m.

Maier, Karel: Názvosloví a příklady metodiky užívané pro zpracování regulačních plánů. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Obestavěný prostor je součet obestavěného prostoru spodní stavby, vrchní stavby a zastřešení. Obestavěný prostor základů se neuvažuje.

Existuje několik způsobů jeho výpočtu v závislosti na účelu vypočteného údaje (projektová příprava, hodnocení a porovnání pozemních stavebních objektů, pro výpočet náhrady za vyvlastnění apod.).

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2017.

Obhospodařovaná krajina

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Krajina, kde jsou záměrně pěstovány původní druhy (lesy, pastviny). Tam, kde převládají pastviny nebo hospodářsky obhospodařované lesy je krajinná matrice (viz) plošně rozsáhlá. Přesto však převládají druhy, z nichž má člověk užitek (produkce dřeva, produkce biomasy listů na pastvinách a následná produkce mléka, masa atd.). V obhospodařované krajině jsou velmi řídké zastoupena lidská obydlí. V této krajině se již vyskytují umělé koridory (komunikace). Začínají se objevovat plošky vzniklé disturbancí matrice. Čistá produkce se zvyšuje. Poruchy v cyklech minerálních živin souvisejí s typem hospodaření (vytváření mýtin, systém sídel a cest). Druhá diverzita může růst i klesat. Jasné ochuzení se vždy týká původních druhů. První mizejí velké druhy a druhy na vrcholu potravní pyramidy (velcí býložravci, velké šelmy).

Braniš, Martin a kol.: Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Obchodní veřejná soutěž

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Obchodní veřejná soutěž je soutěž o nejvhodnější návrh na uzavření smlouvy, vyhlášená neurčitým osobám (v obchodních vztazích). Obchodní veřejná soutěž je upravena v obchodním zákoníku. Občanský zákoník upravuje veřejnou soutěž, která je orientována na určité dílo nebo výkon, nikoliv na návrh na uzavření smlouvy. Při obchodní veřejné soutěži vyhlášitel činí výzvu (dává kvalifikovaný podnět) k podávání návrhů na uzavření smlouvy. Vyhlášením neurčitým osobám se rozumí uveřejnění (vhodným způsobem) písemně vymezených podmínek obchodní veřejné soutěže, určené předem neomezenému počtu navrhovatelů. Ve vyhlášených podmínkách obchodní veřejné soutěže musí být obecným způsobem vymezený předmět požadovaného závazku a zásady ostatního obsahu zamýšlené smlouvy (pro navrhovatele závazný), určen způsob podávání návrhů, stanovena lhůta, do které lze návrhy podávat, a lhůta pro oznámení vybraného návrhu. Do obchodní veřejné soutěže lze zahrnout jen návrhy, jejichž obsah odpovídá uveřejněným podmínkám soutěže a byly předloženy ve lhůtě stanovené v podmínkách (soutěžní lhůta). Na podmínkách obchodní veřejné soutěže závisí, zda navrhovatelé budou mít nárok na náhradu nákladů spojených s účastí na obchodní veřejné soutěži, zda a do kdy budou moci odvolat předložený návrh, popř. jej měnit či doplňovat, provádět opravy chyb ve vyhotovení návrhu. Vyhlášitel obchodní veřejné soutěže provede výběr nejvhodnějšího z předložených (vyhovujících, včasných) návrhů a oznámí jeho přijetí způsobem a ve lhůtě, stanovených v podmínkách. Pokud v podmínkách obchodní veřejné soutěže nestanovil způsob výběru nejvhodnějšího návrhu, je oprávněn vybrat ten, který mu nejvíce vyhovuje. Vyhlášitel obchodní veřejné soutěže je zásadně povinen přijmout návrh, který byl vybrán výše uvedeným způsobem. Je však oprávněn, pokud si to výslovně vyhradí v podmínkách, odmítnout všechny předložené návrhy. Dále je oprávněn, pokud si to vyhradil v uveřejněných podmínkách a své rozhodnutí uveřejnil způsobem, kterým vyhlásil podmínky, měnit podmínky obchodní veřejné soutěže nebo ji zrušit. Na výše uvedená ustanovení obchodního zákoníku navazuje s účinností od počátku roku 1995 zákon č. 199/1994 Sb. o zadávání veřejných zakázek, který tato ustanovení podrobně rozvádí a modifikuje. Vedle soutěžního způsobu zadávání veřejných zakázek upravuje též "nesoutěžní" způsoby zadávání, výzvu více zájemcům o veřejnou zakázku a výzvu jednomu zájemci vymezuje případy a důvody, kdy lze „nesoutěžním“ způsobem veřejné zakázky zadávat.

Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Obchodování s odpady 2021

Definice dle jiných právních předpisů

Obchodování s odpady se pro účely tohoto zákona rozumí nákup a prodej odpadů na vlastní odpovědnost právnickou osobou nebo podnikající fyzickou osobou, včetně situace, kdy tyto osoby nemají odpad fyzicky v držení.

Zákon č. 541/2020 Sb., o odpadech, § 11, odst. 1, písm. p).

Obchvat

Definice dle norem

Úsek silnice, který je zpravidla veden mimo zastavěné území obce a nahrazuje původní průjezdní úsek obcí.

ČSN 73 61001 Názvosloví pozemních komunikací - Část 1: Základní názvosloví. Český normalizační institut, 2008.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Úsek silniční komunikace, úsek silniční komunikace, který se vyhýbá sídelnímu útvaru a nahrazuje nežádoucí průtah.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

Objekt

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Objekt obecně, je předmět aktivity subjektu nacházející se v zorném poli subjektu a je subjektem pozorován (sledován, ovládán, řízen atp.). Ve výstavbě se pojem objekt používá obvykle pro prostorové, funkčně a technicky definovaný celek na úrovni stavby nebo její části, popř. pro takový celek s výstavbou související (např. objekt zařízení staveníště, objekty na sousedních pozemcích apod.). Konkrétněji lze definovat pojmy stavební objekt a technologický objekt. V řízení (např. výstavby) lze subjektem řízení označit osobu, která řídí, a objektem řízení osobu řízené.

Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Objekt (v teplotě) 2017

Definice dle jiných právních předpisů

Objektem se zde rozumí stavba nebo stavby propojené společným odběrným tepelným zařízením.

Zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů § 2 odst. 2 písm. c) bod 12.

Objekt důležitý pro obranu státu

Definice dle jiných právních předpisů

(1) Objekty důležité pro obranu státu jsou pozemky a stavby umístěné ve vojenských újezdech a jejich příslušenství, které mají z politického, vojenského nebo hospodářského hlediska význam pro zajišťování obrany státu, zejména pro zabezpečení základních funkcí státu a zabezpečení ozbrojených sil.

(2) Objekty důležité pro obranu státu jsou dále

a) pozemky a stavby, k nimž výkon vlastnického práva státu a jiných majetkových práv státu vykonává ministerstvo nebo právnická osoba jím zřízená nebo založená,

b) pozemky a stavby určené k ochraně obyvatel,

c) pozemky, stavby a další objekty strategického významu, které určí vláda,

d) pozemky a stavby, které za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu mohou mít strategický význam a které určí vláda.

Zákon č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany České republiky, ve znění pozdějších předpisů, § 29 odst. 1, 2.

Objekt na vodním toku

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely této vyhlášky se rozumí objektem na vodním toku příčná překážka, jako je přehradní hráz, hráz malé vodní nádrže nebo rybníka, jez, stupeň znemožňující přirozenou migraci vodních živočichů nebo stavba sloužící k pozorování stavu povrchových vod umístěná v korytě vodního toku nebo na pozemku sousedícím s korytem vodního toku,

Vyhláška č. 252/2013 Sb., o rozsahu údajů v evidencích stavu povrchových a podzemních vod a o způsobu zpracování, ukládání a předávání těchto údajů do informačních systémů veřejné správy, ve znění pozdějších předpisů, § 1 písm. c.

Objekt odběrný (vodárenský) 2017

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely této vyhlášky se rozumí odběrným objektem vodní dílo nebo jeho část, sloužící k odebrání vody z koryta vodního toku nebo z vodní nádrže.

Vyhláška č. 590/2002 Sb., o technických požadavcích pro vodní díla, ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. a).

Objekt podzemní

Anglický překlad

Underground Object / Structures

Definice dle jiných právních předpisů

Za podzemní objekty se pro účely tohoto zákona považují tyto podzemní prostory vytvořené ražením

a) tunely a štoly, pokud jejich délka přesáhne 50 m, a tunely a štoly metra,

b) kolektory, včetně jejich hloubených částí a spojovacích šachet,

c) jiné prostory o objemu větším než 1000 m³ zpřístupněné veřejnosti nebo využívané k podnikatelské činnosti,

d) stavby pro účely ochrany obyvatelstva,

e) kanalizační stoky o světlem průřezu větším než 2 m², pokud jejich délka přesahuje 50 m,

f) odvodňovací a vodovodní štoly o světlem průřezu větším než 2 m², pokud jejich délka přesahuje 50 m,

g) stará nebo opuštěná důlní díla zpřístupněná veřejnosti.

Zákon č. 61/1988 Sb., o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě, ve znění pozdějších předpisů, § 37 odst. 1.

Objekt reálný

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Reálný objekt je termín použitý pro objekty reálného světa, které jsou zobrazovány v mapě. Tento termín se v tomto standardu vztahuje i na nehmátatelnou racionální skutečnost, pravidlo či režim, jako jsou například ochranná pásma, hranice apod.

Standard ISVS pro strukturu a výměnný formát digitální územní plánovací dokumentace: Územní plán obce. Návrh CAGI.

Objekt rekreační

Anglický překlad

Recreation Building

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Stavba určená k rekreačním účelům. Jedná se nejen o objekty individuální rekreace, ale také o hromadná zařízení (penzión, hotel aj.), která poskytují služby účastníkům různých forem cestovního ruchu.

Pásková, Martina - Zelenka, Josef. Výkladový slovník cestovního ruchu. Praha: MMR, 2002.

Objekt stavební 2017

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Stavební objekt je objekt (budova, dům, stavba, jejich soubor apod.), který je ve smyslu vyhlášky o názvech obcí, označování ulic a číslování domů označen číslem popisným nebo evidenčním v rámci části obce.

Stavební objekt může být navíc v obcích, kde jsou označovány ulice a veřejná prostranství, označen i číslem orientačním (a to i více čísly orientačními, která mohou být vztahována k různým ulicím a veřejným prostranstvím). Je také možné, že jedno číslo orientační se vztahuje k více stavebním objektům.

Stavební objekt je v kontextu prostorové identifikace prostorovým prvkem charakteru prostorového elementárního prvku.

Stavební objekty jedné části obce mohou ležet na území více městských částí, resp. městských obvodů, stejně jako na území městské části, resp. městského obvodu mohou ležet stavební objekty z více částí obce, protože mezi částmi obce a městskými částmi, resp. městskými obvody neexistuje jednoznačný prostorový vztah (Standard SIS k prostorové identifikaci).

Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Stavební objekt je prostorově ucelená nebo technicky samostatná, účelově určená část stavby.

Pojmu objekt se užívá pro prostorově, funkčně a technicky definovaný celek na úrovni stavby nebo její části, popřípadě pro celek s výstavbou související (objekt zařízení staveniště, objekt na sousedních pozemcích).

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Objekt technologický

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Objekt technologický je specifické označení části technologické stavby, která je stavebním objektem, zahrnujícím také příslušnou část technologického zařízení staveb (např. na úrovni příslušného provozního celku, provozního souboru nebo provozní jednotky).

Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Objekt vodárenský

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Jednotlivý objekt vodovodu, např. odběrný objekt povrchové vody, jímací objekt podzemní vody, čerpací stanice, úprava vody, vodovodní potrubí, vodojem, vodovodní síť apod.

Braniš, Martin a kol.: Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Objekt výpustný

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely této vyhlášky se rozumí výpustným objektem - vodní dílo nebo jeho část, sloužící k vypouštění vody z vodní nádrže.

Vyhláška č. 590/2002 Sb., o technických požadavcích pro vodní díla, ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. b.

Objem migrace (stěhování) 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Objem stěhování je počet případů stěhování uvnitř daného územního celku.

Je důležité rozlišit zda jde o vnitřní stěhování (do něhož se nezapočítává stěhování přes hranice územního celku) nebo o stěhování celkem (do něhož se započítává veškeré stěhování v územním celku, tedy i přes jeho hranice).

Za ČR je objemem vnitřního stěhování součet případů stěhování mezi všemi obcemi ČR (včetně stěhování mezi kraji a mezi okresy), objemem stěhování

celkem za ČR je součet objemu vnitřního stěhování a obratu stěhování za ČR. Do objemu stěhování celkem za ČR jsou tak zahrnuti i přistěhovalí do ČR a vystěhovalí z ČR. Obdobně za kraj nebo za okres se do objemu vnitřního stěhování započítává součet případů stěhování mezi obcemi v kraji (v okrese), do objemu stěhování celkem se započítávají i případy stěhování přes hranice kraje (okresu).

Za obec (s výjimkou Prahy) ukazatel "objem vnitřního stěhování" nemá smysl, protože by musel vyjadřovat počet případů stěhování uvnitř obce - které se statisticky nesledují. Ukazatel "objem stěhování celkem" za obec je totožný s ukazatelem "obrat stěhování".

Příručka demografické statistiky [cit. 25. 5. 2018]. Dostupné z URL: <

https://web.natur.cuni.cz/~mak/gos/demmetodika/www.czso.cz/cz/cisla/0/02/020100/stehovan.htm >.

Objem přepravy

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Počet osob a hmotnost nákladů, přepravených v určitém čas. Úseku. (Zásady a pravidla územního plánování. Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1979.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026

„Proměny urbanismu“.

Definice dle norem

Počet osob nebo hmotnost věcí přepravených v určitém časovém období.

ON 01 8500 Základní názvosloví v dopravě. Praha: Vydavatelství Úřadu pro normalizaci a měření, 1980.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Počet osob nebo hmotnost věcí přepravených v určitém časovém období.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Oblast cestovního ruchu

Anglický překlad

Tourism Region

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Územní celek převážně stejných (homogenních) přírodních podmínek, vlastností a předpokladů pro rozvoj cestovního ruchu a rekreace.

Pásková, Martina - Zelenka, Josef. Výkladový slovník cestovního ruchu. Praha: MMR, 2002.

* Přirozeně vyhraněný územní celek s převahou krajiny vhodné pro rozvoj určitých forem rekreace a cestovního ruchu; území přírodně zachovalé, zdravotně nezávadné, bez podstatných rušivých vlivů, dopravně přístupné a vybavené k přechodnému pobytu a k aktivní rekreaci.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Oblast klimatická

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Oblast klimatická je oblast na zemském povrchu s poměrně homogenním klimatem, oddělená od sousední oblasti klimatickou hranicí. Při klasifikaci klimatu jsou klimatické oblasti největšími jednotkami klimatických pásem.angl.: climatic region

Oblast klimatická 2020

Anglický překlad

climatic region

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Oblast klimatická je oblast na zemském povrchu s poměrně homogenním klimatem, oddělená od sousední oblasti klimatickou hranicí. Při klasifikaci klimatu jsou klimatické oblasti největšími jednotkami klimatických pásem.

Meteorologický slovník, 2020 [cit. 11. 11. 2020]. Dostupné z URL: < <http://slovník.cmes.cz/vyklad/cs/o> >.

Oblast s významným povodňovým rizikem 2016

Definice dle jiných právních předpisů

Oblasti s významným povodňovým rizikem se zde rozumí území, v němž existují významná povodňová rizika, nebo lze výskyt těchto rizik považovat za pravděpodobný.

Vyhláška č. 24/2011 Sb., o plánech povodí a plánech pro zvládání povodňových rizik, § 2 odst. 1 písm. d).

Oblasti povodí

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Oblasti povodí jsou souvislá území České republiky vymezená povodími a k nim přiřazenými hydrogeologickými rajony; je stanoveno 8 oblastí povodí, a to oblast povodí horního a středního Labe, oblast povodí horní Vltavy, oblast povodí Berounky, oblast povodí dolní Vltavy, oblast povodí Ohře a dolního Labe, oblast povodí Odry, oblast povodí Moravy a oblast povodí Dyje.

Viz vyhláška 292/2002 Sb., o oblastech povodí.

Tichá Tereza a kol.: Slovník pojmů užívaných v právu životního prostředí. 1. vydání. Praha: ABF – nakladatelství ARCH, 2004.

Oblasti s dobrou kvalitou ovzduší 2020

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Oblasti s dobrou kvalitou ovzduší jsou místa, kde nedochází k překračování imisních limitů měřených látek.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2019.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Místa, oblasti a sídla, kde znečištění nedosahuje imisních limitů.

Viz nařízení vlády č. 350/2002 Sb., kterým se stanoví imisní limity...

Tichá Tereza a kol.: Slovník pojmů užívaných v právu životního prostředí. 1. vydání. Praha: ABF – nakladatelství ARCH, 2004.

Oblasti se zhoršenou kvalitou ovzduší 2017

Definice dle jiných právních předpisů

Zvláštní ochrana ovzduší

(1) Oblasti se zhoršenou kvalitou ovzduší se rozumí území v rámci zóny nebo aglomerace, kde je překročena hodnota imisního limitu u jedné nebo více znečišťujících látek.

(2) Zónou je území vymezené ministerstvem pro účely sledování a řízení kvality ovzduší; aglomerací je sídelní seskupení, na němž žije nejméně 350 000 obyvatel, vymezené ministerstvem pro účely sledování a řízení kvality ovzduší.

(3) V zónách či aglomeracích, na jejichž území se nenacházejí oblasti se zhoršenou kvalitou ovzduší, zajistí orgány ochrany ovzduší udržení koncentrací znečišťujících látek pod hodnotami imisních limitů.

(4) Vymezení oblastí podle odstavce 1 a jejich případné změny provádí ministerstvo jedenkrát za rok a zveřejňuje je ve Věstníku Ministerstva životního prostředí. Ministerstvo zde dále zveřejní seznam zón a aglomerací.

(5) V zónách a aglomeracích, na jejichž území se nacházejí oblasti se zhoršenou kvalitou ovzduší, zajišťuje ministerstvo sledování kvality ovzduší způsobem podle § 6 odst. 8.

(6) V zónách a aglomeracích vypracují krajské úřady a obecní úřady obcí s počtem obyvatel nad 350 000 programy ke zlepšení kvality ovzduší pro znečišťující látky, u kterých na jejich území došlo v předchozím kalendářním roce k překročení imisního limitu a meze tolerance, nebo imisního limitu, pokud není mez tolerance stanovena. Účelem programu je plnění limitních hodnot ve lhůtách stanovených prováděcím právním předpisem. Rozsah programu je uveden v příloze č. 3 k tomuto zákonu. Obecní úřad může zpracovat místní program ke zlepšení kvality ovzduší. Tento program odpovídá rozsahem příloze č. 3 k tomuto zákonu.

(7) Krajské úřady a obecní úřady obcí s počtem obyvatel nad 350 000 aktualizují programy v tříletých intervalech nebo do 18 měsíců od konce kalendářního roku, v němž dojde na území zóny či aglomerace k překročení imisního limitu a meze tolerance, nebo imisního limitu, pokud není mez tolerance stanovena, u znečišťující látky, která není v programu příslušné zóny či aglomerace zahrnuta. Současně s aktualizací informují ministerstvo o stavu provádění opatření, která byla programem ke zlepšení kvality ovzduší navržena, a zasílají ministerstvu kopii aktualizované verze programu. Informace o programech ke zlepšení kvality ovzduší musí být uvedeny na úředních deskách příslušného úřadu spolu s oznámením, kde do nich lze nahlédnout, a programy musí být zveřejněny v elektronické podobě ve veřejně přístupném informačním systému.

(8) Součástí programu ke zlepšení kvality ovzduší je programový dodatek. Struktura programového dodatku odpovídá zvláštnímu předpisu. Krajský a obecní úřad zahne do programového dodatku pouze vlastní prioritní opatření a projekty nebo opatření a projekty vzešlé z místních programů ke zlepšení kvality ovzduší, které jsou v rámci místního programu určeny jako rozhodující pro kvalitu ovzduší.

(9) Z programů ke zlepšení kvality ovzduší podle odstavce 6 se vychází při výkonu veřejné správy na krajské a místní úrovni, zejména při územním plánování, územním rozhodování a povolování staveb nebo jejich změn a při posuzování vlivů staveb nebo technologií na životní prostředí podle zvláštního právního předpisu.

(10) Programy ke zlepšení kvality ovzduší vypracované na úrovni zón a aglomerací musí být v souladu s národním programem a místní programy ke

zlepšení kvality ovzduší musí být v souladu s programem vypracovaným na úrovni příslušné zóny či aglomerace.

(11) Pro oblasti se zhoršenou kvalitou ovzduší vypracují krajské úřady a obecní úřady obcí s počtem obyvatel nad 350 000 akční plány obsahující přehled krátkodobých opatření. K realizaci opatření uvedených v akčních plánech bude docházet při splnění podmínek uvedených v prováděcím právním předpisu.
Zákon č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší a o změně některých dalších zákonů (zákon o ochraně ovzduší), ve znění pozdějších předpisů, § 7. (Zrušen)

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Vymezené části území (zón) nebo sídelních seskupení (aglomerací), kde je překročena hodnota jednoho nebo více imisních limitů nebo cílového imisního limitu pro ozon nebo hodnota jednoho či více imisních limitů zvýšená o příslušné meze tolerance.

Viz nařízení vlády č. 350/2002 Sb., kterým se stanoví imisní limity...

Tichá Tereza a kol.: Slovník pojmů užívaných v právu životního prostředí. 1. vydání. Praha: ABF – nakladatelství ARCH, 2004.

Oblastní plány rozvoje lesů

Definice dle jiných právních předpisů

Oblastní plány rozvoje lesů

(1) Oblastní plány rozvoje lesů (dále jen "oblastní plány") stanoví pro přírodní lesní oblasti vymezené v příloze č. 1, rámcové zásady hospodaření. Jsou podkladem pro oblastně diferencované uplatňování státní lesnické politiky a rámcovým doporučením pro zpracování lesních hospodářských plánů a lesních hospodářských osnov.

(2) Oblastní plány se zpracovávají na období 20 let. Ve zdůvodněných případech je možné plány zpracovat na jiné období.

Vyhláška č. 83/1996 Sb., o zpracování oblastních plánů rozvoje lesů a o vymezení hospodářských souborů, ve znění pozdějších předpisů, § 1.

Oblastní plány rozvoje lesů

(1) Oblastní plány rozvoje lesů jsou metodickým nástrojem státní lesnické politiky a doporučují zásady hospodaření v lesích. Zpracování oblastních plánů rozvoje lesů zadává a návrhy oblastních plánů rozvoje lesů schvaluje ministerstvo. Podmínkou schválení oblastních plánů rozvoje lesů je závazné stanovisko ústředního orgánu státní správy ochrany přírody z hlediska zavádění geograficky nepůvodních druhů lesních dřevin.

(2) Účelně vynaložené náklady na zpracování oblastních plánů rozvoje lesů hradí stát.

(3) Na schvalování oblastních plánů rozvoje lesů se nevztahují obecné předpisy o správním řízení.

(4) Podrobnosti o zpracování oblastních plánů rozvoje lesů stanoví ministerstvo právním předpisem.

Zákon č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 23.

Obnova a výchova lesních porostů

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Zákonná povinnost, dle níž je vlastník lesa povinen obnovovat lesní porosty vhodnými dřevinami a vychovávat je včas a soustavně, tak aby se jejich stav zlepšoval. Je žádoucí využívat přirozené obnovy ne však v porostech geneticky nevhodných. Při mýtní seči úmyslné nesmí velikost holé seče překročit jeden ha a její šíře jedno až dvojnásobek výšky mýceného porostu. Na nepříznivých stanovištích je nutno využívat clonných sečí. Je zakázáno snižovat úmyslnou těžbou zakmenění porostu pod hodnotu 0,7. Pokud se prosvětlení neprovádí ve prospěch následného porostu. Holina musí být zalesněna do dvou let a porosty na ni zajištěny do 7 let po jejím vzniku.

Braniš, Martin a kol.: Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Obnova kulturních památek

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

údržba, oprava, rekonstrukce, restaurování nebo jiná úprava kulturní památky nebo jejího prostředí.

Viz zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči.

Tichá Tereza a kol.: Slovník pojmů užívaných v právu životního prostředí. 1. vydání. Praha: ABF – nakladatelství ARCH, 2004.

Obnova lesa a zalesňování

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se rozumí obnovou lesa soubor opatření vedoucích ke vzniku následného lesního porostu.

Zákon č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2.

Obnova lesních porostů a zalesňování pozemků prohlášených za pozemky určené k plnění funkcí lesa.

Viz vyhláška č. 139/2004 Sb., kterou se stanoví podrobnosti o přenosu semen nebo sazenic lesních dřevin...

Tichá Tereza a kol.: Slovník pojmů užívaných v právu životního prostředí. 1. vydání. Praha: ABF – nakladatelství ARCH, 2004.

Obnovovací práce (v životním prostředí) 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Činnosti spočívající v revitalizaci životního prostředí a směřující k únosné obnově životního prostředí, společenského života a materiálních hodnot. Obecně jde o činnosti směřující k obnově území, které neodstraňují riziko ohrožení života a životního prostředí a nemají charakter záchranných a likvidačních prací (bezprostředních opatření
Vítejte na zemi, CENIA, slovník [cit. 24. 10. 2018].

Obora 2022

Definice dle jiných právních předpisů

Obora: oplocená část lesa určená pro chov zvěře.
ČSN 83 9001 (839001) Sadovnictví a krajinářství - Terminologie - Základní odborné termíny a definice.

Obrana státu

Definice dle jiných právních předpisů

Obrana státu je souhrn opatření k zajištění svrchovanosti, územní celistvosti, principů demokracie a právního státu, ochrany života obyvatel a jejich majetku před vnějším napadením. Obrana státu zahrnuje výstavbu účinného systému obrany státu, přípravu a použití odpovídajících sil a prostředků a účast v kolektivním obranném systému.

Zákon č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany České republiky, ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 1.

Obrat migrace (stěhování) 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Obrat migrace (stěhování), někdy též "hrubá migrace" je úhm přistěhovaných (hrubá imigrace) a vystěhovaných (hrubá emigrace) za stanovenou územní jednotku za určité období, zpravidla za kalendářní rok. Počítá se za celý stát, (součet počtu přistěhovaných do ČR a vystěhovaných z ČR) a za jednotlivé oblasti. Za kraj je obratem migrace součet počtu přistěhovaných do kraje a vystěhovaných z kraje, stejně tak za okres nebo za obec.

Příručka demografické statistiky [cit. 25. 5. 2018]. Dostupné z URL: <

https://web.natur.cuni.cz/~mak/gos/demmetodika/www.czso.cz/cz/cisla/0/02/020100/stehovan.htm >.

* Součet počtu osob, které se do určitého sídla přistěhovaly a počtu osob, které se z tohoto sídla vystěhovaly za určité časové období.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

Obratiště 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Obratiště se zřizují:

- na konci slepých komunikací, jejichž délka přesahuje 100 m (nepřijatelné delší couvání)
- po stranách průběžných komunikací při místní potřebě obracení vozidel (pro otáčení autobusů, vozidel zimní údržby)

Tvary obratišť - obratiště může být zřízeno podle svého tvaru jako:

- a) okružní
- b) úvratové
- c) kombinované

Městské komunikace/výhybny a obratiště [cit. 6. 3. 2018].

Obratiště je plocha pozemní komunikace nebo statická konstrukce na dráze, která umožňuje otočení vozidel a jízdních souprav do opačného směru. Základními typy obratišť jsou obratiště okružní (smyčka, otočka), na němž se vozidlo nebo jízdní souprava obrací pouhou jízdou vpřed, a obratiště úvratové, na němž se využívá též couvání (či zpětný pohyb) vozidla nebo soupravy.

Zdroj: Wikipedie

* Rozšířené místo plavební dráhy na vodní cestě, v přístavu apod., které slouží k obracení lodí do opačného směru plavby.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

Obraz města 2020

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Komplexní představa člověka o městě na základě smyslových vjemů, zkušeností a poznatků o funkční účelnosti města.

HRŮZA, Jiří. Slovník soudobého urbanismu. 1. vyd. Praha: Odeon, 1977, 341 s.

Výtvarná hodnota vnitřní nebo vnější formy sídla vizuálně vnímaná jako celek. Je vyjádřením městské krajiny, v níž se rozvíjí každodenní sociální vztahy člověka a jež má proto být kulturně uzavřeným prostorem. O účinnosti obrazu města rozhoduje zřetelnost struktury, identifikace specifické formy a jeho výraznost.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1978.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Komplexní představa člověka o městě vytvořená na základě smyslových vjemů, zkušeností a poznatků o jeho panoramatu, siluetě, struktuře veřejných prostranství a jednotlivých staveb či jejich souborů.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2020.

Obsah dokumentace (staveb) 2024

Definice dle jiných právních předpisů

(1) Obsah jednotlivých částí dokumentace musí odpovídat druhu a účelu stavby, charakteru navrhované změny v území, podmínkám v území, umístění stavby, stavebně technickému provedení, účelu využití, vlivu na životní prostředí a době trvání stavby.

(2) Dokumentace pro povolení stavby v případě souboru staveb musí vždy obsahovat části A až C zpracované pro celý soubor staveb a část D zpracovanou pro jednotlivé stavby souboru staveb podle příslušné přílohy k této vyhlášce nebo podle jiných právních předpisů stanovujících rozsah a obsah dokumentace nebo projektové dokumentace.

Vyhláška 131/2024 Sb. o dokumentaci staveb.

Obsah katastru nemovitostí 2019

Definice dle jiných právních předpisů

1. Katastr obsahuje

- a) geometrické určení a polohové určení nemovitostí a katastrálních území,
- b) druhy pozemků, čísla a výměry parcel, údaje o budovách, kterým se přiděluje číslo popisné nebo evidenční včetně čísel těchto budov, údaje o budovách, kterým se číslo popisné ani evidenční nepřiděluje, pokud jsou hlavní stavbou na pozemku, nejedná-li se o drobné stavby, vybrané údaje o způsobu ochrany a využití nemovitostí a čísla jednotek,
- c) cenové údaje, údaje pro daňové účely a údaje umožňující propojení s jinými informačními systémy, které mají vztah k obsahu katastru,
- d) u evidovaných budov údaj o tom, zda se jedná o dočasnou stavbu,
- e) údaje o právech včetně údajů o vlastnicích a údaje o oprávněných z jiného práva, které se zapisuje do katastru (dále jen „jiný oprávněný“),
- f) upozornění týkající se nemovitosti, pokud jiný právní předpis stanoví povinnost vyznačit je v katastru nebo jsou potřebná pro správu katastru,
- g) úplná znění prohlášení o rozdělení práva k domu a pozemku na vlastnické právo k jednotkám (dále jen „prohlášení vlastníka domu“),
- h) dohody spoluvlastníků o správě nemovitostí,
- i) údaje o bodech podrobných polohových bodových polí,
- j) místní a pomístní názvosloví.

Zákon č. 256/2013 Sb. o katastru nemovitostí katastrální zákon), § 4.

* Katastr obsahuje

- a) geometrické určení a polohové určení nemovitostí a katastrálních území,
- b) druhy pozemků, čísla a výměry parcel, popisná a evidenční čísla budov, vybrané údaje o způsobu ochrany a využití nemovitostí, čísla bytů a nebytových prostorů a pojmenování nebytových prostorů, dále údaje pro daňové účely a údaje umožňující propojení s jinými informačními systémy, které mají vztah k obsahu katastru,
- c) údaje o právních vztazích včetně údajů o vlastnicích a o jiných oprávněných a údaje o dalších právech k nemovitostem podle tohoto zákona,
- d) údaje o podrobných polohových bodových polích,
- e) místní a pomístní názvosloví.

Zákon č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 3. (Zrušen)

Obsah politiky územního rozvoje 2024

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

(1) Politika územního rozvoje

- a) stanoví celostátní priority územního plánování pro zajištění udržitelného rozvoje území České republiky,
- b) stanoví koncepci sídelní struktury České republiky,
- c) vymezí oblasti ovlivněné rozvojovou dynamikou jednoho nebo více center osídlení se zvýšenými požadavky na změny v území, které jsou mezinárodního nebo celostátního významu nebo oblasti ovlivněné rozvojovou dynamikou jednoho nebo více center osídlení se zvýšenými požadavky na změny v území, které svým významem přesahují území jednoho kraje (dále jen „rozvojové oblasti“), a území s vazbou na kapacitní dopravní infrastrukturu

propojující rozvojové oblasti a významná centra osídlení (dále jen „rozvojové osy“),

d) vymezí oblasti se specifickými hodnotami a se specifickými problémy mezinárodního nebo celostátního významu nebo oblasti se specifickými hodnotami a se specifickými problémy, které svým významem přesahují území jednoho kraje (dále jen „specifické oblasti“),

e) vymezí záměry dopravní a technické infrastruktury mezinárodního a celostátního významu nebo záměry dopravní a technické infrastruktury, které svým významem přesahují území jednoho kraje, a

f) stanoví úkoly podle § 70 odst. 2.

(2) K návrhu politiky územního rozvoje ministerstvo zajistí vyhodnocení vlivů, je-li to vyžadováno podle § 40.

(3) Obsah a struktura politiky územního rozvoje jsou stanoveny v příloze č. 5 k tomuto zákonu.

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 71.

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

* (1) Politika územního rozvoje

a) stanoví republikové priority územního plánování pro zajištění udržitelného rozvoje území,

b) vymezuje oblasti se zvýšenými požadavky na změny v území z důvodů soustředění aktivit mezinárodního a republikového významu nebo které svým významem přesahují území jednoho kraje, to je rozvojové oblasti a rozvojové osy,

c) vymezuje oblasti se specifickými hodnotami a se specifickými problémy mezinárodního a republikového významu nebo které svým významem přesahují území jednoho kraje,

d) schematicky vymezuje plochy a koridory dopravní a technické infrastruktury mezinárodního a republikového významu nebo které svým významem přesahují území jednoho kraje,

e) stanoví ve vymezených oblastech, plochách a koridorech kritéria a podmínky pro rozhodování o možných variantách nebo alternativách změn v území a pro jejich posuzování, zejména s ohledem na jejich budoucí význam, možná ohrožení, rozvoj, útlum, preference a rizika,

f) stanoví úkoly podle § 31.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 32 odst. 1 písm. a -f).

Obsah územně plánovací dokumentace

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Obsah územně plánovací dokumentace tvoří to, co bylo schváleno příslušným orgánem územního plánování. Podle ustanovení § 16 vyhlášky to jsou:

- schválený návrh územně plánovací dokumentace, pořízený, projednaný a dohodnutý s dotčenými orgány státní správy v souladu s platnými předpisy;

- usnesení o schválení územně plánovací dokumentace;

- vyhlášení její závazné části v souladu se zněním zákonů platným v době jejího schvalování; v současnosti to je obecně závaznou vyhláškou obce nebo kraje, případně sdělením MMR ve sbírce zákonů.

Tento obsah je závazný pro orgány veřejné správy při zpracování a schvalování navazující územně plánovací dokumentace a pro rozhodování v území.

Ostatní informace o území a skutečnosti, obsažené v dokladové části procesu pořizování územně plánovací dokumentace, uložené u pořizovatele (vyhláška § 19 odst. 3), např. výsledky přípravných prací, průzkumy a rozborů, zadání, koncept řešení, souborné stanovisko, stanoviska nadřízeného orgánu územního plánování, stanoviska dotčených orgánů státní správy, vypořádání připomínek a námitek apod., slouží k výkladu schválené územně plánovací dokumentace v případech pochybností a nejasností, nemohou však být důvodem k jejímu nerespektování.

Tunka, Martin: Obsah územně plánovací dokumentace. 1. vydání. Praha: ABF, a.s., nakladatelství ARCH, edice STAVEBNÍ PRÁVO, 2003.

Obslužná místní komunikace 2017

Definice dle jiných právních předpisů

Obslužná komunikace je místní komunikace III. třídy.

Zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, § 6 odst. 2 písm. c).

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Místní komunikace umožňující přímou dopravní obsluhu jednotlivých objektů; není určena pro průjezdní dopravu.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Obtěžování hlukem

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Pocit nepohody vznikající působením hluku na exponovaného člověka nebo skupinu osob.

Viz návrh zákona o hodnocení a snižování hluku v životním prostředí.

Tichá Tereza a kol.: Slovník pojmů užívaných v právu životního prostředí. 1. vydání. Praha: ABF – nakladatelství ARCH, 2004.

Obtěžování zápachem

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Vnímání zápachu obtěžujícího nad přípustnou míru.

Viz vyhláška č. 356/2002 Sb., kterou se stanoví seznam znečišťujících látek, obecné emisní limity...

Tichá Tereza a kol.: Slovník pojmů užívaných v právu životního prostředí. 1. vydání. Praha: ABF – nakladatelství ARCH, 2004.

Obvod budovy

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely této vyhlášky se rozumí obvodem budovy průnik vnějšího obvodu budovy s terénem nebo u netypických budov svislý průmět vnějšího obvodu budovy na terén.

Vyhláška č. 357/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální vyhláška), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 1 písm. c.

Obvod dráhy

Definice dle jiných právních předpisů

(1) Obvod dráhy je území určené územním rozhodnutím pro umístění stavby dráhy.

(2) Obvod dráhy u celostátní dráhy a u regionální dráhy je vymezen svislými plochami vedenými hranicemi pozemků, které jsou určeny pro umístění dráhy a její údržbu.

(3) Obvod dráhy u ostatních drah je vymezen svislými plochami vedenými 3 m od osy krajní koleje, krajního nosného nebo dopravního lana, krajního vodiče trakčního vedení, nebo hranicemi pozemku, určeného k umístění dráhy a její údržby, nejméně však 1,5 m od vnějšího okraje stavby dráhy, pokud není dopravní cesta dráhy vedena po pozemní komunikaci.

Zákon č. 266/1994 Sb., o dráhách, ve znění pozdějších předpisů, § 4, odst. 1, 2, 3.

Obvod pozemkových úprav

Definice dle jiných právních předpisů

Obvod pozemkových úprav je území dotčené pozemkovými úpravami, které je tvořeno jedním nebo více celky v jednom katastrálním území. Bude-li to pro obnovu katastrálního operátu třeba, lze do obvodu pozemkových úprav zahrnout i pozemky, které nevyžadují řešení ve smyslu ustanovení § 2, ale je u nich třeba obnovit soubor geodetických informací. Je-li to k dosažení cílů pozemkových úprav vhodné, lze do obvodu pozemkových úprav zahrnout rovněž pozemky v navazující části sousedícího katastrálního území. Jde-li o katastrální území v obvodu působnosti jiného pozemkového úřadu (§ 19), než který zahájil řízení o pozemkových úpravách, zahme pozemkový úřad, který řízení zahájil, předmětné pozemky do obvodu pozemkových úprav po dohodě s pozemkovým úřadem, v jehož obvodu působnosti se příslušné pozemky nacházejí.

Zákon č. 139/2002 Sb., o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech a o změně zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění pozdějších předpisů.

Obytná část budovy

Definice dle norem

Část budovy jiného účelu, obsahující byty a prostory plnící funkce domovní komunikace a domovního vybavení těmito bytům.

ČSN 73 4301 Obytné budovy. Český normalizační institut, 2004.

Obytná čtvrť, obytný obvod

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Obytný celek vyšší kategorie o cca 15 000 - 30 000 obyvatel. Obsahuje v rámci čtvrtěového nebo obvodového centra vyšší občanské vybavení. Toto centrum již není dosažitelné pouze pěšky, motorovou dopravu nelze řešit výhradně po obvodě, čtvrtí nebo obvodem procházejí základní komunikace. U velkých sídel bývá užíván termín obytný městský sektor. Zde se již jedná o polyfunkční část města s převážnou funkcí obytnou, doplněnou vyšší celoměstskou vybaveností i pracovními příležitostmi. (Doutlík, L.: Zonální struktury - urbanistická typologie. Skripta FA ČVUT. Praha, 1989.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Návosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Obytná místnost 2024

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

V tomto zákoně se dále rozumí obytnou místností část bytu, která je určena k bydlení, splňuje požadavky na bydlení z hlediska velikosti, denního

osvětlení, větrání, vytápění a hluku a má podlahovou plochu nejméně 8 m²; kuchyň se za obytnou místnost považuje, pokud má podlahovou plochu nejméně 12 m²; tvoří-li byt jediná obytná místnost, musí být její podlahová plocha nejméně 16 m²,
Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 13, písm. l).

Definice dle norem

Část bytu (zejména obývací pokoj, ložnice, jídelna), která splňuje požadavky zvláštního předpisu, je určená k trvalému bydlení a má nejmenší podlahovou plochu 8 m²; pokud tvoří byt jediná obytná místnost, musí mít podlahovou plochu nejméně 16 m².
ČSN 73 4301 Obytné budovy. Český normalizační institut, 2004.

Definice dle prováděcích vyhlášek k zákonu č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu

* Pro účely této vyhlášky se rozumí obytnou místností část bytu, která splňuje požadavky předepsané touto vyhláškou, je určena k trvalému bydlení a má nejmenší podlahovou plochu 8 m². Kuchyň, která má plochu nejméně 12 m² a má zajištěno přímé denní osvětlení, přímé větrání a vytápění s možností regulace tepla, je obytnou místností. Pokud tvoří byt jedna obytná místnost, musí mít podlahovou plochu nejméně 16 m²; u místností se šikmými stropy se do plochy obytné místnosti nezapočítává plocha se světlou výškou menší než 1,2 m.
Vyhláška č. 268/2009 Sb., o technických požadavcích na stavby, ve znění pozdějších předpisů, § 3 písm. i. (zrušena).

* Obytná místnost je část bytu (zejména obývací pokoj, ložnice, jídelna), která splňuje požadavky předepsané touto vyhláškou, je určena k trvalému bydlení a má nejmenší podlahovou plochu 8 m²; pokud tvoří byt jediná obytná místnost, musí mít podlahovou plochu nejméně 16 m².
Vyhláška č. 137/1998 Sb., o obecných technických požadavcích na výstavbu, ve znění pozdějších předpisů, § 3 písm. i. (Zrušena).

Obytná ulice 2020

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Obytná ulice je stavebně upravená a vybavená místní, případně účelová komunikace (liniová) se smíšeným provozem chodců, motorových a nemotorových vozidel, na které jsou stavebně technickými opatřeními splněny požadavky na funkční obytnou zónu.

Obytná ulice je navrhována v rámci obytné zóny.

Cílem budování obytné ulice je přizpůsobení provozu vozidel obytnému (event. pobytovému) účelu komunikace a přilehlé zástavby či prostoru.

Bartoš, Luděk. Navrhování obytných zón: Technické podmínky. Praha: Ministerstvo dopravy a spojů, 1998.

Obytná ulice zahrnuje veřejný nebo poloveřejný prostor v obytné zástavbě, zpravidla malopodlažní. Prostor sloužící hlavně chodcům, obyvatelům přilehlých domů, s nimiž tvoří jednotný a nedělitelný celek. Uliční a stavební čára v obytné ulici splývají v jedno. Automobilová doprava je zklidněná urbanisticko-architektonickými prvky a vlastními hmotami domů a není oddělena žádnými prostředky od prostoru pro chodce.

*Slovník pojmů, Katedra urbanismu a ÚP, Fakulta stavební ČVUT: Praha, 2016 [cit. 29. 8. 2016]. Dostupné z URL: <
http://www.uzemi.eu/vystupy/slovník-pojmu.html?char=_ >.*

Ulice, v níž výrazně převažuje funkce bydlení a v níž je doprava silně omezena.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Ulice v obytném souboru, v níž výrazně převažuje funkce bydlení nad funkcí dopravní.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2020.

Obytná zástavba 2017

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Soubor staveb pro uspokojování funkce bydlení v konkrétních územních podmínkách.

Asociace pro urbanismus a územní plánování 2017.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Soubor staveb a zařízení navržený nebo realizovaný pro uspokojování funkce bydlení na daném pozemku a v konkrétních územních podmínkách.
Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Obytná zóna 2021

Definice dle jiných právních předpisů

Obytnou zónou se pro účely této vyhlášky rozumí zóna obsahující byty a prostory plnící funkce domovní komunikace a domovního vybavení k těmto bytům s výjimkou garáže v obytné budově nebo v obytné části budovy jiného účelu.
Vyhláška č. 264/2020 Sb., o energetické náročnosti budov, § 2, písm. d).

Obytné prostředí 2017

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

V urbanistickém smyslu představuje obytné prostředí souhrn podmínek, které souvisí s funkcí bydlení (např. parametry bytového fondu, dostupnost potřebné technické a základní vybavenosti apod.).

Obytné prostředí ve smyslu životního prostředí musí primárně splňovat charakteristiky a parametry životního prostředí (např. hygienické limity), které jsou nezbytné pro trvalý pobyt člověka v daném prostředí.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2017.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Složka životního prostředí, ve které se realizuje funkce bydlení.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

Obytné území

Definice dle norem

Zastavěná část města (obce) převážně obytného charakteru. Jeho součástí jsou zejména plochy pro bydlení, občanskou vybavenost, místní komunikace včetně dopravních zařízení pro místní účely, technickou vybavenost, plochy pro výrobu nezávadné z hlediska bydlení, plochy rekreační, vodní, nezastavitelné a pro zvláštní účely (např. vojenské), jakož i územní rezervy.

ČSN 73 6005 Prostorová úprava vedení technického vybavení. Praha: Vydavatelství Úřadu pro normalizaci a měření, 1973.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Souhrn ploch sídelního útvaru, které jsou převážně využívány k plnění funkcí bydlení a jeho obsluhy. Zahnuje obytné zóny a některé prvky celosídelního, případně vyššího významu, např. některé dopravní komunikace, plochy občanských zařízení, zařízení nezávadné výroby, plochy zeleně apod.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

Obytný prostor 2024

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely této vyhlášky se rozumí obytným prostorem obytná místnost, nebo část obytné místnosti, jejíž minimální plocha je 8 m², která splňuje požadavky na bydlení, a kde se předpokládá převažující pobyt osob.

Vyhláška 146/2024 Sb. o požadavcích na výstavbu § 3, písm. b.

Obytný soubor 2017

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Cílevědomě navržena, komplexně vybavená, ucelená část obytné zóny. (Zásady a pravidla územního plánování. Názvosloví. Brno: VÚVA, 1979.)
Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Kompozičně uspořádaný soubor obytné a občanské výstavby. (Krásný, Jan: Názvosloví urbanismu. 1976.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Obytný soubor je komplexně a kompozičně uspořádaný soubor obytné zástavby a vybavení.
Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2017.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Cílevědomě navržená, územně vymezená, v určeném čase realizovaná, komplexně vybavená ucelená část obytné zóny, jejíž výstavba je financována v rámci komplexní bytové výstavby.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Obytný standard 2017

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Obytný standard se odvíjí od charakteristik obytného prostředí sídla. Pro jeho vyjádření se používá spektrum ukazatelů. Jejich výběr souvisí s tím, pro jaký účel se obytný standard specifikuje.

Jako příklady ukazatelů lze uvést: obytná plocha na obyvatele; užitková plocha na obyvatele; počet obytných místností na obyvatele; technické a zdravotně technické vybavení domácností; podíl ploch zeleně na obyvatele; dostupnost základní vybavenosti; dostupnost zastávek hromadné přepravy apod.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2017.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Souborem ukazatelů vyjádřená kvalita obytného prostředí, která tvoří složku životní úrovně. Vyjadřuje se:

- podílem obytné plochy na obyvatele,
- podílem užitkové plochy na obyvatele,
- počtem obytných místností na obyvatele,
- technickým a zdravotně technickým vybavením domácností apod.,
- podílem plochy zeleně na obyvatele,
- podílem plochy dětských hřišť na obyvatele (dítě),
- rozsahem a kvalitou společného domovního nebo skupinového vybavení apod.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Obytný útvar 2019

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Obytný útvar je ucelená část obytného souboru.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2018.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Spontánně narostlá, často nekomplexní část obytné zóny.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Obyvatelstvo bydlící (též obyvatelstvo právní, legální, s obvyklým bydlištěm)

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Při provádění sčítání lidu rozlišujeme bydlící obyvatelstvo a přítomné obyvatelstvo. Bydlící obyvatelstvo určitého území tvoří osoby, které na něm mají obvyklé bydliště (u nás přihlášené k trvalému pobytu). Jsou to jednak osoby přítomné v bydlišti v okamžiku sčítání, jednak dočasně nepřítomné.

Internet 2010. Demopaedia.

* Počet osob, které mají v určitém místě (sídle) trvalé bydliště. Část tohoto obyvatelstva může být k určitému datu nepřítomna z důvodu studia, léčení, vojenské služby apod.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Obyvatelstvo přítomné (též obyvatelstvo faktické)

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Při provádění sčítání lidu rozlišujeme bydlící obyvatelstvo a přítomné obyvatelstvo. Přítomné obyvatelstvo tvoří jednak přítomné osoby, které v místě bydlí, jednak osoby přechodně přítomné, které místem projíždějí nebo jsou na návštěvě apod.

Internet 2010. Demopaedia.

* Počet osob přítomných v daném časovém průřezu, obvykle v den sčítání, na daném území.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Obzor místní (lokální) 2020

Anglický překlad

local horizon

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Obzor místní, syn. obzor lokální je obzor modifikovaný okolní orografií i dalšími, bližšími překážkami (budovami, stromy apod.). angl.: local horizon
Meteorologický slovník, 2020 [cit. 11. 11. 2020]. Dostupné z URL: < <http://slovník.cmes.cz/vyklad/cs/o> >.

Oceňování nemovitostí

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Majetek (nemovitý i movitý) a služby se oceňují obvyklou cenou, pokud není zákonem stanoven jiný způsob oceňování. Obvyklou cenou se rozumí cena, která by byla dosažena při prodeji stejného, popřípadě obdobného majetku, nebo při poskytování stejné nebo obdobné služby v obvyklém obchodním styku v tuzemsku ke dni ocenění. Přitom se zvažují všechny okolnosti, které mají na cenu vliv, avšak do její výše se nepromítají vlivy mimořádných okolností trhu, osobních poměrů prodávajícího nebo kupujícího ani vliv zvláštní obliby. Stavba se oceňuje nákladovým, výnosovým nebo porovnávacím způsobem nebo jejich kombinací, jejichž použití u jednotlivých druhů staveb stanoví vyhláška.

Česko-rakousko-slovenská příručka územně plánovací terminologie. Hannover: Akademie für Raumforschung und Landesplanung, 2000. (Českou část zpracoval ÚÚR Bmo.)

Oceňování stavebního pozemku

Definice dle jiných právních předpisů

(1) Stavební pozemek se oceňuje násobkem výměry pozemku a ceny za m² uvedené v cenové mapě, kterou vydala obec. Není-li stavební pozemek oceněn v cenové mapě, ocení se násobkem výměry pozemku a základní ceny za m² upravené o vliv polohy a další vlivy působící zejména na využitelnost pozemků pro stavbu, popřípadě ceny určené jiným způsobem oceňování podle § 2, které stanoví vyhláška.

(2) Cenová mapa stavebních pozemků je grafické znázornění stavebních pozemků na území obce nebo její části v měřítku 1:5000, popřípadě v měřítku podrobnějším s vyznačenými cenami. Stavební pozemky v cenové mapě se ocení skutečně sjednanými cenami obsaženými v kupních smlouvách.

(3) Nejsou-li při zpracování cenové mapy sjednané ceny stavebních pozemků podle odstavce 2 v dané obci k dispozici nebo nelze-li je použít, protože již neodpovídají úrovni sjednaných cen porovnatelných pozemků ke dni vypracování cenové mapy, určí se ceny na základě porovnání se sjednanými cenami obdobných pozemků v dané obci nebo v jiných srovnatelných obcích spadajících do stejné skupiny podle počtu obyvatel; skupiny obcí stanoví vyhláška. Při porovnání se vychází ze shodného účelu užití, z obdobné polohy v obci a ze shodné stavební vybavenosti pozemku. Údaje o postupu a porovnání obce uvedou v textové části cenové mapy, která popřípadě obsahuje další vysvětlivky. Podrobnější metodiku zpracování cenových podkladů pro cenovou mapu stanoví vyhláška.

(4) Jestliže nelze cenu stavebního pozemku určit podle odstavce 2 nebo 3, do cenové mapy se cena takového pozemku neuvede a pozemek se oceňuje podle odstavce 1 druhé věty.

(5) Návrh cenové mapy stavebních pozemků nebo její změny předkládá obec před jejím vydáním Ministerstvu financí k vyjádření. Obec zašle vyhlášku současně s jejím vyhlášením Ministerstvu financí k uveřejnění v Cenovém věstníku.

(6) Koncem každého kalendářního roku se obecně závaznou vyhláškou obce doplňují cenové mapy o nové ceny stavebních pozemků. Změní-li se sjednaná cena, účel užití nebo stavební vybavenost pozemku, určí se nová cena pozemku způsobem podle odstavce 2 nebo 3. Přitom platí postup podle odstavce 5.

(7) Obec umožní nahlédnout bezplatně do cenové mapy pozemků vedené touto obcí každému, kdo o to požádá.

(8) K ceně pozemku určené podle odstavce 1 se přičte cena stavby, popřípadě staveb, které jsou jeho součástí. Stojí-li stavba, která je součástí pozemku, na několika pozemcích, nezapočte se k ceně pozemku, na němž je přístavkem. Způsob určení výměry nemovité věci stanoví vyhláška.

(9) K ceně pozemku určené podle odstavce 1 se přičte cena trvalých porostů.

Zákon č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku, ve znění pozdějších předpisů, § 10.

Odběratel (v teplárenství)

Definice dle jiných právních předpisů

Dále se pro účely tohoto zákona rozumí v teplárenství 5. odběratelem tepelné energie distributor tepelné energie nebo zákazník.

Zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 2 písm. c.

Odběrné místo v elektroenergetice 2017

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se rozumí v elektroenergetice odběrným místem místo, které je připojeno k přenosové nebo k distribuční soustavě a kde je instalováno odběrné elektrické zařízení jednoho zákazníka, včetně měřicích transformátorů, do něhož se uskutečňuje dodávka elektřiny.

Zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 2 písm. a) bod 6.

Odběrné místo v plynárenství 2017

Definice dle jiných právních předpisů

Odběrným místem se zde rozumí místo, kde je instalováno odběrné plynové zařízení jednoho zákazníka, do něhož se uskutečňuje dodávka plynu měřená měřicím zařízením.

Zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 2 písm. b) bod 4.

Odběrné místo v teplotárenství 2017

Definice dle jiných právních předpisů

Odběrným místem se zde rozumí místo plnění stanovené ve smlouvě o dodávce tepelné energie, v němž přechází tepelná energie z vlastnictví dodavatele tepelné energie do vlastnictví odběratele tepelné energie.

Zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 2 písm. c) bod 7.

Odběrné tepelné zařízení 2017

Definice dle jiných právních předpisů

Odběrným tepelným zařízením se zde rozumí zařízení připojené ke zdroji tepelné energie nebo k rozvodnému tepelnému zařízení a určené pro odběr tepelné energie a spotřebu tepelné energie v objektu nebo jeho části.

Zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 2 písm. c) bod 8.

Odborná způsobilost ve výstavbě 2023

Definice hlavní

Odborná způsobilost je soubor odborných znalostí a kvalifikačních předpokladů pro vykonávání vybraných odborných činností v procesu výstavby. Jedná se zejména o projekční činnost, vedení realizace staveb a jejich kontrolu.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2023.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Odborná způsobilost ve výstavbě představuje problematiku, kterou se podle stavebního zákona rozumí zvláštní způsobilost k některým činnostem ve výstavbě. Podle této právní úpravy mohou činnosti, jejichž výsledek ovlivňuje ochranu veřejných zájmů ve výstavbě (vybrané činnosti ve výstavbě, vykonávat pouze fyzické osoby, které získaly oprávnění k výkonu těchto činností podle zvláštního předpisu (např. autorský zákon nebo zákon č. 61/1988 Sb., o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě, zákon č. 200/1994 Sb., o zeměměřičství a o změně a doplnění některých zákonů souvisejících s jeho zavedením). Osoby s tímto oprávněním jsou povinny při své odborné činnosti chránit veřejné zájmy. Právnícké osoby mohou vykonávat vybrané činnosti ve výstavbě, jen pokud zabezpečí jejich výkon osobami s uvedeným oprávněním. Za vybrané činnosti se přitom považují následující dva druhy činností:

a) projektová činnost, kterou se rozumí zpracování územně plánovací dokumentace, a dále zpracování dokumentace pro vydání územního rozhodnutí a dokumentace stavby pro vydání stavebního povolení (včetně statických a dynamických výpočtů konstrukcí staveb). S výjimkou staveb pro bydlení, staveb podzemních, opěrných zdí a změn těchto staveb se za vybrané činnosti nepovažuje zpracování dokumentace drobných staveb a jednoduchých staveb a jejich změn; dokumentaci těchto staveb zpracovává kvalifikovaná osoba. Projektant (tj. v daném případě osoba vykonávající uvedenou projektovou činnost) odpovídá za správnost, úplnost a proveditelnost zpracované projektové dokumentace. Není-li způsobilý některou část projektové dokumentace zpracovat sám, je povinen přizvat ke zpracování dílčích částí projektové dokumentace další oprávněné projektanty s příslušnou specializací.

b) vedení realizace staveb, s výjimkou vedení realizace vybraných jednoduchých staveb (tzn. stavby pro individuální rekreaci, nepodsklepené stavby s jedním nadzemním podlažím a stavby zařízení stavenišť, pokud jejich zastavěná plocha nepřesahuje 300 m², rozpětí nosných konstrukcí nepřesahuje 9 m a výška 15 m, přípojky na veřejné rozvodné sítě a kanalizaci), drobných staveb a změn těchto staveb (viz také vedení stavby). Osoba, která vede realizaci stavby (viz vedení stavby), je v rozsahu předmětu svého podnikání (činnosti) odpovědná za řádné provedení prací v souladu s dokumentací ověřenou stavebním úřadem ve stavebním řízení, za dodržení podmínek stavebního povolení, povinností k ochraně života a zdraví osob a bezpečnosti práce, vyplývajících z ostatních právních předpisů. Nemá-li osoba, která vede realizaci stavby, pro jednotlivé druhy prací odbornou způsobilost ve výstavbě v příslušném oboru, je povinna přizvat jinou odborně způsobilou osobu.

Odlesňování 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Odlesňování je likvidace lesních porostů člověkem, obvykle trvalá. Dochází tak k nevratnému ničení původních biocenóz, vodní, větrné erozi, degradaci půdy, apod.

Vítejte na zemi, CENIA, slovník [cit. 24. 10. 2018].

Odnětí pozemků určených k plnění funkcí lesa

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Uvolnění pozemků určených k plnění funkcí lesa pro jiné využití.

Viz zákon č. 289/1995 Sb., o lesích...

Tichá Tereza a kol.: Slovník pojmů užívaných v právu životního prostředí. 1. vydání. Praha: ABF – nakladatelství ARCH, 2004.

Odnětí zemědělské půdy ze zemědělského půdního fondu 2019

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Odnětí zemědělské půdy pro nezemědělské účely.

Viz zákon č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu...

Tichá Tereza a kol.: Slovník pojmů užívaných v právu životního prostředí. 1. vydání. Praha: ABF – nakladatelství ARCH, 2004.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Správní proces, kterým se zemědělská půda odnímá ze zemědělského půdního fondu pro nezemědělské účely. Proces odnětí a jeho okolnosti specifikuje zákon č. 334/1992Sb.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2018.

Odpad 2021

Definice dle jiných právních předpisů

Odpad je každá movitá věc, které se osoba zbavuje, má úmysl nebo povinnost se jí zbavit.

Zákon č. 541/2020 Sb., o odpadech, § 4, odst. 1.

(1) Odpad je každá movitá věc, které se osoba zbavuje nebo má úmysl nebo povinnost se jí zbavit a přísluší do některé ze skupin odpadů uvedených v příloze č. 1 k tomuto zákonu.

(6) Některé druhy odpadu přestávají být odpadem, jestliže poté, co byl odpad předmětem některého ze způsobů využití, splňuje tyto podmínky:

a) věc se běžně využívá ke konkrétním účelům,

b) pro věc existuje trh nebo poptávka,

c) věc splňuje technické požadavky pro konkrétní účely stanovené zvláštními právními předpisy nebo normami použitelnými na výrobky a

d) využití věci je v souladu se zvláštními právními předpisy 11a) a nepovede k nepříznivým dopadům na životní prostředí nebo lidské zdraví.

Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, § 3 odst. 1, 6.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Podle zákona 125/1997 Sb. movitá věc, která se pro vlastníka stala nepotřebnou a vlastník se jí zbavuje s úmyslem ji odložit, nebo která byla vyřazena na základě zvláštního právního předpisu.

Braniš, Martin a kol.: Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

* Odpad je movitá věc, která se pro vlastníka stala nepotřebnou a vlastník se jí zbavuje s úmyslem ji odložit, nebo která byla vyřazena na základě zvláštního právního předpisu. Stát odpad kategorizuje a vydává jejich katalog svým opatřením. Mimo zákon o odpadech stanoví zvláštní právní předpisy pravidla nakládání s odpadními vodami, s odvaly, s výsypkami a odkališti vzniklými při hornické činnosti, s odpady drahých kovů, s odpady radioaktivními, s mrtvými lidskými těly, orgány a ostatky, s uhynulými těly zvířat. Definován je také odpad nebezpečný. (Viz zákon č. 125/1997 Sb., o odpadech).

Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Odpad komunální 2021

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se rozumí komunálním odpadem směsný a tříděný odpad z domácností, zejména papír a lepenka, sklo, kovy, plasty, biologický odpad, dřevo, textil, obaly, odpadní elektrická a elektronická zařízení, odpadní baterie a akumulátory, a objemný odpad, zejména matrace a nábytek, a dále směsný odpad a tříděný odpad z jiných zdrojů, pokud je co do povahy a složení podobný odpadu z domácností; komunální odpad nezahnuje odpad z výroby, zemědělství, lesnictví, rybolovu, septiků, kanalizační sítě a čistíren odpadních vod, včetně kalů, vozidla na konci životnosti ani stavební a demoliční odpad.

Zákon č. 541/2020 Sb., o odpadech, § 11, odst. 2, písm. a).

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Veškerý odpad vznikající v lidských sídlech, na území obce při činnosti fyzických osob, pro kterou nejsou právními předpisy stanovena zvláštní pravidla nebo omezení, s výjimkou odpadů vznikajících u právnických osob nebo fyzických osob oprávněných k podnikání. Komunální odpad je také odpad, vznikající při čištění veřejných komunikací a prostranství, při údržbě veřejné zeleně včetně hřbitovů.

Komunální odpad je velmi heterogenní směs. Obsahuje popel, papír, plasty zbytky potravin, zahradní zbytky, smetky, textil, kovy, sklo, gumu...). Složení se liší podle zástavby, ročního období a typu sídla, v němž je produkován.

Zneškodňování se v ČR děje především na skládkách, částečně též spalováním, kompostováním a recyklací. Více než 90% je však bez dalšího využití skládkováno.

Braniš, Martin a kol.: Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se rozumí komunálním odpadem - veškerý odpad vznikající na území obce při činnosti fyzických osob a který je uveden jako komunální odpad v Katalogu odpadů, s výjimkou odpadů vznikajících u právnických osob nebo fyzických osob oprávněných k podnikání.

Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, § 4 odst. 1, písm. b).

Odpad nebezpečný 2021

Definice dle jiných právních předpisů

1) Nebezpečný odpad je odpad, který a) vykazuje alespoň jednu z nebezpečných vlastností uvedených v příloze přímo použitelných předpisů Evropské unie o nebezpečných vlastnostech odpadů³⁾, b) se zařazuje do druhu odpadu, kterému je v Katalogu odpadů přiřazena kategorie nebezpečný odpad, nebo c) je smísen s některým z odpadů uvedených v písmenu b) nebo je jím znečištěn.

Zákon č. 541/2020 Sb., o odpadech, § 7, odst. 1, písm. a), b), c).

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Odpad, který má jednu nebo více nebezpečných vlastností: výbušnost, hořlavost, oxidační schopnost, tepelná nestálost organických peroxidů, schopnost odpadu uvolňovat ve styku se vzduchem nebo vodou jedovaté plyny, ekotoxická, následná nebezpečnost, akutní toxicita, pozdní účinek, žíravost, infekčnost, radioaktivita. Pro své fyzikální, chemické nebo biologické vlastnosti vyžaduje odpovídající zacházení.

Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se rozumí nebezpečným odpadem - odpad vykazující jednu nebo více nebezpečných vlastností uvedených v příloze č. 2 k tomuto zákonu.

Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, § 4 odst. 1, písm. a).

Odpad ostatní 2021

Definice dle jiných právních předpisů

Ostatní odpad je odpad, který nesplňuje podmínky uvedené v odstavci 1. (nebezpečný odpad). Směsný komunální odpad se považuje za ostatní odpad, i když splňuje podmínky uvedené v odstavci 1.

Zákon č. 541/2020 Sb., o odpadech, § 7, odst. 3.

Odpad potravinový 2021

Definice dle jiných právních předpisů

Potravinovým odpadem se pro účely tohoto zákona rozumí potraviny podle čl. 2 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002¹⁰), které se staly odpadem,
Zákon č. 541/2020 Sb., o odpadech, § 11, odst. 2, písm. k).

Odpadní teplo 2021

Definice dle jiných právních předpisů

Odpadním teplem z technologie se pro účely tohoto zákona rozumí tepelná energie, která vzniká jako vedlejší produkt v technologii, a která může být využita jako energonositel pro dílčí dodané energie, pokud výroba této tepelné energie nebyla zahrnuta do celkové dodané energie hodnocené budovy.
Vyhláška č. 264/2020 Sb., o energetické náročnosti budov, § 2, písm. l).

Odpadní vody 2018

Definice dle jiných právních předpisů

(1) Odpadní vody jsou vody použité v obytných, průmyslových, zemědělských, zdravotnických a jiných stavbách, zařízeních nebo dopravních prostředcích, pokud mají po použití změněnou jakost (složení nebo teplotu), jakož i jiné vody z těchto staveb, zařízení nebo dopravních prostředků odtékající, pokud mohou ohrozit jakost povrchových nebo podzemních vod. Odpadní vody jsou i průsakové vody z odkališť, s výjimkou vod, které jsou zpětně využívány pro vlastní potřebu organizace, a vod, které odtékají do vod důlních, a dále jsou odpadními vodami průsakové vody ze skládek odpadu.

(2) Vody z drenážních systémů odvodňovaných zemědělských pozemků, chladicí vody užitá na plavidlech a pro vodní turbíny, u nichž došlo pouze ke zvýšení teploty, a nepoužité minerální vody z přírodního léčivého zdroje nebo zdroje přírodní minerální vody nejsou odpadními vodami podle tohoto zákona. Za odpadní vody se dále nepovažují srážkové vody z dešťových oddělovačů, pokud oddělovač splňuje podmínky, které stanoví vodoprávní úřad v povolení. Odpadními vodami nejsou ani srážkové vody z pozemních komunikací, pokud je znečištění těchto vod závadnými látkami řešeno technickými opatřeními podle vyhlášky, kterou se provádí zákon o pozemních komunikacích.

Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 38 odst. 1, 2.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Jedná se o vody použité v sídlištích, domech, závozech, zdravotnických zařízeních a jiných objektech, pokud po použití mají změněnou jakost (teplotu, složení), jakož i jiné vody z nich odtékající, pokud mohou ohrozit jakost povrchových nebo podzemních vod (např. odtok srážkových vod, pokud byly po spadnutí znečištěny).

Mendelova univerzita Bmo, e-knihovna [cit. 1. 6. 2018]. Dostupné z URL: < https://is.mendelu.cz/eknihovna/opory/zobraz_cast.pl?cast=12053 >.

* Voda odváděná kanalizací nebo vypouštěná do recipientu, jejíž vlastnosti byly v důsledku lidské činnosti zhoršeny, nebo voda, která vznikla jako nežádoucí produkt průmyslové, zemědělské a jiné činnosti (ČSN 736 510). Za odpadní vody se považují vody použité v sídlištích, obcích, domech, závozech a zdravotnických zařízeních, pokud po použití mají změněnou jakost (složení, teplotu), jakož i jiné vody z nich odtékající, pokud mohou ohrozit jakost povrchových a podzemních vod.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Odpadní vody městské 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Městské odpadní vody – směs splašků a průmyslových odpadních vod, popř. vody dešťové a jiných vod (např. čištění ulic a veřejných prostranství) odváděných veřejnou kanalizací.

U velkých a malých měst obytného charakteru převládají odpadní vody splaškové.

U malých měst průmyslového charakteru tomu může být naopak.

Tyto vody mají rozmanitý charakter, jejich škodlivost při vypouštění do recipientu se může velmi odlišovat.

Mendelova univerzita Bmo, e-knihovna [cit. 1. 6. 2018]. Dostupné z URL: < https://is.mendelu.cz/eknihovna/opory/zobraz_cast.pl?cast=12053 >.

Definice dle jiných právních předpisů

* Městskými odpadními vodami se zde rozumí odpadní vody vypouštěné z domácností nebo služeb, vznikající převážně jako produkt lidského metabolismu a činnosti v domácnostech (splašky), popřípadě jejich směs s průmyslovými odpadními vodami nebo se srážkovými vodami

Nařízení vlády 61/2003 Sb., o ukazatelích a hodnotách přípustného znečištění povrchových vod a odpadních vod, náležitostech povolení k vypouštění odpadních vod do vod povrchových a do kanalizací a o citlivých oblastech, ve znění pozdějších předpisů § 2 písm. b). Zrušeno.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Městskými odpadními vodami jsou odpadní vody vypouštěné z domácností nebo služeb, vznikající převážně jako produkt lidského metabolismu a

činností v domácnostech (splašky), popřípadě jejich směs s průmyslovými odpadními vodami nebo dešťovými vodami. Viz nařízení vlády č. 61/2003 Sb., o ukazatelích a hodnotách přípustného znečištění povrchových vod a odpadních vod. Tichá Tereza a kol.: *Slovník pojmů užívaných v právu životního prostředí*. 1. vydání. Praha: ABF – nakladatelství ARCH, 2004.

Odpadní vody průmyslové 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Průmyslové odpadní vody jsou vody použité a znečištěné při výrobním procesu, (včetně vod chladicích), které jsou ze závodu vypouštěny a pro daný proces již nejsou použitelné. Radí se mezi ně i odpadní vody ze zemědělství.

Mendelova univerzita Brno, e-knihovna [cit. 1. 6. 2018]. Dostupné z URL: < https://is.mendelu.cz/eknihovna/opory/zobraz_cast.pl?cast=12053 >.

Definice dle jiných právních předpisů

* Průmyslovými odpadními vodami se zde rozumí odpadní vody uvedené v části B přílohy č. 1 k tomuto nařízení, jakož i odpadní vody v této části přílohy neuvedené, jsou-li vypouštěny z výrobních nebo jiných obdobných zařízení

Nařízení vlády č. 61/2003 Sb., o ukazatelích a hodnotách přípustného znečištění povrchových vod a odpadních vod, náležitostech povolení k vypouštění odpadních vod do vod povrchových a do kanalizací a o citlivých oblastech, ve znění pozdějších předpisů § 2 písm. a). Zrušeno.

Odpadové hospodářství 2021

Definice dle jiných právních předpisů

Odpadovým hospodářstvím se rozumí pro účely tohoto zákona činnost zaměřená na předcházení vzniku odpadu, na nakládání s odpadem, na následnou péči o místo, kde je odpad trvale uložen, zprostředkování nakládání s odpady a kontrola těchto činností.

Zákon č. 541/2020 Sb., o odpadech, § 3, odst. 1.

Pro účely tohoto zákona se rozumí odpadovým hospodářstvím - činnost zaměřená na předcházení vzniku odpadů, na nakládání s odpady a na následnou péči o místo, kde jsou odpady trvale uloženy, a kontrola těchto činností.

Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, § 4 odst. 1 písm. d.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Obce, případně jednotliví původci odpadů musí mít vyřešené ukládání, likvidaci, případně druhotné využití odpadů podle zvláštních předpisů. Kapacita prostorů a zařízení pro tyto účely musí odpovídat potřebám obce, případně potřebám seskupení obcí (dobrovolné svazky obcí) nebo původců odpadů a umístění musí být v souladu s urbanisticko-provozními a hygienickými požadavky a s požadavky ochrany životního prostředí. Prostory vymezené pro řízenou skládku se musí s postupným zaplňováním prostoru rekultivovat.

Viz Koncepte odpadového hospodářství, Zákon o odpadech

Česko-rakousko-slovenská příručka územně plánovací terminologie. Hannover: Akademie für Raumforschung und Landesplanung, 2000. (Českou část zpracoval ÚÚR Brno.)

Odpis zásob výhradních ložisek

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Vynětí zásob výhradních ložisek z evidence zásob nebo jejich převod ze zásob bilančních do zásob nebilančních.

Viz zákon č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství...

Tichá Tereza a kol.: *Slovník pojmů užívaných v právu životního prostředí*. 1. vydání. Praha: ABF – nakladatelství ARCH, 2004.

Odpovědnost původce

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Odpovědnost původce - podle této zásady každý odpovídá za svou činnost, kterou ohrožuje nebo zhoršuje životní prostředí.

Tichá Tereza a kol.: *Slovník pojmů užívaných v právu životního prostředí*. 1. vydání. Praha: ABF – nakladatelství ARCH, 2004.

Odsiřování

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Odsiřování je proces odstraňování plynné emise oxidu siřičitého ze spalin vznikajících při spalování fosilních paliv (především hnědého smaltého uhlí). Odsiřování (desulfurizace) je založena na chemické reakci oxidů síry s chemickou látkou. Výsledný produkt (pevný nebo v podobě kalu) je možno z

technologického procesu odstranit. Nejčastěji se užívá k reakci jemně mletý vápenec (uhličitan vápenatý). Vzniká sádrovec (síran vápenatý), který je možno dále využít např. ve stavebnictví nebo ukládat jako relativně neškodnou látku na odkaliště nebo skládky. Odsiřování spalin je dnes jedinou, ve velkém měřítku užívanou metodou snižování emisí z energetiky. Užívané metody lze rozdělit na dva hlavní typy. Na mokré a suché. Účinnost technologií je v současné době 80-95%.

Braniš, Martin a kol.: *Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie*. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Odsiřování je proces odstraňování plynné emise oxidu siřičitého ze spalin, vznikajících při spalování fosilních paliv (především hnědého a černého uhlí). Odsiřování (desulfurizace) je založeno na chemické reakci oxidu síry s chemickou látkou. Výsledný produkt (pevný nebo v podobě kalu) je možno z technologického procesu odstranit. Nejčastěji se užívá k reakci jemně mletý vápenec (uhličitan vápenatý). Vzniká sádrovec (síran vápenatý), který je možno dále využít, např. ve stavebnictví, nebo ukládat jako relativně neškodnou látku na odkaliště nebo skládky. Odsiřování spalin je dnes jedinou, ve velkém měřítku užívanou metodou ke snižování emisí z energetiky. Účinnost technologií je v současné době 80 - 95 %.

Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: *Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01*. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Odstavení vozidla

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Časově neomezené umístění vozidla mimo jízdní pruhy komunikace. Vozidlo nemusí být pohotové k jízdě. Častá je záměna pojmu odstavné plochy s parkovacími plochami, určenými k časově omezenému zaparkování vozidla. (Zásady a pravidla územního plánování. Názvosloví. Brno: VÚVA, 1979.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: *Názvosloví urbanismu a územního plánování*. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Odstávka elektřiny 2019

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Odstávkou elektřiny rozumíme plánové přerušení dodávek elektrické energie. Regionálnímu distributorovi slouží především k údržbě a nutným opravám v rozvodné síti. Rozsáhlejší práce na elektrickém vedení totiž není možné realizovat bez přerušení dodávek elektřiny do určitých oblastí. O plánované odstávce elektřiny distributor předem informuje odběratele formou letáků vylepovaných v odpojovaných oblastech a dnes často také na svých internetových stránkách. Zpravidla distributor informuje jak o termínu plánové odstávky, tak také o její předpokládané délce.

Internet, 2019 [cit. 4. 10. 2019]. Dostupné z URL: < <https://www.usetreno.cz/slovník-pojmu/odstavka-elektriny/> >.

Odstavné a parkovací plochy

Definice dle norem

Plochy, které slouží k odstavování a parkování silničních vozidel pro motorovou dopravu.

ČSN 73 6056 *Odstavné a parkovací plochy silničních vozidel pro motorovou dopravu*. Praha: Vydavatelství Úřadu pro normalizaci a měření, 1977.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Plochy, které slouží odstavování a parkování silničních vozidel pro motorovou dopravu.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

Odstavné nádraží 2019

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Typ železničního nádraží, které slouží k odstavování a servisní činnosti vlakových souprav.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2018.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Samostatná skupina kolejí, v níž se soupravy vlaků osobní přepravy odstavují, sestavují, čistí a vyzbrojují.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

Odstavování

Definice dle norem

Umístění vozidla mimo jízdní pruhy komunikací (zpravidla v místě bydliště, popř. v sídle provozovatele vozidla) po dobu, kdy se vozidla nepoužívá.
ČSN 73 6056 *Odstavné a parkovací plochy silničních vozidel pro motorovou dopravu*. Praha: Vydavatelství Úřadu pro normalizaci a měření, 1977.

Odstranění odpadu 2021

Definice dle jiných právních předpisů

Odstraněním odpadu se pro účely tohoto zákona rozumí činnost, která není využitím odpadů, a to i v případě, že tato činnost má jako druhotný důsledek znovuzískání látek nebo energie;
způsoby odstranění odpadu jsou uvedeny v příloze č. 6 k tomuto zákonu.
Zákon č. 541/2020 Sb., o odpadech, § 11, odst. 1, písm. o).

Odtok 2020

Anglický překlad

runoff

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Odtok je 1. pohyb vody vlivem zemské tíže jak po povrchu (povrchový odtok), tak i pod zemským povrchem v rámci hydrologického cyklu. V oblastech s klimatem trvalého mrazu se uskutečňuje prostřednictvím pohybu ledovců a jejich následnou ablaci.
2. Objem vody odtékající z povodí, z nádrže apod. za jednotku času, např. za den, měsíc, rok apod.
Meteorologický slovník, 2020 [cit. 12. 11. 2020]. Dostupné z URL: < <http://slovník.cmes.cz/vyklad/cs/o> >.

Odtoková oblast 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Oblast kontinentu, odvodňovaná do úmoří jednoho ze čtyř hlavních oceánů povrchovou či podzemní cestou; odtoková oblast je opakem bezodtoké oblasti. Odtokové oblasti představují 79 % povrchu souše.
Vítejte na zemi, CENIA, slovník [cit. 24. 10. 2018].

Odvětvový generel

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Odvětvové generely pořízují příslušné odvětvové orgány nebo organizace jako koncepční dokumenty rozvoje odvětví nebo činnosti v rámci odvětví. Odvětvové generely se využívají při zpracování územně plánovací dokumentace a nenahrazují je územní generely.
Česko-rakousko-slovenská příručka územně plánovací terminologie. Hannover: Akademie für Raumforschung und Landesplanung, 2000. (Českou část zpracoval ÚÚR Bmo.)

Odvody za odnětí zemědělské půdy ze zemědělského půdního fondu

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

finanční částka, kterou je povinen platit ten, v jehož zájmu byl vydán souhlas k odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu, a to ve výši stanovené rozhodnutím orgánu ochrany zemědělského půdního fondu, je-li odnímána zemědělská půda nebo půda dočasně neobdělávaná.
Viz zákon č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu...
Tichá Tereza a kol.: Slovník pojmů užívaných v právu životního prostředí. 1. vydání. Praha: ABF – nakladatelství ARCH, 2004.

Ochrana a podpora veřejného zdraví

Definice dle jiných právních předpisů

Ochrana a podpora veřejného zdraví je souhrn činností a opatření k vytváření a ochraně zdravých životních a pracovních podmínek a zabránění šíření infekčních a hromadně se vyskytujících onemocnění, ohrožení zdraví v souvislosti s vykonávanou prací, vzniku nemocí souvisejících s prací a jiných významných poruch zdraví a dozoru nad jejich zachováním. Ohrožením veřejného zdraví je stav, při kterém jsou obyvatelstvo nebo jeho skupiny vystaveny nebezpečí, z něhož míra zátěže rizikovými faktory přírodních, životních nebo pracovních podmínek překračuje obecně přijatelnou úroveň a představuje významné riziko poškození zdraví.
Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 2.

Ochrana autorských práv

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Ochrana autorských práv se vztahuje podle autorského zákona (zákon č. 35/1965 Sb., o dílech literárních, vědeckých a uměleckých, ve znění pozdějších předpisů) na díla literární, vědecká a umělecká, která jsou výsledkem tvůrčí činnosti autora, zejména díla slovesná, divadelní hudební, výtvarná, včetně děl umění architektonického a děl umění užitého, díla filmová, fotografická a kartografická. Za předmět ochrany autorských práv se považují i programy počítačů, splňují-li pojmové znaky děl podle tohoto zákona. V oblasti výstavby přicházejí v úvahu z hlediska ochrany autorských práv díla umělecká, a to vedle ostatních výtvarných děl díla architektonická, díla užitého umění a jejich kompozice, syntéza. U architektonických děl (individuálního, estetického ztvárnění vnějšího nebo vnitřního prostoru, objektu či jejich souboru) jde přitom pouze o taková architektonická řešení (jako výsledek projektové činnosti autora), která jsou individuálním výsledkem tvůrčí fantazie autora a jsou objektivně vyjádřena specifickými architektonickými prostředky, nikoli o pouhé technické výkresy, o statické a dynamické výpočty konstrukcí, o rutinní stavební a technologické projekty. U děl užitého umění jde o taková díla, která vedle estetického působení vykazují užitnou funkci (např. o díla sklářská, keramická). Obsahem autorského práva je právo na ochranu autorství (toto právo je nepřevoditelné a časově neomezené), nakládat s dílem (zejména rozhodovat o jeho zveřejnění a udílet svolení k jeho užití), a na odměnu za tvůrčí práci (autorskou odměnu). Majetkové nároky z autorského práva trvají po dobu života autora a 50 let po jeho smrti. Autorský zákon obsahuje určitá omezení, pokud jde o udělování souhlasu s užitím díla a poskytováním odměny. Zaměstnavatel může užívat k plnění úkolu náležejících do předmětu činnosti díla vědecká nebo umělecká, vytvořená jeho zaměstnancem (pracovníkem) ke splnění povinností, vyplývajících z pracovního poměru k zaměstnavateli, bez dalšího svolení. Autor díla, jež bylo vytvořeno ke splnění povinností vyplývajících z pracovního poměru, může udělit svolení k vydání nebo jinému zveřejnění díla jen s jeho (zaměstnavatelským) souhlasem. Odpirá-li zaměstnavatel udělit souhlas bez závažného důvodu, může se autor domáhat tohoto souhlasu u soudu. U architektonických děl požívajících ochrany autorských práv je takové dílo předmětem ochrany již před jeho hmotným ztvárněním (před realizací v hmotné podobě), jakožto ucelený, dokončený architektonický projekt (návrh, model). Vlastní realizace návrhu (např. provedením stavby) není předmětem ochrany autorských práv. Novela autorského zákona provedená zákonem č. 86/1996 Sb. zrušila ustanovení, podle něhož Ministerstvo kultury mohlo vydat pro jednotlivé způsoby užití děl vzorové smlouvy. V souladu se zásadami soukromého práva je otázka formy smlouvy o užití ponechána na volné úvaze smluvních stran.

Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Ochrana druhová

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Zákon o ochraně přírody a krajiny stanovuje obecnou ochranu planě rostoucích druhů rostlin a volně žijících druhů živočichů a zvláštní ochranu těch jejich druhů, které jsou vzácné či ohrožené. Všechny druhy rostlin a živočichů jsou chráněny před poškozováním a ohrožením na bytí, degenerací a před zničením ekosystému, jehož jsou součástí. Zvláště chráněné druhy rostlin a živočichů jsou vyhlášeny obecně závazným právním předpisem. Podle stupně ohrožení se člení na kriticky ohrožené, silně ohrožené a ohrožené. Podmínky ochrany zvláště chráněných druhů a seznam těchto druhů uvádějí obecně závazné právní předpisy.

Zákon zajišťuje i zvláštní ochranu vybraných nerostů. Druhy nerostů, které jsou vzácné nebo vědecky či kulturně hodnotné, lze vyhlásit za zvláště chráněné. Není dovoleno je poškozovat či sbírat bez povolení. Jejich seznam a ochranné podmínky stanoví ministerstvo životního prostředí.

Česko-rakousko-slovenská příručka územně plánovací terminologie. Hannover: Akademie für Raumforschung und Landesplanung, 2000. (Českou část zpracoval ÚÚR Bmo.)

Ochrana ex situ 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Ochrana ex situ znamená ochranu složek biodiverzity mimo jejich přirozená stanoviště (biotopy).

Vítejte na zemi, CENIA, slovník [cit. 24. 10. 2018].

Ochrana hodnot území obce 2024

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

Územní plán je základním koncepčním dokumentem obce k usměrňování územního rozvoje a ochrany hodnot jejího území.

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 80, odst. 1.

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

* Regulační plán v řešené ploše stanoví podrobné podmínky pro využití pozemků, pro umístění a prostorové uspořádání staveb, pro ochranu hodnot a charakteru území a pro vytváření příznivého životního prostředí. Regulační plán vždy stanoví podmínky pro vymezení a využití pozemků, pro umístění a prostorové uspořádání staveb veřejné infrastruktury a vymezení veřejně prospěšné stavby nebo veřejně prospěšná opatření.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 61 odst. 1.

(1) Územní plán stanoví základní koncepci rozvoje území obce, ochrany jeho hodnot, jeho plošného a prostorového uspořádání (dále jen "urbanistická

koncepte"), uspořádání krajiny a koncepci veřejné infrastruktury; vymezí zastavěné území, plochy a koridory, zejména zastavitelné plochy a plochy vymezené ke změně stávající zástavby, k obnově nebo opětovnému využití znehodnoceného území (dále jen "plocha přestavby"), pro veřejně prospěšné stavby, pro veřejně prospěšná opatření a pro územní rezervy a stanoví podmínky pro využití těchto ploch a koridorů.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 43 odst. 1.

(3) Orgány obce zajišťují ochranu a rozvoj hodnot území obce, pokud nejsou svěřeny působnosti v záležitostech nadmístního významu orgánům kraje nebo na základě zvláštních právních předpisů dotčeným orgánům.

(4) Orgány kraje zajišťují ochranu a rozvoj hodnot území kraje, přitom mohou zasahovat do činnosti orgánů obcí jen v zákonem stanovených případech, a to pouze v záležitostech nadmístního významu; postupují přitom v součinnosti s orgány obcí.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 5 odst. 3,4.

Definice dle jiných právních předpisů

* Zadání územního plánu obsahuje hlavní cíle a požadavky na zpracování návrhu územního plánu, zejména a) požadavky na základní koncepci rozvoje území obce, vyjádřené zejména v cílech zlepšování dosavadního stavu, včetně rozvoje obce a ochrany hodnot jejího území, v požadavcích na změnu charakteru obce, jejího vztahu k sídelní struktuře a dostupnosti veřejné infrastruktury; tyto požadavky lze dle potřeby dále upřesnit a doplnit v členění na požadavky na 1. urbanistickou koncepci, zejména na prověření plošného a prostorového uspořádání zastavěného území a na prověření možných změn, včetně vymezení zastavitelných ploch, 2. koncepci veřejné infrastruktury, zejména na prověření uspořádání veřejné infrastruktury a možnosti jejích změn, 3. koncepci uspořádání krajiny, zejména na prověření plošného a prostorového uspořádání nezastavěného území a na prověření možných změn, včetně prověření, ve kterých plochách je vhodné vyloučit umístování staveb, zařízení a jiných opatření pro účely uvedené v § 18 odst. 5 stavebního zákona, *Vyhláška 500/2006 Sb. - o územně analytických podkladech a územně plánovací dokumentaci, Příloha 6, bod a).*

Textová část územního plánu obsahuje základní koncepci rozvoje území obce, ochrany a rozvoje jeho hodnot.

Vyhláška 500/2006 Sb. - o územně analytických podkladech a územně plánovací dokumentaci, Příloha 7, bod a).

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Soustavná činnost, která má za cíl zachování přírodního a kulturního dědictví, civilizačních, architektonických a urbanistických hodnot území obce, s cílem stabilizovat a postupně zlepšovat stav území.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2017.

Ochrana in situ 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Ochrana in situ znamená ochranu ekosystémů a přírodních stanovišť včetně udržování a obnovy životaschopných populací druhů v jejich přirozeném prostředí a v případě zdomácnělých nebo pěstovaných druhů v prostředí, kde se vyvinuly jejich charakteristické vlastnosti.

Vítejte na zemi, CENIA, slovník [cit. 24. 10. 2018].

Ochrana informací

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Ochrana informací je nedílnou součástí řádného fungování (provozování) informačních systémů. Informační systém zahrnuje informační základnu, technické (hardware) a programové (software) prostředky, technologie, procedury, pracovníky. Informační systémy jsou organizovány a provozovány na různých úrovních a pro různé účely. Jedním z nejvýznamnějších informačních systémů je shromažďování, zveřejňování a poskytování statistických informací podle zákona č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě. Statistické informace jsou informace sociálního, ekonomického a ekologického charakteru, vzniklé agregací individuálních údajů, tj. údajů týkajících se jednotlivých právnických nebo fyzických osob, získaných pro statistické účely, nebo informací, z nichž lze údaj o jednotlivé osobě zjistit bez mimořádných nákladů a práce. Ochrana takových individuálních údajů je upravena tímto zákonem. Jiným než statistickým účelům je shromažďování a vyžadování, a též ochrana takto získaných informací upravena řadou zákonů (např. zákon o odpadech, o ochraně ovzduší před znečišťujícími látkami, o České národní bance, o účetnictví, o zadávání veřejných zakázek) a též vyhláškou bývalého SK VTIR č. 21/1985 Sb., o soustavě vědeckotechnických informací. Speciální právní úpravu osobních údajů v informačních systémech obsahuje výše uvedený zákon č. 256/1992 Sb. Za osobní údaje považuje informace, které se vztahují k určité osobě. Vzájemný vztah zákona a zákona č. 89/1995 Sb., je upraven v tomto zákonu. Provozovatel informačního systému je podle tohoto zákona povinen mimo jiné zajistit ochranu informací, i celého systému, před neoprávněným přístupem nebo zpracováním. Rovněž fyzické osoby, které v rámci svého pracovního nebo obdobného poměru nebo v rámci své veřejné či jiné funkce, anebo další osoby, které při plnění svých úkolů u provozovatele informačního systému přicházejí do styku s informacemi, mají povinnost mlčenlivosti o těchto informacích nesmí je bez souhlasu provozovatele zpřístupnit jiným subjektům nebo je využít pro sebe. Na ochranu informací označených jako důvěrné, které si navzájem poskytnou strany při jednání o uzavření smlouvy, pamatuje obchodní zákoník. Strana, které byly takové informace poskytnuty, nesmí je prozradit třetí osobě, ani je použít v rozporu s jejich účelem pro své potřeby, a to bez ohledu na to, zda zakládá nárok na náhradu škody. Trestněprávní ochrana, pokud jde o ohrožení státního tajemství, hospodářského tajemství, zneužívání informací obchodním stykem, poškození a zneužití záznamu na nosiči informací, je zákonem č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů, zajištěna.

Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Ochrana krajinného rázu

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Krajinný ráz představuje přírodní, kulturní a historickou charakteristiku určitého místa či oblasti. Jeho ochrana zakotvená v Zákoně o ochraně přírody a krajiny spočívá v bránění před činnostmi snižujícími jeho estetickou a přírodní hodnotu. Umísťování a povolování staveb je možné jen s ohledem na zachování zájmů ochrany přírody, kulturních dominant krajiny a jejího harmonického měřítka. K ochraně krajinného rázu s významnými soustředěnými estetickými a přírodními hodnotami, který není součástí zvláště chráněných území, může orgán ochrany přírody zřídit přírodní park. *Česko-rakousko-slovenská příručka územně plánovací terminologie. Hannover: Akademie für Raumforschung und Landesplanung, 2000. (Českou část zpracoval ÚÚR Bmo.)*

Ochrana krajiny

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Článek 1 - Definice

Pro účely této úmluvy:

d) "ochrana krajiny" znamená činnosti směřující k zachování a udržení význačných nebo charakteristických rysů krajiny, odůvodněné její dědičnou hodnotou, vyplývající z její přírodní konfigurace a/nebo z lidské činnosti.

Evropská úmluva o krajině. Florencie: Rada Evropy, 2000.

Ochrana lesa

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se rozumí ochranou lesa činnosti směřující k omezení vlivu škodlivých činitelů, ochranná opatření proti škodlivým činitelům a zmírňování následků jejich působení.

Zákon č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. e).

Ochrana nerostného bohatství

Definice dle jiných právních předpisů

Chráněné ložiskové území, dobývací prostor, chráněné území pro zvláštní zásahy do zemské kůry.

Vyhláška č. 357/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální vyhláška), ve znění pozdějších předpisů.

* Chráněné ložiskové území, popř. dobývací prostor, nebo území zvl. zásahu do zem. kůry.

Vyhláška č. 190/1996 Sb., kterou se provádí zákon č. 265/1992 Sb., o zápisech vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem, ve znění zákona č. 210/1993 Sb. a zákona č. 90/1996 Sb., a zákon České národní rady č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), ve znění zákona č. 89/1996 Sb. (Zrušena)

Ochrana obyvatelstva

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se rozumí ochranou obyvatelstva plnění úkolů civilní ochrany, zejména varování, evakuace, ukrytí a nouzové přežití obyvatelstva a další opatření k zabezpečení ochrany jeho života, zdraví a majetku.

Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. e).

Ochrana ovzduší

Definice dle jiných právních předpisů

Ochranou ovzduší se rozumí předcházení znečišťování ovzduší a snižování úrovně znečišťování tak, aby byla omezena rizika pro lidské zdraví způsobená znečištěním ovzduší, snížení zátěže životního prostředí látkami vnášenými do ovzduší a poškozujícími ekosystémy a vytvoření předpokladů pro regeneraci složek životního prostředí postižených v důsledku znečištění ovzduší.

Zákon č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů, § 1 odst. 1.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Komplex zejména právních nástrojů, jejichž cílem je vytvoření takových podmínek, aby nedocházelo k dalšímu znečišťování ovzduší nad stanovenou, únosnou míru a aby stav ovzduší byl postupně zlepšován.

Tichá Tereza a kol.: Slovník pojmů užívaných v právu životního prostředí. 1. vydání. Praha: ABF – nakladatelství ARCH, 2004.

Ochrana památek 2020

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Ochrana památek zahrnuje komplexní péči o zachování kulturně historických hodnot, jejich udržení v dobrém stavu a jejich ochranu před ohrožením, poškozením nebo znehodnocením. Dále je v ochraně památek obsažena i povinnost užívání památek pouze takovým způsobem, který odpovídá jejich kulturnímu významu, památkové hodnotě a technickému stavu.

Viz Zákon o státní památkové péči

Česko-rakousko-slovenská příručka územně plánovací terminologie. Hannover: Akademie für Raumforschung und Landesplanung, 2000. (Českou část zpracoval UUR Brno.)

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Ochrana památek je soubor činností, které směřují k jejich zachování, údržbě a ochraně před ohrožením, poškozením, znehodnocením nebo odcizením. *Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2020*

Ochrana památková

Definice dle jiných právních předpisů

Nemovitá národní kulturní památka (budova nebo pozemek chráněné jako národní kulturní památka, pozemky, které nejsou národní kulturní památkou, ale nacházejí se na nich stavby chráněné jako národní kulturní památka),
památková rezervace - budova, pozemek v památkové rezervaci,
památková zóna - budova, pozemek v památkové zóně,
nemovitá kulturní památka (budova nebo pozemek chráněné jako nemovitá kulturní památka, pozemky, které nejsou nemovitou kulturní památkou, ale nacházejí se na nich stavby chráněné jako nemovitá kulturní památka),
ochranné pásmo nemovité kulturní památky, památkové zóny, památkové rezervace nebo nemovité národní kulturní památky, budovy, pozemky v ochranném pásmu.
Vyhláška č. 357/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální vyhláška), ve znění pozdějších předpisů.

* Nemovitá národní kulturní památka

památková rezervace - budova, pozemek v památkové rezervaci

památková zóna - budova, pozemek v památkové zóně

nemovitá kulturní památka

ochranné pásmo nemovité kulturní památky, památkové zóny, památkové rezervace nebo nemovité národní kulturní památky.

Vyhláška č. 190/1996 Sb., kterou se provádí zákon č. 265/1992 Sb., o zápisích vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem, ve znění zákona č. 210/1993 Sb. a zákona č. 90/1996 Sb., a zákon České národní rady č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), ve znění zákona č. 89/1996 Sb. (Zrušena)

Ochrana práv duševního vlastnictví

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Ochrana práv duševního vlastnictví je ochranou vlastnictví nehmotných, duševních statků, tzn. myšlenek realizovatelných v oblasti hospodářství (průmyslová práva) a uměleckých výtvorů (autorská práva). Duševní vlastnictví je vlastnictví nezávislé na hmotném podkladě, s nímž je spojeno. Z občanského zákoníku vyplývá, že vlastník nehmotného duševního statku je v mezích zákona oprávněn předmět svého vlastnictví držet, užívat, používat jeho plody a užítky a nakládat s ním; má tedy obdobné postavení jako vlastník hmotného statku (věci). Pod pojem duševní vlastnictví (Intellectual Property) lze podle Úmluvy o zřízení Světové organizace duševního vlastnictví (1967) zařadit práva k výkonům výkonných umělců, zvukovým záznamům, literárním, uměleckým a vědeckým dílům, vědeckým objevům, vynálezům, průmyslovým vzorům, ochranným známkám, obchodním jménům a názvům. *Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.*

Ochrana před povodněmi

Definice dle jiných právních předpisů

(1) Ochranou před povodněmi se rozumí činnosti a opatření k předcházení a zvládnutí povodňového rizika v ohroženém území. Zajišťuje se systematickou prevencí a operativními opatřeními.

(2) Operativní opatření jsou zabezpečována podle povodňových plánů a při vyhlášení krizového stavu podle krizových plánů.

(3) K zajištění ochrany před povodněmi je každý povinen umožnit vstup, případně vjezd na své pozemky, popřípadě stavby těm, kteří řídí, koordinují a provádějí zabezpečovací a záchranné práce, přispět na příkaz povodňových orgánů osobní a věcnou pomocí k ochraně životů a majetku před povodněmi a řídit se příkazy povodňových orgánů.

(4) Pokud při této činnosti vznikla vlastníkově pozemku nebo stavby škoda, má nárok na její náhradu.

Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 61, odst. 1, 2, 3, 4.

Ochrana přírodních léčebných lázní a přírodního léčivého zdroje

Definice dle jiných právních předpisů

Vnitřní území lázeňského místa,
přírodní léčivý zdroj nebo zdroj přírodní minerální vody (přírodní léčivý zdroj peloidu - rašelina, slatina, bahno - nebo minerální vody nebo plynu nebo zdroj přírodní minerální vody),
ochranné pásmo přírodního léčivého zdroje nebo zdroje přírodní minerální vody.
Vyhláška č. 357/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální vyhláška), ve znění pozdějších předpisů.

* Vnitřní lázeňské území,
přírodní léčebný zdroj nebo zdroj přírodní minerální vody stolní,
ochranné pásmo 1. stupně nebo užší prozatímní ochranné pásmo přírodního léčivého zdroje nebo přírodní minerální vody stolní.
Vyhláška č. 190/1996 Sb., kterou se provádí zákon č. 265/1992 Sb., o zápisech vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem, ve znění zákona č. 210/1993 Sb. a zákona č. 90/1996 Sb., a zákon České národní rady č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), ve znění zákona č. 89/1996 Sb. (Zrušena)

Ochrana přírodních stanovišť 2021

Definice dle jiných právních předpisů

Stavem přírodního stanoviště z hlediska ochrany“ rozumí souhm vlivů, které působí na přírodní stanoviště a na jeho typické druhy, jež mohou ovlivnit jeho dlouhodobé přirozené rozšíření, strukturu a funkce, jakož i dlouhodobé přežívání jeho typických druhů na území.
Směrnice Rady 92/43/EHS ze dne 21. května 1992 o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin. čl. 1 e).

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Všechna opatření, která jsou potřebná pro zachování nebo obnovu přírodních stanovišť a populací volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin v příznivém stavu z hlediska jejich ochrany.
Viz směrnice Rady 92/43/EHS.
Tichá Tereza a kol.: Slovník pojmů užívaných v právu životního prostředí. 1. vydání. Praha: ABF – nakladatelství ARCH, 2004.

Ochrana přírody a krajiny

Definice dle jiných právních předpisů

Národní park - I. zóna,
národní park - II. zóna,
národní park - III. zóna,
ochranné pásmo národního parku,
chráněná krajinná oblast - I. zóna,
chráněná krajinná oblast - II.- IV. zóna,
národní přírodní rezervace nebo národní přírodní památka,
přírodní rezervace nebo přírodní památka,
ochranné pásmo jiného zvlášť chráněného území nebo památného stromu (ochranné pásmo národní přírodní rezervace, národní přírodní památky, přírodní rezervace nebo přírodní památky nebo památného stromu),
evropsky významná lokalita evropsky významná lokalita (která byla zařazena do evropského seznamu),
ptačí oblast.
Vyhláška č. 357/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální vyhláška), ve znění pozdějších předpisů.

Ochrana přírody a krajiny

(1) Ochranou přírody a krajiny se podle tohoto zákona rozumí dále vymezená péče státu a fyzických i právnických osob o volně žijící živočichy, planě rostoucí rostliny a jejich společenstva, o nerosty, hominy, paleontologické nálezy a geologické celky, péče o ekologické systémy a krajinné celky, jakož i péče o vzhled a přístupnost krajiny.

(2) Ochrana přírody a krajiny podle tohoto zákona se zajišťuje zejména

a) ochranou a vytvářením územního systému ekologické stability krajiny,
b) obecnou ochranou druhů planě rostoucích rostlin a volně žijících živočichů a zvláštní ochranou těch druhů, které jsou vzácné či ohrožené, pozitivním ovlivňováním jejich vývoje v přírodě a zabezpečováním předpokladů pro jejich zachování, popřípadě i za použití zvláštních pěstebních a odchovných zařízení,

c) ochranou vybraných nalezišť nerostů, paleontologických nálezů a geomorfologických a geologických jevů i zvláštní ochranou vybraných nerostů,

d) ochranou dřevin rostoucích mimo les,

e) vytvářením sítě zvlášť chráněných území a péčí o ně,

f) účastí na tvorbě a schvalování lesních hospodářských plánů s cílem zajistit ekologicky vhodné lesní hospodaření,

g) spoluúčastí v procesu územního plánování a stavebního řízení s cílem prosazovat vytváření ekologicky vyvážené a esteticky hodnotné krajiny,

h) účastí na ochraně půdního fondu, zejména při pozemkových úpravách,

i) ovlivňováním vodního hospodaření v krajině s cílem udržovat přirozené podmínky pro život vodních a mokřadních ekosystémů při zachování přirozeného charakteru a přírodě blízkého vzhledu vodních toků a ploch a mokřadů,

j) obnovou a vytvářením nových přírodních hodnotných ekosystémů, například při rekultivacích a jiných velkých změnách ve struktuře a využívání krajiny,

k) ochranou krajiny pro ekologicky vhodné formy hospodářského využívání, turistiky a rekreace.

Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, § 2.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Vymezená péče státu a fyzických i právnických osob o volně žijící živočichy, planě rostoucí rostliny a jejich společenstva, o nerosty, hominy,

paleontologické nálezy a geologické celky, péče o ekologické systémy a krajinné celky, jakož i péče o vzhled a přístupnost krajiny.

Předmětem ochrany přírody jsou tedy především:

- zvláště chráněná území přírody a jejich ochranná pásma,
- významné krajinné prvky,
- územní systém ekologické stability,
- vyjmenované planě rostoucí rostliny a volně žijící živočichové,
- vybraná naleziště nerostů, paleontologických nálezů a geomorfologických a geologických jevů a vybrané druhy nerostů,
- dřeviny rostoucí mimo les,
- krajinný ráz a přírodní parky,
- přechodně chráněné plochy.

Orgány ochrany přírody jsou ze zákona obce, okresní úřady, správy národních parků a chráněných krajinných oblastí, Česká inspekce životního prostředí a Ministerstvo životního prostředí.

Viz Zákon o ochraně přírody a krajiny

Česko-rakousko-slovenská příručka územně plánovací terminologie. Hannover: Akademie für Raumforschung und Landesplanung, 2000. (Českou část zpracoval ÚÚR Bmo.)

Je soubor hledisek, přispívajících k udržení a obnovení přírodní rovnováhy v krajině, k ochraně rozmanitostí forem života, přírodních hodnot a krás a k šetrnému hospodaření s přírodními zdroji. Ochranou přírody a krajiny se také rozumí vymezená péče státu a fyzických i právnických osob o volně žijící živočichy, planě rostoucí rostliny a jejich společenstva, o nerosty, hominy, paleontologické nálezy a geologické celky, péče o ekosystémy a krajinné celky, jakož i péče o vzhled a přístupnost krajiny. Stát má spoluúčast v procesu územního plánování a stavebního řízení s cílem prosazovat vytváření ekologicky vyvážené a esteticky hodnotné krajiny a účast na ochraně půdního fondu, zejména při pozemkových úpravách.

Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

* Činnost napomáhající k zachování, obnově, zvyšování a využívání přírodního bohatství. Předmětem ochrany je příroda, její významné části a krajina se svými typickými znaky.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Definice dle jiných právních předpisů

* národní park - I. zóna

národní park - II. zóna

národní park - III. zóna

ochranné pásmo národního parku

chráněná krajinná oblast - I. zóna

chráněná krajinná oblast - II.- IV. zóna

národní přírodní rezervace nebo národní přírodní památka

přírodní rezervace nebo přírodní památka

ochranné pásmo jiného zvlášť chráněného území nebo památkového stromu

Vyhláška č. 190/1996 Sb., kterou se provádí zákon č. 265/1992 Sb., o zápisích vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem, ve znění zákona č. 210/1993 Sb. a zákona č. 90/1996 Sb., a zákon České národní rady č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), ve znění zákona č. 89/1996 Sb. (Zrušena)

Ochrana území 2024

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

Územní plán je základním koncepčním dokumentem obce k usměrňování územního rozvoje a ochrany hodnot jejího území.

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 80, odst. 1.

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

* Mezi úkoly územního plánování patří zejména- vytvářet podmínky pro ochranu území podle zvláštních právních předpisů, před negativními vlivy záměrů na území a navrhnout kompenzační opatření, pokud zvláštní právní předpis nestanoví jinak.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 19 odst. 1 písm. m). písm. b), odst. 3-8.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Územní ochrana je na celostátní úrovni vyjádřena vyhlášením národních parků, rezervací a chráněných území a stanovením ochranných pásem příslušných zařízení. Na lokální úrovni je vyjádřena limity a regulativy využití území v územně plánovací dokumentaci.

Česko-rakousko-slovenská příručka územně plánovací terminologie. Hannover: Akademie für Raumforschung und Landesplanung, 2000. (Českou část

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Ochrana území je stanovení podmínek (pravidel) pro ochranu před negativními vlivy (zabránění účinků negativních vlivů) na území.
Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2017.

Ochrana veřejných zájmů v území 2018

Anglický překlad

Protection Of Public Priorities Within An Area

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Ochrana veřejných zájmů v území je hájení zájmů společnosti na takovém uspořádání území a na takových změnách v jeho využití, které slouží k naplňování cílů trvale udržitelného rozvoje.
Ústav územního rozvoje. Bmo, 2002.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Ochrana veřejných zájmů v území představuje hájení zájmů na takovém uspořádání území, případně změnách v jeho využití, které slouží k naplňování cílů jeho udržitelného rozvoje. Obecně uznané veřejné zájmy v dané době a místě pak mohou být definovány v právních normách, např. územním plánem. Ochrana veřejných zájmů v území je:

- ochrana přírodního a kulturního dědictví, civilizačních, architektonických a urbanistických hodnot území, s cílem zachovat a postupně zlepšovat stav území
- ochrana koridorů nadmístního významu před využitím, které by znemožnilo realizovat veřejný zájem, pro který byly koridory vymezeny
- ochrana území před možným ohrožením přírodními nebo jinými katastrofami

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2017.

Ochrana vodního díla

Definice dle jiných právních předpisů

Ochranné pásmo vodního díla.

Vyhláška č. 357/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální vyhláška), ve znění pozdějších předpisů.

Ochrana vodního zdroje

Definice dle jiných právních předpisů

Ochranné pásmo vodního zdroje (zrušeno 21. dubna 2002),

ochranné pásmo vodního zdroje 1. stupně,

ochranné pásmo vodního zdroje 2. stupně.

Vyhláška č. 357/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální vyhláška), ve znění pozdějších předpisů.

Ochrana zemědělského půdního fondu 2021

Definice dle jiných právních předpisů

Zemědělský půdní fond je základním přírodním bohatstvím naší země, nenahraditelným výrobním prostředkem umožňujícím zemědělskou výrobu a je jednou z hlavních složek životního prostředí. Ochrana zemědělského půdního fondu, jeho zvelebování a racionální využívání jsou činnosti, kterými je také zajišťována ochrana a zlepšování životního prostředí.

Zákon č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění pozdějších předpisů, § 1, odst. 1.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Ochrana zemědělského půdního fondu (ZPF) je upravena zákonem, který stanoví základní zásady ochrany při územně plánovací činnosti, při zpracování

návrhů na stanovení dobývacích prostorů, při zpracování zadání staveb, při stavební, těžební a průmyslové činnosti a při geologickém a hydrogeologickém průzkumu. Stanoví také podmínky pro odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu a působnost orgánů ochrany ZPF. Hlavní zásadou ochrany ZPF je, že pro nezemědělské účely je nutno použít především nezemědělskou půdu, nezastavěné a nedostatečně využitě pozemky v současně zastavěném území obce nebo na nezastavěných plochách pozemků staveb mimo toto území, stavební proluky a plochy získané zbořením přežilých budov a zařízení. Jednotlivé půdy jsou zařazeny do tříd ochrany ZPF podle příslušnosti ke kódu bonitovaných půdně ekologických jednotek (BPEJ). V zásadě platí, že první třídu lze ze ZPF odejmout jen výjimečně a druhou podmíněně. Další pokyn upravuje výši odvodů za zábor ZPF, která rovněž vychází z příslušného kódu BPEJ.

Česko-rakousko-slovenská příručka územně plánovací terminologie. Hannover: Akademie für Raumforschung und Landesplanung, 2000. (Českou část zpracoval ÚÚR Bmo.)

Ochrana zemědělského půdního fondu při územně plánovací činnosti

Definice dle jiných právních předpisů

(1) Aby ochrana zemědělského půdního fondu byla při územně plánovací činnosti prováděná podle zvláštních předpisů zajištěna, jsou pořizovatelé a projektanti územně plánovací dokumentace a územně plánovacích podkladů povinni řídit se zásadami této ochrany (§ 4), navrhnout a zdůvodnit takové řešení, které je z hlediska ochrany zemědělského půdního fondu a ostatních zákonem chráněných obecných zájmů nejvýhodnější. Přitom musí vyhodnotit předpokládané důsledky navrhovaného řešení na zemědělský půdní fond, a to zpravidla ve srovnání s jiným možným řešením.

(2) Orgány ochrany zemědělského půdního fondu uplatňují stanoviska k územně plánovací dokumentaci a k návrhu vymezení zastavěného území z hlediska ochrany zemědělského půdního fondu.

(3) Územní rozhodnutí nebo územní souhlas, jímž má být dotčen zemědělský půdní fond, vydává stavební úřad na základě souhlasu orgánu ochrany zemědělského půdního fondu, který je závazným stanoviskem podle správního řádu.

Zákon č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění pozdějších předpisů, § 5 odst. 1, 2, 3.

Ochrana značky geodetického bodu

Definice dle jiných právních předpisů

Chráněná značka geodetického bodu,
chráněné území značky geodetického bodu.

Vyhláška č. 357/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální vyhláška), ve znění pozdějších předpisů.

Ochrana zvláštních zájmů 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Ochrana zvláštních zájmů ve vztahu k územnímu plánování představuje zejména ochranu zájmů obrany a bezpečnosti státu, ochrany složek životního prostředí, zájmů chráněných předpisy o péči o zdraví lidu, o utváření a ochraně zdravých životních podmínek, vodách, o ochraně přírodních léčivých lázní a přírodních léčivých zdrojů, o ochraně zemědělského půdního fondu, o lesích a lesním hospodářství, o opatřeních na ochranu ovzduší, o ochraně a využití nerostného bohatství, o kulturních památkách, o státní ochraně přírody, o požární ochraně a o státním dozoru nad bezpečností práce. Pokud se řízení ve smyslu zákona o územním plánování a stavebním řádu (stavebního zákona) dotýká výše uvedených zvláštních zájmů, rozhodne stavební úřad nebo jiný orgán jen po dohodě, případně se souhlasným stanoviskem dotčeného orgánu státní správy, který může vázat souhlas na splnění podmínek odpovídajících příslušným předpisům na ochranu zvláštních zájmů.

Česko-rakousko-slovenská příručka územně plánovací terminologie. Hannover: Akademie für Raumforschung und Landesplanung, 2000. (Českou část zpracoval ÚÚR Bmo.)

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Ochrana zvláštních zájmů (ve vztahu k územnímu plánování) představuje soubor požadavků obsažených ve zvláštních předpisech (např. obrany a bezpečnosti státu, zájmů chráněných předpisy o péči o zdraví lidu, o státní ochraně přírody, ochraně složek životního prostředí, o utváření a ochraně zdravých životních podmínek, vodách, o ochraně přírodních léčivých lázní a přírodních léčivých zdrojů, o ochraně zemědělského půdního fondu, o lesích a lesním hospodářství, o opatřeních na ochranu ovzduší, o ochraně a využití nerostného bohatství, o kulturních památkách, o požární ochraně a o státním dozoru nad bezpečností práce apod.).

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2017.

Ochrana životního prostředí

Definice dle jiných právních předpisů

Ochrana životního prostředí zahrnuje činnosti, jimiž se předchází znečišťování nebo poškozování životního prostředí, nebo se toto znečišťování nebo poškozování omezuje a odstraňuje. Zahrnuje ochranu jeho jednotlivých složek, druhů organismů nebo konkrétních ekosystémů a jejich vzájemných vazeb, ale i ochranu životního prostředí jako celku.

Zákon č. 17/1992 Sb., o životním prostředí, ve znění pozdějších předpisů, § 9.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Činnosti, jimiž se předchází znečišťování nebo poškozování životního prostředí nebo se toto znečišťování či poškozování omezuje a odstraňuje. Zahnuje ochranu jeho jednotlivých složek, druhů organismů nebo konkrétních ekosystémů a jejich vzájemných vazeb, ale i ochranu životního prostředí jako celku. Braniš, Martin a kol.: *Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie*. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Ochrana životního prostředí zahrnuje činnosti, jimiž se předchází znečišťování nebo poškozování životního prostředí, nebo se toto znečišťování nebo poškozování omezuje a odstraňuje. Zahnuje ochranu jeho jednotlivých složek, druhů organismů nebo konkrétních ekosystémů a jejich vzájemných vazeb, ale i ochranu životního prostředí jako celku.

Česko-rakousko-slovenská příručka územně plánovací terminologie. Hannover: Akademie für Raumforschung und Landesplanung, 2000. (Českou část zpracoval ÚÚR Bmo.)

Ochranná pásma 2020

Anglický překlad

Protective Zone

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Ochranná pásma jsou území daná zákonem nebo vyhlášená územním rozhodnutím, ve kterých se zakazují nebo omezují určité činnosti z důvodů ochrany zájmů společnosti, zejména z hlediska ochrany ovzduší, zájmových území ochrany přírody, ložisek nerostů a báňských staveb, provozu průmyslových a zemědělských podniků, dopravních staveb a inženýrských sítí, vodních toků a zdrojů povrchových a podzemních vod určených pro zásobování pitnou vodou ap.

Česko-rakousko-slovenská příručka územně plánovací terminologie. Hannover: Akademie für Raumforschung und Landesplanung, 2000. (Českou část zpracoval ÚÚR Bmo.)

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Ochranná pásma jsou území daná zákonem nebo vyhlášená ve správním řízení, ve kterých se zakazují nebo omezují určité činnosti z důvodů ochrany veřejných zájmů.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2020.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Území, v němž se stanoví zvláštní podmínky, jichž je nutno dbát při pořizování územně plánovací dokumentace a dalších dokumentací. Lze zde omezit nebo zakázat určitou činnost, nařídít úpravu stavby či prostoru, pozemku atd. Chráněna může být činnost, zdroj nebo hodnota před negativními vlivy okolí nebo naopak okolí před důsledky činnosti provozované na určitém zdrojovém území. Ochranné pásmo může být vyhlášeno též okolo kulturní památky, souboru či památkové rezervace. Rozhodnutí o ochranném pásmu vydává stavební úřad. Obec, je-li stavebním úřadem, může dle § 133 SZ vyhlásit obecně závazným předpisem stavební uzávěru nebo chráněné území. (Zásady a pravidla územního plánování. Názvosloví. Brno: VÚVA, 1979., Meier, Karel: Územní plánování. Skripta. Praha: FA ČVUT, 1997.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

* Území, v němž se stanoví zvláštní podmínky, jichž je nutno dbát, při pořizování územně plánovací dokumentace a ostatních projektů a při jejich realizaci. Na tomto území je možno omezit nebo zakázat určitou činnost, nařídít odstranění nebo úpravu stavby nebo jiného zařízení úpravu prostoru, popřípadě i úpravu pozemků, nebo učinit jiná vhodná opatření. Ochranné pásmo se zřizuje z důvodů ochrany obecných zájmů nebo v zájmu zajištění plánované výstavby, bezpečnosti a nerušeného provozu důležitých zařízení umístěných na tomto území. Rozhodnutí o zřízení ochranného pásma vydává stavební úřad. Ochranné pásmo může být vyhlášeno též okolo kulturní památky souboru či památkové rezervace podle § 5 zákona č. 22/1958 Sb. o kulturních památkách.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

Ochranná pásma zařízení pro výrobu či rozvod tepelné energie

Definice dle jiných právních předpisů

(1) Ochranným pásmem se rozumí souvislý prostor v bezprostřední blízkosti zařízení pro výrobu či rozvod tepelné energie, určený k zajištění jeho spolehlivého provozu a ochraně života, zdraví, bezpečnosti a majetku osob. Ochranné pásmo vzniká dnem nabytí právní moci územního rozhodnutí o umístění stavby nebo územního souhlasu s umístěním stavby, pokud není podle stavebního zákona vyžadován ani jeden z těchto dokladů, potom dnem uvedení zařízení pro výrobu či rozvod tepelné energie do provozu.

(2) Ochranné pásmo je vymezeno svislými rovinami vedenými po obou stranách zařízení na výrobu či rozvod tepelné energie ve vodorovné vzdálenosti měřené kolmo k tomuto zařízení a vodorovnou rovinou, vedenou pod zařízením pro výrobu nebo rozvod tepelné energie ve svislé vzdálenosti, měřené kolmo k tomuto zařízení a činí 2,5 m.

(3) U výměňkových stanic určených ke změně parametrů teplotnosné látky, které jsou umístěny v samostatných budovách, je ochranné pásmo vymezeno svislými rovinami vedenými ve vodorovné vzdálenosti 2,5 m kolmo na půdorys těchto stanic a vodorovnou rovinou, vedenou pod těmito stanicemi ve svislé vzdálenosti 2,5 m.

Ochranná pásma leteckých staveb

Definice dle jiných právních předpisů

(1) Kolem leteckých staveb se zřizují ochranná pásma. Ochranné pásmo zřídí Úřad opatřením obecné povahy podle správního řádu po projednání s úřadem územního plánování. Opatřením obecné povahy podle věty druhé Úřad stanoví parametry ochranného pásma a jednotlivá opatření k ochraně leteckých staveb.

(2) Ochranná pásma leteckých staveb se dělí na ochranná pásma

a) letišť a

b) leteckých pozemních zařízení.

(3) Ochranná pásma letišť se dělí na ochranná pásma

a) se zákazem staveb,

b) s výškovým omezením staveb,

c) k ochraně před nebezpečnými a klamavými světly,

d) se zákazem laserových zařízení,

e) s omezením staveb vzdušných vedení vysokého napětí a velmi vysokého napětí,

f) hluková a

g) omlutologická.

(4) Ochranná pásma leteckých zabezpečovacích zařízení se dělí na ochranná pásma

a) radionavigačních zařízení a

b) světelných zařízení a

c) podzemních leteckých staveb.

Zákon č. 49/1997 Sb., o civilním letectví, ve znění pozdějších předpisů, § 37 odst. 1, 2, 3, 4.

Ochranná pásma plynárenských zařízení

Definice dle jiných právních předpisů

(1) Plynárenská zařízení jsou chráněna ochrannými pásmy k zajištění jejich bezpečného a spolehlivého provozu. Ochranné pásmo vzniká dnem nabytí právní moci územního rozhodnutí o umístění stavby nebo územního souhlasu s umístěním stavby, pokud není podle stavebního zákona vyžadován ani jeden z těchto dokladů, potom dnem uvedení plynárenského zařízení do provozu.

(2) Ochranným pásmem se pro účely tohoto zákona rozumí souvislý prostor v bezprostřední blízkosti plynárenského zařízení, který činí:

a) u nízkotlakých a středotlakých plynovodů a plynovodních přípojek, jimiž se rozvádí plyn v zastavěném území obce 1 m na obě strany od půdorysu,

b) u ostatních plynovodů a plynovodních přípojek 4 m na obě strany od půdorysu,

c) u technologických objektů 4 m od půdorysu.

Zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 68 odst. 1, 2.

Ochranná pásma přírodních léčivých zdrojů a zdrojů přírodních minerálních vod

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Vyhláškou Ministerstva zdravotnictví stanovená pásma k ochraně zdroje před činnostmi, které mohou nepříznivě ovlivnit jeho chemické, fyzikální a mikrobiologické vlastnosti, jeho zdravotní nezávadnost, jakož i zásoby a vydatnost zdroje.

Viz zákon č. 164/2001 Sb., o přírodních léčivých zdrojích...

Tichá Tereza a kol.: Slovník pojmů užívaných v právu životního prostředí. 1. vydání. Praha: ABF – nakladatelství ARCH, 2004.

Ochranná pásma vodních děl **2021**

Definice dle jiných právních předpisů

Stavební úřad může na návrh vlastníka vodního díla v zájmu jeho ochrany opatřením obecné povahy stanovit ochranná pásma podél něho a zakázat nebo omezit na nich podle povahy vodního díla povolování a provádění některých staveb nebo činností. Vlastníci pozemků a staveb v ochranném pásmu mají vůči vlastníkovu vodního díla nárok na náhradu majetkové újmy, která jim uvedeným zákazem nebo omezením vznikne. Nedojde-li mezi vlastníkem pozemků a staveb v ochranném pásmu a vlastníkem vodního díla k dohodě o výši náhrady, rozhodne o její výši soud.

Zákon č. 54/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), § 58 odst. 2.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Vodoprávním úřadem stanovená pásma podél vodního díla v zájmu jeho ochrany, s možným stanovením zákazů nebo omezení umístování a provádění některých staveb nebo činností.

Viz zákon č. 254/2001 Sb., o vodách...

Tichá Tereza a kol.: Slovník pojmů užívaných v právu životního prostředí. 1. vydání. Praha: ABF – nakladatelství ARCH, 2004.

Ochranná pásma vodovodních řadů a kanalizačních stok 2016

Definice dle jiných právních předpisů

- (1) K bezprostřední ochraně vodovodních řadů a kanalizačních stok před poškozením se vymezují ochranná pásma vodovodních řadů a kanalizačních stok (dále jen "ochranná pásma").
- (2) Ochrannými pásmy se rozumí prostor v bezprostřední blízkosti vodovodních řadů a kanalizačních stok určený k zajištění jejich provozuschopnosti. Ochranná pásma vodních zdrojů podle zvláštního zákona tímto nejsou dotčena.
- (3) Ochranná pásma jsou vymezena vodorovnou vzdáleností od vnějšího líce stěny potrubí nebo kanalizační stoky na každou stranu
- a) u vodovodních řadů a kanalizačních stok do průměru 500 mm včetně, 1,5 m,
- b) u vodovodních řadů a kanalizačních stok nad průměr 500 mm, 2,5 m,
- c) u vodovodních řadů nebo kanalizačních stok o průměru nad 200 mm, jejichž dno je uloženo v hloubce větší než 2,5 m pod upraveným povrchem, se vzdálenosti podle písmene a) nebo b) od vnějšího líce zvyšují o 1,0 m.
- Zákon č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích), ve znění pozdějších předpisů, § 23 odst. 1-3.*

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Pásma, která se vymezují k bezprostřední ochraně vodovodních řadů a kanalizačních stok před poškozením; ochrannými pásmy se rozumí prostor v bezprostřední blízkosti vodovodních řadů a kanalizačních stok určený k zajištění jejich provozuschopnosti.

Viz zákon č. 274/2001., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích), ve znění pozdějších předpisů.

Tichá Tereza a kol.: Slovník pojmů užívaných v právu životního prostředí. 1. vydání. Praha: ABF – nakladatelství ARCH, 2004.

Ochranná pásma zařízení elektrizační soustavy

Definice dle jiných právních předpisů

- (1) Ochranným pásmem zařízení elektrizační soustavy je prostor v bezprostřední blízkosti tohoto zařízení určený k zajištění jeho spolehlivého provozu a k ochraně života, zdraví a majetku osob. Ochranné pásmo vzniká dnem nabytí právní moci územního rozhodnutí o umístění stavby nebo územního souhlasu s umístěním stavby, pokud není podle stavebního zákona vyžadován ani jeden z těchto dokladů, potom dnem uvedení zařízení elektrizační soustavy do provozu.
- (2) Ochrannými pásmy jsou chráněna nadzemní vedení, podzemní vedení, elektrické stanice, výroby elektřiny a vedení měřicí, ochranné, řídicí, zabezpečovací, informační a telekomunikační techniky.
- Zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 46 odst. 1, 2.*

Ochranná pásma zvláště chráněných území 2021

Definice dle jiných právních předpisů

- (1) Je-li třeba zabezpečit zvláště chráněná území, s výjimkou chráněné krajinné oblasti, před rušivými vlivy z okolí, může být pro ně vyhlášeno ochranné pásmo, ve kterém lze vymezit činnosti a zásahy, které jsou vázány na předchozí souhlas orgánu ochrany přírody. Ochranné pásmo vyhláší orgán, který zvláště chráněné území vyhlásil, a to stejným způsobem. Pokud se ochranné pásmo národní přírodní rezervace, národní přírodní památky, přírodní rezervace nebo přírodní památky nevyhlásí, je jím území do vzdálenosti 50 m od hranic zvláště chráněného území.
- (2) Ke stavební činnosti, terénním a vodo hospodářským úpravám, k použití chemických prostředků a změnám kultury pozemku v ochranném pásmu je nezbytný souhlas orgánu ochrany přírody.
- Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, § 37 odst. 1, 2.*

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Území, které slouží k zabezpečení zvláště chráněných území před rušivými vlivy z okolí. Ze zákona 114/92 Sb. o ochraně přírody a krajiny, je jím území do vzdálenosti 50 m od hranice zvláště chráněného území, není-li stanoveno jinak.

Braniš, Martin a kol.: Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Ochranné pásmo dráhy

Definice dle jiných právních předpisů

- (1) Ochranné pásmo dráhy tvoří prostor po obou stranách dráhy, jehož hranice jsou vymezeny svislou plochou vedenou
- a) u dráhy celostátní a u dráhy regionální 60 m od osy krajní koleje, nejméně však ve vzdálenosti 30 m od hranic obvodu dráhy,
- b) u dráhy celostátní, vybudované pro rychlost větší než 160 km/h, 100 m od osy krajní koleje, nejméně však 30 m od hranic obvodu dráhy,
- c) u vlečky 30 m od osy krajní koleje,
- d) u speciální dráhy 30 m od hranic obvodu dráhy, u tunelů speciální dráhy 35 m od osy krajní koleje,

- e) u dráhy lanové 10 m od nosného lana, dopravního lana nebo osy krajní koleje,
f) u dráhy tramvajové a dráhy trolejbusové 30 m od osy krajní koleje nebo krajního trolejového drátu.
(2) Pro dráhu vedenou po pozemních komunikacích a vlečku v uzavřeném prostoru provozovny nebo v obvodu přístavu se ochranné pásmo nezřizuje.
Zákon č. 266/1994 Sb., o dráhách, ve znění pozdějších předpisů, § 8 odst. 1, 2.

Ochranné pásmo komunikačního vedení

Definice dle jiných právních předpisů

§ 102 Ochranné pásmo komunikačního vedení

- (1) Ochranné pásmo podzemního komunikačního vedení vzniká dnem nabytí právní moci rozhodnutí vydaného podle zvláštního právního předpisu.
(2) Ochranné pásmo podzemního komunikačního vedení činí 1,5 m po stranách krajního vedení.
(3) V ochranném pásmu podzemního komunikačního vedení je zakázáno
a) bez souhlasu jeho vlastníka nebo rozhodnutí stavebního úřadu provádět zemní práce nebo terénní úpravy,
b) bez souhlasu jeho vlastníka nebo rozhodnutí stavebního úřadu zřizovat stavby či umísťovat konstrukce nebo jiná podobná zařízení,
c) bez souhlasu jeho vlastníka vysazovat trvalé porosty.

Zákon č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích), ve znění pozdějších předpisů.

Ochranné pásmo nemovité kulturní památky 2021

Definice dle jiných právních předpisů

- (1) Vyžaduje-li to ochrana nemovité kulturní památky nebo jejího prostředí, vydá obecní úřad obce s rozšířenou působností po vyjádření odborné organizace státní památkové péče územní rozhodnutí o ochranném pásmu a určí, u kterých nemovitostí v ochranném pásmu, nejsou-li kulturní památkou, nebo u jakých druhů prací na nich, včetně úpravy dřevin, je vyloučena povinnost vyžádat si předem závazné stanovisko podle § 14 odst. 2; tato povinnost je vyloučena vždy, jde-li o stavbu, změnu stavby, udržovací práce, umístění nebo odstranění zařízení, jejichž provedením se nezasahuje žádným způsobem do vnějšího vzhledu této nemovitosti. Obecní úřad obce s rozšířenou působností může v ochranném pásmu omezit nebo zakázat určitou činnost nebo učinit jiná vhodná opatření na základě závazného stanoviska dotčeného orgánu.
(2) Je-li nezbytné k vytvoření ochranného pásma získat některé pozemky nebo stavby, popřípadě provést jejich odstranění a nedojde-li k dohodě s vlastníkem, lze pozemky a stavby vyvlastnit. 12) Lze také nařídit nezbytné úpravy stavby, jiného zařízení nebo pozemku.
(3) Jde-li o ochranu nemovité národní kulturní památky, památkové rezervace nebo památkové zóny nebo jejich prostředí, vymezí obdobně obecní úřad obce s rozšířenou působností ochranné pásmo na návrh krajského úřadu po vyjádření odborné organizace státní památkové péče.
(4) Vznikne-li vlastníku nebo uživateli pozemku, který není ve státním majetku, majetková újma v důsledku opatření podle odstavců 1, 2 a 3, přísluší mu přiměřená náhrada, kterou poskytuje obec s rozšířenou působností.
(5) O změně ochranného pásma nemovité národní kulturní památky, památkové rezervace nebo památkové zóny rozhoduje obecní úřad obce s rozšířenou působností na návrh krajského úřadu, který tento návrh předem dohodne s ministerstvem kultury.
(6) Obecní úřad obce s rozšířenou působností může po vyjádření odborné organizace státní památkové péče pravomocné rozhodnutí vydané podle odstavce 1 nebo 3 změnit, pokud se změnil účel, pro který bylo ochranné pásmo vymezeno, a může je i zrušit, pokud zanikl předmět ochrany.
(7) Podrobnosti o vymezení ochranného pásma stanoví obecně závazný právní předpis.
Zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, § 17 odst. 1 -7.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Vyžaduje-li to ochrana nemovité kulturní památky nebo jejího prostředí, vymezí okresní úřad po vyjádření krajské organizace státní památkové péče ochranné pásmo. Okresní úřad po dohodě s dotčenými orgány státní správy může v ochranném pásmu omezit nebo zakázat určitou činnost nebo učinit jiná vhodná opatření. Je-li nezbytné k vytvoření ochranného pásma získat některé pozemky nebo stavby, popřípadě provést jejich odstranění a nedojde-li k dohodě s vlastníkem, lze pozemky a stavby vyvlastnit. Lze také nařídit nezbytné úpravy stavby, jiného zařízení nebo pozemku. (Zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči ve znění pozdějších předpisů, § 17.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Ochranné pásmo rádiového zařízení a rádiového směrového spoje

Definice dle jiných právních předpisů

Ochranné pásmo rádiového zařízení a rádiového směrového spoje vzniká dnem nabytí právní moci rozhodnutí vydaného podle zvláštního právního předpisu. Parametry těchto ochranných pásem, rozsah omezení a podmínky ochrany stanoví na návrh vlastníka těchto zařízení a spojů příslušný stavební úřad v tomto rozhodnutí. Přitom musí být šetřeno práv vlastníků nemovitostí nacházejících se v ochranném pásmu rádiového zařízení a rádiového směrového spoje.

Zákon č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích), ve znění pozdějších předpisů, § 103 odst. 1.

Ochranné pásmo vodního zdroje

Definice dle jiných právních předpisů

- (1) K ochraně vydatnosti, jakosti a zdravotní nezávadnosti zdrojů podzemních nebo povrchových vod využívaných nebo využitelných pro zásobování

pitnou vodou s průměrným odběrem více než 10 000 m³ za rok a zdrojů podzemní vody pro výrobu balené kojenecké vody nebo pramenité vody stanoví vodoprávní úřad ochranná pásma opatřením obecné povahy. Vyžadují-li to závažné okolnosti, může vodoprávní úřad stanovit ochranná pásma i pro vodní zdroje s nižší kapacitou, než je uvedeno v první větě. Vodoprávní úřad může ze závažných důvodů ochranné pásmo změnit, popřípadě je zrušit. Stanovení ochranných pásem je vždy veřejným zájmem.

(2) Ochranná pásma se dělí na ochranná pásma I. stupně, která slouží k ochraně vodního zdroje v bezprostředním okolí jímacího nebo odběrného zařízení, a ochranná pásma II. stupně, která slouží k ochraně vodního zdroje v územích stanovených vodoprávním úřadem tak, aby nedocházelo k ohrožení jeho vydatnosti, jakosti nebo zdravotní nezávadnosti.

Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 30 odst. 1, 2.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Území okolo vodního zdroje, vymezené rozhodnutím vodohospodářského orgánu, pro něž platí zvláštní předpisy na ochranu vydatnosti, jakosti a zdravotní nezávadnosti vody.

Braniš, Martin a kol.: Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Ochranné pásmo zvláště chráněného území

Definice dle jiných právních předpisů

(1) Je-li třeba zabezpečit zvláště chráněná území, s výjimkou chráněné krajinné oblasti, před rušivými vlivy z okolí, může být pro ně vyhlášeno ochranné pásmo, ve kterém lze vymezit činnosti a zásahy, které jsou vázány na předchozí souhlas orgánu ochrany přírody. Ochranné pásmo vyhláší orgán, který zvláště chráněné území vyhlásil, a to stejným způsobem. Pokud se ochranné pásmo národní přírodní rezervace, národní přírodní památky, přírodní rezervace nebo přírodní památky nevyhlásí, je jím území do vzdálenosti 50 m od hranic zvláště chráněného území. Orgán ochrany přírody může při vyhlášení zvláště chráněného území stanovit, že se zvláště chráněné území vyhláší bez ochranného pásma. (2) K umístování, povolování nebo provádění staveb, změně způsobu využití pozemků, terénním úpravám, změnám vodního režimu pozemků nebo k nakládání s vodami, k použití chemických prostředků a ke změnám druhu pozemku v ochranném pásmu zvláště chráněného území je nutný souhlas orgánu ochrany přírody.

Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny § 37, odst. odst. 1, 2.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Území, které slouží k zabezpečení zvláště chráněných území před rušivými vlivy z okolí. Ze zákona 114/92 Sb. o ochraně přírody a krajiny, je jím území do vzdálenosti 50 m od hranice zvláště chráněného území, není-li stanoveno jinak.

Braniš, Martin a kol.: Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Okapová orientace

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Střecha s hřebenem orientovaným rovnoběžně s uliční čarou vymezující regulovaný pozemek.

Maier, Karel: Návosloví a příklady metodiky užívané pro zpracování regulačních plánů. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Okres

Anglický překlad

District

Definice dle jiných právních předpisů

§ 1
Území Republiky československé se dělí na kraje, kraje se dělí na okresy a okresy se dělí na obce a vojenské újezdy.

§ 1a
(3) Ministerstvo vnitra stanoví prováděcím právním předpisem území okresů včítlem obcí a vojenských újezdů.
Zákon č. 36/1960 Sb., o územním členění státu, ve znění pozdějších předpisů, § 1, § 1a odst. 3.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Okresní úřady, jakožto územní správní úřady se všeobecnou působností (jejichž správní obvod byl vymezen územím okresu) koncem roku 2002 zanikly. Okresy, které jsou „pouze“ jednou z územních správních jednotek státu, i po tomto datu nadále existují (byť území okresů není konstantní a podléhá změnám).

Je třeba zdůraznit, že pojmy okres a okresní úřad nelze zaměňovat, každý znamená zcela něco jiného.

Břeň, Jan: Změny územně správního členění, aneb Okresy byly, jsou (asi i budou). Praha: Moderní obec, 2007

* Okres je územním obvodem okresního úřadu. V těchto svých obvodech vykonávají okresní úřady státní správu. Podle původního zákona České národní rady jim může být svěřen výkon státní správy i v jiných územních obvodech.

Okresní úřady se zřizují ve všech okresech, kromě okresů Brno-město, Ostrava- město a Plzeň město.

Česko-rakousko-slovenská příručka územně plánovací terminologie. Hannover: Akademie für Raumforschung und Landesplanung, 2000. (Českou část zpracoval ÚÚR Brno.)

* Okres je ve smyslu zákona o územním členění státu územně správní jednotkou středního stupně. Takto vymezené okresy celistvě pokrývají celé území České republiky. V kontextu prostorové identifikace je prostorovým prvkem charakteru prostorového celku. Je prostorově vymezen hranicí okresu, s výjimkou okresu - obvodu Praha 1 až Praha 10, jejichž hranice nejsou přesně vymezeny (Standard SIS k prostorové identifikaci).

Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Okresková kotelná 2020

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Zdroj tepla pro více budov, umístěný případně v jedné z nich a dodávající teplo tepelnými sítěmi přímo do otopných těles.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Okresková kotelná je zdroj tepla pro větší počet budov.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2019.

Okruh (u silnic) 2019

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Způsob uspořádání rychlostní místní komunikace, která plní funkci plynulého a bezpečného převedení vnitřní a vnější tranzitní dopravy sídel (dle ČSN 73 6110). Nejčastěji je využíván ve slovním spojení „silniční okruh“, „aglomerační okruh“ nebo „městský okruh“.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2018.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Silniční komunikace vedená zpravidla po obvodu sídelního útvaru nebo jeho části, propojující radiální komunikace a účelně směřující dopravu uvnitř sídelního útvaru. Na území sídelní regionální aglomerace má okruh trasu, vedenou ve vztahu k jejímu jádru tangenciálně.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

Opakovaná erozní událost 2021

Definice dle jiných právních předpisů

Opakovanou erozní událostí se pro účely této vyhlášky rozumí erozní událost opakovaně zaznamenaná v monitoringu eroze zemědělské půdy v rámci jednoho erozně uzavřeného celku, přičemž se nejedná o záznam v rámci téhož osevu,

Vyhláška 240/2021 Sb., o ochraně zemědělské půdy před erozí § 2, písm. f).

Opatření (ve strategických dokumentech) 2016

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Opatření se rozumí soubor takových aktivit realizovaných prostřednictvím projektů, které vedou k naplnění priorit, potažmo cílů rozvoje.

Vystoupil, Jiří - Holešinská, Andrea - Kunc, Josef - Šauer, Martin. Metody pro tvorbu strategických a programových dokumentů cestovního ruchu. Brno: ESF MU 2007.

Opatření obecné povahy 2024

Anglický překlad

Measure of a General Nature

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

§ 36

(1) Ministerstvo obrany a Ministerstvo vnitra vymezí opatřením obecné povahy území, v němž v zájmu zajišťování obrany a bezpečnosti státu

(2) Opatření obecné povahy podle odstavce 1 se vydává bez řízení o jeho návrhu a nabývá účinnosti dnem vyvěšení veřejné vyhlášky.

§ 73

Forma a závaznost územně plánovací dokumentace

(1) Územně plánovací dokumentace se vydává formou opatření obecné povahy.

Vymezení zastavěného území

§ 117

(4) Vymezení zastavěného území vydává formou opatření obecné povahy úřad územního plánování pro celé území obce.

§ 307

Nepřipustnost

(2) Návrh na zrušení opatření obecné povahy nebo jeho části je také nepřipustný, obsahuje-li pouze důvody, které navrhovatel neuplatnil v řízení o vydání opatření obecné povahy, ač tak učinit mohl; to neplatí, jde-li o opatření obecné povahy podléhající posouzení vlivů na životní prostředí.

§ 311

Vztah ke správnímu řádu

(1) K přezkumu opatření obecné povahy podle správního řádu vydaného orgány obce je příslušný krajský úřad. K přezkumu opatření obecné povahy podle správního řádu vydaného orgány kraje je příslušné ministerstvo.

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, viz § uvedené výše.

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

* § 36

(4) Zásady územního rozvoje se pořizují pro celé území kraje a vydávají se formou opatření obecné povahy podle správního řádu.

§ 43

(4) Územní plán ... se vydává formou opatření obecné povahy podle správního řádu.

§ 59

(2) Zastavěné území se vymezuje podle § 58 odst. 1 a 2 a vydává se formou opatření obecné povahy.

§ 62

(1) Regulační plán se vydává z podnětu nebo na žádost formou opatření obecné povahy podle správního řádu.

§ 97

(1) Územní opatření o stavební uzávěře, které se vydává jako opatření obecné povahy podle správního řádu, omezuje nebo zakazuje v nezbytném rozsahu stavební činnost ve vymezeném území, pokud by mohla ztížit nebo znemožnit budoucí využití území podle připravované územně plánovací dokumentace, jestliže bylo rozhodnuto o jejím pořízení nebo o pořízení její změny, nebo podle jiného rozhodnutí či opatření v území, jímž se upravuje využití území. Územní opatření o stavební uzávěře lze vydat také v případech, jestliže je zrušeno nebo změněno rozhodnutí o námitkách nebo zrušeno opatření obecné povahy o vydání územně plánovací dokumentace, případně jeho část. Územním opatřením o stavební uzávěře nelze omezit nebo zakázat udržovací práce.

(2) Územní opatření o asanaci území, které se vydává jako opatření obecné povahy podle správního řádu, se vydává na území postiženém živelní pohromou nebo závažnou havárií, v jejímž důsledku došlo k podstatnému zásahu do využití území, a je nezbytné stanovit podmínky pro odstranění dopadů živelní pohromy nebo havárie a pro další využití území. Územní opatření o asanaci území se vydává rovněž pro zastavěné území, ve kterém jsou závažné stavby, z důvodů hygienických, bezpečnostních, požárních, provozních a ochrany životního prostředí, u nichž je ve veřejném zájmu nutné nařídit odstranění závad staveb a úpravy staveb a nařídit opatření k asanaci území.

§ 165

(2) Vymezení zastavěného území vydané formou opatření obecné povahy podle § 59 odst. 2 včetně dokladů o jeho pořizování ukládá pořizovatel u obce, pro kterou bylo pořízeno; opatřené záznamem o účinnosti je bezodkladně poskytne stavebnímu úřadu a úřadu územního plánování. Vymezení zastavěného území pořizovatel současně zveřejní způsobem umožňujícím dálkový přístup.

§ 168

(1) Opatření obecné povahy po dni nabytí jeho účinnosti opatří příslušný orgán záznamem o jeho účinnosti; ustanovení § 75 správního řádu se použije přiměřeně.

§ 188

(4) Obecně závazné vyhlášky, jimiž byla vymezena závazná část územně plánovací dokumentace sídelního útvaru nebo zóny, územního plánu obce nebo regulačního plánu, se pro účely tohoto zákona považují za opatření obecné povahy; ustanovení § 174 odst. 2 správního řádu se nepoužije.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, viz § uvedené výše.

Definice dle jiných právních předpisů

§ 171

Podle této části postupují správní orgány v případech, kdy jim zvláštní zákon ukládá vydat závazné opatření obecné povahy, které není právním předpisem ani rozhodnutím.

§ 172

(1) Návrh opatření obecné povahy s odůvodněním správní orgán po projednání s dotčenými orgány uvedenými v § 136 doručí veřejnou vyhláškou podle § 25, kterou vyvěsí na své úřední desce a na úředních deskách obecních úřadů v obcích, jejichž správních obvodech se má opatření obecné povahy týkat, a vyzve dotčené osoby, aby k návrhu opatření podávaly připomínky nebo námitky. V případě potřeby se návrh zveřejní i jiným způsobem, v místě obvyklým. Návrh opatření obecné povahy musí být zveřejněn nejméně po dobu 15 dnů.

(2) Není-li vzhledem k rozsahu návrhu možno zveřejnit jej na úřední desce v úplném znění, musí být na úřední desce uvedeno, o jaké opatření obecné povahy jde, čímž zájmů se přímo dotýká a kde a v jaké lhůtě se lze s návrhem seznámit. Úplné znění návrhu včetně odůvodnění však musí být i v takovém případě zveřejněno způsobem umožňujícím dálkový přístup.

(3) Řízení o návrhu opatření obecné povahy je písemné, pokud zákon nestanoví nebo správní orgán neurčí, že se koná veřejné projednání návrhu. Dobu a místo konání veřejného projednání správní orgán oznámí na úřední desce nejméně 15 dnů předem; oznámení zveřejní též na úředních deskách obecních úřadů v obcích, jejichž správních obvodech se má opatření obecné povahy týkat. Hrozí-li nebezpečí z prodlení, je možné tuto dobu zkrátit; nestanoví-li zákon jinak, musí zkrácená doba činit nejméně 5 dní.

(4) K návrhu opatření obecné povahy může kdokoli, jehož práva, povinnosti nebo zájmy mohou být opatřením obecné povahy přímo dotčeny, uplatnit u správního orgánu písemné připomínky nebo na veřejném projednání ústní připomínky. Správní orgán je povinen se připomínkami zabývat jako podkladem pro opatření obecné povahy a vypořádat se s nimi v jeho odůvodnění.

(5) Vlastníci nemovitostí, jejichž práva, povinnosti nebo zájmy související s výkonem vlastnického práva mohou být opatřením obecné povahy přímo dotčeny, nebo, určí-li tak správní orgán, i jiné osoby, jejichž oprávněné zájmy mohou být opatřením obecné povahy přímo dotčeny, mohou podat proti návrhu opatření obecné povahy písemné odůvodněné námitky ke správnímu orgánu ve lhůtě 30 dnů ode dne jeho zveřejnění. Zmeškání úkonu nelze prominout. O námitkách rozhoduje správní orgán, který opatření obecné povahy vydává. Jestliže by vyřízení námítky vedlo k řešení, které přímo ovlivní oprávněné zájmy některé osoby jiným způsobem než návrh opatření obecné povahy, a není-li změna zjevně též v její prospěch, zjistí správní orgán její stanovisko. Rozhodnutí o námitkách, které musí obsahovat vlastní odůvodnění, se uvede jako součást odůvodnění opatření obecné povahy (§ 173 odst. 1). Proti rozhodnutí se nelze odvolat ani podat rozklad. Změna nebo zrušení pravomocného rozhodnutí o námitkách může být důvodem změny opatření obecné povahy.

Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů.

§ 173(1) Opatření obecné povahy, které musí obsahovat odůvodnění, správní orgán oznámí veřejnou vyhláškou; opatření obecné povahy zveřejní též na úředních deskách obecních úřadů v obcích, jejichž správních obvodech se opatření obecné povahy týká. Ustanovení § 172 odst. 1 platí obdobně. Opatření obecné povahy nabývá účinnosti patnáctým dnem po dni vyvěšení veřejné vyhlášky. Hrozí-li vážná újma veřejnému zájmu, může opatření obecné povahy nabýt účinnosti již dnem vyvěšení; stanoví-li tak zvláštní zákon, může se tak stát před postupem podle § 172. Do opatření obecné povahy a jeho odůvodnění může každý nahlédnout u správního orgánu, který opatření obecné povahy vydal.

(2) Proti opatření obecné povahy nelze podat opravný prostředek.

(3) Povinnost, která je stanovena zákonem a jejíž rozsah je v mezích zákona určen opatřením obecné povahy, lze exekučně vymáhat jedině tehdy, jestliže bylo vydáno rozhodnutí, které existenci této povinnosti prohlásilo a v němž byla osoba, jež tuto povinnost má, jmenovitě uvedena.

§ 174

(1) Pro řízení podle této části platí obdobně ustanovení části první a přiměřeně ustanovení části druhé.

(2) Soulad opatření obecné povahy s právními předpisy lze posoudit v přezkumném řízení. Usnesení o zahájení přezkumného řízení lze vydat do 3 let od účinnosti opatření. Účinky rozhodnutí v přezkumném řízení nastávají ode dne jeho právní moci.

Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů.

Opatření povodňová

Definice dle jiných právních předpisů

(1) Povodňová opatření jsou přípravná opatření, opatření prováděná při nebezpečí povodně, za povodně a opatření prováděná po povodni.

(2) Přípravná opatření jsou

- a) stanovení záplavových území,
- b) vymezení směrodatných limitů stupňů povodňové aktivity,
- c) povodňové plány,
- d) povodňové prohlídky,
- e) příprava předpovědní a hlášené povodňové služby,
- f) organizační a technická příprava,
- g) vytváření hmotných povodňových rezerv,
- h) příprava účastníků povodňové ochrany.

(3) Opatření při nebezpečí povodně a za povodně jsou

- a) činnost předpovědní povodňové služby,
- b) činnost hlášené povodňové služby,
- c) varování při nebezpečí povodně,
- d) zřízení a činnost hlídkové služby,
- e) vyklizení záplavových území,
- f) řízení ovlivňování odtokových poměrů,
- g) povodňové zabezpečovací práce,
- h) povodňové záchranné práce,
- i) zabezpečení náhradních funkcí a služeb v území zasaženém povodní.

(4) Opatření po povodni jsou

- a) evidenční a dokumentační práce,
- b) vyhodnocení povodňové situace včetně vzniklých povodňových škod,
- c) odstranění povodňových škod a obnova území po povodni.

(5) Povodňová opatření podle odstavců 1 až 4 nejsou výstavba, údržba a opravy staveb a ostatních zařízení sloužících k ochraně před povodněmi, jakož i investice vyvolané povodněmi.

Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 65 odst. 1-5.

Opatření pro vytváření systému ekologické stability

Definice dle jiných právních předpisů

Opatření pro vytváření systému ekologické stability jsou součástí nejčastěji místní hierarchické úrovně ÚSES a k jejich realizaci nebývá nezbytné vypořádání všech zájmů v daném území, jak by tomu mělo být v plánu či projektu ÚSES. Jsou realizována např. na obecních pozemcích a nejčastějším typem jsou, kromě dosadeb již existujících skladebných částí ÚSES, interakční prvky (liniové či plošné prvky v krajině - remízky, větrolamy, aleje apod.)
Metodická pomůcka ZP26/2012 pro vyjasnění kompetencí v problematice územních systémů ekologické stability.

Operační program

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Operační program představuje dokument schválený Evropskou komisí, který je určen pro realizaci Rámce podpory Společenství, a je jedním ze základních programových dokumentů pro využití pomoci ze strukturálních fondů Evropské unie. Vymezení obsahu operačních programů vychází z prioritních os Národního rozvojového plánu, z doporučení Evropské komise k Národnímu rozvojovému plánu a z nařízení Rady (ES) týkajících se strukturálních fondů a Fondu soudržnosti Evropské unie. Operační program zahrnuje především analýzu území, rozpracování jednotlivých opatření včetně vymezení finančního rámce, definování podmínek realizace programu aj. Operační programy mohou mít charakter sektorový či regionální. V České republice byly pro využití pomoci ze strukturálních fondů Evropské unie v rámci Cíle 1 ve zkráceném plánovacím období 2004 – 2006 připraveny: Společný regionální operační program a operační programy Rozvoj lidských zdrojů, Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství, Průmysl a podnikání, Infrastruktura.

Brůna, Miroslav aj.: Veřejná správa v České republice (online). Druhé rozšířené vydání. Praha: Ministerstvo vnitra ČR, 2005. (cit. 10.10.2006).

Opětovné použití (u odpadu) 2021

Definice dle jiných právních předpisů

Opětovným použitím se pro účely tohoto zákona rozumí postupy, kterými jsou výrobky nebo jejich části, které nejsou odpadem, znovu použity ke stejnému účelu, ke kterému byly původně určeny.

Zákon č. 541/2020 Sb., o odpadech, § 11, odst. 1, písm. b).

Oprava

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Odstraňuje částečné fyzické opotřebení nebo poškození hmotného investičního majetku za účelem jeho uvedení do stavu schopného užívání, obnovují se jeho technické vlastnosti, odstraňují se funkční, vzhledové a bezpečnostní nedostatky; u budov a staveb se obnovuje jejich provozní kvalita, užitkovost a bezpečnost. Oprava představuje regeneraci, jakoukoli nejvyšší úroveň, tj. obnovení původního stavu (srovnej inovace ve výstavbě).

Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Oprava generální 2021

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Generální oprava je obnovení výrobku nebo stavby, popř. technologické nebo stavební části stavby tak, aby prvky stavby, jejichž životnost byla vyčerpána, byly nahrazeny obdobnými novými prvky. Oprava generální bývá spojena s modernizací.

Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Oprava či obnovení stavby nebo výrobku, popř. jejich částí tak, aby byla prodloužena jejich životnost. Oprava generální bývá spojena s modernizací.
Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2021.

Oprava komunikace

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely této vyhlášky se rozumí opravou komunikace změna dokončené stavby, při které se zachovává vnější ohraničení stavby a při které se zlepšují její parametry a zvyšuje bezpečnost provozu.

Vyhláška č. 104/1997 Sb., kterou se provádí zákon o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, § 1 odst. 1 písm. b).

Oprávněná osoba 2024

Anglický překlad

Beneficiary

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

Oprávněné osoby

Vlastníkovi pozemku nebo stavby a osobě, která má jiné věcné právo k pozemku nebo stavbě (dále jen "oprávněná osoba") a které vznikla škoda v důsledku zrušení nebo významného omezení zastavitelnosti pozemku na základě změny územně plánovací dokumentace nebo vydáním nové územně plánovací dokumentace, náleží náhrada škody spočívající v nákladech vynaložených na přípravu výstavby v obvyklé výši, zejména na koupi pozemku, na projektovou přípravu výstavby nebo za snížení hodnoty pozemku, který slouží k zajištění dluhu.

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 133, odst. 1).

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

* K pozemku určenému územním plánem nebo regulačním plánem pro veřejně prospěšnou stavbu nebo veřejné prostranství a ke stavbě na tomto pozemku má obec nebo kraj anebo stát (dále jen „oprávněná osoba“) v rozsahu vymezeném touto územně plánovací dokumentací předkupní právo; to neplatí, pokud pro veřejně prospěšnou stavbu postačí zřízení věcného břemene. Předkupní právo se v územním plánu nebo regulačním plánu vymezuje označením nemovitosti podle zvláštního právního předpisu a stanovením oprávněné osoby, v případě státu též stanovením příslušné organizační složky nebo příspěvkové organizace nebo státního podniku.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 101 odst. 1.

Oprávněný investor 2024

Anglický překlad

Authorised Investor

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

- (1) Oprávněným investorem se v tomto zákoně rozumí vlastník, správce nebo provozovatel veřejné dopravní nebo veřejné technické infrastruktury.
- (2) Oprávněný investor může požadovat, aby byl o úkonech orgánu územního plánování při projednání návrhů územně plánovací dokumentace a územních opatření vyrozuměn jednotlivě. Za tímto účelem se zřizuje seznam oprávněných investorů, který vede a spravuje ministerstvo.
- (3) Ministerstvo zaznamená oprávněného investora do seznamu oprávněných investorů na základě žádosti. V žádosti oprávněný investor kromě obecných náležitostí podle správního řádu uvede
 - a) seznam obcí, popřípadě krajů, kterých se vyrozumění týká, a
 - b) doklad prokazující skutečnost, že je oprávněným investorem s územní působností na území uvedených obcí, popřípadě krajů.
- (4) Je-li žádost podle odstavce 3 úplná, zaznamená ministerstvo oprávněného investora do 14 dnů ode dne obdržení žádosti do seznamu oprávněných investorů. Seznam oprávněných investorů zveřejňuje ministerstvo způsobem umožňujícím dálkový přístup na národním geoportálu územního plánování.
- (5) Záznam v seznamu oprávněných investorů je veden po dobu 5 let ode dne jeho zveřejnění. Žádost podle odstavce 3 lze podávat opakovaně. Změní-li se údaje poskytnuté oprávněným investorem podle odstavce 3, je oprávněný investor povinen o této skutečnosti neprodleně vyrozumět ministerstvo, které údaje v seznamu oprávněných investorů upraví.

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 42.

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

* (1) Vlastník, správce nebo provozovatel veřejné dopravní nebo veřejné technické infrastruktury (dále jen "oprávněný investor") je oprávněn požadovat, aby byl o úkonech správního orgánu při projednávání návrhů zásad územního rozvoje, územního plánu nebo regulačního plánu vyrozuměn jednotlivě; za tím účelem podává žádost místně příslušnému krajskému úřadu. V žádosti uvede své identifikační údaje včetně údajů umožňujících zaslání do datové schránky, seznam obcí, kterých se žádost o doručování týká, a doklad prokazující skutečnost, že je oprávněným investorem s územní působností na území uvedených obcí. Je-li žádost úplná, krajský úřad zaznamená oprávněného investora do seznamu oprávněných investorů, který zveřejní způsobem umožňujícím dálkový přístup. Oprávněný investor zaznamenaný v seznamu oprávněných investorů je o úkonech správního orgánu podle věty první informován tímto správním orgánem.

(2) Záznam v seznamu oprávněných investorů je účinný 5 let ode dne jeho zveřejnění. Žádost podle odstavce 1 lze podávat opakovaně. Změní-li se údaje

poskytované podle odstavce 1, je oprávněný investor povinen o této změně neprodleně vyrozumět místně příslušný krajský úřad, který seznam oprávněných investorů upraví.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 23a odst. 1, 2.

Optimalizace radiační ochrany 2021

Definice dle jiných právních předpisů

Optimalizací radiační ochrany se rozumí iterativní proces k dosažení a udržení takové úrovně radiační ochrany, aby ozáření fyzické osoby a životního prostředí bylo tak nízké, jakého lze rozumně dosáhnout při uvážení všech hospodářských a společenských hledisek.

Zákon č. 263/2016 Sb., atomový zákon, § 3 odst. 1 písm. C).

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Optimalizace radiační ochrany jsou postupy k dosažení a udržení takové úrovně radiační ochrany, aby riziko ohrožení života, zdraví osob a životního prostředí bylo tak nízké, jak lze rozumně dosáhnout při utváření hospodářských a společenských hledisek.

Viz zákon č. 18/1997 Sb., o mírovém využívání jaderné energie...

Tichá Tereza a kol.: Slovník pojmů užívaných v právu životního prostředí. 1. vydání. Praha: ABF – nakladatelství ARCH, 2004.

Opuštěné důlní dílo 2018

Definice dle jiných právních předpisů

Opuštěným důlním dílem se podle tohoto zákona rozumí důlní dílo, jehož vlastník nebo provozovatel je znám, avšak toto důlní dílo trvale nebo dlouhodobě nevyužívá.

Zákon 44/1988 Sb. o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon), § 35 odst. 3.

Oranžerie 2017

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Oranžerie je původně terasovitá část zahrady s jižními dřevinami; přeneseně vytápěný objekt, kam se tyto dřeviny na zimu přemísťují.

Hradní architektura – vybrané pojmy, 2017 [cit. 15. 5. 2017]. Dostupné z URL: < <http://www.hrady-zrceniny.cz/pojmy.htm> >.

Orgán státu

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se rozumí orgánem státu organizační složka státu podle zvláštního právního předpisu, kraj, hlavní město Praha a obec při výkonu státní správy ve věcech, které stanoví zvláštní právní předpis; orgánem státu se rozumí i Bezpečnostní informační služba, Vojenské zpravodajství a Česká národní banka.

Zákon č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti, ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. d).

Orgán veřejné správy 2024

Anglický překlad

Public administration authority

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se rozumí orgánem veřejné správy organizační složka státu, která je účetní jednotkou podle zvláštního právního předpisu, státní příspěvková organizace, státní fond, územní samosprávný celek, městská část hlavního města Prahy, příspěvková organizace územního samosprávného celku nebo městské části hlavního města Prahy a jiná právnická osoba zřízená k plnění úkolů veřejné správy zvláštním právním předpisem nebo právnická osoba zřízená na základě zvláštního právního předpisu, která hospodáří s veřejnými prostředky.

Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. a).

Organizační složky státu

Definice dle jiných právních předpisů

Organizační složky státu

§ 3

(1) Organizačními složkami státu (dále jen "organizační složka") jsou ministerstva a jiné správní úřady státu, Ústavní soud, soudy, státní zastupitelství, Nejvyšší kontrolní úřad, Kancelář prezidenta republiky, Úřad vlády České republiky, Kancelář Veřejného ochránce práv, Akademie věd České republiky, Grantová agentura České republiky a jiná zařízení, o kterých to stanoví zvláštní právní předpis anebo tento zákon (§ 51); obdobné postavení jako organizační složka státu má Kancelář Poslanecké sněmovny a Kancelář Senátu.

(2) Organizační složka není právnickou osobou. Tím není dotčena její působnost nebo výkon předmětu činnosti podle zvláštních právních předpisů a její jednání v těchto případech je jednáním státu.

(3) Organizační složka je účetní jednotkou, pokud tak stanoví zvláštní právní předpis anebo tento zákon (§ 4 a 51).

(4) Pravidla financování organizačních složek upravují zvláštní právní předpisy.

§ 4

(1) K plnění úkolů v rámci své působnosti může organizační složku podle tohoto zákona jménem státu zřídit i ministerstvo (dále jen "zřizovatel"). Pro tyto účely zřizovatel použije majetek státu, se kterým je příslušný hospodařit (§ 9) on sám anebo jiná organizační složka jím zřízená. Ke zřízení organizační složky je třeba předchozího souhlasu Ministerstva financí. O zřízení rozhoduje zřizovatel opatřením (§ 20), jehož součástí je zřizovací listina. Takto zřízená organizační složka je vždy účetní jednotkou.

(2) Podmínky pro podání žádosti o předchozí souhlas podle odstavce 1 a náležitosti zřizovací listiny organizační složky upraví prováděcí právní předpis.

Zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů.

Orgány ochrany přírody 2024

Anglický překlad

Nature Conservation Authority

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Orgány ochrany přírody jsou 1. obce, 2. okresní úřady, 3. Česká inspekce životního prostředí, 4. správy národních parků a chráněných krajinných oblastí, 5. Ministerstvo životního prostředí.

Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Orgány ochrany zemědělského půdního fondu

Definice dle jiných právních předpisů

(1) Orgány ochrany zemědělského půdního fondu jsou pověřené obecní úřady, obecní úřady obcí s rozšířenou působností, krajské úřady, správy národních parků a Ministerstvo životního prostředí.

(2) Ve vojenských újezdech vykonávají funkci orgánů ochrany zemědělského půdního fondu zvláštní orgány federálního ministerstva obrany.

Zákon č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění pozdějších předpisů, § 13 odst. 1, 2.

Orgány státní správy lesů

Definice dle jiných právních předpisů

(1) Státní správu lesů vykonávají

a) obecní úřady obcí s rozšířenou působností,

b) kraje,

c) ministerstvo.

(2) Státní správu lesů ve vojenských lesích, které jsou v působnosti Ministerstva obrany, vykonává v rozsahu působnosti obecního úřadu obce s rozšířenou působností a krajského úřadu Vojenský lesní úřad. Vedoucího Vojenského lesního úřadu jmenuje a odvolává ministr zemědělství na návrh ministra obrany.

(3) V lesích národních parků vykonávají státní správu lesů orgány stanovené zvláštním předpisem.

(4) Úhradu nákladů podle § 24 odst. 2, § 26 odst. 2, § 35 odst. 1 a 3 a § 37 odst. 7 a poskytování služeb nebo finančních příspěvků podle § 46 zajišťuje v zastoupení státu ten orgán státní správy lesů, v jehož kompetenci je podle tohoto zákona příslušné rozhodnutí nebo úkon (§ 48 až 49). Je-li tímto orgánem obecní úřad obce s rozšířenou působností, zajišťuje úhradu nákladů krajský úřad na základě podnětu obecního úřadu obce s rozšířenou působností.

Zákon č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 47.

Orgány územního plánování 2024

Anglický překlad

Spatial Planning Authorities

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

(1) Působnost ve věcech územního plánování vykonávají vláda a orgány územního plánování, kterými jsou

- a) ministerstvo,
- b) Ministerstvo obrany,
- c) úřady územního plánování a
- d) obecní úřad, který získal potvrzení o zajištění splnění kvalifikačních požadavků pro výkon územně plánovací činnosti.

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 19.

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

* Působnost ve věcech územního plánování podle tohoto zákona vykonávají orgány obcí a krajů, ministerstvo a na území vojenských újezdů Ministerstvo obrany.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 5.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Orgány působící v oblasti územního plánování. Jsou to orgány obcí a krajů, Ministerstva pro místní rozvoj a na území vojenských újezdů Ministerstva obrany.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2018.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Orgány územního plánování jsou právnické osoby, které odpovídají za stav a rozvoj území. Pořizují územně plánovací podklady a v pravomoci vymezené zákonem pořizují územně plánovací dokumentaci.

Orgány územního plánování jsou

- a) obce,
- b) okresní úřady,
- c) Ministerstvo pro místní rozvoj,
- d) Ministerstvo obrany.

Česko-rakousko-slovenská příručka územně plánovací terminologie. Hannover: Akademie für Raumforschung und Landesplanung, 2000. (Českou část zpracoval ÚÚR Bmo.)

* Orgány územního plánování jsou určeny § 12 zákona ve znění pozdějších předpisů. Jsou jimi územní samosprávné celky - obce a kraje, dále Ministerstvo pro místní rozvoj a Ministerstvo obrany.

Tunka, Martin: Obsah územně plánovací dokumentace. 1. vydání. Praha: ABF, a.s., nakladatelství ARCH, edice STAVEBNÍ PRÁVO, 2003.

* Orgány, které se zabývají pořizováním a projednáváním územně plánovací dokumentace.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Definice dle stavebního zákona č. 50/1976 Sb. a jeho prováděcích vyhlášek (zrušeny k 31.12.2006)

* Orgány územního plánování jsou

- a) obce,
- b) kraje,
- c) Ministerstvo pro místní rozvoj,
- d) Ministerstvo obrany.

Zákon č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 12. (Zrušen)

Orientace architektury 2020

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Orientace architektury - poloha stavby vzhledem ke světovým stranám, popřípadě vzájemný prostorový vztah několika staveb vůči světovým stranám i vůči sobě navzájem.

K orientaci stavby se přihlíželo zejména z důvodů magických a náboženských, ideologických a symbolických, geografických a klimatických, prakticky účelových i ryze estetických.

Teorie architektury – studijní materiály, [cit. 27. 8. 2020]. Dostupné z URL: < <http://fast10.vsb.cz/studijni-materialy/taea/architektonicka-dispozice.html> >.

Orografie 2020

Anglický překlad

orography

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Orografie je reliéf zemského povrchu, případně soubor jeho konvexních tvarů (elevací). Popisuje se pomocí nadmořské výšky uzlových bodů, přičemž limitujícím faktorem pro popis tvarů reliéfu je horizontální rozlišení zvoleného modelu reliéfu.

Meteorologický slovník, 2020 [cit. 11. 11. 2020]. Dostupné z URL: < <http://slovník.cmes.cz/vyklad/cs/o> >.

Osídlení 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Osídlení je rozmístění lidských sídel v krajině.

Halás Marián, Friukal Miloš, Brychtová Šárka: Základy geografie obyvatelstva a sídel. Olomouc: Univerzita Palackého, Katedra geografie.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Soubor všech sídelních útvarů, základních výrobních a nevýrobních fondů a veškerého obyvatelstva v daném území, zahrnující i vztahy mezi jednotlivými sídelními útvary ve sféře výroby, obsluhy, bydlení a rekreace i vztahy mezi těmito sférami. (Zásady a pravidla územního plánování. Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1979.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Osídlení je soubor všech sídelních útvarů, základních výrobních a nevýrobních fondů a veškerého obyvatelstva v daném území, zahrnující i vztahy mezi jednotlivými sídelními útvary mj. ve sféře výroby, obsluhy, bydlení a rekreace i vztahy mezi těmito sférami.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2017.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Soubor všech sídelních útvarů, všech základních výrobních a nevýrobních fondů a veškerého obyvatelstva na daném území zahrnující i všechny vztahy mezi jednotlivými sídelními útvary ve sféře výroby, obsluhy, bydlení a využívání volného času, vztahy mezi těmito sférami, jakož i důsledky antropogenních činností.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Oslunění (insolace)

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Je množství dopadajícího slunečního záření na určitou jednotku plochy zemského povrchu. Intensita oslunění se mění v závislosti na ročním období, zeměpisné šířce, průhlednosti atmosféry, orientaci a charakteru svahu. Průměrně je v rovníkových oblastech oslunění 2,4krát větší než na pólech.

Braniš, Martin a kol.: Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Oslunění (insolace) je množství dopadajícího slunečního záření na určitou jednotku plochy zemského povrchu. Intensita oslunění se mění v závislosti na ročním období, zeměpisné šířce, průhlednosti atmosféry, orientaci a charakteru svahu. Průměrně je v rovníkových oblastech oslunění 2,4x větší než na pólech.

Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Osobní doprava 2019

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Přeprava osob a jejich osobních věcí prostřednictvím dopravních prostředků (individuální nebo hromadné dopravy).

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2018.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Doprava, jejímž základním cílem je přeprava osob a jejich zavazadel.
Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Osobní nádraží 2019

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Samostatná část železniční stanice s příslušnou kolejovou skupinou určená k odbavení cestujících, cestovních zavazadel a spěšnin, vybavená hygienickými, stravovacími a kulturními zařízeními.
Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2018.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Samostatná kolejová skupina nebo dopravně oddělená část stanice určená převážně k odbavení cestujících, cestovních zavazadel a spěšnin a vybavená hygienickými, stravovacími a kulturními zařízeními pro cestující.
Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Osoby s omezenou schopností pohybu a orientace 2024

Anglický překlad

Handicapped Persons With The Limited Ability To Walk And To Orientate

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

Požadavky na bezpečnost a přístupnost při užívání, provozu a údržbě
Stavba musí být navržena a provedena takovým způsobem, aby při jejím užívání, údržbě nebo provozu
b) byla zohledněna přístupnost pro osoby s omezenou schopností pohybu nebo orientace, zejména u
1. staveb pozemních komunikací a veřejných prostranství³²⁾,
2. staveb občanského vybavení v částech určených pro užívání veřejností,
3. společných prostor a domovního vybavení bytového domu,
4. bytu zvláštního určení,
5. staveb pro výkon práce více než 25 osob, pokud charakter provozu v těchto stavbách umožňuje zaměstnávat osoby se zdravotním postižením.
Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 149, písm. b).

Definice dle prováděcích vyhlášek k zákonu č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu

* Tato vyhláška stanoví obecné technické požadavky na stavby a jejich části tak, aby bylo zabezpečeno jejich užívání osobami s pohybovým, zrakovým, sluchovým a mentálním postižením, osobami pokročilého věku, těhotnými ženami, osobami doprovázejícími dítě v kočárku nebo dítě do tří let (dále jen „osoby s omezenou schopností pohybu nebo orientace“).
Vyhláška č. 398/2009 Sb. o obecných technických požadavcích zabezpečujících bezbariérové užívání staveb, ve znění pozdějších předpisů, § 1 odst. 1.

Definice dle stavebního zákona č. 50/1976 Sb. a jeho prováděcích vyhlášek (zrušeny k 31.12.2006)

* Pro účely této vyhlášky se rozumí osobami s omezenou schopností pohybu a orientace osoby postižené pohybově, zejména osoby na vozíku pro invalidy, zrakově, sluchově, osoby pokročilého věku, těhotné ženy a osoby doprovázející dítě v kočárku, dítě do tří let, popřípadě osobu s mentálním postižením.
Vyhláška č. 369/2001 Sb., o obecných technických požadavcích zabezpečujících užívání staveb osobami s omezenou schopností pohybu a orientace, § 2. (Zrušena)

Ostatní budovy 2021

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Budovy prostorově oddělené od hlavní budovy nebo k ní přistavěné, např. drobné stavby a jednotlivé garáže, popř. dvougaráže a další doprovodné budovy na pozemku, které doplňují funkci hlavní budovy.

Maier, Karel: *Názvosloví a příklady metodiky užívané pro zpracování regulačních plánů*. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Stavby plnící doplňkovou funkci ke stavbě hlavní.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2021.

Ostatní komunikace 2019

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Pozemní komunikace funkce C a D (dle ČSN 73 6110).

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2018.

Ostění 2017

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Ostění označuje okraje zdi vymezující okna a dveře, které jsou do nich osazeny; nejčastěji kamenné orámování okenního nebo dveřního otvoru.

Hradní architektura – vybrané pojmy, 2017 [cit. 17. 5. 2017]. Dostupné z URL: < <http://www.hrady-zrceniny.cz/pojmy.htm> >.

Ostrov tepelný 2020

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Ostrov tepelný je oblast zvýšené teploty vzduchu v mezní a přizemní vrstvě atmosféry nad městem nebo průmyslovou aglomerací ve srovnání s venkovským okolím. Tepelný ostrov vzniká především v důsledku:

a) umělého aktivního povrchu (asfalt, beton apod.), který podmiňuje větší akumulaci tepla a menší albedo ve městě;

b) charakteristické vodní a vláhové bilance (např. rychlý odtok, nízká vlhkost vzduchu, malá spotřeba tepla na výpar);

c) tepelného znečištění ovzduší z antropogenních zdrojů (zvláště výrazné v topném období).

Intenzitu tepelného ostrova vyjadřují prům. nebo max. rozdíly teploty vzduchu v dané výšce nad středem města a okolím s přirozeným povrchem.

Intenzita tepelného ostrova je většinou úměrná velikosti města a jeho průmyslové činnosti.

Meteorologický slovník, 2020 [cit. 12. 11. 2020]. Dostupné z URL: < <http://slovník.cmes.cz/vyklad/cs/o> >.

Osvětlení 2021

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Osvětlení je stav předmětu (objektu), stavby nebo její části, krajiny nebo její části, na které dopadá světlo. Osvětlení je charakterizováno intenzitou a směrem dopadu světla, stupněm jeho rozptýlení a barvou světla. Podle zdroje světla se rozlišují osvětlení umělé a denní. Osvětlení celkové se týká uvažovaného prostoru bez zřetele k potřebám osvětlení v jeho jednotlivých částech. Osvětlení místní slouží k výraznému zvýšení jasu určitého místa v porovnání s okolím, proto osvětlení místní velmi často doplňuje osvětlení celkové s důrazem na detail. Osvětlení přímé je takové, při kterém převážná část světelného toku zdroje (více než 90 %) dopadá přímo na osvětlovanou rovinu. Dopadá-li přímo na osvětlovanou rovinu méně než 10% světelného toku zdroje, pak se jedná o osvětlení nepřímé. Osvětlení lze také hodnotit z hledisek rovnoměrnosti, architektonického účinku, barvy, rychlosti změny intenzity nebo z hlediska využití v příslušném procesu (např. v technologickém procesu).

Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Osvětlení je světelný tok dopadající na jednotku plochy, u kterého lze měřit jeho intenzitu a specifikovat další charakteristiky.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2021.

Otevřená (volná) zástavba 2017

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Mezi hlavními budovami na sousedních regulovaných pozemcích jsou v uličním průčelí volné (nezastavěné) prostory.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Otevřená zástavba je charakterizována jako skupiny staveb nebo stavby v otevřených blocích i neuspořádaných souborech, které nemusí tvořit souvislou uliční frontu.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2017.

Ovocný sad 2022

Definice dle jiných právních předpisů

Ovocný sad: pozemek s ovocnými stromy vysázenými k produkci ovoce; v sídlech často nad hospodářskou funkci převládají funkce jiné, bývají proto součástí systému zeleně.

ČSN 83 9001 (839001) Sadovnictví a krajinářství - Terminologie - Základní odborné termíny a definice.

Pro účely tohoto zákona se rozumí ovocným sadem zemědělsky obhospodařovaná půda, která je souvisle osázena ovocnými stromy, případně ovocnými keři; do plochy této zemědělsky obhospodařované půdy se započítává související manipulační prostor, který nesmí přesahovat 12 metrů na začátku a na konci řad a šířku jednoho meziřadí, v nejvyšší započítatelné šířce 8 metrů, podél řad po obou stranách ovocného sadu.

Zákon č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů, § 3i písm. e).

* Pozemek souvisle osázený ovocnými stromy nebo ovocnými keři o výměře nad 0,25 ha.

Vyhláška č. 190/1996 Sb., kterou se provádí zákon č. 265/1992 Sb., o zápisích vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem, ve znění zákona č. 210/1993 Sb. a zákona č. 90/1996 Sb., a zákon České národní rady č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), ve znění zákona č. 89/1996 Sb. (Zrušena)

Ovzduší

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se rozumí ovzduším vnější ovzduší v troposféře.

Zákon č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. e).

Ovzduší vnější

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se rozumí ovzduším vnější ovzduší v troposféře.

Zákon č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. a).

* Pro účely tohoto zákona v oblasti ochrany ovzduší se rozumí vnějším ovzduším ovzduší v troposféře, s výjimkou ovzduší na pracovištích určených zvláštním právním předpisem a v uzavřených prostorách, (dále jen "ovzduší").

Zákon č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší a o změně některých dalších zákonů (zákon o ochraně ovzduší), ve znění pozdějších předpisů, § 2. odst. 1 písm. a). (Zrušen)

Oznámení závad a havárií staveb 2024

Anglický překlad

notification of defects and accidents in construction

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

(1) Stavebník, zhotovitel, stavbyvedoucí, osoba vykonávající stavební dozor, dozor projektanta, technický dozor stavebníka, autorizovaný inspektor a vlastník stavby jsou povinni bezodkladně oznamovat stavebnímu úřadu prostřednictvím systému stavebně technické prevence výskyt závažné a opakující se závady nebo havárie stavby a výsledky šetření jejich příčin, došlo-li při nich ke ztrátám na životech, k ohrožení života osob nebo zvířat nebo ke značným škodám. Oznámení musí obsahovat místo, čas, popis oznamované události a jejích důsledků, povahu stavby, popřípadě další okolnosti důležité pro správné posouzení příčin.

(2) Obsahové náležitosti oznámení výskytu závady nebo havárie a výsledku šetření jejich příčin stanoví prováděcí právní předpis.

Ozonová díra 2020

Anglický překlad

ozone hole

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Ozonová díra je označení pro výrazné zeslabení ozonové vrstvy v oblasti Antarktidy, používané i v odborné literatuře. Ozonová díra je definována jako oblast s celkovým množstvím ozonu menším než 220 DU.

Meteorologický slovník, 2020 [cit. 20. 10. 2020]. Dostupné z URL: < <http://slovník.cmes.cz/vyklad/cs/d> >.

Jedná se o snižování koncentrace, zředování ozonu v určitém místě ozonosféry působením člověka. Ozon je ničen mj. zejména chlorofluorovanými uhlovodíky, tzv. freony, které jsou neobyčejně stálé a z atmosféry je nelze prozatím odstranit. Pozvolna stoupají troposférou (asi 10 i více let), vystupují do velkých výšek, kde setrvávají po staletí a trvale zředují ozonosféru. Tím uvolňují průchod UV záření k zemskému povrchu, což vyvolává poruchy zraku, rakovinu kůže aj.

Vítejte na zemi, CENIA, slovník [cit. 24. 10. 2018].

Ozonová vrstva

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Ozonová vrstva je vyšší vrstva vnějšího ovzduší (10 až 50 km), kde je kyslík vlivem kosmického záření přeměňován na ozon (O₃).

Viz nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2037/2000...

Tichá Tereza a kol.: Slovník pojmů užívaných v právu životního prostředí. 1. vydání. Praha: ABF – nakladatelství ARCH, 2004.

Ozonové minidíry 2020

Anglický překlad

ozone mini-holes

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Ozonové minidíry jsou časově rychle vznikající, avšak prostorově omezená zeslabení ozonové vrstvy s rozsahem 105 – 106 km², která byla objevena až pomocí družicových měření. Tyto útvary jsou ryze dynamického původu a mění svoji polohu v závislosti na cirkulačních podmínkách spodní stratosféry a horní troposféry.

Nejčastěji se vytvářejí ve středních zeměpisných šířkách a častěji na severní polokouli. Doba jejich životnosti je několik dnů. Četnost výskytu může ovlivnit charakter dlouhodobého vývoje stavu ozonové vrstvy nad zvolenou oblastí.

Meteorologický slovník, 2020 [cit. 2. 11. 2020]. Dostupné z URL: < <http://slovník.cmes.cz/vyklad/cs/m> >.

Palivo

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se rozumí palivem spalitelný materiál v pevném, kapalném nebo plynném skupenství, určený jeho výrobcem ke spalování za účelem uvolnění energetického obsahu tohoto materiálu.

Zákon č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 1.

Památky

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Kulturní stavek, který je dokladem historického vývoje společnosti jejího umění, techniky, vědy a jiných oborů lidské práce a života, nebo dochované historické prostředí sídelních celků a architektonických souborů, anebo věc, která má vztah k významným osobám a událostem dějin a kultury. Památkou je také soubor kulturních statků a věcí, i když některé z nich nejsou památkami. Památky jsou chráněny státem. Zapisují se z evidenčních důvodů do státních seznamů památek, vedených krajskými středisky památkové péče a ochrany přírody a odbory kultury okresních národních výborů. Chráněny jsou však i památky do těchto seznamů nezapsané.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Památka zapsaná v seznamu UNESCO 2021

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Památka zapsaná do Seznamu světového dědictví.

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Památka kulturního a přírodního dědictví (movitá i nemovitá), která má výjimečné hodnoty, považované za doklad kulturního a přírodního dědictví a která je zapsána v Seznamu památek UNESCO. (viz „Úmluva o ochraně světového kulturního a přírodního dědictví“ z roku 1972).

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2021.

Památková inspekce 2021

Definice dle jiných právních předpisů

Ministerstvo kultury zřizuje památkovou inspekci jako svůj specializovaný kontrolní orgán v oboru státní památkové péče. Hlavním posláním památkové inspekce je vykonávat ústřední dozor nad dodržováním tohoto zákona a předpisů vydaných k jeho provedení.

Památková inspekce plní zejména tyto úkoly:

- a) dozírá, jak je zabezpečována komplexní péče o kulturní památky,
- b) dozírá, jak jsou dodržována rozhodnutí orgánů státní památkové péče k zajištění péče o kulturní památky a jak vlastníci (správci, uživatelé) kulturních památek plní stanovené povinnosti,
- c) na základě poznatků získaných při výkonu dozoru provádí rozbor stavu státní památkové péče a navrhuje opatření k jejímu prohloubení

Zákon č. 242/1992 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, § 27 odst. 1, 2.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Památková inspekce je specializovaný kontrolní orgán v oboru státní památkové péče zřízený Ministerstvem kultury.

Viz zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči.

Tichá Tereza a kol.: Slovník pojmů užívaných v právu životního prostředí. 1. vydání. Praha: ABF – nakladatelství ARCH, 2004.

Památkové rezervace

Definice dle jiných právních předpisů

(1) Území, jehož charakter a prostředí určuje soubor nemovitých kulturních památek, popřípadě archeologických nálezů, může vláda České republiky nařízením prohlásit jako celek za památkovou rezervaci a stanovit podmínky pro zabezpečení její ochrany. Tyto podmínky se mohou v potřebném rozsahu vztahovat i na nemovitosti na území památkové rezervace, které nejsou kulturními památkami.

(2) Vláda České republiky nařízením stanoví obecné podmínky zabezpečování státní památkové péče v památkových rezervacích.

Zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, § 5 odst. 1, 2.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Památková rezervace je území, jehož charakter a prostředí určuje soubor nemovitých kulturních památek. Památkové rezervace určuje vláda ČR nařízením a stanoví současně podmínky pro zabezpečení ochrany rezervace jako celku. Tyto podmínky se mohou v potřebném rozsahu vztahovat i na nemovitosti na území památkové rezervace, které nejsou kulturními památkami. Tímto způsobem jsou chráněny různé územní celky - městské památkové rezervace, archeologické rezervace, rezervace lidové architektury, technických památek, architektonické soubory atd.

Česko-rakousko-slovenská příručka územně plánovací terminologie. Hannover: Akademie für Raumforschung und Landesplanung, 2000. (Českou část zpracoval ÚÚR Bmo.)

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Území, jejichž charakter a prostředí určuje soubor nemovitých kulturních památek, popřípadě archeologických nálezů, a která vláda České republiky nařízením prohlásí jako celek za památkovou rezervaci spolu se stanovením podmínek pro zabezpečení jejich ochrany. Tyto podmínky se mohou v potřebném rozsahu vztahovat i na nemovitosti na území památkové rezervace, které nejsou kulturními památkami. (Zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči ve znění pozdějších předpisů, § 5.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Vymezené území historického sídelního útvaru, jehož charakter určují kulturní památky, nebo soubor nemovitých kulturních památek spolu s širším prostředím, případně území s významnými archeologickými nálezy. Památkové rezervace vyhláší ministr kultury a jejich evidenci vede SÚPPOP (ČSR) a ŠÚPS (SSR).

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Památkové zóny

Definice dle jiných právních předpisů

Památkové zóny

(1) Území sídelního útvaru nebo jeho části s menším podílem kulturních památek, historické prostředí nebo část krajinného celku, které vykazují významné kulturní hodnoty, může Ministerstvo kultury po projednání krajským úřadem prohlásit za památkovou zónu a určit podmínky její ochrany.

(2) Podrobnosti o prohlašování památkových zón stanoví obecně závazný právní předpis.

Zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, § 6 odst. 1, 2.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Památková zóna je území obce nebo jeho část s menším podílem kulturních památek, historické prostředí nebo část krajinného celku, které vykazují významné kulturní hodnoty. Památkové zóny vyhláší Ministerstvo kultury ČR vyhláškou.

Česko-rakousko-slovenská příručka územně plánovací terminologie. Hannover: Akademie für Raumforschung und Landesplanung, 2000. (Českou část zpracoval ÚÚR Bmo.)

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Území sídelního útvaru nebo jeho části s menším podílem kulturních památek, historická prostředí nebo části krajinného celku, které vykazují významné kulturní hodnoty, a které proto ministerstvo kultury po projednání s orgány kraje prohlásí za památkovou zónu spolu se stanovením podmínek jejich ochrany. (Zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči ve znění pozdějších předpisů, § 6.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Vymezené území sídelního útvaru nebo jeho části, historické prostředí sídla či krajiny nebo krajinný celek, které vykazují význačné kulturní hodnoty. Památková zóna může mít sídelní, krajinný, smíšený nebo speciální charakter (např. zóna technických památek). V památkové zóně má být všestranně regulován další rozvoj tak, aby byla zachována historicky vzniklá kompozice a další historické hodnoty sídelního útvaru nebo krajiny a aby se účinně uplatnily v novém životním prostředí.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Památná místa 2021

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Nemovité věci a jejich soubory (včetně kombinovaných děl člověka a přírody) jež jsou dokladem dějin hmotného i duchovního života lidí v obcích a v krajině jako nositelé hodnot historických, uměleckých, sociálních a technických místního významu. (Hendrych, Jan: Tvorba krajiny a zahrad III. V tisku - nakl. ČVUT.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Památná místa jsou dokladem dějin, hmotného i duchovního života lidí v obcích a v krajině, která mají zvláštní význam.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2021.

Památný strom

Definice dle jiných právních předpisů

Památné stromy a jejich ochranná pásma

(1) Mimořádně významné stromy, jejich skupiny a stromořadí lze vyhlásit rozhodnutím orgánu ochrany přírody za památné stromy.

(2) Památné stromy je zakázáno poškozovat, ničit a rušit v přirozeném vývoji; jejich ošetřování je prováděno se souhlasem orgánu, který ochranu vyhlásil.

(3) Je-li třeba památné stromy zabezpečit před škodlivými vlivy z okolí, vymezí pro ně orgán ochrany přírody, který je vyhlásil, ochranné pásmo, ve kterém lze stanovené činnosti a zásahy provádět jen s předchozím souhlasem orgánu ochrany přírody. Pokud tak neučiní, má každý strom základní ochranné pásmo ve tvaru kruhu o poloměru desetinásobku průměru kmene měřeného ve výši 130 cm nad zemí. V tomto pásmu není dovolena žádná pro památný strom škodlivá činnost, například výstavba, terénní úpravy, odvodňování, chemizace.

(4) Zrušit ochranu památného stromu může orgán ochrany přírody jen z důvodu, pro který lze udělit výjimku dle § 56.

Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, § 46 odst. 1-4.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Mimořádně významný strom, skupiny stromů a stromořadí, které jsou vyhlášeny rozhodnutím orgánu ochrany přírody. Památné stromy je zakázáno poškozovat, ničit a rušit v přirozeném vývoji. Jejich ošetřování se provádí se souhlasem orgánu ochrany přírody, který památný strom vyhlásil. Je-li třeba památné stromy zabezpečit před škodlivými vlivy z okolí, vymezí pro ně orgán ochrany přírody ochranné pásmo, ve kterém lze stanovené činnosti a zásahy provádět. Ze zákona má každý strom základní ochranné pásmo ve tvaru kruhu o poloměru desetinásobku průměru kmene měřeného ve výši 130 cm nad zemí, v tomto prostoru není dovolena žádná, pro památný strom škodlivá činnost, kupř. výstavba, terénní úpravy, odvodňování, chemizace atp. Zrušit ochranu památného stromu může orgán ochrany přírody jen z důvodu, pro který lze udělit výjimku, a to v případě, že jiný veřejný zájem převažuje výrazně nad zájmem ochrany přírody.

Braniš, Martin a kol.: Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Mimořádně významný strom, skupina stromů nebo stromořadí, které jsou rozhodnutím orgánu ochrany přírody vyhlášeny za památné. (ČSN 83 9001. Sadovnictví a krajinářství. Základní odborné termíny a definice.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Panelové šetření 2016

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Panelové šetření je opakované terénní šetření, prováděné na stále stejném souboru osob. Tento soubor se nazývá panel.

Linhart, J., Petrusek, M., Vodáková, A., Maříková, Hana. 1996. Velký sociologický slovník. Praha: Karolinum. ISBN 80-7184-310-5. str. 1262.

Panorama 2016

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Panoramatem se rozumí jakýkoliv obecný pohled s širokým záběrem na krajinu nebo město.

KOUCKÝ, Roman a kol. Slovník. Návrat k přirozenému jazyku a objasnění základních pojmů Metropolitního plánu [online]. Praha: Institut plánování a rozvoje hl. m. Prahy, 2014, 22 s. [cit. 2014-09-23].

Stavby působící v panoramatu nám napovídají, kde je městský střed nebo případná jiná těžiště města. Panorama města vnímáme obvykle jen z některých území a poloh ve volné krajině. Zvlášť důležité jsou pohledy z příjezdných komunikací a následný první dojem při vstupu do města.

Voženílek, Jiří. Stavba měst a vesnic: urbanistická příručka. Brno: VÚVA, 1957, 665 s.

Parcela 2016

Definice dle jiných právních předpisů

Parcelou se zde rozumí pozemek, který je geometricky a polohově určen, zobrazen v katastrální mapě a označen parcelním číslem.

Zákon č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. b).

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Parcela je pozemek zobrazený, označený (parcelním číslem) a evidovaný, v souladu s právními předpisy v katastru nemovitostí. Parcely ze zjednodušené evidence jsou zemědělské a lesní pozemky, jejichž hranice v terénu neexistuje a jsou sloučeny do větších půdních celků. Evidují do doby zobrazení na katastrální mapě (nejpozději do doby ukončení pozemkových úprav) zjednodušeným způsobem s využitím bývalého pozemkového katastru, pozemkových knih a navazujících operátů přidělového a scelovacího řízení. Údaje zjednodušené evidence se považují za součást katastrálního operátu.

Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České

komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Parcela je obraz pozemku, který je geometricky a polohově určen, zobrazen svislým průmětem hranic v katastrální mapě a označen parcelním číslem. *Slovník pojmů, Národní stavební centrum, 2016 [cit. 12. 5. 2016].*

Definice dle jiných právních předpisů

* Parcelou se zde rozumí pozemek, který je geometricky a polohově určen, zobrazen v katastrální mapě a označen parcelním číslem. *Zákon č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 27 písm. b). (Zrušen)*

Parcela pozemková

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se rozumí pozemkovou parcelou pozemek, který není stavební parcelou. *Zákon č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. d).*

* Pro účely tohoto zákona se rozumí pozemkovou parcelou pozemek, který není stavební parcelou. *Zákon č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 27 písm. d). (Zrušen)*

Parcela stavební

Anglický překlad

Building Plot

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se rozumí stavební parcelou pozemek evidovaný v druhu pozemku zastavěná plocha a nádvoří. *Zákon č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. c).*

* Pro účely tohoto zákona se rozumí stavební parcelou pozemek evidovaný v druhu pozemku zastavěné plochy a nádvoří. *Zákon č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 27 písm. c). (Zrušen)*

Parcela zjednodušené evidence

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely této vyhlášky se rozumí parcelou zjednodušené evidence pozemek evidovaný zjednodušeným způsobem podle katastrálního zákona, který je geometricky a polohově určen, zobrazen v grafickém operátu dřívější pozemkové evidence a označen parcelním číslem zpravidla podle této dřívější pozemkové evidence. *Vyhláška č. 357/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální vyhláška), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 1 písm. d).*

Parcelace

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Rozdělení bloku na pozemky pro výstavbu. *Maier, Karel: Návosloví a příklady metodiky užívané pro zpracování regulačních plánů. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.*

Dělení pozemku zpravidla pro účely stavební nebo pro jiné účelové využití. (Krásný, Jan: Návosloví urbanismu. 1976.) *Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Návosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.*

Park 2022

Definice dle jiných právních předpisů

Park: objekt zeleně o výměře alespoň 0,5 ha a minimální šířce 25 m, který umožňuje rekreaci *ČSN 83 9001 (839001) Sadovnictví a krajinná architektura - Terminologie - Základní odborné termíny a definice.*

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Objekt zeleně, ztvárněný do charakteristického kompozičního celku o výměře nad 0,5 ha a minimální šířce 25 m (historický, městský, lázeňský). (ČSN 83 9001. Sadovnictví a krajinářství. Základní odborné termíny a definice.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: *Názvosloví urbanismu a územního plánování*. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Park historický 2022

Definice dle jiných právních předpisů

Park historický, zahrada historická: park založený (zahrada založená) v minulosti podle estetických zásad charakteristických pro jednotlivé umělecko - historické slohy nebo období.

ČSN 83 9001 (839001) *Sadovnictví a krajinářství - Terminologie - Základní odborné termíny a definice*.

Park lesní 2022

Definice dle jiných právních předpisů

Park lesní: krajinářský park s výrazným podílem lesních porostů.

ČSN 83 9001 (839001) *Sadovnictví a krajinářství - Terminologie - Základní odborné termíny a definice*.

Parkán 2017

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Parkán je podlouhlá plocha zdvojeného fortifikačního pásu; zesilující prvek gotických opevnění, prostor mezi hlavní a nižší, tzv. parkánovou hradbou, většinou upravený navezením zeminy; parkán umožňoval nasazení dvou řad střelců nad sebou a kromě toho zmenšuje možnost proražení celého hradebního okruhu; zajišťoval také plynulý přesun obránců po celém obvodu opevnění.

Hradní architektura – vybrané pojmy, 2017 [cit. 17. 5. 2017]. Dostupné z URL: < <http://www.hrady-zrceniny.cz/pojmy.htm> >.

Parkovací pás 2019

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Přidružený pás na obslužných (v odůvodněných případech na sběrných) komunikacích se šikmým nebo kolmým stáním (dle ČSN 73 6056 více informací v ČSN 73 6110).

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2018.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Přidružený pás určený pro parkování vozidel v jedné řadě příčných nebo šikmých stání.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

Parkovací stání 2024

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely této vyhlášky se rozumí parkovacím stáním plocha pro parkování nebo odstavení vozidla.

Vyhláška 146/2024 Sb. o požadavcích na výstavbu § 3, písm. g.

Parkování

Definice dle norem

Umístění vozidla mimo jízdní pruhy komunikací (např. po dobu nákupu, návštěvy, zaměstnání, naložení nebo vyložení nákladu). Parkování se může podle délky rozlišovat na parkování krátkodobé (do 2 hodin trvání) a dlouhodobé parkování (nad 2 hodiny).

ČSN 73 6056 *Odstavné a parkovací plochy silničních vozidel pro motorovou dopravu*. Praha: Vydavatelství Úřadu pro normalizaci a měření, 1977.

Parkové náměstí 2019

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Typ náměstí s převahou parkově upravených ploch.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2018.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Místo v obytném území nebo městském centru obklopené zástavbou a vybavené vegetací, které slouží krátkodobému pobytu a reprezentaci.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Parkově upravené plochy 2022

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Plochy, které nedosahují rozlohy parku, ale jsou upraveny ve vyšší intenzitní třídě (květinové záhony, stříhané trávniky, dětské koutky, apod.). Převažuje dekorativní funkce.

Typologie ploch zeleně: Mendelova univerzita Bmo[cit. 2. 2. 2022]. Dostupné z URL: < http://user.mendelu.cz/xkucera0/soubory/fcni_typy.htm >.

Parovod

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Potrubí určené pro dopravu páry od místa výroby do místa spotřeby.

Slovníček pojmů. Bmo: Teplárny Bmo, 2015

Parter 2022

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Rovinná část zámeckých zahrad členěná záhony (případně též skromnějšími broderiemi), travnatými palouky, vodními plochami a mezilehlými stezkami, cestičkami a dalšími sypanými plochami.

Stavební slovník, 2022 [cit. 13. 4. 2022]. Dostupné z URL: < <http://stavebnikomunita.cz/page/stavebni-slovník-p> >.

Parter města 2016

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Přizemní část města, obvykle do výše druhého podlaží, kterou člověk nejvíce vnímá a v níž se dostává do bezprostředního styku s městem jako uživatel nebo vnímatel. Zahnuje povrch terénu, první až druhé podlaží budov, uliční mobiliář, zeleň atd. Jedná se o zorné pole chodce a místo jeho kontaktu s lidmi i objekty. (Zásady a pravidla územního plánování. Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1979.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Parter je (z fr. par terre, „na zemi“) spodní část fasády s portály a výkladci obchodů, obecně může být brán i jako prostranství před budovou.

Slovník pojmů, Katedra urbanismu a ÚP, Fakulta stavební ČVUT: Praha, 2016 [cit. 29. 8. 2016]. Dostupné z URL: < http://www.uzemi.eu/vystupy/slovník-pojmu.html?char=_ >.

Přizemní část města - obvykle do výše druhého podlaží - kterou člověk nejvíce vnímá a v níž se dostává do bezprostředního styku s městem jako jeho uživatel a vnímatel. Je nejproměnlivější a společensky a výtvarně nejvýraznější částí města, protože je v zorném poli chodce a je místem jeho kontaktu s lidmi i objekty. Zahnuje povrch terénu, první až druhé podlaží budov a objekty v interiéru města (uliční mobiliář, zeleň apod.).

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Pasivní solární architektura 2022

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Způsob využití solární energie, kdy k využití slunečního záření dochází pasivními metodami bez použití technických zařízení. Jedná se o domy projektované tak, aby svou konstrukcí zachytily co nejvíce sluneční energie. Vychází se z myšlenky, že sluneční paprsky, které dopadají na stěnu domu, poskytují teplo, které je možné převést dovnitř obydlí. Oblíbeným řešením pro akumulaci slunečního záření je například velké jižní okno. *Stavební slovník, 2022 [cit. 13. 4. 2022]. Dostupné z URL: < <http://stavebnikomunita.cz/page/stavebni-slovník-p> >.*

Pasivní solární systémy 2019

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Soustavy, které využívají sluneční energii bez jakýchkoliv pomocných materiálů či zařízení, pouze pomocí vhodných materiálů a architektonických zásahů. Příkladem pasivního solárního systému jsou skleníky, zimní zahrady či sušárny. Projevuje se v nich tzv. skleníkový efekt. Pasivní solární systémy se využívají se například při ohřevu vody do bazénů nebo do sprchy, případně k vytápění místnosti.

Pasivní využití slunečního záření k přeměně na energii řeší solární architektura. Navrhuje sluneční domy tak, aby k jejich provozu (hlavně vytápění) mohlo využívat co nejvíce slunečního záření. Většina slunečních domů umocňuje účinnost sluneční energie použitím solárních kolektorů pro ohřev vody či fotovoltaických panelů

Internet, 2019 [cit. 4. 10. 2019]. Dostupné z URL: < <https://www.usetreno.cz/slovník-pojmu/pasivni-solarni-systemy/> >.

Pásma ohrožení lesních porostů imisemi

Definice dle jiných právních předpisů

(1) Území s obdobnou dynamikou zhoršování zdravotního stavu lesních porostů charakterizované stupněm poškození těchto porostů imisemi se zařazuje do pásma ohrožení lesních porostů imisemi (dále jen "pásma ohrožení").

(2) Stupeň poškození lesního porostu je určen podílem středně a silně poškozených stromů z celkového počtu stromů v lesním porostu. Charakteristiky stupňů poškození stromu a porostu smrku jsou uvedeny v příloze této vyhlášky.

(3) Podle dynamiky zhoršování zdravotního stavu se lesy zařazují do těchto pásem ohrožení:

a) do pásma ohrožení A se zařadí lesní pozemky s porosty s výrazným imisním zatížením, kde poškození dospělého smrkového porostu se zvýší průměrně o 1 stupeň během pěti let,

b) do pásma ohrožení B se zařadí lesní pozemky s porosty s výrazným imisním zatížením v příznivějších podmínkách, kde poškození dospělého smrkového porostu se zvýší průměrně o 1 stupeň během šesti až deseti let,

c) do pásma ohrožení C se zařadí lesní pozemky s porosty s imisním zatížením, kde poškození dospělého smrkového porostu se zvýší průměrně o 1 stupeň během 11 až 15 let,

d) do pásma ohrožení D se zařadí lesní pozemky s porosty s nižším imisním zatížením, kde poškození dospělého smrkového porostu se zvýší průměrně o 1 stupeň během 16 až 20 let. Do tohoto pásma se zahrnují i takové lesní pozemky s porosty, kde je vliv imisí patrný, ale dynamiku zhoršování zdravotního stavu lesních porostů zatím nelze přesně definovat.

Vyhláška č. 78/1996 Sb., o stanovení pásem ohrožení lesů pod vlivem imisí, ve znění pozdějších předpisů, § 1 odst. 1-3.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Území s obdobnou dynamikou zhoršování zdravotního stavu lesních porostů charakterizované stupněm poškození těchto porostů imisemi. Pásma ohrožení: A, B, C, D.

Viz vyhláška č. 78/1996 Sb., o stanovení pásem ohrožení lesů pod vlivem imisí.

Tichá Tereza a kol.: Slovník pojmů užívaných v právu životního prostředí. 1. vydání. Praha: ABF – nakladatelství ARCH, 2004.

Pasport zeleně 2023

Definice hlavní

Základní nástroj samospráv pro efektivní správu a údržbu sídelní zeleně v jejich majetku. Jedná se o technicko-provozní dokument, který eviduje skladbu, stav a zastoupení jednotlivých vegetačních ploch a prvků a stanovuje optimální plán pro jejich údržbu.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2023

Péče o krajinu 2018

Anglický překlad

Landscape Management

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Správa krajiny znamená činnost, která má z hlediska udržitelného rozvoje zajistit pravidelnou péči o krajinu s cílem řídit a harmonizovat změny, které jsou způsobeny sociálními, hospodářskými a environmentálními procesy;

Sdělení 2/2017 Sb. m. s. Ministerstva zahraničních věcí, kterým se mění a doplňuje sdělení Ministerstva zahraničních věcí č. 13/2005 Sb. m. s. Nové znění českého překladu Evropské úmluvy o krajině, přijaté dne 20. října 2000 ve Florencii, které nahrazuje český překlad Úmluvy vyhlášený pod č. 13/2005 Sb. m. s. EVROPSKÁ ÚMLUVA O KRAJINĚ

* Činnost usilující o takové uspořádání krajiny, při němž se trvale zachová její produktivita a její hygienické a estetické hodnoty.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Péče o krajinu adaptivní

Anglický překlad

Adaptive Landscape Management

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Proces opakovaného, soustavného hodnocení zjištěných skutečností (empirických dat), zohledňující environmentální, společenské a politické souvislosti. Je procesem učení se z vlastních výsledků s pružnou reakcí na změny.

Pásková, Martina - Zelenka, Josef. Výkladový slovník cestovního ruchu. Kompletně přepracované a doplněné 2. vydání. Praha: Linde, 2012.

Pedosféra 2020

Anglický překlad

pedosphere

pedosphere

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Pedosféra je nesouvislý půdní obal Země, který vznikl zvětrávacími a půdotvornými procesy z nejvrchnějších částí zemské kůry a z organických látek. Tyto procesy jsou ovlivňovány klimatem, takže současné rozmístění půd vypovídá o klimatu Země v době jejich vzniku.

Zonalita klimatu způsobuje existenci zonálních půd; naopak při vzniku azonálních půd hrají podstatnější roli jiné faktory, především složení matečné hominy. pedosphere

Meteorologický slovník, 2020 [cit. 12. 11. 2020]. Dostupné z URL: < <http://slovník.cmes.cz/vyklad/cs/p> >.

Peneseismická oblast 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Podle průměrného výskytu událostí zemětřesení můžeme na zemském povrchu vyčlenit tři kategorie oblastí (BRÁZDIL, R., et al, 1988, 145). Oblasti peneseismické postihují otřesy jen zřídka.

Přírodní katastrofy a environmentální hazardy multimediální výuková příručka, MU Brno [cit. 26. 3. 2018]. Dostupné z URL: < <http://www.sci.muni.cz/~herber/quake.htm#magnitude> >.

Peněžítá náhrada (náhrada v penězích)

Definice dle jiných právních předpisů

Ocenění podle kurzové hodnoty, které vychází z ceny předmětu ocenění zaznamenané ve stanoveném období na trhu.

Zákon č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku, ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 3 písm. f).

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Peněžitá náhrada je ocenění podle kurzové hodnoty, které vychází z ceny předmětu ocenění zaznamenané ve stanoveném období na trhu, což definuje zákon č. 151/1997 Sb.

Ústav územního rozvoje. Bmo, 2002.

Peněžní prostředky státní pokladny

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se rozumí peněžními prostředky státní pokladny souhrn peněžních prostředků na

1. příjmových a výdajových účtech státního rozpočtu,
2. účtech státních finančních aktiv,
3. účtech ministerstva pro řízení likvidity státní pokladny a pro řízení státního dluhu, s výjimkou účtů, které ministerstvo za tímto účelem zřizuje v bankách a pobočkách zahraničních bank (dále jen „banka“),
4. účtech finančních a celních úřadů, na kterých jsou spravovány daňové příjmy, které jsou následně určeny rozpočtům územních samosprávných celků, státním fondům, Národnímu fondu, rezervním fondům organizačních složek státu, do státních finančních aktiv a na účtech určených ke správě peněžních prostředků z vybraných cel určených k odvodům do vlastních zdrojů Evropské unie,
5. účtech rezervních fondů organizačních složek státu a účtech fondů kulturních a sociálních potřeb organizačních složek státu,
6. účtech cizích prostředků, účtech, u kterých z povahy příjmů a výdajů dané právním předpisem vyplývá, že nejsou součástí příjmů nebo výdajů státního rozpočtu, samostatných běžných účtech závodního stravování, účtech sdružených prostředků,
7. účtech příspěvkových organizací,
8. účtech státních fondů a Národního fondu,
9. zvláštních účtech ministerstva podle zákona, kterým se ruší Fond národního majetku České republiky,
10. účtech státní organizace Správa železniční dopravní cesty určených k příjmu dotací ze státního rozpočtu, státních fondů a Národního fondu,
11. účtech územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí určených k příjmu dotací a návratných finančních výpomocí ze státního rozpočtu, státních fondů, Národního fondu; tyto účty územních samosprávných celků jsou určeny též k příjmu výnosů daní nebo podílu na nich, převáděných těmto příjemcům správcem daně podle zákona upravujícího rozpočtové určení daní, pokud územní samosprávný celek tuto možnost nevyloučí písemným oznámením ministerstvu a správci daně,
12. účtech Regionálních rad regionů soudržnosti určených k příjmu dotací a návratných finančních výpomocí ze státního rozpočtu a Národního fondu na financování programů spolufinancovaných z rozpočtu Evropské unie podle zákona upravujícího podporu regionálního rozvoje,
13. účtech veřejných výzkumných institucí určených k příjmu podpor výzkumných záměrů nebo projektů výzkumu a vývoje ze státního rozpočtu podle zákonů upravujících veřejné výzkumné instituce a podporu výzkumu a vývoje a dotací na další činnost ze státního rozpočtu,
14. účtech veřejných vysokých škol určených k příjmu příspěvků ze státního rozpočtu na vzdělávací a vědeckou, výzkumnou, vývojovou a inovační, uměleckou nebo další tvůrčí činnost, k příjmu podpor výzkumu, experimentálního vývoje a inovací ze státního rozpočtu podle zákona upravujícího vysoké školy a dotací ze státního rozpočtu a Národního fondu,
15. účtech dalších právnických osob vedených se souhlasem ministerstva u České národní banky.

Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů, § 3 písm. h).

Peněžní prostředky státního rozpočtu

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se rozumí peněžními prostředky státního rozpočtu i peněžní prostředky přijaté organizační složkou státu ze zahraničí a vydané prostřednictvím státního rozpočtu,

Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů, § 3 písm. k).

Peněžní prostředky státu jiné

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se rozumí jinými peněžními prostředky státu peněžní prostředky státních finančních aktiv, příspěvkových organizací, státních fondů a fondů organizačních složek státu.

Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů, § 3 písm. c).

Periodicita povodně 5, 20 a 100 let

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Výskyt povodně, který je dosažen nebo překročen průměrně jedenkrát za 5, 20 a 100 let.

Viz vyhláška č. 236/2002 Sb., o způsobu a rozsahu zpracování návrhu a stanovování záplavových území.

Tichá Tereza a kol.: Slovník pojmů užívaných v právu životního prostředí. 1. vydání. Praha: ABF – nakladatelství ARCH, 2004.

Permakultura 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Permakultura je styl vytváření veškerého prostředí ve kterém člověk žije (např. zahrad), způsobem, který je trvale udržitelný a stále se obnovující. Jednou z podstatných zásad je účinné využívání všech dostupných zdrojů – materiálu i energie.

Původně anglický pojem „permaculture“ se skládá ze dvou slov – permanent a agriculture. „Permanent“ znamená trvalý, „agriculture“ je zemědělství. Neznamená to však pouze trvale udržitelné zemědělství, ale také permanentní kulturu, protože žádná společnost nemůže přežít bez trvale udržitelného a etického využívání krajiny.

Základní principy permakultury zůstávají stejné po celém světě, ale mění se použité techniky podle klimatu, složení půdy, dostupných zdrojů a v neposlední řadě podle potřeb lidí, kterým má design sloužit.

Vítejte na zemi, CENIA, slovník [cit. 24. 10. 2018].

Pěší provoz 2019

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Vyjádření intenzity pohybu chodců po komunikacích vymezených pro pěší.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2018.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Pohyb chodců v sídlech, uskutečňovaný bez dopravních prostředků. (Termín "pěší doprava" je nesprávný.)

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

Piano nobile 2022

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Šlechtické (vznešené), obvykle první patro (druhé podlaží) zámků s reprezentačními a panskými místnostmi. Vedlejším a provozním potřebám sloužilo piano domestiale (služebnické patro).

Stavební slovník, 2022 [cit. 13. 4. 2022]. Dostupné z URL: < <http://stavebnikomunita.cz/page/stavebni-slovník-p> >.

Plán geometrický

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se rozumí geometrickým plánem technický podklad pro vyhotovování listin, na základě kterých má dojít ke změnám v souboru geodetických informací a v souboru popisných informací.

Zákon č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. j).

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Obsahuje grafické znázornění nemovitostí před změnou a po ní, s uvedením původních a nových parcelních čísel, druhů pozemků a výměr parcel. Geometrický plán je podkladem pro právní úkony, veřejné listiny a slouží jako podklad pro vklad a záznam zápisu vlastnických práv nemovitostem do katastru nemovitostí. Geometrický plán může vyhotovit buď katastrální úřad, nebo k tomu oprávněné fyzické či právnické osoby. Pracovníci katastrálního úřadu nesmí vyhotovovat geometrický plán za úplatu. Ten, kdo geometrický plán vyhotoví, potvrdí, že obsahuje předepsané náležitosti a dosahuje předepsanou přesnost. Pro potřeby katastru nemovitostí se používá geometrický plán ověřený katastrálním úřadem.

Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Plán národní rozvojový (NRP)

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Národní rozvojový plán představuje základní strategický dokument pro získání podpory ze strukturálních fondů a z Fondu soudržnosti Evropské unie. Struktura a obsah dokumentu vychází z legislativy Evropské unie, především z nařízení Rady (ES) č. 1260/1999 a z dalších dokumentů vydaných Evropskou komisí. Úloha Národního rozvojového plánu spočívá v prezentaci strategie, která zdůvodní výběr priorit, o jejichž podporu ze zdrojů Evropské unie Česká republika usiluje. Detailní cíle a podmínky čerpání podpory na jejich dosažení v jednotlivých oblastech jsou pak specifikovány v operačních programech (sektorově nebo regionálně zaměřených) a jejich dodatkách. V České republice byl pro zkrácené programovací období let 2004 – 2006 vypracován jediný ucelený programový dokument pro celý stát – Národní rozvojový plán České republiky 2004 – 2006.

Brůna, Miroslav aj.: Veřejná správa v České republice (online). Druhé rozšířené vydání. Praha: Ministerstvo vnitra ČR, 2005. (cit. 10. 10. 2006).

Plán péče o zvláště chráněná území

Definice dle jiných právních předpisů

(1) Plán péče o zvláště chráněné území a jeho ochranné pásmo (dále jen "plán péče") je odborný a koncepční dokument ochrany přírody, který na základě údajů o dosavadním vývoji a současném stavu zvláště chráněného území navrhuje opatření na zachování nebo zlepšení stavu předmětu ochrany ve zvláště chráněném území a na zabezpečení zvláště chráněného území před nepříznivými vlivy okolí v jeho ochranném pásmu. Plán péče slouží jako podklad pro jiné druhy plánovacích dokumentů a pro rozhodování orgánů ochrany přírody. Pro fyzické ani právnické osoby není závazný.

(2) Zpracování plánu péče zajišťuje orgán ochrany přírody příslušný k vyhlášení zvláště chráněného území. Zpracování plánů péče o národní parky a chráněné krajinné oblasti zajišťuje Ministerstvo životního prostředí.

(3) Před schválením plánu péče vydá orgán ochrany přírody oznámení o možnosti seznámit se s návrhem plánu péče. Oznámení zveřejní na portálu veřejné správy a zašle dotčeným obcím, které je zveřejní na své úřední desce.

(4) Návrh plánu péče projedná orgán ochrany přírody rovněž s dotčenými obcemi a kraji. O způsobu vypořádání připomínek vlastníků, obcí a krajů sepiše orgán ochrany přírody protokol, kterým zároveň plán péče schválí. Plán péče schvaluje orgán ochrany přírody zpravidla na období 10 až 15 let.

(5) Schválený plán péče uloží orgán ochrany přírody v ústředním seznamu ochrany přírody (§ 42) a předá v elektronické podobě na technickém nosiči dat dotčeným obcím a krajům.

(6) Realizaci péče o zvláště chráněná území a jejich ochranná pásma zajišťují orgány ochrany přírody příslušné ke schválení plánu péče, přitom postupují podle schváleného plánu péče.

(7) Ministerstvo životního prostředí stanoví prováděcím právním předpisem obsah plánů péče o jednotlivé kategorie zvláště chráněných území a postup jejich zpracování.

Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, § 38 odst. 1-7.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Obvyklý název závazné směrnice pro hospodaření v chráněných územích. Obsahuje pokyny pro regulaci přirozeného vývoje a lidských činností, zejména pro provádění praktických zásahů v příslušných zvláště chráněných částech přírody. Plán péče projednává a schvaluje příslušný orgán ochrany přírody. Braniš, Martin a kol.: *Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie*. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Plán regulační 2024

Anglický překlad

Regulatory Plan

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

(1) Regulační plán v řešeném území stanoví podrobné podmínky pro

a) vymezení a využití pozemků,

b) umístění a prostorové uspořádání staveb, včetně jejich napojení na veřejnou dopravní a technickou infrastrukturu, a urbanistických a architektonických podmínek,

c) umístění a prostorové uspořádání staveb veřejné infrastruktury,

d) ochranu hodnot, charakteru území a krajinného rázu.

(2) Regulační plán dále zpravidla stanoví

a) uliční a stavební čáry

b) vzájemné odstupy staveb a odstupy staveb od hranice pozemku,

c) půdorysnou velikost stavby, výšku, objem a tvar stavby,

d) základní údaje o kapacitě stavby,

e) určení částí pozemku, které mohou být zastavěny, nebo zastavitelnost pozemku dalšími stavbami,

f) základní podmínky pro požární ochranu,

g) podmínky pro příznivé životní prostředí a zelenou infrastrukturu, včetně vymezení a využití pozemků územního systému ekologické stability.

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 85, odst. 1.

(1) Regulační plán se pořizuje a vydává pro řešené území, rozhodne-li tak zastupitelstvo obce.

(2) Regulační plán může vymezit veřejně prospěšné stavby nebo veřejně prospěšná opatření, stavby a opatření k zajišťování obrany a bezpečnosti státu a pozemky pro asanaci, pro která lze práva k pozemkům a stavbám vyvlastnit.

(3) V regulačním plánu lze vymezit záměr, pro který je uzavření plánovací smlouvy podmínkou pro rozhodování v území. V takovém případě obsahuje základní podmínky pro uzavření plánovací smlouvy a lhůtu pro uzavření plánovací smlouvy, která nesmí být delší než 4 roky. Marným uplynutím stanovené lhůty pozbývá uvedená podmínka platnosti.

(4) Regulační plán může vymezit záměr, pro který je provedení architektonické nebo urbanistické soutěže podmínkou pro rozhodování v území. Architektonickou nebo urbanistickou soutěž zajistí na požádání stavebníka na své náklady obec, jejíž zastupitelstvo regulační plán vydalo, není-li dohodnuto jinak. Architektonickou nebo urbanistickou soutěž může namísto obce zajistit na své náklady ten, kdo hodlá tento záměr realizovat.

(5) Regulační plán může vymezit stavbu domu pro dostupné nájemní bydlení, včetně stanovení podílu bytů určených pro dostupné nájemní bydlení.

(6) Regulační plán může stanovit pořadí provádění změn v území nebo architektonicky nebo urbanisticky významné stavby 19).

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 86, odst. 1-6.

*** Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů**

(1) Územně plánovací dokumentaci sídelního útvaru nebo zóny, územní plán obce a regulační plán schválené před 1. lednem 2007 lze do 31. prosince 2020 podle tohoto zákona upravit, v rozsahu provedené úpravy projednat a vydat, jinak pozbyvají platnosti.

(2) Územní plány obcí, regulační plány a jejich změny, u kterých bylo přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona zahájeno pořizování, se podle tohoto zákona upraví, projednají a vydají; přitom činnosti ukončené přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se posuzují podle právních předpisů platných a účinných do 31. prosince 2006.

(3) Při projednání a vydání návrhu změny územního plánu obce, regulačního plánu nebo územně plánovací dokumentace sídelního útvaru nebo zóny schválené do 31. prosince 2006 se postupuje podle tohoto zákona. O úpravě směřné části této dokumentace rozhoduje pro své území obecní úřad, v ostatních případech úřad územního plánování. Při úpravě se postupuje podle dosavadních právních předpisů.

(4) Obecně závazné vyhlášky, jimiž byla vymezena závazná část územně plánovací dokumentace sídelního útvaru nebo zóny, územního plánu obce nebo regulačního plánu, se pro účely tohoto zákona považují za opatření obecné povahy;

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 188 odst. 1-4.

(1) Regulační plán v řešené ploše stanoví podrobné podmínky pro využití pozemků, pro umístění a prostorové uspořádání staveb, pro ochranu hodnot a charakteru území a pro vytváření příznivého životního prostředí. Regulační plán vždy stanoví podmínky pro vymezení a využití pozemků, pro umístění a prostorové uspořádání staveb veřejné infrastruktury a vymezení veřejně prospěšné stavby nebo veřejně prospěšná opatření. Pokud regulační plán vymezuje územní rezervu, použije se pro ni ustanovení § 36 odst. 1 obdobně.

(2) Regulační plán je závazný pro rozhodování v území, regulační plán vydaný krajem je závazný i pro územní plány a regulační plány vydávané obcemi. Regulačním plánem lze nahradit územní rozhodnutí; v tomto případě se v regulačním plánu stanoví, která územní rozhodnutí nahrazuje. Regulačním plánem nelze nahradit územní rozhodnutí pro záměr, který podléhá posuzování vlivů na životní prostředí podle zvláštního právního předpisu.

(3) Náležitosti obsahu regulačního plánu stanoví prováděcí právní předpis.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 61 odst. 1-3.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

* Dokument územního plánování, ve kterém je závazně stanoveno funkční využití jednotlivých pozemků a prostorové uspořádání zástavby a výsadby na jednotlivých pozemcích.

Ústav územního rozvoje. Bmo, 2002.

*** Definice dle prováděcích vyhlášek k zákonu č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu**

* § 17 Podnět k pořízení regulačního plánu

(1) Podnět k pořízení regulačního plánu se podává na formuláři, jehož obsahové náležitosti jsou stanoveny v příloze č. 8 k této vyhlášce.

(2) K podnětu k pořízení regulačního plánu se připojí přílohy uvedené v části B přílohy č. 8 k této vyhlášce včetně návrhu zadání regulačního plánu, jehož obsah je stanoven v příloze č. 9 k této vyhlášce.

§ 18 Žádost o vydání regulačního plánu (1) Žádost o vydání regulačního plánu se podává na formuláři, jehož obsahové náležitosti jsou stanoveny v příloze č. 10 k této vyhlášce.

(2) K žádosti o vydání regulačního plánu žadatel připojí přílohy uvedené v části B přílohy č. 10 k této vyhlášce včetně návrhu regulačního plánu, jehož obsah je stanoven v příloze č. 11 k této vyhlášce, dohody o parcelaci, jejíž obsah je stanoven v příloze č. 12 k této vyhlášce, a návrhu plánovací smlouvy, jejíž obsah je stanoven v příloze č. 13 k této vyhlášce.

§ 19

(1) Regulační plán obsahuje textovou a grafickou část. Náležitosti obsahu regulačního plánu, včetně jeho odůvodnění, jsou stanoveny v příloze č. 11 k této vyhlášce.

(2) Výkresy, které jsou součástí grafické části regulačního plánu, se zpracovávají a vydávají zpravidla v měřítku 1 : 1 000, popřípadě 1 : 500, s výjimkou výkresu veřejně prospěšných staveb, opatření a asanací, který se zpracovává a vydává v měřítku katastrální mapy. Výkres širších vztahů se zpracovává a vydává v měřítku hlavního výkresu územního plánu. Výkresy obsahují jevy zobrazitelné v daném měřítku. Ve výkresech se vyznačí hranice řešeného území. Regulační plán, který nenahrazuje územní rozhodnutí, lze vydat v měřítku 1 : 2 000.

§ 20

(1) Regulační plán, včetně jeho grafické části, i jeho změna se opatří záznamem o účinnosti, který obsahuje a) označení správního orgánu, který regulační plán nebo jeho změnu vydal,

b) datum nabytí účinnosti regulačního plánu nebo jeho změny,

c) jméno a příjmení, funkci a podpis oprávněné úřední osoby pořizovatele, otisk úředního razítka.

(2) Úplné znění regulačního plánu, včetně jeho grafické části, se po vydání poslední změny regulačního plánu opatří záznamem o účinnosti, který obsahuje

a) označení správního orgánu, který poslední změnu vydal, b) pořadové číslo poslední změny,

c) datum nabytí účinnosti poslední změny, d) jméno a příjmení, funkci a podpis oprávněné úřední osoby pořizovatele, otisk úředního razítka.

§ 21

Změna regulačního plánu se vydává v rozsahu měněných částí regulačního plánu.

Vyhláška č. 500/2006 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a způsobu evidence územně plánovací činnosti, ve znění pozdějších předpisů, § 17 - 21.

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

* (1) Regulační plán v řešené ploše stanoví podrobné podmínky pro využití pozemků, pro umístění a prostorové uspořádání staveb, pro ochranu hodnot a charakteru území a pro vytváření příznivého životního prostředí. Regulační plán vždy stanoví podmínky pro vymezení a využití pozemků, pro umístění a prostorové uspořádání staveb veřejné infrastruktury a vymezení veřejně prospěšné stavby nebo veřejně prospěšná opatření.

(2) Regulační plán nahrazuje v řešené ploše ve schváleném rozsahu územní rozhodnutí a je závazný pro rozhodování v území. Regulační plán vydaný krajem je dále závazný pro územní plány a regulační plány vydávané obcemi. Regulační plán nenahrazuje územní rozhodnutí v nezastavěném území.

(3) Regulační plán může nahradit plán společných zařízení komplexních pozemkových úprav podle zvláštního právního předpisu.

(4) Náležitosti obsahu regulačního plánu stanoví prováděcí právní předpis.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 61 odst. 1-4 (ve znění do 31. 12. 2017).

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Právními podklady pro zpracování regulačního plánu jsou stavební zákon a jeho prováděcí vyhláška č. 131/1998 Sb. Regulační plán pořizuje a schvaluje obec. Před schválením posuzuje okresní úřad jako nadřízený orgán územního plánování návrh plánu z hlediska souladu s právními předpisy, s územním plánem obce a s plánem velkého územního celku.

Regulační plán se zpracovává pro část území obce nebo pro celé území obce.

Regulační plán stanoví využití jednotlivých pozemků a regulaci plošného a prostorového uspořádání s cílem zajistit optimální podmínky pro umístění nové zástavby, pro zachování a využívání stávající urbanistické struktury a pro věcnou a časovou koordinaci stavební činnosti. Regulační plán obsahuje textovou a grafickou část. V textové části jsou zejména popsány návrh urbanistické koncepce a regulativy plošného a prostorového uspořádání, návrh řešení dopravy, občanského a technického vybavení, limity využití území a vymezení pozemků pro veřejně prospěšné stavby. Součástí textu musí být samostatná část obsahující závazné regulativy funkčního využití a plošného a prostorového uspořádání zástavby na pozemcích.

Grafická část musí obsahovat hlavní výkres, ve kterém je znázorněno komplexní řešení vymezeného území včetně graficky vyjádřitelných regulativů. Řešení dopravy, technické infrastruktury, vymezení pozemků veřejně prospěšných staveb a vyhodnocení důsledků řešení na zemědělský půdní fond může být znázorněno na dalších samostatných výkresech. (Základní obsah plánu je stanoven v příloze č. 2 vyhlášky 131/1998 Sb.)

Měřítko výkresů regulačního plánu stavební zákon neurčuje. Zvybraných ustanovení zákona však vyplývá, že se výkresy plánu zpravidla zpracovávají v měřítku katastrální mapy (1 : 2880) nebo podrobnějším.

Závaznou část regulačního plánu vyhlásí obec obecně závaznou vyhláškou.

Česko-rakousko-slovenská příručka územně plánovací terminologie. Hannover: Akademie für Raumforschung und Landesplanung, 2000. (Českou část zpracoval UUR Bmo.)

Definice dle prováděcích vyhlášek k zákonu č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu

* § 17

Podnět k pořízení regulačního plánu

(1) Podnět k pořízení regulačního plánu se podává na formuláři, jehož obsahové náležitosti jsou stanoveny v příloze č. 8 k této vyhlášce.

(2) K podnětu k pořízení regulačního plánu se připojí přílohy uvedené v části B přílohy č. 8 k této vyhlášce včetně návrhu zadání regulačního plánu, jehož obsah je stanoven v příloze č. 9 k této vyhlášce.

§ 18

Žádost o vydání regulačního plánu

(1) Žádost o vydání regulačního plánu se podává na formuláři, jehož obsahové náležitosti jsou stanoveny v příloze č. 10 k této vyhlášce.

(2) K žádosti o vydání regulačního plánu žadatel připojí přílohy uvedené v části B přílohy č. 10 k této vyhlášce včetně návrhu regulačního plánu, jehož obsah je stanoven v příloze č. 11 k této vyhlášce, dohody o parcelaci, jejíž obsah je stanoven v příloze č. 12 k této vyhlášce, a návrhu plánovací smlouvy, jejíž obsah je stanoven v příloze č. 13 k této vyhlášce.

§ 19

(1) Regulační plán obsahuje textovou a grafickou část. Obsah regulačního plánu, včetně jeho odůvodnění, je stanoven v příloze č. 11 k této vyhlášce.

(2) Výkresy, které jsou součástí grafické části regulačního plánu, se zpracovávají a vydávají zpravidla v měřítku 1 : 1 000, popřípadě 1 : 500, s výjimkou výkresu veřejně prospěšných staveb, opatření a asanací, který se zpracovává a vydává v měřítku katastrální mapy. Výkres širších vztahů se zpracovává a vydává v měřítku hlavního výkresu územního plánu. Výkresy obsahují jevy zobrazitelné v daném měřítku. Ve výkresech se vyznačí hranice řešeného území. Regulační plán, který nenahrazuje územní rozhodnutí, lze vydat v měřítku 1 : 2 000.

§ 20

(1) Regulační plán, včetně jeho grafické části, i jeho změna se opatří záznamem o účinnosti, který obsahuje

- a) označení správního orgánu, který regulační plán nebo jeho změnu vydal,
- b) datum nabytí účinnosti regulačního plánu nebo jeho změny,
- c) jméno a příjmení, funkci a podpis oprávněné úřední osoby pořizovatele, otisk úředního razítka.

(2) Vyhotovení regulačního plánu, včetně jeho grafické části, zahrnující právní stav po vydání poslední změny regulačního plánu, se opatří záznamem o účinnosti, který obsahuje

- a) označení správního orgánu, který poslední změnu vydal,
- b) pořadové číslo poslední změny,
- c) datum nabytí účinnosti poslední změny,
- d) jméno a příjmení, funkci a podpis oprávněné úřední osoby pořizovatele, otisk úředního razítka.

§ 21

Změna regulačního plánu se vydává v rozsahu měněných částí regulačního plánu.

(1) Územní plán a regulační plán, včetně dokladů o jeho pořízení, ukládá pořizovatel u obce, pro kterou byl pořízen; opatřený záznamem o účinnosti je poskytuje stavebnímu úřadu, úřadu územního plánování a krajskému úřadu.

(3) Pořizovatel zveřejní způsobem umožňujícím dálkový přístup údaje o vydaném územním plánu, regulačním plánu a místech, kde je možné do této územně plánovací dokumentace a do její dokladové dokumentace nahlížet; toto oznámí dotčeným orgánům neuvedeným v odstavci 1 jednotlivě. Pořizovatel rovněž zveřejňuje způsobem umožňujícím dálkový přístup zastupitelstvem obce schválenou zprávu o uplatňování územního plánu.

Vyhláška č. 500/2006 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a způsobu evidence územně plánovací činnosti, ve znění pozdějších předpisů. (ve znění do 31. 12. 2017)

Definice dle stavebního zákona č. 50/1976 Sb. a jeho prováděcích vyhlášek (zrušeny k 31.12.2006)

* (1) Regulační plán stanoví využití jednotlivých pozemků a určuje regulační prvky plošného a prostorového uspořádání. V případě, že pro řešené území není schválen územní plán obce, stanoví regulační plán hranice zastavitelného území a vyznačí se hranice současně zastavěného území obce.

(2) Regulační plán se zpracovává pro část území obce nebo pro celé území obce s jednoznačnými územně technickými a urbanistickými podmínkami. *Zákon č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 11 odst. 1, 2. (Zrušen)*

Plán rekultivace 2021

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Dokument vyžadovaný zákonem při podání žádosti o odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu jako příloha žádosti, a to v případě, má-li být půda po ukončení účelu odnětí vrácena do zemědělského půdního fondu nebo rekultivována zalesněním (osázením dřevinami nebo keři) či zřízením vodní plochy.

Viz zákon č. 334/1992 Sb., ochraně zemědělského půdního fondu...

Tichá Tereza a kol.: Slovník pojmů užívaných v právu životního prostředí. 1. vydání. Praha: ABF – nakladatelství ARCH, 2004.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Dokument řešící proces obnovy prostředí odstraněním nežádoucích následků lidských činností. Podle cílového využití rekultivovaného prostředí patří do základního spektra rekultivace zemědělské, rekultivace lesnické, rekultivace vodohospodářské, rekultivace rekreační a přírodě blízká rekultivace. V procesu rekultivace lze rámcově rozlišit fázi technické rekultivace a fázi biologické rekultivace.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2021.

Plán rozvoje vodovodů a kanalizací

Definice dle jiných právních předpisů

Kraj v samostatné působnosti zajišťuje zpracování a schvaluje plán rozvoje vodovodů a kanalizací pro své území nebo jeho část (dále jen "plán rozvoje vodovodů a kanalizací"). Plán rozvoje vodovodů a kanalizací obsahuje koncepci řešení zásobování pitnou vodou, včetně vymezení zdrojů povrchových a podzemních vod, uvažovaných pro účely úpravy na pitnou vodu, a koncepci odkanalizování a čištění odpadních vod v daném územním celku. Navržené koncepce musí být hospodárné a musí obsahovat řešení vztahů k plánu rozvoje vodovodů a kanalizací pro sousedící území.

Zákon č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích), ve znění pozdějších předpisů, § 4 odst. 1.

Plán společných zařízení 2019

Definice dle jiných právních předpisů

Návrhu nového uspořádání pozemků vlastníků předchází zpracování plánu společných zařízení, kterými jsou zejména.

- opatření sloužící ke zpřístupnění pozemků jako polní nebo lesní cesty, mostky, propustky, brody, železniční přejezdy a podobně,
- protierozní opatření pro ochranu půdního fondu jako protierozní meze, průlehy, zasakovací pásy, záchytné příkopy, terasy, větrolamy, zatravnění, zalesnění a podobně,
- vodohospodářská opatření sloužící k neškodnému odvedení povrchových vod a ochraně území před záplavami jako nádrže, rybníky, úpravy toků, odvodnění, ochranné hráze, suché poldry a podobně,
- opatření k ochraně a tvorbě životního prostředí, zvýšení ekologické stability jako místní územní systémy ekologické stability, doplnění, popřípadě odstranění zeleně a terénní úpravy a podobně..

Zákon č. 139/2002 Sb. O pozemkových úpravách a pozemkových úřadech, ve znění pozdějších předpisů, § 9 odst. 8.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Plán společných zařízení je dílčí etapou komplexních pozemkových úprav.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2018.

Plán strategický 2021

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Výchozí plánovací dokument, neodděluje složky sociálního, ekonomického a územního rozvoje. Vyjadřuje na základě předchozích analýz rozvojovou politiku a cíle rozvoje. (Meier, Karel: Územní plánování. Skripta. Praha: FA ČVUT, 1997.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Návosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Komplexní programový dokument založený na dohodě, formulující strategii rozvoje celé komunity, všech sfér jejího fungování i celého vymezeného území. Problémy řeší celostně, s důrazem na souvislosti a vzájemnou podporu navržených cílů politik a programů. (Propagační materiály Útvaru rozvoje hl. m. Prahy k územnímu a strategickému plánu.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Návosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Je základní rozvojový dokument samosprávného celku s dlouhodobým časovým horizontem, který vychází z analýz demografického, ekonomického, sociálního, kulturního a ekologického stavu spravovaného území. Slouží jako podklad pro zpracování dalších rozvojových dokumentů, zejména územně plánovací dokumentace příslušného územního celku.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2021.

Plán využití ploch

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Základní část územního plánu, ve které se závazně stanoví funkční využití ploch pro celé území obce.

Ústav územního rozvoje. Brno, 2002.

Plánovací smlouva 2024

Anglický překlad

Planning Contract

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

§ 130

Úvodní ustanovení

(1) Plánovací smlouvou je veřejnoprávní smlouva uzavřená mezi stavebníkem a obcí, městskou částí hlavního města Prahy nebo krajem nebo vlastníkem veřejné infrastruktury, jejímž obsahem je vzájemná povinnost stran poskytnout si součinnost při uskutečnění ve smlouvě uvedeného záměru a postupovat při jeho uskutečňování ujednaným způsobem.

(2) Plánovací smlouva může obsahovat i úpravu práv a povinností osob v oblasti soukromého práva. Se souhlasem všech stran může být plánovací smlouva postoupena; ustanovení občanského zákoníku o postoupení smlouvy se použijí přiměřeně.

(3) Obec, městská část hlavního města Prahy nebo kraj zašlou bezodkladně uzavřenou plánovací smlouvu příslušnému úřadu územního plánování, který zajistí její vložení do národního geoportálu územního plánování. Dojde-li k zániku plánovací smlouvy, sdělí obec, městská část hlavního města Prahy nebo kraj tuto skutečnost úřadu územního plánování, který zajistí její vypuštění z národního geoportálu územního plánování.

§ 131

Obsah plánovací smlouvy

(1) V plánovací smlouvě se obec, městská část hlavního města Prahy, kraj nebo vlastník veřejné infrastruktury může zavázat k tomu, že

a) poskytne stavebníkovi součinnost k uskutečnění záměru,

b) obec nebo kraj učiní kroky k vydání územně plánovací dokumentace, v případě, že záměr nelze uskutečnit bez předchozího vydání územně plánovací dokumentace,

c) po sjednanou dobu nevydá nebo nezmění územně plánovací dokumentaci nebo neučiní jiný úkon, který by ztížil nebo vyloučil uskutečnění záměru,

d) po dobu trvání plánovací smlouvy nebude ve správních nebo soudních řízeních týkajících se povolení záměru uplatňovat návrhy, vyjádření a opravné prostředky, které by byly v rozporu s obsahem uzavřené plánovací smlouvy.

(2) V plánovací smlouvě se obec, městská část hlavního města Prahy, kraj nebo vlastník veřejné infrastruktury může dále zavázat k tomu, že

a) pozemky nebo stavby potřebné k realizaci záměru, k nimž vykonávají práva, ať již přímo, nebo prostřednictvím dalších osob, po sjednanou dobu nezatíží nebo nezciží,

b) se bude podílet na přípravě, výstavbě nebo financování veřejné infrastruktury nebo veřejně prospěšných staveb nebo jiných opatření potřebných k uskutečnění záměru,

c) od stavebníka převezme jím zhotovenou stavbu do svého vlastnictví,

d) učiní jiné právní jednání v oblasti soukromého práva.

(3) Stavebník se může v plánovací smlouvě zavázat zejména k

- a) účasti na výstavbě veřejné infrastruktury nebo jiných staveb nebo opatření vyvolaných záměrem,
- b) převzetí nákladů na výstavbu veřejné infrastruktury nebo veřejně prospěšných staveb nebo opatření vyvolaných záměrem,
- c) účasti na asanaci území dotčeného záměrem,
- d) účasti na narovnání majetkových vztahů v území dotčeném záměrem,
- e) poskytnutí peněžního nebo věcného plnění za zhodnocení pozemku vydáním územně plánovací dokumentace; v plánovací smlouvě lze sjednat i jeho účel.

§ 132

Uzavírání a přezkum plánovací smlouvy

- (1) Plánovací smlouvu uzavírá obce, krajem nebo hlavním městem Prahou schvaluje zastupitelstvo obce, zastupitelstvo kraje nebo zastupitelstvo hlavního města Prahy. Plánovací smlouvu uzavíranou městskou částí hlavního města Prahy schvaluje zastupitelstvo městské části.
 - (2) K přezkumu souladu plánovací smlouvy uzavřené obcí s právními předpisy a k rozhodování sporů z ní je příslušný krajský úřad. K přezkumu souladu plánovací smlouvy uzavřené městskou částí hlavního města Prahy s právními předpisy a k rozhodování sporů z ní je příslušný Magistrát hlavního města Prahy.
 - (3) K přezkumu souladu plánovací smlouvy uzavřené krajem nebo hlavním městem Prahou s právními předpisy a k rozhodování sporů
- Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 130 až 132.*

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

* Žadatel o vydání regulačního plánu může uzavřít smlouvu s vlastníky pozemků a staveb, které jsou dotčeny navrhovaným záměrem, jejímž obsahem musí být souhlas s tímto záměrem a souhlas s rozdělením nákladů a prospěchů spojených s jeho realizací (dále jen „dohoda o parcelaci“). Obec nebo kraj mohou podmínit vydání regulačního plánu uzavřením smlouvy o spoluúčasti žadatele na vybudování nové nebo na úpravách stávající veřejné infrastruktury (dále jen „plánovací smlouva“).

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 66 odst. 2.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

* Plánovací smlouva řeší spoluúčast na úpravách nebo na vybudování veřejností užívané infrastruktury (technické, dopravní, sociální, vzdělávací apod.), umožňující nebo podmiňující realizaci a užívání navrhovaných staveb a změn v dotčeném území způsobem, který by nezhoršoval jeho dosavadní stav.

Ústav územního rozvoje. Brno, 2002.

Plánovací souhlas

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Plánovací souhlas je povinný podklad obce k územnímu řízení v případech, kdy pro dané území není schválen územní plán a je navrhována změna v nezastavitelném území nebo je navrhován takový záměr v zastavitelném území, který vyžaduje posouzení vlivu na životní prostředí.

Ústav územního rozvoje. Brno, 2002.

Plánování

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Plánování je uvědomělá činnost řídicích subjektů, spočívající ve stanovení cílů a úkolů, cest, prostředků a zdrojů pro jejich dosažení, obvykle v závislosti na čase.

Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Plánování je uvědomělá činnost, spočívající ve stanovení cílů a úkolů, cest, prostředků a zdrojů pro jejich dosažení, obvykle v závislosti na čase. (Slovník pojmů ve výstavbě. Praha: ČKAIT a Sdružení dodavatelů investičních celků, 1999.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Plánování krajiny 2017

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Plánování krajiny znamená cílevědomé činnosti zaměřené na zvyšování kvality, obnovu nebo tvorbu krajiny.

Evropská úmluva o krajině. Florencie: Rada Evropy, 2000, článek 1 bod f. Změna: 12/2017 Sb. m. s.

* Plánování krajiny znamená činnosti s výhledem do budoucna, které mají za cíl zvýšení hodnoty, obnovu nebo vytvoření krajiny.

Plánování prostorové / územní

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Prostorové / územní plánování

je specifický druh plánování. Britský Královský urbanistický institut je definuje jako řízení změn prostředí. Pojem prostorové plánování vznikl překladem německého Raumplanung nebo polského planowanie przestrzenne. V českém prostředí se jím zpravidla rozumí plánování všech složek prostředí, včetně prostředí společenského. Prostorové plánování tedy věnuje vedle hmotného prostředí stejnou pozornost také ekonomickým a společenským aspektům změny.

Územní plánování se soustřeďuje především na změny hmotných složek, ale vzájemnou provázanost hmotného a společenského prostředí nemůže opomíjet. V dalším textu budeme užívat u nás běžného a naší praxi bližšího pojmenování územní plánování.

Specifickým rysem územního plánování vyplývajícím z toho, že se týká vždy většího množství lidí, je jeho postavení mezi různými zájmovými skupinami, jako jsou např. vlastníci nemovitostí, podnikatelé apod. Dalším specifikem, vyplývajícím z dlouhodobé povahy většiny procesů probíhajících v území je dlouhodobý efekt rozhodnutí týkajících se dalšího vývoje území. Konečně třetím specifikem vyplývajícím z komplexní povahy jevů, procesů a vztahů v prostředí je, že územní plánování zprostředkovaně působí i na to, co se děje mimo vymezené území a čas. Ani území ani plánování totiž nikdy netvoří uzavřený systém. Důsledky nesprávného pojetí plánování pro rozvoj území se tedy prostřednictvím nesprávných rozhodnutí nebo jejich špatné (neúčinné, neúplné nebo naopak příliš ortodoxní) aplikace dotýkají velkého množství lidí a řady aktivit v území po dlouhou dobu. Mohou postihnout i lidi mimo předmětné území, a to i zcela neočekávaně a s velkým časovým odstupem.

Maier, Karel: Územní plánování. Vydavatelství ČVUT. Praha, 2004.

pokračování:

Obecné cíle územního plánování definuje zákon o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon) v §1 takto:

(1) Územní plánování soustavně a komplexně řeší funkční využití území stanoví zásady jeho organizace a věcně a časově koordinuje výstavbu a jiné činnosti ovlivňující rozvoj území.

(2) Územní plánování vytváří předpoklady k zabezpečení trvalého souladu všech přírodních, civilizačních a kulturních hodnot v území, zejména se zřetelem na péči o životní prostředí a ochranu jeho hlavních složek - půdy, vody a ovzduší.

Při hledání vhodného řešení funkčního využití území musí urbanista - plánovatel brát v úvahu řadu vlivů, které můžeme začlenit do následujících skupin:

. přírodní podmínky - vhodnost či nevhodnost lokality pro konkrétní funkční využití

.. z přírodních podmínek má pro stavební využití největší význam poloha ~- geografická dostupnost pro uživatele, dostupnost zdrojů, prostorové vazby na další funkční plochy: tyto vlivy se projevují na celkové atraktivitě plochy či území a na stupni vybavení infrastrukturami (technickou, dopravní, občanským vybavením)

. sociální a ekonomické podmínky - ekonomický profil, stupeň rozvoje a prosperita širšího území, kvalifikace jeho obyvatel, daňová politika státu a města (obce)

. plánovací (v užším smyslu) podmínky - veřejný zájem vyjádřený limity, regulativy a územním rozhodnutím.

V procesu územního plánování je nutno opakovaně volit mezi řadou možných alternativ využití. Každá z těchto alternativ má svá pozitiva a negativa, své přínosy a nevýhody pro jednotlivé subjekty (zájmové skupiny) v území. Míra výhodnosti či nevýhodnosti alternativ je pro jednotlivé subjekty různá - při volbě alternativ v procesu územního plánování tedy bývají zvýhodněny zájmy jedněch oproti zájmům druhých. Má-li být zvolená alternativa využití území skutečně realizována, musí být nějakým způsobem vytvořen mechanismus, který ji prosadí i vůči těm subjektům, které ji nepovažují za svůj zájem. Omezení individuální svobody v zájmu uskutečnění společného plánu přitom může být buď výsledkem dobrovolného rozhodnutí jednotlivých občanů a zájmových skupin nebo může být ve větší či menší míře vynucována - cestou zákona, ekonomickým tlakem atd.

Územní plánování nemůže úspěšně působit, aniž by respektovalo vlivy geografické polohy a dostupnosti a nemůže dlouhodobě ignorovat ani sociální a ekonomické vlivy. V ideálním případě by mělo prosazovat veřejný zájem v souladu s působením těchto vlivů a v praxi hledat cesty, jak co nejmenším zasahováním do procesů veřejný zájem prosadit.

Maier, Karel: Územní plánování. Vydavatelství ČVUT. Praha, 2004.

Plánování územní 2024

Anglický překlad

Town & Country Planning / Spatial Planning

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

(1) Cílem územního plánování je soustavně a komplexně řešit funkční využití území, stanovovat zásady jeho plošného a prostorového uspořádání a vytvářet předpoklady pro udržitelný rozvoj území spočívající ve vyváženém vztahu podmínek pro příznivé životní prostředí, pro hospodářský rozvoj a pro soudržnost společenství obyvatel území, který uspokojuje potřeby současné generace, aniž by ohrožoval podmínky života generací budoucích.

(2) Územní plánování zajišťuje předpoklady pro udržitelný rozvoj území a za tímto účelem vyhodnocuje potenciál rozvoje území a prognózy jeho dalšího vývoje.

(3) Cílem územního plánování je také zvyšovat kvalitu vystavěného prostředí sídel, rozvíjet jejich identitu a vytvářet funkční a harmonické prostředí pro každodenní život jejich obyvatel.

(4) Územní plánování chrání a rozvíjí přírodní, kulturní a civilizační hodnoty území, včetně urbanistického, architektonického a archeologického dědictví, a přitom chrání krajinu jako podstatnou složku prostředí života obyvatel a základ jejich totožnosti. S ohledem na to určuje podmínky pro hospodárné využívání zastavěného území a zajišťuje ochranu nezastavěného území a ochranu a rozvoj zelené infrastruktury. Zastavitelné plochy se vymezují s ohledem na možnosti rozvoje území a míru využití zastavěného území.

(5) Orgány územního plánování postupem podle tohoto zákona koordinují veřejné zájmy v území a podněty na provedení změn v území, výstavbu a jiné činnosti ovlivňující rozvoj území a konkretizují ochranu veřejných zájmů vyplývajících z tohoto zákona a jiných právních předpisů.

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 38.

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

* (1) Cílem územního plánování je vytvářet předpoklady pro výstavbu a pro udržitelný rozvoj území, spočívající ve vyváženém vztahu podmínek pro příznivé životní prostředí, pro hospodářský rozvoj a pro soudržnost společenství obyvatel území a který uspokojuje potřeby současné generace, aniž by ohrožoval podmínky života generací budoucích.

(2) Územní plánování zajišťuje předpoklady pro udržitelný rozvoj území soustavným a komplexním řešením účelného využití a prostorového uspořádání území s cílem dosažení obecně prospěšného souladu veřejných a soukromých zájmů na rozvoji území. Za tím účelem sleduje společenský a hospodářský potenciál rozvoje.

(3) Orgány územního plánování postupem podle tohoto zákona koordinují veřejné i soukromé záměry změn v území, výstavbu a jiné činnosti ovlivňující rozvoj území a konkretizují ochranu veřejných zájmů vyplývajících ze zvláštních právních předpisů.

(4) Územní plánování ve veřejném zájmu chrání a rozvíjí přírodní, kulturní a civilizační hodnoty území, včetně urbanistického, architektonického a archeologického dědictví. Přitom chrání krajinu jako podstatnou složku prostředí života obyvatel a základ jejich totožnosti. S ohledem na to určuje podmínky pro hospodárné využívání zastavěného území a zajišťuje ochranu nezastavěného území a nezastavitelných pozemků. Zastavitelné plochy se vymezují s ohledem na potenciál rozvoje území a míru využití zastavěného území.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 18 odst. 1–4.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Soustava pravidel, metod a nástrojů, které zajišťují postupné, často dlouhodobé naplňování dohodnutých cílů urbanistické, krajinářské a architektonické tvorby. Územní plánování vytváří předpoklady pro výstavbu a pro udržitelný rozvoj území komplexním řešením účelného využití a prostorového uspořádání území.

Politika architektury a stavební kultury České republiky. Praha: MMR, 2015.

* Státem organizovaná činnost, která slouží k vytváření komplexních předpokladů pro budoucí funkční uspořádání a využití území; územní plánování soustavně a komplexně řeší funkční využití území, stanoví zásady jeho organizace a věcně a časově koordinuje výstavbu a jiné činnosti ovlivňující rozvoj území; zároveň vytváří předpoklady k zabezpečení trvalého souladu všech přírodních, civilizačních a kulturních hodnot v území, zejména se zřetelem na péči o životní prostředí a ochranu jeho hlavních složek – půdy, vody a ovzduší.

Tichá Tereza a kol.: Slovník pojmů užívaných v právu životního prostředí. 1. vydání. Praha: ABF – nakladatelství ARCH, 2004.

* Územní plánování je trvalá, soustavná a komplexní činnost orgánů územního plánování a stavebních úřadů, zaměřená na naplňování cílů a úkolů územního plánování, za použití jeho základních nástrojů, kterými jsou územně plánovací podklady, územně plánovací dokumentace a územní rozhodnutí. Uvedené nástroje územního plánování mají rozdílnou míru právní závaznosti, proceduru pořizování i způsob spoluúčasti správních orgánů a občanů na jejich vytváření.

Tunka, Martin: Obsah územně plánovací dokumentace. 1. vydání. Praha: ABF, a.s., nakladatelství ARCH, edice STAVEBNÍ PRÁVO, 2003.

* Územní plánování soustavně a komplexně řeší funkční využití území, stanoví zásady jeho organizace a věcně a časově koordinuje výstavbu a jiné činnosti ovlivňující rozvoj území. Územní plánování vytváří předpoklady k zabezpečení trvalého souladu všech přírodních, civilizačních a kulturních hodnot v území, zejména se zřetelem na péči o životní prostředí a ochranu jeho hlavních složek – půdy, vody a ovzduší.

Územní plánování zahrnuje tyto úkoly a činnosti:

- a) stanoví limity využití území,
- b) reguluje funkční a prostorové uspořádání území,
- c) určuje nutné asanační, rekonstrukční nebo rekultivační zásahy do území a stanoví způsob jeho dalšího využití,
- d) vymezuje chráněná území, chráněné objekty, oblasti klidu a ochranná pásma, pokud nevznikají podle zvláštních předpisů jinak, a zabezpečuje ochranu všech chráněných území, chráněných objektů, oblastí klidu a ochranných pásem,
- e) určuje zásady a podmínky pro věcnou a časovou koordinaci místně soustředěné výstavby jednoho nebo více stavebníků,
- f) posuzuje a hodnotí územně technické důsledky připravovaných staveb a jiných opatření v území a navrhuje nezbytný rozsah staveb a opatření, které podmiňují jejich plné využití,
- g) řeší umístění staveb, stanoví územně technické, urbanistické a architektonické zásady pro jejich projektové řešení a realizaci,
- h) navrhuje využití zdrojů a rezerv území pro jeho společensky nejefektivnější urbanistický rozvoj,
- i) vytváří podklady pro tvorbu koncepcí výstavby a technického vybavení území,
- j) navrhuje pořadí výstavby a využití území,
- k) navrhuje územně technická a organizační opatření nezbytná k dosažení optimálního uspořádání a využití území.

Česko-rakousko-slovenská příručka územně plánovací terminologie. Hannover: Akademie für Raumforschung und Landesplanung, 2000. (Českou část zpracoval ÚÚR Bmo.)

* Činnost, jejíž náplní je soustavně a komplexně řešení funkčního využití území, stanovení zásad jeho organizace a věcná a časová koordinace výstavby a jiných činností, ovlivňujících rozvoj území. Jejím cílem je vytvářet předpoklady k zabezpečení trvalého souladu všech přírodních, civilizačních a kulturních hodnot v území, a to zejména se zřetelem na péči o životní prostředí a ochranu jeho hlavních složek, tzn. půdy, vody a ovzduší. Vychází z poznatku přírodních, technických a společenských věd, z vlastních průzkumů, rozborů řešeného území a z dalších podkladů zpracovaných pro řešené území. Základními nástroji této činnosti jsou územně plánovací podklady, územně plánovací dokumentace a územní rozhodnutí. Podle stavebního zákona se v rámci této činnosti: stanoví limity využití území, reguluje funkční a prostorové uspořádání území, určují nutné asanační, rekonstrukční nebo rekultivační zásahy do území a stanoví způsob jeho dalšího využití, vymezují chráněná území, chráněné objekty, oblasti klidu a ochranná pásma (pokud nevznikají podle zvláštních předpisů jinak) a zabezpečuje ochrana všech chráněných území, chráněných objektů, oblastí klidu a ochranných pásem, určují zásady a podmínky pro věcnou a časovou koordinaci místně soustředěné výstavby jednoho nebo více stavebníků, posuzují a hodnotí územně technické důsledky připravovaných staveb a jiných opatření v území a navrhuje nezbytný rozsah staveb a opatření, podmiňujících jejich plné využití, řeší umístění staveb, stanoví územně technické, urbanistické a architektonické zásady pro jejich projektové řešení a realizaci, navrhuje využití zdrojů a rezerv území pro jeho společensky nejefektivnější urbanistický rozvoj, vytvářejí podklady pro tvorbu koncepcí výstavby a technického vybavení území, navrhuje pořadí výstavby a využití území, navrhuje územně technická a organizační opatření nezbytná k dosažení optimálního uspořádání a využití území.

Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

* Soustavná činnost, která jako součást systému řízení rozvoje společnosti v souladu se základními cíli a úkoly národohospodářských plánů komplexně řeší funkční využití území, stanoví zásady jeho organizace a věcně a časově koordinuje výstavbu a jiné činnosti ovlivňující rozvoj území. Vytváří předpoklady k zabezpečení trvalého souladu všech přírodních, civilizačních a kulturních hodnot v území, zejména se zřetelem na péči o životní prostředí a ochranu jeho hlavních složek – půdy, vody a ovzduší. K dosažení stanovených cílů musí spolupracovat s oblastním plánováním, přičemž územní plánování řeší všechny územně technické zásahy do území a oblastní plánování řeší otázky ekonomického rozvoje území.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Definice dle stavebního zákona č. 50/1976 Sb. a jeho prováděcích vyhlášek (zrušeny k 31.12.2006)

* § 1

(1) Územní plánování soustavně a komplexně řeší funkční využití území, stanoví zásady jeho organizace a věcně a časově koordinuje výstavbu a jiné činnosti ovlivňující rozvoj území.

(2) Územní plánování vytváří předpoklady k zabezpečení trvalého souladu všech přírodních, civilizačních a kulturních hodnot v území, zejména se zřetelem na péči o životní prostředí a ochranu jeho hlavních složek - půdy, vody a ovzduší.

§ 2

(1) Územní plánování zahrnuje tyto úkoly a činnosti:

a) stanoví limity využití území,

b) reguluje funkční a prostorové uspořádání území,

c) určuje nutné asanační, rekonstrukční nebo rekultivační zásahy do území a stanoví způsob jeho dalšího využití,

d) vymezuje chráněná území, chráněné objekty, oblasti klidu a ochranná pásma, pokud nevznikají podle zvláštních předpisů jinak, a zabezpečuje ochranu všech chráněných území, chráněných objektů, oblastí klidu a ochranných pásem,

e) určuje zásady a podmínky pro věcnou a časovou koordinaci místně soustředěné výstavby jednoho nebo více stavebníků,

f) posuzuje a hodnotí územně technické důsledky připravovaných staveb a jiných opatření v území a navrhuje nezbytný rozsah staveb a opatření, které podmiňují jejich plné využití,

g) řeší umístění staveb, stanoví územně technické, urbanistické a architektonické zásady pro jejich projektové řešení a realizaci,

h) navrhuje využití zdrojů a rezerv území pro jeho společensky nejefektivnější urbanistický rozvoj,

i) vytváří podklady pro tvorbu koncepcí výstavby a technického vybavení území,

j) navrhuje pořadí výstavby a využití území,

k) navrhuje územně technická a organizační opatření nezbytná k dosažení optimálního uspořádání a využití území,

l) vymezuje území dotčená požadavky ochrany obyvatelstva.

(2) Územní plánování vychází z poznatků přírodních, technických a společenských věd, z vlastních průzkumů a rozborů řešeného území, jakož i z dalších podkladů, které byly pro řešené území zpracovány.

(3) Základními nástroji územního plánování jsou územně plánovací podklady, územně plánovací dokumentace a územní rozhodnutí.

Zákon č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů. (Zrušen)

Plantáž dřevin (pozemek)

Definice dle jiných právních předpisů

Na pozemku je semenná plantáž, plantáž energetických dřevin, vánočních stromků, porost určitého dřevinného druhu, zpravidla monokultura, s intenzivním agrotechnickým obděláváním půdy pro dosažení rychlé a vysoké produkce dřevní hmoty apod.

Vyhláška č. 357/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální vyhláška), ve znění pozdějších předpisů, příloha 2. Způsob využití pozemku.

Plány povodí

Definice dle jiných právních předpisů

Plány povodí

(1) Území České republiky náleží do třech mezinárodních oblastí povodí, a to do mezinárodní oblasti povodí Labe, mezinárodní oblasti povodí Odry a mezinárodní oblasti povodí Dunaje.

(2) Plány povodí podle § 23 odst. 2 se zpracovávají ve třech úrovních pro mezinárodní oblasti povodí (dále jen „mezinárodní plány povodí“), části mezinárodních oblastí povodí na území České republiky (dále jen „národní plány povodí“) a dílčí povodí.

(3) Ministerstvo životního prostředí a Ministerstvo zemědělství spolupracují v rámci mezinárodních komisí na zpracování mezinárodních plánů povodí a mezinárodních plánů pro zvládání povodňových rizik nebo souboru plánů pro zvládání povodňových rizik koordinovaných na úrovni mezinárodní oblasti povodí.

Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 24 odst. 1, 2.

Plány povodňové

Definice dle jiných právních předpisů

Povodňovými plány se pro účely tohoto zákona rozumějí dokumenty, které obsahují způsob zajištění včasných a spolehlivých informací o vývoji povodně, možnosti ovlivnění odtokového režimu, organizací a přípravu zabezpečovacích prací; dále obsahují způsob zajištění včasné aktivizace povodňových orgánů, zabezpečení hlásné a hlídkové služby a ochrany objektů, přípravy a organizace záchranných prací a zajištění povodní narušených základních funkcí v objektech a v území a stanovené směrodatné limity stupňů povodňové aktivity.

Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 71 odst. 1.

Plány udržovací péče zeleně 2023

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Na pasportizaci zeleně je poté možné navázat plány udržovací péče. Jedná se o dokument, který podrobně specifikuje jednotlivé pracovní operace, které jsou nutné k zajištění optimální péče o konkrétní plochy zeleně, včetně jejich časového harmonogramu a náročnosti.

Dostupné z <https://pasportujeme.cz/proc-je-starost-o-obecni-zelen-dulezita/>

Plány území s archeologickými nálezy

Definice dle jiných právních předpisů

Plány území s archeologickými nálezy

(1) Kraj může vydat v dohodě s ministerstvem kultury nařízením kraje plán území s archeologickými nálezy v kraji nebo ve vymezené části kraje, ve kterém se vyznačí území, na nichž se vyskytují nebo se mohou odůvodněně vyskytovat archeologické nálezy, a který slouží pro zabezpečení archeologického dědictví 17a) a jako podklad pro plnění oznamovací povinnosti stavebníka podle § 22 odst. 2.

(2) Plán území s archeologickými nálezy lze vydat na dobu nejdéle 20 let.

(3) Plán území s archeologickými nálezy lze změnit, pokud se významně změnily vědecké poznatky o archeologických nálezech a jejich výskytu v území. Pro vydání změny plánu území s archeologickými nálezy se použije odstavec 1 obdobně.

(4) Archeologický ústav a odborná organizace státní památkové péče poskytují kraji na požádání bezplatně potřebnou odbornou pomoc a odborné podklady, údaje a informace nezbytné pro vydání plánu území s archeologickými nálezy.

(5) Náležitosti a obsah plánu území s archeologickými nálezy stanoví ministerstvo kultury prováděcím právním předpisem.

Zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, § 23b odst. 1-5.

Plášťová hradba 2017

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Plášťová hradba je vysoká silná hradba, za níž jsou po celém obvodu hradu skryty jeho stavby.

Hradní architektura – vybrané pojmy, 2017 [cit. 17. 5. 2017]. Dostupné z URL: < <http://www.hrady-zrceniny.cz/pojmy.htm> >.

Platnost územního rozhodnutí

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Územní rozhodnutí platí tři roky ode dne, kdy nabylo právní moci. Nepozbývá platnost, jestliže byla v této lhůtě podána žádost o vydání stavebního povolení nebo rozhodnutí, které plní obdobnou funkci. To neplatí, jestliže žádost o toto rozhodnutí byla zamítnuta, nebo jestliže bylo řízení zastaveno pro nedostatek součinnosti žadatele anebo proto, že vzal svou žádost zpět. Platnost územního rozhodnutí může být na žádost podanou nejpozději posledního dne platnosti územního rozhodnutí prodloužena, a to nejvýše o jeden rok.

Ústav územního rozvoje. Bmo, 2002.

Definice dle stavebního zákona č. 50/1976 Sb. a jeho prováděcích vyhlášek (zrušeny k 31.12.2006)

* (1) Rozhodnutí o umístění stavby a rozhodnutí o využití území platí dva roky ode dne, kdy nabylo právní moci, nestanovil-li stavební úřad v odůvodněných případech delší lhůtu; nepozbývá však platnost, pokud byla v těchto lhůtách podána žádost o stavební povolení nebo povolení k terénním úpravám a pracím podle tohoto zákona (§ 71 odst. 1), nebo bylo-li započato s využitím území ke stanovenému účelu. Rozhodnutí o umístění stavby a rozhodnutí o využití území pozbývá platnosti též dnem, kdy bylo stavebnímu úřadu doručeno oznámení navrhovatele nebo jeho právního nástupce o tom, že upustil od záměru, k němuž se rozhodnutí vztahuje.

(2) Dobu platnosti rozhodnutí o chráněném území nebo o ochranném pásmu, jakož i rozhodnutí o stavební uzávěře stanoví stavební úřad. Jestliže nelze platnost rozhodnutí předem časově omezit, rozhodne stavební úřad o ukončení jeho platnosti, zanikne-li účel, pro který bylo územní rozhodnutí vydáno.

(3) Dobu platnosti územního rozhodnutí může stavební úřad prodloužit na žádost navrhovatele, pokud byla podána před uplynutím lhůty.

(4) Územní rozhodnutí je závazné i pro právního nástupce jeho navrhovatele a ostatních účastníků územního řízení.

Zákon č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 40 odst. 1-4. (Zrušen)

Plavební dráha 2019

Definice dle jiných právních předpisů

Vyznačená část vodního toku s udržovanými vyznačenými parametry, nebo vodního toku vymezeného jeho břehy s přihlédnutím ke sklonu jejich svahů. *Vyhláška 222/1995 Sb. o vodních cestách, plavebním provozu v přístavech, společné havárii a dopravě nebezpečných věcí*

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Část vodní cesty vyhrazená plavbě a někdy označená plavebními znaky, mezi nimiž je zachována minimální plavební hloubka.
Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Plavební kanál 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Umělé vodní cesty, které spojují splavné nebo splavněné toky př. jezera.

Aleš Havlík, *Vodní cesty a plavba*, [cit. 28. 3. 2018]. Dostupné z URL: < http://hydraulika.fsv.cvut.cz/Vin/ke_stazeni/Vodni_cesty_a_plavba.pdf.htm >.

* Umělé koryto zkracující vodní cestu nebo obcházející na kanalizovaném toku plavební překážku.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Plavební komora 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Plavební komora je soustava objektů umožňující překonat spád hladiny mezi nadjezím a podjezím. Vlastní komora je podlouhlá nádrž opatřená na obou koncích v horníma dolním ohlavi pohyblivými uzávěry – vraty, jimiž lze uzavřít komoru proti horní či dolní vodě.

Aleš Havlík, *Vodní cesty a plavba*, [cit. 28. 3. 2018].

* Komora zpravidla obdélníkového půdorysu a se svislými stěnami na obou koncích, tj. v horním a dolním ohlavi, opatřená uzávěry (vraty); slouží k proplování plavidel z jedné zdrže vodní cesty do druhé.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Plavební stupeň 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Příčný objekt v korytě, který vytváří náhlý skok v niveletě dna vyšší než 30 cm. Stupněm se zmenšuje podélný sklon dna.

Povodí Moravy, vodohospodářský slovník [cit. 27. 3. 2018].

* Místní výškový rozdíl horní a dolní hladiny na vodní cestě, vytvořený jezem, příp. přehradní hrází a rozdělující ji na plavební zdrže, který se překonává buď jednou, nebo několika plavebními komorami, lodním zdvihačem nebo lodní železnicí.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Plavební zdrž 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Plavební zdrž je úsek toku (přirozeného a umělého), ve kterém se zadržuje voda pro dosažení požadovaného spádu nebo hloubky vody.

Dělí se na:

a) Jezovou zdrž – úsek toku nad jezem v dosahu vzdutí při hladině nejvyššího vzdutí, též prostor nad jezem zaplněný vodou při hladině nejvyššího vzdutí.

b) Plavební zdrž – úsek plavebního kanálu mezi dvěma plavebními stupni.

Zdrž na rozdíl od nádrže neslouží k hromadění vody pro její pozdější využití. K hospodaření s vodou v ní dochází pouze výjimečně a v malém rozsahu.

Rozhodujícími parametry u zdrže jsou spád, hloubka vody a délka zdrže

Povodí Moravy, vodohospodářský slovník [cit. 27. 3. 2018].

* Úsek vodní cesty nad plavebním stupněm v délce jejího vzdutí nebo mezi dvěma plavebními stupni.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Plnicí stanoviště pohonných hmot 2021

Definice dle jiných právních předpisů

Plnicím stanovištěm pohonných hmot se zde rozumí stavba nebo zařízení provozované distributorem pohonných hmot, z nichž se pohonná hmota, s výjimkou elektřiny, prodává nebo vydává do cisterny.

Zákon č. 311/2006 Sb., o pohonných hmotách a čerpacích stanicích pohonných hmot a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pohonných hmotách), § 2 odst. písm. t).

Plodnost

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Průměrný počet dětí na jednu ženu. V demografii přesně vyjadřuje počet dětí, které by měla žena od svých 15 do 50 let, kdyby její reprodukční chování

po celé toto období odpovídalo mírám plodnosti podle věku, zjištěným ve sledovaném roce (a kdyby v tomto roce nezemřela). Roční (úhmná) plodnost = 3,0 neznamená, že v daném roce bude mít každá rodina v průměru 3 děti, ale pokud by se ženy chovaly reprodukčně tak, jako průměrné ženy, pak by ve svých 50 letech (pokud by se tohoto věku dožily) měly 3 děti.

Braniš, Martin a kol.: *Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie*. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Plocha 2024

Anglický překlad

Area

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

- (1) Cílem územního plánování je soustavně a komplexně řešit funkční využití území, stanovovat zásady jeho plošného a prostorového uspořádání a vytvářet předpoklady pro udržitelný rozvoj území spočívající ve vyváženém vztahu podmínek pro příznivé životní prostředí, pro hospodářský rozvoj a pro soudržnost společenství obyvatel území, který uspokojuje potřeby současné generace, aniž by ohrožoval podmínky života generací budoucích.
- (2) Územní plánování zajišťuje předpoklady pro udržitelný rozvoj území a za tímto účelem vyhodnocuje potenciál rozvoje území a prognózy jeho dalšího vývoje.
- (3) Cílem územního plánování je také zvyšovat kvalitu vystavěného prostředí sídel, rozvíjet jejich identitu a vytvářet funkční a harmonické prostředí pro každodenní život jejich obyvatel.
- (4) Územní plánování chrání a rozvíjí přírodní, kulturní a civilizační hodnoty území, včetně urbanistického, architektonického a archeologického dědictví, a přitom chrání krajinu jako podstatnou složku prostředí života obyvatel a základ jejich totožnosti. S ohledem na to určuje podmínky pro hospodárné využívání zastavěného území a zajišťuje ochranu nezastavěného území a ochranu a rozvoj zelené infrastruktury. Zastavitelné plochy se vymezují s ohledem na možnosti rozvoje území a míru využití zastavěného území.
- (5) Orgány územního plánování postupem podle tohoto zákona koordinují veřejné zájmy v území a podněty na provedení změn v území, výstavbu a jiné činnosti ovlivňující rozvoj území a konkretizují ochranu veřejných zájmů vyplývajících z tohoto zákona a jiných právních předpisů.
- Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 38, odst. 1-5.*

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

* Plochou se zde rozumí část území tvořená jedním či více pozemky nebo jejich částí, která je vymezena v politice územního rozvoje, zásadách územního rozvoje nebo územním plánem, popřípadě v územně plánovacích podkladech s ohledem na stávající nebo požadovaný způsob jejího využití a její význam.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 1 písm. g).

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Termín plocha je používán pro označení částí území obce rozlišného využití (např. plochy bydlení, dopravní plochy, sportovní a rekreační plochy apod.). Někdy je pro plochy používáno i označení zóny. Vymezení ploch a jejich účelu se provádí komplexně v územním plánu obce, beze zbytku v celé rozloze jejího správního území, současně se jím určuje pro jaké funkční využití je možné vydat územní rozhodnutí.

V územním plánování je plocha chápána jako část území, přitom představují souhm více pozemků, které jsou vymezovány teprve v regulačním plánu nebo územním rozhodnutím. Plocha by proto neměla být ztotožňována se stavebním pozemkem pro určitou stavbu.

Tunka, Martin: Obsah územně plánovací dokumentace. 1. vydání. Praha: ABF, a.s., nakladatelství ARCH, edice STAVEBNÍ PRÁVO, 2003.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Plocha je prostor ohraničený uzavřenou linií – tj. linií, ve které žádný z koncových bodů jejích úseček není volný – a je určený právě jedním definičním bodem. Ohraničující linie (polygon) je tvořena z prvků jedné třídy, skupiny nebo podskupiny.

Standard ISVS pro strukturu a výměnný formát digitální územně plánovací dokumentace: Územní plán obce. Návrh CAGI.

Plocha dopravní ostatní 2019

Definice dle jiných právních předpisů

Letiště, přístav, veřejné parkoviště (pokud není součástí pozemní komunikace).

Vyhláška č. 357/2013 Sb. o katastru nemovitostí, příloha 2 (způsob využití pozemku).

* Ostatní dopravní plocha je letiště, přístav, veřejné parkoviště (pokud není součástí pozemní komunikace).

Vyhláška č. 190/1996 Sb., kterou se provádí zákon č. 265/1992 Sb., o zápisech vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem, ve znění zákona č. 210/1993 Sb. a zákona č. 90/1996 Sb., a zákon České národní rady č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), ve znění zákona č. 89/1996 Sb. (Zrušena)

Plocha jedné plodiny 2021

Definice dle jiných právních předpisů

Plohou jedné plodiny se pro účely této vyhlášky rozumí souvislá plocha osetá nebo osázená konkrétní plodinou podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1307/201

Vyhláška 240/2021 Sb., o ochraně zemědělské půdy před erozí § 2, písm. i).

Plocha kulturní a osvětová 2021

Definice dle jiných právních předpisů

Botanická a zoologická zahrada, skanzen, amfiteátr, památník apod.

Vyhláška č. 357/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální vyhláška), ve znění pozdějších předpisů, příloha 2. Způsob využití pozemku.

Plocha manipulační 2021

Definice dle jiných právních předpisů

Manipulační a skladová plocha.

Vyhláška č. 357/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální vyhláška), ve znění pozdějších předpisů, příloha 2. Způsob využití pozemku.

Plocha monofunkční 2020

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Plocha určená pro stanovenou funkci, která vylučuje využití pro jiný typ funkcí s výjimkou tzv. funkcí doplňkových a výjimečně přípustných. (Územní plán SÚ hl. m. Prahy a vyhláška HMP č. 32/1999 Sb., o závazné části územního plánu sídelního útvaru hl. m. Prahy.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Plocha určená pro stanovenou funkci, která vylučuje umístění jiného funkčního využití.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2020.

Plocha nadmístního významu 2024

Anglický překlad

Area of a supranational importance

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

V tomto zákoně se rozumí plochou nebo koridorem nadmístního významu plocha nebo koridor, které svým významem, rozsahem nebo využitím ovlivní území více obcí; v případě hlavního města Prahy se za plochu nebo koridor nadmístního významu považují plocha nebo koridor, které svým významem, rozsahem nebo využitím ovlivní území více městských částí.

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 12, písm. g).

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

* Plochou nadmístního významu se zde rozumí plocha, která svým významem, rozsahem nebo využitím ovlivní území více obcí; v případě hlavního města Prahy se za plochu nadmístního významu považuje plocha celoměstského významu.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 1 písm. h).

Plocha podlahová celková

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se rozumí celkovou podlahovou plochou podlahová plocha všech podlaží budovy vymezená mezi vnějšími stěnami, bez neobyvatelných sklepů a oddělených nevytápěných prostor.

Zákon č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií, ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. p).

Plocha podlažní celková (nadměrných podlaží)

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Součet hrubých podlažních ploch nadměrných podlaží všech budov na regulovaném pozemku.

Maier, Karel: Návosloví a příklady metodiky užívané pro zpracování regulačních plánů. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Plocha podlažní hrubá (budovy)

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Součet ploch daných vnějšími rozměry budovy v jednotlivých nadměrných podlažích započítatelných ploch podkroví na regulovaném pozemku.

Maier, Karel: Návosloví a příklady metodiky užívané pro zpracování regulačních plánů. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Plocha prodejní

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Hrubá podlažní plocha maloobchodního zařízení, kde při prodeji zboží dochází ke kontaktu se zákazníkem (nikoli tedy sklady, komunikace, související administrativní plochy ani nezbytná příslušenství). (Metodický pokyn k ÚPn SÚ hl. m. Prahy. Praha: 2000.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Návosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Plocha přechodně chráněná

Definice dle jiných právních předpisů

(1) Území s dočasným nebo nepředvídaným výskytem významných rostlinných nebo živočišných druhů, nerostů nebo paleontologických nálezů může orgán ochrany přírody svým rozhodnutím vyhlásit za přechodně chráněnou plochu. Přechodně chráněnou plochu lze vyhlásit též z jiných vážných důvodů, zejména vědeckých, studijních či informačních. Přechodně chráněná plocha se vyhláší na předem stanovenou dobu, případně na opakované období, například dobu hnízdění. V rozhodnutí o jejím vyhlášení se omezí takové využití území, které by znamenalo zničení, poškození nebo rušení vývoje předmětu ochrany.

(2) Vznikne-li vlastníku či nájemci pozemku v důsledku ochranných podmínek přechodně chráněné plochy újma nikoliv nepatrná, přísluší mu na jeho žádost finanční náhrada od orgánu ochrany přírody, který přechodně chráněnou plochu vyhlásil. Orgán ochrany přírody při rozhodování o výši finanční náhrady může požadovat doložení žádosti doklady či údaji o výnosu pozemku.

Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, § 13 odst. 1, 2.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Území s dočasným nebo nepředvídaným výskytem významných rostlinných nebo živočišných druhů, nerostů nebo paleontologických nálezů, které může orgán ochrany přírody svým rozhodnutím vyhlásit za přechodně chráněnou plochu. Přechodně chráněná plocha se vyhláší na předem stanovenou dobu, případně na opakované období, kupř. na dobu hnízdění.

Braniš, Martin a kol.: Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Území s dočasným nebo nepředvídaným výskytem významných rostlinných nebo živočišných druhů, nerostů nebo paleontologických nálezů vyhláší orgán ochrany přírody též z důvodů vědeckých, studijních či informačních. Vyhláší se na předem stanovenou dobu, případně na opakované období, např. dobu hnízdění. V rozhodnutí o jejím vyhlášení se omezí takové využití území, které by znamenalo zničení, poškození nebo rušení vývoje předmětu ochrany. Uživatel pozemku má v případě újmy v důsledku ochranných podmínek přechodně chráněné plochy nárok na finanční náhradu od orgánu ochrany přírody, který přechodně chráněnou plochu vyhlásil.

Viz Zákon o ochraně přírody a krajiny

Česko-rakousko-slovenská příručka územně plánovací terminologie. Hannover: Akademie für Raumforschung und Landesplanung, 2000. (Českou část zpracoval ÚÚR Bmo.)

Plocha přestavby 2024

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

Plochou přestavby se zde rozumí plocha vymezená ke změně stávající zástavby, k obnově nebo opětovnému využití znehodnoceného území.
Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 43 odst. 1.

Plocha regulovaného pozemku při parcelaci 2021

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Velikost regulovaného pozemku vzniklého parcelací.

Maier, Karel: Návosloví a příklady metodiky užívané pro zpracování regulačních plánů. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Velikost pozemku, vymezeného regulačním plánem nebo správním rozhodnutím.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2021.

Plocha republikového významu 2016

Anglický překlad

Area of a national importance

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

Plochou republikového významu se zde rozumí plocha, která svým významem, rozsahem nebo využitím ovlivní území více krajů.
Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 1 písm. h).

Plocha vodní

Definice dle jiných právních předpisů

Pozemek, na němž je koryto vodního toku, vodní nádrž, močál, mokřad nebo bažina.

Vyhláška č. 357/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální vyhláška), ve znění pozdějších předpisů.

* Pozemek, na němž je rybník, vodní tok, vodní nádrž, močál, mokřad nebo bažina.

Vyhláška č. 190/1996 Sb., kterou se provádí zákon č. 265/1992 Sb., o zápisech vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem, ve znění zákona č. 210/1993 Sb. a zákona č. 90/1996 Sb., a zákon České národní rady č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), ve znění zákona č. 89/1996 Sb. (Zrušena)

Plocha zamokřená

Definice dle jiných právních předpisů

* Zemský povrch trvale nebo po převážnou část roku rozbředlý (močál, mokřad, bažina).

Vyhláška č. 190/1996 Sb., kterou se provádí zákon č. 265/1992 Sb., o zápisech vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem, ve znění zákona č. 210/1993 Sb. a zákona č. 90/1996 Sb., a zákon České národní rady č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), ve znění zákona č. 89/1996 Sb. (Zrušena)

Plocha zastavěná 2024

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

V tomto zákoně se dále rozumí

o) zastavěnou plochou stavby plocha ohraničená pravoúhlými průměty vnějšího lince obvodových konstrukcí všech nadzemních i podzemních podlaží do vodorovné roviny; plochy lodžii a arkýřů se započítávají; u objektů poloodkrytých (bez některých obvodových stěn) je zastavěná plocha vymezena

obalovými čarami vedenými vnějšími lici svislých konstrukcí do vodorovné roviny; u zastřešených staveb nebo jejich částí bez obvodových svislých konstrukcí je zastavěná plocha vymezena pravoúhlým průmětem střešní konstrukce do vodorovné roviny,

p) zastavěnou plochou pozemku součet všech zastavěných ploch jednotlivých staveb,

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 13, písm. o) a p).

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

* Zastavěná plocha pozemku je součtem všech zastavěných ploch jednotlivých staveb. Zastavěnou plochou stavby se rozumí plocha ohraničená pravoúhlými průměty vnějšího líce obvodových konstrukcí všech nadzemních i podzemních podlaží do vodorovné roviny. Plochy lodžii a arkýřů se započítávají. U objektů poloodkrytých (bez některých obvodových stěn) je zastavěná plocha vymezena obalovými čarami vedenými vnějšími lici svislých konstrukcí do vodorovné roviny. U zastřešených staveb nebo jejich částí bez obvodových svislých konstrukcí je zastavěná plocha vymezena pravoúhlým průmětem střešní konstrukce do vodorovné roviny.

Zákon č. 350/2012 Sb., kterým se mění zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, a některé související zákony, § 2 odst. 7.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Zastavěnou plochou je ve většině případů myšlená plocha průniku zdí s terénem.

Jsou však také stavby (budovy) atypické, jejichž zobrazení v katastrální mapě a tedy i zaměření je svislý průmět vnějšího obvodu budovy (všech nadzemních podlaží) do vodorovné roviny. Tato skutečnost vyplývá z normy ČSN 01 3411/1989-Mapy velkých měřítek, kreslení a značky, jejíž závaznost vyplývá z vyhlášky č. 31/1995 Sb., kterou se provádí zákon č. 200/1994 o zeměměřičství a o změně a doplnění některých zákonů souvisejících s jeho zavedením. Taktéž je tato problematika ošetřena v planých resortních předpisech a opatřeních v působnosti Českého úřadu zeměměřického a katastrálního - Návod pro vedení a správu katastru nemovitostí.

Pozn. Svislým průmětem vnějšího obvodu budovy není myšlen přesah střešního pláště budovy.

Plocha zastavěná budovou zobrazená v katastrální mapě se eviduje v katastru jako zastavěná plocha a nádvoří.

Internet 2008. Jihomoravský kraj. Metodické listy odboru územního plánování a stavebního řádu

Plocha půdorysného řezu vymezená vnějším obvodem svislých konstrukcí budovy v rovině upraveného terénu.

Internet 2008. Ministerstvo financí České republiky.

Plocha změny v krajině 2024

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

V tomto zákoně se dále rozumí

l) plochou změny v krajině plocha určená ke změně stávajícího využití na jiné využití nezastavěného území vymezená v nezastavěném území územním plánem

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 12, písm. l).

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

* Plochou změny v krajině se rozumí plocha vymezená v územním plánu, u které se předpokládá změna ze stávajícího využití nezastavěného území na jiné využití nezastavěného území,

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 1, písm. k).

Plochy a koridory nadmístního či republikového významu

Definice dle jiných právních předpisů

Plochy a koridory nadmístního či republikového významu - svým významem, rozsahem nebo využitím ovlivní území více obcí nebo více městských částí na území hlavního města Prahy, popřípadě území více krajů, koridorem pak plocha vymezená pro umístění vedení dopravní a technické infrastruktury nebo opatření nestavební povahy.

Metodická pomůcka ZP26/2012 pro vyjasnění kompetencí v problematice územních systémů ekologické stability.

Plochy bydlení 2024

Definice dle prováděcích vyhlášek zákona 283/2021

(1) Plochy bydlení se samostatně vymezují za účelem zajištění podmínek pro bydlení v kvalitním prostředí umožňujícím nerušený a bezpečný pobyt, každodenní rekreaci a relaxaci obyvatel a dostupnost veřejných prostranství a občanského vybavení.

(2) Plochy bydlení zahrnují zejména pozemky bytových domů, pozemky rodinných domů, pozemky související dopravní a technické infrastruktury, pozemky veřejných prostranství, zeleně a malých vodních ploch a toků.

(3) Do ploch bydlení lze zahrnout pozemky souvisejícího občanského vybavení s výjimkou po- 2 zemků pro budovy obchodního prodeje o výměře větší než 1 000 m². Součástí plochy bydlení mohou být pozemky dalších staveb a zařízení, které nesnižují kvalitu prostředí a pohodu bydlení ve vymezené ploše, jsou slučitelné s bydlením a slouží zejména obyvatelům v takto vymezené ploše.

(4) Plochy bydlení se vymezují jako plochy bydlení

- a) všeobecného,
- b) venkovského,
- c) individuálního,
- d) hromadného, nebo
- e) jiného.

2 (5) Není-li v celé návrhové ploše bydlení o rozloze větší než 20 000 m² rozhodování v území podmíněno vydáním regulačního plánu nebo uzavřením plánovací smlouvy, stanovuje se pro ni požadavek na vymezení veřejného prostranství o výměře nejméně 5 % této návrhové plochy.

Do výměry veřejného prostranství se nezapočítávají pozemní komunikace.

Vyhláška č. 157/2024 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a jednotném standardu, ve znění pozdějších předpisů, § 15.

Definice dle prováděcích vyhlášek k zákonu č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu

* (1) Plochy bydlení se obvykle samostatně vymezují za účelem zajištění podmínek pro bydlení v kvalitním prostředí, umožňujícím nerušený a bezpečný pobyt a každodenní rekreaci a relaxaci obyvatel, dostupnost veřejných prostranství a občanského vybavení.

(2) Plochy bydlení zahrnují zpravidla pozemky bytových domů, pozemky rodinných domů, pozemky související dopravní a technické infrastruktury a pozemky veřejných prostranství. Pozemky staveb pro rodinnou rekreaci lze do ploch bydlení zahrnout pouze tehdy, splňují-li podmínky podle § 20 odst. 4 a 5. Do ploch bydlení lze zahrnout pozemky souvisejícího občanského vybavení s výjimkou pozemků pro budovy obchodního prodeje o výměře větší než 1000 m². Součástí plochy bydlení mohou být pozemky dalších staveb a zařízení, které nesnižují kvalitu prostředí a pohodu bydlení ve vymezené ploše, jsou slučitelné s bydlením a slouží zejména obyvatelům v takto vymezené ploše.

Vyhláška č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území, ve znění pozdějších předpisů, § 4 odst. 1, 2.

Plochy dopravní infrastruktury 2024

Definice dle prováděcích vyhlášek zákona 283/2021

(1) Plochy dopravní infrastruktury se samostatně vymezují v případech, kdy využití pozemků dopravních staveb a zařízení, zejména z důvodu intenzity dopravy a jejich negativních vlivů, vylučuje začlenění takových pozemků do jiných ploch s rozdílným způsobem využití, a dále

tehdy, kdy je vymezení ploch dopravy nezbytné k zajištění dopravní přístupnosti, například ploch výroby, ploch občanského vybavení a ploch těžby nerostů.

(2) Plochy dopravní infrastruktury zahrnují zejména pozemky staveb a zařízení pozemních komunikací, drah, vodních cest, letišť a jiných druhů dopravy. Jejich součástí mohou být související zařízení technické infrastruktury a pozemky doprovodné a izolační zeleně.

(3) Plochy dopravní infrastruktury se vymezují jako plochy dopravy

- a) všeobecné,
- b) silniční,
- c) nemotorové,
- d) drážní,
- e) vodní,
- f) letecké,
- g) kombinované, nebo
- h) jiné.

Vyhláška č. 157/2024 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a jednotném standardu, ve znění pozdějších předpisů, § 21.

Definice dle prováděcích vyhlášek k zákonu č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu

* (1) Plochy dopravní infrastruktury se obvykle samostatně vymezují v případech, kdy využití pozemků dopravních staveb a zařízení, zejména z důvodu intenzity dopravy a jejich negativních vlivů, vylučuje začlenění takových pozemků do ploch jiného způsobu využití, a dále tehdy, kdy je vymezení ploch dopravy nezbytné k zajištění dopravní přístupnosti, například ploch výroby, ploch občanského vybavení pro maloobchodní prodej, ploch těžby nerostů.

(2) Plochy dopravní infrastruktury zahrnují zpravidla pozemky staveb a zařízení pozemních komunikací, drah, vodních cest, letišť a jiných druhů dopravy. Plochy dopravní infrastruktury se zpravidla člení na

- a) plochy silniční dopravy,
- b) plochy drážní dopravy,
- c) plochy letecké dopravy,
- d) plochy vodní dopravy,
- e) logistická centra jako plochy kombinované dopravy.

(3) Plochy silniční dopravy zahrnují zpravidla silniční pozemky³⁾ dálnic, silnic I., II. a III. třídy a místních komunikací I. a II. třídy, výjimečně též místních komunikací III. třídy, které nejsou zahrnuty do jiných ploch, včetně pozemků, na kterých jsou umístěny součásti komunikace, například násypy, zářezy, opěrné zdi, mosty a doprovodné a izolační zeleně, a dále pozemky staveb dopravních zařízení a dopravního vybavení, například autobusová nádraží, terminály, odstavná stání pro autobusy a nákladní automobily, hromadné a řadové garáže a odstavné a parkovací plochy, areály údržby pozemních komunikací, čerpací stanice pohonných hmot.

(4) Plochy drážní dopravy zahrnují zpravidla obvod dráhy, včetně násypů, zářezů, opěrných zdí, mostů, kolejí a doprovodné zeleně, dále pozemky zařízení pro drážní dopravu, například stanice, zastávky, nástupiště a přístupové cesty, provozní budovy a pozemky dep, opraven, vozoven, překladišť a správních budov.

(5) Plochy letecké dopravy zahrnují zpravidla pozemky letišť, pozemky obslužných komunikací, garáží, parkovišť a odstavných stání.

(6) Plochy vodní dopravy zahrnují zpravidla pozemky vodních ploch, určené pro vodní cesty, například kanály a splavněné úseky řek, pozemky nábřeží pro vodní dopravu, pozemky přístavů, zdymadel, překladišť a související pozemky dopravní a technické infrastruktury.

(7) Logistická centra jako plochy kombinované dopravy zahrnují zpravidla pozemky zařízení a staveb terminálů kombinované dopravy a pozemky pro související výrobu a skladování.

Vyhláška č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území, ve znění pozdějších předpisů, § 9 odst. 1-7.

Plochy lesní 2024

Definice dle prováděcích vyhlášek zákona 283/2021

(1) Plochy lesní se samostatně vymezují za účelem zajištění podmínek využití pozemků pro les.

(2) Plochy lesní zahrnují zejména pozemky určené k plnění funkcí lesa, pozemky staveb a zařízení lesního hospodářství, pozemky dopravní a technické infrastruktury a drobné vodní plochy

a vodní toky.

(3) Plochy lesní se vymezují jako plochy lesní

- a) všeobecné, nebo
- b) jiné.

Vyhláška č. 157/2024 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a jednotném standardu, ve znění pozdějších předpisů, § 27.

Definice dle prováděcích vyhlášek k zákonu č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu

* (1) Plochy lesní se obvykle samostatně vymezují za účelem zajištění podmínek využití pozemků pro les.

(2) Plochy lesní zahrnují zejména pozemky určené k plnění funkcí lesa, pozemky staveb a zařízení lesního hospodářství a pozemky související dopravní a technické infrastruktury.

Vyhláška č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území, ve znění pozdějších předpisů, § 15 odst. 1, 2.

Plochy občanského vybavení 2024

Definice dle prováděcích vyhlášek zákona 283/2021

(1) Plochy občanského vybavení se samostatně vymezují za účelem zajištění podmínek pro přiměřené umístění a dostupnost staveb občanského vybavení a k zajištění podmínek pro jejich užívání v souladu s jejich účelem.

(2) Plochy občanského vybavení zahrnují pozemky staveb a zařízení sloužící pro zajištění základních potřeb obyvatel, zejména vzdělávání a výchovu, sociální služby, péči o rodinu, zdravotní služby, kulturu, náboženské účely, veřejnou správu a ochranu obyvatelstva. Dále zahrnují pozemky staveb a zařízení pro obchodní prodej, tělovýchovu a sport, ubytování, stravování, služby, vědu a výzkum, lázeňství a pozemky související dopravní a technické infrastruktury a veřejných prostranství.

(3) Plochy občanského vybavení musí být vymezeny v přímé návaznosti na kapacitně dostačující dopravní infrastrukturu a být z ní přístupné.

(4) Plochy občanského vybavení se vymezují jako plochy občanského vybavení

- a) všeobecného,

- b) veřejného,
- c) komerčního,
- d) sportu,
- e) lázeňského,
- f) hřbitovů, nebo
- g) jiného.

(5) Není-li v celé návrhové ploše občanského vybavení o rozloze větší než 20 000 m² rozhodování v území podmíněno vydáním regulačního plánu nebo uzavřením plánovací smlouvy, stanovuje

se pro ni požadavek na vymezení veřejného prostranství o výměře nejméně 5 % této návrhové plochy. Do výměry veřejného prostranství se nezapočítávají pozemní komunikace.

Vyhláška č. 157/2024 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a jednotném standardu, ve znění pozdějších předpisů, § 17.

Definice dle prováděcích vyhlášek k zákonu č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu

* (1) Plochy občanského vybavení se obvykle samostatně vymezují za účelem zajištění podmínek pro přiměřené umístění, dostupnost a využívání staveb občanského vybavení a k zajištění podmínek pro jejich užívání v souladu s jejich účelem.

(2) Plochy občanského vybavení zahrnují zejména pozemky staveb a zařízení občanského vybavení pro vzdělávání a výchovu, sociální služby, péči o rodinu, zdravotní služby, kulturu, veřejnou správu, ochranu obyvatelstva. Dále zahrnují pozemky staveb a zařízení pro obchodní prodej, tělovýchovu a sport, ubytování, stravování, služby, vědu a výzkum, lázeňství a pozemky související dopravní a technické infrastruktury a veřejných prostranství. Plochy občanského vybavení musí být vymezeny v přímé návaznosti na kapacitně dostačující plochy dopravní infrastruktury a být z nich přístupné.

Vyhláška č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území, ve znění pozdějších předpisů, § 6 odst. 1, 2.

Plochy podle významu 2024

Definice dle prováděcích vyhlášek k zákonu č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu

* § 3 Obecné požadavky na vymezování ploch

(2) Plochy se vymezují podle významu; podle významu se rozlišují zejména plochy zastavitelné, plochy územních rezerv (§ 36 odst. 1 stavebního zákona), plochy ke změně stávající zástavby, plochy k obnově nebo opětovnému využití znehodnoceného území a plochy rekonstrukčních a rekultivačních zásahů do území [§ 43 odst. 1, § 19 odst. 1 písm. l) stavebního zákona]. Pro tyto plochy se zpravidla určuje i způsob jejich využití.

Vyhláška č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území, ve znění pozdějších předpisů, § 3 odst. 2 písm. b).

Plochy pohledových horizontů 2022

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Základní plochy zeleně se specifickou funkcí v dálkových pohledech na exponovaných svazích svahů a hřbetnicích. Vegetace má především prostorotvornou funkci. Pohledové horizonty mají zpravidla vymezenou hlavní funkci v zeleni krajinné a jsou navrženy k vyjmutí ze ZPF a zařizeny jako porosty dřevin.

Typologie ploch zeleně: Mendelova univerzita Brno[cit. 3. 2. 2022]. Dostupné z URL: < http://user.mendelu.cz/xkucera0/soubory/fcni_typy.htm >.

Plochy přírodní 2024

Definice dle prováděcích vyhlášek zákona 283/2021

(1) Plochy přírodní se samostatně vymezují pro zajištění územních podmínek potřebných pro existenci a vývoj přirozených a přírodě blízkých ekosystémů.

(2) Plochy přírodní zahrnují zejména vybrané pozemky mimo zastavěné území v zóně přírodní a přírodě blízké národního parku, v první a druhé zóně chráněné krajinné oblasti, v ostatních zvláště chráněných územích, v evropsky významných lokalitách a v biocentrech územního systému ekologické stability. Výjimečně mohou zahrnovat také pozemky nezbytné dopravní a technické infrastruktury.

(3) Plochy přírodní se vymezují jako plochy přírodní

a) všeobecné, nebo

b) jiné

Vyhláška č. 157/2024 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a jednotném standardu, ve znění pozdějších předpisů, § 28.

Definice dle prováděcích vyhlášek k zákonu č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu

* (1) Plochy přírodní se obvykle samostatně vymezují za účelem zajištění podmínek pro ochranu přírody a krajiny.

(2) Plochy přírodní zahrnují zpravidla pozemky národního parku, pozemky v 1. a 2. zóně chráněné krajinné oblasti, pozemky v ostatních zvláště chráněných územích, pozemky evropsky významných lokalit včetně pozemků smluvně chráněných, pozemky biocenter¹¹) a výjimečně pozemky související dopravní a technické infrastruktury.

Vyhláška č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území, ve znění pozdějších předpisů, § 16 odst. 1, 2.

Plochy rekreace 2024

Definice dle prováděcích vyhlášek zákona 283/2021, stavební zákon

(1) Plochy rekreace se samostatně vymezují za účelem zajištění podmínek pro rekreaci v kvalitním prostředí.

(2) Plochy rekreace zahrnují zejména pozemky staveb pro rekreaci, pozemky dalších staveb a zařízení, které souvisejí a jsou slučitelné s rekreací, například veřejných prostranství, občanského

vybavení, veřejných tábořišť, přírodních koupališť, rekreačních luk a dalších pozemků související dopravní a technické infrastruktury, které nesnižují kvalitu prostředí ve vymezené ploše.

(3) Plochy rekreace se vymezují jako plochy rekreace

- a) všeobecné,
- b) individuální,
- c) v zahrádkářských osadách,
- d) na oddechových plochách,
- e) hromadné, nebo
- f) jiné.

Vyhláška č. 157/2024 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a jednotném standardu, ve znění pozdějších předpisů, § 16.

Definice dle prováděcích vyhlášek k zákonu č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu

* (1) Plochy rekreace se obvykle samostatně vymezují za účelem zajištění podmínek pro rekreaci v kvalitním prostředí.

(2) Plochy rekreace zahrnují zpravidla pozemky staveb pro rodinnou rekreaci, pozemky dalších staveb a zařízení, které souvisejí a jsou slučitelné s rekreací, například veřejných prostranství, občanského vybavení, veřejných tábořišť, přírodních koupališť, rekreačních luk a dalších pozemků související dopravní a technické infrastruktury, které nesnižují kvalitu prostředí ve vymezené ploše a jsou slučitelné s rekreačními aktivitami.

Vyhláška č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území, ve znění pozdějších předpisů, § 5 odst. 1, 2.

Plochy s rozdílným způsobem využití 2024

Anglický překlad

Areas with a Different Mode of Use

Definice dle prováděcích vyhlášek k zákonu č. 283/2021 Sb., stavební zákon

Vymezování ploch s rozdílným způsobem využití

(1) Plochy s rozdílným způsobem využití se vymezují ke stanovení územních podmínek, zejména

pro vzájemně se doplňující, podmiňující nebo nekompatibilní činnosti, pro další členění ploch na pozemky a pro stanovení ochrany veřejných zájmů.

(2) Plochy s rozdílným způsobem využití se vymezují s ohledem na specifické podmínky a charakter území zejména za účelem omezení střetů vzájemně neslučitelných činností a požadavků

na uspořádání a využívání území. S ohledem na specifické podmínky a charakter území se z ploch s rozdílným způsobem využití volí taková skladba ploch, která je pro řešené území nejvhodnější, přičemž není nezbytné využít všech kategorií ploch.

(3) Plochy s rozdílným způsobem využití uvedené v § 15 odst. 4 písm. e), § 16 odst. 3 písm. f), § 17 odst. 4 písm. g), § 18 odst. 3 písm. b), § 19 odst. 3 písm. g), § 20 odst. 3 písm. e), § 21 odst. 3 písm. h), § 22 odst. 3 písm. f), § 23 odst. 3 písm. h), § 24 odst. 3 písm. b), § 25 odst. 3 písm. d), § 26 odst. 3 písm. e), § 27 odst. 3 písm. b), § 28 odst. 3 písm. b), § 29 odst. 3 písm. b), § 30 odst. 3 písm. d) a § 31 odst. 2 písm. b) lze vymezovat pouze ve specifických případech.

(4) Plochy s rozdílným způsobem využití uvedené v § 15 až 33 lze dále podrobněji členit.

(5) Plochy s rozdílným způsobem využití se vymezují podle stávajícího nebo nově požadovaného způsobu využití jako stabilizované nebo návrhové.

Vyhláška č. 157/2024 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a jednotném standardu, ve znění pozdějších předpisů, § 14."

Definice dle prováděcích vyhlášek k zákonu č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu

* § 3 Obecné požadavky na vymezování ploch

(2) Plochy se vymezují podle

a) stávajícího nebo požadovaného způsobu využití (dále jen "plochy s rozdílným způsobem využití"); tyto plochy se vymezují ke stanovení územních podmínek, zejména pro vzájemně se doplňující, podmiňující nebo nekolidující činnosti, pro další členění ploch na pozemky a pro stanovení ochrany veřejných zájmů v těchto plochách, jakými jsou ochrana přírodního a kulturního dědictví, civilizačních, architektonických a urbanistických hodnot.

Vyhláška č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území, ve znění pozdějších předpisů, § 3 odst. 2 písm. a).

Plochy smíšené nezastavěného území **2024**

Definice dle prováděcích vyhlášek zákona 283/2021

(1) Plochy smíšené krajinné se samostatně vymezují v případech, kdy je účelné zajistit smíšené zemědělské, lesní, vodní a vodohospodářské využití území.

(2) Plochy smíšené krajinné zahrnují zejména pozemky určené k plnění funkcí lesa, pozemky zemědělského půdního fondu, případně pozemky vodních ploch a koryt vodních toků bez Strana 16 Akt č. 157 / 2024 Sb.

rozlišení převažujícího způsobu využití. Do plochy smíšené krajinné lze zahrnout i pozemky přirozených a přírodě blízkých ekosystémů, pozemky pro nepobytovou rekreaci a pozemky související dopravní a technické infrastruktury.

(3) Plochy smíšené krajinné se vymezují jako plochy smíšené krajinné

a) všeobecné, nebo

b) jiné.

Vyhláška č. 157/2024 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a jednotném standardu, ve znění pozdějších předpisů, § 28.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Plochy smíšené nezastavěného území zahrnují prostory, ve kterých nelze jednoznačně určit jen jeden, převažující způsob využití území. Nebo je žádoucí, aby byla daná plocha dlouhodobě využívána několika způsoby, které však nebudou ve vzájemném střetu. Dílčí způsoby využití plochy jsou vyjádřeny v indexu plochy. Pro omezení míry rizika problémů při využívání plochy určenými způsoby stanovuje územní plán pro danou plochu územní podmínky.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2018.

Definice dle prováděcích vyhlášek k zákonu č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu

* (1) Plochy smíšené nezastavěného území se obvykle samostatně vymezují v případech, kdy s ohledem na charakter nezastavěného území nebo jeho ochranu není účelné jeho členění, například na plochy vodní a vodohospodářské, zemědělské a lesní.

(2) Plochy smíšené nezastavěného území zahrnují zpravidla pozemky určené k plnění funkcí lesa, pozemky zemědělského půdního fondu, případně pozemky vodních ploch a koryt vodních toků bez rozlišení převažujícího způsobu využití. Do plochy smíšené nezastavěného území lze zahrnout i pozemky přirozených a přírodě blízkých ekosystémů a pozemky související dopravní a technické infrastruktury.

Vyhláška č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území, ve znění pozdějších předpisů, § 17 odst. 1, 2.

Plochy smíšené obytné **2024**

Definice dle prováděcích vyhlášek k zákonu č. 283/2021 Sb., stavební zákon

(1) Plochy smíšené obytné se samostatně vymezují v případech, kdy je žádoucí zajistit smíšené

využití území zahrnující zejména bydlení a občanské vybavení a zároveň je nezbytné vyloučit umístování staveb a zařízení snižujících kvalitu prostředí v této ploše, například pro těžbu, hutnictví, chemii, těžké strojírenství a asanační služby.

(2) Plochy smíšené obytné zahrnují zejména pozemky staveb pro bydlení, případně staveb pro rekreaci, pozemky občanského vybavení, veřejných prostranství a zeleně a dále pozemky související dopravní a technické infrastruktury.

(3) Do ploch smíšených obytných lze zahrnout pouze pozemky staveb a zařízení, které svým provozováním a technickým zařízením nenarušují užívání staveb a zařízení ve svém okolí a nesnižují kvalitu prostředí souvisejícího území, například pro nerušící výrobu a služby a zemědělství a ostatní dopravní a technickou infrastrukturu.

(4) Plochy smíšené obytné se vymezují jako plochy smíšené obytné

- a) všeobecné,
- b) venkovské,
- c) městské,
- d) centrální, nebo
- e) jiné.

(5) Není-li v celé návrhové ploše smíšené obytné o rozloze větší než 20 000 m rozhodování v území podmíněno vydáním regulačního plánu nebo uzavřením plánovací smlouvy, stanovuje se pro ni požadavek na vymezení veřejného prostranství o výměře nejméně 5 % této návrhové plochy. Do výměry veřejného prostranství se nezapočítávají pozemní komunikace.

Vyhláška č. 157/2024 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a jednotném standardu, ve znění pozdějších předpisů, § 20."

Definice dle prováděcích vyhlášek k zákonu č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu

* (1) Plochy smíšené obytné se obvykle samostatně vymezují v případech, kdy s ohledem na charakter zástavby, její urbanistickou strukturu a způsob jejího využití není účelné členit území na plochy bydlení a občanského vybavení a je nezbytné vyloučit umístování staveb a zařízení, snižujících kvalitu prostředí v této ploše, například pro těžbu, hutnictví, chemii, těžké strojírenství, asanační služby.

(2) Plochy smíšené obytné zahrnují zpravidla pozemky staveb pro bydlení, případně staveb pro rodinnou rekreaci, pozemky občanského vybavení a veřejných prostranství a dále pozemky související dopravní a technické infrastruktury. Do ploch smíšených obytných lze zahrnout pouze pozemky staveb a zařízení, které svým provozováním a technickým zařízením nenarušují užívání staveb a zařízení ve svém okolí a nesnižují kvalitu prostředí souvisejícího území, například nerušící výroba a služby, zemědělství, které svým charakterem a kapacitou nezvyšují dopravní zátěž v území.

Vyhláška č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území, ve znění pozdějších předpisů, § 8 odst. 1, 2.

Plochy smíšené výrobní 2024

Definice dle prováděcích vyhlášek k zákonu č. 283/2021 Sb., stavební zákon

(1) Plochy smíšené výrobní se samostatně vymezují v případech, kdy je účelné zajistit smíšené využití území zahrnující zejména výrobu, skladování a občanské vybavení.

(2) Plochy smíšené výrobní zahrnují pozemky staveb a zařízení lehké a drobné výroby, obchodu a služeb. Součástí plochy mohou být i pozemky veřejné infrastruktury. Plochy smíšené výrobní zahrnují pozemky staveb pro bydlení pouze ve výjimečných a zvlášť odůvodněných případech.

(3) Plochy smíšené výrobní se vymezují jako plochy smíšené výrobní

- a) všeobecné, nebo
- b) jiné.

Vyhláška č. 157/2024 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a jednotném standardu, ve znění pozdějších předpisů, § 24.

Definice dle prováděcích vyhlášek k zákonu č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu

(1) Plochy smíšené výrobní se obvykle samostatně vymezují v případech, kdy s ohledem na charakter území není účelné jeho členění například na plochy výroby a skladování, plochy dopravní a technické infrastruktury, plochy těžby nerostů a plochy specifické.

(2) Plochy smíšené výrobní zahrnují pozemky staveb pro bydlení pouze ve výjimečných a zvlášť odůvodněných případech.

Vyhláška č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území, ve znění pozdějších předpisů, § 12 odst. 1, 2.

Plochy specifické 2024

Definice dle prováděcích vyhlášek k zákonu č. 283/2021 Sb., stavební zákon

(1) Plochy specifické se samostatně vymezují za účelem zajištění zvláštních podmínek, které vyžadují zejména pozemky staveb a zařízení pro obranu a bezpečnost státu, ochranu obyvatelstva, vězeňství a sklady nebezpečných látek. Do těchto ploch lze zahrnout pozemky související

technické a dopravní infrastruktury.

(2) Plochy specifické se vymezují jako plochy specifické

a) zvláštního určení, nebo

b) jiné.

Vyhláška č. 157/2024 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a jednotném standardu, ve znění pozdějších předpisů, § 31.

Definice dle prováděcích vyhlášek k zákonu č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu

* Plochy specifické se obvykle samostatně vymezují za účelem zajištění zvláštních podmínek, které vyžadují zejména pozemky staveb a zařízení pro obranu a bezpečnost státu, civilní ochranu, vězeňství, sklady nebezpečných látek; do těchto ploch lze zahrnout pozemky související technické a dopravní infrastruktury.

Vyhláška č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území, ve znění pozdějších předpisů § 19.

Plochy technické infrastruktury

Definice dle prováděcích vyhlášek k zákonu č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu

(1) Plochy technické infrastruktury se obvykle samostatně vymezují v případech, kdy využití pozemků pro tuto infrastrukturu vylučuje jejich začlenění do ploch jiného způsobu využití a kdy jiné využití těchto pozemků není možné. V ostatních případech se v plochách jiného způsobu využití vymezují pouze trasy vedení technické infrastruktury.

(2) Plochy technické infrastruktury zahrnují zejména pozemky vedení, staveb a s nimi provozně související zařízení technického vybavení, například vodovodů, vodojemů, kanalizace, čistíren odpadních vod, staveb a zařízení pro nakládání s odpady, trafostanic, energetických vedení, komunikačních vedení veřejné komunikační sítě, elektronických komunikačních zařízení veřejné komunikační sítě a produktovody. Součástí těchto ploch mohou být i pozemky související dopravní infrastruktury.

Vyhláška č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území, ve znění pozdějších předpisů, § 10 odst. 1, 2.

Plochy těžby nerostů 2024

Definice dle prováděcích vyhlášek k zákonu č. 283/2021 Sb., stavební zákon

(1) Plochy těžby se samostatně vymezují za účelem zajištění podmínek pro hospodárné využívání nerostů a dalších surovin a pro ochranu životního prostředí při těžební činnosti a úpravě nerostů a dalších surovin.

(2) Plochy těžby zahrnují zejména pozemky povrchových dolů, lomů a pískoven, pozemky pro ukládání dočasně nevyužívaných nerostů, dalších surovin a odpadů, kterými jsou výsypky, odvaly a odkaliště, pozemky rekultivací a pozemky staveb a technologických zařízení pro těžbu. Do plochy těžby lze zahrnout pozemky související dopravní a technické infrastruktury.

(3) Plochy těžby se vymezují jako plochy těžby

a) všeobecné,

b) dobývání a úpravy,

c) stavby a zařízení, nebo

d) jiné.

Vyhláška č. 157/2024 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a jednotném standardu, ve znění pozdějších předpisů, § 30.

Definice dle prováděcích vyhlášek k zákonu č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu

(1) Plochy těžby nerostů se obvykle samostatně vymezují za účelem zajištění podmínek pro hospodárné využívání nerostů a pro ochranu životního prostředí při těžební činnosti a úpravě nerostů.

(2) Plochy těžby nerostů zahrnují zpravidla pozemky povrchových dolů, lomů a pískoven, pozemky pro ukládání dočasně nevyužívaných nerostů a odpadů, kterými jsou výsypky, odvaly a kaliště, dále pozemky rekultivací a pozemky staveb a technologických zařízení pro těžbu. Do plochy těžby nerostů lze zahrnout i pozemky související dopravní a technické infrastruktury.

Vyhláška č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území, ve znění pozdějších předpisů, § 18 odst. 1, 2.

Plochy určené k vzletům a přistáním

Definice dle jiných právních předpisů

Plochy určené k vzletům a přistáním

(1) Územně vymezené plochy v územně plánovací dokumentaci nebo v územním rozhodnutí o využití území, určené k vzletům a přistáním letadel a s tím souvisejícím činnostem mohou být využívány k vzletům a přistáním pouze za podmínek stanovených prováděcím předpisem.

(2) K vzletům a přistáním stanovených druhů letadel při vymezených leteckých činnostech lze použít jakékoliv plochy, pokud zajišťují bezpečný vzlet nebo přistání.

(3) Charakteristiku ploch, vymezení druhů letadel a leteckých činností, při kterých lze využít k vzletům a přistáním jakékoliv plochy, stanoví prováděcí předpis.

Zákon č. 49/1997 Sb., o civilním letectví, ve znění pozdějších předpisů, § 35 odst. 1-3.

Plochy veřejných prostranství 2024

Definice dle prováděcích vyhlášek k zákonu č. 283/2021 Sb., stavební zákon

(1) Plochy veřejných prostranství se samostatně vymezují za účelem zajištění podmínek pro přiměřené umístění, rozsah a dostupnost pozemků veřejných prostranství a zajištění podmínek pro jejich užívání v souladu s jejich významem a účelem.

(2) Plochy veřejných prostranství zahrnují zejména pozemky jednotlivých druhů veřejných prostranství a další pozemky související dopravní a technické infrastruktury a občanského vybavení, které jsou slučitelné s účelem veřejných prostranství.

(3) Plochy veřejných prostranství se vymezují jako plochy veřejných prostranství

a) všeobecných, nebo

b) jiných.

Vyhláška č. 157/2024 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a jednotném standardu, ve znění pozdějších předpisů, § 18.

Definice dle prováděcích vyhlášek k zákonu č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu

* (1) Plochy veřejných prostranství se obvykle samostatně vymezují za účelem zajištění podmínek pro přiměřené umístění, rozsah a dostupnost pozemků veřejných prostranství a k zajištění podmínek pro jejich užívání v souladu s jejich významem a účelem.

(2) Plochy veřejných prostranství zahrnují zpravidla stávající a navrhované pozemky jednotlivých druhů veřejných prostranství a další pozemky související dopravní a technické infrastruktury a občanského vybavení, slučitelné s účelem veřejných prostranství. Pro každé dva hektary zastavitelné plochy bydlení, rekreace, občanského vybavení anebo smíšené obytné se vymezuje s touto zastavitelnou plochou související plocha veřejného prostranství o výměře nejméně 1000 m²; do této výměry se nezapočítávají pozemní komunikace.

Vyhláška č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území, ve znění pozdějších předpisů, § 7 odst. 1, 2.

(1) Nejmenší šířka veřejného prostranství, jehož součástí je pozemní komunikace zpřístupňující pozemek bytového domu je 12 m. Při jednosměrném provozu lze tuto šířku snížit až na 10,5 m.

(2) Nejmenší šířka veřejného prostranství, jehož součástí je pozemní komunikace zpřístupňující pozemek rodinného domu je 8 m. Při jednosměrném provozu lze tuto šířku snížit až na 6,5 m.

Vyhláška č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území, ve znění pozdějších předpisů, § 22 odst. 1, 2.

Plochy vodní a vodohospodářské 2016

Definice dle jiných právních předpisů

Plochy vodní a vodohospodářské se vymezují za účelem zajištění podmínek pro nakládání s vodami, ochranu před jejich škodlivými účinky a suchem, regulaci vodního režimu území a plnění dalších účelů stanovených právními předpisy upravujícími problematiku na úseku vod a ochrany přírody a krajiny.

Plochy vodní a vodohospodářské zahrnují pozemky vodních ploch, koryt vodních toků a jiné pozemky určené pro převažující vodohospodářské využití.

Vyhláška č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území, ve znění pozdějších předpisů, § 13 odst. 1-2.

Plochy výroby a skladování 2024

Definice dle prováděcích vyhlášek zákona 283/2021, stavební zákon

(1) Plochy výroby a skladování se samostatně vymezují v případech, kdy využití pozemků, například pozemků staveb pro výrobu a skladování a zemědělských staveb, z důvodu negativních vlivů uvedených staveb za hranicí těchto pozemků vylučuje začlenění pozemků s těmito vlivy do jiných ploch s rozdílným způsobem využití.

(2) Plochy výroby a skladování zahrnují zejména pozemky staveb a zařízení pro výrobu a skladování, například pro hutnictví, těžké strojírenství a chemii, skladové areály, pro související dopravní a technickou infrastrukturu, pozemky zemědělských staveb a pozemky další související veřejné infrastruktury.

Strana 14 Akt č. 157 / 2024 Sb.

(3) Plochy výroby a skladování se vymezují jako plochy

- a) výroby všeobecné,
- b) výroby těžké a energetiky,
- c) výroby lehké,
- d) výroby drobné a služeb,
- e) skladování a logistiky,
- f) výroby zemědělské a lesnické,
- g) výroby energie z obnovitelných zdrojů, nebo
- h) výroby a skladování jiné.

Vyhláška č. 157/2024 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a jednotném standardu, ve znění pozdějších předpisů, § 23.

Definice dle prováděcích vyhlášek k zákonu č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu

* (1) Plochy výroby a skladování se obvykle samostatně vymezují v případech, kdy využití pozemků například staveb pro výrobu a skladování a zemědělských staveb²⁾ z důvodu negativních vlivů za hranicí těchto pozemků vylučuje začlenění pozemků s těmito vlivy do ploch jiného způsobu využití.

(2) Plochy výroby a skladování zahrnují zpravidla pozemky staveb a zařízení pro výrobu a skladování²⁾, například pro těžbu, hutnictví, těžké strojírenství, chemii, skladové areály, pozemky zemědělských staveb²⁾ a pozemky související veřejné infrastruktury. Plochy výroby a skladování se vymezují v přímé návaznosti na plochy dopravní infrastruktury a být z nich přístupné.

Vyhláška č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území, ve znění pozdějších předpisů, § 11 odst. 1, 2.

Plochy zemědělské 2024

Definice dle prováděcích vyhlášek zákona 283/2021, stavební zákon

(1) Plochy zemědělské se samostatně vymezují za účelem zajištění podmínek pro převažující zemědělské využití.

Akt č. 157 / 2024 Sb. Strana 15

(2) Plochy zemědělské zahrnují zejména pozemky zemědělského půdního fondu, pozemky staveb, zařízení a jiných opatření pro zemědělství a pozemky dopravní a technické infrastruktury.

Součástí plochy může být doprovodná a izolační zeleň, drobné vodní plochy a toky, opatření snižující erozní ohrožení a protipovodňová opatření.

(3) Plochy zemědělské se vymezují jako plochy

- a) zemědělské všeobecné,
- b) orné půdy,
- c) trvalých travních porostů,
- d) trvalých kultur, nebo
- e) zemědělské jiné.

Vyhláška č. 157/2024 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a jednotném standardu, ve znění pozdějších předpisů, § 26.

Definice dle prováděcích vyhlášek k zákonu č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu

* (1) Plochy zemědělské se obvykle samostatně vymezují za účelem zajištění podmínek pro převažující zemědělské využití.

(2) Plochy zemědělské zahrnují zejména pozemky zemědělského půdního fondu⁷⁾, pozemky staveb, zařízení a jiných opatření pro zemědělství a pozemky související dopravní a technické infrastruktury.

Vyhláška č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území, ve znění pozdějších předpisů, § 14 odst. 1, 2.

Plomba (u nemovitosti)

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely této vyhlášky se rozumí plombou informace u nemovitosti, že práva k ní jsou dotčena změnou.

Vyhláška č. 357/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální vyhláška), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 1 písm. e).

Ploška

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Termín užívaný v krajině ekologické. Představuje část zemského povrchu, která se liší od svého okolí (krajině matrice) druhovou diverzitou a strukturou. Rozeznáváme plošky vzniklé narušením matrice (sesuvem půdy, vytěžením části lesa, lavinou), plošky zbytkové, které vznikají též působením rušivých vlivů, ale představují zbytek původní krajině matrice po jejím narušení (pole se zbytky původních lesů), plošky zdrojů prostředí, které jsou relativně stálé a vyjadřují heterogenitu daného prostředí (jezero uprostřed lesa, oáza uprostřed pouště) a zavlečené plošky, spojené s činností člověka (lidská obydlí, pole, kulturní lesy).

Braniš, Martin a kol.: Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Plošná struktura sídla 2022

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Je plošné vymezení stejnorodých částí sídla z hlediska urbanistické koncepce, převažující funkce a historického vývoje.

Asociace pro urbanismus a územní plánování 2022

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Plošná struktura sídla je soustava (seskupení) zastavěných ploch podle zvoleného hlediska. Je třeba, aby plošná struktura sídla byla posuzována v územním plánu z více hledisek, a to podle:

- vymezení historického centra vesnice a dalších prostorových celků zástavby a jejich vzájemných vztahů,
- rastru sítě komunikací určujícího prostor ulice a prostor návsí,
- ploch s rozdílným způsobem využití,
- typů zástavby.

Naděžda Rozmanová, Zuzana Pokorná: [Charakter a struktura zástavby venkovských sídel v územních plánech](#). Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, Ústav územního rozvoje

Plošné jímací objekty 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Plošné jímací objekty (pramenné jímky) slouží především pro zachycování vody z pramenů a plošných vývěrů podzemní vody ze skalních hornin. V současné době se budují pouze ojediněle. Rozhodující faktory pro vodárenské využití pramenů je vydatnost pramene, stálost a kolísání jakosti vody. Mendelova univerzita Brno, e-knihovna [cit. 31. 5. 2018]. Dostupné z URL: < https://is.mendelu.cz/eknihovna/opory/zobraz_cast.pl?cast=12053 >.

Plužina 2016

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Charakterizuje plužinu, jako „hospodářsky využitelnou část krajiny náležející vesnickému sídlišti“. Je jí souhm všech polí, luk a pastvin propojených navzájem sítí cest.

Gojda, M. (2000): Archeologie krajiny: vývoj archetypů kulturní krajiny. 1. vyd.,

Plužina je představována různými typy podle toho, jak je v ní rozdělena pozemková držba jednotlivých usedlostí, na jaký typ obce navazuje a rovněž podle toho, v jakém terénu se uplatňuje. Lze u ní pozorovat tvary pravidelné, ukazující na plánovitý vznik a vývoj i tvary nepravidelné, svědčící o živelnějším vývoji.

Löw, J., Michal, I. (2003): Krajinný ráz. 1. vyd., Lesnická práce, Kostelec nad Černými Mlýny, 552 s. ISBN 80-863-8627-9.

Plyn

Definice dle jiných právních předpisů

Dále se pro účely tohoto zákona rozumí v plynárenství plynem zemní plyn, koksárenský plyn čistý, degazační a generátorový plyn, biometan, propan, butan a jejich směsi, pokud nejsou používány pro pohon motorových vozidel.

Zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 2 písm. b9.

Plynárenská soustava 2017

Definice dle jiných právních předpisů

Plynárenskou soustavou se zde rozumí vzájemně propojený soubor zařízení pro výrobu, přepravu, distribuci a uskladnění plynu, včetně systému řídicí a zabezpečovací techniky a zařízení k převodu informací pro činnosti výpočetní techniky a informačních systémů, které slouží k provozování těchto zařízení.

Zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 2 písm. b) bod 7.

Plynárenské zařízení 2017

Definice dle jiných právních předpisů

Plynárenským zařízením se zde rozumí zařízení výroby plynu, přepravní soustavy, distribuční soustavy, zásobníku plynu, těžebního plynovodu a přímého plynovodu.

Zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 2 písm. b) bod 8.

Plynové zařízení 2017

Definice dle jiných právních předpisů

Plynovým zařízením se zde rozumí plynárenská zařízení, plynovodní přípojky, které nejsou ve vlastnictví provozovatele distribuční soustavy, odběrná plynová zařízení, zásobníky zkapalněných plynů, plynojemy, plnímy, zkapalňovací a odpařovací stanice.

Zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 2 písm. b) bod 12.

Plynovod

Definice dle jiných právních předpisů

Dále se pro účely tohoto zákona rozumí v plynárenství plynovodem zařízení k potrubní dopravě plynu přepravní nebo distribuční soustavou a přímé a těžební plynovody.

Zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 2 písm. b10).

Definice dle norem

Plynovod sestává z potrubí a příslušenství.

K potrubí patří: uzavírací zařízení, odvodňovače na shromažďování a vypouštění kondenzátů, kompenzátory, zařízení na vstřikování látek pro rozpouštění případných usazenin nebo námrazy, zařízení k odorizaci plynu, izolační vložky nebo příruby k zamezení toku bludných elektrických proudů a eventuálně jiná zařízení, zabudovaná v potrubí.

Příslušenstvím plynovodu jsou: šachty, ochranné kryty a poklopy amatur, závěsy, chráničky, číchačky, orientační sloupky a štítky, sdělovací zařízení, která je nutno zřídit pro zajištění a ochranu potrubí, jakož i katodová ochrana.

ČSN 38 6410 EN 1594 Předpisy pro stavbu a provoz plynovodů s vysokým a středním tlakem. Praha: Vydavatelství Úřadu pro normalizaci a měření, 1961.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Zařízení sloužící k dopravě plynu od předávacího místa výroby, těžby nebo uskladnění až k regulační stanici nebo plynovodní přípojce.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Plynovod přímý

Definice dle jiných právních předpisů

Dále se pro účely tohoto zákona rozumí v plynárenství přímým plynovodem plynovod, který není součástí přepravní soustavy nebo distribuční soustavy a který je dodatečně zřízený pro dodávku plynu zákazníkovi, a slouží pouze pro vlastní potřebu zákazníka.

Zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 2 písm. b15).

Plynovod těžební

Definice dle jiných právních předpisů

Dále se pro účely tohoto zákona rozumí v plynárenství těžebním plynovodem plynovod připojující výrobu plynu k přepravní soustavě nebo distribuční soustavě nebo jinému těžebnímu plynovodu.

Zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 2 písm. b20).

Plynovodní přípojka 2017

Definice dle jiných právních předpisů

Plynovodní přípojkou se zde rozumí zařízení začínající odbočením z plynovodu distribuční soustavy a ukončené před hlavním uzavěrem plynu; toto zařízení slouží k připojení odběrného plynového zařízení.

Zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 2 písm. b) bod 11.

Pobřežní pozemek 2021

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se rozumí pobřežním pozemkem pozemek tvořící břeh koryta vodního toku nebo pozemek sousedící s tímto korytem nebo břehem, jakož i pozemek tvořící břeh uzavřené vody nebo pozemek s ním sousedící.

Zákon č. 99/2004 Sb., o rybníkářství, výkonu rybářského práva, rybářské stráž, ochraně mořských rybolovných zdrojů a o změně některých zákonů (zákon o rybářství), § 2 písm. i).

Pobytová místnost 2024

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

V tomto zákoně se dále rozumí m) pobytovou místností místnost, která svou polohou, velikostí a stavebním uspořádáním splňuje požadavky na to, aby se v ní zdržovaly osoby.

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 13, písm. m).

Definice dle prováděcích vyhlášek zákona 283/2021, stavební zákon

Pro účely této vyhlášky se rozumí pobytovým prostorem pobytová místnost, nebo část pobytové místnosti, která svými dispozicemi splňuje předpoklady k tomu, aby se v ní mohly zdržovat osoby,

Vyhláška č. 146/2024 Sb., o požadavcích na výstavbu, ve znění pozdějších předpisů, § 3, písm. c).

Definice dle prováděcích vyhlášek k zákonu č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu

* Pro účely této vyhlášky se rozumí pobytovou místností místnost nebo prostor, které svou polohou, velikostí a stavebním uspořádáním splňují požadavky k tomu, aby se v nich zdržovaly osoby.

Vyhláška č. 268/2009 Sb., o technických požadavcích na stavby, ve znění pozdějších předpisů § 3 písm. j).

Definice dle jiných právních předpisů

* Pobytová místnost je místnost nebo prostor, která svou polohou, velikostí a stavebním uspořádáním splňuje požadavky k tomu, aby se v ní zdržovaly osoby (například kanceláře, dílny, ordinace, výukové prostory, pokoje ve zdravotnických zařízeních, hotelích a ubytovnách, halové prostory různého účelu, sály kin, divadel a kulturních zařízení, místnosti ve stavbách pro individuální rekreaci apod.).

Vyhláška č. 137/1998 Sb., o obecných technických požadavcích na výstavbu, ve znění pozdějších předpisů, § 3 písm. j). (Zrušena)

Pobytový prostor 2024

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely této vyhlášky se rozumí pobytovým prostorem pobytová místnost, nebo část pobytové místnosti, která svými dispozicemi splňuje předpoklady k tomu, aby se v ní mohly zdržovat osoby.

Vyhláška 146/2024 Sb. o požadavcích na výstavbu § 3, písm. c.

Poddolované území 2017

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Pod pojmem poddolované území se rozumí evidované plochy s ověřeným nebo předpokládaným výskytem hlubinných důlních děl, vzniklých za účelem těžby nebo průzkumu nerostných surovin. Důlní díla mohou být rozložena v rámci poddolovaného území nepravidelně, v různých hloubkách a mohou zde být i zcela nedotčené plochy. Postižení území hornickou činností může být menší než je rozsah zákresů a pro konkrétní lokality je nutné vyžádat si upřesnění u České geologické služby (ČGS). Příslušné údaje zpřístupňuje ČGS v rámci výkonu státní geologické služby, a to bez garance správnosti, úplnosti a aktuálnosti. Údaje jsou průběžně aktualizovány na základě výsledků vlastních prací a odevzdaných závěrečných zpráv ostatních organizací uložených v archivu ČGS.

Ministerstvo pro místní rozvoj. Standard sledovaných jevů pro územně analytické podklady obcí. [online]. Praha 2016. [cit. 2017-02-26].

Podjezd 2019

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Mimoúrovňové křížení komunikace s jinou, nad ní procházející komunikací či jinou dopravní stavbou (např. silniční podjezd pod železniční tratí).
Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2018.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Mimoúrovňové křížení komunikace s jinou, nad ní procházející komunikací (např. silniční podjezd pod železničním mostem).

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Podklady ke zpracování návrhu zadání územního plánu, resp. návrhu územního plánu

Definice dle jiných právních předpisů

Při formulování zadání územního plánu musí pořizovatel spolu s určeným zastupitelem vycházet z již zpracovaných podkladů. Jsou to především nadřazené dokumenty, které jsou pro pořizování a vydávání územního plánu závazné a tzv. dokumenty neopominutelné, které jsou podkladem pro zadání územního plánu.

Závaznými dokumentacemi (i pro dotčené orgány) jsou:

- politika územního rozvoje (PÚR),
- zásady územního rozvoje (ZÚR),
- regulační plány vydané krajem.

Územně plánovací podklady jsou:

- územně analytické podklady (ÚAP),
- doplňující průzkumy a rozborů,
- popř. územní studie.

Dalšími podklady mohou být například oborové dokumenty, nejsou-li součástí ÚAP.

Metodické sdělení ZP16/2012 k uplatňování požadavků dotčených orgánů k návrhu zadání územního plánu.

Podklady pro rozbor udržitelného rozvoje území 2024

Definice dle prováděcích vyhlášek zákona 283/2021, stavební zákon

(1) Podklady pro rozbor udržitelného rozvoje území obsahují textovou část a grafickou část.

(2) Textová část podkladů pro rozbor udržitelného rozvoje území obsahuje

a) zjištění a vyhodnocení stavu a vývoje území, jeho hodnot a limity využití území, alespoň v členění na

1. širší územní vztahy,
2. prostorové a funkční uspořádání území,
3. strukturu osídlení,
4. sociodemografické podmínky a bydlení,
5. přírodu a krajinu,
6. vodní režim,
7. hmotné prostředí,
8. kvalitu životního prostředí,
9. zemědělský půdní fond a pozemky určené k plnění funkcí lesa,
10. občanské vybavení včetně jeho dostupnosti a veřejná prostranství,
11. dopravní infrastrukturu včetně její dostupnosti,
12. technickou infrastrukturu včetně její dostupnosti,
13. ekonomické a hospodářské podmínky,
14. rekreaci a cestovní ruch a
15. bezpečnost a ochranu obyvatelstva,

b) zjištění a vyhodnocení záměrů na provedení změn v území.

(3) Grafická část podkladů pro rozbor udržitelného rozvoje území obsahuje výkres

a) hodnot území zahrnující hodnoty přírodní, kulturní a civilizační,

b) limitů využití území a

c) záměrů na provedení změn v území.

Vyhláška č. 157/2024 Sb., o požadavcích na výstavbu, ve znění pozdějších předpisů, § 5.

Definice dle prováděcích vyhlášek k zákonu č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu

* Podklady pro rozbor udržitelného rozvoje území zahrnují

a) zjištění a vyhodnocení stavu a vývoje území, jeho hodnot a limity využití území, to vše v členění zejména na

1. širší územní vztahy,
2. prostorové a funkční uspořádání území,
3. struktura osídlení,
4. sociodemografické podmínky a bydlení,
5. příroda a krajina,
6. vodní režim a hmotné prostředí,
7. kvalita životního prostředí,
8. zemědělský půdní fond a pozemky určené k plnění funkcí lesa,
9. občanská vybavenost včetně její dostupnosti a veřejná prostranství,
10. dopravní a technická infrastruktura včetně jejich dostupnosti,
11. ekonomické a hospodářské podmínky,
12. rekreace a cestovní ruch,
13. bezpečnost a ochrana obyvatel,

b) zjištění a vyhodnocení záměrů na provedení změn v území.

Vyhláška č. 500/2006 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a způsobu evidence územně plánovací činnosti, ve znění pozdějších předpisů, § 4 odst. 2.

* Podklady pro rozbor udržitelného rozvoje území zahrnují zjištění a vyhodnocení stavu a vývoje území, jeho hodnot, limity využití území, zjištění a vyhodnocení záměrů na provedení změn v území.

Podklady pro rozbor udržitelného rozvoje území dále zahrnují údaje o území, zjištění vyplývající z průzkumů území a další dostupné informace, například statistické údaje. Obsah podkladů pro rozbor udržitelného rozvoje území, které jsou součástí územně analytických podkladů obcí zpracovaných zpravidla digitální technologií způsobem umožňujícím výměnu dat pro jejich využití v územně analytických podkladech kraje (§ 29 odst. 4 stavebního zákona), je stanoven v části A přílohy č. 1 k této vyhlášce. Obsah podkladů pro rozbor udržitelného rozvoje území, které jsou součástí územně analytických podkladů kraje je stanoven v části B přílohy č. 1 k této vyhlášce.

Vyhláška č. 500/2006 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a způsobu evidence územně plánovací činnosti, ve znění pozdějších předpisů, § 4. (ve znění do 31. 12. 2017)

Podklady pro schvalování ÚPD 2021

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Podklady pro schvalování územně plánovací dokumentace jsou:

- návrh usnesení o schválení územně plánovací dokumentace,
- návrh obecně závazného právního předpisu o vyhlášení závazné části územně plánovací dokumentace.

Návrh usnesení o schválení územně plánovací dokumentace obsahuje zejména návrh výroku o schválení, návrh výroku o vymezení závazné části územně plánovací dokumentace a návrh výroku o námitkách k návrhu územně plánovací dokumentace a nesouhlasech s vyřízením námitek podaných ke konceptu řešení.

Návrh usnesení zpravidla dále obsahuje konkrétní úkoly v působnosti schvalujícího orgánu vyplývající ze schválené územně plánovací dokumentace.

Návrh obecně závazného právního předpisu o vyhlášení závazné části územně plánovací dokumentace obsahuje zejména územní rozsah platnosti, závaznou část územně plánovací dokumentace, včetně veřejně prospěšných staveb, jak byla vymezena ve výroku usnesení o schválení územně

plánovací dokumentace a závěrečná ustanovení o místech uložení územně plánovací dokumentace.

U schválené územně plánovací dokumentace opatří pořizovatel hlavní výkresy a textovou část schvalovací doložkou.

Česko-rakousko-slovenská příručka územně plánovací terminologie. Hannover: Akademie für Raumforschung und Landesplanung, 2000. (Českou část zpracoval ÚÚR Brno.)

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Podkladem pro schvalování je kompletní a projednaný návrh územně plánovací dokumentace včetně odůvodnění a rozhodnutí o námitkách.
Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2021.

Podklady projektové 2021

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Podklady projektové obecně jsou jakékoliv podklady potřebné pro projekt, popř. pro zpracování dokumentace projektu. V užším pojetí pojmu projektové podklady pro projekty spojené s výstavbou se jedná o informace o dodávkách nebo budoucích dodávkách, které poskytují dodavatelé svým odběratelům (zákazníkům), kteří jsou nebo budou účastníky výstavby, realizované v souvislosti s příslušným projektem a zpracovávají nebo budou zpracovávat část dokumentace projektu, která je předmětem nebo jinak souvisí s jejich dodávkou. Jsou to obvykle informace výrobců (produktů), včetně výsledku prací nebo služeb, kterými se dodavatel má účastnit realizace příslušného projektu. Pokud je takovým produktem investiční celek, pro který příslušný dodavatel bude teprve zpracovávat příslušnou část dokumentace projektu, pak se může jednat buď o předběžné (orientační) informace, nebo o předání dílčích projektových výsledků. Zásadně je nutné odlišit dva režimy předávání projektových podkladů, a to na standardní výrobky (produkty) a na nestandardní výrobky (produkty). Projektové podklady na standardní výrobky má jejich dodavatel běžně k dispozici, obvykle jako podnikové standardy a může je bez problému předat. Funkci projektových podkladů zde obvykle plní dokumentace průvodní technická nebo obdobná dokumentace takových výrobků (např. pro standardní práce nebo služby). Nestandardní výrobky (včetně výsledku prací nebo služeb), které mají být adresně navrženy pro daný konkrétní projekt, je nejprve nutno vyjasnit na úrovni realizační dokumentace projektu, tj. vyjasnit nejprve předmět a nutné podmínky budoucí dodávky. Pokud se tohoto procesu účastní adresným navrhováním příslušný dodavatel, popř. vyšší dodavatel, pak je tuto jejich součinnost logicky nutno považovat za součinnost při zpracování realizační dokumentace projektu, která překračuje rámec obvyklého předávání standardních projektových podkladů. Forma i obsah projektových podkladů mohou být různé, od technických zpráv s výkresovou dokumentací, až po katalogizované údaje na počítačových médiích. Jako projektové podklady je ovšem obvykle označován podklad spojený s konkrétní nabídkou, popř. podklad dodávaný na základě již uzavřené smlouvy.
Matějka, Vladimír, Mokry, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Jakékoliv podklady potřebné pro zpracování dokumentace určitého projektu (informace o dodávkách, výrobcích atd.). (Slovník pojmů ve výstavbě. ČKAIT a Sdružení dodavatelů investičních celků. Praha, 1999.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Projektové podklady jsou veškeré nezbytné dostupné informace pro kvalitní zpracování kompletního projektu.
Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2021.

Podklady územně analytické - obsah 2024

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

(1) Územně analytické podklady slouží zejména jako odborný podklad pro pořizování politiky územního rozvoje, územně plánovacích dokumentací, územních studií, územních opatření, vymezení zastavěného území a pro rozhodování v území.

(2) Územně analytické podklady obsahují zjištění a vyhodnocení stavu a vývoje území, jeho hodnot, limitů využití území, záměrů na provedení změn v území, zjišťování a vyhodnocování podmínek udržitelného rozvoje území a určení problémů k řešení v územně plánovací dokumentaci.

(3) Náležitosti obsahu územně analytických podkladů stanoví prováděcí právní předpis.

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 62.

Definice dle prováděcích vyhlášek zákona 283/2021, stavební zákon

Územně analytické podklady obsahují

a) databázi územně analytických podkladů,

b) podklady pro rozbor udržitelného rozvoje území a

c) rozbor udržitelného rozvoje území.

Vyhláška č. 157/2024 Sb., o požadavcích na výstavbu, ve znění pozdějších předpisů, § 2.

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

* (1) Územně analytické podklady obsahují zjištění a vyhodnocení stavu a vývoje území, jeho hodnot, omezení změn v území z důvodu ochrany veřejných zájmů, vyplývajících z právních předpisů nebo stanovených na základě zvláštních právních předpisů nebo vyplývajících z vlastností území (dále jen „limity využití území“), záměrů na provedení změn v území, zjišťování a vyhodnocování udržitelného rozvoje území a určení problémů k řešení v územně plánovací dokumentaci (dále jen „rozbor udržitelného rozvoje území“).

(2) Náležitosti obsahu územně analytických podkladů stanoví prováděcí právní předpis.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 26 odst. 1, 2.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Náležitosti obsahu ÚAP vyplývají z vyhlášky. Obsah ÚAP je jednotný pro obce i kraje. Rozdíl je v jejich podrobnosti a rozsahu a v druzích jevů v území, které se sledují.

Povinný (minimální) výčet sledovaných jevů pro tvorbu ÚAP je obsažen v příloze č. 1 vyhlášky; sledované jevy ÚAP obcí stanoví příloha č. 1 část A vyhlášky, sledované jevy ÚAP krajů stanoví příloha č. 1 část B vyhlášky.

ÚAP obsahují:

a) podklady pro rozbor udržitelného rozvoje území zahrnují ujištění a vyhodnocení stavu a vývoje území, jeho hodnot, limity využití území a zjištění a vyhodnocení záměrů na provedení změn v území a sestávají z:

1. textové části,

2. grafické části, která obsahuje:

- výkres hodnot území,

- výkres limitů využití území,

- výkres záměrů na provedení změn v území.

Podklady pro rozbor udržitelného rozvoje území dále zahrnují údaje o území, zjištění vyplývající z doplňujících průzkumů území a další dostupné informace, například statistické údaje.

Pořizování územně analytických podkladů a jejich aktualizací. Metodický návod. MMR a ÚÚR, 2014

Definice dle prováděcích vyhlášek k zákonu č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu

* (1) Územně analytické podklady pořizované úřadem územního plánování (dále jen "územně analytické podklady obcí") a územně analytické podklady pořizované krajským úřadem (dále jen "územně analytické podklady kraje") obsahují

a) podklady pro rozbor udržitelného rozvoje území zahrnující zjištění a vyhodnocení stavu a vývoje území, jeho hodnot, limity využití území, zjištění a vyhodnocení záměrů na provedení změn v území,

b) rozbor udržitelného rozvoje území zahrnující 1. zjištění a vyhodnocení udržitelného rozvoje území s uvedením jeho silných a slabých stránek, příležitostí a hrozeb v tematickém členění zejména na hominové prostředí a geologii, vodní režim, hygienu životního prostředí, ochranu přírody a krajiny, zemědělský půdní fond a pozemky určené k plnění funkcí lesa, veřejnou dopravní a technickou infrastrukturu, sociodemografické podmínky, bydlení, rekreaci, hospodářské podmínky; závěrem těchto tematických zjištění a vyhodnocení udržitelného rozvoje území je vyhodnocení vyváženosti vztahu územních podmínek pro příznivé životní prostředí, pro hospodářský rozvoj a pro soudržnost společenství obyvatel území,

2. určení problémů k řešení v územně plánovacích dokumentacích zahrnující zejména požadavky na odstranění nebo omezení urbanistických, dopravních a hygienických závad, vzájemných střetů záměrů na provedení změn v území a střetů těchto záměrů s limity využití území, slabých stránek, hrozeb a rizik souvisejících s nevyvážeností územních podmínek udržitelného rozvoje území.

(2) Podklady pro rozbor udržitelného rozvoje území dále zahrnují údaje o území, zjištění vyplývající z průzkumů území a další dostupné informace, například statistické údaje. Obsah podkladů pro rozbor udržitelného rozvoje území, které jsou součástí územně analytických podkladů obcí zpracovaných zpravidla digitální technologií způsobem umožňujícím výměnu dat pro jejich využití v územně analytických podkladech kraje (§ 29 odst. 3 stavebního zákona), je stanoven v části A přílohy č. 1 k této vyhlášce. Obsah podkladů pro rozbor udržitelného rozvoje území, které jsou součástí územně analytických podkladů kraje, je stanoven v části B přílohy č. 1 k této vyhlášce.

(3) Údaj o území obsahuje textovou část, grafickou část a dále informace o jeho vzniku, pořízení, zpracování, případném schválení nebo nabytí účinnosti (dále jen "pasport údaje o území"). Textová část obsahuje popis údaje o území, grafická část obsahuje zobrazení údaje o území včetně použitého měřítko a legendy. Správnost poskytnutého údaje o území se potvrzuje v pasportu údaje o území, jehož obsah je stanoven v příloze č. 2 k této vyhlášce.

(4) Grafická část územně analytických podkladů obsahuje výkres hodnot území, zejména urbanistických a architektonických, výkres limitů využití území, výkres záměrů na provedení změn v území a výkres problémů k řešení v územně plánovacích dokumentacích (dále jen "problémový výkres"). Územně analytické podklady mohou být doplněny dalšími výkresy, schématy, tabulkami, grafy či kartogramy.

(5) V územně analytických podkladech pro území hlavního města Prahy je možno sloučit obsah územně analytických podkladů obcí a územně analytických podkladů kraje.

Vyhláška č. 500/2006 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a způsobu evidence územně plánovací činnosti, ve znění pozdějších předpisů, § 4.

Podklady územně analytické (ÚAP) 2024

Anglický překlad

Spatial analytical documents

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

- (1) Územně analytické podklady slouží zejména jako odborný podklad pro pořizování politiky územního rozvoje, územně plánovacích dokumentací, územních studií, územních opatření, vymezení zastavěného území a pro rozhodování v území.
- (2) Územně analytické podklady obsahují zjištění a vyhodnocení stavu a vývoje území, jeho hodnot, limitů využití území, záměrů na provedení změn v území, zjišťování a vyhodnocování podmínek udržitelného rozvoje území a určení problémů k řešení v územně plánovací dokumentaci.
- (3) Náležitosti obsahu územně analytických podkladů stanoví prováděcí právní předpis.
- Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 62.*

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

- * (1) Územně analytické podklady slouží zejména jako odborný podklad pro pořizování politiky územního rozvoje, územně plánovacích dokumentací, územních studií, územních opatření, vymezení zastavěného území a pro rozhodování v území.
- (2) Územně analytické podklady obsahují zjištění a vyhodnocení stavu a vývoje území, jeho hodnot, limitů využití území, záměrů na provedení změn v území, zjišťování a vyhodnocování podmínek udržitelného rozvoje území a určení problémů k řešení v územně plánovací dokumentaci.
- (3) Náležitosti obsahu územně analytických podkladů stanoví prováděcí právní předpis.
- Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 62, odst. 1-3.*

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

- * § 25
Územně plánovací podklady tvoří územně analytické podklady, které zjišťují a vyhodnocují stav a vývoj území a územní studie, které ověřují možnosti a podmínky změn v území; slouží jako podklad k pořizování politiky územního rozvoje, územně plánovací dokumentace, jejich změn a pro rozhodování v území.
- § 27
Pořizování územně analytických podkladů
- (1) Úřad územního plánování pořizuje územně analytické podklady pro svůj správní obvod v podrobnosti a rozsahu nezbytném pro pořizování územních plánů a regulačních plánů. Krajský úřad pořizuje územně analytické podklady pro území kraje v podrobnosti a rozsahu nezbytném pro pořizování zásad územního rozvoje.
- (2) Územně analytické podklady pořizuje příslušný pořizovatel na základě průzkumů území a na základě údajů o území, kterými jsou informace nebo data o stavu území, o právech, povinnostech a omezeních, která se váží k určité části území, například ploše, pozemku, přírodnímu útvaru nebo stavbě, a která vznikla nebo byla zjištěna zejména na základě právních předpisů a dále informace nebo data o záměrech na provedení změny v území; údaje o území zahrnují i informace o jejich vzniku, pořízení, zpracování, případném schválení nebo nabytí platnosti a účinnosti (dále jen „údaje o území“). Podkladem pro pořízení územně analytických podkladů může být i technická mapa.
- § 166
(1) Územně analytické podklady a jejich aktualizace ukládá pořizovatel a poskytuje je stavebním úřadům v rozsahu potřebném pro výkon jejich působnosti. Pořizovatel poskytuje územně analytické podklady na základě žádosti poskytovatele údajů, od kterých je, s výjimkou orgánů veřejné správy a jimi zřízených organizací, oprávněn požadovat úhradu nákladů spojených s poskytnutím územně analytických podkladů, nejvýše však do ceny nákladů na pořízení jejich kopií, nosičů dat a nákladů na jejich doručení žadateli.
- (2) Pořizovatel zveřejňuje územně analytické podklady a jejich aktualizace v rozsahu a způsobem umožňujícím dálkový přístup.
- Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů.*

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Územně analytické podklady (ÚAP) patří mezi územně plánovací podklady, zjišťují a vyhodnocují stav a vývoj území. ÚAP slouží zejména jako podklad pro pořizování politiky územního rozvoje, pro pořizování územně plánovací dokumentace, jejich změn a aktualizací a pro pořizování územních studií. ÚAP slouží také jako podklad pro vyhodnocování vlivů ÚPD na udržitelný rozvoj, posuzování vlivu záměrů na životní prostředí, poskytování územně plánovacích informací a v neposlední řadě jsou podkladem pro rozhodování stavebních úřadů zejména v územích obcí, které nemají platný územní plán. Údaje z ÚAP mohou být využity rovněž pro založení a vedení technické mapy.

ÚAP částečně nahrazují etapu průzkumů a rozborů podle zrušeného zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu. Avšak na rozdíl od tohoto zákona, podle kterého se stav území zjišťoval jednorázově za účelem zpracování územně plánovací dokumentace, ÚAP jsou podle stavebního zákona pořizovány a průběžně aktualizovány pro celé území České republiky ve dvojí podrobnosti, a to pro správní obvody obcí s rozšířenou působností a území krajů.

ÚAP pořizují a aktualizují:

- úřady územního plánování pro své správní obvody v podrobnosti a rozsahu nezbytném pro pořizování územních plánů a regulačních plánů,
- krajské úřady pro území kraje v podrobnosti a rozsahu nezbytném pro pořizování zásad územního rozvoje.

Povinnost pořizování a aktualizace ÚAP obcí a krajů vyplývá ze stavebního zákona.

ÚAP se pořizují a aktualizují zejména na základě údajů o území (viz heslo Údaje o území), průzkumů území a statistických údajů.

Náležitosti obsahu ÚAP stanoví vyhláška č. 500/2006 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a způsobu evidence územně plánovací činnosti, ve znění vyhlášky č. 458/2012 Sb.

Pořizování územně analytických podkladů a jejich aktualizací. Metodický návod. MMR a ÚÚR, 2014

Podklady územně analytické - projednání 2024

Definice dle prováděcích vyhlášek zákona 283/2021, stavební zákon

Územně analytické podklady pro území kraje a jejich úplná aktualizace se předkládají k projednání radě kraje v rozsahu rozboru udržitelného rozvoje území nebo jeho aktualizace v elektronické nebo listinné podobě.

Vyhláška č. 157/2024 Sb., o požadavcích na výstavbu, ve znění pozdějších předpisů, § 7.

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

* Projednání územně analytických podkladů

(1) Územně analytické podklady pro správní obvod obce s rozšířenou působností a jejich aktualizace předkládá pořizovatel v rozsahu a formě stanovené prováděcím právním předpisem k projednání Radě obcí, která do 60 dnů sdělí pořizovateli své stanovisko, zejména k rozboru udržitelného rozvoje území. Pokud Rada obcí nesdělí své stanovisko v této lhůtě, platí, že s rozбором udržitelného rozvoje území souhlasí.

(2) Nesouhlasí-li pořizovatel se stanoviskem Rady obcí k rozboru udržitelného rozvoje území, zašle bezodkladně poté, kdy stanovisko obdržel, územně analytické podklady spolu s tímto stanoviskem krajskému úřadu, který posoudí rozpor a dá případně pořizovateli pokyn k úpravě.

(3) Pořizovatel upraví územně analytické podklady podle výsledku projednání a bezodkladně je zašle krajskému úřadu. (4) Územně analytické podklady pro území kraje a jejich aktualizace pořizuje krajský úřad s využitím územně analytických podkladů pro správní obvody obcí s rozšířenou působností a předkládá je k projednání zastupitelstvu kraje v rozsahu a formě stanovené prováděcím právním předpisem. Krajský úřad zašle ministerstvu a Ministerstvu životního prostředí územně analytické podklady pro území kraje do 6 měsíců od lhůty stanovené pro jejich pořízení nebo aktualizaci.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 29 odst. 1-4.

Definice dle prováděcích vyhlášek k zákonu č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu

* (1) Územně analytické podklady kraje se předkládají k projednání zastupitelstvu kraje v rozsahu rozboru udržitelného rozvoje území nebo jeho aktualizace.

(2) Součástí územně analytických podkladů obcí je doklad o jejich projednání s obcemi. Součástí územně analytických podkladů kraje je doklad o jejich projednání v zastupitelstvu kraje.

(3) Obsah dokladu o projednání územně analytických podkladů je stanoven v příloze č. 3 k této vyhlášce.

Vyhláška č. 500/2006 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a způsobu evidence územně plánovací činnosti, ve znění pozdějších předpisů, § 5 odst. 1-3.

Podklady územně plánovací (ÚPP) 2024

Anglický překlad

Spatial planning documents

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

Druhy nástrojů územního plánování

Nástroji územního plánování jsou

a) územně plánovací podklady, kterými jsou územně analytické podklady a územní studie,

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 16, písm. a).

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

* Územně plánovací podklady tvoří územně analytické podklady, které zjišťují a vyhodnocují stav a vývoj území a územní studie, které ověřují možnosti a podmínky změn v území; slouží jako podklad k pořizování politiky územního rozvoje, územně plánovací dokumentace, jejich změně a pro rozhodování v území.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 25.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* obecně, jsou podklady potřebné pro řízení přiměřeného využívání území z úrovně státu, ke kterému patří v ČR podklady pro zpracování nebo změnu územně-plánovací dokumentace. Územně-plánovací podklady jsou podle stavebního zákona: urbanistická studie (řeší územně-technické, urbanistické a architektonické podmínky využití území), územní generel (řeší podrobně otázky územního rozvoje jednotlivých složek osídlení krajiny), územní prognóza

(slouží k prověření možností dlouhodobého rozvoje území) a územně-technické podklady (průběžně aktualizované soubory údajů, charakterizujících stav a podmínky území).

Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: *Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.*

Územně plánovacími podklady jsou urbanistická studie, územní generel, územní prognóza a územně technické podklady. Proces jejich pořizování zákon neupravuje, protože tyto podklady nejsou schvalovány. Jedinou výjimkou je použití urbanistické studie jako náhrady za koncept řešení územního plánu obce, případně regulačního plánu, a použití územní prognózy jako náhrady za koncept řešení územního plánu velkého územního celku. Pro tyto případy jsou stanoveny téměř shodné požadavky na jejich pořizování, projednávání i na jejich obsah jako v případě příslušné územně plánovací dokumentace.

Územně plánovací podklady mohou pořizovat pouze orgány územního plánování. Neexistuje-li pro dané území schválená územně plánovací dokumentace, jsou územně plánovací podklady podle § 37 zákona podkladem pro rozhodování stavebních úřadů. V tomto případě je ovšem věcí jejich správního uvážení v územním řízení rozhodnout i odchýlně od územně plánovacích podkladů za podmínky, že bude navrženo řešení lépe splňující cíle a úkoly územního plánování. Vždy je ovšem povinností stavebního úřadu v odůvodnění územního rozhodnutí doložit zda a jak byly zohledněny skutečnosti, obsažené v územně plánovacích podkladech, případně proč bylo rozhodnuto odlišně od těchto podkladů.

Tunka, Martin: *Obsah územně plánovací dokumentace. 1. vydání. Praha: ABF, a.s., nakladatelství ARCH, edice STAVEBNÍ PRÁVO, 2003.*

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

* Územně plánovací podklady jsou informačním systémem veřejné správy na úseku územního plánování. Obsahují informace (data) o stavu území, limitech využití území a ostatních faktorech, ovlivňujících využitelnost území.

Ústav územního rozvoje. Bmo, 2002.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Územně plánovací podklady patří vedle územně plánovací dokumentace a územního rozhodnutí k základním nástrojům územního plánování.

Územně plánovací podklady slouží zejména pro zpracování nebo změnu územně plánovací dokumentace a není-li tato dokumentace zpracována, pro územní rozhodování a pro sledování vývoje a vyhodnocování stavu a možností rozvoje území.

Územně plánovací podklady tvoří:

- a) urbanistická studie,
- b) územní generel,
- c) územní prognóza,
- d) územně technické podklady.

Česko-rakousko-slovenská příručka územně plánovací terminologie. Hannover: Akademie für Raumforschung und Landesplanung, 2000. (Českou část zpracoval ÚÚR Bmo.)

* Nástroj územního plánování, kterým se řeší některé problémy v území dílčím způsobem. Slouží územnímu rozhodování, zpracování, prohloubení nebo ověření územně plánovací dokumentace, sledování změn v území a umísťování individuální bytové výstavby. Územně plánovacími podklady jsou zejména: urbanistická studie, územní generel, seznam pozemků pro výstavbu rodinných domků a územně technické podklady.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Definice dle stavebního zákona č. 50/1976 Sb. a jeho prováděcích vyhlášek (zrušeny k 31.12.2006)

* Druhy územně plánovacích podkladů

(1) Územně plánovací podklady slouží zejména pro zpracování nebo změnu územně plánovací dokumentace, a není-li tato dokumentace zpracována, pro územní rozhodování a pro sledování vývoje a vyhodnocování stavu a možností rozvoje území.

(2) Územně plánovací podklady tvoří

- a) urbanistická studie, která řeší územně technické, urbanistické a architektonické podmínky využití území,
- b) územní generel, který řeší podrobně otázky územního rozvoje jednotlivých složek osídlení a krajiny,
- c) územní prognóza, která slouží k prověření možností dlouhodobého rozvoje území na základě rozboru územně technických podmínek, stavu životního prostředí území, demografických a sociologických podkladů a ekonomických předpokladů rozvoje území,
- d) územně technické podklady, kterými jsou účelově zaměřené a soustavně doplňované soubory údajů charakterizujících stav a podmínky území.

Zákon č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 3 odst. 1, 2. (Zrušen)

Podkroví 2016

Definice dle norem

Podkrovím se zde rozumí přístupný vnitřní prostor nad posledním nadzemním podlažím vymezený konstrukcí krovu a dalšími stavebními konstrukcemi, určený k účelovému využití.

ČSN 73 4301 Obytné budovy. Český normalizační institut, 2004.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Ze stavebně-právního hlediska jde o každé podlaží nad nejvyšším plným podlažím, mající plochu, která se rovná ploše pod ním ležícího podlaží. Jde o přístupný prostor nad nadzemním podlažím, vymezený konstrukcí krovu a dalšími stavebními konstrukcemi, určený k účelovému využití.

Slovník pojmů, Národní stavební centrum, 2016 [cit. 12. 5. 2016].

Podlaží

Definice dle norem

Část stavby vymezená dvěma nad sebou následujícími vrchními líci nosné konstrukce stropu; rozlišují se podlaží nadzemní a podzemní.
ČSN 73 4301 *Obytné budovy*. Český normalizační institut, 2004.

Podlaží nadzemní

Definice dle norem

Každé podlaží, které má úroveň podlahy nebo její převažující části výše nebo rovno 800 mm pod nejvyšší úrovní přilehlého terénu v pásmu širokém 5,0 m po obvodu domu; nadzemní podlaží se stručně nazývají také: 1. podlaží, 2. podlaží atd., včetně podlaží ustupujícího.
ČSN 73 4301 *Obytné budovy*. Český normalizační institut, 2004.

Podlaží podzemní

Anglický překlad

Underground Floor

Definice dle norem

Každé podlaží, které má úroveň podlahy nebo její převažující části níže než 800 mm pod nejvyšší úrovní přilehlého upraveného terénu v pásmu širokém 5,0 m po obvodu domu.
ČSN 73 4301 *Obytné budovy*. Český normalizační institut, 2004.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Podlaží, která nevyhoví kritériím pro nadzemní podlaží.

Maier, Karel: Návosloví a příklady metodiky užívané pro zpracování regulačních plánů. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Podlažnost

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Počet nadzemních podlaží nad sebou. Počítá se po hlavní římsu. Pokud se počet nadzemních podlaží v různých částech budovy liší, uvažuje se pro účely regulace vždy největší počet nadzemních podlaží dosažený v jednom místě budovy při přilehlé veřejné komunikaci.

Maier, Karel: Návosloví a příklady metodiky užívané pro zpracování regulačních plánů. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Podlažnost lze mj. definovat také ve formě indexu, a to jako podíl hrubé podlažní plochy ku zastavěné ploše. Hovoříme-li o zástavbě čítající několik objektů, získáme „průměrnou podlažnost“. (Metodický pokyn k ÚPn SÚ hl. m. Prahy, Praha: 2000.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Návosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Podmínky pro využití ploch s rozdílným způsobem využití 2017

Definice dle jiných právních předpisů

Textová část územního plánu obsahuje stanovení podmínek pro využití ploch s rozdílným způsobem využití s určením převažujícího účelu využití (hlavní využití), pokud je možné jej stanovit, přípustného využití, nepřípustného využití (včetně stanovení, ve kterých plochách je vyloučeno umístění staveb, zařízení a jiných opatření pro účely uvedené v § 18 odst. 5 stavebního zákona), popřípadě stanovení podmíněně přípustného využití těchto ploch a stanovení podmínek prostorového uspořádání, včetně základních podmínek ochrany krajinného rázu (například výškové regulace zástavby, charakteru a struktury zástavby, stanovení rozmezí výměry pro vymezení stavebních pozemků a intenzity jejich využití).

Vyhláška č. 500/2006 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a způsobu evidence územně plánovací činnosti, Příloha 7 Obsah územního plánu, odst. 1 písm. f).

Podmínky využití (zpracování podmínek)

Podmínky řízení (procesní podmínky)

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Podmínky řízení (také procesní podmínky) jsou formální předpoklady, které musí být splněny, aby mohlo být o věci meritorně rozhodnuto.
Maďar, Zdeněk a kol.: Slovník českého práva. Praha: LINDE, 1995.

Podnebí 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Podnebí neboli klima je dlouhodobý charakteristický režim počasí, podmíněný energetickou bilancí, cirkulací atmosféry, charakterem aktivního povrchu a dnes i člověkem.

Vítejte na zemi, CENIA, slovník [cit. 24. 10. 2018].

Podnět (právní)

Anglický překlad

Initiation

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Podnět znamená projev určité osoby učiněný úřednímu orgánu mimo ústní jednání. Tyto projevy je možno udělat různou formou, písemně (tj. též telegraficky, dálnopisem) nebo ústně.

Maďar, Zdeněk a kol.: Slovník českého práva. Praha: LINDE, 1995.

Podnikatel stavební 2024

Anglický překlad

Building entrepreneur

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

V tomto zákoně se dále rozumí stavebním podnikatelem osoba oprávněná k provádění stavebních nebo montážních prací jako předmětu své činnosti podle živnostenského zákona.

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 14, písm. d).

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

* Stavebním podnikatelem se zde rozumí osoba oprávněná k provádění stavebních nebo montážních prací jako předmětu své činnosti podle zvláštních právních předpisů.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 2 písm. b).

Podnikatel vertikálně integrovaný

Definice dle jiných právních předpisů

(2) Dále se pro účely tohoto zákona rozumí

a) v elektroenergetice

15. vertikálně integrovaným podnikatelem držitel licencí nebo skupina držitelů licencí na přenos elektřiny, distribuci elektřiny, obchod s elektřinou nebo výrobu elektřiny, nad kterými je tatáž osoba oprávněna nebo jsou tytéž osoby oprávněny, a to přímo nebo nepřímo, vykonávat kontrolu, a z nichž alespoň 1 držitel licence vykonává činnost přenosu elektřiny nebo distribuce elektřiny a alespoň 1 držitel licence vykonává činnost výroby elektřiny nebo obchodu s elektřinou.

b) v plynárenství

23. vertikálně integrovaným plynárenským podnikatelem držitel licencí nebo skupina držitelů licencí na přepravu plynu, distribuci plynu, uskladňování plynu, obchod s plynem nebo výrobu plynu, nad kterými je tatáž osoba oprávněna nebo jsou tytéž osoby oprávněny, a to přímo nebo nepřímo, vykonávat kontrolu, a z nichž alespoň 1 držitel licence vykonává činnost přepravy plynu, distribuce plynu nebo uskladnění plynu a alespoň 1 držitel licence

vykonává činnost výroby plynu nebo obchodu s plynem.

Zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 2.

Podpovrchová doprava

Definice dle norem

Doprava prováděná na dopravních cestách v úrovni nebo nad úrovní inženýrských sítí.

ON 01 8500 Základní názvosloví v dopravě. Praha: Vydavatelství Úřadu pro normalizaci a měření, 1980.

Podrobné závlahové zařízení

Definice dle jiných právních předpisů

Podrobné závlahové zařízení je soubor objektů a zařízení, které slouží k rozvodu závlahové vody po pozemcích, zejména přenosné potrubí a armatury na něm, postřikovače, pásové zavlažovače, širokozáběrové zavlažovací stroje nebo zavlažovací hadice s kapkovači.

Vyhláška č. 225/2002 Sb., o podrobném vymezení staveb k vodohospodářským melioracím pozemků a jejich částí a způsobu a rozsahu péče o ně, ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 3.

Podružný elektroměr 2019

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Podružný elektroměr je jeden ze základních typů elektroměrů. Jedná se o přístroj, který slouží pouze pro informační měření spotřebované energie a funguje jako doplněk pro elektroměr fakturační. Uvedené dělení na elektroměry podružné a fakturační se využívá především v lokalitách, kde je více odběratelů, a všichni jsou připojeni na jeden společný centrální elektroměr

Internet, 2019 [cit. 8. 10. 2019]. Dostupné z URL: < <https://www.usetreno.cz/slovník-pojmu/podruzny-elektromer/> >.

Podružný plynoměr 2019

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Podružný plynoměr je měřicí přístroj nainstalovaný na rozvodu plynu za hlavním plynoměrem odběrného místa. Údaje z hlavního plynoměru slouží k účetním potřebám, na jejichž základě distributor plynu fakturuje odběratelům přesnou spotřebu. Hlavní plynoměr musí mít platnou certifikaci kalibrace z akreditované laboratoře.

Internet, 2019 [cit. 8. 10. 2019]. Dostupné z URL: < <https://www.usetreno.cz/slovník-pojmu/podruzny-plynomer/> >.

Podzemní doprava

Definice dle norem

Doprava prováděná na dopravních cestách pod úrovní inženýrských sítí.

ON 01 8500 Základní názvosloví v dopravě. Praha: Vydavatelství Úřadu pro normalizaci a měření, 1980.

Podzemní vody

Definice dle jiných právních předpisů

Podzemními vodami jsou vody přirozeně se vyskytující pod zemským povrchem v pásnu nasycení v přímém styku s hominami; za podzemní vody se považují též vody protékající podzemními drenážními systémy a vody ve studních.

Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 2.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Část podpovrchové vody vyplňující dutiny zvodněných homin bez ohledu, zda vytváří nebo nevytváří souvislou hladinu; též voda vytvářející souvislou hladinu v půdě.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

Pohled 2022

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

nárys fasády na stavebních výkresech. Nejčastěji se označuje podle orientace ke světovým stranám, např. východní pohled, jihozápadní pohled. *Stavební slovník*, 2022 [cit. 13. 4. 2022]. Dostupné z URL: < <http://stavebnikomunita.cz/page/stavebni-slovník-p> >.

Pohledová hrana 2016

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Pohledová hrana je horizontální, v pohledech souvisle působící soubor hmot, zeleně nebo jiných přírodních prvků.

Oberstein, I., Cach, J. *Názvosloví urbanismu a územního plánování*. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Pohledová osa 2016

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Významná, historickým vývojem vzniklá nebo záměrně založená linie uvnitř zástavby, nebo urbanizovaného prostoru, soustřeďující funkční aktivity a prostorové senzací. Kompoziční osy mohou propojovat části města, mohou, ale nemusí směřovat k významným cílům (uzlům) městské struktury nebo krajiny (cílem může být i významný přírodní útvar).

Hexner, M. *Územně analytické podklady hlavního města Prahy. Téma 11.15. Kompoziční osy a průhledy* [online]. Praha, 2007, 38 s. [cit. 2014-09-23].

Sled prostorů a pohledových os navzájem vázaných a vytvářejících ústřední komponovaný soubor, který ztělesňuje základní výtvarnou myšlenku města, ať záměrně založeného nebo vývojově rostlého a je jeho ideovým a výtvarným těžištěm.

OBERSTEIN, Ivo, CACH, Jan. *Názvosloví urbanismu a územního plánování*. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Pohledově exponované části průčelí 2016

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Pohledově exponované části průčelí jsou části průčelí, vhodné pro architektonické zdůraznění.

Maier, K. *Názvosloví, příklady metodiky a symboliky užívané pro zpracování regulačních plánů. Regulační prvky* [online]. Praha: ČVUT, 2004. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Pohledové stanoviště a pohledová linie 2016

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Pohledové stanoviště a pohledová linie je bod nebo trasa, z nichž existují významné pohledy na dané území.

Oberstein, I., Cach, J. *Názvosloví urbanismu a územního plánování*. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Pohledový horizont 2016

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Pohledový horizont historického jádra města je chápán jako hmotné i pocitové ohraničení té části města, která je pohledově přímo spojena s centrem. Fyzické vymezení pohledového horizontu je dáno především geomorfologicky a druhotně též antropogenními vlivy (zástavba, modelace terénu vlivem budování dopravních staveb, deponií a pod).

GABOR, Radim, KLOKOČKOVÁ, Vlasta. *Územně analytické podklady hlavního města Prahy – Příloha 11/11. Pohledový horizont Památkové rezervace v hlavním městě Praze* [online]. Praha: ÚRM, 2008, 48s. [cit. 2014-09-23].

Pohledové horizonty uzavírají jednotlivé panoramatické pohledy, jsou vztaženy k jednotlivým pohledovým stanovištím.

Oberstein, I., Cach, J. *Názvosloví urbanismu a územního plánování*. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Pochozí plocha 2024

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely této vyhlášky se rozumí pochozí plocha plocha určená pro pobyt nebo pohyb osob po rovině, po schodech nebo po šikmé rampě; za pochozí plochu se považuje také každý schodišťový stupeň a vyrovnávací stupeň.

Vyhláška 146/2024 Sb. o požadavcích na výstavbu § 3, písm. h.

Point-de-vue 2016

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Point-de-vue je objekt (architektura nebo plastika) sloužící jako cíl pohledu (přehledu).

Šefců, O. *Architektura: lexikon architektonických prvků a stavebního řemesla*. 1. vyd. Praha: Grada, 2013, 256 s.

Poldr 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

a) část mořského pobřeží, které je vysušené a chráněné hrázemi proti zaplavení, je protkané sítí odvodňovacích kanálů a je zemědělsky využíváné.

b) přirozeně nebo uměle ohraničený prostor v blízkosti vodního toku (tzv. suchý poldr), který je za sucha využíván zemědělsky a při povodni slouží k zachycení části povodňové vlny a má funkci retenční.

Vítejte na zemi, CENIA, slovník [cit. 24. 10. 2018].

Polétavý prach 2020

Anglický překlad

airborne dust

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Jako poletavý prach jsou označovány pevné částice antropogenního původu rozptýlené v atmosféře, jejichž rychlost sedimentace je natolik malá, že mohou ve vzduchu setrvávat po rel. dlouhou dobu (několik dnů i více) a dostávat se do značných vzdáleností od svých zdrojů.

Velikost částic poletavého prachu je řádově 10–5 m a menší, nejvíce jsou zastoupeny částice s rozměry pod 10–6 m. Viz též popílek, spad prachu, měření znečištění ovzduší.

Meteorologický slovník, 2020 [cit. 12. 11. 2020]. Dostupné z URL: < <http://slovník.cmes.cz/vyklad/cs/p> >.

Politika architektury a stavební kultury ČR 2023

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Politika architektury a stavební kultury České republiky (PASK ČR) je nelegislativní strategický dokument s celostátní působností schvalovaný vládou České republiky. Stanovuje vizi a základní cíle ve střednědobém až dlouhodobém horizontu, které vedou ke zvýšení kvality vystavěného prostředí. Jejím cílem je vytvořit předpoklady, aby vznikající stavby byly kvalitní, avšak nezabývá se pouze kvalitou jednotlivých staveb, ale zdůrazňuje potřebu komplexního vnímání prostředí, tedy vzájemného působení staveb, jejich vztahu ke stávajícím architektonickým a urbanistickým hodnotám a krajině. Politika architektury a stavební kultury České republiky stanovuje vizi a základní cíle ve střednědobém až dlouhodobém horizontu, rozčleněné dle témat. Pro dosažení stanovených cílů navrhuje opatření, včetně určení zodpovědných a spolupracujících institucí a termínů splnění opatření.

První Politiku architektury a stavební kultury České republiky schválila vláda v roce 2015.

Aktualizace Politiky architektury a stavební kultury České republiky, nahrazující původní dokument z roku 2015, byla schválena usnesením vlády ze dne 4. ledna 2023 č. 6. Připravilo ji Ministerstvo pro místní rozvoj v úzké spolupráci s Ústavem územního rozvoje. V aktualizovaném dokumentu jsou zařazena nová témata, např. reakce na změnu klimatu či vazba na cestovní ruch a je kladen větší důraz na zapojení veřejné správy na úrovni krajů i obcí, dokument by tedy měl být více nápomocný samosprávám.

Politika architektury a stavební kultury České republiky. Praha: MMR, 2015.

Politika architektury a stavební kultury České republiky, Aktualizace 2022. Praha: MMR, 2022.

Politika cestovního ruchu 2016

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Politika cestovního ruchu je systematická činnost sledující vytyčené cíle a spočívající v komplexním plánování, usměrňování (regulaci) a tvorbě reality cestovního ruchu prostřednictvím různých nástrojů a nositelů (státních, soukromých). Hlavními komponentami politiky cestovního ruchu jsou proto cíle,

nástroje a nositelé politiky cestovního ruchu. Podle úrovně územně administrativního členění se rozlišuje komunální, regionální, státní, nadregionální politiky cestovního ruchu.

Koncepce státní politiky cestovního ruchu v České republice na období 2014 – 2020, MMR 2013.

Politika environmentální 2021

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Souhrom jednáni, představ, koncepcí, strategií, cílů, zásad a dokumentů politických, hospodářských nebo zájmových subjektů (nejčastěji vlád, veřejné správy regionů, vedení podniků) vyjadřující jejich vztah k životnímu prostředí, reakci na problémy životního prostředí a vůli řešit je. V EP jsou (by měly být) obsaženy způsoby řešení problémů životního prostředí, priority, koncepce, reakce na související problémy (sociální, ekonomické, kulturní, etnické, etické, mezinárodní atd.). Rámcové zásady pro koncipování a realizaci environmentální politiky na úrovni států a státních seskupení obsahuje Agenda 21.

Braniš, Martin a kol.: Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Všestrannou environmentální politiku lze definovat jako široce koordinovanou činnost institucí a občanů, vládních a nevládních organizací, veřejné správy, obecní samosprávy a výrobních organizací, zaměřenou na nastolování vztahů rovnováhy mezi lidskými činnostmi, uspokojováním potřeb současných a budoucích generací a schopností přírody se trvale obnovovat. Všestranná ekologická politika je tedy formou přizpůsobování společnosti měnícím se podmínkám vlastní existence.

Rezortní environmentální politika je činností specializované exekutivy, která má cíle a strategie zaměřené na prevenci, snižování nebo odstraňování nežádoucích účinků lidských aktivit na prostředí, zdroje a veřejné zdraví.

Enviviki 2021 [cit. 6. 4. 2021]. Dostupné z URL: < https://www.enviviki.cz/wiki/Environment%C3%A1ln%C3%AD_politika >.

Souhrom jednáni, představ, koncepcí, strategií, cílů, zásad a dokumentu politických, hospodářských nebo zájmových subjektů (vlád, veřejné správy, vedení podniků), vyjadřující jejich vztah k životnímu prostředí, vůli řešit problémy životního prostředí. Rámcové zásady environmentální politiky na úrovni států obsahuje Agenda 21.

Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Je politika, která primárně zohledňuje ochranu životního prostředí.

Asociace pro urbanismus a územní plánování 2021

Politika hospodářské a sociální soudržnosti EU (HSS) 2016

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Politika hospodářské a sociální soudržnosti EU je zaměřena na podporu celkového harmonického rozvoje regionů v EU. Cílem je snižování rozdílů mezi úrovní rozvoje jednotlivých regionů.

Dále podporuje harmonický, vyvážený a udržitelný rozvoj ekonomických činností, vysokou úroveň zaměstnanosti, rovnost mezi muži a ženami a vysokou úroveň ochrany a zlepšování životního prostředí. HSS je též někdy nazývána regionální politikou, strukturální politikou, politikou soudržnosti nebo kohezní politikou.

Portál odboru strukturálních fondů, slovník pojmů, Ministerstvo vnitra, 2016 [cit. 18. 8. 2016].

Politika sektorová

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Politika = péče o záležitosti nějaké oblasti a jejich řízení..

Klimeš L.: Slovník cizích slov, Státní pedagogické nakladatelství Praha, 1994, 5. vydání.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Sektorová politika je péče o záležitosti nějakého oboru.

Ústav územního rozvoje. Brno, 2002.

Politika územního rozvoje (PÚR) 2024

Anglický překlad

Development Policy

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

(1) Politika územního rozvoje je strategickým dokumentem, který určuje ve stanoveném období požadavky na konkretizaci úkolů územního plánování v celostátních, přeshraničních a mezinárodních souvislostech a určuje strategii a základní podmínky pro naplňování těchto úkolů. Politika územního rozvoje se zpracovává pro celé území státu.

(2) Politika územního rozvoje s ohledem na možnosti území koordinuje tvorbu a změny územního rozvojového plánu a zásad územního rozvoje, tvorbu koncepcí schvalovaných ministerstvy a jinými ústředními správními úřady a záměry na změny v území celostátního významu a stanoví úkoly zajišťující tuto koordinaci.

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 70, odst. 1 a 2.

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

§ 31

* (1) Politika územního rozvoje určuje ve stanoveném období požadavky na konkretizaci úkolů územního plánování v republikových, přeshraničních a mezinárodních souvislostech, zejména s ohledem na udržitelný rozvoj území, a určuje strategii a základní podmínky pro naplňování těchto úkolů.

(2) Politika územního rozvoje s ohledem na možnosti území koordinuje tvorbu a aktualizaci zásad územního rozvoje, tvorbu koncepcí schvalovaných ministerstvy a jinými ústředními správními úřady a záměry na změny v území republikového významu a stanoví úkoly zajišťující tuto koordinaci.

(3) Politiku územního rozvoje pořizuje ministerstvo pro celé území republiky a schvaluje ji vláda. Ministerstvo zajistí, aby ve Sbírce zákonů bylo uveřejněno sdělení o schválení politiky územního rozvoje, a celý dokument zveřejní způsobem umožňujícím dálkový přístup.

(4) Politika územního rozvoje je závazná pro pořizování a vydávání zásad územního rozvoje, územních plánů, regulačních plánů a pro rozhodování v území dnem následujícím po dni zveřejnění sdělení podle odstavce 3.

§ 163

1) Politiku územního rozvoje a zprávu o jejím uplatňování ukládá ministerstvo. (2) Ministerstvo zveřejní způsobem umožňujícím dálkový přístup schválenou politiku územního rozvoje, její aktualizaci, úplné znění politiky územního rozvoje po její aktualizaci a zprávu o jejím uplatňování a místo, kde je možné do ní a do její dokladové dokumentace nahlížet, a zašle ji krajským úřadům.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 31 a § 163.

* § 31

(1) Politika územního rozvoje určuje ve stanoveném období požadavky na konkretizaci úkolů územního plánování v republikových, přeshraničních a mezinárodních souvislostech, zejména s ohledem na udržitelný rozvoj území, a určuje strategii a základní podmínky pro naplňování těchto úkolů.

(2) Politika územního rozvoje s ohledem na možnosti území koordinuje tvorbu a aktualizaci zásad územního rozvoje, tvorbu koncepcí schvalovaných ministerstvy a jinými ústředními správními úřady a záměry na změny v území republikového významu a stanoví úkoly zajišťující tuto koordinaci.

(3) Politiku územního rozvoje pořizuje ministerstvo pro celé území republiky a schvaluje ji vláda. Ministerstvo zajistí, aby ve Sbírce zákonů bylo uveřejněno sdělení o schválení politiky územního rozvoje a celý dokument zveřejní způsobem umožňujícím dálkový přístup.

(4) Politika územního rozvoje je závazná pro pořizování a vydávání zásad územního rozvoje, územních plánů, regulačních plánů a pro rozhodování v území.

§ 163

(1) Politiku územního rozvoje a zprávu o jejím uplatňování ukládá ministerstvo.

(2) Ministerstvo zveřejní způsobem umožňujícím dálkový přístup schválenou politiku územního rozvoje a zprávu o jejím uplatňování a místo, kde je možné do ní a do její dokladové dokumentace nahlížet, a zašle ji krajským úřadům.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 31 a § 163. (ve znění do 31. 12. 2017)

Polní cesta 2019

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Účelová komunikace, která slouží zejména zemědělské dopravě a může plnit i jinou dopravní funkci, jako cyklistická stezka, hipostezka nebo stezka pro pěši.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2018.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Polní cesta je účelová komunikace, která slouží k dopravě s přilehlých pozemků a na ně. Někdy může sloužit i jiné dopravě. Pak jde o komunikaci víceúčelovou, a to buď v rámci podniku (cesty příjezdové a spojovací), nebo mimo rámec podniku, kdy komunikace slouží více uživatelům.

Polní cesta hlavní

Dvoupruhová nebo jednapruhá polní cesta s vozovkou. Je sběrnou komunikací přivádějící zemědělský dopravní provoz z polních cest přístupových a přilehlých pozemků směrem k výrobnímu středisku nebo slouží k jeho rozvádění na jednotlivá polní pracoviště.

Přístupová polní cesta

(dříve základní polní cesta) Jednapruhá, zpravidla nepevněná nebo jen částečně zpevněná účelová komunikace, která přejímá zemědělský dopravní provoz z přilehlých pozemků.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Poloha napojovacích bodů technické infrastruktury 2021

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Místa (body, úseky na uliční čáře apod.), kde je možno napojit regulovaný pozemek na kanalizaci, vodovod, elektrickou síť, slaboproud, popřípadě další

media.

Maier, Karel: *Názvosloví a příklady metodiky užívané pro zpracování regulačních plánů*. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Přesnými souřadnicemi definované místo, kde se lze připojit na technickou infrastrukturu.
Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2021.

Polohové určení nemovitosti a katastrálního území

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se rozumí polohovým určením nemovitosti a katastrálního území určení jejich polohy ve vztahu k ostatním nemovitostem a katastrálním územím.

Zákon č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. f.

Polutant 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Chemikálie přítomná v prostředí v nepříroze vysoké koncentraci jako důsledek lidské činnosti. Látka znečišťující životní prostředí.
Vítejte na zemi, CENIA, slovník [cit. 24. 10. 2018].

Polyfunkčnost, monofunkčnost (v urbanismu) 2021

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

V urbanismu je polyfunkční objekt, zóna nebo území zahrnující více různých funkcí. V obecné rovině se může jednat i např. o věc, zařízení apod., které lze pro více funkcí použít. Opakem uvedeného je monofunkčnost. (Slovník cizích slov. Praha: SPN, 1971.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Polyfunkční jsou zóny, koridory a plochy, které umožňují více způsobů funkčního využití, zatímco monofunkční jsou takové zóny, koridory či plochy, které jsou určeny pouze pro jedno funkční využití.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2021.

Pomocná energie 2021

Definice dle jiných právních předpisů

Pomocnou energií se pro účely této vyhlášky rozumí energie potřebná pro provoz technických systémů.
Vyhláška č. 264/2020 Sb., o energetické náročnosti budov, § 2, písm. i).

Poptávka v cestovním ruchu 2016

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Poptávka v cestovním ruchu je množství daného produktu cestovního ruchu, které kupující hodlá koupit za danou cenu na daném trhu daném čase. Během hlavní sezóny poptávka po službách v cestovním ruchu a zpravidla i jejich cena výrazně roste. Funkce poptávky je za jinak stejných podmínek vztah mezi množstvím poptávaných produktů cestovního ruchu a jejich cenou.

Koncepce státní politiky cestovního ruchu v České republice na období 2014 – 2020, MMR 2013.

Populace

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Soubor jedinců téhož druhu žijících v určitém prostoru a čase nebo také skupina pohlavně se křížících nebo alespoň potencionálně se křížících jedinců,

také tzv. Mendelovská populace. Pro nepohlavně se rozmnožující organismy je termín populace též používán, má však omezenou platnost. I tyto druhy se čas od času pohlavně rozmnožují a vyměňují si navzájem geny. Základní parametry, které charakterizují populaci, je početnost (abundance), denzita (hustota početnost na jednotku plochy), natalita, mortalita, věková skladba, rozmístění jedinců v prostoru.

Braniš, Martin a kol.: Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Biologicky nebo zeměpisně odlišený soubor jedinců.

Viz zákon č. 100/2004 Sb., o ochraně druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin...

Tichá Tereza a kol.: Slovník pojmů užívaných v právu životního prostředí. 1. vydání. Praha: ABF – nakladatelství ARCH, 2004.

Populační cykly

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Více či méně pravidelné změny početnosti populací zjištěné u mnoha druhů živočichů. Krátkodobé populační cykly trvají 3-4 roky, některé 9-11 let, delší cykly zatím nebyly spolehlivě prokázány. Existuje několik teorií pokoušejících se vysvětlit tyto pravidelné změny početnosti populací. Změnami klimatických podmínek v závislosti na periodicitě výskytu slunečních skvrn a změn v množství vysílané zářivé energie jsou vysvětlovány 9-11 leté cykly, interakcemi mezi trofickými řetězci krátkodobé 3-4leté cykly. Cyklické změny mohou patrně vyvolat i vztahy uvnitř společenstev vztahy mezi predátory a kořistí. Poté co byla formulována teorie stresu H. Selyeho, byla také použita k vysvětlení 3-4 letých kolísání populací drobných savců.

Braniš, Martin a kol.: Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Populační exploze

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Růst lidské populace dnes především v tzv. rozvojových zemích. Růst je způsoben jen částečně zvýšenou plodností. Hlavním faktorem je zejména výrazné snížení úmrtnosti (hlavně kojenecké a dětské úmrtnosti) v důsledku dostupnosti relativně levných, ale účinných léků a zlepšení zdravotní péče. Populační exploze se obvykle zmiňuje (růst populace omezuje) působením industrializace a souvisejícími změnami v socioekonomické struktuře států/regionů (viz demografická revoluce).

Braniš, Martin a kol.: Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Porost

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se rozumí porostem základní jednotka prostorového rozdělení lesa identifikovatelná v terénu a zobrazená na lesnické mapě. *Zákon č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. s).*

Porost břehový

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se rozumí břehovým porostem - dřevinný porost rostoucí na břehu koryta vodního toku do 6 m u drobných vodních toků, do 8 m u významných vodních toků nebo do 10 m u významných vodních toků, které jsou vodními cestami dopravně významnými, na pobřežních pozemcích podél koryta vodního toku na vnější straně břehové čáry nebo na pozemku, na kterém leží koryto vodního toku; to se nevztahuje na pozemky určené k plnění funkcí lesa.

Vyhláška č. 178/2012 Sb., kterou se stanoví seznam významných vodních toků a způsob provádění činností souvisejících se správou vodních toků, ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. a).

* Pro účely této vyhlášky se rozumí břehovým porostem dřevinný porost rostoucí na břehu koryta vodního toku, na pobřežních pozemcích podél koryta vodního toku na vnější straně břehové čáry nebo na pozemku, na kterém leží koryto vodního toku, popřípadě rostoucí v prostoru mezi ochrannými hrázemi a korytem vodního toku až po patu ochranné hráze; to se nevztahuje na pozemky určené k plnění funkcí lesa.

Vyhláška č. 470/2001 Sb., kterou se stanoví seznam významných vodních toků a způsob provádění činností souvisejících se správou vodních toků, ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. b). (Zrušena)

Porost rychle rostoucích dřevin

Definice dle jiných právních předpisů

Druh zemědělské kultury

Pro účely tohoto zákona se rozumí porostem rychle rostoucích dřevin obhospodařovaná půda, která je souvisle osázena rychle rostoucími dřevinami určenými k produkci biomasy pro energetické využití nebo k produkci řízků jako reprodukčního porostu pro vegetativní množení rychle rostoucích dřevin.

Zákon č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů, § 3i písm. j).

Porost travní

Definice dle jiných právních předpisů

Druh zemědělské kultury

Pro účely tohoto zákona se rozumí travním porostem zemědělsky obhospodařovaná půda, na které se nachází stálá pastvina⁴¹), popřípadě souvislý porost s převahou travin určený ke krmným účelům nebo k technickému využití, který může být nejvýše jednou za 5 let rozorán za účelem obnovy travního porostu.

Zákon č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů, § 3i písm. b).

Porosty lesní

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se rozumí lesními porosty stromy a keře lesních dřevin, které v daných podmínkách plní funkce lesa.

Zákon č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. c).

Portál stavebníka 2024

Anglický překlad

Builder Portal

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

V tomto zákoně se dále rozumí stavebním podnikatelem osoba oprávněná k provádění stavebních nebo montážních prací jako předmětu své činnosti podle živnostenského zákona.

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 14, písm. d).

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

* Portálem stavebníka se rozumí informační systém veřejné správy, jehož správcem je ministerstvo a který umožňuje a) činit v rámci územních nebo stavebních řízení nebo jiných postupů úkony v elektronické podobě a b) přistupovat k údajům v národním geoportálu územního plánování, evidenci územních a stavebních řízení a jiných postupů, evidenci elektronických dokumentací v rozsahu stanoveném tímto zákonem a informačnímu systému digitální mapy veřejné správy podle § 4d odst. 2 zákona o zeměměřičství.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 184d, písm. a), b).

Portál veřejné správy

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se rozumí portálem veřejné správy informační systém vytvořený a provozovaný se záměrem usnadnit veřejnosti dálkový přístup k pro ni potřebným informacím z veřejné správy a komunikaci s ní.

Zákon č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. q).

Pořizování územně analytických podkladů 2024

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

Pořizování a aktualizace územně analytických podkladů

(1) Územně analytické podklady a jejich aktualizace pořizuje pořizovatel na základě průzkumů území, údajů o území a dalších dostupných informací. Pořizovatel zohledňuje také prognózy dalšího vývoje území, aby získal představu o jeho budoucím stavu a vývoji.

(2) Podkladem pro pořizování územně analytických podkladů je i digitální technická mapa kraje nebo obce, je-li k dispozici.

(3) Pořizovatel průběžně aktualizuje územně analytické podklady a nejpozději do 4 let od jejich poslední úplné aktualizace pořídí návrh nové úplné aktualizace.

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 65, odst. 1 - 3.

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

* (1) Úřad územního plánování pořizuje územně analytické podklady pro svůj správní obvod v podrobnosti a rozsahu nezbytném pro pořizování územních plánů a regulačních plánů. Krajský úřad pořizuje územně analytické podklady pro území kraje v podrobnosti a rozsahu nezbytném pro pořizování zásad územního rozvoje, popřípadě pro další územně plánovací činnost kraje. Ministerstvo pořizuje územně analytické podklady v rozsahu nezbytném pro plnění svých úkolů, přitom vychází zejména z územně analytických podkladů krajů. Při pořizování územně analytických podkladů ministerstvem se postup podle odstavců 2 až 4 a § 28 a 29 nepoužije.

územně analytické podklady pořizuje příslušný pořizovatel na základě průzkumů území a na základě údajů o území, kterými jsou informace nebo data o stavu území, o právech, povinnostech a omezeních, která se váží k určité části území, například ploše, pozemku, přírodnímu útvaru nebo stavbě, a která vznikla nebo byla zjištěna zejména na základě právních předpisů a dále informace nebo data o záměrech na provedení změny v území; údaje o území zahrnují i informace o jejich vzniku, pořízení, zpracování, případném schválení nebo nabytí platnosti a účinnosti (dále jen "údaje o území"). Podkladem pro pořízení územně analytických podkladů je i digitální technická mapa kraje podle zvláštního právního předpisu.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 27 odst. 1, 2.

Pořizování územně plánovacích podkladů

Anglický překlad

Non-Statutory Planning Materials Procurement Process

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

S ohledem na povahu územně plánovacích podkladů, jejich účel a využití v územním rozhodování a dále na to, že nejsou vyhlášeny obecně závazným právním předpisem ani schvalovány orgánem územního plánování, stavební zákon ani vyhláška neukládají žádné procesní povinnosti při jejich pořizování a ani neukládají závazné požadavky na jejich obsah. Vymezují je pouze informativně s ohledem na jejich určení jako podklad pro územní rozhodování.

Výjimku tvoří případy, kdy urbanistická studie může být využita jako náhrada za koncept řešení územního plánu obce a regulačního plánu, případně územní prognóza jako náhrada za koncept řešení územní plánu velkého územního celku.

Tunka, Martin: Obsah územně plánovací dokumentace. 1. vydání. Praha: ABF, a.s., nakladatelství ARCH, edice STAVEBNÍ PRÁVO, 2003.

Pořizovatel 2024

Anglický překlad

Procurer

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

(1) Pořizovatelem se v tomto zákoně rozumí

- a) ministerstvo,
- b) Ministerstvo obrany,
- c) úřad územního plánování a
- d) obecní úřad na základě potvrzení krajského úřadu o zajištění splnění kvalifikačních požadavků pro výkon územně plánovací činnosti.

(2) Pořizovatel vykonává územně plánovací činnost prostřednictvím

- a) státního zaměstnance, který byl přijat do služebního poměru a zařazen na služební místo nebo jmenován na služební místo představeného k výkonu v oboru státní služby, jehož součástí je územní plánování,
- b) úředníka územního samosprávného celku splňujícího kvalifikační požadavky pro výkon územně plánovací činnosti, nebyla-li mu z nich udělena výjimka, nebo

c) osoby splňující kvalifikační požadavky pro výkon územně plánovací činnosti, které bylo uděleno oprávnění k výkonu územně plánovací činnosti ministerstvem (dále jen „zástupce pořizovatele“), jde-li o pořizovatele podle odstavce 1 písm. d).

(3) Výkon územně plánovací činnosti osobami podle odstavce 2 a činnost projektanta jsou vzájemně neslučitelné.

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 46, odst. 1 - 3.

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

* Pořizovatelem se zde rozumí příslušný obecní úřad, krajský úřad, Ministerstvo pro místní rozvoj (dále jen „ministerstvo“) nebo Ministerstvo obrany, který pořizuje územně plánovací podklady, územně plánovací dokumentaci, vymezení zastavěného území nebo politiku územního rozvoje.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 2 písm. a).

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Pořizovatel je orgán územního plánování, který pořizuje územně plánovací podklady a územně plánovací dokumentaci a navrhuje hlavní cíle a požadavky pro jejich zpracování.

- Obec pořizuje pro své území územní plán obce, regulační plány a územně plánovací podklady.
- Okresní úřad zajišťuje pořízení územního plánu obce a regulačního plánu na žádost obce.
- Ministerstvo pro místní rozvoj pořizuje územní plány velkých územních celků.

Ministerstvo obrany požizuje ÚPP a ÚPD na území vojenských újezdů.

Pokud pořizovatel postupuje podle ustanovení zákona o zadávání veřejných zakázek, v terminologii tohoto zákona se stává zadavatelem. Při uzavírání smluvních vztahů postupuje podle zákona č. 513/1991 Sb. (obchodní zákoník).

Česko-rakousko-slovenská příručka územně plánovací terminologie. Hannover: Akademie für Raumforschung und Landesplanung, 2000. (Českou část zpracoval ÚÚR Bmo.)

* Toto označení pro orgán územního plánování je uvedeno v ustanovení § 20, odst. 1 zákona, podle kterého pořizovatelem je ten orgán územního plánování, který pořizuje územně plánovací dokumentaci. Pořizování územně plánovací dokumentace a územně plánovacích podkladů vykonávají obce a kraje v přenesené působnosti, v případě obcí je pořizovatelem obecní úřad, v případě krajů krajský úřad. Pořizovatelem je rovněž v zákonem stanovených případech Ministerstvo pro místní rozvoj a Ministerstvo obrany.

Tunka, Martin: Obsah územně plánovací dokumentace. 1. vydání. Praha: ABF, a.s., nakladatelství ARCH, edice STAVEBNÍ PRÁVO, 2003.

Poskytování informací

Definice dle jiných právních předpisů

(1) Povinné subjekty poskytují informace žadateli na základě žádosti nebo zveřejněním.

(2) Informace poskytovaná zveřejněním se poskytuje ve všech formátech a jazycích, ve kterých byla vytvořena. Pokud je taková informace zveřejněna v elektronické podobě, musí být zveřejněna i ve formátu, jehož specifikace je volně dostupná a použití uživatelem není omezeno.

(3) Je-li informace poskytována na základě žádosti, poskytuje se ve formátech a jazycích podle obsahu žádosti o poskytnutí informace, pokud tento zákon nestanoví jinak. Povinné subjekty nejsou povinny měnit formát nebo jazyk informace, pokud by taková změna byla pro povinný subjekt nepřiměřenou zátěží; v tomto případě vyhoví povinný subjekt žádosti tím, že poskytne informaci ve formátu nebo jazyce, ve kterých byla vytvořena.

(4) Pokud je požadovaná informace součástí většího celku a její vynětí by bylo pro povinný subjekt nepřiměřenou zátěží, poskytne povinný subjekt takový celek v souladu s tímto zákonem.

(5) Pokud je to možné s přihlédnutím k povaze podané žádosti a způsobu záznamu požadované informace, poskytnou povinné subjekty informaci v elektronické podobě.

Zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, § 4 odst. 1-5.

Poskytování informací vlastníkem TI **2024**

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

Vlastník technické infrastruktury je povinen

b) sdělit bezplatně každému na žádost údaje o podmínkách napojení, o ochranných a bezpečnostních pásmech a o základních podmínkách provádění činnosti v nich, pokud nejde o technickou infrastrukturu, s níž je příslušné hospodařit Ministerstvo obrany nebo Ministerstvo vnitra.

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 168, písm. b).

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

* 1) Vlastník technické infrastruktury může být požádán o údaje podle § 161 nebo o stanovisko k možnosti a způsobu napojení nebo k podmínkám dotčených ochranných a bezpečnostních pásem prostřednictvím portálu stavebníka, pokud je vlastníkoví zřízen přístup k datovému rozhraní portálu stavebníka nebo pokud má vlastník technické infrastruktury zřízen datovou schránku. (2) Ministerstvo zřídí vlastníkoví technické infrastruktury přístup k datovému rozhraní portálu stavebníka na základě jeho žádosti.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 184e, odst. 1-2.

Poskytovatel údajů **2024**

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

(2) Údaje o území poskytuje pořizovateli poskytovatel údajů o území, kterým je

a) orgán veřejné správy, s jehož působností údaje o území souvisejí, nebo právnická osoba, jejímž zřizovatelem je stát nebo územní samosprávný celek,

b) vlastník dopravní nebo technické infrastruktury,

c) provozovatel staveb a zařízení, z jejichž provozu vznikají omezení v území podle jiného právního předpisu

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 63, odst. 2.

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

* Pořizování územně analytických podkladů

(3) Údaje o území poskytuje pořizovateli orgán veřejné správy, jím zřízená právnická osoba a vlastník dopravní a technické infrastruktury (dále jen „poskytovatel údajů“) především v digitální formě bezodkladně po jejich vzniku nebo po jejich zjištění, přitom zodpovídá za jejich správnost, úplnost a aktuálnost. Tyto údaje o území může pořizovatel použít jen pro územně plánovací činnost, založení a vedení technické mapy a pro činnost projektanta územně plánovací dokumentace a územní studie.

(4) Vlastník technické infrastruktury poskytuje úřadu územního plánování v grafickém vyhotovení polohopisnou situaci technické infrastruktury dokončené a zkolaudované po dni nabytí účinnosti tohoto zákona v souřadnicovém systému Jednotné trigonometrické sítě katastrální v měřítku katastrální mapy, případně v měřítku podrobnějším. U technické infrastruktury dokončené a zkolaudované přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona poskytne polohopisné údaje v jemu dostupném systému, pokud tento zákon nestanoví jinak.

(5) Vlastník dopravní a technické infrastruktury je oprávněn požadovat na pořizovateli úhradu nákladů spojených s poskytnutím údajů o území podle tohoto zákona, nejvýše však do výše nákladů na pořízení jejich kopií, nosičů dat a nákladů na doručení pořizovateli.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 27 odst. 3-5.

Poskytovatel údajů je v tomto zákoně orgán veřejné správy, jím zřízená právnická osoba a vlastník dopravní a technické infrastruktury.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 27 odst. 3-5.

Posouzení vlivu na životní prostředí EIA

Anglický překlad

Environmental Impact Assessment

Definice dle jiných právních předpisů

(1) Zákon v souladu s právem Evropských společenství upravuje posuzování vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví (dále jen "posuzování vlivů na životní prostředí") a postup fyzických osob, právnických osob, správních úřadů a územních samosprávných celků (obcí a krajů) při tomto posuzování.

(2) Posuzování vlivů na životní prostředí podléhají v tomto zákoně vymezené záměry a koncepce, jejichž provedení by mohlo závažně ovlivnit životní prostředí.

(3) Účelem posuzování vlivů na životní prostředí je získat objektivní odborný podklad pro vydání rozhodnutí, popřípadě opatření podle zvláštních právních předpisů, a přispět tak k udržitelnému rozvoji společnosti. Tento podklad je jedním z podkladů v řízeních podle zvláštních právních předpisů.

Zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů, § 1 odst. 1-3.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Posouzení EIA (Environmental Impact Assessment - hodnocení vlivu na životní prostředí) se provádí pro zákonem stanovené investiční záměry (tj. ty, které mohou významně ovlivnit životní prostředí). Dokumentace EIA zkoumá projekt z hledisek vlivu na ekosystémy, vlivu na antropogenní systémy, vlivu na obyvatelstvo, velkoplošných zásahů do krajiny.

Maier, Karel: Územní plánování. Skripta. Praha: FA ČVUT, 1997.

je postup stanovený zákonem ČNR č. 244/1992 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, a dalšími předpisy pro posuzování vlivu připravovaných staveb, jejich změn a změn v jejich užívání, činností, technologií, rozvojových koncepcí a programu i výrobku na životní prostředí. Předmětem posuzování vlivu na životní prostředí jsou stavby, činnosti a technologie uvedené v předpisech a takové, které mají být prováděny v územích chráněných podle právních předpisů, i když nedosahují stanovených limitních hodnot, stanoví-li tak příslušný orgán z vlastního podnětu nebo z podnětu stavebního úřadu, nebo jiného orgánu státní správy nebo obce, v jejímž územním obvodu nebo sousedství má být stavba, činnost nebo technologie prováděna. Oznamovací povinnost má každý, kdo hodlá provádět stavbu, činnost nebo technologii ve smyslu výše uvedeného zákona. K oznámení se připojuje dokumentace o hodnocení vlivu stavby, činnosti nebo technologie, kterou mohou zpracovávat jen osoby s osvědčením odborné způsobilosti. Příslušný orgán pak zabezpečí projednání dokumentace dotčenými orgány a obcí (obcemi), včetně veřejného nahlédnutí. Do projednávání může vstoupit občanská iniciativa a občanské sdružení. Na dokumentaci a shromážděná vyjádření příslušný orgán zadá zpracování posudku u oprávněné osoby. Posudek se veřejně projedná. Na základě posudku a protokolu z veřejného projednání vydá příslušný orgán stanovisko, bez něhož nemůže příslušný správní orgán vydat územní rozhodnutí. Náklady na zpracování uvedené dokumentace a posudku hradí oznamovatel, tj. stavebník. Viz také dokumentace o hodnocení vlivu staveb na životní prostředí.

Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Environmental Impact Assessment - hodnocení vlivu na životní prostředí. Provádí se pro zákonem stanovené investiční záměry (tj. ty, které mohou významně ovlivnit životní prostředí). Dokumentace EIA zkoumá projekt z hledisek vlivu na ekosystémy, vlivu na antropogenní systémy, vlivu na obyvatelstvo, velkoplošných zásahů do krajiny. (Meier, Karel: Územní plánování. Skripta. Praha: FA ČVUT, 1997.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Návosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Posuzování záměru domu pro dostupné nájemní bydlení 2024

Definice dle stavebního zákona

Pro záměr domu pro dostupné nájemní bydlení není potřeba souhlas vlastníka podle § 187.

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 202.

Poškození životního prostředí

Definice dle jiných právních předpisů

Znečišťování a poškození životního prostředí

(1) Znečišťování životního prostředí je vnášení takových fyzikálních, chemických nebo biologických činitelů do životního prostředí v důsledku lidské činnosti, které jsou svou podstatou nebo množstvím cizorodé pro dané prostředí.

(2) Poškození životního prostředí je zhoršování jeho stavu znečišťováním nebo jinou lidskou činností nad míru stanovenou zvláštními předpisy.

Zákon č. 17/1992 Sb., o životním prostředí, ve znění pozdějších předpisů, § 8 odst. 1, 2.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Je zhoršování jeho stavu znečišťováním nebo jinou lidskou činností nad míru stanovenou zvláštními předpisy (zákon č. 17/92 Sb. o životním prostředí). *Braniš, Martin a kol.: Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.*

Potenciál cestovního ruchu 2021

Anglický překlad

Tourism development potential

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Potenciál cestovního ruchu (též potenciál rozvoje cestovního ruchu) je souhrnná hodnota všech předpokladů cestovního ruchu, oceněných na základě bodovací škály, snížená o zápornou hodnotu negativních faktorů rozvoje cestovního ruchu, zejména o špatný stav složek životního prostředí a konfliktů land-use daného území.

Pásková, Martina - Zelenka, Josef. Výkladový slovník cestovního ruchu. Praha: MMR, 2002.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Je míra předpokladů území, využitelná pro cestovní ruch.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2021.

Potravinová vertikála 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Základní osou agrárního sektoru je potravinová vertikála (řetězec). Při tom dochází ke snižování podílu zemědělské prvovýroby na tvorbě HDP. Naopak odvětví inputová, která zásobují zemědělství mechanizací, krmivy, agrochemikáliemi aj., jakož i odvětví outputová, která zpracovávají zemědělské produkty (potravinářský průmysl), zaznamenávají zvýšený rozvoj.

M. JETMAR, J. PEKOVÁ, J. PILNÝ, Veřejná správa a finance veřejného sektoru, 3. aktualizované a rozšířené vydání, Praha 2008, 712 s. Nakladatel ASPI

* Racionální propojení všech úseků rostlinné a živočišné výroby, úpravy zemědělských produktů, jejich potravinářského zpracování a skladování potravin. Představuje vyšší stupeň kooperace a integrace zemědělské výroby s potravinářským průmyslem v rámci velkého územního celku, umožňující jednotné vertikální řízení v zájmu dosažení správné proporcionality a komplexní racionalizace potravinového hospodářství.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

Potřeba tepla 2020

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Je objem tepla, potřebný pro zajištění tepelné pohody.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2019.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Množství tepla potřebné na měrou jednotku (obvykle byt nebo osobu), vyjádřené ve W, kW, MW.
Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Potřeba vody 2020

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Množství vody potřebné na měrou jednotku.
Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2019.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Množství vody příslušné jakosti, potřebné ke splnění účelu má voda sloužit.
Specifická potřeba vody
Potřeba vody v přepočtení na základní jednotku (osoba, lůžko, ks, ha apod.).
Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Pověřené obecní úřady

Definice dle jiných právních předpisů

(1) Jako pověřený obecní úřad je pro účel výkonu přenesené působnosti označován v zákonech a jiných právních předpisech, popřípadě aktech řízení a úkonech podle § 61 odst. 2 písm. b) obecní úřad, který, vedle přenesené působnosti podle § 61 odst. 1 písm. a), vykonává v rozsahu jemu svěřeném zvláštními zákony přenesenou působnost ve správním obvodu určeném prováděcím právním předpisem.
(2) Obce s pověřeným obecním úřadem stanoví zvláštní zákon.
Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, § 64 odst. 1, 2.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Obecní úřady v obcích, které vláda určí nařízením (dále jen pověřený obecní úřad), vykonávají ve stanovených územních obvodech státní správu ve věcech stanovených zvláštními předpisy. Pověřený obecní úřad vykonává státní správu i v územních obvodech jiných pověřených obecních úřadů, stanoví-li tak okresní úřad po projednání s příslušným orgánem státní správy.
Česko-rakousko-slovenská příručka územně plánovací terminologie. Hannover: Akademie für Raumforschung und Landesplanung, 2000. (Českou část zpracoval ÚUR Bmo.)

Povinnost poskytovat informace

Definice dle jiných právních předpisů

(1) Povinnými subjekty, které mají podle tohoto zákona povinnost poskytovat informace vztahující se k jejich působnosti, jsou státní orgány, územní samosprávné celky a jejich orgány a veřejné instituce.
(2) Povinnými subjekty jsou dále ty subjekty, kterým zákon svěřil rozhodování o právech, právech chráněných zájmech nebo povinnostech fyzických nebo právnických osob v oblasti veřejné správy, a to pouze v rozsahu této jejich rozhodovací činnosti.
(3) Zákon se nevztahuje na poskytování informací, které jsou předmětem průmyslového vlastnictví, a dalších informací, pokud zvláštní zákon 1b) upravuje jejich poskytování, zejména vyřízení žádosti včetně náležitostí a způsobu podání žádosti, lhůt, opravných prostředků a způsobu poskytnutí informací.
(4) Povinnost poskytovat informace se netýká dotazů na názory, budoucí rozhodnutí a vytváření nových informací.
Zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 1–4.

Povinnosti při ochraně životního prostředí

Definice dle jiných právních předpisů

§ 17(1) Každý je povinen, především opatřeními přímo u zdroje, předcházet znečišťování nebo poškozování životního prostředí a minimalizovat nepříznivé důsledky své činnosti na životní prostředí.
(2) Každý, kdo využívá území nebo přírodní zdroje, projektuje, provádí nebo odstraňuje stavby, je povinen takové činnosti provádět jen po zhodnocení jejich vlivů na životní prostředí a zatížení území, a to v rozsahu stanoveném tímto zákonem a zvláštními předpisy.
(3) Každý, kdo hodlá zavést do výroby, oběhu či spotřebitechnologie, výrobky a látky, či kdo je hodlá dovážet, je povinen zabezpečit, aby splňovaly podmínky ochrany životního prostředí a aby v případech stanovených tímto zákonem a zvláštními předpisy byly posouzeny z hlediska jejich možných vlivů na životní prostředí.

(1) Každý, kdo svou činností znečišťuje nebo poškozuje životní prostředí, nebo kdo využívá přírodní zdroje, je povinen na vlastní náklady zajišťovat sledování tohoto působení a znát jeho možné důsledky.

(2) Právnícké osoby a fyzické osoby oprávněné k podnikání jsou povinny v rozsahu a za podmínek stanovených zvláštními předpisy poskytovat informace o svém působení na životní prostředí.

§ 19

Každý, kdo zjistí, že hrozí poškození životního prostředí, nebo že k němu již došlo, je povinen učinit v mezích svých možností nezbytná opatření k odvrácení hrozby nebo ke zmírnění následků a neprodleně ohlásit tyto skutečnosti orgánu státní správy; povinnost zasáhnout nemá ten, kdo by tím ohrozil život nebo zdraví své nebo osoby blízké.

Zákon č. 177/1992 Sb., o životním prostředí, ve znění pozdějších předpisů.

Povinný subjekt

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se rozumí

b) povinnými subjekty 1. správní úřady a jiné organizační složky státu a orgány územních samosprávných celků,

2. právnícké nebo fyzické osoby, které na základě zvláštních právních předpisů vykonávají v oblasti veřejné správy působnost vztahující se přímo nebo nepřímo k životnímu prostředí,

3. právnícké osoby založené, zřízené, řízené nebo pověřené subjekty uvedenými v bodech 1 a 2, jakož i fyzické osoby pověřené těmito subjekty, které na základě právních předpisů nebo dohody s těmito subjekty poskytují služby, které ovlivňují stav životního prostředí a jeho jednotlivých složek (dále jen "pověřená osoba").

Zákon č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí, ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. b).

Povinný vlastník 2024

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

* Povinným vlastníkem se zde rozumí vlastník pozemku nebo stavby, u kterých vzniklo předkupní právo podle stavebního zákona.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 101 odst. 1.

Povodeň přirozená

Definice dle jiných právních předpisů

Povodeň může být způsobena přírodními jevy, zejména táním, dešťovými srážkami nebo chodem ledů (přirozená povodeň), nebo jinými vlivy, zejména poruchou vodního díla, která může vést až k jeho havárii (protržení) nebo nouzovým řešením kritické situace na vodním díle (zvláštní povodeň).

Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 64 odst. 1.

Povodeň zvláštní

Definice dle jiných právních předpisů

Povodeň může být způsobena přírodními jevy, zejména táním, dešťovými srážkami nebo chodem ledů (přirozená povodeň), nebo jinými vlivy, zejména poruchou vodního díla, která může vést až k jeho havárii (protržení) nebo nouzovým řešením kritické situace na vodním díle (zvláštní povodeň).

Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 64 odst. 1.

Povodí 2020

Anglický překlad

catchment

Definice dle jiných právních předpisů

Povodí je území, ze kterého veškerý povrchový odtok odtéká sítí vodních toků a případně i jezer do moře v jediném vyústění, ústí nebo deltě vodního toku.

Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 10.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Území ohraničené rozvodnicí (pomyslná čára v terénu, od které se rozděluje odtok povrchové vody do dvou sousedních povodí), odvodňované do určitého toku, nebo do určitého místa (oblasti) tohoto toku.

Braniš, Martin a kol.: *Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie*. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Povodí je území ohraničené rozvodnicí, z něhož veškerý odtok směřuje do společného profilu vodního toku, popř. jiného hydrologického útvaru. *Meteorologický slovník*, 2020 [cit. 12. 11. 2020]. Dostupné z URL: < <http://slovník.cmes.cz/vyklad/cs/p> >.

* Území odvodňované řídicím vodním tokem a vymezené rozvodnicí. Území ČSSR je rozděleno do 10 hlavních povodí, pro která jsou z hlediska vodního hospodářství zpracovány základní údaje, bilanční rozvahy a rozvojové koncepce.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

Povodně 2020

Anglický překlad

flood

Definice dle jiných právních předpisů

(1) Povodněmi se pro účely tohoto zákona rozumí přechodné výrazné zvýšení hladiny vodních toků nebo jiných povrchových vod, při kterém voda již zaplavuje území mimo koryto vodního toku a může způsobit škody. Povodní je i stav, kdy voda může způsobit škody tím, že z určitého území nemůže dočasně přirozeným způsobem odtékat nebo její odtok je nedostatečný, případně dochází k zaplavení území při soustředěném odtoku srážkových vod. Povodeň může být způsobena přírodními jevy, zejména táním, dešťovými srážkami nebo chodem ledů (přirozená povodeň), nebo jinými vlivy, zejména poruchou vodního díla, která může vést až k jeho havárii (protržení) nebo nouzovým řešením kritické situace na vodním díle (zvláštní povodeň).

(2) Povodeň začíná vyhlášením druhého nebo třetího stupně povodňové aktivity a končí odvoláním třetího stupně povodňové aktivity, není-li v době odvolání třetího stupně povodňové aktivity vyhlášen druhý stupeň povodňové aktivity. V tom případě končí povodeň odvoláním druhého stupně povodňové aktivity. Povodní je rovněž situace uvedená v odstavci 1, při níž nebyl vyhlášen druhý nebo třetí stupeň povodňové aktivity, ale stav nebo průtok vody v příslušném profilu nebo srážka dosáhla směrodatné úrovně pro některý z těchto stupňů povodňové aktivity podle povodňového plánu příslušného územního celku. Pochybnosti o tom, zda v určitém území a v určitém čase byla povodeň, rozhoduje, je-li splněna některá z těchto podmínek, vodoprávní úřad. *Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 64 odst. 1, 2.*

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Povodeň je výrazné přechodné zvýšení hladiny toku, způsobené náhlým nárůstem průtoku nebo dočasným zmenšením průtočnosti koryta, přičemž může dojít k rozlivu vody mimo koryto.

K nárůstu průtoku na území ČR dochází vlivem intenzivních dešťových srážek (dešťová povodeň) nebo prudkým táním sněhu při oblevě (sněhová povodeň), popř. jejich kombinací (smíšená povodeň).

Dešťová povodeň může být vyvolána trvalým deštěm nebo přivalovým deštěm. Ten je nejčastější příčinou přivalových povodní (někdy nesprávně označovaných jako bleskové povodně z angl. flash flood), pro něž je typický rychlý nárůst i pokles průtoku.

K dočasnému zmenšení průtočnosti koryta dochází zejména při výskytu ledových jevů (ledová povodeň). Náhlé uvolnění překážky je dalším mechanismem vzniku přivalové povodně.

Meteorologický slovník, 2020 [cit. 12. 11. 2020]. Dostupné z URL: < <http://slovník.cmes.cz/vyklad/cs/p> >.

Povodňová vlna kontrolní

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely této vyhlášky se rozumí kontrolní povodňovou vlnou - průtoková vlna určená kulminačním průtokem se zvolenou pravděpodobností překročení, objemem a časovým průběhem.

Vyhláška č. 590/2002 Sb., o technických požadavcích pro vodní díla, ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. f).

Povodňová vlna návrhová

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely této vyhlášky se rozumí návrhovou povodňovou vlnou - teoretická povodňová vlna určená průtokem vody, objemem a časovým průběhem vlny s periodicitou odpovídající periodicitě návrhového průtoku.

Vyhláška č. 590/2002 Sb., o technických požadavcích pro vodní díla, ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. f).

Povodňové plány 2018

Definice dle jiných právních předpisů

Povodňovými plány se pro účely tohoto zákona rozumějí dokumenty, které obsahují způsob zajištění včasných a spolehlivých informací o vývoji povodně, možnosti ovlivnění odtokového režimu, organizaci a přípravu zabezpečovacích prací; dále obsahují způsob zajištění včasné aktivizace povodňových orgánů, zabezpečení hlásné a hlídkové služby a ochrany objektů, přípravy a organizace záchranných prací a zajištění povodní narušených základních funkcí v objektech a v území a stanovené směrodatné limity stupňů povodňové aktivity.

Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 71 odst. 1, 2.

Povolení záměru 2024

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

Ve výrokové části povolení záměru stavební úřad

a) povolí záměr,

b) vymezí pozemky pro realizaci záměru, popřípadě stanoví podmínky pro dělení nebo scelování pozemků, a stanoví podmínky pro jeho umístění a provedení, a pokud je to třeba, i pro jeho užívání,

c) stanoví podmínky, kterými bude zabezpečeno dodržování požadavků podle § 193 odst. 1, zejména podmínky k zabezpečení ochrany veřejných zájmů, dodržení obecných požadavků na výstavbu, popřípadě technických norem, a požadavky na veřejnou dopravní nebo technickou infrastrukturu.

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 197, odst. 1.

Povolování staveb 2024

Anglický překlad

Building permit process

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Stavby, jejich změny a udržovací práce se mohou uskutečňovat jen podle stavebního povolení nebo na základě ohlášení stavebnímu úřadu. Stavební povolení se vyžaduje, pokud zákon nebo prováděcí předpisy nestanoví jinak, při stavbách každého druhu bez ohledu na jejich stavebně technické provedení, účel a dobu trvání. Stavební povolení se vyžaduje u změn stávajících staveb.

Ohlášení stavebnímu úřadu postačí u drobných staveb a u stavebních úprav, kterými se nemění vzhled stavby, nezasahuje se do nosných konstrukcí stavby, nemění se způsob užívání stavby.

Viz Stavební povolení, Stavební řád, Stavební řízení, Stavební úřad

Česko-rakousko-slovenská příručka územně plánovací terminologie. Hannover: Akademie für Raumforschung und Landesplanung, 2000. (Českou část zpracoval ÚÚR Bmo.)

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Povolování staveb je správní řízení dle stavebního zákona vedoucí k vydání povolení realizovat stavbu.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2020.

Povrchové vody

Definice dle jiných právních předpisů

Povrchovými vodami jsou vody přirozeně se vyskytující na zemském povrchu; tento charakter neztrácejí, protékají-li přechodně zakrytými úseky, přirozenými dutinami pod zemským povrchem nebo v nadzemních vedeních.

Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 1.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Voda povrchově odtékající nebo zadržovaná v nádržích na zemském povrchu.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Pozemek

Anglický překlad

Land Plot

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se rozumí pozemkem část zemského povrchu oddělená od sousedních částí hranicí územní jednotky nebo hranicí katastrálního území, hranicí vlastnickou, hranicí stanovenou regulačním plánem, územním rozhodnutím nebo územním souhlasem, hranicí jiného práva podle § 19, hranicí rozsahu zástavního práva, hranicí rozsahu práva stavby, hranicí druhů pozemků, popřípadě rozhraním způsobu využití pozemků.
Zákon č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. a).

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Obecně, je to přesně vymezená část zemského povrchu (souše), popř. část území, která je předmětem určitých právních vztahů. V ČR se pozemky člení podle druhu na omou půdu, chmelnice, vinice, zahrady, ovocné sady, louky, pastviny, lesní pozemky, vodní plochy, zastavené plochy a nádvoří a ostatní plochy. Pozemek je podle občanského zákoníku nemovitost. Pro jednotlivé druhy kultur se do katastru nemovitostí zapisují charakteristiky, blíže určující druh pozemku, např. u ostatních ploch, jde-li o skálu, komunikaci apod.

Matějka, Vladimír, Mokří, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Pozemek - přesně vymezená část zemského povrchu (tj. souše), popř. část území, která je předmětem určitých právních vztahů.

Pozemek je podle občanského zákoníku nemovitostí. Pro jednotlivé druhy kultur se do katastru nemovitostí zapisují charakteristiky, blíže určující druh pozemku.

Slovník pojmů ve výstavbě. Praha: ČKAIT a Sdružení dodavatelů investičních celků, 1999.

V územním plánování je tento termín chápán jako stavební pozemek, jak je definován ve stavebním zákoně, § 139b odst. 15. Rozumí se jím "... část území určená regulačním plánem nebo územním rozhodnutím k zastavení a pozemek zastavěný hlavní stavbou." S pozemkem, vymezeným v regulačních plánech je tedy spojeno stanovení podmínek, za jakých lze využít takto vymezenou část území pro umístění stavby určitého účelu.

V regulačních plánech a územních rozhodnutích vymezené pozemky a jejich funkční využití nelze tedy zaměňovat s pozemky/parcelami (zobrazení pozemku v katastrální mapě) a s jejich druhy podle katastrálního zákona, které jsou určeny k identifikaci a evidenci vlastnických vztahů a práv. Podle ustanovení § 27 písmo a) katastrálního zákona je pozemek " část zemského povrchu oddělená od sousedních částí hranicí územní správní jednotky nebo hranicí katastrálního území, hranicí vlastnickou, hranicí držby, hranicí druhů pozemků, popřípadě rozhraním způsobu využití pozemků. ". Podle ustanovení § 2 odst. 3 tohoto zákona se pozemky "... člení podle druhů na omou půdu, chmelnice, vinice, zahrady, ovocné sady, louky, pastviny (dále jen " zemědělské pozemky"), lesní pozemky, vodní plochy, zastavěné plochy a nádvoří a ostatní plochy. "

Tunka, Martin: Obsah územně plánovací dokumentace. 1. vydání. Praha: ABF, a.s., nakladatelství ARCH, edice STAVEBNÍ PRÁVO, 2003.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Pozemkem se obecně rozumí část zemského povrchu, bez ohledu na to, jakým substrátem je pokryta (zemědělská půda, zastavěná plocha, vodní toky apod.), oddělená od ostatních částí určitou hranicí.

Pozemek je v katastrální mapě zobrazován v podobě parcel; pozemek se stává parcelou tím, že je označen parcelním číslem.

Ústav územního rozvoje. Bmo, 2002.

Definice dle jiných právních předpisů

* Pro účely tohoto zákona se rozumí pozemkem část zemského povrchu oddělená od sousedních částí hranicí územní správní jednotky nebo hranicí katastrálního území, hranicí vlastnickou, hranicí držby, hranicí druhů pozemků, popř. rozhraním způsobu využití pozemků.

Zákon č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 27 písm. a). (Zrušen)

Pozemek lesní

Anglický překlad

Forest Land

Definice dle jiných právních předpisů

Pozemek s lesním porostem a pozemek, u něhož byly lesní porosty odstraněny za účelem jejich obnovy, lesní průsek a nebezpečná lesní cesta, není-li širší než 4 m, a pozemek, na němž byly lesní porosty dočasně odstraněny na základě rozhodnutí orgánu státní správy lesů.

Vyhláška č. 357/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální vyhláška), ve znění pozdějších předpisů.

Pozemky určené k plnění funkcí lesa jsou pozemky s lesními porosty a plochy, na nichž byly lesní porosty odstraněny za účelem obnovy, lesní průseky a nebezpečné lesní cesty, nejsou-li širší než 4 m, a pozemky, na nichž byly lesní porosty dočasně odstraněny na základě rozhodnutí orgánu státní správy lesů podle § 13 odst. 1 tohoto zákona (dále jen "lesní pozemky").

Zákon č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 3 odst. 1 písm. a).

* a) pozemek s lesním porostem a pozemek, u něhož byly lesní porosty odstraněny za účelem jejich obnovy, lesní průsek a nebezpečná lesní cesta, není-li širší než 4 m, a pozemek, na němž byly lesní porosty dočasně odstraněny na základě rozhodnutí orgánu státní správy lesů [§ 3 odst. 1 písm. a) zákona č. 289/1995 Sb.].

b) lesní pozemek, na němž je postavena budova.

Vyhláška č. 190/1996 Sb., kterou se provádí zákon č. 265/1992 Sb., o zápisích vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem, ve znění zákona č. 210/1993 Sb. a zákona č. 90/1996 Sb., a zákon České národní rady č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), ve znění zákona č. 89/1996 Sb. (Zrušena)

Pozemek letištní

Definice dle jiných právních předpisů

Letištním pozemkem je jakýkoli pozemek, na němž se nachází letiště, nebo jeho část.

Zákon č. 49/1997 Sb., o civilním letectví, ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 8.

Pozemek náhradní 2020

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Náhradní pozemek má adekvátní vlastnosti a hodnotu jako pozemek původní.

Ústav územního rozvoje. Bmo, 2002.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Pozemek náhradní je pozemek směřený za pozemek využitý pro jiné účely. Má stejnou hodnotu a vlastnosti jako nahrazovaný pozemek.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2020.

Pozemek pobřežní

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se rozumí pobřežním pozemkem - pozemek sousedící s korytem vodního toku.

Vyhláška č. 178/2012 Sb., kterou se stanoví seznam významných vodních toků a způsob provádění činností souvisejících se správou vodních toků, ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. b).

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Pozemek tvořící břeh koryta vodního toku nebo pozemek sousedící s tímto korytem nebo břehem, jakož i pozemek tvořící břeh uzavřené vody nebo pozemek s ním sousedící.

Viz zákon č. 99/2004 Sb., o rybníkářství...

Tichá Tereza a kol.: Slovník pojmů užívaných v právu životního prostředí. 1. vydání. Praha: ABF – nakladatelství ARCH, 2004.

Definice dle jiných právních předpisů

* Pro účely této vyhlášky se rozumí pobřežním pozemkem - pozemek sousedící s korytem vodního toku.

Vyhláška č. 470/2001 Sb., kterou se stanoví seznam významných vodních toků a způsob provádění činností souvisejících se správou vodních toků, ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. c). (Zrušena)

Pozemek regulovaný 2020

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Pozemek regulovaný je stavební pozemek, tj. zastavěné plochy a nádvoří, jakož i eventuální přiléhající další pozemky tvořené pozemkovými parcelami, které s nimi provozně souvisejí, prostorově na něj navazují a jsou s ním užívány jako jeden celek, pro který byly vydány podmínky pro jeho zastavění např. územním rozhodnutím, nebo regulačním plánem.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2017.

Stavební pozemek, tj. zastavěné plochy a nádvoří, jakož i eventuální přiléhající další pozemky tvořené pozemkovými parcelami, které s nimi provozně souvisejí, prostorově na něj navazují a jsou s ním užívány jako jeden celek.

Meier, Karel: *Názvosloví a příklady metodiky užívané pro zpracování regulačních plánů*. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Je pozemek, pro který jsou v regulačním plánu nebo územním rozhodnutí stanoveny podmínky plošného a prostorového uspořádání staveb a způsobu jeho využití.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2020.

Pozemek silniční

Definice dle jiných právních předpisů

(1) Silničním pozemkem se rozumí pozemky, na nichž je umístěno těleso dálnice, silnice a místní komunikace a silniční pomocný pozemek.

(2) Těleso dálnice nebo těleso silnice a místní komunikace mimo území zastavěné nebo zastavitelné je ohraničeno spodním okrajem a vnějšími okraji stavby pozemní komunikace, kterými jsou vnější okraje zaoblených hran zářezů či zaoblených pat náspů, vnější hrany silničních nebo záchytných příkopů nebo rigolů nebo vnější hrany pat opěrných zdí, tarasů, koruny obkladních nebo zárubních zdí nebo zářezů nad těmito zdmi.

(3) Těleso průjezdního úseku silnice je ohraničeno šířkou vozovky s krajnicemi mezi zvýšenými obrubami chodníků, zelených pásů nebo obdobných ploch. Na náměstích a podobných prostranstvích je šířkou průjezdního úseku šířka pruhu odlišeného od okolního povrchu druhem nebo materiálem vozovky nebo plochými rigoly, a není-li ani jich, šířka pruhu odpovídající šířce vozovky s krajnicemi navazujících úseků silnice. V ostatních případech je průjezdní úsek dálnice nebo průjezdní úsek silnice ohraničen obdobně jako v odstavci 2.

(4) Šířka průjezdního úseku dálnice nebo průjezdního úseku silnice celníštěm na hraničním přechodu odpovídá šířce vozovky s krajnicemi navazujících úseků dálnice nebo silnice.

(5) Silniční pomocný pozemek je pruh pozemku přilehlého po obou stranách k tělesu dálnice, silnice nebo místní komunikace mimo souvisle zastavěné území obcí, který slouží účelům ochrany a údržby dálnice, silnice nebo místní komunikace, pokud tyto pozemky jsou ve vlastnictví vlastníka dálnice, silnice nebo místní komunikace.

Zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, § 11 odst. 1-5.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Tvoří těleso dálnice, silnice a místní komunikace a silniční pomocný pozemek. (Zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, § 11.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: *Názvosloví urbanismu a územního plánování*. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Pozemek stavební 2024

Anglický překlad

Building plot

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

V tomto zákoně se rozumí stavebním pozemkem pozemek, jeho část nebo soubor pozemků vymezený a určený k zastavění,

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 12, písm. b).

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

* V tomto zákoně se rozumí stavebním pozemkem pozemek, jeho část nebo soubor pozemků, vymezený a určený k umístění stavby územním rozhodnutím anebo regulačním plánem.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 1 písm. b).

Definice dle jiných právních předpisů

Stavebním pozemkem pro účely oceňování není pozemek, který je zastavěn jen podzemním nebo nadzemním vedením včetně jejich příslušenství, podzemními stavbami, které nedosahují úrovně terénu, podzemními částmi a příslušenstvím staveb pro dopravu a vodní hospodářství netvořícími součástí pozemních staveb. Stavebním pozemkem pro účely oceňování není též pozemek zastavěn stavbami bez základů, studnami, ploty, opěrnými zdmi, pomníky, sochami apod.

Zákon č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku, ve znění pozdějších předpisů, § 9 odst. 4.

Stavebním pozemkem se pro účely tohoto zákona rozumí nezastavěný pozemek určený k zastavění stavbou, která byla ohlášena nebo na kterou bylo vydáno stavební povolení nebo bude prováděna na základě certifikátu autorizovaného inspektora anebo na základě veřejnoprávní smlouvy, a která se po dokončení stane předmětem daně ze staveb; rozhodná je výměra pozemku v m² odpovídající půdorysu nadzemní části stavby. Pozemek přestane být stavebním pozemkem, pokud se stavba, která byla ohlášena nebo na kterou bylo vydáno stavební povolení nebo která se provádí na základě certifikátu autorizovaného inspektora anebo na základě veřejnoprávní smlouvy, stane předmětem daně ze staveb nebo pokud ohlášení nebo stavební povolení pozbude platnosti.

Zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů, § 6 odst. 3.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Část území vymezená v územně plánovací dokumentaci pro zastavění.

Ústav územního rozvoje. Bmo, 2002.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Stavebním pozemkem je část území, určená územním plánem zóny nebo územním projektem zóny, územním plánem sídelního útvaru zpracovaným v měřítku 1 : 5 000 nebo měřítku větším, nebo územním rozhodnutím k zastavění a dále pak pozemek zastavěný hlavní stavbou. Stavební pozemek musí svými vlastnostmi, zejména polohou, tvarem, velikostí a základovými poměry umožňovat účelnou i hospodárnou realizaci a bezpečné užívání stavby. Jako stavební pozemek se neurčí takový pozemek, který by při svém zastavění způsobil porušení urbanistického a architektonického rázu krajiny, životního prostředí a zájmů obrany státu.

Čáp, Milan a kol.: Slovník stavebního práva. Sepram. Praha 1994.

Definice dle stavebního zákona č. 50/1976 Sb. a jeho prováděcích vyhlášek (zrušeny k 31.12.2006)

* Stavebním pozemkem se rozumí část území určená regulačním plánem nebo územním rozhodnutím k zastavění a pozemek zastavěný hlavní stavbou.

Zákon č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 139 odst. 15. (Zrušen)

Pozemek stavební zastavěný 2024

Anglický překlad

Developed Building Ground

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

V tomto zákoně se rozumí zastavěným stavebním pozemkem pozemek evidovaný v katastru nemovitostí jako stavební parcela a další pozemkové parcely zpravidla pod společným oplocením tvořící souvislý funkční a prostorový celek se stavbami majícími určující funkci v tomto souvislém celku,

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 12, písm. c).

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

* V tomto zákoně se rozumí zastavěným stavebním pozemkem pozemek evidovaný v katastru nemovitostí jako stavební parcela a další pozemkové parcely zpravidla pod společným oplocením, tvořící souvislý celek s obytnými a hospodářskými budovami.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 1 písm. c).

Pozemek vodní plochy 2018

Definice dle jiných právních předpisů

Pozemek, na němž je koryto vodního toku, vodní nádrž, močál, mokřad nebo bažina.

Vyhláška č. 357/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální vyhláška), ve znění pozdějších předpisů, příloha 1. Druh pozemku.

* Pro účely této vyhlášky se rozumí pozemkem vodní plochy pozemek s vodním dílem, kromě pozemku rybníku a malé vodní nádrže, a dále pozemek evidovaný v katastru nemovitostí v druhu pozemku vodní plocha, na němž je koryto vodního toku, předtím neuvedená vodní nádrž a zamokřená plocha.

Vyhláška č. 3/2008 Sb., o provedení některých ustanovení zákona č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, (oceňovací vyhláška), § 2 písm. g). (Zrušena)

Pozemková úprava 2019

Definice dle jiných právních předpisů

Pozemkovými úpravami se ve veřejném zájmu prostorově a funkčně uspořádávají pozemky, scelují se nebo dělí a zabezpečuje se jimi přístupnost a využití pozemků a vyrovnání jejich hranic tak, aby se vytvořily podmínky pro racionální hospodaření vlastníků půdy. V těchto souvislostech se k nim uspořádávají vlastnická práva a s nimi související věcná břemena. Současně se jimi zajišťují podmínky pro zlepšení životního prostředí, ochranu a zúrodnění půdního fondu, vodní hospodářství a zvýšení ekologické stability krajiny. Výsledky pozemkových úprav slouží pro obnovu katastrálního operátu a jako nezbytný podklad pro územní plánování.

Zákon č. 139/2002 Sb., o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech a o změně zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění pozdějších předpisů, § 2.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Pozemkové úpravy jsou změny v uspořádání pozemků v určitém území, provedené za účelem vytvoření půdně ucelených hospodářských jednotek podle potřeb jednotlivých vlastníků půdy a s jejich souhlasem a podle celospolečenských požadavků na tvorbu krajiny, životního prostředí a na investiční výstavbu.

Pozemkovými úpravami se uspořádávají vlastnická práva k pozemkům a s nimi související věcná břemena, pozemky se jimi prostorově a funkčně upravují, scelují nebo dělí a zabezpečuje se jimi přístupnost pozemků a vyrovnání jejich hranic. Současně se jimi vytvářejí podmínky k racionálnímu hospodaření, k ochraně a zúrodnění půdního fondu, zvelebení krajiny a zvýšení její ekologické stability.

O provedení pozemkových úprav a souvisejících úkonech rozhoduje okresní pozemkový úřad za podmínek stanovených zákonem. Schválený návrh pozemkových úprav je závazným podkladem pro územní plánovací dokumentaci.

Česko-rakousko-slovenská příručka územně plánovací terminologie. Hannover: Akademie für Raumforschung und Landesplanung, 2000. (Českou část zpracoval ÚÚR Brno.)

Pozemkové úpravy vyhláší pozemkový úřad příslušného okresu na základě zákona o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech. Vyhláší obchodní veřejnou soutěž na jednotlivé práce, na které dohlíží a které přebírá. Pozemkové úpravy se provádějí buď v celém katastrálním území nebo v jeho části. Od r. 1999 musí být u všech pozemků zemědělského půdního fondu určena bonita půdy. Tato je zapsána na katastrálním úřadě v souboru katastru nemovitostí. Do všech geometrických plánů nově vyhotovovaných se bonita uvádí (viz vyhláška č. 190/1996 Sb., kterou se provádí zákon č. 265/1992 Sb., o zápisech vlastnických a jiných práv k nemovitostem (katastrální zákon) ve znění pozdějších předpisů).

Matějka, Vladimír; Mokry, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Pozemkovými úpravami jsou ve veřejném zájmu uspořádány pozemky. Zpravidla se pozemkové úpravy provádí formou komplexních pozemkových úprav. Cílem komplexních pozemkových úprav je racionální prostorové a funkční uspořádání pozemků všech vlastníků půdy v daném katastrálním území. Současně se jimi zajišťují podmínky pro zlepšení životního prostředí, ochranu a zúrodnění půdního fondu, vodní hospodářství a zvýšení ekologické stability krajiny.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2018.

Pozemky - členění

Definice dle jiných právních předpisů

§ 9

Členění pozemků

(1) Pro účely oceňování se pozemky člení na

- a) **stavební pozemky**,
- b) **zemědělské pozemky** evidované v katastru nemovitostí jako orná půda, chmelnice, vinice, zahrada, ovocný sad a trvalý travní porost,
- c) **lesní pozemky**, kterými jsou lesní pozemky evidované v katastru nemovitostí, a zalesněné nelesní pozemky,
- d) pozemky evidované v katastru nemovitostí jako **vodní plochy**,
- e) **jiné pozemky**, které nejsou uvedeny v písmenech a) až d)26).

(2) Stavební pozemky se pro účely oceňování dále člení na

- a) **nezastavěné pozemky**,
 1. evidované v katastru nemovitostí v druhu pozemku zastavěné plochy a nádvoří,
 2. evidované v katastru nemovitostí v jednotlivých druzích pozemků, které byly vydaným územním rozhodnutím, regulačním plánem, veřejnoprávní smlouvou nahrazující územní rozhodnutí nebo územním souhlasem určeny k zastavění; je-li zvláštním předpisem stanovena nejvyšší přípustná zastavěnost pozemku, je stavebním pozemkem pouze část odpovídající přípustnému limitu určenému k zastavění,
 3. evidované v katastru nemovitostí v druhu pozemku zahrady nebo ostatní plochy, v jednotném funkčním celku. Jednotným funkčním celkem se rozumějí pozemky v druhu pozemku zahrady nebo ostatní plochy, které souvisle navazují na pozemek evidovaný v katastru nemovitostí v druhu pozemku zastavěná plocha a nádvoří se stavbou, se společným účelem jejich využití. V jednotném funkčním celku může být i více pozemků druhu pozemku zastavěná plocha a nádvoří,
 4. evidované v katastru nemovitostí s právem stavby,
- b) **zastavěné pozemky**,
 1. evidované v katastru nemovitostí v druhu pozemku zastavěné plochy a nádvoří,
 2. evidované v katastru nemovitostí v druhu pozemku ostatní plochy, které jsou již zastavěny,
- c) **plochy pozemků skutečně zastavěné stavbami bez ohledu na evidovaný stav v katastru nemovitostí**.

(3) Další členění pozemků pro účely ocenění v návaznosti na druh pozemku a jeho účel užití stanoví vyhláška.

(5) Pro účely oceňování se pozemek posuzuje podle stavu uvedeného v katastru nemovitostí. Při nesouladu mezi stavem uvedeným v katastru nemovitostí a skutečným stavem se vychází při oceňování ze skutečného stavu.

Zákon č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku, ve znění pozdějších předpisů.

Předmět evidence

Pozemky se člení podle druhů na omou půdu, chmelnice, vinice, zahrady, ovocné sady, trvalé travní porosty, lesní pozemky, vodní plochy, zastavěné plochy a nádvoří a ostatní plochy. Omá půda, chmelnice, vinice, zahrady, ovocné sady a trvalé travní porosty jsou zemědělskými pozemky.

Zákon č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 3 odst. 2.

Pozemky jiné 2021

Definice dle jiných právních předpisů

Zpevněné lesní cesty, drobné vodní plochy, ostatní plochy, pozemky nad horní hranicí dřevinné vegetace (hole), s výjimkou pozemků zastavěných a jejich příjezdních komunikací, a lesní pastviny a políčka pro zvěř, pokud nejsou součástí zemědělského půdního fondu¹⁾ a jestliže s lesem souvisejí nebo slouží lesnímu hospodářství (dále jen "jiné pozemky"). U těchto pozemků může orgán státní správy lesů nařídít označení jejich příslušnosti k pozemkům určeným k plnění funkcí lesa.

Zákon č. 89/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon), § 3 odst. 1, písm. b. Změna: 238/1999 Sb.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Zpevněné lesní cesty, drobné vodní plochy, ostatní plochy, pozemky nad horní hranicí dřevinné vegetace (hole), s výjimkou pozemků zastavěných a jejich příjezdních komunikací, a lesní pastviny a políčka pro zvěř, pokud nejsou součástí zemědělského půdního fondu a jestliže s lesem souvisejí nebo slouží lesnímu hospodářství.

Viz zákon č. 289/1995 Sb., o lesích...

Tichá Tereza a kol.: Slovník pojmů užívaných v právu životního prostředí. 1. vydání. Praha: ABF – nakladatelství ARCH, 2004.

Pozemky staveb pro bydlení a pro rodinnou rekreaci 2024

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

V zastavěném území obce, která nemá územní plán, lze vymezovat pozemky a povolovat stavby pro bydlení, pro rodinnou rekreaci, stavby občanského vybavení souvisejícího a slučitelného s bydlením nebo rekreací, stavby pro dopravní a technickou infrastrukturu a pozemky veřejných prostranství.

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 139, odst. 2.

Povolení změny využití území nevyžadují

e) úprava pozemku, která má vliv na schopnost vsakování vody, provedená na pozemku stavby pro bydlení nebo rodinnou rekreaci, která souvisí nebo podmiňuje bydlení nebo rodinnou rekreaci, neslouží ke skladování hořlavých látek nebo výbušnin, není v rozporu s územně plánovací dokumentací a plocha části pozemku schopného vsakovat dešťové vody po jejím provedení bude nejméně 50 % z celkové plochy pozemku stavby pro bydlení nebo rodinnou rekreaci,

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 214, odst. 1, písm. e)."

Definice dle prováděcích vyhlášek k zákonu č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu

* Pozemky staveb pro bydlení a pro rodinnou rekreaci

(1) Odstavná a parkovací stání pozemků staveb pro bydlení nebo rodinnou rekreaci podle § 20 odst. 5 a 6 musejí být umístěna ve skutečné docházkové vzdálenosti do 300 m, je-li to technicky možné.

(2) U staveb pro rodinnou rekreaci je nutno umístit odstavné stání v počtu 1 stání pro jednu stavbu.

(3) Vsakování dešťových vod na pozemcích staveb pro bydlení je splněno [§ 20 odst. 5 písm. c)], jestliže poměr výměry části pozemku schopné vsakování dešťové vody k celkové výměře pozemku činí v případě

a) samostatně stojícího rodinného domu a stavby pro rodinnou rekreaci nejméně 0,4,

b) řadového rodinného domu a bytového domu 0,3.

(4) Na pozemcích staveb pro bydlení lze umístit stavbu bytového nebo rodinného domu a dále stavby, terénní úpravy a zařízení, nezbytné k bezpečnému užívání pozemků, bezprostředně související a podmiňující bydlení.

(5) Na pozemku bytového domu lze dále umístit garáž a stavby a zařízení uvedené v § 103 odst. 1 písm. a) bod 1 a bod 5, písm. d) bod 5 stavebního zákona.

(6) Na pozemku rodinného domu lze dále umístit garáž a stavby a zařízení uvedené v § 103 odst. 1 písm. a) bod 1, 4 a 5, písm. d) bod 5 stavebního zákona. Dále lze na pozemku rodinného domu umístit jednu stavbu pro podnikatelskou činnost, odpovídající svými parametry § 104 odst. 2 písm. d) stavebního zákona, není-li z prostorových a provozních důvodů možno zabezpečit uvedené funkce v rodinném domě.

(7) Na pozemku stavby rodinné rekreace lze umístit stavby a zařízení uvedené v § 103 odst. 1 písm. a) bod 1, 4 a 5, písm. d) bod 5 stavebního zákona.

Vyhláška č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území, ve znění pozdějších předpisů, § 21 odst. 1-7.

Pozemky určené k plnění funkcí lesa

Definice dle jiných právních předpisů

Pozemky určené k plnění funkcí lesa

(1) Pozemky určené k plnění funkcí lesa jsou

a) pozemky s lesními porosty a plochy, na nichž byly lesní porosty odstraněny za účelem obnovy, lesní průseky a nebezpečné lesní cesty, nejsou-li širší než 4 m, a pozemky, na nichž byly lesní porosty dočasně odstraněny na základě rozhodnutí orgánu státní správy lesů podle § 13 odst. 1 tohoto zákona (dále jen "lesní pozemky"),

b) zpevněné lesní cesty, drobné vodní plochy, ostatní plochy, pozemky nad horní hranicí dřevinné vegetace (hole), s výjimkou pozemků zastavěných a jejich příjezdních komunikací, a lesní pastviny a políčka pro zvěř, pokud nejsou součástí zemědělského půdního fondu¹⁾ a jestliže s lesem souvisejí nebo slouží lesnímu hospodářství (dále jen "jiné pozemky"). U těchto pozemků může orgán státní správy lesů naříditi označení jejich příslušnosti k pozemkům určeným k plnění funkcí lesa.

(2) Pozemky určenými k plnění funkcí lesa nejsou školky a plantáže lesních dřevin založené na pozemcích, které nejsou určeny k plnění funkcí lesa, pokud orgán státní správy lesů na návrh vlastníka pozemku nerozhodne jinak.

(3) V pochybnostech o tom, zda jde o pozemky určené k plnění funkcí lesa, rozhoduje orgán státní správy lesů.

(4) Pozemky, které nejsou uvedeny v odstavci 1, může orgán státní správy lesů na návrh vlastníka pozemku nebo s jeho souhlasem prohlásit rozhodnutím za pozemky určené k plnění funkcí lesa. Ustanovení zvláštních předpisů nejsou tím dotčena.

Zákon č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 3 odst. 1-4.

Pozemky zemědělské

Definice dle jiných právních předpisů

Omá půda, chmelnice, vinice, zahrady, ovocné sady a trvalé travní porosty jsou zemědělskými pozemky.

Zákon č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 3 odst. 2.

Pozemky zemědělsky obhospodařované 2021

Definice dle jiných právních předpisů

Zemědělský půdní fond tvoří pozemky zemědělsky obhospodařované, to je omá půda, chmelnice, vinice, zahrady, ovocné sady, trvalé travní porosty a půda, která byla a má být nadále zemědělsky obhospodařována, ale dočasně obdělávána není (dále jen „zemědělská půda“).

Zákon č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, § 1, odst. 2.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Omá půda, chmelnice, vinice, zahrady, ovocné sady, louky, pastviny.

Viz zákon č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu...

Tichá Tereza a kol.: Slovník pojmů užívaných v právu životního prostředí. 1. vydání. Praha: ABF – nakladatelství ARCH, 2004.

Pozemní doprava

Definice dle norem

Doprava prováděná na dopravních cestách vedoucích po pevném zemském povrchu.

ON 01 8500 Základní názvosloví v dopravě. Praha: Vydavatelství Úřadu pro normalizaci a měření, 1980.

Pozemní komunikace

Definice dle jiných právních předpisů

Pozemní komunikace a jejich rozdělení

(1) Pozemní komunikace je dopravní cesta určená k užití silničními a jinými vozidly a chodci, včetně pevných zařízení nutných pro zajištění tohoto užití a jeho bezpečnosti.

(2) Pozemní komunikace se dělí na tyto kategorie:

a) dálnice,

b) silnice,

c) místní komunikace,

d) účelová komunikace.

Zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 1, 2.

Poznámka do katastru nemovitostí 2019

Definice dle jiných právních předpisů

Zápisy týkající se práv se do katastru provádějí vkladem, záznamem nebo poznámkou. Poznámka je zápis do katastru, kterým se zapisují významné informace týkající se evidovaných nemovitostí nebo v katastru zapsaných vlastníků a jiných oprávněných.
Zákon č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 6.

Požadavky na vymezení pozemků a umístování staveb na nich 2024

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

Požadavky na vymezení pozemků

Obecné požadavky

(1) Pozemky se vymezují a podmínky pro jejich využití se stanovují v souladu s územně plánovací dokumentací, a nebyla-li vydána, s cíli a úkoly územního plánování, s ohledem na charakter území, urbanistickou, architektonickou, kulturně historickou, přírodní a archeologickou hodnotu území a kvalitu vystavěného prostředí. Pozemky se vždy vymezují tak, aby svými vlastnostmi, zejména velikostí, polohou, plošným a prostorovým uspořádáním umožňovaly využití pro navrhovaný účel.

(2) V zastavěném území obce, která nemá územní plán, lze vymezovat pozemky a povolovat stavby pro bydlení, pro rodinnou rekreaci, stavby občanského vybavení souvisejícího a slučitelného s bydlením nebo rekreací, stavby pro dopravní a technickou infrastrukturu a pozemky veřejných prostranství. Vymezování jiných pozemků a umístování dalších staveb na nich je možné, jen pokud jsou tyto stavby v souladu s charakterem území a nesnižují kvalitu životního prostředí stanovenou jinými právními předpisy.

(3) Při vymezení pozemků se dbá na vymezení veřejných prostranství odpovídajících charakteru území, zejména uličního prostranství.

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 139.

Požadavky na umístování staveb

Obecné požadavky

§ 143

(1) Stavby se umísťují v souladu s územně plánovací dokumentací, a nebyla-li vydána, s cíli územního plánování. Stavby se umísťují též s ohledem na charakter území, urbanistickou, architektonickou, kulturně historickou, přírodní a archeologickou hodnotu území a kvalitu vystavěného prostředí.

(2) Stavby se podle druhu a potřeby umísťují tak, aby bylo umožněno jejich napojení na sítě technické infrastruktury a pozemní komunikace a aby jejich umístění na pozemku umožňovalo přístup požární techniky a provedení jejího zásahu mimo ochranná pásma rozvodu energetických vedení. Připojení staveb na pozemní komunikace musí svými parametry, provedením a způsobem připojení vyhovovat požadavkům bezpečného užívání staveb a bezpečného a plynulého provozu na přilehlých pozemních komunikacích²⁵). Podle druhu a charakteru stavby musí připojení splňovat též požadavky na dopravní obslužnost a parkování.

(3) Změnou stavby nesmí být narušeny kulturně historické, přírodní, urbanistické a architektonické hodnoty daného místa nebo nesmí dojít k narušení architektonické jednoty celku.

(4) Mimo stavební pozemek lze umístit jen stavby zařízení staveniště a připojení staveb na sítě technické infrastruktury a pozemní komunikace.

§ 144

Odstupy staveb

(1) Vzájemné odstupy staveb musí splňovat požadavky urbanistické, architektonické a požadavky stanovené prováděcím právním předpisem a jinými právními předpisy.

(2) Vzájemné odstupy staveb musí umožňovat údržbu staveb.

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 143 a 144"

Definice dle prováděcích vyhlášek k zákonu č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu

* (1) V souladu s cíli a úkoly územního plánování a s ohledem na souvislosti a charakter území je obecným požadavkem takové vymezení pozemků, stanovování podmínek jejich využívání a umístování staveb na nich, které nezhoršuje kvalitu prostředí a hodnotu území.

(2) V zastavěném území obce, která nemá územní plán, územní plán obce, regulační plán nebo územně plánovací dokumentaci sídelního útvaru nebo zóny, lze vymezovat pozemky a umísťovat stavby pro bydlení, pro rodinnou rekreaci, pro stavby občanského vybavení souvisejícího a slučitelného s bydlením a rekreací, a pro stavby dopravní a technické infrastruktury a pozemky veřejných prostranství; vymezení jiných pozemků a umístování dalších staveb na nich je možné, jen pokud tyto stavby nesnižují kvalitu životního prostředí nad limitní hodnoty stanovené jinými právními předpisy.

(3) Pozemek se vždy vymezuje tak, aby svými vlastnostmi, zejména velikostí, polohou, plošným a prostorovým uspořádáním umožňoval využití pro navrhovaný účel a byl dopravně napojen na veřejně přístupnou pozemní komunikaci.

(4) Stavební pozemek [§ 2 odst. 1 písm. b) stavebního zákona] se vždy vymezuje tak, aby svými vlastnostmi, zejména velikostí, polohou, plošným a prostorovým uspořádáním a základovými poměry umožňoval umístění, realizaci a užívání stavby pro navrhovaný účel a aby byl dopravně napojen na kapacitně vyhovující veřejně přístupnou pozemní komunikaci.

(5) Stavební pozemek se vždy vymezuje tak, aby na něm bylo vyřešeno

a) umístění odstavných a parkovacích stání pro účel využití pozemku a užívání staveb na něm umístěných v rozsahu požadavků příslušné české technické normy pro navrhování místních komunikací, což zaručuje splnění požadavků této vyhlášky,

b) nakládání s odpady a odpadními vodami podle zvláštních předpisů, které na pozemku vznikají jeho užíváním nebo užíváním staveb na něm umístěných,

c) vsakování nebo odvádění srážkových vod ze zastavěných ploch nebo zpevněných ploch, pokud se neplánuje jejich jiné využití; přitom musí být řešeno

1. přednostně jejich vsakování, v případě jejich možného smísení se závadnými látkami umístění zařízení k jejich zachycení, není-li možné vsakování,

2. jejich zadržování a regulované odvádění oddílnou kanalizací k odvádění srážkových vod do vod povrchových, v případě jejich možného smísení se závadnými látkami umístění zařízení k jejich zachycení, nebo

3. není-li možné oddělené odvádění do vod povrchových, pak jejich regulované vypouštění do jednotné kanalizace.

(6) Při vymezení stavebního pozemku nebo při změně využití zastavěného stavebního pozemku lze prokázat splnění požadavků odstavce 5 regulačním plánem nebo dokumentací pro vydání územního rozhodnutí i s využitím dalších pozemků.

(7) Ke každé stavbě rodinného domu nebo stavbě pro rodinnou rekreaci nebo souvislé skupině těchto staveb musí vést zpevněná pozemní komunikace široká nejméně 2,5 m a končící nejdále 50 m od stavby.

Požadavky na výstavbu 2024

Anglický překlad

Equirements for construction

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

(1) Požadavky na výstavbu se rozumí

- a) požadavky na vymezení pozemků,
 - b) požadavky na umístování staveb,
 - c) technické požadavky na stavby.
- (2) Při územně plánovací a projektové činnosti, při povolování, provádění, užívání a odstraňování staveb je každý povinen dodržovat cíle a úkoly územního plánování a dodržovat požadavky na výstavbu stanovené tímto zákonem, prováděcím právním předpisem nebo jinými právními předpisy.
- (3) Požadavky na výstavbu se považují za splněné splněním požadavků, které stanoví tento zákon, jeho prováděcí právní předpisy a další právní předpisy.
- (4) V rozsahu, v jakém to závažné územně technické nebo stavebně technické důvody nebo jiný veřejný zájem nevylučují, uplatní se požadavky na výstavbu rovněž u
- a) změny dokončené stavby,
 - b) údržby dokončené stavby,
 - c) změny v užívání stavby,
 - d) dočasné stavby,
 - e) zařízení staveníště,
 - f) pozemku nebo stavby, které jsou kulturní památkou nebo se nacházejí v památkové rezervaci nebo památkové zóně.
- Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 137.*

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

* Obecnými požadavky na výstavbu, se zde rozumí obecné požadavky na využívání území, technické požadavky na stavby a obecné technické požadavky zabezpečující bezbariérové užívání staveb, stanovené prováděcími právními předpisy.
Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 2 písm. e).

* Obecnými požadavky na výstavbu, se zde rozumí obecné požadavky na využívání území a technické požadavky na stavby stanovené prováděcími právními předpisy a dále obecné technické požadavky zabezpečující užívání staveb osobami pokročilého věku, těhotnými ženami, osobami doprovázejícími dítě v kočárku, dítě do tří let, popřípadě osobami s mentálním postižením nebo osobami s omezenou schopností pohybu nebo orientace stanovené prováděcím právním předpisem (dále jen "bezbariérové užívání stavby").
Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 1 písm. b). (ve znění do 31. 12. 2017)

Požární bezpečnostní zařízení

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely této vyhlášky se rozumí požární bezpečnostním zařízením - systémy, technická zařízení a výrobky pro stavby podmiňující požární bezpečnost stavby nebo jiného zařízení.
Vyhláška č. 246/2001 Sb., o stanovení podmínek požární bezpečnosti a výkonu státního požárního dozoru (vyhláška o požární prevenci), § 1 písm. d).

Požární bezpečnost

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely této vyhlášky se rozumí požární bezpečností - souhrn organizačních, územně technických, stavebních a technických opatření k zabránění vzniku požáru nebo výbuchu s následným požárem, k ochraně osob, zvířat a majetku v případě vzniku požáru a k zamezení jeho šíření.
Vyhláška č. 246/2001 Sb., o stanovení podmínek požární bezpečnosti a výkonu státního požárního dozoru (vyhláška o požární prevenci), § 1 písm. a).

Práh rozvoje města 2017

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Práh rozvoje sídla je stav, kdy dalšímu rozvoji brání vyčerpání kapacit důležitých zařízení veřejné infrastruktury, vyčerpání zdrojů a rezervních ploch nebo velké přírodní, civilizační či jiné překážky. Překonání prahu rozvoje by si vyžádalo velké, obvykle jednorázové investice a nevratné změny v území.
Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2017.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Situace, kdy dalšímu rozvoji města brání vyčerpání kapacit důležitých zařízení technické nebo dopravní infrastruktury, vyčerpání zdrojů a rezervních ploch nebo velké přírodní či umělé překážky; překonání této situace - prahu rozvoje - vyžaduje velké investice, obvykle jednorázové (postavení nové kanalizační čistírny, přechod na jiný druh hromadné dopravy, např. metro, přemostění velké řeky apod.).

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Právní řád

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Soubor platných právních předpisů. (Slovník pojmů ve výstavbě. ČKAIT a Sdružení dodavatelů investičních celků. Praha, 1999.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Právní subjektivita 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Právní subjektivita je způsobilost vystupovat v právních vztazích vlastním jménem a nést majetkovou odpovědnost z těchto vztahů vznikající.

Business center – Slovník pojmů, 2018 [cit. 26. 3. 2018]. Dostupné z URL: <https://business.center.cz/business/pojmy.htm> >.

Právnícká osoba 2018

Anglický překlad

Corporate Body

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Právníckou osobou je společenský útvar (organizace, společnost, sdružení, atp.), jemuž právní normy přiznávají právní subjektivitu.

Business center – Slovník pojmů, 2018 [cit. 26. 3. 2018]. Dostupné z URL: <https://business.center.cz/business/pojmy.htm> >.

Definice dle jiných právních předpisů

* Právníckými osobami jsou

a) sdružení fyzických nebo právníckých osob,

b) účelová sdružení majetku,

c) jednotky územní samosprávy,

d) jiné subjekty, o kterých to stanoví zákon.

Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů. (Zrušen), § 18 odst. 2.

Praxe odpovídající 2024

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

§ 30a

Kvalifikační požadavky pro výkon činnosti na úseku stavebního řádu

(4) Kvalifikační požadavky vzdělání a praxe podle odstavce 2 písm. b) a c) splňuje

a) autorizovaný architekt, kterému byla udělena autorizace pro obor architektura nebo bez specifikace oboru podle autorizačního zákona,

b) autorizovaný inženýr nebo autorizovaný technik, kterému byla udělena autorizace pro obor pozemní stavby, dopravní stavby, stavby vodního hospodářství a krajinného inženýrství, mosty a inženýrské konstrukce, statika a dynamika staveb nebo městské inženýrství,

c) fyzická osoba, která má vysokoškolské vzdělání ve studijním programu náležejícím do oblasti vzdělávání architektura, stavebnictví nebo právo,

d) fyzická osoba, která má vyšší odborné vzdělání v oboru stavebnictví a 1 rok praxe při výkonu činnosti na úseku stavebního řádu ve veřejné správě,

nebo

e) fyzická osoba, která má střední vzdělání s maturitní zkouškou v oboru stavebnictví a 1 rok praxe při výkonu činnosti na úseku stavebního řádu ve veřejné správě.

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 30a, odst. 4.

Kvalifikační požadavky pro výkon územně plánovací činnosti

§ 44

(4) Kvalifikační požadavky vzdělání a praxe podle odstavce 2 písm. b) a c) splňuje

a) autorizovaný architekt, kterému byla udělena autorizace pro obor územní plánování nebo bez specifikace oboru podle autorizačního zákona, nebo autorizovaný inženýr pro obor městské inženýrství,

b) fyzická osoba, která má vysokoškolské vzdělání uznané pro autorizaci v oboru územní plánování a nejméně 18 měsíců praxe při výkonu územně plánovací činnosti ve veřejné správě, nebo

c) fyzická osoba, která má vysokoškolské vzdělání ve studijním programu náležejícím do oblasti vzdělávání architektura a urbanismus, stavebnictví nebo geografie a nejméně 24 měsíců praxe při výkonu územně plánovací činnosti ve veřejné správě.

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 44, odst. 4.

§ 156

Projektová činnost

(2) Dokumentaci jednoduchých staveb uvedených v odstavci 1 písm. c) a e) až p) a odstavci 2 přílohy č. 2 k tomuto zákonu a dokumentaci stávajícího stavu stavby (dále jen „pasport stavby“) může zpracovat též osoba, která má vysokoškolské vzdělání stavebního nebo architektonického směru anebo střední vzdělání stavebního směru s maturitní zkouškou a alespoň 3 roky praxe v projektování staveb.

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, §156, odst. 2.

§ 165

Stavební dozor

(1) Stavební dozor může vykonávat pouze fyzická osoba, která má vysokoškolské vzdělání stavebního nebo architektonického směru nebo střední vzdělání stavebního směru s maturitní zkouškou a alespoň 3 roky praxe při provádění staveb.

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, §165, odst. 1.

§ 277

Podmínky výkonu činnosti

(1) Oprávnění k výkonu činnosti autorizovaného inspektora udělí ministerstvo fyzické osobě, která

d) má nejméně 15 let praxe v projektové činnosti nebo v odborném vedení provádění staveb anebo na stavebním úřadu, má-li osvědčení o zvláštní odborné způsobilosti podle jiného právního předpisu.

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, §277, odst. 1, písm d).

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

* Ve vztahu ke kvalifikačním požadavkům pro územně plánovací činnost nejméně 18 měsíců praxe při výkonu územně plánovací činnosti ve veřejné správě.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 24.

Prefabrikát 2022

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Díl stavební konstrukce vyrobený v průmyslovém závodě. P. se vždy používaly při stavbě ocelových konstrukcí. V betonových konstrukcích se uplatnila prefabrikace později. Jako železobetonové p. se vyrábějí hl. nosné konstrukce staveb obytných (stěnové a stropní panely), staveb prům. (halové vazníky), staveb mostních a různé menší dílce, např. sloupky, stožáry, cementové trouby, železobetonové piloty, p. pro doly, zeměd. ap. P. betonové se zhutňují na vibračních stolech a tvrdnutí se urychluje propařováním betonu.

Stavební slovník, 2022 [cit. 13. 4. 2022]. Dostupné z URL: < <http://stavebnikomunita.cz/page/stavebni-slovník-p> >.

Primární energetické zdroje 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Přírodní energetické zdroje, vzniklé během geologického vývoje Země nebo působením jiných přírodních procesů (např. slunce, vítr, voda, geotermální energie, slapová energie, apod.).

Vítejte na zemi, CENIA, slovník [cit. 26. 10. 2018].

Primární energie 2021

Definice dle jiných právních předpisů

Primární energií z neobnovitelných zdrojů energie se pro účely této vyhlášky rozumí energie, která neprošla žádným procesem přeměny; její výše je vypočtena pomocí faktorů primární energie z neobnovitelných zdrojů energie.

Vyhláška č. 264/2020 Sb., o energetické náročnosti budov, § 2, písm. j).

Primární opatření 2018

Primární opatření 2010

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Opatření zabraňující vzniku nežádoucího jevu, například vzniku emisí znečišťujících látek. Naproti tomu sekundární opatření zabírají již vzniklým látkám vniknout do životního prostředí.

Vítejte na zemi, CENIA, slovník [cit. 26. 10. 2018].

Primární suroviny 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Přírodní suroviny, které vznikly během geologického vývoje Země. Člověk je nevyrábí, ale využívá jako zdroj energie, surovinu v průmyslu nebo stavebnictví. Pod primární suroviny patří fosilní paliva, rudy využívané k výrobě kovů a stavební suroviny (štěrk, písek).

Vítejte na zemi, CENIA, slovník [cit. 26. 10. 2018].

Primér

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Též primární sektor nebo prvovýroba je oblast národního hospodářství zahrnující těžbu a využívání přírodních zdrojů.

Internet 2006. ABZ slovník cizích slov.

Princip

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Základní myšlenka, obecná zákonitost; výchozí zásada, pravidlo.

Internet 2006. ABZ slovník cizích slov.

Princip zodpovědnosti státu

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Princip založený na ustanovení článku 7 Ústavy, který zavazuje stát, aby dbal šetrného využívání přírodních zdrojů a ochrany přírodního bohatství, které patří v podobě životního prostředí k nejvyšší hodnotě společnosti.

Tichá Tereza a kol.: Slovník pojmů užívaných v právu životního prostředí. 1. vydání. Praha: ABF – nakladatelství ARCH, 2004.

Priority rozvoje 2016

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Prioritami rozvoje se rozumí prohlášení komplexní povahy, vybrané a seřazené na základě významu, které v obecné formě definují řešení rozporu mezi současným a budoucím obrazem společnosti.

Vystoupil, Jiří - Holešinská, Andrea - Kunc, Josef - Šauer, Martin. Metody pro tvorbu strategických a programových dokumentů cestovního ruchu. Bmo: ESF MU 2007.

Problémový výkres 2017

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Problémový výkres - součást grafické části územně analytických podkladů. Problémový výkres obsahuje souhrn základních poznatků o území získaných provedenými průzkumy a rozborů. Zobrazuje především:

- stávající funkční využití ploch a jejich hodnocení z hlediska stability
- limity využití území vyplývající z právních předpisů a správních rozhodnutí
- hodnoty území (charakteristické a cenné prvky určené k ochraně)
- negativní, rušící, prvky v úzké určené k řešení v navazující ÚPD.

Katedra urbanismu a územního plánování, Fakulta stavební ČVUT v Praze.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Problémový výkres je grafický výsledek komplexní analýzy území, zahrnující poznatky o limitách, hodnotách a (vzájemných) střetech záměrů na využití

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

* Průzkumy a rozborů obsahují problémový výkres, který souhrnně znázorňuje hlavní střety zájmů v řešeném území a nejdůležitější problémy, jež má řešit ÚPD. (Vyhláška č. 131/1998 Sb., o územně plánovacích podkladech a územně plánovací dokumentaci, § 10.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: *Názvosloví urbanismu a územního plánování*. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Produkt cestovního ruchu 2016

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Produkt cestovního ruchu je souhrn veškeré nabídky soukromého či veřejného subjektu podnikajícího v cestovním ruchu nebo cestovní ruchkoordinujícího. Je součástí marketingového mixu. Specifikem produktu cestovního ruchu je osobní poskytování, nemožnost ho skladovat, omezená životnost. Častá je platba předem za produkt, který není možné předem vyzkoušet. Je totiž ovlivňován řadou faktorů, které lze pouze velmi omezeně nebo je vůbec nelze ovlivnit (počasí, politická situace, sezónnost, apod.).

Produkt cestovního ruchu může dosahovat různě úrovně komplexnosti (od poskytnutí či zprostředkování jednotlivé služby – např. dopravy přes komplex služeb až po destinaci cestovního ruchu jako ucelenou nabídku atraktivit, služeb a infrastruktury cestovního ruchu a potenciálních zážitků).

Koncepce státní politiky cestovního ruchu v České republice na období 2014 – 2020, MMR 2013.

Prognózní zdroje nerostů a podzemních vod

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely této vyhlášky se rozumí prognózním zdrojem nerostů - dosud blíže neověřené a na základě znalostí o geologické stavbě území a analogii s existujícími ložisky nerostů předpokládané nahromadění nerostu, u něhož je zjištěnými geologickými poznatky odůvodněn předpoklad ověření zásob ložiska nerostu a jeho budoucí využití.

Vyhláška č. 369/2004 Sb., o projektování, provádění a vyhodnocování geologických prací, oznamování rizikových geofaktorů a o postupu při výpočtu zásob výhradních ložisek, ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. e).

* Prognózní zdroje nerostů a podzemních vod jsou zdroje dosud nezjištěné a neověřené, jejichž existence se předpokládá na základě znalostí o geologické stavbě území. Podmínky pro jejich zařazování do kategorií jsou uvedeny v příloze č. 1 této vyhlášky.

Vyhláška č. 121/1989 Sb., o projektování, provádění a vyhodnocování geologických prací, o udělování povolení a odborné způsobilosti k jejich výkonu, ve znění pozdějších předpisů, § 1 odst. 3. (Zrušena)

Program (financování)

Definice dle jiných právních předpisů

(1) Programem se rozumí soubor věcných, časových a finančních podmínek konkrétních akcí na pořízení nebo technické zhodnocení hmotného a nehmotného dlouhodobého majetku, s výjimkou drobného hmotného a nehmotného dlouhodobého majetku.

(2) Dokumentace programu obsahuje

- a) identifikační údaje programu, jeho případné členění na podprogramy a harmonogram jeho přípravy a realizace,
- b) bilanci potřeb a zdrojů financování programu a jeho jednotlivých podprogramů,
- c) specifikaci cílů programu a podprogramu spolu s jejich technicko - ekonomickým zdůvodněním a vyhodnocením efektivnosti vynaložených finančních prostředků.

(3) Věcné, časové a finanční ukazatele konkrétních akcí se evidují v Informačním systému programového financování (dále jen „informační systém“), nestanoví-li zvláštní právní předpis jinak.

(4) Informační systém spravuje ministerstvo, které stanovuje jeho strukturu a obsah, řídí jeho aktualizaci prováděnou správci rozpočtových kapitol a zabezpečuje datové výstupy pro vypracování návrhů státního rozpočtu, státního závěrečného účtu a střednědobého výhledu.

(5) Z informačního systému jsou předávány údaje do rozpočtového systému.

(6) Registraci akce v informačním systému provádí příslušný správce rozpočtové kapitoly na základě investičního záměru obsahujícího věcné, časové a finanční určení akce, její technicko-ekonomické zdůvodnění a vyjádření efektivnosti vložených prostředků spolu se specifikací požadavků na zabezpečení provozu budované nebo obnovované kapacity.

(7) Registraci akce podle odstavce 6 financované účelově určenými prostředky státního rozpočtu podle § 13 odst. 3 písm. a) nebo c), její zadání a změnu závazně určených parametrů lze provést jen se souhlasem ministerstva.

Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů, § 12 odst. 1-7.

Účast státního rozpočtu na financování programu

(1) Účastí státního rozpočtu na financování programu se rozumí

- a) výdaje na financování programů uvedené v odstavci 3,
- b) poskytování státní záruky za úvěry přijaté právníky nebo fyzickými osobami.

(2) Výši účasti státního rozpočtu na financování programu stanoví na základě posouzení dokumentace programu

- a) vláda, je-li účast státního rozpočtu nejméně 5 000 000 000 Kč,
- b) ministerstvo, je-li účast státního rozpočtu nižší než 5 000 000 000 Kč.

(3) Výdaje na financování programu jsou účelově určené prostředky státního rozpočtu a člení se na

- a) individuálně posuzované výdaje organizační složky státu, které jsou účelově určené na financování konkrétní akce, zpravidla vyšší než 200 000 000 Kč,
- b) systémově určené výdaje organizačních složek státu na financování vymezeného okruhu finančních potřeb, v jejichž rámci stanoví správce kapitoly výdaje na konkrétní akce,
- c) individuální dotace právníkům a fyzickým osobám účelově určené na financování konkrétní akce, zpravidla vyšší než 200 000 000 Kč,
- d) systémové dotace stanovené na financování vymezeného okruhu finančních potřeb, v jejichž rámci poskytne správce kapitoly dotaci právníkům nebo fyzickým osobám na konkrétní akce,
- e) návratné finanční výpomoci poskytnuté právníkům nebo fyzickým osobám na financování konkrétních akcí nebo vymezeného okruhu finančních potřeb.

(4) Pravidla postupu ministerstva, správců kapitol a investorů pro přípravu, schvalování a realizaci programů a akcí a jejich evidenci v informačním systému a pro jejich závěrečné vyhodnocování stanoví ministerstvo v dohodě s Ministerstvem pro místní rozvoj vyhláškou.

Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů, § 13 odst. 1-4.

Program / Projekt spolufinancovaný z rozpočtu Evropské unie

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se rozumí programem nebo projektem spolufinancovaným z rozpočtu Evropské unie soubor věcných, časových a finančních podmínek pro činnosti k dosažení stanovených cílů Evropské unie, a to prostřednictvím orgánů, subjektů a fondů uvedených v článku 175 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) č. 966/2012 nebo Fondu evropské pomoci nejchudším osobám.

Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů, § 3 písm. j).

Program na podporu rozvoje průmyslových zón

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Program na podporu rozvoje průmyslových zón (dále jen Program) definuje pravidla a stanovuje podmínky pro poskytování podpory obcím, svazkům obcí, krajům, rozvojovým společnostem a významným investorům formou přímých dotací, dotací úroků a návratných finančních výpomocí z prostředků státního rozpočtu a formou bezúplatných či zvýhodněných převodů státního majetku za účelem podpory rozvoje průmyslových zón. Program přispívá ke zvyšování konkurenceschopnosti investičního prostředí zejména v hospodářsky slabých či strukturálně postižených regionech a k vytváření předpokladů pro vznik nových pracovních míst.

Správcem Programu je Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR. Určenou organizací se v tomto Programu rozumí Agentura pro podporu podnikání a investic – CzechInvest, příspěvková organizace Ministerstva průmyslu a obchodu ČR.

Vindenman, Petr: Pravidla Programu na podporu rozvoje průmyslových zón. Praha: 2005.

Program obnovy vesnice – Program obnovy venkova

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Program obnovy venkova navazující na dřívější Program obnovy vesnice je ucelený koncepční dokument, jehož záměrem je reálná obnova vesnice a venkovského prostoru. Vytýčuje cíle významné pro celý stát i pro konkrétní obce. Jde především o udržení, obnovu a rozvíjení místních kulturních a společenských tradic, rozvoj hospodářství, obnovu stavebního fondu i místního rázu jednotlivých venkovských obcí a o udržení, obnovu a účelné využití přirozeného produkčního potenciálu okolní zemědělsky využívané krajiny při zachování a rozvíjení její přírodní a estetické hodnoty. Program obnovy venkova představuje jak metodické východisko pro přípravu místních programů obnovy jednotlivých obcí, tak dotační titul, ze kterého je přispíváno obcím na konkrétní akce. Velký důraz je kladen také na rozvíjení participace obyvatel, jednotlivců i různých spolků či organizací, na obnově a rozvoji obce. Součástí programu je každoročně pořádaná soutěž o titul Vesnice roku.

Česko-rakousko-slovenská příručka územně plánovací terminologie. Hannover: Akademie für Raumforschung und Landesplanung, 2000. (Českou část zpracoval ÚÚR Brno.)

Program péče o krajinu 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Dotační program vyhlášený Ministerstvem životního prostředí poskytuje neinvestiční prostředky až do výše 100 % vynaložených nákladů na vlastní realizaci opatření, přičemž se předpokládá postupné naplňování a realizaci opatření, která povedou k udržení a systematickému zvyšování biologické rozmanitosti.

Program je zaměřen na provádění drobného managementu a dělí se na tři samostatné podprogramy lišící se vzájemně způsobem financování a rozsahem prováděných opatření:

- Podprogram pro naplňování opatření vyplývajících z plánů péče o zvláště chráněná území a jejich ochranná pásma a zajišťování opatření k podpoře předmětů ochrany ptačích oblastí a evropsky významných lokalit (PPK chráněná území)
- Podprogram pro zlepšování dochovaného přírodního a krajinného prostředí (PPK volná krajina)
- Podprogram pro zabezpečení péče o ohrožené a handicapované živočichy (PPK handicapy).

AOPK ČR, Finanční nástroje péče o krajinu [cit. 14. 2. 2018]. Dostupné z URL: < <http://www.dotace.nature.cz/ppk-programy.html> >.

Společný program Ministerstva zemědělství ČR a Ministerstva životního prostředí ČR je zaměřen na podporu ochrany a tvorby krajiny. Jeho cílem je zachování a posílení mimoprodukčních funkcí krajiny (především ekologických a vodo hospodářských), kladné ovlivnění tvorby krajiny a omezení nevhodných způsobů využívání krajiny. V krajině mimo zvláště chráněná území jde o:

- údržbu krajiny v kulturním stavu (především údržba trvalých travních porostů),
- ochranu významných biotopů a kriticky a silně ohrožených druhů živočichů a rostlin,
- tvorbu a údržbu územních systémů ekologické stability,
- regeneraci významných krajinných prvků, ochranu památných stromů a regeneraci významných a památkově chráněných parků a zahrad,
- zakládání a údržbu dřeviných břehových porostů, biologických protierozních opatření a trvalých travních porostů na vodních březích.

Ve zvláště chráněných územích přírody se jedná o:

- péči o porosty a plochy v těchto územích,
- změny kultur v těchto územích.

Česko-rakousko-slovenská příručka územně plánovací terminologie. Hannover: Akademie für Raumforschung und Landesplanung, 2000. (Českou část zpracoval ÚÚR Bmo.)

Program regenerace MPR a MPZ 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Program regenerace městských památkových rezervací a městských památkových zón je nástrojem k obnově kulturních památek nacházejících se v nejceněnějších částech našich historických měst, prohlášených za památkové rezervace a památkové zóny. Finanční příspěvky mohou být z něho poskytovány pouze tehdy, pokud má příslušné město zpracovaný vlastní program regenerace a pokud se zároveň finančně podílí společně s vlastníkem na obnově kulturní památky.

Ministerstvo kultury ČR, Dotační programy [cit. 14. 2. 2018]. Dostupné z URL: < <https://www.mkcr.cz/program-regenerace-mestських-pamatkovych-rezervaci-a-mestських-pamatkovych-zon-282.html> >.

Program rozvoje kraje (PRK) 2016

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Program rozvoje kraje je dokument střednědobé až dlouhodobé koordinace veřejných a soukromých aktivit ekonomického, sociálního, kulturního a ekologického charakteru na území kraje.

PRK schvaluje zastupitelstvo kraje, které rovněž zajišťuje jeho realizaci a kontroluje jeho plnění.

Portál odboru strukturálních fondů, slovník pojmů, Ministerstvo vnitra, 2016 [cit. 18. 8. 2016].

Program rozvoje obce 2018

Definice dle jiných právních předpisů

Zastupitelstvu obce je vyhrazeno: a) schvalovat program rozvoje obce,

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, § 84 odst. 2 písm. a).

Program rozvoje vodovodů a kanalizací územního celku

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Program rozvoje vodovodů a kanalizací územního celku (okresu, regionu nebo skupiny okresů regionu) má za cíl analyzovat podmínky pro zjištění žádoucí úrovně infrastruktury vodohospodářského rozvoje územního celku. Má stanovit základní koncepci rozvoje zásobování vodou, odvádění a čištění odpadních vod pro danou oblast, s ohledem na vlastnické vztahy, možnosti financování a sociální průchodnost navržených postupů. Dokument má být průběžně aktualizován a schopen pružně přijímat nové vstupy a údaje. Tento program se zpracovává dle pokynu ministerstva zemědělství.

Viz Směrný vodohospodářský plán

Česko-rakousko-slovenská příručka územně plánovací terminologie. Hannover: Akademie für Raumforschung und Landesplanung, 2000. (Českou část zpracoval ÚÚR Bmo.)

Projednáání územně plánovací dokumentace

Anglický překlad

Planning Documentation Inquiry

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Projednáání územně plánovací dokumentace (ÚPD) je součástí procesu pořízení. Návrh ÚPD projedná orgán územního plánování, který ji pořizuje, a to:

- Koncept řešení se projednává na veřejném jednání. Místo a dobu konání veřejného jednání pořizovatel oznámí veřejnou vyhláškou 30 dnů předem a zajistí, aby byl koncept v této době vystaven k veřejnému nahlédnutí.

- Pořizovatel vyzve dotčené orgány státní správy (DOSS) a nadřízený orgán územního plánování jednotlivě o veřejném jednání a vyzve je, aby svá stanoviska sdělili do 30 dnů ode dne veřejného jednání. Veřejnost může v této lhůtě uplatnit připomínky. Ke stanoviskům, podaným po této lhůtě, se nepřihlíží. Při projednávání konceptu územního plánu velkého územního celku (ÚPN-VÚC) se oznámení o veřejném jednání zasílá všem dotčeným obcím.

Obce podávají své námítky do 30 dnů ode dne veřejného jednání.

- Vlastníci pozemků a staveb, jejichž práva jsou dotčena konceptem řešení územního plánu obce (ÚPN-O) a regulačního plánu (RP) anebo plochami pro veřejně prospěšné stavby v konceptu řešení územního plánu velkého územního celku, mohou podat své námítky ve stejné lhůtě.

- Na základě výsledků projednání konceptu řešení, zpracuje pořizovatel souborné stanovisko. Souborné stanovisko dohodne s DOSS, které uplatní stanoviska ve stanovené lhůtě, a zajistí vyjádření nadřízeného orgánu územního plánování a předloží souborné stanovisko ke schválení obci (u ÚPN-O a RP) nebo ministerstvu pro místní rozvoj (u VÚC). Součástí souborného stanoviska je návrh rozhodnutí o podaných námítkách.

- Návrh ÚPD musí být vystaven u pořizovatele po dobu 30 dnů k veřejnému nahlédnutí, což oznámí veřejnou vyhláškou. Do 15 dnů může uplatnit každý své připomínky. Pořizovatel vyzve DOSS jednotlivě 15 dnů před vystavením. Tyto orgány mohou uplatnit do 15 dnů od posledního dne vystavení své stanovisko. O návrhu ÚPN-VÚC vyzve jednotlivě všechny dotčené obce. Obce mohou uplatnit námítky k návrhu do 30 dnů. Vlastníci pozemků dotčených návrhem ÚPN-O a RP a vymezenými veřejně prospěšnými stavbami v PN-VÚC uplatní námítky do 15 dnů od posledního dne vystavení. Pokud po uplynutí 15 dnů od doručení výzvy neobdrží pořizovatel stanovisko, má se za to, že DOSS souhlasí. Pořizovatel předloží schvalujícímu orgánu zprávu o projednání ÚPD spolu s vyhodnocením připomínek, stanovisek a rozhodnutí o námítkách. Rozhodnutí o námítkách sdělí pořizovatel obcím a vlastníkům pozemků do 30 dnů po schválení ÚPD.

Česko-rakousko-slovenská příručka územně plánovací terminologie. Hannover: Akademie für Raumforschung und Landesplanung, 2000. (Českou část zpracoval ÚÚR Bmo.)

Projekt Zdravé město

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

V roce 1988 iniciovalo OSN, jmenovitě Světová zdravotní organizace (WHO), mezinárodní Projekt Zdravé město, ke kterému přizvala nejvýznamnější evropské metropole. Projekt spočívá v systematické podpoře zdraví a udržitelného rozvoje, řešení problémů na základě Místní agendy 21 a v podpoře aktivního zapojování veřejnosti do diskusí o současných a budoucích záměrech města a regionu s cílem dosáhnout celkové "dobré správy věcí veřejných" (Good Governance).

Brůna, Miroslav aj.: Veřejná správa v České republice (online). Druhé rozšířené vydání. Praha: Ministerstvo vnitra ČR, 2005. (cit. 10. 10. 2006).

Projektant 2024

Anglický překlad

Designer / Planner

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

V tomto zákoně se rozumí b) projektantem fyzická osoba oprávněná podle autorizačního zákona ke zpracování územně plánovací dokumentace, územní studie a projektové dokumentace,

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 14, písm. b).

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

* Pořizovatel vždy při veřejném projednání zajistí ve spolupráci s fyzickou osobou oprávněnou podle zvláštního právního předpisu k projektové činnosti ve výstavbě (dále jen "projektant") výklad územně plánovací dokumentace.

Projektant je fyzická osoba oprávněná podle zvláštního právního předpisu k projektové činnosti ve výstavbě (zákon č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, ve znění pozdějších předpisů)

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 22 odst. 4.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Projektant je pojem, který lze chápat jako označení profese, resp. fyzické osoby, která vyhovuje určitým kvalifikačním nárokům (viz např. autorizovaná osoba ve výstavbě), anebo jako označení osoby (fyzické či právnické) ve funkci jednoho z hlavních účastníků výstavby. Projektant je ve smluvním vztahu k investorovi odpovědný za zpracování příslušných částí dokumentace projektu, v různém rozsahu podle zvoleného způsobu výstavby, obvykle alespoň dokumentace přípravné fáze projektu (např. návrhu stavby, dokumentace pro vydání územního rozhodnutí), ale obvykle (podle uplatněného způsobu výstavby) také dokumentace stavby pro vydání stavebního povolení, popř. dokumentace pro provedení stavby (dokumentace Basic Design) a zabezpečuje pro investora s tím související činnosti (např. dozor autorský). Nejmenší rozsah působnosti projektanta, popř. i její vyloučení, umožňuje způsob výstavby "na klíč", nejrozsáhlejší pole působnosti se pro projektanta otvírá při uplatnění způsobu výstavby investorského. Podle stavebního zákona se pod pojmem projektant rozumí fyzická osoba, vykonávající projektovou činnost při zpracování projektové dokumentace podle stavebního zákona (tj. včetně zpracování územně plánovací dokumentace).

Matějka, Vladimír, Mokří, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Projektant je fyzická osoba, oprávněná k výkonu vybraných činností ve výstavbě. To jsou takové činnosti, jejichž výsledek ovlivňuje ochranu veřejných zájmů ve výstavbě. Tyto veřejné zájmy je projektant povinen chránit při své projektové činnosti, kterou je v územním plánování zpracování konceptu řešení územně plánovací dokumentace a jejího návrhu. Projektant odpovídá za správnost a úplnost jejich zpracování. Osobní zodpovědnost projektanta je nepřenosná na právnické osoby, které mohou zpracovávat územně plánovací dokumentaci pouze tehdy, jestliže tuto činnost bude vykonávat projektant. Tímto požadavkem, který je uveden v zákoně, se zajišťuje přímá osobní zodpovědnost autorizované osoby.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Fyzická nebo právnická osoba, která je ve smluvním vztahu investorovi odpovědná za zpracování příslušných částí dokumentace. Tento je i označením profese, respektive fyzické osoby vyhovující kvalifikačním nárokům (např. autorizovaná osoba ve výstavbě). (Slovník pojmů ve výstavbě. ČKAIT a Sdružení dodavatelů investičních celků. Praha, 1999.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: *Názvosloví urbanismu a územního plánování*. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Projektová činnost ve výstavbě 2021

Definice dle jiných právních předpisů

Projektová činnost ve výstavbě patří mezi vybrané činnosti a je definována v § 158 odst. 1 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu; cit.: „Vybranými činnostmi jsou projektová činnost ve výstavbě, kterou se rozumí zpracování územně plánovací dokumentace, územní studie, dokumentace pro vydání územního rozhodnutí a pro uzavření veřejnoprávní smlouvy nahrazující územní rozhodnutí a projektové dokumentace podle odstavce 2, a odborné vedení provádění stavby nebo její změny.“

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, §158 odst.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

je obecně obvyklé označení pro proces navrhování řešení projektu v jednotlivých fázích jeho přípravy a realizace. Pokud jde o projekty spojené s výstavbou, je v procesu projektování zpracována, s použitím specifických postupů a prostředků (např. počítačové grafiky), dokumentace projektu, potřebná v jednotlivých fázích projektu spojeného s výstavbou k naplnění smyslu a poslání každé z těchto fází. Projektování musí být nutně vždy zaměřeno dvěma směry ve vzájemné závislosti: první, navrhování nebo změny předmětu projektu, resp. procesu, který je předmětem příslušného projektu a procesu souvisejících; druhý, navrhování vlastního procesu přípravy a realizace projektu ve všech jeho fázích, které se příslušné dokumentace týkají. Proces projektování přitom plní obvyklé funkce: konkretizuje cíle projektu, provádí analýzu řešení projektu, provádí syntézu a navrhuje výběr varianty řešení, konkretizuje řešení projektu pro potřeby jeho realizace. Při naplňování uvedených funkcí projektování je účelné odlišit různé druhy projektování: navrhování vnitřních souvislostí projektu (zejména procesu, který je jeho předmětem), navrhování vnějších souvislostí projektu (technických, ekologických, architektonických), podrobné, profesní navrhování (např. stavební, elektro, vzduchotechnické, technologické, inženýrské), navrhování postupu realizace (plánu organizace výstavby), finanční a ekonomické (finanční analýza projektu, zpracování kalkulací nebo rozpočtu). Obdobný pojem projektová činnost používá stavební zákon. Jeho význam je však posunut i mimo konkrétní projekty (srovnej projektová dokumentace).

Matějka, V., Mokry, J.: *Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M01.01*. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Obecné označení pro proces, v němž se navrhuje řešení určitého konkrétního projektu (ve smyslu záměru) v jednotlivých fázích jeho přípravy a realizace. Ve výstavbě chápeme projektování jako tvorbu dokumentace projektů. (Slovník pojmů ve výstavbě. ČKAIT a Sdružení dodavatelů investičních celků. Praha, 1999.)

Oberstein, I., Cach, J.: *Názvosloví urbanismu a územního plánování*. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Proluka 2016

Definice dle norem

Prolukou se rozumí dočasně nezastavěný prostor ve stávající souvislé zástavbě, který je určen k zastavění. Pro nezastavěné nároží (např. při blokové zástavbě) lze použít termín rohová proluka.

ČSN 73 4301 *Obytné budovy*. Český normalizační institut, 2004.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Nezastavěný prostor ve stávající souvislé zástavbě včetně nezastavěného nároží, který je určen k zastavění (Vyhláška HMP č.26/1999 Sb., o obecných techn. požadavcích na výstavbu v hl. m. Praze, čl. 3 - písm. I.)

Oberstein, I., Cach, J.: *Názvosloví urbanismu a územního plánování*. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Prostorové dělení lesa 2020

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Lesy se dělí jednak správně na lesní správy, revíry, polesí, jednak hospodářsky na oddělení, dílce, porosty, porostní skupiny. Dělení lesů usnadňuje v lesnické praxi orientaci v lese a pomáhá při jasné identifikaci částí lesa pro hospodářskou, kontrolní a plánovací činnost. Nejvyšší jednotkou prostorového dělení lesa jsou oddělení s výměrou, která by neměla přesahovat 150 ha. Menší dílce jsou do 30 ha. Ještě menší jednotkou jsou porosty. Porosty se od sebe liší druhovou, věkovou nebo prostorovou skladbou a vyžadují specifický způsob hospodaření. Jejich plocha by neměla být menší než 0,2 ha.
Braniš, Martin a kol.: Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Základní jednotkou prostorového rozdělení lesa představuje porost identifikovatelný v terénu a zobrazený na lesnické mapě. Prostorové rozdělení umožňuje orientaci v lese a využívá se k plánování hospodářských, evidenčních a kontrolních činností.
Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2020.

Prostorové uspořádání 2024

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

V tomto zákoně se rozumí a) změnou v území změna jeho funkčního využití nebo prostorového uspořádání, včetně umístování staveb nebo jejich změn, *Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 12, písm. a).*

§ 41

Charakter území se určuje zejména podle funkčního využití, struktury a typu zástavby, uspořádání veřejných prostranství, dalších prvků prostorového uspořádání a urbanistických, architektonických, estetických, kulturních a přírodních hodnot území, včetně jejich vzájemných vztahů a vazeb, a to především vymezením v územně plánovací dokumentaci.

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 41.

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

* a) změnou v území se zde rozumí změna jeho využití nebo prostorového uspořádání, včetně umístování staveb a jejich změn.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 1 písm. a).

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Prostorovým uspořádáním území se rozumí prostorový vztah mezi hmotami jednotlivých objektů, konfigurací terénu a systémem zeleně v území, daný jejich rozmístěním, rozměry, tvary a vzdálenostmi. Prostorové uspořádání je možné chápat i jako charakter a strukturu zástavby a intenzitu (míru) využití území.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2017.

Prostorový prvek 2020

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

přírodní nebo umělý prvek na zvolené rozlišovací úrovni, který se nachází na zemském povrchu, pod nebo nad ním, lokalizovatelný a identifikovatelný v prostoru (standardsy SIS a další). Může mít charakter (viz Standard SIS k prostorové identifikaci): prostorového celku - prvek zpravidla vymezený svou hranicí, uměle vytvořený (zejména se jedná o celky správní, urbanistické a technické struktury území jako je okres, obec, katastrální území (základní sídelní jednotka); evidenční jednotky - prvek sloužící pro evidenci některých prostorových elementárních prvků jako je část obce pro evidenci stavebních objektů označených číslem domovním, katastrální území pro evidenci parcel nebo ulic a veřejných prostranství pro evidenci stavebních objektů, označených číslem orientačním); evidenční jednotka nemusí mít hranici a může být vymezena jen výčtem v ní evidovaných elementárních prostorových prvků, jako je tomu např. v případě části obce; nebo prostorového elementárního prvku - elementární přírodní nebo umělý prvek jako je parcela, ulice nebo veřejné prostranství, stavební objekt, adresní místo.

Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Prostorový prvek je individuální, dále nedělitelná část systému. Jeho lokalizaci lze v prostoru identifikovat, jeho umístění může být vyjádřeno geometrickým prvkem, nebo jeho databázovým záznamem.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2020.

Prostředí

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

tvorí soubor fyzikálních, chemických a biologických činitelů a sociálních faktorů, daný v určitém okamžiku a schopný přímo či nepřímo ihned nebo po určité době ovlivňovat živé bytosti a lidskou činnost (Paul Duvignaud, 1988). Obecnou vědou zabývající se prostředím je ekologie. Prostředí zahrnuje jak hmotné, tak i nehmotné okolí zkoumaného předmětu, jevu nebo jedince.

Člověk je přes své zvláštní postavení součástí prostředí přírody a měl by své chování přizpůsobovat obecným přírodním zákonitostem. Přetvářením části hmotného prostředí vyděluje z přírodního prostředí složku umělého prostředí. V území lze při značném zjednodušení jako reprezentanta přírodního prostředí uvést krajinu, za umělé prostředí pak sídlo. (Ve skutečnosti je přechod mezi umělou a přírodní složkou prostředí velmi plynulý: prakticky se tyto složky v celé biosféře prostupují.)

Člověk a prostředí

Člověk vytváří mimo hmotné prostředí též prostředí nehmotné (společenské, duchovní) a je těmito složkami prostředí sám ovlivňován. Nehmotná složka prostředí je pro člověka jako společenského inteligentního tvora rovnocenná složce hmotné.

Maier, Karel: Územní plánování. Vydavatelství ČVUT. Praha, 2004.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Soubor fyzikálních, chemických i biologických činitelů a sociálních faktorů, daný v určitém okamžiku a schopný přímo či nepřímo - ihned nebo po určité době - ovlivňovat živé bytosti a lidskou činnost. (Meier, Karel: Územní plánování. Skripta. Praha: FA ČVUT, 1997. Cit. Paul Duvignaud, 1988.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Souhrn kladných i záporných vlastností, které určují člověkem obývaný prostor. (Krásný, Jan: Názvosloví urbanismu. 1976)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Prostředí přírodní 2020

Anglický překlad

natural environment

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Prostředí přírodní je část materiálních činitelů životního prostředí, kterou vytvářejí biotické i abiotické složky přírody.

Abiotickými složkami přírodního prostředí jsou atmosféra, hydrosféra a litosféra, biotickou složkou je biosféra; pedosféra se považuje obvykle za průnik abiotické a biotické složky přírodního prostředí.

Protikladem přírodního prostředí je umělé životní prostředí, jehož složkami jsou uměle vytvořené objekty.

Meteorologický slovník, 2020 [cit. 16. 11. 2020]. Dostupné z URL: < <http://slovník.cmes.cz/vyklad/cs/p> >.

Prostředí vytvářené výstavbou

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Prostředí vytvářené výstavbou je chápáno jako prostředí vně i uvnitř staveb, bezprostředně a pravidelně využívané v souvislosti s těmito stavbami. Je to prostředí vytvořené člověkem, člověkem udržované a užívané. K tomuto prostředí náleží stavby i soubory staveb s jejich pozemky, nezastavěné proluky mezi stavbami, volná prostranství včetně zeleně jako součástí těchto prostranství, chodníky, silnice a ostatní dopravní stavby, veškeré zpevněné plochy, zahrady, stavby v krajině i krajina sama, je-li upravena podle architektonických zásad.

Prostředí vytvářené výstavbou je odrazem vývoje společnosti, její materiální a duchovní úrovně. Základní hodnotou prostředí vytvářeného výstavbou je jeho trvání, umění odpovědně reagovat na potřeby dneška a zároveň se ušlechtilě proměňovat v čase podle měnících se potřeb společnosti. Prostředí vytvářené výstavbou má dávat pocit kontinuity a stability, nabízet prožitky krásy a pohody a poskytovat hodnotný rámec pro život každého člověka.

Politika architektury a stavební kultury České republiky. Praha: MMR, 2015.

Prostupnost území 2017

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Prostupnost území je obecný pojem, který je odvozen od potřeby odbourávat stávající bariéry v prostupnosti území, zejména pro pěší a zabránit vzniku nových bariér v území. Cílem prostupnosti území je zachovat, případně vytvořit nové průchody nebo průjezdy ve směru pohybu lidí, například ve vazbě na zastávky MHD, školy, základní služby a vybavenost (jako jsou např. obchody, zdravotnictví, veřejná správa, zábavní zařízení), sportovní a rekreační možnosti, významná pracoviště a další specifické aktivity.

Prostupnost území může být zajištěna veřejně přístupnými komunikacemi a prostranstvími, chodníky, průchody a pasážemi a měla by být zajištěna nepřetržitě. V odůvodněných případech může být omezena na denní dobu, například u obchodních pasáží, vybraných parků či rekreačních ploch. V takových případech musí být v blízkosti k dispozici náhradní, časově neomezený průchod.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Prostupnost území je jeho vlastnost, kdy volnému pohybu osob, zvířete, dopravních prostředků ap. nebrání přírodní ani technické bariéry. Prostupnost území je zajištěna veřejně přístupnými komunikacemi a prostranstvími, chodníky, průchody a pasážemi a to zpravidla nepřetržitě. *Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2017.*

Protierozní kalkulačka 2021

Definice dle jiných právních předpisů

Protierozní kalkulačkou se pro účely této vyhlášky rozumí elektronická aplikace pro hodnocení erozního ohrožení zemědělské půdy. *Vyhláška 240/2021 Sb., o ochraně zemědělské půdy před erozí § 2, písm. g).*

Protierozní příkop

Definice dle jiných právních předpisů

Protierozní příkop je zpravidla lichoběžníkového profilu, sloužící k zachycování a odvádění nebo k infiltraci povrchové vody a k zachycování splavenin. *Vyhláška č. 225/2002 Sb., o podrobném vymezení staveb k vodohospodářským melioracím pozemků a jejich částí a způsobu a rozsahu péče o ně, ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 8.*

Protihluková ochrana 2022

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Při venkovní hladině hluku 62 dB (hluková hladina 3) se užívají okna protihlukové třídy 3. Tato okna vykazují ověřenou míru zvukové izolace 37 dB. Snižují hladinu hluku v prostoru na 25 dB.

Stavební slovník, 2022 [cit. 13. 4. 2022]. Dostupné z URL: < <http://stavebnikomunita.cz/page/stavebni-slovník-p> >.

Provádění staveb 2024

Anglický překlad

Building Implementation

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

Vybranými činnostmi jsou b) odborné vedení provádění stavby nebo její změny anebo odstraňování stavby *Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 155, písm. b).*

(3) Dojde-li během provádění stavby ke změně technických norem nebo jiných technických předpisů, posuzuje se stavba podle technických norem nebo jiných technických předpisů, které platily v době, kdy byla dokumentace pro povolení stavby ověřena stavebním úřadem.

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 233, odst. 3.

(2) Svépomocí může stavebník provádět

a) drobné stavby uvedené v příloze č. 1 k tomuto zákonu, s výjimkou staveb uvedených v odstavci 1 písm. a) bodu 11 a 12 této přílohy, jakož i stavby uvedené v odstavci 1 písm. a) bodech 1 a 2 přílohy č. 1 k tomuto zákonu, které jsou umístovány v odstupové vzdálenosti méně než 2 m od hranic pozemků,

b) jednoduché stavby uvedené v příloze č. 2 k tomuto zákonu,

pokud zajistí stavební dozor, není-li pro takovou činnost sám odborně způsobilý. Jde-li však o stavbu pro bydlení nebo změnu stavby, která je kulturní památkou, je stavebník povinen zajistit odborné vedení provádění stavby stavbyvedoucím.

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 159, odst. 2.

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

* (1) Provádět stavbu může jako zhotovitel jen stavební podnikatel, který při její realizaci zabezpečí odborné vedení provádění stavby stavbyvedoucím,

pokud v odstavcích 3 a 4 není stanoveno jinak. Dále je povinen zabezpečit, aby práce na stavbě, k jejichž provádění je předepsáno zvláštní oprávnění⁴⁹), vykonávaly jen osoby, které jsou držiteli takového oprávnění.

(2) Zhotovitel stavby je povinen provádět stavbu v souladu s rozhodnutím nebo jiným opatřením stavebního úřadu a s ověřenou projektovou dokumentací, dodržet obecné požadavky na výstavbu, popřípadě jiné technické předpisy a technické normy a zajistit dodržování povinností k ochraně života, zdraví, životního prostředí a bezpečnosti práce vyplývajících ze zvláštních právních předpisů.

(3) Svépomocí může stavebník sám pro sebe provádět a) stavby, terénní úpravy, zařízení a udržovací práce uvedené v § 103, s výjimkou § 103 odst. 1 písm. e) bodů 4 až 8,

b) stavby, terénní úpravy, zařízení a udržovací práce uvedené v § 104.

(4) Stavby uvedené v odstavci 3 lze provádět svépomocí, pokud stavebník zajistí stavební dozor, není-li pro takovou činnost sám odborně způsobilý. Jde-li však o stavbu pro bydlení nebo změnu stavby, která je kulturní památkou, je stavebník povinen zajistit odborné vedení provádění stavby stavbyvedoucím.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 160 odst. 1-4.

* (1) Provádět stavbu může jako zhotovitel jen stavební podnikatel, který při její realizaci zabezpečí odborné vedení provádění stavby stavbyvedoucím, pokud v odstavci 3 a 4 není stanoveno jinak. Dále je povinen zabezpečit, aby práce na stavbě, k jejichž provádění je předepsáno zvláštní oprávnění, vykonávaly jen osoby, které jsou držiteli takového oprávnění.

(2) Zhotovitel stavby je povinen provádět stavbu v souladu s rozhodnutím nebo jiným opatřením stavebního úřadu a s ověřenou projektovou dokumentací, dodržet obecné požadavky na výstavbu, popřípadě jiné technické předpisy a technické normy a zajistit dodržování povinností k ochraně života, zdraví, životního prostředí a bezpečnosti práce vyplývajících ze zvláštních právních předpisů.

(3) Svépomocí může stavebník sám pro sebe provádět

a) stavby, terénní úpravy, zařízení a udržovací práce uvedené v § 103,

b) stavby, terénní úpravy, zařízení a udržovací práce uvedené v § 104.

(4) Stavby uvedené v odstavci 3 lze provádět svépomocí, pokud stavebník zajistí stavební dozor, není-li pro takovou činnost sám odborně způsobilý. Jde-li však o stavbu pro bydlení nebo změnu stavby, která je kulturní památkou, je stavebník povinen zajistit odborné vedení provádění stavby stavbyvedoucím.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 160 odst. 1-4. (ve znění do 31. 12. 2017)

Provozovatel informačního systému veřejné správy

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se rozumí provozovatelem informačního systému veřejné správy subjekt, který provádí alespoň některé informační činnosti související s informačním systémem. Provozováním informačního systému veřejné správy může správce pověřit jiné subjekty, pokud to jiný zákon nevyklučuje.

Zákon č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. d).

Provozovatel stacionárního zdroje znečištění

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se rozumí provozovatelem právnická nebo fyzická osoba, která stacionární zdroj skutečně provozuje; není-li taková osoba známa nebo neexistuje, považuje se za provozovatele vlastník stacionárního zdroje.

Zákon č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. h).

Provozovna

Definice z jiných zdrojů

a) Soubor souvisejících technických nebo technologických jednotek nacházejících se v jednom provozu.

Viz nařízení vlády č. 368/2003 Sb., o integrovaném registru znečišťování.

b) Prostor, v němž je uskutečňována podnikatelská činnost.

Viz zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník...

Zdroj: Tichá Tereza a kol.: Slovník pojmů užívaných v právu životního prostředí. 1. vydání. Praha: ABF – nakladatelství ARCH, 2004.

Neplatná definice

Pro účely této vyhlášky se rozumí provozovnou - stavebně samostatný objekt nebo výrobně samostatný úsek (provozní celek), kde je umístěn zdroj nebo více zdrojů, provozovaných jedním provozovatelem.

Zdroj: Vyhláška č. 356/2002 Sb., kterou se stanoví seznam znečišťujících látek, obecné emisní limity, způsob předávání zpráv a informací, zjišťování množství vypouštěných znečišťujících látek, tmavosti kouře, přípustné míry obtěžování zápachem a intenzity pachů, podmínky autorizace osob, požadavky na vedení provozní evidence zdrojů znečišťování ovzduší a podmínky jejich uplatňování, ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. cc). (Zrušena)

Průběžný pruh 2017

Definice dle jiných právních předpisů

Průběžný pruh je jízdní pruh probíhající v původním směru (bez odbočení) křižovatkou nebo v místě, kde se mění počet jízdních pruhů.
Zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. z).

Průhled 2016

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Zláštní kvazistatické fragmenty vnitřního obrazu města. Opticky propojují přilehlé a odlehle prostory, často bývají orientované na výrazné kompoziční dominanty (point de vue).

Kupka, J.: Prostředky harmonizace urbanistického prostoru. Pomůcka k přednáškám pro studenty Fakulty stavební ČVUT [online]. [cit. 2014-09-23].

Průjezdni úsek dálnice a silnice 2017

Definice dle jiných právních předpisů

(1) Dálnice a silnice mohou vést územím zastavěným nebo zastavitelným (dále jen "průjezdni úsek dálnice" nebo "průjezdni úsek silnice"), pokud se tím převádí převážně průjezdná doprava tímto územím.

(2) Není-li hranice území zastavěného nebo zastavitelného obsažena ve schválené územně plánovací dokumentaci, určí hranici souvislého zastavění pro účely vymezení délky průjezdného úseku dálnice nebo průjezdného úseku silnice podle stavebně technických podmínek území příslušný stavební úřad na návrh příslušného silničního správního úřadu a po předchozím projednání s obcí, o jejíž území jde.

(3) Prováděcí předpis stanoví stavebně technické podmínky pro určování hranic průjezdného úseku podle předchozího odstavce.

Zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, § 8 odst. 1-3.

Průkaz energetické náročnosti budovy 2024

Anglický překlad

Energy Performance Certificate of Building - EPC

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se rozumí průkazem energetické náročnosti budovy průkaz, který obsahuje informace o energetické náročnosti budovy vypočtené podle metody stanovené prováděcím právním předpisem.

Zákon č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií, ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. m).

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Průkaz energetické náročnosti budovy (PENB) slouží k vyhodnocení energetické náročnosti provozu nemovitosti a je součástí energetického posudku. Od 1. 1. 2009 je povinný pro všechny nově stavěné budovy a pro rekonstrukce větších budov. Od 1. 1. 2013 navíc vznikla povinnost přikládat tento průkaz i při prodeji budovy, její ucelené části či pronájmu.

Průkaz energetické náročnosti budovy hodnotí veškeré energie potřebné pro provoz budovy, a to energie na vytápění, přípravu teplé vody, chlazení, úpravu vzduchu větráním a klimatizací a energie na osvětlení. V rámci

Internet, 2019 [cit. 8. 10. 2019]. Dostupné z URL: < <https://www.usetreno.cz/slovník-pojmu/prukaz-energeticke-narocnosti-budov/> >.

Průleh

Definice dle jiných právních předpisů

Průleh je mělký a široký příkop s mírným sklonem svahů.

Výhláška č. 225/2002 Sb., o podrobném vymezení staveb k vodohospodářským melioracím pozemků a jejich částí a způsobu a rozsahu péče o ně, ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 9.

Průmyslová zóna 2019

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Průmyslovou zónou je míněn prostorově ucelený soustředěný soubor výrobních závodů zpracovatelského průmyslu, strategických služeb či technologických center, včetně souvisejících funkcí. Průmyslové zóny mají rozlohu obvykle několik desítek hektarů, největší průmyslové zóny v ČR (tzv. strategické průmyslové zóny) mají rozlohu až stovky hektarů.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2018.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Ucelená část výrobní zóny sídelního útvaru nebo velkého územního celku, v níž jsou umístěny převážně průmyslové obvody, okrsky, závody a stavby, nebo která je k tomuto účelu určena územně plánovací dokumentací. Do zón pro průmyslovou výrobu se umísťují též trvalé stavební dvory.
Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Průmyslové území 2017

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Průmyslové území je souhrn ploch určených zejména pro průmyslovou výrobu a skladování včetně ploch zajišťujících obsluhu tohoto území (např. plochy dopravní, technické infrastruktury, ochranné zeleně apod.).
Asociace pro urbanismus a územní plánování 2017.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Souhrn zón pro průmyslovou výrobu sídelních útvarů nebo velkých územních celků.
Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Průmyslový design 2019

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Umělecké ztvárnění průmyslově vyráběných předmětů, které zvyšuje jejich celkovou hodnotu.
Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2018.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Výtvarná činnost spočívající v navrhování tvarů průmyslově vyráběných předmětů, ve vytváření či zvyšování jejich funkčních a zejména výtvarných hodnot a v harmonizaci vzájemných vztahů těchto hodnot.
Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Průmyslový zákal 2020

Anglický překlad

industrial haze

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Průmyslový zákal je zákal pozorovaný v průmyslových centrech a v průmyslových aglomeracích, způsobený umělými zdroji atmosférického prachu, kouře, exhaláty apod.
Nejčastěji se vyskytuje za stabilního zvrstvení atmosféry, které bývá spojeno s malými horiz. pohyby a s nepatrnou vert. výměnou vzduchu.
Zvláště výrazný průmyslový zákal bývá dobře pozorován z dálky, a to v podobě šedé, oblak připomínající čepice nad městem, z níž někdy vystupují jen vrcholky komínů a výškové stavby.
Česká meteorologická společnost [online]: Elektronický meteorologický slovník výkladový a terminologický (eMS) [cit 30.11.2020].

Průtah 2019

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Úsek dálnice, silnice nebo rychlostní místní komunikace vedený zastavěným územím.
Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2018.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Úsek silniční komunikace vedený sídelním útvarem.
Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

Průtočný profil 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Místo na toku určené k měření množství protékající vody. Měrný profil má obvykle pevné dno a vodočetnou lať. Na mnoha místech jsou v ČR instalovány automatické měrné stanice, z nichž jsou výsledky online přenášeny na internet. Průtočný profil ve vodním stavitelství je plocha příčného průřezu vodního toku, kterou protéká voda. Průtočný profil může být buď uzavřený (potrubí, stoka) nebo otevřený. Tvar otevřeného profilu se volí podle materiálu dna. Koryta umělá jsou obdélníková nebo lichoběžníková ze dřeva, kovu, plastu nebo z betonu. Stavy vody v průtočných profilech – viz informace Českého hydrometeorologického ústavu.

Vítejte na zemi, CENIA, slovník [cit. 14. 11. 2018].

Průtok 2020

Anglický překlad

discharge

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Průtok je

1. pohyb vody skrz průtočný profil;
2. objem vody, která proteče průtočným profilem za sekundu. Extrémní průtoky jsou dosahovány při povodni, resp. za hydrologického sucha.

angl.: discharge

Meteorologický slovník, 2020 [cit. 12. 11. 2020]. Dostupné z URL: < <http://slovník.cmes.cz/vyklad/cs/p> >.

Množství vody, které proteče za jednu vteřinu průtočným profilem (korytem) řeky; udává se v m³s⁻¹.

Vítejte na zemi, CENIA, slovník [cit. 14. 11. 2018].

Průzkum (v urbanismu) 2021

Anglický překlad

Survey

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Shromažďování a vyhodnocování poznatků. V oboru urbanismu se tyto poznatky vztahují k určitému území (viz „průzkumy a rozbor“) a po vyhodnocení jsou podkladem pro návrh jeho dalšího rozvoje. Přitom se setkáváme rovněž s průzkumy speciálních typů: průzkum stavebně historický - specializovaná činnost, směřující ke zjištění, shromáždění, utřídění a zpracování informací o konkrétním objektu (památky, souboru památek), průzkum stavebně technický - souborné označení pro průzkumy zahrnující průzkum přírodních podmínek, technickohospodářských podmínek, podmínek pro provádění stavby atd.,

průzkum hydrogeologický - dlouhodobější sledování kvantitativních a kvalitativních ukazatelů sledovaných zdrojů vod či recipientů,

průzkum inženýrsko - geologický - zjišťování geologických poměrů a vyšetření geotechnických vlastností hornin. (Slovník pojmů ve výstavbě. ČKAIT a Sdružení dodavatelů investičních celků. Praha, 1999.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Systematická činnost vedoucí k zjištění aktuálního stavu území, která je podkladem pro zpracování návrhu územně plánovacích podkladů a dokumentací.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2021.

Průzkum geologický

Definice dle jiných právních předpisů

Geologický průzkum zahrnuje účelově zaměřené geologické práce, jimiž se zkoumá území v podrobnostech přesahujících geologický výzkum. Geologický průzkum se podle účelu prací člení na ložiskový, průzkum pro zvláštní zásahy do zemské kůry, hydrogeologický, inženýrsko-geologický a průzkum geologických činitelů ovlivňujících životní prostředí.

Zákon č. 62/1988 Sb., o geologických pracích, ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 3.

* Geologický průzkum zahrnuje ložiskový průzkum včetně průzkumu pro zvláštní zásahy do zemské kůry a průzkumu starých důlních děl, hydrogeologický průzkum a inženýrsko-geologický průzkum, při nichž se zjišťují a hodnotí i geologické činitele ovlivňující tvorbu a ochranu životního prostředí.

Vyhláška č. 121/1989 Sb., o projektování, provádění a vyhodnocování geologických prací, o udělování povolení a odborné způsobilosti k jejich výkonu, ve znění pozdějších předpisů, § 4. (Zrušena)

Průzkum ložiskový - etapy

Definice dle jiných právních předpisů

Ložiskový průzkum se člení na etapu

a) vyhledávání, která představuje soubor geologických prací, jejichž účelem je zhodnotit území z hlediska možného výskytu ložisek nerostů, nalézt je, ověřit jejich přibližný rozsah a význam, provést výpočet vyhledaných zásob a vymezit střety zájmů pro následný průzkum. U rozsáhlých ložisek může být ověřena výpočtem zásob pouze část ložiska umožňující samostatné využití a zbytek je možno ocenit vymezením prognózního zdroje. Vyhledávání se provádí na území, kde dosud ložisko vyhledávaného nerostu nebylo nalezeno a evidováno,

b) průzkumu, který se provádí na již známém a evidovaném ložisku, na kterém dosud nebyl stanoven dobývací prostor, v rozsahu potřebném pro získání podkladů ke zpracování dokumentace podle zvláštních právních předpisů, pro výpočet prozkoumaných zásob a prokázání jejich využitelnosti a pro řešení střetů zájmů s uvažovaným dobýváním ložiska,

c) těžebního průzkumu, který se provádí ve stanoveném dobývacím prostoru v rozsahu a podrobnostech potřebných pro účelné vydobytí ložiska.

Zákon č. 62/1988 Sb., o geologických pracích, ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 4 písm. a), b), c).

Průzkum stavebně-historický 2021

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Průzkum stavebně-historický je specializovaná činnost, směřující ke zjištění, shromáždění, utřídění a zpracování informací o konkrétní stavební památce (souboru památek). Nemá destruktivní charakter, nesmí při něm dojít k poškození ani znehodnocení památky. Závěry a hodnocení průzkumu jsou podkladem pro rozhodnutí orgánů a organizací státní památkové péče. Průzkum stavebně-historický obsahuje: umělecko-historické hodnocení, památkové hodnocení, kulturně-historické hodnocení. Výstupem je textová, kresebná a fotografická dokumentace doplněná grafickým zpracováním, dokumentujícím vývoj objektu a vyjadřujícím názory zpracovatele na současný stav objektu.

Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Stavebně-historický průzkum je zaměřen na zjištění a utřídění poznatků o historickém vývoji stavby nebo souboru staveb.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2021.

Průzkum stavebně-technický 2021

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Průzkum stavebně-technický je souborné označení pro průzkumy, související s přípravou stavby. Průzkum stavebně-technický obvykle zahrnuje:

a) průzkum přírodních podmínek, tj. surovinových zdrojů, inženýrsko-geologický, hydrogeologický (vlastnosti základové půdy, poddolování, seismická, množství a jakost podzemních vod), půdněmechanický, hydrogeologický a hydrologický (množství a jakost povrchové vody, inundační oblast), klimatických podmínek, hledisek ochrany přírody, včetně zemědělské půdy a lesních porostů, ověření, zda nebudou dotčena ložiska nerostných surovin, minerální prameny, léčebné prameny;

b) průzkum technicko - hospodářských podmínek: zásobování vodou (pitnou, užitkovou, provozní), zásobování elektřinou, teplem, plynem, možnosti likvidace odpadu, dopravních a spojových zařízení, stavu objektu a sítí, podmínek pro zemědělství a lesní hospodářství (rekultivace), zdrojů pracovních sil, vlivu stavby na životní prostředí;

c) speciální průzkumy: bakteriologický, chemický korozní, vysokofrekvenčního záření, vliv trakčních a jiných elektrických vedení;

d) průzkum podmínek pro provádění stavby: místních zdrojů přírodních a jiných stavebních hmot, možnosti použití dosavadních objektů pro účely zařízení staveniště atd..

Speciální průzkum stavebně-technický stávajících stavebních objektů z různých hledisek (např. statických poměrů, míry opotřebení) je nutný při rekonstrukcích (nástavby, přístavby, stavební úpravy).

Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Stavebně-technický průzkum je činnost vedoucí k poznání a vyhodnocení všech informací o stavbě. Jedná se o průzkumy obsahující základní informace

Prvek akustický 2024

Definice dle prováděcích vyhlášek k zákonu č. 283/2021 Sb., stavební zákon

Stavba se podle druhu a potřeby vybavuje hmatovými a akustickými prvky pro osoby se zrakovým postižením a komunikačními prvky pro osoby se sluchovým postižením.

Vyhláška č. 146/2024 Sb., o požadavcích na výstavbu, ve znění pozdějších předpisů, § 29, odst. 2.

Definice dle prováděcích vyhlášek k zákonu č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu

* Akustický prvek je buď akustická signalizace pro chodce se znamením "Stůj" či se znamením "Volno" nebo orientační majáček s příslušným trylkem a popřípadě také s hlasovou frází. Trylek je o třetinu akustického tlaku hlasitější než hlasová fráze. Formulace hlasových frází musí respektovat zásady prostorové orientace osob se zrakovým postižením. Majáček se umísťuje zpravidla do osy vstupu.

Pro následující situace se používají tyto trylky:

- a) úrovňový vstup se označuje trylkem „I-Á“;
- b) pevné schodiště a bezbariérové rampy se označují trylkem „BRLM“;
- c) pohyblivé schody a chodníky se označují trylkem „CINK“;
- d) informační systémy se označují trylkem infosystém.

Vyhláška č. 398/2009 Sb. o obecných technických požadavcích zabezpečujících bezbariérové užívání staveb, ve znění pozdějších předpisů, příloha 1.

Prvek datový

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se rozumí datovým prvkem jednotka dat, která je v daném kontextu dále považována za nedělitelnou a je jednoznačně definována.

Zákon č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. f).

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Datový prvek je definován ve standardech státního informačního systému (SIS) jako:

1. Obecně jednotka dat, která je v daném kontextu považována za nedělitelnou.
2. Podle EDIFACT jednotka dat, pro kterou jsou stanoveny identifikace, popis a formát hodnoty (EDIFACT - Electronic Data Interchange For Administration, Commerce and Transport - doporučení OSN pro datovou komunikaci pro administrativu, obchod a dopravu).

Jednoduchý datový prvek = datový prvek, který obsahuje jedinou hodnotu.

Dílčí datový prvek = jednoduchý datový prvek, který je podřízenou částí složeného datového prvku a při přenosu je identifikován svou polohou uvnitř složeného datového prvku.

Matějka, Vladimír; Mokřý, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Prvek interakční

Definice dle jiných právních předpisů

Interakční prvek je krajinný segment, který na místní úrovni zprostředkovává příznivé působení základních skladebných částí ÚSES (biocenter a biokoridorů) do větší vzdálenosti pro okolní méně stabilní krajinu. Interakční prvky často umožňují trvalou existenci určitých druhů organismů, majících menší prostorové nároky (různé druhy rostlin, některé druhy hmyzu, drobní hlodavci, hmyzožravci, ptáci, obojživelníci atd.) a jsou nejčastěji využívány v rámci podrobnosti KPÚ jako opatření k vytváření systému ekologické stability.

Metodická pomůcka ZP26/2012 pro vyjasnění kompetencí v problematice územních systémů ekologické stability.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Interakční prvek je doplňující část ÚSES. Jde o lokality, které umožňují život těch druhů organismů, které se podílejí na udržování stability v intenzivně využívaných málo stabilních územích sousedících s ÚSES.

Česko-rakousko-slovenská příručka územně plánovací terminologie. Hannover: Akademie für Raumforschung und Landesplanung, 2000. (Českou část

Prvek krajinný 2019

Definice dle jiných právních předpisů

Krajinným prvkem je1. mez,

2. terasa,

3. travnatá údolnice,

4. skupina dřevin,

5. stromořadí,

6. solitérní dřevina,

7. příkop, a

8. mokřad.

Nařízení vlády č. 307/2014 Sb. O stanovení podrobností evidence využití půdy podle uživatelských vztahů.

* Druhy krajinných prvků

(1) Druhem krajinného prvku je

a) mez,

b) terasa,

c) travnatá údolnice,

d) skupina dřevin,

e) stromořadí,

f) solitérní dřevina.

Nařízení vlády č. 335/2009 Sb., o stanovení druhů krajinných prvků, § 1. odst. 1 písm. a)-f). (Zrušeno)

Předběžné projednání 2017

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Neformální projednání uvažovaného záměru nebo koncepce ještě před zahájením procesu posuzování vlivů na životní prostředí.

Viz zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí...

Tichá Tereza a kol.: Slovník pojmů užívaných v právu životního prostředí. 1. vydání. Praha: ABF – nakladatelství ARCH, 2004.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Předběžné projednání je neformální projednání koncepce nebo uvažovaného záměru ještě před zahájením projednání dokumentace dle příslušných předpisů.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2017.

Předčasné užívání stavby 2024

Anglický překlad

Preliminary use

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

(1) Před dokončením stavby může stavební úřad povolit předčasné užívání stavby nejdéle na dobu 1 roku, lze-li ji užívat a pokud to neohroží bezpečnost a zdraví osob nebo zvířat anebo životní prostředí.

(2) O předčasném užívání stavby rozhoduje stavební úřad na žádost stavebníka, ve které stavebník doloží, že nedokončená stavba je předčasně užitelná.

(3) Žádost o povolení předčasně užívání stavby obsahuje kromě obecných náležitostí podle správního řádu identifikační údaje stavby a odůvodnění žádosti. Součástí žádosti jsou podklady podle § 232 odst. 2 v rozsahu podle charakteru stavby. U stavby prováděné dodavatelsky stavebník k žádosti připojí dohodu se zhotovitelem stavby, obsahující jeho souhlas, popřípadě sjednané podmínky předčasně užívání stavby; u ostatních staveb navrhne stavebník podmínky předčasně užívání stavby v žádosti.

(4) Účastníkem řízení o povolení předčasně užívání stavby je stavebník a vlastník stavby.

(5) Po dokončení stavby se postupuje podle § 230 až 235 a 237 obdobně.

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 263.

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

* (1) Stavební úřad může na žádost stavebníka vydat časově omezené povolení k předčasnému užívání stavby před jejím úplným dokončením, pokud to nemá podstatný vliv na užitelnost stavby, neohrozí to bezpečnost a zdraví osob nebo zvířat anebo životní prostředí. U stavby prováděné dodavatelsky stavebník k žádosti připojí dohodu se zhotovitelem stavby, obsahující jeho souhlas, popřípadě sjednané podmínky předčasného užívání stavby; u ostatních staveb navrhne stavebník podmínky předčasného užívání stavby v žádosti. Účastníkem řízení je stavebník, zhotovitel stavby a vlastník stavby. *Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 123 odst. 1.*

Předhradí 2017

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Předhradí je samostatná opevněná část šlechtického hradu, která obsahuje především hospodářské objekty.
Hradní architektura – vybrané pojmy, 2017 [cit. 17. 5. 2017]. Dostupné z URL: < <http://www.hrady-zrceniny.cz/pojmy.htm> >.

Předcházení vzniku odpadu 2021

Definice dle jiných právních předpisů

Předcházením vzniku odpadu se pro účely tohoto zákona rozumí opatření přijatá předtím, než se movitá věc stane odpadem, která omezují nepříznivé dopady vzniklého odpadu na životní prostředí a zdraví lidí, omezují obsah nebezpečných látek v materiálech a výrobcích nebo omezují množství odpadu, a to i prostřednictvím opětovného použití výrobků nebo jejich částí k původnímu účelu nebo prodloužením životnosti výrobků.
Zákon č. 541/2020 Sb., o odpadech, § 11, odst. 1, písm. a).

Předkupní právo 2024

Anglický překlad

Pre-emption Right

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

Předkupní právo vymezené v územně plánovací dokumentaci podle dosavadních právních předpisů zaniká účinností změny územního plánu, kterou bylo jeho vymezení vypuštěno nebo nahrazeno vymezením veřejně prospěšné stavby nebo veřejně prospěšného opatření, pro které lze práva k pozemkům vyvlastnit, nejpozději však uplynutím 4 let ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona. Po zániku předkupního práva zajistí osoba oprávněná z předkupního práva jeho výmaz z katastru nemovitostí. Listinou, na jejímž základě má být právo z katastru nemovitostí vymazáno, je potvrzení o zániku práva podle katastrální vyhlášky.
Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 327, odst. 2.

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

* K pozemku určenému územním plánem nebo regulačním plánem pro veřejně prospěšnou stavbu nebo veřejné prostranství a ke stavbě na tomto pozemku má obec nebo kraj anebo stát (dále jen „oprávněná osoba“) v rozsahu vymezeném touto územně plánovací dokumentací předkupní právo; to neplatí, pokud pro veřejně prospěšnou stavbu postačí zřízení věcného břemene. Předkupní právo se v územním plánu nebo regulačním plánu vymezuje označením nemovitosti podle zvláštního právního předpisu a stanovením oprávněné osoby, v případě státu též stanovením příslušné organizační složky nebo příspěvkové organizace nebo státního podniku. Textovou část územního plánu nebo regulačního plánu obsahující vymezení nebo změnu vymezení předkupního práva zašle obec nebo kraj neprodleně osobě oprávněné z předkupního práva a osobám, jejichž nemovitosti předkupní právo zatěžuje. Osoba oprávněná z předkupního práva podá neprodleně návrh na zápis předkupního práva do katastru nemovitostí. Předkupní právo podle tohoto zákona vzniká nabytím účinnosti územního plánu nebo regulačního plánu a má účinky věcného práva. Vlastník pozemku nebo stavby, u kterých vzniklo předkupní právo podle tohoto zákona (dále jen „povinný vlastník“), má povinnost v případě zamýšleného úplatného převodu nabídnout oprávněné osobě tyto k odkoupení postupem a za podmínek podle tohoto zákona.
Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 101 odst. 1.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Předkupní právo - prostředek, jímž obec nebo stát brání pozemkové spekulaci. Vlastník nemovitosti je povinen za stanovených podmínek nabídnout nemovitost veřejnoprávnímu subjektu za úřední nebo jinak objektivně stanovenou cenu.
Maier, K., Řezáč, V.: Ekonomika v území. Praha: FA ČVUT, 1997. Skripta.

Předkupní právo přísluší tomu, komu musí být věc podle smlouvy nebo podle zákona nabídnuta ke koupi, kdyby ji povinná fyzická či právnická osoba hodlala prodat, popřípadě, bylo-li to dohodnuto, i jinak zcizit, např. darovat. Předkupní právo může být sjednáno ve smlouvě kupní, ale i ve smlouvě směnné, na kterou se přiměřeně použije ustanovení o smlouvě kupní. Předkupní právo zavazuje pouze toho, kdo slíbil nabídnout věc ke koupi, ale může být sjednáno i jako věcné právo, takže pak zavazuje i právní nástupce povinné osoby. Toto právo je nepřevoditelné na jinou osobu a nepřechází ani na dědice oprávněné osoby.
Slovník českého práva.

Předkupní právo, záležející v tom, že se v případě prodeje nabídne určitá věc příslušné osobě přednostně k výkupu.

Definice dle jiných právních předpisů

* Převádí-li se spoluvlastnický podíl, mají spoluvlastníci předkupní právo, ledaže jde o převod osoby blízké. Nedohodnou-li se spoluvlastníci o výkonu předkupního práva, mají právo vykoupit podíl poměrně podle velikosti podílů.
Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, § 140. (Zrušen).

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

* Předkupní právo přísluší tomu, komu musí být věc podle smlouvy nebo podle zákona nabídnuta ke koupi, kdyby ji povinná fyzická či právnická osoba hodlala prodat, popřípadě, bylo-li to dohodnuto, i jinak zcizit, např. darovat. Předkupní právo může být sjednáno ve smlouvě kupní, ale i ve smlouvě směnné, na kterou se přiměřeně použije ustanovení o smlouvě kupní. Předkupní právo zavazuje pouze toho, kdo slíbil nabídnout věc ke koupi, ale může být sjednáno i jako věcné právo, takže pak zavazuje i právní nástupce povinné osoby. Toto právo je nepřevoditelné na jinou osobu a nepřechází ani na dědice oprávněné osoby.
Ústav územního rozvoje. Bmo, 2002.

Předměstí 2017

Anglický překlad

Suburb / Suburbia

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Souvisle zastavěná (i když s nižší hustotou zástavby v porovnání s centrem města) okrajová část města s převážně obytnou funkcí. Která je typická velkou každodenní dojížděnou do centra, souvisící s pracovními příležitostmi v centru města...
Pásková, Martina - Zelenka, Josef. Výkladový slovník cestovního ruchu. Praha: MMR, 2002.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Území, které s městem přímo souvisí a tvoří funkční součást jeho organismu, je však od něho odděleno hranicemi historickými, administrativními atd. Nejčastěji na počátku 19. století vznikají po obvodu historicky vymezeného města území, charakterizovaná mísením průmyslu, dopravy a bydlení. Uplatňuje se v nich často volnější, neorganizovaná struktura zástavby. (Hrůza, Jiří: Slovník soudobého urbanismu. Praha: ODEON, 1977. Krásný, Jan: Názvosloví urbanismu. 1976.)
Oberstein, Ivo, Čach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Předměstí je převážně souvisle zastavěná okrajová část města, která s ním přímo souvisí a tvoří funkční součást jeho organismu, je však často od něho odděleno hranicemi historickými, administrativními atd.
Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2017.

Předmět pozemkových úprav

Definice dle jiných právních předpisů

Předmětem pozemkových úprav jsou všechny pozemky v obvodu pozemkových úprav (odstavec 2) bez ohledu na dosavadní způsob využívání a existující vlastnické a užívací vztahy k nim.
Zákon č. 139/2002 Sb., o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech a o změně zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění pozdějších předpisů.

Předzahrádka 2022

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Prostor mezi obytným domem a chodníkem, resp. komunikací. Předzahrádka má především okrasnou funkci, obsahuje rostliny či květiny. *Stavební slovník*, 2022 [cit. 13. 4. 2022]. Dostupné z URL: < <http://stavebnikomunita.cz/page/stavebni-slovník-p> >.

Přehrada 2018

Definice dle jiných právních předpisů

Přehrada je definována jako stavba přehrazující vodní tok nebo údolí, tvořená přehradní hrází, včetně funkčních zařízení, která slouží k trvalému vzdouvání a akumulaci povrchových vod ve vodní nádrži za účelem řízení odtoku povrchových vod.

Vyhláška č. 23/2007 Sb., o podrobnostech vymezení vodních děl evidovaných v katastru nemovitostí České republiky, § 2 písm. a).

Vodní díla jsou stavby, které slouží ke vzdouvání a zadržování vod, umělému usměřování odtokového režimu povrchových vod, k ochraně a užívání vod, k nakládání s vodami, ochraně před škodlivými účinky vod, k úpravě vodních poměrů nebo k jiným účelům sledovaným tímto zákonem, a to zejména a) přehrady, hráze, vodní nádrže, jezy a zdrže,

Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 55 odst. 1 písm. a).

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Příčná stavba na vodním toku přehrazující údolí vodního toku a vytvářející umělou vodní nádrž.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Přechod pro chodce 2017

Definice dle jiných právních předpisů

Přechod pro chodce je místo na pozemní komunikaci určené pro přecházení chodců, vyznačené příslušnou dopravní značkou.

Zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. dd).

Přechodně chráněná plocha 2017

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Území s dočasným nebo nepředvídaným výskytem významných rostlinných nebo živočišných druhů, nerostů nebo paleontologických nálezů může orgán ochrany přírody svým rozhodnutím vyhlásit za přechodně chráněnou plochu.

Přechodně chráněnou plochu lze vyhlásit též z jiných vážných důvodů, zejména vědeckých, studijních či informačních. Přechodně chráněná plocha se vyhlašuje na předem stanovenou dobu, případně na opakované období, například dobu hnízdění.

V rozhodnutí o jejím vyhlášení se omezí takové využití území, které by znamenalo zničení, poškození nebo rušení vývoje předmětu ochrany.

Ministerstvo pro místní rozvoj. Standard sledovaných jevů pro územně analytické podklady obcí. [online]. Praha 2016. [cit. 2017-02-26].

Přejezd pro cyklisty 2017

Definice dle jiných právních předpisů

Přejezd pro cyklisty je místo na pozemní komunikaci určené pro přejíždění cyklistů přes pozemní komunikaci vyznačené příslušnou dopravní značkou,

Zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. ll).

Překladiště 2017

Definice dle jiných právních předpisů

Překladištěm se zde rozumí místo určené k stání a obsluze plavidel při nakládce a vykládce nákladu a vybavené stabilním nebo mobilním překládním zařízením, případně zařízením na krátkodobé uskladnění nákladu.

Zákon č. 114/1995 Sb., o vnitrozemské plavbě, ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. i).

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Vymezený prostor na vodní cestě nebo v přístavu s dostatečnou hloubkou, včetně přístavního nábreží vybaveného zařízením pro překládání nákladů z lodí na suchozemské dopravní prostředky nebo na volné skládky, do skladištních prostorů a naopak.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Přenesená působnost

Anglický překlad

State-Delegated Power

Definice dle jiných právních předpisů

(1) Přenesená působnost ve věcech, které stanoví zvláštní zákony, je

- a) v základním rozsahu svěřeném obci vykonávána orgány obce určenými tímto nebo jiným zákonem nebo na základě tohoto zákona; v tomto případě je území obce správním obvodem,
- b) v rozsahu pověřeného obecního úřadu (§ 64) vykonávána tímto úřadem,
- c) v rozsahu obecního úřadu obce s rozšířenou působností (§ 66) vykonávána tímto úřadem.

(2) Při výkonu přenesené působnosti se orgány obce řídí

- a) při vydávání nařízení obce zákony a jinými právními předpisy,
- b) v ostatních případech též

1. usneseními vlády a směrnicemi ústředních správních úřadů; tato usnesení a tyto směrnice nemohou orgánům obcí ukládat povinnosti, pokud nejsou zároveň stanoveny zákonem; podmínkou platnosti směrnic ústředních správních úřadů je jejich publikování ve Věstníku vlády pro orgány krajů a orgány obcí;

2. opatřeními příslušných orgánů veřejné správy přijatými při kontrole výkonu přenesené působnosti podle tohoto zákona.

(3) Metodickou a odbornou pomoc ve věcech uvedených v odstavci 2 vykonává vůči orgánům obcí krajský úřad.

§ 62

Obce obdrží ze státního rozpočtu příspěvek na plnění úkolů v přenesené působnosti.

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, § 61 odst. 1-3.

Přenos znečišťujících látek 2018

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se rozumí přenosem přesun znečišťujících látek v odpadech nebo odpadů určených k odstranění nebo využití mimo hranice provozovny a znečišťujících látek v odpadních vodách určených k čištění mimo hranice provozovny.

Zákon č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci a omezení znečištění, o integrovaném registru znečišťování a o změně některých zákonů (zákon o integrované prevenci), ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. e).

Přenosová soustava elektřiny 2017

Definice dle jiných právních předpisů

Přenosovou soustavou se zde rozumí vzájemně propojený soubor vedení a zařízení 400 kV, 220 kV a vybraných vedení a zařízení 110 kV, uvedených v příloze Pravidel provozování přenosové soustavy, sloužící pro zajištění přenosu elektřiny pro celé území České republiky a propojení s elektrizačními soustavami sousedních států, včetně systémů měřicí, ochranné, řídicí, zabezpečovací, informační a telekomunikační techniky; přenosová soustava je zřizována a provozována ve veřejném zájmu.

Zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 2 písm. a) bod 10.

Přepětí v síti 2019

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Krátkodobé přepětí v síti je nejčastěji způsobeno úderem blesku. V takovém případě hovoříme o vnějším nebo také atmosférickém přepětí. Naopak vnitřní neboli provozní přepětí vzniká důsledkem provozních změn v síti. Například spínáním a vypínáním vysoce výkonových elektrospotřebičů nebo v důsledku zkratů.

Internet, 2019 [cit. 8. 10. 2019]. Dostupné z URL: < <https://www.usetreno.cz/slovník-pojmu/prepeti-v-siti/> >.

Přeprava

Definice dle norem

Přemístění osob a věcí jako výsledek dopravy.

ON 01 8500 Základní názvosloví v dopravě. Praha: Vydavatelství Úřadu pro normalizaci a měření, 1980.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Přemístění osob a věcí jako výsledek dopravy.
Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

Přepavní kapacita

Definice dle norem

Maximální počet osob, hmotnost, objem či počet věcí, které lze přepravit za jednotku času po dané dopravní cestě, danou dopravní technikou, technologií a organizací práce, v rámci daného organizačního uspořádání.

ON 01 8500 Základní názvosloví v dopravě. Praha: Vydavatelství Úřadu pro normalizaci a měření, 1980.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Počet osob, hmotnost nebo počet věcí, které lze přepravit za jednotku času po dané dopravní cestě, při daném množství a druhu dopravních prostředků nebo zařízení. (Zásady a pravidla územního plánování. Názvosloví. Brno: VÚVA, 1979.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Přepavní soustava plynu 2017

Definice dle jiných právních předpisů

Přepavní soustavou se zde rozumí vzájemně propojený soubor vysokotlakých plynovodů a kompresních stanic a souvisejících technologických objektů, včetně systému řídicí a zabezpečovací techniky a zařízení k přenosu informací pro činnosti výpočetní techniky a informačních systémů, propojený s plynárenskými soustavami v zahraničí, na kterém zajišťuje přepravu plynu držitel licence na přepravu plynu; přepavní soustava je zřizována a provozována ve veřejném zájmu.

Zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 2 písm. b) bod 14.

Přepavní výkonost 2020

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Přepavní výkonost je vyjádřena počtem přepravených osob nebo hmotnosti nákladu na určitém úseku dopravní cesty za určitý čas.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2019.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Schopnost přepravit určité množství cestujících na jednotlivých traťových úsecích dopravní sítě; měří se v počtu nabídnutých míst za hodinu jedním směrem.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

Přepavní vztah 2021

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Vztah mezi dvěma místy nebo územními celky, vyjádřený objemem přepravních potřeb (počtem osob, hmotností věcí, počtem věcí atd.). (Zásady a pravidla územního plánování. Názvosloví. Brno: VÚVA, 1979.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Přesun dopravním prostředkem vyjádřený počtem přepravených osob za den, a nebo počtem přepravených tun za den.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2021.

Přestavba 2017

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Přestavba je změna využití území v současnosti využívaného, nebo jehož využití již bylo ukončeno, která souvisí s celkovou funkční i prostorovou změnou tohoto území a musí proto pro ně být definovány nové podmínky využití jak funkční tak i prostorové.
Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2017.

Přestavba sídla 2020

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Souhrnný pojem pro všechny záměrné stavební procesy přeměny sídelního útvaru (zóny), jejichž cílem je dosažení standardu; který odpovídá současným i výhledovým potřebám společnosti. Podle charakteru převládající činnosti se rozlišují:

- demoliční přestavba,
- smíšená přestavba,
- modernizační přestavba,
- rehabilitace památkové zóny,
- rekonstrukce památek.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Komplexní změna stavebního stavu celého souboru, včetně zásahu do jeho urbanistické koncepce a stavební struktury.
Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2019.

Převodní uzel

Definice dle norem

Zařízení nebo objekt na vedení, ve kterém dochází ke změně fyzikálních veličin vedeného media, energie nebo odpadní hmoty (transformační stanice, telefonní ústředna, čerpací stanice vody, regulační stanice plynu, předávací stanice tepla, přečerpávací stanice).

ČSN 73 6005 Prostorová úprava vedení technického vybavení. Praha: Vydavatelství Úřadu pro normalizaci a měření, 1973.

Převzetí hrubé stavby 2022

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Hrubou stavbu musí převzít stavební úřad. Na místě je zkontrolováno, zda se stavba shoduje s předloženým projektem a návrhem.
Stavební slovník, 2022 [cit. 13. 4. 2022]. Dostupné z URL: < <http://stavebnikomunita.cz/page/stavebni-slovník-p> >.

Přezkoumání soudem

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Přezkoumání správních rozhodnutí soudem se uskutečňuje v řízeních o opravných prostředcích, a to řádných (odvolání, rozklad) a mimořádných (obnova řízení).

Zdeněk Madař, Slovník českého práva, Linde 2002.

Přídavný pruh 2019

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Zvláštní pruh jízdního pásu, kterým se zvětšuje počet jízdních pruhů. Podle účelu se rozlišuje pruh pro pomalá vozidla, řídicí pruh, odbočovací pruh, připojovací pruh.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Přidružený pás 2019

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Dopravní pás umístěný v přidruženém dopravním prostoru, který obsahuje přidružené pruhy např. parkovací, zastavovací, autobusový nebo trolejbusový, zastávkový a cyklistický.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2018.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Dopravní pás určený pro přidruženou silniční dopravu zpravidla stanoveného druhu. Podle účelu, jemuž je určen, se rozeznává :

- pás pro místní silniční dopravu,
- pás pro městskou hromadnou dopravu,
- chodník,
- parkovací pás,
- cyklistický pás.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Přidružený pruh 2019

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Přidružený pruh je část přidruženého dopravního prostoru liniového charakteru, který nemá pobytovou funkci. Více přidružených pruhů tvoří přidružený pás.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2018.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Část přidruženého pásu určená pro jeden jízdní nebo pěší proud přidruženého silničního provozu, případně pro parkování v jedné řadě podélných stání.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Přímé vedení elektřiny 2017

Definice dle jiných právních předpisů

Přímým vedením se zde rozumí vedení elektřiny spojující výrobu elektřiny, která není připojena k přenosové soustavě nebo k distribuční soustavě, a místo odběru elektřiny, které není elektricky propojeno s přenosovou soustavou nebo s distribuční soustavou, nebo elektrické vedení zabezpečující přímé zásobování vlastních provozoven výrobce elektřiny, jeho ovládaných společností nebo zákazníků, a není vlastněno provozovatelem přenosové soustavy ani provozovatelem distribuční soustavy.

Zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 2 písm. a) bod 9.

Příměstská krajina

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Krajina vzniká v bezprostřední blízkosti měst. Roste v ní počet liniových koridorů s výjimkou doprovodné zeleně kolem toků, která se zcela ztrácí. Mozaikovitost krajiny dosahuje maxima. Využití ploch se rychle mění. Příměstská krajina neustále postupuje směrem ven z města do obdělávané nebo obhospodařované krajiny. Druhá rozmanitost může být vysoká, rozhoduje ekotonový charakter biotopů a vysoká heterogenita.

Braniš, Martin a kol.: Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Přípojka

Anglický překlad

Connection

Definice dle jiných právních předpisů

(1) Vodovodní přípojka je samostatnou stavbou tvořenou úsekem potrubí od odbočení z vodovodního řadu k vodoměru, a není-li vodoměr, pak k vnitřnímu uzávěru připojeného pozemku nebo stavby. Odbočení s uzávěrem je součástí vodovodu. Vodovodní přípojka není vodním dílem.

(2) Kanalizační přípojka je samostatnou stavbou tvořenou úsekem potrubí od vyústění vnitřní kanalizace stavby nebo odvodnění pozemku k zaústění do stokové sítě. Kanalizační přípojka není vodním dílem.

Zákon č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích), ve znění pozdějších předpisů, § 3 odst. 1, 2.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Přípojka je obvyklé označení prostředku a způsobu napojení nějakého prvku stavby, např. spotřebiče, souboru strojů a zařízení stavebního objektu, popř. celé stavby, na určité druhy sítí (např. na sítě inženýrské, energetické, sítě telekomunikační, na kanalizaci), popř. prostřednictvím vnějších rozvodů nebo vnitřních rozvodů, podle charakteru přípojky.

Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Přípojka elektrická

Definice dle jiných právních předpisů

Dále se pro účely tohoto zákona rozumí v elektroenergetice 3. elektrickou přípojkou zařízení, které začíná odbočením od spínacích prvků nebo přípojníc v elektrické stanici a mimo ní odbočením od vedení přenosové nebo distribuční soustavy, a je určeno k připojení odběrného elektrického zařízení.

Zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 2 písm. a).

Přípojka kanalizační 2018

Definice dle jiných právních předpisů

Kanalizační přípojka je samostatnou stavbou tvořenou úsekem potrubí od vyústění vnitřní kanalizace stavby nebo odvodnění pozemku k zaústění do stokové sítě. Kanalizační přípojka není vodním dílem.

Zákon č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích), ve znění pozdějších předpisů, § 3 odst. 2.

Přípojka plynovodní

Definice dle jiných právních předpisů

§ 2

Vymezení pojmů

2) Dále se pro účely tohoto zákona rozumí

b) v plynárenství

11. plynovodní přípojkou zařízení začínající odbočením z plynovodu distribuční soustavy a ukončené před hlavním uzávěrem plynu; toto zařízení slouží k připojení odběrného plynového zařízení.

Zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Přípojka tepelná

Definice dle jiných právních předpisů

§ 2

Vymezení pojmů

(2) Dále se pro účely tohoto zákona rozumí

c) v teplárenství

15. tepelnou přípojkou část tepelné sítě, která umožňuje dodávku tepelné energie pouze pro jeden objekt.

Zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Přípojka vodovodní

Definice dle jiných právních předpisů

Vodovodní přípojka je samostatnou stavbou tvořenou úsekem potrubí od odbočení z vodovodního řádu k vodoměru, a není-li vodoměr, pak k vnitřnímu uzávěru připojeného pozemku nebo stavby. Odbočení s uzávěrem je součástí vodovodu. Vodovodní přípojka není vodním dílem.

Zákon č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích), ve znění pozdějších předpisů, § 3 odst. 1.

Připojovací pruh 2017

Definice dle jiných právních předpisů

Připojovací pruh je přídatný jízdní pruh určený pro zařazování vozidel do jízdního proudu průběžného pruhu.

Zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. u).

Připomínkové řízení územně plánovací dokumentace

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Připomínkové řízení územně plánovací dokumentace je úzce spojeno s projednáváním územně plánovací dokumentace a jejich zadávacích dokumentů a je v rámci tohoto procesu upravené. V etapě schvalování zadávacích dokumentů je stanovena povinnost součinnosti při přípravě zadávacích dokumentů územně plánovací dokumentace s dotčenými orgány státní správy a obcí, jejichž území se řešení týká a předložit návrh zadávacích dokumentů k připomínkám veřejnosti. Připomínky se musí uplatnit nejpozději do 30 dnů od zveřejnění návrhu zadávacích dokumentů. V etapě projednávání konceptu řešení územně plánovací dokumentace orgány a právnické osoby oznámí své stanovisko nejpozději do 15 dnů ode dne projednávání konceptu řešení. V etapě schvalování návrhu územně plánovací dokumentace dotčené orgány státní správy, organizace a občané mají právo do 30 dnů od oznámení podat připomínky k návrhu územního plánu. Ti, jimž jsou řešením územního plánu dotčena vlastnická nebo jiná práva k pozemkům a stavbám, mají právo do 30 dnů od oznámení vznést námitky, na něž musí být do 60 dnů po schválení územně plánovací dokumentace dána písemná odpověď. V ČR zvláštní postavení mají při projednávání konceptu řešení ÚPD vlastníci pozemků a staveb, jejichž práva jsou dotčena řešením regulačního plánu, územního plánu obce a řešením veřejně prospěšných staveb v územním plánu velkého územního celku. Po skončení připomínkového řízení vypracuje nadřízený orgán územního plánování stanovisko k návrhu jejich řešení. Pro zpracování stanoviska využije návrh územního plánu, vyhodnocení z projednávání návrhu, výsledek připomínkového řízení o návrhu usnesení o schválení, výsledek připomínkového řízení o návrhu usnesení o schválení a výsledek prověření územního plánu pořizovatelem. Stanovisko je přílohou návrhu usnesení o schválení územního plánu.

Česko-rakousko-slovenská příručka k územně plánovací terminologii. Hannover: Akademie für Raumforschung und Landesplanung, 2000. (Českou část zpracoval ÚÚR Bmo.)

Přípora 2017

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Přípora je nosná konstrukce klenebního systému, která sbíhá od klenebních žeber až k podlaze.

Hradní architektura – vybrané pojmy, 2017 [cit. 17. 5. 2017]. Dostupné z URL: < <http://www.hrady-zrceniny.cz/pojmy.htm> >.

Přípravné práce 2017

Anglický překlad

Preparatory Work

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Přípravné práce je souhrn všech potřebných činností, které se před zahájením vlastní projektové činnosti zabezpečují ve spolupráci zhotovitele a pořizovatele s dotčenými obcemi, orgány státní správy a s právnickými a fyzickými osobami, podílejícími se na využití území s cílem zajistit veškeré dostupné podklady a informace o řešeném území. Zahnují mj. vymezení řešeného území, shromáždění dostupných podkladů a informací o stavu a záměrech na využití území, vyhodnocení uvedených podkladů a informací a další.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2017.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

* Přípravné práce pro vznik územně plánovací dokumentace zahrnují:

- a) vymezení řešeného území v mapových podkladech,
- b) shromáždění dostupných podkladů a informací o stavu území,
- c) vyhodnocení uvedených podkladů a informací.

(Vyhláška č. 131/1998 Sb., o územně plánovacích podkladech a územně plánovací dokumentaci, § 9.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Definice dle stavebního zákona č. 50/1976 Sb. a jeho prováděcích vyhlášek (zrušeny k 31.12.2006)

* Přípravné práce se zabezpečují ve spolupráci pořizovatele s dotčenými obcemi, orgány státní správy a s právnickými a fyzickými osobami, které se podílejí na využití území, a zahrnují

- a) vymezení řešeného území v mapových podkladech,
- b) shromáždění dostupných podkladů a informací o stavu území (jeho možných ohrožení, např. sesuvy, haváriemi, stanovená zátopová území) a záměrech jeho využití v rozsahu potřebném pro zpracování příslušné územně plánovací dokumentace,
- c) vyhodnocení uvedených podkladů a informací.

Podklady o záměrech využití území zahrnují zejména územně plánovací dokumentaci, územně plánovací podklady, správní rozhodnutí o území, zejména platná územní rozhodnutí a podklady pořizované orgány státní správy.

Vyhláška č. 135/2001 Sb., o územně plánovacích podkladech a územně plánovací dokumentaci. (Zrušena)

Přípustná úroveň znečišťování ovzduší

Definice dle jiných právních předpisů

* Přípustnou úroveň znečišťování ovzduší určují hodnoty emisních limitů pro jednotlivé znečišťující látky nebo jejich stanovené skupiny nebo pachové látky, přípustná tmavost kouře, přípustná míra obtěžování zápachem, emisní stropy a redukční cíle pro jednotlivé znečišťující látky nebo stanovené skupiny látek.

Zákon č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší a o změně některých dalších zákonů (zákon o ochraně ovzduší), ve znění pozdějších předpisů, § 5 odst. 1. (Zrušen)

Přípustné využití plochy s rozdílným způsobem využití 2018

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Přípustné využití plochy s rozdílným způsobem využití je stanoveno v podmínkách plošného a prostorového uspořádání v územně plánovací dokumentaci a stanoví výčet staveb, zařízení a činností, které je možné v dané ploše umístit.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2017.

Přípustnost staveb 2021

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Umístění stavby do dané regulované plochy může být : přípustné (tj. bez omezení, ovšem za podmínek determinace příslušnou právní úpravou), podmíněně přípustné (pokud jsou kromě podmínek daných právní úpravou splněny i další podmínky uvedené v regulativu) výjimečně přípustné (pokud se výslovně v regulativu uvedený předpoklad výjimečnosti nedostává do rozporu s právní úpravou a neexistuje vhodnější alternativní řešení) anebo nepřípustné (tj. neproveditelné přinejmenším v době platnosti dané územně-plánovací dokumentace). (Přinosilová, Miriam, aj.: Příklady regulativů v územně plánovací dokumentaci. Brno: Ústav územního rozvoje, 1998.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Stavba je přípustná, pokud splňuje požadavky stavebního zákona a zvláštních předpisů (mimo jiné je v souladu s územně plánovací dokumentací).

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2021.

Přírodní energie 2019

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Přírodní energie je energie samovolně vznikající přírodními silami. Mezi zdroje přírodní energie řadíme například sluneční záření, větrnou energii, sílu vodních toků či geotermální sílu. Využívání přírodní energie je z dlouhodobého hlediska nejlevnější a nejekologičtější. Proto se stále hledají nové a nové možnosti ve využívání těchto sil.

Internet, 2019 [cit. 8. 10. 2019]. Dostupné z URL: < <https://www.usetreno.cz/slovník-pojmu/prirodni-energie/> >.

Přírodní hodnoty území

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Jde o takové nesporné kvality, které byly v daném území vytvořeny bez působení člověka.

Ústav územního rozvoje. Brno, 2002.

Definice dle stavebního zákona č. 50/1976 Sb. a jeho prováděcích vyhlášek (zrušeny k 31.12.2006)

* Územní plánování vytváří předpoklady k zabezpečení trvalého souladu všech přírodních, civilizačních a kulturních hodnot v území, zejména se zřetelem na péči o životní prostředí a ochranu jeho hlavních složek - půdy, vody a ovzduší.

Zákon č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 1 odst. 2. (Zrušen)

Přírodní kapitál 2021

Definice dle jiných právních předpisů

Ekonomický pilíř je založen na pojmu přírodního kapitálu, který tvoří stejně jako materiální, lidský a finanční kapitál důležitý předpoklad a legitimní prvek ekonomické teorie a praxe. Za přírodní kapitál se považují služby a statky, které lze obecně nazvat přírodními zdroji. (Moldan, 2003, str. 134 - 135)
ZP26/2011 Metodika hodnocení efektivnosti výdajů obcí na životní prostředí.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Souhm všech přírodních zdrojů, které poskytují lidské společnosti různé služby a statky (látky, energie, úrodnost půd, samočistící schopnosti vody a ovzduší, odstínění UV záření ...). Protipól k ekonomické kategorii kapitál (souhm výsledků lidské práce ve formě zařízení a informací - je předpokladem i výsledkem ekonomické činnosti a tvorby zisku).

Braniš, Martin a kol.: Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Přírodní krajina 2021

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Krajina bez významnějších zásahů člověka. Hranice mezi jednotlivými krajinnými složkami jsou nevýrazné. Plošky vznikají změnou abiotických faktorů (ohně, vichřice, povodeň). Koridory jsou většinou podél vodních toků. Ve velikosti plošek existuje značná variabilita. Biomasa je na hranici maxima. Produkce je zcela spotřebována na udržení této biomasy, čistá produkce využitelná pro člověka je nízká. Vyplavování živin do toků je minimální. Druhá rozmanitost je vysoká.

Braniš, Martin a kol.: Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Krajina přírodní je krajina s minimálním zásahem antropogenních vlivů. Její vývoj určují přírodní krajinnotvorné procesy.
Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2021.

Přírodní léčebné lázně

Definice dle jiných právních předpisů

Přírodními léčebnými láznemi se rozumí soubor zdravotnických a jiných souvisejících zařízení sloužících k poskytování lázeňské péče stanovený za přírodní léčebné lázně podle tohoto zákona.

Zákon č. 164/2001 Sb., o přírodních léčivých zdrojích, zdrojích přírodních minerálních vod, přírodních léčebných lázních a lázeňských místech a o změně některých souvisejících zákonů (lázeňský zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 3.

Přírodní léčivý zdroj

Definice dle jiných právních předpisů

Přírodním léčivým zdrojem je přirozeně se vyskytující minerální voda, plyn nebo peloid, které mají vlastnost vhodnou pro léčebné využití, a o tomto zdroji je vydáno osvědčení podle tohoto zákona. Peloidem se rozumí rašelina, slatina nebo bahno. Minerální vodou pro léčebné využití se rozumí přirozeně se vyskytující podzemní voda původní čistoty s obsahem rozpuštěných pevných látek nejméně 1 g/l nebo s obsahem nejméně 1 g/l rozpuštěného oxidu uhličitého nebo s obsahem jiného pro zdraví významného chemického prvku anebo která má u vývěru přirozenou teplotu vyšší než 20 st. C nebo radioaktivitu radonu nad 1,5 kBq/l.

Zákon č. 164/2001 Sb., o přírodních léčivých zdrojích, zdrojích přírodních minerálních vod, přírodních léčebných lázních a lázeňských místech a o změně některých souvisejících zákonů (lázeňský zákon), ve znění pozdějších předpisů § 2 odst. 1.

Přírodní lesní oblasti

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se rozumí přírodními lesními oblastmi souvislá území s obdobnými růstovými podmínkami pro les.

Zákon č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. p).

Přírodní památka

Definice dle jiných právních předpisů

(1) Přírodní útvar menší rozlohy, zejména geologický či geomorfologický útvar, naleziště vzácných nerostů nebo ohrožených druhů ve fragmentech ekosystémů, s regionálním ekologickým, vědeckým či estetickým významem, a to i takový, který vedle přírody formoval svou činností člověk, může orgán ochrany přírody vyhlásit za přírodní památku; stanoví přitom také její bližší ochranné podmínky.

(2) Změna nebo poškození přírodní památky nebo její hospodářské využívání vedoucí k jejímu poškození jsou zakázány.

(3) Nezastavěné pozemky na území přírodních památek, které jsou ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona ve státním vlastnictví, lze zcizit jen se souhlasem ministerstva životního prostředí. Tím nejsou dotčena práva fyzických a právnických osob podle předpisů o majetkové restituci.

Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, § 36 odst. 1, 2.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Přírodní útvar menší rozlohy, zejména geologický či geomorfologický útvar, naleziště vzácných nerostů nebo ohrožených druhů ve fragmentech ekosystémů, s regionálním ekologickým, vědeckým či estetickým významem, a to i takový, který vedle přírody formoval svou činností člověk. PP vyhláší orgán ochrany přírody, přičemž stanoví také její bližší ochranné podmínky. Ke konci roku 1996 bylo v ČR vyhlášeno 967 PP o celkové rozloze 27584,37 ha, z celkové rozlohy ČR se jedná o 0,35%.

Braniš, Martin a kol.: Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Přírodní park

Definice dle jiných právních předpisů

Ochrana krajinného rázu a přírodní park

(1) Krajinný ráz, kterým je zejména přírodní, kulturní a historická charakteristika určitého místa či oblasti, je chráněn před činností snižující jeho estetickou a přírodní hodnotu. Zásahy do krajinného rázu, zejména umísťování a povolování staveb, mohou být prováděny pouze s ohledem na zachování významných krajinných prvků, zvláště chráněných území, kulturních dominant krajiny, harmonické měřítko a vztahy v krajině.

(2) K umísťování a povolování staveb, jakož i jiných činnostem, které by mohly snížit nebo změnit krajinný ráz, je nezbytný souhlas orgánu ochrany přírody. Podrobnosti ochrany krajinného rázu může stanovit ministerstvo životního prostředí obecně závazným právním předpisem.

(3) K ochraně krajinného rázu s významnými soustředěnými estetickými a přírodními hodnotami, který není zvláště chráněn podle části třetí tohoto zákona, může orgán ochrany přírody zřídit obecně závazným právním předpisem přírodní park a stanovit omezení takového využití území, které by znamenalo zničení, poškození nebo rušení stavu tohoto území.

(4) Krajinný ráz se neposuzuje v zastavěném území a v zastavitelných plochách, pro které je územním plánem nebo regulačním plánem stanoveno plošné a prostorové uspořádání a podmínky ochrany krajinného rázu dohodnuté s orgánem ochrany přírody.

Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, § 12 odst. 1-4.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Kategorie chráněného území, které zřizuje orgán ochrany přírody k ochraně krajinného rázu s významnými soustředěnými estetickými a přírodními hodnotami, a který není zvláště chráněn. Může pro něj být stanoveno omezení takového využití území, které by znamenalo zničení, poškození nebo rušení stavu tohoto území.

Braniš, Martin a kol.: Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Přírodní park je rozsáhlejší území, zpravidla nad 1000 ha, s významnými soustředěnými estetickými hodnotami, které sice nespádá do kategorie zvláště chráněných území jmenovitě uvedených v zákoně o ochraně přírody a krajiny, avšak může být zřízeno jako přírodní park orgánem ochrany přírody (nejčastěji referátem životního prostředí okresního úřadu) obecně závazným předpisem, v němž může být stanoveno omezení takového využití území, které by znamenalo zničení, poškození nebo rušení stavu tohoto území.

Česko-rakousko-slovenská příručka územně plánovací terminologie. Hannover: Akademie für Raumforschung und Landesplanung, 2000. (Českou část zpracoval ÚÚR Bmo.)

Přírodní podmínky 2021

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Soubor faktorů, kterými je charakterizována lokalita nebo stanoviště (klima, geologické, pedologické a hydrologické poměry, reliéf terénu apod.). (ČSN 83 9001. Sadovnictví a krajinářství. Základní odborné termíny a definice.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Charakteristiky zájmové části území, které specifikují její poměry klimatické, geologické, pedologické, hydrologické, morfologické apod.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2021.

Přírodní rezervace

Definice dle jiných právních předpisů

Přírodní rezervace

(1) Menší území soustředěných přírodních hodnot se zastoupením ekosystémů typických a významných pro příslušnou geografickou oblast může orgán ochrany přírody vyhlásit za přírodní rezervaci; stanoví přitom také jejich bližší ochranné podmínky.

(2) Nezastavěné pozemky na území přírodních rezervací, které jsou ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona ve státním vlastnictví, lze zcizit jen se souhlasem ministerstva životního prostředí. Tím nejsou dotčena práva fyzických a právnických osob podle předpisů o majetkové restituci.

Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, § 33 odst. 1, 2.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Přírodní rezervace je menší území, kde jsou soustředěny přírodní hodnoty se zastoupením ekosystému typických a významných pro příslušnou geografickou oblast. Přírodní rezervace vyhláší orgán ochrany přírody, který také stanoví bližší ochranné podmínky. V r. 1996 bylo v ČR vyhlášeno 572 PR o rozloze 25 675 ha, tj. 0,33 % celkové rozlohy ČR.

Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Přírodní stanoviště

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se vymezují některé základní pojmy takto:

n) přírodní stanoviště je přírodní nebo polopřírodní, suchozemská nebo vodní plocha, která je vymezena na základě geografických charakteristik a charakteristik živé a neživé přírody.

Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, § 3 odst. 1 písm. n).

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Přírodní nebo polopřírodní, suchozemská nebo vodní plocha, která je vymezena na základě geografických charakteristik a charakteristik živé a neživé přírody.

Viz zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny...

Tichá Tereza a kol.: Slovník pojmů užívaných v právu životního prostředí. 1. vydání. Praha: ABF – nakladatelství ARCH, 2004.

Přírodní stanoviště v zájmu Evropských společenství (evropská stanoviště)

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se vymezují některé základní pojmy takto

o) přírodní stanoviště v zájmu Evropských společenství (dále jen "evropská stanoviště") jsou přírodní stanoviště na evropském území členských států Evropských společenství těch typů, které jsou ohroženy vymizením ve svém přirozeném areálu rozšíření nebo mají malý přirozený areál rozšíření v důsledku svého ústupu či v důsledku svých přirozených vlastností nebo představují výjimečné příklady typických charakteristik jedné nebo více z biogeografických oblastí, a která jsou stanovena právními předpisy Evropských společenství; jako prioritní se označují ty typy evropských stanovišť, které jsou na evropském území členských států Evropských společenství ohrožené vymizením, za jejichž zachování mají Evropská společenství zvláštní odpovědnost, a které jsou stanoveny právními předpisy Evropských společenství.

Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, § 3 odst. 1 písm. o).

Přirozené koryto vodního toku

Definice dle jiných právních předpisů

* Pro účely této vyhlášky se rozumí přirozeným korytem vodního toku - koryto vodního toku nebo jeho úseku, které vzniklo přirozeným působením tekoucích povrchových vod a dalších přírodních faktorů a které může v důsledku tohoto působení měnit svůj příčný profil, popřípadě i svou trasu v území a nebylo upraveno, změněno nebo nově zřízeno vodním dílem; ostatní koryta vodních toků nejsou přirozenými koryty vodních toků, a to i v případě, že bylo obnoveno přirozené koryto vodního toku [§ 47 odst. 2 písm. f) vodního zákona].

Vyhláška č. 470/2001 Sb., kterou se stanoví seznam významných vodních toků a způsob provádění činností souvisejících se správou vodních toků, ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. a). (Zrušena)

Přirozené větrání 2021

Definice dle jiných právních předpisů

Přirozeným větráním větrání založené na principu teplotního a tlakového rozdílu vnitřního a venkovního vzduchu.

Vyhláška č. 264/2020 Sb., o energetické náročnosti budov, § 2, písm. e).

Přirozený průtok vody

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely této vyhlášky se rozumí přirozeným průtokem vody naměřený průtok vody, který se upravuje podle množství odběrů, vypouštění a dalších dostupných údajů o jeho ovlivnění tak, aby odpovídal přirozenému hydrologickému režimu vodního toku.

Vyhláška č. 252/2013 Sb., o rozsahu údajů v evidencích stavu povrchových a podzemních vod a o způsobu zpracování, ukládání a předávání těchto údajů do informačních systémů veřejné správy, ve znění pozdějších předpisů, § 1 písm. b).

* Pro účely této vyhlášky se rozumí přirozeným průtokem vody - naměřený průtok vody, který se upravuje podle množství odběrů, vypouštění a dalších dostupných údajů o jeho ovlivnění tak, aby odpovídal přirozenému hydrologickému režimu vodního toku.

Vyhláška č. 391/2004 Sb., o rozsahu údajů v evidencích stavu povrchových a podzemních vod a o způsobu zpracování, ukládání a předávání těchto údajů do informačních systémů veřejné správy, ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. b). (Zrušena)

Příslušenství bytu

Definice dle norem

Prostory, které doplňují obytné místnosti a jsou určeny pro zajištění bytové komunikace, osobní hygieny, vaření a dalších funkcí, nutných pro trvalé užívání bytu.

ČSN 73 4301 Obytné budovy. Český normalizační institut, 2004.

Přístav 2017

Definice dle jiných právních předpisů

Přístavem se zde rozumí soubor pozemků, staveb, zařízení včetně plovoucích zařízení, pozemních komunikací nebo jejich součástí a drah bezprostředně územně a funkčně souvisejících s přilehlou částí vodní cesty a navazujících na ni (dále jen „pozemní část přístavu“) a přístavního bazénu, vodní plochy potřebné pro stání plavidel, nábrežních zdí s vyvazovacím zařízením, případně šikmého břehu a vyvazovacích dalb, které umožňují stání plavidel, nakládku a vykládku věcí, nástup a výstup osob, opravy, údržbu a ochranu plavidel (dále jen „vodní část přístavu“),

Zákon č. 114/1995 Sb., o vnitrozemské plavbě, ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. g).

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Souhm vodních a pobřežních ploch, objektů a zařízení, které umožňují uvazování plavidel, překládání nákladů na lodě a z nich, zásobování plavidel, manipulaci s nákladem, naložování a vyloďování osob, údržbu a ochranu plavidel apod.

Zásady a pravidla územního plánování: Návosloví. Brno: VÚVA, 1983.

Přístavba 2024

Anglický překlad

Extension

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

Změna a údržba dokončené stavby

(1) Změnou dokončené stavby se v tomto zákoně rozumí

b) přístavba, kterou se stavba půdorysně rozšiřuje a která je vzájemně provozně propojena s dosavadní stavbou.

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 6, odst. 1, písm. b).

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

* Přístavbou je změna dokončené stavby, kterou se stavba půdorysně rozšiřuje a která je vzájemně provozně propojena s dosavadní stavbou.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 5 písm. b).

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Přístavbou je stavba, kterou stavební zákon definuje jako změnu dokončené stavby, již se stavba půdorysně rozšiřuje a která je vzájemně provozně propojena s dosavadní stavbou.

Matějka, V., Mokry, J.: *Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.*

Přístaviště 2017

Definice dle jiných právních předpisů

Přístavištěm se zde rozumí místo určené k stání a obsluze plavidel při nástupu a výstupu osob a vybavené pevným nebo plovoucím přístávacím zařízením.

Zákon č. 114/1995 Sb., o vnitrozemské plavbě, ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. h).

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Souhmí zařízení pro nastupování a vystupování cestujících osobních lodí.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Přiváděcí řad

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely této vyhlášky se rozumí přiváděcím řadem vodovodní řad pro dopravu vody mezi hlavními objekty vodovodu (například do úpravny vod, čerpací stanice, vodojemu); zvláštním typem přiváděcího řadu je zásobní řad pro dopravu vody z vodojemu do rozvodné vodovodní sítě.

Vyhláška č. 428/2001 Sb., kterou se provádí zákon č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích), ve znění pozdějších předpisů, § 1 písm. b).

Přiváděcí stoka

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely této vyhlášky se rozumí přiváděcí stokou kanalizační stoka k odvádění odpadních nebo srážkových vod do hlavního objektu kanalizace.

Vyhláška č. 428/2001 Sb., kterou se provádí zákon č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích), ve znění pozdějších předpisů, § 1 písm. f).

Přivaděč místní 2021

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Úsek silniční komunikace od poslední křižovatky v síti místních komunikací po zaústění do dálnice, do silnice pro motorová vozidla, do autodráhové nebo jiné nadřazené komunikace. Je vyhrazen pro vozidla, mající přístup na nadřazenou komunikaci (Zásady a pravidla územního plánování. Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1979.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Úsek komunikace propojující síť místních komunikací se silnicemi a dálnicemi.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2021.

Ptačí oblasti 2024

Anglický překlad

Special Protection Areas - SPA

Definice dle jiných právních předpisů

Natura 2000 je celistvá evropská soustava území se stanoveným stupněm ochrany, která umožňuje zachovat typy evropských stanovišť^{1d}) a stanoviště evropsky významných druhů¹ v jejich přirozeném areálu rozšíření ve stavu příznivém z hlediska ochrany nebo popřípadě umožní tento stav obnovit. Na území České republiky je Natura 2000 tvořena vymezenými ptačími oblastmi a vyhlášenými evropsky významnými lokalitami, *Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, § 3 odst. 1, písm. r.*

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Vymezené území nejvhodnější pro ochranu z hlediska výskytu, stavu a početnosti populací těch druhů ptáků vyskytujících se na území České republiky a stanovených právními předpisy Evropských společenství, které stanoví vláda nařízením.

Viz zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny...

Tichá Tereza a kol.: Slovník pojmů užívaných v právu životního prostředí. 1. vydání. Praha: ABF – nakladatelství ARCH, 2004.

Půda

Definice dle norem

Přístupný vnitřní prostor vymezený střešní konstrukcí a dalšími stavebními konstrukcemi, bez účelového využití.

ČSN 73 4301 *Obytné budovy. Český normalizační institut, 2004.*

Půda (ve smyslu zemina)

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Samostatný přírodně historický útvar, který vzniká z povrchových zvětralin zemské kůry a ze zbytků organismů. Obsahuje pevnou, kapalnou a plynnou fázi, organismy - edafon (bakterie, sinice, řasy, houby, rostliny, živočichy), produkty jejich metabolismu, tlející těla mrtvých organismů a humus. Stavba, složení a vlastnosti se vyvíjejí působením půdotvorných činitelů (podnebí, vegetační kryt a edafon, člověk, reliéf a podloží). Mezi půdou a ostatními složkami prostředí (včetně organismů) dochází k výměně látek. Oblasti na Zemi pokryté půdou jsou označovány za pedosféru, část litosféry.

Braniš, Martin a kol.: Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Půda neplodná 2018

Definice dle jiných právních předpisů

Neplodná půda je pozemek, na němž se nachází prudký svah, skála a jiné neplodné půdy, kterými se rozumí zejména zarostlé rokle, vysoké meze s křovinami nebo s kamením, kamenitý terén, ochranné hráze, bermy u regulovaných vodních toků a pozemek, který neposkytuje trvalý užitek z jiných důvodů, zejména plocha zarostlá křovinami nebo zanesená štěrkem nebo kamením, s výjimkou případů, kdy stav pozemku je důsledkem lidské činnosti nebo nečinnosti a pozemek lze opět uvést do stavu umožňujícího jeho trvalé hospodářské využití.

Vyhláška č. 357/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální vyhláška), ve znění pozdějších předpisů, příloha 2. Způsob využití pozemku.

* Svah, skála a jiná neplodná půda.

Vyhláška č. 190/1996 Sb., kterou se provádí zákon č. 265/1992 Sb., o zápisích vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem, ve znění zákona č. 210/1993 Sb. a zákona č. 90/1996 Sb., a zákon České národní rady č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), ve znění zákona č. 89/1996 Sb. (Zrušena)

Půda nezemědělská potřebná k zajišťování zemědělské výroby

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Polní cesty, pozemky se zařízením důležitým pro polní závlahy, závlahové vodní nádrže, odvodňovací příkopy, hráze sloužící k ochraně před zamokřením nebo zátopou, ochranné terasy proti erozi apod.

Viz zákon č. 344/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu...

Tichá Tereza a kol.: Slovník pojmů užívaných v právu životního prostředí. 1. vydání. Praha: ABF – nakladatelství ARCH, 2004.

Půda orná

Definice dle jiných právních předpisů

Druh zemědělské kultury

Pro účely tohoto zákona se rozumí ornou půdou zemědělsky obhospodařovaná půda, na které se pěstují v pravidelném sledu, popřípadě pod skleníky,

nebo pod pevným anebo přenosným krytem, zemědělské plodiny a která není travním porostem podle písmene b).
Zákon č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů, § 3i písm. a).

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Část zemědělské půdy, která se obdělává oráním. U nás tvoří asi 70% zemědělské (v zemědělství využívané) půdy; zbytek připadá na louky a pastviny, zahrady, sady atd.

Internet 2014. Geografický slovník.

Definice dle jiných právních předpisů

* Pozemek,

a) na němž se pravidelně pěstují obilniny, okopaniny, pícniny, technické plodiny a jiné zemědělské plodiny,

b) který je dočasně zatravňován (víceleté pícniny na omě půdě),

c) na němž je postaven skleník, který je v katastru evidován jako budova.

Vyhláška č. 190/1996 Sb., kterou se provádí zákon č. 265/1992 Sb., o zápisech vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem, ve znění zákona č. 210/1993 Sb. a zákona č. 90/1996 Sb., a zákon České národní rady č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), ve znění zákona č. 89/1996 Sb. (Zrušena)

Půda zalesněná

Definice dle jiných právních předpisů

Druh zemědělské kultury

Pro účely tohoto zákona se rozumí zalesněnou půdou lesnický obhospodařovaná půda, na které se pěstují dřeviny určené k plnění funkcí lesa a která byla v evidenci půdy před jejím zalesněním vedena jako zemědělsky obhospodařovaná půda se zemědělskou kulturou podle písmen a) až g), (orná půda, travní porost, vinice, chmelnice, ovocný sad, školka, zelinářská zahrada) nebo k) (jiná kultura).

Zákon č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů, § 3i písm. h).

Půda zemědělská

Definice dle jiných právních předpisů

Zemědělský půdní fond tvoří pozemky zemědělsky obhospodařované, to je orná půda, chmelnice, vinice, zahrady, ovocné sady, louky, pastviny (dále jen "zemědělská půda") a půda, která byla a má být nadále zemědělsky obhospodařována, ale dočasně obdělávána není (dále jen "půda dočasně neobdělávaná").

Zákon č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění pozdějších předpisů, § 1 odst. 2.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Pozemky zemědělsky obhospodařované, tj. orná půda, chmelnice, vinice, zahrady, ovocné sady, louky, pastviny.

Viz zákon č. 334/1992, o ochraně zemědělského půdního fondu...

Tichá Tereza a kol.: Slovník pojmů užívaných v právu životního prostředí. 1. vydání. Praha: ABF – nakladatelství ARCH, 2004.

Půdní eroze

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Obecně tento termín znamená jakoukoliv destrukci a odstranění půdy vlivem vody a větru. V současnosti i negativní činnost člověka urychluje a způsobuje půdní erozi (půdní destrukci), která bývá označována jako antropogenní eroze.

Braniš, Martin a kol.: Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Půdní fond 2020

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Půdní fond je souhrn pozemků evidovaných v katastru nemovitostí, kde je členěn podle jednotlivých druhů (orná půda, chmelnice, vinice, zahrada, ovocný sad, trvalý travní porost, lesní pozemek, vodní plocha, zastavěná plocha a nádvoří, ostatní plocha).

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2019.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Celková výměra veškeré půdy určité hospodářské a organizační jednotky (podniku, kooperačního seskupení, kooperačního obvodu, okresu, kraje nebo státu) včetně vodní plochy. Podle hospodářského využití se dělí na půdu zemědělskou a nezemědělskou.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

Půdní tryp

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Základní jednotka genetické klasifikace půd.

Braniš, Martin a kol.: Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Púdorysná struktura sídla 2022

Je souhrn prvků, vymezující púdorysné uspořádání sídla. Jedná se o rastr komunikační sítě, systém zástavby daný stavebními hranami, systém zeleně a systém veřejných prostranství.

Asociace pro urbanismus a územní plánování 2022

Působnost ve věcech územního plánování 2024

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

(1) Působnost ve věcech územního plánování vykonávají vláda a orgány územního plánování, kterými jsou

- a) ministerstvo,
- b) Ministerstvo obrany,
- c) úřady územního plánování a
- d) obecní úřad, který získal potvrzení o zajištění splnění kvalifikačních požadavků pro výkon územně plánovací činnosti.

(2) Úřady územního plánování jsou obecní úřady obcí s rozšířenou působností a krajské úřady.

(3) Působnost ve věcech územního plánování vykonávají dále zastupitelstvo obce, zastupitelstvo kraje, rada obce a rada kraje.

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 19.

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

* (1) Působnost ve věcech územního plánování podle tohoto zákona vykonávají orgány obcí a krajů, ministerstvo a na území vojenských újezdů Ministerstvo obrany.

(2) Orgány obce a kraje vykonávají působnost ve věcech územního plánování podle tohoto zákona jako působnost přenesenou, nestanoví-li zákon, že o věci rozhoduje zastupitelstvo obce nebo kraje.

(3) Orgány obce zajišťují ochranu a rozvoj hodnot území obce, pokud nejsou svěřeny působnosti v záležitostech nadmístního významu orgánům kraje nebo na základě zvláštních právních předpisů dotčeným orgánům.

(4) Orgány kraje zajišťují ochranu a rozvoj hodnot území kraje, přitom mohou zasahovat do činnosti orgánů obcí jen v zákonem stanovených případech, a to pouze v záležitostech nadmístního významu; postupují přitom v součinnosti s orgány obcí.

(5) Ministerstvo může zasahovat do působnosti orgánů krajů a obcí jen v zákonem stanovených případech, a to pouze v záležitostech týkajících se rozvoje území státu; postupuje přitom v součinnosti s orgány krajů a dotčených obcí.

(6) Obce a kraje jsou povinny soustavně sledovat uplatňování územně plánovací dokumentace a vyhodnocovat je podle tohoto zákona. Dojde-li ke změně podmínek, na základě kterých byla územně plánovací dokumentace vydána, jsou povinny pořídit změnu příslušné územně plánovací dokumentace.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 5 odst. 1-6.

Původce odpadů 2021

Definice dle jiných právních předpisů

Původcem odpadu se rozumí

- a) každý, při jehož činnosti vzniká odpad,
- b) právnická nebo podnikající fyzická osoba, která provádí úpravu odpadů nebo jiné činnosti, jejichž výsledkem je změna povahy nebo složení odpadu, nebo

c) obec od okamžiku, kdy osoba odloží odpad podle § 59 a 60 na místo obcí k tomuto účelu určenému.
Zákon č. 541/2020 Sb., o odpadech, § 5, odst. 1., písm. a), b), c).

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Právnícká osoba, při jejíž činnosti vznikají odpady, nebo fyzická osoba oprávněná k podnikání, při jejíž podnikatelské činnosti vznikají odpady.
Pro komunální odpady vznikající na území obce, které mají původ v činnosti fyzických osob, na něž se nevztahují povinnosti původce, se za původce odpadů považuje obec.

Obec se stává původcem komunálních odpadů v okamžiku, kdy fyzická osoba odpady odloží na místě k tomu určeném; obec se současně stane vlastníkem těchto odpadů (*Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů*).

Vítejte na zemi, CENIA, slovník [cit. 14. 11. 2018].

Rada obce 2024

Anglický překlad

Municipal Council

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

Působnost ve věcech územního plánování vykonávají dále zastupitelstvo obce, zastupitelstvo kraje, rada obce a rada kraje.

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 19, odst. 3.

(2) Rada obce a v obcích, kde se rada nevolí, zastupitelstvo obce

a) uplatňuje připomínky k návrhu politiky územního rozvoje, územního rozvojového plánu, zásad územního rozvoje a územního plánu sousední obce,

b) uplatňuje připomínky k návrhu vymezení zastavěného území pro území obce,

c) uplatňuje připomínky k návrhu územního opatření o asanaci území a územního opatření o stavební uzávěře, které pořizuje krajský úřad jako úřad územního plánování, nebo ministerstvo, a dotýkají se území obce,

d) rozhoduje o pořízení územního opatření o stavební uzávěře a o asanaci území pro území obce,

e) vydává územní opatření o stavební uzávěře a o asanaci území pro území obce,

f) rozhoduje o podání žádosti podle § 25 písm. b) anebo rozhoduje o uzavření smlouvy s osobou splňující předpoklady pro výkon územně plánovací činnosti podle § 46 odst. 2 písm. c),

g) rozhoduje o podání žádosti podle § 48 odst. 3.

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 27, odst. 2.

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

* Rada obce a v obcích, kde se rada nevolí, zastupitelstvo obce

a) vydává vymezení zastavěného území,

b) schvaluje žádost obce o pořízení podle odstavce 1 písm. c) nebo podle odstavce 2 anebo uzavření smlouvy s právnickou nebo fyzickou osobou oprávněnou k výkonu územně plánovací činnosti (§ 24 odst. 1),

c) vydává územní opatření o asanaci a územní opatření o stavební uzávěře,

d) uplatňuje v samostatné působnosti námítky k zásadám územního rozvoje a připomínky k územnímu plánu sousední obce,

e) vykonává další činnosti podle tohoto zákona.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 6 odst. 6 písm. a-e).

Definice dle jiných právních předpisů

§ 99

(1) Rada obce je výkonným orgánem obce v oblasti samostatné působnosti a ze své činnosti odpovídá zastupitelstvu obce. V oblasti přenesené působnosti přísluší radě obce rozhodovat, jen stanoví-li tak zákon.

(2) V obci, kde se rada obce nevolí, vykonává její pravomoc starosta, nestanoví-li tento zákon jinak (§ 102 odst. 4).

(3) Radu obce tvoří starosta, místostarosta (místostarostové) a další členové rady volení z řad členů zastupitelstva obce. Počet členů rady obce je lichý a činí nejméně 5 a nejvýše 11 členů, přičemž nesmí přesahovat jednu třetinu počtu členů zastupitelstva obce. Rada obce se nevolí v obcích, kde zastupitelstvo obce má méně než 15 členů.

(4) Je-li starosta nebo místostarosta odvolán z funkce nebo se této funkce vzdal, přestává být i členem rady obce.

§ 100

(1) Poklesne-li v průběhu funkčního období počet členů rady obce pod 5 a na nejbližším zasedání zastupitelstva obce nebude doplněn alespoň na 5, vykonává od tohoto okamžiku její pravomoc zastupitelstvo obce, které může rozhodování o záležitostech podle § 102 odst. 2 a 3 svěřit zcela nebo zčásti starostovi.

(2) Poklesne-li v průběhu funkčního období počet členů zastupitelstva obce pod 11 a na uprázdněné mandáty nenastoupí náhradníci, končí činnost rady obce uplynutím třicátého dne od uprázdnění mandátů v zastupitelstvu obce. Funkce rady obce vykonává v takovém případě zastupitelstvo obce, které může svěřit plnění některých úkolů rady obce starostovi.

(3) Jestliže v průběhu funkčního období přesáhne počet členů rady obce jednu třetinu počtu členů zastupitelstva obce, aniž počet jeho členů poklesne pod 11, plní rada obce nadále své funkce.

§ 101

(1) Rada obce se schází ke svým schůzím podle potřeby, její schůze jsou neveřejné. Rada obce může k jednotlivým bodům svého jednání přizvat dalšího člena zastupitelstva obce a jiné osoby.

(2) Rada obce je schopna se usnášet, je-li přítomna nadpoloviční většina všech jejích členů; k platnému usnesení nebo rozhodnutí je třeba souhlasu nadpoloviční většiny všech jejích členů.

(3) Rada obce pořizuje ze své schůze zápis, který podepisuje starosta spolu s místostarostou nebo jiným radním. V zápise se vždy uvede počet přítomných členů rady obce, schválený pořad schůze rady obce, průběh a výsledek hlasování a přijatá usnesení. Zápis ze schůze rady obce musí být pořizen do 7 dnů od jejího konání. O námitkách člena rady obce proti zápisu rozhodne nejbližší schůze rady obce. Zápis ze schůze rady obce musí být uložen u obecního úřadu k nahlédnutí členům zastupitelstva obce.

(4) Rada obce vydá jednací řád, v němž stanoví podrobnosti o jednání rady obce.

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů.

Rada obcí pro udržitelný rozvoj území

Anglický překlad

Council Of Municipalities For Area Sustainable Development

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

(1) Pro správní obvod obecního úřadu obce s rozšířenou působností může její starosta, se souhlasem obcí v jejím správním obvodu, zřídit jako zvláštní orgán této obce Radu obcí pro udržitelný rozvoj území (dále jen „Rada obcí“). Předsedou Rady obcí je starosta obce s rozšířenou působností, který současně vydává její Jednací řád. Členem Rady obcí vždy jmenuje na návrh obce ve správním obvodu obecního úřadu obce s rozšířenou působností jednoho zástupce každé obce. K jednání Rady obcí se vždy přizve zástupce kraje.

(2) Rada obcí projednává územně analytické podklady pro správní obvod obecního úřadu obce s rozšířenou působností a vyhodnocení vlivů územních plánů na udržitelný rozvoj území a vydává k nim na základě výsledků projednání příslušnému pořizovateli své stanovisko, popřípadě své vyjádření.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 9 odst. 1, 2.

Rada vlády pro udržitelný rozvoj

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Rada vlády pro udržitelný rozvoj byla zřízena usnesením vlády České republiky ze dne 30. července 2003 č. 778 jako stálý poradní, iniciativní a koordinační orgán vlády České republiky pro oblast udržitelného rozvoje a strategického řízení. Její organizační strukturu tvoří Sekretariát Rady vlády pro udržitelný rozvoj, pracovní skupiny a výbory. Hlavním úkolem Rady vlády pro udržitelný rozvoj je zpracování Strategie udržitelného rozvoje, metodická organizace koncepčních dokumentů a dopracování Střednědobé koncepce sociálního a ekonomického rozvoje.

Brůna, Miroslav aj.: Veřejná správa v České republice (online). Druhé rozšířené vydání. Praha: Ministerstvo vnitra ČR, 2005. (cit. 10. 10. 2006). Dostupné na: http://www.mvcr.cz/odbor/moderniz/vs_vcr.pdf.

Radiační činnost 2016

Definice dle jiných právních předpisů

Radiační činností se zde rozumí 1. činnost s umělým zdrojem ionizujícího záření v rámci plánované expoziční situace včetně poskytování služeb v kontrolovaném pásmu pracoviště IV. kategorie, nebo 2. činnost, při které je přírodní radionuklid v rámci plánovaných expozičních situací využíván pro své radioaktivní, štěpné nebo množivé charakteristiky včetně činností souvisejících se získáváním radioaktivního nerostu.

Zákon č. 263/2016 Sb., atomový zákon, § 2 odst. 2 písm. f).

Radiační havárie 2016

Definice dle jiných právních předpisů

Radiační havárií se rozumí radiační mimořádná událost nevládnutelná silami a prostředky obsluhy nebo pracovníků vykonávajících práci v aktuální směně osoby, při jejíž činnosti radiační mimořádná událost vznikla, nebo vznikla v důsledku nálezu, zneužití nebo ztráty radionuklidového zdroje, která vyžaduje zavedení neodkladných ochranných opatření pro obyvatelstvo.

Zákon č. 263/2016 Sb., atomový zákon, § 4 odst. 1 písm. d).

* Radiační havárií se zde rozumí radiační nehoda, jejíž následky vyžadují naléhavá opatření na ochranu obyvatelstva a životního prostředí.

Zákon 18/1997 Sb., o mírovém využívání jaderné energie a ionizujícího záření (atomový zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 1 písm. l).

Radiační mimořádná situace 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Radiační mimořádnou situací je myšlena radiační situace, kdy je nutné přijmout opatření na ochranu zdraví osob. Opatření mají jednak vyloučit ozáření, které by způsobilo okamžité účinky záření, jednak na přijatelnou mez snížit riziko pozdních účinků záření (podrobnější vysvětlení účinků záření naleznete na webu SÚJB v části Radiační ochrana/Oznámení a informace/Stručný přehled biologických účinků).

Z hlediska naléhavosti zavedení opatření se ochranná opatření dělí na neodkladná a následná.

Státní úřad pro jadernou bezpečnost, Ochranná opatření při radiační mimořádné situaci, [cit. 28. 5. 2018].

Definice dle jiných právních předpisů

* Radiační mimořádnou situací se zde rozumí situace, která následuje po radiační havárii nebo po takové radiační nehodě nebo po takovém zjištění zvýšené úrovně radioaktivity nebo ozáření, které vyžadují naléhavá opatření na ochranu fyzických osob.

Zákon 18/1997 Sb., o mírovém využívání jaderné energie a ionizujícího záření (atomový zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 1 písm. m).

Radiační mimořádná událost 2016

Definice dle jiných právních předpisů

Radiační mimořádnou událostí se zde rozumí událost, která vede nebo může vést k překročení limitů ozáření a která vyžaduje opatření, jež by zabránila jejich překročení nebo zhoršování situace z pohledu zajištění radiační ochrany.

Zákon č. 263/2016 Sb., atomový zákon, § 4 odst. 1 písm. a).

Radiační mimořádná událost prvního stupně 2016

Definice dle jiných právních předpisů

Radiační mimořádnou událostí prvního stupně se zde rozumí radiační mimořádná událost zvládnutelná silami a prostředky obsluhy nebo pracovníků vykonávajících práci v aktuální směně osoby, při jejíž činnosti radiační mimořádná událost vznikla.

Zákon č. 263/2016 Sb., atomový zákon, § 4 odst. 1 písm. b).

Radiační nehoda 2016

Definice dle jiných právních předpisů

Radiační nehodou se zde rozumí radiační mimořádná událost nezvládnutelná silami a prostředky obsluhy nebo pracovníků vykonávajících práci v aktuální směně osoby, při jejíž činnosti radiační mimořádná událost vznikla, nebo vznikla v důsledku nálezu, zneužití nebo ztráty radionuklidového zdroje, která nevyžaduje zavedení neodkladných ochranných opatření pro obyvatelstvo.

Zákon č. 263/2016 Sb., atomový zákon, § 4 odst. 1 písm. c).

* Radiační nehodou se zde rozumí událost, která má za následek nepřipustné uvolnění radioaktivních látek nebo ionizujícího záření nebo nepřipustné ozáření fyzických osob.

Zákon 18/1997 Sb., o mírovém využívání jaderné energie a ionizujícího záření (atomový zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 1 písm. k).

Radiační ochrana 2016

Definice dle jiných právních předpisů

Radiační ochranou se zde rozumí systém technických a organizačních opatření k omezení ozáření fyzické osoby a k ochraně životního prostředí před účinky ionizujícího záření.

Zákon č. 263/2016 Sb., atomový zákon, § 2 odst. 2 písm. g).

Radioaktivní odpad, produkty 2016

Definice dle jiných právních předpisů

Radioaktivním odpadem se zde rozumí věc, která je radioaktivní látkou nebo předmětem nebo zařízením ji obsahujícím nebo jí kontaminovaným, pro kterou se nepředpokládá další využití a která nesplňuje podmínky stanovené tímto zákonem pro uvolňování radioaktivní látky z pracoviště.

Zákon č. 263/2016 Sb., atomový zákon, § 3 odst. 2 písm. a).

* Radioaktivním odpadem se zde rozumí látky, předměty nebo zařízení obsahující radionuklidy nebo jimi kontaminované, pro něž se nepředpokládá další využití.

Zákon č. 18/1997 Sb., o mírovém využívání jaderné energie a ionizujícího záření (atomový zákon) a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 1 písm. r).

Radioaktivní produkty nebo odpad zde znamenají jakýkoliv radioaktivní materiál, který byl vyroben a který se stal radioaktivním na základě vystavení radiaci provázející výrobu nebo využití jaderného paliva, avšak nezahrnuje radioizotopy, které dosáhly konečného stádia výroby tak, aby byly použitelné

pro jakékoliv vědecké, lékařské, zemědělské, obchodní či průmyslové účely;
Víteňská úmluva o občanskoprávní odpovědnosti za jaderné škody, čl. I bod 1 písm. g).

Radioreléová trasa 2021

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Radioreléové trasy jsou přímočaré linie potřebné pro přenos signálu mezi místy jeho přenosu. Funkčnost radioreléového spoje předpokládá trasu bez překážek, z čehož vyplývá omezení výšky staveb, druh použití konstrukčních materiálů nadzemních částí staveb včetně druhu střešní krytiny i dočasné použití jeřábů, které převyšují okolní zástavbu. Na základě těchto technických daností jsou směrové radioreléové spoje zařízeními vyžadujícími zvláštní ochranu. Ve své přenosové funkci jsou prostorově důležité a mají nadmístní význam. Proto musí být radioreléové spoje dokumentovány v územně plánovací dokumentaci.

Česko-rakousko-slovenská příručka územně plánovací terminologie. Hannover: Akademie für Raumforschung und Landesplanung, 2000. (Českou část zpracoval ÚÚR Bmo.)

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Radioreléová trasa je trajektorie přenosu signálu mezi vysílačem a přijímačem.
Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2021.

Radon

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely této vyhlášky se rozumí pod pojmem radon - inertní přírodní radioaktivní plyn ^{222}Rn .
Vyhláška č. 76/1991 Sb., o požadavcích na omezování ozáření z radonu a dalších přírodních radionuklidů, ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. b). (Zrušena)

Realizace státní záruky

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se rozumí realizací státní záruky zaplacení zaručené částky státem za dlužníka, jehož ručitelem stát byl, věřiteli dlužníka na základě ručitelské smlouvy, kterou stát s věřitelem ve prospěch dlužníka uzavřel, ručitelského prohlášení nebo záruční listiny, které stát věřiteli ve prospěch dlužníka vystavil, nebo zákona, který státu ručitelskou povinnost ukládá.

Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů, § 3 odst. 1.

Recipient 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Vodní recipient je každý vodní útvar, do něhož vyúsťují vody nebo odpadní vody. V rámci procesu čištění odpadních vod se takto označuje vodní útvar, který slouží k dočištění odpadních vod. Využívá se zde samočisticí schopnost recipientu, která spočívá ve schopnosti recipientu zbavit se přirozenými procesy znečištění.

Podle velikosti toku a celkové schopnosti dočištění odpadních vod se stanovuje maximální povolené množství (m^3/rok) vypouštěných odpadních vod, například z čistíren odpadních vod. Stejně tak se stanovují i limity maximálního obsaženého znečištění.

Mendelova univerzita Bmo, e-knihovna [cit. 1. 6. 2018]. Dostupné z URL: < https://is.mendelu.cz/eknihovna/opory/zobraz_cast.pl?cast=12053 >.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Vodní tok nebo nádrž tvořící součást hydrologického povodí odvodňovaného území. (Zásady a pravidla územního plánování. Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1979.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Vodní tok, nádrž, zdrž, jezero, moře nebo propustné vrstvy, do nichž se vypouštějí odpadní vody.
Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Recyklace

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

V odpadovém hospodářství proces, při kterém jsou odpady vráceny zpět k dalšímu využití. Základem recyklace jsou tři principy: 1. opětné použití bez úprav (např. vratné lahve), 2. regenerace na stejný výchozí produkt výroby (např. kovový šrot, skleněné střeby, papír), 3. další využití v jiné výrobě (např. výroba stavebních hmot z popílků). Základním předpokladem pro recyklaci je kvalitní organizace sběru a třídění (nejlépe u původce). Druhotné třídění ze směsi odpadů je rentabilní pouze u některých typů odpadů (např. magnetické vlastnosti železa umožňují vytržít ho elektromagnety selektivně). Braniš, Martin a kol.: *Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie*. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Proces, při kterém jsou odpady vráceny zpět k dalšímu využití. Tři základní způsoby recyklace: opětné použití bez úprav (vratné lahve); regenerace na stejný výchozí produkt výroby (kovový šrot, skleněné střeby, papír); další využití v jiné výrobě (stavební materiál vyrobený z popílků). Základním předpokladem recyklace je kvalitní organizace sběru a třídění nejlépe u původce. Druhotné třídění ze směsi odpadů je rentabilní pouze u některých typů odpadů (např. magnetické vlastnosti železa umožňují vytržít ho elektromagnety selektivně).

Matějka, Vladimír, Mokry, Jan: *Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01*. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Recyklace odpadu 2021

Definice dle jiných právních předpisů

Recyklací odpadu se pro účely tohoto zákona rozumí způsob využití odpadu, jímž je odpad znovu zpracován na výrobky, materiály nebo látky, ať pro původní nebo pro jiné účely; recyklace odpadu zahrnuje přepracování organických materiálů, ale nezahrnuje energetické využití a přepracování na materiály, které mají být použity jako palivo nebo jako zásypový materiál. Zákon č. 541/2020 Sb., o odpadech, § 11, odst. 1, písm. l).

Recyklací odpadů se rozumí jakýkoliv způsob využití odpadů, kterým je odpad znovu zpracován na výrobky, materiály nebo látky pro původní nebo jiné účely jejich použití, včetně přepracování organických materiálů; recyklací odpadů není energetické využití a zpracování na výrobky, materiály nebo látky, které mají být použity jako palivo nebo zásypový materiál. Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, § 4 odst. 1 písm. u).

Referenční budova 2021

Definice dle jiných právních předpisů

Referenční budovou se pro účely této vyhlášky rozumí výpočtově definovaná budova téhož druhu, stejného geometrického tvaru a velikosti včetně prosklených ploch a částí, stejné orientace ke světovým stranám, stínění okolní zástavbou a přírodními překážkami, stejného vnitřního uspořádání a se stejným typickým užíváním a stejnými uvažovanými klimatickými údaji jako hodnocená budova, avšak s referenčními hodnotami vlastností budovy, jejich konstrukcí a technických systémů budovy. Vyhláška č. 264/2020 Sb., o energetické náročnosti budov, § 2, písm. a).

Referenční rozhraní 2022

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Referenčním, sdíleným a bezpečným rozhraním informačních systémů veřejné správy ("referenčním rozhraním") se rozumí souhrn právních, technických, organizačních a jiných opatření vytvářejících jednotné integrační prostředí informačních systémů veřejné správy, které poskytuje kvalitní soustavu společných služeb, včetně služeb výměny oprávněně vyžadovaných informací mezi jednotlivými informačními systémy orgánů veřejné správy a dalšími subjekty, a to i se systémy mimo Českou republiku. Stavební slovník, 2022 [cit. 6. 9. 2022]. Dostupné z URL: < <http://stavebnikomunita.cz/page/stavebni-slovník-r> >.

Regenerace (stavební)

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

V překladu „obnovení“, „znovuoživení“. Zahrnuje nejen stavební obnovu a údržbu určitého území, souboru staveb (popř. i objektu), ale zejména jeho funkční začlenění do městského (sidelního) organismu, nalezení jeho vhodného současného poslání a očistění od všech nevhodných součástí a nevhodných způsobů využití.

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: *Názvosloví urbanismu a územního plánování*. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Region

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se rozumí regionem územní celek vymezený pomocí administrativních hranic krajů, okresů, správních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem, správních obvodů obcí s rozšířenou působností obcí nebo sdružení obcí, jehož rozvoj je podporován podle tohoto zákona.
Zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. a).

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Účelově (často abstraktně) vymezené území, jehož hranice jsou dány významnými funkčními vazbami (zejména v případě městského regionu) anebo společnými charakteristikami fyzikálními, přírodními, klimatickými, ekonomicko-sociálními, etnickými, jazykovými atd. Velikostně se region pohybuje od městského regionu, až do velikosti území několika států, pro něž lze vysledovat společné charakteristiky. (Hrůza, Jiří: Slovník soudobého urbanismu. Praha: ODEON, 1977. Propagační materiály Útvaru rozvoje hl. m. Prahy k územnímu a strategickému plánu.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Návosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Region cestovního ruchu 2016

Anglický překlad

Tourist region

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Region cestovního ruchu je jeden z typů regionů, který může být vymezen jako homogenní region cestovního ruchu (území relativně homogenní z hlediska předpokladů pro cestovní ruch - typů atraktivit cestovního ruchu, dostupností a úrovně infrastruktury cestovního ruchu), nebo heterogenní region cestovního ruchu.

Pásková, M. - Zelenka, J. Výkladový slovník cestovního ruchu. Praha: MMR, 2002.

Region lidové architektury 2017

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Region lidové architektury je území se zvýšeným výskytem hodnotných objektů lidové architektury, dochovaných ve svém tradičním výrazu v rámci hmotové a urbanistické skladby nebo materiálové charakteristiky.

Ministerstvo pro místní rozvoj. Standard sledovaných jevů pro územně analytické podklady obcí. [online]. Praha. 2016. [cit. 2017-2-27].

Region soudržnosti (NUTS II) 2016

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Region soudržnosti je základní statistickou jednotkou pro výpočet HDP/obyvatele v oblasti regionální politiky EU.

Na základě tohoto údaje je pak přidělena podpora ze strukturálních fondů. Tyto regiony jsou na úrovni NUTS II, kterých je v České republice celkem 8.

Portál odboru strukturálních fondů, slovník pojmů, Ministerstvo vnitra, 2016 [cit. 18. 8. 2016].

Regionální plánování

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Strategické plánování. Stanovuje koncepce, směry a případně i projekty pro vyvážený rozvoj území. Zahmuje úroveň státní, regionální i obecní. Je důležité, aby dokumenty regionálního a územního plánování byly v souladu.

Politika architektury a stavební kultury České republiky. Praha: MMR, 2015.

Regionální rozvoj 2016

Anglický překlad

Regional Development

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Regionální rozvoj je komplex procesů, které probíhají uvnitř regionů a které se týkají pozitivních ekonomických, sociálních, environmentálních a jiných proměn regionu.

Strategie regionálního rozvoje ČR 2014-2020, MMR duben 2013, schválena usnesením vlády ČR č. 344 ze dne 15. 5. 2013.

Registr

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Registr je ve standardech SIS definován jako množina souborů (na papírových, elektronických nebo kombinovaných médiích), obsahující příslušné datové prvky a k nim přidružené informace. Používá se pro označení informačních systémů vedených orgány státní správy na základě závazného právního předpisu; např. registr ekonomických subjektů, registr daňových subjektů, registr starých důlních děl a další.

Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Registr a seznam spaloven odpadů 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Český hydrometeorologický ústav zpracovává a ve spolupráci s ČIŽP průběžně aktualizuje databázi spaloven odpadů. V návaznosti na článek 55 směrnice 2010/75/EU, o průmyslových emisích ze dne 24. listopadu 2010, který upravuje přístup k informacím a spoluúčast veřejnosti, zpřístupňujeme v níže uvedeném odkazu seznam spaloven nebezpečných a komunálních odpadů a zdrojů znečištění ovzduší spalujícími odpady, které jsou v současné době v České republice v provozu.

Seznam spaloven odpadů v ČR, [cit. 27. 5. 2018]. Dostupné z URL: < <http://portal.chmi.cz/files/portal/docs/uoco/oez/emise/spalovny/index.html> >.

Definice dle jiných právních předpisů

* (1) Registr spaloven a zařízení schválených pro spalování odpadu je součástí registru zdrojů znečišťování ovzduší. Provozovatelé spaloven odpadů a zdrojů se spalováním odpadů podle zvláštního právního předpisu vedou údaje potřebné pro registr spaloven v provozní evidenci a poskytují je orgánům ochrany ovzduší v rámci předávání souhrnné provozní evidence nebo na vyžádání kdykoliv.

(2) Údaje z registru spaloven se zpřístupňují veřejnosti.

(3) Ministerstvo zpřístupní veřejnosti seznam spaloven a spalovacích zařízení z registru spaloven.

Vyhláška č. 356/2002 Sb., kterou se stanoví seznam znečišťujících látek, obecné emisní limity, způsob předávání zpráv a informací, zjišťování množství vypouštěných znečišťujících látek, tlavosti kouře, přípustné míry obtěžování zápachem a intenzity pachů, podmínky autorizace osob, požadavky na vedení provozní evidencí zdrojů znečišťování ovzduší a podmínky jejich uplatňování, ve znění pozdějších předpisů, § 26 odst. 1-3. (Zrušena)

Registr ekonomických subjektů RES 2020

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Registr ekonomických subjektů (dále jen RES) je veřejným seznamem, který je veden podle §20 zákona č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě. Zápis do RES má pouze evidenční význam.

Ekonomickým subjektem je každá právnická osoba, fyzická osoba s postavením podnikatele a organizační složka státu, která je účetní jednotkou.

RES se průběžně aktualizuje a jeho časový snímek (stav ke konci měsíce) je přístupný na našich internetových stránkách. Každé čtvrtletí jsou k dispozici informace o počtu evidovaných subjektů podle vybraných základních třídících hledisek.

Český statistický úřad [cit. 15. 9. 2020]. Dostupné z URL: < https://www.czso.cz/csu/res/o_registru_res >.

Registr emisí a zdrojů znečišťování ovzduší (REZZO)

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Registr emisí a zdrojů znečišťování ovzduší (REZZO) je databáze údajů o stacionárních a mobilních zdrojích znečišťování ovzduší provozována v rámci Informačního systému kvality ovzduší (ISKO) na Českém hydrometeorologickém ústavu.

Internet 2014. Ministerstvo životního prostředí ČR.

Definice dle jiných právních předpisů

* (1) Evidence a vyhodnocování znečišťování ovzduší, údaje o zdrojích znečišťování a jejich emisích jsou zajišťovány orgány ochrany ovzduší a vedeny v registru emisí a zdrojů znečišťování ovzduší. Registr emisí a zdrojů znečišťování zajišťuje ministerstvo; jeho vedením může pověřit jím zřízenou právnickou osobu. Součástí tohoto registru je i evidence spaloven odpadů.

(2) Registr emisí a zdrojů znečišťování podle odstavce 1 se použije také pro inventarizaci údajů o emisích a propadech látek ovlivňujících klimatický systém Země.

(3) Evidence a vyhodnocování kvality ovzduší jsou vedeny v registru informačního systému kvality ovzduší. Registr informačního systému kvality ovzduší zajišťuje ministerstvo; jeho vedením může pověřit jím zřízenou právnickou osobu. Registr podle odstavce 1 je součástí tohoto informačního systému.

(4) Provozovatel zvláště velkého a velkého stacionárního zdroje je povinen zpracovat z údajů provozní evidence souhrnnou provozní evidenci u každého provozovaného stacionárního zdroje za kalendářní rok a předat ji inspekci do 15. února následujícího roku.

(5) Provozovatel středního stacionárního zdroje je povinen zpracovat z údajů provozní evidence souhrnnou provozní evidenci u každého provozovaného stacionárního zdroje za kalendářní rok a předat ji obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností do 15. února následujícího roku.

(6) Inspekce podle odstavce 4 a obecní úřad obce s rozšířenou působností podle odstavce 5 ověří správnost údajů souhrnné provozní evidence a předá je ministerstvu k zajištění evidence podle odstavce 1.

(7) Každý, kdo provádí zjišťování úrovně znečištění ovzduší podle § 9 odst. 6 za veřejné prostředky, je povinen předat ministerstvu výsledky tohoto zjištění do registru informačního systému kvality ovzduší, a to do 30 dnů od jejich zjištění.

(8) Prováděcí právní předpis stanoví náležitosti a postup vedení provozní evidence pro zvláště velké, velké a střední stacionární zdroje, postup zpracování údajů souhrnné provozní evidence, zpracování provozního řádu a postup při hlášení havárie stacionárního zdroje.

Zákon č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší a o změně některých dalších zákonů (zákon o ochraně ovzduší), ve znění pozdějších předpisů, § 13 odst. 1-8. (Zrušen)

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Registr emisí a zdrojů znečišťování ovzduší (REZZO) je součástí integrovaného informačního systému kvality ovzduší.

Registr shromažďuje pravidelně údaje o emisích ze čtyř kategorií zdrojů:

- REZZO 1 - velké zdroje znečišťování (spalovací zařízení o tepelném výkonu nad 5 MW a nejzávažnější technologie);
- REZZO 2 - střední zdroje znečišťování (spalovací zařízení o tepelném výkonu 0,25 MW a střední technologické zdroje);
- REZZO 3 - malé zdroje znečišťování (zařízení pro lokální a ústřední vytápění do 0,2 MW a drobné technologie);
- REZZO 4 - mobilní zdroje (motorová vozidla, železniční a říční doprava, zemědělské, stavební a lesnické zdroje emisí).

Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Registr obyvatel 2020

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Registr obyvatel je jedním ze čtyř základních registrů ČR a je součástí Informačních systémů veřejné správy.

Jeho vznik je dán zákonem č. 111/2009 Sb., o základních registrech. Od roku 2012 je spravován ICZ a.s. a je jednou ze základních komponent moderního eGovernmentu České republiky.

V Registru obyvatel jsou vedeny referenční údaje o fyzických osobách. Jedná se o občany ČR a EU, cizince s povolením pobytu v ČR a cizince, kterým byla na území České republiky udělena mezinárodní ochrana formou azylu nebo doplňkové ochrany.

Zdrojem dat jsou současné relevantní evidence. Registr sdílí potřebná data s ostatními základními registry. Poskytuje referenční údaje pro ostatní registry.

ICZ a.s. [cit. 15. 9. 2020]. Dostupné z URL: < <https://www.iczgroup.com/pa-reference/registr-obyvatel/> >.

Registr prostorových jednotek

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Registr prostorových jednotek je seznam provozovaný v gesci Českého statistického úřadu v návaznosti na vyhlášku o prostorové identifikaci informací. Obsahuje identifikátory vybraných prostorových prvků a je prvním zdrojem některých z nich. Jeho hlavními částmi jsou číselníky základních územních jednotek a územně-technických jednotek (Standard SIS k prostorové identifikaci).

Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Registr sčítacích obvodů a budov 2023

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Registr sčítacích obvodů a budov (dále jen RSO) je veřejný seznam, který je veden dle § 20a) zákona č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, ve znění pozdějších předpisů (zákon č. 81/2004 Sb., zákon č. 230/2006 Sb.).

V registru se pro statistické účely evidují popisné a lokalizační údaje o:

- územních a územně evidenčních prvcích;
- statistických územních jednotkách;
- budovách s přidělenými čísly domovními (včetně vchodů k bytům) a jejich adresách;
- bytech (neveřejné údaje).

Datový obsah RSO je průběžně aktualizován z administrativních a vlastních zdrojů. Od roku 2013 je hlavním aktualizacím zdrojem Registr územní identifikace, adres a nemovitostí (RÚIAN). V rámci soustavy statistických registrů je RSO referenčním místem pro adresy a lokalizaci ekonomických subjektů evidovaných v Registru ekonomických subjektů.

Registrační list územně plánovací dokumentace 2021

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Registrační list územně plánovací dokumentace je soupisem vybraných údajů ze zpracované územně plánovací dokumentace, který slouží k tvorbě a aktualizaci registrů integrovaného informačního systému o území. Pořizovatel územně plánovací dokumentace je povinen registrační list s opisem usnesení o schválení územně plánovací dokumentace zasílat po jejím schválení ústřednímu orgánu státní správy (v SR Ministerstvu životního prostředí SR a Ústavu územního rozvoje v ČR).

Česko-rakousko-slovenská příručka územně plánovací terminologie. Hannover: Akademie für Raumforschung und Landesplanung, 2000. (Českou část zpracoval ÚÚR Bmo.)

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Je podkladem pro evidenci územně plánovací činnosti. Zpracovávají je (a v důsledku změn územně plánovací dokumentace průběžně aktualizují) orgány územního plánování. Pro účely vyhodnocení územně plánovací činnosti zasílají orgány územního plánování registrační listy nadřízenému orgánu územního plánování a ústřednímu orgánu územního plánování. (Vyhláška č. 131/1998 Sb., o územně plánovacích podkladech a územně plánovací dokumentaci, § 21.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Registrační list územně plánovací dokumentace je soupisem vybraných údajů o zpracované územně plánovací dokumentaci nebo územní studii. Je podkladem pro evidenci územně plánovací činnosti.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2021.

Regulace

Anglický překlad

Regulation

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Regulace je obecně řízení k udržování rovnovážného stavu, tj. řízení zaměřené na předcházení odchylkám (na základě tzv. dopředné vazby) a na odstranění odchylek již vzniklých (pomocí tzv. zpětné vazby) a tím obnovení rovnovážného stavu. V managementu projektů (projektů spojených s výstavbou) lze regulaci aplikovat jako tzv. operativní řízení k udržování rovnovážného stavu, kterým je stav vývoje přípravy a realizace projektu v souladu s příslušnými plány (viz plánování) a s příslušnou dokumentací projektu. Zdůraznit je nutné zejména předcházení odchylkám na základě dopředné vazby, tj. analýzy souladu vstupu do procesu a analýzy procesu na jejich základě zahajovaného, s dokumentací projektu a příslušnými plány. Předcházení odchylkám i odstraňování vzniklých odchylek na základě zpětné vazby (porovnáním výstupu s dokumentací projektu a plánem), tj. proces regulace, přímo souvisí také se změnovým řízením (management změn). Regulace v podobě operativního (operačního) řízení bývá označován také jako controlling, zejména pokud jde o řízení nákladů (viz také kontrola).

Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

V zákoně je pojem regulace používán pouze v případě územního plánu obce, který "... určuje základní regulaci území..." (§ 10 odst. 1), ve vyhlášce je zmiňován v požadavcích na zadání územně plánovací dokumentace [požadavky na regulaci využití a uspořádání území - u územního plánu velkého územního celku a územního plánu obce, požadovaný způsob regulace (použití přiměřených regulačních prvků) - u regulačního plánu], vymezení ploch s rozdílným využitím a regulací je požadováno v grafické části územního plánu obce.

Pojem regulace není v předpisech stavebního práva definován, obecně je chápán jako usměrňování, řízení, úprava. V souvislosti s územním plánováním je regulací možné vysvětlovat jako usměrňování vývoje území (jeho částí - jednotlivých sídel), změn v jeho využití v souladu s cíli a úkoly územního plánování.

Tunka, Martin: Obsah územně plánovací dokumentace. 1. vydání. Praha: ABF, a.s., nakladatelství ARCH, edice STAVEBNÍ PRÁVO, 2003.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Řízení, směřující k udržování rovnovážného stavu, zaměřené na předcházení odchylkám a na odstranění odchylek již vzniklých. Ve vztahu k území se regulací míní usměrňování jeho vývoje žádoucím směrem a stanovení mezí při jeho využívání. Na přelomu 19. a 20. století se pojmu „regulace“ užívalo ve specifickém významu, blíže se spíše asanaci - pro výrazné zásahy, uzpůsobující zástavbu ve vybraných územích měst novým potřebám. (Slovník pojmů ve výstavbě. Praha: ČKAIT a Sdružení dodavatelů investičních celků, 1999.)

Regulace emisí 2020

Anglický překlad

air pollution control

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Regulace emisí je souhrn tech. opatření aplikovaných při nepříznivých met. podmínkách rozptylu znečišťujících příměsí na základě výstrah vydávaných odpovědnými orgány.

Cílem regulace je po dobu trvání nepříznivých podmínek snížit emise v dané oblasti, a tím přispět k dočasnému snížení, resp. zpomalení zhoršování imisí.

Meteorologický slovník, 2020 [cit. 16. 11. 2020]. Dostupné z URL: < <http://slovník.cmes.cz/vyklad/cs/r> >.

Regulační prvek 2017

Anglický překlad

Regulatory Element

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Regulačním prvkem je vyjadřován způsob stanovení podmínek plošného a prostorového uspořádání území a staveb v podrobnosti odpovídající regulačnímu plánu. Konkrétním příkladem regulačního prvku je např. uliční a stavební čára, hranice zástavby, maximální podlažnost, typ a tvar staveb atd.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2017.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Termín regulační prvky plošného a prostorového uspořádání se vyskytuje v předpisech stavebního práva pouze a jen v souvislosti s regulačním plánem (zákon § 11 odst. 1, vyhláška § 18 odst. 2, příloha č. 1 III písmo I) a příloha č. 2 III. 1. B písmo e) a také III. 2. B), tvoří jeho závaznou část vyhlášenou obecně závaznou vyhláškou obce. Regulační prvky tedy nemohou být součástí územního plánu obce ani územního plánu velkého územního celku.

Z textu příslušných ustanovení zákona i vyhlášky lze dovozovat, že regulačními prvky je vyjadřován způsob regulace plošného a prostorového uspořádání území v podrobnosti odpovídající charakteru regulačního plánu.

V § 18 odst. 2 písmo c), příloze č. 1 a příloze č. 2 III. 1. B písmo e) je uváděn výčet těchto prvků:

- uliční čára
- stavební čára
- výška, objem, tvary zástavby
- ukazatele využití území, pozemků
- nadzemní podlažnost
- možné využití podzemí
- řešení dopravy a technického vybavení
- prvky ÚSES

Je zřejmé, že pro naplnění účelu regulačního plánu, stanoveného v § 11 zákona, je možné použít i jiné regulační prvky, než jsou zde uvedeny. V praxi se tak i děje, inspirací jsou často zahraniční příklady regulačních nástrojů územního plánování. Při rozhodování projektanta a pořizovatele o použití jakéhokoliv regulačního prvku v regulačním plánu by mělo být vždy rozhodující, zda ho lze promítnout do příslušného správního aktu stavebního či jiného správního úřadu, zda tedy lze v souladu s platnými předpisy plnění tohoto regulačního prvku ukládat a účinně vymáhat na investorech příslušných změn a staveb v území a na jejich uživatelích. Z tohoto hlediska krajně problematickými a nevhodnými "regulačními" prvky jsou např. požadavky na provozní dobu určitých zařízení, na provoz na komunikacích, použití určitých zemědělských rostlin v zemědělské výrobě apod., to je takové regulování činností, úprav prostředí nebo provozních režimů, které nepodléhají žádnému správnímu řízení. Podobné inspirativní náměty a osvětu, ne však v pravém slova smyslu regulační prvky, není proto možné zahrnovat do obecně závazné vyhlášky obce, kterou jsou regulační prvky vyhlášovány.

Je však jisté možné je uplatnit v informativním, neformálním materiálu obce, který může poskytovat se zdůvodněním jejich využití občanům a investorům jako příklady "dobré praxe".

Přesné rozlišení vymahatelných regulačních prvků a "inspirativních" námětů, často uplatňovaných při zpracovávání regulačního plánu ve stanoviscích dotčených orgánů státní správy, je náročným úkolem pořizovatele regulačního plánu. Jestliže toto rozlišení není kvalitně provedeno, zvyšuje se tím riziko komplikací a sporů při uplatňování schváleného regulačního plánu v činnosti veřejné správy a zpochybňuje se tím i samotná územně plánovací činnost.

Tunka, Martin: Obsah územně plánovací dokumentace. 1. vydání. Praha: ABF, a.s., nakladatelství ARCH, edice STAVEBNÍ PRÁVO, 2003.

Regulativ 2017

Anglický překlad

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Přežívající užívání výrazu pro soubor pravidel funkčního a prostorového uspořádání území, který byl v územním plánování nahrazen (novou legislativou) souslovím „Podmínky pro využití ploch s rozdílným způsobem využití a Podmínky plošného a prostorového uspořádání.“
Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2017.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Termín regulativy je používán jako obecné označení pro základní zásady uspořádání území a pro limity využití (zákon § 29, odst. 1). Jedná se jen o jiné pojmenování závazné části územně plánovací dokumentace, jinými slovy závazná část územně plánovací dokumentace a regulativy jsou totéž.
Tunka, Martin: Obsah územně plánovací dokumentace. 1. vydání. Praha: ABF, a.s., nakladatelství ARCH, edice STAVEBNÍ PRÁVO, 2003.

Regulativy využití a uspořádání území 2021

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Závazná pravidla vyjádřená slovně, číselně nebo graficky, upravující funkční a prostorové uspořádání území. Stávají se závaznými schválením a vymezením závazné části ÚPD, vyhláší se obecně závaznou vyhláškou. (Přinosilová, Miriam aj.: Příklady regulativů v územně plánovací dokumentaci. Brno: Ústav územního rozvoje, 1998.)
Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Přežívající užívání výrazu pro soubor pravidel funkčního a prostorového uspořádání území, který byl v územním plánování nahrazen (novou legislativou) souslovím „Podmínky pro využití ploch s rozdílným způsobem využití a Podmínky plošného a prostorového uspořádání.“
Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2021.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Regulativy jsou ustanovení, která omezují využití a uspořádání území. Jsou odvozeny z celostátně platných předpisů nebo jsou autonomně stanoveny schvalovatelem ÚPD. Jsou formulovány jako zásady a limity uspořádání a využití území a nabývají platnost schválením ÚPD. Jsou podstatnou náležitostí závazné části ÚPD.
Česko-rakousko-slovenská příručka územně plánovací terminologie. Hannover: Akademie für Raumforschung und Landesplanung, 2000. (Českou část zpracoval ÚÚR Brno.)

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

* Pomocí regulativů se fixují dlouhodobě podmínky, za kterých lze povolit výstavbu, přestavbu objektů nebo změnu užívání pozemků. Stanoví se např. regulativy funkčního využití, intenzity využití, hmotově prostorové, estetické atd. (Meier, Karel: Územní plánování. Skript. Praha: FA ČVUT, 1997.)
Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Rehabilitace památkové zóny 2017

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Regenerační procesy probíhající v části města, které požívá památkovou ochranu, při nichž se zachovává podstata urbanistické struktury. Při rehabilitaci dochází k odborným zásahům do vzhledu, konstrukce, dispozice a technologické části budov za účelem zvýšení jejich estetických hodnot a zlepšení jejich prostorových, technických a funkčních parametrů tak, aby odpovídaly požadavkům současné společnosti. Přitom se respektují historické, estetické a prostorové hodnoty struktury sídla. Tyto požadavky někdy vyžadují změnu funkce historických a památkových objektů.
Asociace pro urbanismus a územní plánování 2017.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Druh přestavby historického jádra nebo souborů tvořících historickou zónu sídelního útvaru, při níž se zachovává podstata urbanistické struktury. Při rehabilitaci dochází k odborným zásahům do vzhledu, konstrukce, dispozice a technologické části budov za účelem zvýšení jejich estetických hodnot a zlepšení jejich prostorových, technických a funkčních parametrů tak, aby odpovídaly požadavkům současné společnosti. Přitom se respektují historické, estetické a prostorové hodnoty struktury sídla. Tyto požadavky někdy vyžadují změnu funkce historických a památkových objektů.
Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

Reintrodukce 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Reintrodukce je znovuzavádění druhu po vyhubení na místo původního výskytu. Reintrodukční programy například zahrnovaly vysazování rysů na Šumavě, puštika bělavého na Šumavě, koně Převalského do Mongolska, tetřeva hlušce v Brdech, návrat antilop adaxů do přírody Maroka.
Vítejte na zemi, CENIA, slovník [cit. 14. 11. 2018].

Reklamní zařízení 2024

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

(1) Zařízením se v tomto zákoně rozumí technické zařízení nebo reklamní zařízení, pokud nejde o stavbu, které vzniká za účelem užívání na určitém místě.

(2) Reklamním zařízením se v tomto zákoně rozumí panel, tabule, deska nebo konstrukce, které slouží k šíření reklamy nebo jiných informací. Reklamní zařízení o celkové ploše větší než 8 m² se považuje za stavbu.

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 7.

Rekolaudace 2024

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

Rekolaudace

§ 239

Změna v užívání stavby

(1) Změnu v užívání stavby nebo její části lze na žádost vlastníka stavby povolit povolením změny v užívání stavby, pokud taková změna není podmíněna úpravou stavby vyžadující povolení.

(2) Žádost o povolení změny v užívání stavby obsahuje kromě obecných náležitostí podle správního řádu identifikační údaje stavby a odůvodnění zamýšlené změny, její rozsah a důsledky.

(3) Součástí žádosti je

a) dokumentace stavby s vyznačením změn vyvolaných změnou v užívání a

b) vyjádření, závazné stanovisko nebo rozhodnutí dotčeného orgánu, je-li vyžadováno tímto zákonem nebo jiným právním předpisem.

(4) Účastníky řízení jsou vlastník stavby, vlastník pozemku, na němž se nachází stavba, u které bude prováděna změna v užívání, osoby, jejichž jiné věcné právo ke stavbě může být přímo dotčeno, a osoby, jejichž vlastnické nebo jiné věcné právo k sousedním stavbám nebo sousedním pozemkům může být povolením změny užívání přímo dotčeno.

§ 240

Povolení změny v užívání stavby

Povolení změny v užívání stavby obsahuje ve výrokové části kromě náležitosti kolaudačního rozhodnutí také

a) dosavadní účel užívání stavby,

b) nový účel užívání stavby.

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 239 a §240.

Rekonstrukce 2017

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

1. Způsob obnovy památky; uvedení do původního stavu. Může mít podobu restaurace, restituace, renovace nebo adaptace.
2. Opětné sestrojení, zřízení ztraceného, zničeného nebo jen z části dochovaného uměleckého a architektonického díla, a to do skutečné podoby, nebo ve formě modelu a podobně. - Z lat. reconstructio.
Dudák, Vladislav, aj.: Encyklopedie světové architektury: Od menhiru k dekonstruktivismu. Díl 2. Vydání 1. Praha: Nakladatelství Miloš Uhlíř - Baset, 2000.

Opětovné sestrojení, uvedení do původního stavu, přestavba, přepracování.
Internet 2006. ABZ slovník cizích slov.

Konstrukční a technologická úprava dosavadního hmotného investičního majetku nebo jeho části, která má obvykle za následek změnu technických parametrů, popřípadě změnu funkce a účelu hmotného investičního majetku. Rekonstrukce je často spojena s modernizací. Pro účely zákona o daních z příjmu se rekonstrukcí rozumí zásahy do majetku, které mají za následek změnu jeho účelu nebo technických parametrů.
Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Rekonstrukce je výraz pro návrat ke staršímu nebo nedochovanému stavu nebo pro jeho grafické či prostorové znázornění. Součástí rekonstrukce může být i modernizace a částečná přestavba.
Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2017.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Ve smyslu ustanovení zákona, § 139b odst. 3 "Pojmy stavebního řádu" se jedná o změny staveb (nástavby, přístavby, stavební úpravy). Přijatelné podmínky, pravidla pro povolování změn staveb v územních řízeních, je s ohledem na obsah jednotlivých druhů územně plánovací dokumentace možné stanovovat v regulačním plánu.
Tunka, Martin: Obsah územně plánovací dokumentace. 1. vydání. Praha: ABF, a.s., nakladatelství ARCH, edice STAVEBNÍ PRÁVO, 2003.

Rekonstrukce památek 2019

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Obnova památkových objektů, jež dává plně vyniknout především jejich historické a umělecké hodnotě a umožňuje jejich využití pro soudobé potřeby, zejména kulturní.
Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2018.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Obnova hmotné podstaty jednotlivých stavebních památkových objektů, jež dává plně vyniknout především jejich dokumentární a umělecké hodnotě a umožňuje jejich účelné využití pro soudobé účely, zejména kulturní. (Tvoří-li skupina nemovitých památek se svým prostředím urbanistický celek, označuje se jeho rekonstrukce termínem "rehabilitace".)
Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

Rekreace 2018

Anglický překlad

Recreation

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Užší pojetí: Souhrn odpočinkových činností, provozovaných ve volném čase (o dovolené), často jako jedna z forem cestovního ruchu.
Obecnější pojetí: Využití volného času, jehož součástí může být aktivní pohyb, aktivní nebo pasivní účast na různých akcích, cestování a turistika.
Pásková, Martina - Zelenka, Josef. Výkladový slovník cestovního ruchu. Praha: MMR, 2002.

Rekreace – forma odpočinku nebo aktivní činnosti ve volném čase vedoucí k nezbytné obnově a rozvoji fyzické a psychické energie člověka. Poskytuje změnu prostředí, vytváří protíváhu monotónní a náročné práce a přispívá, často v přímém styku s přírodou, k pocitu celkové pohody. Doplněna vhodnými

zájmy a zálibami poskytuje člověku vnitřní uspokojení, obohacuje jeho intelekt a přispívá k růstu jeho osobnosti. Rekreační je pojem stavebního zákona č. 183/2006 Sb. a jeho prováděcích vyhlášek (rekreační tvoří obsahovou součást ÚAP a ÚPD). Je jedna ze základních urbanistických funkcí území. V územním plánování je chápána jako souhrn činností sportovních, nebo sportovně rekreačních. Pro optimální řešení rekreační je třeba znát motivace a požadavky obyvatelstva, brát ohled na možnosti území a respektovat všechny ostatní celospolečenské a veřejné zájmy. *Principy a pravidla územního plánování, Kapitola E. POJMY, 2018 [cit. 2. 3. 2018].*

* Druh odpočinku nebo činnosti ve volném čase, který přináší člověku fyziologické zotavení, psychické uvolnění a vnitřní uspokojení, obohacuje jeho intelekt a přispívá k růstu osobnosti. Rekreační lze rozdělit na tři hlavní formy - na rekreační každodenní, krátkodobou a dlouhodobou, které jsou dány rozsahem volného času a rytmem jeho využívání v rámci režimu dne, týdne nebo roku. *Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.*

Rekreační dlouhodobá 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Rekreační dlouhodobá (pobytová) - forma odpočinku nebo aktivní činnosti o dovolené a školních prázdninách. Významný podíl obyvatelstva využívá v létě i v zimě bohaté nabídky rekreační v zahraničí, se stabilními klimatickými podmínkami a mnohdy s kvalitnějšími a pestřejšími službami pro rekreační. Roste zájem také o domácí rekreační v ČR, zvyšují se nároky na ubytovací standard a na výběr specializovaných aktivit. *Principy a pravidla územního plánování, Kapitola E. POJMY, 2018 [cit. 2. 3. 2018]. Dostupné z URL: < <http://https://www.ur.cz/images/5-publikacni-cinnost-a-knihovna/internetove-prezentace/principy-a-pravidla-uzemniho-planovani/kapitolaE/PaP-Pojmy-C6-rekreace.pdf.htm> >.*

* Rekreační využití volného času během dovolené a školních prázdnin v rozsahu 4 a více dnů souvislého volna. *Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.*

Rekreační každodenní 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Každodenní rekreační - forma odpočinku nebo aktivní činnosti v pracovní dny po práci, nejlépe v bezprostřední blízkosti bytu či zaměstnání (do 15 minut pěšky), nebo v místě snadno dosažitelném místní hromadnou dopravou (do 30 min). *Principy a pravidla územního plánování, Kapitola E. POJMY, 2018 [cit. 2. 3. 2018]. Dostupné z URL: < <http://https://www.ur.cz/images/5-publikacni-cinnost-a-knihovna/internetove-prezentace/principy-a-pravidla-uzemniho-planovani/kapitolaE/PaP-Pojmy-C6-rekreace.pdf.htm> >.*

* Rekreační využití volného času po skončení denního zaměstnání nebo školní výuky, s časovým rozpětím 1-6 hodin. *Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.*

Rekreační krátkodobá (víkendová) 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Krátkodobá (víkendová) rekreační - forma odpočinku nebo aktivní činnosti ve dnech pracovního volna. Je součástí režimu pracovního týdne a náplní dnů pracovního klidu s max. rozpětím čtyř dnů souvislého volna. Z většího fondu volného času plynou vyšší nároky na rekreační, a to jak na potřebu změny prostředí, tak i na bohatší obsah rekreační. V těžišti zájmu jsou lokality s atraktivním přírodním prostředím. *Principy a pravidla územního plánování, Kapitola E. POJMY, 2018 [cit. 2. 3. 2018]. Dostupné z URL: < <http://https://www.ur.cz/images/5-publikacni-cinnost-a-knihovna/internetove-prezentace/principy-a-pravidla-uzemniho-planovani/kapitolaE/PaP-Pojmy-C6-rekreace.pdf.htm> >.*

* Rekreační využití volných sobot, nedělí a svátků v rozsahu 1-3 dnů. *Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.*

Rekreační domek 2019

Definice dle jiných právních předpisů

Je stavba pro rodinnou rekreační, jejíž objemové parametry a vzhled odpovídají požadavkům na rodinnou rekreační a která je k tomuto účelu určena; stavba pro rodinnou rekreační může mít nejvýše dvě nadzemní podlaží a jedno podzemní podlaží a podkroví [§ 2 písm. b) vyhlášky č. 501/2006 Sb.]; například rekreační domek, chata, rekreační chalupa, zahrádkářská chata. *Vyhláška č. 357/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální vyhláška), ve znění pozdějších předpisů.*

Rekreační chalupa 2019

Definice dle jiných právních předpisů

Je stavba pro rodinnou rekreační, jejíž objemové parametry a vzhled odpovídají požadavkům na rodinnou rekreační a která je k tomuto účelu určena; stavba pro rodinnou rekreační může mít nejvýše dvě nadzemní podlaží a jedno podzemní podlaží a podkroví [§ 2 písm. b) vyhlášky č. 501/2006 Sb.]; například rekreační domek, chata, rekreační chalupa, zahrádkářská chata. *Vyhláška č. 357/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální vyhláška), ve znění pozdějších předpisů.*

Rekreační krajinný celek 2021

Rekreační krajinný celek 2021

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Území, které je v důsledku svých přírodních vlastností nositelem stejných nebo příbuzných funkcí rekreace. Urbanisticky je zájmovým územím určitého konkrétního střediska rekreace a cestovního ruchu. Rekreace - druh odpočinku nebo činnosti ve volném čase, který přináší člověku fyziologické zotavení, psychické uvolnění, vnitřní uspokojení a regeneruje jeho síly. (Zásady a pravidla územního plánování. Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1979.)
Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Území s potenciálem pro využití k různým formám rekreace a cestovního ruchu
Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2021.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Část podoblasti cestovního ruchu, která v důsledku svých přírodních vlastností je nositelem stejných nebo příbuzných funkcí rekreace. Urbanisticky je zájmovým územím soustavy středisek rekreace a cestovního ruchu. Jeho území je přístupné z výchozích bodů, jejichž vybavenost je úměrná jejich významu.
Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Rekreační oblast 2018

Anglický překlad

Resort

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Území se službami cestovního ruchu nebo ucelený komplex zařízení, nabízející větší počet rozmanitých zařízení, služeb a činností.
Pásková, Martina - Zelenka, Josef. Výkladový slovník cestovního ruchu. Praha: MMR, 2002.

Rekreační oblast – části území, které vymezují oblast vhodnou pro letní, zimní nebo celoroční pobytovou rekreaci, spojenou především s poznávací turistikou (např. pěší turistikou či cykloturistikou) a s pobytem v přírodě. Pobyt při krátkodobé a dlouhodobé rekreaci je většinou realizován v penzionech, rekreačních střediscích a hotelech, chalupách a chatách (někdy i komerčně pronajímaných), ale i v soukromých bytech, v ubytovnách, v kempech a na tábořištích.
Principy a pravidla územního plánování, Kapitola E. POJMY, 2018 [cit. 2. 3. 2018]. Dostupné z URL: < <http://https://www.ur.cz/images/5-publikacni-cinnost-a-knihovna/internetove-prezentace/principy-a-pravidla-uzemniho-planovani/kapitolaE/PaP-Pojmy-C6-rekreace.pdf.htm> >.

Rektifikace 2017

Anglický překlad

Rectification

Definice dle jiných právních předpisů

Rektifikace je obecný proces transformace polohy všech obrazových prvků z jednoho souřadnicového systému do jiného souřadnicového systému. Pozn. Též geometrická korekce nebo geometrická transformace.
ISO4/2001 - terminologický výkladový slovník pojmů z oblasti geoinformací - výklad k terminologii.

Rekultivace

Anglický překlad

Rekultivation

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely této části vyhlášky se rozumí rekultivací - uvedení místa zpravidla dotčeného lidskou činností do souladu s okolím a obnovení funkčnosti povrchu terénu ve vztahu k jeho původnímu užívání nebo nově zamýšlenému užívání; přednostně se řídí zvláštními právními předpisy.

Vyhláška č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady, ve znění pozdějších předpisů.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Postup (činnost), který vede k možnosti opětovně využít devastované plochy, dříve fertilní půdy nebo přírodní území k produkčním účelům. Jedná se především o zúrodnění, lidskou činností degradované (kontaminované, převrstvené, přemístěné atd.) půdy nebo homínové materiály cestou: odvodnění, odsolení, zavlažení, hnojení, dekontaminace, úpravy povrchu, převrstvení (často kombinace uvedeného) a o následné vysazení, či vysetí stromů, keřů, bylin, kulturních plodin (nebo kombinace uvedeného). Rekultivovány jsou u nás nejčastěji: haldy, výsypky, lomy, odkaliště, skládky odpadu, kontaminované půdy atd.

Braniš, Martin a kol.: Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Opětovná kultivace, obnova narušené krajiny.

Internet 2006. ABZ slovník cizích slov.

Rekultivace je postup (činnost), vedoucí k opětovnému využití devastované plochy k produkčním účelům. Rekultivace představuje zúrodnění lidskou činností degradované, kontaminované, převrstvené, přemístěné atd. půdy nebo homínových materiálů cestou odvodnění, odsolení, zavlažení, hnojení, dekontaminace, úpravy povrchu, převrstvení (nebo kombinací uvedených postupů) a následné vysazení či vysetí stromů, keřů, bylin, kulturních plodin. Rekultivovány jsou nejčastěji haldy, výsypky, lomy, odkaliště, skládky odpadu, kontaminované půdy aj.

Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Řízené obnovení alespoň částí původních funkcí člověkem znehodnocené krajiny, zejména produkční schopnosti půd. Po rekultivaci může následovat revitalizace.

Pásková, Martina - Zelenka, Josef. Výkladový slovník cestovního ruchu. Praha: MMR, 2002.

Opětovné obnovení úrodnosti půdy; řízený proces obnovy krajiny poškozené zejména těžbou nebo jinou intenzivní průmyslovou činností, který zahrnuje morfologické změny, dekontaminaci půd, výsadbu nových kultur a snahu o obnovení přirozené rovnováhy krajiny.

Tichá Tereza a kol.: Slovník pojmů užívaných v právu životního prostředí. 1. vydání. Praha: ABF – nakladatelství ARCH, 2004.

Rekultivace nebo rekultivační zásahy se ve smyslu zušlechtní, zúrodnění váží především na nezastavěné, zpravidla zemědělsky využívané území, případně z tohoto hlediska znehodnocené např. ukončenou těžbou nerostných surovin.

Vymezení ploch, vhodných pro provedení rekultivace, jejich nové zhodnocení, je vhodné provádět především územním plánem obce, popř. v územním plánu velkého územního celku, jednalo-li se o území nadmístního významu.

Tunka, Martin: Obsah územně plánovací dokumentace. 1. vydání. Praha: ABF, a.s., nakladatelství ARCH, edice STAVEBNÍ PRÁVO, 2003.

Rekuperace 2019

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Jedná se o větrací systém, kde přiváděný venkovní vzduch je ohříván uvnitř rekuperačního výměníku. K ohřevu dochází díky výměně teplot mezi čerstvým vzduchem a odpadním vzduchem, který proudí ven z domu. Využívá se hlavně u nových staveb a starších nemovitostí po rekonstrukci. Důvodem je dokonalé utěsnění, které způsobuje, že vydýchaný vzduch zůstává dlouhodobě v interiéru. Drží se zde proto vlhko, které vede k tvorbě plísní.

Internet, 2019 [cit. 7. 10. 2019]. Dostupné z URL: < <https://www.usetreno.cz/slovník-pojmu/rekuperace/> >.

Reliéf (krajiny) 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Tvar zemského povrchu přímo předurčující poměr využívání půdy pro zemědělství a lesnictví.

Vzhledem k velké členitosti území ČR má velký praktický význam. Důležitý je vztah povrchového reliéfu krajiny s jeho vnitřní geologickou stavbou. Reliéf lze použít jako měřítko při vymezování přirozených krajín, jejichž celková geomorfologická povaha a detailní členitost ovlivňuje způsob jejich hospodářského využití.

Vítejte na zemi, CENIA, slovník [cit. 14. 11. 2018].

Remíz 2022

Definice dle jiných právních předpisů

Remíz: lesík nebo větší skupina stromu a keřů v zemědělské krajině, který mimo jiné slouží zvěř za přirozený úkryt.

ČSN 83 9001 (839001) Sadovnictví a krajinářství - Terminologie - Základní odborné termíny a definice.

Renovace (stavby) 2022

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Obnova ucelené stavební části, jako je střecha, okna, dveře, podlahy, nátěry aj. Hranice mezi renovací a sanací je plynulá. *tavební slovník, 2022 [cit. 6. 9. 2022]. Dostupné z URL: < <http://stavebnikomunita.cz/page/stavebni-slovník-r> >.*

Reprezentační bod 2017

Anglický překlad

Centroid

Definice z dalších zdrojů

Reprezentační bod je bod reprezentující bodový jev (kupř. vrchol kopce, studnu a p.) anebo nesoucí identifikátor polygonu. V případě bodového jevu vyjadřují souřadnice (x,y) reprezentačního bodu polohu jevu. Při identifikaci polygonu může být reprezentační bod umístěn kdekoliv uvnitř polygonu.

Zdroj: IS04/2001 – terminologický výkladový slovník pojmů z oblasti geoinformací – výklad k terminologii.

Resortní dokument

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Resortní = zaměřený jen na úzký obor.

Dokument = důležitá listina, zprav. úřední; doklad; svědectví o něčem vůbec.

Slovník cizích slov.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Doklad o záměrech určitého oboru působnosti.

Ústav územního rozvoje. Brno, 2002.

Respondent 2016

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Termín používaný v sociologii i sociální antropologii a psychologii pro osobu, která odpovídá na otázky kladené v interview nebo v dotazníkovém šetření či anketě, tedy v rámci všech technik postavených na dotazování.

Linhart, J., Petrusek, M., Vodáková, A., Maříková, H. 1996. Velký sociologický slovník. Praha: Karolinum. ISBN 80-7184-310-5.

Retence vody 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Retence vody je:

a) dočasné, přirozené nebo umělé zdržení vody v prostředí,

b) množství vody dočasně zdržené na povrchu terénu, v půdě, v korytě toku, vodní nádrži ap.; udává se v m³, u povrchové retence též výškou v mm.

Vítejte na zemi, CENIA, slovník [cit. 14. 11. 2018].

Retenční schopnost krajiny 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Schopnost krajiny zadržet vodu, která se v daném území vyskytuje.

Schopnost krajiny zadržovat vodu se snižuje napřimováním vodních toků, odvodňováním zemědělských půd, vysušováním mokřadů, snižováním rozlohy lesů a rozptýlené zeleně, plošnou výstavbou komunikací, sídlišť, komunikací apod. Naopak zvyšuje se budováním poldrů, péčí o lužní lesy, obnovováním malých vodních nádrží, zvyšováním obsahu humusu v půdě. Nízká retenční schopnost krajiny zvyšuje riziko vzniku i průběh povodní.

Vítejte na zemi, CENIA, slovník [cit. 14. 11. 2018].

Reurbanizace 2017

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Reurbanizace je proces, při kterém dochází k opětovnému osídlování centrálních zón měst a metropolitních regionů. Opuštěné administrativní a komerční budovy i historické industriální stavby (bývalé objekty továren, dílen, mlýnů a jiných technických zařízení) jsou restaurovány a rekonstruovány ke zcela novému funkčnímu využití. Současný trend bydlení a práce v tzv. "lofts" propagují buď příslušníci vrstev s velmi vysokými příjmy (historické objekty s luxusními velkoplošnými byty nestandardními plochou, polohou, prostorovým uspořádáním i vybaveností, velkými ateliéry a podobnými prostory) nebo příslušníci středních příjmových tříd preferující komunitní styl života (historické objekty s menšími byty, kulturními centry, kluby, ateliéry a galeriemi).
Internet 2005. [Ústav pro ekopolitiku, o.p.s.](#)

Reurbanizace je proces znovuoživení jádrových částí měst a je protiklad suburbanizace a desurbanizace. Reurbanizace je často výsledkem aktivity městských správ o přilákání obyvatelstva a dalších funkcí zpět do centra a vnitřních částí města.
Suburbanizace slovníček, 2017 [cit. 16. 02. 2017]. Dostupné z URL: < <http://www.suburbanizace.cz/slovnicek/reurbanizace.htm> >.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Reurbanizace je opakování procesu urbanizace tzn. opětovný proces růstu podílu městského obyvatelstva ve vnitřních částech města.
Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2017.

Revitalizace 2021

Anglický překlad

Revitalization

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Soubor opatření (činností) vedoucích k obnovení nebo k nápravě přirozených funkcí člověkem poškozených ekosystémů, společenstev, stanovišť, krajinných celků apod. Cílem je též zvýšení estetické hodnoty krajiny. Nejčastějším revitalizačním úsilím je náprava režimu toků a částí jejich povodí. Revitalizační opatření nejsou pouze úpravy koryt toků (vytváření meandrů) a zemní práce (geomorfologické zásahy), ale též odstranění příčin degradace prostředí (splachy hnojiv z polí), odstraňování nevhodné vegetace či dosadba vegetace původní i návrat původního typu obhospodařování (pastva, sečení atd.).

Braniš, Martin a kol.: Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Znovuoživení, posílení, vzpruha.
Internet 2006. ABZ slovník cizích slov.

Obecně: obnova, oživení poškozené, nefunkční entity, a její uvádění do stavu blízkého jeho původní funkci, jejich vazbám na okolí, významu; V kultuře krajiny: postupy v krajině, které obnovují komplexní funkčnost a návaznosti všech přírodních složek, nejlépe s postupnou obnovou místně původních ekosystémů.

Pásková, Martina - Zelenka, Josef. Výkladový slovník cestovního ruchu. Praha: MMR, 2002.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Soubor činností vedoucích k obnovení prostorové struktury a původních funkcí území. Cílem je též zvýšení estetické hodnoty krajiny.
Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2021.

Rezervní plocha zeleně 2022

Definice dle jiných právních předpisů

Rezervní plocha zeleně; neupravená plocha zeleně: pozemek neupravený, devastovaný nebo se zanedbanou vegetací apod.; jeden ze druhů zeleně.
ČSN 83 9001 (839001) Sadovnictví a krajinářství - Terminologie - Základní odborné termíny a definice.

Rezident

Anglický překlad

Resident

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Fyzická osoba jakékoli národnosti, sídlící v dané zemi více než jeden rok. Jsou to tedy občané státu i cizinci. Občané žijící v zahraničí rezidenty nejsou.
Pásková, Martina - Zelenka, Josef. Výkladový slovník cestovního ruchu. Praha: MMR, 2002.

Rizalit 2017

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Rizalit je z průčelí mímě vystupující část stavby, na rozdíl od křídel s velmi krátkými boky bez oken.
Hradní architektura – vybrané pojmy, 2017 [cit. 17. 5. 2017]. Dostupné z URL: < <http://www.hrady-zrceniny.cz/pojmy.htm> >.

Riziko

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Pravděpodobnost vzniku zvláštních účinků ve specifikovaném období nebo za specifikovaných okolností.
Viz zákon č. 353/1999 Sb., o prevenci závažných havárií...
Tichá Tereza a kol.: Slovník pojmů užívaných v právu životního prostředí. 1. vydání. Praha: ABF – nakladatelství ARCH, 2004.

Rizikový geofaktor životního prostředí

Definice dle jiných právních předpisů

Oznamování rizikových geofaktorů životního prostředí
(1) Za rizikové geofaktory životního prostředí (dále jen "rizikové geofaktory") se považují takové přírodní stavy nebo procesy v hominovém prostředí, které mohou znamenat významné přírodní riziko pro člověka a jeho činnosti, a které jsou uvedeny v příloze č. 9 této vyhlášky. Za rizikové geofaktory se nepovažují nepříznivé stavy nebo procesy, které vznikly důsledkem činnosti člověka.
Vyhláška č. 369/2004 Sb., o projektování, provádění a vyhodnocování geologických prací, oznamování rizikových geofaktorů a o postupu při výpočtu zásob výhradních ložisek, ve znění pozdějších předpisů, § 10 odst. 1.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Přírodní stav nebo proces v hominovém prostředí, který může znamenat významné přírodní riziko pro člověka a jeho činnosti, a který je uveden v příloze č. 9 vyhlášky č. 369/2004 Sb., o projektování, provádění a vyhodnocování geologických prací, oznamování rizikových geofaktorů...
Tichá Tereza a kol.: Slovník pojmů užívaných v právu životního prostředí. 1. vydání. Praha: ABF – nakladatelství ARCH, 2004.

Rizikový útvar podzemních vod 2023

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely této vyhlášky se rozumí rizikovým útvarem podzemních vod útvar podzemních vod, kde je riziko, že nebude dosaženo dobrého chemického nebo kvantitativního stavu,

Vyhláška 50/2023 Sb., o plánech povodí a plánech pro zvládání povodňových rizik, ze dne 22. února 2023, § 2, písm. b).

Roční emise

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Roční hmotnostní tok znečišťující látky, který je součinem měrné výrobní emise a počtu jednotek vztažné veličiny dosaženého v průběhu kalendářního roku.
Viz vyhláška č. 356/2002 Sb., kterou se stanoví seznam znečišťujících látek, obecné emisní limity...
Tichá Tereza a kol.: Slovník pojmů užívaných v právu životního prostředí. 1. vydání. Praha: ABF – nakladatelství ARCH, 2004.

Rok hydrologický 2020

Anglický překlad

hydrological year

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Hydrologický rok je souvislé období 12 kalendářních měsíců stanovené tak, aby zahrnovalo období akumulace vody i jejího odtoku ze sledovaného území.

Aby nedocházelo k výraznějšímu meziročnímu převodu srážkové vody ve sněhové pokrývce, začíná v ČR hydrologický rok 1. listopadu předchozího kalendářního roku a končí 31. října. V minulosti byl u nás počátkem hydrologického roku 1. prosinec.

Meteorologický slovník, 2020 [cit. 16. 11. 2020]. Dostupné z URL: < <http://slovník.cmes.cz/vyklad/cs/s> >.

Rondel 2017

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Rondel je okrouhlá stavba; u pozdně gotických a renesančních opevnění mohutná, převážně zemní dělostřelecká bašta, umístěvaná v nároží.

Hradní architektura – vybrané pojmy, 2017 [cit. 15. 5. 2017]. Dostupné z URL: < <http://www.hrady-zrceniny.cz/pojmy.htm> >.

Rostlý terén

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Původní nenarušený povrch terénu.

Maier, Karel: Návosloví a příklady metodiky užívané pro zpracování regulačních plánů. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Plocha, pod níž není půdní profil oddělen od skalního podloží žádnou stavbou a která umožňuje zdánlivý růst vegetace i přirozený vsak srážkových vod (Územní plán SÚ hl. m. Prahy a vyhláška HMP č. 32/1999 Sb., o závazné části územního plánu sídelního útvaru hl. m. Prahy. Praha: 1997.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Návosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Roubená konstrukce 2017

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Roubená konstrukce jsou stěny z trámů vodorovně na sebe kladených a spojených na nároží.

Hradní architektura – vybrané pojmy, 2017 [cit. 17. 5. 2017]. Dostupné z URL: < <http://www.hrady-zrceniny.cz/pojmy.htm> >.

Rovné příležitosti 2021

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Princip rovných příležitostí patří mezi základní prioritní horizontální témata EU. V žargonu se mluví o rovných příležitostech jako o horizontální prioritě a o rovných příležitostech jako o politice Evropských společenství. Princip rovných příležitostí znamená potírání diskriminace na základě pohlaví, rasy, etnického původu, náboženského vyznání, víry, zdravotního postižení, věku či sexuální orientace. Téma rovných příležitostí se vztahuje i na další znevýhodněné skupiny, jako jsou migranti, dlouhodobě nezaměstnaní, osoby s nízkou kvalifikací, osoby z obtížně dopravně dostupných oblastí, drogově závislí, propuštění vězni, absolventi škol; souhrnně skupiny ohrožené sociálním vyloučením. Zvláštní důraz je kladen na naplňování principu rovných příležitostí žen a mužů, který patří mezi základní cíle Evropských společenství a jako takový je i hlavním cílem fondů.

DotaceEU.cz – slovník pojmů, 2021 [cit. 12. 2. 2021]. Dostupné z URL: < <https://dotaceeu.cz/cs/ostatni/dulezite/slovník-pojmu/r> >.

Rozbor udržitelného rozvoje území (RURÚ) 2024

Definice dle prováděcích vyhlášek k zákonu č. 283/2001 Sb., stavební zákon

(1) Účelem rozboru udržitelného rozvoje území je zjištění a vyhodnocení podmínek udržitelného rozvoje území a určení problémů k řešení v územně plánovací dokumentaci. Rozbor udržitelného rozvoje území obsahuje textovou část a grafickou část.

(2) Textová část rozboru udržitelného rozvoje území obsahuje

a) zjištění a vyhodnocení pozitiv a negativ v území v členění alespoň na

1. širší územní vztahy,
2. prostorové a funkční uspořádání území,
3. strukturu osídlení,
4. sociodemografické podmínky a bydlení,

5. přírodu a krajinu,

6. vodní režim,

7. hominové prostředí,

8. kvalitu životního prostředí,

9. zemědělský půdní fond a pozemky určené k plnění funkcí lesa,

10. občanské vybavení včetně jeho dostupnosti a veřejná prostranství,

11. dopravní infrastrukturu včetně její dostupnosti,

12. technickou infrastrukturu včetně její dostupnosti,

13. ekonomické a hospodářské podmínky,

14. rekreaci a cestovní ruch a

15. bezpečnost a ochranu obyvatelstva,

b) vyhodnocení územních podmínek pro příznivé životní prostředí, hospodářský rozvoj

a soudržnost společenství obyvatel území včetně jejich vzájemných vazeb a trendů vývoje území,

c) určení problémů k řešení v územně plánovací dokumentaci, případně v územní studii,

zahrnující zejména požadavky na

1. zmírnění nebo omezení urbanistických, dopravních a hygienických závad,

2. zmírnění nebo omezení vzájemných střetů záměrů na provedení změn v území,

3. zmírnění nebo omezení střetů těchto záměrů s limity využití území a s hodnotami

v území a

4. odstranění nebo zmírnění vlivů negativ v území.

(3) Grafická část rozboru udržitelného rozvoje území obsahuje výkres zobrazující problémy k řešení v územně plánovací dokumentaci, případně v územní studii.

Vyhláška č. 157/2024 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a jednotném standardu, ve znění pozdějších předpisů, § 6.

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

Územně analytické podklady obsahují zjištění a vyhodnocení stavu a vývoje území, jeho hodnot, omezení změn v území z důvodu ochrany veřejných zájmů, vyplývajících z právních předpisů nebo stanovených na základě zvláštních právních předpisů nebo vyplývajících z vlastností území (dále jen „limity využití území“), záměrů na provedení změn v území, zjišťování a vyhodnocování udržitelného rozvoje území a určení problémů k řešení v územně plánovací dokumentaci (dále jen „rozbor udržitelného rozvoje území“).

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 26 odst. 1.

Definice dle prováděcích vyhlášek k zákonu č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu

Rozbor udržitelného rozvoje území zahrnuje

a) zjištění a vyhodnocení pozitiv a negativ v území v členění zejména na

1. širší územní vztahy,

2. prostorové a funkční uspořádání území,

3. struktura osídlení,

4. sociodemografické podmínky a bydlení,

5. příroda a krajina,

6. vodní režim a hominové prostředí,

7. kvalita životního prostředí,

8. zemědělský půdní fond a pozemky určené k plnění funkcí lesa,

9. občanská vybavenost včetně její dostupnosti a veřejná prostranství,

10. dopravní a technická infrastruktura včetně jejich dostupnosti,

11. ekonomické a hospodářské podmínky,

12. rekreace a cestovní ruch,

13. bezpečnost a ochrana obyvatel,

b) vyhodnocení územních podmínek a potenciálů jednotlivých pilířů udržitelného rozvoje území, a to pro příznivé životní prostředí, pro hospodářský rozvoj a pro soudržnost společenství obyvatel, včetně jejich vzájemných vazeb a trendů vývoje území,

c) určení problémů k řešení v územně plánovacích dokumentacích, případně v územních studiích, zahrnující zejména požadavky na zmírnění nebo omezení urbanistických, dopravních a hygienických závad, vzájemných střetů záměrů na provedení změn v území a střetů těchto záměrů s limity využití území a s hodnotami v území, na odstranění nebo zmírnění vlivů negativ v území, na využití potenciálů rozvoje území a na snížení nevyváženého vztahu podmínek pro příznivé životní prostředí, pro hospodářský rozvoj a pro soudržnost společenství obyvatel.

Vyhláška č. 500/2006 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a způsobu evidence územně plánovací činnosti, ve znění pozdějších předpisů, § 4 odst. 3 písm. a) - c).

* Rozbor udržitelného rozvoje území zahrnuje

1. zjištění a vyhodnocení udržitelného rozvoje území s uvedením jeho silných a slabých stránek, příležitostí a hrozeb v tematickém členění zejména na hominové prostředí a geologii, vodní režim, hygienu životního prostředí, ochranu přírody a krajiny, zemědělský půdní fond a pozemky určené k plnění funkcí lesa, veřejnou dopravní a technickou infrastrukturu, sociodemografické podmínky, bydlení, rekreaci, hospodářské podmínky; závěrem těchto tematických zjištění a vyhodnocení udržitelného rozvoje území je vyhodnocení vyváženosti vztahu územních podmínek pro příznivé životní prostředí, pro hospodářský rozvoj a pro soudržnost společenství obyvatel území,

2. určení problémů k řešení v územně plánovacích dokumentacích zahrnující zejména požadavky na odstranění nebo omezení urbanistických, dopravních a hygienických závad, vzájemných střetů záměrů na provedení změn v území a střetů těchto záměrů s limity využití území, slabých stránek, hrozeb a rizik souvisejících s nevyvážeností územních podmínek udržitelného rozvoje území.

Vyhláška č. 500/2006 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a způsobu evidence územně plánovací činnosti, ve znění pozdějších předpisů, § 4 odst. 1 písm. b). (ve znění do 31. 12. 2017)

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Rozeta je kruhové gotické okno s kružbami.

Hradní architektura – vybrané pojmy, 2017 [cit. 17. 5. 2017]. Dostupné z URL: < <http://www.hrady-zrceniny.cz/pojmy.htm> >.

Rozhodnutí o dělení nebo scelování pozemků 2024

Anglický překlad

Decision on Division or Consolidation of Land

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

§ 216

Podmínky

(1) Povolení dělení nebo scelení pozemků může stavební úřad vydat pouze na základě žádosti podané vlastníky všech dotčených pozemků, které mají být předmětem povolení nebo alespoň jedním z vlastníků s doložením souhlasu ostatních vlastníků dotčených pozemků. Ustanovení § 187 se na souhlas vlastníků dotčených pozemků použije obdobně. V případě veřejné prospěšné stavby nebo veřejné prospěšného opatření lze povolení dělení nebo scelení pozemků vydat i na základě žádosti stavebníka; v takovém případě se vždy nařídí veřejné ústní jednání.

(2) K žádosti o povolení dělení nebo scelení pozemků se namísto projektové dokumentace přikládá celková situace v měřítku katastrální mapy, včetně parcelních čísel, se zakreslením požadovaného dělení nebo scelení pozemků s vyznačením přímého přístupu z veřejné komunikace ke všem pozemkům, nebo přes pozemek nebo stavbu stejného vlastníka, anebo na základě jiného věcného práva k cizímu pozemku nebo stavbě.

(3) Vydání povolení dělení nebo scelení pozemků je prvním úkonem stavebního úřadu v řízení, pokud jsou podmínky pro dělení nebo scelení pozemků dány územním plánem, regulačním plánem nebo rozhodnutím podle jiného právního předpisu. Povolení dělení nebo scelení pozemků se newdává, pokud je dělení nebo scelení schváleno pozemkovými úpravami.

(4) K žádosti o dělení nebo scelení pozemků pro stavby dálnic, silnic I. třídy, drah, leteckých staveb a staveb s nimi souvisejících se nedokládá dopravní napojení na veřejně přístupnou komunikaci. V rozhodnutí o dělení nebo scelení pozemků pro stavby dálnic, silnic I. třídy, drah, leteckých staveb a staveb s nimi souvisejících stanoví stavební úřad podmínku zřízení napojení nově vzniklých pozemků na veřejně přístupnou komunikaci.

§ 217

Povolení dělení nebo scelení pozemků

(1) V povolení dělení nebo scelení pozemků stavební úřad stanoví podmínky pro dělení nebo scelení pozemků.

(2) Není-li třeba stanovit podmínky pro dělení nebo scelení pozemků, je vydání povolení dělení nebo scelení pozemků prvním úkonem stavebního úřadu v řízení.

(3) Povolení dělení nebo scelení pozemků obsahuje ve výrokové části kromě obecných náležitostí podle správního řádu také

a) katastrální území, parcelní čísla a druh pozemků podle katastru nemovitostí, jichž se dělení nebo scelení týká,

b) určení nových hranic pozemků s vyznačením přístupu z veřejně přístupné pozemní komunikace ke každému pozemku.

(4) Povolení dělení nebo scelení pozemků platí na dobu neurčitou. Povolení pozbývá platnosti dnem, kdy stavební úřad obdrží oznámení stavebníka o tom, že od provedení svého záměru upouští.

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 216 a § 217.

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

* (1) Rozhodnutí o dělení nebo scelení pozemků stanoví podmínky pro nové rozdělení nebo scelení pozemků.

(2) Rozhodnutí o dělení nebo scelení pozemků je možno vydat pouze na žádost podanou všemi vlastníky všech dotčených pozemků a staveb na nich, které jsou předmětem rozhodnutí.

(3) Rozhodnutí o dělení nebo scelení pozemků se newdává, pokud podmínky pro dělení nebo scelení pozemků jsou dány regulačním plánem, jiným rozhodnutím stavebního úřadu nebo rozhodnutím podle zvláštního právního předpisu, popřípadě není důvodné stanovit podmínky pro dělení nebo scelení pozemků.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 82 odst. 1-3.

Definice dle stavebního zákona č. 50/1976 Sb. a jeho prováděcích vyhlášek (zrušeny k 31.12.2006)

* Rozhodnutí o dělení nebo scelení pozemků obsahuje

a) označení a adresu navrhovatele,

b) vymezení území, popřípadě pozemků podle katastru nemovitostí, kde má ke změnám dojít,

c) podmínky pro dělení nebo scelení pozemků.

Vyhláška č. 132/1998 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení stavebního zákona, § 8 písm. a-c). (Zrušena)

Rozhodnutí o chráněném území a ochranném pásmu 2021

Anglický překlad

Decision On Preserved Area Or Protective Zone

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Rozhodnutí o chráněném území a ochranném pásmu je jedním z výsledků územního řízení a vymezuje území, v němž se zakazují nebo omezují určité činnosti z důvodů ochrany zájmů společnosti (ochrany ovzduší, provozu průmyslových a zemědělských podniků, ložisek nerostných surovin, hornických zařízení, dopravních staveb, inženýrských sítí, vodních toků a zdrojů, zájmových území ochrany přírody, prostorů k zabezpečení obrany a bezpečnosti státu, geodetických bodů základního polohového, výškového a gravitačního pole). Toto rozhodnutí obsahuje zejména: označení, adresu navrhovatele, vymezení území, jehož se ochrana týká, podmínky ochrany, dobu platnosti rozhodnutí.

Česko-rakousko-slovenská příručka územně plánovací terminologie. Hannover: Akademie für Raumforschung und Landesplanung, 2000. (Českou část zpracoval ÚÚR Bmo.)

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Je jednou z forem územního rozhodnutí, obsahuje a) jméno a adresu navrhovatele, b) vymezení (označení) území, popřípadě pozemků podle katastru nemovitostí, ve kterém se zakazují nebo omezují určité činnosti z důvodů ochrany ovzduší, ochrany před negativními účinky provozu průmyslových nebo zemědělských staveb, ochrany vodních zdrojů a ložisek nerostů, důlních děl, drah, telekomunikací, letišť, prostorů pro zajištění obrany a bezpečnosti státu, rozvodných sítí apod., c) podmínky ochrany, d) rozhodnutí o námitkách účastníků řízení, e) dobu platnosti rozhodnutí, je-li ji možno předem stanovit. (Vyhláška č. 132/1998 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení stavebního zákona, § 6.

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Rozhodnutí o chráněném území nebo o ochranném pásmu je správní akt, který ve vymezeném území stanovuje pravidla ochrany pro daný účel. *Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2021.*

Rozhodnutí o námitkách

Anglický překlad

Decision On Objections

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Rozhodnutí je formou, v níž se uskutečňuje rozhodovací činnost státního orgánu. Může se týkat jak věci samé, tak i otázek souvisejících se samotným řízením.

Námitka v procesních řízeních slouží jejich účastníkům k uplatnění jejich obrany, která se může týkat buď nedostatků vlastního řízení (vady procesní) anebo i právních nároků uplatňovaného nároku, popř. tvrzení, jakož i důkazů, jimiž je nárok prokazován.

Slovník českého práva.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Výsledek správního řízení, v němž se uskutečňuje rozhodovací činnost státního orgánu ve věci námitek účastníků řízení, kterými uplatňují svoji obranu a obhajují své zájmy.

Ústav územního rozvoje. Bmo, 2002.

Rozhodnutí o odepření zpřístupnění informace

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Vydává jej orgán podle zákona č. 123/1998 Sb., v případě, že odepře zpřístupnění informace na základě důvodů pro omezení přístupu k informacím. *Tichá Tereza a kol.: Slovník pojmů užívaných v právu životního prostředí. 1. vydání. Praha: ABF – nakladatelství ARCH, 2004.*

Rozhodnutí o ochranném pásmu 2024

Anglický překlad

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

§ 220

Opatření obecné povahy nebo rozhodnutí o stanovení ochranného pásma

(1) Opatření obecné povahy nebo výroková část rozhodnutí o stanovení ochranného pásma obsahuje kromě obecných náležitostí podle správního řádu také

- označení chráněné stavby nebo zařízení, anebo označení stavby nebo zařízení, před jejichž negativními účinky ochranné pásmo chrání okolí,
 - katastrální území, parcelní čísla a druh pozemků podle katastru nemovitostí, na nichž se ochranné pásmo zřizuje,
 - stanovení zákazů nebo omezení povolování a provádění staveb nebo činností,
 - dobu platnosti opatření obecné povahy nebo rozhodnutí, pokud je možno ji předem stanovit,
 - grafickou přílohu obsahující celkovou situaci v měřítku katastrální mapy s vyznačením hranic ochranného pásma a chráněných staveb, zařízení a pozemků; u ochranných pásem liniových staveb delších než 1000 m a staveb zvláště rozsáhlých se doplní uvedené údaje na mapovém podkladě v měřítku 1 : 10000 až 1 : 50000.
- (2) Opatření obecné povahy o stanovení ochranného pásma nabývá účinnosti nejdříve dnem právní moci kolaudačního rozhodnutí, jde-li o stavbu, která jej vyžaduje. U stavby, která nevyžaduje kolaudační rozhodnutí, nebo v případě zařízení stanoví den nabytí účinnosti opatření obecné povahy o stanovení ochranného pásma stavební úřad.
- (3) Zřizuje-li se ochranné pásmo k povolované stavbě nebo zařízení, je povolení vykonatelné nejdříve dnem vydání opatření obecné povahy o ochranném pásmu této stavby.
- (4) Nestanoví-li stavební úřad dobu platnosti opatření obecné povahy o stanovení ochranného pásma, platí po dobu trvání stavby nebo zařízení.
- (5) Ustanovení odstavců 2 až 4 se na rozhodnutí o stanovení ochranného pásma použijí obdobně.
- (6) Opatření obecné povahy o stanovení ochranného pásma lze změnit nebo zrušit na podnět toho, komu z něj vyplývá ochrana nebo povinnost, nebo vyžaduje-li to veřejný zájem; rozhodnutí o stanovení ochranného pásma lze změnit nebo zrušit na žádost toho, komu z něj vyplývá ochrana nebo povinnost, nebo z moci úřední, vyžaduje-li to veřejný zájem. Z opatření obecné povahy nebo rozhodnutí o stanovení ochranného pásma může stavební úřad na žádost toho, komu z něj vyplývá povinnost, povolit časově omezenou výjimku za účelem uskutečnění jednorázové činnosti, pokud tato činnost není v rozporu s účelem ochranného pásma.

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 220.

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

* (1) Rozhodnutí o ochranném pásmu chrání stavbu, zařízení nebo pozemek před negativními vlivy okolí nebo chrání okolí stavby či zařízení nebo pozemku před jejich negativními účinky.

(2) Rozhodnutí o ochranném pásmu se vydává zpravidla současně při rozhodování podle § 79 až 81; lze je vydat i samostatně.

(3) Rozhodnutí o ochranném pásmu se nevydává, jestliže podmínky ochrany jsou stanoveny zvláštním právním předpisem nebo na jeho základě.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 83 odst. 1-3.

Definice dle stavebního zákona č. 50/1976 Sb. a jeho prováděcích vyhlášek (zrušeny k 31.12.2006)

* Rozhodnutí o chráněném území nebo o ochranném pásmu obsahuje

- jméno a adresu navrhovatele,
- vymezení (označení) území, popřípadě pozemků podle katastru nemovitostí, ve kterém se zakazují nebo omezují určité činnosti z důvodů ochrany ovzduší, ochrany před negativními účinky provozu průmyslových nebo zemědělských staveb, ochrany vodních zdrojů a ložisek nerostů, důlních děl, drah, telekomunikací, letišť, prostorů pro zajištění obrany a bezpečnosti státu, rozvodných sítí apod.,
- podmínky ochrany,
- rozhodnutí o námitkách účastníků řízení,
- dobu platnosti rozhodnutí, je-li ji možno předem stanovit.

Vyhláška č. 132/1998 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení stavebního zákona, § 6 písm. a-f). (Zrušena)

Rozhodnutí o pořízení územně plánovací dokumentace **2024**

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

Pořízení územně plánovací dokumentace

§ 87

Rozhodnutí o pořízení a návrh zadání

(1) O pořízení územně plánovací dokumentace rozhoduje orgán příslušný k jejímu vydání (dále jen „schvalující orgán“) z

- vlastního podnětu, nebo
- podnětu podle § 109 odst. 1, jedná-li se o regulační plán nebo změnu územně plánovací dokumentace.

(2) Pořizovatel v součinnosti s určeným zastupitelem zpracovává návrh zadání územně plánovací dokumentace (dále jen „návrh zadání“) na základě rozhodnutí podle odstavce 1, a územně plánovacích podkladů. Jako podklad pro zpracování návrhu zadání lze využít i doplňující průzkumy a rozborů.

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 87, odst. 1 a 2.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Pořizování územně plánovací dokumentace je zahájeno rozhodnutím schvalujícího orgánu o jejím pořízení a je ukončeno schválením návrhu územně plánovací dokumentace tímto orgánem. Podklady pro tato rozhodnutí i další rozhodnutí v průběhu pořizování připravuje úřad obce, úřad kraje na základě vyhodnocení výsledků trvalého sledování a vyhodnocování stavu území, jeho možností a limitů. Podle platné právní úpravy jsou možné dva rozdílné způsoby zahájení pořizování územně plánovací dokumentace:

a) rozhodnutí schvalujícího orgánu o pořízení územně plánovací dokumentace předchází přípravným pracím pořizovatele.

Po tomto rozhodnutí a na základě provedených etap pořizování (1. přípravné práce, 2. průzkumy a rozborů) zpracuje pořizovatel návrh zadání územně plánovací dokumentace, které orgán územního plánování schvaluje v závěru této 3. etapy prací - zadání ÚPD, po jeho projednání podle § 20 zákona.

b) orgán územního plánování může rozhodnout o pořízení územně plánovací dokumentace teprve na základě pořízené urbanistické studie nebo územní prognózy.

V tomto případě schvaluje orgán územního plánování návrh zadání územně plánovací dokumentace teprve před zahájením 6. pracovní etapy pořizování (návrh ÚPD).

Použití tohoto postupu je ovšem možné pouze za splnění následujících podmínek:

- obsah a rozsah zpracované urbanistické studie, případně územní prognózy odpovídá požadavkům na obsah příslušné územně plánovací dokumentace podle přílohy č. 2 vyhlášky.

- návrh zadání příslušné územně plánovací dokumentace splňuje rovněž náležitosti souborného stanoviska podle ustanovení § 21 odst. 5 zákona. Součástí souborného stanoviska je návrh rozhodnutí o těchto podaných námitkách. To ve skutečnosti vyžaduje, aby urbanistická studie nebo územní prognóza byly předloženy veřejnosti, správním orgánům i vlastníkům (v případě územní prognózy i dotčeným obcím) k vyjádření.

Tunka, Martin: Obsah územně plánovací dokumentace. 1. vydání. Praha: ABF, a.s., nakladatelství ARCH, edice STAVEBNÍ PRÁVO, 2003.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Rozhodnutí o pořízení územně plánovací dokumentace je kompetence udělená zastupitelstvu obce dle § 6 odst. 5 písm. a) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, přičemž na základě kladného rozhodnutí o pořízení je teprve možné pořizovat územně plánovací dokumentaci.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2018.

Rozhodnutí o pořízení územního plánu 2024

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

O pořízení územně plánovací dokumentace rozhoduje orgán příslušný k jejímu vydání (dále jen „schvalující orgán“) z

a) vlastního podnětu, nebo

b) podnětu podle § 109 odst. 1, jedná-li se o regulační plán nebo změnu územně plánovací dokumentace.

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 87, odst. 1.

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

* Pořízení územního plánu

O pořízení územního plánu rozhoduje zastupitelstvo obce

a) z vlastního podnětu,

b) na návrh orgánu veřejné správy,

c) na návrh občana obce,

d) na návrh fyzické nebo právnické osoby, která má vlastnická nebo obdobná práva k pozemku nebo stavbě na území obce,

e) na návrh oprávněného investora.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 44.

Definice dle jiných právních předpisů

O pořízení ÚP rozhoduje zastupitelstvo obce. Návrh na pořízení ÚP nebo jeho změny může uplatnit m.j. i orgán veřejné správy.

Metodické sdělení ZP16/2012 k uplatňování požadavků dotčených orgánů k návrhu zadání územního plánu.

Rozhodnutí o umístění stavby 2018

Anglický překlad

Decision On Structure Location

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

Rozhodnutí o umístění stavby vymezuje stavební pozemek, umísťuje navrhovanou stavbu, stanoví její druh a účel, podmínky pro její umístění, pro zpracování projektové dokumentace pro vydání stavebního povolení, pro ohlášení stavby a pro napojení na veřejnou dopravní a technickou infrastrukturu. Při umísťování souboru staveb v areálech jaderných zařízení se v rozhodnutí vymezí areál jako stavební pozemek a v jeho rámci se stanoví skladba, druh a účel staveb a rámcové podmínky pro jejich umístění v maximálních nebo minimálních prostorových parametrech (zejména vnější půdorysné a výškové ohraničení, odstupové vzdálenosti staveb od hranic pozemků a sousedních staveb) a napojení na dopravní a technickou infrastrukturu; v rámci stanovených podmínek se stavby umístí při povolení staveb.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 79 odst. 1.

* Rozhodnutí o umístění stavby vymezuje stavební pozemek, umísťuje navrhovanou stavbu, stanoví její druh a účel, podmínky pro její umístění, pro zpracování projektové dokumentace pro vydání stavebního povolení, pro ohlášení stavby a pro napojení na veřejnou dopravní a technickou infrastrukturu.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 79 odst. 1. (ve znění do 31. 12. 2017)

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Rozhodnutím o umístění stavby se v územním řízení určuje stavební pozemek, umístění stavby na něm a určují se podmínky projektové přípravy staveb. V podmínkách umístění stavby se určí zejména požadavky na ochranu a tvorbu životního prostředí, zabezpečení souladu urbanistického a architektonického řešení stavby s okolím, zejména výšková a polohová umístění stavby včetně odstupů od hranic pozemku a od sousedních staveb, výška stavby, požadavky vyplývající ze stanovisek dotčených orgánů státní správy.

Územní řízení o umístění jednoduché stavby nebo její přístavby nebo nástavby a staveb rozvodů inženýrských sítí může stavební úřad sloučit se stavebním řízením v případech, kdy podmínky umístění jsou vzhledem k poměrům v území jednoznačné, u jiných staveb je tak možno postupovat pouze tehdy, je-li pro dané území schválen územní plán zóny nebo územní projekt zóny, anebo regulační plán.

Rozhodnutí o umístění stavby nevyžadují

- stavební úpravy a udržovací práce,
- drobné stavby,
- stavby umísťované v uzavřených prostorech existujících staveb, pokud se nemění vnější půdorysné ohraničení a výškové uspořádání prostoru,
- informační, reklamní a propagační zařízení,
- dělení nebo scelování pozemků, pokud podmínky pro ně jsou stanoveny jiným rozhodnutím nebo opatřením.

Česko-rakousko-slovenská příručka územně plánovací terminologie. Hannover: Akademie für Raumforschung und Landesplanung, 2000. (Českou část zpracoval ÚÚR Bmo.)

Definice dle stavebního zákona č. 50/1976 Sb. a jeho prováděcích vyhlášek (zrušeny k 31.12.2006)

* Rozhodnutí o umístění stavby obsahuje

- a) jméno a adresu navrhovatele,
- b) druh, účel a stručný popis stavby s uvedením její kapacity,
- c) druhy a parcelní čísla pozemků podle katastru nemovitostí, na kterých se stavba umísťuje; u liniových a zvlášť rozsáhlých staveb popis území
- d) určení stavebního pozemku, podmínky pro umístění stavby na něm a pro zpracování projektové dokumentace, včetně rozsahu a podrobností jejího zpracování,
- e) rozhodnutí o námitkách účastníků řízení,
- f) dobu platnosti rozhodnutí, má-li být delší než dva roky.

Vyhláška č. 132/1998 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení stavebního zákona, § 4 písm. a-f). (Zrušena)

Rozhodnutí o využití území 2018

Anglický překlad

Decision On Land Use

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Rozhodnutím o využití území, které je výsledkem územního řízení, se určují podmínky zejména:

- terénních úprav, jimiž se podstatně mění vzhled prostředí nebo odtokové poměry,
- výsadby a větší úpravy vinic, chmelnic, lesů, sadů, zřizování hřišť, skladovacích a odstavných ploch,- dělení nebo scelování pozemků, pokud podmínky pro ně neurčují jiné rozhodnutí nebo opatření,
- těžebné a jim podobné nebo s nimi související práce, nestanoví-li zvláštní předpisy jinak.

Rozhodnutí o využití území obsahuje zejména: jméno a adresu navrhovatele, označení parcelních čísel pozemků podle evidence nemovitostí, stručný popis změny ve využití území, podmínky nového využití území, rozhodnutí o námitkách účastníků řízení, dobu platnosti rozhodnutí.

Rozhodnutí o využití území se sloučí s rozhodnutím o umístění stavby, má-li se na pozemku, jehož se rozhodnutí týká, realizovat také stavba.

Česko-rakousko-slovenská příručka územně plánovací terminologie. Hannover: Akademie für Raumforschung und Landesplanung, 2000. (Českou část zpracoval ÚÚR Bmo.)

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

* Je jednou z forem územního rozhodnutí, obsahuje(a) jméno a adresu navrhovatele,

- b) druhy a parcelní čísla pozemků podle katastru nemovitostí, stručný popis způsobu využití území,
- c) podmínky pro nové využití území,

d) rozhodnutí o námitkách účastníků řízení,
e) dobu platnosti rozhodnutí, má-li být delší, než stanoví zákon,
f) způsob úpravy území po ukončení povol. užívání území, nejde-li o opatření trvalé.
(Vyhláška č. 132/1998 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení stavebního zákona, § 5.
Oberstein, Ivo, Cach, Jan: *Názvosloví urbanismu a územního plánování*. Praha: FA ČVUT, 2001. *Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.*

Rozhodnutí o změně v užívání stavby 2024

Definice dle prováděcích vyhlášek k zákonu č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu

* V rozhodnutí o změně v užívání stavby se kromě obecných náležitostí rozhodnutí²⁾ a náležitostí podle odstavce 1 dále stanoví podmínky pro nový účel užívání stavby, kterými se zajistí ochrana veřejných zájmů, práv a oprávněných zájmů účastníků řízení a bezbariérové užívání stavby, pokud je právním předpisem vyžadováno.

Vyhláška č. 503/2006 Sb., o podrobnější úpravě územního rozhodování, územního opatření a stavebního řádu, ve znění pozdějších předpisů, § 18m odst. 2.

Definice dle stavebního zákona č. 50/1976 Sb. a jeho prováděcích vyhlášek (zrušeny k 31.12.2006)

* Rozhodnutí stavebního úřadu o změně v užívání stavby, která není podmíněna provedením změny stavby, obsahuje zejména

- a) označení stavby,
- b) vymezení nového způsobu užívání stavby,
- c) podmínky pro nový způsob užívání stavby, kterými se zajistí veřejné zájmy, ochrana práv a oprávněných zájmů účastníků a přístup a užívání stavby osobami s omezenou schopností pohybu a orientace.

Vyhláška č. 132/1998 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení stavebního zákona, § 35 odst. 3 písm. a-c). (Zrušena)

Rozhodnutí o změně vlivu užívání stavby na území 2024

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

* 1) Rozhodnutí o změně vlivu užívání stavby na území stanoví podmínky pro změnu užívání stavby, která má vliv na životní prostředí nebo nároky na veřejnou dopravní a technickou infrastrukturu.

(2) Rozhodnutí o změně vlivu užívání stavby na území vyžadují takové změny v užívání stavby, pro které je vyžadováno závazné stanovisko k posouzení vlivů provedení záměru na životní prostředí¹⁾ nebo mají nové nároky na veřejnou dopravní a technickou infrastrukturu.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 81 odst. 1, 2.

Definice dle prováděcích vyhlášek k zákonu č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu

* (1) Rozhodnutí o změně vlivu užívání stavby na území kromě obecných náležitostí rozhodnutí a náležitostí stanovených v § 92 stavebního zákona obsahuje

- a) označení stavby, již se změna vlivu užívání týká, parcelní čísla a druh pozemků podle katastru nemovitostí, na nichž je stavba umístěna,
- b) specifikaci změny užívání stavby.

(2) Rozhodnutí o změně vlivu užívání stavby na území dále obsahuje podmínky, kterými se zabezpečí

- a) soulad změny užívání stavby s cíli a úkoly územního plánování, zejména s územně plánovací dokumentací,
- b) podmínky zachování civilizačních, kulturních a přírodních hodnot v území, ochranu života a veřejného zdraví, života a zdraví zvířat, bezpečnost a životní prostředí,
- c) podmínky a požadavky vyplývající ze závazných stanovisek dotčených orgánů,
- d) ochrana práv a právem chráněných zájmů vztahujících se k nemovitostem,
- e) užívání stavby osobami s omezenou schopností pohybu a orientace.

(3) Grafická příloha rozhodnutí o změně vlivu užívání stavby na území, ověřená stavebním úřadem, obsahuje celkovou situaci v měřítku katastrální mapy s vyznačením stavby, jejích vazeb a vlivů na okolí, zejména vzdáleností od hranic pozemku a sousedních staveb, a popřípadě vybranou část dokumentace podle přílohy č. 3 k vyhlášce o dokumentaci staveb.

Vyhláška č. 503/2006 Sb., o podrobnější úpravě územního rozhodování, územního opatření a stavebního řádu, ve znění pozdějších předpisů, § 11 odst. 1-3.

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

* (1) Rozhodnutí o změně vlivu užívání stavby na území stanoví podmínky pro změnu užívání stavby, která má vliv na životní prostředí nebo nároky na veřejnou dopravní a technickou infrastrukturu.

(2) Rozhodnutí o změně vlivu užívání stavby na území vyžadují takové změny v užívání stavby, pro které bylo vydáno stanovisko k posouzení vlivů

provedení záměru na životní prostředí¹¹⁾ nebo mají nové nároky na veřejnou dopravní a technickou infrastrukturu.
Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 81 odst. 1, 2. (ve znění do 31. 12. 2017)

Rozhodnutí o změně využití území 2024

Anglický překlad

Decision On Alteration Of The Use Of An Area

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

§ 215
Povolení změny využití území
(1) V povolení změny využití území stavební úřad určí nový způsob užívání pozemku a stanoví podmínky jeho využití.
(2) Povolení změny využití území obsahuje ve výrokové části kromě obecných náležitostí podle správního řádu a náležitostí podle § 197 odst. 1 a 2 také
a) katastrální území, parcelní čísla a druh pozemku podle katastru nemovitostí, kterého se změna využití týká,
b) plošné vymezení a určení nového využití území.
(3) Povolení změny využití území lze vydat jako první úkon stavebního úřadu v řízení. Ustanovení § 212 se použije obdobně.
Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 215.

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

* (1) Rozhodnutí o změně využití území stanoví nový způsob užívání pozemku a podmínky jeho využití.
(2) Rozhodnutí o změně využití území vyžadují
a) terénní úpravy podle § 3 odst. 1,
b) stanovení dobývacího prostoru,
c) odstavné, manipulační, prodejní, skladové nebo výstavní plochy,
d) veřejná a neveřejná pohřebiště,
e) změny druhu pozemku nebo způsobu využití pozemků, zejména zřizování, rušení a úpravy vinic, chmelnic, lesů, parků, zahrad a sadů, pokud podmínky nejsou stanoveny schválenými pozemkovými úpravami nebo jiným územním rozhodnutím,
f) úpravy pozemků, které mají vliv na schopnost vsakování vody.
Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 80 odst. 1-2.

(3) Rozhodnutí o změně využití území ani územní souhlas nevyžadují
a) terénní úpravy do 1,5 m výšky nebo hloubky o výměře do 300 m² na pozemcích, které nemají společnou hranici s veřejnou pozemní komunikací nebo veřejným prostranstvím¹⁾, pokud nedochází k nakládání s odpady,
b) odstavné, manipulační, prodejní, skladové nebo výstavní plochy do 300 m², které neslouží pro skladování nebo manipulaci s hořlavými látkami nebo látkami, které mohou způsobit znečištění životního prostředí,
c) změny druhu pozemku o výměře do 300 m²,
d) terénní úpravy v přirozených korytech vodních toků a na pozemcích sousedících s nimi, jimiž se podstatně nemění přirozená koryta vodních toků,
e) úpravy pozemků, které mají vliv na schopnost vsakování vody, provedené na pozemku rodinného domu nebo na pozemku stavby pro rodinnou rekreaci, které souvisí nebo podmiňují bydlení nebo rodinnou rekreaci, neslouží ke skladování hořlavých látek nebo výbušnin, a plocha části pozemku schopného vsakovat dešťové vody po jejich provedení bude nejméně 50 % z celkové plochy pozemku rodinného domu nebo stavby pro rodinnou rekreaci.
Zákon č. 350/2012 Sb., kterým se mění zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, a některé související zákony, § 80 odst. 3.

* Rozhodnutí o změně využití území
(1) Rozhodnutí o změně využití území stanoví nový způsob užívání pozemku a podmínky jeho využití.
(2) Rozhodnutí o změně využití území vyžadují
a) terénní úpravy podle § 3 odst. 1,
b) stanovení dobývacího prostoru,
c) manipulační plochy, prodejní plochy a tržiště,
d) hřbitovy,
e) změny druhu pozemku, přesahující výměru 300 m², zejména zřizování, rušení a úpravy vinic, chmelnic, lesů, parků, zahrad a sadů, pokud podmínky nejsou stanoveny schválenými pozemkovými úpravami nebo jiným územním rozhodnutím,
f) úpravy pozemků, které mají vliv na schopnost vsakování vody.
(3) Rozhodnutí o změně využití území ani územní souhlas nevyžadují sjezdy z pozemních komunikací na sousední nemovitosti.
(4) Ustanovení odstavce 3 se nevztahuje na území, na kterých se prokazatelně nalézají archeologické nálezy.
Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 80 odst. 1-4. (ve znění do 31. 12. 2017)

Definice dle stavebního zákona č. 50/1976 Sb. a jeho prováděcích vyhlášek (zrušeny k 31.12.2006)

* (1) Rozhodnutí o využití území obsahuje
a) jméno (název) a adresu (sídlo) navrhovatele,
b) druhy a parcelní čísla pozemků podle katastru nemovitostí, stručný popis způsobu využití území,
c) podmínky pro nové využití území,
d) rozhodnutí o námitkách účastníků řízení,
e) dobu platnosti rozhodnutí, má-li být delší, než stanoví zákon,
f) způsob úpravy území (krajiny) po ukončení povoleného užívání území, pokud nejde o opatření trvalé.

Rozmístění investic

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Investice = náklad (zprav. finanční) na něco vynaložený, do nějakého podniku vložený. Souhrn prostředků, vynaložených na výstavbu základních fondů, nebo na modernizaci, rekonstrukci a rozšíření fondů již existujících, a to jak výrobního, tak nevýrobního určení.

Slovník cizích slov.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Situování souhrnu prostředků, vynaložených na výstavbu základních fondů, modernizaci, rekonstrukci a rozšíření fondů již existujících v území.

Ústav územního rozvoje. Bmo, 2002.

Rozpor

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Rozpor je odlišnost mezi dvěma názory.

Ústav územního rozvoje. Bmo, 2002.

Rozptylová studie 2017

Definice dle jiných právních předpisů

K řízení o vydání závazného stanoviska podle odstavce 1 písm. b) a odstavce 2 písm. b) a k řízení o změně povolení provozu, při které dochází k navýšení projektovaného výkonu nebo kapacity anebo ke zvýšení emisí, u stacionárního zdroje označeného ve sloupci A v příloze č. 2 k tomuto zákonu předloží žadatel rozptylovou studii pro znečišťující látky, které mají stanoven imisní limit v bodech 1 až 3 přílohy č. 1 k tomuto zákonu, zpracovanou autorizovanou osobou podle § 32 odst. 1 písm. e).

Povinnost předložení rozptylové studie se nevztahuje na spalovací stacionární zdroje označené kódy 1.1. až 1.4. v příloze č. 2 k tomuto zákonu spalující výlučně zemní plyn o celkovém jmenovitém tepelném příkonu do 5 MW včetně, na spalovací stacionární zdroje označené kódy 1.2. a 1.3. v příloze č. 2 k tomuto zákonu o celkovém jmenovitém tepelném příkonu do 5 MW včetně spalující plyné nebo kapalné palivo, pokud slouží jako záložní zdroje energie a jejich provozní hodiny nepřekročí 300 hodin v kalendářním roce, a na stacionární zdroje označené kódem 3.1. v příloze č. 2 k tomuto zákonu spalující výlučně zemní plyn o celkovém jmenovitém tepelném příkonu do 1 MW.

Povinnost předložení rozptylové studie se dále nevztahuje na případy, kdy dochází k navýšení projektovaného výkonu nebo kapacity, ale nepochybně nedochází ke zvýšení příspěvku stacionárního zdroje k úrovni znečištění. V případě pochyb je závazné vyjádření krajského úřadu.

Zákon č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů, §11 odst. 9.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Studie sloužící k posouzení vlivu zdrojů emisí na kvalitu ovzduší, která je postavena na výpočtech rozptylu znečištění ovzduší.

Viz zákon č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší...

Tichá Tereza a kol.: Slovník pojmů užívaných v právu životního prostředí. 1. vydání. Praha: ABF – nakladatelství ARCH, 2004.

Rozsah posuzování vlivů na životní prostředí

Definice dle jiných právních předpisů

Rozsah posuzování

Posuzují se vlivy na veřejné zdraví a vlivy na životní prostředí, zahrnující vlivy na živočichy a rostliny, ekosystémy, půdu, lidské prostředí, vodu, ovzduší, klima a krajinu, přírodní zdroje, hmotný majetek a kulturní památky, vymezené zvláštními právními předpisy a na jejich vzájemné působení a souvislosti.

Zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů, § 2.

Rozsah souboru

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Rozsah souboru je určen obdélníkem opsaným všem geoprůmům obsaženým v souboru. Tento obdélník je definován dvěma koncovými body své úhlopříčky a jeho strany jsou rovnoběžné s osami souřadnic.

Rozsah zpracování návrhu záplavových území

Definice dle jiných právních předpisů

Návrh záplavového území se zpracovává pro inundační území vodního toku určené správcem vodního toku nebo Plánem hlavních povodí České republiky a plány oblastí povodí

Pro každý úsek vodního toku se zpracovává návrh záplavového území odpovídající přirozené povodni, jejíž hydrologické charakteristiky byly výchozí pro vymezení záplavového území, a to pro průtoky, odpovídající příslušné technické normě, které se vyskytují při přirozené povodni s periodicitou 5, 20 a 100 let.

V zastavěných územích obcí a v územích určených k zástavbě podle územních plánů se zároveň podle § 66 odst. 2 vodního zákona vymezí pro průtoky, odpovídající příslušné technické normě, které se vyskytují při přirozené povodni s periodicitou 100 let, aktivní zóna záplavového území.

Výhláška č. 236/2002 Sb., o způsobu a rozsahu zpracování návrhu a stanovování záplavových území, ve znění pozdějších předpisů, § 4.

Rozvaděč traťový 2019

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Traťový rozvaděč (TR) Zařízení sloužící při velmi velkých vzdálenostech jako mezičlánek mezi telefonní ústřednou a síťovým rozvaděčem nebo soustředovacím bodem, popřípadě účastnickým rozvaděčem.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Rozvaděč účastnický 2019

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Účastnický rozvaděč (ÚR)

Zařízení umožňující napojení telefonních účastnických stanic ve starší zástavbě, rozptýlené zástavbě a v zástavbě rodinnými domky. Je obdobou soustředovacího bodu. Umísťuje se do skříní ve zdech nebo na sloupech.

Síťový rozvaděč (SR)

Zařízení sloužící při větších vzdálenostech mezi telefonní ústřednou a účastníky ke spojení telefonní ústředny se soustředovacími body a účastnickými rozvaděči. Umísťují se většinou ve skříních.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Rozvod elektické energie 2019

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Rozvod elektřiny je systém přenosu elektrické energie od výrobců ke spotřebitelům. Rozvod elektřiny začíná v elektrárnách a vede elektro-rozvodnou sítí do velkých rozvodů. Zde je pomocí transformátorů převáděna na různé vysoké provozní napětí a poté dále putuje k jednotlivým odběratelům. Tato část elektrorozvodné cesty se nazývá distribuční soustava. Rozvod elektřiny v bytě začíná v místě napojení elektrické přípojky na konkrétní odběrné místo. Je zde umístěn elektroměr a hlavní jistič. Od nich putuje elektřina do jednotlivých okruhů v bytě, kterých je několik.

Internet, 2019 [cit. 7. 10. 2019]. Dostupné z URL: < <https://www.usetreno.cz/slovník-pojmu/rozvod-elektřiny/> >.

Rozvod tepelné energie

Definice dle jiných právních předpisů

Dále se pro účely tohoto zákona rozumí v teplárenství rozvodem tepelné energie doprava, akumulace, přeměna parametrů a dodávka tepelné energie rozvodným tepelným zařízením.

Zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 2 písm. c9).

Rozvodí 2020

Anglický překlad

drainage divide, water parting, watershed divide

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Rozvodí je geomorfologický útvar, kterým vede orografická rozvodnice.
Meteorologický slovník, 2020 [cit. 16. 11. 2020]. Dostupné z URL: < <http://slovník.cmes.cz/vyklad/cs/r> >.

Hranice mezi dvěma povodími. Tvoří hranici mezi sousedícími povodími. Po rozvodí vede rozvodnice, která se nejčastěji nachází na topografických vrcholech a horských hřebenech. Někdy je rozvodí v krajině neznatelné.
Hlavní rozvodí se nazývají kontinentální rozvodí. Rozvodí jsou geograficky důležité body a často tvoří i politické hranice. Územím českého státu prochází hlavní evropské rozvodí oddělující povodí Severního, Baltského a Černého moře. Všechna tři rozvodí se stýkají nedaleko od vrcholu Králického Sněžníku ve stejnojmenném horském masivu.
Vítejte na zemi, CENIA, slovník [cit. 14. 11. 2018].

Rozvodná vodovodní síť

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely této vyhlášky se rozumí rozvodnou vodovodní sítí soustava vodovodních řadů určená pro dodávání vody k místům jejího odběru; součástí rozvodné vodovodní sítě jsou hlavní řad a rozváděcí řad.
Vyhláška č. 428/2001 Sb., kterou se provádí zákon č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích), ve znění pozdějších předpisů, § 1 písm. c.

Rozvodné tepelné zařízení 2017

Definice dle jiných právních předpisů

Rozvodným tepelným zařízením se zde rozumí zařízení pro dopravu tepelné energie tvořené tepelnými sítěmi, předávacími stanicemi a tepelnými přípojkami.
Předávací stanice nebo tepelná přípojka jsou částí rozvodného tepelného zařízení v případě, že k nim má distributor tepelné energie vlastnické nebo užívací právo.
Částí rozvodného tepelného zařízení jsou s ním související řídicí a zabezpečovací systémy a systémy přenosu dat.
Zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 2 písm. c) bod 11.

Rozvodnice 2020

Anglický překlad

drainage divide, water parting, watershed divide

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Rozvodnice je hranice, která rozděluje odtok do sousedních povodí. Rozlišujeme orografické rozvodnice, určené tvarem reliéfu a rozdělovací povrchový odtok, a rozvodnice podzemní vody, označované též jako hydrogeologické.
Meteorologický slovník, 2020 [cit. 16. 11. 2020]. Dostupné z URL: < <http://slovník.cmes.cz/vyklad/cs/r> >.

Rozvoj hodnot území obce 2024

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

Územní plán je základním koncepčním dokumentem obce k usměrňování územního rozvoje a ochrany hodnot jejího území.
Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 80, odst. 1.

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

* Orgány obce zajišťují ochranu a rozvoj hodnot území obce, pokud nejsou svěřeny působnosti v záležitostech nadmístního významu orgánům kraje nebo na základě zvláštních právních předpisů dotčeným orgánům.
Orgány kraje zajišťují ochranu a rozvoj hodnot území kraje, přitom mohou zasahovat do činnosti orgánů obcí jen v zákonem stanovených případech, a to pouze v záležitostech nadmístního významu; postupují přitom v součinnosti s orgány obcí.
Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 5 odst. 3, 4.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Rozvoj hodnot území obce je proces, který má za cíl zlepšování či dotváření hodnot území (přírodních, civilizačních, kulturních, urbanistických, architektonických).

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2017.

Rozvojové oblasti 2024

Anglický překlad

Development Areas

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

Zásady územního rozvoje b) zpřesňují vymezení rozvojových oblastí a rozvojových os obsažených v politice územního rozvoje a, je-li to účelné, vymezí rozvojové oblasti a rozvojové osy nadmístního významu.

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 13, odst. 2, písm. b).

Standardizovanými jevy zásad územního rozvoje jsou

b) oblast a osa, které zahrnují rozvojovou oblast, rozvojovou osu a specifickou oblast

Vyhláška č. 157/2024 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a jednotném standardu, ve znění pozdějších předpisů, § 11, odst. 1, písm. b).

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

* Vymezuje oblasti se zvýšenými požadavky na změny v území z důvodů soustředění aktivit mezinárodního a republikového významu nebo které svým významem přesahují území jednoho kraje, to je rozvojové oblasti a rozvojové osy.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 32 odst. 1. písm. b).

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Rozvojové oblasti zahrnují obce, ovlivněné rozvojem dynamikou hlavního centra kraje při případném spolupůsobení vedlejších center.

Rozvojové oblasti a rozvojové osy jsou vymezovány v územích, v nichž z důvodů soustředění aktivit mezinárodního a republikového významu existují zvýšené požadavky na změny v území. Rozvojové oblasti a osy jsou v PÚR ČR zobrazeny schematicky.

V rozvojových oblastech a rozvojových osách je nutno vytvářet, udržovat a koordinovat územní připravenost na zvýšené požadavky změn v území a při respektování republikových priorit územního plánování umožňovat odpovídající využívání území a zachování jeho hodnot.

Zvýšené požadavky na změny v území rozvojových oblastí a rozvojových os vyžadují aktivní součinnost všech složek veřejné správy, zvláště pak dotčených orgánů, chránících veřejné zájmy podle zvláštních právních předpisů při řešení úkolů pro územní plánování a při plnění příslušných doporučení.

Politika územního rozvoje České republiky (ve znění závazném od 1. 3. 2024).

Rozvojové oblasti zahrnují obce, ovlivněné rozvojem dynamikou hlavního centra (krajského města) při případném spolupůsobení vedlejších center.

Rozvojové oblasti a rozvojové osy jsou vymezovány v územích, v nichž z důvodů soustředění aktivit mezinárodního a republikového významu existují zvýšené požadavky na změny v území.

V rozvojových oblastech a rozvojových osách je nutno vytvářet, udržovat a koordinovat územní připravenost na zvýšené požadavky změn v území a při respektování republikových priorit územního plánování umožňovat odpovídající využívání území a zachování jeho hodnot.

Zvýšené požadavky na změny v území rozvojových oblastí a rozvojových os vyžadují aktivní součinnost všech složek veřejné správy, zvláště pak dotčených orgánů, chránících veřejné zájmy podle zvláštních právních předpisů při řešení úkolů pro územní plánování a při plnění příslušných doporučení.

Politika územního rozvoje. Praha: MMR, 2015.

Rozvojové osy 2024

Anglický překlad

Development Axes

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

Zásady územního rozvoje zpřesňují vymezení rozvojových oblastí a rozvojových os obsažených v politice územního rozvoje a, je-li to účelné, vymezí rozvojové oblasti a rozvojové osy nadmístního významu.

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 13, odst. 2, písm. b).

Standardizovanými jevy zásad územního rozvoje jsou

b) oblast a osa, které zahrnují rozvojovou oblast, rozvojovou osu a specifickou oblast

Vyhláška č. 157/2024 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a jednotném standardu, ve znění pozdějších předpisů, §

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

* Vymezuje oblasti se zvýšenými požadavky na změny v území z důvodů soustředění aktivit mezinárodního a republikového významu nebo které svým významem přesahují území jednoho kraje, to je rozvojové oblasti a rozvojové osy.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 32 odst. 1, písm. b).

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Rozvojové osy lze charakterizovat jako pásy území zahrnující obce nebo jejich části, v nichž existují, nebo lze reálně očekávat, zvýšené požadavky na změny v území. Vyznačují se výraznou vazbou na existující sídelní strukturu a jsou ovlivněny působením rozvojové dynamiky příslušných center osídlení. Propojují rozvojové oblasti, jako centra osídlení nejvyšší kategorie a vyznačují se podobnými vlastnostmi jako rozvojové oblasti, avšak s jejich nižší intenzitou. Dalším znakem rozvojových os je výskyt existující, případně připravované kvalitní a kapacitní dopravní infrastruktury vyššího řádu. Do rozvojových os nejsou zařazovány obce, které jsou již součástí rozvojových oblastí.

Rozvojové oblasti a rozvojové osy jsou vymezovány v územích, v nichž z důvodů soustředění aktivit mezinárodního a republikového významu existují zvýšené požadavky na změny v území. Rozvojové oblasti a osy jsou v PÚR ČR zobrazeny schematicky.

V rozvojových oblastech a rozvojových osách je nutno vytvářet, udržovat a koordinovat územní připravenost na zvýšené požadavky změn v území a při respektování republikových priorit územního plánování umožňovat odpovídající využívání území a zachování jeho hodnot.

Zvýšené požadavky na změny v území rozvojových oblastí a rozvojových os vyžadují aktivní součinnost všech složek veřejné správy, zvláště pak dotčených orgánů, chránících veřejné zájmy podle zvláštních právních předpisů při řešení úkolů pro územní plánování a při plnění příslušných doporučení.

Politika územního rozvoje České republiky (ve znění závazném od 1. 3. 2024).

Rozvojové osy zahrnují obce, v nichž existují, nebo lze reálně očekávat zvýšené požadavky na změny v území, vyvolané dopravní vazbou na existující nebo připravované kapacitní silnice a železnice při spolupůsobení rozvojové dynamiky příslušných center osídlení. V prostoru křížení rozvojových os mohou být obce zařazeny do kterékoli z těchto rozvojových os. Do rozvojových os nejsou zařazovány obce, které jsou již součástí rozvojových oblastí.

Rozvojové oblasti a rozvojové osy jsou vymezovány v územích, v nichž z důvodů soustředění aktivit mezinárodního a republikového významu existují zvýšené požadavky na změny v území.

V rozvojových oblastech a rozvojových osách je nutno vytvářet, udržovat a koordinovat územní připravenost na zvýšené požadavky změn v území a při respektování republikových priorit územního plánování umožňovat odpovídající využívání území a zachování jeho hodnot.

Zvýšené požadavky na změny v území rozvojových oblastí a rozvojových os vyžadují aktivní součinnost všech složek veřejné správy, zvláště pak dotčených orgánů, chránících veřejné zájmy podle zvláštních právních předpisů při řešení úkolů pro územní plánování a při plnění příslušných doporučení.

Politika územního rozvoje. Praha: MMR, 2015.

Rozvojové území 2017

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Území s plánovanou novou výstavbou nebo přestavbou. (Meier, Karel: Územní plánování. Skripta. Praha: FA ČVUT, 1997.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Návosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Rozvojové území tvoří zastavitelné plochy a plochy přestavby.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2017.

Ruderalizace

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Rostliny rumišť (z lat. ruderalis rumištní). Rostliny rostoucí spontánně na místech v okolí lidských sídlišť v okolí průmyslových a zemědělských objektů (na neobdělávané půdě v okolí zemědělských objektů, v okolí polních cest, hnojišť, silážních jam, stohů a podobně), podél komunikací, na skládkách odpadu a navážkách různého typu a původu. V závislosti na trvalosti substrátu a ostatních místních podmínkách se mohou vyvíjet a udržovat více méně trvalá seskupení rostlin představující typickou ruderalní vegetaci, kterou je možno klasifikovat podobně, jako přirozená či polopřirozená společenstva (tj. zařadit do fytoecologického systému a v něm do určitých syntaxonomických jednotek s příslušnou synekologickou charakteristikou).

Braňiš, Martin a kol.: Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Ruderalní porosty 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Porosty plevelové vegetace, vzniklé na nově odkrytých substrátech, navážkách, skládkách apod., obsahující převážně rostliny jednoleté, s bohatou tvorbou drobných semen, přizpůsobené takto k rychlému šíření. Postupně jsou vystřídány rostlinami vytrvalými, s velkou konkurenční silou a tvorbou velkého množství biomasy.

Vítejte na zemi, CENIA, slovník [cit. 14. 11. 2018].

Rybářský revír 2021

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se rozumí rybářským revírem část vodního útvaru povrchových vod³⁾ o výměře nejméně 500 m² souvislé vodní plochy, umožňující život rybí obsádky a vodních organismů, vyhlášená rozhodnutím příslušného orgánu státní správy rybářství podle § 19 až 24.

Zákon č. 99/2004 Sb., o rybníkářství, výkonu rybářského práva, rybářské stráží, ochraně mořských rybolovných zdrojů a o změně některých zákonů (zákon o rybářství), § 2 písm. e).

Rybářství 2021

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se rozumí rybářstvím chov, zušlechťování, ochrana a lov ryb, popřípadě vodních organismů v rybníkářství nebo při výkonu rybářského práva.

Zákon č. 99/2004 Sb., o rybníkářství, výkonu rybářského práva, rybářské stráží, ochraně mořských rybolovných zdrojů a o změně některých zákonů (zákon o rybářství), § 2 písm. a).

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Chov, zušlechťování, ochrana a lov ryb, popřípadě vodních organismů v rybníkářství nebo při výkonu rybářského práva.

Viz zákon č. 99/2004 Sb., o rybníkářství...

Tichá Tereza a kol.: Slovník pojmů užívaných v právu životního prostředí. 1. vydání. Praha: ABF – nakladatelství ARCH, 2004.

Rybník 2021

Definice dle jiných právních předpisů

Rybník je umělá vodní nádrž určená především k chovu ryb s možností úplného a pravidelného vypouštění.

Vyhláška č. 357/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální vyhláška), ve znění pozdějších předpisů, příloha 2. Způsob využití pozemku.

Druh zemědělské kultury

Pro účely tohoto zákona se rozumí rybníkem vodní dílo k chovu ryb, vodních živočichů a pěstování vodních rostlin, určené k provozování rybníkářství podle zvláštního právního předpisu⁴⁾; pro účely evidence půdy se za hranice rybníka považuje obvod vodní plochy stanovený ve výši jeho provozní hladiny.

Zákon č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů, § 3 písm. i).

Pro účely tohoto zákona se rozumí rybníkem vodní dílo, které je vodní nádrží určenou především k chovu ryb, ve kterém lze regulovat vodní hladinu, včetně možnosti jeho vypouštění a slovení; rybník je tvořen hrází, nádrží a dalšími technickými zařízeními,

Zákon č. 99/2004 Sb., o rybníkářství, výkonu rybářského práva, rybářské stráží, ochraně mořských rybolovných zdrojů a o změně některých zákonů (zákon o rybářství), § 2 písm. c).

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Umělá vypustitelná nádrž sloužící k chovu ryb.

Rybníky dělíme podle polohy na lesní, návesní, polní, vrchovinné, nížinné,

podle původu napájecí vody na: rybníky nebeské, pramenité, potoční a říční;

podle hlavní chované ryby: na kaprové, pstruhové a smíšené. Především u kaprových rybníků rozlišujeme, podle toho k čemu je používáme, rybníky na třecí, plůdkové výtazníky, hlavní kaprové rybníky a komorové rybníky sloužící k přezimování ryb.

Braniš, Martin a kol.: Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Umělá vypustitelná nádrž, sloužící k chovu ryb.

Rybníky dělíme podle polohy na lesní, návesní, polní, vrchovinné, nížinné;

podle původu napájecí vody na rybníky nebeské, pramenité, potoční a říční;

podle hlavní chované ryby na kaprové, pstruhové a smíšené.

Pro účely oceňování majetku vodní nádrž se zemní hrází, s přirozeným nebo zahloubeným dnem a s hloubkou vody u výpustního zařízení při normální hladině ve vegetačním období 0,5 m a výše.

Matějka, Vladimír, Mokří, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Definice dle jiných právních předpisů

* Umělá vodní nádrž určená především k chovu ryb s možností úplného a pravidelného vypouštění.

Vyhláška č. 190/1996 Sb., kterou se provádí zákon č. 265/1992 Sb., o zápisech vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem, ve znění zákona č. 210/1993 Sb. a zákona č. 90/1996 Sb., a zákon České národní rady č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), ve znění zákona č. 89/1996 Sb. (Zrušena)

* Pro účely této vyhlášky se rozumí rybníkem uměle vytvořená vodní nádrž, určená především k chovu ryb, s přírodním dnem a technickou vybaveností nutnou k regulaci vodní hladiny.

Vyhláška č. 3/2008 Sb., o provedení některých ustanovení zákona č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, (oceňovací vyhláška), § 2 písm. h). (Zrušena)

Rybníkářství 2021

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se rozumí rybníkářstvím chov a lov ryb, popřípadě vodních organismů v rybníce nebo ve zvláštním rybochovném zařízení, uskutečňovaný k zajištění produkce ryb a rybího masa, popřípadě produkce vodních organismů nebo produkce rybí násady pro rybníky anebo pro zarybnování rybníků.

Zákon č. 99/2004 Sb., o rybníkářství, výkonu rybářského práva, rybářské strážní, ochraně mořských rybolovných zdrojů a o změně některých zákonů (zákon o rybářství), § 2 písm. b).

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Chov a lov ryb, popřípadě vodních organismů v rybníce nebo ve zvláštním rybochovném zařízení, uskutečňovaný k zajištění produkce ryb a rybího masa, popřípadě produkce vodních organismů nebo produkce rybí násady pro rybníky anebo pro zarybnování rybníků.

Viz zákon č. 99/2004 Sb., o rybníkářství...

Tichá Tereza a kol.: Slovník pojmů užívaných v právu životního prostředí. 1. vydání. Praha: ABF – nakladatelství ARCH, 2004.

Rychlost návrhová

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Nejvyšší předpokládaná rychlost vozidel na určité komunikaci. Je výchozí veličinou pro volbu návrhových prvků komunikace. (Zásady a pravidla územního plánování. Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1979.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Rychlostní místní komunikace 2019

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Je místní komunikace funkční skupiny A, která se svými parametry blíží dálnici a má návrhovou rychlost vyšší než 50km/h.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2018.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Místní komunikace s omezeným přístupem i připojením, sloužící rychlému dopravnímu spojení částí sídelního útvaru, vyhrazená pro provoz motorových vozidel s konstrukční rychlostí stanovenou platnými pravidly silničního provozu.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Rychlostní silnice 2017

Definice dle jiných právních předpisů

Silnice I. třídy, které jsou rychlostními silnicemi podle zákona č. 13/1997 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti zákona č. 268/2015 Sb., se ode dne nabytí účinnosti uvedeného zákona považují za dálnice II. třídy, pokud:

1. mají směrově oddělené jízdní pásy, nebo

2. jsou zařazeny do transevropské silniční sítě (TEN-T). Koridory vymezené pro rychlostní silnice se pro potřeby územního plánování považují za koridory vymezené pro dálnice II. třídy.

Ministerstvo pro místní rozvoj. Standard sledovaných jevů pro územně analytické podklady obcí. [online]. Praha. 2016. [cit. 2017-03-06].

Řetězové osídlení 2017

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Soustava sídelních jednotek, obytných a výrobních, svázaných v územním rozložení s průběhem kapacitní komunikace (rychlodráhy) a se stanicemi hromadné dopravy (Krásný, Jan: *Názvosloví urbanismu*. 1976.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: *Názvosloví urbanismu a územního plánování*. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Řetězovým osídlením se nazývá soustava sídelních jednotek navázaných na významný dopravní tah.

Asociace pro urbanismus a územní plánování 2017.

Řízená skládka odpadů 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Řízená skládka je budovaná tak, aby plnila všechna kritéria ochrany životního prostředí, z nichž nejdůležitější jsou:- Skládka musí být zajištěná proti průsakům do povrchových a podzemních vod- Na skládku se mohou ukládat jenom některé typy odpadů a o odpadech uložených na skládku se vede podrobná evidence- Skládka by měla splývat s okolním prostředím.

Co je to moderní řízená skládka [cit. 28. 5. 2018]. Dostupné z URL: < <http://www.skladka-ekologie.cz/?page=co-je-to-skladka> >.

* Stavební objekt specifického charakteru určený pro ukládání odpadů na základě územně plánovací dokumentace a dokumentace staveb a provozovaný podle územního rozhodnutí, stavebního povolení a provozního řádu.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Řízení o povolení záměru 2024

Anglický překlad

Planning Permit Proceedings

Saldo dojížděky 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Vyjíždka a dojíždka jsou dva pojmy, které popisují krátkodobý pohyb za prací (nebo do škol) určený směrem. Vyjíždějící jsou osoby směřující ven z určitého územního celku, dojíždějící, jsou osoby směřující dovnitř celku. Jejich rozdíl je saldo dojížděky.

ČSÚ - Vyjíždka a dojíždka do zaměstnání a do škol [cit. 25. 5. 2018]. Dostupné z URL: < <https://www.czso.cz> >.

* Rozdíl mezi počtem osob do určitého sídla dojíždějících a počet osob z tohoto sídla vyjíždějících.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Saldo migrace 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Migrační saldo (někdy "čistá migrace") je rozdíl mezi počtem přistěhovaných a vystěhovaných ve zkoumaném územním celku. Společně s přirozeným přírůstkem je základním údajem pro bilanci obyvatelstva.

Převažuje-li počet přistěhovaných do územní jednotky nad počtem vystěhovaných, jde o pozitivní migrační saldo, tedy migrační růst (zisk). Je-li naopak počet vystěhovaných vyšší než počet přistěhovaných, jde o negativní migrační saldo (čistá emigrace), tedy migrační úbytek (ztrátu).

Příručka demografické statistiky [cit. 25. 5. 2018]. Dostupné z URL: <

<https://web.natur.cuni.cz/~mak/gos/demmetodika/www.czso.cz/cz/cisla/0/02/020100/stehovan.htm> >.

* Rozdíl mezi počtem osob, které se do určitého sídla přistěhovaly a počtem osob, které se z tohoto sídla odstěhovaly.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Samočisticí schopnost recipientu 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Samočisticí schopnost recipientu spočívá ve schopnosti recipientu zbavit se přirozenými procesy znečištění. Podle velikosti toku a celkové schopnosti dočištění odpadních vod se stanovuje maximální povolené množství (m³/rok) vypouštěných odpadních vod, například z čistírny odpadních vod. Stejně tak se stanovují i limity maximálního obsaženého znečištění.

Mendelova univerzita Bmo, e-knihovna [cit. 31. 5. 2018]. Dostupné z URL: < https://is.mendelu.cz/eknihovna/opory/zobraz_cast.pl?cast=12053 >.

* Schopnost recipientu eliminovat v daných hydrologických a limnologických podmínkách škodlivé účinky znečištění bez vnějších umělých zásahů.
Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Samočištění

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Souhm přirozeně probíhajících fyzikálních, chemických, biologických a biochemických procesů, kterými se povrchové vody v přírodě zbavují znečišťujících látek. Z fyzikálních pochodů se uplatňují především sedimentace, odplavování usazenin a přestup kyslíku, z reakcí chemických přicházejí v úvahu neutralizace, srážecí a oxidačně-redukční reakce. Biologické a biochemické reakce jsou pro samočisticí pochody rozhodující. Jsou podstatně ovlivňovány kyslíkovými poměry. Samočisticí schopnosti vykazují též atmosféra (fyzikální a chemické procesy) i půda (fyzikální, chemické a biologické procesy).

Braniš, Martin a kol.: Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Samospráva

Definice dle jiných právních předpisů

(1) Obec spravuje své záležitosti samostatně (dále jen "samostatná působnost"). Státní orgány a orgány krajů mohou do samostatné působnosti zasahovat, jen vyžaduje-li to ochrana zákona, a jen způsobem, který zákon stanoví. Rozsah samostatné působnosti může být omezen jen zákonem.

(2) Státní správu, jejíž výkon byl zákonem svěřen orgánu obce, vykonává tento orgán jako svou přenesenou působnost (§ 61 a násl.).

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, § 7 odst. 1-2.

Samostatná působnost obce

Definice dle jiných právních předpisů

§ 35

(1) Do samostatné působnosti obce patří záležitosti, které jsou v zájmu obce a občanů obce, pokud nejsou zákonem svěřeny krajům nebo pokud nejde o přenesenou působnost orgánů obce nebo o působnost, která je zvláštním zákonem svěřena správním úřadům jako výkon státní správy, a dále záležitosti, které do samostatné působnosti obce svěří zákon.

(2) Do samostatné působnosti obce patří zejména záležitosti uvedené v § 84, 85 a 102, s výjimkou vydávání nařízení obce. Obec v samostatné působnosti ve svém územním obvodu dále pečuje v souladu s místními předpoklady a s místními zvyklostmi o vytváření podmínek pro rozvoj sociální péče a pro uspokojování potřeb svých občanů. Jde především o uspokojování potřeby bydlení, ochrany a rozvoje zdraví, dopravy a spojů, potřeby informací, výchovy a vzdělávání, celkového kulturního rozvoje a ochrany veřejného pořádku.

(3) Při výkonu samostatné působnosti se obec řídí

- a) při vydávání obecně závazných vyhlášek zákonem,
- b) v ostatních záležitostech též jinými právními předpisy vydanými na základě zákona.

§ 35a

(1) Obec může pro výkon samostatné působnosti zakládat a zřizovat právnické osoby a organizační složky obce, pokud zákon nestanoví jinak.

(2) Obec mohou zřizovat obecní policii. Zřízení a činnost obecní policie upravuje zvláštní zákon.

§ 36

(1) Obec může udělit fyzickým osobám, které se významnou měrou zasloužily zejména o rozvoj obce, čestné občanství obce. Čestný občan obce má právo vyjadřovat na zasedání zastupitelstva obce svá stanoviska v souladu s jednacím řádem zastupitelstva obce.

(2) Obec může udělovat ceny obce.

§ 37

Obce, v nichž sídlí orgány státu nebo orgány kraje, napomohou zabezpečit pro ně důstojné prostory odpovídající významu těchto orgánů.

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů.

Sanace pozemků dotčených těžbou 2021

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Sanace je uvedení pozemků zasažených hornickou činností do stabilního a bezpečného stavu, který umožní jejich následnou rekultivaci.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2021.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Odstranění škod na krajině komplexní úpravou území a územních struktur.

Viz zákon č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství...

Tichá Tereza a kol.: Slovník pojmů užívaných v právu životního prostředí. 1. vydání. Praha: ABF – nakladatelství ARCH, 2004.

Sanační geologie

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Zjišťování a odstraňování antropogenního znečištění v hominovém prostředí.

Viz vyhláška MŽP č. 206/2001 Sb., o osvědčení odborné způsobilosti projektovat, provádět a vyhodnocovat geologické práce...

Tichá Tereza a kol.: *Slovník pojmů užívaných v právu životního prostředí*. 1. vydání. Praha: ABF – nakladatelství ARCH, 2004.

Satelit – satelitní městečko 2016

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Satelit je samostatná část města prostorově oddělená od jádrového území. Může se jednat o komplexně vybavené malé sídlo venkovského charakteru, nebo dokonce malé město, samostatný obytný soubor či areál jiného funkčního zaměření. Vždy však jde o integrální součást jádrového města a to nejen po stránce správní.

Mužik, J. Kapitola B. 3 *Koncepce územního rozvoje ČR: Trendy a koncepce územního rozvoje*. [online]. 23. 12. 2010. [cit. 2014-09-23].

Sídlo podstatně rozšiřované nebo nově vybudované pro odlehčení velkoměsta. Přebírá pracovní, obytné i rekreační funkce města a je s ním spojeno výkonnou dopravou.

Oberstein, I., Cach, J. *Názvosloví urbanismu a územního plánování*. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Satelit, nebo také satelitní městečko je hovorové označení pro lokalitu s novou bytovou výstavbou v zázemí velkých měst. Viz suburbium.

Slovník suburbanizace [online]. [cit. 2014-09-23].

Satelitní účet cestovního ruchu 2016

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Satelitní účet cestovního ruchu je specifický průřezový meziodvětvový účet na národní, čerpající data z upravené soustavy tradičních národních účtů a dávající přesnější obraz o ekonomickém a sociálním postavení cestovního ruchu na makroregionální (syntéza výstupů národních satelitních účtů), národní a případně i regionální úrovni.

Je nástrojem a světově uznávaným systémem, který slouží k vymezení podílu cestovního ruchu jako odvětví na HDP a umožňuje mezinárodní srovnávání statistik cestovního ruchu. Na národní úrovni je nezastupitelným analytickým a informačním podkladem pro rozhodování státních orgánů a odborné veřejnosti.

Koncepce státní politiky cestovního ruchu v České republice na období 2014 – 2020, MMR 201

Sběr odpadu 2021

Definice dle jiných právních předpisů

Sběrem odpadu se pro potřeby tohoto zákona rozumí soustřeďování odpadů právnickou osobou nebo podnikající fyzickou osobou od jiných osob pro účely předání do zařízení ke zpracování odpadu, pokud uložení odpadu v zařízení ke sběru odpadů nepřesáhne dobu 9 měsíců.

Zákon č. 541/2020 Sb., o odpadech, § 11, odst. 1, písm. f).

Sběrná místní komunikace 2019

Definice dle jiných právních předpisů

Místními komunikacemi I. třídy jsou dopravně nejvýznamnější sběrné komunikace ve městech. Místními komunikacemi II. třídy jsou sběrné komunikace, které spojují části měst navzájem nebo napojují města, případně jejich části na pozemní komunikace vyšší třídy nebo kategorie.

Vyhláška č. 04/1997 Sb. Ministerstva dopravy a spojů ze dne 23. dubna 1997, kterou se provádí zákon o pozemních komunikacích, § 3 (k § 6 odst. 4 zákona), odst. 1, 2.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Je místní komunikace funkční skupiny B, která soustřeďuje dopravu z obslužných komunikací a přivádí ji na rychlostní komunikaci, dálnici nebo sinici vyšší třídy.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2018.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Místní komunikace s částečně omezeným připojením, která soustřeďuje dopravu z obslužných komunikací a přivádí ji na komunikace vyššího dopravního systému. Sběrné komunikace se člení na přípojné, převážně s dopravním významem, a tepnové, převážně se společenským významem, plnící funkci městských obchodních tříd.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

Sběrný dvůr 2018

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Prostorově ohraničené či oplocené místo určené ke shromažďování různých druhů odpadů. Odpady jsou zároveň tříděny podle druhu (plasty, sklo, papír, elektro, kovy atd.) a odváženy k dalšímu zpracování.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2017.

Sdružená trasa podzemních vedení

Definice dle norem

Směrově i výškově koordinované sjednocení podzemních vedení, uložených v podzemním kanálu – kolektoru.

ČSN 73 6005 Prostorová úprava vedení technického vybavení. Praha: Vydavatelství Úřadu pro normalizaci a měření, 1973.

SEA 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Proces posuzování vlivů koncepcí na životní prostředí. Zahmuje zjištění, popis a zhodnocení předpokládaných přímých a nepřímých vlivů provedení i neprovedení koncepce a jejích cílů, a to pro celé období jejího předpokládaného provádění. Cílem procesu je zmírnění nepříznivých vlivů záměrů obsažených v koncepcích na životní prostředí.

Vítejte na zemi, CENIA, slovník [cit. 21. 11. 2018].

Sediment 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Sediment je usazenina, složená z částic pevných látek, které se vlivem tíže usadily na dně prostoru, naplněného plynem, tedy např. zemskou atmosférou, nebo kapalinou, tedy např. na dně řek, jezer, vodních nádrží, moří, oceánů apod.). Sediment je základem sedimentárních hornin.

Vítejte na zemi, CENIA, slovník [cit. 21. 11. 2018].

Segregace dopravy 2021

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Vyhrazení místa, času, prostoru určitému druhu dopravy. Děje se horizontálním členěním doprav. tělesa, nebo vertikálním rozložením do dvou a více úrovní. Segregace může být časová a prostorová, prostorová může mít formu horizontální i vertikální. (Krásný, Jan: Názvosloví urbanismu. 1976.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Segregace dopravy je oddělování různých druhů dopravy. Může být horizontální, vertikální nebo časové.

Asociace pro urbanismus a územní plánování, ČR 2020.

Seismická oblast 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Podle průměrného výskytu událostí zemětřesení můžeme na zemském povrchu vyčlenit tři kategorie oblastí (BRÁZDIL, R., et al, 1988, 145). Oblasti seismické jsou charakteristické vysokým počtem otřesů, oblasti peneseismické postihují otřesy jen zřídka. Území, která jsou zcela ušetřena tohoto hazardu, nazýváme jako aseismická.

Přírodní katastrofy a environmentální hazardy multimediální výuková příručka, MU Brno [cit. 26. 3. 2018]. Dostupné z URL: < <http://www.sci.muni.cz/~herber/quake.htm#magnitude> > .

* Území, v němž bylo pozorováno zemětřesení určité intenzity.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

Sekundární opatření 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Sekundární opatření zamezují negativnímu působení nežádoucích jevů. Například zabráňují emisím znečišťujících látek vniknout do životního prostředí (sekundární opatření je v tomto případě např. odsíření elektrárny). Naproti tomu primární opatření zabráňují samotnému vzniku nežádoucího jevu, například vzniku emisí znečišťujících látek.

Vítejte na zemi, CENIA, slovník [cit. 21. 11. 2018].

Sekundér

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Též sekundární sféra nebo druhovýroba je oblast národního hospodářství zahrnující zařízení a pracovní síly zaměřené na materiální výrobu.

Internet 2006. ABZ slovník cizích slov.

Shromažďování odpadu 2021

Definice dle jiných právních předpisů

Shromažďováním odpadu se pro účely tohoto zákona rozumí

- a) soustředování odpadu v místě jeho vzniku, pokud uložení odpadu v místě shromažďování nepřesáhne dobu 1 roku,
 - b) soustředování ostatních odpadů, kdy je na shromažďovací místo původcem odpadu přepraven ostatní odpad, který vznikl na jednom místě mimo provozovnu původce odpadu v množství nejvýše 20 tun, pokud je přepraven neprodleně po jeho vzniku do vhodné provozovny původce odpadu,
 - c) soustředování odpadu na místech určených obcí podle § 59 odst. 2 a 5, nebo
 - d) soustředování odpadu v rámci činnosti Ministerstva obrany nebo jím zřízené příspěvkové organizace pro správu a provoz objektů důležitých pro obranu státu podle zákona o zajišťování obrany České republiky i v případě, že je odpad přepraven do jejich jiné provozovny, než v které vznikl.
- Zákon č. 541/2020 Sb., o odpadech, § 11, odst. 3, písm. a - d).*

Pro účely tohoto zákona se rozumí shromažďováním odpadů - krátkodobé soustředování odpadů do shromažďovacích prostředků v místě jejich vzniku před dalším nakládáním s odpady.

Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, § 4 odst. 1 písm. g.

Schéma 2024

Anglický překlad

Concept drawing

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

V tomto zákoně se rozumí s) schématem výkres, ve kterém se zjednodušenou formou zobrazují jevy v měřítku menším, než je stanoveno pro jednotlivé územně plánovací dokumentace,

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 12, písm. s).

Definice dle prováděcích vyhlášek k zákonu č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu

* Pro účely této vyhlášky se rozumí schématem výkres, ve kterém se zjednodušenou formou zobrazují jevy v měřítku menším, než je stanoveno pro jednotlivé nástroje územního plánování.

Vyhláška č. 500/2006 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a způsobu evidence územně plánovací činnosti, ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. c.

Sídelní funkce 2019

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Sídelní funkce je souhrn všech potřeb zabezpečujících život obyvatel sídla. Jedná se o bydlení, práci, rekreaci, občanské vybavení, dopravu, ale také o správu, ochranu, vzdělání, kulturu, sport atd.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2018.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Soubor činností spojených s bydlením, prací a rekreací, popř. dalších společenských činností, jejichž výkon sídlo umožňuje tím, že pro ně vytváří odpovídající hmotné prostředí, tj. poskytuje jim potřebné plochy a zařízení.
Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Sídelní síť 2018

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Sídelní síť je soubor vzájemně provázaných sídel.
Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2018.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Soubor všech sídelních útvarů na určitém území.
Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Sídelní útvar 2018

Anglický překlad

Residence / Residential Body

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Každá jednotka osídlení, která tvoří uzavřený, od jiných jednotek osídlení prostorově oddělený celek.
Typy sídel: venkovské (samota, víska, vesnice), městské (městečko, město), přechodné.
Pásková, Martina - Zelenka, Josef. Výkladový slovník cestovního ruchu. Praha: MMR, 2002.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Sídelní útvar je každá jednotka osídlení, která tvoří uzavřený, od jiných jednotek osídlení prostorově oddělený celek.
Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2017.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Jednotka osídlení, která tvoří uzavřený, od jiných jednotek osídlení prostorově oddělený útvar. V hlavním městě Praze a v hlavním městě SSR Bratislavě se za sídelní útvar považují též ucelené části velkého územního celku.
Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Sídelní vztahy 2018

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Sídelní vztahy jsou prostorové, funkční a provozní vztahy mezi sídly.
Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2017.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Prostorové vztahy mezi sídly, vznikající na základě jejich rozdílné funkční struktury (funkční specializace). Sídelní vztahy mohou být vztahy pracovní, oblužné, rekreační, kulturní, informační, správní aj. Reálným projevem většiny z nich je pohyb obyvatelstva, dopravních prostředků, výrobků a informací.
Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Sídlíště 2021

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

V obecném povědomí je pojem sídliště spojován s novými obytnými celky na okrajích měst a obcí, stavěnými obvykle z vícepodlažních domů při použití zprůmyslněných technologií.

HRŮŽA, J. *Slovník soudobého urbanismu*. 1. vyd. Praha: Odeon, 1977, 341 s.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Pojem sídliště obecně znamená místo dlouhodobě obývané lidmi. V současné době je pojem obvykle vztahován k vícepodlažní obytné zástavbě.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2020.

Sídlo 2018

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Místo způsobilé k trvalému přebývání. (Krásný, Jan: *Názvosloví urbanismu*. 1976.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: *Názvosloví urbanismu a územního plánování*. Praha: FA ČVUT, 2001. *Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.*

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Sídlo je jednotka osídlení, kterou tvoří jakékoliv trvale obydlené a prostorově oddělené seskupení bytových i nebytových objektů, případně i jednotlivé prostorově oddělené trvalé bydli.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Sídlo zaniklé 2021

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Sídla, která v 2. polovině 20. století zcela zanikla, či z jejich struktury výjimečně zůstávají osamoceněstavby.

Urbanistická Rukověť. Územní studie Šumava. FA ČVUT, 2010

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Území s důkazy (pisemnými, fyzickými, archeologickými, historickými, přírodními apod.) o existenci zaniklého osídlení.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2020.

Signální pás 2024

Definice z jiných publikovaných zdrojů

Je zvláštní forma umělé vodící linie, určující zrakově postiženým osobám přesný směr chůze, zejména při přecházení vozovky nebo při přístupu k místu nástupu do vozidel hromadné dopravy.

<https://profesis.ckait.cz/dokumenty-ckait/tp-1-5/#1>

Definice dle prováděcích vyhlášek k zákonu č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu

* Příloha 1

Signální pás je zvláštní forma umělé vodící linie označující místo odbočení z vodící linie k orientačně důležitému místu, zejména určuje přístup k přechodu pro chodce, popřípadě k železničnímu přejezdu nebo přechodu a současně určuje směr přecházení, přístup k místu nástupu do vozidel veřejné dopravy nebo přístup ke schodům do podchodu nebo na lávku a určuje okraj obytné a pěší zóny; neurčuje přístup k jednotlivým institucím.

Signální pás musí mít šířku 800 až 1000 mm a délka jeho směrového vedení musí být nejméně 1500 mm, u změn dokončených staveb lze v odůvodněných případech tuto hodnotu snížit až na 1000 mm. Povrch signálního pásu musí mít nezaměnitelnou strukturu a charakter povrchu odlišující

se od okolí; musí být vnímatelný bílou holí a nášlapem. Povrch plochy do vzdálenosti nejméně 250 mm od tohoto pásu musí být rovinný při dodržení požadavku na protiskluzné vlastnosti a musí být vůči signálnímu pásu vizuálně kontrastní. Osoby se zrakovým postižením se pohybují v pruhu šíře 800 mm při okraji signálního pásu. Od požadavku na vizuální kontrast lze ustoupit v památkových zónách a rezervacích, v souběhu chodníku a cyklistické stezky nebo pásu pro in-line brusle a při použití barevných vzorů v dlažbě. Signální pás musí začínat u přirozené nebo umělé vodící linie. Změny směru a odbočky se zřizují přednostně v pravém úhlu.

V místě, kde se spojují dvě trasy signálních pásů, musí být signální pásy přerušeny v délce odpovídající jejich šířce.

Vyhláška č. 398/2009 Sb. o obecných technických požadavcích zabezpečujících bezbariérové užívání staveb, ve znění pozdějších předpisů.

Definice dle stavebního zákona č. 50/1976 Sb. a jeho prováděcích vyhlášek (zrušeny k 31.12.2006)

* Pro účely této vyhlášky se rozumí signálním pásem zvláštní forma umělé vodící linie určující zrakově postiženým osobám přesný směr chůze, zejména při přecházení vozovky nebo při přístupu k místu nástupu do vozidel hromadné dopravy.

Vyhláška č. 369/2001 Sb., o obecných technických požadavcích zabezpečujících užívání staveb osobami s omezenou schopností pohybu a orientace, § 2 (Zrušena)

Silně ovlivněný vodní útvar

Definice dle jiných právních předpisů

Silně ovlivněný vodní útvar je útvar povrchové vody, který má v důsledku lidské činnosti podstatně změněný charakter.

Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 5.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Útvar povrchové vody, která má v důsledku lidské činnosti podstatně změněný charakter.

Viz zákon č. 254/2001 Sb., o vodách...

Tichá Tereza a kol.: Slovník pojmů užívaných v právu životního prostředí. 1. vydání. Praha: ABF – nakladatelství ARCH, 2004.

Silnice 2017

Definice dle jiných právních předpisů

(1) Silnice je veřejně přístupná pozemní komunikace určená k užití silničními a jinými vozidly a chodci. Silnice tvoří silniční síť.

(2) Silnice se podle svého určení a dopravního významu rozděluje do těchto tříd:

a) silnice I. třídy, která je určena zejména pro dálkovou a mezistátní dopravu,

b) silnice II. třídy, která je určena pro dopravu mezi okresy,

c) silnice III. třídy, která je určena k vzájemnému spojení obcí nebo jejich napojení na ostatní pozemní komunikace.

Zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, § 5, odst. 1, 2.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Silnice je veřejně přístupná pozemní komunikace určená k užití silničními a jinými vozidly a chodci. Silnice podle svého určení a dopravního významu se dělí do tříd:

I. třída - dálková a mezistátní doprava,

II. třída - spojení mezi okresy,

III. třída - spojení obcí a napojení ostatních pozemních komunikací, které dohromady tvoří silniční síť.

Silnice I. třídy vystavěná jako rychlostní silnice má obdobné stavebně technické vybavení jako dálnice a s omezeným přístupem stanoveným minimální rychlostí (silnice pro motorová vozidla).

Vlastníkem silnic je stát.

Česko-rakousko-slovenská příručka územně plánovací terminologie. Hannover: Akademie für Raumforschung und Landesplanung, 2000. (Českou část zpracoval ÚÚR Brno.)

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Veřejně přístupná pozemní komunikace určená k užití silničními a jinými vozidly a chodci. Dělení: silnice I., II., III. třídy. (Zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, § 5.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026

„Proměny urbanismu“.

Definice dle jiných právních předpisů

* silnice I. až III. třídy a její součástí.

Vyhláška č. 190/1996 Sb., kterou se provádí zákon č. 265/1992 Sb., o zápisech vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem, ve znění zákona č. 210/1993 Sb. a zákona č. 90/1996 Sb., a zákon České národní rady č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), ve znění zákona č. 89/1996 Sb. (Zrušena)

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Silniční komunikace sloužící pro vzájemné dopravní spojení mezi sídelními útvary, popř. jejich zájmovými územími. Podle politickooprávního významu se rozdělují na silnice I., II. a III. třídy.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Silnice pro motorová vozidla 2017

Definice dle jiných právních předpisů

Silnice může být označena jako silnice pro motorová vozidla podle zvláštního právního předpisu, pouze jde-li o silnici I. třídy, která je budována bez úrovnových křížení, s oddělenými místy napojení pro vjezd a výjezd a na níž není přímo připojena sousední nemovitost s výjimkou nemovitostí přímo připojených z odpočívek.

Zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, § 5 odst. 3.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Silnice s omezeným připojením i přístupem, vyhrazená pouze motorovým vozidlům se stanovenou konstrukční rychlostí podle platných pravidel silničního provozu.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Silnice s neomezeným přístupem

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely této vyhlášky se rozumí silnicí s neomezeným přístupem každá silnice mimo rychlostní silnici.

Vyhláška č. 104/1997 Sb., kterou se provádí zákon o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, § 1 odst. 1 písm. d.

Silniční (dálniční) tah 2019

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Silniční (dálniční) tah je souvisle a plynule navazující sled silničních komunikací, umožňující, propojení jednotlivých míst, vedený po komunikacích nejvyšší možné třídy (tj. nejrychlejší tah).

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2018.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Souvisle a plynule navazující sled silničních komunikací (tj. silnic, dálnic, příp. obou těchto druhů komunikací), umožňující soustředění dopravní zátěže ve stanoveném dopravním směru.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Silniční doprava

Definice dle jiných právních předpisů

Silniční doprava je souhrn činností, jimiž se zajišťuje přeprava osob (linková osobní doprava, kyvadlová doprava, příležitostná osobní doprava, taxislužba), zvířat a věcí (nákladní doprava) vozidly, jakož i přemísťování vozidel samých po dálnicích, silnicích, místních komunikacích a veřejně přístupných účelových komunikacích a volném terénu.

Zákon č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 1.

Silniční doprava pro cizí potřeby 2017

Definice dle jiných právních předpisů

Silniční doprava pro cizí potřeby je doprava, při níž vzniká mezi provozovatelem silniční dopravy a osobou, jejíž přepravní potřeba se uspokojuje, závazkový vztah, jehož předmětem je přeprava osob, zvířat nebo věcí.

Zákon č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 3.

Silniční doprava pro vlastní potřeby 2017

Definice dle jiných právních předpisů

Silniční doprava pro vlastní potřeby je doprava, kterou se zajišťuje podnikatelská činnost, k níž je osoba provozující silniční dopravu oprávněna podle zvláštních právních předpisů¹⁾ a při níž nedochází ke vzniku závazkového vztahu, jehož předmětem je přeprava osob, zvířat nebo věcí.

Zákon č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, ve znění pozdějších předpisů.

Silniční doprava vnitrostátní 2017

Definice dle jiných právních předpisů

Vnitrostátní silniční doprava je doprava, kdy výchozí místo, cílové místo a celá dopravní cesta leží na území jednoho státu. Za vnitrostátní silniční dopravu se rovněž považuje doprava, kdy výchozí místo a cílové místo leží na území jednoho členského státu Evropské unie nebo jiného smluvního státu Dohody o Evropském hospodářském prostoru nebo Švýcarské konfederace (dále jen „členský stát“), ale část jízdy se uskuteční na území jiného členského státu, pokud na území jiného členského státu není umístěna zastávka pro nástup nebo výstup cestujících nebo nedojde k nakládce nebo vykládce zvířat nebo věcí.

Zákon č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 5.

Silniční dopravní uzel 2019

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Prostor, v němž se kříží dva nebo více dopravních tahů.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Dopravní bod, v němž se sbíhají nejméně tři silnice. U dopravních silničních uzlů lze stanovit hierarchii. Vzájemně propojené silnice a silniční uzly spolu vytváří silniční dopravní síť.

Asociace pro urbanismus a územní plánování 2018.

Silniční ochranné pásmo 2019

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

K ochraně dálnice, silnice a místní komunikace I. nebo II. třídy a provozu na nich mimo souvisle zastavěné území obcí slouží silniční ochranná pásma. Silniční ochranné pásmo pro nově budovanou nebo rekonstruovanou dálnici, silnici a místní komunikaci I. nebo II. třídy vzniká na základě rozhodnutí o umístění stavby nebo společného povolení, kterým se stavba umísťuje a povoluje.

Zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, § 30.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Prostor podél silniční komunikace, v němž je zakázána nebo omezena činnost, která by mohla ohrozit komunikaci nebo provoz na ní (stavební činnost, zvyšování úrovně území, připojování cest, přístup na pozemky aj.); zřizuje se v extravilánu.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Silniční pozemek 2017

Definice dle jiných právních předpisů

Silničním pozemkem se rozumí pozemky, na nichž je umístěno těleso dálnice, silnice a místní komunikace a silniční pomocný pozemek.

Silniční pomocný pozemek je pruh pozemku přilehlého po obou stranách k tělesu dálnice, silnice nebo místní komunikace mimo souvisle zastavěné území obcí, který slouží účelům ochrany a údržby dálnice, silnice nebo místní komunikace, pokud tyto pozemky jsou ve vlastnictví vlastníka dálnice, silnice nebo místní komunikace.

Zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, § 11 odst. 1, 5.

Silniční vegetace 2017

Definice dle jiných právních předpisů

1) Silniční vegetace na silničních pomocných pozemcích a na jiných vhodných pozemcích tvořících součást dálnice, silnice nebo místní komunikace nesmí ohrožovat bezpečnost užití pozemní komunikace nebo neúměrně ztěžovat použití těchto pozemků k účelům údržby těchto komunikací nebo neúměrně ztěžovat obhospodařování sousedních pozemků.

(2) Na návrh Policie České republiky, nebo po projednání s ní nebo na návrh silničního správního úřadu nebo po projednání s ním je vlastník, popřípadě správce dálnice, silnice a místní komunikace oprávněn v souladu se zvláštními předpisy³⁾ kácet dřeviny na silničních pozemcích.

Zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, § 15 odst. 1 a 2.

Silueta (města) 2016

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Siluetou se rozumí stínový obraz, který podává plošný, jednobarevný obrys předmětu. V urbánním prostředí označuje obrys hmot zástavby kontrastující s pozadím, nejčastěji oblohou.

KOUČEK, Roman a kol. Slovník. Návrat k přirozenému jazyku a objasnění základních pojmů Metropolitního plánu [online]. Praha: Institut plánování a rozvoje hl. m. Prahy, 2014, 22 s. [cit. 2014-09-23].

Siluetu města chápeme nejen jako dálkový, panoramatický pohled na město, ale také jako souhrn jednotlivých obrazů, které se divákovi otevírají v městě samém. Jsou to pohledy z různých terénních úrovní, z věží, vyšších staveb, pohledy přes řeku atd. Silueta města je vždy svázána s jeho půdorysným řešením.

Voženilek, J. Stavba měst a vesnic: urbanistická příručka. Brno: VÚVA, 1957, 665 s.

Sít' elektronických komunikací

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se rozumí sítí elektronických komunikací přenosové systémy, popřípadě spojovací nebo směrovací zařízení a jiné prostředky, které umožňují přenos signálů po vedení, rádii, optickými nebo jinými elektromagnetickými prostředky, včetně družicových sítí, pevných sítí s komutací okruhů nebo paketů a mobilních zemských sítí, sítí pro rozvod elektrické energie v rozsahu, v jakém jsou používány pro přenos signálů, sítí pro rozhlasové a televizní vysílání a sítí kabelové televize, bez ohledu na druh přenášené informace.

Zákon č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích), ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. h.

Sít' stoková 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Stoková sít' zajišťuje hygienickou dopravu tekutých odpadních produktů. Musí zabezpečit nejen ochranu člověka před škodlivými vlivy hydrologických stavů (např. přívalové deště), ale současně zabraňují vypouštění znečištěných vod. Podle způsobu odvádění odpadních vod rozeznáváme: •jednotnou stokovou sít'•oddílnou stokovou sít'•Jednotná stoková sít' slouží k odvádění veškerých druhů odpadní vody společnou trubicí sítí na čistírnu odpadních vod. Oddílná stoková sít' odvádí různé druhy odpadních vod samostatnými trasami stokové sítě. V zájmovém území jsou položeny dvě i více soustav, z nichž každá je určena pro odvádění jiného druhu odpadních vod. Nejčastěji se jedná o dvě stokové soustavy, kdy jeden systém odvádí splaškové vody a druhý systém odděleně odvádí vody srážkové.

Knihovna mendelu – vybrané pojmy, 2018 [cit. 17. 5. 2018]. Dostupné z URL: < <https://is..cz/eknihovna/opory/popupok/no.pl?pojem=4171> >.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Soustava zařízení pro sběr, shromažďování a dopravu tekutých odpadů. Tvoří ji uliční stoky, sběrače a kmenové stoky. Může být „jednotná“ nebo „oddílná“ (tj. v podstatě soustava dvou stokových sítí, z nichž jedna je pro dešťové a druhá pro ostatní odpadní vody). (Zásady a pravidla územního plánování. Názvosloví. Brno: VÚVA, 1979.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Sít' vodovodní

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Soustava zařízení pro rozvod vody.

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Sítě inženýrské

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

obecně jsou technickým prvkem (součástí) infrastruktury. Mají často charakter tzv. liniových staveb. Do inženýrských sítí se obvykle zařazují vodovody, kanalizace, rozvodné sítě elektřiny, plynu, sítě dopravy a spojů i rozsáhlé sítě komunikační a informační. Používá se také pojem technické sítě. V rozsahu stavby navazují na inženýrské sítě obvykle vnější rozvody a technické sítě mezi stavebními objekty a vnitřní rozvody a technické sítě uvnitř stavebních objektů.

Matějka, Vladimír, Mokry, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Technický prvek (součást) infrastruktury, mající obvykle charakter liniové stavby. (Slovník pojmů ve výstavbě. Praha: ČKAIT a Sdružení dodavatelů investičních celků, 1999.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Sítě obcí dopravní 2021

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Dopravní sítě obcí jsou tvořeny vždy pozemními komunikacemi, často dráhami a někdy letišti, vodními cestami a přístavy. Řešení problémů spojených s uvedenými dopravními sítěmi řeší příslušné správní úřady, jako dotčené orgány státní správy pro územní plánování a územní řízení, v případě stavebního řádu a stavebního řízení jako speciální stavební úřady.

Česko-rakousko-slovenská příručka územní plánovací terminologie. Hannover: Akademie für Raumforschung und Landesplanung, 2000. (Českou část zpracoval ÚÚR Bmo.)

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Dopravní síť obce se skládá z dopravních cest (místní komunikace, účelové komunikace, stezky) a dopravních bodů (nádraží, zastávky hromadné dopravy, obchodní centra, veřejná vybavenost apod.).

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2020.

Sítě technického vybavení 2024

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

(2) Sítě technické infrastruktury se v tomto zákoně rozumí liniové nebo prostorové vedení inženýrské sítě, včetně armatur, zařízení a konstrukcí na vedení a jeho koncových prvků, zabezpečující napojení na jednotlivé druhy využívaných médií.

(3) Sítě technické infrastruktury jsou podle účelu zejména energetické, vodovodní a kanalizační, elektronických komunikací a produktovody.

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 10, odst. 2 a 3.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Jsou nadzemní nebo podzemní vedení včetně armatur, zařízení a konstrukcí na vedení, zabezpečující napojení území, obcí, jejich částí a staveb na jednotlivé druhy technického vybavení; podle účelu jsou sítě technického vybavení energetické (elektrická silová vedení, plynovodní a tepelná), vodovodní, stokové a telekomunikační, popřípadě jiná vedení (například produktovody). (Vyhláška č. 137/1998 Sb., o obecných technických požadavcích na výstavbu, § 3 k/.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Definice dle prováděcích vyhlášek k zákonu č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu

* Pro účely této vyhlášky sítě technického vybavení jsou nadzemní nebo podzemní vedení včetně armatur, zařízení a konstrukcí na vedení, zabezpečující napojení území, obcí, jejich částí a staveb na jednotlivé druhy technického vybavení; podle účelu jsou sítě technického vybavení energetické (elektrická silová vedení, plynovodní a tepelná), vodovodní, stokové a telekomunikační, popřípadě jiná vedení (například produktovody).

Sítě telekomunikační 2021

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Sítě telekomunikační jsou souhrny telekomunikačních zařízení určitých druhů, umožňujících a zajišťujících telekomunikační styk a provozování různých telekomunikačních služeb (telefonní síť, telegrafní síť, síť přenosu dat, radioreléová síť a další). Telekomunikační styk je používání S. k přenosu zpráv nebo dat ve vzájemném styku koncových telekomunikačních zařízení obsluhovaných nebo neobsluhovaných. Na území ČR je zřízena jednotná telekomunikační síť (JTS), která je souhmem telekomunikačních zařízení na území ČR, zřízených, spravovaných a provozovaných organizacemi (podniky) spojů a telekomunikačních zařízení, převzatých popř. od jiných organizací.

Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Systémová soustava telekomunikačních zařízení, která umožňuje provozování telekomunikačních služeb.
Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2021.

Situování 2021

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Situování je polohopisné a výškopisné umístění stavby (obecně objektu) z hlediska morfologického (tvaru krajiny, obecně prostředí), popř. z hlediska urbanistického (výstavby měst a jiných sídel). Situování se také používá ve smyslu umístění objektu, inženýrských sítí apod. v areálu stavby, resp. dispozičního uspořádání místností, technologických zařízení apod. v objektu.

Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Situováním se určí umístění objektu a specifikují se jeho prostorové a provozní vazby k okolním objektům.
Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2021.

Skalní hrad 2017

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Skalní hrad je hrad vybudovaný na skalním, nejčastěji pískovcovém útvaru; rozkládal se obvykle na horní ploše skály, přístupné upravenou spárou, a nemusel obsahovat zděné části.

Hradní architektura – vybrané pojmy, 2017 [cit. 17. 5. 2017]. Dostupné z URL: < <http://www.hrady-zrceniny.cz/pojmy.htm> >.

Skanzen, též soubor lidové architektury, muzeum v přírodě 2016

Anglický překlad

open-air museum, outdoor museum, outdoor folklore architecture museum

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Skanzen, též soubor lidové architektury, je muzeum lidové architektury a technických staveb pod širým nebem situované ve vhodném přírodním prostředí, do něhož jsou v původním stavu přeneseny různé zajímavé stavby lidové architektury včetně jejich interiéru.

Pásková, M. - Zelenka, J.: Výkladový slovník cestovního ruchu. Praha: MMR, 2002.

Sklad 2019

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Sklad je prostor určený pro skladování nějakého materiálu (surovin, výrobků, zboží, domácích či kancelářských potřeb, jednotlivých technických součástí apod.), ve smyslu jejich trvalého uchování v nezměněném stavu.

Sklady jako takové jsou součástí převážně většiny průmyslových, obchodních, zemědělských a jiných komerčních organizací a zde mohou mít mnoho různých účelů, velikostí i provedení, od malých místností uvnitř kancelářských budov, přes zastřešené přístřešky na dvoře závodu až po velké zastřešené skladovací areály umístěné poblíž velkých obchodních (velkoobchodních i maloobchodních) center, u dopravních překladišť (přístavy, nákladová nádraží, cargo terminály na letištích) či ve velkých výrobních podnicích.

Wikipedie [cit. 8. 6. 2018]. Dostupné z URL: < <https://cs.wikipedia.org/wiki/Sklad> >.

Prostor určený ke skladování, vybavený příslušnou skladovací technikou a skladovacími zařízeními. Rozeznávají se tyto druhy skladů: krytý uzavřený sklad, přístřešek, volné složiště, silo, nádrž.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Sklad je prostor, který umožňuje po žádoucí dobu uchovat skladovaný materiál v potřebných kvalitativních parametrech.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2018.

Skladebná část ÚSES

Definice dle jiných právních předpisů

Skladebná část ÚSES je základní prostorově funkční jednotka ÚSES. Člení se na základě prostorově funkčních kritérií na biocentra, biokoridory a interakční prvky. Skladebná část ÚSES je segmentem krajiny, který je (nebo má být) tvořen relativně ekologicky stabilnějšími ekosystémy. Vyznačuje se (nebo se má vyznačovat) ekologickými podmínkami, umožňujícími trvalou existenci druhů přirozeného genofondu či alespoň jejich migraci. Existující (stávající) skladebné části ÚSES jsou ekologicky významnými segmenty krajiny.

Metodická pomůcka ZP26/2012 pro vyjasnění kompetencí v problematice územních systémů ekologické stability.

Skládka odpadů 2021

Definice dle jiných právních předpisů

Skládkou se pro účely tohoto zákona rozumí zařízení pro odstranění odpadů pomocí jejich řízeného povrchového nebo podpovrchového ukládání.

Zákon č. 541/2020 Sb., o odpadech, § 11, odst. 2, písm. g).

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Skládka je zařízení nebo místo, které je určeno k trvalému uložení odpadů za účelem jejich zneškodnění, zatímco dočasné uložení odpadů na místech k tomu určených po dobu nezbytně nutnou se označuje jako skladování odpadů.

Matějka, Vladimír, Mokří, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se rozumí skládkou - zařízení zřízené v souladu se zvláštním právním předpisem²¹⁾ a provozované ve třech na sebe bezprostředně navazujících fázích provozu, včetně zařízení provozovaného původcem odpadů za účelem odstraňování vlastních odpadů a zařízení určeného pro skladování odpadů s výjimkou skladování odpadů podle písmene h).

Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, § 4 odst. 1 písm. i.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Prostor, v němž se ukládá odpad.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

* Zařízení nebo místo, které je určeno k trvalému uložení odpadů za účelem jejich zneškodnění. Musí odpovídat podmínkám uvedeným v zákoně. (Zákon č. 125/1997 Sb., o odpadech § 2,7.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Skládkování 2021

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Skládkování představuje v hierarchii odpadového hospodářství tlumenou formu odstranění odpadů.
Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2021.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Ukládání odpadu, ekonomicky vhodným způsobem, podle zásad ochrany životního prostředí. Jediným zařízením pro skládkování, které vyhovuje zásadám ochrany životního prostředí, je řízená skládka. Ta musí být vybavena dokonalým těsnícím systémem, oddělujícím skládku od okolního prostředí, drenážním systémem, odvádějícím odpadní vody, zařízením na jímání skládkového plynu a zařízením na příjem, hutnění a ošetření odpadu.
Braniš, Martin a kol.: Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Skladování odpadu 2021

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se rozumí skladováním odpadu uložení odpadů v zařízení k tomu určeném po dobu nejdéle 1 roku před jejich odstraněním nebo po dobu nejdéle 3 let před jejich využitím.
Zákon č. 541/2020 Sb., o odpadech, § 11, odst. 1, písm. n).

Pro účely tohoto zákona se rozumí skladováním odpadů - přechodné soustředování odpadů v zařízení k tomu určeném po dobu nejvýše 3 let před jejich využitím nebo 1 roku před jejich odstraněním.
Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, § 4 odst. 1 písm. h.

Skladování radioaktivních odpadů 2018

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se rozumí skladováním radioaktivního odpadu předem časově omezené umístění radioaktivního odpadu do prostoru, objektu nebo zařízení s úmyslem jej znovu vyjmout.
Zákon č. 263/2016 Sb., atomový zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 106 písm. a).

* Skladováním radioaktivních odpadů a vyhořelého jaderného paliva se zde rozumí předem časově omezené umístění radioaktivních odpadů nebo vyhořelého, případně ozářeného jaderného paliva do určených prostorů, objektů nebo zařízení.
Zákon č. 18/1997 Sb., o mírovém využívání jaderné energie a ionizujícího záření (atomový zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 1 písm. s).

Skladový areál 2019

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Skladový areál je soubor ploch, staveb a zařízení převážně určených ke skladování. Stavebně a zpravidla i z hlediska účelu a vlastnických vztahů tvoří jeden funkční celek.
Skladový areál má výrazné vazby na své okolí zejména zvýšenou dopravní zátěží a nároky na technickou infrastrukturu.
Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2018.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Oplocený pozemek, na němž jsou soustředěny skladové objekty, případně i jim sloužící technická, sociální a administrativní zařízení.
Zásady a pravidla územního plánování: Návosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Skleník, pařeniště 2021

Definice dle jiných právních předpisů

Na pozemku je zřízen skleník nebo pařeniště.
Vyhláška č. 357/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální vyhláška), ve znění pozdějších předpisů, příloha 2. Způsob využití pozemku.

Skleníkové plyny

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Skupina plynů, které mají schopnost pohlcovat určité množství tepelného záření v atmosféře (též radiačně aktivní plyny), především v jejich nižších vrstvách. Hlavními přirozenými skleníkovými plyny jsou vodní pára, oxid uhličitý a metan, kromě nich se na zadržování tepelného záření podílejí též troposférický ozón, oxid dusný, halogenované uhlovodíky a v menší míře řada dalších plynů. Díky lidské činnosti (spalovací procesy, odlesňování, chov dobytka, obhospodařování půdy, výroba nových chemikálií, chladiv, médií pro spreje) se obsah řady skleníkových plynů zvyšuje (CO₂, CH₄, troposférický ozón) nebo do atmosféry přibývají nové (freony, halony). Tím se také zachycuje větší množství tepla a hrozí možnost tzv. globálního oteplení (viz globální oteplování).

Braniš, Martin a kol.: *Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie*. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Oxid uhličitý, methan, oxid dusný, částečně nebo zcela fluorovaný uhloводík nebo fluorid sírový.

Tichá Tereza a kol.: *Slovník pojmů užívaných v právu životního prostředí*. 1. vydání. Praha: ABF – nakladatelství ARCH, 2004.

Skleníkový efekt 2020

Anglický překlad

greenhouse effect

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Oteplení nižších vrstev atmosféry následkem jejich schopností propouštět krátkovlnné sluneční (světelné) záření k povrchu Země a pohlcovat dlouhovlnné záření, které Země emituje. Země vyzařované dlouhovlnné záření pohlcuje v atmosféře především vodní pára, oxid uhličitý a další plyny (viz skleníkové plyny). Termín vznikl jako analogie k procesu zachycování tepla ve skleníku, kde světelné záření sklem prochází, zahřívá zem ve skleníku, ale toto tepelné záření již sklo snadno nepropouští. Skleníkový jev je na Zemi přirozený, v současné době zvyšuje teplotu povrchu Země (globálně v průměru) o 33°C, než by odpovídalo radiační emisi Země. Skleníkový jev může být zesílen zvyšováním koncentrací některých přirozených skleníkových plynů nebo plynů jiných (freony, halony ...).

Braniš, Martin a kol.: *Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie*. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Skleníkový efekt je oteplení nižších vrstev atmosféry v důsledku selektivní absorpce záření, konkrétně schopnosti atmosféry propouštět většinu slunečního krátkovlnného záření k zemskému povrchu a pohlcovat dlouhovlnné záření zemského povrchu.

Dlouhovlnné záření v atmosféře pohlcují tzv. skleníkové plyny, především vodní pára (asi z 60 %), oxid uhličitý (přibližně 26 %), dále metan, oxid dusný a další plyny (ozon, freony...). Tím se atmosféra ohřívá a předává zpětným zářením energii k zemskému povrchu, což vede ke zmenšování efektivního vyzařování zemského povrchu, a tedy snížení jeho radiačního ochlazování.

Meteorologický slovník, 2020 [cit. 21. 10. 2020]. Dostupné z URL: < <http://slovník.cmes.cz/vyklad/cs/e> >.

Proces, kdy infračervené záření je pohlcováno atmosférou, čímž dochází k ohřívání zemského povrchu a spodní vrstvy atmosféry.

Tichá Tereza a kol.: *Slovník pojmů užívaných v právu životního prostředí*. 1. vydání. Praha: ABF – nakladatelství ARCH, 2004.

Sklon střechy

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Sklon hlavních střešních rovin, tj. rovin mezi hřebenem střechy a hlavní římsou.

Maier, Karel: *Názvosloví a příklady metodiky užívané pro zpracování regulačních plánů*. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Skupina

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Skupina je označení pro podmnožinu prvků jedné třídy nebo podtřídy, tvoří logicky ucelenou část a dělí se dále na podskupiny a/nebo druhy.

Standard ISVS pro strukturu a výměnný formát digitální územně plánovací dokumentace: Územní plán obce. Návrh CAGI.

Skupina dřevin 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Skupiny dřevin – PT (porostních typů) jsou vymezeny podle kritérií:

- stejná bonitace dřevin,
- vymezení domácích dřevin a
- exotů (index e),
- modřinu, akátu (vliv na charakter ekotopu) a
- ostatních jehličnanů, resp. listnáčů (index x).

Výčtem skupin dřevin (porostních typů - PT) a charakterem jejich smíšení je dán SPT (strukturovaný porostní typ).
Ústav pro hospodářskou úpravu lesů Brandýs nad Labem INFORMACE O LESÍCH www.uhul.cz

Definice dle jiných právních předpisů

* Skupinou dřevin se rozumí útvar nelineového typu, tvořený nejméně 2 kusy dřevinné vegetace s nejvyšší možnou výměrou 2 000 m². Za skupinu dřevin se nepovažuje dřevinná vegetace, která je součástí meze, terasy nebo travnaté údolnice, a dřevinná vegetace, která plní funkci lesa podle § 3 lesního zákona.

Nařízení vlády č. 335/2009 Sb., o stanovení druhů krajinných prvků, § 1 odst. 5. (Zrušeno)

Skupina typů geobiocénů (STG)

Definice dle jiných právních předpisů

Skupina typů geobiocénů - STG - jsou sdružené typy geobiocénů s podobnými trvalými ekologickými podmínkami, zjišťovanými pomocí bioindikace rostlinnými společenstvy. Skupiny typů geobiocénů jsou označovány názvy hlavních dřevin původních lesních geobiocenóz. Nadstavbovými jednotkami geobiocenologické typizace jsou vegetační stupně a ekologické řady. Pro účely vymezování místního ÚSES používáme i rozlišení na STG reprezentativní a unikátní, a to podle jejich typičnosti pro danou biochoru.

Metodická pomůcka ZP26/2012 pro vyjasnění kompetencí v problematice územních systémů ekologické stability.

Skupiny odpadů 2021

Definice dle jiných právních předpisů

Odpad se zařazuje pod šestimístní katalogová čísla druhů odpadů uvedená v Katalogu odpadů, v nichž první dvojčíslí označuje skupinu odpadů, druhé dvojčíslí podskupinu odpadů a třetí dvojčíslí druh odpadu. Některé odpady se zařazují pod osmimístní katalogová čísla poddruhů odpadů uvedená v Katalogu odpadů.

Vyhláška č. 8/2021 Sb., o Katalogu odpadů a posuzování vlastností odpadů (Katalog odpadů), § 4, odst. 1.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Dělení vychází z Katalogu odpadů, v němž je uvedeno 20 skupin odpadů.

Viz vyhláška č. 381/2001 Sb., kterou se stanoví Katalog odpadů, Seznam nebezpečných odpadů...

Tichá Tereza a kol.: Slovník pojmů užívaných v právu životního prostředí. 1. vydání. Praha: ABF – nakladatelství ARCH, 2004.

Skupiny skládek 2021

Definice dle jiných právních předpisů

Provozovatel skládky smí ukládat odpad pouze na skládku, která svým technickým provedením splňuje požadavky pro ukládání tohoto odpadu. Pro každou skupinu skládek musí ukládaný odpad splnit parametry pro jeho složení, misitelnost, nebezpečné vlastnosti a obsah škodlivých látek ve vodném výluhu a v sušině odpadu.

Vyhláška č. 8/2021 Sb., o Katalogu odpadů a posuzování vlastností odpadů (Katalog odpadů), § 41, odst. 1.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

S – IO inertní odpad

S – OO nebezpečný odpad

S – NO nebezpečný odpad

Viz vyhláška č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady.

Tichá Tereza a kol.: Slovník pojmů užívaných v právu životního prostředí. 1. vydání. Praha: ABF – nakladatelství ARCH, 2004.

Sledované pásmo 2019

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Vymezení sledovaného pásma patří mezi obecné podmínky bezpečného provozu pracovišť, kde se vykonávají radiační činnosti.

Vymezuje se tak, aby bylo zajištěno, že se zdroji budou nakládat jen odborně a zdravotně způsobilé a dostatečně poučené osoby.

K tomu se využívá například regulace pohybu osob, vytvoření ochranných bariér, stavební úpravy, režim práce, monitorování apod.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2018.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Prostory, které podléhají soustavnému dohledu pro účely radiační ochrany.

Viz zákon č. 18/1997 Sb., o mírovém využívání jaderné energie...

Tichá Tereza a kol.: Slovník pojmů užívaných v právu životního prostředí. 1. vydání. Praha: ABF – nakladatelství ARCH, 2004.

Sloh 2016

Anglický překlad

Style

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Sloh je souhm znaků, jimiž se vyznačují kulturní projevy určité epochy. Nejčastěji je využíván k označení typických prvků určité vývojové fáze v architektuře a ve výtvarném umění.

Pásková, Martina - Zelenka, Josef. Výkladový slovník cestovního ruchu. Praha: MMR, 2002.

Složky životního prostředí

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Jedná se zejména o ovzduší, vodu, hominy, půdu, organismy, ekosystémy a energii.

Tichá Tereza a kol.: Slovník pojmů užívaných v právu životního prostředí. 1. vydání. Praha: ABF – nakladatelství ARCH, 2004.

* Složky vnější materiální reality, které jsou v bezprostřední interakci s člověkem jakožto společenským subjektem životního prostředí. Podle původu lze složky životního prostředí třídit na přírodní (půda, voda, ovzduší, fauna, flóra aj.) a umělé (výtvoř člověka - výrobky, mj. stavby, dále umělecká díla aj.). Z přírodních složek je možno vyčlenit společenské složky životního prostředí, tj. lidi a skupiny lidí v jejich působení na společenský subjekt prostředí.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Slum 2016

Anglický překlad

Slum

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Slumy jsou podle definice Organizace spojených národů agentury UN-HABITAT chudinské čtvrti z improvizovaných a obvykle nelegálně postavených chatrčí, které se nacházejí hlavně na předměstích velkoměst v chudých státech.

Slovník pojmů, Katedra urbanismu a ÚP, Fakulta stavební ČVUT: Praha, 2016 [cit. 29. 8. 2016]. Dostupné z URL: <

http://www.uzemi.eu/vystupy/slovník-pojmu.html?char=_ >.

Služba podpůrná

Definice dle jiných právních předpisů

Dále se pro účely tohoto zákona rozumí v elektroenergetice 8. podpůrnými službami činnosti fyzických či právnických osob, jejichž zařízení jsou připojena k elektrizační soustavě, které jsou určeny k zajištění systémových služeb, a po jejichž aktivaci zpravidla dochází k dodávce regulační energie.

Zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 2 písm. a.

Služba přepravy plynu

Definice dle jiných právních předpisů

Dále se pro účely tohoto zákona rozumí v plynárenství 28. službou přepravy plynu zajišťování přepravy plynu přepravní soustavou, včetně činností souvisejících se zabezpečením spolehlivého a bezpečného provozu přepravní soustavy.

Zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon),

ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 2 písm. b).

Služba soustavy distribuční

Definice dle jiných právních předpisů

Dále se pro účely tohoto zákona rozumí

a) v elektroenergetice

21. službou distribuční soustavy zajišťování distribuce elektřiny a služeb souvisejících se zabezpečením spolehlivého a bezpečného provozu distribuční soustavy.

b) v plynárenství

29. službou distribuční soustavy zajišťování distribuce plynu distribuční soustavou, včetně činností souvisejících se zabezpečením spolehlivého a bezpečného provozu distribuční soustavy.

Zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 2 písm. a, b.

Služba soustavy přenosové

Definice dle jiných právních předpisů

Dále se pro účely tohoto zákona rozumí v elektroenergetice 20. službou přenosové soustavy zajišťování přenosu elektřiny, systémových služeb a služeb souvisejících se zabezpečením spolehlivého a bezpečného provozu přenosové soustavy.

Zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 2 písm. a.

Služba související

Definice dle jiných právních předpisů

Dále se pro účely tohoto zákona rozumí

a) v elektroenergetice

19. související službou v elektroenergetice služba přenosové soustavy nebo služba distribuční soustavy.

b) v plynárenství

27. související službou v plynárenství služba přepravy plynu nebo služba distribuční soustavy.

Zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 2 písm. a, b.

Služba systémová

Definice dle jiných právních předpisů

Dále se pro účely tohoto zákona rozumí v elektroenergetice 13. systémovými službami činnosti provozovatele přenosové soustavy pro zajištění spolehlivého provozu elektrizační soustavy s ohledem na provoz v rámci propojených elektrizačních soustav.

Zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 2 písm. a.

Služba veřejná

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Veřejné služby jsou služby vytvořené, organizované nebo regulované orgánem veřejné správy za účelem zajištění poskytování služby způsobem, který považuje za nezbytný pro uspokojení potřeb společnosti a při respektování principu subsidiarity. Veřejnými službami jsou jak věcné veřejné služby (poskytovány v naturální, resp. věcné podobě), tak i finanční podpory a v širším slova smyslu i správní činnosti.

Brůna, Miroslav aj.: Veřejná správa v České republice (online). Druhé rozšířené vydání. Praha: Ministerstvo vnitra ČR, 2005. (cit. 10. 10. 2006).

Služebnost inženýrské sítě

Definice dle jiných právních předpisů

(1) Služebnost inženýrské sítě zakládá právo vlastním nákladem a vhodným i bezpečným způsobem zřídit na služebném pozemku nebo přes něj vést vodovodní, kanalizační, energetické nebo jiné vedení, provozovat je a udržívat. Vlastník pozemku se zdrží všeho, co vede k ohrožení inženýrské sítě, a je-li to s ním předem projednáno, umožní oprávněné osobě vstup na pozemek po nezbytnou dobu a v nutném rozsahu za účelem prohlídky nebo údržby inženýrské sítě.

(2) Je-li to výslovně ujednáno, zahrnuje služebnost právo zřídit, mít a udržívat na služebném pozemku také potřebné obslužné zařízení, jakož i právo provádět na inženýrské síti úpravy za účelem její modernizace nebo zlepšení její výkonnosti.

(3) Oprávněná osoba zpřístupní vlastníku pozemku dokumentaci inženýrské sítě v ujednaném rozsahu, a není-li ujednáno, v rozsahu nutném k ochraně jeho oprávněných zájmů.

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, § 1267, odst. 1-3.

Smart city 2018

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Vize rozvoje sídel, která díky vzájemné integraci informačních a komunikačních technologií a Internetu bezpečným, efektivním a zodpovědným (udržitelným) způsobem řídí majetek obce.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2017.

Směrnice o ptácích 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Směrnice 79/409/EEC o ochraně volně žijících ptáků. Týká se ochrany všech druhů ptáků přirozeně se vyskytujících ve volné přírodě na evropském území členských států EU. Zahmuje ochranu, regulování těchto druhů a péči o ně a stanoví pravidla pro jejich využívání.

Vítejte na zemi, CENIA, slovník [cit. 21. 11. 2018].

Směrnice o stanovištích 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Směrnice 92/43/EEC o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin.

Cílem je přispět k zajištění biodiverzity prostřednictvím ochrany přírodních stanovišť a volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin na evropském území členských států EU. Cílem je zachování nebo obnova příznivého stavu z hlediska ochrany stanovišť a druhů.

Vítejte na zemi, CENIA, slovník [cit. 21. 11. 2018].

Směrově závislá doprava 2019

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Doprava, při níž jsou dopravní prostředky, popř. přemísťované věci směrově vedeny pomocí vodicích prostředků (kolej, potrubí, žlab atd.) nebo zařízením přívodu energie (trolejové vedení, přírodní kolejnice).

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Smlouva

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Dvoustranný právní úkon, k němuž dochází dvěma jednostrannými právními úkony - návrhem na uzavření smlouvy a jeho přijetím. (Slovník pojmů ve výstavbě. ČKAIT a Sdružení dodavatelů invest. celků. Praha, 1999.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Smog 2021

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Původně směs kouře a mlhy (z angl. smoke - kouř a fog - mlha). Nyní označení pro různé druhy silného znečištění ovzduší nad velkoměstsky a velkými průmyslovými aglomeracemi. Složení různých druhů smogu není stejné, neboť smogy jsou tvořeny složitým souborem látek, které vstupují do řady chemických reakcí.

Braniš, Martin a kol.: Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Smogem se označuje chemické znečištění atmosféry způsobené lidskou činností, a jež škodí lidskému zdraví.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2021.

Sněžná (nivální) eroze

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Proces, při kterém velké hmoty sněhu, které se mohou řídit v podobě lavin nebo pomalu sesouvat do údolí, způsobují odstranění půdního profilu a strhávají zvětralý a rozvolněný skalní podklad. Vyskytuje se v oblastech kolem sněžné čáry.

Braniš, Martin a kol.: *Výkladový slovník vybraných termínů z oblastí ochrany životního prostředí a ekologie*. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Sněžník, zachytač sněhu 2022

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

V oblastech bohatých na sněhové srážky musí být mřížový zachytač sněhu umístěn na střechu budov, které přímo hraničí s veřejnými cestami. *Stavební slovník*, 2022 [cit. 25. 4. 2022]. Dostupné z URL: < <http://stavebnikomunita.cz/page/stavebni-slovník-s> >.

Sociálně vyloučená lokalita 2016

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Místo nebo objekt, který ztratil své původní využití a leží v takové části obce/města, která se nerozvíjí. Bývá zde špatná infrastruktura, dopravní obslužnost, chybí například obchody, základní škola, pracovní příležitosti, je odtud daleko k lékaři i na úřady.

Strategie regionálního rozvoje ČR 2014-2020, MMR duben 2013, schválena usnesením vlády ČR č. 344 ze dne 15. 5. 2013.

Sociálně znevýhodněné oblasti 2016

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Státem podporované regiony s vyšší mírou dlouhodobé nezaměstnanosti, s vyšším počtem osob pobírajících sociální dávky a s výskytem sociálně vyloučených lokalit.

Strategie regionálního rozvoje ČR 2014-2020, MMR duben 2013, schválena usnesením vlády ČR č. 344 ze dne 15. 5. 2013.

Sociální potenciál (území) 2019

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Sociální potenciál lze chápat jako schopnost a sílu místního společenství nějakého územního celku (např. obce, města, kraje, státu) vykonávat všechny důležité činnosti zajišťující jeho přežívání a rozvoj. Sociální potenciál je pak součástí potenciálu územního, který zahrnuje ještě potenciály dalších oblastí (ekonomický, polhový, rozvojový, zdrojový atd.).

ZICH, František et al. *Sociální potenciál regionu: (soubor studií)*. 1. vyd. Praha: Vysoká škola finanční a správní, 2006. 103 s. ISBN 80-86754-69-3; str. 7

* Souhm sociálních jevů a procesů v určitém území (např. životní úroveň obyvatel, vývoj vzdělanosti apod.), které činí území způsobilým k rozvoji nebo plnění určité funkce.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Sociální vyloučení 2016

Definice dle jiných právních předpisů

Sociální vyloučení je definováno jako vyčlenění osoby mimo běžný život společnosti a nemožnost se do něj zapojit v důsledku nepříznivé sociální situace.

Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, § 3 písm. f).

Sociodiverzita 2016

Anglický překlad

Socio-diverzity

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Sociodiverzita, též sociální rozmanitost, je míra rozmanitosti společnosti.

Představuje jednu z hlavních motivací etnického a krajanského cestovního ruchu.

Rozmanitost každé společnosti spočívá v množství svěbytných společenských skupin (socio-ekonomických tříd a menšin), sdílejících souhmí hodnot a tradic, způsobů chování, životního stylu a dalších nepsaných norem, jež jsou vlastní určité komunitě, hospodářsky, sociálně, nábožensky či etnicky odlišnému společenství osob.

Pásková, Martina - Zelenka, Josef. Výkladový slovník cestovního ruchu. Praha: MMR, 2002.

Sofistikovaný

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Promyšlený, formálně propracovaný, využívající složitých metod.

Internet 2006. ABZ slovník cizích slov.

Solidifikace odpadu 2021

Definice dle jiných právních předpisů

Solidifikací se pro účely této vyhlášky rozumí procesy, kterými se mění pouze fyzikální skupenství odpadu pomocí přísad beze změny chemických vlastností odpadu.

Vyhláška č. 8/2021 Sb., o Katalogu odpadů a posuzování vlastností odpadů (Katalog odpadů), § 2, písm. f).

Solitérní dřevina 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Solitéra (také solitera) je v zahradní architektuře pojem pro strom či keř (někdy i vzrůstnou květinu) vysazený nebo přirozeně rostoucí osamoceně, příp. s velmi nízkým podrostem. Solitéra je prvek používaný v kompozici, v zahradnické tvorbě.

Wikipedie [cit. 27. 5. 2018]. Dostupné z URL: < <https://cs.wikipedia.org/wiki/Solit%C3%A9ra> >.

Definice dle jiných právních předpisů

* Solitérní dřevinou se rozumí izolovaně rostoucí dřevina s průmětem koruny od 8 m² vyskytující se v zemědělsky obhospodařované krajině mimo les. Za solitérní dřevinu se nepovažuje dřevinná vegetace, která je součástí meze, terasy nebo travnaté údolnice.

Nařízení vlády č. 335/2009 Sb., o stanovení druhů krajinných prvků, § 1 odst. 7. (Zrušeno)

Soubor staveb 2024

Anglický překlad

Set of structures

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

Souborem staveb se v tomto zákoně rozumí vzájemně související stavby, jimiž se v rámci jednoho záměru uskutečňuje výstavba na souvislém území nebo za společným účelem.

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 5 odst. 3.

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

Souborem staveb se rozumí vzájemně související stavby, jimiž se v rámci jednoho stavebního záměru uskutečňuje výstavba na souvislém území nebo za společným účelem.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 8.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Vzájemně provozně a ekonomicky související stavby, jimiž se uskutečňuje rozsáhlejší výstavba na souvislém území (a také výstavba ke společnému cíli, i na více místech). (Slovník pojmů ve výstavbě. Praha: ČKAIT a Sdružení dodavatelů investičních celků, 1999.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: *Názvosloví urbanismu a územního plánování*. Praha: FA ČVUT, 2001. *Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“*.

Definice dle jiných právních předpisů

* Pro účely této vyhlášky se rozumí souborem staveb vzájemně provozně a ekonomicky související stavby ve vlastnictví stejné právnické nebo fyzické osoby, které tvoří příslušenství k jiným stavbám, a jejich příslušenství.

Vyhláška č. 3/2008 Sb., o provedení některých ustanovení zákona č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, (oceňovací vyhláška), § 2 písm. e. (Zrušena)

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Soubor staveb je označení pro vzájemně provozně a ekonomicky související stavby, jimiž se uskutečňuje rozsáhlá a dlouhodobá výstavba na souvislém území nebo ke společnému cíli projektu na různých místech. Pro soubor staveb se obvykle zpracuje dokumentace přípravné fáze, nebo alespoň studie, která zabezpečí návaznost jednotlivých staveb a vyřeší jejich styčné body natolik, aby se při jejich postupné realizaci zabránilo případné kolizi. Pojem soubor staveb používají také vyhlášky MMR ČR č. 131 a 137/1998 Sb. Stanoví obsah projektové dokumentace souboru staveb pro stavební řízení, předkládaný současně s dokumentací první stavby souboru staveb.

Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Soubor výměnného formátu

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Soubor výměnného formátu je množina dat se závazně definovanou strukturou uložená na vhodném paměťovém médiu počítače.
Standard ISVS pro strukturu a výměnný formát digitální územně plánovací dokumentace: Územní plán obce. Návrh CAGI.

Současně zastavěné území obce 2024

Anglický překlad

Currently Developed Municipal Area

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

Dojde-li k pozbytí účinnosti územně plánovací dokumentace sídelního útvaru nebo zóny, územního plánu obce nebo regulačního plánu marným uplynutím lhůty podle § 322 odst. 1, považuje se současně zastavěné území obce nebo zastavěné území obce vymezené touto územně plánovací dokumentací sídelního útvaru nebo zóny, územním plánu obce nebo regulačním plánu za zastavěné území obce vymezené podle tohoto zákona. Úřad územního plánování ve lhůtě 3 měsíců vyhodnotí aktuálnost vymezení zastavěného území a případně zajistí jeho aktualizaci postupem podle tohoto zákona.

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 325, odst. 5.

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

* Za zastavěné území se považuje současně zastavěné území obce vyznačené podle dosavadních právních předpisů v územním plánu obce nebo v regulačním plánu, a to po dobu platnosti této územně plánovací dokumentace. V případě pořízování a vydání jejich změny se zastavěné území aktualizuje podle tohoto zákona.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 189 odst. 1.

Definice dle jiných právních předpisů

* (1) Současně zastavěným územím obce se rozumí katastrální území obce, které je ke dni zjišťování trvale zastavěno nebo na základě stavebního povolení nebo jiného rozhodnutí a opatření jemu na roveň postaveného k trvalému zastavění určeno. Dále do něj patří plochy, které s plochami zastavěnými či k zastavění určenými jednoznačně funkčně souvisejí a jsou užívány pro bydlení, výrobu, služby, rekreaci, dopravu a další nezemědělské účely. Pozemky nalézající se uvnitř hranic zastavěného území obce k 1. září 1966 podle zákresů v mapách evidence nemovitostí jsou současně

zastavěným územím obce vždy, i když u nich nejsou splněna výše uvedená kritéria, s výjimkou pozemků zemědělské půdy trvale určené pro zajišťování specializované zemědělské výroby (zahradnictví, zelinářství).

(2) Pozemky zemědělské půdy, které pro svoji značnou výměru nebo vhodný tvar nebyly zahrnuty do zastavěného území obce k 1. září 1966, nejsou součástí současně zastavěného území obce, i když tvoří s okolním zemědělským půdním fondem souvislý celek, s výjimkou těch pozemků, které jsou ke dni zjišťování již trvale zastavěny nebo na základě stavebního povolení či jiného rozhodnutí a opatření jemu na roveň postaveného k trvalému zastavění určeny. Znádomění průběhu hranice současně zastavěného území obce ke dni zjišťování se v katastrálních mapách neprovádí.

Vyhláška č. 13/1994 Sb., kterou se upravují některé podrobnosti ochrany zemědělského půdního fondu, ve znění pozdějších předpisů, § 12 odst. 1-2.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Současně zastavěné území obce (spojité, nebo nespojitě) tvoří ty části správního území obce, které jsou souvisle využity na sebe navazujícími plochami funkcí, sloužících pro bydlení, dopravu, výrobu, technické vybavení a rekreaci, a dále plochami ostatních funkcí, které s nimi tvoří logický funkční a územní celek. Hranici současně zastavěného území tvoří obalová čára zahrnující soubor

a) stavebních parcel (ploch zastavěných stavebními objekty a ploch nádvíží) a sousedních pozemkových parcel, sloužících stejnému účelu jako stavby,

b) parcel zemědělských pozemků a vodních ploch obklopených parcelami uvedenými ad a),

c) další parcely, specifikované podle svého způsobu využití ve vyhlášce č. 190/1996 Sb.

V současně zastavěném území obce se předpokládá:

- zjednodušení procesu přípravy staveb (územní řízení, stavební povolení), usnadnění rozhodování o situování nových staveb - to je důležité zejména v obcích bez schválené územně plánovací dokumentace. Záměrem je nerozšiřovat neuváženě zástavbu do volné krajiny, chránit přírodu a životní prostředí a optimálně využívat proluk, možností přestaveb a přístaveb v již zastavěném území obce;

- odlišný způsob stanovení hodnoty nemovitostí pro zastavěné území obce (tj. v odlišné výši oproti ostatnímu území obce) jako základu pro odvod daně z nemovitostí. Fiskálním příjemcem výnosů daně z nemovitostí jsou obce;

- zjednodušení a zrychlení projednání výtětí pozemků, ležících v tomto území, ze zemědělského půdního fondu a lesního fondu a stanovení poplatků za toto výtětí.

Česko-rakousko-slovenská příručka územně plánovací terminologie. Hannover: Akademie für Raumforschung und Landesplanung, 2000. (Českou část zpracoval ÚÚR Brno.)

Definice dle stavebního zákona č. 50/1976 Sb. a jeho prováděcích vyhlášek (zrušeny k 31.12.2006)

* Současně zastavěné území obce tvoří jedno nebo více oddělených zastavěných území ve správním území obce. Při určování současně zastavěného území obce se vychází z údajů katastru nemovitostí. Hranici jednoho současně zastavěného území tvoří uzavřená obalová čára, zahrnující soubor

a) stavebních parcel (zastavěných ploch a nádvíží) a pozemkových parcel, které s nimi sousedí a slouží účelu, pro který byly stavby zřízeny (povoleny a kolaudovány),

b) parcel zemědělských pozemků a vodních ploch, obklopených parcelami uvedenými pod písmenem a); parcely jiných zemědělských pozemků stejně jako lesních pozemků se do zastavěného území obce nezahrnují,

c) parcel ostatních ploch; z nich dráhy, dálnice, silnice a ostatní komunikace pouze v případě, že jsou obklopeny parcelami uvedenými pod písmeny a) a b).

Zákon č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 139a odst. 2 písm. a-c. (Zrušen)

Součinnost 2021

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Součinnost je činnost spolupracujících osob.

Ústav územního rozvoje. Brno, 2002.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Koordinovaná činnost či spolupráce dvou nebo více subjektů.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2021.

Součinnost expertní 2024

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

Autorizovaný inspektor je povinen na výzvu stavebního úřadu a na jeho náklad poskytnout v rozsahu své odborné kvalifikace expertní součinnost.

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 284, odst. 7.

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

* (1) V souvislosti s územním a stavebním řízením, s posuzováním způsobilosti stavby k užívání, se změnami v užívání stavby, s odstraňováním stavby, s dohledem a uplatňováním svých zvláštních pravomocí může stavební úřad zabezpečit součinnost autorizovaného inspektora, znalce a vědeckého nebo jiného specializovaného odborného pracoviště.

(2) Půjde-li o opatření ukládané ve veřejném zájmu, kdy stav stavby ani opatření stavebního úřadu nejsou vyvolány neplněním povinností vlastníka stavby, hradí náklady na expertní práce, zejména zpracování posudků, stanovisek a jiných podkladů stavební úřad. V ostatních případech nese podle okolností tyto náklady nebo jejich část vlastník stavby, popřípadě stavebník; povinnost hradit náklady nebo jejich část uloží stavební úřad rozhodnutím. Obdobně se postupuje, nařídí-li stavební úřad sejmутí a přezkoušení vzorků, zkoušky stavebních materiálů, popřípadě provedení jiných odborných úkonů a zkoušek.

(3) Právní úprava úhrady dalších nákladů, zejména nákladů správního řízení, tím není dotčena.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 174 odst. 1 - 3.

Souhlas kolaudační 2024

Anglický překlad

Occupancy permit consent

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

Kolaudační souhlas se považuje za kolaudační rozhodnutí podle tohoto zákona.

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 330, odst. 10.

§ 235

Kolaudační rozhodnutí

Jsou-li splněny podmínky podle § 233, stavební úřad ve lhůtě 15 dnů ode dne provedení závěrečné kontrolní prohlídky vydá kolaudační rozhodnutí, kterým povolí užívání stavby k určenému účelu.

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 235, odst. 1.

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

* 1) Souhlas vydává na žádost stavebníka příslušný stavební úřad. Stavebník v žádosti uvede identifikační údaje o stavbě a předpokládaný termín jejího dokončení. Pro vydání kolaudačního souhlasu stavebník opatří závazná stanoviska dotčených orgánů k užívání stavby vyžadovaná zvláštními právními předpisy.

(2) Stavební úřad do 15 dnů ode dne doručení žádosti stavebníka stanoví termín provedení závěrečné kontrolní prohlídky stavby a současně uvede, které doklady při ní stavebník předloží. Závěrečná kontrolní prohlídka stavby musí být vykonána do 45 dnů ode dne doručení žádosti o vydání kolaudačního souhlasu. Při závěrečné kontrolní prohlídce stavební úřad projedná nepodstatné odchylky od ověřené dokumentace nebo ověřené projektové dokumentace uvedené v § 118 odst. 7.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 122 odst. 1, 2.

* (1) Stavba, jejíž vlastnosti nemohou budoucí uživatelé ovlivnit, například nemocnice, škola, nájemní bytový dům, stavba pro obchod a průmysl, stavba pro shromažďování většího počtu osob, stavba dopravní a občanské infrastruktury, stavba pro ubytování odsouzených a obviněných, dále stavba, u které bylo stanoveno provedení zkušebního provozu, a změna stavby, která je kulturní památkou, může být užívána pouze na základě kolaudačního souhlasu. Souhlas vydává na žádost stavebníka příslušný stavební úřad. Stavebník v žádosti uvede identifikační údaje o stavbě a předpokládaný termín jejího dokončení. Pro vydání kolaudačního souhlasu stavebník opatří závazná stanoviska dotčených orgánů k užívání stavby vyžadovaná zvláštními právními předpisy⁴⁾. Pokud je stavba předmětem evidence v katastru nemovitostí²²⁾, zajistí stavebník geometrický plán.

(2) Stavební úřad do 15 dnů ode dne doručení žádosti stavebníka stanoví termín provedení závěrečné kontrolní prohlídky stavby a současně uvede, které doklady při ní stavebník předloží. Závěrečná kontrolní prohlídka stavby musí být vykonána do 60 dnů ode dne doručení žádosti o vydání kolaudačního souhlasu.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 122 odst. 1, 2. (ve znění do 31. 12. 2018)

Souhlas vlastníka 2024

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

Souhlas vlastníka

(1) Je-li stavebník vlastníkem pozemku nebo stavby, na nichž má být záměr uskutečněn, nebo je-li oprávněn k realizaci záměru z práva stavby nebo ze služebnosti, ověří stavební úřad tuto skutečnost v katastru nemovitostí. Vlastnické právo ke stavbě, která není předmětem evidence v katastru nemovitostí, doloží stavebník čestným prohlášením.

(2) Není-li stavebník vlastníkem pozemku, na němž má být záměr uskutečněn, a není-li ani oprávněn k realizaci záměru z práva stavby nebo ze služebnosti, dokládá stavebník souhlas vlastníka pozemku, který je zapsán v katastru nemovitostí ke dni podání žádosti. To platí obdobně i v případě, že stavebník není vlastníkem stavby, která není součástí pozemku. Souhlas vlastníka pozemku nebo stavby nelze vzít zpět po podání žádosti o povolení záměru. Dojde-li po podání žádosti k podstatné změně záměru, lze záměr povolit, jen doloží-li stavebník souhlas vlastníka pozemku nebo stavby s upraveným záměrem.

(3) Souhlas musí být vyznačen na situačním výkresu dokumentace a musí obsahovat identifikační údaje a podpis vlastníka pozemku nebo stavby, na

nichž má být záměr povolen, nebo oprávněného k realizaci záměru z práva stavby nebo ze služebnosti. Identifikačními údaji jsou u

a) fyzické osoby jméno, příjmení, datum narození, adresa místa trvalého pobytu, a nemá-li ji, adresa bydliště,

b) právnické osoby název, sídlo a identifikační číslo osoby, bylo-li přiděleno.

(4) K souhlasu vlastníka pozemku nebo stavby, které jsou v podílovém spoluvlastnictví, je třeba souhlas dvoutřetinové většiny spoluvlastníků podle výše jejich podílů; v případě bytového spoluvlastnictví postačí pouze souhlas společenství vlastníků jednotek, nebo správce, pokud společenství vlastníků jednotek nevzniklo.

(5) Souhlas není potřeba, je-li pro získání potřebných práv k pozemku nebo stavbě pro záměr stanoven zákonem účel vyvlastnění.

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 187.

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

1) Není-li žadatel vlastníkem pozemku nebo stavby a není-li oprávněn ze služebnosti nebo z práva stavby požadovaný stavební záměr nebo opatření uskutečnit, dokládá souhlas vlastníka pozemku nebo stavby. Není-li žadatel o povolení změny dokončené stavby jejím vlastníkem, dokládá souhlas vlastníka stavby. K žádosti o povolení změny dokončené stavby v bytovém spoluvlastnictví vlastník jednotky dokládá souhlas společenství vlastníků, nebo správce, pokud společenství vlastníků nevzniklo.

(2) Souhlas s navrhovaným stavebním záměrem musí být vyznačen na situačním výkresu dokumentace, nebo projektové dokumentace.

(3) Souhlas se nedokládá, je-li pro získání potřebných práv k pozemku nebo stavbě pro požadovaný stavební záměr nebo opatření stanoven účel vyvlastnění zákonem.

(4) Odstavce 1 a 2 se použijí obdobně u postupů podle části třetí hlavy III a části čtvrté hlavy I, které nejsou správním řízením.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 184a odst. 1 - 4.

Souhrnná vodní bilance 2021

Definice dle jiných právních předpisů

Vodní bilance se sestavuje v povodích povrchových vod a v hydrogeologických rajonech podzemních vod pro oblasti povodí, popřípadě pro konkrétní lokality a obsahuje výstupy, které se použijí pro rozhodování vodoprávních úřadů, jakož i orgánů státní správy při rozhodování podle zvláštního právního předpisu, zejména pro stanovení množství vody využitelné k odběru nebo stanovení přípustného znečištění odpadních vod vypouštěných do vod povrchových nebo podzemních v konkrétní lokalitě, pro souhrnné hodnocení stavu povrchových a podzemních vod a podávání zpráv o jejich stavu, pro plánování v oblasti vod a pro další činnosti podle vodního zákona.

Souhrnnou vodní bilanci pro hlavní povodí České republiky zajišťuje Ministerstvo zemědělství společně s Ministerstvem životního prostředí prostřednictvím Výzkumného ústavu vodohospodářského T. G. Masaryka.

Vyhláška 31/2001 Sb. Ministerstva zemědělství ze dne 3. prosince 2001, o obsahu vodní bilance, způsobu jejího sestavení a o údajích pro vodní bilanci

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Vodní bilance pro hlavní povodí České republiky zajišťovaná Ministerstvem zemědělství společně s Ministerstvem životního prostředí prostřednictvím Výzkumného ústavu vodohospodářského T. G. Masaryka.

Viz vyhláška č. 431/2001 Sb., o obsahu vodní bilance...

Tichá Tereza a kol.: Slovník pojmů užívaných v právu životního prostředí. 1. vydání. Praha: ABF – nakladatelství ARCH, 2004.

Souřadnicový systém S-JTSK

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely této vyhlášky se rozumí S-JTSK souřadnicový systém Jednotné trigonometrické sítě katastrální.

Vyhláška č. 357/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální vyhláška), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 1 písm. h.

Soustava centralizovaného zásobování teplem (CZT)

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Soustava, kterou tvoří ústřední zdroje tepla (okružkové kotelny, výtopny, teplárny), tepelné sítě, předávací stanice a spotřebitelská vnitřní zařízení (otopná tělesa apod.).

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Soustava tvořená hlavními a lokálními zdroji tepla a rozvodnými sítěmi, jimiž je tepelná energie dodávána do vytápěných objektů (tzn. do odběrných míst). Zkráceně je soustava označována jako SZTE, setkat se můžete také s pojmem Soustava zásobování tepelnou energií.

Slovníček pojmů. Brno: Teplárny Brno, 2015.

Soustava decentralizovaného zásobování teplem (DZT)

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Výroba a dodávka tepla do míst jeho spotřeby ze zdroje umístěného zpravidla přímo v teplem zásobovaném objektu (zúčtovací jednotce).
Slovníček pojmů. Bmo: Teplárny Bmo, 2015

Soustava distribuční

Definice dle jiných právních předpisů

Dále se pro účely tohoto zákona rozumí v elektroenergetice

1. distribuční soustavou vzájemně propojený soubor vedení a zařízení o napětí 110 kV, s výjimkou vybraných vedení a zařízení o napětí 110 kV, která jsou součástí přenosové soustavy, a vedení a zařízení o napětí 0,4/0,23 kV, 1,5 kV, 3 kV, 6 kV, 10 kV, 22 kV, 25 kV nebo 35 kV sloužící k zajištění distribuce elektřiny na vymezeném území České republiky, včetně systémů měřicí, ochranné, řídicí, zabezpečovací, informační a telekomunikační techniky včetně elektrických přípojek ve vlastnictví provozovatele distribuční soustavy; distribuční soustava je zřizována a provozována ve veřejném zájmu.
b) v plynárenství

1. distribuční soustavou vzájemně propojený soubor vysokotlakých, středotlakých a nízkotlakých plynovodů, plynovodních přípojek ve vlastnictví provozovatele distribuční soustavy a souvisejících technologických objektů, včetně systému řídicí a zabezpečovací techniky a zařízení k převodu informací pro činnosti výpočetní techniky a informačních systémů, který není přímo propojen s kompresními stanicemi a na kterém zajišťuje distribuci plynu držitel licence na distribuci plynu; distribuční soustava je zřizována a provozována ve veřejném zájmu.

Zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 2 písm. a.

Soustava elektrizační

Definice dle jiných právních předpisů

Dále se pro účely tohoto zákona rozumí v elektroenergetice

5. elektrizační soustavou vzájemně propojený soubor zařízení pro výrobu, přenos, transformaci a distribuci elektřiny, včetně elektrických přípojek, přímých vedení, a systémy měřicí, ochranné, řídicí, zabezpečovací, informační a telekomunikační techniky, a to na území České republiky.

Zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 2 písm. a.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Rozsáhlý systém, který zahrnuje silnoproudá zařízení sloužící k výrobě el. energie (generátory), transformaci (transformátory), přenosu (venkovní vedení, kabely), rozvodu (kabely) a spotřeby (el. spotřebiče).

Slovníček pojmů. Bmo: Teplárny Bmo, 2015

Souhm všech zařízení sloužících k výrobě, rozvodu a spotřebě elektřiny.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Soustava energetická 2021

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Soustava energetická je soustava výroben energie, které pracují do energetické sítě. Energetická síť propojuje energetickou soustavu s odběrateli (spotřebiteli) energie.

Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Energetická soustava je souborem výroben energie (elektrické, tepelné, plynu) se zařízením pro rozvod a spotřebu této energie. Energetickou soustavu je tedy možno členit na elektrizační soustavu, plynárenskou soustavu a soustavu centralizovaného zásobování teplem.

Metodická pracovní pomůcka v oblasti výkladu pojmů elektroenergetiky MMR.

Soustava kanalizační 2019

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Soubor zařízení pro odvádění odpadních a srážkových vod a pro odstranění jejich škodlivých účinků před jejich navrácením do přírodního koloběhu vody. Skládá se ze stokové sítě, objektů na síti, čistíren odpadních vod, popřípadě přečerpávací stanice.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Soustava ploch zeleně 2019

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Prostorové a funkční uspořádání ploch a prvků zeleně, působících ve vzájemné interakci.
Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2018.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Prostorové a funkční uspořádání zelených ploch a prvků zeleně navzájem, v souvislosti s urbanistickým uspořádáním.
Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

Soustava plynárenská

Definice dle jiných právních předpisů

2) Dále se pro účely tohoto zákona rozumí

b) v plynárenství

7. plynárenskou soustavou vzájemně propojený soubor zařízení pro výrobu, přepravu, distribuci a uskladnění plynu, včetně systému řídicí a zabezpečovací techniky a zařízení k převodu informací pro činnosti výpočetní techniky a informačních systémů, které slouží k provozování těchto zařízení.

Zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 2 písm. b.

Soustava přenosová

Definice dle jiných právních předpisů

Dále se pro účely tohoto zákona rozumí v elektroenergetice

10. přenosovou soustavou vzájemně propojený soubor vedení a zařízení 400 kV, 220 kV a vybraných vedení a zařízení 110 kV, uvedených v příloze Pravidel provozování přenosové soustavy, sloužící pro zajištění přenosu elektřiny pro celé území České republiky a propojení s elektrizačními soustavami sousedních států, včetně systémů měřicí, ochranné, řídicí, zabezpečovací, informační a telekomunikační techniky; přenosová soustava je zřizována a provozována ve veřejném zájmu.

Zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 2 písm. a.

Soustava přepravní

Definice dle jiných právních předpisů

Dále se pro účely tohoto zákona rozumí v plynárenství

14. přepravní soustavou vzájemně propojený soubor vysokotlakých plynovodů a kompresních stanic a souvisejících technologických objektů, včetně systému řídicí a zabezpečovací techniky a zařízení k přenosu informací pro činnosti výpočetní techniky a informačních systémů, propojený s plynárenskými soustavami v zahraničí, na kterém zajišťuje přepravu plynu držitel licence na přepravu plynu; přepravní soustava je zřizována a provozována ve veřejném zájmu.

Zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 2 písm. b.

Soustava sídelní 2018

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Určitá konkrétní organizace sídelní sítě, v níž sídelní útvary různé velikosti a různého sociálně-ekonomického profilu a významu plní výrazněji specializované funkce, jsou navzájem spjaty ekonomickými, sociálními a technickými vztahy a tvoří funkčně integrovaný organismus se specifickou sídelní strukturou. (Zásady a pravidla územního plánování. Názvosloví. Brno: VÚVA, 1979.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Sídelní soustava je ucelená část sídelní sítě provázaná vzájemnými vztahy, v nichž jednotlivá sídla plní specializované funkce.
Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2017.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Určitá konkrétní organizace sídelní sítě, v níž sídelní útvary různé velikosti a různého sociálně-ekonomického profilu a významu plní výrazněji specializované funkce ve sféře práce, bydlení, občanského vybavení a rekreace, jsou navzájem spjatý výraznějšími ekonomickými, sociálními a technickými vztahy a tvoří funkčně integrovaný organismus se specifickou strukturou osídlení.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

Soustava teplotní 2019

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Teplotní soustava“ - systém zajišťující centrální výrobu tepla a teplé vody v jednom nebo více zdrojích a jejich následný rozvod tepelnými sítěmi odběratelům do větších územních celků – města, městské čtvrti, sídliště, obchodní nebo průmyslové zóny.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2018.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Soustava centralizovaného zásobování teplem, v níž alespoň jedním základním zdrojem tepla je teplárna.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

Soustava uliční 2021

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Uliční systém, osnova, síť. Uspořádání ulic, vzájemně spjatých podle dopravní důležitosti, v charakteristický celek. Ve stavbě měst představuje prostředek organizace a členění města v podobě volného nebo pravidelného systému, v osnově pravoúhlého, radiálně okružního a organického řádu. (Krásný, Jan: Názvosloví urbanismu. 1976.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Soustava veřejných uličních prostranství vytvářející ucelený prostorový a funkční systém města.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2021.

Soustava vodárenská 2021

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Technický název pro zdroj vody (obvykle vodárenskou nádrž) a soustavu skupinových vodovodů, popřípadě oblastní vodovod, zpravidla o velké kapacitě, zajišťující zásobení rozsáhlé územní oblasti pitnou vodou.

Braniš, Martin a kol.: Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Soustava vodních zdrojů, úpraven vody a vodovodů zásobujících uživatele pitnou vodou.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2021.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Soustava vznikající v procesu integrace vodovodů a vytváření větších zásobovacích celků v rozsahu tří a více okresů. Vyznačuje se propojením více zdrojů vody prostřednictvím nadřazených sítí, objektů a zařízení na principu jejich hydraulické vazby, v jeden funkční celek.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

Soustava vodohospodářská 2020

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Soustava přírodních a umělých prvků (vodní toky, jezera, podzemní vody, přehrady, jezy, nádrže, úpravy vod, čerpací stanice), které umožňují v daných územně technických a hospodářských podmínkách a ve vzájemné vazbě zabezpečit požadavky kladené na vodní hospodářství.

Soustava zásobování tepelnou energií

Definice dle jiných právních předpisů

Dále se pro účely tohoto zákona rozumí v teplotě

14. soustavou zásobování tepelnou energií soustava tvořená vzájemně propojeným zdrojem nebo zdroji tepelné energie a rozvodným tepelným zařízením sloužící pro dodávky tepelné energie pro vytápění, chlazení, ohřev teplé vody a technologické procesy, je-li provozována na základě licence na výrobu tepelné energie a licence na rozvod tepelné energie; soustava zásobování tepelnou energií je zřizována a provozována ve veřejném zájmu.

Zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 2 písm. c.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Soustava tvořená hlavními a lokálními zdroji tepla a rozvodnými sítěmi, jimiž je tepelná energie dodávána do vytápěných objektů (tzn. do odběrných míst). Zkráceně je soustava označována jako SZTE, setkat se můžete také s pojmem Soustava centrálního zásobování teplem (SCZT).

Slovníček pojmů. Bmo: Teplárny Bmo, 2015

Soustředovací bod 2019

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Bod na distribuční síti elektronických komunikací, z něž lze napojit koncové uživatele.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2018.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Zařízení umožňující soustředěné zapojení telefonních účastnických stanic v nových obytných budovách. Je napojen přímo na telefonní ústřednu, slouží domu nebo několika sekcím a obvykle se umísťuje do samostatné místnosti.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Soustředování odpadu 2021

Definice dle jiných právních předpisů

Soustředováním odpadu se pro potřeby tohoto zákona rozumí umístění odpadu v prostoru, včetně prvotního třídění pro účely odděleného soustředování a dočasného uložení odpadu v daném místě.

Zákon č. 541/2020 Sb., o odpadech, § 11, odst. 1, písm. d).

Související dopravní infrastruktura 2019

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Dopravní infrastruktura sloužící pro uspokojení potřeb uživatelů plochy s rozdílným způsobem využití a ploch bezprostředně navazujících. Jejím účelem je primárně dopravní obsluha těchto ploch odpovídající vymezenému hlavnímu a přípustnému (popř. podmíněně přípustnému) využití ploch. Neslouží tak k zajištění nadmístních či tranzitních dopravních potřeb.

Asociace pro urbanismus a územní plánování 2018 ČR.

Související technická infrastruktura 2019

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Technická infrastruktura sloužící pro uspokojení potřeb uživatelů plochy s rozdílným způsobem využití a ploch bezprostředně navazujících. Jejím účelem je napojení těchto ploch na jednotlivé systémy technické infrastruktury potřebné pro vymezené hlavní a přípustné (popř. podmíněně přípustné) využití ploch. Neslouží tak k obsluze území v nadmístním měřítku.

Asociace pro urbanismus a územní plánování 2018 ČR.

Souvisle zastavěné území

Definice dle jiných právních předpisů

Vymezení souvisle zastavěného území obce při určování silničního ochranného pásma (K § 30 odst. 3 zákona)

(1) Souvisle zastavěným územím obce je území, které splňuje tyto podmínky:

- a) na území je postaveno 5 nebo více budov, kterým bylo přiděleno popisné nebo evidenční číslo a které jsou evidovány v katastru nemovitostí,
- b) mezi sousedními budovami není vzdálenost větší než 75 m.

(2) Hranici souvisle zastavěného území tvoří uzavřená obalová čára, zahrnující soubor budov uvedených v odstavci 1 a nacházejících se na téže straně pozemní komunikace.

(3) Souvisle zastavěné území obce se vymezuje pouze po stranách příslušné pozemní komunikace (dálnice, silnice nebo místní komunikace I. a II. třídy), a to na každé straně příslušné pozemní komunikace samostatně.

Vyhláška č. 104/1997 Sb., kterou se provádí zákon o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, § 47a.

Spa-ce.net 2023

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Spa-ce.net je síť středoevropských metodických a výzkumných institucí zabývajících se výzkumem, monitoringem i operativním servisem územního a prostorového plánování na celostátní, regionální i lokální úrovni.

Síť Spa-ce.net vznikla v roce 2006, mezi její hlavní cíle patří

- vytvoření mezinárodní sítě – fóra pro setkávání, rozvoj spolupráce a partnerských vztahů mezi ústavy zabývajících se teorií, legislativou, administrativou i praxí prostorového plánování a rozvoje,

- výměna informací o výzkumných programech, projektech a politických trendech v oblasti prostorového rozvoje evropského významu

- stanovení společných specifických zájmů a cílů v oblasti politiky udržitelného prostorového rozvoje zúčastněných zemí a jejich zastupování a prosazování na evropské úrovni,

- definování aktuálních vědeckých problémů klíčového významu a navrhování a provádění výzkumných projektů v oblasti udržitelného prostorového plánování a rozvoje v zemích střední a jihovýchodní Evropy v nadnárodní a přeshraniční dimenzi,

- přispění integrace pracovišť zabývajících se prostorovým plánováním a rozvojem do společného evropského výzkumu mj. formou výměny vědeckých pracovníků, hlavně mladých výzkumníků a doktorandů.

Členové sítě Spa-ce.net se scházejí alespoň jednou ročně v rámci workshopů nebo konferencí.

Zdroj: ústav územního rozvoje, <https://www.uur.cz/mezinarodni-spoluprace/spa-cenet/>.

Spádová oblast (území) 2016

Anglický překlad

Catchment area

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Spádová oblast je oblast vztahující se na okolní zázemí daného sídla, ze které dojíždí rezidenti okolních sídel s menšími pracovními možnostmi a nižší úroveň občanské vybavenosti do škol, za prací, za nákupy, za čerpáním služeb i za návštěvami úřadů.

Pásková, Martina - Zelenka, Josef. Výkladový slovník cestovního ruchu. Praha: MMR, 2002.

Spalinová cesta 2024

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely této vyhlášky se rozumí spalínovou cestou volně průchozí dutina určená k odvodu spalin do vnějšího ovzduší.

Vyhláška 146/2024 Sb. o požadavcích na výstavbu § 3, písm. i.

Spalování odpadů 2021

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Zneškodňování odpadů, při němž je v reaktivním prostoru obsah kyslíku stechiometrický nebo vyšší než je třeba k oxidaci přítomných látek spálením. Jedná se o kontrolovatelný proces oxidace tuhých, kapalných nebo plyných látek na CO₂, vodu, popel a další látky, které jsou obsaženy v kouřových plynech a popelu. Spalování odpadů se dělí na nízkoteplotní (do 1000 °C) a vysokoteplotní (nad 1000°C). Spalovat je možno komunální odpad, průmyslový odpad, čistírenské kaly apod. Spalovat by se mělo jen minimální množství odpadů, které již nelze použít jako druhotné suroviny. Braniš, Martin a kol.: *Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie*. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Technická metoda zpracování odpadu. Kontrolovatelný proces řízeného hoření odpadů za vysokých teplot v zařízení určeném pro účinné a dokonalé spalování.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2021.

Spalovna odpadu

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se rozumí spalovnou odpadu stacionární zdroj určený k tepelnému zpracování odpadu, jehož hlavním účelem není výroba energie ani jiných produktů, a jakýkoliv stacionární zdroj, ve kterém více než 40 % tepla vzniká tepelným zpracováním nebezpečného odpadu nebo ve kterém se tepelně zpracovává neupravený směsný komunální odpad.

Zákon č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. p.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Technická jednotka se zařízením určeným ke spalování odpadu s využitím nebo bez využití vzniklého tepla, přímým oxidačním spalováním, jakož i se zařízením určeným pro jiné způsoby tepelného zpracování, zejména pyrolýzu, zplyňování nebo plazmové procesy, pokud jsou vzniklé látky následně spáleny.

Tichá Tereza a kol.: Slovník pojmů užívaných v právu životního prostředí. 1. vydání. Praha: ABF – nakladatelství ARCH, 2004.

Soubor zařízení na likvidaci odpadu spalováním, s případným dalším energetickým využitím uvolněného tepla.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Definice dle jiných právních předpisů

* Kategorie a zařazování zdrojů znečišťování ovzduší

(8) Spalovny odpadů patří do kategorie zvláště velkých nebo velkých stacionárních zdrojů a podle druhu spalovaného odpadu se rozlišují na

a) spalovny nebezpečného odpadu,

b) spalovny komunálního odpadu a

c) spalovny jiného než nebezpečného a komunálního odpadu.

Zákon č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší a o změně některých dalších zákonů (zákon o ochraně ovzduší), ve znění pozdějších předpisů, § 4 odst. 8. (Zrušen)

Speciální dráha (železniční) 2017

Definice dle jiných právních předpisů

(1) Železniční dráhy se z hlediska významu, účelu a technických podmínek, stanovených prováděcím předpisem, člení do jednotlivých kategorií. Speciální dráha slouží zejména k zabezpečení dopravní obslužnosti obce.

(2) O zařazení železniční dráhy do příslušné kategorie dráhy a o změnách tohoto zařazení rozhoduje drážní správní úřad.

Zákon č. 266/1994 Sb., o dráhách, ve znění pozdějších předpisů, § 3 odst. 1 písm. f) odst. 2.

Specifické občanské vybavení 2018

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Druhy občanské vybavenosti, jejichž dimenzování a umístění se neurčuje podle počtu a rozmístění obyvatelstva řešeného území, nýbrž je závislé na jiných faktorech, např. přírodních.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Souhm občanských zařízení, jejichž dimenzování a umístění se neurčuje podle počtu a rozmístění obyvatelstva řešeného území, nýbrž je závislé na jiných faktorech, např. přírodních (speciální léčebny, lyžařské vleky apod.).
Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Společné územní a stavební řízení 2024

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

Účinný společný územní souhlas, souhlas s provedením ohlášeného stavebního záměru, pravomocné stavební povolení, společné povolení, společné povolení s posouzením vlivů na životní prostředí, oznámení s certifikátem stavebního inspektora stavebního záměru a účinná veřejnoprávní smlouva nahrazující stavební povolení a účinná veřejnoprávní smlouva nahrazující stavební územní rozhodnutí a stavební povolení se považují za povolení záměru podle tohoto zákona.

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 330, odst. 7.

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

* (1) U staveb v působnosti obecného stavebního úřadu, staveb vymezených v § 15 odst. 1 písm. b) až d) a staveb vymezených v § 16 odst. 2 písm. d) lze vydat společné povolení. Příslušným k vydání společného povolení je stavební úřad příslušný k povolení stavby podle § 13 odst. 1, § 15 odst. 1 písm. b) až d) nebo § 16 odst. 2 písm. d).

(2) U souboru staveb se příslušnost k vydání společného povolení řídí příslušností k povolení stavby hlavní souboru staveb. Stavební úřady příslušné k umístění nebo povolení vedlejších staveb souboru jsou ve společném územním a stavebním řízení dotčenými orgány a pro potřeby vydání společného povolení vydávají namísto rozhodnutí závazná stanoviska.

(3) Stavební úřad, který vydal společné povolení, je příslušný k provedení kontrolní prohlídky rozestavěné stavby, k povolení změny stavby před dokončením podle § 118, k vydání rozhodnutí o odstranění stavby podle § 129 odst. 1 písm. b), bude-li jím povolená stavba prováděna v rozporu s povolením, popřípadě ji dodatečně povolit.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 94j odst. 1.

* Podá-li žadatel žádost o vydání společného územního rozhodnutí a stavebního povolení (dále jen „společné rozhodnutí“) a připojí společnou dokumentaci, je zahájeno společné územní a stavební řízení (dále jen „společné řízení“).

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 94a odst. 1. (ve znění do 31. 12. 2017)

Společnost (obchodní)

Definice dle jiných právních předpisů

Společnostmi jsou veřejná obchodní společnost a komanditní společnost (dále jen „osobní společnost“), společnost s ručením omezeným a akciová společnost (dále jen „kapitálová společnost“) a evropská společnost a evropské hospodářské zájmové sdružení.

Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích), ve znění pozdějších předpisů, § 1 odst. 2.

Společnost evropská (obchodní)

Definice dle jiných právních předpisů

Evropská společnost, evropské hospodářské zájmové sdružení a evropská družstevní společnost se řídí ustanoveními tohoto zákona v rozsahu, v jakém to připouští přímo použitelné předpisy Evropské unie upravující evropskou společnost, evropské hospodářské zájmové sdružení nebo evropskou družstevní společnost.

Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích), ve znění pozdějších předpisů, § 1 odst. 4.

Společný dvůr (vlastníků) 2018

Definice dle jiných právních předpisů

Společný dvůr vlastníků je společný dvůr v podílovém spoluvlastnictví bytových domů, které s tímto pozemkem sousedí.

Vyhláška č. 357/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální vyhláška), ve znění pozdějších předpisů, příloha 2. Způsob využití pozemku

* Společný dvůr - nádvoří u domů s byty a nebytovými prostory.

Vyhláška č. 190/1996 Sb., kterou se provádí zákon č. 265/1992 Sb., o zápisech vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem, ve znění zákona č. 210/1993 Sb. a zákona č. 90/1996 Sb., a zákon České národní rady č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), ve znění zákona č. 89/1996 Sb. (Zrušena)

Společný územní souhlas 2024

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

Účinný společný územní souhlas, souhlas s provedením ohlášeného stavebního záměru, pravomocné stavební povolení, společné povolení, společné povolení s posouzením vlivů na životní prostředí, oznámení s certifikátem stavebního inspektora stavebního záměru a účinná veřejnoprávní smlouva nahrazující stavební povolení a účinná veřejnoprávní smlouva nahrazující stavební územní rozhodnutí a stavební povolení se považují za povolení záměru podle tohoto zákona.

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 330, odst. 7.

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

* Společný územní souhlas a souhlas s provedením ohlášeného stavebního záměru.

(1) U staveb v působnosti obecního stavebního úřadu, staveb vymezených v § 15 odst. 1 písm. b) až d), staveb vymezených v § 16 odst. 2 písm. d) lze vydat společný územní souhlas a souhlas s provedením ohlášeného stavebního záměru (dále jen "společný souhlas"), kterým se stavba umísťuje a povoluje. Příslušným k vydání společného souhlasu je stavební úřad příslušný k povolení stavby podle § 13 odst. 1, § 15 odst. 1 písm. b) až d) nebo § 16 odst. 2 písm. d).

(2) Podá-li stavebník oznámení záměru podle § 96 a ohlášení stavebního záměru podle § 105 (dále jen "společné oznámení záměru"), vydá stavební úřad společný souhlas, za předpokladu, že jsou splněny požadavky a podmínky § 96 a 105. Ke společnému oznámení záměru stavebník připojí doklady podle § 96 odst. 3 písm. a) až e) a dokumentaci podle povahy záměru uvedenou v § 105 odst. 2 až 6.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 96a odst. 1, 2.

Sport 2021

Definice dle jiných právních předpisů

Sportem je pro účely tohoto zákona každá forma tělesné činnosti, která si prostřednictvím organizované i neorganizované účasti klade za cíl harmonický rozvoj tělesné i psychické kondice, rozvoj společenských vztahů, upevňování zdraví a dosahování sportovních výkonů rekreačně nebo v soutěžích všech úrovní, a to individuálně nebo společně.

Zákon č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu, § 2 odst. 1.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Tělovýchovná činnost založená na organizovaném závodění a dodržování přesných soutěžních pravidel. Může mít buď rekreační formu nebo je zaměřena k dosažení nejlepšího výkonu.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Sportoviště a rekreační plocha 2019

Definice dle jiných právních předpisů

Hřiště, stadion, koupaliště, sportovní dráha a jízďárna, střelnice, autokemp, tábořiště apod.

Vyhláška č. 357/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální vyhláška), ve znění pozdějších předpisů, příloha 2. Způsob využití pozemku.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Plochy, stavby a zařízení sloužící pro sport a rekreaci.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2018.

Definice dle jiných právních předpisů

* Hřiště, stadion, koupaliště, sportovní dráha a jízda, střelnice, autokemp, tábořiště apod.

Vyhláška č. 190/1996 Sb., kterou se provádí zákon č. 265/1992 Sb., o zápisech vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem, ve znění zákona č. 210/1993 Sb. a zákona č. 90/1996 Sb., a zákon České národní rady č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), ve znění zákona č. 89/1996 Sb. (Zrušena)

Spotřeba elektrické energie 2020

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Množství elektrické energie skutečně spotřebované za určité časové období. Obvykle se udává v kWh/rok apod.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Spotřeba plynu 2020

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Měrná hodinová spotřeba plynu

Spotřeba plynu vztažená na měrnou jednotku (byt nebo osobu), vyjádřená v m³/h.

Roční měrná spotřeba plynu

Množství plynu skutečně spotřebovaného za rok. Udává se v m³/rok.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Spotřeba tepla 2020

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Množství tepla spotřebované za určité období (nejčastěji za rok). Udává se v GJ (GJ/rok).

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2019.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Množství tepla skutečně spotřebovaného za určité časové období (měsíc, rok). Udává se v MWh/měsíc nebo v MWh/rok.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Spotřeba vody 2020

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Množství vody dodané odběratelům za určité období (den, měsíc, rok). Udává se v m³, nebo v l/s.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2019.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Část vody dodaná odběratelům, která se při použití spotřebuje a nevypouští se bezprostředně do recipientu (výpar, součást výrobku apod.).

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Správa krajiny 2017

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Správa krajiny znamená činnost, která má, z hlediska udržitelného rozvoje, zajistit pravidelnou péči o krajinu s cílem řídit řízení a harmonizovat změny, které jsou způsobeny sociálními, hospodářskými a environmentálními procesy.

Evropská úmluva o krajině. Florencie: Rada Evropy, 2000, článek 1 bod e. Změna: 12/2017 Sb. m. s.

* Správa krajiny znamená činnost, která má, z hlediska udržitelného rozvoje, zajistit pravidelné udržování krajiny s cílem řízení a harmonizace změn, které jsou způsobeny sociálními, hospodářskými a environmentálními procesy.

Evropská úmluva o krajině. Florencie: Rada Evropy, 2000, článek 1 bod e.

Správa obce 2021

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Činnost orgánů obce (zastupitelstva, rady, starosty, úřadu, případně i dalších orgánů zřízených v souladu se Zákonem č.128/2000 Sb. – Zákonem o obcích).

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2021.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Obec je spravována zastupitelstvem obce, dalšími orgány jsou rada obce, starosta a obecní úřad. Orgánem obce může být též zvláštní orgán, zřízený podle zvl. zákona. (Zákon č.128/2000 Sb., o obcích, § 15.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Správce informačního systému veřejné správy

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se rozumí správcem informačního systému veřejné správy subjekt, který podle zákona určuje účel a prostředky zpracování informací a za informační systém odpovídá.

Zákon č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. c.

Správní orgán 2024

Anglický překlad

Administrative Authority

Definice dle jiných právních předpisů

Tento zákon upravuje postup orgánů moci výkonné, orgánů územních samosprávných celků a jiných orgánů, právníků a fyzických osob, pokud vykonávají působnost v oblasti veřejné správy (dále jen "správní orgán").

Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, § 1 odst. 1.

Správní rozhodnutí 2021

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Výsledek postupu správních orgánů ve správním řízení; autoritativní rozhodnutí správního orgánu.

Madar, Zdeněk a kol.: Slovník českého práva. Praha: LINDE, 1995.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Výsledek postupu správních orgánů ve správním řízení.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2021.

Správní řízení 2024

Anglický překlad

Administrative proceedings

Definice dle jiných právních předpisů

Správní řízení je postup správního orgánu, jehož účelem je vydání rozhodnutí, jímž se v určité věci zakládají, mění nebo ruší práva anebo povinnosti jmenovitě určené osoby nebo jímž se v určité věci prohlašuje, že taková osoba práva nebo povinnosti má anebo nemá.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Postup, v němž orgán, který plní svěřené úkoly státní správy (správní orgán), rozhoduje o právech a povinnostech fyzických a právnických osob (účastníků řízení). (Slovník pojmů ve výstavbě. Praha: ČKAIT a Sdružení dodavatelů investičních celků, 1999.)
Oberstein, Ivo, Cach, Jan: *Názvosloví urbanismu a územního plánování*. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Správní žaloba

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Technický termín pro návrh na zahájení řízení před soudem ve správní věci, jímž žalobce proti žalovanému (správní úřad) uplatňuje určité svoje právo.
Madar, Zdeněk a kol.: *Slovník českého práva*. Praha: LINDE, 1995.

Stabilita ekologická

Definice dle jiných právních předpisů

Ekologická stabilita je schopnost ekosystému vyrovnávat změny způsobené vnějšími činiteli a zachovávat své přirozené vlastnosti a funkce.
Zákon č. 17/1992 Sb., o životním prostředí, ve znění pozdějších předpisů, § 4.

Stabilita ekosystému

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Z termodynamického hlediska je systém stabilní tehdy, když pravděpodobnost velkých změn je malá. Základní faktory, které určují stabilitu ekosystémů a celých biomů jsou klima a biogeochemické cykly. Další nezbytnou podmínkou stability ekosystémů bývá uváděna druhová diverzita. Nicméně druhová diverzita může být chápána jako důsledek stability. Rozeznáváme lokální a globální stabilitu a čtyři kombinace obou stavů (lokálně stabilní, globálně nestabilní, lokálně i globálně stabilní). V experimentech lze např. hodnotit stabilitu systému dobou koexistence dvou či více druhů, změnami jejich početnosti. V průběhu sukcese se živá složka ekosystémů (společenstvo) postupně mění, počet druhů se zvyšuje a ekosystém se stává stabilnějším. Postupně se zvyšuje biomasa, diverzita, prodlužují se potravní řetězce a komplikují potravní sítě, fluktuace početnosti populací organismů jsou méně nápadné, začínají převládat velké organismy s delším životním cyklem, snižuje se množství produkce i biomasy využitelné pro člověka. Poměr produkce k respiraci se blíží jednotce.
Braniš, Martin a kol.: *Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie*. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Stabilizace odpadu 2021

Definice dle jiných právních předpisů

Stabilizací se pro účely této vyhlášky rozumí procesy, které mění nebezpečnost složek odpadu, a tím mění kategorii nebezpečný odpad na kategorii ostatní odpad.
Vyhláška č. 8/2021 Sb., o Katalogu odpadů a posuzování vlastností odpadů (Katalog odpadů), § 2, písm. d).

Stabilizované území 2021

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Území, v němž existuje ujasněná představa dlouhodobého využití a v němž - oproti území „rozvojovému“ - naznačuje územní plán spíše dlouhodobý žádoucí trend postupného vývoje. (Meier, Karel: *Územní plánování*. Skripta. Praha: FA ČVUT, 1997.)
Oberstein, Ivo, Cach, Jan: *Názvosloví urbanismu a územního plánování*. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Území, kde se nepředpokládají významné změny.
Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2021.

Standard kvality životního prostředí

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se rozumí standardem kvality životního prostředí souhrn požadavků stanovených na základě zvláštních právních předpisů, které musí životní prostředí splňovat v daném čase a místě.

Zákon č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci a omezování znečištění, o integrovaném registru znečišťování a o změně některých zákonů (zákon o integrované prevenci), ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. g.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Souhrn požadavků stanovených na základě zvláštních právních předpisů, které musí životní prostředí splňovat v daném čase a místě.

Viz zákon č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci a omezování znečištění...

Tichá Tereza a kol.: Slovník pojmů užívaných v právu životního prostředí. 1. vydání. Praha: ABF – nakladatelství ARCH, 2004.

Standard státního informačního systému (Standard SIS)

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Standard státního informačního systému (Standard SIS) je dokument obsahující závazná pravidla pro výkon odborných činností souvisejících s provozem informačních systémů veřejné správy. Jeho obsah se může věcně kryt s českou normou, mezinárodní normou, její částí nebo obdobným technickým dokumentem. Každý standard SIS je vyhlašován až po projednání s odbornými zástupci vybraných orgánů veřejné správy.

Matějka, Vladimír, Mokří, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Standardizace výstupů územního plánování 2019

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Sjednocení základních atributů výstupů nástrojů územního plánování na úrovni územně plánovacích podkladů a územně plánovacích dokumentací, s cílem zajistit jejich uživatelskou přehlednost a srozumitelnost na celém území republiky.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2018.

Standardní občanské vybavení 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Souhrn občanských zařízení, jejichž dimenzování a umístění se řídí počtem a rozmístěním obyvatel v jejich spádovém území. Dělí se na základní a vyšší.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

Standardní prvek prostorové identifikace

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Standardní prvek prostorové identifikace je vybraný prostorový prvek, daný obvykle správním, technickým nebo urbanistickým členěním území České republiky, nebo další významný prostorový prvek. Jsou dány standardem SIS k prostorové identifikaci a tvoří soustavu standardních prvků prostorové identifikace. Standardní prvek prostorové identifikace je jednoznačně a nezaměnitelně věcně vymezen a popsán a je k němu údajově zabezpečen prostorový identifikátor - tzv. přípustný prostorový identifikátor. Soustavu standardních prvků prostorové identifikace tvoří tyto prostorové prvky: okres, obec, část obce, městská část, resp. městský obvod, katastrální území, základní sídelní jednotka, ulice a veřejné prostranství, stavební objekt, parcela, adresní místo.

Matějka, Vladimír, Mokří, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Standardy emisí 2016

Definice dle jiných právních předpisů

* Emisními standardy se zde rozumí nejvýše přípustné hodnoty ukazatelů znečištění odpadních vod uvedené v příloze č. 1 k tomuto nařízení.

Nařízení vlády č. 61/2003 Sb., o ukazatelích a hodnotách přípustného znečištění povrchových vod a odpadních vod, náležitostech povolení k vypouštění odpadních vod do vod povrchových a do kanalizací a o citlivých oblastech, ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 1 d). Zrušeno.

Stání (v dopravě)

Definice dle norem

Plocha sloužící k odstavení (odstavné stání) nebo parkování (parkovací stání) vozidla včetně nezbytných vzdáleností kolem něho.
ČSN 73 6056 Odstavné a parkovací plochy silničních vozidel pro motorovou dopravu. Praha: Vydavatelství Úřadu pro normalizaci a měření, 1977.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Plocha k odstavení nebo parkování vozidla včetně nezbytných vzdáleností kolem něho. „Stání vozidla“ znamená ovšem i jeho ponechání v klidu nad dobu vymezenou pro „zastavení“. (Zásady a pravidla územního plánování. Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1979.)
Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Plocha sloužící k odstavení (odstavné stání) nebo parkování (parkovací stání) vozidla včetně nezbytných prostorů kolem něho.
Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Stanice elektrická

Definice dle jiných právních předpisů

Dále se pro účely tohoto zákona rozumí v elektroenergetice
4. elektrickou stanicí soubor staveb a zařízení elektrizační soustavy, který umožňuje transformaci, kompenzaci, přeměnu nebo přenos a distribuci elektřiny, včetně prostředků nezbytných pro zajištění jejich provozu.
Zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 2 písm. a.

Stanice plynová regulační 2019

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Zařízení sloužící ke snížení tlaku plynu mezi tlakovými úrovněmi plynodů, k udržování stálého požadovaného provozního tlaku a zajištění spotřebního tlaku pro jednotlivé odběratele.
Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Stanice předávací

Definice dle jiných právních předpisů

Dále se pro účely tohoto zákona rozumí v teplárenství
10. předávací stanicí zařízení pro přeměnu parametrů tepelné energie pro potřeby jednoho nebo více objektů; předávací stanice je samostatnou věcí a není součástí budovy, ve které je umístěna.
Zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 2 písm. c.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Zařízení pro úpravu stavu teploty látky na hodnoty požadované spotřebiči tepla. Jsou vybaveny přístroji na ovládání, regulování a měření tepla dodávaného odběratelům.
Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Stanice záchranná

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se vymezují některé základní pojmy takto
f) záchranná stanice je zařízení, které na konkrétně vymezeném území působnosti zajišťuje komplexní péči o všechny živočichy dočasně neschopné přežít ve volné přírodě s cílem navrátit je do přírody, živočichům trvale neschopným přežít ve volné přírodě poskytuje, je-li to vhodné a účelné vzhledem k jejich zdravotnímu stavu, odpovídající dlouhodobou péči, poskytuje informace o příčinách ohrožení a vhodných způsobech ochrany živočichů a může spolupracovat při provádění opatření k předcházení zraňování nebo úhynu živočichů.
Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, § 3 odst. 1 písm. f.

Stanice železniční 2019

Definice dle jiných právních předpisů

Dopravna s kolejovým rozvětvením, u dráhy speciální i bez kolejového rozvětvení, a se stanoveným rozsahem poskytovaných přepravních služeb
Vyhláška 173/1995 Sb. Ministerstva dopravy, kterou se vydává dopravní řád drah, v platném znění, § 1 písm. c.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Dopravna s kolejovým rozvětvením umožňujícím křížování a předjíždění vlaků; je místem, kde začíná a končí železniční přeprava cestujících, zavazadel a zboží.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Stanovení pásem ohrožení lesních porostů imisemi

Definice dle jiných právních předpisů

Stanovení pásem ohrožení

(1) Pásma ohrožení jsou zakreslena do lesnických map v souvislém zobrazení.

(2) Lesnické mapy se zákresem pásem ohrožení jsou veřejně přístupné od 1. ledna 1997 na okresních úřadech.

Vyhláška č. 78/1996 Sb., o stanovení pásem ohrožení lesů pod vlivem imisí, ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 1-2.

Stanovení radonového indexu pozemku

Definice dle jiných právních předpisů

Ozáření z přírodních zdrojů

(4) Ten, kdo navrhuje umístění stavby s obytnými nebo pobytovými místnostmi nebo žádá o stavební povolení takové stavby, je povinen zajistit stanovení radonového indexu pozemku a výsledky předložit stavebnímu úřadu. Pokud se taková stavba umísťuje na pozemku s vyšším než nízkým radonovým indexem, musí být stavba preventivně chráněna proti pronikání radonu z geologického podloží. Podmínky pro provedení preventivních opatření stanoví stavební úřad v rozhodnutí o umístění stavby nebo ve stavebním povolení. Stanovení radonového indexu pozemku se nemusí provádět v tom případě, bude-li stavba umístěna v terénu tak, že všechny její obvodové konstrukce budou od podloží odděleny vzduchovou vrstvou, kterou může volně proudit vzduch. Prováděcí právní předpis stanoví postup pro stanovení radonového indexu pozemku.

Zákon č. 18/1997 Sb., o mírovém využívání jaderné energie a ionizujícího záření (atomový zákon) a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, § 6 odst. 4.

Stanovisko dotčeného orgánu 2018

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

* (2) Orgány územního plánování a stavební úřady postupují ve vzájemné součinnosti s dotčenými orgány chránícími veřejné zájmy podle zvláštních právních předpisů⁴⁾ nebo tohoto zákona. Dotčené orgány vydávají

a) závazná stanoviska⁵⁾ pro rozhodnutí a pro jiné úkony stavebního úřadu nebo úkony autorizovaného inspektora podle tohoto zákona, nestanoví-li zvláštní právní předpis jinak,

b) stanoviska, která nejsou samostatným rozhodnutím ve správním řízení a jejichž obsah je závazný pro politiku územního rozvoje a pro opatření obecné povahy podle tohoto zákona. Pro obsah stanoviska se použije § 149 odst. 2 správního řádu obdobně.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 4 odst. 2 - 11.

* (2) Orgány územního plánování a stavební úřady postupují ve vzájemné součinnosti s dotčenými orgány chránícími veřejné zájmy podle zvláštních právních předpisů. Dotčené orgány vydávají

a) pro vydání rozhodnutí podle tohoto zákona závazná stanoviska na základě zvláštních právních předpisů, která nejsou samostatným rozhodnutím ve správním řízení, nestanoví-li tyto zvláštní právní předpisy jinak,

b) pro postupy podle tohoto zákona, které nejsou správním řízením, stanoviska, která nejsou samostatným rozhodnutím ve správním řízení, nestanoví-li zvláštní právní předpis jinak; stanoviska jsou závazným podkladem pro politiku územního rozvoje a pro opatření obecné povahy vydávaná podle tohoto zákona.

Závazná stanoviska dotčených orgánů pro potřeby správních řízení podle tohoto zákona a stanoviska dotčených orgánů, která jsou závazným podkladem pro potřeby jiných postupů podle tohoto zákona, uplatňují dotčené orgány podle zvláštních právních předpisů a podle tohoto zákona.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 4. (ve znění do 31. 12. 2017)

Stanovisko koordinované závazné 2024

Anglický překlad

Coordinated Binding Opinion

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

Koordinované vyjádření a koordinované závazné stanovisko

(1) Je-li dotčeným orgánem podle jiného právního předpisu tentýž orgán veřejné správy, vydá namísto jednotlivých vyjádření koordinované vyjádření a namísto jednotlivých závazných stanovisek koordinované závazné stanovisko. Ustanovení správního řádu o společném řízení a ustanovení o řešení rozporů se použijí přiměřeně.

(2) Koordinované vyjádření nebo koordinované závazné stanovisko zahrnuje požadavky na ochranu všech dotčených veřejných zájmů, které orgán veřejné správy hájí podle jiných právních předpisů.

(3) Koordinované závazné stanovisko nezahrnuje

a) závazné stanovisko k posouzení vlivů provedení záměru na životní prostředí podle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí a

b) jednotné environmentální stanovisko podle zákona o jednotném environmentálním stanovisku, vydává-li se současně jako závazné stanovisko k posouzení vlivů provedení záměru na životní prostředí podle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí.

(4) V závěru koordinovaného vyjádření nebo koordinovaného závazného stanoviska orgán veřejné správy souhrnně uvede, zda je záměr z hlediska všech jím chráněných veřejných zájmů přípustný. Ustanovení § 175 odst. 2 se použije obdobně.

(5) Koordinované závazné stanovisko je platné 5 let ode dne jeho vydání. Zahrnuje-li koordinované závazné stanovisko jednotné environmentální závazné stanovisko, použijí se ustanovení o platnosti jednotného environmentálního závazného stanoviska podle zákona o jednotném environmentálním stanovisku pro koordinované závazné stanovisko obdobně.

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 176.

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

(6) Stanoví-li dotčené orgány ve svém závazném stanovisku podmínky, jsou příslušné kontrolovat jejich dodržování; stavební úřad poskytne součinnost potřebnou ke kontrole těchto podmínek.

(7) Je-li dotčeným orgánem podle zvláštních právních předpisů tentýž orgán veřejné správy, vydává koordinované stanovisko nebo koordinované závazné stanovisko, zahrnující požadavky na ochranu všech dotčených veřejných zájmů, které hájí. Koordinované stanovisko nebo koordinované závazné stanovisko lze vydat pouze v případě, nejsou-li požadavky na ochranu dotčených veřejných zájmů v rozporu. Ustanovení správního řádu o společném řízení se použijí přiměřeně.

(8) Orgány územního plánování a stavební úřady projednávají protichůdná stanoviska nebo protichůdná závazná stanoviska dotčených orgánů. Dojde-li k rozporu mezi příslušnými orgány podle tohoto zákona a dotčenými orgány, jakož i mezi dotčenými orgány navzájem, postupuje se podle správního řádu.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 4 odst. 6-8.

Stanovisko závazné 2024

Anglický překlad

Binding Opinion

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

Dotčený orgán je vázán svým předchozím stanoviskem, vyjádřením nebo závazným stanoviskem, které vydal jako podklad pro úkony podle tohoto zákona.

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 2, odst. 1.

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

* 1) Jestliže vydání rozhodnutí nebo jiného úkonu podle části třetí hlavy III dílů 4 a 5, § 126, 127, 129 nebo podle zvláštního zákona závisí na posouzení jím vyvolané změny v území, je podkladem tohoto rozhodnutí nebo jiného úkonu závazné stanovisko orgánu územního plánování. Závazné stanovisko se nevzdává pro stavební záměry v zastavěném území nebo zastavitelné ploše uvedené v § 103 odst. 1.

(2) Pokud je stavební úřad zároveň orgánem územního plánování příslušným k vydání závazného stanoviska, obstarává závazné stanovisko orgánu územního plánování stavební úřad, není-li toto závazné stanovisko součástí koordinovaného závazného stanoviska.

(3) V závazném stanovisku orgán územního plánování určí, zda je záměr přípustný z hlediska souladu s politikou územního rozvoje a územně plánovací dokumentací a z hlediska uplatňování cílů a úkolů územního plánování, či nikoliv. Jestliže shledá záměr přípustným, stanoví podmínky jeho uskutečnění. *Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 96b odst. 1 - 3.*

Stará důlní díla

Definice dle jiných právních předpisů

(1) Zjišťování starých důlních děl slouží jako podklad pro činnost a rozhodnutí podle stavebního zákona a pro opatření k ochraně objektů a zájmů chráněných podle zvláštních předpisů.

(2) V oznámení starého důlního díla nebo jeho účinků na povrch se uvede místo a čas zjištění a stav nebo rozsah poškození povrchu, například velikost propadliny.

(3) Oznámení podle odstavce 2, přezkoumá Geofond České republiky na základě mapových a jiných archivních podkladů a zpráv.

(4) Ministerstvo životního prostředí České republiky zjistí stanovisko příslušného stavebního úřadu, popřípadě jiného orgánu státní správy, který vykonává působnost stavebního úřadu, podle potřeby i dalších orgánů státní správy a právnických a fyzických osob, které jsou vlastníky nebo uživateli pozemků v dosahu starého důlního díla; podle potřeby zadá provedení nezbytného geologického průzkumu.

(5) Jestliže ministerstvo životního prostředí České republiky zjistí, že staré důlní dílo ohrožuje objekty a zájmy uvedené v odstavci 1, zabezpečí jeho zajištění nebo likvidaci.

§ 2

Registr starých důlních děl

(1) Registr starých důlních děl vede Geofond České republiky.

(4) Geofond České republiky umožní nahlížet do evidence, popřípadě poskytne z této evidence potřebné informace nebo výpisy fyzickým a právnickým osobám, které prokáží, že je potřebují k plnění svých povinností nebo k uplatnění a ochraně svých práv. Poplatky za tyto úkony upravují zvláštní předpisy.

Vyhláška č. 363/1992 Sb., o zjišťování starých důlních děl a vedení jejich registru, ve znění pozdějších předpisů, § 1.

(1) Starým důlním dílem se podle tohoto zákona rozumí důlní dílo v podzemí, které je opuštěno a jehož původní provozovatel ani jeho právní nástupce neexistuje nebo není znám.

(2) Starým důlním dílem je také opuštěný lom po těžbě vyhrazených nerostů, jehož původní provozovatel ani jeho právní nástupce neexistuje nebo není znám.

(3) Ministerstvo životního prostředí České republiky zabezpečuje zjišťování starých důlních děl a vede jejich registr. Vedením registru může pověřit jinou právnickou osobu. Údaje z registru poskytuje na vyžádání do 30 dnů příslušným orgánům územního plánování.

(4) Kdo zjistí staré důlní dílo nebo jeho účinky na povrch, oznámí to bezodkladně ministerstvu životního prostředí České republiky.

(5) Zajišťování nebo likvidaci starých důlních děl a jejich následků, která ohrožují zákonem chráněný obecný zájem, zabezpečí v nezbytně nutném rozsahu ministerstvo životního prostředí České republiky. Ministerstvo životního prostředí České republiky vypořádá i případné škody na hmotném majetku způsobené při zajišťování nebo likvidaci starých důlních děl.

(6) Ministerstvo životního prostředí České republiky zajišťuje v nezbytně nutném rozsahu likvidaci starých důlních děl uvedených v odstavcích 1 a 2, pokud existence takových děl brání dalšímu rozvoji území a je v souladu s územním plánem velkého územního celku. V ostatních případech o tom, zda tato skutečnost nastala, rozhodne Ministerstvo životního prostředí České republiky v dohodě s Ministerstvem pro místní rozvoj České republiky a Ministerstvem průmyslu a obchodu České republiky.

(7) Ministerstvo životního prostředí České republiky podrobněji upraví obecně závazným právním předpisem zjišťování starých důlních děl a vedení jejich registru.

Zákon č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 35.

Stará ekologická zátěž 2021

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Pojmem ekologické (staré) zátěže se označují staré skládky, staré části výrobních areálů a velkoplošná znečištění půdy, jejichž důsledkem je nebezpečí a ohrožení zdraví člověka nebo životního prostředí. Starými skládkami mohou být zvláště již nepoužívaná místa skládek komunálního a průmyslového odpadu. U výrobních areálů jde o chemické závody, kde bylo nakládáno s látkami škodlivými zejména vodám, ale jedná se i o areály benzinových pump ap. Plochami podezřelými z ekologických zátěží životního prostředí jsou často velkoplošná znečištění půdy, která byla způsobena např. znečištěním ovzduší nebo záplavami, ale i vojenské prostory (zejména prostory po bývalé sovětské armádě).

Česko-rakousko-slovenská příručka územně plánovací terminologie. Hannover: Akademie für Raumforschung und Landesplanung, 2000. (Českou část zpracoval ÚÚR Brno.)

Znečištění životního prostředí, jehož původce není znám, nebo již právně neexistuje.

Tichá Tereza a kol.: Slovník pojmů užívaných v právu životního prostředí. 1. vydání. Praha: ABF – nakladatelství ARCH, 2004.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Za starou ekologickou zátěž považujeme závažnou kontaminaci horninového prostředí, podzemních nebo povrchových vod, ke které v minulosti došlo nevhodným nakládáním s rizikovými látkami, jako např. ropnými látkami, pesticidy, PCB, chlorovanými a aromatickými uhlovodíky, těžkými kovy apod.. Zjištěná kontaminace je považována za starou ekologickou zátěž, pokud vznikla před privatizací, nebo původce kontaminace neexistuje či není znám.

Ministerstvo životního prostředí, rizika pro životní prostředí, [cit. 17. 12. 2021]. Dostupné z URL: < https://www.mzp.cz/cz/stare_ekologicke_zateze >.

Stará hluková zátěž

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Stav hlučnosti ve venkovním prostoru působený hlukem z dopravy na veřejných komunikacích, který v tomto prostoru existoval k 1. 1. 2001. Viz nařízení vlády č. 502/2000 Sb., o ochraně zdraví před nepříznivými účinky hluku a vibrací.
Tichá Tereza a kol.: Slovník pojmů užívaných v právu životního prostředí. 1. vydání. Praha: ABF – nakladatelství ARCH, 2004.

Stáří stavby 2019

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Doba, která uplynula od vzniku stavby do současnosti
Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2018.

Definice dle jiných právních předpisů

* Pro účely této vyhlášky se rozumí stářím stavby počet let, který uplynul od roku, v němž nabylo právní moci kolaudační rozhodnutí, kolaudační souhlas nebo započalo užívání na základě oznámení stavebnímu úřadu, do roku, ke kterému se ocenění provádí. V případech, kdy došlo k užívání stavby dříve, počítá se její stářím od roku, v němž se prokazatelně započalo s užíváním stavby. Nelze-li stáří stavby takto zjistit, počítá se od roku zjištěného z jiného dokladu, a není-li k dispozici ani ten, určí se odhadem.

Vyhláška č. 3/2008 Sb., o provedení některých ustanovení zákona č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, (oceňovací vyhláška), § 2 písm. c. (Zrušena)

Státem podporované regiony 2016

Definice dle jiných právních předpisů

Ministerstvo pro místní rozvoj (dále jen „Ministerstvo“) ve spolupráci s ostatními dotčenými ústředními správními úřady a kraji navrhuje vymezení regionů, jejichž rozvoj je třeba podporovat s ohledem na dynamický a vyvážený rozvoj České republiky, zvyšování hospodářské a sociální úrovně územních samosprávných celků a udržování jejich hospodářské, sociální a územní soudržnosti (dále jen „státem podporované regiony“).
Zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, ve znění pozdějších předpisů, § 4.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Pro účely SRR ČR 2014-2020 jsou vymezeny hospodářsky problémové regiony a ostatní státem podporované regiony. Hospodářsky problémové regiony v rámci republikového srovnání vykazují z hlediska vybraných hospodářských a sociálních ukazatelů podstatně nižší úroveň, než je průměrná úroveň v ČR. Jsou charakterizované především nadprůměrnou mírou nezaměstnanosti, nízkou životní úrovní, nízkým stupněm ekonomické výkonnosti, nízkou hodnotou průměrného příjmu obyvatel a nepříznivým demografickým vývojem.

Strategie regionálního rozvoje ČR 2014-2020, MMR duben 2013, schválena usnesením vlády ČR č. 344 ze dne 15. 5. 2013.

Státní dozor ve věcech územního plánování a stavebního řádu

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

(1) Státní dozor ve věcech územního plánování a stavebního řádu vykonávají ministerstvo, krajské úřady jako orgány územního plánování, úřady územního plánování a stavební úřady. Při výkonu této působnosti dozírají na dodržování ustanovení tohoto zákona, právních předpisů vydaných k jeho provedení, jakož i na dodržování opatření obecné povahy a rozhodnutí vydaných na základě tohoto zákona. Státní dozor může být vykonán i v průběhu pořizování územně plánovací dokumentace.

(2) Ministerstvo při provádění státního dozoru sleduje, jak orgány veřejné správy vykonávají působnost stanovenou tímto zákonem, a státní dozor nad činností autorizovaných inspektorů, který je součástí státního dozoru ve věcech stavebního řádu.

(3) V případě zjištění nedostatků orgán uvedený v odstavci 1, se zřetelem na jejich charakter a následky či možné následky, vyzve ke zjednání nápravy nebo rozhodnutím uloží povinnost zjednat nápravu v přiměřené lhůtě; v rozhodnutí může do doby zjednání nápravy pozastavit nebo omezit výkon činnosti, při níž dochází k porušování právní povinnosti. V případě, že bylo pozastaveno pořizování územně plánovací dokumentace, lze v jejím pořizování postupovat až po potvrzení orgánu uvedeného v odstavci 1 o zjednání nápravy.

(4) Působnost jiných orgánů veřejné správy není ustanoveními odstavců 1 až 3 dotčena.

Zdroj: Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 171 odst. 1-4.

(1) Státní dozor ve věcech územního plánování a stavebního řádu vykonávají ministerstvo, krajské úřady jako orgány územního plánování, úřady územního plánování a stavební úřady. Při výkonu této působnosti dozírají na dodržování ustanovení tohoto zákona, právních předpisů vydaných k jeho provedení, jakož i na dodržování opatření obecné povahy a rozhodnutí vydaných na základě tohoto zákona.

(2) Ministerstvo při provádění státního dozoru sleduje, jak orgány veřejné správy vykonávají působnost stanovenou tímto zákonem, a státní dozor nad činností autorizovaných inspektorů, který je součástí státního dozoru ve věcech stavebního řádu.

(3) V případě zjištění nedostatků orgán, uvedený v odstavci 1, se zřetelem na jejich charakter a následky či možné následky, vyzve ke zjednání nápravy nebo rozhodnutím uloží povinnost zjednat nápravu v přiměřené lhůtě; v rozhodnutí může do doby zjednání nápravy pozastavit nebo omezit výkon činnosti, při níž dochází k porušování právní povinnosti.

(4) Působnost jiných orgánů veřejné správy není ustanoveními odstavců 1 až 3 dotčena.

Zdroj: Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 171 odst. 1-4. (ve znění do 31.

Státní energetická koncepce

Definice dle jiných právních předpisů

(1) Státní energetická koncepce je strategickým dokumentem s výhledem na 30 let vyjadřujícím cíle státu v energetickém hospodářství v souladu s potřebami hospodářského a společenského rozvoje, včetně ochrany životního prostředí, sloužícím i pro vypracování územních energetických koncepcí.

(2) Návrh státní energetické koncepce zpracovává Ministerstvo průmyslu a obchodu (dále jen "ministerstvo") a předkládá jej ke schválení vládě.

(3) Naplňování státní energetické koncepce vyhodnocuje ministerstvo nejméně jedenkrát za 5 let a o výsledcích vyhodnocení informuje vládu. V případě potřeby ministerstvo zpracovává návrhy na změnu státní energetické koncepce a předkládá je ke schválení vládě.

Zákon č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií, ve znění pozdějších předpisů, § 3 odst. 1-3.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Strategický dokument s výhledem na 20 let vyjadřujícím cíle státu v energetickém hospodářství v souladu s potřebami hospodářského a společenského rozvoje, včetně ochrany životního prostředí, sloužícím i pro vypracování územních energetických koncepcí.

Viz zákon č. 406/2000 Sb., o hospodaření s energií...

Tichá Tereza a kol.: Slovník pojmů užívaných v právu životního prostředí. 1. vydání. Praha: ABF – nakladatelství ARCH, 2004.

Státní fond životního prostředí ČR (SFŽP) 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Státní fond životního prostředí je využíván na podporu péče o životní prostředí zejména v obcích. Příjmy tohoto fondu jsou tvořeny z poplatků za vypouštění odpadních vod, za ukládání odpadů, vypouštění znečišťujících látek do ovzduší apod.

Vítejte na zemi, CENIA, slovník [cit. 29. 11. 2018].

Státní geologická služba

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Činnost státu, jejímž výkonem se shromažďují a poskytují údaje o geologickém složení území, ochraně a využití přírodních nerostných zdrojů a zdrojů podzemních vod a o geologických rizicích.

Viz zákon č. 62/1988 Sb., o geologických pracích...

Tichá Tereza a kol.: Slovník pojmů užívaných v právu životního prostředí. 1. vydání. Praha: ABF – nakladatelství ARCH, 2004.

Státní lesy

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Lesy ve vlastnictví státu.

Viz zákon č. 289/1995 Sb., o lesích...

Tichá Tereza a kol.: Slovník pojmů užívaných v právu životního prostředí. 1. vydání. Praha: ABF – nakladatelství ARCH, 2004.

Státní mapová díla 2024

Anglický překlad

State map series

Definice dle jiných právních předpisů

Státními mapovými díly závaznými na území státu jsou

a) katastrální mapa,

b) Státní mapa v měřítku 1 : 5 000,

c) Základní mapa České republiky v měřítcích 1 : 10 000, 1 : 50 000, 1 : 100 000 nebo 1 : 200 000,

d) Mapa České republiky v měřítku 1 : 500 000,

e) Topografická mapa v měřítcích 1 : 25 000, 1 : 50 000 a 1 : 100 000,

f) Vojenská mapa České republiky v měřítcích 1 : 250 000 a 1 : 500 000.

Nařízení vlády č. 430/2006 Sb., o stanovení geodetických referenčních systémů a státních mapových děl závazných na území státu a zásadách jejich

Státní památková péče

Anglický překlad

National Preservation of Monuments

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Péče státu o kulturní památky zahrnující činnosti, opatření a rozhodnutí, jimiž orgány a odborná organizace státní památkové péče v souladu se společenskými potřebami zabezpečují zachování, ochranu a vhodné společenské uplatnění kulturních památek.

Tichá Tereza a kol.: Slovník pojmů užívaných v právu životního prostředí. 1. vydání. Praha: ABF – nakladatelství ARCH, 2004.

Státní rozpočet

Definice dle jiných právních předpisů

(1) Státní rozpočet představuje finanční vztahy, které zabezpečují financování některých funkcí státu v rozpočtovém roce. K tomuto účelu státní rozpočet soustřeďuje rozpočtové příjmy vymezené tímto nebo zvláštním zákonem.

(2) Státní rozpočet obsahuje očekávané příjmy, jakož i odhadované výdaje státního rozpočtu v rozpočtovém roce a financující položky.

(3) Státní rozpočet jako souhrn finančních dokumentů zahrnuje zákon o státním rozpočtu, rozpis ukazatelů státního rozpočtu, podrobné rozpočty organizačních složek státu a změny těchto dokumentů.

(4) Příjmy a výdaje státního rozpočtu se člení na kapitoly státního rozpočtu (dále jen "kapitola").

(5) Státní rozpočet vychází ze střednědobého výhledu s tím, že ukazatele výdajů na programy nebo projekty spolufinancované z rozpočtu Evropské unie jsou pro vypracování návrhu zákona o státním rozpočtu závazné.

(6) Státní rozpočet obsahuje i dotační vztahy k rozpočtům územních samosprávných celků a státních fondů.

(7) Závazné ukazatele státního rozpočtu stanoví zákon o státním rozpočtu na příslušný rok.

Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů, § 5 odst. 1-7.

Státní správa

Anglický překlad

State Administration

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Státní správa je činnost státu, jejímž posláním je realizace výkonné moci státu. Svou povahou je státní správa organizátorskou a mocensky ochrannou činností státu, která v sobě obsahuje jednak prvky řízení a dále prvky regulace, a to v nejobecnějším chápání těchto pojmů.

Průcha, Petr: Místní správa. Vybrané otázky. Brno: Masarykova univerzita, 1991.

Statutární města

Definice dle jiných právních předpisů

(1) Statutárními městy jsou Kladno, České Budějovice, Plzeň, Karlovy Vary, Ústí nad Labem, Liberec, Hradec Králové, Pardubice, Jihlava, Brno, Zlín, Olomouc, Přerov, Chomutov, Děčín, Frýdek-Místek, Ostrava, Opava, Havířov, Most, Teplice, Karviná a Mladá Boleslav.

(2) Území statutárních měst se může členit na městské obvody nebo městské části s vlastními orgány samosprávy.

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, § 4 odst. 1-2.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Statutárními městy jsou taxativně vyjmenovaná, na návrh vlády Českou národní radou (od 1.1.1993 Parlamentem ČR) určená města v ČR.(České Budějovice, Plzeň, Karlovy Vary, Ústí nad Labem, Liberec, Hradec Králové, Pardubice, Brno, Zlín, Olomouc, Ostrava, Opava a Havířov) jsou města, která mají právo uspořádat své vnitřní poměry ve věcech správy obecně závaznou vyhláškou s tím, že území statutárního města se může členit na městské obvody nebo na městské části.

Česko-rakousko-slovenská příručka územně plánovací terminologie. Hannover: Akademie für Raumforschung und Landesplanung, 2000. (Českou část zpracoval ÚÚR Brno.)

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Jsou konkrétně vyjmenována v § 4, zákona o obcích. Jejich území se může členit na městské obvody nebo městské části, své vnitřní poměry ve věcech správy mají uspořádána obecně závaznou vyhláškou. (Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, § 4.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Stav podzemních vod

Definice dle jiných právních předpisů

Stavem podzemních vod se rozumí obecné vyjádření stavu útvaru podzemní vody určené kvantitativním nebo chemickým stavem, podle toho, který je horší.

Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2a odst. 2.

Stav povrchových vod

Definice dle jiných právních předpisů

Stavem povrchových vod se rozumí obecné vyjádření stavu útvaru povrchové vody určené ekologickým nebo chemickým stavem, podle toho, který je horší.

Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2a odst. 1.

Stavba 2024

Anglický překlad

Building

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

Stavbou se v tomto zákoně rozumí stavební dílo, které vzniká stavební nebo montážní činností ze stavebních výrobků, materiálů nebo konstrukcí za účelem užívání na určitém místě. Za stavbu se považuje také výrobek plnící funkci stavby.

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 5 odst. 1.

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

Stavbou se rozumí veškerá stavební díla, která vznikají stavební nebo montážní technologií, bez zřetele na jejich stavebně technické provedení, použité stavební výrobky, materiály a konstrukce, na účel využití a dobu trvání. Dočasná stavba je stavba, u které stavební úřad předem omezí dobu jejího trvání. Stavba, která slouží reklamním účelům, je stavba pro reklamu.

Pokud se v tomto zákoně používá pojmu stavba, rozumí se tím podle okolností i její část nebo změna dokončené stavby.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 3, odst. 4.

Definice dle jiných právních předpisů

Stavbou je pro účely tohoto zákona výsledek stavebních nebo montážních prací vytvářející jednotný celek, který je sám o sobě dostatečný k plnění hospodářské nebo technické funkce.

Bez ohledu na právní formu spolupráce mezi zadavatelem a dodavatelem se za veřejnou zakázku na stavební práce považuje rovněž zhotovení stavby odpovídající požadavkům stanoveným zadavatelem, přičemž za odpovídající požadavkům stanoveným zadavatelem se považuje stavba, u níž má zadavatel rozhodující vliv na druh nebo projekt stavby.

Zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, § 14 odst. 3, odst. 4.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Za stavby se považují veškeré stavby bez zřetele na jejich stavebně technické provedení, např. budovy, věže, sila, zásobníky, nádrže, studny, komunikace, tunely, mosty a lávky, nástupiště a rampy, jeřábové dráhy, podzemní i nadzemní vedení, tribuny, zdi, oplocení, pomníky, dále bez zřetele na účel, např. stavby pro bydlení, občanského vybavení, stavby pro výrobu a skladování, pro dopravu, rozvod energií, stavby pro vodní hospodářství, stavby a zařízení pro civilní obranu, stavby pro rekreaci, jakož i bez zřetele na dobu trvání staveb. Stavby mohou být jednak trvalé, a jednak dočasné. Stavbou se rozumí i její část. Platná právní úprava navíc specifikuje tzv. jednoduché stavby a tzv. drobné stavby, a dále tzv. vojenské a tzv. jiné stavby (stavby ministerstva vnitra, stavby uranového průmyslu apod.).

Maďar, Zdeněk a kol.: Slovník českého práva. Praha: LINDE, 1995.

* Stavba je obvykle definována jako umělá (neživá) materiální struktura, od svého vzniku zpravidla pevně spojená se zemí, nebo jako souhrn dodávek různého druhu, stavebních materiálů, stavebních prací, výrobků (např. dílů, strojů, zařízení a inventáře) nebo vyšších dodávek, včetně souvisejících prací, vykonávaných v souvislém čase na souvislém místě (obvykle na staveništi) v souladu s příslušnou dokumentací stavby (dokumentací projektu). Stavba je výsledkem přípravy a realizace projektu spojeného s výstavbou a rozhodujícím prostředkem k dosažení cílů projektu tohoto druhu. Podle stavebního zákona se za stavbu považují veškerá stavební díla bez zřetele na jejich stavebně-technické provedení, účel, či dobu trvání. Stavební zákon člení stavby na trvalé a dočasné. Stavební zákon také definuje pojmy jednoduchá stavba a drobná stavba a člení stavby také podle vybraných účelů, např. stavby pro bezpečnost státu. Stavby se zapisují do katastru nemovitostí s výhradou staveb drobných a staveb, které nesplňují podmínky zapsání jako budovy. Další členění staveb podle různých hledisek viz další hesla začínající slovem stavba.

Matějka, Vladimír; Mokry, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

* Stavbu je nutné chápat v celé šíři tohoto termínu, tedy nejen jako činnost, kterou je stavba vytvářena, ale i jako výsledek této činnosti. Pod tímto termínem jsou ve stavebním zákoně zahrnuty např. oplocení, opěrné zdi, přípojky na rozvodné sítě, jednotlivé budovy i jejich rozsáhlé soubory, dopravní inženýrské stavby, komunikace, mosty apod. Vyhláška č. 137/1998 Sb., o obecných technických požadavcích na výstavbu rozlišuje a definuje stavby pro bydlení, pro individuální rekreaci, stavby pro shromažďování většího počtu osob, stavby pro obchod, stavby ubytovacích zařízení, stavby pro výrobu a skladování, zemědělské stavby, sítě technického vybavení a další. Kromě toho je termínu stavba přisuzována celá řada dalších významů, jejichž obsah není vymezen žádným předpisem a při jejich výkladu nezbývá než vycházet z obecných zvyklostí a obyčejů.

Tunka, Martin: Obsah územně plánovací dokumentace. 1. vydání. Praha: ABF, a.s., nakladatelství ARCH, edice STAVEBNÍ PRÁVO, 2003.

Definice dle stavebního zákona č. 50/1976 Sb. a jeho prováděcích vyhlášek (zrušeny k 31.12.2006)

* Pokud se v tomto zákoně používá pojmu

a) "stavba", rozumí se tím i její část.

(1) Za stavbu se považují veškerá stavební díla bez zřetele na jejich stavebně technické provedení, účel a dobu trvání.

(2) Stavby mohou být

a) trvalé,

b) dočasné, u nichž se předem omezí doba jejich trvání.

(3) Změnami dokončených staveb jsou

a) nástavby, jimiž se stavby zvyšují,

b) přístavby, jimiž se stavby půdorysně rozšiřují a které jsou vzájemně provozně propojeny s dosavadní stavbou,

c) stavební úpravy, při nichž se zachovává vnější půdorysné i výškové ohraničení stavby.

Zákon č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 139. (Zrušen)

Stavba dálnice

Definice dle jiných právních předpisů

(1) Pro účely této vyhlášky se rozumí

a) stavbou dálnice, silnice nebo místní komunikace (dále jen "komunikace") trvalé nebo dočasné zřízení nové komunikace nebo její změny (stavební úpravy) spojené s přestavbou zemního tělesa; přestavbou zemního tělesa se přitom rozumí rozšíření koruny komunikace, změna nivelety nebo přemístění osy komunikace tak, že nelze zachovat původní vnější půdorysné nebo výškové ohraničení.

Vyhláška č. 104/1997 Sb., kterou se provádí zákon o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, § 1 odst. 1.

Stavba dočasná 2024

Anglický překlad

Temporary Building Structure

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

Dočasnou stavbou se v tomto zákoně rozumí stavba, u které stavební úřad předem omezí dobu jejího trvání.

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

Stavba dočasná je stavba, u které stavební úřad předem omezí dobu jejího trvání.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 3.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Stavba dočasná je podle stavebního zákona stavba, u níž je předem omezena doba jejího trvání. Může to být např. dočasná stavba zařízení staveniště, dočasná stavba k jinému krátkodobému účelu, dočasná stavba na pozemcích výhledově určených k jinému využití (např. podle územně plánovací dokumentace).

Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Stavba dopravní

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Stavba dopravní je stavba sloužící pozemní, vodní a letecké dopravě, a to dopravě v klidu i v pohybu. Mezi stavby dopravní jsou obvykle zahrnovány silnice, cesty, stezky, ulice a chodníky, parkoviště a odstavné plochy, úroňové i mimoúrovňové křižovatky, železnice, nádraží, plavební kanály, přístavy a plavební zařízení, letištní plochy a letiště, včetně rozjezdových a pojezdových drah a stání letadel. Pokud jde o vztahy staveb dopravních ke stavbám jiných druhů, viz stavba inženýrská.

Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Stavba drobná 2024

Anglický překlad

small structure

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se rozumí drobnou stavbou stavba s jedním nadzemním podlažím, pokud její zastavěná plocha nepřesahuje 16 m² a výška 4,5 m, která plní doplňkovou funkci ke stavbě hlavní, a stavba na pozemcích určených k plnění funkcí lesa, sloužící k zajišťování provozu lesních školek nebo k provozování myslivosti, pokud její zastavěná plocha nepřesahuje 30 m² a výška 5 m; za drobnou stavbu se nepovažuje stavba garáže, skladu hořavin a výbušnin, stavba pro civilní ochranu, požární ochranu, stavba uranového průmyslu a jaderného zařízení, sklad a skládka nebezpečných odpadů a stavba vodního díla.

Zákon č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. m.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Drobnými stavbami jsou stavby, které plní doplňkovou funkci ke stavbě hlavní, a to:

a) stavby s jedním nadzemním podlažím, pokud jejich zastavěná plocha nepřesahuje 16 m² a výška 4,5 m,

b) podzemní stavby, pokud jejich zastavěná plocha nepřesahuje 16 m² a hloubka 3 m.

Za drobné stavby se považují též:

c) stavby na pozemcích určených k plnění funkcí lesa, sloužící k zajišťování provozu lesních školek nebo k provozování myslivosti, pokud jejich zastavěná plocha nepřesahuje 30 m² a výška 5 m,

d) oplocení,

e) připojení drobných staveb na rozvodné sítě a kanalizaci stavby hlavní,

f) nástupní ostrůvky hromadné veřejné dopravy, přejezdy přes chodníky, propustky apod.

Za drobné stavby se nepovažují stavby garáží, skladů hořavin a výbušnin, stavby pro civilní obranu, požární ochranu, stavby uranového průmyslu a jaderných zařízení, sklady a skládky nebezpečných odpadů a stavby vodohospodářských děl.

Drobné stavby může stavebník provádět sám pro sebe svépomocí (bez stavebního povolení, pokud stavební úřad nerozhodne jinak, platí však ohlašovací povinnost), jestliže zabezpečí odborný stavební dozor.

Česko-rakousko-slovenská příručka územně plánovací terminologie. Hannover: Akademie für Raumforschung und Landesplanung, 2000. (Českou část zpracoval ÚÚR Brno.)

Definice dle jiných právních předpisů

* Pro účely tohoto zákona se rozumí drobnými stavbami stavby s jedním nadzemním podlažím, pokud jejich zastavěná plocha nepřesahuje 16 m² a výška 4,5 m, které plní doplňkovou funkci ke stavbě hlavní, a stavby na pozemcích určených k plnění funkcí lesa, sloužící k zajišťování provozu lesních školek nebo k provozování myslivosti, pokud jejich zastavěná plocha nepřesahuje 30 m² a výška 5 m. Za drobné stavby se nepovažují stavby garáží, skladů hořavin a výbušnin, stavby pro civilní ochranu, požární ochranu, stavby uranového průmyslu a jaderných zařízení, sklady a skládky nebezpečných odpadů a stavby vodních děl.

Zákon č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 27 písm. m. (Zrušen)

Definice dle stavebního zákona č. 50/1976 Sb. a jeho prováděcích vyhlášek (zrušeny k 31.12.2006)

* (7) Drobnými stavbami jsou stavby, které plní doplňkovou funkci ke stavbě hlavní, a to

- a) stavby s jedním nadzemním podlažím, pokud jejich zastavěná plocha nepřesahuje 16 m², a výška 4,5 m,
- b) podzemní stavby, pokud jejich zastavěná plocha nepřesahuje 16 m², a hloubka 3 m.

(8) Za drobné stavby se považují též

- a) stavby na pozemcích určených k plnění funkcí lesa, sloužící k zajišťování provozu lesních školek nebo k provozování myslivosti, pokud jejich zastavěná plocha nepřesahuje 30 m², a výška 5 m,
- b) oplocení,
- c) připojení drobných staveb na rozvodné sítě a kanalizaci stavby hlavní,
- d) nástupní ostrůvky hromadné veřejné dopravy, přejezdy přes chodníky, propustky apod.

(9) Za drobné stavby se nepovažují stavby garáží, skladů hořavin a výbušnin, stavby pro civilní obranu, požární ochranu, stavby uranového průmyslu a jaderných zařízení, sklady a skládky nebezpečných odpadů a stavby vodohospodářských děl.

Zákon č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 139b. (Zrušen)

Stavba hlavní souboru staveb 2024

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

Stavbou hlavní souboru staveb se v tomto zákoně rozumí stavba, která určuje účel výstavby souboru staveb. Vedlejší stavbou v souboru staveb se v tomto zákoně rozumí stavba, která se stavbou hlavní svým účelem užívání nebo umístěním souvisí a která zabezpečuje užitelnost stavby hlavní nebo doplňuje účel užívání stavby hlavní.

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 5 odst. 4.

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

Stavbou hlavní souboru staveb se rozumí stavba, která určuje účel výstavby souboru staveb. Vedlejší stavbou v souboru staveb se rozumí stavba, která se stavbou hlavní svým účelem užívání nebo umístěním souvisí a která zabezpečuje užitelnost stavby hlavní nebo doplňuje účel užívání stavby hlavní.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 8.

Definice dle jiných právních předpisů

Stavba inženýrská 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Stavba inženýrská je stavba, pro kterou jsou určující obecné přírodní a fyzikální podmínky, popř. v kombinaci s podmínkami provozními nebo technologickými, kterým pak jsou obvykle podřízeny požadavky a podmínky architektonické. Jako stavba inženýrská nejsou označovány budovy sloužící k bydlení nebo administrativní budovy a sídla organizací (zahmované do stavebpozemních). Typickými stavbami inženýrskými jsou mosty, tunely a podzemní stavby obecně, opěrné zdi, násypy a zářezy (související často se stavbami dopravními), stožáry, sila a zásobníky, jeřábové dráhy, haly velkých rozpětí, základy strojů a podpůrné konstrukce technologických zařízení (zahmované někdy do staveb technologických), hráze, jezy, přehrady a úpravy toků (zahmované někdy do staveb vodohospodářských). Označování staveb podle jednotlivých druhů určuje obvyklé hlavní, orientující funkce staveb. Jednotlivě takto označované druhy staveb pak mají řadu společných prvků.

Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Stavbami inženýrskými jsou stavby dopravní a stavby technické infrastruktury.
Asociace pro urbanismus a územní plánování 2017.

Stavba k odvodnění pozemku

Definice dle jiných právních předpisů

Stavba k odvodnění pozemku je stavba, soubor staveb, jejich částí a zařízení odvodňovací soustavy; je tvořena hlavním odvodňovacím zařízením a podrobným odvodňovacím zařízením a slouží k odvádění nadbytku povrchové a podzemní vody z pozemku, k provzdušňování pozemku a k ochraně odvodňovaného pozemku před zaplavením vnějšími vodami, a to podzemním nebo povrchovým odvodněním. Odvodnění pozemků podzemním odvodněním se provádí zejména drenážní sítí (trubkovou drenáží, krtčí drenáží, křížovou drenáží), nebo regulační drenáží. Odvodnění pozemků povrchovým odvodněním se provádí zejména odvodňovacími kanály nebo příkopy.

Vyhláška č. 225/2002 Sb., o podrobném vymezení staveb k vodohospodářským melioracím pozemků a jejich částí a způsobu a rozsahu péče o ně, ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 4.

Stavba k ochraně pozemku před erozní činností vody

Definice dle jiných právních předpisů

Stavba k ochraně pozemku před erozní činností vody je stavba nebo soubor staveb, upravující sklon území nebo zachycující a odvádějící povrchovou vodu a splaveniny stékající po pozemcích nebo zvyšující infiltraci povrchové vody; je tvořena zejména protierozními příkopy, průlehy, terasami, přehrázkami nebo suchými nádržemi.

Vyhláška č. 225/2002 Sb., o podrobném vymezení staveb k vodohospodářským melioracím pozemků a jejich částí a způsobu a rozsahu péče o ně, ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 7.

Stavba k plavebním účelům 2018

Definice dle jiných právních předpisů

Stavba k plavebním účelům zřízená v korytě vodního toku nebo na jeho březích je definována jako stavba, která souvisí s plavbou¹⁾, včetně funkčních zařízení, například plavební komora, lodní zdvihadlo, úsporná komora, plavební most, plavební tunel, lodní propust, uzavírací objekt na plavebních kanálech, plavební kanál včetně rejd nebo vodní část přístavů včetně bazénu, nábrežních zdí a velínu pro řízení plavebního provozu.

Vyhláška č. 23/2007 Sb., o podrobnostech vymezení vodních děl evidovaných v katastru nemovitostí České republiky, § 2 písm. d).

Stavba k využití vodní energie 2018

Definice dle jiných právních předpisů

Stavba k využití vodní energie je definována jako stavba průtočné, akumulační nebo přečerpávací vodní elektrárny, včetně funkčních zařízení a souvisejících objektů jako vtokového objektu, přivaděče, odpadního kanálu a vyrovnávací komory, v případě přečerpávací vodní elektrárny navíc včetně hráze horní nádrže a umělé nádrže,

Vyhláška č. 23/2007 Sb., o podrobnostech vymezení vodních děl evidovaných v katastru nemovitostí České republiky, § 2 písm. e).

Stavba k závlaze pozemku

Definice dle jiných právních předpisů

Stavba k závlaze pozemku je stavba, soubor staveb, jejich částí a zařízení závlahové soustavy; je tvořena hlavním závlahovým zařízením a podrobným závlahovým zařízením a slouží k umělému dodávání závlahové vody pro vyrovnání vláhového deficitu zemědělských plodin, k aplikaci hnojivých a jiných roztoků na pozemky, popřípadě k tepelné regulaci, například protimrazové ochraně nebo ochlazování, a to postřikem, podmokem (brázdovým nebo drenážním), přeronom, výtopy nebo jiným způsobem, zejména kapkovým, bodovým nebo podpovrchovým systémem.

Vyhláška č. 225/2002 Sb., o podrobném vymezení staveb k vodohospodářským melioracím pozemků a jejich částí a způsobu a rozsahu péče o ně, ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 1.

Stavba letecká

Definice dle jiných právních předpisů

(1) Leteckou stavbou je

a) dráha ke vzletům a přistávání letadel bez zřetele na její stavebně technické provedení,

b) dráhy a plochy určené k pohybům a stáním letadel souvisejícím s jejich vzlety a přistáváním bez zřetele na jejich stavebně technické provedení a

c) stavba sloužící k zajištění leteckého provozu.

(2) Stavbami sloužícími k zajištění letového provozu mimo prostor letiště se rozumí stavby pro radiolokační, radionavigační, telekomunikační a radiokomunikační služby, leteckou meteorologickou a leteckou informační službu, pro službu pátrání a záchrany a denní, světelná a rádiová návěstidla. *Zákon č. 49/1997 Sb., o civilním letectví, ve znění pozdějších předpisů, § 36 odst. 1-2.*

Stavba liniová 2019

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Inženýrské sítě mají často charakter tzv. liniových staveb. Do inženýrských sítí se obvykle zařazují vodovody, kanalizace, rozvodné sítě elektřiny, plynu, sítě dopravy a spojů i rozsáhlé sítě komunikační a informační.

Dle občanského § 509 zákoníku liniové stavby, zejména vodovody, kanalizace nebo energetická či jiná vedení, a jiné předměty, které ze své povahy pravidelně zasahují více pozemků, nejsou součástí pozemku. Má se za to, že součástí liniových staveb jsou i stavby a technická zařízení, která s nimi provozně souvisí.

Slovník pojmů ve výstavbě, doporučený standard, metodická řada. Praha: ČKAIT, 2000, 236 str.

Zákon č. 509/89/2012 Sb., občanského zákoníku, ve znění pozdějších předpisů, § 509.

Stavba občanská 2018

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Stavba občanská je stavbou občanské vybavenosti.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2017.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Soubor ploch, budov a jejich vnitřních zařízení, nutných pro výkon činností, jimiž jsou uspokojovány určité hmotné a duchovní potřeby obyvatelstva.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Stavba občanského vybavení 2016

Definice dle jiných právních předpisů

Stavba pro služby, tělesnou výchovu a rekreaci, kulturu, zdravotnictví a sociální péči, předškolní zařízení, školství a učiliště, vědu a výzkum apod. *Vyhláška č. 357/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální vyhláška), ve znění pozdějších předpisů.*

Stavbou občanského vybavení se zde rozumí:

- a) stavba pro veřejnou správu, soudy, státní zastupitelství, policii, obviněné a odsouzené,
- b) stavba pro sdělovací prostředky,
- c) stavba pro obchod a služby,
- d) stavba pro ochranu obyvatelstva,
- e) stavba pro sport,
- f) školy, předškolní a školská zařízení,
- g) stavba pro kulturu a duchovní osvětu,
- h) stavba pro zdravotnictví a sociální služby,
- i) budova pro veřejnou dopravu,
- j) stavba ubytovacího zařízení pro cestovní ruch s celoročním i sezónním provozem pro více než 20 osob.

Vyhláška č. 398/2009 Sb., o obecných technických požadavcích zabezpečujících bezbariérové užívání staveb, § 6 odst. 1.

* Stavba pro služby, tělesnou výchovu a rekreaci, kulturu, zdravotnictví a sociální péči, předškolní zařízení, školství a učiliště včetně internátů a kolejí, vědu a výzkum apod.

Vyhláška č. 190/1996 Sb., kterou se provádí zákon č. 265/1992 Sb., o zápisích vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem, ve znění zákona č. 210/1993 Sb. a zákona č. 90/1996 Sb., a zákon České národní rady č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), ve znění zákona č. 89/1996 Sb. (Zrušena)

Stavba odkaliště 2018

Definice dle jiných právních předpisů

Stavba odkaliště je definována jako stavba především hrázového systému včetně základní, zvyšovací a dělící hráze a včetně funkčních zařízení, prostoru odkaliště a odběrného nebo vypouštěcího zařízení, která umožňuje trvalé nebo dočasné uskladnění zvodnělého materiálu.

Vyhláška č. 23/2007 Sb., o podrobnostech vymezení vodních děl evidovaných v katastru nemovitostí České republiky, § 2 písm. f).

Stavba pozemní 2021

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Stavba pozemní je z pohledu pozemního stavitelství stavbou, která má podstatnou část svého objemu nad úrovní přilehlého terénu a není dopravní cestou, ani vodohospodářským dílem. Za stavby pozemní se z tohoto hlediska považují budovy. Pro určení druhu staveb existují také jiná hlediska (viz např. stavba technologická, stavba inženýrská, stavba jednoduchá).

Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Stavba, mající podstatnou část svého objemu nad úrovní přilehlého terénu, která není ani dopravní cestou ani vodohospodářským dílem. Za pozemní stavby se tedy z tohoto hlediska považují budovy. (Slovník pojmů ve výstavbě. Praha: ČKAIT a Sdružení dodavatelů investičních celků, 1999.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Pozemní stavby lze obecně definovat jako stavby domů, budov, hal a objektů, jejichž větší část je umístěna nad úrovní přilehlého terénu a nejedná se o dopravní cestu, vodohospodářské dílo ani o stavbu speciální. Za stavby pozemní se z tohoto hlediska považují stavby pro bydlení, občanské vybavení, zemědělské a průmyslové stavby.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2021.

Stavba pro administrativu

Definice dle jiných právních předpisů

Stavba pro správní a řídicí složky podniků a organizací, víceúčelová stavba pro administrativní účely, budova orgánu státní správy a územní samosprávy apod.

Vyhláška č. 357/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální vyhláška), ve znění pozdějších předpisů.

* Stavba pro správní a řídicí složky podniků a organizací, víceúčelová stavba pro administrativní účely, budova orgánu státní správy a územní samosprávy apod.

Vyhláška č. 190/1996 Sb., kterou se provádí zákon č. 265/1992 Sb., o zápisech vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem, ve znění zákona č. 210/1993 Sb. a zákona č. 90/1996 Sb., a zákon České národní rady č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), ve znění zákona č. 89/1996 Sb. (Zrušena)

Stavba pro bydlení 2024

Anglický překlad

Residential Building

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

V tomto zákoně se rozumí bytovým domem stavba pro bydlení, ve které více než polovina podlahové plochy slouží bydlení,

c) rodinným domem stavba pro bydlení, ve které více než polovina podlahové plochy slouží bydlení, a která má nejvýše tři samostatné byty, nejvýše dvě nadzemní a jedno podzemní podlaží a podkroví, nebo třetí nadzemní podlaží ustoupené od vnějšího lince obvodové stěny budovy orientované k uliční čáře alespoň o 2 metry,

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 13, písm. b) a c).

Definice dle prováděcích vyhlášek k zákonu č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu

* Pro účely této vyhlášky se rozumí

a) stavbou pro bydlení

1. bytový dům, ve kterém více než polovina podlahové plochy odpovídá požadavkům na trvalé bydlení a je k tomuto účelu určena,

2. rodinný dům, ve kterém více než polovina podlahové plochy odpovídá požadavkům na trvalé rodinné bydlení a je k tomuto účelu určena; rodinný dům může mít nejvýše tři samostatné byty, nejvýše dvě nadzemní a jedno podzemní podlaží a podkroví.

Vyhláška č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území, ve znění pozdějších předpisů, § 2.

Stavba pro dopravu

Definice dle jiných právních předpisů

Stavba pro zabezpečení dopravy.

Vyhláška č. 357/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální vyhláška), ve znění pozdějších předpisů.

* Stavba pro dopravu je stavba pro zabezpečení dopravy (automobilové, kolejové, hromadné, podzemní, letecké, lodní apod.).

Vyhláška č. 190/1996 Sb., kterou se provádí zákon č. 265/1992 Sb., o zápisech vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem, ve znění zákona č. 210/1993 Sb. a zákona č. 90/1996 Sb., a zákon České národní rady č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), ve znění zákona č. 89/1996 Sb. (Zrušena)

Stavba pro individuální rekreaci 2019

Anglický překlad

Individual Leisure Time Building

Definice dle jiných právních předpisů

* Jednoduchá stavba, která svými objemovými parametry, vzhledem a stavebním uspořádáním odpovídá požadavkům na rodinnou rekreaci, například rekreační domek, chata, rekreační chalupa, zahrádkářská chata [§ 3 písm. d) vyhlášky č. 137/1998 Sb.].

Vyhláška č. 190/1996 Sb., kterou se provádí zákon č. 265/1992 Sb., o zápisech vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem, ve znění zákona č. 210/1993 Sb. a zákona č. 90/1996 Sb., a zákon České národní rady č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), ve znění zákona č. 89/1996 Sb. (Zrušena)

Stavbou pro rodinnou rekreaci je stavba, jejíž objemové parametry a vzhled odpovídají požadavkům na rodinnou rekreaci a která je k tomuto účelu určena; stavba pro rodinnou rekreaci může mít nejvýše dvě nadzemní a jedno podzemní podlaží a podkroví.

Vyhláška č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území, § 2 písm. b).

Stavba pro obchod 2024

Definice dle jiných právních předpisů

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

V tomto zákoně se rozumí stavbou pro obchod stavba s prodejní plochou

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 13, písm. f).

Definice dle prováděcích vyhlášek k zákonu č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu

* Pro účely této vyhlášky se rozumí stavbou pro obchod stavba s prodejní plochou

1. do 2000 m², která musí splňovat požadavky druhé až páté části vyhlášky,

2. nad 2000 m², která musí navíc splňovat zvláštní požadavky uvedené v šesté části vyhlášky.

Vyhláška č. 268/2009 Sb., o technických požadavcích na stavby, ve znění pozdějších předpisů, § 3 písm. c.

Definice dle jiných právních předpisů

Stavba s prodejními a jinými obchodními prostory; velkoobchodní, nákupní střediska, obchodní domy apod.

Vyhláška č. 357/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální vyhláška), ve znění pozdějších předpisů.

* Stavba s prodejními a jinými obchodními prostory; velkoobchodní, nákupní střediska, obchodní domy apod.

Vyhláška č. 190/1996 Sb., kterou se provádí zákon č. 265/1992 Sb., o zápisech vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem, ve znění zákona č. 210/1993 Sb. a zákona č. 90/1996 Sb., a zákon České národní rady č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), ve znění zákona č. 89/1996 Sb. (Zrušena)

Definice dle prováděcích vyhlášek k zákonu č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu

* Pro účely této vyhlášky se rozumí - stavba pro obchod je stavba, která obsahuje celkovou prodejní plochu větší než 2000 m² (například velkoobchodní, nákupní střediska, obchodní domy).

Vyhláška č. 137/1998 Sb., o obecných technických požadavcích na výstavbu, ve znění pozdějších předpisů, § 3 písm. c. (Zrušena).

Stavba pro rodinnou rekreaci 2024

Definice dle jiných právních předpisů

Stavba pro rodinnou rekreaci, jejíž objemové parametry a vzhled odpovídají požadavkům na rodinnou rekreaci a která je k tomuto účelu určena; stavba pro rodinnou rekreaci může mít nejvýše dvě nadzemní podlaží a jedno podzemní podlaží a podkroví; například rekreační domek, chata, rekreační chalupa, zahrádkářská chata.

Vyhláška č. 357/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální vyhláška), ve znění pozdějších předpisů.

Definice dle prováděcích vyhlášek k zákonu č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu

Pro účely této vyhlášky se rozumí stavbou pro rodinnou rekreaci stavba, jejíž objemové parametry a vzhled odpovídají požadavkům na rodinnou rekreaci a která je k tomuto účelu určena; stavba pro rodinnou rekreaci může mít nejvýše dvě nadzemní a jedno podzemní podlaží a podkroví.

Vyhláška č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území, ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. b.

Definice dle jiných právních předpisů

* Pro účely této vyhlášky se rozumí stavbou pro rodinnou rekreaci

1. rekreační chata s obestavěným prostorem nejvýše 360 m³ a se zastavěnou plochou nejvýše 80 m², včetně verand, vstupů a podsklepených teras; může být podsklepená a mít nejvýše jedno nadzemní podlaží a podkroví,
2. zahrádkářská chata s obestavěným prostorem nejvýše 110 m³ a zastavěnou plochou nejvýše 25 m², včetně verand, vstupů a podsklepených teras; může být podsklepená a mít nejvýše jedno nadzemní podlaží a podkroví,
3. rekreační domek v zastavěném území obce se zastavěnou plochou nejvýše 80 m², včetně verand, vstupů a podsklepených teras; může mít nejvýše dvě nadzemní podlaží, popřípadě jedno nadzemní podlaží a podkroví a jedno podzemní podlaží,
4. rekreační chalupa, kterou je stavba, u níž byl původní účel užití stavby změněn na stavbu pro rodinnou rekreaci.

Vyhláška č. 3/2008 Sb., o provedení některých ustanovení zákona č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, (oceňovací vyhláška), § 2 písm. d. (Zrušena)

Stavba pro shromažďování většího počtu osob 2024

Definice dle jiných právních předpisů

Stavba, ve které se nachází prostor určený pro shromažďování osob, v němž počet a hustota osob převyšují mezní normové hodnoty a je určena ke kulturním, sportovním a obdobným účelům.

Vyhláška č. 357/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální vyhláška), ve znění pozdějších předpisů.

* Stavba s alespoň jedním prostorem určeným pro shromáždění nejméně 200 osob, v němž na jednu osobu připadá půdorysná plocha menší než 4 m² (konferenční sály, divadla, kina, koncertní síně, taneční sály, sportovní haly, tribuny apod. [§ 3 písm. e) vyhlášky č. 137/1998 Sb.].

Vyhláška č. 190/1996 Sb., kterou se provádí zákon č. 265/1992 Sb., o zápisích vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem, ve znění zákona č. 210/1993 Sb. a zákona č. 90/1996 Sb., a zákon České národní rady č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), ve znění zákona č. 89/1996 Sb. (Zrušena)

Definice dle prováděcích vyhlášek k zákonu č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu

* Pro účely této vyhlášky se rozumí stavba pro shromažďování většího počtu osob je stavba s alespoň jedním prostorem určeným pro shromáždění nejméně 200 osob, v němž na jednu osobu připadá půdorysná plocha menší než 4 m² (konferenční sály, divadla, kina, koncertní síně, taneční sály, sportovní haly, tribuny apod.).

Vyhláška č. 137/1998 Sb., o obecných technických požadavcích na výstavbu, ve znění pozdějších předpisů, § 3 písm. b. (Zrušena).

Stavba pro sociální služby 2024

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely této vyhlášky se rozumí stavbou pro sociální služby stavba domova pro osoby se zdravotním postižením, domova pro seniory, domova se zvláštním režimem, chráněného bydlení, azylového domu, domu na půl cesty a zařízení následné péče.

Vyhláška 146/2024 Sb. o požadavcích na výstavbu § 3, písm. k.

Stavba pro úpravu vody

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely této vyhlášky se rozumí stavbou pro úpravu vody soubor objektů a zařízení s technologií pro úpravu vody (úpravna vody); za stavbu pro úpravu vody se pro účely vybraných údajů majetkové nebo provozní evidence považuje i stavba k jímání vody, s případným zařízením na zdravotní zabezpečení vody bez technologie úpravy vody.

Vyhláška č. 428/2001 Sb., kterou se provádí zákon č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích), ve znění pozdějších předpisů, § 1.

Stavba pro výchovu a vzdělávání 2024

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely této vyhlášky se rozumí stavbou pro výchovu a vzdělávání stavba mateřské školy s výjimkou zázemí lesní mateřské školy a výdejny lesní mateřské školy, stavba zařízení pro péči o děti předškolního věku s výjimkou prostoru, v němž je poskytována služba péče o dítě v dětské skupině, stavba základní školy, základní umělecké a jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky, střední školy, konzervatoře, vyšší odborné školy, školského zařízení pro zájmové vzdělávání, školského výchovného a ubytovacího zařízení, školského zařízení pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy včetně zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc.

Vyhláška 146/2024 Sb. o požadavcích na výstavbu § 3, písm. e.

Stavba pro výrobu a skladování 2024

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

V tomto zákoně se rozumí stavbou pro výrobu a skladování stavba pro průmyslovou, řemeslnou nebo jinou výrobu, popřípadě služby mající charakter výroby, a dále pro skladování výrobků, hmot a materiálů, kromě staveb pro skladování uvedených v písmenu h),
Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 13, písm. g).

Definice dle jiných právních předpisů

Stavba určená pro průmyslovou, řemeslnou a jinou výrobu, popřípadě pro služby mající charakter výroby, a dále pro skladování výrobků, hmot a materiálů, kromě zemědělských staveb určených pro skladování.

Vyhláška č. 357/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální vyhláška), ve znění pozdějších předpisů.

Definice dle prováděcích vyhlášek k zákonu č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu

* Pro účely této vyhlášky se rozumí stavbou pro výrobu a skladování stavba určená pro průmyslovou, řemeslnou nebo jinou výrobu, popřípadě služby mající charakter výroby, a dále pro skladování výrobků, hmot a materiálů, kromě staveb pro skladování uvedených pod písmenem f).

Vyhláška č. 268/2009 Sb., o technických požadavcích na stavby, ve znění pozdějších předpisů, § 3 písm. e.

Definice dle jiných právních předpisů

* Stavba určená pro průmyslovou, řemeslnou a jinou výrobu, popřípadě služby mající charakter výroby, a dále pro skladování výrobků, hmot a materiálů, kromě staveb pro skladování spadajících do zemědělských staveb [§ 3 písm. i) vyhlášky č. 137/1998 Sb.].

Vyhláška č. 190/1996 Sb., kterou se provádí zákon č. 265/1992 Sb., o zápisech vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem, ve znění zákona č. 210/1993 Sb. a zákona č. 90/1996 Sb., a zákon České národní rady č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), ve znění zákona č. 89/1996 Sb. (Zrušena)

Definice dle prováděcích vyhlášek k zákonu č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu

* Pro účely této vyhlášky se rozumí stavba pro výrobu a skladování je stavba určená pro průmyslovou, řemeslnou a jinou výrobu, popřípadě služby mající charakter výroby, a dále pro skladování výrobků, hmot a materiálů, kromě staveb pro skladování uvedených pod písmenem j).

Vyhláška č. 137/1998 Sb., o obecných technických požadavcích na výstavbu, ve znění pozdějších předpisů, § 3 písm. e. (Zrušena).

Stavba pro zemědělství 2024

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

V tomto zákoně se rozumí stavbou pro zemědělství stavba pro hospodářská zvířata, doprovodná stavba pro hospodářská zvířata, stavba pro rostlinnou výrobu a pro posklizňovou úpravu, stavba pro zemědělské stroje, stavba pro skladování produktů rostlinné výroby, minerálních hnojiv, přípravků a prostředků na ochranu rostlin,
Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 13, písm. h).

Definice dle prováděcích vyhlášek k zákonu č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu

* Pro účely této vyhlášky se rozumí stavbou pro zemědělství

1. stavba pro hospodářská zvířata, tj. stavba nebo soubor staveb pro zvířata k chovu, výkrmu, práci a jiným hospodářským účelům s výjimkou staveb a zařízení pro včely a ryby,
2. doprovodná stavba pro hospodářská zvířata, tj. stavba pro dosoušení a skladování sena a slámy, stavba pro skladování chlévské mrvy, hnoje, kejdy, močůvky a hnojůvky, stavba pro skladování tekutých odpadů a stavba pro konzervaci a skladování siláže a silážních štáv,
3. stavba pro posklizňovou úpravu a skladování produktů rostlinné výroby,
4. stavba pro skladování hnojiv a přípravků na ochranu rostlin.

Vyhláška č. 268/2009 Sb., o technických požadavcích na stavby, ve znění pozdějších předpisů, § 3 písm. f.

Stavba se shromažďovacím prostorem

Definice dle prováděcích vyhlášek k zákonu č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu

Pro účely této vyhlášky se rozumí stavbou se shromažďovacím prostorem stavba, ve které se nachází prostor určený pro shromažďování osob, v němž počet a hustota osob převyšují mezní normové hodnoty a je určena ke kulturním, sportovním a obdobným účelům.

Vyhláška č. 268/2009 Sb., o technických požadavcích na stavby, ve znění pozdějších předpisů, § 3 písm. b.

Stavba technického vybavení

Definice dle jiných právních předpisů

Stavba, která je součástí sítě technického vybavení, tj. sítě energetické (elektrické silové vedení, plynovod a teplovod), vodovodní, stokové a telekomunikační, popřípadě jiného vedení (například produktovodu).

Vyhláška č. 357/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální vyhláška), ve znění pozdějších předpisů.

* Stavba, která je součástí sítě technického vybavení [§ 3 písm. k) vyhlášky č. 137/1998 Sb.], tj. sítě energetické (elektrické silové vedení, plynovod a teplovod), vodovodní, stokové a telekomunikační, popřípadě jiného vedení (například produktovodu).

Vyhláška č. 190/1996 Sb., kterou se provádí zákon č. 265/1992 Sb., o zápisech vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem, ve znění zákona č. 210/1993 Sb. a zákona č. 90/1996 Sb., a zákon České národní rady č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), ve znění zákona č. 89/1996 Sb. (Zrušena)

Stavba technologická 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Stavba technologická je stavba, pro kterou je určující technologické zařízení staveb, zabezpečující proces technologický nebo proces technologický speciální. Člení se zpravidla na část stavby technologickou a na část stavby stavební. Pokud jde o vztahy staveb technologických ke stavbám jiných druhů, viz stavba inženýrská.

Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Stavba technologická je stavba, pro kterou je určující technologické zařízení staveb, zabezpečující proces technologický nebo proces technologický speciální. Člení se zpravidla na část stavby technologickou a na část stavby stavební.

Stavba ubytovacího zařízení

Definice dle jiných právních předpisů

Stavba nebo její část, kde je poskytováno ubytování a služby s tím spojené (hotel, motel, penzion, turistická ubytovna, kolej, internát, kemp a skupina chat-bungalovů, kulturní nebo památkový objekt využívaný pro přechodné ubytování apod.); stavbou ubytovacího zařízení není bytový a rodinný dům a stavba pro rodinnou rekreaci.

Vyhláška č. 357/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální vyhláška), ve znění pozdějších předpisů.

Pro účely této vyhlášky se rozumí stavbou ubytovacího zařízení stavba nebo její část, kde je poskytováno ubytování a služby s tím spojené; stavbou ubytovacího zařízení není bytový a rodinný dům a stavby pro rodinnou rekreaci; ubytovací zařízení se zařazují podle druhu do kategorií

1. hotel, kterým se rozumí ubytovací zařízení s nejméně 10 pokoji pro hosty, vybavené pro poskytování přechodného ubytování a služeb s tím spojených;
2. motel, kterým se rozumí ubytovací zařízení s nejméně 10 pokoji pro hosty, vybavené pro poskytování přechodného ubytování a služeb s tím spojených pro motoristy;
3. penzion, kterým se rozumí ubytovací zařízení s nejméně 5 pokoji pro hosty, s omezeným rozsahem společenských a doplňkových služeb, avšak s ubytovacími službami srovnatelnými s hotelem;
4. ostatní ubytovací zařízení, kterými jsou zejména ubytovny, koleje, svobodárny, internáty, kempy a skupiny chat nebo bungalovů, vybavené pro poskytování přechodného ubytování.

Vyhláška č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území, ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. c.

* Stavba nebo její část, kde je veřejnosti poskytováno přechodné ubytování a služby s tím spojené (hotel, motel, penzion, turistická ubytovna, kemp a skupina chat - bungalovů, kulturní nebo památkové objekty využívané pro přechodné ubytování apod.); ubytovacím zařízením není bytový a rodinný dům a stavba pro individuální rekreaci [§ 3 písm. g) vyhlášky č. 137/1998 Sb.

Vyhláška č. 190/1996 Sb., kterou se provádí zákon č. 265/1992 Sb., o zápisích vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem, ve znění zákona č. 210/1993 Sb. a zákona č. 90/1996 Sb., a zákon České národní rady č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), ve znění zákona č. 89/1996 Sb. (Zrušena)

Stavba vedlejší souboru staveb 2024

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

Stavbou hlavní souboru staveb se v tomto zákoně rozumí stavba, která určuje účel výstavby souboru staveb. Vedlejší stavbou v souboru staveb se v tomto zákoně rozumí stavba, která se stavbou hlavní svým účelem užívání nebo umístěním souvisí a která zabezpečuje užitelnost stavby hlavní nebo doplňuje účel užívání stavby hlavní

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 5, odst. 4.

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely této vyhlášky se rozumí vedlejší stavbou budova, která je určena k tomu, aby se jí trvale užívalo s hlavní stavbou v rámci jejich hospodářského účelu, a která není drobnou stavbou.

Vyhláška č. 357/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální vyhláška), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 1 písm. i.

* Pro účely této vyhlášky se rozumí vedlejší stavbou stavba, která tvoří příslušenství stavby hlavní nebo doplňuje užívání pozemku a jejíž zastavěná plocha nepřesahuje 100 m²; vedlejší stavbou není garáž a zahrádkářská chata.

Vyhláška č. 3/2008 Sb., o provedení některých ustanovení zákona č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, (oceňovací vyhláška), § 2 písm. b. (Zrušena)

* Vedlejší stavbou v souboru staveb se rozumí stavba, která se stavbou hlavní svým účelem užívání nebo umístěním souvisí a které zabezpečuje užitelnost stavby hlavní nebo doplňuje účel užívání stavby hlavní.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 8.

Stavba víceúčelová

Definice dle jiných právních předpisů

Stavba sloužící více účelům (například obchodnímu, administrativnímu, bytovému, rekreačnímu apod.).

Vyhláška č. 357/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální vyhláška), ve znění pozdějších předpisů.

Stavba vedlejší souboru staveb 2022

Stavba vodohospodářská 2022

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Je souhrnné označení pro stavby hydrotechnické, zdravotně technické, meliorační a sanační, pro nakládání s odpadními vodami a trubicí dálkovody.

Asociace pro urbanismus a územní plánování.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Stavba vodohospodářská je souhrnné označení pro stavby: hydrotechnické, zdravotně technické, meliorační a sanační, pro nakládání s odpady a trubicích dálkovodů. Pokud jde o vztahy staveb vodohospodářských ke stavbám jiných druhů, viz stavba inženýrská.

Matějka, Vladimír; Mokřý, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Stavba zemědělská 2024

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

Stavbou pro zemědělství se v tomto zákoně rozumí stavba pro hospodářská zvířata, doprovodná stavba pro hospodářská zvířata, stavba pro rostlinnou výrobu a pro posklizňovou úpravu, stavba pro zemědělské stroje, stavba pro skladování produktů rostlinné výroby, minerálních hnojiv, přípravků a prostředků na ochranu rostlin

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 13, písm. h).

Definice dle jiných právních předpisů

Stavba pro chov hospodářských zvířat, přípravu a skladování produktů živočišné výroby, přípravu a skladování krmiv a steliva, pěstování rostlin, skladování a posklizňovou úpravu produktů rostlinné výroby, skladování a přípravu prostředků výživy, přípravků na ochranu rostlin a rostlinných produktů a pro zemědělské služby.

Vyhláška č. 357/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální vyhláška), ve znění pozdějších předpisů.

* Stavba pro chov hospodářských zvířat, přípravu, skladování produktů živočišné výroby, přípravu a skladování krmiv a steliva, pěstování rostlin, skladování a posklizňovou úpravu produktů rostlinné výroby, skladování a přípravu prostředků výživy, přípravků na ochranu rostlin a rostlinných produktů a pro zemědělské služby [§ 3 písm. j) vyhlášky č. 137/1998 Sb.].

Vyhláška č. 190/1996 Sb., kterou se provádí zákon č. 265/1992 Sb., o zápisích vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem, ve znění zákona č. 210/1993 Sb. a zákona č. 90/1996 Sb., a zákon České národní rady č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), ve znění zákona č. 89/1996 Sb. (Zrušena)

Definice dle prováděcích vyhlášek k zákonu č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu

* Pro účely této vyhlášky se rozumí zemědělská stavba je stavba pro chov hospodářských zvířat, skladování produktů živočišné výroby, přípravu a skladování krmiv a steliva, pěstování rostlin, skladování a posklizňovou úpravu produktů rostlinné výroby, skladování a přípravu prostředků výživy, přípravků na ochranu rostlin a rostlinných produktů a pro zemědělské služby.

Vyhláška č. 137/1998 Sb., o obecných technických požadavcích na výstavbu, ve znění pozdějších předpisů, § 3 písm. f. (Zrušena).

Stavby k vodohospodářským melioracím pozemků

Definice dle jiných právních předpisů

Stavby k vodohospodářským melioracím pozemků

(1) Za stavby k vodohospodářským melioracím pozemků se pro účely tohoto zákona považují stavby

a) k závlaze a odvodnění pozemků,

b) k ochraně pozemků před erozní činností vody.

(2) Stavby k odvodnění zemědělských pozemků se pro účely tohoto zákona člení na hlavní odvodňovací zařízení a podrobná odvodňovací zařízení, přičemž podrobným odvodňovacím zařízením se rozumí pro podzemní odvodnění sběrné a svodné drény, drenážní šachty a výusti, pro povrchové odvodnění sběrné příkopy a objekty na nich.

(3) Podrobné vymezení staveb k vodohospodářským melioracím pozemků a jejich částí a způsob a rozsah péče o ně stanoví Ministerstvo zemědělství vyhláškou.

Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 56 odst. 1-3.

Stavby na sledované vodní cestě 2017

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely ohlášení stavby, vydání územního rozhodnutí, územního souhlasu, stavebního povolení nebo kolaudačního souhlasu vydává plavební úřad závazné stanovisko k umístění, provádění nebo užívání staveb, které přesahují do sledované vodní cesty, a staveb dopravní a technické infrastruktury ve vzdálenosti do 50 metrů od břehové čáry sledované vodní cesty určené nejvyšší hladinou vody před jejím vylitím do přilehlého území. Plavební úřad vydá souhlasné závazné stanovisko, neohroží-li umístění, provedení nebo užívání stavby dodržování plavebně provozních podmínek pro provozování plavby, správu sledované vodní cesty nebo plnění povinností účastníků plavebního provozu na sledované vodní cestě.

Zákon č. 114/1995 Sb., o vnitrozemské plavbě, ve znění pozdějších předpisů, § 5a.

Stavbyvedoucí 2024

Anglický překlad

Construction Manager

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

V tomto zákoně se rozumí stavbyvedoucím fyzická osoba oprávněná podle autorizačního zákona k odbornému vedení provádění nebo odstraňování stavby.

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 14, písm. f).

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

* Stavbyvedoucí je osoba, která zabezpečuje odborné vedení provádění stavby a má pro tuto činnost oprávnění podle zvláštního právního předpisu (zákon č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, ve znění pozdějších předpisů). Stavbyvedoucí je povinen řídit provádění stavby v souladu s rozhodnutím nebo jiným opatřením stavebního úřadu a s ověřenou projektovou dokumentací, zajistit dodržování povinností k ochraně života, zdraví, životního prostředí a bezpečnosti práce vyplývajících ze zvláštních právních předpisů, zajistit řádné uspořádání staveniště a provoz na něm a dodržení obecných požadavků na výstavbu (§ 169 SZ), popřípadě jiných technických předpisů a technických norem. V případě existence staveb technické infrastruktury v místě stavby je povinen zajistit vytýčení tras technické infrastruktury v místě jejich střetu se stavbou.

Stavbyvedoucí je dále povinen působit k odstranění závad při provádění stavby a neprodleně oznámit stavebnímu úřadu závady, které se nepodařilo odstranit při vedení stavby, vytvářet podmínky pro kontrolní prohlídku stavby, spolupracovat s osobou vykonávající technický dozor stavebníka nebo autorský dozor projektanta, pokud jsou zřízeny, a s koordinátorem bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, působí-li na staveništi.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 153 odst. 1, 2.

Stavební a demoliční odpad 2021

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

Stavebním a demoličním odpadem se pro účely tohoto zákona rozumí odpad vznikající při stavebních a demoličních činnostech.

Zákon č. 541/2020 Sb., o odpadech, § 11, odst. 2, písm. j).

Stavební čára 2024

Anglický překlad

Building line

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

V tomto zákoně se rozumí stavební čarou rozhraní mezi stavbou a nezastavěnou částí pozemku, která určuje polohu hrany stavby ve výši rostlého nebo upraveného terénu; stavební čára může být

- 1 uzavřená, která stanoví rozhraní souvisle zastavěné, v celé délce stavby, nebo
- 2 otevřená, která stanoví rozhraní přerušované stavebními mezerami.

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 12, písm. n.

Definice dle jiných právních předpisů

Stavební čáry ohraničují zastavitelnou část stavebního pozemku vůči části, která má zůstat nezastavěna, po případě také vůči ulici nebo jinému

veřejnému prostranství (uliční čáry).

Vyhláška 709/1950 Ministerstva stavebního průmyslu o podrobnějších předpisech pro pozemní stavby § 107 Vytyčení stavebních čar a výškové úrovně, odst. 2.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Způsob zástavby stavebních bloků a vztah zástavby k veřejným prostranstvím se zpravidla vymezuje stavební čarou.

Stavební čára je hranice vymezující v rámci stavebního bloku nepřekročitelnou hranici trvalého zastavění budovami.

Dle nejběžnějšího charakteru zástavby rozlišujeme stavební čáru uzavřenou, otevřenou, volnou.

Institút plánování a rozvoje hlavního města Prahy. Pražské stavební předpisy s aktualizovaným odůvodněním [online]. Praha: IPR Praha, 2014. [cit. 2014-10-21].

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR

Stavební čára je rozhraní mezi stavbou a nezastavěnou částí pozemku, je závazná a určuje polohu hrany budovy ve výši rostlého nebo upraveného terénu.

Stavební čáru rozlišujeme na uzavřenou a otevřenou

- Stavební čára uzavřená stanoví rozhraní souvisle zastavěné, v celé délce stavby,

- Stavební čára otevřená stanoví rozhraní přerušované stavebními mezerami.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2017.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Stavební čára je hranice, rozhraní mezi stavbou a nezastavěnou částí pozemku.

Poloha hrany budovy ve výši rostlého nebo upraveného terénu.

Podle návaznosti budov rozeznáváme stavební čáru uzavřenou (rozhraní souvisle a úplně v celé své délce zastavěné) a s. č. otevřenou (rozhraní stavebně přerušované na hranicích sousedních parcel stavebními mezerami).

Podle závaznosti hovoříme o s. č. závazné (rozhraní musí zástavba dodržet v celém svém průběhu, tj. nesmí překročit, ale ani ustupovat - s výjimkou arkýřů, rizalitů apod.) a s. č. nepřekročitelné (rozhraní nemusí být dokročeno, nelze je ovšem překročit směrem ven - opět s výjimkou arkýřů, rizalitů stanovené hloubky atd.).

U bloku můžeme rozlišit stavební čáru vnější a vnitřní (vzdálenost mezi nimi je pak „hloubkou zástavby“).

Oberstein, Ivo, Cach, Jan. Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Stavební čára otevřená

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Rozhraní vymezující zastavění na regulovaných pozemcích, stavebně přerušované na hranicích sousedních regulovaných pozemků stavebními mezerami.

Maier, Karel: Názvosloví a příklady metodiky užívané pro zpracování regulačních plánů. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Stavební čára uzavřená

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Rozhraní vymezující zastavění na regulovaných pozemcích, souvisle a úplně v celé šířce pozemků.

Maier, Karel: Názvosloví a příklady metodiky užívané pro zpracování regulačních plánů. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Stavební deník 2024

Anglický překlad

Construction Site Diary

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

Stavební deník

Při provádění nebo odstraňování stavby, zařízení nebo terénní úpravy, která vyžaduje povolení podle tohoto zákona, musí být veden stavební deník v českém jazyce. Do stavebního deníku se pravidelně zaznamenávají údaje týkající se provádění nebo odstraňování stavby, zařízení nebo terénní úpravy.

Při provádění nebo odstraňování jednoduchých staveb, s výjimkou jednoduchých staveb uvedených v odstavci 1 písm. a) až c) přílohy č. 2 k tomuto zákonu, postačí vedení jednoduchého záznamu o stavbě.

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

* (1) Při provádění stavby vyžadující stavební povolení nebo ohlášení stavebnímu úřadu musí být veden stavební deník, do něhož se pravidelně zaznamenávají údaje týkající se provádění stavby; u ohlašovaných staveb uvedených v § 104 odst. 1 písm. e) až k) postačí jednoduchý záznam o stavbě. (2) Stavební deník nebo jednoduchý záznam o stavbě je povinen vést zhotovitel stavby, u stavby prováděné svépomocí stavebník. Záznamy do nich jsou oprávněni provádět stavebník, stavbyvedoucí, osoba vykonávající stavební dozor, osoba provádějící kontrolní prohlídku stavby a osoba odpovídající za provádění vybraných zeměměřických prací. Záznamy jsou dále oprávněny provádět osoby vykonávající technický dozor stavebníka a autorský dozor, jsou-li takové dozory zřízeny, koordinátor bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, působí-li na staveništi, autorizovaný inspektor u stavby, pro jejíž provedení vydal certifikát podle § 117, a další osoby oprávněné plnit úkoly správního dozoru podle zvláštních právních předpisů. (3) Po dokončení stavby předá její zhotovitel originál stavebního deníku nebo jednoduchého záznamu o stavbě stavebníkovi. (4) Stavební deník lze vést též elektronickou formou. Obsahové náležitosti stavebního deníku a jednoduchého záznamu o stavbě a způsob jejich vedení stanoví prováděcí právní předpis.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 157 odst. 1 - 4.

Stavební dozor 2024

Anglický překlad

Construction Supervision

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

V tomto zákoně se rozumí g) stavebním dozorem odborný dozor nad prováděním nebo odstraňováním stavby, zařízení anebo terénní úpravy svépomocí. Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 14, písm. g).

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

(3) Osoba vykonávající stavební dozor odpovídá spolu se stavebníkem za soulad prostorové polohy stavby s ověřenou dokumentací, za dodržení obecných požadavků na výstavbu, za bezbariérové užívání stavby a jiných technických předpisů a za dodržení rozhodnutí a jiných opatření vydaných k uskutečnění stavby.

(4) Osoba vykonávající stavební dozor sleduje způsob a postup provádění stavby, zejména bezpečnost instalací a provozu technických zařízení na staveništi, vhodnost ukládání a použití stavebních výrobků, materiálů a konstrukcí a vedení stavebního deníku nebo jednoduchého záznamu o stavbě; působí k odstranění závad při provádění stavby, a pokud se jí nepodaří takové závady v rámci vykonávání dozoru odstranit, oznámí je neprodleně stavebnímu úřadu.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 153 odst. 2, 3.

Stavebním dozorem se zde rozumí odborný dozor nad prováděním stavby svépomocí vykonávaný osobou, která má vysokoškolské vzdělání stavebního nebo architektonického směru nebo střední vzdělání stavebního směru s maturitní zkouškou a alespoň 3 roky praxe při provádění staveb.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 2 písm. d).

Stavební povolení 2024

Anglický překlad

Building Permit

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

* (1) Ve stavebním povolení stavební úřad stanoví podmínky pro provedení stavby, a pokud je to třeba, i pro její užívání. Podmínkami zabezpečí ochranu veřejných zájmů a stanoví zejména návaznost na jiné podmiňující stavby a zařízení, dodržení obecných požadavků na výstavbu, včetně požadavků na bezbariérové užívání stavby, popřípadě technických norem. Podle potřeby stanoví, které fáze výstavby mu stavebník oznámí za účelem provedení kontrolních prohlídek stavby; může též stanovit, že stavbu lze užívat jen na základě kolaudačního souhlasu.

(2) U stavby obsahující technologické zařízení, u něhož je třeba ověřit způsobilost k bezpečnému užívání, dodržení podmínek stavebního povolení nebo integrovaného povolení podle zvláštního právního předpisu, stavební úřad může uložit ve stavebním povolení provedení zkušebního provozu. V takovém případě předem projedná se stavebníkem dobu trvání zkušebního provozu.

(3) Po dni nabytí právní moci stavebního povolení stavební úřad zašle stavebníkovi jedno vyhotovení ověřené projektové dokumentace spolu se štítkem obsahujícím identifikační údaje o povolené stavbě. Další vyhotovení ověřené projektové dokumentace zašle stavebníkovi stavby, pokud není stavebníkem.

(4) Stavební povolení pozbývá platnosti, jestliže stavba nebyla zahájena do 2 let ode dne, kdy nabylo právní moci. Doby platnosti stavebního povolení může stavební úřad prodloužit na odůvodněnou žádost stavebníka podanou před jejím uplynutím. Podáním žádosti se stává běh lhůty platnosti stavebního povolení. Na řízení o prodloužení lhůty platnosti stavebního povolení se vztahují přiměřeně ustanovení o stavebním řízení. Stavební povolení pozbývá platnosti též dnem, kdy stavební úřad obdrží oznámení stavebníka o tom, že od provedení svého záměru upouští; to neplatí, jestliže stavba již byla zahájena.

(5) Účastníkům řízení, kteří byli o zahájení stavebního řízení uvědoměni veřejnou vyhláškou, se stavební povolení oznamuje doručením veřejnou vyhláškou. Stavebníkově a vlastníkovi stavby, na které má být provedena změna, se však doručuje stavební povolení do vlastních rukou.

(6) Obsahové náležitosti stavebního povolení a štítku s identifikačními údaji stanoví prováděcí právní předpis.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 115 odst. 1-6.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Stavební povolení je výsledkem procesu stavebního řízení. Ve stavebním povolení určí stavební úřad závazné podmínky realizace a využívání stavby a rozhodne o námitkách účastníků stavebního řízení tak, aby byla zajištěna ochrana zájmů společnosti při výstavbě a užívání stavby, dodržení příslušných předpisů, norem a technických požadavků, především vyloučení nebo omezení negativních účinků stavby a jejího užívání na životní prostředí.

Ohlášení stavebnímu úřadu postačí u drobných staveb a u stavebních úprav, kterými se nemění vzhled stavby, nezasahuje se do nosných konstrukcí stavby, nemění se způsob užívání stavby.

Ohlášení stavebnímu úřadu vyžadují udržovací práce, jejichž provedení by mohlo ovlivnit stabilitu stavby, požární bezpečnost stavby, její vzhled nebo životní prostředí a všechny udržovací práce na stavbě, která je kulturní památkou.

Stavební povolení ani ohlášení se nevyžaduje

a) u důlních děl, důlních staveb pod povrchem a staveb v povrchových lomech a skrývkách, pokud podléhají schvalování a dozoru orgánů státní báňské správy podle horních předpisů,

b) u nadzemních a podzemních vedení telekomunikační sítě včetně opěrných a vytyčovacích bodů a u telefonních budek,

c) u krátkodobých přenosných zařízení, jako prodejní stánky, konstrukce a zařízení pro slavnostní výzdobu a osvětlení budov,

d) u scénických staveb pro film a televizi,

e) u geodetických dřevěných a přenosných, měřických věží, signálů a pyramid,

f) u konstrukcí chmelnic a vinic,

g) u stavebních úprav elektrických vedení bez omezení napětí, pokud se nemění jejich trasa,

h) u udržovacích prací, u nichž není předepsáno ohlášení.

Česko-rakousko-slovenská příručka územně plánovací terminologie. Hannover: Akademie für Raumforschung und Landesplanung, 2000. (Českou část zpracoval ÚÚR Brno.)

Stavební povolení vyžadují všechny stavby a změny staveb, pokud v případech taxativně stanovených stavebním zákonem nepostačí ohlášení. Stavební povolení je správní rozhodnutí, vydané příslušným stavebním úřadem na základě stavebního řízení. Obce, které nejsou stavebním úřadem, ale byla na ně přenesena část pravomocí stavebního úřadu, vydávají stavební povolení na stavební úpravy jednoduchých staveb, s výjimkou staveb, které jsou kulturní památkou. Rozhodují, zda jim ohlášené stavby a zařízení podléhají povolení a povolení vydávají. Stavební povolení se vydává k žádosti stavebníka. Ve stavebním povolení se stanoví podmínky pro provádění, popřípadě pro užívání stavby. Stavební povolení se newdává, jestliže by uskutečněním nebo užíváním stavby mohly být ohroženy zájmy chráněné stavebním zákonem, předpisy vydanými k jeho provedení a zvláštními předpisy. Stavební povolení pozbývá platnosti uplynutím dvou let od právní moci, jestliže v této lhůtě stavba nebyla zahájena. Stavební úřad může stanovit delší dobu platnosti stavebního povolení, popřípadě rozhodnout o jejím prodloužení. Stavební povolení je možné k návrhu stavebníka změnit ještě před dokončením stavby (viz změna stavby).

Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

* (1) Ve stavebním povolení stavební úřad stanoví podmínky pro provedení stavby, a pokud je to třeba, i pro její užívání, a rozhodne o námitkách účastníků řízení. Podmínkami zabezpečí ochranu veřejných zájmů a stanoví zejména návaznost na jiné podmiňující stavby a zařízení, dodržení obecných požadavků na výstavbu, včetně požadavků na bezbariérové užívání stavby, popřípadě technických norem. Podle potřeby stanoví, které fáze výstavby mu stavebník oznámí za účelem provedení kontrolních prohlídek stavby; může též stanovit, že stavbu lze užívat jen na základě kolaudačního souhlasu.

(2) U stavby obsahující technologické zařízení, u něhož je třeba ověřit způsobilost k bezpečnému užívání, dodržení podmínek stavebního povolení nebo integrovaného povolení podle zvláštního právního předpisu, stavební úřad může uložit ve stavebním povolení provedení zkušebního provozu. V takovém případě předem projedná se stavebníkem dobu trvání zkušebního provozu.

(3) Po dni nabytí právní moci stavebního povolení stavební úřad zašle stavebníkovi jedno vyhotovení ověřené projektové dokumentace spolu se štítkem obsahujícím identifikační údaje o povolené stavbě. Další vyhotovení ověřené projektové dokumentace zašle vlastníkovi stavby, pokud není stavebníkem.

(4) Stavební povolení pozbývá platnosti, jestliže stavba nebyla zahájena do 2 let ode dne, kdy nabylo právní moci. Doby platnosti stavebního povolení může stavební úřad prodloužit na odůvodněnou žádost stavebníka podanou před jejím uplynutím. Podáním žádosti se staví běh lhůty platnosti stavebního povolení.

(5) Účastníkům řízení, kteří byli o zahájení stavebního řízení uvědoměni veřejnou vyhláškou, se stavební povolení oznamuje doručením veřejnou vyhláškou. Stavebníkově a vlastníkovi stavby, na které má být provedena změna, se však doručuje stavební povolení do vlastních rukou.

(6) Obsahové náležitosti stavebního povolení a štítku s identifikačními údaji stanoví prováděcí právní předpis.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 115 odst. 1-6. (ve znění do 31. 12. 2017)

Stavební práce 2018

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Stavební práce jsou práce prováděné zpravidla na staveništi v průběhu výstavby za účelem pořízení stavebního díla (viz stavba a dodávka prací).

Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Stavební proluka 2024

Anglický překlad

Gap site

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

V tomto zákoně se rozumí stavební prolukou nezastavěný prostor ve stávající souvislé zástavbě, včetně nezastavěného nároží, který je určen k zastavění

Zákon č. 283/2021Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 12, písm. o.

Stavební přípojka elektřiny 2022

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Stavební přípojka elektřiny je dočasná přípojka sloužící jako zdroj elektrické energie při stavbě.
Asociace pro urbanismus a územní plánování 2022

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Stavební přípojka elektřiny je dočasná elektrická přípojka sloužící jako zdroj elektrické energie při stavbě domu. O zbudování stavební přípojky elektřiny je nutno požádat některého z dodavatelů elektrické energie. Ten zajistí napojení na nejbližší místo, které splňuje podmínky pro připojení silného a energeticky náročného elektrického nářadí (pily, vrtačky, rozbrušovačky, míchačky betonu.

Jako zdroj pro zbudování stavební přípojky elektřiny může posloužit i budka odběrného místa nejbližší nemovitosti.
Internet, 2019 [cit. 8. 10. 2019]. Dostupné z URL: < <https://www.usetreno.cz/slovník-pojmu/rozvod-elektřiny/> >.

Stavební řád 2024

Anglický překlad

Building Regulations

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

Tento zákon upravuje působnost orgánů stavební správy, orgánů územního plánování a orgánů územní samosprávy v oblasti územního plánování a stavebního řádu, stanoví cíle, úkoly a nástroje územního plánování, požadavky na výstavbu a stavební řád.

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 1, odst. 1.

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

* Tento zákon upravuje ve věcech stavebního řádu zejména povolování staveb a jejich změn, terénních úprav a zařízení, užívání a odstraňování staveb, dohled a zvláštní pravomoci stavebních úřadů, postavení a oprávnění autorizovaných inspektorů, soustavu stavebních úřadů, povinnosti a odpovědnost osob při přípravě a provádění staveb.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 1 odst. 2.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Stavební řád je zákonná norma tvořící druhou část Zákona č.50/1976 (stavebního zákona) ve znění příslušných novel, upravující proces přípravy, schvalování, realizace a provozování staveb.

Česko-rakousko-slovenská příručka územně plánovací terminologie. Hannover: Akademie für Raumforschung und Landesplanung, 2000. (Českou část zpracoval ÚÚR Brno.)

Stavební řízení 2024

Anglický překlad

Building Proceeding

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

* Stavební řízení se vede také tehdy, jestliže stavební úřad rozhodl usnesením podle § 107, že ohlášený stavební záměr projedná ve stavebním řízení. Stavební řízení se nevede, je-li podána žádost o stavební povolení u stavebních záměrů podle § 103. Takovou žádost stavební úřad odloží a poučí stavebníka o oprávnění provést stavební záměr. Je-li stavebníkem u stavebních záměrů podle § 104 namísto ohlášení podaná žádost o stavební povolení, stavební úřad ji posoudí jako ohlášení a postupuje podle § 105 až 107, což stavebníkovi sdělí
Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 108 odst. 3.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Stavební řízení je správní řízení, jehož výsledkem je stavební povolení nebo zamítnutí žádosti o stavební povolení. Řídí se ustanoveními zákona o správním řízení a odchylkami stanovenými stavebním zákonem. Stavební řízení vede stavební úřad. Účastníky stavebního řízení jsou stavebník, osoby, které mají vlastnická nebo jiná práva k pozemkům a stavbám na nich, včetně osob, které mají vlastnická nebo jiná práva k sousedním pozemkům a stavbám na nich, a tato práva mohou být stavebním povolením přímo dotčena, a další osoby, kterým zvláštní zákon toto postavení přiznává.

Stavební řízení je zahájeno podáním žádosti stavebníkem a doložením předepsané projektové dokumentace. Stavební úřad ve stavebním řízení v součinnosti s orgány státní správy zkoumá soulad dokumentace navrhované stavby s podmínkami územního rozhodnutí a se zájmy společnosti vyjádřenými zejména v obecně technických požadavcích. Rovněž přezkoumá, zda projektová dokumentace je zpracována oprávněnou osobou a obsahuje průkaz o vlastnictví k pozemku, zda stavba bude prováděna oprávněnou osobou nebo zda jsou zabezpečeny odborné dozory u staveb prováděných svépomocí. Stavební úřad je povinen koordinovat stanoviska dotčených orgánů státní správy a navrhopat odstranění případných rozporů. Musí posoudit námitky účastníků řízení a rozhodnout o nich. Pro urychlení stavebního řízení a vydání stavebního povolení se stavebním řízením spojují i jiná řízení nutná k uskutečnění stavby, pokud to zvláštní předpisy newylučují.

Česko-rakousko-slovenská příručka a územně plánovací terminologie. Hannover: Akademie für Raumforschung und Landesplanung, 2000. (Českou část zpracoval ÚÚR Bmo.)

* Dle zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu... jde o řízení, které předchází vydání stavebního povolení, které je třeba k provádění staveb, jejich změn a udržovacích prací, jakož i k terénním úpravám, kterými se podstatně mění vzhled prostředí nebo odtokové poměry a dále též těžební a jim podobné a s nimi související práce, nejedná-li se o činnost prováděnou hornickým způsobem.

Tichá Tereza a kol.: Slovník pojmů užívaných v právu životního prostředí. 1. vydání. Praha: ABF – nakladatelství ARCH, 2004.

Stavební úprava 2024

Anglický překlad

Adaptation

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

Změna a údržba dokončené stavby

(1) Změnou dokončené stavby se v tomto zákoně rozumí

c) stavební úprava, při které se zachovává vnější půdorysné i výškové ohraničení stavby.

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 6, odst. 1, písm. c).

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

* Stavební úpravou se zde rozumí změna dokončené stavby, při které se zachovává vnější půdorysné i výškové ohraničení stavby; za stavební úpravu se považuje též zateplení pláště stavby

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 5 písm. c).

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Stavební úprava je taková úprava stavby, při níž se zachovává vnější půdorysné i výškové ohraničení stavby, jak je tomu např. u přestavby, vestavby, podstatné změny vnitřního vybavení stavby nebo podstatné změny vzhledu stavby.

Čáp, Milan a kol.: Slovník stavebního práva. Sepram. Praha 1994.

Stavební úřad vojenský 2024

Anglický překlad

Military Building Office

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

Jiné stavební úřady

Ministerstvo obrany vykonává působnost stavebního úřadu pro území vojenských újezdů a u záměrů, které slouží nebo mají sloužit k zajišťování obrany státu⁵⁾, realizovaných Ministerstvem obrany, jím zřízenou nebo založenou právnickou osobou nebo, u staveb a záměrů, které slouží nebo mají sloužit k plnění úkolů Národního úřadu pro kybernetickou a informační bezpečnost, s výjimkou vydání rámcového povolení.

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 35, odst. 1.

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

* Vojenské a jiné stavební úřady

(1) Působnost stavebních úřadů na území vojenských újezdů vykonávají újezdní úřady.

(2) Působnost stavebních úřadů, s výjimkou pravomoci ve věcech územního rozhodování, vykonávají podle tohoto zákona dále

a) Ministerstvo obrany u staveb důležitých pro obranu státu mimo území vojenských újezdů, které slouží nebo mají sloužit k zajišťování obrany státu a jsou zřizovány Ministerstvem obrany nebo právnickou osobou jím zřízenou nebo založenou, a u staveb sloužících k plnění úkolů Národního úřadu pro kybernetickou a informační bezpečnost,

b) Ministerstvo vnitra u staveb pro bezpečnost státu, kterými se rozumí stavby nebo jejich části sloužící k plnění úkolů Ministerstva vnitra, organizačních složek státu zřízených Ministerstvem vnitra, Policie České republiky, Policejní akademie České republiky, Hasičského záchranného sboru České republiky, Úřadu pro zahraniční styky a informace a Bezpečnostní informační služby s výjimkou staveb nebo jejich částí převážně užívaných pro účely bytové nebo rekreační, a u staveb sloužících k plnění úkolů Národního bezpečnostního úřadu,

c) Ministerstvo spravedlnosti u staveb pro účely Vězeňské služby a jejich organizačních jednotek,

d) Ministerstvo průmyslu a obchodu u staveb k účelům těžby, zpracování, transportu a ukládání radioaktivních surovin na území vyhrazeném pro tyto účely, u staveb souvisejících s úložišti radioaktivních odpadů obsahujících výlučně přírodní radionuklidy a u staveb v areálu jaderného zařízení¹⁰⁾, u staveb ropododů a produktododů a u staveb zařízení pro přenos elektřiny, zařízení pro přepravu plynu, zařízení pro uskládování plynu nebo výroby elektřiny o celkovém instalovaném elektrickém výkonu 100 MW a více¹⁰⁾.

(3) Působnost stavebních úřadů v dobývacích prostorech vykonávají obvodní báňské úřady, jde-li o stavby, které mají sloužit otvírce, přípravě a dobývání výhradních ložisek, jakož i úpravě a zušlechťování nerostů prováděných v souvislosti s jejich dobýváním, včetně staveb úložných míst pro těžební odpad, a skladů výbušnin, s výjimkou staveb náležejících do působnosti Ministerstva průmyslu a obchodu podle odstavce 2 písm. d) a staveb vodních děl.

(4) Stavební úřady uvedené v odstavci 2 mohou vydat povolení pro stavby v uzavřených prostorech existujících staveb bez územního rozhodnutí nebo územního souhlasu, pokud se nemění výškové uspořádání prostoru.

(5) V pochybnostech, zda se v konkrétním případě jedná o stavbu podle odstavce 2 nebo 3, nebo o stavbu v působnosti obecného stavebního úřadu, platí stanovisko příslušného jiného stavebního úřadu.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 16 odst. 1-5.

* (1) Působnost stavebních úřadů na území vojenských újezdů vykonávají újezdní úřady.

(2) Působnost stavebních úřadů, s výjimkou pravomoci ve věcech územního rozhodování, vykonávají podle tohoto zákona dále

a) Ministerstvo obrany u staveb důležitých pro obranu státu mimo území vojenských újezdů, které slouží nebo mají sloužit k zajišťování obrany státu a jsou zřizovány Ministerstvem obrany nebo právnickou osobou jím zřízenou nebo založenou,

b) Ministerstvo vnitra u staveb pro bezpečnost státu, kterými se rozumí stavby nebo jejich části sloužící k plnění úkolů Ministerstva vnitra, organizačních složek státu zřízených Ministerstvem vnitra, Policie České republiky, Policejní akademie České republiky, Hasičského záchranného sboru České republiky, Úřadu pro zahraniční styky a informace a Bezpečnostní informační služby s výjimkou staveb nebo jejich částí převážně užívaných pro účely bytové nebo rekreační, a u staveb sloužících k plnění úkolů Národního bezpečnostního úřadu,

c) Ministerstvo spravedlnosti u staveb pro účely Vězeňské služby a jejich organizačních jednotek,

d) Ministerstvo průmyslu a obchodu u staveb k účelům těžby, zpracování, transportu a ukládání radioaktivních surovin na území vyhrazeném pro tyto účely, u staveb souvisejících s úložišti radioaktivních odpadů obsahujících přírodní radionuklidy a u staveb náležejících k provozním celkům, jejichž součástí je jaderné zařízení, a u staveb zařízení pro přenos elektřiny, zařízení pro přepravu plynu, zařízení pro uskládování plynu nebo výroby elektřiny o celkovém instalovaném elektrickém výkonu 100 MW a více.

(3) Působnost stavebních úřadů v dobývacích prostorech vykonávají obvodní báňské úřady, jde-li o stavby, které mají sloužit otvírce, přípravě a dobývání výhradních ložisek, jakož i úpravě a zušlechťování nerostů prováděných v souvislosti s jejich dobýváním, včetně staveb úložných míst pro těžební odpad, a skladů výbušnin, s výjimkou staveb náležejících do působnosti Ministerstva průmyslu a obchodu podle odstavce 2 písm. d) a staveb vodních děl.

(4) Stavební úřady uvedené v odstavci 2 mohou vydat povolení pro stavby v uzavřených prostorech existujících staveb bez územního rozhodnutí nebo územního souhlasu, pokud se nemění výškové uspořádání prostoru. U ostatních staveb zajistí stavební úřad vyjádření obecného stavebního úřadu o souladu navrhované stavby se záměry územního plánování.

(5) V pochybnostech, zda se v konkrétním případě jedná o stavbu podle odstavce 2 nebo 3, platí stanovisko příslušného ústředního správního úřadu, jehož působnosti se stavba týká.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 16 odst. 1-5. (ve znění do 31. 12. 2017)

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Působnost stavebních úřadů, s výjimkou pravomoci ve věcech vyjádření, které jsou v kompetenci vojenských stavebních úřadů, vykonávají na území vojenských újezdů orgány ministerstva obrany.

Působnost stavebních úřadů, s výjimkou pravomoci ve věcech územního rozhodování a vyjádření, vykonávají podle tohoto zákona:

a) Ministerstvo obrany u staveb vojenské správy mimo území vojenských újezdů,

b) Ministerstvo vnitra u staveb pro bezpečnost státu,

c) Ministerstvo spravedlnosti u staveb Vězeňské služby,

d) Ministerstvo průmyslu a obchodu u staveb uranového průmyslu na území vyhrazeném pro tyto účely.

Česko-rakousko-slovenská příručka územně plánovací terminologie. Hannover: Akademie für Raumforschung und Landesplanung, 2000. (Českou část zpracoval ÚÚR Bmo.)

Stavební uzávěra 2021

Anglický překlad

Building Ban

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Dočasné omezení nebo zákaz stavební činnosti, která by podstatným způsobem ztížila, nebo omezila činnosti dle připravované územně plánovací dokumentace nebo jiného opatření správního orgánu, ve vymezeném území.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2021.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Rozhodnutí o stavební uzávěře vymezuje území, ve kterém se zakazuje nebo omezuje stavební činnost, která může ztížit nebo znemožnit budoucí využití území nebo jeho organizaci podle připravované ÚPD. Stavební uzávěrou lze stavební činnost zakázat nebo omezit dočasně nebo trvale. Stavební uzávěrou nelze však ani zakázat ani omezit provádění udržovacích prací na existujících stavbách.

Čáp, Milan a kol.: Slovník stavebního práva. Sepram. Praha 1994.

Stavební uzávěra je výsledkem rozhodnutí v územním řízení, při kterém se vymezuje území, ve kterém se trvale nebo dočasně zakazuje, nebo omezuje stavební činnost, hlavně pokud by mohla ztížit nebo znemožnit budoucí využití území, nebo jeho organizaci podle připravované územně plánovací dokumentace.

Česko-rakousko-slovenská příručka územně plánovací terminologie. Hannover: Akademie für Raumforschung und Landesplanung, 2000. (Českou část zpracoval ÚUR Bmo.)

Stavební vlhkost 2022

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Vlhkost, která pronikla do stavebních částí při stavbě, např. záměsová voda, dešťová voda, spodní voda, voda ze svahu, zemní vlhkost.

Stavební slovník, 2022 [cit. 25. 4. 2022]. Dostupné z URL: < <http://stavebnikomunita.cz/page/stavebni-slovník-s> >.

Stavební záměr 2024

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

(1) Záměrem se v tomto zákoně rozumí stavba, soubor staveb, zařízení, údržba dokončené stavby, změna využití území, dělení nebo scelování pozemků a stanovení ochranného pásma.

(2) Záměrem EIA se v tomto zákoně rozumí záměr podle odstavce 1, který podléhá posouzení vlivů na životní prostředí podle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí.

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 4.

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

* Stavebním záměrem se zde rozumí podle okolností stavba, změna dokončené stavby, terénní úprava, zařízení nebo údržba.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 3 odst. 5.

Stavebník 2024

Anglický překlad

Builder

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

V tomto zákoně se dále rozumí stavebníkem osoba, která pro sebe žádá vydání povolení záměru nebo odstranění stavby, zařízení nebo terénní úpravy, a dále osoba, která provádí nebo odstraňuje stavbu, zařízení nebo terénní úpravu, pokud nejde o stavebního podnikatele jednajícího v rámci své podnikatelské činnosti

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 14, písm. a).

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

* Stavebníkem se zde rozumí osoba, která pro sebe žádá vydání stavebního povolení nebo ohlašuje provedení stavby, terénní úpravy nebo zařízení, jakož i její právní nástupce, a dále osoba, která stavbu, terénní úpravu nebo zařízení provádí, pokud nejde o stavebního podnikatele realizujícího stavbu v rámci své podnikatelské činnosti; stavebníkem se rozumí též investor a objednatel stavby.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 2 písm. c).

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

* Stavebníkem je investor a objednatel stavby (Zákon č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 139b odst. 15, V 3 - §7)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

* Osoba, která zamýšlí realizovat stavbu, je za ni veřejně odpovědná a má jí vzniknout vlastnické právo k výstavbou realizované stavbě.

Slovník pojmů ve výstavbě. ČKAIT a Sdružení dodavatelů investičních celků. Praha, 1999.

Staveniště 2024

Anglický překlad

Building Site

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

(1) Staveništěm se v tomto zákoně rozumí místo, na kterém se provádí stavba, zařízení, terénní úprava nebo udržovací práce anebo na kterém se stavba, zařízení nebo terénní úprava odstraňuje.

(2) Staveniště zahrnuje stavební pozemek nebo jeho část anebo část stavby, popřípadě, v rozsahu vymezeném stavebním úřadem, též jiný pozemek nebo jeho část anebo část jiné stavby potřebné pro provedení nebo odstranění stavby, zařízení nebo terénní úpravy.

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 9 odst. 1 a 2.

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

Staveništěm se zde rozumí místo, na kterém se provádí stavba nebo udržovací práce; zahrnuje stavební pozemek, popřípadě zastavěný stavební pozemek nebo jeho část anebo část stavby, popřípadě, v rozsahu vymezeném stavebním úřadem, též jiný pozemek nebo jeho část anebo část jiné stavby.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 3 odst. 3.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Staveniště je ve smyslu vyhlášek MMR ČR č. 132 a 137/1998 Sb. místo určené k uskutečnění stavby nebo udržovacích prací. Zahrnuje stavební pozemek, popřípadě ve stanoveném rozsahu též jiné pozemky nebo jejich části, včetně pomocných ploch (pracovních, skladových apod.), které s ním prostorově souvisejí. Staveniště je tedy plocha sloužící po dobu stavební a montážní činnosti dodavateli (dodavatelům) stavby pro vlastní montážní a stavební práce a pro zařízení staveniště. Po staveništi se mohou pohybovat osoby k tomu oprávněné, které splňují určité (např. bezpečnostní) podmínky. *Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.*

Stěhování obyvatelstva (migrace) 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Stěhováním se rozumí změna trvalého bydliště či dlouhodobého pobytu osoby za hranice určité územní jednotky. Rozlišuje se stěhování vnitřní, tj. v rámci území ČR, a zahraniční. Pro účely demografické statistiky jsou migranti charakterizováni věkem, rodinným stavem, státním občanstvím, samotná migrace je určena datem stěhování, předchozím a novým bydlištěm. Do roku 2004 byl zjišťován také důvod migrace.

ČSÚ, Pohyb obyvatelstva - metodika [cit. 29. 5. 2018]. Dostupné z URL: < <https://www.czso.cz/csu/czso/pohyb-obyvatelstva-metodika> >.

* Druh mechanického pohybu obyvatelstva, jehož účelem je změna bydliště. (Statisticky se sleduje stěhování vnitřní, v členění podle 8 důvodů za okresy a města s více než 10 tisíci obyvateli a mezi okresy, a stěhování zahraniční).
Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Stezka (ve vztahu k CR) 2016

Anglický překlad

Trail

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Stezka je cesta se značením (Mastní trasa, rozcestníky, význačná místa, vyhlídky, informační tabule) pro pěší turisty, cyklisty (cykloturisty), lyžaře a motoristy.

Pásková, Martina - Zelenka, Josef. Výkladový slovník cestovního ruchu. Praha: MMR, 2002.

Stezky Greenways – Zelené Stezky 2016

Anglický překlad

Greenways

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Stezky Greenways jsou trasy, komunikace nebo přírodní koridory využívané v souladu se svou ekologickou funkcí a potenciálem pro sport, turistiku, rekreaci a nemotorovou dopravu. Přirozeně existují podél řek, ale využívány jsou i koridory bývalých železničních tratí. Přinášejí užitek v oblasti ochrany přírody a kulturního dědictví, zlepšují možnosti pro dopravu, rekreaci a turistiku, jsou výzvou k zdravějšímu životnímu stylu a udržitelnému využívání místních zdrojů. Greenways vedou občany, zastupitele, úřady a podnikatele ke společnému plánování a zlepšování života v jejich obci a komunitě.

O koordinaci stezek Greenways se od 90. let stará česká ekologická nadace - Nadace Partnerství.

Webové stránky Nadace Partnerství.

Stěžejkový most 2017

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Stěžejkový most je typ padacího mostu, zvedaný pomocí dlouhých rovnoramenných pák (stěžejek), které zapadají do dlouhých úzkých štěrbin.

Hradní architektura – vybrané pojmy, 2017 [cit. 17. 5. 2017]. Dostupné z URL: < <http://www.hrady-zrceniny.cz/pojmy.htm> >.

Stoková síť 2018

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely této vyhlášky se rozumí stokovou sítí sítí kanalizačních stok a souvisejících objektů odvádějící odpadní nebo srážkové vody přímo z kanalizačních přípojek do čistíren odpadních vod nebo jiných zařízení na jejich zneškodnění včetně vypouštění nečištěných odpadních vod do vodního recipientu.

Vyhláška č. 428/2001 Sb., kterou se provádí zákon č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích), ve znění pozdějších předpisů, § 1 písm. g.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Stoková síť zajišťuje hygienickou dopravu tekutých odpadních produktů. Stokové sítě musí zabezpečit nejen ochranu člověka před škodlivými vlivy hydrologických stavů (např. přívalové deště), ale současně zabránit vypouštění znečištěných vod..

Podle způsobu odvádění odpadních vod rozeznáváme:

- jednotnou stokovou sítí
- oddílnou stokovou sítí

Jednotná stoková síť slouží k odvádění veškerých druhů odpadní vody společnou trubicí sítí na čistírnu odpadních vod.

Oddílná stoková síť odvádí různé druhy odpadních vod samostatnými trasami stokové sítě. V zájmovém území jsou položeny dvě i více soustav, z nichž každá je určena pro odvádění jiného druhu odpadních vod. Nejčastěji se jedná o dvě stokové soustavy, kdy jeden systém odvádí splaškové vody a druhý systém odděleně odvádí vody srážkové.

Mendelova univerzita Brno, e-knihovna [cit. 1. 6. 2018]. Dostupné z URL: < https://is.mendelu.cz/eknihovna/opory/zobraz_cast.pl?cast=12053 >.

* Část kanalizace (s příslušnými objekty) odvádějící odpadní vody z určité oblasti. Tvoří ji uliční stoky, sběrače a kmenové stoky. Může být jednotná nebo oddílná.

Jednotná stoková síť

Stoková síť odvádějící společně jednotlivé druhy a skupiny odpadních vod.

Oddílná stoková síť

Stoková síť odvádějící jednotlivé druhy nebo skupiny odpadních vod odděleně.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Strategic Environmental Assessment (SEA)

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Řízení, jemuž podléhají koncepce vymezené zákonem, jejichž provedení by mohlo závažně ovlivnit životní prostředí. Účelem procesu je získat objektivní odborný podklad pro schvalování koncepce podle zvláštních právních předpisů.

Viz zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí...

Tichá Tereza a kol.: Slovník pojmů užívaných v právu životního prostředí. 1. vydání. Praha: ABF – nakladatelství ARCH, 2004.

Strategické plánování 2022

Anglický překlad

Strategic planning

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Strategické plánování je tvůrčí proces, v jehož průběhu dochází k formulaci základní vize rozvoje

města či regionu, stanovení jednotlivých cílů a strategií a také postupů vedoucích k vlastní realizaci navržených záměrů.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2022.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Strategické plánování je komplexní, soustavný dlouhodobý proces, cílený na optimalizaci rozvoje, popř. změny směru vývoje plánované aktivity. Jedná se o velmi systematický proces převzatý z oblasti vojenství.

Pásková, Martina - Zelenka, Josef. Výkladový slovník cestovního ruchu. Praha: MMR, 2002.

Strategie

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Dlouhodobý záměr činnosti k dosažení určitého cíle.

Internet 2006. ABZ slovník cizích slov.

Strategie Evropa 2020

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Evropa 2020 je desetiletá strategie EU, která byla zahájena v roce 2010 a jejímž cílem je dosáhnout hospodářského růstu a větší zaměstnanosti. Nemá však sloužit pouze k překonání současné krize, ze které se evropské ekonomiky začínají postupně zotavovat. Má také pomoci vyřešit nedostatky současného modelu hospodářského růstu a vytvořit podmínky pro inteligentní a udržitelný růst, který podporuje sociální začlenění.

Za tímto účelem bylo v rámci strategie stanoveno pět hlavních cílů, které musí Unie do konce tohoto desetiletí dosáhnout.

1. Zaměstnanost

- Zaměstnat 75 % osob ve věkové kategorii od 20 do 64 let.

2. Výzkum a vývoj

- Investovat do výzkumu a vývoje 3 % HDP Evropské unie.

3. Změna klimatu a udržitelné zdroje energie

- Snížit emise skleníkových plynů o 20 % (nebo dokonce o 30 %, pokud k tomu budou vytvořeny podmínky) ve srovnání se stavem v roce 1990

- Zvýšit podíl energie z obnovitelných zdrojů na 20 %

- Zvýšit energetickou účinnost o 20 %

4. Vzdělávání

- Snížit míru nedokončení studia pod 10 %

- Dosáhnout ve věkové kategorii od 30 do 34 let alespoň 40% podílu vysokoškolsky vzdělaného obyvatelstva

5. Boj proti chudobě a sociálnímu vyloučení

- Snížit alespoň o 20 milionů počet lidí, kteří žijí v chudobě a sociálním vyloučení nebo jsou na pokraji chudoby a hrozí jim sociální vyloučení.
Internet 2015. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR.

Strategie regionálního rozvoje

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se rozumí strategií regionálního rozvoje střednědobý dokument, na období 3 - 7 let, který formuluje přístup státu k podpoře regionálního rozvoje, poskytuje potřebná východiska a stanovuje rozvojové cíle a zásady pro vypracování regionálních programů rozvoje.

Zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. b.

Strategie rozvoje územního obvodu kraje 2016

Definice dle jiných právních předpisů

Strategie rozvoje územního obvodu kraje určuje ve stanoveném období zaměření a cíle rozvoje kraje zejména s ohledem na dynamický a vyvážený rozvoj kraje a jednotlivých částí jeho území a stanoví základní podmínky pro naplňování těchto cílů.

Zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, ve znění pozdějších předpisů, § 12.

Strategie udržitelného rozvoje 2016

Anglický překlad

Strategy of sustainable development

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Strategie udržitelného rozvoje je souhrn základních přístupů k postupné realizaci udržitelného rozvoje, vycházející ze základní zásady přizpůsobit lidské aktivity tak, aby nebyly na úkor kvality života příštích generací a stavu biosféry.

Mezi tyto přístupy patří mimo jiné důsledný management zdrojů, rovnoměrný rozvoj lidské společnosti, postupné odstraňování nebezpečí válek atd..

Pásková, Martina - Zelenka, Josef. Výkladový slovník cestovního ruchu. Praha: MMR, 2002.

Stratifikovaný náhodný výběr 2016

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

U stratifikovaného náhodného výběru je soubor jedinců rozřazen do několika kategorií podle určitého kritéria (např. podle věku, dosaženého vzdělání, kraje, atd.). Následně je z každé kategorie vybrán určitý počet jedinců.

Linhart, J., Petrusek, M., Vodáková, A., Maříková, Hana. 1996. Velký sociologický slovník. Praha: Karolinum. ISBN 80-7184-310-5.

Stravovací zařízení 2016

Anglický překlad

Catering facility

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Stravovací zařízení jsou objekty, prostory nebo plochy, kde je veřejnosti poskytováno stravování. Stravovací zařízení je součástí základní infrastruktury cestovního ruchu.

Pásková, Martina - Zelenka, Josef. Výkladový slovník cestovního ruchu. Praha: MMR, 2002.

Strojově čitelný formát pro potřeby ÚPČ 2024

Anglický překlad

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

Územně plánovací dokumentace, její změna a úplné znění, územní studie, vymezení zastavěného území, jeho změna a úplné znění a územní opatření se vyhotovují v elektronické verzi ve strojově čitelném formátu, včetně prostorových dat, rovněž ve vektorové formě.
Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 59, odst. 1.

Definice dle prováděcích vyhlášek k zákonu č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu

* Strojově čitelným formátem pro potřeby územně plánovací činnosti se rozumí formát datového souboru s takovou strukturou, která umožňuje programovému vybavení snadno nalézt, rozpoznat a získat z tohoto datového souboru konkrétní informace, včetně jednotlivých údajů a jejich vnitřní struktury.

Vyhláška č. 500/2006 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a způsobu evidence územně plánovací činnosti, ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 3.

Stromořadí 2022

Definice dle jiných právních předpisů

Stromořadím souvislá řada nejméně deseti stromů s pravidelnými rozestupy; chybí-li v některém úseku souvislé řady nejméně deseti stromů některý strom, je i tento úsek považován za součást stromořadí; za stromořadí se nepovažují stromy rostoucí v ovocných sadech, školkách a plantážích dřevin.
Výhláška o ochraně dřevin a povolování jejich kácení 189/2013 Sb., § 1 písm. c).

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Funkční typ zahrnuje uliční stromořadí v intravilánu města, silniční stromořadí v extravilánu i historická stromořadí s kompozičním významem bez ohledu na dřevinnou skladbu. Dřeviny nejsou uspořádány v porostech a nejsou vyvinuta další patra ve vertikální struktuře prvků. Aleje a uliční stromořadí zpravidla dělíme do tří skupin:- městotvorné vegetační prvky, které dotváří základní zelené osy v urbanistické struktuře města a charakter hlavních tříd- vedlejší vegetační prvky, které vytváří atmosféru ulic

Typologie ploch zeleně: Mendelova univerzita Brno[cit. 4. 2. 2022]. Dostupné z URL: < http://user.mendelu.cz/xkucera0/soubory/fcni_typy.htm >.

Definice dle jiných právních předpisů

Stromořadím se rozumí útvar liniového typu, tvořený nejméně 5 kusy dřevinné vegetace a zpravidla s pravidelně se opakujícími prvky. Za stromořadí se nepovažuje dřevinná vegetace, která je součástí meze, terasy nebo travnaté údolnice, a dřevinná vegetace, která plní funkci lesa podle § 3 lesního zákona.

Nařízení vlády č. 335/2009 Sb., o stanovení druhů krajinných prvků, § 1 odst. 6. (Zrušeno)

Struktura

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Stavba, uspořádání, vnitřní řád, soustava, složení.
Internet 2006. ABZ slovník cizích slov.

Struktura města 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Souhrn funkční a prostorové struktury města chápaný v dialektické jednotě. Vyjadřuje využití fyzických prvků prostorové struktury k plnění základních funkcí města.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Struktura města je daná plošným a prostorovým uspořádáním. Je ovlivňována dílčími faktory ekonomickými, sociálními a ekologickými. Plošné a prostorové uspořádání města zpětně ovlivňuje (někdy zásadně) jeho ekonomický a sociální vývoj.
Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2017.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Struktura daná vnitřním uspořádáním a vzájemnými vztahy jednotlivých složek, které vytvářejí město jako složitý, dynamický, dlouhodobě se vyvíjející subsystém společenského systému; je tvořena především funkčními a stavebními soubory a jejich vzájemnými vztahy v různých územně organizovaných formách společenského života. Ve struktuře města lze rozlišovat tyto hlavní, spolu navzájem související dílčí struktury:

- sociální strukturu města,
- ekonomickou strukturu města,
- urbanistickou strukturu města.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

Struktura města ekonomická 2018

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Ekonomická struktura města je daná skladbou, proporcemi a vztahy jednotlivých výrobních a nevýrobních činností a jejich rozmístěním na území města, vnitřními a vnějšími vazbami, dopravním a energetickým zjištěním. Nedílnou součástí je i potenciál pracovních příležitostí a jejich pokrytí (podíl dojíždky a vyjíždky za práci).

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2017.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Dílčí struktura města daná druhy, proporcemi a vztahy jednotlivých výrobních a nevýrobních odvětví, kapacitami jejich zařízení a počty jejich pracovníků, jakož i obyvatelstvem ve funkci spotřebitelů.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

Struktura města funkční 2018

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Funkční struktura města je daná uspořádáním ploch s rozdílným způsobem využití a jejich vzájemnými vztahy a vazbami.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2017.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Dílčí struktura města daná druhem, rozsahem a úrovní základních ekonomických a sociálních funkcí města (např. dopravy, výroby, bydlení, rekreace atd.), jejich lokalizací a vzájemnými vnitřními i vnějšími vztahy.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

Struktura města prostorová 2018

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Prostorová struktura města je daná přírodními podmínkami, půdorysnou dispozicí, hmotovým uspořádáním a výškovým zónováním urbanistických souborů i jednotlivých objektů, řešením uliční sítě a způsobem zastavění, rozložením veřejných prostranství a rozmístěním dominantních staveb.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2017.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Dílčí struktura města daná půdorysnou dispozicí, hmotovým uspořádáním a výškovým zónováním urbanistických souborů i jednotlivých objektů, řešením uliční sítě a způsobem zastavění, rozložením volných ploch a zeleně, rozmístěním dominantních staveb, siluetou města a jeho včleněním do přírodního prostředí.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

Struktura města sociální 2018

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Sociální struktura města je daná rozmístěním obyvatelstva podle jeho sociální, věkové, profesní, vzdělanostní eventuálně jiné (národnostní, podle pohlaví) skladby.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2017.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Dílčí struktura města daná společenským uspořádáním obyvatelstva podle jeho sociální, věkové, profesní eventuálně jiné (národnostní, podle pohlaví) skladby. Je výrazně ovlivněna společenským zřízením, tzn., že sociální struktura československých měst je socialistická.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Struktura osídlení (sídelní struktura) 2018

Definice dle jiných právních předpisů

V Zásadách územního rozvoje (ZÚR) se sídelní strukturou rozumí uspořádání a významové členění center osídlení a vyjádření vazeb mezi těmito centry osídlení.

Vyhláška č. 500/2006 Sb., příloha č. 1 a č. 4, sledovaný jev č. 6, ÚAP.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Způsob a intenzita rozmístění základních sídelních jednotek v daném území.

Ústav územního rozvoje. Bmo, 2002.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Struktura osídlení (Sídelní struktura) je daná rozmístěním, velikostí, členěním a vzájemnými prostorovými, funkčními a ekonomickými vztahy sídel v území.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2017.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Sídelní struktura je struktura daná rozmístěním, velikostí, členěním a vzájemnými prostorovými i funkčními vztahy sídelních útvarů a ostatních prvků osídlení (dopravní sítě, lineární tahy infrastruktury, výrobní, rekreační a jiné zóny ležící mimo sídelní útvary, prvky krajiny).

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Struktura zástavby 2018

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Charakter a struktura zástavby vyjadřují plošné a prostorové parametry zástavby, přičemž jsou dány zejména půdorysným uspořádáním zástavby, umístěním zástavby na pozemcích vzhledem k přilehlým veřejným prostranstvím (např. určením vztahu zástavby k uliční a stavební čáře), hustotou zástavby a celkovým hmotovým řešením a měřítkem zástavby.

Vyhláška č. 500/200 Sb., Příloha 7, část 1, odst. 1 písm. f.

Strukturální fondy Evropské unie 2016

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Strukturální fondy Evropské unie představují nástroj pro podporu opatření strukturální politiky Evropské unie. Jejich cílem je posílit hospodářskou a sociální soudržnost Evropské unie; zaměřují se na snižování rozdílů v úrovni rozvoje různých regionů a zaostalosti znevýhodněných regionů nebo ostrovů včetně venkovských oblastí. Strukturální fondy nepřispívají k financování jednotlivých akcí, ale k podpoře rozvojových programů, které mají svůj vlastní rozpočet členěný podle priorit a jednotlivých opatření. Strukturální fondy jsou čtyři:

1) Evropský fond regionálního rozvoje – ERDF – pomáhá snižovat rozdíly mezi úrovněmi rozvoje jednotlivých regionů, životní úrovní různých regionů a rozsahem zaostávání nejproblematictějších regionů. Byl založen v roce 1975.

2) Evropský sociální fond – ESF – již od roku 1957 pomáhá rozvíjet zaměstnanost podporou zaměstnatelnosti, podnikání a rovných příležitostí a investuje do lidských zdrojů. V současnosti se zaměřuje na podporu opatření pro prevenci a boj s nezaměstnaností, rozvoj lidských zdrojů, rovné příležitosti pro muže a ženy a podporu hospodářské a sociální soudržnosti.

3) Evropský zemědělský podpůrný a záruční fond – EAGGF – vznikl v roce 1962 za účelem financování společné zemědělské politiky. Záruční část slouží téměř výhradně pro financování společné zemědělské politiky. Podpůrná sekce se zaměřuje na financování restrukturalizace a modernizace zemědělských majetků, ochranu a podporu ekonomického rozvoje znevýhodněných venkovských oblastí, zlepšuje a podporuje konkurenceschopnost

zemědělství, chrání a zlepšuje životní prostředí aj.

4) Finanční nástroj na podporu rybolovu – FIFG – ačkoliv se nejedná o klasický fond, je řazen mezi strukturální fondy. Byl založen v roce 1993. Financuje opatření zaměřená na restrukturalizaci rybářského odvětví; na podporu, úpravy a modernizaci rybářského sektoru, navazujícího průmyslu a marketingu pro jeho produkty.

Každý z fondů se může také podílet na opatřeních technické pomoci a na pilotních nebo vzorových projektech.

Brůna, Miroslav aj.: *Veřejná správa v České republice (online). Druhé rozšířené vydání. Praha: Ministerstvo vnitra ČR, 2005. (cit. 10. 10. 2006).*

Strukturální fondy jsou nástroje strukturální (regionální) politiky EU sloužící ke snižování rozdílů v úrovni rozvoje jejich hospodářsky slabších regionů. Podporovány jsou mimo jiné diverzifikace hospodářských aktivit ve venkovských oblastech (zejména prostřednictvím cestovního ruchu), ochrana životního prostředí, přírodního dědictví a kulturního dědictví.

Koncepce státní politiky cestovního ruchu v České republice na období 2014 – 2020, MMR 2013.

Středisko rekreace a cestovního ruchu 2016

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Jedná se o místo soustředěného cestovního ruchu. Sídelní útvar nebo velký komplex pro cestovní ruch vybudovaných ubytovacích zařízení a dalších služeb cestovního ruchu, jehož hlavním funkčním využitím a ekonomickým přínosem je cestovní ruch. Jedná se o lokalitu nabízející relativně komplexní infrastrukturu cestovního ruchu, umožňující tak účastníkovi realizaci variantních kombinací forem cestovního ruchu avyznačující se proto zvláště vysokou intenzitou cestovního ruchu.

Koncepce státní politiky cestovního ruchu v České republice na období 2014 – 2020, MMR 2013.

* Sídelní útvar nebo soubor objektů a zařízení v rekreačním prostoru umožňující přechodné ubytování, stravování a aktivní rekreaci. Je místem dopravně přístupným, hromadně navštěvovaným, se soustředěným základním vybavením.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

Středně podlažní zástavba 2017

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Středně podlažní zástavba je dle obvyklé konvence zástavba mezi čtyřmi a osmi nadzemními podlažími.

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Střední podnik 2016

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Střední podnik je podnik, který zaměstnává méně než 250 zaměstnanců a nemá roční obrát větší než 50 milionů eur, nebo jehož bilanční suma roční rozvahy nepřesahuje 43 milionů eur.

Koncepce státní politiky cestovního ruchu v České republice na období 2014 – 2020, MMR 2013.

Střecha (střešní konstrukce)

Definice dle norem

Stavební konstrukce nad chráněným (vnitřním) prostředím, vystavená přímému působení atmosférických vlivů, podílející se na zabezpečení požadovaného stavu prostředí v objektu; sestává z nosné střešní konstrukce, jednoho nebo několika střešních plášťů oddělených vzduchovými vrstvami a doplňkových konstrukcí a prvků.

ČSN 73 1901 Navrhování střech - Základní ustanovení. Praha: Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví, 2013.

Střecha nepochůzná

Definice dle norem

Střecha, umožňující přístup pouze pro kontrolu stavu konstrukce i zařízení na střeše a nezbytnou údržbu.

ČSN 73 1901 Navrhování střech - Základní ustanovení. Praha: Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví, 2013.

Střecha plochá

Definice dle norem

Střecha se sklonem vnějšího povrchu $\alpha \leq 5^\circ$

ČSN 73 1901 Navrhování střech - Základní ustanovení. Praha: Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví, 2013.

Střecha pochůzná (provozní)

Definice dle norem

Střecha využívaná pro účely dopravy, rekreace, umístění speciálního technologického vybavení objektů apod. Pod termín provozní střechy se zahrnují i střešní terasy a střešní zahrady.

ČSN 73 1901 Navrhování střech - Základní ustanovení. Praha: Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví, 2013.

Střecha sedlová 2022

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Střecha, která má dvě střešní roviny s přímočarým hřebenem, dva okapy a dva štíty. Jde o historicky nejběžnější typ střechy, který se u nás používá. Sedlová střecha se často uplatňuje jak u volně stojících rodinných domů, tak v řadové zástavbě rodinných i bytových domů. Pro stavby složitějšího půdorysu nabízí sedlová střecha i různé varianty - například střechu křížovou a polokřížovou.

Stavební slovník, 2022 [cit. 25. 4. 2022]. Dostupné z URL: < <http://stavebnikomunita.cz/page/stavebni-slovník-s> >.

Střecha stanová 2022

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Tento typ střechy má zpravidla čtyři střešní roviny, jež se sbíhají do jednoho středového vrcholu. Stanová střecha nachází využití na samostatně stojících budovách, které mají přibližně čtvercový půdorys.

Stavební slovník, 2022 [cit. 25. 4. 2022]. Dostupné z URL: < <http://stavebnikomunita.cz/page/stavebni-slovník-s> >.

Střecha strmá

Definice dle norem

Střecha se sklonem vnějšího povrchu $45^\circ < \alpha < 90^\circ$.

ČSN 73 1901 Navrhování střech - Základní ustanovení. Praha: Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví, 2013.

Střecha šikmá

Definice dle norem

Střecha se sklonem vnějšího povrchu $5^\circ < \alpha \leq 45^\circ$.

ČSN 73 1901 Navrhování střech - Základní ustanovení. Praha: Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví, 2013.

Střešní konstrukce nosná

Definice dle norem

Část střechy přenášející zatížení od jednoho nebo několika střešních plášťů, doplňkových konstrukcí a prvků vody, sněhu, větru, provozu apod. do ostatních nosných částí a konstrukcí stavby.

Nosná střešní konstrukce (vazník apod.) může s nosnou vrstvou střešního pláště (deskou) splynout v jedenplošný nosný celek.

ČSN 73 1901 Navrhování střech - Základní ustanovení. Praha: Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví, 2013.

Střešní krajina 2019

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Vikýře, střešní okna, střešní zapuštěné lodžie a další prvky viditelné zejména při pohledu shora na budovu.

Maier, Karel: *Názvosloví a příklady metodiky užívané pro zpracování regulačních plánů*. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Střešní krajina je prostorové uspořádání střech, které je charakteristické především jejich typem, sklonem a tvarem, tvarem vikýřů a dalších konstrukčních prvků, materiálů a barevností střešní krytiny. Kvalita střešní krajiny významným způsobem ovlivňuje estetické vnímání sídla.

Střešní plášť

Definice dle norem

Část střechy tvořená nosnou vrstvou střešního pláště, k níž jsou zpravidla přiřazeny některé další vrstvy závislosti na funkci pláště (vrstva hydroizolační, tepelněizolační, spádová, podkladní, parotěsná, expanzní, pojistná, doplňková nebo pomocná hydroizolační, vzduchotěsná, ochranná, provozní, pohledová, dilatační, separační, spojovací, stabilizační, drenážní, filtrační, hydroakumulační a podhledová)

V reálných konstrukcích plní často jedna vrstva střešní konstrukce více funkcí najednou.

ČSN 73 1901 *Navrhování střech - Základní ustanovení*. Praha: Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví, 2013.

Studie

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

V obecném pojetí úvaha, pojednání, zamyšlení, názor. V souvislosti s výstavbou je to obvyklé označení dokumentace určitého projektu, která je zpracována ve fázi předinvestiční. Lze rozlišovat studie technicko-ekonomické, dílčí a dále vybrané konkrétní studie jako studie proveditelnosti (Feasibility Study), studie příležitosti (Opportunity Study), studie předběžná (Prefeasibility Study). (Slovník pojmů ve výstavbě. ČKAIT a Sdružení dodavatelů investičních celků. Praha, 1999.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: *Názvosloví urbanismu a územního plánování*. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Studna individuálního zásobování vodou 2016

Definice dle jiných právních předpisů

Studna individuálního zásobování vodou (dále jen „studna“) musí být situována v prostředí, které není zdrojem možného znečištění ani ohrožení jakosti vody ve studni, a v takové poloze, aby nebyla ovlivněna vydatnost sousedních studní.

Vyhláška č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území, ve znění pozdějších předpisů, § 24a odst. 1.

Studna neveřejná 2021

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Neveřejná studna slouží k zásobování pitnou vodou objektů ve správě podniků, družstev, nebo jiných organizací (např. ubytovací a stravovací zařízení, rekreační objekty apod.), v rozsahu individuálního zásobování.

Braniš, Martin a kol.: *Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie*. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Studna neveřejná je stavební zařízení sloužící k jímání podzemní vody, které je v soukromém vlastnictví jednotlivců nebo organizací.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2020.

Studna veřejná 2021

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Veřejná studna je obecně užívaná a slouží k zásobování veřejnosti pitnou vodou. Je zpravidla využívána k individuálnímu zásobování vodou podle normy ČSN 75 7111 a vodohospodářský orgán povoluje odběr podzemní vody pro účely zásobování pitnou vodou. Je spravována vodohospodářskou organizací, nebo obcí.

Braniš, Martin a kol.: *Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie*. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Studna veřejná je stavební zařízení sloužící k jímání podzemní vody, které slouží k veřejnému zásobování pitnou vodou. Je spravována obcí, nebo vybranou organizací.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2020.

Studně (studní díla)

Stupeň (vodní díla)

Definice z dalších zdrojů

Pro účely této vyhlášky se rozumí stupněm - vodní dílo nebo jeho část v korytě vodního toku, kterým se zmenšuje podélný sklon dna koryta vodního toku a které mění výškovou úroveň dna o více než 0,3 m.

Zdroj: Vyhláška č. 590/2002 Sb., o technických požadavcích pro vodní díla, ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. g.

Stupeň automobilizace 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Stupeň automobilizace udává počet aut v území na tisíc obyvatel.
Akademie městské dopravy - stupeň automobilizace [cit. 29. 5. 2018].

* Údaj o počtu obyvatel určitého územního celku připadajících na 1 automobil.
Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

Stupeň motorizace 2022

Definice dle jiných právních předpisů

Stupeň motorizace/automobilizace je počet motorových vozidel/osobních automobilů připadajících na 1 000 obyvatel nebo počet obyvatel připadajících na 1 motorové vozidlo/osobní automobil.

ČSN 73 6100-1 Názvosloví pozemních komunikací – Část 1: Základní názvosloví.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Údaj, vyjadřující počet obyvatel územního celku, připadající na jedno motorové vozidlo (u osobních automobilů - stupeň automobilizace). (Zásady a pravidla územního plánování. Názvosloví. Brno: VÚVA, 1979.)
Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Údaj o počtu obyvatel určitého územního celku připadající na jedno motorové vozidlo.
Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

Subjekt územního plánování 2018

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

V ideálním pojetí občané obce, regionu nebo celé země. V zastupitelské demokracii je tímto subjektem zastupitelský zákonodárny sbor, např. v případě obce obecní zastupitelstvo.
(Meier, Karel: Územní plánování. Skripta. Praha: FA ČVUT, 1997.) Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Subjekt územního plánování je jakákoli právnická nebo fyzická osoba, která je účastníkem procesu územního plánování.
Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2017.

Subsidiarita 2016

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Subsidiarita, neboli územní úroveň provádění, je jedním ze základních principů hospodářské a sociální soudržnosti (HSS). Znamená posunutí rozhodování o problému na co nejvyšší možnou úroveň, tzn. řešit problém tam, kde vznikl a v souladu s kompetencemi.

Suburbanizace 2022

Anglický překlad

Suburbanisation

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Proces rozrůstání stávajících sídel do doposud volné krajiny vyvolaný dostupností ploch a změnami

ve společnosti.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2022.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Suburbanizace je proces, při kterém se existující aktivity (administrativa, bydlení, logistika, obchod, služby, výroba) přesunují z centrálních částí kompaktně zastavěného území měst na volné plochy mimo kompaktní zástavbu a do lokalit u administrativních hranic měst, resp. za tyto hranice v rámci území metropolitních regionů či aglomerací. Součástí suburbanizačního procesu je rovněž alokace nově vznikajících aktivit do těchto oblastí prostorově výrazně oddělených od kompaktních měst a přitom s nimi funkčně spjatých silnými vazbami. Suburbanizace je vyvolána neustále rostoucími prostorovými nároky a požadavky na komfort ze strany jednotlivců i organizací.

Internet 2005. Ústav pro ekopolitiku, o.p.s.

Suburbanizace je proces rozšiřování předměstí, prostorová změna osídlení charakteristická hromadným stěhováním obyvatel z centrálních částí městských aglomerací a konurbací na jejich okraje a za administrativní hranice městských celků se zachováním úzkých funkčních vztahů nově osídlených území se sídelními jádry. Suburbanizace je typická pro vyspělé země.

Pásková, Martina - Zelenka, Josef. Výkladový slovník cestovního ruchu. Praha: MMR, 2002.

Suburbanizace je proces stěhování rezidenčních, komerčních a dalších funkcí z jádrového města do jeho zázemí; jinak také stěhování obyvatelstva a jeho aktivit z jádra do zázemí.

Slovníček [online]. [cit. 2014-09-23]. Dostupné z: Slovník suburbanizace.

Suchá nádrž

Definice dle jiných právních předpisů

Suchá nádrž je vodní nádrž se speciálním rozdělením prostoru nádrže, určená zejména k ochraně níže položeného území před účinky erozní činnosti vody nebo ke krátkodobému zachycení a odtoku tekoucí povrchové vody a splavenin.

Vyhláška č. 225/2002 Sb., o podrobném vymezení staveb k vodohospodářským melioracím pozemků a jejich částí a způsobu a rozsahu péče o ně, ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 12.

Sucho 2020

Anglický překlad

drought

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Sucho je obecné označení pro nedostatek vody v krajině. Je vyvoláno nedostatkem atmosférických srážek v důsledku výskytu suchých období a ovlivňováno mnoha dalšími faktory, včetně antropogenních. Definice sucha proto není jednoznačná a různí autoři k hodnocení jeho intenzity používají různé indexy sucha.

Můžeme přitom vycházet z několika hledisek, která na sebe navazují: meteorologické sucho vyvolává agronomické sucho, hydrologické sucho a socioekonomické sucho.

Meteorologický slovník, 2020 [cit. 19. 10. 2020]. Dostupné z URL: < <http://slovník.cmes.cz/vyklad/cs/s> >.

Sucho agronomické 2020

Anglický překlad

agricultural drought

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Nedostatek vody v půdě projevující se nízkou půdní vlhkostí způsobený meteorologickým suchem. Z dalších vlivů mají značný význam vlastnosti půdy, způsob jejího obhospodarování a celá řada dalších faktorů.

Posuzování agronomického sucha je úkolem agrometeorologie, přičemž je třeba uvažovat i poznatky hydrologie, fyziologie rostlin apod.

Meteorologický slovník, 2020 [cit. 16. 10. 2020]. Dostupné z URL: < <http://slovník.cmes.cz/vyklad/cs/s> >.

Sucho fyziologické 2020

Anglický překlad

physiological drought

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Sucho fyziologické je obdoba agronomického sucha, uvažovaného z hlediska fyziologických potřeb jednotlivých druhů rostlin. Některé vlastnosti vody (pevné skupenství, vysoká koncentrace rozpuštěných látek aj.) nebo půdy (malá velikost zm) totiž rostlinám brání přijímat půdní vodu, jakkoliv jí může být dostatek, přičemž míra tohoto omezení není stejná pro všechny rostlinné druhy.

Meteorologický slovník, 2020 [cit. 19. 10. 2020]. Dostupné z URL: < <http://slovník.cmes.cz/vyklad/cs/s> >.

Sucho hydrologické 2020

Anglický překlad

hydrological drought

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Sucho definované pomocí hydrologických ukazatelů, především průtoku povrchových vodních toků. Uvažuje se přitom nejen jeho hodnota, ale i počet dní s průtokem nižším než tzv. m–denní průtok, který je v dlouhodobém průměru překročen po velkou většinu hydrologického roku (např. m = 355 dnů).

V případě kratšího hydrologického sucha se provádí porovnání s měsíčními normály. Obdobně se hodnotí i stav hladiny podzemní vody, vydatnost pramenů apod. Hydrologické sucho se vyskytuje zpravidla ke konci déle trvajícího meteorologického sucha a často pokračuje i po jeho odeznění.

Jinou jeho příčinou může být akumulace tuhých srážek ve sněhové pokrývce a promrzání půdy.

Meteorologický slovník, 2020 [cit. 16. 10. 2020]. Dostupné z URL: < <http://slovník.cmes.cz/vyklad/cs/s> >.

Sucho meteorologické 2020

Anglický překlad

meteorological drought

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Sucho definované pomocí meteorologických prvků, především srážek, resp. jejich deficitu, často vztahovaného ke klimatologickému normálu.

Vzniká následkem dlouhých nebo často se opakujících suchých období, přičemž důležitou roli hrají i další faktory, především výpar.

Indexy sucha k hodnocení meteorologického sucha proto berou často v úvahu kromě množství a intenzity srážek buď přímo výpar, nebo meteorologické prvky, které ho ovlivňují.

teplotu vzduchu, rychlost větru, vlhkost vzduchu aj.

V teplé části roku přitom bývá srážkový deficit často provázen nadnormální teplotou vzduchu, nižší relativní vlhkostí vzduchu, zmenšenou oblačností a delším trváním slunečního svitu.

Tyto faktory mají za následek větší evapotranspiraci a zmenšování vlhkosti půdy, což vyvolává agronomické sucho.

Meteorologický slovník, 2020 [cit. 16. 10. 2020]. Dostupné z URL: < <http://slovník.cmes.cz/vyklad/cs/s> >.

Sucho nahodilé 2020

contingent drought

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Sucho nahodilé je nepravdělně nastávající sucho, trvající několik týdnů, měsíců i roků a projevující se odchylkami indexů sucha od klimatologického normálu pro danou oblast a fázi roku.

V oblastech s humidním klimatem a rovnoměrným ročním chodem atmosférických srážek je sucho vždy nahodilé. Ve stř. Evropě vznikají epizody sucha v důsledku nadnormálně četného výskytu anticyklonálních synoptických typů, při nichž se nad evropskou pevninou často vytvářejí blokující anticyklony. Velká nebezpečnost nahodilého sucha spočívá mj. v jeho neočekávaném, pozvolném nástupu a obtížné predikci, založené na případné závislosti nahodilého sucha v daném regionu na některé z klimatických oscilací.

Meteorologický slovník, 2020 [cit. 16. 10. 2020]. Dostupné z URL: < <http://slovník.cmes.cz/vyklad/cs/s> >.

Sucho socioekonomické 2020

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Sucho definované pomocí ekonomických ukazatelů, kdy poptávka po nejrůznějších produktech a službách nemůže být uspokojena v důsledku nedostatku vody.

Bývá vyvoláno meteorologickým, agronomickým nebo hydrologickým suchem, podstatnou roli však hrají i antropogenní faktory, jako rychlost socioekonomického vývoje, vodohospodářská opatření apod.

Meteorologický slovník, 2020 [cit. 16. 10. 2020]. Dostupné z URL: < <http://slovník.cmes.cz/vyklad/cs/s> >.

Sukcese 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Uspořádaný sled vývoje ekosystémů zahrnující změny jejich prostorového a funkčního uspořádání v průběhu času směřující ke klimaxu.

Vítejte na zemi, CENIA, slovník [cit. 29. 11. 2018].

Suterén 2022

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Podlaží, které se zcela nebo částečně nachází pod úrovní terénu (spodní povrch jeho stropu je nad povrchem terénu max. 1,40 m).

Stavební slovník, 2022 [cit. 25. 4. 2022]. Dostupné z URL: < <http://stavebnikomunita.cz/page/stavebni-slovník-s> >.

Sužba uskladňování

Definice dle jiných právních předpisů

Dále se pro účely tohoto zákona rozumí v plynárenství

30. službou uskladňování zajišťování uskladňování plynu, včetně činností souvisejících se zabezpečením spolehlivého a bezpečného provozu plynárenské soustavy provozovatelem zásobníku plynu v jím provozovaném zásobníku plynu.

Zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 2 písm. b.

Svazek obcí

Definice dle jiných právních předpisů

§ 46

(1) Obce mohou při výkonu samostatné působnosti vzájemně spolupracovat.

(2) Spolupráce mezi obcemi se uskutečňuje zejména

b) na základě smlouvy o vytvoření dobrovolného svazku obcí (dále jen "svazek obcí"),

§ 49

(1) Obce mají právo být členy svazku obcí za účelem ochrany a prosazování svých společných zájmů.

(2) Obce mohou vytvářet svazky obcí, jakož i vstupovat do svazků obcí již vytvořených. Členy svazku obcí mohou být jen obce.

(3) Svazek obcí je právnickou osobou.

(4) Svazky obcí podle tohoto zákona jsou dobrovolné svazky obcí, které byly dobrovolnými svazky obcí ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona. *Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů.*

Světelné znečištění 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Světelné znečištění (hovorově světelný smog) je čím dál významnějším civilizačním problémem obtěžujícím vyspělé země nepříznivými vlivy umělého osvětlení na oblasti lidského zdraví, životního prostředí, ekonomiky, bezpečnosti a viditelnosti noční hvězdné oblohy.

Původcem světelného znečištění je obecně každý umělý světelný zdroj a dochází k němu především směřováním světla do nežádoucích prostor (např. na nebe, do volné krajiny nebo okny do interiérů), osvětlováním mimo nutné časové období (např. osvětlení parkoviště nákupního centra mimo otevírací dobu) nebo použitím zdrojů s nevhodnými spektrálními charakteristikami (zejména v modré části spektra).

Ministerstvo životního prostředí, Světelné znečištění [cit. 30. 5. 2018]. Dostupné z URL: < https://www.mzp.cz/cz/svetelne_znecistení >.

Pojem světelné znečištění (anglicky light pollution) nemá striktní definici. Obecně je jím chápáno souhrnné označení všech negativních jevů, které s sebou přináší umělé osvětlení. Alternativním pojmem, používaným zejména v prostředí světelné techniky, je rušivé světlo (obtrusive light).

Světelné znečištění [cit. 30. 5. 2018]. Dostupné z URL: < <http://svetelneznecistení.cz/co-je-svetelne-znecistení/> >.

Definice dle jiných právních předpisů

* Pro účely tohoto zákona v oblasti ochrany ovzduší se rozumí světelným znečištěním viditelné záření umělých zdrojů světla, které může obtěžovat osoby nebo zvířata, způsobovat jim zdravotní újmu nebo narušovat některé činnosti a vychází z umístění těchto zdrojů ve vnějším ovzduší nebo ze zdrojů světla, jejichž záření je do vnějšího ovzduší účelově směřováno.

Zákon č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší a o změně některých dalších zákonů (zákon o ochraně ovzduší), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 1 písm. r. (Zrušen)

Světové dědictví 2022

Anglický překlad

World Heritage

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Jako světové dědictví se označují vybrané kulturní a přírodní památky zapsané na Seznam světového

dědictví UNESCO.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2022.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Světové dědictví- též Světové dědictví UNESCO - jsou světově významná přírodní místa a kulturní památky zapsané v seznamu UNESCO podle dohody o světovém dědictví.

Pásková, Martina - Zelenka, Josef. Výkladový slovník cestovního ruchu. Praha: MMR, 2002.

Svozová oblast 2020

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Část území, ve kterém je zajišťováno shromažďování odpadu a jeho přeprava na určené místo.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2019.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Území, na kterém jsou tuhé odpady plánovitě shromažďovány, a ze kterého jsou v pravidelných intervalech odváženy k místům řízeného skladování nebo zpracování

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

SWOT analýza 2016

Anglický překlad

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

SWOT analýza (obecně) je metoda analýzy silných a slabých stránek dané aktivity (projektu, záměru), vnějších příležitostí a vnějších omezení - např. při regionálním plánování, v managementu, marketingu, ochraně životního prostředí.

Pásková, Martina - Zelenka, Josef. Výkladový slovník cestovního ruchu. Praha: MMR, 2002.

Synergie

Anglický překlad

Synergy

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Současné působení několika faktorů, jejichž účinek není pouhým součtem účinků, ale je vyšší pro daný systém.

Pásková, Martina - Zelenka, Josef. Výkladový slovník cestovního ruchu. Praha: MMR, 2002.

Systém nouzového zásobování vodou 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Souhm orgánů, materiálních a technických prostředků organizací zajišťujících zásobování vodou a Služby nouzového zásobování vodou, prostředků uložených v zásobách Státních hmotných rezerv a prostředků dalších organizací uvedených v krizovém plánu příslušného správního úřadu a soubor přijatých organizačních opatření pro sladění jejich činnosti při zásobování pitnou vodou v krizové situaci, kdy běžný systém zásobování je částečně nebo zcela nefunkční.

Vítejte na zemi, CENIA, slovník [cit. 29. 11. 2018].

Systém sídelní zeleně 2018

Definice dle jiných právních předpisů

Textová část územního plánu obsahuje urbanistickou koncepci, včetně vymezení zastavitelných ploch, ploch přestavby a systému sídelní zeleně.

Vyhláška č. 500/2006 Sb., o územně analytických podkladech a územně plánovací dokumentaci, Příloha č. 7, část 1 odst. 1 písm c).

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Systém sídelní zeleně je souhm ploch zeleně a ploch s výrazným podílem vegetace v zastavěném území a zastavitelných plochách sídla.

Tvoří zpravidla ucelený spojitý systém, který zajišťuje návaznost zelených ploch na přírodní zázemí sídla a vytváří příznivější podmínky pro existenci vegetace v jeho pozměněném prostředí. Současně podmiňuje kvalitu obytného standardu území, má výraznou vazbu na vodní režim a plní široké spektrum nezbytných funkcí (ekologické, rekreační, mikroklimatické, kompoziční, ochranné, apod.).

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2017.

Šikmá rampa 2018

Definice dle jiných právních předpisů

Každé podlaží, mimo vstupní přístupné přímo z upraveného terénu, a každý užitný půdní prostor budovy musí být přístupný alespoň jedním hlavním schodištěm. Další pomocná schodiště se navrhují především pro řešení únikových, popřípadě zásahových cest v souladu s normovými hodnotami. Místo schodišť lze navrhnout šikmé rampy, které na únikových cestách nesmí mít větší sklon než 1 : 8.

Vyhláška 268/2009 Sb., o technických požadavcích na stavby. § 22, odst. 1.

Definice dle stavebního zákona č. 50/1976 Sb. a jeho prováděcích vyhlášek (zrušeny k 31.12.2006)

překonávání výškového rozdílu mezi částmi stavby, přičemž jde o ohraničenou šikmou rovinu, převyšující okolní plochu o více než 20 mm.
Vyhláška č. 369/2001 Sb., o obecných technických požadavcích zabezpečujících užívání staveb osobami s omezenou schopností pohybu a orientace, § 2. (Zrušena)

Šířka uličního prostoru 2018

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Vzdálenost protilehlých uličních čar. (Metodika - slovník pojmů. Vnitřní předpis Útvaru rozvoje hl. m. Prahy. Praha: 1997.)
Oberstein, Ivo, Cach, Jan: *Názvosloví urbanismu a územního plánování*. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Vzdálenost mezi protilehlými uličními čarami přiléhajícími k témuž veřejnému prostranství nebo veřejnému komunikačnímu prostoru.
Maier, Karel: *Názvosloví a příklady metodiky užívané pro zpracování regulačních plánů*. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Školka (pozemek)

Definice dle jiných právních předpisů

Na pozemku je zřízena školka ovocných, lesních nebo okrasných stromů, viničná školka nebo školka pro chmelovou sáď.
Vyhláška č. 357/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální vyhláška), ve znění pozdějších předpisů, příloha 2. Způsob využití pozemku.

Pro účely tohoto zákona se rozumí školkou zemědělsky obhospodařovaná půda, na které se pěstují školkařské výpěstky ovocných a okrasných druhů, révy vinné včetně podnožového rozmnožovacího materiálu, sadba chmele a lesních dřevin, s výjimkou školek lesních dřevin založených v lese pro vlastní potřebu k obnově lesa.

Zákon č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů, § 3i písm. f.

Štitová orientace

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Střecha s hřebenem orientovaným kolmo na uliční čáru vymezující regulovaný pozemek.
Maier, Karel: *Názvosloví a příklady metodiky užívané pro zpracování regulačních plánů*. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Technická galerie

Definice dle norem

Komplexní uzel, zpravidla na společné nebo sdružené trase, umožňující bezkolizní odbočování nebo křížení jednotlivých druhů podzemních vedení v jediném podzemním objektu.

ČSN 73 6005 *Prostorová úprava vedení technického vybavení*. Praha: Vydavatelství Úřadu pro normalizaci a měření, 1973.

Technická příprava území na výstavbu 2022

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Stavební pozemek, který má být zastavěn, musí obec na výstavbu technicky připravit: nutno vybudovat komunikace a položit vedení. Náklady na výstavbu hradí majitelé pozemků.

Stavební slovník, 2022 [cit. 3. 5. 2022]. Dostupné z URL: < <http://stavebnikomunita.cz/page/stavebni-slovník-t> >.

Technická životnost stavby 2022

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Také fyzická životnost stavby. Doba, po kterou jsou funkční jednotlivé konstrukce stavby a stavba může plnit svou funkci. Dokud trvá ekonomická životnost stavby, opotřebené prvky krátkodobé životnosti se zpravidla vyplatí opravit. Při technickém dožití prvků dlouhodobé životnosti však stavba ztrácí svou funkci a končí její technická životnost.

Stavební slovník, 2022 [cit. 3. 5. 2022]. Dostupné z URL: < <http://stavebnikomunita.cz/page/stavebni-slovník-t> >.

Technické požadavky na stavby 2024

Anglický překlad

Technical requirements for structures

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

Základní požadavky na stavby

(1) Stavba musí být navržena a provedena tak, aby byla vhodná pro určené využití a po celou dobu trvání plnila při běžné údržbě a působení běžně předvídatelných vlivů základní požadavky na stavby, kterými jsou

- a) mechanická odolnost a stabilita,
- b) požární bezpečnost,
- c) ochrana zdraví,
- d) ochrana životního prostředí,
- e) bezpečnost a přístupnost při užívání, provozu a údržbě,
- f) úspora energie,
- g) udržitelné využívání přírodních zdrojů.

(2) Při projektové činnosti, při povolování, provádění a užívání staveb v působnosti jiných stavebních úřadů nebo u staveb jaderného zařízení a staveb v areálu jaderného zařízení, které jsou jaderným zařízením³¹⁾, se technické požadavky na stavbu stanovené tímto zákonem nebo jinými právními předpisy použijí přiměřeně tak, aby nedošlo k ohrožení bezpečnosti, ochrany zdraví a života osob nebo zvířat a životního prostředí.

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 145.

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

* Obecnými požadavky na výstavbu, se zde rozumí obecné požadavky na využívání území a technické požadavky na stavby stanovené prováděcími právními předpisy a dále obecné technické požadavky zabezpečující užívání staveb osobami pokročilého věku, těhotnými ženami, osobami doprovázejícími dítě v kočárku, dítě do tří let, popřípadě osobami s mentálním postižením nebo osobami s omezenou schopností pohybu nebo orientace stanovené prováděcím právním předpisem (dále jen "bezbariérové užívání stavby").

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 2 písm. e).

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Obecné technické požadavky na výstavbu stanoví poměrně podrobně vyhláška MMR č. 137/98 Sb., která je jedním z prováděcích předpisů stavebního zákona. Definuje pro účely výstavby řadu pojmů, zejména druhů staveb a budov, pojmů souvisejících s bydlením, s byty apod. Stanoví územně technické požadavky na stavby a na jejich umístování, požadavky na bezpečnost a užitné vlastnosti staveb, na stavební konstrukce a technická zařízení staveb. Stanoví také zvláštní požadavky na vybrané druhy staveb.

Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Technické vybavení 2019

Anglický překlad

Technical Infrastructure

Definice dle jiných právních předpisů

Soubor vedení, objektů a ploch, který zajišťuje zásobování vodou, zásobování energiemi (teplo, plyn, elektřina), přenos informací a zabezpečení území před škodlivými účinky přírody a činnosti lidí (udržování vodních toků, odvedení dešťových a splaškových vod, odvedení tuhého domovního odpadu).

ČSN 73 6005 Prostorové uspořádání sítí technického vybavení.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Soubor vedení, objektů a ploch, zpravidla nevýrobního charakteru, které mají umožňovat řádný provoz území z hlediska zajištění zásobování vodou a energiemi, přenos informací, jakož i zabezpečení před škodlivými účinky přírody a činnosti lidí.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

Technické vybavení obytného území

Definice dle norem

Souhrn vedení, objektů a ploch, zpravidla nevýrobního charakteru, které mají umožňovat řádný provoz obytného území z hlediska zajištění zásobování vodou a energiemi, přenos informací, jakož i zabezpečení před škodlivými účinky přírody a činnosti lidí. Plochy a objekty pro dopravu se považují za samostatnou funkční složku obytného území a společně s technickým vybavením vytvářejí tzv. infrastrukturu území.

ČSN 73 6005 *Prostorová úprava vedení technického vybavení*. Praha: Vydavatelství Úřadu pro normalizaci a měření, 1973.

Technické zařízení budov 2016

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Technické zařízení budov je společné označení pro technické vybavení budov. Hygienická zařízení, potrubí, armatury apod. pro vodovod, kanalizaci, plyn, elektroinstalace pro silnoproud i slaboproud, atd.

Slovník pojmů, Národní stavební centrum, 2016 [cit. 12. 5. 2016].

Technický a stavební dvůr 2019

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Technický dvůr je označení pro areály a zařízení nakládání s odpady, zejména sběrných dvorů a pro zázemí a provoz technických služeb na úrovni obce. „Stavební dvůr“ je označení pro účelově založené areály a zařízení stavební výroby.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2018.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Skupina objektů, v nichž jsou soustředěny provozovny údržby stavebního fondu bytových a občanských staveb.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

Technický dozor 2024

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

U stavby financované z veřejných prostředků, kterou provádí stavební podnikatel jako zhotovitel, je stavebník povinen zajistit technický dozor stavebníka nad prováděním stavby fyzickou osobou oprávněnou podle autorizačního zákona. Zpracoval-li projektovou dokumentaci pro tuto stavbu projektant, zajistí stavebník dozor projektanta; to neplatí pro stavby sítě technické infrastruktury.

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 161, odst. 2.

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

Dle § 152(4) u stavby financované z veřejného rozpočtu, kterou provádí stavební podnikatel jako zhotovitel, je stavebník povinen zajistit technický dozor stavebníka nad prováděním stavby. Pokud projektovou dokumentaci pro tuto stavbu může zpracovat jen osoba oprávněná podle zvláštního právního předpisu, zajistí stavebník autorský dozor projektanta, popřípadě hlavního projektanta nad souladem prováděné stavby s ověřenou projektovou dokumentací. Výkon technického dozoru v praxi spočívá zejména v kontrole a přejímání dílčích stavebních prací, přejímání dokončených stavebních výkonů, kontrole položkového rozpočtu a fakturace včetně kontroly oprávněnosti více a méně prací.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 152 odst. 4.

Telekomunikace 2020

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Vysílání, přenášení a příjem signálů tj. zpráv, údajů, dat, obrazů a návěstí radioelektronicky, opticky, nebo různými radiomagnetickými soustavami.

Akademický slovník cizích slov, Akademie věd ČR, Ústav pro jazyk český, 2001.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Souhrn zařízení umožňující pomocí elektromagnetického systému přenášet informace na libovolnou vzdálenost. Dělí se na telekomunikace po vedení a na radiokomunikace, používající signály šířené prostorem.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

Telekomunikační zařízení 2022

Definice dle jiných právních předpisů

Telekomunikačním zařízením se rozumí technické zařízení (včetně vedení) pro vysílání, přenos, směřování, spojování a příjem informací prostřednictvím elektromagnetických vln.

Zákon č. 151/2000 Sb. o telekomunikacích a o změně dalších zákonů, § 2 odst. 1.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Telekomunikační zařízení jsou technické prostředky, které umožňují zřizování spojení pro různé druhy telekomunikačního styku v telekomunikačním provozu (telefonní zařízení, radiotelefonní zařízení, radioreléové zařízení, telegrafní zařízení, zařízení pro přenos obrazu apod.).

Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Těleso skládky 2022

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Tělesem skládky se rozumí zabezpečený prostor, který je složen z jednotlivých konstrukčních vrstev skládky včetně uloženého odpadu.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2022.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Prostor pro uložení odpadu. Aby vody z odpadu neprosakovaly a nedostaly se tak do povrchových nebo podzemních vod, musí být těleso skládky utěsněno a skládkové vody odvedeny drenážním systémem. K těsnění skládky slouží několik vrstev, které se liší podle druhu skládky. Těsnění skládky zpravidla obsahuje vrstvu zhutněného jílovitého materiálu, ta je pokryta vysokohustotní polyethylenovou fólií, na níž je položena geotextilie (viz geotextilie). Na geotextilii je položena drenážní vrstva štěrku. Na tu se pak kupí a zhutňuje odpad.

Vítejte na zemi, CENIA, slovník [cit. 29. 11. 2018].

Tematické státní mapové dílo 2021

Definice dle jiných právních předpisů

Tematickým státním mapovým dílem se pro účely tohoto zákona rozumí kartografické dílo zobrazující zpravidla na podkladě základního státního mapového díla tematické skutečnosti určené a vydávané orgánem státní správy ve veřejném zájmu.

Zákon č. 200/1994 Sb., o zeměměřičství a o změně a doplnění některých zákonů souvisejících s jeho zavedením, ve znění pozdějších předpisů § 2 písm. h.

Tepelná energie 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Jednou z forem vnitřní energie je tepelná energie, které správně říkáme teplo. Je to elektromagnetické záření o vlnové délce větší než 700 nm a kratší než 1 nm. Tepelné záření vydává každé zahřáté těleso. Kdykoli něco ohříváme, zvyšujeme tomu vnitřní energii.

Vítejte na zemi- multimediální ročenka životního prostředí, Cenia [cit. 18. 10. 2018]. Dostupné z URL: < http://www.vitejtenazemi.cz/cenia/index.php?p=tepeln%C3%A1_energie&site=energie >.

Tepelná ochrana budov 2024

Definice z jiných právních předpisů

Budova musí být navržena a provedena tak, aby byla zajištěna

- a) její tepelná ochrana,
- b) nejnižší vnitřní povrchová teplota,
- c) celková průvzdušnost obálky budovy,
- d) tepelná stabilita místností v letním období
- e) ochrana proti

- 1. pronikání vody do stavby a jejích konstrukcí,
- 2. šíření vlhkosti v konstrukcích a ve vnitřním prostředí stavby.

Vyhláška č. 146/2024 Sb., o požadavcích na výstavbu, ve znění pozdějších předpisů, § 13, odst. 1.

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

* Opatření, které snižuje výměnu tepla mezi vnitřním a venkovním prostředím, resp. mezi místnostmi s rozdílnou teplotou. *Stavební slovník, 2022 [cit. 6. 9. 2022]. Dostupné z URL: < <http://stavebnikomunita.cz/page/stavebni-slovník-t> >.*

Tepelná přípojka

Definice dle jiných právních předpisů

V teplotě se tepelnou přípojkou se zde rozumí část tepelné sítě, která umožňuje dodávku tepelné energie pouze pro jeden objekt.

Zákon 458/2000 Sb. o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), § 2 písm. c.

Tepelné ostrovy 2023

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Klima velkých měst je významně ovlivněno činností člověka. Jedním z nejvýraznějších jevů zapříčiněných těmito antropogenními vlivy je existence městského tepelného ostrova, který se projevuje zvýšenými teplotami oproti okolní krajině. Intenzita městského tepelného ostrova je definována jako rozdíl teploty vzduchu uvnitř města a v okolním venkovském prostředí.

Zdroj ENVIWIKI dostupné z: https://www.enviwiki.cz/wiki/Tepeln%C3%BD_ostrov

Je již známým faktem, že urbanizované /zastavěné plochy měst a obcí vytvářejí tzv. "tepelné ostrovy" se zcela odlišnými klimatickými charakteristikami od okolní krajiny. Známe rozpálené ulice či náměstí s minimální vzdušnou vlhkostí, kde může i nepříjemně profukovat. Vzduch navíc obsahuje prach, mikroorganismy a vlivem dopravy je plný exhalací a ochuzený o kyslík.

Zdroj:

Tepelné sítě 2020

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Soustava zásobování tepelnou energií tvořená vzájemně propojenými zdroji a rozvodnými zařízeními sloužící pro vytápění, chlazení, ohřev teplé vody a technologické procesy.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2019.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Komplex liniových a bodových zařízení pro dopravu tepla z ústředních zdrojů k odběratelům. Předávací stanice je dělí na tepelné sítě primární a sekundární.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Tepelné zpracování odpadu

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se rozumí tepelným zpracováním odpadu oxidace odpadu nebo jeho zpracování jiným termickým procesem, včetně spalování vzniklých látek, pokud by tím mohlo dojít k vyšší úrovni znečišťování oproti spálení odpovídajícího množství zemního plynu o stejném energetickém obsahu.

Zákon č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. o.

Tepelné ztráty 2022

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Ztráty tepla, ke kterým dochází při prostupu tepla stavebními konstrukcemi z vyhřátých prostor směrem ven.

Stavební slovník, 2022 [cit. 6. 9. 2022]. Dostupné z URL: < <http://stavebnikomunita.cz/page/stavebni-slovník-t> >.

Teplárna

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Komplex zařízení sloužící k výrobě tepla a elektrické energie. Elektrická energie a teplo jsou vyráběny s vysokou účinností.

Slovníček pojmů. Bmo: Teplárny Bmo, 2015

Samostatně umístěný zdroj tepla vyrábějící ve společném okruhu teplo i elektřinu.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Terasa (krajinný prvek)

Definice dle jiných právních předpisů

Terasa je umělý nebo přírodní terénní stupeň, zmenšující sklon části svahu.

Vyhláška č. 225/2002 Sb., o podrobném vymezení staveb k vodohospodářským melioracím pozemků a jejich částí a způsobu a rozsahu péče o ně, ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 10

* Druhy krajinných prvků

Terasou se rozumí souvislý svažitý útvar liniového typu tvořený terasovým stupněm, sloužící ke snižování nebezpečí vodní, popřípadě větrné eroze, a zmenšující sklon části svahu půdního bloku, popřípadě dílu půdního bloku, zpravidla vymezující hranici půdního bloku, popřípadě dílu půdního bloku. Součástí terasy může být dřevinná vegetace, popřípadě kamenná zídka.

Nařízení vlády č. 335/2009 Sb., o stanovení druhů krajinných prvků, § 1 odst. 3. (Zrušeno)

Terciér 2022

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Nevýrobní část hospodářství, tedy sektor služeb. Zahnuje zejména obchod, dopravu a komunikace, zdravotnictví, vzdělávání, služby informační, správní a vládní, finanční, pojišťovací, právní a další služby.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2022.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Terciér, též terciární sektor, je oblast národního hospodářství zahrnující školství, zdravotnictví, vědu, veřejnou správu.

Internet 2006. ABZ slovník cizích slov.

Terénní úprava 2024

Anglický překlad

Landscaping

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

Terénní úpravou se v tomto zákoně rozumí zemní práce a změny terénu, jimiž se podstatně mění vzhled prostředí nebo odtokové poměry, těžební a jim podobné a s nimi související práce, nejde-li o hornickou činnost nebo činnost prováděnou hornickým způsobem.

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 8.

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

Terénní úpravou se zde rozumí zemní práce a změny terénu, jimiž se podstatně mění vzhled prostředí nebo odtokové poměry, těžební a jim podobné a s nimi související práce, nejedná-li se o hornickou činnost nebo činnost prováděnou hornickým způsobem, například skladovací a odstavné plochy, násypy, závláky, úpravy pozemků pro zřízení hřišť a sportovišť, těžební práce na povrchu.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 3 odst. 1.

Termální pramen 2022

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Speciální druh pramenu, ze kterého vyvěrá voda s teplotou nad 20° C, často obohacená o minerální složky.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2022.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Termální pramen je na rozdíl od gejzíru nepřetržitý pramen vody s teplotou mezi 20 °C a 100 °C, nejčastěji se vyskytující v oblastech se současnou vulkanickou aktivitou, resp. s vulkanickou aktivitou nedávné minulosti.

Využívá se jako atraktivita cestovního ruchu (Island, Japonsko, USA, Nový Zéland), voda z pramene může být součástí lázeňské léčby (v ČR nejznámější Karlovy Vary pramen Vřídlo s teplotou 72 °C).

Pásková, Martina - Zelenka, Josef. Výkladový slovník cestovního ruchu. Praha: MMR, 2002.

Termoregulační plocha 2024

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

V tomto zákoně se rozumí transformační plochou plocha určená k vytvoření zcela nového charakteru území nebo k obnově znehodnoceného, nebo zanedbaného území za účelem jeho opětovného využití vymezená územním rozvojovým plánem, zásadami územního rozvoje nebo v zastavěném území územním plánem

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 12, písm. k).

Těžební odpad

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se rozumí těžebním odpadem jakýkoliv odpad, kterého se provozovatel zbavuje nebo má úmysl nebo povinnost se ho zbavit, a který vzniká

a) při ložiskovém průzkumu, těžbě, úpravě nebo při skladování nerostů a který podle zákona o odpadech náleží mezi odpad z těžby nebo úpravy nerostů, nebo

b) při těžbě, úpravě nebo skladování rašeliny.

V případě pochybností, zda se jedná o těžební odpad podle tohoto zákona, rozhodne Český báňský úřad po projednání s dotčeným ústředním orgánem státní správy na návrh původce odpadu nebo z vlastního podnětu.

Zákon č. 157/2009 Sb., o nakládání s těžebním odpadem a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 1 písm. a-b.

Tlakové pásmo 2022

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Hydraulicky nezávislá část vodovodní sítě, která je zásobovaná z jednoho vodojemu, počet tlakových pásem závisí na členitosti území.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2022.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Přerušovací vodojem – používá se v oblastech s velkým výškovým rozdílem. Rozděluje vodovod na tlaková pásma tak, aby tlak v soustavě nebyl vyšší než 0,7 MPa (což odpovídá výškovému rozdílu 70 m).

Wikipedia [cit. 30. 5. 2018]. Dostupné z URL: < <https://cs.wikipedia.org/wiki/Vodojem> >.

* Část spotřebiště se samostatnou, tlakově oddělenou vodovodní sítí.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

Tradice

Anglický překlad

Tradition

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Souhm myšlenkových, duchovních, uměleckých i praktických vědomostí, dovedností a postojů, které se předávají z generace na generaci, čímž se udržují, prohlubují a šíří. Tradice je současně duchovní i kulturní dílo, které nemá autora, není prosazováno mocí či autoritou, přitom stále žije a působí. Je podstatnou složkou náboženství, kultury, civilizace i výchovy.

Pásková, Martina - Zelenka, Josef. Výkladový slovník cestovního ruchu. Praha: MMR, 2002.

Transformátor 2019

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Transformátor je elektrický stroj umožňující přenos elektrické energie z jednoho obvodu do druhého. K tomu využívá vzájemnou elektromagnetickou indukci. Obvykle je transformátor používán pro přeměnu střídavého napětí, tedy z nízkého na vysoké, nebo galvanické oddělení obvodů. Při transformaci se mění napětí a proud, ale frekvence zůstává stejná.

Používají se především v energetice pro přenos elektrické energie od výroby ke spotřebiteli. Široce se uplatňují i v elektrotechnice, elektronice, sdělovací technice a elektrických přístrojích.

Internet, 2019 [cit. 9. 10. 2019]. Dostupné z URL: < <https://www.usetreno.cz/slovník-pojmu/transformator/> >.

Transformátor je zařízení, které mění napětí střídavého elektrického proudu.

Vítejte na zemi, CENIA, slovník [cit. 29. 11. 2018].

Transport znečišťujících příměsí 2020

Anglický překlad

air pollution transport

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Transport znečišťujících příměsí v ochraně čistoty ovzduší je přenos znečišťujících příměsí na různě velkou vzdálenost. V současné době se ustálilo

dělení tohoto transportu na blízký neboli lokální, územní a globální.

Při blízkém transportu jde o vzdálenosti několika desítek km, kde lze rozeznat příspěvek jednotlivého velkého zdroje znečišťování ovzduší,

- při územním o vzdálenosti řádu stovek km až kolem tisíce km, kde lze rozlišovat příspěvky velkých skupin zdrojů znečištění,

- při globálním nelze rozpoznávat příspěvky jednotlivých zdrojů znečištění ovzduší ani jejich skupin.

Mezi územním a globálním transportem znečišťujících příměsí se někdy uvádí ještě regionální transport.

Meteorologický slovník, 2020 [cit. 19. 11. 2020]. Dostupné z URL: < <http://slovník.cmes.cz/vyklad/cs/t> >.

Transverzála 2022

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Motorová dopravní spojení zajišťující tangenciální vazby v sídle.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2022.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Prvořadá komunikace spojující napříč městem sektory nebo obvody, neprocházející městským centrem. (Krásný, Jan: Názvosloví urbanismu. 1976.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026

„Proměny urbanismu“.

Tranzitní návštěvník 2023

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Tranzitní návštěvník je samostatnou kategorií, neboť může být obecně jednodenní, ale také turista.

Jedná se o návštěvníky, kteří se zastaví v dané lokalitě nebo zemi na své cestě do jiného cíle cesty.

Z hlediska definice sem spadají rovněž letecké transfery.

Zdroj: ČSÚ <https://www.czso.cz/documents/10180/20557193/921108m.pdf/b6571837-6a2e-4138-912c-59da6de43de4?version=1.0>

Trasa silniční komunikace 2022

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Vyjadřuje směrové vedení silniční komunikace.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2022.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Prostorová čára určující směrový a výškový průběh silniční komunikace. Jejím půdorysným průmětem je osa, jejím nárysým průmětem je nivelita komunikace.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Trat'

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely této vyhlášky pro železniční dráhy, dráhu tramvajovou a pozemní lanovou dráhu se rozumí

a) tratí soubor stavebně technických zařízení dopravní cesty určené k pohybu drážního vozidla.

Vyhláška č. 177/1995 Sb., kterou se vydává stavební a technický řád drah, ve znění pozdějších předpisů, § 1 odst. 5 písm. a.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Úsek dopravní cesty vymezený alespoň výchozím a cílovým místem.
Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Trat' pozemková

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely této vyhlášky se rozumí pozemkovou tratí pomístním názvem označený pozemek nebo seskupení pozemků mimo zastavěné území.
Vyhláška č. 357/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální vyhláška), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 1 písm. f.

Travnatá údolnice

Definice dle jiných právních předpisů

* Travnatou údolnicí se rozumí členitý svažitý útvar, sloužící ke snižování nebezpečí vodní, popřípadě větrné eroze, vymezující dráhu soustředěného odtoku vody z půdního bloku, popřípadě dílu půdního bloku, se zemědělskou kulturou omá půda. Součástí travnaté údolnice může být dřevinná vegetace.
Nařízení vlády č. 335/2009 Sb., o stanovení druhů krajinných prvků, § 1 odst. 4. (Zrušeno)

Trh s regulační energií vyrovnávací

Definice dle jiných právních předpisů

Dále se pro účely tohoto zákona rozumí v elektroenergetice
16. vyrovnávacím trhem s regulační energií trh s regulační energií vypořádaný a organizovaný operátorem trhu v součinnosti s provozovatelem přenosové soustavy.
Zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 2 písm. a.

Trigenerace

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Kombinovaný proces výroby elektřiny, tepla a chladu.
Slovníček pojmů. Bmo: Teplárny Bmo, 2015

Trojpolní systém 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Je takový systém obdělávání půdy, kdy se pole rozdělí na tři části – první část je oseta na jaře, druhá na podzim a třetí se nechává ležet ladem, tj. odpočívá. Tento systém rozdělení půdy se rok od roku posouvá, tím je půda využívána efektivněji.
Vítejte na zemi, CENIA, slovník [cit. 29. 11. 2018].

Trvale udržitelný rozvoj

Definice dle jiných právních předpisů

Trvale udržitelný rozvoj společnosti je takový rozvoj, který současným i budoucím generacím zachovává možnost uspokojovat jejich základní životní potřeby a přitom nesnižuje rozmanitost přírody a zachovává přirozené funkce ekosystémů.
Zákon č. 17/1992 Sb., o životním prostředí, ve znění pozdějších předpisů, § 6.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

(angl. sustainable development). Rozvoj lidské společnosti (civilizace), který dokáže naplnit potřeby současné generace, aniž by ohrozil uspokojení potřeb generací následujících nebo se uskutečňoval na úkor jiných národů, přičemž neohrožuje přirozené funkce ekosystémů, nesnižuje biologickou rozmanitost přírody, neohrožuje podstatu přirozených zdrojů přírody a nepřekračuje asimilační (samočisticí) kapacitu přírodního prostředí (definice Světové komise pro životní prostředí a zdraví). Primární význam pro trvale udržitelný rozvoj má zřejmě nepřetěžování ekologického potenciálu planety (samočištění, recyklace, tvorba obnovitelných zdrojů). Pro charakteristiku trvale udržitelného rozvoje je vypracována řada indikátorů (ukazatelů) trvale udržitelného rozvoje. Mnohé z těchto ukazatelů jsou srovnatelné s tzv. indikátory kvality životního prostředí (viz environmentální indikátory). Termínu se

užívá též ve spojení trvale udržitelný život, trvale udržitelná společnost, trvale udržitelná budoucnost, trvale udržitelné vzorce spotřeby apod.
Braniš, Martin a kol.: Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

sustainable development

se snaží uspokojovat potřeby a tužby současnosti, aniž by omezoval možnosti uspokojit potřeby budoucích generací.

Koncepce trvale udržitelného rozvoje vytváří rámec pro integraci ekologických zásad a rozvojových strategií, přičemž termín "rozvoj" se užívá v nejširším smyslu. Ve svém běžném chápání nepožaduje zastavit hospodářský růst. Ten však vždy přináší rizika poškozování přírodního prostředí, neboť ve větší míře zatěžuje přírodní zdroje. Ti, kdo usilují o trvale udržitelný rozvoj, budou nutně usilovat o propojení ekonomických a ekologických hledisek a cílů. Péče o životní prostředí se tak stává nedílnou součástí trvale udržitelného rozvoje, zaměřuje se více na příčiny ekologických problémů než na jejich příznaky a důsledky.

Interpretace pojmu trvalé udržitelnosti není jednoznačná. V tzv. slabé udržitelnosti se předpokládá, že přírodní potenciál lze do jisté míry nahradit lidským potenciálem a kapitálem. Technické výrobky tedy mohou alespoň zčásti nahradit přírodní produkty, aniž by společenství nebo území "zdíldlo". V tomto pojetí je dosažení trvale udržitelného rozvoje poměrně snadné, nevyžaduje zásadní změny v chování jedinců ani fungování celých společenství. Přesto je v reálných podmínkách politiky a ekonomiky někdy velmi obtížné dosáhnout i takto „slabých“ cílů udržitelnosti rozvoje - například omezení znečišťování prostředí výrobními procesy nebo užíváním spalovacích motorů v dopravních prostředcích.

Trvalá udržitelnost v tzv. silném pojetí nesouhlasí s tím, že by bylo jakkoliv možno nahradit přírodní zdroje zdroji uměle vytvořenými. Ochuzení přírodních zdrojů chápe jako nevratnou změnu; naproti tomu změna, která přivádí růst přírodního bohatství, zhodnotí životní prostředí, a tím i kvalitu života lidí, kteří jsou součástí přírody. Změny v přírodním bohatství mají i svůj sociální rozměr: protože ekonomicky chudí lidé a chudé komunity jsou relativně více závislí na přírodních podmínkách a zdrojích, přináší ochuzení přírodních zdrojů ve prospěch umělých produktů těmto lidem a komunitám větší rizika a potenciálně větší míru zhoršení kvality života.

Důsledné uplatnění "silného" pojetí trvalé udržitelnosti by znamenalo průlom do „růstové mentality“ současné společnosti, většiny jejich ekonomických institucí a pravidel, podle kterých alokuje své zdroje.

Meier, Karel: Územní plánování. Vydavatelství ČVUT. Praha, 2004.

společnosti je takový rozvoj, který současným i budoucím generacím zachovává možnost uspokojovat jejich základní životní potřeby a přitom nesnižuje rozmanitost přírody a zachovává přirozené funkce ekosystémů.

Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Trvale udržitelný rozvoj je rozvoj, který zabezpečuje uspokojení současných potřeb, aniž by ohrozil možnosti uspokojení potřeb generací budoucích.
Naše společná budoucnost. Zpráva VS OSN 1987.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Trvale udržitelný rozvoj zabezpečuje nutnost efektivního, účinného a vzájemně vyváženého řešení problémů hospodářských, ekologických a sociálních v reálném čase a prostoru s ohledem na potřeby současných i budoucích generací.

Ústav územního rozvoje. Brno, 2002.

Třídění odpadů 2022

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Třídění odpadů představuje jednu z forem efektivnějšího využití druhotných surovin roztríděných podle

druhu a kategorie.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2022.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Povinností původců a osob oprávněných ke sběru a výkupu je shromažďovat odpady utříděné podle jednotlivých druhů a kategorií.

Viz zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech...

Tichá Tereza a kol.: Slovník pojmů užívaných v právu životního prostředí. 1. vydání. Praha: ABF – nakladatelství ARCH, 2004.

Třídírna odpadů 2020

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Zařízení na mechanické oddělování (vytřídění) jednotlivých složek tuhých odpadů.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2019.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Zařízení na mechanické oddělování jednotlivých složek tuhých odpadů, využitelných jako druhotné suroviny.
Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Tuhé odpady 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Tuhým komunálním odpadem je komunální odpad, který si jako celek, a nebo jako jeho jednotlivé části za normálních atmosférických podmínek uchovává svůj tvar a objem. Metodický pokyn odboru odpadů MŽP č. 9 k hodnocení vyluhovatelnosti odpadů.

Tuhé odpady - pojmy [cit. 29. 5. 2018]. Dostupné z URL: < <http://www.komunalniodpad.eu/?str=pojmy> >.

* Látky tuhého skupenství vzniklé při výrobě a spotřebě, popř. přírodními pochody, které ztratily svoji původní užitečnou hodnotu. Tvoří je tuhé odpady z domácností, tuhé odpady vznikající při provozu města a svým složením se blíží tuhým domovním odpadům (odpady z objektů občanského vybavení, služeb, místního průmyslu, uliční smetky), tuhé odpady z průmyslové a zemědělské činnosti, které nejsou dále zpracovávány, inertní odpady ze stavebně inženýrské činnosti a jiné specifické druhy tuhých odpadů.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Tuhé znečišťující látky 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Tuhé znečišťující látky jsou částice různých velikostí, tvaru, původu, složení a struktury, které jsou za teploty a tlaku v komíně, výduchu, výpusti nebo při měření emisí přítomny v odpadním plynu v pevném skupenství a jsou jím unášeny. Tuhé znečišťující látky mohou vznikat jak přírodní (např. sopečná činnost, pyl nebo mořský aerosol), tak lidskou činností (spalování fosilních paliv ve stacionárních i mobilních zdrojích, otěry pneumatik, brzd a vozovek, apod.)

Dotací info, Slovníček pojmů [cit. 4. 6. 2018]. Dostupné z URL: < <http://www.dotacni.info/glossary/> >.

Definice dle jiných právních předpisů

* Pro účely této vyhlášky se rozumí tuhými znečišťujícími látkami - částice různých velikostí, tvaru, původu, složení a struktury, které jsou za teploty a tlaku v komíně, výduchu, výpusti nebo při měření emisí přítomny v odpadním plynu v pevném skupenství a jsou jím unášeny.

Vyhláška č. 356/2002 Sb., kterou se stanoví seznam znečišťujících látek, obecné emisní limity, způsob předávání zpráv a informací, zjišťování množství vypouštěných znečišťujících látek, tmavosti kouře, přípustné míry obtěžování zápachem a intenzity pachů, podmínky autorizace osob, požadavky na vedení provozní evidence zdrojů znečišťování ovzduší a podmínky jejich uplatňování, ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. m. (Zrušena)

Turista 2016

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Turista je cestující, který se zdrží v navštíveném místě alespoň 24 hodin za účelem využití volného času a v tomto místě též přespí v hromadném nebo soukromém ubytovacím zařízení (přespání je klíčové z hlediska rozlišení v mezinárodních statistikách). Podle vztahu k zemi pobytu se rozlišují domácí turisté, mezinárodní turisté a zahraniční turisté.

Koncepce státní politiky cestovního ruchu v České republice na období 2014 – 2020, MMR 2013.

Turistická stezka 2017

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Turistická stezka je stezka určená pro účely pěší turistické dopravy, která je označena pásovými značkami, u nichž prostřední pás určuje barvu značené stezky (červená, modrá, zelená nebo žlutá). Do tohoto jevu je vhodné zařadit též naučné stezky nebo lyžařské trasy.

Ministerstvo pro místní rozvoj. Standard sledovaných jevů pro územně analytické podklady obcí. [online]. Praha 2016. [cit. 2017-03-07].

Turistická ubytovna 2016

Anglický překlad

Tourist hostel/dormitory

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Turistická ubytovna je jednoduše zařízené ubytovací zařízení s větším počtem lůžek v ubytovacích místnostech, často bez celodenního provozu a bez možnosti stravování. V České republice obvykle ve vlastnictví spolků, turistických klubů, tělovýchovných jednot.

Pásková, Martina - Zelenka, Josef. Výkladový slovník cestovního ruchu. Praha: MMR, 2002.

Turistika 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Turistika je zájmová činnost (sport, koníček, hobby) spočívající v krátkodobém cestování a poznávání prostředí, krajiny, památek, zvyků a lidí. Klasická turistika je pěší a spíše individuální, počátkem 20. století přibyla cykloturistika, později mototuristika a od poloviny 20. století turistika skupinová a organizovaná.

Wikipedie [cit. 28. 5. 2018]. Dostupné z URL: < <https://cs.wikipedia.org/wiki/Turistika> >.

* Tělovýchovná činnost charakterizovaná aktivním pohybem po trase a zaměřená na poznávání území, orientaci v terénu, táboření, brannou přípravu atp. Provozuje se pěšky, na kole, lodí, na lyžích nebo motorovými dopravními prostředky. Je významnou složkou cestovního ruchu.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Tvar střechy

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Tvar střechy je dán jejím sklonem, výškou a půdorysným tvarem objektu. Určující pro tvar střechy je způsob využití budovy, umístění budovy, místní klimatické podmínky a materiálové řešení.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2022.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Se stanoví např. údajem o výšce střechy a úhlem jejího sklonu (např. u sedlových střech), vzácněji poloměrem opsané čtvrtkružnice (např. u mansardové střechy). (Metodika - slovník pojmů. Vnitřní předpis Útvaru rozvoje hl. m. Prahy. Praha: 1997.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Tvorba krajiny

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Činnost, již se na základě vědeckých poznatků vytváří optimální poměr mezi antropogenní (člověkem vytvořenou) a přírodní strukturou konkrétní krajiny. Smyslem je zachovat maximum hodnot přírodní struktury a vytvořit maximum hodnot struktury antropogenní. (Zásady a pravidla územního plánování. Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1979.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Činnost, již se na základě vědeckých poznatků vytváří optimální poměr mezi antropogenní (člověkem vytvořenou) a přírodní strukturou konkrétní krajiny. Jejím smyslem je zachovat co nejvíce hodnot přírodní struktury a vytvořit co nejvíce hodnot antropogenní struktury.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Tvrz 2017

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Tvrz je kvalitativně nižší typ opevněného feudálního sídla, typicky o menší velikosti, s přímou vazbou na vesnické osídlení a významným podílem hospodářské funkce. Hranice mezi hrady a tvrzemi je neostrá a existuje mnoho objektů, které bývají zařazovány (historicky i v moderní době) do obou skupin, nebo patří svou náročností spíše mezi hrady, i když jsou tradičně označovány jako tvrze.

Hradní architektura – vybrané pojmy, 2017 [cit. 17. 5. 2017]. Dostupné z URL: < <http://www.hrady-zrceniny.cz/pojmy.htm> >.

Turistika 2017

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Tvržiště jsou terénní pozůstatky (obvykle valy, příkopy, pahorek obytné části) po zaniklé tvrzi.
Hradní architektura – vybrané pojmy, 2017 [cit. 17. 5. 2017]. Dostupné z URL: < <http://www.hrady-zrceniny.cz/pojmy.htm> >.

Typ geobiocénů

Definice dle jiných právních předpisů

Typ geobiocénů je soubor geobiocenózy přírodní a všech od ní pocházejících a do různého stupně změněných geobiocenóz včetně jejich vývojových stádií, jaká se mohou vyskytovat v segmentu určitých trvalých ekologických podmínek.

Metodická pomůcka ZP26/2012 pro vyjasnění kompetencí v problematice územních systémů ekologické stability.

Typ společenstva cílový

Definice dle jiných právních předpisů

Cílový typ společenstva je označení typu společenstva, pro jehož uchování či znovuoobnovení byl dotýčný ekologicky významný segment krajiny vybrán do ÚSES.

Metodická pomůcka ZP26/2012 pro vyjasnění kompetencí v problematice územních systémů ekologické stability.

Typické užívání budovy 2021

Definice dle jiných právních předpisů

Typickým užíváním budovy se pro účely této vyhlášky rozumí obvyklý způsob užívání budovy v souladu s podmínkami vnitřního a venkovního prostředí a provozu stanovený pro účely výpočtu energetické náročnosti budovy.

Vyhláška č. 264/2020 Sb., o energetické náročnosti budov, § 2, písm. b).

Typový projekt 2018

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Opakovaný projekt. Je část dokumentace souborného řešení projektu, která představuje opakovatelný standard. (Slovník pojmů ve výstavbě. ČKAIT a Sdružení dodavatelů investičních celků. Praha, 1999.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Typový projekt je dokumentace stavby, části stavby nebo zařízení, která je určena pro opakované použití.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2017.

Ubytovací jednotka 2024

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely této vyhlášky se rozumí ubytovací jednotkou ubytovací jednotkou

1. jednotlivý pokoj nebo soubor místností, které svým stavebně technickým uspořádáním a vybavením splňují požadavky na přechodné ubytování a jsou k tomuto účelu určeny, nebo

2. ubytovací jednotka ve stavbách pro sociální služby.

Vyhláška 146/2024 Sb. o požadavcích na výstavbu § 3, písm. d.

Pro účely této vyhlášky se rozumí ubytovací jednotkou 1. jednotlivý pokoj nebo soubor místností, které svým stavebně technickým uspořádáním a vybavením splňují požadavky na přechodné ubytování a jsou k tomuto účelu určeny,

2. ubytovací jednotka v zařízení sociálních služeb, určená k trvalému bydlení.

Vyhláška č. 268/2009 Sb., o technických požadavcích na stavby, ve znění pozdějších předpisů, § 3 písm. d.

Pro účely této vyhlášky se rozumí ubytovací jednotka je jednotlivý pokoj nebo soubor místností, které svým stavebně technickým uspořádáním a vybavením splňují požadavky na přechodné ubytování a jsou k tomuto účelu užívání určeny.

Vyhláška č. 137/1998 Sb., o obecných technických požadavcích na výstavbu, ve znění pozdějších předpisů, § 3. (Zrušena).

Účastníci řízení o povolení záměru **2024**

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

Obecná ustanovení

(4) Účastníky řízení o povolení záměru, pro který bylo vydáno rámcové povolení, a který slouží nebo má sloužit k zajišťování obrany a bezpečnosti státu nebo pro účely Vězeňské služby České republiky a jejích organizačních složek, jsou osoby uvedené v § 182 odst. 1 písm. a), c) a d).

(5) Záměry, které se nacházejí v areálech dokončených staveb a nepřekračují stávající prostorové parametry, zejména výškovou hladinu stávajících staveb nebo odstupové vzdálenosti od hranic pozemků a sousedních staveb, lze povolit i bez předchozího rámcového povolení. Účastníky řízení o povolení záměru pro záměry podle věty první jsou osoby uvedené v § 182 odst. 1 písm. a), c) a d).

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 221, odst. 4 a 5).

Účastníci územního řízení **2024**

Anglický překlad

Participant In Planning Permission Proceedings

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

* 1) Účastníky územního řízení jsou

a) žadatel,

b) obec, na jejímž území má být požadovaný záměr uskutečněn. (2) Účastníky územního řízení dále jsou

a) vlastník pozemku nebo stavby, na kterých má být požadovaný záměr uskutečněn, není-li sám žadatelem, nebo ten, kdo má jiné věcné právo k tomuto pozemku nebo stavbě,

b) osoby, jejichž vlastnické nebo jiné věcné právo k sousedním stavbám anebo sousedním pozemkům nebo stavbám na nich může být územním rozhodnutím přímo dotčeno.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 85 odst. 1 a 2.

* Účastníky územního řízení jsou

a) žadatel,

b) obec, na jejímž území má být požadovaný záměr uskutečněn.

Účastníky územního řízení dále jsou

a) vlastník pozemku nebo stavby, na kterých má být požadovaný záměr uskutečněn, není-li sám žadatelem, nebo ten, kdo má jiné věcné právo k tomuto pozemku nebo stavbě, nejde-li o případ uvedený v písmenu d),

b) osoby, jejichž vlastnické nebo jiné věcné právo k sousedním stavbám anebo sousedním pozemkům nebo stavbám na nich může být územním rozhodnutím přímo dotčeno,

c) osoby, o kterých tak stanoví zvláštní právní předpis,

Účastníky řízení nejsou nájemci bytů, nebytových prostor nebo pozemků.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 85 odst. 1 a 2. (ve znění do 31. 12. 2017)

Definice dle jiných právních předpisů

* (1) Účastníkem řízení je ten, o jehož právech, právech chráněných zájmech nebo povinnostech má být v řízení jednáno nebo jehož práva, právech chráněné zájmy nebo povinnosti mohou být rozhodnutím přímo dotčeny; účastníkem řízení je i ten, kdo tvrdí, že může být rozhodnutím ve svých právech, právech chráněných zájmech nebo povinnostech přímo dotčen, a to až do doby, než se prokáže opak.

(2) Účastníkem řízení je i ten, komu zvláštní právní předpis takové postavení přiznává.

Zákon č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), ve znění pozdějších předpisů, § 14. (Zrušen).

Definice dle stavebního zákona č. 50/1976 Sb. a jeho prováděcích vyhlášek (zrušeny k 31.12.2006)

* Účastníci územního řízení

(1) Účastníkem územního řízení o umístění stavby a o využití území je navrhovatel a dále osoby, jejichž vlastnická nebo jiná práva k pozemkům nebo stavbám na nich, včetně sousedních pozemků a staveb na nich, mohou být rozhodnutím přímo dotčena.

(2) Účastníky územního řízení o chráněném území nebo o ochranném pásmu, o stavební uzávěře a o dělení nebo scelování pozemků jsou navrhovatel a osoby, jejichž vlastnická nebo jiná práva k pozemkům nebo stavbám na nich mohou být rozhodnutím přímo dotčena.

(3) Účastníkem každého územního řízení je obec. Účastníkem územního řízení je dále ten, komu zvláštní zákon toto postavení přiznává; 1b) to neplatí v případech, kdy se postupuje podle § 137a.

(4) Účastníky územního řízení nejsou nájemci bytů a nebytových prostor.

Zákon č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 34 (Zrušen).

Účastník stavebního řízení 2016

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

Účastníkem stavebního řízení je

- a) stavebník,
 - b) vlastník stavby, na níž má být provedena změna, není-li stavebníkem,
 - c) vlastník pozemku, na kterém má být stavba prováděna, není-li stavebníkem, může-li být jeho vlastnické právo k pozemku prováděním stavby přímo dotčeno,
 - d) vlastník stavby na pozemku, na kterém má být stavba prováděna, a ten, kdo má k tomuto pozemku nebo stavbě právo odpovídající věcnému břemenu, mohou-li být jejich práva prováděním stavby přímo dotčena,
 - e) vlastník sousedního pozemku nebo stavby na něm, může-li být jeho vlastnické právo prováděním stavby přímo dotčeno, f) ten, kdo má k sousednímu pozemku nebo stavbě na něm právo odpovídající věcnému břemenu, může-li být toto právo prováděním stavby přímo dotčeno.
- Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 109.*

* Účastníkem stavebního řízení je pouze

- a) stavebník,
- b) vlastník stavby, na níž má být provedena změna, není-li stavebníkem,
- c) vlastník pozemku, na kterém má být stavba prováděna, není-li stavebníkem, může-li být jeho vlastnické právo k pozemku prováděním stavby přímo dotčeno,
- d) vlastník stavby na pozemku, na kterém má být stavba prováděna, a ten, kdo má k tomuto pozemku nebo stavbě právo odpovídající věcnému břemenu, mohou-li být jejich práva prováděním stavby přímo dotčena,
- e) vlastník sousedního pozemku nebo stavby na něm, může-li být jeho vlastnické právo prováděním stavby přímo dotčeno,
- f) ten, kdo má k sousednímu pozemku nebo stavbě na něm právo odpovídající věcnému břemenu, může-li být toto právo prováděním stavby přímo dotčeno,
- g) osoba, o které tak stanoví zvláštní právní předpis, pokud mohou být stavebním povolením dotčeny veřejné zájmy chráněné podle zvláštních právních předpisů a o těchto věcech nebylo rozhodnuto v územním rozhodnutí.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 109. (ve znění do 31. 12. 2017)

Účel využití území 2018

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Účel využití území je předem definovaný výčet možných aktivit a činností v dané územně vymezené ploše, který reprezentuje skladbu jejího funkčního využití. Může se jednat o využití monofunkční nebo polyfunkční.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2017.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* (FUNKČNÍ VYUŽITÍ, USPOŘÁDÁNÍ, ČLENĚNÍ ÚZEMÍ)

Ve stavebním zákoně a ve vyhlášce č. 135/2001 Sb., se vyskytují pojmy:

- funkční využití území (SZ § 1 odst. 1),
- funkční a prostorové uspořádání území (SZ § 2 odst. 1, písmo b),
- stanovení podmínek využití území (SZ § 3 odst. 2, písmo a- urbanistická studie),
- stanovení funkčního využití ploch (SZ § 10 odst. 1 - územní plán obce),
- stanovení využití jednotlivých pozemků (SZ § 11 odst. 1 - regulační plán),
- navržení využití vymezených území, ploch a pozemků (vyhláška § 2 - uspořádání území),
- návrh členění území obce na funkční plochy (vyhláška, příloha č. 2),
- ukazatele využití pozemků (vyhláška, příloha č. 2).

V území je vykonávána celá řada rozličných činností, které do určité míry a za určitých podmínek spolu souvisí, vzájemně na sebe navazují a podmiňují se, v určitých situacích se mohou i navzájem rušit. Vhodný, přiměřený a hospodámý výkon, činností v území i ochrana jeho nenahraditelných hodnot vyžadují v řadě případů provedení změn v jeho členění, uspořádání nebo vybavení, ve využití jeho určitých částí (ploch, pozemků).

Tunka, Martin: Obsah územně plánovací dokumentace. 1. vydání. Praha: ABF, a.s., nakladatelství ARCH, edice STAVEBNÍ PRÁVO, 2003.

* pokračování 1.

Pro zjišťování stavu území a pro navrhování jeho vhodného uspořádání dosavadní odborná teorie i praxe rozlišuje následující základní (rámcové) okruhy činností, někdy též označované jako urbanistické funkce, případně též jako funkční zónování, zonace:

a) bydlení; soubor činností spojených s uspokojováním základních životních potřeb v místě trvalého bydliště, s poměrně vysokými nároky na kvalitu prostředí (obytné prostředí) v okolí staveb určených pro bydlení jednotlivců i rodin. S bydlením je spojeno a na ně vázáno poskytování služeb (např. školství, kultura, obchod, zdravotní a sociální péče apod.);

b) práce; jedná se o celou řadu činností, prováděných pro získání obživy, zahrnujících např. manipulaci s energiemi, materiály, informacemi, včetně jejich vytváření, zpracovávání, úpravu, skladování a dopravu výsledků těchto činností. Zahrnuje např. zemědělskou a lesní prvovýrobu (někdy též označováno

jako primér), průmyslovou i řemeslnou výrobu (též označováno jako sekundér), nevýrobní činnosti nejrůznější povahy - zpravidla označované jako služby (terciér);

c) rekreace; činnosti spojené s trávením volného času, odpočinkem a regenerací, které mohou být více nebo méně aktivní či pasivní. Liší se podle toho, jestli se jedná o rekreaci každodenní, zpravidla s těsnou vazbou na bydlení, krátkodobou, označovanou též jako víkendová, nebo dlouhodobou, související s cestovním ruchem a potřebnou infrastrukturou pro tento účel;

d) infrastruktura, jedná se o vybavení území, ploch, i jednotlivých pozemků souborem provozních celků, zařízení, objektů, staveb, nezbytných a podmiňujících provádění shora uvedených okruhů činností bydlení, práce a rekreace. Obvykle je rozlišována:

I. dopravní infrastruktura/vybavení; jedná se především o komunikace a potřebné dopravní stavby pro dopravní prostředky, technologie, jejich provozování, údržbu i odstavení;

II. technická infrastruktura/vybavení; zpravidla rozvody pitné a užitkové vody, odvádění znečištěných vod (kanalizace), energetické a telekomunikační sítě apod.;

III. občanská infrastruktura/vybavení; jedná se o zařízení určená nejen k poskytování služeb vyhledávaných zpravidla dobrovolně a na základě tržních vztahů (např. výrobní a nevýrobní služby, obchodní, stravovací, kulturní, sportovní zařízení), ale i k splnění předpisy stanovených povinností (např. zařízení veřejné správy, správních úřadů, školství, sociální služby) Tuto infrastrukturu lze rozlišovat na základní, která slouží k uspokojování denních potřeb obyvatel; je zpravidla zahrnována do okruhu činností bydlení a nezbytná pro samostatnou existenci obcí jako společenství jejich občanů. Vyšší (nadmístní) vybavení je zpravidla využíváno méně často a je proto závislé na širším okruhu uživatelů, než jsou obyvatelé jedné obce, nebo její části. Pro svoji atraktivnost, z důvodů společenských i s ohledem na efektivnost vynaložených nákladů je vyšší vybavenost soustřeďována do určitých center a je výrazně vázaná na dopravní infrastrukturu.

IV. územní systémy ekologické stability (ÚSES); při určitém zobecnění je možné i tyto systémy označit za infrastrukturu území, vytvářenou soustavou vzájemně propojených ploch (biocenter a biokoridorů), zajišťujících uchování biodiverzity a podporujících ekologickou stabilitu území.

Tunka, Martin: Obsah územně plánovací dokumentace. 1. vydání. Praha: ABF, a.s., nakladatelství ARCH, edice STAVEBNÍ PRÁVO, 2003.

* pokračování 2.

Funkční (funkcionalistický) pohled na území byl vytvořen v reakci na neregulovaný rozvoj měst v minulých stoletích jako nástroj k řešení kolizí a problémů, které tento živelný vývoj přinesl.

Uplatňování požadavků na podrobné a přísné oddělování činností spojovaných s bydlením, prací, rekreací a s používáním nezbytné infrastruktury, na rozlišování částí území, ploch, dokonce i pozemků s rozdílným využitím a s rozdílnými požadavky na kvalitu prostředí (např. přípustné hodnoty hluchosti, prašnosti, znečištění, radiačního smogu), se ovšem postupně vyvíjelo od vymezování především jednoznačně monofunkčních zón a jejich vzájemného, striktního oddělování až po jejich slučování v tzv. funkčně smíšených zónách.

Přísná funkční zonace území měla a doposud může mít své opodstatnění v případech některých negativních vlivů na prostředí, např. těžby nerostů, hutní výroby, těžkého strojírenství, petrochemie, které nelze odstranit vhodnějšími technologiemi. Jedinou účinnou ochranou v takovýchto případech nadále zůstává dostatečný odstup od ploch s vyššími nároky na kvalitu obytného prostředí, určených pro bydlení, rekreaci apod. Neodůvodněně vytvářené monofunkční plochy mohou ovšem vyvolávat zvýšené nároky na plochy pro dopravu a na zátěž životního prostředí.

Výrazný pokrok ve výrobních ale i stavebních technologiích a ve vývoji nových materiálů nyní umožňuje negativní projevy některých činností, jejich vzájemné vlivy a vlivy na prostředí významně omezovat tak, že přísná zonace území pozbývá smysl. Významné zpřísnění požadavků v právních předpisech, stanovujících limity emisí, imisí, radiací apod., a při jejich dodržování vytváří předpoklady pro těsné, vzájemně se nerušící sousedství doposud obtížně slučitelných činností a umožňuje vznik z dřívějšího pohledu nepřijatelných smíšených zón, které vylučovaly předpisy na úseku stavebního práva.

Pestrost a různorodost struktury měst je jedním z deseti požadavků NOVÉ ATÉNSKÉ CHARTY 1998 (Zásady plánování měst, vypracované Evropskou radou urbanistů - ECTP, European Council of Town Planners). Dle ní by plánování měst mělo upustit od vytváření rozsáhlých zón s monofunkčním využitím pozemků, s výjimkou případů, kdy není možné jiným způsobem zajistit ochranu zdraví a bezpečnosti.

V zájmu zpestření a oživení struktury měst je doporučováno podporovat zásadu smíšeného využití, zejména v jejich centrech. Obytné, výrobní a jiné slučitelné prostředí by mělo být v těsné časové a územní návaznosti aby se snížila nutnost cestování, šetřilo se energiemi a snižovalo se takto způsobované znečištění prostředí. Obdobné požadavky jsou obsaženy i v materiálech:

EVROPSKÉ PERSPEKTIVY ÚZEMNÍHO ROZVOJE, přijaté ministry zemí EU, zodpovědnými za územní plánování v květnu 1999.

ŘÍDICÍ PRINCIPY TRVALE UDRŽITELNÉHO ÚZEMNÍHO ROZVOJE EVROPSKÉHO KONTINENTU, dokument připravený odborníky 41 členských zemí Rady Evropy, přijatý formou rezoluce 8. září 2000 Konferencí ministrů zodpovědných za územní plánování.

Tunka, Martin: Obsah územně plánovací dokumentace. 1. vydání. Praha: ABF, a.s., nakladatelství ARCH, edice STAVEBNÍ PRÁVO, 2003.

Účelnost

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se rozumí účelností takové použití veřejných prostředků, které zajistí optimální míru dosažení cílů při plnění stanovených úkolů. *Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. o.*

Účelová komunikace

Definice dle jiných právních předpisů

Účelová komunikace je pozemní komunikace, která slouží ke spojení jednotlivých nemovitostí pro potřeby vlastníků těchto nemovitostí nebo ke spojení těchto nemovitostí s ostatními pozemními komunikacemi nebo k obhospodařování zemědělských a lesních pozemků. Příslušný silniční správní úřad může na návrh vlastníka účelové komunikace a po projednání s příslušným orgánem Policie České republiky upravit nebo omezit veřejný přístup na účelovou komunikaci, pokud je to nezbytně nutné k ochraně oprávněných zájmů tohoto vlastníka.

(2) Účelovou komunikací je i pozemní komunikace v uzavřeném prostoru nebo objektu, která slouží potřebě vlastníka nebo provozovatele uzavřeného prostoru nebo objektu. Tato účelová komunikace není přístupná veřejně, ale v rozsahu a způsobem, který stanoví vlastník nebo provozovatel uzavřeného prostoru nebo objektu. V pochybnostech, zda z hlediska pozemní komunikace jde o uzavřený prostor nebo objekt, rozhoduje příslušný silniční správní úřad.

Zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, § 7 odst. 1.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Účelová komunikace je pozemní komunikace, která slouží ke spojení jednotlivých nemovitostí pro potřeby vlastníků těchto nemovitostí nebo ke spojení těchto nemovitostí s ostatními pozemními komunikacemi nebo k obhospodařování zemědělských a lesních pozemků.

Česko-rakousko-slovenská příručka územně plánovací terminologie. Hannover: Akademie für Raumforschung und Landesplanung, 2000. (Českou část zpracoval ÚÚR Brno.)

* Pozemní komunikace umožňující dopravní spojení výrobního závodu, uzavřených prostorů, osamělých objektů apod. se sítí silnic a místních komunikací nebo vytvářející dopravní spojení uvnitř uzavřených prostorů a objektů; dále sem patří lesní a polní komunikace (cesty). Může být zcela nebo částečně nepřístupná veřejnému provozu.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

Účely vyvlastnění 2024

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

Práva k pozemkům a stavbám lze odejmout nebo omezit, jsou-li vymezeny v územně plánovací dokumentaci a jde-li o

- a) uskutečnění veřejně prospěšné stavby,
- b) uskutečnění veřejně prospěšného opatření,
- c) realizaci stavby a opatření k zajišťování obrany a bezpečnosti státu, nebo
- d) asanaci území.

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 170.

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

* (1) Práva k pozemkům a stavbám, potřebná pro uskutečnění staveb nebo jiných veřejně prospěšných opatření podle tohoto zákona, lze odejmout nebo omezit, jsou-li vymezeny ve vydané územně plánovací dokumentaci a jde-li o

- a) veřejně prospěšnou stavbu dopravní a technické infrastruktury, včetně plochy nezbytné k zajištění její výstavby a řádného užívání pro stanovený účel,
- b) veřejně prospěšné opatření, a to snižování ohrožení v území povodněmi a jinými přírodními katastrofami, zvyšování retenčních schopností území, založení prvků územního systému ekologické stability a ochranu archeologického dědictví,
- c) stavby a opatření k zajišťování obrany a bezpečnosti státu,
- d) asanaci (ozdravění) území.

(2) Právo k pozemku lze odejmout nebo omezit též k vytvoření podmínek pro nezbytný přístup, řádné užívání stavby nebo příjezd k pozemku nebo stavbě.

(3) Řízení o vyvlastnění práv k pozemkům a stavbám, příslušnost k jeho vedení a podmínky vyvlastnění upravuje zvláštní právní předpis.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 170 odst. 1-3.

Účinnost užití energie

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se rozumí účinností užití energie míra efektivnosti energetických procesů, vyjádřená poměrem mezi úhmnými energetickými výstupy a vstupy téhož procesu, vyjádřená v procentech.

Zákon č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií, ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. e.

Údaje geodetické

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely této vyhlášky se rozumí geodetickými údaji soubor písemných, číselných a grafických údajů (dále jen "údaje") o bodech polohového, výškového a tíhového bodového pole, které jsou součástí dokumentovaných výsledků zeměměřických činností nebo báze dat bodového pole.

Vyhláška č. 31/1995 Sb., Českého úřadu zeměměřického a katastrálního, kterou se provádí zákon č. 200/1994 Sb., o zeměměřictví a o změně a doplnění některých zákonů souvisejících s jeho zavedením, ve znění pozdějších předpisů, § 1 odst. 2 písm. b.

Údaje o území 2024

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

(1) Údaji o území jsou informace nebo data o stavu území a omezeních, která se váží k určité části území, například ploše, pozemku, přírodnímu útvaru nebo stavbě, a která vznikla nebo byla zjištěna zejména na základě právních předpisů, a dále informace nebo data o záměrech na provedení změny v území; součástí údaje o území jsou také metadata.

(2) Údaje o území poskytuje pořizovatel poskytovatel údajů o území, kterým je

a) orgán veřejné správy, s jehož působností údaje o území souvisejí, nebo právnická osoba, jejímž zřizovatelem je stát nebo územní samosprávný celek,
b) vlastník dopravní nebo technické infrastruktury,
c) provozovatel staveb a zařízení, z jejichž provozu vznikají omezení v území podle jiného právního předpisu
Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 63.

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

Údaji o území jsou informace nebo data o stavu území, o právech, povinnostech a omezeních, která se váží k určité části území, například ploše, pozemku, přírodnímu útvaru nebo stavbě, a která vznikla nebo byla zjištěna zejména na základě právních předpisů a dále informace nebo data o záměrech na provedení změny v území; údaje o území zahrnují i informace o jejich vzniku, pořízení, zpracování, případném schválení nebo nabytí platnosti a účinnosti.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 27 odst. 2.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Údaje o území zahrnují informace nebo data

- o stavu území,
- o právech, povinnostech a omezeních, která se váží k určité části území (například ploše, pozemku, přírodnímu útvaru nebo stavbě) a která vznikla nebo byla zjištěna zejména na základě právních předpisů,
- o záměrech na provedení změn v území.

Údaje o území zahrnují také informace o jejich vzniku, pořízení, zpracování, případném schválení nebo nabytí platnosti a účinnosti, které se vyplňují do pasportu údaje o území, který je stanoven vyhláškou.

Údaje o území jsou podмноžinou sledovaných jevů. Údaje o území jsou ty sledované jevy, které dodává příslušný poskytovatel údajů. Údaje o území nevznikají činností pořizovatele, nezjišťují se tedy průzkumem území, ze statistiky, z odborné literatury či jinak.

Údaje o území může pořizovatel použít jen pro územně plánovací činnost, založení a vedení technické mapy a pro činnost projektanta územně plánovací dokumentace a územní studie.

Údaje o území poskytuje pořizovateli tzv. poskytovatel údajů, kterým je:

- orgán veřejné správy,
- jím zřízená právnická osoba,
- vlastník dopravní infrastruktury,
- vlastník technické infrastruktury.

Poskytovatelé údajů poskytují údaje o území zdarma. Pouze vlastník dopravní a technické infrastruktury je oprávněn požadovat na pořizovateli ÚAP úhradu nákladů spojených s poskytnutím údajů o území podle tohoto zákona, nejvýše však do výše nákladů na pořízení kopií, nosičů dat a nákladů na doručení pořizovateli.

Údaj o území obsahuje:

- textovou část, která obsahuje popis údaje o území (parametry údaje o území, které nelze vyjádřit v grafické části),
- grafickou část (pokud je údaj o území zobrazitelný v mapovém podkladu), která obsahuje zobrazení údaje o území včetně použitého měřítka a legendy,
- informace o jeho vzniku, pořízení, zpracování, příp. schválení nebo nabytí účinnosti, obsažené v pasportu údaje o území.

Pořizování územně analytických podkladů a jejich aktualizací. Metodický návod. MMR, 2016

Definice dle prováděcích vyhlášek k zákonu č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu

* Údaj o území obsahuje textovou část, která zahrnuje popis údaje o území, a geografická data zpracovaná ve strojově čitelném formátu. Správnost poskytnutého údaje o území se potvrzuje v pasportu údaje o území, jehož obsah je stanoven v příloze č. 2 k této vyhlášce. Poskytovatel údaje o území může údaje o území včetně pasportu údaje o území poskytnout úřadům územního plánování z důvodu efektivnosti prostřednictvím krajského úřadu, který o ně může požádat v rozsahu svého správního obvodu a následně je poskytnout úřadům územního plánování ve svém správním obvodu.

Vyhláška č. 500/2006 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a způsobu evidence územně plánovací činnosti, ve znění pozdějších předpisů, § 4 odst. 5.

* Údaj o území obsahuje textovou část, grafickou část a dále informace o jeho vzniku, pořízení, zpracování, případném schválení nebo nabytí účinnosti (dále jen „pasport údaje o území“). Textová část obsahuje popis údaje o území, grafická část obsahuje zobrazení údaje o území včetně použitého měřítka a legendy. Správnost poskytnutého údaje o území se potvrzuje v pasportu údaje o území, jehož obsah je stanoven v příloze č. 2 k této vyhlášce. *Vyhláška č. 500/2006 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a způsobu evidence územně plánovací činnosti, ve znění pozdějších předpisů, § 4 odst. 3. (ve znění do 31. 12. 2017)*

Údolní niva

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Je rovinné údolní dno aktivované při povodňovém stavu vodního toku; tvoří ji štěrkoviště, písčité, hlinité nebo jílovité naplaveniny, jejichž úložné poměry často vykazují nepravidelnosti způsobené větvením toku, vznikem ostrovů, meandrů, náplavových kuželů a delt, sutí, svahových sesuvů apod.

Věstník Ministerstva životního prostředí, ročník XVII, částka 8, srpen 2007. Společné sdělení odboru ekologie krajiny a lesa a odboru legislativního.

Údržba dokončené stavby 2024

Anglický překlad

Building/Structure Maintenance

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

Údržbou dokončené stavby se v tomto zákoně rozumí udržovací práce, jimiž se zabezpečuje dobrý stavebně technický stav stavby tak, aby se co nejvíce snížilo nebezpečí výskytu závady nebo havárie stavby a nedocházelo ke znehodnocení stavby.

Zákon č. 283/2021 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 6 odst. 3.

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

Údržbou stavby se zde rozumějí práce, jimiž se zabezpečuje její dobrý stavební stav tak, aby nedocházelo ke znehodnocení stavby a co nejvíce se prodloužila její uživatelnost.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 3 odst. 4.

Údržba komunikace

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely této vyhlášky se rozumí údržbou komunikace soubor prací, kterými se komunikace udržuje v provozně a technicky vyhovujícím stavu za všech povětrnostních podmínek a odstraňují se vady a nedostatky uvedením do původního stavu, § 1 odst. 1 písm. c.

Vyhláška č. 104/1997 Sb., kterou se provádí zákon o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.

Udržitelnost projektu 2016

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Udržitelnost projektu je doba, po kterou musí příjemce udržet výstupy projektu v souladu s čl. 71 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 ze dne 17. prosince 2013 o společných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti, Evropském zemědělském fondu pro rozvoj venkova a Evropském námořním a rybářském fondu, o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti a Evropském námořním a rybářském fondu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1083/2006. K udržení výstupů projektu, pokud je to dle uvedeného článku relevantní, je příjemce podpory zavázán v právním aktu o poskytnutí / převodu podpory, ve kterém poskytovatel podpory dobu udržitelnosti blíže specifikuje. Dodržení závazku udržitelnosti může být předmětem kontroly ze strany příslušných institucí. Při nesplnění povinnosti udržitelnosti může být příjemci v krajním případě uloženo vrácení podpory nebo její části.

*Evropské investiční a strukturální fondy, slovník pojmů, Ministerstvo pro místní rozvoj, 2016 [cit. 14. 12. 2016]. Dostupné z URL: <
<http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Informace-a-dokumenty/slovník-pojmu>>.*

Udržitelný cestovní ruch 2016

Anglický překlad

Sustainable tourism

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Udržitelný cestovní ruch je cestovní ruch, který díky koncepčnímu rozvoji a plánování dlouhodobě nenarušuje přírodní, kulturní a sociální prostředí, neboť jeho cílem je ochrana a zachování životního prostředí ve všech jeho aspektech a respektování životního stylu místních obyvatel.

Koncepce státní politiky cestovního ruchu v České republice na období 2014 – 2020, MMR 2013.

Udržitelný je takový cestovní ruch, kdy aktivity poskytovatelů služeb návštěvníkům a vlastní aktivity návštěvníků ovlivňují místní komunitu, místní ekosystémy a biosféru pouze tak, že nevrátí nemění místní komunitu, místní ekosystémy a biosféru a neomezují tak funkce biosféry a lidské aktivity v budoucnosti.

Zdroj: PÁSKOVÁ, M., ZELENKA, J. Výkladový slovník cestovního ruchu, 2002.

Udržitelný rozvoj území 2024

Anglický překlad

Sustainable Spatial Development

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

Udržitelný rozvoj území spočívá ve vyváženém vztahu podmínek pro příznivé životní prostředí, pro hospodářský rozvoj a pro soudržnost společenství obyvatel území, který uspokojuje potřeby současné generace, aniž by ohrožoval podmínky života generací budoucích.

Zákon č. 283/2021 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 38 odst. 1.

Udržovací práce 2024

Anglický překlad

Maintenance Work

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

Údržbou dokončené stavby se v tomto zákoně rozumí udržovací práce, jimiž se zabezpečuje dobrý stavebně technický stav stavby tak, aby se co nejvíce snížilo nebezpečí výskytu závady nebo havárie stavby a nedocházelo ke znehodnocení stavby.

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 6, odst. 3.

Drobné stavby

(1) Drobnými stavbami jsou

d) udržovací práce, jejichž provedení nemůže negativně ovlivnit zdraví osob, požární bezpečnost, stabilitu, vzhled stavby, životní prostředí nebo bezpečnost při užívání a nejde o udržovací práce na stavbě, která je kulturní památkou

g) udržovací práce nebo stavební úpravy pozemních komunikací, a to

1. zařízení zabráňující vniknutí volně žijících živočichů na dálnici nebo silnici I. třídy,
2. výměna mostních závěrů nebo izolačních systémů na mostech,
3. technická zařízení a jejich součásti určené k vyměření, výběru a kontrole úhrady poplatku za užití pozemní komunikace mimo portálové konstrukce,
4. zřízení obrub k vozovce,
5. zvýšení nebo zesílení chodníku s výškovou úpravou obrub,
6. zřizování dalších přejezdů středního dělicího pásu,
7. stavební úpravy dálnice, silnice a místní komunikace, při nichž změna původní nivelety nepřesáhne 3 cm u komunikací s přímo přilehlou zástavbou nebo s přímo přilehlými chodníky, na železničních přejezdech, na mostech, v podjezdech a v místech, kde jsou umístěny inženýrské sítě a jiná vedení nebo 10 cm u ostatních komunikací anebo 6 cm v případě krátkých příčných prahů prováděných formou stavební úpravy,

8. stavební úpravy vozovek a krajnic v rozsahu běžné a souvislé údržby,

h) udržovací práce nebo stavební úpravy staveb dráhy, a to

1. odvodnění nástupišť, přejezdů nebo tunelů
2. stavební úpravy svršku železničních a tramvajových tratí,
3. výměna kolejí, kolejových polí, pražců a výhybek a jejich součástí,
4. výměna nenosných částí mostů,
5. zařízení pro ochranu osob před nebezpečným dotykovým napětím,
6. zařízení pro ochranu před účinky bludných proudů elektrické trakce,
7. zařízení dálkového ovládání elektroenergetických zařízení,
8. zařízení protikoroze ochrany, zařízení ochrany proti rušení telekomunikačních systémů a zařízení zamezující vlivu vysokého napětí,
9. zařízení dálkového ovládání, regulace a měření,
10. sdělovací a informační zařízení drah,
11. zařízení elektrické požární signalizace."

Příloha č. 1 k zákonu č. 283/2021 Sb., odst. 1, písm. d), g) a h).

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

* § 79

(6) Rozhodnutí o umístění stavby ani územní souhlas nevyžadují stavební úpravy a udržovací práce.

§ 103

(1) Stavební povolení ani ohlášení stavebnímu úřadu nevyžadují

c) udržovací práce, jejichž provedení nemůže negativně ovlivnit zdraví osob, požární bezpečnost, stabilitu, vzhled stavby, životní prostředí nebo bezpečnost při užívání a nejde o udržovací práce na stavbě, která je kulturní památkou.

§ 104

(1) Ohlášení stavebnímu úřadu vyžadují

j) udržovací práce na stavbě neuvedené v § 103 odst. 1 písm. c)

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Definice dle jiných právních předpisů

* Pro účely této vyhlášky se rozumí udržovací prací taková práce na provozovaných objektech, budovách, konstrukcích a jejich částech, kterou se udržují ve stavu schopném užívání, § 2 písm. k.

Vyhláška č. 324/1990 Sb., o bezpečnosti práce a technických zařízení při stavebních pracích, ve znění pozdějších předpisů. (Zrušena)

Definice dle stavebního zákona č. 50/1976 Sb. a jeho prováděcích vyhlášek (zrušeny k 31.12.2006)

* Udržovacími pracemi, které nevyžadují ohlášení stavebnímu úřadu, jsou zejména

a) opravy fasády a vnitřních omítek, obkladů stěn, podlah a dlažeb, výměna a opravy střešní krytiny, opravy povrchu plochých střech, komínových těles, opravy vnitřních instalací, výměna, opravy a nátěry oplechování střech, žlabů a odpadních dešťových svodů, opravy oken a dveří a jejich nátěry, výměna dveří a oken a opravy oplocení, nemění-li se jimi vzhled stavby,

b) výměna nepodstatných částí konstrukcí stavby,

c) opravy ústředního vytápění, větracího a klimatizačního zařízení a výtahů, budou-li je provádět oprávněné osoby, výměna zařizovacích předmětů (např. kuchyňských linek, van) a jiného běžného vybavení stavby, práce stanovené zvláštními předpisy.

Vyhláška č. 132/1998 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení stavebního zákona, § 14 písm. a-c. (Zrušena)

Ukazatele energetické náročnosti budovy 2021

Definice dle jiných právních předpisů

Ukazatele energetické náročnosti budovy jsou pro potřeby této vyhlášky:

a) primární energie z neobnovitelných zdrojů energie vztažená na metr čtvereční energeticky vztažené plochy,

b) celková dodaná energie za rok vztažená na metr čtvereční energeticky vztažené plochy,

c) dílčí dodané energie pro technické systémy vytápění,

chlazení, nucené větrání, úpravu vlhkosti vzduchu, přípravu teplé vody a osvětlení vnitřního prostoru budovy za rok vztažené na metr čtvereční energeticky vztažené plochy, d) průměrný součinitel prostupu tepla,

e) součinitele prostupu tepla jednotlivých konstrukcí na systémové hranici,

f) účinnost technických systémů.

Vyhláška č. 264/2020 Sb., o energetické náročnosti budov, § 3, odst. 1.

Ukládání a nahlížení do ÚPD a ÚPP 2024

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

(1) Pořizovatel musí veřejnosti a dotčeným orgánům zajistit možnost seznámit se s návrhy zadání územně plánovací dokumentace, územně plánovací dokumentace nebo zprávy o jejím uplatňování, územních opatření a vymezení zastavěného území ode dne vyvěšení návrhu veřejnou vyhláškou.

(2) Příslušný pořizovatel zveřejňuje zadání územně plánovací dokumentace, zprávu o uplatňování územně plánovací dokumentace, územně plánovací dokumentaci, zastavěné území, územní studii a územní opatření a jejich návrhy v národním geoportálu územního plánování.

(3) Politiku územního rozvoje, včetně dokladů o jejím pořízení, územní rozvojový plán a územní opatření, které vydala vláda, včetně spisu k územnímu rozvojovému plánu a územnímu opatření o stavební uzávěře, ukládá ministerstvo.

(4) Zásady územního rozvoje, územní plán, regulační plán a územní opatření, včetně spisu, ukládá pořizovatel u kraje nebo obce, pro něž byly pořízeny.

(5) Vymezení zastavěného území, včetně spisu, a územně plánovací podklady, včetně dokladů o jejich pořízení, ukládá příslušný pořizovatel.

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 43.

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

* § 163

1) Politiku územního rozvoje a zprávu o jejím uplatňování ukládá ministerstvo.

(2) Ministerstvo zveřejní způsobem umožňujícím dálkový přístup schválenou politiku územního rozvoje, její aktualizaci, úplné znění politiky územního rozvoje po její aktualizaci a zprávu o jejím uplatňování a místo, kde je možné do ní a do její dokladové dokumentace nahlížet, a zašle ji krajským úřadům.

§ 164

(1) Zásady územního rozvoje a jejich aktualizace, včetně dokladů o jejich pořizování ukládá krajský úřad; zásady územního rozvoje a úplné znění zásad územního rozvoje po jejich aktualizaci opatřené záznamem o účinnosti se poskytují v rozsahu potřebném pro výkon působnosti stavebním úřadům, úřadům územního plánování na území kraje a krajským úřadům sousedních krajů. Zásady územního rozvoje a úplné znění zásad územního rozvoje po jejich aktualizaci opatřené záznamem o účinnosti krajský úřad zasílá ministerstvu.

(2) Krajský úřad zveřejní způsobem umožňujícím dálkový přístup vydané zásady územního rozvoje, jejich aktualizaci a úplné znění zásad územního rozvoje po jejich aktualizaci spolu s usnesením zastupitelstva kraje a místa, kde je možné do nich a do dokladové dokumentace nahlížet; toto oznámí dotčeným orgánům neuvedeným v odstavci 1 jednotlivě. Krajský úřad rovněž zveřejňuje způsobem umožňujícím dálkový přístup zprávu o uplatňování zásad územního rozvoje schválenou zastupitelstvem kraje.

§ 165

(1) Územní plán, regulační plán a jejich změny, včetně dokladů o jejich pořizování, ukládá pořizovatel u obce, pro kterou byly pořízeny; územní plán, regulační plán a úplné znění této územně plánovací dokumentace po vydání její změny opatřené záznamem o účinnosti poskytuje stavebnímu úřadu, úřadu územního plánování a krajskému úřadu, jemuž se uvedená dokumentace poskytuje rovněž v elektronické verzi ve strojově čitelném formátu.

(2) Vymezení zastavěného území vydané formou opatření obecné povahy podle § 59 odst. 2 včetně dokladů o jeho pořizování ukládá pořizovatel u obce, pro kterou bylo pořízeno; opatřené záznamem o účinnosti je bezodkladně poskytne stavebnímu úřadu a úřadu územního plánování. Vymezení zastavěného území pořizovatel současně zveřejní způsobem umožňujícím dálkový přístup.

(3) Pořizovatel zajistí zveřejnění způsobem umožňujícím dálkový přístup územního plánu, regulačního plánu, jejich změny, úplného znění této územně plánovací dokumentace po vydání její změny a místech, kde je možné do této územně plánovací dokumentace a do její dokladové dokumentace nahlížet; toto oznámí dotčeným orgánům neuvedeným v odstavci 1 jednotlivě. Pořizovatel rovněž zveřejňuje způsobem umožňujícím dálkový přístup zastupitelstvem obce schválenou zprávu o uplatňování územního plánu.

§ 166

(1) Územně analytické podklady a jejich aktualizace ukládá pořizovatel a poskytuje je stavebním úřadům v rozsahu potřebném pro výkon jejich působnosti. Pořizovatel poskytuje územně analytické podklady s výjimkou údajů o území na základě žádosti poskytovatele údajů, od kterých je, s výjimkou orgánů veřejné správy a jimi zřízených organizací, oprávněn požadovat úhradu nákladů spojených s poskytnutím územně analytických podkladů, nejvýše však do ceny nákladů na pořízení jejich kopií, nosičů dat a nákladů na jejich doručení žadateli.

(2) Pořizovatel zveřejňuje územně analytické podklady a jejich aktualizace v rozsahu a způsobem umožňujícím dálkový přístup, obdobně zveřejňuje informace o technické infrastruktuře a o jejím vlastníkovi obsažené v údajích o území, poskytnuté podle § 27.

(3) Územní studii ukládá její pořizovatel; poskytuje ji tomu, z jehož podnětu, který byl spojen s úhradou nákladů, byla pořízena, krajskému úřadu, úřadu územního plánování, obci a stavebnímu úřadu. Územní studii a místa, kde je možné do ní nahlížet, pořizovatel zveřejní způsobem umožňujícím dálkový přístup; tuto skutečnost oznámí jednotlivě dotčeným orgánům.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 163 - § 166.

* § 163

Politiku územního rozvoje a zprávu o jejím uplatňování ukládá ministerstvo.

Ministerstvo zveřejní způsobem umožňujícím dálkový přístup schválenou politiku územního rozvoje a zprávu o jejím uplatňování a místo, kde je možné do ní a do její dokladové dokumentace nahlížet, a zašle ji krajským úřadům.

§ 164

Zásady územního rozvoje, včetně dokladů o jejich pořizování ukládá krajský úřad; zásady územního rozvoje opatřené záznamem o účinnosti se poskytují v rozsahu potřebném pro výkon působnosti stavebním úřadům, úřadům územního plánování na území kraje a krajským úřadům sousedních krajů. Zásady územního rozvoje opatřené záznamem o účinnosti krajský úřad zasílá ministerstvu.

Krajský úřad zveřejní způsobem umožňujícím dálkový přístup vydané zásady územního rozvoje spolu s usnesením zastupitelstva kraje a místa, kde je možné do nich a do dokladové dokumentace nahlížet; toto oznámí dotčeným orgánům neuvedeným v odstavci 1 jednotlivě. Krajský úřad rovněž zveřejňuje způsobem umožňujícím dálkový přístup zprávu o uplatňování zásad územního rozvoje schválenou zastupitelstvem kraje.

§ 165

Územní plán a regulační plán, včetně dokladů o jeho pořizování, ukládá pořizovatel u obce, pro kterou byl pořízen; opatřené záznamem o účinnosti je poskytuje stavebnímu úřadu, úřadu územního plánování a krajskému úřadu.

Pořizovatel zveřejní způsobem umožňujícím dálkový přístup údaje o vydaném územním plánu, regulačním plánu a místech, kde je možné do této územně plánovací dokumentace a do její dokladové dokumentace nahlížet; toto oznámí dotčeným orgánům neuvedeným v odstavci 1 jednotlivě. Pořizovatel rovněž zveřejňuje způsobem umožňujícím dálkový přístup zastupitelstvem obce schválenou zprávu o uplatňování územního plánu.

Vymezení zastavěného území vydané formou opatření obecné povahy podle § 59 odst. 2 včetně dokladů o jeho pořizování ukládá pořizovatel u obce, pro kterou bylo pořízeno; opatřené záznamem o účinnosti je bezodkladně poskytne stavebnímu úřadu a úřadu územního plánování. Vymezení zastavěného území pořizovatel současně zveřejní způsobem umožňujícím dálkový přístup.

§ 166

Územně analytické podklady a jejich aktualizace ukládá pořizovatel a poskytuje je stavebním úřadům v rozsahu potřebném pro výkon jejich působnosti. Pořizovatel poskytuje územně analytické podklady s výjimkou údajů o území na základě žádosti poskytovatele údajů, od kterých je, s výjimkou orgánů veřejné správy a jimi zřízených organizací, oprávněn požadovat úhradu nákladů spojených s poskytnutím územně analytických podkladů, nejvýše však do ceny nákladů na pořízení jejich kopií, nosičů dat a nákladů na jejich doručení žadateli.

Pořizovatel zveřejňuje územně analytické podklady a jejich aktualizace v rozsahu a způsobem umožňujícím dálkový přístup, obdobně zveřejňuje informace o technické infrastruktuře a o jejím vlastníkovi obsažené v údajích o území, poskytnuté podle § 27.

Územní studii ukládá její pořizovatel; poskytuje ji tomu, na jehož návrh nebo žádost byla pořízena, obci a stavebnímu úřadu. Místa, kde je do územní studie možné nahlížet, oznámí jednotlivě dotčeným orgánům.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů. (ve znění do 31. 12. 2017)

Ukládání odpadů na skládkách a do podzemních prostor

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely této části vyhlášky se rozumí ukládáním odpadů na skládkách a do podzemních prostor – jejich odstraňování v souladu se způsoby odstraňování odpadů uvedených v příloze č. 4 k zákonu pod kódy D1, D5, D12. Ukládání odpadů do podzemních úložišť se řídí zvláštními právními

předpisy. Podzemní úložiště odpadů musí být vždy zařazeno do příslušné skupiny skládek podle § 11 odst. 5. Vyhláška č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady, ve znění pozdějších předpisů.

Ukládání radioaktivních odpadů 2018

Definice dle jiných právních předpisů

Ukládáním radioaktivního odpadu se zde rozumí trvalé umístění radioaktivního odpadu do prostoru, objektu nebo zařízení bez úmyslu jej vyjmout. Zákon č. 163/2016 Sb., atomový zákon, § 106 písm. b).

* Ukládáním radioaktivních odpadů se zde rozumí trvalé umístění radioaktivních odpadů do prostorů, objektů nebo zařízení bez úmyslu jejich dalšího přemístění. Zákon č. 18/1997 Sb., o mírovém využívání jaderné energie a ionizujícího záření (atomový zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 1 písm. t).

Úkoly územního plánování 2024

Anglický překlad

Tasks Of Town And Country Planning

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

Úkolem územního plánování je ve veřejném zájmu zejména

- a) zjišťovat a posuzovat stav území, jeho přírodní, kulturní a civilizační hodnoty,
- b) stanovovat s ohledem na podmínky a hodnoty území koncepci využití a rozvoje území, včetně dlouhodobé urbanistické koncepce sídel, rozvoje veřejné infrastruktury a ochrany volné krajiny a stanovení podmínek prostupnosti území,
- c) prověřovat a posuzovat potřebu změn v území, jejich přínosy, problémy a rizika s ohledem na ochranu veřejných zájmů a hospodámé využívání území,
- d) stanovovat urbanistické, architektonické, estetické a funkční požadavky na využívání a prostorové uspořádání území a na jeho změny, zejména na míru využití území, umístění, uspořádání a řešení staveb a kvalitu veřejných prostranství,
- e) vytvářet předpoklady pro hospodámé využívání území, zejména důsledným využíváním zastavěného území sídel prostřednictvím cílené revitalizace znehodnocených nebo zanedbaných ploch,
- f) s ohledem na charakter území a kvalitu vystavěného prostředí vyhodnocovat a, je-li to účelné, vymezovat vhodné plochy pro výrobu; plochy pro výrobu elektřiny, plynu a tepla včetně ploch pro jejich výrobu z obnovitelných zdrojů vymezovat rovněž s ohledem na cíle energetické koncepce⁶⁷) a klimatické cíle státu,
- g) stanovovat podmínky pro obnovu a rozvoj sídelní struktury, pro kvalitní bydlení a pro rozvoj rekreace a cestovního ruchu,
- h) prověřovat a posuzovat potřebu změn v území, zejména pak pro umístění a uspořádání staveb s ohledem na stávající charakter a hodnoty v území a na využitelnost navazujícího území, tyto změny navrhovat a stanovovat podmínky pro jejich provedení,
- i) stanovovat pořadí provádění změn v území,
- j) koordinovat veřejné zájmy a podněty na provedení změn v území,
- k) vymezovat veřejně prospěšné stavby a veřejně prospěšná opatření,
- l) vytvářet a stanovovat podmínky pro snižování nebezpečí v území, zejména před účinky povodní, sucha, erozních jevů a extrémních teplot,
- m) uplatňovat požadavky na adaptaci sídel a uspořádání krajiny vyplývající ze změny klimatu,
- n) prověřovat a vytvářet v území podmínky pro hospodámé vynakládání prostředků z veřejných rozpočtů na změny v území,
- o) vytvářet v území podmínky pro zajištění obrany a bezpečnosti státu a civilní ochrany,
- p) vytvářet v území podmínky pro odstraňování následků náhlých hospodárských změn zejména prověřováním a případným vymezováním zastavitelných ploch nebo transformačních ploch,
- q) určovat nutné asanační a rekultivační zásahy do území,
- r) regulovat rozsah ploch pro využívání přírodních a nerostných zdrojů, vytvářet a stanovovat podmínky pro jejich využití,
- s) vytvářet podmínky pro ochranu území podle jiných právních předpisů před významnými negativními vlivy záměrů na území a navrhovat kompenzační opatření, pokud tak stanoví jiný právní předpis.

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 39.

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

* (1) Úkolem územního plánování je zejména

- a) zjišťovat a posuzovat stav území, jeho přírodní, kulturní a civilizační hodnoty,
- b) stanovovat koncepci rozvoje území, včetně urbanistické koncepce s ohledem na hodnoty a podmínky území,
- c) prověřovat a posuzovat potřebu změn v území, veřejný zájem na jejich provedení, jejich přínosy, problémy, rizika s ohledem například na veřejné zdraví, životní prostředí, geologickou stavbu území, vliv na veřejnou infrastrukturu a na její hospodárné využívání,
- d) stanovovat urbanistické, architektonické a estetické požadavky na využívání a prostorové uspořádání území a na jeho změny, zejména na umístění, uspořádání a řešení staveb a veřejných prostranství,
- e) stanovovat podmínky pro provedení změn v území, zejména pak pro umístění a uspořádání staveb s ohledem na stávající charakter a hodnoty území a na využitelnost navazujícího území,
- f) stanovovat pořadí provádění změn v území (etapizaci),
- g) vytvářet v území podmínky pro snižování nebezpečí ekologických a přírodních katastrof a pro odstraňování jejich důsledků, a to především přírodě blízkým způsobem,
- h) vytvářet v území podmínky pro odstraňování důsledků náhlých hospodářských změn,
- i) stanovovat podmínky pro obnovu a rozvoj sídelní struktury, pro kvalitní bydlení a pro rozvoj rekreace a cestovního ruchu,
- j) prověřovat a vytvářet v území podmínky pro hospodárné vynakládání prostředků z veřejných rozpočtů na změny v území,
- k) vytvářet v území podmínky pro zajištění civilní ochrany,
- l) určovat nutné asanační, rekonstrukční a rekultivační zásahy do území,
- m) vytvářet podmínky pro ochranu území podle zvláštních právních předpisů⁴⁾, 12) před negativními vlivy záměrů na území a navrhovat kompenzační opatření, pokud zvláštní právní předpis nestanoví jinak,
- n) regulovat rozsah ploch pro využívání přírodních zdrojů,
- o) uplatňovat poznatky zejména z oborů architektury, urbanismu, územního plánování a ekologie a památkové péče.

(2) Úkolem územního plánování je také posouzení vlivů politiky územního rozvoje, zásad územního rozvoje nebo územního plánu na udržitelný rozvoj území (§ 18 odst. 1). Pro účely tohoto posouzení se zpracovává vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území. Jeho součástí je také vyhodnocení vlivů na životní prostředí s náležitostí stanovenými v příloze k tomuto zákonu, včetně posouzení vlivu na předmět ochrany a celistvost evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 19 odst. 1 a odst. 2.

* (1) Úkolem územního plánování je zejména a) zjišťovat a posuzovat stav území, jeho přírodní, kulturní a civilizační hodnoty,

- b) stanovovat koncepci rozvoje území, včetně urbanistické koncepce s ohledem na hodnoty a podmínky území,
- c) prověřovat a posuzovat potřebu změn v území, veřejný zájem na jejich provedení, jejich přínosy, problémy, rizika s ohledem například na veřejné zdraví, životní prostředí, geologickou stavbu území, vliv na veřejnou infrastrukturu a na její hospodárné využívání,
- d) stanovovat urbanistické, architektonické a estetické požadavky na využívání a prostorové uspořádání území a na jeho změny, zejména na umístění, uspořádání a řešení staveb,
- e) stanovovat podmínky pro provedení změn v území, zejména pak pro umístění a uspořádání staveb s ohledem na stávající charakter a hodnoty území,
- f) stanovovat pořadí provádění změn v území (etapizaci),
- g) vytvářet v území podmínky pro snižování nebezpečí ekologických a přírodních katastrof a pro odstraňování jejich důsledků, a to přírodě blízkým způsobem,
- h) vytvářet v území podmínky pro odstraňování důsledků náhlých hospodářských změn,
- i) stanovovat podmínky pro obnovu a rozvoj sídelní struktury a pro kvalitní bydlení,
- j) prověřovat a vytvářet v území podmínky pro hospodárné vynakládání prostředků z veřejných rozpočtů na změny v území,
- k) vytvářet v území podmínky pro zajištění civilní ochrany,
- l) určovat nutné asanační, rekonstrukční a rekultivační zásahy do území,
- m) vytvářet podmínky pro ochranu území podle zvláštních právních předpisů před negativními vlivy záměrů na území a navrhovat kompenzační opatření, pokud zvláštní právní předpis nestanoví jinak,
- n) regulovat rozsah ploch pro využívání přírodních zdrojů,
- o) uplatňovat poznatky zejména z oborů architektury, urbanismu, územního plánování a ekologie a památkové péče.

(2) Úkolem územního plánování je také posouzení vlivů politiky územního rozvoje, zásad územního rozvoje nebo územního plánu na udržitelný rozvoj území. Pro účely tohoto posouzení se zpracovává vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území. Jeho součástí je také vyhodnocení vlivů na životní prostředí s náležitostí stanovenými v příloze k tomuto zákonu, včetně posouzení vlivu na evropsky významnou lokalitu nebo ptačí oblast.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 19 odst. 1 a odst. 2. (ve znění do 31. 12. 2017)

Ulice a veřejné prostranství 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Ve smyslu vymezení ve vyhlášce o názvech obcí, označování ulic a číslování domů je taková ulice nebo veřejná prostranství, které mají dopravně komunikační charakter, tj. zajišťují přístup ke stavebním objektům nebo pozemkům, nebo vzhledem k nimž jsou číslovány stavební objekty čísly orientačními. Ulice a veřejné prostranství je v kontextu prostorové identifikace prostorovým prvkem jak charakteru prostorového elementárního prvku, tak charakteru evidenční jednotky; pro evidenci stavebních objektů pomocí čísel orientačních. Ulice a veřejná prostranství nejsou prostorově vymezeny a nemají hranici (Standard SIS k prostorové identifikaci).

Matějka, Vladimír, Mokří, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Ulice je veřejným prostranstvím ve svém uličním profilu, vymezeném uličními čarami. Ulice může být součástí veřejného prostranství v širším kontextu,

vymezeného dalšími hranicemi nebo zástavbou, podle povahy jeho účelu. Veřejné prostranství však nemusí zahrnovat uliční prostor.
Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2017.

Ulice obchodní 2018

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Záměrné seskupení obchodních zařízení, intenzivně využívajících obě strany uličního prostoru. Typický je takřka výhradně pěší pohyb v jedné nebo více úrovních, dopravní obsluha a zásobování nejčastěji zvenčí ulice nebo z podzemí. (Krásný, Jan: *Názvosloví urbanismu*. 1976.)
Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Obchodní ulice je ulice oboustranně obestavěná stavbami s obchodní funkcí, nebo obchodním parterem.
Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2017.

Ulice obytná 2018

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Stavebně upravená a vybavená místní, příp. účelová komunikace (liniová) se smíšeným provozem chodců, motorových i nemotorových vozidel, na které jsou stavebně technickými opatřeními splněny požadavky na funkční obytnou zónu (tj. „obytná zóna“ ve smyslu dopravním). (Technické podmínky - navrhování obytných zón (TP 103). Praha: Ministerstvo dopravy a spojů, 1998.)
Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

* Ulice se zklidněnou dopravou (komunikace podružného, obslužného významu), jejíž obytný charakter, zdůrazňuje stromořadí, nízká zeleň, drobná architektura atd. (Krásný, Jan: *Názvosloví urbanismu*. 1976.)
Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Uliční čára 2024

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

V tomto zákoně se rozumí uliční čarou hranice mezi pozemky a veřejným prostranstvím.

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 12, písm. m.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Uliční čára je hranice mezi pozemky a veřejným prostranstvím nebo veřejným komunikačním prostorem; uzavřená uliční čára vymezuje blok.
Maier, Karel: Názvosloví a příklady metodiky užívané pro zpracování regulačních plánů. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Hranice mezi regulovanou (nebo „regulační“) parcelou a veřejným prostranstvím případně veřejným komunikačním prostorem. Uzavřená uliční čára logicky vymezuje blok. (Meier, Karel: *Územní plánování*. Skripta. Praha: FA ČVUT, 1997.)
Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR

Uliční čára je hranice mezi stavebními pozemky a veřejným prostranstvím.
Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2017.

Uliční mobiliář 2018

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Uliční mobiliář je soubor drobných architektonických a technologických prvků, umístěný v uličním prostoru při zachování jeho hlavní funkce.
Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2017.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Zařizovací příslušenství interiéru sídelního útvaru podřízené jeho hlavnímu funkčně-prostorovému řešení, např. drobné stavby, stožáry osvětlení, zeleň, dopravní značky, výtvarné objekty apod.
Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Uliční prostor 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Uliční prostor je prostor sloužící veřejnému provozu a pobytu. V případě obytné ulice jej ohraničují většinou hranice přilehlých pozemků (např. ploty, fasády).

Uliční prostor obytné ulice se skládá z dopravního prostoru a pobytového prostoru. Hranice mezi dopravním prostorem a pobytovým prostorem je určena hranou obrubníku, plotu či jiného zřetelného oddělení (odlišný povrch).

Bartoš, Luděk. Navrhování obytných zón: Technické podmínky. Praha: Ministerstvo dopravy a spojů, 1998.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Uliční prostor je prostor vymezený dvěma uličními čarami, zástavbou nebo jinými hranicemi pozemků a veřejných prostranství. Způsob jeho uspořádání a využití odpovídá zařazení do systému komunikační sítě.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2017.

Úložiště odpadů

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Podzemní prostory vzniklé přírodními vlivy nebo činností prováděnou homickým způsobem, do kterých se ukládají odpady.
Viz vyhláška ČBÚ č. 99/1992 Sb. o zřízení, provozu, zajištění a likvidaci zařízení pro ukládání odpadů v podzemních prostorách.
Tichá Tereza a kol.: Slovník pojmů užívaných v právu životního prostředí. 1. vydání. Praha: ABF – nakladatelství ARCH, 2004.

Úložiště radioaktivních odpadů 2016

Definice dle jiných právních předpisů

Úložištěm radioaktivního odpadu se zde rozumí prostor, objekt nebo zařízení sloužící k ukládání radioaktivního odpadu.

Zákon č. 263/2016 Sb., atomový zákon, § 3 odst. 2 písm. c).

* Úložištěm radioaktivních odpadů prostor, objekt nebo zařízení na povrchu nebo v podzemí sloužící k ukládání radioaktivních odpadů.
Zákon č. 18/1997 Sb., o mírovém využívání jaderné energie a ionizujícího záření (atomový zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 1 písm. u).

Úložné místo

Definice dle jiných právních předpisů

Dále se pro účely tohoto zákona rozumí úložným místem důlní stavba vyhrazená pro ukládání těžebního odpadu v pevném nebo kapalném stavu nebo ve formě roztoku či suspenze, včetně odkališť, přičemž součástí této stavby je zpravidla hráz nebo jiný dílčí objekt sloužící k držení, zachycení, spoutání nebo k jiné podpůrné úloze pro úložné místo, s výjimkou vytěžených prostor, které jsou těžebním odpadem po vytěžení znovu vyplňovány v rámci sanace a rekultivace a při provádění stavebních prací.

Zákon č. 139/2002 Sb., o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech a o změně zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 1 písm. c.

Umělý vodní útvar

Definice dle jiných právních předpisů

Umělý vodní útvar je vodní útvar povrchové vody vytvořený lidskou činností.

Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 6.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Vodní útvar povrchové vody vytvořený lidskou činností.

Viz zákon č. 254/2001 Sb., o vodách...

Tichá Tereza a kol.: Slovník pojmů užívaných v právu životního prostředí. 1. vydání. Praha: ABF – nakladatelství ARCH, 2004.

Únosné zatížení území

Anglický překlad

Admissible Employment Of Territory

Definice dle jiných právních předpisů

Únosné zatížení území je takové zatížení území lidskou činností, při kterém nedochází k poškozování životního prostředí, zejména jeho složek, funkcí ekosystémů nebo ekologické stability.

Zákon č. 17/1992 Sb., o životním prostředí, ve znění pozdějších předpisů, § 5.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Zatížení území lidskou činností, při kterém nedochází k poškozování životního prostředí, zejména jeho složek, funkcí ekosystémů nebo ekologické stability (viz též nosná kapacita prostředí).

Braniš, Martin a kol.: Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

je takové zatížení území lidskou činností, při kterém nedochází k poškozování životního prostředí, zejména jeho složek, funkcí ekosystémů nebo ekologické stability.

Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Takové zatížení lidskou činností, při kterém nedochází k poškozování životního prostředí, zejména jeho složek, funkcí ekosystému nebo ekologické stability. Ekologicky únosné zatížení území by mělo být významným faktorem při posuzování investic (metoda EIA), regionálním plánování, sestavování environmentální politiky a zahrnutí environmentálních aspektů do odvětvových politik.

Pásková, Martina - Zelenka, Josef. Výkladový slovník cestovního ruchu. Praha: MMR, 2002.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Takové zatížení území lidskou činností, při němž nedochází k poškozování životního prostředí, zejména jeho složek, funkcí ekosystémů nebo ekologické stability. (Zákon č. 17/1992 Sb., o životním prostředí, § 5.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Úplné vyřazení jaderného zařízení 2016

Definice dle jiných právních předpisů

Úplným vyřazením jaderného zařízení se zde rozumí uvedení jaderného zařízení pracoviště III. kategorie nebo pracoviště IV. kategorie do stavu umožňujícího jeho využití k jinému účelu nebo využití území, v němž se nacházelo, bez omezení.

Zákon č. 263/2016 Sb., atomový zákon, § 3 odst. 2 písm. f).

Úplné znění územně plánovací dokumentace 2024

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

(1) Úplným zněním územně plánovací dokumentace nebo vymezení zastavěného území (dále jen „úplné znění“) se rozumí účinné znění územně plánovací dokumentace nebo vymezení zastavěného území se zapracovanými pozdějšími změnami. Úplné znění obsahuje textovou a grafickou část. *Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 57, odst. 1.*

Definice dle prováděcích vyhlášek k zákonu č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu

* Úplné znění územně plánovací dokumentace obsahuje textovou a grafickou část územně plánovací dokumentace, ve znění platném po aktualizaci zásad územního rozvoje, změně územního plánu nebo regulačního plánu, a z odůvodnění koordinační výkres celého území kraje nebo celého území obce anebo celé plochy řešené regulačním plánem. V případě územního plánu pro vymezenou část území hlavního města Prahy úplné znění obsahuje textovou a grafickou část územního plánu, ve znění platném po změně územního plánu, a z odůvodnění koordinační výkres pro celou vymezenou část území hlavního města Prahy.

Vyhláška č. 500/2006 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a způsobu evidence územně plánovací činnosti, ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 2.

Úprava odpadu 2021

Definice dle jiných právních předpisů

Úpravou odpadu se pro účely tohoto zákona rozumí každá činnost, která vede ke změně chemických, biologických nebo fyzikálních vlastností odpadů, včetně jejich třídění, za účelem snížení jejich objemu, snížení jejich nebezpečných vlastností nebo umožnění nebo usnadnění jejich dopravy, využití nebo odstranění, přičemž odpad po úpravě zůstane vždy odpadem. *Zákon č. 541/2020 Sb., o odpadech, § 11, odst. 1, písm. h).*

Úpravy toku 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Soubor opatření na vodních tocích, směřující ke zlepšení jejich funkcí a k ochraně před nežádoucími účinky vody ve volné krajině a v zástavbě. Jedná se o vodohospodářské, lesnické, popřípadě i jiné typy zásahů.

Povodí Moravy, vodohospodářský slovník [cit. 27. 3. 2018]. Dostupné z URL: < <http://www.pmo.cz/cz/o-podniku/vodohospodarsky-slovník/.htm> >.

* Soubor vodohospodářských, lesnických, zemědělských, popř. jiných zásahů, opatření a staveb na tocích a v povodí, jimiž se má zabránit škodlivosti toků, popř. ji zmírnit nebo odstranit vzniklé škody, a jimiž se má dosáhnout větší užitečnosti vodních toků.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Urban sprawl 2022

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Negativní forma suburbanizace, která představuje živelné rozrůstání měst a obcí do okolní krajiny bez potřebné občanské vybavenosti a veřejných prostranství.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2022.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Nekoordinovaný a živelný suburbánní rozvoj bez respektování zásad správného nakládání s prostředím (krajinou).

Pro urban sprawl je typický rozvoj izolovaných ostrůvků s rezidenční nebo komerční funkcí bez návaznosti na technickou, dopravní nebo sociální infrastrukturu a se závažnými dopady na fyzické i sociální prostředí metropolitních regionů.

Slovníček [online]. [cit. 2014-09-23]. Dostupné z: Slovník suburbanizace

Neregulovaný nebo nedostatečně regulovaný růst měst "Urban sprawl"

Tato extrémní forma suburbanizace je důsledkem absence regulativních nástrojů nebo jejich nedůsledného uplatňování v praxi. Rozvoj suburbánních zón není koordinovaný a je charakterizován prosazováním zájmů individuálních investorů, jejich úzkých skupin, popř. investičních záměrů nadnárodních

korporací, velmi nízkou hustotou zástavby a prostorovou separací jednotlivých lidských aktivit (bydlení, pracovní příležitosti, nakupování). Vyznačuje se neúnosně vysokými nároky na zábor půd i náklady na budování dopravní a technické infrastruktury. V porovnání s kompaktní zástavbou jsou takto lokalizované objekty, komplexy a zařízení příčinou mnohem vyšších spotřeb energií a vody i jejich ztrát v rozvodných sítích. Investoři v mnoha případech nehradí v plné výši tzv. vyvolané náklady (technická a dopravní infrastruktura, opatření zmírňující přímé negativní dopady investic na krajinu a životní prostředí), což zásadním způsobem zvyšuje výdaje z veřejných rozpočtů.

Mnohonásobně roste potřeba mobility značné části obyvatelstva nových obytných zón na okrajích měst či za jejich administrativními hranicemi v suburbánních oblastech. Každodenní dojíždění za prací, do škol, za službami, nákupy a kulturou vyžaduje překonávání stále větších vzdáleností. Tyto lokality nemohou být dostatečně obslouženy veřejnou dopravou a lidé zde bydlící či pracující jsou striktně závislí na používání individuální automobilové dopravy. Pravidelné nerekreční využívání alternativních způsobů přepravy (chůze, cyklistika) je zde nereálné. Komerční objekty umístěné ve "volné" krajině indukují růst přepravních výkonů osobní i nákladní silniční dopravy. Radikálně se zvyšují výdaje na modernizaci a údržbu silniční infrastruktury.

Cenové relace i charakter rozptýlené rezidenční zástavby v suburbánních zónách dokumentují sociální segregaci. Rozvoj příměstských oblastí celkově koresponduje s úpadkem vnitřních částí měst.

Klesá celková rozloha částečně přirozených ekosystémů, biocenter a biokoridorů i půd vhodných pro zachování udržitelného stupně zemědělského, lesnického a rekreačního využívání krajiny. Stále více je tak narušována schopnost původně vyváženého přírodního prostředí poskytovat tzv. komplexní ekologický servis.

Výkladový slovník pojmů, Ústav pro ekopolitiku, o.p.s., 2016 [cit. 25. 11. 2016]. Dostupné z URL: < <http://www.ekopolitika.cz/cs/ustecko-zivy-region/slovnicek-pojmu.html> >.

Rozpínání sídel do okolní krajiny, zpravidla spojené se snižováním hustoty zalidnění v jádrech sídel.

ZELENKA, J., PÁSKOVÁ, M. Výkladový slovník cestovního ruchu. Praha: Linde Praha, 2012, 768 s.

Urbanismus (též urbanistika) 2016

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Nejobecnější vyjádření pro soubor pracovních metod a postupů sloužících k záměrnému formování lidského osídlení a měst.

Obor, pohybující se na rozmezí výtvarné činnosti, technického řešení a vědecké práce.

Hrůza, Jiří. Slovník soudobého urbanismu. 1. vyd. Praha: Odeon, 1977, 341 s.

Obor lidské činnosti, jehož posláním a cílem je vytvářet harmonické, pestré a přitažlivé prostředí v lidských sídlech a krajině. Vychází přitom z komplexní analýzy a ekologicky pojaté syntézy přírodních, historických a kulturních hodnot, poznání sociálních procesů, místních potřeb, tradic a zvyklostí i ekonomických a technických možností společnosti. Jedná se o vyváženou syntézu hledisek humanitních, přírodních a technických, posilovanou kulturními hledisky a uměleckými přístupy.

Politika architektury a stavební kultury České republiky. Praha: MMR, 2015.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Soubor pracovních metod a postupů sloužících k záměrnému formování lidského osídlení, uplatňující se při řešení sídlištních celků, krajiny a celých širších územních jednotek s důrazem na tvorbu životního prostředí. Vychází ze společenských, ideových a estetických požadavků, materiálních, technických a ekonomických podmínek, zahrnuje však i hlediska sociologická a psychologická. (Ilustrovaný encyklopedický slovník. Praha: Academia, 1982.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan. Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Vědecko-umělecký obor, teoretická základna územního plánování. (Hexner M., Novák J.: Urbanistická kompozice I., II. Skripta. Praha: FA ČVUT, 1988.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Vědní obor a současně praktická činnost, které mají úzké vazby k oboru architektury, ze kterého se urbanismus rozvinul a specifikoval k praktické územně plánovací činnosti - územnímu plánování. Jako vědní obor urbanismus zkoumá teoretické i praktické problémy tvorby a přetváření osídlení, sídelních útvarů a jejich struktur, odhaluje tendence a zákonitosti jejich vývoje a formuluje zásady pro jejich řešení; při tom vychází z obecných zákonitostí rozvoje společnosti a její ekonomiky v konkrétních podmínkách.

Urbanismus se v teorii i praxi výrazně podílí na řešení otázek ochrany a tvorby životního prostředí, přičemž se zvláště zaměřuje na obsahovou stránku koncepce tvorby životního prostředí v souvislosti s reorganizací funkcí v krajině a s hmotovým uspořádáním staveb při výstavbě a přestavbě sídelních útvarů.

Jako vědní obor i praktická činnost se urbanismus zabývá především řešením technických a výtvarně estetických (architektonických) problémů, přičemž vychází z progresivních poznatků společenských a přírodních věd. Svými teoretickými i praktickými poznatky přispívá k rozvoji územního plánování, které na rozdíl od urbanismu je více zaměřeno na řešení technických, ekonomických a společenských problémů rozvoje společnosti v jejich průmětu do území.

Stále složitější teoretické i praktické problémy rozvoje osídlení, sídelních útvarů a jejich struktur může urbanismus komplexně řešit jen pomocí multidisciplinárních pracovních kolektivů.

Při řešení prostorové struktury sídelního útvaru se urbanismus zabývá jak hmotovým uspořádáním stavebních objektů, tak i řešením souborů architektonických prvků, které spoluvytvářejí tzv. parter města. V tomto smyslu se pak mluví o urbanistickém detailu.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

Urbanistická koncepce 2024

Anglický překlad

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

Územní plán stanoví urbanistickou koncepci, jejíž součástí je i urbanistická kompozice, vymezení ploch podle stávajícího nebo nově požadovaného způsobu využití (dále jen „plocha s rozdílným způsobem využití“), vymezení zastavitelných ploch, transformačních ploch, systému veřejných prostranství a systému sídelní zeleně.

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 80, odst. 2, písm. c).

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

* Územní plán stanoví základní koncepci rozvoje území obce, ochrany jeho hodnot, jeho plošného a prostorového uspořádání (dále jen „urbanistická koncepce“), uspořádání krajiny a koncepci veřejné infrastruktury; vymezí zastavěné území, plochy a koridory, zejména zastavitelné plochy a plochy vymezené ke změně stávající zástavby, k obnově nebo opětovnému využití znehodnoceného území (dále jen „plocha přestavby“), pro veřejně prospěšné stavby, pro veřejně prospěšná opatření a pro územní rezervy a stanoví podmínky pro využití těchto ploch a koridorů.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 43 odst. 1.

Definice dle jiných právních předpisů

* Zadání územního plánu obsahuje hlavní cíle a požadavky na zpracování návrhu územního plánu, zejména

a) požadavky na základní koncepci rozvoje území obce, vyjádřené zejména v cílech zlepšování dosavadního stavu, včetně rozvoje obce a ochrany hodnot jejího území, v požadavcích na změnu charakteru obce, jejího vztahu k sídelní struktuře a dostupnosti veřejné infrastruktury; tyto požadavky lze dle potřeby dále upřesnit a doplnit v členění na požadavky na

1. urbanistickou koncepci, zejména na prověření plošného a prostorového uspořádání zastavěného území a na prověření možných změn, včetně vymezení zastavitelných ploch,
2. koncepci veřejné infrastruktury, zejména na prověření uspořádání veřejné infrastruktury a možnosti jejích změn,
3. koncepci uspořádání krajiny, zejména na prověření plošného a prostorového uspořádání nezastavěného území a na prověření možných změn, včetně prověření, ve kterých plochách je vhodné vyloučit umístování staveb, zařízení a jiných opatření pro účely uvedené v § 18 odst. 5 stavebního zákona.

Vyhláška 500/2006 Sb. - o územně analytických podkladech a územně plánovací dokumentaci, Příloha 6, bod a).

Textová část územního plánu obsahuje urbanistickou koncepci, včetně vymezení zastavitelných ploch, ploch přestavby a systému sídelní zeleně.

Vyhláška 500/2006 Sb. - o územně analytických podkladech a územně plánovací dokumentaci, Příloha 7, odst. 1 bod c).

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Termín urbanistická koncepce se vyskytuje v § 10 zákona (územní plán obce) a dále ve vyhl. č. 135/2001 Sb., v souvislosti s textovou částí územního plánu obce [příloha č. 2 vyhl., bod II. 1. B písmo c) - návrh urbanistické koncepce] a regulačního plánu [příloha č. 2 vyhl., bod III. 1. B písmo d) - návrh urbanistické koncepce].

Termín urbanistická koncepce je možné chápat poměrně široce, názory na jeho obsah se proto i značně liší. V případě stanovování obsahu územního plánu obce a regulačního plánu je však nutné urbanistickou koncepci chápat v mezích, které určují příslušná ustanovení zákona, to je jako výraz záměrů a cílů obce v nakládání s územím, jaké jeho změny jsou přijatelné, vhodné a žádoucí, co obec sleduje v dalším vývoji svého správního území (v případě územního plánu obce) nebo jeho částí, pro které se zpracovává regulační plán.

Urbanistická koncepce, jinými slovy urbanistické pojetí, je vyjadřována graficky i slovním popisem v textové části územního plánu obce a regulačního plánu. Obě formy jejího vyjádření by přitom měly být v souladu a měly by napomáhat interpretaci a provádění územně plánovací dokumentace v navazujících územních i jiných správních řízeních, týkajících se např. jednotlivých funkčních ploch území, vymezení pozemků a umístování staveb na nich.

Urbanistická koncepce je také vyjadřována v řešení, zobrazení i popisu jednotlivých složek a funkčních systémů v území - např. dopravy, technické infrastruktury, občanského vybavení, bydlení, výroby apod. V tomto dílčím vyjádření však nemusí být urbanistická koncepce zcela zřejmá a mohou proto unikat významné vzájemné souvislosti a cíle, sledované v územně plánovací dokumentaci.

Tunka, Martin: Obsah územně plánovací dokumentace. 1. vydání. Praha: ABF, a.s., nakladatelství ARCH, edice STAVEBNÍ PRÁVO, 2003.

* pokračování I:

V územním plánu obce je urbanistická koncepce vyjadřována ve skladbě, uspořádání, ve vzájemných vztazích a vymezení ploch s rozdílným funkčním využitím a s rozličnými požadavky na kvalitu prostředí (obytné prostředí, určené k pobytu, výrobní prostředí apod.). Jedná se např. o vztah mezi již urbanizovaným (zastavěným) územím, přeměněným stavební činností (současně zastavěné území) nebo k zastavění určeným (zastavitelné území) a územím obce, které by mělo být před stavební činností chráněno; zda je záměrem dalšího vývoje dosažení jasné a zřetelné hranice a rozlišení zastavěného území od území neurbanizovaného nebo spíše určitý plynulý přechod např. s využitím vzrostlé zeleně.

Urbanistická koncepce je vyjádřena např. i podmínkami pro:

- . uspořádání zeleně v těchto územích, apod.,
- . organizaci dopravních komunikací a ploch,
- . usměřování dalšího rozvoje nové zástavby, např. jejím soustředěním nebo umožněním, nabídkou rozvoje na více plochách několika zastavitelných území apod.,
- . způsob řešení vzájemných vztahů, součinnosti a dělby urbanistických funkcí v případě, že správní území obce zahrnuje více sídel.

Tunka, Martin: Obsah územně plánovací dokumentace. 1. vydání. Praha: ABF, a.s., nakladatelství ARCH, edice STAVEBNÍ PRÁVO, 2003.

* pokračování II:

V regulačním plánu je urbanistická koncepce vyjadřována členěním řešeného území, funkčních ploch vymezených v územním plánu obce, na jednotlivé stavební pozemky, stanovením regulačních prvků určujících umístění staveb na těchto pozemcích, řešení přístupů k pozemkům, limity jejich využití stanovením objemů staveb na nich, vymezení dominant území, zástavby apod.

Zpracování a srozumitelné vyjádření urbanistické koncepce je důležité pro posouzení požadavků a podnětů na změny v územním plánu obce i v regulačním plánu:

. zda je možné jim vyhovět, protože přitom zůstane zachována schválená urbanistická koncepce,

. zda je nutné je odmítnout, protože jejich provedení vyžaduje zcela novou urbanistickou koncepci a tedy nezbytné pořízení a schválení nové územně plánovací dokumentace.

Požadavek na vymezování nových zastavitelných území, na jejich zvětšování může v určitých případech znamenat např. nároky na změnu v uspořádání dalších ploch a pozemků, na zvětšení kapacity veřejné infrastruktury v rozsahu, který vyžaduje vymezení nových ploch nebo pozemků pro tyto účely, přehodnocení organizace dopravy z důvodů změny v zatížení dopravních cest a tím i nároků na jejich úpravy, na kapacitu technického vybavení území a rozsah jeho ploch, na občanské vybavení pro výrazný nárůst počtu jejich uživatelů (kapacita škol apod.).

Tunka, Martin: Obsah územně plánovací dokumentace. 1. vydání. Praha: ABF, a.s., nakladatelství ARCH, edice STAVEBNÍ PRÁVO, 2003.

Urbanistická koncepce města 2018

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Soubor doporučených nebo požadovaných kvantitativních a kvalitativních potřeb pro dosažení společensky únosného standardu sídelní struktury. Ukazatele mohou být orientovány na počet a kapacity jednotlivých zařízení, na intenzity využití území nebo plošné a objemové standardy.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2017.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Urbanistická koncepce města je způsob, jakým ve městě byla a v budoucnu bude záměrně rozvíjena urbanistická struktura.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Urbanistická osa 2022

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Urbanistická osa představuje jeden z prvků urbanistické kompozice. Podílí se na celkovém prostorovém i plošném uspořádání území. Je také součástí urbanistické koncepce rozvoje území, která obsahuje hlavní kompoziční zásady a vazby v území.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2022.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Urbanistická osa je linie (přímka, polopřímka či úsečka), která představuje buď reálnou osu symetrie stávajících městských prostorových útvarů a jejich souborů anebo symbolické svazky paprsků či pouze jednotlivé paprsky proložené prostorem. Podél urbanistické osy je třeba věnovat zvláštní pozornost vztahu jednotlivých objektů (budov, staveb obecně) navzájem.

Maier, Karel: Názvosloví a příklady metodiky užívané pro zpracování regulačních plánů. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Urbanistická soutěž 2024

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

V tomto zákoně se rozumí urbanistickou soutěží postup hledání nejlepšího urbanistického řešení území anebo zhotovitele územní studie nebo územně plánovací dokumentace, při němž jsou předkládány a hodnoceny návrhy urbanistického řešení území.

Zákon č. 283/2021Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 12, písm. w.

Urbanistická studie 2024

Anglický překlad

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

Údaje o urbanistických studiích, územních generelech a územních prognózách, které jsou ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona uvedeny v evidenci územně plánovací činnosti, ministerstvo nebo jím pověřená organizační složka státu z této evidence vypustí do 3 měsíců po nabytí účinnosti tohoto zákona.

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 317, odst. 3.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Urbanistická studie je územně plánovací podklad, který řeší využití území obce nebo její části. V rámci řešení specifikuje urbanistická studie požadavky územního plánu, řeší urbanistický návrh, architektonické řešení, dopravní a technické řešení inženýrských sítí a veřejně prospěšné stavby.

Dostupné z <https://www.arch-krivka.cz/urbanisticke-studie>

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

* (4) Urbanistické studie, územní generely a územní prognózy, zpracované přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, které nepřesahují hranice působnosti jednoho úřadu územního plánování, prověřil tento úřad ve spolupráci s dotčenými obcemi z hlediska jejich aktuálnosti; v ostatních případech prověřil jejich aktuálnost krajský úřad ve spolupráci s dotčenými úřady územního plánování. Úřad, který potvrdil aktuálnost urbanistické studie, územního generelu a územní prognózy, podá návrh na vložení dat, popřípadě vloží data o nich do evidence územně plánovací činnosti.

(5) Zadání urbanistické studie, územního generelu nebo územní prognózy, rozpracovaných ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona, se považuje za zadání územní studie.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 185 odst. 4-5.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Urbanistická studie je územně plánovací podklad, který řeší územně technické, urbanistické a architektonické podmínky využití území.

Urbanistická studie se zpravidla zpracovává pro území obce nebo její části, výjimečně pro území více obcí. Používá se zejména pro získání variantních řešení a na ověření urbanistické koncepce pro územní plán obce nebo regulační plán. Zpracovává se i pro řešení vybraných problémů v území.

Obsah a rozsah urbanistické studie se stanoví v jejím zadání. Má-li být využita při pořizování územního plánu obce nebo regulačního plánu, vychází se při stanovení jejího obsahu a rozsahu přiměřeně z obsahového standardu příslušné územně plánovací dokumentace.

Česko-rakousko-slovenská příručka územně plánovací terminologie. Hannover: Akademie für Raumforschung und Landesplanung, 2000. (Českou část zpracoval ÚÚR Bmo.)

* Územně plánovací podklad, který řeší dílčí problémy v území. Zpracovává se jako podklad pro územní rozhodování v území s komplikovanými územně technickými, urbanistickými nebo architektonickými podmínkami, je-li nutno prohloubit nebo ověřit řešení navržené územně plánovací dokumentací nebo není-li zpracování územně plánovací dokumentace účelné.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Definice dle stavebního zákona č. 50/1976 Sb. a jeho prováděcích vyhlášek (zrušeny k 31.12.2006)

* Územně plánovací podklady tvoří

a) urbanistická studie, která řeší územně technické, urbanistické a architektonické podmínky využití území,

Urbanistická studie se zpravidla zpracovává pro území vymezené s ohledem na její využití, používá se zejména pro získání variantních nebo alternativních řešení vybraných problémů v území.

Obsah a rozsah urbanistické studie se stanoví v jejím zadání. Má-li být využita při pořizování územního plánu obce nebo regulačního plánu podle § 21 odst. 6 stavebního zákona, vychází se při stanovení jejího obsahu a rozsahu přiměřeně z obsahu příslušné územně plánovací dokumentace uvedeného v příloze č. 2.

Vyhláška č. 135/2001 Sb., o územně plánovacích podkladech a územně plánovací dokumentaci, § 3 odst. 2 písm. a. (Zrušena)

Urbanistické ukazatele 2018

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Soubor doporučených nebo požadovaných kvantitativních a kvalitativních potřeb pro dosažení společensky únosného standardu sídelní struktury. Ukazatele mohou být orientovány na počet a kapacity jednotlivých zařízení, na intenzity využití území nebo plošné a objemové standardy.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2017.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Údaje (hodnoty) používané v územním plánování k vyjádření kvantitativních a kvalitativních stránek urbanistické struktury. Představují společensky zdůvodněnou potřebu kapacit zařízení a ploch ve velkých územních celcích, sídelních útvech a zónách. Jejich obsah a rozsah je vymezen stupněm a kategorií územně plánovací dokumentace. Třídí se

z hlediska urbanistické struktury na:

- a) funkční (účelové) - vyjadřující množství (kapacitu) funkční složky v měrných (účelových) jednotkách,
- b) územně prostorové - vyjadřující rozlohu území (plochu pozemku, zastavěnou plochu aj.) a množství prostoru (obestavěný prostor, podlažní plochu aj.) připadající na účelovou jednotku,
- c) ukazatele intenzity využití území (hustota obyvatel, hustota zastavění aj.);

z hlediska určování kapacit na:

- a) ukazatele standardních prvků vztahované na vymezený okruh obyvatel (byty, základní školy aj.),
- b) ukazatele nestandardních (specifických) prvků nevztahující se na vymezený okruh obyvatel, nýbrž určované jinými faktory (např. národohospodářským plánem, přírodními podmínkami apod.);

z hlediska časového horizontu územně plánovací dokumentace na:

- a) ukazatele pro územní projekt (5-10 let),
- b) ukazatele pro územní plán (15-20 let),
- c) ukazatele pro územní prognózu (nad 20 let);

z hlediska závaznosti na:

- a) závazné,
- b) směrné,
- c) orientační

Zásady a pravidla územního plánování: Návosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Urbanistický detail 2018

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Podrobné řešení části území, zejména veřejných prostranství, z hlediska kompozice území, jeho provozních vazeb, umístění drobných architektonických nebo technologických zařízení (městského nebo uličního mobiliáře), druhu a skladby povrchů a městské zeleně.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2017.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Soubor přírodních a umělých prvků, prvků vybavení a ideových i estetických prvků urbanistického celku nebo jeho části. K základním prvkům urbanistického detailu patří uliční mobiliář.

Zásady a pravidla územního plánování: Návosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

* Prvek nebo soubor prvků vybavení urbanistického celku nebo jeho části (strom, pomník, socha, osvětlovací stožáry). (Zásady a pravidla územního plánování. Návosloví. Bmo: VÚVA, 1979.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Návosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Urbanistický obvod 2022

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Urbanistický obvod je typem základní sídelní jednotky ve vybraných větších městech. Používá se zejména ke statistickému sledování sociálně-ekonomických a územně-technických jevů přímo souvisejících s osídlením.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2022.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Urbanistické obvody jsou vymezovány ve vybraných městech zpravidla v souladu s funkčními plochami, vymezenými územně plánovací dokumentací. Urbanistické obvody jsou vymezeny jako funkčně homogenní, z hlediska historického, stavebního i funkčního ucelené a přirozeně ohraničené plochy.

Urbanistické obvody vykrývají území města. Hranice urbanistického obvodu nesouvisí s prostorovým vymezením jiných prostorových prvků (katastrálních území, částí obcí ani městských částí, resp. městských obvodů). Pokud urbanistický obvod přísluší k více částem obce nebo k více katastrálním územím, jsou jeho územní části označovány jako díly urbanistického obvodu. Díly se označují přidáním znaku ke kódu urbanistického obvodu, a to číselným v případě dělení do více částí obce a alfabetským v případě dělení do více katastrálních území.

Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Urbanistický řád 2018

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Urbanistický řád jsou podmínky pro zastavění jednotlivých pozemků.
Ústav územního rozvoje. Bmo, 2002.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Urbanistický řád je soubor zásad pro uspořádání území, vytvořený většinovým názorem v daném časovém období.
Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2017.

Urbanistický soubor 2018

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Hmotové a prostorové seskupení budov, majících jednotící urbanistickou kompozici v použitém řádu zastavovací soustavy. (Krásný, Jan: Názvosloví urbanismu. 1976.)
Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Urbanistický soubor je plošně i prostorově vymezená část zástavby s jednotnou urbanistickou koncepcí.
Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2017.

Urbanisticky významná stavba 2018

Definice dle jiných právních předpisů

Pokud je to účelné, textová část územního plánu dále obsahuje vymezení architektonicky nebo urbanisticky významných staveb, pro které může vypracovávat architektonickou část projektové dokumentace jen autorizovaný architekt.
Vyhláška č. 500/2006 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a způsobu evidence územně plánovací činnosti, Příloha č. část 1 odst. 2 písm. f).

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Stávající nebo navrhovaná stavba, která se z hlediska svého umístění, hmoty, výšky a architektonického ztvárnění uplatňuje v panoramatických pohledech, celkové urbanistické koncepci prostorového uspořádání sídla a kompozici veřejných prostranství. Může být výškovou nebo hmotovou dominantou na celoměstské, čtvrtkové nebo lokální úrovni a přispívá k dobré orientaci v sídle.
Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2017.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Urbanisticky významná stavba je stavba, která se významně podílí na utváření struktury zástavby, celkového obrazu a charakteru sídla, jeho jednotlivých částí (čtvrtí) a jeho veřejných prostranství.
Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2017.

Urbanita 2018

Anglický překlad

Urbanity

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Urbanita je výsledné vnější působení urbanistické tvorby a oživení lidských sídel jeho obyvateli.
Pásková, Martina - Zelenka, Josef. Výkladový slovník cestovního ruchu. Praha: MMR, 2002.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Multioborové zhodnocení důsledků urbanizačních procesů v území.
Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2017.

Urbanizace 2018

Anglický překlad

Urbanization

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Urbanizace je proces, při kterém dochází k relativnímu i absolutnímu růstu měst a městských aglomerací. Kumulace administrativních, průmyslových, komerčních i dalších doplňkových aktivit a funkcí vede k postupnému růstu celkové rozlohy zastavěných ploch a ke zvyšování podílu městského obyvatelstva na celkové populaci. Zatímco ve Velké Británii nebo v SRN se podíl městského obyvatelstva pohybuje nad 80 % a v České republice kolem 71 %, v rozvojových zemích Asie a Afriky je stále pod úrovní 30 %.

Urbanizace velmi úzce souvisí s industrializací, s vědeckotechnickým rozvojem (od 90. let 20. století především v oblasti komunikačních a informačních technologií) a s ekonomickou úrovní státu i jednotlivých regionů. Je důsledkem růstu populace a radikálních změn sociálně-ekonomické struktury, které jsou charakterizovány přesunem pracovních sil z primární nejprve do sekundární a v současnosti zejména do terciární (obchod, doprava, služby a veřejná správa) sféry civilního sektoru národního hospodářství. Ještě v r. 1990 pracovalo v České republice v primární sféře 11,84 % z celkového počtu pracovníků civilního sektoru národního hospodářství, v r. 2001 již jen 4,09 %. Naopak zastoupení terciární sféry vzrostlo ze 42,81 % na 56,44 %.

Internet 2005. [Ústav pro ekopolitiku, o.p.s.](#)

Výstavba měst a rozvoj městského způsobu života spojený s výraznou změnou životního stylu, zvyšováním koncentrace obyvatelstva a s přesídlováním lidí z vesnic do měst, významný trend 19. a 20. století zpočátku v průmyslově vyspělých státech, nyní rostoucím tempem zejména v zemích méně rozvinutých.

Pásková, Martina - Zelenka, Josef. Výkladový slovník cestovního ruchu. Praha: MMR, 2002.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Urbanizace je proces růstu podílu městského obyvatelstva na úkor obyvatelstva venkovského, spojený s výraznými kulturními, ekonomickými a sociálními změnami společnosti. Podíl obyvatel ve městech vůči celkovému počtu je vyjadřován tzv. mírou urbanizace.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2017.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Mnohostranný sociálně-ekonomický proces vyznačující se stěhováním obyvatelstva do měst, růstem měst, změnami funkčního využití území sídel, koncentrací, intenzifikací a diferenciací městských druhů činností (funkcí) nebo výroby v širokém smyslu slova, vznikem nových forem a prostorových struktur osídlení a rozšířením městského způsobu života se specifickou strukturou styků, kulturou, systémem hodnotových orientací atd.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

* Mnohostranný sociálně ekonomický proces, vyznačující se koncentrací, intenzifikací a diferenciací městských druhů činností (funkcí) nebo výroby v širokém smyslu slova, vznikem nových forem a prostorových struktur osídlení a rozšířením městského způsobu života se specifickou strukturou styků, kulturou, systémem hodnotových orientací atd. (Zásady a pravidla územního plánování. Názvosloví. Brno: VÚVA, 1979.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Urbanizace dočasná 2018

Anglický překlad

Temporary urbanization

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Dočasná urbanizace je označení pro jednorázovou nebo periodickou míru nárůstu městské populace po krátkou dobu, spojenou s velkými událostmi - periodickými trhy, veletrhy, poutěmi, kongresy, významnými sportovními událostmi, festivaly, případně i hallmarky.

Zdroj: Pásková, M., Zelenka, J. Výkladový slovník cestovního ruchu, 2002.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Dočasná urbanizace je označení pro jednorázovou nebo periodickou míru nárůstu městské populace po krátkou dobu, spojenou s velkými nebo periodickými událostmi. Za dočasnou urbanizaci lze považovat i přechodný pobyt osob vyvolaný cestovním ruchem v sezónním období.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2017.

Urbanizační osa (koridor) 2018

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Území zahrnující část osídlení s funkčními a provozními vazbami na významný dopravní tah nebo souběh dopravních tahů, zpravidla na dálnici, významnou silnici či železnici, vykazující podstatně vyšší míru a dynamiku rozvoje sídel městského charakteru a podstatně vyšší podíl městského obyvatelstva než ostatní území.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2017.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Významná dopravní trasa nebo souběh dopravních tahů, které tvoří organizační prvek osídlení, kolem něhož se vytváří urbanizační prostor.

Zásady a pravidla územního plánování: Návosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

* Urbanizační osa je důležitá dopravní trasa, souběh dopravních tahů, nebo jiná významná osa, tvořící organizační prvek osídlení. Kolem této osy se vytváří urbanizační prostor. (Zásady a pravidla územního plánování. Návosloví. Bmo: VÚVA, 1979.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Návosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Urbanizační prostor 2018

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Urbanizační prostor je prostor, který má předpoklady pro další proces urbanizace.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2017.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Území v okolí jader sídelních regionálních aglomerací, městských regionů a větších měst a významných dopravních tahů, které má příznivé podmínky pro rozvoj procesu urbanizace a vznik homogenní struktury osídlení.

Zásady a pravidla územního plánování: Návosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

* Území v okolí jader sídelních regionálních aglomerací, větších měst a významných dopravních tahů, které má příznivé podmínky pro rozvoj procesu urbanizace a vznik homogenní sídelní struktury. (Zásady a pravidla územního plánování. Návosloví. Bmo: VÚVA, 1979.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Návosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Urbánní lada 2022

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Opuštěné nebo zbytkové plochy v intenzivně urbanizovaném území se zřetelnými znaky spontánní sukcese s účastí synantropní flóry a fauny.
Typologie ploch zeleně: Mendelova univerzita Brno [cit. 2. 2. 2022]. Dostupné z URL: < http://user.mendelu.cz/xkucera0/soubory/fcni_typy.htm >.

Urbánní politika 2023

Anglický překlad

Urban Policy

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Urbánní politika představuje koncepční a cílevědomou činnost veřejné autority (např. orgánů Evropské unie, vlády) zaměřenou na rozvoj měst. Její cíle vycházejí z identifikace hlavních problémů rozvoje měst a z jejich postavení a funkcí v sídelní a regionální struktuře státu a jsou vyjádřeny šesti zásadami (viz zásady urbánní politiky).

Zásada 1 Regionální charakter urbánní politiky

Zásada 2 Polycentrický rozvoj

Zásada 3 Strategický a integrovaný přístup k rozvoji měst

Zásada 4 Podpora rozvoje měst jako pólů rozvoje v území

Zásada 5 Péče o městské životní prostředí

Zásada 6 Prohlubování spolupráce, vytváření partnerství a výměna zkušeností při udržitelném rozvoji měst

Zdroj definice: OECD

Urbánní scéna 2018

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Urbánní scéna je množina vnímaných urbánních prostorů i s prvky dynamickými a nearchitektonickými (lidé, auta, zvířata, klimatický stav a jejich neustálý pohyb), chápáno spíše jako dynamické prostředí.

Slovník pojmů, Katedra urbanismu a ÚP, Fakulta stavební ČVUT: Praha, 2016 [cit. 29. 8. 2016]. Dostupné z URL: < http://www.uzemi.eu/vystupy/slovník-pojmu.html?char=_ >.

Určení nemovitosti a katastrálního území geometrické

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se rozumí

e) geometrickým určením nemovitosti a katastrálního území určením tvaru a rozměru nemovitosti a katastrálního území, vymezených jejich hranicemi v zobrazovací rovině.

Zákon č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. e.

* Pro účely tohoto zákona se rozumí geometrickým určením nemovitosti a katastrálního území určením tvaru a rozměru nemovitosti a katastrálního území, vymezených jejich hranicemi v zobrazovací rovině.

Zákon č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 27 písm. e. (Zrušen)

Úroveň dopravy 2020

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Kvalita systému dopravy, zejména dopravní obsluhy v daném území.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2019.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Kvalita dopravní obsluhy v daném územním celku vyhodnocená souborem ukazatelů.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

Úroveň znečištění ovzduší

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se rozumí úrovní znečištění hmotnostní koncentrace znečišťující látky v ovzduší (imise) nebo její depozice na zemský povrch za jednotku času.

Zákon č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, § 2 písm. d.

* Pro účely tohoto zákona v oblasti ochrany ovzduší se rozumí úrovní znečištění ovzduší hmotnostní koncentrace znečišťujících látek v ovzduší nebo jejich depozice z ovzduší na jednotku plochy zemského povrchu za jednotku času.

Zákon č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší a o změně některých dalších zákonů (zákon o ochraně ovzduší), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 1 písm. g. (Zrušen)

Úřad obecní 2024

Anglický překlad

Municipal Authority

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

§ 25

Obecní úřad obce s rozšířenou působností

Obecní úřad obce s rozšířenou působností jako úřad územního plánování

- a) pořizuje územní plán a regulační plán,
- b) pořizuje územní plán, regulační plán a územní opatření na žádost obce,
- c) pořizuje územně plánovací podklady pro svůj správní obvod v podrobnosti a rozsahu nezbytném pro pořizování územních plánů, regulačních plánů, popřípadě pro další územně plánovací činnost obcí,
- d) pořizuje a vydává vymezení zastavěného území,
- e) pořizuje územní opatření o stavební uzávěře a územní opatření o asanaci území pro území obce,
- f) vkládá data do národního geoportálu územního plánování,
- g) vykonává další činnosti podle tohoto zákona.

§ 26

Obecní úřad

Obecní úřad, který získal potvrzení krajského úřadu o zajištění splnění kvalifikačních požadavků pro výkon územně plánovací činnosti, může vykonávat v přenesené působnosti působnost podle § 25 písm. a), e) a f) a pořizovat územní studii.

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 25 a § 26."

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

* Obecní úřad, který je stavebním úřadem, a) vydává rozhodnutí a provádí jiná opatření podle části třetí hlavy III dílů 4 a 5, není-li dále stanoveno jinak, b) vydává rozhodnutí, provádí jiná opatření a vykonává další činnosti podle části čtvrté, c) poskytuje informace pro pořizování územně plánovacích podkladů a územně plánovací dokumentace, d) vykonává další činnosti podle tohoto zákona.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 6 odst. 3 písm. a-d).

Definice dle jiných právních předpisů

Obec je samostatně spravována zastupitelstvem obce; dalšími orgány obce jsou rada obce, starosta, obecní úřad a zvláštní orgány obce.

Zákon 128/2000 Sb. o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, § 5 odst. 1.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Obecní úřad je výkonným orgánem obecního zastupitelstva a starosty složený z pracovníků obce. Zabezpečuje administrativní a organizační věci obecního zastupitelstva a starosty, jakož i dalších zřízených orgánů obecního zastupitelstva. Organizaci obecního úřadu, objem finančních a jiných prostředků pro jeho činnost určuje obecní zastupitelstvo. Jeho práci organizuje starosta, ve větších obcích může být zřízena funkce přednosty obecního úřadu.

Viz Obec, Obecní zastupitelstvo

Česko-rakousko-slovenská příručka územně plánovací terminologie. Hannover: Akademie für Raumforschung und Landesplanung, 2000. (Českou část zpracoval ÚÚR Bmo.)

Úřad stavební 2024

Anglický překlad

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Je správní orgán ve smyslu správního řádu, různý podle příslušnosti k řízení o umístění a povolení stavby. Rozlišují se obecné stavební úřady, speciální stavební úřady, vojenské stavební úřady a jiné stavební úřady.

Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: *Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.*

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

* Stavební úřad

- a) vydává územní rozhodnutí, není-li dále stanoveno jinak,
- b) vydává územní souhlas,
- c) poskytuje informace pro pořizování územně plánovacích podkladů a územně plánovací dokumentace,
- d) vykonává další činnosti podle tohoto zákona.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 6 odst. 3 písm. a-d. (ve znění do 31. 12. 2017)

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Stavebními úřady jsou okresní úřady, hlavní město Praha a jeho obvody a části určené statutem, územně členěná statutární města a jejich obvody a části určené statutem, ostatní města a obce, které vykonávaly působnost stavebního úřadu ke dni 31. prosince 1997 nebo byla jejich působnost k tomuto datu schválena.

Okresní úřad je nadřízeným správním orgánem stavebních úřadů měst a obcí.

Obec, která je stavebním úřadem, může se souhlasem okresního úřadu uzavřít dohodu s jinou obcí, že bude tuto působnost vykonávat i pro ni.

V hlavním městě Praze a v územně členěných statutárních městech může územní obvod stavebního úřadu tvořit území dvou nebo více městských obvodů nebo městských částí. Pozn.: Platí zákon č. 320/2002 Sb.

Česko-rakousko-slovenská příručka územně plánovací terminologie. Hannover: Akademie für Raumforschung und Landesplanung, 2000. (Českou část zpracoval ÚÚR Bmo.)

Definice dle stavebního zákona č. 50/1976 Sb. a jeho prováděcích vyhlášek (zrušeny k 31.12.2006)

* (1) Stavebními úřady jsou

- a) obecní úřady obcí s rozšířenou působností,
- b) krajské úřady,
- c) Magistrát hlavního města Prahy a úřady městských částí určené statutem,
- d) magistráty územně členěných statutárních měst a úřady městských částí nebo městských obvodů určené statutem,
- e) magistráty, městské a obecní úřady, které vykonávaly působnost stavebního úřadu ke dni 31. prosince 1997 nebo byla jejich působnost k tomuto datu schválena.

(2) Ústřední orgán státní správy ve věcech územního plánování a stavebního řádu uveřejňuje nejméně jednou ročně ve Sbírce zákonů seznam stavebních úřadů podle krajů.

(3) Krajský úřad je nadřízeným správním orgánem stavebních úřadů měst a obcí.

Zákon č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 117. (Zrušen)

Úřad stavební obecný 2024

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

* (1) Obecným stavebním úřadem je

- a) ministerstvo, které je ústředním správním úřadem ve věcech stavebního řádu,
- b) krajský úřad,
- c) obecní úřad obce s rozšířenou působností,
- d) pověřený obecní úřad,
- e) městský a obecní úřad, který tuto působnost vykonával ke dni 31. prosince 2012.

(2) Ministerstvo vykonává působnost stavebního úřadu k vydání územního rozhodnutí u staveb souvisejících s úložišti radioaktivních odpadů obsahujících přírodní radionuklidy a u staveb náležejících k provozním celkům, jejichž součástí je jaderné zařízení, a u staveb zařízení pro přenos elektřiny, zařízení pro přepravu plynu, pokud je územní řízení vedeno pro celou stavbu elektrického vedení nebo plynovodu, a dále u staveb zařízení pro uskladňování plynu nebo výroby elektřiny o celkovém instalovaném elektrickém výkonu 100 MW a více).

(3) Kraj může na žádost obce po projednání s ministerstvem nařízením určit obecní úřad obecným stavebním úřadem, pokud bude tuto působnost vykonávat pro ucelený správní obvod. Obecným stavebním úřadem může být určen jen obecní úřad, který bude s ohledem na rozsah a složitost výstavby

v uvažovaném správním obvodu způsobilý vykonávat správní agendu v souladu s tímto zákonem a zvláštními právními předpisy. Obecný stavební úřad lze určit nařízením kraje ke dni 1. ledna.

(4) Kraj může po projednání s ministerstvem nařízením odejmout působnost stavebního úřadu obecnímu úřadu uvedenému v odstavci 1 písm. e) nebo určenému podle odstavce 3, pokud nebude splňovat podmínky pro řádný výkon této působnosti. Zároveň určí, který stavební úřad bude vykonávat působnost ve správním obvodu zaniklého stavebního úřadu.

(5) Působnost podle tohoto zákona vykonávají stavební úřady uvedené v odstavci 1 písm. b) až e) a v odstavci 3 jako působnost přenesenou.

(6) Jde-li o opatření nebo stavbu, která se má uskutečnit ve správním obvodu dvou nebo více stavebních úřadů, provede řízení a vydá rozhodnutí nejbližší společně nadřízený stavební úřad. Ten může stanovit, že řízení provede a rozhodnutí vydá některý ze stavebních úřadů, v jehož správním obvodu se má stavba nebo opatření uskutečnit.

(7) Kraj je povinen ohlásit změny územní působnosti stavebních úřadů správci základního registru územní identifikace, adres a nemovitostí. Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 13 odst. 1-7.

Úřad územního plánování 2024

Anglický překlad

Spatial Planning Authority

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

* Obecní úřad obce s rozšířenou působností (dále jen "úřad územního plánování") v přenesené působnosti

- a) pořizuje územní plán a regulační plán pro území obce,
- b) pořizuje územně plánovací podklady,
- c) pořizuje územní plán, regulační plán a územní studii na žádost obce ve svém správním obvodu,
- d) pořizuje vymezení zastavěného území na žádost obce ve svém správním obvodu,
- e) je dotčeným orgánem v územním řízení z hlediska uplatňování záměrů územního plánování, pokud newydává územní rozhodnutí,
- f) je dotčeným orgánem v řízení podle zvláštního právního předpisu, v němž se rozhoduje o změnách v území,
- g) podává návrh na vložení dat do evidence územně plánovací činnosti,
- h) vykonává další činnosti podle tohoto zákona.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 6 odst. 1.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Úřadem územního plánování je obecní úřad obce s rozšířenou působností. Mimo jiné pořizuje v přenesené působnosti ÚAP obcí a jejich aktualizace. Pořizování územně analytických podkladů a jejich aktualizací. Metodický návod. MMR, 2016.

ÚSES místní (lokální)

Definice dle jiných právních předpisů

Místní (lokální) ÚSES je nepravidelnou sítí skladebných částí, které reprezentují celou škálu reprezentativních skupin typů geobiocénů dané biochory. Metodická pomůcka ZP26/2012 pro vyjasnění kompetencí v problematice územních systémů ekologické stability.

ÚSES nadregionální

Definice dle jiných právních předpisů

Nadregionální ÚSES je nepravidelnou sítí skladebných částí, které reprezentují celou škálu biogeografických regionů (bioregionů) dané biogeografické podprovincie.

Metodická pomůcka ZP26/2012 pro vyjasnění kompetencí v problematice územních systémů ekologické stability.

ÚSES regionální

Definice dle jiných právních předpisů

Regionální ÚSES je nepravidelnou sítí skladebných částí, které reprezentují celou škálu typů biochor v daném biogeografickém regionu.

Metodická pomůcka ZP26/2012 pro vyjasnění kompetencí v problematice územních systémů ekologické stability.

Uspořádání území 2018

Anglický překlad

Area Disposition

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Uspořádání území je existující nebo navrhované uspořádání jednotlivých systémů, složek, prvků a jevů v konkrétně vymezeném území (území kraje, území obce, území části obce apod.).

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2017.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Uspořádání území je vyjádřeno prostorovými vztahy mezi činnostmi nebo hmotnými objekty v území.

Rozlišuje se:

- funkční uspořádání území,
- objemově prostorové uspořádání území.

Funkčním uspořádáním území se rozumí vzájemný prostorový vztah funkčních složek na území příslušného celku (obce, části obce atd.). Funkční uspořádání území se vyjadřuje vymezením ploch se stanoveným účelem, vzdálenostmi a provozními souvislostmi mezi nimi (např. funkční komplexita, dosažitelnost a pod.). Objemově prostorovým uspořádáním území se rozumí prostorový vztah mezi hmotnými objekty v území, daný jejich rozmístěním, rozměry, tvary a vzdálenostmi. Objemově prostorové uspořádání území se vyjadřuje prostorovými charakteristikami objektů (uliční čáry, stavební čáry, výšky říms a pod.), prostorovou kompozicí a obrazem obce.

Viz Využití území

Česko-rakousko-slovenská příručka územně plánovací terminologie. Hannover: Akademie für Raumforschung und Landesplanung, 2000. (Českou část zpracoval ÚÚR Bmo.)

Definice dle stavebního zákona č. 50/1976 Sb. a jeho prováděcích vyhlášek (zrušeny k 31.12.2006)

* Uspořádání území

Obsah územně plánovacích podkladů a územně plánovací dokumentace se stanoví způsobem, který umožní navrhnout využití vymezených území, ploch a pozemků a jejich vzájemné uspořádání a vazby v souladu s cíli a úkoly územního plánování. Účelem návrhu tohoto členění a volby jeho podrobnosti je zejména vytvářet podmínky pro rozvoj území, zabezpečit soulad jednotlivých činností v území, přitom omezit na přípustnou míru jejich negativní vlivy, zajistit předpoklady pro zlepšování kvality životního prostředí, umožňovat pouze přiměřené využívání neobnovitelných přírodních zdrojů a zachovávat kvalitativní ukazatele obnovitelných přírodních zdrojů.

Vyhláška č. 135/2001 Sb., o územně plánovacích podkladech a územně plánovací dokumentaci, § 2. (Zrušena)

Ústřední orgány státní správy

Definice dle jiných právních předpisů

Zřízení ústředních orgánů státní správy

§ 1

V České republice působí tyto ústřední orgány státní správy, v jejichž čele je člen vlády:

1. Ministerstvo financí,
2. Ministerstvo zahraničních věcí,
3. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy,
4. Ministerstvo kultury,
5. Ministerstvo práce a sociálních věcí,
6. Ministerstvo zdravotnictví,
7. Ministerstvo spravedlnosti,
8. Ministerstvo vnitra,
9. Ministerstvo průmyslu a obchodu,
10. Ministerstvo pro místní rozvoj,
11. Ministerstvo zemědělství,
12. Ministerstvo obrany,
13. Ministerstvo dopravy,
14. Ministerstvo životního prostředí,
15. Ministerstvo informatiky.

§ 2

(1) V České republice působí tyto další ústřední orgány státní správy:

1. Český statistický úřad,
2. Český úřad zeměměřický a katastrální,
3. Český báňský úřad,
4. Úřad průmyslového vlastnictví,
5. Úřad pro ochranu hospodářské soutěže,
6. Správa státních hmotných rezerv,
7. Státní úřad pro jadernou bezpečnost,
8. Národní bezpečnostní úřad,
9. Energetický regulační úřad,

10. Úřad vlády České republiky,
11. Český telekomunikační úřad.

Zákon č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

Ústřední povodňová komise (ÚPK) 2018

Definice dle jiných právních předpisů

Ústřední povodňová komise řídí, kontroluje, koordinuje a v případě potřeby ukládá v celém rozsahu řízení ochrany před povodněmi v době povodně ohrožující rozsáhlá území, pokud povodňové komise krajů vlastními silami a prostředky nestačí činit potřebná opatření.

V rámci plnění úkolů při ochraně před povodněmi

- informuje o průběhu a důsledcích povodní vládu,
- nařizuje po projednání s příslušnými povodňovými orgány krajů a příslušnými správci povodí mimořádné manipulace na vodních dílech nad rámec schváleného manipulačního řádu s možným dosahem přesahujícím rámec oblastí povodí podle § 25 odst. 2,
- koordinuje a kontroluje činnost povodňových komisí krajů,
- vede záznamy v povodňové knize.

Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 81 odst. 3.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Povodňový orgán, který řídí, kontroluje, koordinuje a v případě potřeby ukládá v celém rozsahu řízení ochrany před povodněmi v době povodně ohrožující rozsáhlá území, pokud povodňové komise ucelených povodí vlastními silami a prostředky nestačí činit potřebná opatření (Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů).

Vítejte na zemi, CENIA, slovník [cit. 30. 11. 2018].

Ústřední seznam ochrany přírody

Definice dle jiných právních předpisů

Vedení ústředního seznamu ochrany přírody

(k § 42 odst. 2 zákona)

(1) Ústřední seznam ochrany přírody (dále jen "ústřední seznam") tvoří kartotéka a sbírka příloh.

(2) Ústřední seznam vede Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky v Praze.

Vyhláška č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, § 12 odst. 1-2.

Ustupující podlaží 2018

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Ustupující podlaží je nadzemním podlažím, jehož hrubá podlažní plocha je menší než hrubá podlažní plocha nadzemního podlaží pod ním, resp. obvodová stěna ustupujícího podlaží v některém směru "ustupuje" od svislé roviny obvodové stěny níže položeného podlaží minimálně o vzdálenost, rovnou své výšce.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2017.

Útvar podzemní vody

Definice dle jiných právních předpisů

Útvar podzemní vody je vymezené soustředění podzemní vody v příslušném kolektoru nebo kolektorech; kolektorem se rozumí hominová vrstva nebo souvrství homin s dostatečnou propustností, umožňující významnou spojitou akumulaci podzemní vody nebo její proudění či odběr.

Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 7.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Vymezené soustředění podzemní vody v příslušném kolektoru nebo kolektorech.

Viz zákon č. 254/2001 Sb., o vodách...

Tichá Tereza a kol.: Slovník pojmů užívaných v právu životního prostředí. 1. vydání. Praha: ABF – nakladatelství ARCH, 2004.

Útvar povrchové vody

Definice dle jiných právních předpisů

Útvar povrchové vody je vymezené soustředění povrchové vody v určitém prostředí, například v jezeru, ve vodní nádrži, v korytě vodního toku. Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 4.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Vymezené soustředění povrchové vody v určitém prostředí, například v jezeru, ve vodní nádrži, v korytě vodního toku. Viz zákon č. 254/2001 Sb., o vodách...

Tichá Tereza a kol.: Slovník pojmů užívaných v právu životního prostředí. 1. vydání. Praha: ABF – nakladatelství ARCH, 2004.

Úvěrovaná nemovitost 2019

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Představuje nemovitost, která byla pořízena/rekonstruována z úvěru. Nejčastějšími úvěry na nemovitosti jsou hypoteční úvěry. Disponují nízkým úrokem a velmi dlouhou dobou splatnosti. Během splácení je možno nemovitost také výhodně přeúvěrovat.

Internet, 2019 [cit. 10. 10. 2019]. Dostupné z URL: < [https://www.usetreno.cz/slovník-pojmu/Úvěrovaná nemovitost/](https://www.usetreno.cz/slovník-pojmu/Úvěrovaná_nemovitost/) >.

Uzavřená voda 2021

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se rozumí uzavřenou vodou vodní útvar povrchových vod,³⁾ který není volně spojen s přítokem nebo odtokem, zejména mrtvé nebo odstavené rameno vodního toku, propadlina, zatopená umělá prohlubeň terénu, zbytková jáma po těžbě nerostů; za uzavřenou vodu se nepovažuje vodní útvar nebo jeho část, ve kterém je prováděna homická činnost nebo činnost prováděná homickým způsobem.

Zákon č. 99/2004 Sb., o rybníkářství, výkonu rybářského práva, rybářské stráž, ochraně mořských rybolovných zdrojů a o změně některých zákonů (zákon o rybářství), § 2 písm. g).

Uzavření úložiště radioaktivního odpadu 2016

Definice dle jiných právních předpisů

Uzavřením úložiště radioaktivního odpadu se zde rozumí dokončení všech činností souvisejících s nakládáním s radioaktivním odpadem a jeho uvedení do stavu, který bude dlouhodobě bezpečný.

Zákon č. 263/2016 Sb., atomový zákon, § 3 odst. 2 písm. h).

Území

Anglický překlad

Land / Area / Territory

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

je část zemského povrchu, ale procesy v území zahrnují i to, co se nachází pod jeho povrchem a nad ním. Území tedy lze považovat za dvou až třídímní entitu. Ve vztahu k prostředí tvoří území jeho fyzickou součást, zejména pak terén, plochy pro činnost, stavby a infrastruktury na něm, v něm a nad ním. Pojem území je mnohohrstevnatý: v nejvyšší úrovni zahrnuje celý zemský povrch, v nižších hierarchických úrovních hovoříme o území kontinentů, zemí, regionů, sídelních aglomerací, jednotlivých měst a vesnic, jejich částí (zón), pozemků (parcel). V ekologickém pohledu je území vyčerpatelný, poškoditelný a neobnovitelný zdroj, protože disponibilní území na Zemi nelze prakticky rozšiřovat. Z hlediska užití pro potřebu lidí je však území potenciálem, jehož využitelnou část lze do určité míry zvětšovat či zmenšovat v závislosti na řadě organizačních, technických, ekologických a sociálně - ekonomických faktorů. Zvětšování disponibilního území pro nějaké užití bývá spojeno s náklady, které člověk vydává v očekávání budoucích výnosů (výhod, renty, zisku atd.).

Užívání území může mít dvojí podstatu:

. buď využíváme především jeho přírodní potenciál k hospodářskému účelu, zpravidla pro primární ekonomické činnosti (zemědělství, lesnictví, těžba); toto využívání je typické pro krajinu

. nebo spočívá hlavní užitečnost území v tom, že do něj umísťujeme nějaké činnosti (funkce), které na přírodní hospodářský potenciál nemají přímou návaznost (bydlení, výroba, služby, doprava), i když jsou přírodními podmínkami místa zajisté ovlivněny.

Užitek z území můžeme do určité míry zvyšovat. Buď můžeme pro nějaké užití zabrat větší území - pak se jedná o extenzivní rozvoj. Nebo můžeme na stejném rozsahu území jako dosud užití intenzifikovat, tedy například jednopodlažní domy nahradit vícepodlažními. Oba způsoby zvyšování užítka jsou vždy spojeny s nějakými náklady a oba mají své meze ekologické i ekonomické.

Procesy v území probíhají v čase. Můžeme je strukturovat do skupin podle rychlosti průběhu (dlouhodobé, krátkodobé), intenzity průběhu a vratnosti (cykličnosti) či nevratnosti.

Důsledky procesů v přírodě mohou být změny:

. cyklické - např. roční rytmus klimatických změn, střídání dne a noci, ekonomické cykly, životní cyklus organismů i staveb

. nevratné

.. dlouhodobé - např. relativně nevratné změny vznikající činností řek - usazování sedimentů, zanášení řečišť

.. krátkodobé - např. přírodní katastrofy (činnost sopek, povodeň) nebo odumření lesů v důsledku kyselého deště.

Ze zkušenosti víme, že v území zpravidla převládají změny cyklické, popřípadě nevratné dlouhodobé. V dlouhém časovém horizontu lze totiž zpravidla změny, které vnímáme jako krátkodobé, zařadit do souvislosti dlouhodobých globálních cyklů.

Přes svou výjimečnou pozici může člověk zasahovat do procesů v území jen velmi omezeně a již vůbec nemůže vystoupit z rámce jejich zákonitostí. Může však pochopením a respektováním těchto zákonitostí dosahovat svých cílů s poměrně vysokou pravděpodobností úspěchu a malými ztrátami a obětmi.

Meier, Karel: *Územní plánování*. Vydavatelství ČVUT. Praha, 2004.

Tento termín má v územním plánování nejobecnější význam a je používán především v souvislosti s územním plánem velkého územního celku, kterým jsou vymezována "území speciálních zájmů" a je určen účel těchto území v nadmístních souvislostech struktury osídlení. Tento termín je společným, obecným označením pro významné rozvojové plochy a hlavní koridory infrastruktury (dopravní, technické, ÚSES). S ohledem na míru obecnosti územního plánu velkého územního celku se však zpravidla neřeší detailní členění území na plochy rozdílného budoucího využití a účelu. Termín území se dále používá v souvislosti se zastavitelným územím a současně zastavěným územím obce, která jsou vymezována v územním plánu obce.

Tunka, Martin: *Obsah územně plánovací dokumentace. 1. vydání*. Praha: ABF, a.s., nakladatelství ARCH, edice STAVEBNÍ PRÁVO, 2003.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Vybraná část zemského povrchu. Pojem území však do určité míry zahrnuje i to, co se nachází pod a nad tímto povrchem. (Meier, Karel: *Územní plánování*. Skripta. Praha: FA ČVUT, 1997)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: *Názvosloví urbanismu a územního plánování*. Praha: FA ČVUT, 2001. *Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“*.

Území chráněná pro akumulaci povrchových vod

Definice dle jiných právních předpisů

Území chráněná pro akumulaci povrchových vod

(1) Plochy morfologicky, geologicky a hydrologicky vhodné pro akumulaci povrchových vod pro snížení nepříznivých účinků povodní a sucha lze k jejich územní ochraně před jinými aktivitami vymezit v Politice územního rozvoje a v územně plánovací dokumentaci jako území chráněná pro akumulaci povrchových vod. V těchto územích lze měnit dosavadní využití, umisťovat stavby a provádět další činnosti pouze v případě, že neznemožní nebo podstatně neztíží jejich budoucí využití pro akumulaci povrchových vod.

(2) Generel území chráněných pro akumulaci povrchových vod a základní zásady využití těchto území pořídí Ministerstvo zemědělství v dohodě s Ministerstvem životního prostředí. Generel je podkladem pro návrh politiky územního rozvoje a územně plánovací dokumentace.

Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 28a odst. 1-2.

Území k přestavbě 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Přestavba není ve stavebním zákoně definována. Tradičně lze přestavbou města (obce) nebo jeho části rozumět všechny druhy úprav a opatření, jejichž cílem je existující nevyhovující stav překonat a docílit soudobého uznávaného urbanistického standardu. Může jít o regeneraci urbanistického jádra, soustředěnou nebo rozptýlenou přestavbu území nebo objektů a soustředěnou nebo rozptýlenou modernizaci území určených pro bydlení.

Čáp, Milan a kol.: *Slovník stavebního práva*. Sepram. Praha 1994.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Území k přestavbě je území určené ke strukturálním a prostorovým změnám.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2017.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

* Část území obce vymezená v územním plánu ke změně využití. Územní plán rovněž stanoví, ve kterém území lze měnit využití na základě územního rozhodnutí a ve kterém na základě regulačního plánu.

Ústav územního rozvoje. Bmo, 2002.

Území obce

Anglický překlad

Municipal Territory

Definice dle jiných právních předpisů

(1) Každá část území České republiky je součástí území některé obce, nestanoví-li zvláštní zákon jinak.

(2) Obec má jedno nebo více katastrálních území.

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, § 18 odst. 1-2.

Území ohrožená zvláštními povodněmi

Definice dle jiných právních předpisů

Území ohrožená zvláštními povodněmi jsou území, která mohou být při výskytu zvláštní povodně zaplavena vodou. Pokud pro krizové situace předpokládán rozsah území ohrožený zvláštními povodněmi výrazně přesahuje záplavová území, vymezí se jejich rozsah v krizovém plánu. Pro jeho pořízení platí zvláštní zákon.

Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 69.

Území polyfunkční 2018

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Polyfunkční území je území s kombinací více rozdílných funkcí, v němž jeden způsob využití nepřevládá významně nad ostatními způsoby využití.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2017.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

* Území určené pro více funkcí. Jeho funkční, doplňkové a výjimečně přípustné využití určuje funkce, které je možno v území umísťovat, případně povolovat jejich změny. (Územní plán SÚ hl. m. Prahy a vyhláška HMP č. 32/1999 Sb., o závazné části územního plánu sídelního útvaru hl. m. Prahy.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Území s nízkým radonovým rizikem 2020

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Oblast, která je dle geologické prognózní mapy radonového indexu (autor Česká geologická služba), zařazena mezi území s nízkou pravděpodobností výskytu objemové aktivity radonu z podloží, která nepřesáhne 200 Bq/m³.

Asociace pro urbanismus a územní plánování, ČR 2019.

Definice dle jiných právních předpisů

§ 2 Výklad pojmů

Pro účely této vyhlášky se rozumí pod pojmem:

f) území s nízkým radonovým rizikem - území, na kterém je měřením zjištěno, že objemová aktivita radonu v půdním vzduchu je menší než 10 kBq/metrů krychlových u dobře propustných, 20 kBq/metrů krychlových u středně propustných a 30 kBq/metrů krychlových u málo propustných základových půd.

§ 4 Požadavky při výstavbě

(1) Při výstavbě nebo přestavbě budov se musí postupovat tak, aby v pobytové místnosti nebyla ekvivalentní objemová aktivita radonu v průměru za rok větší než 100 Bq/metrů krychlových. Tento požadavek se považuje za splněný, jsou-li budovy postaveny na území s nízkým radonovým rizikem, ze stavebních materiálů s hmotnostní aktivitou 226 Ra menší než 120 Bq/kg a jsou zásobovány pouze vodou s objemovou aktivitou radonu menší než 50 kBq/metrů krychlových.

(2) Budovy stavěné mimo území s nízkým radonovým rizikem musí být chráněny proti pronikání radonu z podloží.

Vyhláška č. 76/1991 Sb., o požadavcích na omezování ozáření z radonu a dalších přírodních radionuklidů, ve znění pozdějších předpisů. (Zrušena)

Území určená k rozlivům povodní

Definice dle jiných právních předpisů

(1) Za území určená k řízeným rozlivům povodní se považují pozemky nezbytné pro vzdouvání, popřípadě akumulaci povrchových vod veřejně prospěšnými stavbami na ochranu před povodněmi, k nimž bylo omezeno vlastnické právo dohodou nebo postupem podle § 55a.

(2) Za škodu vzniklou řízeným rozlivem povodní na půdě, polních plodinách, lesních porostech a stavbách v území podle odstavce 1 náleží poškozenému náhrada, kterou poskytuje v penězích stát zastoupený Ministerstvem zemědělství. Výše náhrady za škodu způsobenou na půdě nebo stavbě se stanoví v závislosti na výši nákladů nezbytných na uvedení půdy nebo stavby do původního stavu, včetně nákladů na odstranění nežádoucích naplavenin, výše náhrady za škodu způsobenou na polních plodinách v závislosti na tržních cenách polních plodin v době rozlivu, včetně nákladů na likvidaci poškozených polních plodin; výše náhrady za škodu způsobenou na lesních porostech se stanoví podle lesního zákona. Postup při zjišťování a uplatňování náhrady

škody a postup při určení její výše stanoví vláda nařízením.

Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 68 odst. 1-2.

Území vymezené 2024

Anglický překlad

Delimited area

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se rozumí vymezeným územím území, na němž držitel licence na distribuci elektřiny, distribuci plynu nebo rozvod tepelné energie vykonává licencovanou činnost.

Zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 1 písm. a.

Územně plánovací dokumentace (ÚPD) 2024

Anglický překlad

Spatial planning documentation

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

Nástroji územního plánování jsou územně plánovací dokumentace, kterými jsou územní rozvojový plán, zásady územního rozvoje, územní plán a regulační plán,

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 61, písm. c).

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

* Územně plánovací dokumentací se zde rozumí

1. zásady územního rozvoje;
2. územní plán;
3. regulační plán.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 1 písm. n).

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

* Územně plánovací dokumentace je součástí soustavy nástrojů, které územně a časově koordinují záměry a zájmy veřejné i soukromé sféry na racionálním využití území, provedení změn v území a ochraně jeho hodnot.

Územně plánovací dokumentaci tvoří:

- a) zásady územního rozvoje,
- b) územní plán,
- c) regulační plán.

Ústav územního rozvoje. Bmo, 2002.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Územně plánovací dokumentace (ÚPD) patří vedle územně plánovacích podkladů a územního rozhodnutí k základním nástrojům územního plánování.

Územně plánovací dokumentaci tvoří:

- a) územní plán velkého územního celku,
- b) územní plán obce,
- c) regulační plán.

V územně plánovací dokumentaci musí být vymezena její závazná část, ostatní části jsou považovány za směrné.

Česko-rakousko-slovenská příručka územně plánovací terminologie. Hannover: Akademie für Raumforschung und Landesplanung, 2000. (Českou část zpracoval ÚÚR Bmo.)

* Územně plánovacími dokumentacemi jsou územní plán velkého územního celku, územní plán obce a regulační plán. Na projednávání a schvalování

územně plánovací dokumentace se nevztahují obecné předpisy o správním řízení. Schválená územně plánovací dokumentace je v celém svém rozsahu závaznou směrnici pro rozhodování správních orgánů o možnostech změn v území, je nástrojem orgánů územního plánování k aktivnímu stanovování podmínek potřebných k soustavnému zhodnocování území při zachovávání jeho nenahraditelných hodnot. Těmito směnicemi nelze nahrazovat dokumentaci staveb pro vydání územního rozhodnutí a stavebního povolení.

Tunka, Martin: Obsah územně plánovací dokumentace. 1. vydání. Praha: ABF, a.s., nakladatelství ARCH, edice STAVEBNÍ PRÁVO, 2003.

* Nástroj územního plánování, jímž se v souladu se stanovenými cíli rozvoje národního hospodářství připravují a prověřují možnosti dlouhodobého urbanistického rozvoje a určuje organizace a způsob využití území. Podle délky návrhových období, odpovídajících systematice národohospodářských plánů, se dělí na tři kategorie -územní prognózu, územní plán a územní projekt - a podle velikosti řešeného území na tři stupně - velký územní celek, sídelní útvar a zónu.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

Definice dle stavebního zákona č. 50/1976 Sb. a jeho prováděcích vyhlášek (zrušeny k 31.12.2006)

* Územně plánovací dokumentaci tvoří

- a) územní plán velkého územního celku,
- b) územní plán obce,
- c) regulační plán.

Zákon č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů. § 8 písm. a-c. (Zrušen)

Územně technická jednotka

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Územně technická jednotka je zavedena vyhláškou o prostorové identifikaci informací. Základním případem územně technické jednotky je katastrální území. Pokud je katastrální území výjimečně děleno hranicemi základní územní jednotky, pohlíží se na takto vzniklé části katastrálního území jako na samostatné územní jednotky. Územně technická jednotka je stálým statistickým obvodem pro prostorovou identifikaci sociálně ekonomických a územně-technických jevů v plošných strukturách území. Územně technické jednotky jsou vedeny Českým statistickým úřadem, který též vede jejich číselník v rámci Registru prostorových jednotek (Standard SIS k prostorové identifikaci).

Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Územně-identifikační registr základních sídelních jednotek (ÚIR-ZSJ)

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Územně-identifikační registr základních sídelních jednotek (ÚIR-ZSJ) je seznam provozovaný v gesci Ministerstva pro místní rozvoj ČR, který různé prostorové identifikátory (názvy, čísla, resp. kódy - číselníky, souřadnice definičních bodů), včetně identifikátoru vybraných standardních prvků prostorové identifikace (okres, obec, část obce, městská část resp. obvod, katastrální území a základní sídelní jednotka) soustřeďuje z prvotních zdrojů a vede je společně, včetně jejich vzájemných prostorových vztahů a vazeb (Standard SIS k prostorové identifikaci).

Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Územní energetická koncepce

Definice dle jiných právních předpisů

(1) Územní energetická koncepce vychází ze státní energetické koncepce a obsahuje cíle a principy řešení energetického hospodářství na úrovni kraje, statutárního města a hlavního města Prahy. Vytváří podmínky pro hospodárné nakládání s energií v souladu s potřebami hospodářského a společenského rozvoje včetně ochrany životního prostředí a šetřícího nakládání s přírodními zdroji energie.

(2) Územní energetickou koncepcí pořizuje pro svůj územní obvod krajský úřad, Magistrát hlavního města Prahy a magistráty statutárních měst (dále jen "pořizovatel") v přenesené působnosti. Územní energetická koncepce je součástí územně plánovací dokumentace.

(3) Obec má právo pro svůj územní obvod nebo jeho část pořídit v přenesené působnosti územní energetickou koncepci v souladu se státní energetickou koncepcí. Územní energetická koncepce je neopomenutelným podkladem pro územní plánování.

(4) Územní energetická koncepce se zpracovává na období 20 let a v případě potřeby se doplňuje a upravuje.

Zákon č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií, ve znění pozdějších předpisů, § 4 odst. 1-4.

Územní generel 2024

Anglický překlad

Area Specialized Analytical Study

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

Údaje o urbanistických studiích, územních generelech a územních prognózách, které jsou ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona uvedeny v evidenci územně plánovací činnosti, ministerstvo nebo jím pověřená organizační složka státu z této evidence vypustí do 3 měsíců po nabytí účinnosti tohoto zákona.

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 317, odst. 3.

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

(4) Urbanistické studie, územní generely a územní prognózy, zpracované přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, které nepřesahují hranice působnosti jednoho úřadu územního plánování, prověří tento úřad ve spolupráci s dotčenými obcemi z hlediska jejich aktuálnosti; v ostatních případech prověří jejich aktuálnost krajský úřad ve spolupráci s dotčenými úřady územního plánování. Úřad, který potvrdil aktuálnost urbanistické studie, územního generelu a územní prognózy, podá návrh na vložení dat, popřípadě vloží data o nich do evidence územně plánovací činnosti.

(5) Zadání urbanistické studie, územního generelu nebo územní prognózy, rozpracovaných ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona, se považuje za zadání územní studie.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 185 odst. 4-5.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Územní generel je územně plánovací podklad, který řeší podrobně otázky územního rozvoje jednotlivých složek osídlení a krajiny.

Územní generel se zpracovává, je-li účelné ověřit samostatně řešení některé složky osídlení, mající podstatný vliv na využití území. Podrobněji rozpracovává a ověřuje řešení územně plánovací dokumentace nebo je podkladem pro její zpracování.

Česko-rakousko-slovenská příručka územně plánovací terminologie. Hannover: Akademie für Raumforschung und Landesplanung, 2000. (Českou část zpracoval ÚÚR Bmo.)

* Územně plánovací podklad, který řeší podrobně otázky územního rozvoje jednotlivých složek osídlení, zejména bydlení, průmyslu, zemědělství, dopravy, technických sítí a služeb, občanské vybavenosti, zeleně a rekreace. Zpracovává se, je-li nutno prohloubit řešení určité funkční složky navržené v územně plánovací dokumentaci; je podkladem pro územní rozhodování a pro zpracování dalších kategorií nebo stupňů územně plánovací dokumentace (nesmí se zaměřovat s odvětvovým generelem).

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Definice dle stavebního zákona č. 50/1976 Sb. a jeho prováděcích vyhlášek (zrušeny k 31.12.2006)

* Územně plánovací podklady tvoří

b) územní generel, který řeší podrobně otázky územního rozvoje jednotlivých složek osídlení a krajiny,

Územní generel se zpracovává, je-li účelné ověřit samostatně řešení některé složky osídlení a krajiny mající podstatný vliv na využití území.

Vyhláška č. 135/2001 Sb., o územně plánovacích podkladech a územně plánovací dokumentaci. (Zrušena)

Územní opatření o asanaci území 2024

Anglický překlad

Planning Measure on Land Reclamation

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

(1) Územní opatření o asanaci území se vydává na území postiženém živelní pohromou nebo závažnou havárií, v jejichž důsledku došlo k podstatnému zásahu do využití území, je-li nezbytné pro postižené území stanovit podmínky pro odstranění jejich dopadů a pro další využití území.

(2) Územní opatření o asanaci území lze vydat i pro území, ve kterém jsou závažné stavby, kontaminovaná místa nebo staré ekologické zátěže, a to z důvodů hygienických, bezpečnostních, požárních, provozních a ochrany životního prostředí, a u nichž je ve veřejném zájmu nebo z důvodu ohrožení života nebo zdraví osob nebo hrozby značné újmy nutné nařídit úpravy, odstranění staveb, sanaci, rekultivaci kontaminovaných míst nebo starých ekologických zátěží.

§ 126

Obsah

(1) Územní opatření o asanaci území obsahuje

a) vymezení území s uvedením katastrálního území a parcelních čísel pozemků a staveb na nich podle katastru nemovitostí, pro které platí územní opatření o asanaci území,

b) seznam pozemků, které musí být upraveny nebo zabezpečeny s uvedením způsobu provedení,

c) seznam staveb a zařízení, které musí být odstraněny, zabezpečeny nebo upraveny s uvedením způsobu provedení,

d) stanovení územních, stavebně technických a bezpečnostních podmínek pro provádění asanace, sanace nebo rekultivace území,

e) stanovení územních, architektonických a urbanistických podmínek pro budoucí využití území,

f) případné další podmínky vyplývající ze stanovisek dotčených orgánů.

(2) V územním opatření o asanaci území se označí územně plánovací dokumentace, která v dotčeném území pozbývá účinnosti, a vymezí území, ve kterém pozbývá účinnosti.

(3) Součástí územního opatření o asanaci území je výkres na kopii katastrální mapy nebo na kopii jiného státního mapového díla vhodného měřítka s vyznačením území, kterého se územní opatření o asanaci týká.

(4) Týká-li se územní opatření o asanaci území zvlášť rozsáhlého území, nahradí se údaj podle odstavce 1 písm. a) popisem hranice dotčeného území,

kterého se opatření o asanaci území týká.

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 125, odst. 1 a 2. a § 126.

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

* § 6

(6) Rada obce a v obcích, kde se rada nevolí, zastupitelstvo obce

c) vydává územní opatření o asanaci a územní opatření o stavební uzávěře.

§ 7

(3) Rada kraje

b) vydává v zákonem stanovených případech územní opatření o asanaci a územní opatření o stavební uzávěře.

§ 97

(2) Územní opatření o asanaci území, které se vydává jako opatření obecné povahy podle správního řádu, se vydává na území postiženém živelní pohromou nebo závažnou havárií, v jejímž důsledku došlo k podstatnému zásahu do využití území a je nezbytné stanovit podmínky pro odstranění dopadů živelní pohromy nebo havárie a pro další využití území. Územní opatření o asanaci území se vydává rovněž pro zastavěné území, ve kterém jsou závažné stavby, z důvodů hygienických, bezpečnostních, požárních, provozních a ochrany životního prostředí, u nichž je ve veřejném zájmu nutné nařídit odstranění závad staveb a úpravy staveb a nařídit opatření k asanaci území.

§ 98

(1) Územní opatření o stavební uzávěře nebo územní opatření o asanaci území vydává v přenesené působnosti rada obce. Dotýká-li se územní opatření o stavební uzávěře nebo územní opatření o asanaci území více obcí anebo v případě nečinnosti příslušné rady obce, je může vydat v přenesené působnosti rada kraje.

(2) Návrh územního opatření o stavební uzávěře nebo územního opatření o asanaci území se písemně projednává s dotčenými orgány, které mohou uplatnit svá stanoviska do 30 dnů ode dne obdržení návrhu. K později uplatněným stanoviskům se nepřihlíží. S dotčenými orgány, které uplatnily svá stanoviska, musí být návrh územního opatření o stavební uzávěře nebo územního opatření o asanaci území dohodnut.

(3) Námitky proti návrhu územního opatření o stavební uzávěře nebo územního opatření o asanaci území mohou podat, kromě osob uvedených v § 172 odst. 5 správního řádu, zástupce veřejnosti a osoby, o kterých tak stanoví zvláštní právní předpis.

§ 100

(1) Územní opatření o asanaci území se vydává na základě průzkumu dotčeného území a vyhodnocení stavu staveb a pozemků z hlediska ohrožení života nebo zdraví osob nebo z hlediska požadavků na využití území v důsledku odstraňování živelní pohromy nebo havárie.

(2) Územní opatření o asanaci území stanoví územní a stavebně technické podmínky pro odstraňování dopadů živelní pohromy nebo havárie anebo závad v území a stanoví podmínky pro budoucí využití vymezeného dotčeného území; obsahuje seznam staveb, včetně uvedení pozemků, které musí být odstraněny nebo zabezpečeny z důvodu ohrožení života nebo zdraví osob nebo hrozby značných majetkových škod. Součástí územního opatření o asanaci je grafická příloha v měřítku katastrální mapy s vyznačením dotčeného území.

(3) Náležitosti obsahu územního opatření o asanaci území, včetně grafické přílohy, stanoví prováděcí právní předpis.

(4) Dnem nabytí účinnosti územního opatření o asanaci území pozbývá v dotčeném území účinnosti vydaná územně plánovací dokumentace do doby vydání její změny nebo vydání nové územně plánovací dokumentace. Územní opatření o asanaci území pozbývá účinnosti dnem vydání nové územně plánovací dokumentace nebo její změny pro dotčené území.

§ 114

(2) K námitkám účastníků řízení, které byly nebo mohly být uplatněny při územním řízení, při pořizování regulačního plánu nebo při vydání územního opatření o stavební uzávěře anebo územního opatření o asanaci území, se nepřihlíží.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Územní opatření o stavební uzávěře 2024

Anglický překlad

Planning Measure on Building Closure

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

(1) Územním opatřením o stavební uzávěře se omezuje nebo zakazuje v nezbytném rozsahu stavební činnost ve vymezeném území, pokud by mohla ztížit nebo znemožnit jeho budoucí využití podle připravované územně plánovací dokumentace, jestliže bylo rozhodnuto o jejím pořízení nebo o pořízení její změny, nebo podle jiného rozhodnutí nebo opatření v území, jímž se upravuje využití území.

(2) Územní opatření o stavební uzávěře lze vydat také v případech, kdy je zrušena územně plánovací dokumentace nebo její část.

§124

(1) Územní opatření o stavební uzávěře obsahuje

a) vymezení území s uvedením katastrálního území a parcelních čísel pozemků podle katastru nemovitostí, pro které platí omezení nebo zákaz stavební činnosti,

b) rozsah a obsah omezení nebo zákazu stavební činnosti,

c) popřípadě další podmínky vyplývající ze stanovisek dotčených orgánů,

d) dobu trvání omezení nebo zákazu stavební činnosti,

e) stanovení podmínek pro povolování výjimek.

(2) Součástí územního opatření o stavební uzávěře je výkres na podkladu katastrální mapy s vyznačením území, pro které platí stavební uzávěra. *Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 123, odst. 1 a 2 a § 124, odst. 1 a 2.*

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

* § 6

(6) Rada obce a v obcích, kde se rada nevolí, zastupitelstvo obce

c) vydává územní opatření o asanaci a územní opatření o stavební uzávěře.

§ 7

(3) Rada kraje

b) vydává v zákonem stanovených případech územní opatření o asanaci a územní opatření o stavební uzávěře.

§ 97

(1) Územní opatření o stavební uzávěře, které se vydává jako opatření obecné povahy podle správního řádu, omezuje nebo zakazuje v nezbytném rozsahu stavební činnost ve vymezeném území, pokud by mohla ztížit nebo znemožnit budoucí využití území podle připravované územně plánovací dokumentace, jestliže bylo schváleno její zadání, nebo podle jiného rozhodnutí či opatření v území, jímž se upravuje využití území. Územním opatřením o stavební uzávěře nelze omezit nebo zakázat udržovací práce.

§ 98

(1) Územní opatření o stavební uzávěře nebo územní opatření o asanaci území vydává v přenesené působnosti rada obce. Dotýká-li se územní opatření o stavební uzávěře nebo územní opatření o asanaci území více obcí anebo v případě nečinnosti příslušné rady obce, je může vydat v přenesené působnosti rada kraje.

(2) Návrh územního opatření o stavební uzávěře nebo územního opatření o asanaci území se písemně projednává s dotčenými orgány, které mohou uplatnit svá stanoviska do 30 dnů ode dne obdržení návrhu. K později uplatněným stanoviskům se nepřihlíží. S dotčenými orgány, které uplatnily svá stanoviska, musí být návrh územního opatření o stavební uzávěře nebo územního opatření o asanaci území dohodnut.

(3) Námitky proti návrhu územního opatření o stavební uzávěře nebo územního opatření o asanaci území mohou podat, kromě osob uvedených v § 172 odst. 5 správního řádu, zástupce veřejnosti a osoby, o kterých tak stanoví zvláštní právní předpis.

§ 99

(1) Územní opatření o stavební uzávěře stanoví omezení nebo zákaz stavební činnosti ve vymezeném dotčeném území a dobu trvání stavební uzávěry, popřípadě podmínky pro povolení výjimek. Součástí územního opatření o stavební uzávěře je grafická příloha v měřítku katastrální mapy s vyznačením dotčeného území.

(2) Náležitosti obsahu územního opatření o stavební uzávěře, včetně grafické přílohy, stanoví prováděcí právní předpis.

(3) Příslušná rada může na žádost povolit výjimku z omezení nebo zákazu stavební činnosti podle územního opatření o stavební uzávěře, jestliže povolení výjimky neohrožuje sledovaný účel. Proti rozhodnutí o výjimce se nelze odvolat.

§ 102

(1) Vlastníkovi pozemku nebo stavby, jehož práva k pozemku nebo stavbě byla územním opatřením o stavební uzávěře omezena a byla mu tím způsobena majetková újma, náleží náhrada.

(5) Povinnost poskytnout náhradu za změnu v území na základě písemné žádosti vlastníka obsahující prokázání majetkové újmy má obec nebo kraj, jejichž orgány vydaly územní opatření o stavební uzávěře, vydaly územně plánovací dokumentaci nebo její změnu, anebo zrušily územní rozhodnutí, územní souhlas nebo veřejnoprávní smlouvu nahrazující územní rozhodnutí. Nedojde-li k dohodě o výši náhrady, rozhodne o její výši soud.

§ 114

(2) K námitkám účastníků řízení, které byly nebo mohly být uplatněny při územním řízení, při pořizování regulačního plánu nebo při vydání územního opatření o stavební uzávěře anebo územního opatření o asanaci území, se nepřihlíží.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Územní plán 2024

Anglický překlad

Spatial plan

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

Územní plán je základním koncepčním dokumentem obce k usměrňování územního rozvoje a ochrany hodnot jejího území.

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 80, odst. 1.

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

(1) Územně plánovací dokumentaci sídelního útvaru nebo zóny, územní plán obce a regulační plán schválené před 1. lednem 2007 lze do 31. prosince

2020 podle tohoto zákona upravit, v rozsahu provedené úpravy projednat a vydat, jinak pozbývají platnosti.

(2) Územní plány obcí, regulační plány a jejich změny, u kterých bylo přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona zahájeno pořizování, se podle tohoto zákona upraví, projednají a vydají; přitom činnosti ukončené přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se posuzují podle právních předpisů platných a účinných do 31. prosince 2006.

(3) Při projednání a vydání návrhu změny územního plánu obce, regulačního plánu nebo územně plánovací dokumentace sídelního útvaru nebo zóny schválené do 31. prosince 2006 se postupuje podle tohoto zákona. O úpravě směrné části této dokumentace rozhoduje pro své území obecní úřad, v ostatních případech úřad územního plánování. Při úpravě se postupuje podle dosavadních právních předpisů.

(4) Obecně závazné vyhlášky, jimiž byla vymezena závazná část územně plánovací dokumentace sídelního útvaru nebo zóny, územního plánu obce nebo regulačního plánu, se pro účely tohoto zákona považují za opatření obecné povahy;

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 188 odst. 1-4.

(1) Územní plán stanoví základní koncepci rozvoje území obce, ochrany jeho hodnot, jeho plošného a prostorového uspořádání (dále jen "urbanistická koncepce"), uspořádání krajiny a koncepci veřejné infrastruktury; vymezí zastavěné území, plochy a koridory, zejména zastavitelné plochy, plochy změn v krajině a plochy vymezené ke změně stávající zástavby, k obnově nebo opětovnému využití znehodnoceného území (dále jen "plocha přestavby"), pro veřejně prospěšné stavby, pro veřejně prospěšná opatření a pro územní rezervy a stanoví podmínky pro využití těchto ploch a koridorů. Pro územní rezervy se použije § 36 odst. 1 obdobně. Záležitosti nadmístního významu, které nejsou řešeny v zásadách územního rozvoje, mohou být součástí územního plánu, pokud to krajský úřad ve stanovisku podle § 50 odst. 7 z důvodu významných negativních vlivů přesahujících hranice obce nevyloučí.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 43 odst. 1.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Územní plán obce pořizuje a schvaluje obec. Před schválením posuzuje okresní úřad jako nadřízený orgán územního plánování návrh plánu z hlediska souladu s právními předpisy a s plánem velkého územního celku. Plán se zpracovává pro celé území obce, po dohodě schvalujících orgánů pro území více obcí nebo pro vymezené části území územně členěných statutárních měst.

Územní plán obce stanoví urbanistickou koncepci, řeší funkční využití ploch, jejich uspořádání a základní regulaci území obce s cílem zabezpečit soulad jednotlivých činností na území obce při současném maximálním možném omezení jejich negativního vlivu.

Územní plán obce obsahuje textovou a grafickou část. V textové části jsou zejména popsány návrh urbanistické koncepce, návrh koncepce technické infrastruktury, limity využití území a vymezení ploch veřejně prospěšných staveb. Součástí textu musí být samostatná část, obsahující závazné regulativy funkčního využití a prostorového uspořádání území.

Grafická část musí obsahovat hlavní výkres, ve kterém je znázorněno komplexní řešení celého území obce včetně graficky vyjádřitelných regulativů. Řešení dopravy, technické infrastruktury, územního systému ekologické stability a vyhodnocení důsledků řešení na zemědělský půdní fond může být znázorněno na dalších samostatných výkresech. Vymezení ploch veřejně prospěšných staveb musí být graficky znázorněno vždy v samostatném výkrese. Hlavní výkres územního plánu obce se zpracovává zpravidla v měřítku 1 : 5 000 nebo podle potřeby v podrobnějším, výjimečně v měřítku 1 : 10 000.

Závaznou část plánu vyhláší obec obecně závaznou vyhláškou.

Česko-rakousko-slovenská příručka územně plánovací terminologie. Hannover: Akademie für Raumforschung und Landesplanung, 2000. (Českou část zpracoval ÚÚR Bmo.)

Definice dle stavebního zákona č. 50/1976 Sb. a jeho prováděcích vyhlášek (zrušeny k 31.12.2006)

* 1) Územní plán obce stanoví urbanistickou koncepci, řeší přípustné, nepřipustné, případně podmíněné funkční využití ploch, jejich uspořádání, určuje základní regulaci území a vymezuje hranice zastavitelného území obce. V územním plánu obce se vyznačí hranice současně zastavěného území obce.

(2) Územní plán obce se zpracovává pro celé území obce nebo po dohodě schvalujících orgánů společně pro území více obcí; může být zpracován pro vymezenou část území hlavního města Prahy a územně členěných statutárních měst.

Zákon č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 10 odst. 1-2. (Zrušen)

Územní rezerva **2024**

Anglický překlad

Spatial Reserve

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

Územní rezervou se v tomto zákoně rozumí plocha nebo koridor, které jsou vymezené v územně plánovací dokumentaci pro využití, jehož potřebu a plošné nároky je třeba následně prověřit.

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 56, odst. 1.

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

* Zásady územního rozvoje stanoví zejména základní požadavky na účelné a hospodárné uspořádání území kraje, vymezí plochy nebo koridory nadmístního významu a stanoví požadavky na jejich využití, zejména plochy nebo koridory pro veřejně prospěšné stavby, veřejně prospěšná opatření, stanoví kritéria pro rozhodování o možných variantách nebo alternativách změn v jejich využití. Zásady územního rozvoje mohou vymezit plochy a

koridory, s cílem prověřit možnosti budoucího využití, jejich dosavadní využití nesmí být měněno způsobem, který by znemožnil nebo podstatně ztížil prověřované budoucí využití (dále jen „územní rezerva“). Součástí zásad územního rozvoje je i vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území. Ve vyhodnocení vlivů na životní prostředí se popíšu a vyhodnotí zjištěné a předpokládané závažné vlivy zásad územního rozvoje na životní prostředí a přijatelné alternativy naplňující cíle zásad územního rozvoje.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 36 odst. 1.

Územní rozhodnutí 2024

Anglický překlad

Planning Permission

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

* § 76

(1) Umístovat stavby nebo zařízení, jejich změny, měnit vliv jejich užívání na území, měnit využití území a chránit důležité zájmy v území lze jen na základě územního rozhodnutí nebo územního souhlasu, nestanoví-li zákon jinak.

(2) Každý, kdo navrhuje vydání územního rozhodnutí nebo územního souhlasu, je povinen dbát požadavků uvedených v § 90 a být šetmý k zájmům vlastníků sousedních pozemků a staveb, za tímto účelem si může vyžádat územně plánovací informaci, nejsou-li mu podmínky využití území a vydání územního rozhodnutí nebo územního souhlasu známy.

§ 77

Územním rozhodnutím je rozhodnutí o

- a) umístění stavby nebo zařízení (dále jen "rozhodnutí o umístění stavby"),
- b) změně využití území,
- c) změně vlivu užívání stavby na území,
- d) dělení nebo scelování pozemků,
- e) ochranném pásmu.

§ 78

(1) Územní rozhodnutí lze nahradit územním souhlasem za podmínek uvedených v § 96 nebo veřejnoprávní smlouvou za podmínek uvedených v § 78a.

(2) Územní rozhodnutí se nevzdává, pokud jej nahrazuje regulační plán.

(3) Územní rozhodnutí o umístění stavby se nevzdává, pokud se vydává společné povolení.

(4) Stavební úřad může podle § 96a spojit vydání územního souhlasu se souhlasem s provedením ohlášeného stavebního záměru.

(5) Pokud je možné nahradit územní rozhodnutí veřejnoprávní smlouvou (§ 78a) a současně je možné nahradit stavební povolení veřejnoprávní smlouvou (§ 116), lze uzavřít veřejnoprávní smlouvu, která nahradí současně územní rozhodnutí a stavební povolení.

(6) Stavební úřad může v územním rozhodnutí u staveb a terénních úprav uvedených v § 104 odst. 1 písm. f) až i), jestliže to nevylučuje povaha věci, ochrana veřejných zájmů podle zvláštních právních předpisů nebo ochrana práv účastníků řízení, stanovit, že k jejich provedení nebude vyžadovat ohlášení.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 76, 77, 78.

(1) Územním rozhodnutím stavební úřad schvaluje navržený záměr, vymezí pozemky pro jeho realizaci, případně stanoví podmínky pro dělení nebo scelování pozemků, a stanoví podmínky pro využití a ochranu území, podmínky pro další přípravu a realizaci záměru, zejména pro projektovou přípravu stavby; vyžaduje-li to posouzení veřejných zájmů při provádění stavby, při kontrolních prohlídkách stavby nebo při vydávání kolaudačního souhlasu, může uložit zpracování dokumentace pro provádění stavby; tato dokumentace musí být zpracována vždy u stavebních záměrů podle § 103 odst. 1 písm. e) bodů 4 až 8. V rozhodnutí stavební úřad stanoví dobu platnosti rozhodnutí, má-li být delší, než stanoví tento zákon, a v odůvodnění vždy vyhodnotí připomínky veřejnosti. U staveb dočasných nebo v rozhodnutí o změně využití území pro dočasné činnosti stanoví lhůtu pro odstranění stavby nebo ukončení činnosti a následný způsob úpravy území. V případech podle § 78 odst. 6 stanoví v potřebném rozsahu podmínky pro provedení záměru.

(2) Není-li záměr žadatele v souladu s požadavky uvedenými v § 90, nebo jestliže by umístěním a realizací záměru mohly být ohroženy zájmy chráněné tímto zákonem nebo zvláštními právními předpisy, stavební úřad žádost o vydání územního rozhodnutí zamítne.

(3) Územní rozhodnutí se doručuje podle § 87 odst. 1 až 3. V případě doručování územního rozhodnutí veřejnou vyhláškou se v něm účastníci řízení podle § 85 odst. 2 písm. b) identifikují označením pozemků a staveb evidovaných v katastru nemovitostí dotčených vlivem záměru.

(4) Po dni nabytí právní moci územního rozhodnutí stavební úřad doručí žadateli stejnopis písemného vyhotovení územního rozhodnutí opatřený doložkou právní moci spolu s ověřenou grafickou přílohou, kterou tvoří celková situace v měřítku katastrální mapy, popřípadě další vybraná část dokumentace; stejnopis písemného vyhotovení územního rozhodnutí opatřený doložkou právní moci doručí, jde-li o stavby podle § 15 nebo 16, také stavebnímu úřadu příslušnému k povolení stavby.

(5) Obsahové náležitosti jednotlivých druhů územních rozhodnutí stanoví prováděcí právní předpis.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 92 odst. 1 -5.

* § 76

(1) Umístovat stavby nebo zařízení, jejich změny, měnit vliv jejich užívání na území, měnit využití území a chránit důležité zájmy v území lze jen na základě územního rozhodnutí nebo územního souhlasu, nestanoví-li zákon jinak.

(2) Každý, kdo navrhuje vydání územního rozhodnutí nebo územního souhlasu, je povinen dbát požadavků uvedených v § 90 a být šetmý k zájmům vlastníků sousedních pozemků a staveb, za tímto účelem si může vyžádat územně plánovací informaci, nejsou-li mu podmínky využití území a vydání územního rozhodnutí nebo územního souhlasu známy.

§ 77

Územním rozhodnutím je rozhodnutí o

- a) umístění stavby nebo zařízení (dále jen "rozhodnutí o umístění stavby"),
- b) změně využití území,
- c) změně vlivu užívání stavby na území,
- d) dělení nebo scelování pozemků,
- e) ochranném pásmu.

§ 78

(1) Územní rozhodnutí lze nahradit územním souhlasem za podmínek uvedených v § 96 nebo veřejnoprávní smlouvou za podmínek uvedených v § 78a.

(2) Územní rozhodnutí se nevzdává, pokud jej nahrazuje regulační plán.

(3) Stavební úřad může vést společné územní a stavební řízení podle § 94a, jsou-li podmínky v území jednoznačné, zejména je-li pro území vydán územní plán nebo regulační plán.

(4) Stavební úřad může podle § 96a spojit vydání územního souhlasu se souhlasem s provedením ohlášeného stavebního záměru.
(5) Pokud je možné nahradit územní rozhodnutí veřejnoprávní smlouvou (§ 78a) a současně je možné nahradit stavební povolení veřejnoprávní smlouvou (§ 116), lze uzavřít veřejnoprávní smlouvu, která nahradí současně územní rozhodnutí a stavební povolení.
(6) Stavební úřad může v územním rozhodnutí u staveb a terénních úprav uvedených v § 104 odst. 1 písm. f) až i), jestliže to nevylučuje povaha věci, ochrana veřejných zájmů podle zvláštních právních předpisů nebo ochrana práv účastníků řízení, stanovit, že k jejich provedení nebude vyžadovat ohlášení.
Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 76, 77, 78. (ve znění do 31. 12. 2017)

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Územní rozhodnutí jsou taxativně stanovena ve stavebním zákonu; jde o rozhodnutí o umístění stavby, rozhodnutí o využití území, rozhodnutí o chráněném území nebo o ochranném pásmu a rozhodnutí o stavební uzávěře.

Na základě územních rozhodnutí lze umisťovat stavby, měnit využití území a chránit důležité zájmy v území. Územní rozhodnutí u vyhrazených nerostů se nevzdává a nahrazuje jej stanovení dobývacího prostoru. Územní rozhodnutí se vydávají na základě územního řízení.

Čáp, Milan a kol.: Slovník stavebního práva. Sepram. Praha 1994.

* V územním rozhodnutí stavební úřad vymezuje území na navrhovaný účel a určí podmínky, kterými se zabezpečují zájmy společnosti v území, hlavně soulad s cíli a záměry územního plánování, věcná a časová koordinace jednotlivých staveb a jiných opatření v území a především péče o životní prostředí. Současně rozhodne o námitkách účastníků řízení. V rozhodnutí o umístění stavby si stavební úřad může vyhradit předložení další dokumentace, respektive určit podmínky, které se mají zahrnout do stavebního povolení, které je výsledkem stavebního řízení.

Územní rozhodnutí nevyžadují

- a) stavební úpravy a udržovací práce,
- b) drobné stavby,
- c) stavby umísťované v uzavřených prostorech existujících staveb, pokud se nemění vnější půdorysné ohraničení a výškové uspořádání prostoru,
- d) informační, reklamní a propagační zařízení,
- e) dělení nebo scelování pozemků, pokud podmínky pro ně jsou stanoveny jiným rozhodnutím nebo opatřením.

Česko-rakousko-slovenská příručka územně plánovací terminologie. Hannover: Akademie für Raumforschung und Landesplanung, 2000. (Českou část zpracoval ÚÚR Bmo.)

* Územní rozhodnutí je jedním ze základních nástrojů územního plánování. Je správním rozhodnutím, vydávaným v územním řízení.

Podle platné právní úpravy lze umisťovat stavby, měnit využití území a chránit důležité zájmy v území jen na základě územního rozhodnutí, kterým je:

- rozhodnutí o umístění stavby,
- rozhodnutí o využití území,
- rozhodnutí o chráněném území nebo o ochranném pásmu,
- rozhodnutí o stavební uzávěře.

Maďar, Zdeněk a kol.: Slovník českého práva. Praha: LINDE, 1995.

* Územní rozhodnutí jsou ve stavebním zákoně taxativně uvedena. Je to pět druhů územních rozhodnutí:

- o umístění stavby, o využití území,
- o chráněném území a ochranném pásmu,
- o stavební uzávěře,
- o dělení a scelování pozemků.

Obsah jednotlivých územních rozhodnutí je stanoven ve vyhláškách MMR ČR č. 132 a 137/1998 Sb.

Územní rozhodnutí je nástroj územního plánování; je vydáváno ve správním řízení, ve kterém se řeší možnost a podmínky umístění stavby, využívání území a ochrana důležitých zájmů v území. Územní rozhodnutí o umístění stavby vymezuje stavební pozemek, stanoví podmínky pro umístění stavby a podmínky pro zpracování projektové dokumentace, včetně rozsahu a podrobností jejího zpracování.

Podmínkami se zabezpečuje ochrana veřejných zájmů (soulad stavby se záměry a cíli územního plánování, věcná a časová koordinovanost staveb, vhodnost začlenění z hlediska zachování architektonických a urbanistických hodnot v území, péče o životní prostředí).

Územní rozhodnutí o využití území stanoví podmínky nového využívání území zejména pro větší terénní úpravy, pro zřízení výsadby a větší úpravy vinic, chmelnic, lesů, sadů a zahrad, pro zřízení hřišť, odstavných a skladovacích ploch. Jde o výčet příkladný.

Důležitým kritériem je okolnost, zda pro nové využití území je nutno samostatným územním rozhodnutím stanovit potřebné podmínky k zabezpečení ochrany veřejných zájmů v území. Územní rozhodnutí o chráněném území a ochranném pásmu se vydává tehdy, je-li nutno v území chránit důležité zájmy a tato ochrana není zabezpečena právním předpisem. Územní rozhodnutí o stavební uzávěře na vymezeném území vyslovuje zákaz nebo omezení stavební činnosti, s výjimkou udržovacích prací, které nelze zakázat.

Územní rozhodnutí o dělení a scelování pozemků stanoví podmínky pro tyto změny, pokud nejsou stanoveny jiným rozhodnutím (soudu, pozemkovými úpravami) nebo opatřením (neformální souhlas stavebního úřadu s navrhovanými změnami).

Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

* Územní rozhodnutí je výsledkem specifického správního řízení - územního řízení, vedeného stavebním úřadem. Pouze na základě územního rozhodnutí je možné umisťovat stavby, měnit využití území a chránit důležité zájmy v území. Územním rozhodnutím je:

- a) rozhodnutí o umístění stavby,
- b) rozhodnutí o využití území,
- c) rozhodnutí o chráněném území nebo o ochranném pásmu,
- d) rozhodnutí o stavební uzávěře,
- e) rozhodnutí o dělení nebo scelování pozemků.

Územní řízení je zahajováno na návrh navrhovatele, tedy toho, kdo má zájem na vydání územního rozhodnutí. Správní úřad může zahájit z vlastního podnětu pouze řízení o chráněném území, ochranném pásmu a o stavební uzávěře.

Tunka, Martin: Obsah územně plánovací dokumentace. 1. vydání. Praha: ABF, a.s., nakladatelství ARCH, edice STAVEBNÍ PRÁVO, 2003.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

* Územní rozhodnutí - umísťovat stavby, měnit využití území a chránit důležité zájmy v území lze jen na základě územního rozhodnutí, kterým je

- a) rozhodnutí o umístění stavby,
- b) rozhodnutí o využití území,
- c) rozhodnutí o chráněném území nebo o ochranném pásmu,
- d) rozhodnutí o stavební uzávěře,
- e) rozhodnutí o dělení nebo scelování pozemků (zavedeno nově - novelou SZ z r. 1998).

V územním rozhodnutí vymezí stavební úřad území pro navrhovaný účel a stanoví podmínky k ochraně veřejných zájmů v území. Jímí zabezpečí zejména soulad s cíli a záměry územního plánování, včetně architektonických a urbanistických hodnot v území, věcnou a časovou koordinaci jednotlivých staveb a jiných opatření v území, požadavky k ochraně zdraví a životního prostředí a rozhodne o námitkách účastníků řízení.

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

* Územní rozhodnutí je jedním ze základních nástrojů územního plánování. Je správním rozhodnutím, vydávaným v územním řízení.

Územním rozhodnutím je:

- a) rozhodnutí o umístění stavby,
- b) rozhodnutí o změně využití území,
- c) rozhodnutí o změně vlivu stavby na využití území,
- d) rozhodnutí o dělení nebo scelování pozemků,
- e) rozhodnutí o ochranném pásmu.

Ústav územního rozvoje. Brno, 2002.

Definice dle stavebního zákona č. 50/1976 Sb. a jeho prováděcích vyhlášek (zrušeny k 31.12.2006)

* §32

Umísťování staveb, využívání území a ochrana důležitých zájmů v území

(1) Umísťovat stavby, měnit využití území a chránit důležité zájmy v území lze jen na základě územního rozhodnutí, kterým je

- a) rozhodnutí o umístění stavby,
- b) rozhodnutí o využití území,
- c) rozhodnutí o chráněném území nebo o ochranném pásmu,
- d) rozhodnutí o stavební uzávěře,
- e) rozhodnutí o dělení nebo scelování pozemků.

(2) Územní rozhodnutí nevyžadují

- a) stavební úpravy a udržovací práce,
- b) drobné stavby,
- c) stavby umísťované v uzavřených prostorech existujících staveb, pokud se nemění vnější půdorysné ohraničení a výškové uspořádání prostoru,
- d) informační, reklamní a propagační zařízení,
- e) dělení nebo scelování pozemků, pokud podmínky pro ně jsou stanoveny jiným rozhodnutím nebo opatřením.

§ 39

V územním rozhodnutí vymezí stavební úřad území pro navrhovaný účel a stanoví podmínky k ochraně veřejných zájmů v území; jímí zabezpečí zejména soulad s cíli a záměry územního plánování, včetně architektonických a urbanistických hodnot v území, věcnou a časovou koordinaci jednotlivých staveb a jiných opatření v území, požadavky k ochraně zdraví a životního prostředí a rozhodne o námitkách účastníků řízení. V rozhodnutí o umístění stavby si stavební úřad může v odůvodněných případech vyhradit předložení podrobnějších podkladů, projektové dokumentace nebo její části; podle nich může stanovit dodatečně další podmínky, které musí být zahrnuty do stavebního povolení.

Zákon č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů. (Zrušen)

Územní rozvoj 2018

Anglický překlad

Development / Spatial Development

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Územní rozvoj je takový proces, při němž dochází ke změnám v území na základě měnících se potřeb společnosti, a to změnou funkčního využití a prostorového uspořádání území nebo zásadní změnou intenzity využití území. Územní rozvoj je důsledkem investiční činnosti v území.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2017.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

* Proces v území, při němž dochází k jeho zhodnocení, a to změnou jeho funkčního využití nebo zásadní změnou intenzity jeho využití. Je výsledkem investiční činnosti. (Meier, K., Řezáč V.: Ekonomika v území. Skripta. Praha: FA ČVUT, 1997.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Územní rozvojový plán 2024

Anglický překlad

Spatial Development Plan

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

Územní rozvojový plán zpřesňuje záměry vymezené v politice územního rozvoje v souladu s cíli a úkoly územního plánování, vymezuje další záměry, zohledňuje požadavky vyplývající ze strategických koncepcí České republiky a mezinárodních závazků a přispívá k jejich naplňování.
Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 74, odst. 1.

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

* V tomto zákoně se rozumí územně plánovací dokumentací: 1. územní rozvojový plán; 2. zásady územního rozvoje; 3. územní plán; 4. regulační plán.
Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 1 písm. p).

(1) Na základě politiky územního rozvoje vydá ministerstvo územní rozvojový plán. Současně s návrhem územního rozvojového plánu se zpracovává vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území. (2) Územní rozvojový plán je závazný pro pořizování a vydávání zásad územního rozvoje, územních plánů, regulačních plánů a pro rozhodování v území. (3) Územní rozvojový plán se pořizuje pro celé území republiky a vydává se formou opatření obecné povahy. (4) Územní rozvojový plán ani vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území nesmí obsahovat podrobnosti náležející svým obsahem územnímu plánu, regulačnímu plánu nebo navazujícím rozhodnutím.
Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, oddíl 1 § 35a.

Územní řízení 2024

Anglický překlad

Planning Permission Proceedings

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

* (1) Územní rozhodnutí vydává příslušný stavební úřad na základě územního řízení nebo zjednodušeného územního řízení. (2) Je-li k územnímu řízení, kterým se vydává rozhodnutí o změně využití území nebo o ochranném pásmu, příslušný podle zvláštních právních předpisů jiný správní orgán než stavební úřad, rozhodne tento orgán jen v souladu se závazným stanoviskem stavebního úřadu.
Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 84 odst. 1, odst. 2.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Územní řízení je správní řízení, na základě něhož se vydává územní rozhodnutí. Řídí se ustanoveními zákona o správním řízení (správní řád) s odchylkami stanovenými ve stavebním zákoně.
Čáp, Milan a kol.: Slovník stavebního práva. Seppam. Praha 1994.

Řízení, které předchází vydání územního rozhodnutí, které je třeba k územnímu plánování.
Tichá, Tereza a kol.: Slovník pojmů užívaných v právu životního prostředí. 1. vydání. Praha: ABF – nakladatelství ARCH, 2004.

* Územní řízení je správní akt, ve kterém lze na základě následujících rozhodnutí umisťovat stavby, měnit využití území a chránit důležité zájmy v území.
Typy rozhodnutí:

- a) rozhodnutí o umístění stavby,
- b) rozhodnutí o využití území,
- c) rozhodnutí o chráněném území nebo ochranném pásmu,
- d) rozhodnutí o stavební uzávěře,
- e) rozhodnutí o dělení nebo scelování pozemků.

Pro územní řízení je příslušný stavební úřad. Stavební zákon definuje účastníky, procesnost územního řízení, skladbu podkladů, způsob vydání a platnost územního rozhodnutí.

Česko-rakousko-slovenská příručka územně plánovací terminologie. Hannover: Akademie für Raumforschung und Landesplanung, 2000. (Českou část zpracoval ÚÚR Bmo.)

* Územní řízení je proces vedený příslušným stavebním úřadem, ve kterém se rozhoduje o umístění staveb, změnách využití území a dle kterého jsou chráněny důležité zájmy v území.

Výsledkem je jeden z pěti druhů územního rozhodnutí:

- o umístění stavby,
- o využití území,
- o chráněném území nebo o ochranném pásmu,
- o stavební uzávěře,

- o dělení nebo scelování pozemků.
Občan a územní plánování. MMR a ÚÚR. Bmo 2000.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

* Územní řízení je správní řízení, na které se vztahuje správní řád s odchylkami stanovenými zákonem.

Je to proces vedený příslušným stavebním úřadem, ve kterém se rozhoduje o umístění staveb, změnách jejich vlivu na užívání území a dle kterého jsou chráněny důležité zájmy v území. Výsledkem je jeden z pěti druhů územního rozhodnutí (viz územní rozhodnutí).

Ústav územního rozvoje. Bmo, 2002.

Územní řízení – zjednodušené

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

Stavební úřad rozhodne o umístění stavby, o změně využití území, o změně vlivu užívání stavby na území a o dělení nebo scelování pozemků ve zjednodušeném územním řízení, jestliže

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

- a) záměr je v zastavěném území nebo v zastavitelné ploše,
- b) záměr nevyžaduje posouzení vlivů na životní prostředí,
- c) žádost je doložena závaznými stanovisky, popřípadě rozhodnutími dotčených orgánů,
- d) žádost je doložena souhlasem účastníků řízení, kteří mají vlastnická nebo jiná věcná práva k pozemkům nebo stavbám na nich, jež jsou předmětem územního řízení nebo mají společnou hranici s těmito pozemky; souhlas s navrhovaným záměrem musí být vyznačen na situačním výkresu.

Zdroj: Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 95 odst. 1 písm. a-d.

Územní souhlas 2024

Anglický překlad

Planning Approval

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

* 1) Místo územního rozhodnutí stavební úřad vydá územní souhlas, pokud je záměr v zastavěném území nebo v zastavitelné ploše, poměry v území se podstatně nemění a záměr nevyžaduje nové nároky na veřejnou dopravní a technickou infrastrukturu. Územní souhlas nelze vydat v případech záměrů, pro které je vyžadováno závazné stanovisko k posouzení vlivů provedení záměru na životní prostředí podle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí.

(2) Územní souhlas postačí v případech

- a) stavebních záměrů uvedených v § 103,
- b) ohlašováných staveb, jejich změn a zařízení,
- c) změn staveb,
- d) změn druhu pozemku a způsobu využití pozemků o výměře nad 300 m² nejvíce však do 1 000 m²,
- e) staveb umístěných v uzavřených prostorech ohraničených existujícími budovami, pokud odpovídají jejich způsobu užívání, nemění se vnější půdorysné ohraničení a výškové uspořádání prostoru,
- f) terénních úprav do 1,5 m výšky nebo hloubky o výměře nad 300 m² nejvíce však do 1 000 m² na pozemcích, které nehraničí s veřejnými pozemními komunikacemi nebo veřejným prostranstvím¹⁾, pokud nedochází k nakládání s odpady,
- g) odstavných, manipulačních, prodejních, skladových nebo výstavních ploch nad 300 m² nejvíce však do 1 000 m², které neslouží pro skladování nebo manipulaci s hořlavými látkami nebo látkami, které mohou způsobit znečištění životního prostředí.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 96 odst. 1, odst. 2.

* Místo územního rozhodnutí stavební úřad vydá územní souhlas, pokud je záměr v zastavěném území nebo v zastavitelné ploše, poměry v území se podstatně nemění a záměr nevyžaduje nové nároky na veřejnou dopravní a technickou infrastrukturu. Územní souhlas nelze vydat v případech záměrů posuzovaných ve zjišťovacím řízení, nebo pro které bylo vydáno stanovisko k posouzení vlivů provedení záměru na životní prostředí podle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí.

Územní souhlas postačí v případech

- a) stavebních záměrů uvedených v § 103,
- b) ohlašováných staveb, jejich změn a zařízení,
- c) změn staveb,
- d) změn druhu pozemku o výměře nad 300 m² nejvíce však do 1 000 m²,
- e) staveb umístěných v uzavřených prostorech ohraničených existujícími budovami, pokud odpovídají jejich způsobu užívání, nemění se vnější půdorysné ohraničení a výškové uspořádání prostoru,
- f) terénních úprav do 1,5 m výšky nebo hloubky o výměře nad 300 m² nejvíce však do 1 000 m² na pozemcích, které nehraničí s veřejnými pozemními komunikacemi nebo veřejným prostranstvím, pokud nedochází k nakládání s odpady,
- g) odstavných, manipulačních, prodejních, skladových nebo výstavních ploch nad 300 m² nejvíce však do 1 000 m², které neslouží pro skladování nebo manipulaci s hořlavými látkami nebo látkami, které mohou způsobit znečištění životního prostředí.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 96 odst. 1, odst. 2. (ve znění do 31. 12. 2017)

Anglický překlad

Spatial planning study

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

(1) Územní studie navrhuje, prověřuje a posuzuje možná řešení vybraných problémů v území, které by mohly významně ovlivňovat nebo podmiňovat jeho využití a uspořádání.

(2) Územní studie slouží jako odborný podklad pro

a) rozhodování v území, a to pouze v těch částech, v nichž je v souladu s územně plánovací dokumentací,

b) pořizování územně plánovací dokumentace, a to pouze v těch částech, v nichž není v rozporu s politikou územního rozvoje a nadřazenou územně plánovací dokumentací,

c) pořizování politiky územního rozvoje.

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 67.

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

* § 30 (1) Územní studie navrhuje, prověřuje a posuzuje možná řešení vybraných problémů, případně úprav nebo rozvoj některých funkčních systémů v území, například veřejné infrastruktury, územního systému ekologické stability, které by mohly významně ovlivňovat nebo podmiňovat využití a uspořádání území nebo jejich vybraných částí.

(2) Pořizovatel pořizuje územní studii v případech, kdy je to uloženo územně plánovací dokumentací, z vlastního nebo jiného podnětu. V zadání územní studie určí pořizovatel její obsah, rozsah, cíle a účel.

(3) Pořízení územní studie z jiného podnětu může pořizovatel podmínit úplnou nebo částečnou úhradou nákladů od toho, kdo tento podnět podal.

(4) V zadání územní studie může pořizovatel stanovit, že ten, kdo hodlá změnu v území realizovat, může zajistit zpracování územní studie na své náklady.

(5) Pořizovatel územní studie podá poté, kdy schválil možnost jejího využití podle § 25, návrh na vložení dat o této studii do evidence územně plánovací činnosti.

(6) Pořizovatel nejpozději do 8 let od posledního vložení dat o územní studii do evidence územně plánovací činnosti prověří aktuálnost jejího řešení a v případě možnosti dalšího využití územní studie zajistí o této skutečnosti vložení dat do evidence, jinak ministerstvo, popřípadě jím pověřená organizační složka státu, údaje o územní studii z evidence vypustí. Ministerstvo, popřípadě jím pověřená organizační složka státu, vypustí údaje o územní studii z evidence územně plánovací činnosti též v případě, že její obsah je v rozporu s právními předpisy.

§ 166 (3) Územní studii ukládá její pořizovatel; poskytuje ji tomu, z jehož podnětu, který byl spojen s úhradou nákladů, byla pořizena, krajskému úřadu, úřadu územního plánování, obci a stavebnímu úřadu. Územní studii a místa, kde je možné do ní nahlížet, pořizovatel zveřejní způsobem umožňujícím dálkový přístup; tuto skutečnost oznámí jednotlivě dotčeným orgánům.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 30 odst. 1 -6, § 166 odst. 3.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

* Územní studie slouží k prověření možností změn rozvoje území s cílem ochrany a rozvoje jeho hodnot.

Ústav územního rozvoje. Brno, 2002.

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

* § 30

(1) Územní studie navrhuje, prověřuje a posuzuje možná řešení vybraných problémů, případně úprav nebo rozvoj některých funkčních systémů v území, například veřejné infrastruktury, územního systému ekologické stability, které by mohly významně ovlivňovat nebo podmiňovat využití a uspořádání území nebo jejich vybraných částí.

(2) Pořizovatel pořizuje územní studii v případech, kdy je to uloženo územně plánovací dokumentací, z vlastního nebo jiného podnětu. V zadání územní studie určí pořizovatel její obsah, rozsah, cíle a účel.

(3) Pořízení územní studie z jiného podnětu může pořizovatel podmínit úplnou nebo částečnou úhradou nákladů od toho, kdo tento podnět podal.

(4) Pořizovatel územní studie podá poté, kdy schválil možnost jejího využití jako podkladu pro zpracování, aktualizaci nebo změnu územně plánovací dokumentace, návrh na vložení dat o této studii do evidence územně plánovací činnosti.

§ 166

(3) Územní studii ukládá její pořizovatel; poskytuje ji tomu, na jehož návrh nebo žádost byla pořizena, obci a stavebnímu úřadu. Místa, kde je do územní studie možné nahlížet, oznámí jednotlivě dotčeným orgánům.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů. (ve znění do 31. 12. 2017)

Územní systém ekologické stability (ÚSES)

Anglický překlad

Territorial System of Ecological Stability - TSES

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se vymezují některé základní pojmy takto: a) územní systém ekologické stability krajiny (dále jen "systém ekologické stability") je vzájemně propojený soubor přirozených i pozměněných, avšak přírodě blízkých ekosystémů, které udržují přírodní rovnováhu. Rozlišuje se místní, regionální a nadregionální systém ekologické stability.

Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, § 3 odst. 1 písm. a.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Vzájemně propojený soubor přirozených i pozměněných, avšak přírodě blízkých ekosystémů, které napomáhají udržet přírodní rovnováhu v krajině. ÚSES je vybraná soustava ekologicky stabilnějších částí krajiny, účelně rozmístěných podle funkčních a prostorových kritérií. Kritéria představují hlavně: rozmanitost přírodních (přirozenému stavu blízkých) ekosystémů, prostorové vazby (prostřednictvím koridorů či kontaktních ploch), prostorové parametry (minimální plochy biocenter, minimální šířky a maximální délky biokoridorů), aktuální stav krajiny (např. stupeň narušení člověkem) a společenské limity a záměry umožňující (omezující) rozvoj, konstrukci a kompletování uceleného systému. ÚSES je plánovacím nástrojem umožňujícím zachovat ekologicky stabilizované (i stabilizující) prvky v krajině, případně na základě plánu je doplnit, rozšířit nebo upravit. Základními prvky ÚSES jsou kategorie převzaté z konceptu krajinné ekologie - biocentrum, biokoridor (viz). Podle rozsahu území se tyto prvky rozlišují na lokální (místní), regionální a nadregionální (např. lokální biokoridor, nadregionální biocentrum atd.). Podobné systémy, jako je v ČR ÚSES, jsou zpracovány v řadě jiných států i nadstátních regionů. Příkladem je evropský EECONET (viz).

Braniš, Martin a kol.: Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Územní systém ekologické stability (ÚSES) je vzájemně propojený soubor přirozených i pozměněných, avšak přírodě blízkých ekosystémů, které udržují přírodní rovnováhu. Rozlišuje se místní, regionální a nadregionální systém ekologické stability. ÚSES je tvořen sítí prostorově i funkčně propojených biocenter, biokoridorů a interakčních prvků. Vychází z kostry ekologické stability krajiny a doplňuje ji o nově navrhované části.

Biocentrum je biotop nebo soubor biotopů v krajině, který svým tvarem a velikostí umožňuje trvalou existenci přirozeného či pozměněného, avšak přírodě blízkého ekosystému.

Biokoridor je území, které neumožňuje rozhodující části organismů trvalou dlouhodobou existenci, avšak umožňuje jejich migraci mezi biocentry, a tím vytváří ekologickou síť.

Interakční prvek je doplňující část ÚSES. Jde o lokality, které umožňují život těch druhů organismů, které se podílejí na udržování stability v intenzivně využívaných málo stabilních územích sousedících s ÚSES.

Kostra ekologické stability je soubor existujících, ekologicky relativně stabilnějších částí krajiny, vymezený bez ohledu na jejich funkční vztahy. Tvoří mj. zdroj genofondu pro ÚSES. V krajině má zásadní ekostabilizující význam.

Česko-rakousko-slovenská příručka územně plánovací terminologie. Hannover: Akademie für Raumforschung und Landesplanung, 2000. (Českou část zpracoval ÚÚR Bmo.)

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Vzájemně propojený soubor přirozených i pozměněných, avšak přírodě blízkých ekosystémů, udržujících přírodní rovnováhu. Rozlišujeme místní, regionální a nadregionální systém ekologické stability. (Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, § 3/a.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Uzly

Definice dle norem

Zařízení nebo objekty, které spolu s vedením vytvářejí funkčně určitou sestavu technického vybavení území.

ČSN 73 6005 Prostorová úprava vedení technického vybavení. Praha: Vydavatelství Úřadu pro normalizaci a měření, 1973.

Uznatelné užívání zdroje povrchových vod 2023

Definice dle jiných právních předpisů

Uznatelným užíváním se dle této vyhlášky rozumí způsoby užívání, kvůli kterým může být útvar povrchové vody, na jehož hydromorfologické změny se tyto způsoby užívání vlivy, určen za silně ovlivněný útvar,

Vyhláška 50/2023 Sb., o plánech povodí a plánech pro zvládání povodňových rizik, ze dne 22. února 2023, § 2, písm. d).

Užitková plocha (u stavby) 2016

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Prostory v domě, které nejsou využívány na bydlení, se nazývají užitkové plochy. Patří k nim sklepní prostory, neobývané podkrovní, garáže, úložné prostory a balkony.

Slovník pojmů, Národní stavební centrum, 2016 [cit. 12. 5. 2016].

Valba 2022

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Sklonitá, tak zvaně useknutá střešní plocha na kratší straně střechy. Nahrazuje klasický štít.

Stavební slovník, 2022 [cit. 9. 8. 2022]. Dostupné z URL: < <http://stavebnikomunita.cz/page/stavebni-slovník-v> >.

Valbová střecha 2022

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Střecha, jejíž střešní plochy jsou skloněné ke čtyřem stranám obvodu budovy. Valbová střecha je zároveň buď střecha sedlová, mansardová, nebo pultová. Valbová střecha vzniká použitím valby - střecha sedlová se seřízne na dvou protějších stranách, takže voda stéká na 4 strany.

Stavební slovník, 2022 [cit. 9. 8. 2022]. Dostupné z URL: < <http://stavebnikomunita.cz/page/stavebni-slovník-v> >.

Validita 2016

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Validita je v nejširším smyslu požadavek relevance mezi předem stanoveným výzkumným cílem a skutečně dosaženými výzkumnými výsledky, který bývá nejčastěji vyjádřen jednoduchou otázkou: Zkoumali (změnili) jste to, co myslíte, že jste zkoumali (změnili)?

Linhart, J., Petrusek, M., Vodáková, A., Maříková, H. 1996. Velký sociologický slovník. Praha: Karolinum. ISBN 80-7184-310-5.

Varianta

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Varianta je pozměněná podoba určitého tématu, typu apod., obměna.

Klimeš L.: Slovník cizích slov, Státní pedagogické nakladatelství Praha, 1994, 5. vydání.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Jedno z několika možných řešení téhož problému, která se navzájem liší (např. ve výchozích předpokladech, cílových záměrech apod.). Řešení problému ve variantách umožní porovnat různé možnosti a zvážit jejich důsledky.

Ústav územního rozvoje. Brno, 2002.

Varovný pás 2024

Definice dle prováděcích vyhlášek k zákonu č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu

* Varovný pás je zvláštní forma umělé vodící linie ohraničující místo, které je pro osoby se zrakovým postižením trvale nepřístupné nebo nebezpečné, zejména hmatově definuje rozhraní mezi chodníkem a vozovkou v místě sníženého obrubníku, určuje hranici vstupu na železniční přejezd nebo přechod, okraj nástupiště tramvajové zastávky s pojižděným mysem, místo se zákazem vstupu, konec veřejnosti přístupné části nástupiště kolejové dopravy, okraj zpevněné plochy na železnici, sestupný schod zapuštěný do chodníku nebo změnu dopravního režimu na okraji obytné a pěší zóny.

Varovný pás musí mít šířku 400 mm a jeho povrch musí mít nezaměnitelnou strukturu a charakter povrchu odlišující se od okolí; musí být vnímatelný bílou holí a nášlapem.

Povrch plochy do vzdálenosti nejméně 250 mm od tohoto pásu musí být rovinný při dodržení požadavku na protiskluzné vlastnosti a musí být vůči varovnému pásu vizuálně kontrastní. Od požadavku na vizuální kontrast lze ustoupit v památkových zónách a rezervacích. Varovný pás musí přesahovat signální pás na obou stranách nejméně o 800 mm. Na chodníku s šířkou méně než 2400 mm, na kterém nelze vytvořit přesah na obou stranách, musí být signální pás veden na straně u přirozené vodící linie a přesah varovného pásu se pak zřizuje pouze na jedné straně.

Vyhláška č. 398/2009 Sb. o obecných technických požadavcích zabezpečujících bezbariérové užívání staveb, ve znění pozdějších předpisů, příloha 1.

Definice dle stavebního zákona č. 50/1976 Sb. a jeho prováděcích vyhlášek (zrušeny k 31.12.2006)

* Pro účely této vyhlášky se rozumí varovným pásem zvláštní forma umělé vodící linie ohraničující místo, které je pro zrakově postižené osoby trvale nebezpečné, zejména označení hranice mezi chodníkem a vozovkou na přechodu nebo sestupného schodu zapuštěného do chodníku.
Vyhláška č. 369/2001 Sb., o obecných technických požadavcích zabezpečujících užívání staveb osobami s omezenou schopností pohybu a orientace, § 2. (Zrušena)

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Varovný pás je zvláštní forma umělé vodící linie, ohraničující místo, které je pro zrakově postižené osoby trvale nebezpečné, zejména označení hranice mezi chodníkem a vozovkou na přechodu, nebo sestupného schodu zapuštěného do chodníku.

Dostupné z: <https://profesis.ckait.cz/dokumenty-ckait/tp-1-5/#1>

Varovný pás na speciální dráze 2024

Definice dle prováděcích vyhlášek k zákonu č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu

* Varovný pás na speciální dráze je zvláštní forma varovného pásu, který na nástupišti metra odděluje bezpečnostní pás od ostatní plochy nástupiště. Varovný pás na speciální dráze musí mít šířku 150 mm.
Vyhláška č. 398/2009 Sb. o obecných technických požadavcích zabezpečujících bezbariérové užívání staveb, ve znění pozdějších předpisů, příloha 1.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Varovný pás na speciální dráze je zvláštní forma varovného pásu, který na nástupišti metra odděluje bezpečnostní pás od ostatní plochy nástupiště. Varovný pás na speciální dráze musí mít šířku 150 mm.

Dostupné z <https://profesis.ckait.cz/dokumenty-ckait/a-3-14/?highlight=Varovn%C3%BD%20p%C3%A1s%20na%20speci%C3%A1ln%C3%AD%20dr%C3%A1ze#přiloha-1-odst-1-2-6>

Vazba mezi informačními systémy veřejné správy

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se rozumí vazbou mezi informačními systémy veřejné správy vzájemné nebo jednostranné poskytování služeb a informací, například sdílení dat.

Zákon č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. s.

Vazný trám 2022

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Také vazník. Mohutný trám, který prochází celým rozpětím stavby a je hlavním nosníkem krovu. Na tomto trámu, který je podpíráný vnitřní stěnou a uložený na obvodových stěnách, zpravidla spočívá váha celé střešní konstrukce. Do vazníku jsou čepem zakotvené sloupky. Zajišťuje stabilitu celé budovy tím, že k sobě "svazuje" podélné stěny domu. Vazný trám chybí v jalových vazbách, kde je nahrazen jinou konstrukcí.

Stavební slovník, 2022 [cit. 9. 8. 2022]. Dostupné z URL: < <http://stavebnikomunita.cz/page/stavebni-slovník-v> >.

Věcná břemena stavby 2022

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Stavební úřady poskytují příslušné informace. Věcná břemena stavby jsou např. práva na průchod přes pozemek, nároky spojené se zásobováním elektrickým proudem nebo s rozvodem telekomunikací, atd.

Stavební slovník, 2022 [cit. 6. 5. 2022]. Dostupné z URL: < <http://stavebnikomunita.cz/page/stavebni-slovník-v> >.

Věcné břemeno 2020

Anglický překlad

Easement

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Věcná břemena omezují vlastníka nemovité věci ve prospěch někoho jiného tak, že je povinen něco trpět, něčeho se zdržet, nebo něco konat. Práva odpovídající věcným břemenům jsou spojena buď s vlastnictvím určité nemovitosti, nebo patří určité osobě. Takto jsou věcná břemena definována v občanském zákoníku, který pak stanoví ještě další podmínky, vztahující se k nim.

Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Omezuje vlastníka nemovité věci ve prospěch někoho jiného, a to tak, že je povinen něco trpět, něčeho se zdržet nebo něco konat. (Slovník pojmů ve výstavbě. ČKAIT a Sdružení dodavatelů invest.celků. Praha, 1999.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Vedení přímé (elektroenergetika)

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely energetického zákona se přímým vedením rozumí v elektroenergetice:

vedení elektřiny spojující výrobu elektřiny, která není připojena k přenosové soustavě nebo k distribuční soustavě, a místo odběru elektřiny, které není elektricky propojeno s přenosovou soustavou nebo s distribuční soustavou, nebo elektrické vedení zabezpečující přímé zásobování vlastních provozoven výrobce elektřiny, jeho ovládaných společností nebo zákazníků, a není vlastněno provozovatelem přenosové soustavy ani provozovatelem distribuční soustavy.

Zdroj: Zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 2 písm. a).

Vedení stavby 2022

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Vedení stavby může převzít jen odborník s prokazatelnými znalostmi o stavebních materiálech a jejich zpracování na stavbě. *Stavební slovník, 2022 [cit. 9. 8. 2022]. Dostupné z URL: < <http://stavebnikomunita.cz/page/stavebni-slovník-v> >.*

Vedlejší centrum města 2019

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Jádrové území soustředěné zástavby sídla mimo vlastní centrum města (městská část, obvod, čtvrť nebo soubor), které je vybaveno občanskou vybaveností odpovídající kapacitě spádové oblasti. Vedlejší centrum města může obsahovat i některá zařízení celoměstského významu.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2018.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Zpravidla centrální část většího městského správního obvodu nebo obytného souboru, v níž jsou umístěny místní správní instituce a významná občanská zařízení, sloužící obyvatelstvu správního obvodu nebo obytného souboru.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

Vedlejší produkt 2016

Definice dle jiných právních předpisů

Vedlejším produktem se zde rozumí movitá věc, která vznikla při výrobě, jejímž prvotním cílem není výroba nebo získání této věci, se nestává odpadem, ale je vedlejším produktem, pokud

- a) vzniká jako nedílná součást výroby,
- b) její další využití je zajištěno,
- c) její další využití je možné bez dalšího zpracování způsobem jiným, než je běžná výrobní praxe, a
- d) její další využití je v souladu se zvláštními právními předpisy a nepovede k nepříznivým účinkům na životní prostředí nebo lidské zdraví.

Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, § 3 odst. 5.

Vedlejší stavební náklady 2022

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Náklady na vypracování projektů včetně statického výpočtu, honoráře za posudky a inženýrskou činnost, úřední poplatky, náklady na telefon, fotokopie a náklady na dopravu, atd.

Stavební slovník, 2022 [cit. 6. 5. 2022]. Dostupné z URL: < <http://stavebnikomunita.cz/page/stavebni-slovník-v> >.

Veduta 2016

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Veduta znamená topograficky přesný pohled na město nebo krajinu. Oproti panoramatu se odlišuje tím, že v sobě zahrnuje významové hodnocení jednotlivých částí (významová perspektiva), které by často byly nepatrné, nejčastěji převyšováním.

Veduta je charakteristická svou prostorovou hloubkou oproti (siluetě, která je pouze dvourozměrná).

Koucký, Roman a kol. Slovník. Návrat k přirozenému jazyku a objasnění základních pojmů Metropolitního plánu [online]. Praha: Institut plánování a rozvoje hl. m. Prahy, 2014, 22 s. [cit. 2014-09-23].

Vegetace

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Soubor rostlin, přirozených rostlinných společenstev a záměrně založených porostů. (ČSN 83 9001. Sadovnictví a krajinářství. Základní odborné termíny a definice.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Vegetace plošin, nížin a sníženin 2022

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Vegetační prvky na plochách, které nemají mimořádný ekologický nebo prostorotvorný význam - jejich hlavní funkce spočívá v obecně uznaném přínosu dřevinných porostů v zemědělsky využívané krajině (zejména pro stabilizaci akumulačních, retardačních a retenčních vlastností území). Pokud jsou takové porosty významných refugií zoocenóz, jsou hodnoceny jako KZ nebo KL. Pokud představují významné pohledové dominanty, jsou hodnoceny jako KH nebo KN. Porosty jsou zpravidla tvořeny plošnými dřevinnými prvky, které mohou být evidovány jako LPF, příp. zeleň rostoucí mimo les. Často bývají ponechávány přirozenému sukcesnímu vývoji, proto jsou většinou součástí kostry ekologické stability krajiny a lze je využívat pro prvky ÚSES.

Typologie ploch zeleně: Mendelova univerzita Brno [cit. 4. 2. 2022]. Dostupné z URL: < http://user.mendelu.cz/xkucera0/soubory/fcni_typy.htm >.

Vegetace travnato-bylinných lad 2022

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Plochy se stopami hospodářského využívání bývají refugii původně a přirozeně nedřevinných ekosystémů. Extenzivní využívání a absence antropických zásahů v současnosti zpravidla vede k vytvoření travnato-bylinných společenstev se zřetelnými znaky sukcese v koštnické potravní síti. Většinou jde o velmi cenné typy ekosystémů, relikty stepních lad a opuštěných květnatých sadů. Rozdíl mezi starými sady a travnato-bylinnými formacemi vyplývá z rozdílného využití (sad - role).

Typologie ploch zeleně: Mendelova univerzita Brno [cit. 4. 2. 2022]. Dostupné z URL: < http://user.mendelu.cz/xkucera0/soubory/fcni_typy.htm >.

Vegetační prvky svahů 2022

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Vegetační plochy a linie, které zůstaly zachovány v zemědělsky využívaném území - protierozní meze, kamenice, hrázky, zvodnice a další terénní tvary s vegetačními prvky, které slouží k úpravě hydrického režimu svahu a k rozptylování soustředěného odtoku vody. Mimo této základní funkce mají i krajinotvornou a ekologickou funkci, jsou refugií hmyzu, ptactva. Z hlediska vegetace jde často o plochy ve vývoji.

Typologie ploch zeleně: Mendelova univerzita Brno [cit. 4. 2. 2022]. Dostupné z URL: < http://user.mendelu.cz/xkucera0/soubory/fcni_typy.htm >.

Věková pyramida

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Poměrné zastoupení věkových tříd v populaci. Vyjadřuje se tzv. věkovou pyramidou, jejíž základnu tvoří nejmladší (nejpočetnější) věková třída a vrchol nejstarší věková třída. Tvar věkové pyramidy se mění v závislosti na natalitě populace. Pokud natalita klesá, zmenšuje se základna věkové pyramidy, v opačném případě se základna věkové pyramidy rozšiřuje. Někdy lze v populaci dlouhou dobu pozorovat tzv. dominantní věkovou skupinu narozenou v minulosti při souběhu optimálních podmínek prostředí.

Braniš, Martin a kol.: *Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie*. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Věková struktura obyvatelstva 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Věková struktura obyvatelstva je výchozím uspořádáním demografických dat pro jakoukoli demografickou analýzu.

Obyvatelstvo se třídí podle jednoletých věkových skupin (jednotek věku) nebo zkráceně podle pětiletých věkových skupin, příp. i podle jinak definovaných věkových kategorií (např. děti do 14 let, senioři ve věku 65 a více let, ženy ve fertilním věku).

Věkem obyvatele se v demografické statistice rozumí dokončený věk, jehož osoba dosáhla v okamžiku zjišťování, tedy věk při posledních narozeninách.: *Metodická podpora regionálního rozvoje [cit. 27. 5. 2018]*.

Velikost zemětřesení 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Velikost zemětřesení udává množství energie otřesy uvolněné. Jde o objektivní veličinu, která vychází z měření mikroseismických účinků, tedy těch, které jsou zaznamenávány speciálními přístroji, seismografy. Velikost zemětřesení je, oproti intenzitě, objektivně změřitelnou veličinou.

Přírodní katastrofy a environmentální hazardy multimediální výuková příručka, MU Brno [cit. 23. 3. 2018]. Dostupné z URL: < <http://www.sci.muni.cz/~herber/quake.htm#magnitude> > .

Venkov (venkovský prostor) 2022

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Venkov je část území, které zahrnuje volnou krajinu a nejmenší lidská sídla – vesnice, osady, samoty. Jeho charakteristiky mohou být kvalitativní (např. krajinářské, urbanistické, architektonické, sociální, ekonomické) a kvantitativní (počet, struktura, hustota obyvatel atd.).

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2022.

Venkovní prostředí 2021

Definice dle jiných právních předpisů

Venkovním prostředím se pro účely této vyhlášky rozumí venkovní vzduch, vzduch v přilehlých nevytápěných prostorech, přilehlá zemina, sousední budova a v případě hodnocení ucelené části budovy i jiná sousední zóna.

Vyhláška č. 264/2020 Sb., o energetické náročnosti budov, § 2, písm. c).

Venkovní schodiště 2022

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Venkovní schodiště je schodiště, které vede zvenku po budově do vyššího podlaží. Není běžné, ale v některých případech má své opodstatnění. Při dodatečném dostavění je k němu zapotřebí povolení.

Stavební slovník, 2022 [cit. 6. 5. 2022]. Dostupné z URL: < <http://stavebnikomunita.cz/page/stavebni-slovník-v> > .

Venkovské regiony 2022

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Potřeba vymezit venkovské regiony vystala zejména v souvislosti s dotačními programy. Například Evropská unie vymezuje venkovské regiony dle metodiky klasifikace regionů Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD). Ta používá jako kritéria počet obyvatel, hustota osídlení a podíl populace v nižších územních jednotkách. Limitní hodnotou je hustota osídlení nižší než 150 obyv./km²

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2022.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Venkovské regiony jsou venkovské oblasti charakteristické nižším stupněm urbanizace a ekonomického rozvoje, nízkou hustotou zalidnění, poklesem počtu obyvatel a vysokým podílem zaměstnanosti v zemědělství.

Koncepce státní politiky cestovního ruchu v České republice na období 2014 – 2020, MMR 2013

Venkovské sídlo 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Za venkovská sídla (venkovské sídelní útvary) jsou v tradičním pojetí pokládána sídla, ve kterých se převážná většina obyvatelstva žije zemědělstvím. Nezáleží přitom na tom, jestli obyvatelé venkova produkují zemědělské výrobky pro vlastní potřebu, nebo je dodávají na trh.

Někteří autoři zahrnují mezi venkovskou formu osídlení i prvotní sídelní formy osídlení předzemědělského obyvatelstva (autarkické hospodářství).

Halás Marián, Friukal Miloš, Brychtová Šárka: Základy geografie obyvatelstva a sídel. Olomouc: Univerzita Palackého, Katedra geografie.

Venkovské sídlo je sídlo, které nemá všechny potřebné znaky městských sídel. To znamená, že hustota je menší než 40 obyvatel na ha a průměrná podlažnost je menší než 1,2. Je zde trvalá vyjízdka za prací do měst a toto sídlo nemá výraznější spád z okolních obcí. Převládá zde zemědělská výroba, s výjimkou obcí ve spádovém území průmyslových měst. Sídlo nemá obvykle více než 2.000 obyvatel.

Marhold, Karel, 1996: Sídla – Urbanistická typologie II. (Skriptum ČVUT) Praha: Vydavatelství ČVUT.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Venkovské sídlo je charakterizováno úzkou spojitostí s vnějším krajinným prostředím, převahou nízkopodlažní zástavby, bohatstvím půdorysných typů, velkou plochou intravilánu s výrazným zastoupením zahrad i systémem spádovosti z hlediska hospodářské funkce, společenské vybavenosti, veřejného a kulturního života. V minulosti byla podstatným rysem venkovských sídel závislost většiny obyvatel na zemědělství.

Principy a pravidla územního plánování, část B, kapitola B. 3. 3. 2 Koncepce a trendy územního rozvoje venkovských obcí

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Venkovské sídlo je sídelní útvar, jehož půdorys je výrazně ovlivněn zemědělskou výrobou a jehož zastavení je převážně 1-2-podlažní. Jeho velikost zpravidla nepřekračuje konvenčně stanovenou hranici 5000 obyvatel. Hustota obyvatel nepřekračuje 70 osob na hektar a nejméně 15 % z ekonomicky aktivního obyvatelstva je zaměstnáno v zemědělství. Značná část jeho obyvatel vyjíždí za prací a za občanským vybavením do vyšších středisek osídlení.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

* Venkovské sídlo je sídelní útvar, jehož půdorys je výrazně ovlivněn zemědělskou výrobou a jehož zastavení je převážně 1-2 podlažní. Velikost zpravidla nepřekračuje konvenčně stanovenou hranici 5000 obyvatel, hustota obyvatel nepřekračuje 70 osob/ha a nejméně 15 % ekonomicky aktivního obyvatelstva je zaměstnáno v zemědělství. Značná část obyvatel vyjíždí za prací a občanským vybavením do vyšších středisek osídlení. (Zásady a pravidla územního plánování. Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1979.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Veřejná doprava

Definice dle norem

Doprava pro cizí potřeby provozovaná k uspokojování obecných přepravních potřeb a přístupná pro každého podle předem vyhlášených podmínek.

ON 01 8500 Základní názvosloví v dopravě. Praha: Vydavatelství Úřadu pro normalizaci a měření, 1980.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Doprava pro cizí potřeby, provozovaná k uspokojování obecných přepravních potřeb a přístupná pro každého podle předem vyhlášených podmínek.
Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Veřejná finanční podpora

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se rozumí veřejnou finanční podporou dotace, příspěvky, návratné finanční výpomoci a další prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu, z rozpočtu územního samosprávného celku nebo z rozpočtu jiných právnických osob uvedených v písmenu a), státního fondu, státních finančních aktiv, dále státní záruky, finanční podpora poskytnutá formou slevy na daních i formou osvobození od cla, prostředky poskytnuté z Národního fondu a jiné prostředky ze zahraničí poskytnuté na základě mezinárodních smluv nebo k plnění úkolů veřejné správy, finanční prostředky z výnosu prodeje majetku v privatizaci poskytnuté Fondem národního majetku nebo Ministerstvem financí.

Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. j.

Veřejná infrastruktura ostatní 2017

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Jde o veřejná prostranství, např. náměstí, parky (mimo historických, které jsou součástí jiných sledovaných jevů). Technická a dopravní infrastruktura a občanské vybavení jsou předmětem jiných sledovaných jevů.

Ministerstvo pro místní rozvoj. Standard sledovaných jevů pro územně analytické podklady obcí. [online]. Praha. 2016. [cit. 2017-02-26].

Veřejná komunikační síť

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se rozumí veřejnou komunikační sítí sítí elektronických komunikací, která slouží zcela nebo převážně k poskytování veřejně dostupných služeb elektronických komunikací.

Zákon č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích), ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. j.

Veřejná podpora 2016

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Veřejnou podporou se rozumí každá podpora poskytnutá v jakékoli formě státem nebo ze státních prostředků, která narušuje nebo může narušit hospodářskou soutěž tím, že zvýhodňuje určité podniky nebo určitá odvětví výroby a pokud ovlivňuje obchod mezi členskými státy. Podpora, která splňuje uvedená kritéria, je neslučitelná se společným trhem a tedy zakázaná. Výjimka z obecného zákazu poskytování veřejné podpory může být povolena na základě blokových výjimek či na základě rozhodnutí Evropské komise.

Evropské investiční a strukturální fondy, slovník pojmů, Ministerstvo pro místní rozvoj, 2016 [cit. 14. 12. 2016]. Dostupné z URL: < <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Informace-a-dokumenty/slovník-pojmu> >.

Veřejná správa

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Veřejnou správou se rozumí státní správa, samospráva a samospráva s přenesenou působností výkonu státní správy. Ve výstavbě plní povinnosti spojené s přenesenou působností výkonu státní správy autorizovaní architekti, autorizovaní inženýři a autorizovaní technici.

Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Veřejnou správou se ve společnosti zorganizované ve stát rozumí správa veřejných záležitostí, realizovaná jako projev výkonné moci.

Veřejnou správu vykonává především stát, a to prostřednictvím svých orgánů, a dále ji vykonávají další veřejnosprávní subjekty jako představitelé a nositelé veřejné moci. Jde o veřejnoprávní korporace, které vykonávají veřejnou správu svým jménem a ve své působnosti a správa jimi vykonávaná je svou povahou samosprávou. Obvykle členíme veřejné korporace na územní (obce, kraje) a zájmové (komory, svazky, grémia).

Průcha, Petr: Místní správa. Vybrané otázky. Bmo: Masarykova univerzita, 1991.

Veřejná telefonní síť

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se rozumí veřejnou telefonní sítí sítí elektronických komunikací, která slouží k poskytování veřejně dostupných telefonních služeb a která umožňuje mezi koncovými body sítě přenos mluvené řeči, jakož i jiných forem komunikace, jako je faksimilní a datový přenos. *Zákon č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích), ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. k.*

Veřejná výzkumná instituce

Definice dle jiných právních předpisů

(1) Veřejná výzkumná instituce je právnickou osobou, jejímž hlavním předmětem činnosti je výzkum, včetně zajišťování infrastruktury výzkumu, vymezený zákonem o podpoře výzkumu a vývoje. Veřejná výzkumná instituce svou hlavní činností zajišťuje výzkum podporovaný zejména z veřejných prostředků v souladu s podmínkami pro poskytování veřejné podpory stanovenými právem Evropských společenství.

(2) Veřejná výzkumná instituce může být zřízena Českou republikou nebo územním samosprávným celkem (dále jen "zřizovatel"); jménem České republiky plní funkci zřizovatele veřejné výzkumné instituce ministerstvo, jiný ústřední orgán státní správy nebo Akademie věd České republiky v postavení organizačních složek České republiky (dále jen "organizační složka státu").

(3) Činnost veřejné výzkumné instituce musí být v souladu se zvláštními právními předpisy upravujícími veřejnou podporu.

(4) Informace o výsledcích výzkumné činnosti veřejné výzkumné instituce musí být veřejně dostupné v informačním systému výzkumu a vývoje a ve výroční zprávě o činnosti a hospodaření veřejné výzkumné instituce (dále jen "výroční zpráva"), zveřejněné způsobem umožňujícím dálkový přístup nejpozději do 30 dnů po jejím schválení, nestanoví-li zvláštní právní předpisy jinak.

(5) Název veřejné výzkumné instituce musí obsahovat označení "veřejná výzkumná instituce" nebo jeho zkratku "v. v. i.". Jiné osoby nesmějí ve svém názvu nebo obchodní firmě toto označení používat.

(6) Závazkové vztahy mezi veřejnými výzkumnými institucemi navzájem a mezi veřejnými výzkumnými institucemi na straně jedné a státem, územním samosprávným celkem nebo vysokou školou na straně druhé při realizaci hlavní, další nebo jiné činnosti veřejných výzkumných institucí, jakož i závazkové vztahy mezi veřejnou výzkumnou institucí a podnikateli při realizaci hlavní, další nebo jiné činnosti veřejné výzkumné instituce a podnikatelské činnosti podnikatelů se řídí obchodním zákoníkem.

Zákon č. 341/2005 Sb., o veřejných výzkumných institucích, ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 1-6.

Veřejná zakázka

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Veřejná zakázka je zakázka uskutečňovaná ve veřejném zájmu a financovaná z veřejných prostředků, podle přesné obsáhlé definice v zákoně č. 199/1994 Sb., o zadávání veřejných zakázek, kde je vymezena věcně, hodnotově, podle zadavatele i podle zdrojů. Může být zajišťována stanoveným způsobem soutěží (veřejnou obchodní soutěží) nebo jinými (nesoutěžními) způsoby a postupy, které jsou rovněž přesně vymezeny v zákoně.

Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Veřejná zeleň

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely této části zákona se rozumí veřejnou zelení - parky, lesoparky, sportoviště, dětská hřiště a veřejně přístupné travnaté plochy v intravilánu obce. *Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech, ve znění pozdějších předpisů, § 10a odst. 1 písm. c).*

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Veřejně přístupné plochy zeleně, většinou ve vlastnictví obce.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Veřejné finance

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se rozumí veřejnými financemi veřejné příjmy a veřejné výdaje.

Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. f.

Veřejné pohřebiště

Definice dle jiných právních předpisů

Vymezení základních pojmů

d) veřejným pohřebišťem prostor určený k pohřbení lidských pozůstatků nebo uložení zpopelněných lidských ostatků v podobě míst pro hroby a hrobky nebo úložiště jednotlivých uren nebo rozptylové či vsypové louky nebo jejich kombinace.

§ 17

Zřízení veřejného pohřebiště

(1) Veřejné pohřebiště lze zřídit na návrh obce nebo registrované církve nebo náboženské společnosti na pozemku v jejich vlastnictví jen na základě územního rozhodnutí a následného stavebního povolení, je-li podle zvláštního právního předpisu vyžadováno; dotčenými orgány jsou vždy také krajská hygienická stanice a vodohospodářský orgán. Mají-li být součástí veřejného pohřebiště hroby, je obec nebo registrovaná církev nebo náboženská společnost povinna kromě podkladů stanovených zvláštním právním předpisem předložit i výsledky hydrogeologického průzkumu, z nichž je patmo, že pozemek je k takovému způsobu pohřbívání vhodný. Ke zřizování hrobů, hrobek, náhrobků a hrobových zařízení na veřejném pohřebišti není třeba povolení nebo ohlášení podle zvláštních předpisů.

(2) Ochranné pásmo okolo veřejných pohřebišť se zřizuje v šíři nejméně 100 m. Stavební úřad může v tomto ochranném pásmu zakázat nebo omezit provádění staveb, jejich změny nebo činnosti, které by byly ohrožovány provozem veřejného pohřebiště nebo by mohly ohrozit řádný provoz veřejného pohřebiště nebo jeho důstojnost.

(3) Vlastník pozemku v ochranném pásmu má nárok na náhradu za prokázané omezení užívání pozemku. Náklady spojené s technickými úpravami v ochranném pásmu a náhrady za prokázané omezení užívání pozemku v ochranném pásmu nese provozovatel pohřebiště.

Zákon č. 256/2001 Sb., o pohřebnictví a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Veřejné projednání 2024

Anglický překlad

Public Proceedings

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

(1) Veřejným projednáním se rozumí prezentace návrhu územně plánovací dokumentace a vyhodnocení vlivů, zpracovávali se, veřejnosti se zajištěním odborného výkladu, který zajistí pořizovatel ve spolupráci s projektantem, a umožnění dotazů veřejnosti.

(2) Veřejné projednání nařizuje pořizovatel po dohodě s určeným zastupitelem postupem podle § 93 odst. 5 písm. c). Je-li to účelné, nařídí pořizovatel více veřejných projednání na jím určených místech nebo konání veřejného projednání formou dálkového přístupu. Pro počítání lhůt stanovených zákonem je rozhodný den konání posledního veřejného projednání.

(3) Veřejné projednání se koná nejpozději třicátý den ode dne doručení veřejné vyhlášky podle § 93 odst. 5.

(4) Z průběhu veřejného projednání pořizovatel pořídí písemný záznam.

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 96.

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

* (1) Veřejné projednání při pořizování územně plánovací dokumentace nařizuje pořizovatel. Je-li to účelné nebo vyžaduje-li to rozsah řešeného území, nařídí pořizovatel více veřejných projednání na jím určených místech. Pro počítání lhůt stanovených zákonem je rozhodný den konání posledního veřejného projednání.

(2) O průběhu veřejného projednání vede pořizovatel písemný záznam.

(3) Stanoviska, námítky a připomínky se uplatňují písemně.

(4) Pořizovatel vždy při veřejném projednání zajistí ve spolupráci s fyzickou osobou oprávněnou podle zvláštního právního předpisu k projektové činnosti ve výstavbě (dále jen "projektant") výklad územně plánovací dokumentace.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 22 odst. 1-4.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Jedna z fází posuzování vlivů záměru i koncepce na životní prostředí, která je odrazem aktivní účasti veřejnosti v tomto procesu.

Viz zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí...

Tichá Tereza a kol.: Slovník pojmů užívaných v právu životního prostředí. 1. vydání. Praha: ABF – nakladatelství ARCH, 2004.

Veřejné prospěšná stavba 2024

Anglický překlad

Public Utility Structure

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

Veřejně prospěšnou stavbou se v tomto zákoně rozumí stavba nebo zařízení pro veřejnou infrastrukturu určená k rozvoji nebo ochraně území obce, kraje nebo státu vymezená v územně plánovací dokumentaci a stavby a zařízení s ní související nebo podmiňující její realizaci.

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 11 odst. 1.

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

Veřejně prospěšnou stavbou se zde rozumí stavba pro veřejnou infrastrukturu určená k rozvoji nebo ochraně území obce, kraje nebo státu, vymezená ve vydané územně plánovací dokumentaci.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 1 písm. l).

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Veřejně prospěšné stavby jsou stavby určené na veřejně prospěšné služby a veřejné technické vybavení území, podporující jeho rozvoj a ochranu životního prostředí, které vymezí schvalující orgán v závazné části ÚPD.

Česko-rakousko-slovenská příručka územně plánovací terminologie. Hannover: Akademie für Raumforschung und Landesplanung, 2000. (Českou část zpracoval ÚÚR Bmo.)

* Jedná se o stavbu určenou pro veřejně prospěšné služby a pro veřejné technickou infrastrukturu území, podporující rozvoj a ochranu životního prostředí (stavba pro zneškodňování odpadů, pro zásobování vodou, odvádění a čištění odpadních vod, pro veřejnou dopravu, pro veřejné školství, pro veřejnou správu apod.).

Tunka, Martin: Pojetí veřejně prospěšných staveb v ÚPD. Bmo: Územní plánování a urbanismus, 3/1996.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

* Veřejně prospěšná stavba je určena pro veřejně prospěšné služby a pro veřejné technickou a dopravní infrastrukturu a veřejnou zeleň v území, podporující rozvoj a ochranu životního prostředí (stavba pro zneškodňování odpadů, pro zásobování vodou, odvádění a čištění odpadních vod, pro veřejnou dopravu, pro veřejné školství, pro veřejnou správu apod.).

Ústav územního rozvoje. Bmo, 2002.

Definice dle stavebního zákona č. 50/1976 Sb. a jeho prováděcích vyhlášek (zrušeny k 31.12.2006)

* Vylastnit podle tohoto zákona je možné jen ve veřejném zájmu pro

- a) veřejně prospěšné stavby podle schválené územně plánovací dokumentace,
- b) vytvoření hygienických, bezpečnostních a jiných ochranných pásem a chráněných území a pro zajištění podmínek jejich ochrany,
- c) provedení asanace sídelního útvaru nebo jeho asanačních úprav podle schválené územně plánovací dokumentace,
- d) vytvoření podmínek pro nezbytný přístup k pozemku a stavbě,
- e) vytvoření podmínek pro umístění nebo řádný provoz zařízení státní pozorovací sítě, kterou se zjišťuje stav životního prostředí,
- f) účely vymezené zvláštními zákony.

(3) Veřejný zájem na vylastnění pro účely uvedené v odstavci 2 musí být prokázán ve vylastňovacím řízení. Za stavby podle odstavce 2 písm. a) se považují stavby určené pro veřejně prospěšné služby a pro veřejné technické vybavení území podporující jeho rozvoj a ochranu životního prostředí, které vymezí schvalující orgán v závazné části územně plánovací dokumentace.

Zákon č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 108 odst. 2-3. (Zrušen)

Veřejně prospěšné opatření 2024

Anglický překlad

Publicly beneficial measure

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

Veřejně prospěšným opatřením se v tomto zákoně rozumí opatření nestavební povahy sloužící ke snižování nebezpečí v území, vytváření prvků územního systému ekologické stability²⁾ a k rozvoji anebo k ochraně přírodního, kulturního a archeologického dědictví, vymezené v územně plánovací dokumentaci.

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 11 odst. 2.

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

Veřejně prospěšným opatřením se zde rozumí opatření nestavební povahy sloužící ke snižování ohrožení území a k rozvoji anebo k ochraně přírodního, kulturního a archeologického dědictví, vymezené ve vydané územně plánovací dokumentaci.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 1 písm. m).

Veřejné prostranství 2018

Definice dle jiných právních předpisů

Veřejným prostranstvím jsou všechna náměstí, ulice, tržiště, chodníky, veřejná zeleň, parky a další prostory přístupné každému bez omezení, tedy sloužící obecnému užívání, a to bez ohledu na vlastnictví k tomuto prostoru.

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, § 34.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Veřejné prostranství je prostor sloužící k veřejnému užívání bez omezení a ohledu na vlastnictví prostoru. Patří sem: ulice, náměstí, náves, sídlištní prostory mezi panelovou zástavbou, vnitroblok, park, městská zahrada, lesopark a příměstský rekreační les, nábreží a další.

ČABLOVÁ, Markéta. Prostory: průvodce tvorbou a obnovou veřejných prostranství. 1. vyd. Brno: Partnerství, 2013, 123 s.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Veřejná prostranství jsou fyzickou částí veřejného prostoru. Jedná se o náměstí, nádvoří, ulice, nábreží, tržiště, pásáže, průchody, pěší a cyklistické cesty, parky, zahrady a další prostory přístupné každému bez omezení, tedy sloužící obecnému užívání, a to bez ohledu na vlastnictví k tomuto prostranství nebo jeho části. Veřejná prostranství tvoří systém, který může být funkčně a významově hierarchizován.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2017.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Veřejná prostranství jsou podprostorem veřejného prostoru: jsou jeho fyzickým typem, úzce spojeným s trvalými sídly, zejména s městy. Dochází zde jak ke společenské komunikaci, tak k pohybu lidí, věcí a zboží. Jsou to klasické, obvykle architektonicky ztvárněné prostory mezi budovami: náměstí, agory, ulice, parky. Veřejná prostranství jsou částí zemského povrchu anebo uměle vytvořeného prostoru staveb, které jsou přístupné prakticky komukoli a bez omezení. Zpravidla tímto pojmem myslíme prostory otevřené, nezastřešené.

*Slovník pojmů, Katedra urbanismu a ÚP, Fakulta stavební ČVUT: Praha, 2016 [cit. 29. 8. 2016]. Dostupné z URL: <
http://www.uzemi.eu/vystupy/slovník-pojmu.html?char=_>.*

Veřejné prostředky

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se rozumí veřejnými prostředky veřejné finance, věci, majetková práva a jiné majetkové hodnoty patřící státu nebo jiné právnické osobě uvedené v písmenu a).

Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. g.

Veřejně přístupná čerpací stanice 2021

Definice dle jiných právních předpisů

Veřejně přístupnou čerpací stanicí se zde rozumí čerpací stanice, jejíž provozovatel uživateli z Evropské unie poskytuje nediskriminační přístup; nediskriminační přístup může zahrnovat různé podmínky ověření, použití a platby.

Zákon č. 311/2006 Sb., o pohonných hmotách a čerpacích stanicích pohonných hmot a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pohonných hmotách), § 2 odst. písm. m).

Veřejně přístupná dobíjecí stanice 2021

Definice dle jiných právních předpisů

Veřejně přístupnou dobíjecí stanicí se zde rozumí dobíjecí stanice na dodávku elektřiny, jejíž provozovatel uživateli z Evropské unie poskytuje nediskriminační přístup, přičemž nediskriminační přístup může zahrnovat různé podmínky ověření, použití a platby; veřejně přístupnou dobíjecí stanicí není dobíjecí stanice, kterou:

1. výrobce vozidel (d) provozuje výhradně pro účely dobíjení elektrických vozidel své vlastní výroby nebo
2. využívá provozovatel dobíjecí stanice nebo jím ovládaná osoba nebo osoba ovládající tohoto provozovatele dobíjecí stanice výhradně za účelem dobíjení elektrických vozidel, která používá některá z uvedených osob pro svou potřebu nebo pro účely svého podnikání nebo pro potřebu svých zaměstnanců, přičemž předmětem podnikání v takovém případě nesmí být poskytování služby dobíjení elektrického vozidla prostřednictvím této dobíjecí stanice nebo
3. provozuje prodejce vozidel pro dobíjení elektrických vozidel pro účely jejich prodeje a která není přístupná veřejnosti nebo
4. provozuje provozovatel autoservisu pro dobíjení zde servisovaných vozidel a která není přístupná veřejnosti,

Veřejné výdaje

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se rozumí veřejnými výdaji výdaje vynaložené ze státního rozpočtu, z rozpočtů územních samosprávných celků, z jiných peněžních fondů státu, územního samosprávného celku nebo jiných právnických osob uvedených v písmenu a), z prostředků soustředěných v Národním fondu a z jiných prostředků ze zahraničí poskytnutých na základě mezinárodních smluv nebo poskytnutých k plnění úkolů veřejné správy.

Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. i.

Veřejné zdraví

Definice dle jiných právních předpisů

Veřejným zdravím je zdravotní stav obyvatelstva a jeho skupin. Tento zdravotní stav je určován souhmem přírodních, životních a pracovních podmínek a způsobem života.

Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 1.

Veřejnoprávní smlouva 2024

Anglický překlad

Public Law Contract

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

Veřejnoprávní smlouva může upravit spolupráci při předávání informací o skutečnostech, které mají vliv na stavebně technickou prevenci, majících souvislost s havárií nebo mimořádnou událostí, při nichž došlo ke ztrátám na životech, k ohrožení života osob nebo zvířat nebo ke značným škodám. Veřejnoprávní smlouvu může uzavřít ministerstvo s jiným ústředním orgánem státní správy, veřejnoprávní korporací nebo právnickou osobou zřízenou zákonem. Ve veřejnoprávní smlouvě se určí rozsah předávaných informací a četnost jejich poskytování a doba jejího trvání.

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 154, odst. 3.

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

* (1) Orgány územního plánování a stavební úřady přednostně využívají zjednodušující postupy a postupují tak, aby dotčené osoby byly co nejméně zatěžovány a aby v případě, kdy lze za podmínek tohoto zákona vydat v dané věci, zejména u jednoduchých staveb, pouze jedno rozhodnutí, upustily od dalšího povolování záměru. Stanoví-li tak tento zákon, mohou orgány územního plánování a stavební úřady uzavřít s žadatelem veřejnoprávní smlouvu místo vydání správního rozhodnutí. Tím nesmí být dotčena práva a oprávněné zájmy dotčených osob a zájmy dotčených orgánů.

§ 78a

(1) Stavební úřad může uzavřít se žadatelem veřejnoprávní smlouvu o umístění stavby, o změně využití území a o změně vlivu užívání stavby na území, která nahradí územní rozhodnutí. Veřejnoprávní smlouvu nelze uzavřít v případě záměru, pro který je vyžadováno závazné stanovisko k posouzení vlivů provedení záměru na životní prostředí.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 4 odst. 1, § 78a odst. 1.

(1) U staveb vyžadujících stavební povolení může stavební úřad uzavřít se stavebníkem veřejnoprávní smlouvu o provedení stavby, která nahradí stavební povolení. Veřejnoprávní smlouvu nelze uzavřít v případě záměru, pro který je vyžadováno závazné stanovisko k posouzení vlivů provedení záměru na životní prostředí.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 116 odst. 1.

Veřejnost

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Veřejnost v územním plánování tvoří občanské iniciativy, spolky, sdružení a zájmové skupiny existující (případně vznikající) proto, aby ovlivnily proces územního plánování, zasáhly do výstavby určitých celků atd.

Maier, Karel: Územní plánování. Skripta. Praha: FA ČVUT, 1997.

Veřejný ochránce práv

Definice dle jiných právních předpisů

- (1) Veřejný ochránce práv (dále jen "ochránce") působí k ochraně osob před jednáním úřadů a dalších institucí uvedených v tomto zákoně, pokud je v rozporu s právem, neodpovídá principům demokratického právního státu a dobré správy, jakož i před jejich nečinností, a tím přispívá k ochraně základních práv a svobod.
- (2) Působnost ochránce podle odstavce 1 se vztahuje na ministerstva a jiné správní úřady s působností pro celé území státu, správní úřady jim podléhající, Českou národní banku, pokud působí jako správní úřad, Radu pro rozhlasové a televizní vysílání, orgány územních samosprávných celků při výkonu státní správy, a není-li dále stanoveno jinak na Policii České republiky, Armádu České republiky, Hradní stráž, Vězeňskou službu České republiky, dále na zařízení, v nichž se vykonává vazba, trest odnětí svobody, ochranná nebo ústavní výchova, ochranné léčení, jakož i na veřejné zdravotní pojišťovny (dále jen "úřad").
- (3) Ochránce provádí systematické návštěvy míst, kde se nacházejí nebo mohou nacházet osoby omezené na svobodě veřejnou mocí nebo v důsledku závislosti na poskytované péči, s cílem posílit ochranu těchto osob před mučením, krutým, nelidským, ponižujícím zacházením nebo trestáním a jiným špatným zacházením.
- (4) Působnost ochránce podle odstavce 3 se vztahuje na
- a) zařízení, v nichž se vykonává vazba, trest odnětí svobody, ochranná nebo ústavní výchova anebo ochranné léčení,
 - b) další místa, kde se nacházejí nebo mohou nacházet osoby omezené na svobodě veřejnou mocí, zejména policejní cely, zařízení pro zajištění cizinců a azylová zařízení,
 - c) místa, kde se nacházejí nebo mohou nacházet osoby omezené na svobodě v důsledku závislosti na poskytované péči, zejména ústavy sociální péče a jiná zařízení poskytující obdobnou péči, zdravotnická zařízení a zařízení sociálně-právní ochrany dětí (dále jen "zařízení").
- (5) Působnost ochránce se nevztahuje na Parlament, prezidenta republiky a vládu, na Nejvyšší kontrolní úřad, na zpravodajské služby České republiky, na orgány činné v trestním řízení, státní zastupitelství a na soudy, s výjimkou orgánů správy státního zastupitelství a státní správy soudů.
- (6) Ochránce není oprávněn zasahovat do činnosti a rozhodování úřadů a zařízení jinak, než jak stanoví tento zákon.
- Zákon č. 349/1999 Sb., o Veřejném ochránci práv, ve znění pozdějších předpisů, § 1 odst. 1-6.*

Veřejný prostor 2022

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Veřejný prostor je místo přístupné každému, na kterém dochází k vzájemnému působení všech aktérů života na zemi.

Asociace pro urbanismus a územní plánování 2022

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Veřejný prostor je "fyzické nebo virtuální prostředí, kde spolu vstupují do styku lidé záměrně i náhodně bez vlastní volby a komunikují mezi sebou."

HYPERLINK https://wikisofia.cz/wiki/Ve%C5%99ejn%C3%BD_prostor/Wikisofia

Veřejný prostor je prostorem života společnosti, prostorem společenské komunikace. Je místem, kde se společnost „děje“, kde dochází ke kontaktům a komunikaci mezi lidmi, ke sdílení, inspiraci a vzniku všeho, co přesahuje jedince. Veřejný prostor je prostorem dějinným, kde se děje rozlišování mezi vysokým a nízkým, krásným a ošklivým, důležitým a podružným. Tento prostor je prostorem otevřeným ve velice širokém smyslu slova: je přístupný všem členům dané společnosti, ale též prostorem, kde se tato společnost otevírá věcem a lidem cizím; tento prostor je též otevřený širokému spektru aktivit a využití; je prázdnem, kde se může odehrát něco nečekaného a je tedy i prostorem, kde se společnost otevírá směrem do budoucna. V současné době rozlišujeme dva základní typy veřejného prostoru: fyzický a virtuální. Fyzickým veřejným prostorem jsou klasická veřejná prostranství: náměstí, agory, ulice, parky, veřejné budovy. Jsou to části zemského povrchu či uměle vytvořeného prostoru budov, které jsou přístupné prakticky komukoli a bez omezení.

Virtuální veřejný prostor se začal pomalu, nenápadně rodit po vynálezu knihtisku, jeho růst byl spojen s vynálezem novin a později rádia a televize. Opravdová exploze tohoto typu veřejného prostoru však přišla teprve s vynálezem elektronické komunikace a internetu, který, oproti všem starším typům komunikace na dálku, umožnil její výraznou decentralizaci.

Oba typy veřejného prostoru jsou strukturované dle míry jejich otevřenosti, takže mezi prostorem veřejným a soukromým jsou též různé prostory poloveřejné, polosoukromé a prostory přechodové.

*Slovník pojmů, Katedra urbanismu a ÚP, Fakulta stavební ČVUT: Praha, 2016 [cit. 29. 8. 2016]. Dostupné z URL: <
<http://www.uzemi.eu/vystupy/slovník-pojmu.html?char=>>.*

Veřejný sklad 2019

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Skladové prostory, s oddělenými skladovými jednotkami, určené k pronájmu za úplatu právnickým i fyzickým osobám a veřejnosti.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2018.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Sklad, v němž je možno najmout část prostoru a zařízení a který slouží veřejným organizacím pro okamžitou potřebu a sezónní provoz; je zpravidla vybaven minimální skladovou technikou.

Zásady a pravidla územního plánování: Náčvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Veřejný účel

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Veřejný zájem je opakem tzv. soukromého, resp. soukromých zájmů. Jedná se o pojem, který platná právní úprava výslovně obsahově nedefinuje, nicméně který, a to zejména ve SPRÁVNÍM PRÁVU, se poměrně často používá (např. u institutu VYVLASTNĚNÍ), a to ve smyslu tzv. NEURČITÝCH POJMŮ VE SPRÁVNÍM PRÁVU).

Z povahy věci lze dovodit, že jde o takový zájem, resp. zájmy, jež by bylo možno označit za obecné či veřejné resp. obecně prospěšné, zájmy, jejichž nositeli jsou blíže neurčené nicméně alespoň rámcově determinovatelné okruhy či společenství osob jako tzv. veřejnost, popř. zájmy, u nichž jde o tzv. zájmy společnosti (celospolečenské zájmy). Tyto zájmy nesmí být v rozporu s platnými právními předpisy a jako takové musí být aprobovány orgány veřejné moci.

Madar, Zdeněk a kol.: Slovník českého práva. Praha: LINDE, 1995.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Veřejným účelem je celospolečenský prospěch.

Ústav územního rozvoje. Bmo, 2002.

Veřejný zájem 2024

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

* Veřejným zájmem se zde rozumí požadavek, aby v případě soustavného dozoru vykonávaného stavebním úřadem

a) stavba byla prováděna v souladu s rozhodnutím nebo jiným opatřením stavebního úřadu,

b) stavba byla užívána jen k povolenému účelu,

c) stavba neohrožovala život a zdraví osob nebo zvířat, bezpečnost, životní prostředí, zájmy státní památkové péče, archeologické nálezy a sousední stavby, popřípadě nezpůsobovala jiné škody či ztráty,

d) se při výstavbě a užívání stavby a stavebního pozemku předcházelo důsledkům živelních pohrom nebo náhlých havárií, čelilo jejich účinkům nebo aby se nebezpečí takových účinků snížilo, e) byly odstraněny stavebně bezpečnostní, požární, hygienické, zdravotní nebo provozní závady na stavbě anebo na stavebním pozemku, včetně překážek bezbariérového užívání stavby.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 132 odst. 3.

Definice dle jiných právních předpisů

Veřejný zájem v konkrétní věci by měl být zjišťován v průběhu správního řízení na základě poměrování nejrůznějších partikulárních zájmů, po zvážení všech rozporů a připomínek. Z odůvodnění správního rozhodnutí pak musí zřetelně vyplynout, proč veřejný zájem převážil nad řadou jiných partikulárních zájmů. Veřejný zájem je třeba nalézt v procesu rozhodování o určité otázce (typicky např. o vyvlastňování) a nelze jej v konkrétní věci a priori stanovit. Z těchto důvodů je zjišťování veřejného zájmu v konkrétním případě typicky pravomocí orgánů veřejné moci a nikoliv zákonodárné.

Pl. ÚS 24/04 z 28. 6. 2005

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Veřejný zájem je takový zájem, který je výrazem potřeb a zájmů společnosti a který takto chápe a prosazuje legitimní veřejná moc. Jeho rozhodujícím rysem je mocensky garantovaná převaha nad zájmem či zájmy soukromými. Ve veřejném zájmu lze věc vyvlastnit nebo vlastnické právo omezit, nelze-li dosáhnout účelu jinak, a to jen na základě zákona, jen pro tento účel a za náhradu. Stavební zákon umožňuje ve veřejném zájmu vyvlastnit pozemky a stavby pro pět účelů.

Česko-rakousko-slovenská příručka územně plánovací terminologie. Hannover: Akademie für Raumforschung und Landesplanung, 2000. (Českou část zpracoval ÚÚR Bmo.)

Jde o zájmy, jež by bylo možno označit za obecné či veřejné resp. obecně prospěšné, zájmy jejichž nositeli jsou blíže neurčené nicméně alespoň rámcově determinované okruhy či společenství osob jako tzv. veřejnost, popř. zájmy, u nichž jde o tzv. zájmy společnosti (celospolečenské zájmy). Tyto zájmy nesmí být v rozporu s platnými právními předpisy a jako takové musí být aprobovány orgány veřejné moci.

Madar, Zdeněk a kol.: Slovník českého práva. Praha: LINDE, 1995.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

U veřejného zájmu jde o zájmy, jež by bylo možno označit za obecné či veřejné resp. obecně prospěšné, zájmy jejichž nositeli jsou blíže neurčené nicméně alespoň rámcově determinované okruhy či společenství osob jako tzv. veřejnost, popř. zájmy, u nichž jde o tzv. zájmy společnosti (celospolečenské zájmy). Tyto zájmy nesmí být v rozporu s platnými právními předpisy a jako takové musí být aprobovány orgány veřejné moci.

Ústav územního rozvoje. Bmo, 2002.

Definice dle stavebního zákona č. 50/1976 Sb. a jeho prováděcích vyhlášek (zrušeny k 31.12.2006)

* V územním rozhodnutí vymezí stavební úřad území pro navrhovaný účel a stanoví podmínky k ochraně veřejných zájmů v území; jimi zabezpečí zejména soulad s cíli a záměry územního plánování, včetně architektonických a urbanistických hodnot v území, věcnou a časovou koordinaci jednotlivých staveb a jiných opatření v území, požadavky k ochraně zdraví a životního prostředí a rozhodne o námitkách účastníků řízení. V rozhodnutí o umístění stavby si stavební úřad může v odůvodněných případech vyhradit předložení podrobnějších podkladů, projektové dokumentace nebo její části; podle nich může stanovit dodatečně další podmínky, které musí být zahrnuty do stavebního povolení.

§ 87

(1) Vyžaduje-li to veřejný zájem z důvodů hygienických, bezpečnostních, požárních, provozních, ohrožení životního prostředí a estetických, nařídí stavební úřad provedení nezbytných úprav na stavbě vlastníku stavby nebo na stavebním pozemku vlastníku tohoto pozemku. Nařízené úpravy je vlastník stavby nebo pozemku povinen provést na svůj náklad.

§ 108

(1) Pozemky, stavby a práva k nim, potřebné pro uskutečnění staveb nebo opatření ve veřejném zájmu, uvedených v odstavci 2, lze vyvlastnit nebo vlastnická práva k pozemkům a stavbám lze omezit rozhodnutím stavebního úřadu (dále jen "vyvlastnit").

(2) Vyvlastnit podle tohoto zákona je možné jen ve veřejném zájmu pro

- a) veřejně prospěšné stavby podle schválené územně plánovací dokumentace,
- b) vytvoření hygienických, bezpečnostních a jiných ochranných pásem a chráněných území a pro zajištění podmínek jejich ochrany,
- c) provedení asanace sídelního útvaru nebo jeho asanačních úprav podle schválené územně plánovací dokumentace,
- d) vytvoření podmínek pro nezbytný přístup k pozemku a stavbě,
- e) vytvoření podmínek pro umístění nebo řádný provoz zařízení státní pozorovací sítě, kterou se zjišťuje stav životního prostředí,
- f) účely vymezené zvláštními zákony.

(3) Veřejný zájem na vyvlastnění pro účely uvedené v odstavci 2 musí být prokázán ve vyvlastňovacím řízení. Za stavby podle odstavce 2 písm. a) se považují stavby určené pro veřejně prospěšné služby a pro veřejné technické vybavení území podporující jeho rozvoj a ochranu životního prostředí, které vymezí schvalující orgán v závazné části územně plánovací dokumentace.

Zákon č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 39.

Vesnice 2019

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Vesnice je druhem lidského sídla, které je souborem obytných a hospodářských staveb obklopených kultivovanou krajinou luk, polí, sadů, rybníků a lesů. Charakteristický je malý rozsah sídla, drobná a nízká zástavba výrazově odpovídající jejím funkcím. Postupné změny v užívání krajiny a rostoucí mobilita obyvatelstva oslabují původní funkci vesnice, uspořádání zástavby i její obraz.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2018.

Vestavba 2022

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Vestavba je v praxi někdy používané označení stavby, která je změnou dokončené stavby, nemění však její objem. Dochází k novému členění a uspořádání (popř. také využití) v ní obsažených prostor. Nejblíže pojmem stavebního zákona je stavební úprava.

Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická rada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Změny dokončené stavby, při nichž se nemění objem stavby jako u přístavby nebo nástavby, ale dochází k novému členění vnitřních prostor.

Stavební slovník, 2022 [cit. 9. 8. 2022]. Dostupné z URL: < <http://stavebnikomunita.cz/page/stavebni-slovník-v> >.

Veterinární péče

Definice dle jiných právních předpisů

Veterinární péče podle tohoto zákona zahrnuje

- a) péči o zdraví zvířat a jeho ochranu, zejména předcházení vzniku a šíření nákaz a jiných onemocnění zvířat a jejich zdolávání, ochranu zdraví lidí před nemocemi přenosnými ze zvířat na člověka,
- b) péči o zdravotní nezávadnost živočišných produktů a krmiv a ochranu zdraví lidí před jeho poškozením nebo ohrožením živočišnými produkty,
- c) ochranu území České republiky před zavlečením nákaz zvířat a nemocí přenosných ze zvířat na člověka a před dovozem zdravotně závadných živočišných produktů a krmiv ze zahraničí,
- d) ochranu životního prostředí před nepříznivými vlivy souvisejícími s chovem zvířat, výrobou a zpracováváním živočišných produktů, jakož i ochranu zvířat a jejich produkce před riziky ze znečištěného životního prostředí,
- e) veterinární asanaci,
- f) dozor nad dodržováním povinností a požadavků stanovených k zajištění těchto úkolů tímto zákonem, zvláštními právními předpisy 1) a přímo použitelnými předpisy Evropských společenství (státní veterinární dozor).

Zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. a)-f).

Větrná (eolická) eroze

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Odnos materiálu z povrchu půdy způsobený větrem. Nejsilnější a nejúčinnější je v aridních a semiaridních oblastech, ale působí i v místech intenzivního obhospodařování, kde půda zůstává nechráněná po delší dobu v období sucha. Větrnou erozí jsou postihovány lehké půdy, zvláště váté pisky po období delšího sucha. Účinnou ochranou je vegetační kryt a ochranné lesní pásy.

Braniš, Martin a kol.: *Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie*. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Rozrušování půdy a homin mechanickou silou větru.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

Větrná energie 2019

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Větrná energie je síla větru. Energie síly větru je využívána k výrobě elektřiny nebo i k jiným pracem. Známé jsou například větrné mlýny, kde energie větru roztáčí soukolí mlecího zařízení. Na stejném principu pracuje také systém větrných elektráren. V prostoru otevřené krajiny se může vítr opřít do obrovských vtulí, a svou silou je tak roztáčí. Tím pohání turbínu umístěnou uvnitř zařízení. Výroba elektřiny pomocí větrné energie je jednou z neekologičtějších forem, neboť větrná energie je obnovitelným zdrojem, který je navíc snadno dostupný.

Internet, 2019 [cit. 10. 10. 2019]. Dostupné z URL: < <https://www.usetreno.cz/slovník-pojmu/vetma-energie/> >.

Větrolam 2022

Definice dle jiných právních předpisů

Větrolam: záměrně založené pásové porosty dřevin, převážně stromů jejichž hlavním účelem je snížení nepříznivého účinku větru.

ČSN 83 9001 (839001) *Sadovnictví a krajinářství - Terminologie - Základní odborné termíny a definice*.

Vícegenerační dům 2022

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Vícegenerační dům - pokud žijí dvě nebo tři generace v jednom domě, ale v oddělených bytových jednotkách.

Stavební slovník, 2022 [cit. 9. 8. 2022]. Dostupné z URL: < <http://stavebnikomunita.cz/page/stavebni-slovník-v> >.

Vícerodinný dům 2022

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Vícerodinný dům je dům, který má více než dvě bytové jednotky (bez nájemního bytu).

Stavební slovník, 2022 [cit. 9. 8. 2022]. Dostupné z URL: < <http://stavebnikomunita.cz/page/stavebni-slovník-v> >.

Viladům 2022

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Viladům je malý bytový dům s vlastní parcelou – zahradou. Svou hmotou je blízký většímu rodinnému domu a jsou v něm alespoň čtyři samostatné byty.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2022.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Problematická je významová stránka pojmenování. Zatímco anglické villa house je dům vilového typu (samostatně stojící, se zahradou, určený pro jednu rodinu), české viladům označuje zpravidla dům s větším množstvím bytových jednotek. Sice nedovedeme vysvětlit důvody tohoto významového posunu, je však zřejmé, že skutečnost označovanou slovem viladům dovedeme spolehlivě pojmenovat domácími prostředky (např. prostým a mnohem častějším bytový dům). Dovolujeme si vyslovit hypotézu, že užívání slova viladům souvisí s komunikační strategií tzv. developerů či stavebních firem. Viladům jistě evokuje jiné asociace (vyšší úroveň, útulnost, soukromí, přiměřené dimenzování stavby atd.) než dům bytový (bezprostřední přítomnost sousedů, nepřiměřené dimenzování stavby, malé či žádné vazby na okolí domu), ačkoli věcná skutečnost je stejná.

Internet. [Ústav pro jazyk český Akademie věd ČR, v. v. i. Dotaz týdne 2009.](#)

Vinice

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se rozumí vinicí zemědělsky obhospodařovaná půda, která je souvisle osázena keři vinné révy a opatřena opěrným zařízením, které musí být nainstalováno nejpozději do 2 let od výsadby; do plochy této zemědělsky obhospodařované půdy se započítává související manipulační prostor, který nesmí přesahovat 8 metrů na začátku a na konci řad a šířku jednoho meziřadí, v nejvyšší započítatelné šířce 3 metrů, podél řad po obou stranách vinice.

Zákon č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů, § 3i písm. c).

Vklad do katastru nemovitostí 2019

Definice dle jiných právních předpisů

Zápisy týkající se práv se do katastru provádějí vkladem, záznamem nebo poznámkou. Vklad je zápis do katastru, kterým se zapisují věcná práva, práva ujednaná jako věcná práva, nájem a pacht

Zákon č. 253/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 6.

Vlastníci technické infrastruktury 2024

Anglický překlad

Owner of technical infrastructure

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

§ 168

Vlastník technické infrastruktury

Vlastník technické infrastruktury je povinen

a) vést evidenci technické infrastruktury, která musí obsahovat polohové umístění a ochranu, a v odůvodněných případech, s ohledem na charakter

technické infrastruktury, i výškové umístění,

b) sdělit bezplatně každému na žádost údaje o podmínkách napojení, o ochranných a bezpečnostních pásmech a o základních podmínkách provádění činnosti v nich, pokud nejde o technickou infrastrukturu, s níž je příslušné hospodařit Ministerstvo obrany nebo Ministerstvo vnitra.

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 168.

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

* (1) Vlastníci technické infrastruktury jsou povinni vést o ní evidenci, která musí obsahovat polohové umístění a ochranu, a v odůvodněných případech, s ohledem na charakter technické infrastruktury, i výškové umístění. Na žádost pořizovatele územně analytických podkladů, územně plánovací dokumentace, obecního úřadu, žadatele o vydání regulačního plánu nebo územního rozhodnutí, stavebníka nebo osoby jím zmocněné, sdělí vlastník technické infrastruktury ve lhůtě do 30 dnů údaje o její poloze, podmínkách napojení, ochrany a další údaje nezbytné pro projektovou činnost a provedení stavby.

(2) Na výzvu orgánu územního plánování a stavebního úřadu jsou vlastníci technické infrastruktury povinni jim bez průtahů poskytnout nezbytnou součinnost při plnění úkolů podle tohoto zákona.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 161 odst. 1-2.

Vlastnické právo

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Vlastnické právo je věcné právo, které poskytuje nejširší možnost přímého právního panství nad věcí. Je to právo absolutní, tj. působí vůči všem ostatním, kteří musí vlastnictví jiného respektovat a musí se zdržet všeho, co by oprávněného rušilo v jeho právu. Předmětem vlastnictví jsou věci. Zláštní zákon stanoví, které věci mohou být předmětem vlastnictví pouze státu nebo určených právnických osob (nabývání vlastnictví).

Maďar, Zdeněk a kol.: Slovník českého práva. Praha: LINDE, 1995.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Vlastnické právo je věcné právo, které poskytuje nejširší možnost přímého právního panství nad věcí. Je to právo absolutní, tj. působí vůči všem ostatním, kteří musí vlastnictví jiného respektovat a musí se zdržet všeho, co by oprávněného rušilo v jeho právu. Předmětem vlastnictví jsou věci. Zláštní zákon stanoví, které věci mohou být předmětem vlastnictví pouze státu nebo určených právnických osob (nabývání vlastnictví).

Vlastník 2019

Anglický překlad

Owner

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Vlastník je osoba, která je oprávněna nakládat s movitým, nemovitým nebo duševním majetkem na základě prokazatelných vlastnických práv. *Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2018.*

Definice dle stavebního zákona č. 50/1976 Sb. a jeho prováděcích vyhlášek (zrušeny k 31.12.2006)

* Pokud se v tomto zákoně používá pojmu "vlastník", rozumí se tím též osoba, která na základě zákona nebo písemné smlouvy je oprávněna ve věcech upravených tímto zákonem na místě vlastníka jednat.

Zákon č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 139 písm. b). (Zrušen)

Vlastník stavby a zařízení 2024

Anglický překlad

Owner of the Building and Equipment

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

Vlastník stavby a zařízení

Vlastník stavby a zařízení je povinen

- a) provádět údržbu stavby nebo zařízení po celou dobu jejich existence,
 - b) neprodleně ohlásit stavebnímu úřadu závady na stavbě nebo zařízení, které ohrožují životy, zdraví osob nebo zvířat,
 - c) uchovávat stavební deník nebo jednoduchý záznam o stavbě nebo zařízení po dobu 10 let ode dne právní moci kolaudačního rozhodnutí, popřípadě od dokončení stavby nebo zařízení, pokud se kolaudační rozhodnutí nevyžaduje,
 - d) uchovávat po celou dobu trvání stavby ověřenou projektovou dokumentaci, dokumentaci pro provádění stavby, dokumentaci stavby, došlo-li k odchylce od dokumentace pro povolení stavby, popřípadě dokumentaci skutečného provedení stavby, včetně její geodetické části, nebo pasport stavby, rozhodnutí, osvědčení, souhlasy a jiné důležité doklady týkající se stavby nebo zařízení; dokumentaci lze uchovávat i v elektronické formě,
 - e) zajistit do 1. ledna 2025 instalaci alespoň 1 dobíjecí stanice, a to pokud je vlastníkem jiné stavby než stavby pro bydlení s více než 20 parkovacími stáními, za podmínek stanovených prováděcím právním předpisem,
 - f) pokud je to technicky proveditelné, zajistit do 1. ledna 2025 instalaci systémů automatizace a kontroly budov, za podmínek stanovených jiným právním předpisem⁶⁷⁾, pokud je vlastníkem jiné než obytné budovy se systémem
 1. vytápění nebo kombinovaným systémem pro vytápění a větrání o jmenovitém výkonu vyšším než 290 kW nebo
 2. klimatizace nebo kombinovaným systémem klimatizace a větrání o jmenovitém výkonu vyšším než 290 kW.
- Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 167.*

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

* (1) Vlastník stavby je povinen

- a) udržovat stavbu podle § 3 odst. 4 po celou dobu její existence,
- b) neprodleně ohlásit stavebnímu úřadu závady na stavbě, které ohrožují životy či zdraví osob nebo zvířat,
- c) umožnit kontrolní prohlídku stavby, a pokud tomu nebrání vážné důvody, této prohlídce se zúčastnit,
- d) uchovávat stavební deník po dobu 10 let od vydání kolaudačního souhlasu, popřípadě od dokončení stavby, pokud se kolaudační souhlas nevyžaduje,
- e) uchovávat po celou dobu trvání stavby dokumentaci jejího skutečného provedení, rozhodnutí, osvědčení, souhlasy, ověřenou projektovou dokumentaci, popřípadě jiné důležité doklady týkající se stavby, v rozsahu, v jakém nejsou uloženy v evidenci územních a stavebních řízení a jiných postupů nebo evidenci elektronických dokumentací.

(2) Vlastník zařízení, které podléhá tomuto zákonu, je povinen

- a) udržovat zařízení v řádném stavu po celou dobu jeho existence,
 - b) neprodleně ohlásit stavebnímu úřadu závady na zařízení, které ohrožují životy či zdraví osob nebo zvířat,
 - c) umožnit kontrolní prohlídku zařízení, a pokud tomu nebrání vážné důvody, této prohlídce se zúčastnit,
 - d) uchovávat dokumentaci skutečného provedení zařízení, rozhodnutí, souhlasy a jiné důležité doklady týkající se zařízení po celou dobu jeho existence.
- § 155

Právníké a fyzické osoby podnikající ve výstavbě a vlastníci staveb jsou povinni bezodkladně ohlašovat ministerstvu a příslušnému stavebnímu úřadu havárie a často se opakující poruchy staveb a výsledky šetření jejich příčin, došlo-li při nich ke ztrátám na životech, k ohrožení životů osob nebo ke značným škodám.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 154 odst. 1, 2.

Vlečka (železniční) 2017

Definice dle jiných právních předpisů

- (1) Železniční dráhy se z hlediska významu, účelu a technických podmínek, stanovených prováděcím předpisem, člení do jednotlivých kategorií. Vlečka je dráha, která slouží vlastní potřebě provozovatele nebo jiného podnikatele a je zaústěná do celostátní nebo regionální dráhy, nebo jiné vlečky.
- (2) O zařazení železniční dráhy do příslušné kategorie dráhy a o změnách tohoto zařazení rozhoduje drážní správní úřad.

Zákon č. 266/1994 Sb., o dráhách, ve znění pozdějších předpisů, § 3 odst. 1 písm. d) odst. 2.

Vnitrozemské vodní cesty

Definice dle jiných právních předpisů

Vnitrozemskými vodními cestami (dále jen "vodní cesty") jsou vodní toky 1) a jiné vodní plochy, na kterých je možno provozovat plavbu. Součástí vodní cesty jsou uvedeny v příloze č. 1, která je součástí tohoto zákona.

Zákon č. 114/1995 Sb., o vnitrozemské plavbě, ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 1.

Vnitřní stěhování (migrace) 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Vnitřní stěhování - změna obce trvalého pobytu na území ČR, za niž je považována i změna urbanistického obvodu trvalého pobytu v hl. městě Praze. Změny trvalého bydliště uvnitř obce nebo uvnitř urbanistického obvodu hl. města Prahy se v demografické statistice za stěhování nepovažují.

Příručka demografické statistiky [cit. 25. 5. 2018]. Dostupné z URL: <

https://web.natur.cuni.cz/~mak/gos/demmetodika/www.czso.cz/cz/cisla/0/02/020100/stehovan.htm >.

Vnitřní území lázeňského místa

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Vnitřní území lázeňského místa zahrnuje ucelenou část území, v níž jsou soustředěna zařízení sloužící bezprostředně lázeňskému provozu. Katastrální úřad eviduje vnitřní území lázeňského místa v katastru nemovitostí podle grafických a písemných podkladů předložených ministerstvem. Hranice vnitřního území lázeňského místa a hranice lázeňského místa se vyznačí v územně plánovací dokumentaci.

Ústav územního rozvoje v Brně. Standard sledovaných jevů pro územně analytické podklady obcí. [online]. Bmo a Praha. 2014. [cit. 2014-11-04].

Voda atmosférická (srážková) 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Jedná se o veškerou vodu v ovzduší bez ohledu na skupenství. Srážky jsou výsledkem kondenzace vodních par v ovzduší nebo na různých površích. Rozlišují se srážky kapalné (děšť, mrholení, mlha, rosa) a tuhé (sníh, mráz, kroupy, námraza, jinovatka).

Chemické složení srážek závisí na složení a znečištění ovzduší ve spodní a střední vrstvě atmosféry. Složení srážek odpovídá z kvalitativního hlediska základnímu složení podzemních a povrchových vod.

Mendelova univerzita Brno, e-knihovna [cit. 31. 5. 2018]. Dostupné z URL: < https://is.mendelu.cz/eknihovna/opory/zobraz_cast.pl?cast=12053 >.

Voda drenážní

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Voda drenážní - voda odtékající z odvodňovacích (drenážních) soustav na zemědělských pozemcích, nebo z jednotlivých drénů.

Braniš, Martin a kol.: Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Voda důlní 2023

Definice dle jiných právních předpisů

Všechny podzemní, povrchové a srážkové vody, které vnikly do hlubinných nebo povrchových důlních prostorů bez ohledu na to, zda se tak stalo průsakem nebo gravitací z nadloží, podloží nebo boku nebo prostým vtékáním srážkové vody, a to až do jejich spojení s jinými stálými povrchovými nebo

podzemními vodami.

Zákon č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 40 odst. 1.

Definice dle jiných právních předpisů

Voda důlní - všechny podzemní, povrchové a srážkové vody, které vnikly do důlních prostorů hlubinných nebo povrchových, a to až do jejich spojení s jinými, stálými povrchovými nebo podzemními vodami.

Braniš, Martin a kol.: Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Voda odpadní 2023

Definice hlavní

Vody použité v obytných, průmyslových, zemědělských, zdravotnických a jiných stavbách, zařízeních nebo dopravních prostředcích, pokud mají po použití změněnou jakost (složení nebo teplotu) a jejich směsí se srážkovými vodami, jakož i jiné vody z těchto staveb, zařízení nebo dopravních prostředků odtékající, pokud mohou ohrozit jakost povrchových nebo podzemních vod.

Odpadní vody jsou i průsakové vody vznikající při provozování skládek a odkališť nebo během následné péče o ně, s výjimkou vod, které jsou zpětně využívány pro vlastní potřebu organizace, a vod, které odtékají do vod důlních.

Odvádí-li se odpadní voda a srážková voda společně jednotnou kanalizací, stává se srážková voda vtokem do této kanalizace vodou odpadní.

Zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 38 odst. 1 a 3.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Voda odpadní - voda odváděná kanalizací, nebo vypouštěná do recipientu, jejíž vlastnosti byly zhoršeny v důsledku lidské činnosti, nebo vznikla jako nežádoucí produkt průmyslové, zemědělské a jiné činnosti.

odpadní průmyslová - Odpadní voda vznikající při průmyslových výrobcích, vypouštěná z průmyslových závodů.

odpadní splašková - (splašky) Odpadní voda z domácností, sociálních zařízení, objektů společného stravování, ubytování apod.

Braniš, Martin a kol.: Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Voda pitná

Definice dle jiných právních předpisů

Hygienické požadavky na vodu

(1) Pitnou vodou je veškerá voda v původním stavu nebo po úpravě, která je určena k pití, vaření, přípravě jídel a nápojů, voda používaná v potravinářství, voda, která je určena k péči o tělo, k čištění předmětů, které svým určením přicházejí do styku s potravinami nebo lidským tělem, a k dalším účelům lidské spotřeby, a to bez ohledu na její původ, skupenství a způsob jejího dodávání. Hygienické požadavky na zdravotní nezávadnost a čistotu pitné vody (dále jen "jakost pitné vody") se stanoví hygienickými limity mikrobiologických, biologických, fyzikálních, chemických a organoleptických ukazatelů, které jsou upraveny prováděcím právním předpisem, nebo jsou povoleny nebo určeny podle tohoto zákona příslušným orgánem ochrany veřejného zdraví. Hygienické limity se stanoví jako nejvyšší mezní hodnoty, mezní hodnoty a doporučené hodnoty. Doporučené hodnoty jsou nezávazné hodnoty ukazatelů jakosti pitné vody, které stanoví minimální žádoucí nebo přijatelnou koncentraci dané látky, nebo optimální rozmezí koncentrace dané látky.

Za pitnou vodu se nepovažuje přírodní léčivý zdroj a přírodní minerální voda, o níž bylo vydáno osvědčení podle zvláštního právního předpisu.

Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, § 3 odst. 1.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Pitná voda je voda odpovídající normě ČSN 75 7111 Pitná voda. Pitná voda má mít stálé, během roku se neměnicí fyzikální vlastnosti, chemické, mikrobiologické, a biologické složení. Nesmí být ani po dlouhodobém požívání příčinou vzniku zdravotních poruch. Kvalitní pitná voda musí obsahovat řadu látek, nezbytných pro život (např. biogenní prvky). Je známo, že cca jedna čtvrtina esenciálních minerálních látek (ve využitelné formě) se do lidského těla dostává pouze vodou. Podobně potřeba prvků jako vápník, hořčík, železo, zinek a měď, je kryta pitnou vodou z 13-28%. Podle normy 75 7111 se sledují vlastnosti fyzikální, chemické, mikrobiologické a biologické.

Braniš, Martin a kol.: Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Voda podpovrchová 2023

Definice hlavní

Voda podpovrchová je společné označení pro vodu půdní a vodu podzemní.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2023.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Voda podpovrchová - voda, vyskytující se pod zemským povrchem ve všech formách a skupenstvích. Souborné označení pro vodu půdní a podzemní. Braniš, Martin a kol.: Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Voda vyskytující se pod zemským povrchem ve všech formách a skupenstvích; souborné označení pro vodu půdní a podzemní. Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

Voda podzemní

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Voda podzemní - část podpovrchové vody, vyplňující dutiny zvodnělých hornin, bez ohledu zda vytváří nebo nevytváří souvislou hladinu. Též voda vytvářející souvislou hladinu v půdě.

Braniš, Martin a kol.: Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Voda povrchová 2023

Definice dle jiných právních předpisů

Vody přirozené se vyskytující na zemském povrchu; tento charakter neztrácí, protékají-li přechodně zakrytými úseky, přirozenými dutinami pod zemským povrchem nebo v nadzemních vedeních.

Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 1.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Voda povrchová - voda odtékající nebo zadržovaná v přirozených a umělých nádržích na zemském povrchu.

Braniš, Martin a kol.: Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Voda prostá

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Voda prostá - voda s nízkým obsahem rozpuštěných tuhých látek, plynů či mikroorganismů, která nesplňuje žádné z kritérií pro minerální vodu.

Braniš, Martin a kol.: Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Voda provozní 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Voda provozní - voda určená pro různé provozní účely, např. chlazení, mytí, hydraulickou dopravu, a pod. Jakost odpovídá příslušnému způsobu použití.

Braniš, Martin a kol.: Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Provozní voda je voda pro různé výrobní a nevýrobní účely (chlazení, mytí zařízení, hydraulickou dopravu, rozpouštění surovin aj.), jejíž jakost odpovídá příslušnému způsobu využití. Provozní vody se dělí podle účelu na chladicí, plavící, napájecí (napájení parních kotlů), prací, oplachovací, betonářské aj. V závodech musí být provedena taková opatření, aby nedošlo k jejich záměně s vodou pitnou a užitkovou.

Mendelova univerzita Brno, e-knihovna [cit. 1. 6. 2018]. Dostupné z URL: < https://is.mendelu.cz/eknihovna/opory/zobraz_cast.pl?cast=12053 >.

Voda přírodní léčivá 2022

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Voda z přírodního zdroje, která má léčivé účinky a je prohlášena za léčivou.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2022.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Voda přírodní léčivá - voda z přírodního zdroje, která má prokazatelné farmakodynamické účinky a je prohlášena za léčivou.

Braniš, Martin a kol.: *Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie*. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Voda přírodní minerální

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Voda přírodní minerální - voda z přírodního zdroje, obsahující v 1 l více než 19 rozpuštěných tuhých látek nebo 1 g rozpuštěného oxidu uhličitého.

Braniš, Martin a kol.: *Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie*. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Voda přírodní stolní minerální

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Voda přírodní stolní minerální - voda z přírodního zdroje, bez výrazných farmakodynamických účinků, která obsahuje v 1 l nejméně 1 g rozpuštěného oxidu uhličitého, a nejvýše 6g rozpuštěných tuhých látek, a která je svými smyslovými vlastnostmi je vhodným nápojem.

Braniš, Martin a kol.: *Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie*. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Voda půdní 2020

Anglický překlad

soil water

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Voda půdní - část podpovrchové vody obsažené v půdě (bez ohledu na skupenství), která nevytváří souvislou hladinu.

Braniš, Martin a kol.: *Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie*. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Půdní voda je část podpovrchové vody, včetně vodní páry, obsažená v půdě nebo v přilehlých horninách nad souvislou hladinou podzemní vody.

Meteorologický slovník, 2020 [cit. 19. 11. 2020]. Dostupné z URL: < <http://slovník.cmes.cz/vyklad/cs/v> >.

Část podpovrchové vody obsažená v půdě (bez ohledu na skupenství), která obvykle nevytváří souvislou hladinu.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

Voda splašková 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Odpadní voda z domácností, sociálních zařízení, hotelů a ubytoven.

Povodí Moravy, vodohospodářský slovník [cit. 27. 3. 2018]. Dostupné z URL: < <http://www.pmo.cz/cz/o-podniku/vodohospodarsky-slovník/.htm> >.

Voda spodní 2022

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Voda obsažená v půdě. Výška hladiny spodní vody se mění v závislosti na ročním období a množství srážek.

Stavební slovník, 2022 [cit. 25. 4. 2022]. Dostupné z URL: < <http://stavebnikomunita.cz/page/stavebni-slovník-v> >.

Voda surová 2021

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Voda surová - voda určená k úpravě.

Braniš, Martin a kol.: *Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie*. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Voda surová je voda, která neprošla žádnou úpravou.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2020.

Voda teplá užitková (TUV)

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

K přípravě TUV se používá horká voda nebo pára.

Slovníček pojmů. Bmo: Teplárny Bmo, 2015

Voda upravená

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Voda upravená - voda, která prošla úpravou a vyhovuje požadované jakosti.

Braniš, Martin a kol.: *Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie*. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Voda uzavřená

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Vodní útvar povrchových vod, který není volně spojen s přítokem nebo odtokem, zejména mrtvé nebo odstavené rameno vodního toku, propadlina, zatopená umělá prohlubeň terénu, zbytková jáma po těžbě nerostů; za uzavřenou vodu se nepovažuje vodní útvar nebo jeho část, ve kterém je prováděna hornická činnost nebo činnost prováděná hornickým způsobem.

Viz zákon č. 99/2004 Sb., o rybníkářství...

Tichá Tereza a kol.: *Slovník pojmů užívaných v právu životního prostředí*. 1. vydání. Praha: ABF – nakladatelství ARCH, 2004.

Voda užitková

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Voda užitková - voda hygienicky nezávadná, která není určena k pití a vaření.

Braniš, Martin a kol.: *Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie*. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Voda vnitřní 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Vody, které se vyskytují na území chráněném vodohospodářskými díly (hrázemi) před zaplavením za povodní a které nemohou při zvýšeném vodním stavu v recipientu odtékat přirozeným způsobem.

Povodí Moravy, vodohospodářský slovník [cit. 27. 3. 2018]. Dostupné z URL: < <http://www.pmo.cz/cz/o-podniku/vodohospodarsky-slovník/.htm> >.

Voda vratná

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Voda, která se vrací od zákazníků. Ti z vody odebrali teplo např. pro přípravu TUV (teplé užitkové vody) nebo ohřev ÚT (ústředního topení).

Slovníček pojmů. Bmo: Teplárny Bmo, 2015

Voda vyrobená

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Voda vyrobená - voda, dodaná organizaci, zajišťující zásobování vodou odběratelů (spolu se ztrátami).

Braniš, Martin a kol.: Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Voda výrobní

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Voda výrobní - voda, která se při výrobním procesu stává součástí výrobku.

Braniš, Martin a kol.: Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Voda závlahová

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Voda závlahová - voda odpovídající požadované jakosti, používaná pro zemědělské a lesnické závlahy.

Braniš, Martin a kol.: Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Voda zvláštního určení 2021

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Voda zvláštní - přírodní, léčivé vody, přirozeně se vyskytující minerální stolní vody a vody, které jsou podle horních předpisů vyhrazenými nerosty a důlními vodami.

Braniš, Martin a kol.: Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Podpovrchové vody specifických vlastností a složení - vody přírodní léčivé, přirozeně se vyskytující stolní minerální vody a důlní vody.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2020.

Vodárenská nádrž 2016

Definice dle jiných právních předpisů

Seznam vodárenských nádrží je uveden v příloze této vyhlášky.

Vyhláška č. 137/1999 Sb., Vyhláška Ministerstva životního prostředí, kterou se stanoví seznam vodárenských nádrží a zásady pro stanovení a změny ochranných pásem vodních zdrojů, § 7, Seznam vodárenských nádrží.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Vodní nádrž určená přednostně pro vodárenské účely. Může být jednoúčelová nebo víceúčelová podle požadované kvality odebírané vody, a tomu pak odpovídá stupeň hygienické ochrany nádrže.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Vodárenství

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Soubor činností a staveb zajišťujících odběr, úpravu, akumulaci, dopravu a rozvod vody pro potřeby obyvatelstva, průmyslu a zemědělství.

Braniš, Martin a kol.: Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Vodící linie 2024

Definice dle prováděcích vyhlášek k zákonu č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu

* Vodicí linie je součást prostředí nebo stavby sloužící k orientaci nevidomých a slabozrakých osob při pohybu v interiéru i exteriéru. Do průchozího prostoru podél vodicí linie se neumísťují žádné předměty; vodicí linie jsou přirozené vodicí linie a umělé vodicí linie. Přednostně se provádí přirozená vodicí linie.

Vyhláška č. 398/2009 Sb. o obecných technických požadavcích zabezpečujících bezbariérové užívání staveb, ve znění pozdějších předpisů, Příloha 1.

Definice dle stavebního zákona č. 50/1976 Sb. a jeho prováděcích vyhlášek (zrušeny k 31.12.2006)

* Pro účely této vyhlášky se rozumí vodicí linií spojnice hmatných orientačních bodů umístěných v pochozích plochách a na vnitřních i vnějších komunikacích; vodicí linie se dělí na přirozené vodicí linie a umělé vodicí linie; vodicí linií není obrubník chodníku směrem do vozovky.

Vyhláška č. 369/2001 Sb., o obecných technických požadavcích zabezpečujících užívání staveb osobami s omezenou schopností pohybu a orientace, § 2. (Zrušena)

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Vodicí linie je spojnice hmatných orientačních bodů, umístěných v pochozích plochách a na vnitřních i vnějších komunikacích; vodicí linie se dělí na přirozené vodicí linie a umělé vodicí linie; vodicí linií není obrubník chodníku směrem do vozovky.

Dostupné z: <https://profesis.ckait.cz/dokumenty-ckait/tp-1-5/#1>

Vodicí linie přirozená 2024

Definice dle prováděcích vyhlášek k zákonu č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu

* Přirozenou vodicí linií tvoří přirozená součást prostředí, zejména stěna domu, podezdívka plotu, obrubník trávníku vyšší než 60 mm, zábradlí se zarážkou pro bílou hůl nebo jiné kompaktní prvky šířky nejméně 400 mm a výšky nejméně 300 mm, sloužící k orientaci nevidomých a slabozrakých osob při pohybu v interiéru nebo exteriéru; přirozenou vodicí linií není obrubník chodníku směrem do vozovky.

Mimo zastavěné území obce může v odůvodněných případech tuto linii tvořit samotný okraj komunikace bez obrubníku směrem k vegetaci.

Přerušit přirozenou vodicí linií lze nejvýše na vzdálenost 8000 mm mezi jednotlivými částmi přirozeného hmatného vedení pro osoby se zrakovým postižením, zejména mezi obvodovými stěnami jednotlivých domů umístěných při chodníku. Délka jednotlivých částí přirozeného hmatného vedení musí být nejméně 1500 mm, u změn dokončených staveb lze v odůvodněných případech tuto hodnotu snížit až na 1000 mm.

Přerušení přirozené vodicí linie v délce větší než 8000 mm musí být doplněno vodicí linií umělou.

Vyhláška č. 398/2009 Sb. o obecných technických požadavcích zabezpečujících bezbariérové užívání staveb, ve znění pozdějších předpisů, Příloha 1.

Definice dle stavebního zákona č. 50/1976 Sb. a jeho prováděcích vyhlášek (zrušeny k 31.12.2006)

* Pro účely této vyhlášky se rozumí přirozenou vodicí linií spojnice hmatných orientačních bodů vzniklých uspořádáním stavby nebo jejích jednotlivých prvků umístěných v pochozích plochách a na vnitřních a vnějších komunikacích.

Vyhláška č. 369/2001 Sb., o obecných technických požadavcích zabezpečujících užívání staveb osobami s omezenou schopností pohybu a orientace, § 2. (Zrušena)

Definice z jiných publikovaných zdrojů

Vodicí linie přirozená je spojnice hmatných orientačních bodů, vzniklých uspořádáním stavby nebo jejích jednotlivých prvků, umístěných v pochozích plochách a na vnitřních a vnějších komunikacích.

Dostupné z: <https://profesis.ckait.cz/dokumenty-ckait/tp-1-5/#1>

Vodicí linie s funkcí varovného pásu 2024

Definice dle prováděcích vyhlášek k zákonu č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu

* Vodicí linie s funkcí varovného pásu je zvláštní forma umělé vodicí linie, která na železničním nástupišti slouží osobám se zrakovým postižením k orientaci při podélném pohybu po něm a zároveň odděluje bezpečnostní pás od ostatní plochy nástupiště. Vodicí linie s funkcí varovného pásu musí mít šířku 400 mm. Vizualně kontrastní označení se provádí pouze v šířce 150 mm.

Vyhláška č. 398/2009 Sb. o obecných technických požadavcích zabezpečujících bezbariérové užívání staveb, ve znění pozdějších předpisů, Příloha 1.

Vodicí linie umělá 2024

Definice dle prováděcích vyhlášek k zákonu č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu

* Umělá vodicí linie je speciálně vytvořená součást stavby sloužící k orientaci osob se zrakovým postižením při pohybu v interiéru nebo exteriéru, zejména při pohybu po nástupišti metra bez přirozené vodicí linie.

Umělou vodicí linii tvoří podélné drážky a její šířka je v interiéru nejméně 300 mm a v exteriéru 400 mm. Změny směru a odbočky se zřizují jen v nezbytné míře a přednostně v pravém úhlu.

Odbočení musí být vyznačeno přerušením vodicí linie hladkou plochou v délce odpovídající šířce vodicí linie. V oboustranné vzdálenosti nejméně 800 mm od osy umělé vodicí linie nesmí být žádné překážky. Umělá vodicí linie musí navazovat na přirozenou vodicí linii.

Vyhláška č. 398/2009 Sb. o obecných technických požadavcích zabezpečujících bezbariérové užívání staveb, ve znění pozdějších předpisů, Příloha 1.

Definice dle stavebního zákona č. 50/1976 Sb. a jeho prováděcích vyhlášek (zrušeny k 31.12.2006)

* Pro účely této vyhlášky se rozumí umělou vodicí linií spojnice vytvořených hmatných orientačních bodů umístěných v pochozích plochách a na vnitřních i vnějších komunikacích.

Vyhláška č. 369/2001 Sb., o obecných technických požadavcích zabezpečujících užívání staveb osobami s omezenou schopností pohybu a orientace, § 2. (Zrušena)

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Vodicí linie umělá je spojnice vytvořených hmatných orientačních bodů, umístěných v pochozích plochách a na vnitřních i vnějších komunikacích.

Dostupné z: <https://profesis.ckait.cz/dokumenty-ckait/tp-1-5/#1>

Vodicí pás přechodu 2024

Definice dle prováděcích vyhlášek k zákonu č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu

* Vodicí pás přechodu je zvláštní forma umělé vodicí linie, která slouží k orientaci osob se zrakovým postižením při přecházení; musí mít šířku 550 mm a skládá se z 2 x 3 nebo 2 x 2 pásků. Zřizuje se, je-li trasa přecházení delší než 8000 mm, vedená v šikmém směru, nebo z oblouku o poloměru menším než 12 000 mm a musí navazovat na případné signální pásy na chodníku.

Vyhláška č. 398/2009 Sb. o obecných technických požadavcích zabezpečujících bezbariérové užívání staveb, ve znění pozdějších předpisů, Příloha 1.

Definice dle stavebního zákona č. 50/1976 Sb. a jeho prováděcích vyhlášek (zrušeny k 31.12.2006)

* Pro účely této vyhlášky se rozumí vodicím pásem přechodu pás šířky 550 mm umístěný ve vozovce, který je součástí vodorovného dopravního značení.

Vyhláška č. 369/2001 Sb., o obecných technických požadavcích zabezpečujících užívání staveb osobami s omezenou schopností pohybu a orientace, § 2. (Zrušena)

Definice z jiných publikovaných zdrojů

Jedná se o pás šířky 550 mm, umístěný ve vozovce, který je součástí vodorovného dopravního značení.

Vodící proužek (u komunikací)

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Vodící proužek (v) – šířkový prvek, který opticky ohraničuje jízdní pás; základní šířka 0,25 m, u zvýšené obruby nebo nebezpečné části 0,50 m
Projekt CZ.1.07/2.3.00/09.0150, VŠB-Technická univerzita Ostrava 2011 [cit. 5. 3. 2018].

Vodné 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Vodné je úplata za dodávku pitné vody. Právo na vodné vzniká vtokem vody do potrubí napojeného bezprostředně za vodoměrem, a není-li vodoměr, vtokem vody do vnitřního uzávěru připojeného pozemku nebo stavby.
Mendelova univerzita Brno, e-knihovna [cit. 31. 5. 2018].

Úhrada za odběr vody z veřejné vodovodní sítě, jinými slovy je vodné vyjádřením „ceny vody“. Vodné zahrnuje především platbu za odebranou pitnou nebo užitkovou vodu a nájem měřicího zařízení. Jako podklad pro účtování vodného slouží údaj o spotřebovaném množství vody, který se získává pomocí měřicího zařízení, nejčastěji se používá vodoměr. Alternativně se spotřeba vypočte odborným výpočtem nebo se určí podle směrných čísel uvedených v prováděcí vyhlášce k Zákonu o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu.
Vítejte na zemi, CENIA, slovník [cit. 30. 11. 2018].

Vodní nádrž umělá 2018

Definice dle jiných právních předpisů

Vodní nádrž vytvořená záměrou činností s výjimkou rybníku a bazénu ke koupání (například velká vodní nádrž vytvořená přehradou, malá vodní nádrž, nádrž vytvořená zatopením vytěžených ploch apod.).
Vyhláška č. 357/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální vyhláška), ve znění pozdějších předpisů, příloha 2. Způsob využití pozemku.

* Vodní nádrž umělá je vodní nádrž vytvořená záměrou lidskou činností s výjimkou rybníku a bazénu ke koupání (např. velká vodní nádrž vytvořená přehradou, malá vodní nádrž, nádrž vytvořená zatopením vytěžených ploch apod.).
Vyhláška č. 190/1996 Sb., kterou se provádí zákon č. 265/1992 Sb., o zápisech vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem, ve znění zákona č. 210/1993 Sb. a zákona č. 90/1996 Sb., a zákon České národní rady č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), ve znění zákona č. 89/1996 Sb. (Zrušena)

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Omezený prostor vytvořený údolní přehradou, ohrazováním části území nebo využitím přírodní nebo umělé prohlubně na zemském povrchu, který slouží k hospodaření s vodou, tj. akumulaci vody pro její pozdější využití, ke snížení povodňových průtoků nebo vytvoření vodního prostředí k úpravě vlastností vody.
Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

Vodní bilance 2016

Definice dle jiných právních předpisů

Vodní bilance sestává z hydrologické bilance a vodohospodářské bilance. Hydrologická bilance porovnává přírůstky a úbytky vody a změny vodních zásob povodí, území nebo vodního útvaru za daný časový interval. Vodohospodářská bilance porovnává požadavky na odběry povrchové a podzemní vody a vypouštění odpadních vod s využitelnou kapacitou vodních zdrojů z hledisek množství a jakosti vody a jejich ekologického stavu.
Obsah vodní bilance a způsob jejího sestavení stanoví Ministerstvo zemědělství ve spolupráci s Ministerstvem životního prostředí vyhláškou.
Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 22 odst. 1.

Vodní cesta umělá 2019

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Člověkem uměle vytvořená vodní cesta (kanál nebo průplav). Výškové rozdíly jsou překonávány plavebními komorami (zdymadly) nebo lodními zdvihačky (výtahy).
Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2018.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Tok splavněný regulační nebo kanalizační metodou, nebo průplav.
Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Vodní cesty 2017

Definice dle jiných právních předpisů

Vodní cestou se zde rozumí vodní tok nebo jiný útvar povrchové vody, na kterém lze provozovat plavidla, a součástí vodní cesty vodní díla a ostatní stavby a zařízení, které jsou uvedeny v příloze č. 1 k tomuto zákonu.

Zákon č. 114/1995 Sb., o vnitrozemské plavbě, ve znění pozdějších předpisů § 2 písm. a).

(1) Vodní cesty se dělí na sledované vodní cesty a nesledované vodní cesty. Sledované vodní cesty musí odpovídat plavebně provozním podmínkám. Plavebně provozní podmínky pro provozování plavby a způsob značení sledovaných vodních cest stanoví prováděcí předpis.

(2) Sledované vodní cesty se člení na vodní cesty dopravně významné a na vodní cesty účelové. Rozměry vodních cest dopravně významných, včetně jejich zařazení do tříd, a plavebně provozní podmínky umístění mostů a jiných zařízení, která je kříží nad nejvyšší plavební hladinou nebo pod dnem těchto cest, stanoví prováděcí předpis. Vodní cesty účelové, jejichž seznam stanoví prováděcí předpis, jsou vodní cesty, na kterých je provozována pouze rekreační plavba a vodní doprava místního významu.

(3) Vodní cesty dopravně významné se z hlediska jejich využívání pro provozování vodní dopravy dále člení na vodní cesty využívané a vodní cesty využitelné.

(4) Vodní cesty dopravně významné jsou uvedeny v příloze č. 2 k tomuto zákonu.

Zákon č. 114/1995 Sb., o vnitrozemské plavbě, ve znění pozdějších předpisů, § 3 odst. 1-3.

Vodní díla

Definice dle jiných právních předpisů

(1) Vodní díla jsou stavby, které slouží ke vzdouvání a zadržování vod, umělému usměřování odtokového režimu povrchových vod, k ochraně a užívání vod, k nakládání s vodami, ochraně před škodlivými účinky vod, k úpravě vodních poměrů nebo k jiným účelům sledovaným tímto zákonem, a to zejména

a) přehrady, hráze, vodní nádrže, jezy a zdrže,

b) stavby, jimiž se upravují, mění nebo zřizují koryta vodních toků,

c) stavby vodovodních řadů a vodárenských objektů včetně úpraven vody, kanalizačních stok, kanalizačních objektů, čistíren odpadních vod, jakož i stavby k čištění odpadních vod před jejich vypouštěním do kanalizací,

d) stavby na ochranu před povodněmi,

e) stavby k vodohospodářským melioracím, zavlažování a odvodňování pozemků,

f) stavby, které se k plavebním účelům zřizují v korytech vodních toků nebo na jejich březích,

g) stavby k využití vodní energie a energetického potenciálu,

h) stavby odkališť,

i) stavby sloužící k pozorování stavu povrchových nebo podzemních vod,

j) studny,

k) stavby k hrazení bystřin a strží, pokud zvláštní zákon nestanoví jinak,

l) jiné stavby potřebné k nakládání s vodami povolenému podle § 8.

(2) Vodohospodářské úpravy jsou zemní práce a změny terénu v přirozených korytech vodních toků a na pozemcích sousedících s nimi, jimiž se podstatně mění přirozená koryta vodních toků a které jsou nezbytné k zajištění funkcí vodních toků.

(3) Za vodní díla se podle tohoto zákona nepovažují zejména jednoduchá zařízení mimo koryta vodních toků na pozemcích nebo stavbách k zachycení vody a k jejich ochraně před škodlivými účinky povrchových nebo podzemních vod, vodohospodářské úpravy, bezodtokové jímky včetně přítokového potrubí, vnitřní vodovody a vnitřní kanalizace, vodovodní a kanalizační přípojky, průzkumné hydrogeologické vrtky, pokud neslouží k odběru podzemní vody, další zařízení vybudovaná v rámci geologických prací a vrtky k využívání energetického potenciálu podzemních vod, pokud nedochází k čerpání nebo odběru podzemních vod.

(4) V pochybnostech o tom, zda jde o vodní dílo, rozhodne místně příslušný vodoprávní úřad.

Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 55 odst. 1-4.

Vodní eroze

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Pochod, při kterém dochází k odnosu geologického materiálu (půdy, hornin) za působení vody. Jako destruktivní činitel může působit déšť, voda v tocích řek a potoků, příválová voda. Za vodní erozi je též považováno narušování integrity pobřeží mořskou vodou, příbojem, přílivem a odlivem a vlnami při bouřích a zemětřeseních (tsunami). Dešťová a příválová eroze je významným prvkem při degradaci nevhodně obhospodařovaných pozemků zemědělské půdy a po obnažení svahů odlesněním. Ochranu proti vodní erozi poskytuje organizace orby, velikost honů, osevní postupy a zemědělsko-meliorační opatření.

Braniš, Martin a kol.: Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

* Rozrušování a odnášení svrchních vrstev půdy především mechanickou silou povrchové tekoucí vody a ukládání splavené půdy v nížinných polohách.
Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Vodní nádrž 2020

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Vodní nádrž je vodní útvar vzniklý přirozenou nebo umělou akumulací vody.
Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

Vodní nádrž přírodní 2018

Definice dle jiných právních předpisů

Vodní nádrž, která nebyla vytvořena záměrou lidskou činností (například jezero, přírodní deprese naplněná vodou apod.).
Vyhláška č. 357/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální vyhláška), ve znění pozdějších předpisů, příloha 2. Způsob využití pozemku.

* Vodní nádrž přírodní - vodní nádrž, která nebyla vytvořena záměrou lidskou činností (např. jezero, přírodní deprese naplněná vodou apod.).
Vyhláška č. 190/1996 Sb., kterou se provádí zákon č. 265/1992 Sb., o zápisech vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem, ve znění zákona č. 210/1993 Sb. a zákona č. 90/1996 Sb., a zákon České národní rady č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), ve znění zákona č. 89/1996 Sb. (Zrušena)

Vodní skok 2018

Definice dle jiných právních předpisů

Přechod proudu o volné hladině z bystřinného do říčního proudění. Jeví se jako vlna na hladině, obvykle pokrytá rotujícím vodním válcem.
Povodí Moravy, vodohospodářský slovník [cit. 27. 3. 2018]. Dostupné z URL: < <http://www.pmo.cz/cz/o-podniku/vodohospodarsky-slovník/.htm> >.

Vodní toky

Definice dle jiných právních předpisů

(1) Vodní toky jsou povrchové vody tekoucí vlastním spádem v korytě trvale nebo po převažující část roku, a to včetně vod v nich uměle vzdutých. Jejich součástí jsou i vody ve slepých ramenech a v úsecích přechodně tekoucích přirozenými dutinami pod zemským povrchem nebo zakrytými úseky.
(2) V pochybnostech o tom, zda jde o vodní tok, rozhoduje vodoprávní úřad. Může též rozhodnout, že vodním tokem jsou i jiné povrchové vody než uvedené v odstavci 1.
(3) Ustanovení zvláštního zákona týkající se hrazení bystřin nejsou dotčena.
Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 43 odst. 1-3.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Vody (bystřiny, potoky, řeky) trvale tekoucí po zemském povrchu mezi břehy v korytě přirozeném, upraveném nebo umělém (průplavy, vodní kanály).
Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

Vodní toky významné

Definice dle jiných právních předpisů

Seznam významných vodních toků
Významné vodní toky jsou vodní toky, nebo jejich úseky, uvedené v seznamu, který je přílohou č. 1 k této vyhlášce.
Vyhláška č. 178/2012 Sb., kterou se stanoví seznam významných vodních toků a způsob provádění činností souvisejících se správou vodních toků, ve znění pozdějších předpisů, § 3.

* Seznam významných vodních toků
Významné vodní toky jsou vodní toky, nebo jejich úseky, uvedené v seznamu, který je přílohou č. 1 této vyhlášky.
Vyhláška č. 470/2001 Sb., kterou se stanoví seznam významných vodních toků a způsob provádění činností souvisejících se správou vodních toků, ve znění pozdějších předpisů, § 3. (Zrušena)

Vodní útvar

Definice dle jiných právních předpisů

Vodním útvarem je vymezené významné soustředění povrchových nebo podzemních vod v určitém prostředí charakterizované společnou formou jejich

výskytu nebo společnými vlastnostmi vod a znaky hydrologického režimu. Vodní útvary se člení na útvary povrchových vod a útvary podzemních vod. Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 3.

Vodohospodářská bilance 2018

Definice dle jiných právních předpisů

Vodohospodářská bilance porovnává požadavky na odběry povrchové a podzemní vody a vypouštění odpadních vod s využitelnou kapacitou vodních zdrojů z hledisek množství a jakosti vody a jejich ekologického stavu.

Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 22 odst. 1.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Porovnání požadavku na vodu se zdroji vody v uvažovaném místě (oblasti) a čase, a to co do množství a jakosti.

Braniš, Martin a kol.: Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Porovnává požadavky na odběry povrchové a podzemní vody a vypouštění odpadních vod s využitelnou kapacitou vodních zdrojů z hledisek množství a jakosti vody a jejich ekologického stavu.

Viz zákon č. 254/2001 Sb., o vodách...

Tichá Tereza a kol.: Slovník pojmů užívaných v právu životního prostředí. 1. vydání. Praha: ABF – nakladatelství ARCH, 2004.

* Porovnání požadavků na vodu se zdroji vody v uvažovaném místě a čase, a to co do množství a jakosti.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bm: VÚVA, 1983.

Vodohospodářské služby 2023

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely této vyhlášky se rozumí vodohospodářskými službami veškeré činnosti, které pro fyzické nebo právnické osoby zajišťují odběr, vzdouvání a akumulaci povrchových nebo podzemních vod a jejich následnou úpravu a distribuci, nebo odvádění a čištění odpadních vod s následným vypouštěním do povrchových vod.

Vyhláška 50/2023 Sb., o plánech povodí a plánech pro zvládání povodňových rizik, ze dne 22. února 2023, § 2, písm. a).

Vodohospodářské úpravy

Definice dle jiných právních předpisů

Vodohospodářské úpravy jsou zemní práce a změny terénu v přirozených korytech vodních toků a na pozemcích sousedících s nimi, jimiž se podstatně mění přirozená koryta vodních toků a které jsou nezbytné k zajištění funkcí vodních toků.

Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 55 odst. 2.

Vodojem 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Vodojem je vodárenský objekt pro akumulaci vody. Účelem vodojemu je vyrovnat rozdíly mezi přítoky z vodního zdroje a odběry spotřebitelů, zajistit potřebný tlak na vodovodní síti a zabezpečit dostatečnou rezervu vody pro případ požáru.

Wikipedia [cit. 30. 5. 2018]. Dostupné z URL: < <https://cs.wikipedia.org/wiki/Vodojem> >.

Vodojem hlavní 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Hlavní vodojem se používá u skupinových nebo oblastních vodovodů, tlakově ovládá podřízené zásobní vodojem.

Wikipedia [cit. 30. 5. 2018]. Dostupné z URL: < <https://cs.wikipedia.org/wiki/Vodojem> >.

Vodojem požární 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Požární vodojem – určen k vytvoření zásoby vody pro požární účely.

Wikipedia [cit. 30. 5. 2018]. Dostupné z URL: < <https://cs.wikipedia.org/wiki/Vodojem> >.

Vodojem přerušovací 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Přerušovací vodojem se používá v oblastech s velkým výškovým rozdílem. Rozděluje vodovod na tlaková pásma tak, aby tlak v soustavě nebyl vyšší než 0,7 MPa (což odpovídá výškovému rozdílu 70 m).

Wikipedia [cit. 30. 5. 2018]. Dostupné z URL: < <https://cs.wikipedia.org/wiki/Vodojem> >.

Vodojem vyrovnávací 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Vyrovnávací vodojem se umísťuje za spotřebiště tak, aby voda proudila od spotřebiště k vodojemu obousměrně. Potrubí tedy plní funkci zásobního řadu.

Wikipedia [cit. 30. 5. 2018]. Dostupné z URL: < <https://cs.wikipedia.org/wiki/Vodojem> >.

Vodojem zásobní 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Zásobní vodojem slouží k vyrovnání odběrových rozdílů, vytvoření zásoby vody a vyrovnávání tlaků.

Wikipedia [cit. 30. 5. 2018]. Dostupné z URL: < <https://cs.wikipedia.org/wiki/Vodojem> >.

Vodoprávní dozor

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Dozor vykonávaný vodoprávními úřady nad dodržováním ustanovení vodního zákona a předpisů podle něj vydaných, zahrnující ukládání opatření k odstranění zjištěných závad.

Viz zákon č. 254/2001 Sb., o vodách...

Tichá Tereza a kol.: *Slovník pojmů užívaných v právu životního prostředí*. 1. vydání. Praha: ABF – nakladatelství ARCH, 2004.

Vodoprávní evidence 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Systematický přehled o všech rozhodnutích, vydaných vodoprávními orgány na základě zákona, včetně základních technických parametrů.

Povodí Moravy, *vodohospodářský slovník* [cit. 27. 3. 2018]. Dostupné z URL: < <http://www.pmo.cz/cz/o-podniku/vodohospodarsky-slovník/.htm> >.

Vodoprávní úřad 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Správní úřad vykonávající státní správu podle vodního zákona; vodoprávními úřady jsou obecní úřady, újezdní úřady na území vojenských újezdů, obecní úřady obcí s rozšířenou působností, krajské úřady a ministerstva jako ústřední vodoprávní úřad.

Viz zákon č. 254/2001 Sb., o vodách...

Tichá Tereza a kol.: *Slovník pojmů užívaných v právu životního prostředí*. 1. vydání. Praha: ABF – nakladatelství ARCH, 2004.

Podle tzv. vodního zákona č. 254/2001 Sb. jsou vodoprávními úřady obce, újezdní úřady na území vojenských újezdů, obecní úřady s rozšířenou přenesenou působností, kraje a dále Ministerstvo zemědělství a Ministerstvo životního prostředí jako ústřední vodoprávní úřady v rámci svých kompetencí. Není-li vodním zákonem stanoveno jinak, vykonávají působnost vodoprávního úřadu obecní úřady s rozšířenou přenesenou působností. Kompetence k jednotlivým úkonům a působnost vodoprávních úřadů je uvedena ve vodním zákoně.

Vítejte na zemi, CENIA, *slovník* [cit. 30. 11. 2018].

Vodovod

Definice dle jiných právních předpisů

Vodovod je provozně samostatný soubor staveb a zařízení zahrnující vodovodní řady a vodárenské objekty, jimiž jsou zejména stavby pro jímání a odběr povrchové nebo podzemní vody, její úpravu a shromažďování. Vodovod je vodním dílem.

Zákon č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 1.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Soubor objektů a zařízení, zpravidla zahrnující odběrný (jímací) objekt, čerpací stanici, úpravnu vody, vodovodní řady a síť a vodojemy, zabezpečující zásobování vodou pro různé odběratele. Vodovod je též zařízení určené k zásobování vodou. Rozlišuje se na řadu typů:

Veřejný vodovod je určený k hromadnému zásobování obyvatelstva, popř. i jiných odběratelů vodou. Je spravován vodohospodářskou organizací.

Soukromý v. zásobuje jednu nebo více nemovitostí, je spravovaný jejím majitelem, popř. majiteli společně.

Skupinový v. dodává pitnou vodu odběratelům několika spotřebišť.

Oblastní skupinový v. nebo jejich soustava zásobuje pitnou vodou zpravidla velký počet obcí na území přesahujícím rozsah regionu.

Průmyslový v. dodává vodu potřebné jakosti pro její využití k průmyslovým účelům.

Braniš, Martin a kol.: Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

* Soubor objektů a zařízení pro zásobování vodou; zpravidla zahrnuje zařízení pro odběr (jímání), dopravu, úpravu, akumulaci a rozvod vody; součástí vodovodu není vlastní vodní zdroj (např. vodní nádrž).

vodovod soukromý

Vodovod zásobující jednu nebo více nemovitostí spravovaný jejich majiteli.

Vodovod skupinový

Vodovod dodávající vodu spotřebišťům umístěným na území několika správních obcí.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Vodovodní řad

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely této vyhlášky se rozumí vodovodním řadem úsek vodovodního potrubí včetně stavební části objektů určený k plnění určité funkce v systému dopravy vody.

Vyhláška č. 428/2001 Sb., kterou se provádí zákon č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích), ve znění pozdějších předpisů, § 1 písm. a).

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Vodovodní potrubí s objekty, určené k zásobování vodou.

- Příváděcí řad

- Vodovodní řad, který dopravuje vodu do vodojemu.- Rozváděcí řad

- Vodovodní řad, který slouží bezprostřednímu rozvodu vody ve spotřebišti.

- Zásobovací řad

- Vodovodní řad, který dopravuje vodu do spotřebiště.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Vodovodní řad příváděcí 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Vodovodní řad může být příváděcí nebo zásobovací.

Příváděcí řad může být buď gravitační (ze zdroje do vodojemu) nebo výtlačný (ze zdroje se voda čerpá do vodojemu).

Trasa příváděcích řadů se navrhuje pokud možno co nejkratší mezi zdrojem a vodojemem. Vedená trasa řadů musí respektovat stávající inženýrské sítě a jejich ochranná pásma.

Mendelova univerzita Bmo, e-knihovna [cit. 31. 5. 2018]. Dostupné z URL: < https://is.mendelu.cz/eknihovna/opory/zobraz_cast.pl?cast=12053 >.

Vodovodní řad zásobní 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Zásobní řad se navrhuje většinou jako gravitační a slouží jako propojení vodovodní sítě s vodojemem. Jako trubní materiál se navrhuje tvárná litina, případně sklolaminát, PVC nebo polyethylén. Trasa zásobovacích řadů se navrhuje pokud možno co nejkratší mezi vodojemem a spotřebišťem.

Mendelova univerzita Bmo, e-knihovna [cit. 31. 5. 2018]. Dostupné z URL: < https://is.mendelu.cz/eknihovna/opory/zobraz_cast.pl?cast=12053 >.

Vodovodní síť 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Při návrhu vodovodní sítě se jedná především o topologický návrh sítě a její dispoziční řešení, návrh profilů, návrh trubního materiálu, hydraulické posouzení průtokových a tlakových poměrů, návrh tvarovek, armatur a objektů na síti. Vodovodní sítě se dimenzují na maximální hodinovou potřebu vody Q_h .

Mendelova univerzita Brno, e-knihovna [cit. 31. 5. 2018]. Dostupné z URL: < https://is.mendelu.cz/eknihovna/opory/zobraz_cast.pl?cast=12053 >.

* Soustava vodovodních řadů ve spotřebišti.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

Vodovodní systém 2020

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Technicky ucelené zařízení sloužící pro úpravu a dopravu vody od zdroje k odběratelům, provozně samostatný soubor staveb a zařízení zahrnující vodovodní řady a vodárenské objekty.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2019.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Systém zásobování vodou charakterizovaný funkcí a způsobem technického řešení vodovodu. Rozlišuje se jednotný vodovodní systém, který dodává jedním společným provozním souborem vodu jedné jakosti, a oddílý vodovodní systém, který má samostatné provozní soubory pro zásobování vodou různé jakosti (pitnou, užitkovou, k průmyslovým účelům).

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

Vojenský újezd

Anglický překlad

Military Area

Definice dle jiných právních předpisů

(1) Vojenský újezd (dále jen "újezd") je vymezená část území státu určená k zajišťování obrany státu a k výcviku ozbrojených sil. Újezd tvoří územní správní jednotku. Způsob evidování nemovitostí na území újezdu a označování hranic újezdu stanoví zvláštní právní předpis.

(2) Újezd a újezdní úřady se zřizují, mění a ruší zvláštním zákonem.

Zákon č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany České republiky, ve znění pozdějších předpisů, § 30 odst. 1-2.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Vláda může z území obcí, popř. jejich částí, pokud je takových území třeba pro úkoly obrany státu, zřízovat vojenské újezdy. Na území újezdu vykonává vnitřní správu zvláštní úřad.

Česko-rakousko-slovenská příručka územně plánovací terminologie. Hannover: Akademie für Raumforschung und Landesplanung, 2000. (Českou část zpracoval ÚÚR Brno.)

Volná, přírodní krajina 2022

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Volná, přírodní krajina je část zemského povrchu vně zastavěných území sídel; převládají v ní prvky přírodní nad prvky technickými (dříve extravilán).

ČSN 83 9001 Sadovnictví a krajinářství: Základní odborné termíny a definice.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Část zemského povrchu vně zastavěných území sídel; převládají v ní prvky přírodní nad prvky technickými (dříve extravilán). (ČSN 83 9001. Sadovnictví a krajinářství. Základní odborné termíny a definice)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Vozovka 2019

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Vrchní zpevněná část konstrukce pozemní komunikace, která je určena pro provoz silničních vozidel.
Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2018.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Zpevněná část silniční komunikace určená pro projíždění vozidel.
Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Vybavení území 2018

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Vybavení území jsou stavby, zařízení a systémy zajišťující provoz, fungování a obsluhu území a vytvářející příznivé životní podmínky pro obyvatele a uživatele území. Vybavení území zahrnuje dopravní a technickou infrastrukturu, občanské vybavení a veřejná prostranství.
Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2017.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Vybavení území je dáno druhovou strukturou a kapacitou zařízení, která se na území nacházejí a která slouží různým lidským činnostem (např. počet bytů, druh a kapacity občanského vybavení, druh a kapacity technických sítí apod.). Vybavení je tedy charakterizováno funkčními (účelovými) jednotkami.

Viz Uspořádání území

Česko-rakousko-slovenská příručka územně plánovací terminologie. Hannover: Akademie für Raumforschung und Landesplanung, 2000. (Českou část zpracoval ÚUR Bmo.)

Vybavení základní a vyšší 2018

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Základní vybavení zahrnuje nezbytný standard pro každodenní potřebu obyvatel a uživatelů daného území. Součástí tohoto standardu jsou zařízení občanského vybavení a veřejných prostranství, zpravidla vázané na pěší docházkovou vzdálenost a dále zařízení dopravní a technické infrastruktury. Vyšší vybavení slouží pro širší okruh obyvatel a uživatelů území, často obyvatele celého města a jeho spádového území.
Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2017.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

* Vybavení tvoří vybavení občanské, komerční, dopravní a technické. Základní vybavení: Zařízení, jež se váží bezprostředně k základním obytným jednotkám - obytné skupině, obytnému okrsku. Jsou to zařízení školská, jesle, centra společenského a obchodního vybavení, základní rekreační a sportovní vybavení. Z jiných typů vybavení sem patří zejména odstavné plochy a technické vybavení. Vyšší vybavení: Náleží k vyšším obytným souborům (čtvrť, obvod, městský sektor) a je již vázáno na motorovou dopravu. Patří sem nákupní centra, společenská centra, školská a informační centra, centra volného času, sportu a rekreace atd. Kromě obvyklé vazby na bydlení mohou být tato centra vázána i např. na městské centrum nebo naopak na přírodní prostředí (rekreace). (Doutlík, L.: Zonální struktury - urbanistická typologie. Skripta FA ČVUT. Praha, 1989.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Výběrová šetření 2016

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Výběrové šetření je výzkumný postup zajišťující relevantní informace o základním souboru, resp. cílovém výzkumném souboru.

Rozeznávají se: pravděpodobnostní výběry (prostý náhodný výběr, stratifikovaný výběr, kvótní výběr).

Použití výběrového šetření je nezbytností, a to jak pro nemožnost obsáhnout všechny jednotky základního souboru (z důvodu jejich počtu, času, organizačního zajištění), tak i z důvodů nákladových.

Linhart, J., Petrusek, M., Vodáková, A., Maříková, Hana. 1996. Velký sociologický slovník. Praha: Karolinum. ISBN 80-7184-310-5.

Výběrový soubor 2016

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Výběrový soubor je část základního souboru, o níž jsou k dispozici požadované statistické údaje a která vznikla nebo je chápána jako statistická reprezentace celého základního souboru.

Linhart, J., Petrusek, M., Vodáková, A., Maříková, Hana. 1996. *Velký sociologický slovník*. Praha: Karolinum. ISBN 80-7184-310-5.

Vybraný systém veřejných prostranství 2018

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Je souhrn ploch vybraných druhů veřejných prostranství, které zpravidla v území tvoří spojitý systém. Systém může být hierarchizován podle významu nebo funkce.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2017.

Výdaje na provozní potřeby

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se rozumí výdaji na provozní potřeby výdaje organizační složky státu kromě výdajů na programy.

Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů, § 3 písm. n.

Vydatnost vodního zdroje

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Množství vody, které poskytuje vodní zdroj za sekundu v daném okamžiku. Pro delší období se stanovují vydatnosti průměrné, minimální, maximální, a pod..

Braniš, Martin a kol.: Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Výdejní jednotka pohonných hmot 2021

Definice dle jiných právních předpisů

Výdejní jednotkou pohonných hmot se zde rozumí stavba nebo zařízení, z nichž se pohonné hmoty pouze vydávají a jejichž součástí je jedna nebo více skladovacích nádrží na uskladnění pohonných hmot o souhrnném objemu větším než 5 m³.

Zákon č. 311/2006 Sb., o pohonných hmotách a čerpacích stanicích pohonných hmot a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pohonných hmotách), § 2 odst. písm. s).

Výhledové území sídla 2019

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Území vhodné k plošnému růstu sídla (obce) také označované jako územní rezerva. Jedná se o plochu, která může být v budoucnu součástí zastavitelných ploch, a proto by její případné urbanistické uspořádání nemělo být znesnadněno

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2018.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Území vymezené územním plánem a zahrnující kromě zastavěného území sídelního útvaru plochy určené k rozvoji jeho funkčních zón. V některých případech může zahrnovat jen část v současné době zastavěného území. Nezahrnuje však zastavěné plochy izolovaných objektů ležících mimo sídelní útvar.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území 2024

Anglický překlad

Assessment Of Impacts On Sustainable Development Of Territory

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

§ 40

Vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území

(1) Úkolem územního plánování je také posoudit vlivy politiky územního rozvoje, územního rozvojového plánu, zásad územního rozvoje nebo územního plánu na udržitelný rozvoj území. Za tímto účelem se zpracovává vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území (dále jen „vyhodnocení vlivů“).

(2) Vyhodnocení vlivů se zpracovává k návrhu politiky územního rozvoje, územního rozvojového plánu, zásad územního rozvoje nebo územního plánu, je-li vyžadováno posouzení z hlediska vlivů na životní prostředí.

(3) Součástí vyhodnocení vlivů je vyhodnocení vlivů na

- a) hospodářský rozvoj,
- b) soudržnost společenství obyvatel území a
- c) životní prostředí.

(4) Součástí vyhodnocení vlivů na životní prostředí je i posouzení vlivů na předmět ochrany a celistvost evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti, je-li to vyžadováno podle jiného právního předpisu.

(5) Ve vyhodnocení vlivů se určí, popíše a posoudí možné významné vlivy podle odstavce 3 vyplývající z politiky územního rozvoje, územního rozvojového plánu, zásad územního rozvoje nebo územního plánu a rozumná náhradní řešení s přihlédnutím k cílům posuzovaných dokumentů. Vyhodnocení vlivů politiky územního rozvoje, nadřazené územně plánovací dokumentace nesmí obsahovat podrobnosti, které náleží vyhodnocení vlivů navazující územně plánovací dokumentace.

(6) Obsah a struktura vyhodnocení vlivů a vyhodnocení vlivů na životní prostředí jsou stanoveny v příloze č. 4 k tomuto zákonu. Náležitosti vyhodnocení vlivů na předmět ochrany nebo celistvost evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti jsou stanoveny jiným právním předpisem.

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 40.

Definice dle prováděcích vyhlášek k zákonu č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu

* Obsah vyhodnocení předpokládaných vlivů zásad územního rozvoje a územního plánu na udržitelný rozvoj území

Hodnotí se vlivy, které lze rozumně předpokládat, a to v rozsahu, podrobnosti a míře konkrétnosti, jakou má požadovaná územně plánovací dokumentace. Vlivy se stanoví odborným odhadem.

A. Vyhodnocení vlivů zásad územního rozvoje nebo územního plánu na životní prostředí zpracované podle přílohy stavebního zákona, pokud příslušný úřad uplatnil požadavek na toto vyhodnocení.

B. Vyhodnocení vlivů zásad územního rozvoje nebo územního plánu na evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti, pokud orgán ochrany přírody významný vliv na tato území nevyloučil.

C. Vyhodnocení vlivů na skutečnosti zjištěné v územně analytických podkladech.

D. Případné vyhodnocení vlivů na jiné skutečnosti ovlivněné navrženým řešením, avšak nepodchycené v územně analytických podkladech, například skutečnosti zjištěné v doplňujících průzkumech a rozborech.

E. Vyhodnocení přínosu zásad územního rozvoje nebo územního plánu k naplnění priorit územního plánování pro zajištění udržitelného rozvoje území obsažených v politice územního rozvoje nebo v zásadách územního rozvoje.

F. Vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území - shrnutí.

Vyhodnocení vlivů zásad územního rozvoje nebo územního plánu na zlepšování územních podmínek pro příznivé životní prostředí, pro hospodářský rozvoj a pro soudržnost společenství obyvatel území a jejich soulad.

Vyhláška č. 500/2006 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a způsobu evidence územně plánovací činnosti, ve znění pozdějších předpisů, Příloha 5.

Výhradní ložisko

Definice dle jiných právních předpisů

(1) Zjistí-li se vyhrazený nerost v množství a jakosti, které umožňují důvodně očekávat jeho nahromadění, vydá Ministerstvo životního prostředí osvědčení o výhradním ložisku.

(2) Osvědčení o výhradním ložisku zašle Ministerstvo životního prostředí Ministerstvu průmyslu a obchodu, krajskému úřadu, obvodnímu báňskému úřadu, orgánu územního plánování, stavebnímu úřadu a organizaci, pro niž bylo provedeno vyhledávání nebo průzkum výhradního ložiska.

Zákon č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 6 odst. 1-2.

Výhybna 2018

Definice dle jiných právních předpisů

Pro obsluhu dráhy jsou určeny dopravní, které slouží k řízení jízdy drážních vozidel na dráze; dopravní s kolejovým rozvětvením jsou železniční stanice, výhybny a odbočky, dopravní bez kolejového rozvětvení jsou hradla, hlásky, oddílová návěstidla automatického bloku a automatického hradla, nebo neproměnná návěstidla, označující hranice prostorového oddílu.

Vyhláška č. 173/1995 Sb., kterou se vydává dopravní řád drah, § 11 odst. 1.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Dopravní s kolejovým rozvětvením pro křížování a předjíždění vlaků (stanice bez výpravního oprávnění).

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bm: VÚVA, 1983.

Výchova lesa

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se rozumí výchovou lesa opatření ovlivňující druhovou a prostorovou skladbu, růst, vývoj, zdravotní stav, odolnost a kvalitu lesního porostu s cílem zabezpečit plnění funkcí lesa; výchovou není těžba mýtní.

Zákon č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. k).

Výchozí bod cestovního ruchu 2019

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Zpravidla větší sídelní útvar umožňující nástup do oblasti nebo podoblasti cestovního ruchu. Obvykle leží na hlavní dopravní trase, má vyhovující občanské vybavení a může být též cílem rekreace a cestovního ruchu.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Sídlo nebo jeho část, které je samo cílem cestovního ruchu či rekreace, nebo svým dopravním napojením a občanským vybavením zajišťuje kontakt s oblastí či podoblastí cestovního ruchu, rekreačních oblastí, prostorů a lokalit.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Sídelní útvar umožňující přímý nástup do rekreačních krajinných celků, rekreačních prostorů, případně i rekreačních lokalit. Má minimálně silniční spojení a přiměřené občanské vybavení.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Vyjádření předmětů polohopisu číselné

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely této vyhlášky se rozumí číselným vyjádřením předmětů polohopisu určení souřadnic S-JTSK geodetickými metodami.

Vyhláška č. 357/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální vyhláška), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 1 písm. a).

Vyjádření předmětů polohopisu grafické

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

V lokalitách, kde původní měření není zachováno nebo tato měření nejsou číselně přepracovatelná, se využije grafického vyjádření předmětů polohopisu v mapě, resp. digitálního rastrového obrazu původního kartografického originálu nebo nejpřesnějších kopií původní mapy a následných záznamů podrobného měření z její údržby. Je však potřeba vyloučit vliv kontrolní transformace na rohy standardního mapového listu, která je vyžadována v metodickém návodu.

Internet 2014. Zeměměřič.

Výjimečně přípustná stavba 2022

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Stavba s výjimečně přípustným funkčním využitím, které nemusí zcela odpovídat hlavní funkční náplni v území. Jde o funkce, jejichž poloha, množství a kapacita může narušit charakter území. (Metodický pokyn k ÚPn SÚ hl. m. Prahy. Praha: 2000.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Vyklizení stavby 2024

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

Opatření k nápravě

(1) Je-li to nezbytné k ochraně zákonem chráněného veřejného zájmu, stavební úřad může i bez provedené kontroly nařídít opatření k nápravě, které spočívá v povinnosti

e) vyklidit stavbu v případě, že jsou závadami na stavbě ohroženy životy nebo zdraví osob nebo zvířat, anebo má být nařízeno opatření k nápravě podle písmene c) nebo d).

(6) Rozhodnutí o nařízení opatření k nápravě podle odstavce 1 písm. e) doručí stavební úřad vyklizovaným osobám, vlastníkovi stavby, vyklizující osobě a obci; v případě ústního vyhlášení rozhodnutí písemné potvrzení o vydání tohoto rozhodnutí doručí stavební úřad vyklizovaným osobám, vlastníkovi stavby, vyklizující osobě a obci bez zbytečného odkladu. Osoby, které se ve stavbě zdržují, ale nejsou stavebnímu úřadu známy, se o vydaném rozhodnutí vyzoomují informací umístěnou na místě stavby před provedením vyklizení.

Zdroj: Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 295, odst. 1, písm. e) a odst. 6.

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

(1) Jestliže jsou závadami na stavbě bezprostředně ohroženy životy nebo zdraví osob či zvířat, anebo má být nařízeno neodkladné odstranění stavby nebo nutné zabezpečovací práce podle § 135 odst. 1 a 2, stavební úřad nařídí všem osobám, které se ve stavbě zdržují, aby ji neprodleně vyklidily. Podle okolností též nařídí, aby ze stavby byla vyvedena zvířata.

(2) Stavební úřad může nařídít provedení vyklizovacích prací oprávněné osobě²⁾, která je způsobilá vyklizení provést. Může jí též nařídít odstranění přenosných věcí nebo i částí stavby a zařízení, které je možné bez ohrožení života a zdraví osob ze stavby vyjmout.

(3) Nařizuje-li stavební úřad vyklizení stavby a hrozí nebezpečí z prodlení, omezí řízení na zjištění stavu kontrolní prohlídkou a na vydání ústního nařízení vyklizení; o jeho obsahu musí být sepsán protokol, který má náležitosti potvrzení o ústně vyhlášeném rozhodnutí podle správního řádu. Písemné vyhotovení rozhodnutí o nařízení vyklizení stavby doručí stavební úřad vyklizovaným osobám, vlastníkovi stavby, vyklizující osobě a obci bez zbytečného odkladu dodatečně.

(4) Má-li být nařízeno vyklizení bytu nebo místnosti sloužící k bydlení, musí být pro vyklizované osoby zajištěno alespoň přístřeší⁴⁵⁾; obce jsou povinny v mezích své působnosti na výzvu stavebního úřadu poskytnout potřebnou součinnost.

(5) Zvláštní právní předpisy upravující vyklizování staveb pro bezprostřední ohrožení života nebo zdraví osob⁴³⁾ nejsou dotčeny.

Zdroj: Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 140 odst. 1–5.

Výkres koordinační 2024

Anglický překlad

Coordination Drawing

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

Koordinačním výkresem se rozumí výkres zahrnující navržené řešení, neměnný současný stav a důležitá omezení v území, zejména limity využití území.

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 57, odst. 3.

Definice dle prováděcích vyhlášek k zákonu č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu

* Pro účely této vyhlášky se rozumí koordinačním výkresem výkres zahrnující navržené řešení, neměnný současný stav a důležitá omezení v území, zejména limity využití území (§ 26 odst. 1 stavebního zákona).

Vyhláška č. 500/2006 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a způsobu evidence územně plánovací činnosti, ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. b).

Výkres veřejně prospěšných staveb 2024

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

Grafická část územního rozvojového plánu obsahuje výkres veřejně prospěšných staveb, opatření a asanací

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, Příloha č. 6 k zákonu, odst. 3, písm. b).

Dle příloh zákona je výkres veřejně prospěšných staveb obsahem územního plánu, regulačního plánu a zásad územního rozvoje.

Definice dle prováděcích vyhlášek k zákonu č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu

* 1) Pro účely této vyhlášky se rozumí) výkresem veřejně prospěšných staveb, opatření a asanací výkres ploch, koridorů nebo pozemků určených pro umístění navrhovaných veřejně prospěšných staveb, veřejně prospěšných opatření, veřejných prostranství, staveb a opatření k zajišťování obrany a bezpečnosti státu a pro asanaci území, ve kterých lze práva k pozemkům a stavbám vyvlastnit nebo ke kterým lze uplatnit předkupní právo (§ 101 stavebního zákona),
b) koordinačním výkresem zahnující navržené řešení, neměnný současný stav a důležitá omezení v území, zejména limity využití území (§ 26 odst. 1 stavebního zákona),
c) schématem výkres, ve kterém se zjednodušenou formou zobrazují jevy v měřítku menším, než je stanoveno pro jednotlivé nástroje územního plánování,
d) urbanistickou kompozicí cílevědomá skladba vybraných prostorů, částí urbánních a krajinných prvků za účelem vytváření a ochrany jejich vzájemných harmonických vztahů, například pohledových horizontů, panoramatu, urbanistických a pohledových os, průhledů, dominant, přiměřeného měřítka a proporcí.
Vyhláška č. 500/2006 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a způsobu evidence územně plánovací činnosti, ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 1 písm. a).

* Pro účely této vyhlášky se rozumí výkresem veřejně prospěšných staveb, opatření a asanací výkres ploch nebo pozemků určených pro umístění navrhovaných veřejně prospěšných staveb, veřejně prospěšných opatření, veřejných prostranství, staveb a opatření k zajišťování obrany a bezpečnosti státu a pro asanaci území, ve kterých lze práva k pozemkům a stavbám vyvlastnit nebo ke kterým lze uplatnit předkupní právo (§ 101 stavebního zákona).
Vyhláška č. 500/2006 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a způsobu evidence územně plánovací činnosti, ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. a). (ve znění do 31. 12. 2017)

Výměník tepla

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Zařízení pro výměnu tepla mezi médii, např. výměník spaliny vs. horká voda, pára vs. horká voda, apod.
Slovníček pojmů. Bmo: Teplárny Bmo, 2015

Výměňková stanice 2022

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Je místo, kde se předává teplo (pro vytápění či ohřev teplé užitkové vody) z primárního zdroje do sekundárních rozvodných systémů a upravují se jeho parametry.
Asociace pro urbanismus a územní plánování 2022

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Soubor zařízení (tepelný výměník, armatury, čerpadla) sloužící k předávání tepelné energie mezi oddělenými okruhy.
Slovníček pojmů. Bmo: Teplárny Bmo, 2015

Výměra parcely

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se rozumí výměrou parcely vyjádření plošného obsahu průmětu pozemku do zobrazovací roviny v plošných metrických jednotkách; velikost výměry vyplývá z geometrického určení pozemku a zaokrouhluje se na celé čtvereční metry; výměra parcely je evidována s přesností danou metodami, kterými byla zjištěna, přičemž jejím zpřesněním nejsou dotčena práva k pozemku.
Zákon č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. g).

* Pro účely tohoto zákona se rozumí výměrou parcely vyjádření plošného obsahu průmětu pozemku do zobrazovací roviny v plošných metrických jednotkách; velikost výměry vyplývá z geometrického určení pozemku a zaokrouhluje se na celé čtvereční metry. Výměra parcely je evidována s přesností danou metodami, kterými byla zjištěna; jejím zpřesněním nejsou dotčeny právní vztahy k pozemku.
Zákon č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 27 písm. g). (Zrušen)

Vypočtená spotřeba energie 2021

Definice dle jiných právních předpisů

Vypočtenou spotřebou energie se pro účely této vyhlášky rozumí energie, která se stanoví z potřeby energie pro zajištění typického užívání budovy se zahnutím účinností technických systémů, v případě spotřeby paliv je spotřeba energie vztažena k výhřevnosti paliva.
Vyhláška č. 264/2020 Sb., o energetické náročnosti budov, § 2, písm. h).

Výroba elektřiny - kombinovaná 2016

Definice dle jiných právních předpisů

Kombinovanou výrobou elektřiny a tepla se zde rozumí přeměna primární energie na energii elektrickou a užitečné teplo ve společném současně probíhajícím procesu v jednom výrobním zařízení.

Zákon č. 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie a o změně některých zákonů, § 2 § 2 odst. 1 písm. g).

Výroba nerušící

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Výroba, která svým provozováním, výrobním a technickým zařízením nenarušuje negativními účinky a vlivy provoz a užívání staveb a zařízení ve svém okolí a nezhoršuje životní prostředí souvisejícího území nad přípustnou míru. (Územní plán SÚ hl. m. Prahy a vyhláška HMP č. 32/1999 Sb., o závazné části územního plánu sídelního útvaru hl. m. Prahy.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Výrobek plnící funkci stavby 2019

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Předmět, který se vyrábí na jiném místě a na místo umístění se přepravuje vcelku. Má stejné užité vlastnosti jako stavba a splňuje požadavky právních předpisů vztahujících se na stavby.

Asociace pro urbanismus a územní plánování 2018 ČR.

Výrobní elektřiny

Definice dle jiných právních předpisů

Dále se pro účely tohoto zákona rozumí v elektroenergetice 18. výrobní elektřiny energetické zařízení pro přeměnu různých forem energie na elektřinu, zahrnující všechna nezbytná zařízení; výrobní elektřiny o celkovém instalovaném elektrickém výkonu 100 MW a více, s možností poskytovat podpůrné služby k zajištění provozu elektrizační soustavy, je zřizována a provozována ve veřejném zájmu.

Zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 2 písm. a).

Výrobní plynu

Definice dle jiných právních předpisů

Dále se pro účely tohoto zákona rozumí v plynárenství:

26. výrobní plynu zařízení na výrobu nebo těžbu plynu nebo terminál zkapalněného zemního plynu včetně stavební části a nezbytných pomocných zařízení, kde uskutečňuje svoji činnost držitel licence na výrobu plynu.

Zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 2 písm. b).

Výrobní okrsek

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Menší část zóny pro průmyslovou výrobu, v níž jsou koordinovanou výstavbou soustředěny malé, hygienicky nezávadné průmyslové závody, provozovny místního průmyslu atd., které nemají rušivý vliv na okolí a které využívají společné technické sítě a zařízení, případně společná zařízení sociální, zdravotnická, administrativní budovy apod. (Zásady a pravidla územního plánování. Názvosloví. Brno: VÚVA, 1979.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Výrobní skupina 2019

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Jeden nebo několik obvykle universálních výrobních objektů, v nichž je soustředěna místní výroba nebo údržbářské a opravářské dílny, případně občanské zájmové dílny. Jejich rozloha nepřesahuje 2 ha.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

Výrobní zóny sídel 2019

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Části území sídel zahrnující zóny pro průmyslovou výrobu, zóny pro zemědělskou výrobu, zóny pro skladové areály a objekty. Do výrobních zón také umísťují stavby a zařízení pro stavební výrobu, výrobu energií, výrobní a opravárenské služby.
Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2018.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Části území sídelních útvarů zahrnující zóny pro průmyslovou výrobu, zóny pro zemědělskou výrobu, zóny pro skladové obvody, okrsky a objekty. Do výrobních zón se umísťují též některé stavby pro motorismus, zařízení stavební výroby, stavby pro těžební práce a stavby CO.
Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Výsledek zeměměřické činnosti původní 2017

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely této vyhlášky se rozumí původním výsledkem zeměměřické činnosti výsledek zeměměřických činností, který byl podkladem pro zápis platného geometrického a polohového určení.
Vyhláška č. 357/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální vyhláška), ve znění pozdějších předpisů. § 2 odst. 1 písm. g).

Výstavba 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Výstavba je ve smyslu Výkonového a honorářového řádu (ČSSI 1996) proces realizace nových objektů a jakýchkoliv zásahů do stávajících objektů, označených např. renovace, rekonstrukce, přestavby, vestavby, nástavby, přístavby atp. V tomto smyslu jde o komplexní proces pořizování, změn a likvidace díla výstavby (zejména stavby). Výstavbu lze členit do fází (viz fáze přípravy a realizace projektu spojeného s výstavbou). V procesu výstavby je realizována stavba.

Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Výstavba je proces realizace nových a jakýchkoli zásahů do stávajících staveb.
Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2017.

Výstavba bytová 2018

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Bytová výstavba je proces, jehož smyslem a cílem je realizace nových bytů.
Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2017.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Proces, při němž se pomocí investic uskutečňuje výstavba bytů jako rozhodující faktor řešení bytového problému. Podle investorů se bytová výstavba dělí na komunální (státní), podnikovou, družstevní a individuální. Podle koncentrace stavebních akcí se dělí na :
- soustředěnou bytovou výstavbu,
- bytovou výstavbu v rozptýlu.
Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Vystavěné prostředí 2024

Anglický překlad

Built Environment

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

V tomto zákoně se rozumí vystavěným prostředím prostředí vytvořené nebo upravené člověkem zahrnující stavby a volná prostranství veřejná i neveřejná,

Výška budovy

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Největší výška nadzemní části budovy až po nejvyšší úroveň střešní konstrukce (hřebene, atiky). Do výšky budovy se nezapočítává výška drobných výškových dominant.

Maier, Karel: *Názvosloví a příklady metodiky užívané pro zpracování regulačních plánů*. Praha: FA ČVUT, 2001. *Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“*.

Výška hlavní římsy

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Výška hlavní římsy nad přilehlým terénem. Udává se většinou jako maximální přípustná, a to nejčastěji v relativních kótách. Měří se zpravidla ve středu průčelí každé jednotlivé budovy, výjimečně dlouhá průčelí budov lze pro potřeby stanovení výšky hl. římsy rozdělit na menší úseky. (Metodika - slovník pojmů. Vnitřní předpis Útvaru rozvoje hl. m. Prahy. Praha: 1997.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: *Názvosloví urbanismu a územního plánování*. Praha: FA ČVUT, 2001. *Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“*.

Výška hlavní římsy přilehlé k veřejnému prostranství nebo veřejnému komunikačnímu prostoru.

Maier, Karel: *Názvosloví a příklady metodiky užívané pro zpracování regulačních plánů*. Praha: FA ČVUT, 2001. *Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“*.

Výška stavby

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Max. výška stavby, tj. součet výšky hlavní římsy a výšky střechy (Metodika - slovník pojmů. Vnitřní předpis Útvaru rozvoje hl. m. Prahy. Praha: 1997.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: *Názvosloví urbanismu a územního plánování*. Praha: FA ČVUT, 2001. *Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“*.

Výška střechy

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Měří se vzhůru od hlavní římsy, je také rozdílem celkové výšky stavby a výšky hlavní římsy (Metodika - slovník pojmů. Vnitřní předpis Útvaru rozvoje hl. m. Prahy. Praha: 1997.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: *Názvosloví urbanismu a územního plánování*. Praha: FA ČVUT, 2001. *Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“*.

Výšková hladina zástavby 2016

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Výškovou hladinu můžeme definovat jako výšku staveb nad přilehlým terénem. Je dána převládající výškou hřebenů střech či atik rovných střech v charakteristickém vzorku zástavby v dané lokalitě.

Rozlišuje se podrobněji výšková hladina vyrovnaná, stejnorodá (s nepodstatnými rozdíly) a málo či více diferencovaná.

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: *Názvosloví urbanismu a územního plánování*. Praha: FA ČVUT, 2001. *Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“*.

Určení výškových pásem je důležitým prostředkem kompozičního řešení města a má rozhodující vliv na vytvoření městské siluety.

Rozvrh výškových pásem města je určen funkcí města a s ním souvisejícím způsobem života obyvatel a druhem zastavění.

Výšková hladina zastavění je omezena konfigurací terénu a podmínkami oslunění.

Voženílek, Jiří. *Stavba měst a vesnic: urbanistická příručka*. Brno: VÚVA, 1957, 665 s.

Výšková regulace zástavby 2018

Definice dle jiných právních předpisů

Textová část územního plánu obsahuje stanovení podmínek pro využití ploch s rozdílným způsobem využití s určením převažujícího účelu využití (hlavní využití), pokud je možné jej stanovit, přípustného využití, nepřípustného využití (včetně stanovení, ve kterých plochách je vyloučeno umístění staveb, zařízení a jiných opatření pro účely uvedené v § 18 odst. 5 stavebního zákona), popřípadě stanovení podmíněně přípustného využití těchto ploch a

stanovení podmínek prostorového uspořádání, včetně základních podmínek ochrany krajinného rázu (například výškové regulace zástavby, charakteru a struktury zástavby, stanovení rozmezí výměry pro vymezování stavebních pozemků a intenzity jejich využití).

Vyhláška č. 458/2012 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a způsobu evidence územně plánovací činnosti, Příloha 7 část I. odst. 1 písm. f).

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Výšková regulace zástavby je návrh prostorového uspořádání zástavby s cílem usměrnit výškovou hladinu staveb sídla s ohledem na charakter zástavby. *Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2017.*

Vyšší územní samosprávný celek (VÚSC)

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Vyšší územní samosprávné celky jsou vedle základních územních samosprávných celků (tj. obcí) vyšší úrovní územních společenství občanů, která mají právo na samosprávu a jsou samostatně spravována zastupitelstvem. Podle ústavního zákona č. 347/1997 Sb. jsou vyššími územními samosprávnými celky kraje. Tento ústavní zákon současně vytvořil s účinností od 1. ledna 2000 tyto vyšší územní samosprávné celky:

1. Hlavní město Praha,
2. Středočeský kraj,
3. Budějovický kraj,
4. Plzeňský kraj,
5. Karlovarský kraj,
6. Ústecký kraj,
7. Liberecký kraj,
8. Královéhradecký kraj,
9. Pardubický kraj,
10. Jihlavský kraj,
11. Brněnský kraj,
12. Olomoucký kraj,
13. Ostravský kraj,
14. Zlínský kraj.

Působnost a vnitřní organizace vyšších územních samosprávných celků budou stanoveny zákonem.

Česko-rakousko-slovenská příručka územně plánovací terminologie. Hannover: Akademie für Raumforschung und Landesplanung, 2000. (Českou část zpracoval ÚÚR Bmo.)

Vytápění

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se rozumí vytápěním proces sdílení tepla do vytápěného prostoru zajišťovaný příslušným technickým zařízením za účelem vytváření tepelné pohody či požadovaných standardů vnitřního prostředí, který se člení na ústřední vytápění, bytové individuální vytápění a lokální vytápění.

Zákon č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií, ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. i).

Vytápění centrální 2019

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Centrální vytápění představuje systém vytápění a ohřevu teplé vody, kdy celá topná soustava je napojena na jeden společný zdroj tepla. Teplo je vyráběno centrálně a následně rozváděno teplotními sítěmi ke všem odběratelům do větších územních celků. Mohou to být jak městské čtvrti, sídliště nebo průmyslové zóny. Systém je rovněž využíván v panelových domech.

Internet, 2019 [cit. 2. 10. 2019]. Dostupné z URL: < <https://www.usetreno.cz/slovník-pojmu/centralni-vytapeni/> >.

Vytápění etážové

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Vytápění sloužící pouze pro část vytápěného objektu, obvykle jednoho bytu.

Slovníček pojmů. Bmo: Teplárny Bmo, 2015

Vytápění individuální

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Vytápění, při němž je zdroj tepla umístěn přímo ve vytápěné místnosti.

Vytápění ústřední

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se rozumí ústředním vytápěním vytápění, kde zdroj tepla je umístěn mimo vytápěné prostory a slouží pro vytápění více bytových či nebytových prostor.

Zákon č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií, ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. j).

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

K ohřevu topného média (vody) dochází na místě zvaném kotlena, nebo výměníková stanice.

Slovníček pojmů. Bmo: Tepláry Bmo, 2015

Výtopna 2020

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Komplex zařízení sloužící k výrobě tepla.

Slovníček pojmů. Bmo: Tepláry Bmo, 2015

Samostatně umístěný zdroj tepla zásobující celý obytný útvar nebo průmyslový závod teplem dodávaným tepelnými sítěmi přes předávací stanice do otopných těles.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Technicky ucelené zařízení sloužící pro úpravu a dopravu vody od zdroje k odběratelům, provozně samostatný soubor staveb a zařízení zahrnující vodovodní řady a vodárenské objekty.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2019.

Vytváření informačních systémů veřejné správy

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se rozumí vytvářením informačních systémů veřejné správy proces zavádění informačních a komunikačních technologií, včetně jeho právního, organizačního, znalostního a technického zajištění.

Zákon č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. e).

Využití lůžek 2016

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Využití lůžek je relativní výkonnostní ukazatel vyjadřující podíl skutečně použitých stálých lůžek ve stanoveném období (počet lůžkodnů) z celkového počtu stálých lůžek, jež jsou v daném ubytovacím zařízení ve stanoveném časovém období k dispozici (čisté využití lůžkové kapacity), nebo z počtu všech stálých lůžek neohledně na jejich disponibilitu (hrubé využití lůžkové kapacity).

Koncepce státní politiky cestovního ruchu v České republice na období 2014 – 2020, MMR 2013.

Využití odpadu 2021

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se rozumí využitím odpadu činnost, jejímž výsledkem je, že odpad slouží užitečnému účelu tím, že nahradí materiály používané ke konkrétnímu účelu, nebo že je k tomuto konkrétnímu účelu připraven tak, že naplní podmínky stanovené v § 9 nebo 10 a přestane být odpadem; způsoby využití odpadu jsou uvedeny v příloze č. 5 k tomuto zákonu.

Zákon č. 541/2020 Sb., o odpadech, § 11, odst. 1, písm. i).

Využití odpadu energetické 2021

Definice dle jiných právních předpisů

Energetickým využitím odpadu se pro účely tohoto zákona rozumí použití odpadu způsobem obdobným jako palivo za účelem využití jeho energetického obsahu nebo jiným způsobem k výrobě energie.

Zákon č. 541/2020 Sb., o odpadech, § 11, odst. 1, písm. j).

Využití odpadu materiálové 2021

Definice dle jiných právních předpisů

Materiálovým využitím odpadu se pro účely tohoto zákona rozumí jakýkoliv způsob využití odpadů zahrnující přípravu k opětovnému použití, recyklaci a zasypávání, s výjimkou energetického využití a přepracování na materiály, které mají být použity jako palivo nebo jiné prostředky k výrobě energie,

Zákon č. 541/2020 Sb., o odpadech, § 11, odst. 1, písm. k).

Využití ploch s rozdílným způsobem využití 2017

Definice dle jiných právních předpisů

Textová část územního plánu obsahuje stanovení podmínek pro využití ploch s rozdílným způsobem využití s určením převažujícího účelu využití (hlavní využití), pokud je možné jej stanovit, přípustného využití, nepřípustného využití (včetně stanovení, ve kterých plochách je vyloučeno umístění staveb, zařízení a jiných opatření pro účely uvedené v § 18 odst. 5 stavebního zákona), popřípadě stanovení podmíněně přípustného využití těchto ploch a stanovení podmínek prostorového uspořádání, včetně základních podmínek ochrany krajinného rázu (například výškové regulace zástavby, charakteru a struktury zástavby, stanovení rozmezí výměry pro vymezování stavebních pozemků a intenzity jejich využití).

Vyhláška č. 500/2006 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a způsobu evidence územně plánovací činnosti, Příloha 7 část I odst. 1 písm. f).

Využití pokojů 2016

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Využití pokojů je relativní výkonnostní ukazatel vyjadřující podíl skutečně použitých pokojů ve stanoveném období (počet pokojůdnů) z celkového počtu pokojů, jež jsou v daném ubytovacím zařízení ve stanoveném časovém období k dispozici (čisté využití pokojové kapacity), nebo z počtu všech pokojů neohledně na jejich disponibilitu (hrubé využití pokojové kapacity).

Koncepce státní politiky cestovního ruchu v České republice na období 2014 – 2020, MMR 2013.

Využití území 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

(angl. land use). Geografická charakteristika povrchu (části povrchu) Země (států, regionů, katastrů, ...), která udává zastoupení jednotlivých ploch podle pokryvu a využití člověkem. Mezi významné kategorie patří plochy: les, pole, louky, pastviny, úhory, komunikace, vodní toky a nádrže, urbanizované a zastavěné a řada subkategorií. Z využití ploch je možno vypočítávat řadu dalších údajů a ukazatelů, významných pro ochranu životního prostředí, geografické analýzy i ekonomické kalkulace. Například produkce oxidu uhličitého nebo jeho pohlcování, velikosti stanovišť chráněných druhů organismů, odrazivost ploch pro sluneční záření, kalkulace poškození polních kultur vzdušnými polutanty, ohrožení území erozí a splachy atd. Nejnověji se používá k charakteristice daného území nejen typ jeho využití, ale též jeho pokryv (angl.: land use/land cover).

Braniš, Martin a kol.: Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Účel, pro který území slouží. (například bydlení, výroba, služby, doprava, rekreace, zemědělství apod.).

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2017.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Využití území je vztah činností a hmotných objektů k území, na němž jsou umístěny. Tento vztah je určen účelem a intenzitou současného nebo navrženého využití území.

Rozlišuje se:

- funkční využití území,
- objemově prostorové využití území.

Funkčním využitím se rozumí určení účelu využití území, vyjádřené výčtem povolených činností na území anebo zákazem určitých činností na území. Funkční využití je měřitelné množstvím jednotek činnosti na jednotku území anebo množstvím funkčních (podlažních a volných) ploch na jednotku území.

Objemově prostorovým využitím se rozumí míra zastavění území hmotnými objekty. Objemově prostorové využití je měřitelné poměrem zastavěné plochy k celkovému vymezenému území (index zastavění) a poměrem všech podlažních ploch k velikosti území (index podlažních ploch).

Vývaziště 2017

Definice dle jiných právních předpisů

Vývazištěm se zde rozumí místo vybavené vyvazovacím zařízením určené pro stání plavidel pomocí úvazů.

Zákon č. 114/1995 Sb., o vnitrozemské plavbě, ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. j).

Vývěr 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Vývěr je místo, kde podzemní tok vystupuje z krasové oblasti na povrch.

Vítejte na zemi, CENIA, slovník [cit. 30. 11. 2018].

Vyvinutá niva (luh) 2022

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Vegetační pás na hranici mezi vodními a terestrickými ekosystémy. Je tvořen dřevinami, bylinami a trvalými travními biomy. Efekt ekotonu v litorálním pásmu při kolísavé hladině vody vyvolává vysokou druhovou rozmanitost. Vybrané vegetační objekty tohoto funkčního typu jsou začleněny do ÚSES jako biokoridory nebo interakční prvky zamokřených a mokřých hydrických řad.

Typologie ploch zeleně: Mendelova univerzita Bmo[cit. 4. 2. 2022]. Dostupné z URL: < http://user.mendelu.cz/xkucera0/soubory/fcni_typy.htm >.

Vylvlastnění

Anglický překlad

Expropriation

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se rozumí vylvlastněním odnětí nebo omezení vlastnického práva nebo práva odpovídajícího věcnému břemenu k pozemku nebo ke stavbě pro dosažení účelu vylvlastnění stanoveného zvláštním zákonem.

Zákon č. 184/2006 Sb., o odnětí nebo omezení vlastnického práva k pozemku nebo ke stavbě (zákon o vylvlastnění), ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. a).

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Pozemky, stavby a práva k nim potřebná k uskutečnění staveb nebo opatření ve veřejném zájmu, je možné vylvlastnit nebo vlastnická práva k pozemkům a stavbám je možno omezit ve vylvlastňovacím řízení rozhodnutím stavebního úřadu a to pro:

- a) veřejně prospěšné stavby podle schválené ÚPD,
- b) vytvoření hygienických, bezpečnostních a jiných ochranných pásem a chráněných území a pro zabezpečení podmínek jejich ochrany,
- c) vykonání asanace sídelního útvaru nebo jeho asanačních úprav podle schválené ÚPD,
- d) vytvoření podmínek pro nutný přístup k pozemku a stavbě,
- e) vytvoření podmínek pro umístění nebo řádný provoz zařízení státní pozorovací sítě, kterou se zjišťuje stav životního prostředí.

Veřejný zájem se ve vylvlastňovacím řízení musí prokázat.

Viz Veřejný zájem, Vylvlastňovací řízení

Česko-rakousko-slovenská příručka územně plánovací terminologie. Hannover: Akademie für Raumforschung und Landesplanung, 2000. (Českou část zpracoval ÚÚR Bmo.)

Vylvlastnitel

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se rozumí vylvlastnítelem ten, kdo se domáhá, aby na něj přešlo vlastnické právo k vylvlastňovanému pozemku nebo stavbě, aby v jeho prospěch bylo k pozemku nebo stavbě zřízeno věcné břemeno nebo aby k nim bylo zrušeno nebo omezeno právo vylvlastňovaného odpovídající věcnému břemenu.

Zákon č. 184/2006 Sb., o odnětí nebo omezení vlastnického práva k pozemku nebo ke stavbě (zákon o vylvlastnění), ve znění pozdějších předpisů, § 2

písm. c).

Vyvlastňovací řízení

Anglický překlad

Expropriation Procedure

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se rozumí vyvlastňovacím řízením řízení o odnětí nebo omezení vlastnického práva nebo práva odpovídajícího věcnému břemenu k pozemku nebo ke stavbě, o přechodu vlastnického práva nebo o nabytí práva odpovídajícího věcnému břemenu k tomuto pozemku nebo stavbě a o poskytnutí náhrady za odnětí nebo omezení vlastnického práva nebo práva odpovídajícího věcnému břemenu k pozemku nebo ke stavbě.

Zákon č. 184/2006 Sb., o odnětí nebo omezení vlastnického práva k pozemku nebo ke stavbě (zákon o vyvlastnění), ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. d).

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Vyvlastňovací řízení je procesem vyvlastnění. Tento proces vykonává stavební úřad na návrh orgánu státní správy, právnické nebo fyzické osoby, která má předmět vyvlastnění využít k účelu pro který se vyvlastňuje. Průběh vyvlastnění je stanovený stavebním zákonem ve znění jeho novel. Vyvlastnit je možno pouze tehdy, jestliže není možné dosáhnout cíle vyvlastnění dohodou nebo jiným způsobem. Vyvlastnění musí být v souladu s cíli a záměry územního plánování a ty se dokazují zpravidla územním rozhodnutím. Pokud účel, pro který se vyvlastňuje, nevyžaduje vydání územního rozhodnutí, zkoumá se soulad s cíli a záměry územního plánování přímo ve vyvlastňovacím řízení. Na základě výsledků vyvlastňovacího řízení vydá stavební úřad rozhodnutí o vyvlastnění.

Česko-rakousko-slovenská příručka územně plánovací terminologie. Hannover: Akademie für Raumforschung und Landesplanung, 2000. (Českou část zpracoval ÚÚR Brno.)

Vyvlastňovaný

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se rozumí vyvlastňovaným ten, kdo je vlastníkem vyvlastňovaného pozemku nebo stavby nebo kdo k nim má právo odpovídající věcnému břemenu.

Zákon č. 184/2006 Sb., o odnětí nebo omezení vlastnického práva k pozemku nebo ke stavbě (zákon o vyvlastnění), ve znění pozdějších předpisů. § 2 písm. b).

Významná stavební dominanta 2017

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Stavby a jejich soubory, včetně staveb zapsaných na Ústředním seznamu kulturních památek, jejichž umístění v terénu či charakter je činí výrazně viditelné a do velké míry ovlivňující vizuální charakter sídla i krajiny.

Ministerstvo pro místní rozvoj. Standard sledovaných jevů pro územně analytické podklady obcí. [online]. Praha. 2016. [cit. 2017-2-27].

Významné prostranství 2018

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Náměstí, plocha zeleně nebo jiné převážně nezastavěné prostranství, kde je třeba věnovat zvláštní pozornost vztahu jednotlivých okolních objektů (budov, staveb obecně) navzájem.

Meier, Karel: Názvosloví a příklady metodiky užívané pro zpracování regulačních plánů. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Významné prostranství je takové, které v systému všech prostranství daného území vykazuje v určitém ohledu mimořádný a nezastupitelný význam.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2017.

Významný krajinný prvek

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se vymezují některé základní pojmy takto

b) významný krajinný prvek jako ekologicky, geomorfologicky nebo esteticky hodnotná část krajiny utváří její typický vzhled nebo přispívá k udržení její stability. Významnými krajinnými prvky jsou lesy, rašeliniště, vodní toky, rybníky, jezera, údolní nivy. Dále jsou jimi jiné části krajiny, které zaregistruje podle § 6 orgán ochrany přírody jako významný krajinný prvek, zejména mokřady, stepní trávníky, remízy, meze, trvalé travní plochy, naleziště nerostů a zkamenělin, umělé i přirozené skalní útvary, výchozy a odkryvy. Mohou jimi být i cenné plochy porostů sídelních útvarů včetně historických zahrad a parků. Zvláště chráněná část přírody je z této definice vyňata (písmeno f).

Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, § 3 odst. 1 písm. b).

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Ekologicky, geomorfologicky nebo esteticky hodnotná část krajiny, která utváří její typický vzhled nebo přispívá k udržení její stability. Významnými krajinnými prvky jsou lesy, rašeliniště, vodní toky, rybníky, jezera, údolní nivy. Dále jsou jimi jiné části krajiny, které zaregistruje příslušný orgán ochrany přírody jako významný krajinný prvek, zejména mokřady, stepní trávníky, remízy, meze, trvalé travní plochy, naleziště nerostů a zkamenělin, umělé i přirozené skalní útvary, výchozy a odkryvy. Mohou to být i cenné plochy porostů, sídelních útvarů včetně historických zahrad a parků. Registrace VKP se provádí zápisem do seznamu, zápis obsahuje soupis katastrálních území a výčet dotčených parcel s uvedením jejich vlastníků a nájemců, stručnou charakteristiku, doklad o oznámení, popř. o výsledku projednání či zrušení a zakres v mapách přiměřeného měřítka.

Braniš, Martin a kol.: Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Ekologicky, geomorfologicky nebo esteticky hodnotná část krajiny, utvářející její typický vzhled nebo přispívající k udržení její stability. Významnými krajinnými prvky jsou lesy, rašeliniště, vodní toky, rybníky, jezera, údolní nivy. Dále jsou jimi jiné části krajiny, které zaregistruje orgán ochrany přírody jako významné krajinné prvky, zejména mokřady, stepní trávníky, remízy, meze, trvalé travní plochy, naleziště nerostů a zkamenělin, umělé i přirozené skalní útvary, výchozy a odkryvy. Mohou jimi být i cenné plochy porostů sídelních útvarů včetně historických zahrad a parků. Zvláště chráněná území přírody (národní parky, chráněné krajinné oblasti, národní přírodní rezervace, přírodní rezervace, národní přírodní památky, přírodní památky) jsou z této definice vyňaty.

Česko-rakousko-slovenská příručka územně plánovací terminologie. Hannover: Akademie für Raumforschung und Landesplanung, 2000. (Českou část zpracoval ÚÚR Brno.)

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Ekologicky, geomorfologicky nebo esteticky hodnotná část krajiny utváří její typický vzhled nebo přispívá k udržení její stability. Zákon přímo vyměňuje lesy, rašeliniště, vodní toky, rybníky, jezera, údolní nivy. Dále sem patří ty části krajiny, které orgán ochrany přírody zaregistruje jako významný krajinný prvek (mokřady, stepní trávníky, remízy, meze, trvalé travní plochy ...). (Zákon č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny, § 3/b)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Významný vyhlídkový bod 2016

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Veřejně přístupné místo, jehož vyvýšené umístění v terénu (vrchol kopce, úbočí) nebo v rámci stavby (rozhledna, věž) umožňuje přehlédnout významnou a atraktivní část okolního území.

Ústav územního rozvoje v Brně. Standard sledovaných jevů pro územně analytické podklady obcí. [online]. Brno a Praha. 2014. [cit. 2014-11-04].

Významové členění sídel 2018

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Lidská sídla lze členit na samoty, osady, vsíky, vesnice, městyse, města a velkoměsta (metropole). Dle vztahu ke krajině na sídla venkovská a městská. Sídla lze také členit dle jejich prostorového, funkčního a provozního uspořádání, jejich charakteru a celkového obrazu.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2017.

Výzva (k předkládání žádostí – strukturální fondy)

Definice z dalších zdrojů

Vyhlášení výzvy probíhá v tisku a na internetových stránkách. V termínu výzvy jsou přijímány žádosti o dotaci. Každá výzva obsahuje číslo výzvy, název programu, prioritní osy a oblasti podpory, místo předložení projektové žádosti, den, datum a hodinu, do kdy je možné nejpozději žádosti předkládat.

Součástí výzvy je rovněž popis vyhlášené oblasti podpory a přesný výčet oprávněných žadatelů. Výzva může být časově neomezená (tzv. průběžná) nebo omezená (tzv. kolová).

Zdroj: Portál odboru strukturálních fondů Ministerstva vnitra ČR – Slovník pojmů.

Vzájemné odstupy staveb 2024

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

Regulační plán dále zpravidla stanoví

b) vzájemné odstupy staveb a odstupy staveb od hranice pozemku

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 85, odst. 2, písm. b).

§ 144

Odstupy staveb

(1) Vzájemné odstupy staveb musí splňovat požadavky urbanistické, architektonické a požadavky stanovené prováděcím právním předpisem a jinými právními předpisy.

(2) Vzájemné odstupy staveb musí umožňovat údržbu staveb.

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 144.

Definice dle prováděcích vyhlášek k zákonu č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu

* (1) Vzájemné odstupy staveb musí splňovat požadavky urbanistické, architektonické, životního prostředí, hygienické, veterinární, ochrany povrchových a podzemních vod, státní památkové péče, požární ochrany, bezpečnosti, civilní ochrany, prevence závažných havárií, požadavky na denní osvětlení a oslunění a na zachování kvality prostředí. Odstupy musí dále umožňovat údržbu staveb a užívání prostoru mezi stavbami pro technická či jiná vybavení a činnosti například technickou infrastrukturu.

(2) Je-li mezi rodinnými domy volný prostor, vzdálenost mezi nimi nesmí být menší než 7 m a jejich vzdálenost od společných hranic pozemků nesmí být menší než 2 m. Ve zvlášť stísněných územních podmínkách může být vzdálenost mezi rodinnými domy snížena až na 4 m, pokud v žádné z protilehlých stěn nejsou okna obytných místností; v takovém případě se odstavec 4 nepoužije.

(3) Vytvářejí-li stavby pro rodinnou rekreaci mezi sebou volný prostor, vzdálenost mezi nimi nesmí být menší než 10 m.

(4) Vzdálenost stavby samostatné garáže, stavby uvedené § 103 odst. 1 písm. a) bod 1 stavebního zákona a stavby pro podnikatelskou činnost odpovídající svými parametry § 104 odst. 2 písm. d) stavebního zákona, umístěné na pozemku rodinného domu od společných hranic pozemků rodinných domů nesmí být menší než 2 m.

(5) Z důvodu zachování stávajících hodnot zástavby a v souladu s nimi je možno umístit až na hranici pozemku rodinný dům, garáž a další stavby a zařízení související s užíváním rodinného domu. V takovém případě nesmí být ve stěně na hranici pozemku žádné stavební otvory, zejména okna, větrací otvory; musí být zamezeno stékání dešťových vod nebo spadu sněhu ze stavby na sousední pozemek; stavba, její část nesmí přesahovat na sousední pozemek.

(6) Vnější hrany pochozí plochy rodinného domu, jako jsou terasa nebo balkon, která je nad přilehlým terénem výše než 2 m, musí být nejméně 3 m od hranice sousedního pozemku.

(7) Vzdálenost průčelí budov, v nichž jsou okna obytných místností, musí být nejméně 3 m od okraje vozovky silnice nebo místní komunikace; tento požadavek se neuplatní u budov umístěných ve stavebních prolukách řadové zástavby a u budov, jejichž umístění stanoví vydaná územně plánovací dokumentace.

(8) Vnější odstupy a vzdálenosti se měří na nejkratší spojnici mezi vnějšími povrchy obvodových stěn, balkonů, lodžii, teras, dále od hranic pozemků a okraje vozovky pozemní komunikace.

Vyhláška č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území, ve znění pozdějších předpisů, § 25 odst. 1-8.

Vzduch znečištěný 2020

Anglický překlad

polluted air

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Vzduch znečištěný je vzduch obsahující pevné, kapalné či plynné znečišťující příměsi.

Meteorologický slovník, 2020 [cit. 19. 11. 2020]. Dostupné z URL: < <http://slovník.cmes.cz/vyklad/cs/v> >.

Zabezpečení ochrany nerostného bohatství při územně plánovací činnosti

Definice dle jiných právních předpisů

(1) K včasnému zabezpečení ochrany nerostného bohatství jsou orgány územního plánování a zpracovatelé územně plánovací dokumentace povinni při územně plánovací činnosti vycházet z podkladů o zjištěných a předpokládaných výhradních ložiskách poskytovaných jim ministerstvem životního prostředí České republiky; přitom postupují podle zvláštních předpisů a jsou povinni navrhnout řešení, které je z hlediska ochrany a využití nerostného bohatství a dalších zákonem chráněných obecných zájmů nejvýhodnější.

(2) Ministerstvo životního prostředí, Ministerstvo průmyslu a obchodu a Český báňský úřad uplatňují stanoviska k politice územního rozvoje a k zásadám územního rozvoje z hlediska ochrany a využití nerostného bohatství. Ministerstvo životního prostředí, Ministerstvo průmyslu a obchodu a obvodní báňské

úřady uplatňují stanoviska k územním plánům a k regulačním plánům z hlediska ochrany a využití nerostného bohatství.
Zákon č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 15 odst. 1-2.

Zabezpečení staveniště 2022

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Dodavatelská firma je zodpovědná za stroje a přístroje na staveništi. Tabulka s nápisem „Vstup zakázán“ nestačí z hlediska zajištění bezpečnosti. Nejlepší je staveniště ohradit plotem vysokým minimálně 1,80 m.

Stavební slovník, 2022 [cit. 11. 5. 2022]. Dostupné z URL: < <http://stavebnikomunita.cz/page/stavebni-slovník-z> >.

Začátek stavby 2021

Definice dle jiných právních předpisů

Začátkem stavby je zahájení zemních prací pro zamýšlenou novostavbu nebo přístavbu, jinak zahájení stavebních prací na dosavadní stavbě.

Vyhláška 709/1950 Ministerstva stavebního průmyslu podrobnějších předpisech pro pozemní stavby, § 5, Začátek a dokončení stavby, odst. 1.

Zadání územně plánovací dokumentace 2024

Anglický překlad

Plan Specification

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

(2) Pořizovatel v součinnosti s určeným zastupitelem zpracuje návrh zadání územně plánovací dokumentace (dále jen „návrh zadání“) na základě rozhodnutí podle odstavce 1, a územně plánovacích podkladů. Jako podklad pro zpracování návrhu zadání lze využít i doplňující průzkumy a rozborů.

(3) V návrhu zadání se stanoví hlavní cíle a požadavky na zpracování návrhu územně plánovací dokumentace, v případě regulačního plánu a územního plánu pro vymezenou část území hlavního města Prahy se vymezí řešené území.

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 87, odst. 2 a 3.

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

* Na základě rozhodnutí zastupitelstva obce o pořízení územního plánu, na základě územně analytických podkladů a s využitím doplňujících průzkumů a rozborů, pořizovatel ve spolupráci s určeným členem zastupitelstva (dále jen „určený zastupitel“) zpracuje návrh zadání územního plánu. V návrhu zadání stanoví hlavní cíle a požadavky na zpracování návrhu územního plánu, případně vymezí řešené území u územního plánu pro vymezenou část území hlavního města Prahy.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 47 odst. 1.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Zadání je vstupní dokument do procesu pořizování územně plánovací dokumentace. Obsahuje hlavní cíle, jichž má být dosaženo, pokyny pro řešení hlavních střetů zájmů a problémů v území, požadavky na obsah a rozsah územně plánovací dokumentace včetně případných požadavků na varianty řešení.

Povinnou součástí zadání je výkres limitů včetně zakreslených zátopových území.

Zadání navrhuje pořizovatel na základě přípravných prací, vyhodnocení dokumentů zpracovaných pro dané území, průzkumů a rozborů. Návrh zadání se projednává s obcí, dotčenými orgány státní správy a veřejností. Návrh zadání územního plánu obce a regulačního plánu musí být projednán s nadřízeným orgánem územního plánování. S návrhem zadání územně plánovací dokumentace pořizovatel vždy seznámí orgány územního plánování sousedních územních obvodů a na základě jejich požadavků je informuje o dalším průběhu pořizování územně plánovací dokumentace. Návrh zadání pak schvaluje orgán, který bude schvalovat územně plánovací dokumentaci.

Česko-rakousko-slovenská příručka územně plánovací terminologie. Hannover: Akademie für Raumforschung und Landesplanung, 2000. (Českou část zpracoval ÚÚR Bmo.)

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

* Obsahuje zejména pokyny pro řešení hlavních střetů zájmů a problémů v území, stanovení podmínek rozvoje území a ochrany jeho hodnot, stanovení požadavků na obsah a rozsah územně plánovací dokumentace včetně případných požadavků na zpracování alternativ nebo variant řešení. Dřívější pojmy „územně-hospodářské zásady“ a „program rozvoje“ jsou opuštěny. (Vyhláška č. 131/1998 Sb., o územně plánovacích podkladech a územně plánovací dokumentaci, § 11.)

Definice dle stavebního zákona č. 50/1976 Sb. a jeho prováděcích vyhlášek (zrušeny k 31.12.2006)

* Zadání obsahuje zejména pokyny pro řešení hlavních střetů zájmů a problémů v území, stanovení podmínek rozvoje území a ochrany jeho hodnot, stanovení požadavků na obsah a rozsah územně plánovací dokumentace včetně případných požadavků na zpracování alternativ nebo variant řešení. Základní obsah návrhu zadání je uveden v příloze č. 1.

Vyhláška č. 135/2001 Sb., o územně plánovacích podkladech a územně plánovací dokumentaci. (Zrušena)

Zadržení peněžních prostředků poskytnutých ze státního rozpočtu

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se rozumí zadržením peněžních prostředků poskytnutých ze státního rozpočtu, státního fondu, státních finančních aktiv nebo Národního fondu porušení povinnosti vrácení prostředků poskytnutých ze státního rozpočtu, státního fondu, státních finančních aktiv nebo Národního fondu ve stanoveném termínu.

Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů, § 3 písm. f).

Zahrada

Definice dle jiných právních předpisů

Pozemek,

a) na němž se trvale a převážně pěstuje zelenina, květiny a jiné zahradní plodiny, zpravidla pro vlastní potřebu,

b) souvisle osázený ovocnými stromy nebo ovocnými keři, který zpravidla tvoří souvislý celek s obytnými a hospodářskými budovami. c) funkčně spojený a užívaný s budovou, s charakterem okrasné zahrady, na kterém převládá travnatá plocha, zpravidla doplněná trvalými porosty většinou okrasného charakteru, ke kterým lze přiřadit i dřeviny charakteristické pro ovocné a lesní porosty.

Vyhláška č. 357/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální vyhláška), ve znění pozdějších předpisů, 1. druh pozemku 5 písm. a-c).

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Pozemek vymezený oplocením, popř. i budovou, určený převážně k pěstování rostlin; podle způsobu ztvárnění a využití má specifický charakter (historická, školní, botanická, produkční). Francouzská zahrada - pravidelná zahrada uspořádaná podle zásad francouzské barokní a barokně-klasicistní tvorby; nesprávně i přenesený název pro formální symetrickou kompozici objektu zeleně v širokém slova smyslu. Anglický park - park komponovaný na principu volného uspořádání ploch a prvků, nesprávně i přenesený název pro krajinnářskou kompozici v širokém slova smyslu. Předzahrádka - menší upravená plocha zeleně mezi obytným domem a komunikací nebo chodníkem; zpravidla převládá okrasná funkce.

(ČSN 83 9001. Sadovnictví a krajinařství. Základní odborné termíny a definice.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: *Názvosloví urbanismu a územního plánování*. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Definice dle jiných právních předpisů

* Zahrada je pozemek,

a) na němž se trvale a převážně pěstuje zelenina, květiny a jiné zahradní plodiny, zpravidla pro vlastní potřebu,

b) souvisle osázený ovocnými stromy nebo ovocnými keři až do výměry 0,25 ha, který zpravidla tvoří souvislý celek s obytnými a hospodářskými budovami.

Vyhláška č. 190/1996 Sb., kterou se provádí zákon č. 265/1992 Sb., o zápisích vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem, ve znění zákona č. 210/1993 Sb. a zákona č. 90/1996 Sb., a zákon České národní rady č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), ve znění zákona č. 89/1996 Sb. (Zrušena)

Zahrada historická

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se vymezují některé základní pojmy takto

b) významný krajinný prvek jako ekologicky, geomorfologicky nebo esteticky hodnotná část krajiny utváří její typický vzhled nebo přispívá k udržení její stability. Významnými krajinnými prvky jsou lesy, rašeliníště, vodní toky, rybníky, jezera, údolní nivy. Dále jsou jimi jiné části krajiny, které zaregistruje podle § 6 orgán ochrany přírody jako významný krajinný prvek, zejména mokřady, stepní trávníky, remízy, meze, trvalé travní plochy, naleziště nerostů a zkamenělin, umělé i přirozené skalní útvary, výchozy a odkryvy. Mohou jimi být i cenné plochy porostů sídelních útvarů včetně historických zahrad a parků. Zvláště chráněná část přírody je z této definice vyňata.

Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, § 3 odst. 1 písm. b).

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Založená zahrada nebo parkově upravená krajina nesoucí v porostech nebo v architektuře znaky slohového výrazu. Tvoří ji soubor zeleně, obvykle komponovaný k architektonickým objektům, s nimiž spoluvytváří nedělitelný celek, zřetelně ohraničený a zpravidla uzavřený zdí. Je státem chráněnou památkou, i když není přímo zapsána ve státním seznamu památek. Zásahy do historické zahrady lze provádět pouze v souladu s pokyny a pod dozorem státní památkové péče.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Zahrada produkční 2022

Definice dle jiných právních předpisů

Zahrada produkční: vymezený pozemek, nejčastěji ohrazený, využívaný pro pěstování zahradnických plodin (zahrada zelinářská, květinářská, ovocnářská, okrasná školka aj.)

ČSN 83 9001 (839001) Sadovnictví a krajinářství - Terminologie - Základní odborné termíny a definice.

Zahrada zelinářská

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se rozumí zelinářskou zahradou zemědělsky obhospodařovaná půda, na které se pěstuje ovoce, zelenina, obiloviny, okopaniny a okrasné, léčivé, kořeninové a aromatické rostliny pro potřebu uživatele zelinářské zahrady a jeho osob blízkých.

Zákon č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů, § 3i písm. g).

Zahrada zimní 2022

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Krytá prosklená část domu - rozšíření domu nebo bytu, které tvoří doplňkový obytný prostor. Zimní zahrada je stavební dílo, které může plnit různé účely: obytný protostor (odpočinek, pracovna, reprezentativní místnost), skleník (pěstování rostlin), zastřešení bazénu, energetický systém (získávání solární energie). Specifické požadavky na konstrukci zimní zahrady vycházejí z potřeby tepelné izolace, vytápění, stínění a větrání.

Stavební slovník, 2022 [cit. 11. 5. 2022]. Dostupné z URL: < <http://stavebnikomunita.cz/page/stavebni-slovník-z> >.

Zahrada zvláštního určení 2022

Definice dle jiných právních předpisů

Zahrada zvláštního určení: zahrada se specifickou funkcí, určená ke speciálnímu využití (např. botanická, arboretum, nemocniční, školní apod.)

ČSN 83 9001 (839001) Sadovnictví a krajinářství - Terminologie - Základní odborné termíny a definice.

Zahrádkářská činnost 2021

Definice dle jiných právních předpisů

Zahrádkářskou činností se rozumí veřejně prospěšná činnost zaměřená na pěstování ovoce, zeleniny, květin, užitkových nebo okrasných rostlin, jejich další zpracování nebo úprava. Zahrádkářská činnost se podílí na zachování a ochraně zemědělského půdního fondu, přispívá k zadržování vody, zmírnění dopadu klimatických změn a podporuje druhovou rozmanitost v krajině, má výchovný a estetický aspekt pro utváření vztahu k přírodě mladé generace. Podílí se na ochraně přírody, životního prostředí a pestrosti krajinného rázu.

Zákon č. 221/2021 Sb., o podpoře zahrádkářské činnosti (zahrádkářský zákon), § 2.

Zahrádkářská osada 2024

Anglický překlad

Allotment Garden

Definice dle jiných právních předpisů

Zahrádkářskou osadou je pozemek nebo více pozemků v užívání nebo požívání spolku, které umožňuje jejich individuální užívání nebo požívání alespoň 3 členy tohoto spolku.

Zahrádkářský spolek 2021

Definice dle jiných právních předpisů

Zahrádkářským spolkem je veřejně prospěšný spolek, který vykonává zahrádkářskou činnost podle tohoto zákona prostřednictvím svých členů zpravidla v zahrádkářské osadě v souladu se svými stanovami a přispívá svou činností k dosahování obecného blaha (dále jen "spolek"). Tím není dotčeno ustanovení § 146 občanského zákoníku.

Zákon č. 221/2021 Sb., o podpoře zahrádkářské činnosti (zahrádkářský zákon), § 3.

Zahradní a krajinářská architektura

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Specializace oboru sadovnictví a krajinářství, zabývající se studiem, plánováním a projektováním systémů, objektů, prvků a doplňků zeleně v sídlech a krajině. (ČSN 83 9001. Sadovnictví a krajinářství. Základní odborné termíny a definice.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: *Názvosloví urbanismu a územního plánování*. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Zahradní a krajinářská tvorba

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Specializovaný obor zahradnictví, zabývající se plánováním, projektováním, zakládáním, péčí, ochranou a správou zeleně v sídlech a krajině. (ČSN 83 9001. Sadovnictví a krajinářství. Základní odborné termíny a definice.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: *Názvosloví urbanismu a územního plánování*. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Zahradní a krajinářský architekt

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Odborně vyškolený projektant systémů, objektů, prvků a doplňků zeleně v sídle a krajině („autorizovaný architekt pro obor zahradní a krajinářská tvorba“ je osoba, které byla udělena autorizace podle příslušného zákona a byla zapsána v seznamu autorizovaných architektů, „autorizovaný architekt pro projektování územního systému ekologické stability“ je obdobně osoba, které byla udělena autorizace podle příslušného zákona a byla zapsána v seznamu autorizovaných architektů). (ČSN 83 9001. Sadovnictví a krajinářství. Základní odborné termíny a definice.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: *Názvosloví urbanismu a územního plánování*. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Zahraniční stěhování (migrace) 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Zahraniční stěhování je změna trvalého pobytu osoby z ČR do ciziny nebo z ciziny do ČR. Nezáleží přitom, zda jde o občana ČR nebo cizince.

Příručka demografické statistiky [cit. 25. 5. 2018]. Dostupné z URL: <

<https://web.natur.cuni.cz/~mak/gos/demmetodika/www.czso.cz/cz/cisla/0/02/020100/stehovan.htm> >.

Zahuštěná výsadba 2020

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Způsob výsadby, při níž se rostliny vysazují do hustšího sponu, tak aby brzy vytvořily souvislý porost.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2019.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Sadovnický řešená výsadba koncentrovaná do určitých míst zelené plochy, která vytváří příznivé podmínky pro růst rostlin a snižuje pracnost údržby.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Zájmové území obce 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Zájmové území je území přilehlé k obci, ve kterém převládají současné nebo výhledové vztahy k této obci a ve kterém se uspořádání musí řešit ve vzájemné funkční a technické závislosti s touto obcí.

Česko-rakousko-slovenská příručka územně plánovací terminologie. Hannover: Akademie für Raumforschung und Landesplanung, 2000. (Českou část zpracoval ÚÚR Bmo.)

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Zájmové území obce je území, které může být přímo či nepřímo ovlivněno daným urbanistickým řešením, jakož i území, ve kterém probíhají činnosti, děje a procesy, které mohou naopak dané urbanistické řešení potenciálně zvnějšku ovlivnit.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2017.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* K sídelnímu útvaru přilehlé území, v němž převládají současné nebo výhledové vztahy k sídelnímu útvaru a v němž uspořádání musí být řešeno ve vzájemné funkční a technické souvislosti se sídelním útvarem; v územně plánovací dokumentaci nelze zájmové území vymezovat hranicemi, pouze u středisek osídlení místního významu se za zájmové území považuje celé spádové území tohoto střediska.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Zákazník (v elektroenergetice, plynárenství a teplotě)

Definice dle jiných právních předpisů

Dále se pro účely tohoto zákona rozumí

a) v elektroenergetice

17. zákazníkem osoba, která nakupuje elektřinu pro své vlastní konečné užití v odběrném místě.

b) v plynárenství

25. zákazníkem osoba, která nakupuje plyn pro své vlastní konečné užití v odběrném místě.

c) v teplotě

4. zákazníkem osoba, která nakupuje tepelnou energii pro její konečné využití a odebírá nakoupenou tepelnou energii odběrným tepelným zařízením, které je přímo připojeno k rozvodnému tepelnému zařízení nebo zdroji tepelné energie.

Zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 2 písm. a-c).

Základna rekreace 2019

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Samostatné, zpravidla jednoúčelové zařízení v rekreační lokalitě umožňující alespoň přechodné ubytování (např. horská chata, stanová základna, autokempink).

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Základní báze geografických dat ČR 2021

Definice dle jiných právních předpisů

Základní bázi geografických dat České republiky se pro účely tohoto zákona rozumí databázový soubor vybraných geografických, topografických a geodetických dat z celého území České republiky.

Zákon č. 200/1994 Sb., o zeměměřičství a o změně a doplnění některých zákonů souvisejících s jeho zavedením, ve znění pozdějších předpisů § 2 písm. l.

Základní bodové pole 2021

Definice dle jiných právních předpisů

Základním bodovým polem se pro účely tohoto zákona rozumí soubor bodů tvořících geodetické základy polohové, výškové a tíhové na území České republiky,

Zákon č. 200/1994 Sb., o zeměměřičství a o změně a doplnění některých zákonů souvisejících s jeho zavedením, ve znění pozdějších předpisů § 2 písm. c.

Základní komunikační síť

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Soustava kapacitních komunikací, umožňující jednak odvedení dálkové a tranzitní dopravy mimo zastavěné území města i organizovaný vstup dopravy do města, jednak rozptýl vozidel do vnitřní komunikační sítě. Významově blízký je pojem komunikační skelet. (Zásady a pravidla územního plánování. Názvosloví. Brno: VÚVA, 1979.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Základní koncepce rozvoje území obce 2024

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

Územní plán stanoví základní koncepci rozvoje území obce, vyjádřenou zejména v cílech zlepšování jeho dosavadního stavu a požadavcích na rozvoj a ochranu jeho hodnot,

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 80, odst. 2, písm. b).

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

* Územní plán stanoví základní koncepci rozvoje území obce, ochrany jeho hodnot, jeho plošného a prostorového uspořádání (dále jen „urbanistická koncepce“), uspořádání krajiny a koncepci veřejné infrastruktury; vymezí zastavěné území, plochy a koridory, zejména zastavitelné plochy a plochy vymezené ke změně stávající zástavby, k obnově nebo opětovnému využití znehodnoceného území (dále jen „plocha přestavby“), pro veřejně prospěšné stavby, pro veřejně prospěšná opatření a pro územní rezervy a stanoví podmínky pro využití těchto ploch a koridorů.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 43 odst. 1.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Základní koncepce rozvoje území obce je základní představa o směřování rozvoje obce. V rámci územně plánovací dokumentace je určena navrženou urbanistickou koncepcí, která zahrnuje koncepci plošného a prostorového uspořádání, dále koncepcemi krajiny a veřejné infrastruktury.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2017.

Základní občanské vybavení 2018

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Stavby a zařízení sloužící pro vzdělávání a výchovu, sociální služby a péči o rodiny, zdravotní služby, kulturu, veřejnou správu, ochranu obyvatelstva, a to využívanou obyvateli území nebo jejich významnou skupinou denně.

Typickými příklady základní občanské vybavenosti jsou: mateřská škola, základní škola, zařízení ambulantní sociální a zdravotní péče, knihovna, kulturní víceúčelový sál, úřady místních samospráv a státní správy (zejména stavební úřad, matriční úřad, finanční úřad, úřad práce), pošta, stanice HZS, policejní stanice, záchranná služba aj.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2017.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Souhrn občanských zařízení bezprostředně spjatých s bydlením, která se vyznačují vysokou četností používání obyvatelstvem; rozhodujícím kritériem pro jejich umístění je přiměřená prostorová dostupnost, tj. jejich vzdálenost od bytů uživatelů. Patří k nim např. mateřské školy, základní školy (zvláště I. stupně), místní a městské lidové knihovny, hřiště pro děti a mládež, maloobchodní prodejny zboží každodenní potřeby, apod.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

Základní požadavky kladené na stavby 2024

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

Základní požadavky na stavby

(1) Stavba musí být navržena a provedena tak, aby byla vhodná pro určené využití a po celou dobu trvání plnila při běžné údržbě a působení běžně

předvídatelných vlivů základní požadavky na stavby, kterými jsou

- a) mechanická odolnost a stabilita,
- b) požární bezpečnost²⁶⁾,
- c) ochrana zdraví,
- d) ochrana životního prostředí,
- e) bezpečnost a přístupnost při užívání, provozu a údržbě,
- f) úspora energie,
- g) udržitelné využívání přírodních zdrojů.

(2) Při projektové činnosti, při povolování, provádění a užívání staveb v působnosti jiných stavebních úřadů nebo u staveb jaderného zařízení a staveb v areálu jaderného zařízení, které jsou jaderným zařízením³¹⁾, se technické požadavky na stavbu stanovené tímto zákonem nebo jinými právními předpisy použijí přiměřeně tak, aby nedošlo k ohrožení bezpečnosti, ochrany zdraví a života osob nebo zvířat a životního prostředí.

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 145.

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

* Stavba musí být navržena a provedena tak, aby byla vhodná pro určené využití a po celou dobu trvání plnila při běžné údržbě a působení běžně předvídatelných vlivů základní požadavky na stavby, kterými jsou: mechanická odolnost a stabilita, požární bezpečnost, ochrana zdraví, ochrana životního prostředí, bezpečnost při užívání, provozu a údržbě, úspora energie, udržitelné využívání přírodních zdrojů.

Zákon č. 183/2021 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), § 145 odst. 1 písm. a) - g).

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Základní požadavky kladené na stavby definuje v podobě cílů příloha č. 1 ke Směnici Rady 89/106 EHS z 21. 12.1988 o sblížení zákonů a dalších právních a správních předpisů členských států, týkajících se stavebních výrobků. Výrobky musí být vhodné pro stavby (celek i jednotlivé části), aby stavby mohly být, při respektování hospodárnosti, vhodné pro zamýšlené použití a zároveň mohly plnit níže uvedené základní požadavky, pokud pro příslušnou stavbu platí předpisy, které takové základní požadavky obsahují. Tyto požadavky musí být při běžné údržbě plněny v ekonomicky přiměřeném časovém úseku. Základní požadavky kladené na stavby předpokládají běžně předvídatelné vlivy. Jako základní požadavky kladené na stavby serozumí: a) Mechanická odolnost a stabilita. Stavba musí být navržena a postavena takovým způsobem, aby zatížení, která na ni budou pravděpodobně působit v průběhu výstavby a užívání, neměla za následek: zřícení celé stavby nebo její části, větší než přípustný stupeň přetvoření, poškození jiných částí stavby nebo zařízení připojených ke konstrukci nebo instalovaného zařízení následkem deformace nosné konstrukce, poškození událostí v rozsahu neúměrném původní příčině.

b) Požární bezpečnost. Stavba musí být navržena a postavena takovým způsobem, aby v případě požáru: byla po určitou dobu zachována nosnost a stabilita konstrukce, byl omezen rozvoj a šíření ohně a kouře ve stavebním objektu, bylo omezeno šíření požáru na sousední konstrukce, mohly osoby opustit stavbu nebo být zachráněny jiným způsobem, byla brána v úvahu bezpečnost záchranných jednotek.

c) Hygiena, ochrana zdraví a životního prostředí. Stavba musí být navržena a postavena takovým způsobem, aby neohrožovala hygienu nebo zdraví jejích obyvatel nebo sousedů, především v důsledku: vypouštění toxických plynů, přítomnosti nebezpečných částic nebo plynů v ovzduší, emise nebezpečného záření, znečištění nebo zamoření vody nebo půdy, nedostatečného zneškodňování odpadních vod, kouře, tuhých nebo kapalných odpadů, výskytu vlhkosti ve stavebních konstrukcích nebo na povrchu uvnitř stavby.

d) Bezpečnost při užívání. Stavba musí být navržena a postavena takovým způsobem, aby při jejím užívání nebo provozu nevznikalo nepřijatelné nebezpečí úrazu, např. uklouznutím, pádem, nárazem, popálením, elektrickým proudem, výbuchem.

e) Ochrana proti hluku. Stavba musí být navržena a postavena takovým způsobem, aby hluk vnímaný obyvateli nebo osobami poblíž stavby byl udržován na úrovni, která neohroží jejich zdraví a dovolí jim spát, odpočívat a pracovat v uspokojivých podmínkách.

f) Úspora energie a ochrana tepla. Stavba a její zařízení pro vytápění, chlazení a větrání musí být navržena a postavena takovým způsobem, aby objem energie, spotřebovaný při provozu, byl nízký s ohledem na klimatické podmínky místa a požadavky uživatelů. Uspokojení základních požadavků kladených na stavby je ovlivňováno zatížením stavby.

Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Základní sídelní jednotka (ZSJ) 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Základní sídelní jednotka je součástí obsahu základního registru RÚIAN dle zákona č. 111/2009 Sb., o základních registrech veřejné správy, § 31, a ČSÚ je jejím editorem dle § 43, odst. 3 tohoto zákona.

Základní sídelní jednotka je skladebnou součástí sídelní struktury a je určena pro prostorovou identifikaci a sledování sociálně ekonomických a územně technických jevů, přímo vázaných na osídlení, zejména výsledků sčítání lidu, domů a bytů.

Český statistický úřad, [cit. 09. 2. 2017]. Dostupné z URL: < https://www.czso.cz/csu/rso/zsj_rso >

Základní sídelní jednotka (ZSJ) je ve shodě s vymezením ve vyhlášce o prostorové identifikaci informací urbanistický obvod nebo sídelní lokalita.

Urbanistické obvody jsou vymezovány ve vybraných městech zpravidla v souladu s funkčními plochami, vymezenými územně plánovací dokumentací. Urbanistické obvody jsou vymezeny jako funkčně homogenní, z hlediska historického, stavebního i funkčního ucelené a přirozeně ohraničené plochy.

Sídelní lokality jsou vymezovány v ostatních městech a ve venkovském osídlení. Tvoří je samostatná seskupení objektů pro bydlení, včetně území upraveného pro potřeby sídelního útvaru a případných výrobních, technických a občanských zařízení. Sídelní lokality jsou od sebe odděleny nezastavěnými plochami nebo hranicemi katastrálních území. Jsou vymezeny příslušností objektu do sídelní lokality a zároveň obrysem odpovídající zástavby v mapě.

ZSJ je územně plánovací jednotkou, korespondující se sídly. ZSJ je dána vymezením v Mapě základních sídelních jednotek ČR 1 : 50 000 (pro hl. město Prahu též v měřítku 1 : 10 000), kde jsou základní sídelní jednotky i označeny kódy. ZSJ vznikají na základě významných změn v sídelní struktuře. ZSJ je v kontextu prostorové identifikace prostorovým prvkem charakteru prostorového celku. Její hranice je vymezena ve výše zmíněné Mapě ZSJ. V případě

sídelní lokality nemusí být území ZSJ souvislé.

Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: *Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.*

Základní státní mapové dílo 2021

Definice dle jiných právních předpisů

Základním státním mapovým dílem se pro účely tohoto zákona rozumí kartografické dílo se základním všeobecně využitelným obsahem, souvisle zobrazující území podle jednotných zásad, vytvářené a vydávané orgánem státní správy ve veřejném zájmu, *Zákon č. 200/1994 Sb., o zeměměřičství a o změně a doplnění některých zákonů souvisejících s jeho zavedením, ve znění pozdějších předpisů § 2 písm. g.*

Základní územní jednotka (ZÚJ) 2017

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Základní územní jednotkou se rozumí území obce nebo vojenského újezdu a v případě, že je obec členěna, území městského obvodu nebo městské části.

Základní územní jednotkou se rozumí taková jednotka, která se pro výkon veřejné správy již dále nečlení.

Základní registr veřejné správy RÚIAN územní prvek Základní územní jednotka neobsahuje.

Správce číselníku Základní územní jednotka 0052 je ČSÚ. Územní obvod každé základní územní jednotky může být tvořen souhmem několika územně technických jednotek nebo je totožný s jednou územně technickou jednotkou.

Základní územní jednotka je složeným prvkem a její číselník se rovná souboru obcí a vojenských újezdů (bez Prahy a statutárních měst, která jsou členěna na městské obvody nebo městské části) a souboru městských obvodů nebo městských částí v Praze a členěných statutárních městech.

Český statistický úřad, [cit. 09. 2. 2017]. Dostupné z URL: < https://www.czso.cz/csu/rso/zakladni_uzemni_jednotka >

Základní územní jednotka je zavedena vyhláškou o prostorové identifikaci informací. Je územní jednotkou, která se pro výkon státní správy již dále nečlení. Základním případem základní územní jednotky je obec. Za základní územní jednotky jsou též považovány městské části a městské obvody (Standard SIS k prostorové identifikaci).

Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: *Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.*

Zalesnění

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se rozumí zalesněním založení lesního porostu.

Zákon č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. i).

Záměr 2024

Anglický překlad

Project

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

Záměrem se v tomto zákoně rozumí stavba, soubor staveb, zařízení, údržba dokončené stavby, změna využití území, dělení nebo scelování pozemků a stanovení ochranného pásma.

Zákon č. 283/2021 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 4 odst. 1.

Záměr EIA 2024

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

Záměrem EIA se v tomto zákoně rozumí záměr podle odstavce 1, který podléhá posouzení vlivů na životní prostředí podle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí.

Zdroj: Zákon č. 283/2021 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 4 odst. 2.

Záměr, který vyžaduje posouzení vlivu na životní prostředí

Definice dle jiných právních předpisů

Předmět posuzování vlivů na ŽP

Předmětem posuzování vlivů dle tohoto zákona jsou:

- a) záměry uvedené v příloze č. 1 kategorií I, které podléhají posouzení vždy,
- b) záměry uvedené v příloze č. 1 kategorií II, pokud se tak stanoví ve zjišťovacím řízení dle § 7, a
- c) změny každého záměru uvedeného v příloze č. 1, pokud má být zvýšena jeho kapacita nebo rozsah o 25 % a více nebo pokud se významně mění jeho technologie, řízení provozu nebo způsob užívání a pokud se tak stanoví ve zjišťovacím řízení dle § 7.

Zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Záměr, který vyžaduje posouzení vlivu na životní prostředí (záměr výstavby, činností, výrobní technologie): Navrhovaný záměr v zastavěném území, který vyžaduje posouzení vlivu na životní prostředí umožňuje získat objektivní odborný podklad pro vydání územního rozhodnutí.

Ústav územního rozvoje. Brno, 2002.

Zamokřená plocha 2018

Definice dle jiných právních předpisů

Zemský povrch trvale nebo po převážnou část roku rozbředlý (močál, mokřad, bažina).

Vyhláška č. 357/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální vyhláška), ve znění pozdějších předpisů, příloha 2. Způsob využití pozemku.

Záplavová čára

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely této vyhlášky se rozumí záplavovou čarou - křivka odpovídající průsečnici hladiny vody se zemským povrchem při zaplavení území povodní. Vyhláška č. 236/2002 Sb., o způsobu a rozsahu zpracovávání návrhu a stanovování záplavových území, ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. a).

Záplavové území

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely této vyhlášky se rozumí záplavovým územím - území vymezené záplavovou čarou.

Vyhláška č. 236/2002 Sb., o způsobu a rozsahu zpracovávání návrhu a stanovování záplavových území, ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. b).

(1) Záplavová území jsou administrativně určená území, která mohou být při výskytu přirozené povodně zaplavena vodou. Jejich rozsah je povinen stanovit na návrh správce vodního toku vodoprávní úřad. Vodoprávní úřad může uložit správci vodního toku povinnost zpracovat a předložit takový návrh v souladu s plány hlavních povodí a s plány oblastí povodí.

(2) V zastavěných územích, v zastavitelných plochách podle územně plánovací dokumentace, případně podle potřeby v dalších územích, vymezí vodoprávní úřad na návrh správce vodního toku aktivní zónu záplavového území podle nebezpečnosti povodňových průtoků.

(3) Způsob a rozsah zpracovávání návrhu a stanovování záplavových území a jejich dokumentace stanoví Ministerstvo životního prostředí vyhláškou.

(4) Vodoprávní úřad, který záplavové území stanovil, zabezpečí zpřístupnění dokumentace a předá jednu kopii této dokumentace Ministerstvu životního prostředí.

(5) Pokud záplavová území nejsou určena, mohou vodoprávní a stavební úřady a orgány územního plánování při své činnosti vycházet zejména z dostupných podkladů správců povodí a správců vodních toků o pravděpodobné hranici území ohroženého povodněmi.

(6) Ministerstvo životního prostředí podle podkladů správců vodních toků zajišťuje vedení dokumentace o stanovených záplavových územích na území České republiky a zabezpečuje jejich evidenci v informačním systému veřejné správy.

(7) Záplavová území a jejich aktivní zóny se stanovují formou opatření obecné povahy.

Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 66 odst. 1-7.

Záplavové území nejvyšší zaznamenané přirozené povodně

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely této vyhlášky se rozumí záplavovým územím nejvyšší zaznamenané přirozené povodně - území, které je vymezeno záplavovou čarou odpovídající nejvyšší historicky zaznamenané a dokumentované hladině vody při přirozené povodni.

Vyhláška č. 236/2002 Sb., o způsobu a rozsahu zpracovávání návrhu a stanovování záplavových území, ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. d).

Započitatelná plocha podkroví 2022

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Plocha vnitřního prostoru stavby vymezeného podlahou, konstrukcí stropu, krovu a dalšími stavebními konstrukcemi. Do plochy v obytných místnostech podkroví se započítává plocha, kde je světlá výška místnosti větší než 1,2 m.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2022.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Plocha přístupného prostoru o světlé výšce nejméně 1,70 m alespoň v jednom místě, stavebně upraveného k účelům využití.

Maier, Karel: Názvosloví a příklady metodiky užívané pro zpracování regulačních plánů. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Zařízení 2024

Anglický překlad

facility

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

Zařízením se v tomto zákoně rozumí technické zařízení nebo reklamní zařízení, pokud nejde o stavbu, které vzniká za účelem užívání na určitém místě. Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 7 odst. 1.

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

* Zařízením se zde rozumí informační a reklamní panel, tabule, deska či jiná konstrukce a technické zařízení, pokud nejde o stavbu podle § 2 odst. 3. V pochybnostech, zda se jedná o stavbu nebo zařízení, je určující stanovisko stavebního úřadu. Zařízení o celkové ploše větší než 8 m² se považuje za stavbu pro reklamu.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 3 odst. 2.

Definice dle jiných právních předpisů

Zařízením se zde rozumí technické zařízení, místo, stavba nebo část stavby.

Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, § 4 odst. 1 písm. f.

* Zařízením se zde rozumí stacionární technická jednotka, ve které probíhá jedna či více průmyslových činností uvedených v příloze č. 1 k tomuto zákonu, a jakékoli další s tím přímo spojené činnosti, které po technické stránce souvisejí s průmyslovými činnostmi uvedenými v příloze č. 1 k tomuto zákonu probíhajícími v dotčeném místě a mohly by ovlivnit emise a znečištění, nejde-li o stacionární technickou jednotku používanou k výzkumu, vývoji a zkoušení nových výrobků a procesů; za zařízení se považuje i stacionární technická jednotka neuvedená v příloze č. 1 k tomuto zákonu, jestliže provozovatel zařízení pro ni požádá o vydání integrovaného povolení.

Zákon č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci a omezování znečištění, o integrovaném registru znečišťování a o změně některých zákonů (zákon o integrované prevenci), ve znění pozdějších předpisů, § 2.

* Pro účely této vyhlášky se rozumí zařízením - spalovací nebo výrobní technologické zařízení, které může být samostatným zdrojem znečišťování ovzduší nebo může společně s dalšími zařízeními (skupina kotlů nebo skupina technologických úseků) tvořit zdroj znečišťování.

Vyhláška č. 356/2002 Sb., kterou se stanoví seznam znečišťujících látek, obecné emisní limity, způsob předávání zpráv a informací, zjišťování množství vypouštěných znečišťujících látek, tmavosti kouře, přípustné míry obtěžování zápachem a intenzity pachů, podmínky autorizace osob, požadavky na vedení provozní evidence zdrojů znečišťování ovzduší a podmínky jejich uplatňování, ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. d. d). (Zrušena)

Zařízení a stavba pro reklamu 2024

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

Jednoduchými stavbami jsou stavby nebo zařízení a terénní úpravy, a to

d) reklamní zařízení a stavby pro reklamu,

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, příloha 2.

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

* § 2
(3) Stavba, která slouží reklamním účelům.
§ 3
(2) Těž zařízení o celkové ploše větší než 8 m².
Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 3, § 3 odst. 2.

Zařízení dopravní

Definice dle norem

a) zařízení, kterým se uskutečňuje přeprava po dopravních trasách aktivním nebo pasivním pohybem unášecího prostředku nebo jen prostřednictvím
vodicího prostředku,
b) technické zařízení tvořené dopravní cestou.
ON 01 8500 Základní názvosloví v dopravě. Praha: Vydavatelství Úřadu pro normalizaci a měření, 1980.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Stacionární technické zařízení tvořené buď pouze dopravní tratí (potrubí, žlab, skluz) nebo konstruované jako nedílný celek tvořený dopravní tratí a po ní se pohybujícím zařízením (transportér, výtah, lanová dráha, eskalátor). (Zásady a pravidla územního plánování. Názvosloví. Brno: VÚVA, 1979.) Pojem zařízení pro dopravu v klidu zahrnuje zařízení různých typů pro parkování a odstavení vozidel. (Technické podmínky - navrhování obytných zón (TP 103). Praha: Ministerstvo dopravy a spojů, 1998.)
Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Stacionární technické zařízení, kterým se uskutečňuje přeprava, tvořené buď dopravní tratí a po ní se pohybujícím unášecím prostředkem (transportér, pohyblivé schody, lanová dráha, výtah apod.), nebo pouze dopravní tratí (žlab, skluz, potrubí apod.).
Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

Zařízení elektronické komunikační

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se rozumí elektronickým komunikačním zařízením technické zařízení pro vysílání, přenos, směrování, spojování nebo příjem signálů prostřednictvím elektromagnetických vln.
Zákon č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích), ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. i).

Zařízení informační, reklamní a propagační

Anglický překlad

Information, Advertising And Promotional Installation

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Informační, reklamní a propagační zařízení, která spadají pod režim stavebního zákona, jsou pouze ta, která mají plochu větší než ... m², jsou umístěna na pozemku nebo stavbě a jsou viditelná z veřejných prostorů. Podléhají režimu ohlášení stavebnímu úřadu, který může v určitých případech změnit na režim povolení. Zařízení v obvodu dráhy podléhá souhlasu speciálního stavebního úřadu. V případě umístění reklamního nebo propagačního zařízení na stavbě, která je kulturní památkou, je také nutný souhlas orgánu památkové péče.
Ústav územního rozvoje. Brno, 2002.

Zařízení jaderné 2018

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se rozumí jaderným zařízením 1. stavba nebo provozní celek, jehož součástí je jaderný reaktor využívající štěpnou řetězovou reakci nebo jinou řetězovou jadernou reakci, 2. sklad vyhořelého jaderného paliva, 3. sklad čerstvého jaderného paliva, pokud není součástí jiného jaderného zařízení, 4. obohacovací závod, závod na výrobu jaderného paliva nebo závod na přepracování vyhořelého jaderného paliva, 5. sklad radioaktivního odpadu, s výjimkou zařízení pro skladování radioaktivních odpadů, které je součástí jiného jaderného zařízení nebo jiného pracoviště, kde se vykonává radiační činnost, 6. úložiště radioaktivního odpadu, s výjimkou úložiště obsahujícího výlučně přírodní radionuklidy, *Zákon č. 263/2016 Sb., atomový zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 3 odst. 2 písm. e).*

* Pro účely tohoto zákona se rozumí jaderným zařízením:

1. stavby a provozní celky, jejichž součástí je jaderný reaktor využívající štěpnou řetězovou reakci,
2. zařízení pro výrobu, zpracování, skladování a ukládání jaderných materiálů, kromě úpraven uranové rudy a skladů uranového koncentráту,
3. úložiště radioaktivních odpadů, s výjimkou úložišť obsahujících výlučně přírodní radionuklidy,
4. zařízení pro skladování radioaktivních odpadů, jejichž aktivita přesahuje hodnoty stanovené prováděcím právním předpisem.

Zákon č. 18/1997 Sb., o mírovém využívání jaderné energie a ionizujícího záření (atomový zákon) a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. h).

Zařízení letecké pozemní

Definice dle jiných právních předpisů

Leteckým pozemním zařízením se rozumí technické zařízení, které je umístěné na zemi a slouží k zajištění leteckého provozu.

Zákon č. 49/1997 Sb., o civilním letectví, ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 5.

Zařízení měřicí

Definice dle jiných právních předpisů

Dále se pro účely tohoto zákona rozumí

- a) v elektroenergetice
5. měřicím zařízením veškerá zařízení pro měření, přenos a zpracování naměřených hodnot.
- b) v plynárenství
3. měřicím zařízením veškerá zařízení pro měření, přenos a zpracování naměřených hodnot.

Zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 2 písm. a), b).

Zařízení občanského vybavení 2018

Definice dle jiných právních předpisů

Plochy občanského vybavení zahrnují zejména pozemky staveb a zařízení občanského vybavení pro vzdělávání a výchovu, sociální služby, péči o rodinu, zdravotní služby, kulturu, veřejnou správu, ochranu obyvatelstva. Dále zahrnují pozemky staveb a zařízení pro obchodní prodej, tělovýchovu a sport, ubytování, stravování, služby, vědu a výzkum, lázeňství a pozemky související dopravní a technické infrastruktury a veřejných prostranství.

Plochy občanského vybavení musí být vymezeny v přímé návaznosti na kapacitně dostačující plochy dopravní infrastruktury a být z nich přístupné.

Vyhláška č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území, § 6, odst. 2. Plochy občanského vybavení

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Občanská stavba uvedená do příslušného provozu; je nedílnou jednotou dvou složek: stavby a provozující instituce.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

Zařízení obchodní místního významu

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Maloobchodní plochy zpravidla v docházkové vzdálenosti obyvatel. Soustřeďuje do 15 000 m² prodejní plochy. (Metodický pokyn k ÚPn SÚ hl. m. Prahy. Praha: 2000.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Zařízení obchodní obvodního významu 2023

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Soustředění maloobchodních prodejních ploch (15 000 – 40 000 m²) zpravidla v těžišti spádového území (obvodu), v těžišti pohybu obyvatel a v dosahu systémů hromadné dopravy.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2023.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Kapacitní soustředění maloobchodních ploch zpravidla v těžišti pohybu obyvatel a v dosahu hromadné dopravy (dojíždka os. vozů 10 minut). Soustřeďuje do 15 000 - 40 000 m² prodejní plochy. (Metodický pokyn k ÚPn SÚ hl. m. Prahy. Praha: 2000.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Zařízení obchodní regionálního významu 2023

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Soustředění maloobchodních prodejních ploch (nad 40 000 m²) zpravidla v centrech osídlení (regionu), dopravně přímo napojené na kapacitní komunikaci a v dosahu systémů hromadné dopravy.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2023.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Velkoplošné, velkokapacitní soustředění maloobchodních ploch a ploch doplňkových u kapacitní městské komunikace ve vnějším městském pásmu. Slouží obyvatelům města i přilehlým obcím regionu (dojíždka 20 minut). Soustřeďuje nad 40 000 m² prodejní plochy. (Metodický pokyn k ÚPn SÚ hl. m. Prahy. Praha: 2000.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Zařízení odvodňovací hlavní

Definice dle jiných právních předpisů

Hlavní odvodňovací zařízení je soubor objektů, které slouží k odvádění nadbytku povrchové a podzemní vody z pozemku, k provzdušňování pozemku a k ochraně odvodňovaného pozemku před zaplavením vnějšími vodami, zejména otevřené kanály (svodné odvodňovací příkopy, záchytné příkopy a suché nádrže k zachycení vnějších vod, přehrážky a objekty sloužící k regulaci), krytá potrubí (od světlosti 30 cm včetně), včetně objektů na nich (stupně, skluzy) a odvodňovací čerpací stanice.

Vyhláška č. 225/2002 Sb., o podrobném vymezení staveb k vodohospodářským melioracím pozemků a jejich částí a způsobu a rozsahu péče o ně, ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 5.

Zařízení odvodňovací podrobné

Definice dle jiných právních předpisů

Podrobné odvodňovací zařízení je soubor objektů, které slouží k bezprostřední úpravě vodního režimu půdy tak, aby stav pozemku odpovídal vláhové potřebě plodin a předpokládané činnosti na něm; pro podzemní odvodnění je tvořeno sběrnými drény, svodnými drény, výustěmi, drenážními šachtami (podzemní drenážní síť) a pro povrchové odvodnění je tvořeno sběrnými příkopy a objekty na nich.

Vyhláška č. 225/2002 Sb., o podrobném vymezení staveb k vodohospodářským melioracím pozemků a jejich částí a způsobu a rozsahu péče o ně, ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 6.

Zařízení plynárenské

Definice dle jiných právních předpisů

Dále se pro účely tohoto zákona rozumí
b) v plynárenství

8. plynárenským zařízením zařízení výroby plynu, přepravní soustavy, distribuční soustavy, zásobníku plynu, těžebního plynovodu a přímého plynovodu.
Zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 2 písm. b).

Zařízení plynová

Zařízení plynové

Definice dle jiných právních předpisů

Dále se pro účely tohoto zákona rozumí

b) v plynárenství

12. plynovým zařízením plynárenská zařízení, plynovodní přípojky, které nejsou ve vlastnictví provozovatele distribuční soustavy, odběrná plynová zařízení, zásobníky zkapalněných plynů, plynojemy, plnímy, zkapalňovací a odpařovací stanice.

Zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 2 písm. b).

Zařízení plynové odběrné

Definice dle jiných právních předpisů

Dále se pro účely tohoto zákona rozumí

b) v plynárenství

5. odběrným plynovým zařízením veškerá zařízení počínaje hlavním uzávěrem plynu včetně zařízení pro konečné využití plynu; není jím měřicí zařízení.

Zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 2 písm. b).

Zařízení plynové odběrné společné

Definice dle jiných právních předpisů

Dále se pro účely tohoto zákona rozumí

b) v plynárenství

17. společným odběrným plynovým zařízením odběrné plynové zařízení v nemovitosti vlastníka, jehož prostřednictvím je plyn dodáván zákazníkům v této nemovitosti.

Zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 2 písm. b).

Zařízení reklamní 2024

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

Reklamním zařízením se v tomto zákoně rozumí panel, tabule, deska nebo konstrukce, které slouží k šíření reklamy nebo jiných informací. Reklamní zařízení o celkové ploše větší než 8 m² se považuje za stavbu.

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 7 odst. 2.

Zařízení staveniště 2022

Anglický překlad

Building Site Establishment

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Stavby většinou dočasného charakteru sloužící jako zázemí pro realizaci stavby a s nimi související

skladové plochy, komunikace a inženýrské sítě, obvykle pod společným oplocením.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2022.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Zařízení staveniště je tvořeno obvykle stavebními objekty, vybavenými zařízeními, souvisejícími komunikacemi a inženýrskými sítěmi. Slouží provozním, výrobním, skladovacím a sociálním potřebám účastníků výstavby, zúčastněným na staveništi. Pořizují je a provozují, buď jednotliví účastníci výstavby samostatně, nebo společně, popř. ve skupinách, podle příslušných smluvních ujednání. Jako zařízení staveniště je často použito (na základě příslušné dohody) zařízení, které se nachází na pozemcích staveniště a není součástí stavby, nebo zařízení (stavební objekt) pro potřebu zařízení staveniště v předstihu budovaný. Dalším obvyklým řešením jsou dočasně budovaná zařízení staveniště nebo zařízení staveniště mobilní. Pokud jsou zařízení

staveniště dočasně budovanou stavbou, nebo pokud zařízení staveniště souvisejí se změnou užívání stavby nebo následným odstraněním stavby apod., je nutné postupovat v souladu s příslušnými ustanoveními stavebního zákona (např. pro stavby dočasné, změny stavby nebo odstraňování staveb).

Matějka, Vladimír; Mokřý, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Zařízení tepelné odběrné

Definice dle jiných právních předpisů

Dále se pro účely tohoto zákona rozumí

c) v teplotě

8. odběrným tepelným zařízením zařízení připojené ke zdroji tepelné energie nebo k rozvodnému tepelnému zařízení a určené pro odběr tepelné energie a spotřebu tepelné energie v objektu nebo jeho části.

Zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 2 písm. c).

Zařízení tepelné rozvodné

Definice dle jiných právních předpisů

Dále se pro účely tohoto zákona rozumí

c) v teplotě

11. rozvodným tepelným zařízením zařízení pro dopravu tepelné energie tvořené tepelnými sítěmi, předávacími stanicemi a tepelnými přípojkami; předávací stanice nebo tepelná přípojka jsou částí rozvodného tepelného zařízení v případě, že k nim má distributor tepelné energie vlastnické nebo užívací právo; částí rozvodného tepelného zařízení jsou s ním související řídicí a zabezpečovací systémy a systémy přenosu dat.

Zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 2 písm. c).

Zařízení závlahové hlavní

Definice dle jiných právních předpisů

Hlavní závlahové zařízení je soubor objektů, které slouží k odběru a dopravě závlahové vody (závlahový provoz), zejména odběrné objekty, nádrže, čerpací stanice, otevřené kanály i krytá potrubí, včetně objektů na nich, přivaděče kryté i otevřené s objekty na nich, závlahová trubicí síť pro přívod závlahové vody k místům jejího odběru do podrobných závlahových zařízení, včetně objektů a zařízení na ní, například vzdušníky, kalníky, výtlačky, hydranty nebo armatury šachty. Hlavním závlahovým zařízením jsou i zpevněné manipulační plochy a cesty sloužící výhradně pro závlahový provoz.

Výhláška č. 225/2002 Sb., o podrobném vymezení staveb k vodohospodářským melioracím pozemků a jejich částí a způsobu a rozsahu péče o ně, ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 2.

Zařízení určené pro nakládání s odpady 2021

Definice dle jiných právních předpisů

Zařízením určeným pro nakládání s odpady se pro účely tohoto zákona rozumí:

1. zařízení ke skladování, sběru, úpravě, využití nebo odstranění odpadu, v kterém probíhá činnost vymezená v Katalogu činností v příloze č. 2 k tomuto zákonu a provozovaná na základě povolení podle § 21 odst. 2,

2. zařízení k využití odpadu vymezené v příloze č. 4 k tomuto zákonu, které je provozováno na základě výjimky podle § 21 odst. 3 a jehož zahájení provozu bylo ohlášeno podle § 95 odst. 1, nebo

3. malé zařízení provozované na základě souhlasu podle § 64 odst. 2.

Zákon č. 541/2020 Sb., o odpadech, § 11, odst. 1, písm. r).

Zásady (územního plánování) 2024

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

* Zásady zpřesňují a rozvíjejí cíle a úkoly územního plánování v souladu s nadřazenou územně plánovací dokumentací a koordinují využití území. Stanovují rámec pro návrh koncepce územního plánu vytvářené projektantem a závaznými se stávají vydáním územně plánovací dokumentace.

Asociace pro urbanismus a územní plánování, ČR 2020.

Zásady a limity 2021

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Pro každou úroveň plánování (region, obec, sídlo, zóna) jsou v souvislosti s jinými předpisy (ochrany životního prostředí, zemědělské půdy aj.) stanoveny limity, které omezují „volné“ využití území (ploch). Pojem limity je v praxi českého územního plánování často frekventovaným pojmem. Zásady a limity využití a uspořádání území jsou závazné podmínky realizovatelnosti záměrů územního plánování. Určují účel, způsob, ohraničení a podmínky uspořádání a využití území. Limity využití omezují, vylučují, případně podmiňují umístování staveb, využití území a opatření v území. Zásady a limity se prolínají a nelze je vzájemně oddělit. Promítají se do územně plánovací dokumentace jako závazné regulativy.
Česko-rakousko-slovenská příručka územně plánovací terminologie. Hannover: Akademie für Raumforschung und Landesplanung, 2000. (Českou část zpracoval ÚÚR Bmo.)

Zásady ochrany zemědělského půdního fondu

Definice dle jiných právních předpisů

Pro nezemědělské účely je nutno použít především nezemědělskou půdu, zejména nezastavěné a nedostatečně využitě pozemky v zastavěném území nebo na nezastavěných plochách stavebních pozemků staveb mimo toto území, stavební proluky a plochy získané zbořením přežitých budov a zařízení. Musí-li však v nezbytných případech dojít k odnětí zemědělského půdního fondu, nutno zejména

- a) co nejméně narušovat organizaci zemědělského půdního fondu, hydrologické a odtokové poměry v území a síť zemědělských účelových komunikací,
- b) odnímat jen nejnutnější plochu zemědělského půdního fondu,
- c) při umístování směrových a liniových staveb co nejméně ztěžovat obhospodařování zemědělského půdního fondu,
- d) po ukončení povolení nezemědělské činnosti neprodleně provést takovou terénní úpravu, aby dotčená půda mohla být rekultivována a byla způsobilá k plnění dalších funkcí v krajině podle schváleného plánu rekultivace.

Zákon č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění pozdějších předpisů, § 4.

Zásady ochrany životního prostředí

Definice dle jiných právních předpisů

Zásady ochrany životního prostředí

§ 11

Území nesmí být zatěžováno lidskou činností nad míru únosného zatížení.

§ 12

(1) Přípustnou míru znečišťování životního prostředí určujemezní hodnoty stanovené zvláštními předpisy; tyto hodnoty se stanoví v souladu s dosaženým stavem poznání tak, aby nebylo ohrožováno zdraví lidí a aby nebyly ohrožovány další živé organismy a ostatní složky životního prostředí.

(2) Mezní hodnoty musejí být stanoveny s přihlédnutím kmožnému kumulativnímu působení nebo spolupůsobení znečišťujících látek a činností.

§ 13

Lze-li se zřetelem ke všem okolnostem předpokládat, že hrozí nebezpečí nevratného nebo závažného poškození životního prostředí, nesmí být pochybnost o tom, že k takovému poškození skutečně dojde, důvodem pro odklad opatření, jež mají poškození zabránit.

§ 15

Každý se může stanoveným způsobem domáhat u příslušnéhoorgánu svých práv vyplývajících z tohoto zákona a dalších předpisů upravujících věci životního prostředí.

§ 16

Výchova, osvěta a vzdělávání se provádějí tak, aby vedly kmyšlení a jednání, které je v souladu s principem trvaleudržitelného rozvoje, k vědomí odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí a jeho jednotlivých složek a k účt k životu ve všech jeho formách.

Zákon č. 17/1992 Sb., o životním prostředí, ve znění pozdějších předpisů.

Zásady urbánní politiky 2023

Definice dle jiných publikovaných zdrojů.

Zásady urbánní politiky jsou rámcovým dokumentem urbánní politiky státu, která má průřezový

a interdisciplinární charakter. Na jejím vytváření a realizaci se společně a koordinovaně podílejí

jednotlivé dílčí politiky, přičemž regionální politika a územní plánování představují pro tuto

koordinaci věcný a územní rámec.

Zásady urbánní politiky je třeba vnímat jako souhm doporučení (zásad) pro rozvoj měst v České

republice. Jejich cílem je sjednotit přístupy všech úrovní veřejné správy k rozvoji měst. Tato

doporučení ve formě zásad jsou závazná pro ústřední orgány státní správy při tvorbě jejich

koncepčních dokumentů, které obsahují nebo budou obsahovat urbánní dimenzi. Zároveň mají

doporučující charakter pro města, která budou tvořit své strategické rozvojové dokumenty,

ve kterých je důležité reflektovat právě aktualizované Zásady urbánní politiky. Jsou také vodítkem

pro samosprávné kraje, které se v rámci svých strategických rozvojových dokumentů zabývají

i rozvojem měst v jimi spravovaném území.

Ministerstvo pro místní rozvoj: Zásady urbánní politiky, Aktualizace 2017.

Zásady územního rozvoje (ZÚR) 2024

Anglický překlad

Spatial development principles

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

Zásady územního rozvoje jsou základním koncepčním dokumentem kraje k usměrňování jeho územního rozvoje a ochrany hodnot jeho území.
Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 77, odst. 1.

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

* (1) Zásady územního rozvoje stanoví zejména základní požadavky na účelné a hospodárné uspořádání území kraje, vymezí plochy nebo koridory nadmístního významu a stanoví požadavky na jejich využití, zejména plochy nebo koridory pro veřejně prospěšné stavby, veřejně prospěšná opatření, stanoví kritéria pro rozhodování o možných variantách nebo alternativách změn v jejich využití. Záležitosti týkající se rozvoje území státu, které nejsou obsaženy v politice územního rozvoje, mohou být součástí zásad územního rozvoje, pokud to ministerstvo ve stanovisku podle § 37 odst. 8 z důvodů významných negativních vlivů přesahujících hranice kraje newyloučí. Zásady územního rozvoje mohou vymezit plochu nebo koridor a stanovit jejich využití, jehož potřebu a plošné nároky je nutno prověřit (dále jen „územní rezerva“). V územní rezervě jsou zakázány změny v území [§ 2 odst. 1 písm. a)], které by mohly stanovené využití podstatně ztížit nebo znemožnit. Změnit územní rezervu na plochu nebo koridor umožňující stanovené využití lze jen na základě aktualizace zásad územního rozvoje. Současně s návrhem zásad územního rozvoje se zpracovává vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území, stanovené využití územní rezervy se přitom z hlediska vlivů na životní prostředí a evropsky významné lokality a ptačí oblasti neposuzuje. Ve vyhodnocení vlivů na životní prostředí se popisou a vyhodnotí zjištěné a předpokládané závažné vlivy zásad územního rozvoje na životní prostředí a přijatelné alternativy naplňující cíle zásad územního rozvoje.

(2) Zásady územního rozvoje mohou ve vybraných plochách nebo koridorech uložit prověření změn jejich využití územní studií. V zásadách územního rozvoje lze vymezit plochu nebo koridor, ve kterých je rozhodování o změnách v území podmíněno vydáním regulačního plánu; v tomto případě je součástí zásad jeho zadání a u regulačního plánu z podnětu i přiměřená lhůta pro jeho vydání. Vydání regulačního plánu jako podmínka pro rozhodování márným uplynutím uvedené lhůty zaniká. Zásady územního rozvoje mohou stanovit podmínku vydání regulačního plánu krajem a jeho zadání jen v dohodě s obcemi v řešeném území.

(3) Zásady územního rozvoje v nadmístních souvislostech území kraje zpřesňují a rozvíjejí cíle a úkoly územního plánování v souladu s politikou územního rozvoje, určují strategii pro jejich naplňování a koordinují územně plánovací činnost obcí. Zásady územního rozvoje ani vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území nesmí obsahovat podrobnosti náležející svým obsahem územnímu plánu, regulačnímu plánu nebo navazujícím rozhodnutím.

(4) Zásady územního rozvoje se používají pro celé území kraje a vydávají se formou opatření obecné povahy podle správního řádu.

(5) Zásady územního rozvoje jsou závazné pro pořizování a vydávání územních plánů, regulačních plánů a pro rozhodování v území.

(6) Náležitosti obsahu zásad územního rozvoje stanoví prováděcí právní předpis.

§ 164

(1) Zásady územního rozvoje a jejich aktualizace, včetně dokladů o jejich pořizování ukládá krajský úřad; zásady územního rozvoje a úplné znění zásad územního rozvoje po jejich aktualizaci opatřené záznamem o účinnosti se poskytují v rozsahu potřebném pro výkon působnosti stavebním úřadům, úřadům územního plánování na území kraje a krajským úřadům sousedních krajů. Zásady územního rozvoje a úplné znění zásad územního rozvoje po jejich aktualizaci opatřené záznamem o účinnosti krajský úřad zasílá ministerstvu.

(2) Krajský úřad zveřejní způsobem umožňujícím dálkový přístup vydané zásady územního rozvoje, jejich aktualizaci a úplné znění zásad územního rozvoje po jejich aktualizaci spolu s usnesením zastupitelstva kraje a místa, kde je možné do nich a do dokladové dokumentace nahlížet; toto oznámí dotčeným orgánům neuvedeným v odstavci 1 jednotlivě. Krajský úřad rovněž zveřejňuje způsobem umožňujícím dálkový přístup zprávu o uplatňování zásad územního rozvoje schválenou zastupitelstvem kraje.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 36 odst. 1 - 6, § 164 odst. 1, 2.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Zásady územního rozvoje jsou základním nástrojem koordinace rozvoje kraje a územně plánovací činnosti obcí. Upřesňují požadavky politiky územního rozvoje, stanoví komplexní podmínky a požadavky na uspořádání území kraje a jeho složek, včetně vymezení a rozmístění nejvýznačnějších investic, rozvojových a chráněných území a rámcových podmínek pro rozmístění investic ve veřejném zájmu.

Ústav územního rozvoje. Brno, 2002.

Definice dle prováděcích vyhlášek k zákonu č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu

1) Zásady územního rozvoje obsahují textovou a grafickou část. Náležitosti obsahu zásad územního rozvoje, včetně jejich odůvodnění, jsou stanoveny v příloze č. 4 k této vyhlášce. Pro zásady územního rozvoje hlavního města Prahy se použije příloha č. 4 k této vyhlášce obdobně, newylučuje-li to povaha věci.

(2) Výkresy, které jsou součástí grafické části zásad územního rozvoje, se vydávají v měřítku 1 : 100 000 nebo v odůvodněných případech 1 : 50 000, popřípadě 1 : 200 000. Výkres širších vztahů se zpracovává a vydává v měřítku 1 : 500 000. Výkresy obsahují jevy zobrazitelné v daném měřítku. Ve výkresech se vyznačí hranice řešeného území.

(3) Obsah a struktura vyhodnocení vlivů zásad územního rozvoje na udržitelný rozvoj území jsou stanoveny v příloze č. 5 k této vyhlášce.

Vyhláška č. 500/2006 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a způsobu evidence územně plánovací činnosti, ve znění pozdějších předpisů, § 6 odst. 1 - 3.

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

* § 36

(1) Zásady územního rozvoje stanoví zejména základní požadavky na účelné a hospodárné uspořádání území kraje, vymezí plochy nebo koridory nadmístního významu a stanoví požadavky na jejich využití, zejména plochy nebo koridory pro veřejně prospěšné stavby, veřejně prospěšná opatření, stanoví kritéria pro rozhodování o možných variantách nebo alternativách změn v jejich využití. Zásady územního rozvoje mohou vymezit plochy a koridory, s cílem prověřit možnosti budoucího využití, jejich dosavadní využití nesmí být měněno způsobem, který by znemožnil nebo podstatně ztížil prověřované budoucí využití (dále jen „územní rezerva“). Součástí zásad územního rozvoje je i vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území. Ve vyhodnocení vlivů na životní prostředí se popisou a vyhodnotí zjištěné a předpokládané závažné vlivy zásad územního rozvoje na životní prostředí a přijatelné alternativy naplňující cíle zásad územního rozvoje.

(2) Zásady územního rozvoje mohou ve vybraných plochách nebo koridorech uložit prověření změn jejich využití územní studií, nebo uložit pořízení a vydání regulačního plánu jako podmínky pro rozhodování o změnách ve využití vybraných ploch nebo koridorů; v tomto případě stanoví podmínky pro jeho pořízení a pro jeho vydání, které jsou zadáním regulačního plánu. Zásady územního rozvoje mohou stanovit podmínku vydání regulačního plánu krajem a podmínky pro jeho pořízení jen v dohodě s dotčenými obcemi.

(3) Zásady územního rozvoje v nadmístních souvislostech území kraje zpřesňují a rozvíjejí cíle a úkoly územního plánování v souladu s politikou územního rozvoje, určují strategii pro jejich naplňování a koordinují územně plánovací činnost obcí.

(4) Zásady územního rozvoje se používají pro celé území kraje a vydávají se formou opatření obecné povahy podle správního řádu.

(5) Zásady územního rozvoje jsou závazné pro pořizování a vydávání územních plánů, regulačních plánů a pro rozhodování v území.

(6) Náležitosti obsahu zásad územního rozvoje stanoví prováděcí právní předpis.

§ 164

(1) Zásady územního rozvoje, včetně dokladů o jejich pořizování ukládá krajský úřad; zásady územního rozvoje opatřené záznamem o účinnosti se poskytují v rozsahu potřebném pro výkon působnosti stavebním úřadům, úřadům územního plánování na území kraje a krajským úřadům sousedních krajů. Zásady územního rozvoje opatřené záznamem o účinnosti krajský úřad zasílá ministerstvu.

(2) Krajský úřad zveřejní způsobem umožňujícím dálkový přístup vydané zásady územního rozvoje spolu s usnesením zastupitelstva kraje a místa, kde je možné do nich a do dokladové dokumentace nahlížet; toto oznámí dotčeným orgánům neuvedeným v odstavci 1 jednotlivě. Krajský úřad rovněž zveřejňuje způsobem umožňujícím dálkový přístup zprávu o uplatňování zásad územního rozvoje schválenou zastupitelstvem kraje.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů. (ve znění do 31. 12. 2017)

Definice dle prováděcích vyhlášek k zákonu č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu

* § 6

(1) Zásady územního rozvoje obsahují textovou a grafickou část. Obsah zásad územního rozvoje, včetně jejich odůvodnění, je stanoven v příloze č. 4 k této vyhlášce. Pro zásady územního rozvoje hlavního města Prahy se použije obsah uvedený v příloze č. 4 k této vyhlášce obdobně, nevylučuje-li to povaha věci.

(2) Výkresy, které jsou součástí grafické části zásad územního rozvoje, se vydávají v měřítku 1 : 100 000 nebo v odůvodněných případech 1 : 50 000, popřípadě 1 : 200 000. Výkres širších vztahů se zpracovává a vydává v měřítku 1 : 500 000. Výkresy obsahují jevy zobrazitelné v daném měřítku. Ve výkresech se vyznačí hranice řešeného území.

(3) Obsah vyhodnocení vlivů zásad územního rozvoje na udržitelný rozvoj území je stanoven v příloze č. 5 k této vyhlášce.

Vyhláška č. 500/2006 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a způsobu evidence územně plánovací činnosti, ve znění pozdějších předpisů. (ve znění do 31. 12. 2017)

Zásobník plynu

Definice dle jiných právních předpisů

Dále se pro účely tohoto zákona rozumí

b) v plynárenství

13. zásobníkem plynu podzemní nebo nadzemní plynové zařízení, včetně souvisejících technologických objektů a systému řídicí a zabezpečovací techniky a zařízení k převodu informací pro činnosti výpočetní techniky a informačních systémů, sloužící k uskladňování zemního plynu v plynné nebo kapalně formě přímo propojené s plynárenskou soustavou České republiky nebo se zahraniční plynárenskou soustavou; zásobník plynu je zřizován a provozován ve veřejném zájmu.

Zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 2 písm. b).

Zásobování teplem dálkové

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Systém dodávky tepelné energie. Tepelná energie se vyrábí centrálně a následně je distribuována pomocí soustavy zásobování tepelnou energií.

Slovníček pojmů. Bmo: Teplárny Bmo, 2015

Zásoby bilanční

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Zásoby výhradních ložisek, které jsou využitelné v současnosti a vyhovují stávajícím technickým a ekonomickým podmínkám využití výhradního ložiska. Viz zákon č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství...
Tichá Tereza a kol.: Slovník pojmů užívaných v právu životního prostředí. 1. vydání. Praha: ABF – nakladatelství ARCH, 2004.

Zásoby nebilanční

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Zásoby výhradního ložiska, které jsou v současnosti nevyužitelné, protože nevyhovují stávajícím technickým a ekonomickým podmínkám využití, ale jsou předpokladu využitelné v budoucnosti s ohledem na očekávaný technický a ekonomický vývoj.

Viz zákon č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství...

Tichá Tereza a kol.: Slovník pojmů užívaných v právu životního prostředí. 1. vydání. Praha: ABF – nakladatelství ARCH, 2004.

Zásoby výhradního ložiska

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Zjištěné a ověřené množství vyhrazených nerostů ložiska nebo jeho části, odpovídající podmínkám využitelnosti, bez ohledu na ztráty při jeho dobývání.

Viz zákon č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství...

Tichá Tereza a kol.: Slovník pojmů užívaných v právu životního prostředí. 1. vydání. Praha: ABF – nakladatelství ARCH, 2004.

Zásoby vytěžitelné

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Zásoby, které organizace plánuje k vytěžení; bilanční zásoby zmenšené o hodnotu předpokládaných těžebních ztrát souvisejících se zvolenou technologií dobývání nebo s vlivem přírodních podmínek.

Viz zákon č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství...

Tichá Tereza a kol.: Slovník pojmů užívaných v právu životního prostředí. 1. vydání. Praha: ABF – nakladatelství ARCH, 2004.

Zástavba kompaktní 2018

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Zástavba kompaktní je zástavba s vysokou intenzitou zastavění tvořená uzavřenými nebo polootevřenými hmotnými bloky a objekty, tvořící souvislou uliční čáru, pevně spjatá s těsně přiléhající k veřejným prostranstvím.

Asociace pro urbanismus a územní plánování 2017.

Zástavba nízkopodlažní 2018

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Dle obvyklé konvence zástavba do čtyř nadzemních podlaží.

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Zástavba plošná 2022

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

PLOŠNÁ ZÁSTAVBA – URBAN SPRAWL (sídelní kaše) je nový typ zástavby využívaný v posledních desetiletích. Lokalita vzniká návrhem, jehož podstatou je členění velké plochy na minimální pozemky se sítí komunikací jen nezbytné šířky. Struktura zástavby je výrazná v půdorysu sídla i v uličních pohledech nápadnou absencí vysokých dřevin.

Naděžda Rozmanová, Zuzana Pokorná: Charakter a struktura zástavby venkovských sídel v územních plánech. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, Ústav územního rozvoje, říjen 2017.

Zástavba rozptýlená 2022

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Zástavba tvořená solitérními stavbami, nebo malými soubory staveb situovaná nejčastěji na okraji města, výjimečně ve volné krajině.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2022.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Rozptýlená zástavba, tj. samoty (s extrémně velkým pozemkem, např. pro hospodářství). Obytný objekt je doprovázený hospodářským zázemím v navazující části objektu nebo v sousedních samostatných stavbách. Tento soubor je mnohdy doprovázen skupinou dřevin.

Naděžda Rozmanová, Zuzana Pokorná: Charakter a struktura zástavby venkovských sídel v územních plánech. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, Ústav územního rozvoje, říjen 2017.

Zástavba rozvolněná 2018

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Zástavba rozvolněná je zástavba s nižší intenzitou zastavění tvořená samostatnými otevřenými bloky a objekty, které nemusí tvořit uliční frontu a jsou převážně nepravidelně uspořádané k veřejným prostranstvím.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2017.

Zástavba řadová jednotná 2022

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Zástavba řadová jednotná tvoří souvislou zástavbu (řadu) domů = ulici. Charakteristická zástavba pro 70. a 80. léta 20. století. Struktura zástavby je výrazná v půdoryse sídla i v uličních pohledech pravidelností a jednotným vzhledem domů o uliční šířce zpravidla od 7 do 9 m (jednotné řešení domu, výškové osazení, stejné umístění na pozemku).

Naděžda Rozmanová, Zuzana Pokorná: Charakter a struktura zástavby venkovských sídel v územních plánech. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, Ústav územního rozvoje, říjen 2017.

Zástavba řadová sevřená 2022

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Řadová zástavba sevřená tvoří souvislou zástavbu (řadu) domů = ulici. Souvislá zástavba domů, jejichž štítové zdi na sebe navazují, celá šířka pozemku je zastavěna; nezastavěný pozemek mezi domy je prolukou.

Naděžda Rozmanová, Zuzana Pokorná: Charakter a struktura zástavby venkovských sídel v územních plánech. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, Ústav územního rozvoje, říjen 2017.

Zástavba řadová volná 2022

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Zástavba řadová volná tvoří souvislou zástavbu (řadu) domů = ulici. Izolované domy nebo dvojdomky, kdy pozemek není v celé šířce zastavěn a domy vytváří souvislou zástavbu.

Naděžda Rozmanová, Zuzana Pokorná: Charakter a struktura zástavby venkovských sídel v územních plánech. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, Ústav územního rozvoje, říjen 2017.

Zástavba solitérní (solitérní typ) 2022

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Zástavba v urbanizovaném území, ve které stavby hlavní vytváří mezi sebou volný prostor.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2022.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Solitérní typ zástavby. K důležitým prvkům urbanistické struktury a urbanistické kompozice vesnice náleží významné solitérní objekty dotvářející celkový charakter vesnice. Tyto objekty jako například kostel, fara, škola, hostinec, kovárna, samoobsluha apod. zpravidla netvoří samostatnou strukturu, neboť

se obvykle vyskytují ve vesnici jako jediný objekt. Urbanistickou strukturu vesnice přesto velmi významně ovlivňují.

Naděžda Rozmanová, Zuzana Pokorná: *Charakter a struktura zástavby venkovských sídel v územních plánech. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, Ústav územního rozvoje, říjen 2017.*

Zástavba uzavřená 2018

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Uzavřená zástavba je způsob prostorového uspořádání staveb na pozemcích, kdy stavby orientované do veřejného prostranství vytvářejí souvislou, jednotitou a nepřerušovanou řadu.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2017.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

* Hlavní budovy v uličním průčelí se navzájem dotýkají štítovými zdmi a nevytvářejí mezi sebou v uličním průčelí volné prostory.

Maier, Karel: Návosloví a příklady metodiky užívané pro zpracování regulačních plánů. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Zástavba vysokopodlažní 2018

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Dle obvyklé konvence zástavba nad osm nadzemních podlaží. „Středněpodlažní“ zástavba zahrnuje objekty mezi čtyřmi až osmi NP.

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Návosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Zastavěná plocha a nádvoří

Definice dle jiných právních předpisů

Pozemek, na němž je

a) budova včetně nádvoří (tj. části zastavěného stavebního pozemku, obsahující dvůr, vjezd, drobné stavby, bazén, zatravněné plochy, okrasné záhony a jiné přílehlé plochy, které slouží k lepšímu užívání stavby), vyjma skleníku, který je v katastru evidován jako budova, postaveného na zemědělském nebo lesním pozemku, budovy postavené na lesním pozemku a budovy evidované na pozemku vodní plocha, b) společný dvůr, c) zbořeniště, d) vodní dílo. *Vyhláška č. 357/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální vyhláška), ve znění pozdějších předpisů.*

* a) pozemek, na němž je postavena budova podle § 2 odst. 1 písm. b), d) a e) katastrálního zákona, včetně nádvoří podle § 1 odst. 2 písm. a) této vyhlášky, vyjma skleníku, který je v katastru evidován jako budova, postaveného na zemědělském nebo lesním pozemku a budovy postavené na lesním pozemku.

b) společný dvůr u bytových domů podle § 3 odst. 6.

Vyhláška č. 190/1996 Sb., kterou se provádí zákon č. 265/1992 Sb., o zápisech vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem, ve znění zákona č. 210/1993 Sb. a zákona č. 90/1996 Sb., a zákon České národní rady č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), ve znění zákona č. 89/1996 Sb. (Zrušena)

Zastavěná plocha pozemku 2024

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

V tomto zákoně se rozumí p) zastavěnou plochou pozemku součet všech zastavěných ploch jednotlivých staveb

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 13, písm. p).

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

Zastavěná plocha pozemku je součtem všech zastavěných ploch jednotlivých staveb.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 7.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Součet zastavěných ploch jednotlivých budov na pozemku. K tomu je východiskem výpočet „zastavěné plochy budovy“, která je dle Útvaru rozvoje hl. m. Prahy plochou půdorysného řezu budovy, vymezenou vnějším obvodem svislých konstrukcí v 1.NP, zvětšenou o plochu vykonzolovaných prvků umístěných níže než 3 m nad terénem nebo přesahujících přes vnější obvod svislé konstrukce více než 1,2 m. (Územní plán SÚ hl. m. Prahy a vyhláška HMP č. 32/1999 Sb., o závazné části územního plánu sídelního útvaru hl. m. Prahy.)
Oberstein, Ivo, Cach, Jan: *Názvosloví urbanismu a územního plánování*. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Zastavěná plocha stavby 2024

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

V tomto zákoně se rozumí o) zastavěnou plochou stavby plocha ohraničená pravoúhlými průměty vnějšího líce obvodových konstrukcí všech nadzemních i podzemních podlaží do vodorovné roviny; plochy lodžii a arkýřů se započítávají; u objektů poloodkrytých (bez některých obvodových stěn) je zastavěná plocha vymezena obalovými čarami vedenými vnějšími líci svislých konstrukcí do vodorovné roviny; u zastřešených staveb nebo jejich částí bez obvodových svislých konstrukcí je zastavěná plocha vymezena pravoúhlým průmětem střešní konstrukce do vodorovné roviny
Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 13, písm. o).

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

* Zastavěná plocha stavby je plocha ohraničená pravoúhlými průměty vnějšího líce obvodových konstrukcí všech nadzemních i podzemních podlaží do vodorovné roviny. Plochy lodžii a arkýřů se započítávají.
U objektů poloodkrytých (bez některých obvodových stěn) je zastavěná plocha vymezena obalovými čarami vedenými vnějšími líci svislých konstrukcí do vodorovné roviny.
U zastřešených staveb nebo jejich částí bez obvodových svislých konstrukcí je zastavěná plocha vymezena pravoúhlým průmětem střešní konstrukce do vodorovné roviny.
Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 7.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Plocha půdorysného řezu v úrovni horního líce podlahy I. nadzemního podlaží, vymezená vnějším lícem obvodových konstrukcí tohoto podlaží. U objektů poloodkrytých (bez některých obvodových stěn) je vnějším obvodem obalová čára vedená vnějším lícem svislých konstrukcí. U zastřešených staveb nebo jejich částí bez obvodových svislých konstrukcí je zastavěná plocha podlaží vymezena ortogonálním průmětem střešní konstrukce do vodorovné roviny. Do zastavěné plochy se započte i plocha, v níž není strop nižšího podlaží, například schodiště, haly a dvorany probíhající přes více podlaží. Započítává se plocha prostor podloubí, průjezdů a podobně, které jsou součástí nosných konstrukcí staveb.
Maier, Karel: *Názvosloví a příklady metodiky užívané pro zpracování regulačních plánů*. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Zastavěné území 2024

Anglický překlad

Developed Area

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

V tomto zákoně se rozumí h) zastavěným územím území vymezené samostatným postupem podle tohoto zákona (dále jen „vymezení zastavěného území“) nebo územním plánem
Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 12, písm. h).

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

* § 2
(1) V tomto zákoně se rozumí
d) zastavěným územím vymezené územním plánem nebo postupem podle tohoto zákona; nemá-li obec takto vymezené zastavěné území, je zastavěným územím zastavěná část obce vymezená k 1. září 1966 a vyznačená v mapách evidence nemovitostí (dále jen „intražilán“).

§ 58

Zastavěné území

(1) Na území obce se vymezuje jedno případně více zastavěných území. Hranici jednoho zastavěného území tvoří čára vedená po hranici parcel, ve výjimečných případech ji tvoří spojnice lomových bodů stávajících hranic nebo bodů na těchto hranicích.

(2) Do zastavěného území se zahrnují pozemky v intravilánu, s výjimkou vinic, chmelnic, pozemků zemědělské půdy určených pro zajišťování speciální zemědělské výroby (zahradnictví) nebo pozemků přiléhajících k hranici intravilánu navrácených do omé půdy nebo do lesních pozemků, a dále pozemky vně intravilánu, a to

- a) zastavěné stavební pozemky,
- b) stavební proluky,
- c) pozemní komunikace nebo jejich části, ze kterých jsou vjezdy na ostatní pozemky zastavěného území,
- d) ostatní veřejná prostranství,
- e) další pozemky, které jsou obklopeny ostatními pozemky zastavěného území s výjimkou pozemků vinic, chmelnic a zahradnictví.

(3) Zastavěné území se vymezuje v územním plánu a aktualizuje se jeho změnou.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 1 písm. d) a § 58.

Zastavěné území obce 2024

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

(1) Na území obce se vymezuje jedno, popřípadě více zastavěných území. Hranici jednoho zastavěného území tvoří čára vedená po hranici parcel, ve výjimečných případech ji tvoří spojnice lomových bodů stávajících hranic nebo bodů na těchto hranicích.

(2) Při vymezení zastavěného území se vychází z posledního účinného územního plánu. Nemá-li obec územní plán, je podkladem pro vymezení zastavěného území vymezení pozemků v zastavěné části obce vymezené k 1. září 1966 vyznačené v mapách evidence nemovitostí (dále jen „intravilán“), ze kterého se vyjmou

- a) vinice,
- b) chmelnice,
- c) lesní pozemky a
- d) zemědělské pozemky přiléhající k hranici intravilánu netvořící stavební proluku.

(3) Do zastavěného území se dále vždy zahrnuje

- a) zastavěné stavební pozemky,
- b) stavební proluky,
- c) další oplocené proluky mezi zastavěnými stavebními pozemky,
- d) veřejná prostranství,
- e) pozemní komunikace nebo jejich části, ze kterých jsou vjezdy na ostatní pozemky zastavěného území a dráhy v části procházející intravilánem a ostatními pozemky zastavěného území,
- f) další pozemky, které jsou obklopeny ostatními pozemky zastavěného území, s výjimkou pozemků vinic a chmelnic.

(4) Zastavěné území se vymezuje v územním plánu a aktualizuje se jeho změnou.

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 116.

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

1) Na území obce se vymezuje jedno případně více zastavěných území. Hranici jednoho zastavěného území tvoří čára vedená po hranici parcel, ve výjimečných případech ji tvoří spojnice lomových bodů stávajících hranic nebo bodů na těchto hranicích.

(2) Do zastavěného území se zahrnují pozemky v intravilánu, s výjimkou vinic, chmelnic, pozemků zemědělské půdy určených pro zajišťování speciální zemědělské výroby (zahradnictví) nebo pozemků přiléhajících k hranici intravilánu navrácených do omé půdy²²⁾ nebo do lesních pozemků²²⁾, a dále pozemky vně intravilánu, a to a) zastavěné stavební pozemky,

- b) stavební proluky,
- c) pozemní komunikace nebo jejich části, ze kterých jsou vjezdy na ostatní pozemky zastavěného území,
- d) ostatní veřejná prostranství¹⁾,
- e) další pozemky, které jsou obklopeny ostatními pozemky zastavěného území, s výjimkou pozemků vinic, chmelnic a zahradnictví.

(3) Zastavěné území se vymezuje v územním plánu a aktualizuje se jeho změnou.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 58 odst. 1 - 3.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Zastavěné území obce (sídelního útvaru) je vymezováno zejména z hlediska ochrany zemědělského půdního fondu. Zastavěné území sestává z ploch zastavěných sídelními funkcemi (bydlení, výroba, občanské vybavení, doprava) a z volných ploch, které s plochami zastavěnými bezprostředně souvisejí (rekreace, zeleň, drobné zemědělské plochy). Zastavěná území obcí byla vymezena v r. 1966 jako tzv. "intravilán". Jejich pozdější změny jsou možné pouze na základě schválené územně plánovací dokumentace.

Česko-rakousko-slovenská příručka územně plánovací terminologie. Hannover: Akademie für Raumforschung und Landesplanung, 2000. (Českou část zpracoval UUR Brno.)

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Zastavěným územím obce se rozumí území, nalézající se uvnitř hranic zastavěného území obce k 1.9.1966 podle zákresů v mapách evidence nemovitostí a dále území, které je ke dni vymezení jeho hranice zastavěno budovami. Do zastavěného území obce se dále zahrnují i plochy, které s pozemky zastavěnými budovami jednoznačně souvisejí (vytvářejí funkční celek) a dosud nezastavěné pozemky, které jsou na základě správního rozhodnutí stavebním pozemkem. Uvnitř hranice zastavěného území obce se vymezí nezastavitelné plochy, chráněné před další stavební činností (např. parky, náměstí, komunikace, vodní plochy).

Zastavění bodové 2018

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Zastavění bodové je volné, avšak vyvážené seskupení obytných budov kubického nebo věžového charakteru. Výška zastavění je stejnorodá a jejich situační vzájemné uspořádání je voleno v odstupech hygienicky přípustných a kompozičně svázáno s přírodními hodnotami území.

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Zastavění bodové je volné zastavění izolovaných staveb převážně kubického nebo věžového charakteru, se stejnorodou výškou, kdy je jejich situační vzájemné uspořádání voleno v hygienicky přípustných odstupech a kompozičně svázáno s hodnotami území.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2017.

Zastavění hnízdové 2018

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Typ zastavovací soustavy. Prostor „hnízd“ je vymezen stavbami, vůči krajině je uzavřený či polootevřený, charakterizuje jej vysoká obyvatelnost vnitřního prostoru. (Krásný, Jan: Názvosloví urbanismu. 1976.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Typ zastavovací soustavy, u které je prostor „hnízd“ vymezen izolovanými stavbami, vůči okolí uzavřený či polootevřený a charakterizuje jej vysoká obyvatelnost vnitřního prostoru.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2017.

Zastavění hřebínkové 2018

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Typ zastavovací soustavy. Otevřená, na sebe navazující bloková zástavba, rytmizovaná vzhledem ke komunikaci nebo i do volné přírody, výškově stejnorodá nebo diferencovaná. Typický typ zastavění pro pravoúhlou osnovu, avšak dle terénní konfigurace má i vějířové nebo zalomené prostorové uspořádání. (Krásný, Jan: Názvosloví urbanismu. 1976.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Zastavění kobercové 2018

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Typ zastavovací soustavy. Hustá skladba jedno až třípodlažní zástavby ve větším územním celku v pravoúhlé zastavovací soustavě, zvenčí dopravně zpřístupněné a kompozičně ucelené. (Krásný, Jan: Názvosloví urbanismu. 1976.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Pravoúhlá zastavovací soustava vytvářející uzavřená nebo polootevřená atria, s vysokou intenzitou zastavění.

Svetlík, Ján: Plánovanie a výstavba miest a obcí, Alfa, Bratislava, 1976

Zastavění konkávní a konvexní 2018

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Vyduťté či vypouklé vymezení prostoru budovami. (Krásný, Jan: *Názvosloví urbanismu*. 1976.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: *Názvosloví urbanismu a územního plánování*. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Zastavění meandrové 2018

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Typ zastavovací soustavy. U sběrné komunikace vytváří záliv se slepými obytnými ulicemi. Obytné domy bývají řazeny ve stejnorodých výškách a v rektogonálně nebo jinak pravidelně zalamané osnově. (Krásný, Jan: *Názvosloví urbanismu*. 1976.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: *Názvosloví urbanismu a územního plánování*. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Zástavba vznikající hlubším zalamováním souvislé zástavby po obvodě, při kterém vzniká vnitroblokový otevřený prostor při komunikaci. Svetlík, Ján: *Plánovanie a výstavba miest a obcí, Alfa, Bratislava, 1976*.

Zastavění organické 2018

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Zastavění, uzpůsobené v seskupení hmot a prostorů přirozeným podmínkám daného místa. Respektuje terénní konfiguraci, obohacuje použitou vícesměrnou osnovou zastavění a diferencovanou výškovou hladinou prostorovou soustavu.

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: *Názvosloví urbanismu a územního plánování*. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Zastavění ortogonální 2018

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Pravouhlé vzájemné řazení budov v blokové, skupinové a volně pojaté sestavě.

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: *Názvosloví urbanismu a územního plánování*. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Zastavění perimetrální 2018

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Řadová nebo zalamaná skladba budov, sledující v konfiguraci okraj bloku nebo superbloku s vnitřním volným prostorem.

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: *Názvosloví urbanismu a územního plánování*. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Zastavění pilové 2018

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Řazení objektů šikmo ke komunikaci v pravidelných nebo rytmizovaných odstupech.

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: *Názvosloví urbanismu a územního plánování*. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Zastavění řádkové 2018

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Řádkové zastavění představuje přímé nebo odskakované řazení objektů do řádek kolmých nebo šikmých ke komunikaci.

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: *Názvosloví urbanismu a územního plánování*. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Zastavění řadové 2018

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Řadové zastavění představuje souvislé nebo přerušované řady zástavby podél komunikace.

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: *Názvosloví urbanismu a územního plánování*. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Zastavění šachovnicové 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Zastavění šachovnicové je blokové či volné zastavění v pravoúhlé uliční osnově.

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: *Názvosloví urbanismu a územního plánování*. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Zastavění šachovnicové je řazení pravoúhlých bloků okolo pravidelného veřejného prostranství. U jednotlivých staveb šachovnicové střídání polohy objektů na pozemku nebo pozemcích.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2017.

Zastavění terasové 2018

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Zastavění terasové je typ zastavění s využitím sklonitého terénu pro řazení objektů nad sebou, umožňuje vznik nástřešních teras.

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: *Názvosloví urbanismu a územního plánování*. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Zastavění vějířové 2018

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Vějířovité řádkové řazení objektů v měnící se osnově zastavění, která většinou odpovídá konfiguraci terénu.

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: *Názvosloví urbanismu a územního plánování*. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Zastavěný stavební pozemek 2024

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

V tomto zákoně se rozumí c) zastavěným stavebním pozemkem pozemek evidovaný v katastru nemovitostí jako stavební parcela a další pozemkové parcely zpravidla pod společným oplocením tvořící souvislý funkční a prostorový celek se stavbami majícími určující funkci v tomto souvislém celku
Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 12, písm. c).

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

* Zastavěným stavebním pozemkem se zde rozumí pozemek evidovaný v katastru nemovitostí jako stavební parcela a další pozemkové parcely zpravidla pod společným oplocením, tvořící souvislý celek s obytnými a hospodářskými budovami.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 1 písm. c)

Zastavitelná plocha 2024

Anglický překlad

Buildable Area

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

V tomto zákoně se rozumí i) zastavitelnou plochou plocha určená k zastavění vymezená v územním rozvojovém plánu, zásadách územního rozvoje nebo územním plánu

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 12, písm. i).

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

* Zastavitelnou plochou se zde rozumí plocha vymezená k zastavění v územním plánu nebo v zásadách územního rozvoje.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 1 písm. j)

Zastávka

Definice dle norem

Předepsaným způsobem označené a vybavené místo na dopravní cestě určené zejména pro nástup a výstup cestujících.

ON 01 8500 Základní názvosloví v dopravě. Praha: Vydavatelství Úřadu pro normalizaci a měření, 1980.

Zástavní věřitel

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se rozumí zástavním věřitelem ten, kdo má pohledávku zajištěnou zástavním právem na vyvlastňovaném pozemku nebo stavbě.

Zákon č. 184/2006 Sb., o odnětí nebo omezení vlastnického práva k pozemku nebo ke stavbě (zákon o vyvlastnění), ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. e).

Zastavovací systém 2018

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Systematické uspořádání staveb a stavebních prvků odpovídající přírodním podmínkám, širším sídelním a krajinným souvislostem a principům urbanistické tvorby.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR (drobná úprava), 2018.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Uspořádání budov v urbanistickém souboru, dané stavebními čárami, výškou, polohou a použitými typy budov.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

Zástupce veřejnosti 2024

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

* (1) Veřejnost může být při pořizování návrhu územně plánovací dokumentace zastupována zmocněným zástupcem veřejnosti.

(2) Zástupcem veřejnosti může být fyzická nebo právnická osoba plně způsobilá k právním úkonům. Zástupce veřejnosti musí zmocnit nejméně jedna desetina občanů obce s méně než 2000 obyvateli nebo nejméně 200 občanů příslušné obce, kteří uplatňují věcně shodnou připomínku k návrhu územně plánovací dokumentace. Zástupce veřejnosti může zmocnit rovněž nejméně 500 občanů kraje nebo nejméně jedna desetina občanů kterékoli obce na území kraje s méně než 2000 obyvateli nebo nejméně 200 občanů obce na území kraje, pokud podali věcně shodnou připomínku k návrhu zásad územního rozvoje.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 23 odst. 1, 2.

Zastupitelstvo obce 2024

Anglický překlad

Municipal Council

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

(1) Zastupitelstvo obce

- a) rozhoduje o pořízení územního plánu a regulačního plánu,
- b) schvaluje zadání územního plánu a regulačního plánu,
- c) schvaluje návrh výběru nejvhodnější varianty v návrhu územního plánu a regulačního plánu,
- d) vydává územní plán a regulační plán,
- e) projednává a schvaluje zprávu o uplatňování územního plánu.

(2) Rada obce a v obcích, kde se rada nevolí, zastupitelstvo obce

- a) uplatňuje připomínky k návrhu politiky územního rozvoje, územního rozvojového plánu, zásad územního rozvoje a územního plánu sousední obce,
- b) uplatňuje připomínky k návrhu vymezení zastavěného území pro území obce,
- c) uplatňuje připomínky k návrhu územního opatření o asanaci území a územního opatření o stavební uzávěře, které pořizuje krajský úřad jako úřad územního plánování, nebo ministerstvo, a dotýkají se území obce,
- d) rozhoduje o pořízení územního opatření o stavební uzávěře a o asanaci území pro území obce,
- e) vydává územní opatření o stavební uzávěře a o asanaci území pro území obce,
- f) rozhoduje o podání žádosti podle § 25 písm. b) anebo rozhoduje o uzavření smlouvy s osobou splňující předpoklady pro výkon územně plánovací činnosti podle § 46 odst. 2 písm. c),
- g) rozhoduje o podání žádosti podle § 48 odst. 3.

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 27.

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

§ 5

* (1) Obec je samostatně spravována zastupitelstvem obce; dalšími orgány obce jsou rada obce, starosta, obecní úřad a zvláštní orgány obce. Město je samostatně spravováno zastupitelstvem města; dalšími orgány města jsou rada města, starosta, městský úřad a zvláštní orgány města. Městys je samostatně spravován zastupitelstvem městyse; dalšími orgány městyse jsou rada městyse, starosta, úřad městyse a zvláštní orgány městyse.

(2) Statutární město je samostatně spravováno zastupitelstvem města; dalšími orgány statutárního města jsou rada města, primátor, magistrát a zvláštní orgány města. Městský obvod územně členěného statutárního města je spravován zastupitelstvem městského obvodu; dalšími orgány městského obvodu jsou rada městského obvodu, starosta, úřad městského obvodu a zvláštní orgány městského obvodu. Městská část územně členěného statutárního města je spravována zastupitelstvem městské části; dalšími orgány městské části jsou rada městské části, starosta, úřad městské části a zvláštní orgány městské části. § 6

(5) Zastupitelstvo obce

- a) rozhoduje v samostatné působnosti o pořízení územního plánu a regulačního plánu,
- b) schvaluje v samostatné působnosti zadání, případně pokyny pro zpracování návrhu územního plánu,
- c) vydává v samostatné působnosti územní plán,
- d) vydává regulační plán,
- e) projednává v samostatné působnosti zprávu o uplatňování územního plánu,
- f) vykonává další činnosti podle tohoto zákona.

(6) Rada obce a v obcích, kde se rada nevolí, zastupitelstvo obce

- a) vydává vymezení zastavěného území,
- b) schvaluje žádost obce o pořizování podle odstavce 1 písm. c) nebo podle odstavce 2 anebo uzavření smlouvy s právnickou nebo fyzickou osobou oprávněnou k výkonu územně plánovací činnosti (§ 24 odst. 1),
- c) vydává územní opatření o asanaci a územní opatření o stavební uzávěře,
- d) uplatňuje v samostatné působnosti námítky k zásadám územního rozvoje a připomínky k územnímu plánu sousední obce,
- e) vykonává další činnosti podle tohoto zákona.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 5-6.

Definice dle jiných právních předpisů

(1) Obec je samostatně spravována zastupitelstvem obce; dalšími orgány obce jsou rada obce, starosta, obecní úřad a zvláštní orgány obce. Město je samostatně spravováno zastupitelstvem města; dalšími orgány města jsou rada města, starosta, městský úřad a zvláštní orgány města. Městys je samostatně spravován zastupitelstvem městyse; dalšími orgány městyse jsou rada městyse, starosta, úřad městyse a zvláštní orgány městyse.

(2) Statutární město je samostatně spravováno zastupitelstvem města; dalšími orgány statutárního města jsou rada města, primátor, magistrát a zvláštní orgány města. Městský obvod územně členěného statutárního města je spravován zastupitelstvem městského obvodu; dalšími orgány městského obvodu jsou rada městského obvodu, starosta, úřad městského obvodu a zvláštní orgány městského obvodu. Městská část územně členěného statutárního města je spravována zastupitelstvem městské části; dalšími orgány městské části jsou rada městské části, starosta, úřad městské části a zvláštní orgány městské části.

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, § 5 odst. 1-2.

§ 67

Zastupitelstvo obce je složeno z členů zastupitelstva obce, jejichž počet na každé volební období stanoví v souladu s tímto zákonem zastupitelstvo obce nejpozději do 85 dnů přede dnem voleb do zastupitelstev v obcích.

§ 68

(1) Zastupitelstvo obce při stanovení počtu členů zastupitelstva obce přihlédne zejména k počtu obyvatel a velikosti územního obvodu. Počet členů stanoví tak, aby zastupitelstvo obce mělo v obci, městysu, městě, městském obvodu, městské části

- do 500 obyvatel - 5 až 15 členů
- nad 500 do 3 000 obyvatel - 7 až 15 členů
- nad 3 000 do 10 000 obyvatel - 11 až 25 členů
- nad 10 000 do 50 000 obyvatel - 15 až 35 členů
- nad 50 000 do 150 000 obyvatel - 25 až 45 členů

nad 150 000 obyvatel - 35 až 55 členů.

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Obecní zastupitelstvo je rozhodujícím orgánem místní samosprávy. Počet členů zastupitelstva je stanoven na základě kritérií, uvedených v zákoně o obcích a pohybuje se v rozmezí od 7 do 50 členů. Obecní zastupitelstvo se schází podle potřeby, nejméně však jedenkrát za tři měsíce. Zasedání obecního zastupitelstva svolává a zpravidla řídí starosta (primátor). Obecnímu zastupitelstvu je zákonem vyhrazeno rozhodovat o nejdůležitějších záležitostech v životě obce. Obecní zastupitelstvo ve vztahu k územnímu plánování zejména:

- schvaluje program rozvoje územního obvodu obce,
- schvaluje rozpočet obce,
- pořizuje a schvaluje územní plány obce a regulační plány.

Česko-rakousko-slovenská příručka územně plánovací terminologie. Hannover: Akademie für Raumforschung und Landesplanung, 2000. (Českou část zpracoval ÚÚR Bmo.)

Zasypávání (u odpadu) 2021

Definice dle jiných právních předpisů

Zasypáváním se pro účely tohoto zákona rozumí jakýkoli způsob využití, při němž je vhodný ostatní odpad použit pro účely rekultivace vytěžených oblastí nebo pro technické účely při terénních úpravách.

Zákon č. 541/2020 Sb., o odpadech, § 11, odst. 1, písm. v).

Zátěž (imisemi)

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Míra znečištění přírodního prostředí imisemi.

Tichá Tereza a kol.: Slovník pojmů užívaných v právu životního prostředí. 1. vydání. Praha: ABF – nakladatelství ARCH, 2004.

Zatíženost území rekreací 2016

Anglický překlad

Tourism burden of area, impact of tourism activities on the locality.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Zatíženost území rekreačním využíváním je poměrný ukazatel daný podílem počtu lůžek v rekreačních objektech a plochy územní jednotky. Používá se jako indikátor udržitelnosti cestovního ruchu, respektive jako forma indikátoru intenzity cestovního ruchu.

Pásková, Martina - Zelenka, Josef. Výkladový slovník cestovního ruchu. Praha: MMR, 2002.

Zátopové území 2020

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Území, které bude zatopeno vodou při realizaci vodního díla.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2019.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Území, které je zatopeno vodou při maximální hladině. (Platí pro ně zvláštní předpisy o odstranění objektů, zařízení a vegetačního krytu před zatopením.)

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Závazné podmínky provozu

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Podmínky, které musí být obsaženy v integrovaném povolení, jejich výčet stanoví § 13 zákona č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci a způsob jejich stanovení podle § 14 téhož zákona.

Tichá Tereza a kol.: Slovník pojmů užívaných v právu životního prostředí. 1. vydání. Praha: ABF – nakladatelství ARCH, 2004.

Závažná závada v korytě vodního toku

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se rozumí závažnou závadou v korytě vodního toku - závada, která způsobuje riziko ohrožení lidských životů a zdraví a vzniku škod na majetku, zejména v přilehlém zastavěném území.

Vyhláška č. 178/2012 Sb., kterou se stanoví seznam významných vodních toků a způsob provádění činností souvisejících se správou vodních toků, ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. d).

Zazelenění střechy 2022

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Vedle estetického vzhledu má zazelenění střech i jiné výhody, působí např. jako přídatná tepelná a zvuková izolace. Sklon střechy má být 2 - 3 %.

Rozeznáváme extenzivní a intenzivní výsadbu.

Stavební slovník, 2022 [cit. 11. 5. 2022]. Dostupné z URL: < <http://stavebnikomunita.cz/page/stavebni-slovník-z> >.

Zázemí města 2022

Anglický překlad

Hinterland

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Zázemí města je část krajiny obvykle navazující na zastavěné území města, na kterou má

bezprostřední vliv dané město. Standardní funkce krajiny výrazně doplňují další funkce území, jež

souvisejí s požadavky a potřebami intenzivně urbanizovaného prostředí města

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR. 2022.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Zázemí města je oblast, na kterou má bezprostřední vliv dané město - městská hromadná doprava, infrastruktura, příměstská rekreace, zaměstnanost aj.

Pásková, Martina - Zelenka, Josef. Výkladový slovník cestovního ruchu. Praha: MMR, 2002.

Záznam do katastru nemovitostí 2019

Definice dle jiných právních předpisů

Zápisy týkající se práv se do katastru provádějí vkladem, záznamem nebo poznámkou. Záznam je zápis do katastru, kterým se zapisují práva odvozená od vlastnického práva.

Zákon č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 6.

Zbořeniště 2018

Definice dle jiných právních předpisů

Zastavěná plocha je pozemek, na němž je:c)zbořeniště.

Vyhláška 357/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální vyhláška),příloha Technické podrobnosti pro správu katastru, 1. druh pozemku, 13 c).

Zboženiště je pozemek se zbořenou budovou nebo zříceninou.

Vyhláška č. 357/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální vyhláška), ve znění pozdějších předpisů, příloha 2. Způsob využití pozemku.

* Zboženiště je pozemek se zbořenou budovou nebo zříceninou.

Vyhláška č. 190/1996 Sb., kterou se provádí zákon č. 265/1992 Sb., o zápisích vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem, ve znění zákona č. 210/1993 Sb. a zákona č. 90/1996 Sb., a zákon České národní rady č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), ve znění zákona č. 89/1996 Sb. (Zrušena)

Zdroj alternativní 2019

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Získávání energie použitelné pro činnost člověka jiným způsobem než pomocí využití klasických zdrojů energie, jako je spalování fosilních paliv a v současné době i získávání energie z jaderných elektráren. Alternativní zdroje jsou charakterizovány menší zátěží pro životní prostředí a zdraví člověka. Jedná se především o využití přímého slunečního záření (fotovoltaické články a sluneční kolektory), energii větru, polohovou energii vody v údolních nádržích, energii vln, přílivu, energii biomasy (spalování, vytváření bioplynu, výroba bionafty, etanolu), energii geotermální.

Braniš, Martin a kol.: Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Alternativní zdroj energie bývá často dáván do souvislosti se zdrojem obnovitelným. Nejedná se však o synonyma. Alternativní zdroje energie představují všechny zdroje, které by měly v budoucnu zastoupit zdroje tradiční. Jsou pro ně tedy jakousi alternativou. Nevylučují ale míru vyčerpatelnosti, jako je tomu u zdrojů obnovitelných. Například vodní energie je zdroj obnovitelný, ale zároveň běžně používaný, tzn. tradiční. Současný trend stále více směřuje k hledání alternativních zdrojů, protože tradiční zdroje jako ropa, uhlí či zemní plyn se postupně vyčerpávají a jednou bude muset dojít k jejich úplnému nahrazení.

Internet, 2019 [cit. 2. 10. 2019]. Dostupné z URL: < <https://www.usetreno.cz/slovník-pojmu/alternativni-zdroje-energie/> >.

Zdroj energetický druhotný 2016

Definice dle jiných právních předpisů

Druhotným energetickým zdrojem se zde využitelný energetický zdroj, jehož energetický potenciál vzniká jako vedlejší produkt při přeměně a konečné spotřebě energie, při uvolňování z bituminózních hornin nebo při energetickém využívání nebo odstraňování odpadů a náhradních paliv vyrobených na bázi odpadů nebo při jiné hospodářské činnosti.

Zákon 103/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií, ve znění pozdějších předpisů a zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. c).

Druhotnými energetickými zdroji se rozumí využitelné energetické zdroje, jejichž energetický potenciál vzniká jako vedlejší produkt při přeměně a konečné spotřebě energie, při uvolňování z bituminózních hornin včetně degazačního a důlního plynu nebo při energetickém využívání nebo odstraňování odpadů a náhradních paliv vyrobených na bázi odpadů nebo při jiné hospodářské činnosti.

Zákon č. 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie a o změně některých zákonů, § 2 písm. f).

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Druhotným energetickým zdrojem je uměle vyrobený zdroj energie, jako např. koks, motorová nafta, benzin, svítiplyn, plutonium. Druhotné zdroje energie vznikají také obecně jako důsledek spotřeby paliva energie v technologických zařízeních, ve kterých se nevyužívají, protože jejich parametry jsou pro danou technologii nevhodné. Mohou pak být druhotnými zdroji energie pro jiná zařízení, v nichž mohou buď zcela nebo zčásti nahradit palivo nebo energii. Využívají se v tzv. utilizačních zařízeních, kterými se rozumí takové dodatečné strojní vybavení, které umožňuje přeměnu druhotných zdrojů energie na jiné formy energie, nebo na stejné formy energie s vhodnějšími parametry pro využití v konečné spotřebě. Mezi nejznámější a nejpoužívanější utilizační zařízení patří kotle, spalínové kotle a výměníky tepla. Druhotné zdroje energie se člení na druhotná paliva, druhotné teplo a druhotnou tlakovou energii.

Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Zdroj neobnovitelný

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Zdroj látek (k výrobě předmětů) nebo zdroj energie, které člověk získává z prostředí na Zemi k uspokojování svých potřeb, přičemž rychlost spotřeby (užití, těžby) je vyšší než rychlost přirozené obnovy. Koncept neobnovitelných zdrojů vychází z předpokladu konečnosti objemu Země, rozměru geologického času oproti biologickému a nedosažitelnosti některých oblastí zemského tělesa (plášť, jádro). V blízké nebo daleké budoucnosti tedy hrozí vyčerpání každé intenzivně těžené látky (ropa, uhlí...). V případě, že bude po užití výrobek zpět vrácen do procesu výroby (recyklován - viz recyklace) sníží se čerpání primární suroviny z prostředí a její zásoby vystačí déle. Koncept opačný tvrdí, že neexistuje neobnovitelný zdroj, neboť po vyčerpání zásob určité látky pro výrobu předmětů nebo energie bude nalezen zdroj náhradní, díky neomezené lidské invenci nebo bude zlepšenými technologiemi možno čerpat potřebné látky např. z odpadů, oceánu apod.

Braniš, Martin a kol.: Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Zdroj obnovitelný

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se rozumí obnovitelnými zdroji obnovitelné nefosilní přírodní zdroje energie, jimiž jsou energie větru, energie slunečního záření, geotermální energie, energie vody, energie půdy, energie vzduchu, energie biomasy, energie skládkového plynu, energie kalového plynu z čištění odpadních vod a energie bioplynu.

Zákon č. 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. a).

Pro účely tohoto zákona se rozumí obnovitelnými zdroji obnovitelné nefosilní přírodní zdroje energie, jimiž jsou energie větru, energie slunečního záření, geotermální energie, energie vody, energie půdy, energie vzduchu, energie biomasy, energie skládkového plynu, energie kalového plynu a energie bioplynu.

Zákon č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií, ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. b).

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Zdroj látek (k výrobě předmětů) nebo zdroj energie, které člověk získává z prostředí na Zemi (i mimo ni) k uspokojování svých potřeb, přičemž rychlost spotřeby (užití, těžby) je nižší nebo rovna rychlosti přirozené obnovy. Takové zdroje se též podle charakteru nazývají periodicky dostupné (úroda biomasy z polí), trvalé (sluneční energie a její transformované podoby vodní, větrná...). Koncept obnovitelných zdrojů vychází ze skutečnosti, že v přirozených stabilních ekosystémech postačuje permanentní zdroj energie (slunce) k plné funkci systému a potřebné využitelné látky systémem kolují a jsou tedy též dlouhodobě (periodicky) dostupné. Pokud je to možné, měla by lidská společnost k uspokojování potřeb rozumně využívat spíše látky, které díky přirozenému koloběhu jsou dostupné stále (dřevo, přírodní vlákna, vlna, bavlna, rostlinné tuky, vosky), místo užívání zdrojů neobnovitelných (viz neobnovitelné zdroje).

Braniš, Martin a kol.: Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Zdroj látek nebo energie, které člověk získává z prostředí na zemi i mimo ni k uspokojování svých potřeb, přičemž rychlost spotřeby (užití, těžby) je nižší nebo rovna rychlosti přirozené obnovy. Podle charakteru rozeznáváme obnovitelné zdroje periodicky dostupné (biomasa), trvalé (sluneční energie a její transformované podoby - vodní, větrná energie).

Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Zdroje energie nebo surovin pro člověka, které se částečně nebo úplně obnovují v přirozeném nebo antropogenně ovlivňovaném koloběhu látek a energií (např. energie větru, slunce, přílivu a odlivu, energie biomasy).

Pásková, Martina - Zelenka, Josef. Výkladový slovník cestovního ruchu. Praha: MMR, 2002.

Definice dle jiných právních předpisů

* Obnovitelnými zdroji se rozumí obnovitelné nefosilní přírodní zdroje energie, jimiž jsou energie větru, energie slunečního záření, geotermální energie, energie vody, energie půdy, energie vzduchu, energie biomasy, energie skládkového plynu, energie kalového plynu a energie bioplynu.

Zákon č. 180/2005 Sb., o podpoře výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů energie a o změně některých zákonů (zákon o podpoře využívání obnovitelných zdrojů), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 1. (Zrušen)

Zdroj plynu rozhodující

Definice dle jiných právních předpisů

Dále se pro účely tohoto zákona rozumí
b) v plynárenství

16. rozhodujícím zdrojem plynu stát, na jehož území se vytěžilo více jak 50 % celkové roční spotřeby plynu v České republice.

Zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 2 písm. b).

Zdroj přírodní

Definice dle jiných právních předpisů

Přírodní zdroje jsou ty části živé nebo neživé přírody, které člověk využívá nebo může využívat k uspokojování svých potřeb.

Zákon č. 17/1992 Sb., o životním prostředí, ve znění pozdějších předpisů, § 7 odst. 1.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Přírodní zdroje jsou ty části živé nebo neživé přírody, které člověk využívá nebo může využívat k uspokojování svých potřeb. Jedná se jak o látky pevné povahy s určitými fyzikálními a chemickými vlastnostmi pro výrobu předmětů, tak i pro získávání energie. K přírodním zdrojům náleží též voda, půda a ovzduší, pokud jsou používány člověkem. Za přírodní zdroje jsou považovány i planě rostoucí rostliny a volně žijící živočichové (ale i houby a mikroorganismy), kterých člověk využívá k získávání potravy, léčiv i k uspokojování ostatních potřeb a požadavků.

Braniš, Martin a kol.: Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Zdroj přírodní obnovitelný

Definice dle jiných právních předpisů

Obnovitelné přírodní zdroje mají schopnost se při postupném spotřebovávání částečně nebo úplně obnovovat, a to samy nebo za přispění člověka. Neobnovitelné přírodní zdroje spotřebováváním zanikají.

Zákon č. 17/1992 Sb., o životním prostředí, ve znění pozdějších předpisů, § 7 odst. 2.

Zdroj přírodní minerální vody

Definice dle jiných právních předpisů

Zdrojem přírodní minerální vody je přirozeně se vyskytující podzemní voda původní čistoty, stálého složení a vlastností, která má z hlediska výživy fyziologické účinky dané obsahem minerálních látek, stopových prvků nebo jiných součástí, které umožňují její použití jako potraviny a k výrobě balených minerálních vod, a o tomto zdroji bylo vydáno osvědčení podle tohoto zákona.

Zákon č. 164/2001 Sb., o přírodních léčivých zdrojích, zdrojích přírodních minerálních vod, přírodních léčebných lázních a lázeňských místech a o změně některých souvisejících zákonů (lázeňský zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 2.

Zdroj spalovací stacionární

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se rozumí spalovacím stacionárním zdrojem stacionární zdroj, ve kterém se oxidují paliva za účelem využití uvolněného tepla.

Zákon č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. g).

Zdroj tepelné energie

Definice dle jiných právních předpisů

Dále se pro účely tohoto zákona rozumí

c) v teplárenství

13. zdrojem tepelné energie zařízení včetně nezbytných pomocných zařízení a stavebních částí, v němž se využíváním paliv nebo jiné formy energie získává tepelná energie, která se předává teplonosné látce.

Zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 2 písm. c).

Zdroj vodní

Definice dle jiných právních předpisů

Vodním zdrojem jsou povrchové nebo podzemní vody, které jsou využívány nebo které mohou být využívány pro uspokojení potřeb člověka, zejména pro pitné účely.

Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 8.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Povrchová nebo podpovrchová voda, která je nebo může být využita v národním hospodářství, pro potřeby obyvatelstva a k ostatním účelům v obecném zájmu.

Braniš, Martin a kol.: Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

* Povrchová nebo podpovrchová voda, která je nebo může být využita v národním hospodářství pro potřeby obyvatelstva a k ostatním účelům v obecném zájmu.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

Zdroj znečištění ovzduší 2020

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Zdroje znečištění ovzduší jsou všechny zdroje, které vnášejí do ovzduší jednu nebo více znečišťujících látek.
Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2019.

Definice dle jiných právních předpisů

* Kategorie a zařazování zdrojů znečišťování ovzduší

Zdroje znečišťování ovzduší jsou

a) mobilní,

b) stacionární.

Zákon č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší a o změně některých dalších zákonů (zákon o ochraně ovzduší), ve znění pozdějších předpisů, § 4 odst. 1 písm. a), b). (Zrušen)

Zdroj znečišťování ovzduší mobilní

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se rozumí mobilním zdrojem samohybná a další pohyblivá, případně přenosná technická jednotka vybavená spalovacím motorem, pokud tento slouží k vlastnímu pohonu nebo je zabudován jako nedílná součást technologického vybavení.

Zákon č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. f).

* Kategorie a zařazování zdrojů znečišťování ovzduší

(1) Zdroje znečišťování ovzduší jsou

a) mobilní,

b) stacionární.

(2) Mobilními zdroji znečišťování ovzduší (dále jen "mobilní zdroj znečišťování") jsou samohybná a další pohyblivá, případně přenosná zařízení vybavená spalovacími motory znečišťujícími ovzduší, pokud tyto motory slouží k vlastnímu pohonu nebo jsou zabudovány jako nedílná součást technologického vybavení. Jde zejména o

a) dopravní prostředky, kterými jsou silniční vozidla, drážní vozidla a stroje, letadla a plavidla,

b) nesilniční mobilní stroje, kterými jsou kompresory, přemístitelné stavební stroje a zařízení, buldozery, vysokozdvížné vozíky, pojízdné zdvihací plošiny, zemědělské a lesnické stroje, zařízení na údržbu silnic, sněžné pluhy, sněžné skútry a jiná obdobná zařízení,

c) přenosná nářadí vybavená spalovacím motorem, například motorové sekačky a pily, sbíječky a jiné obdobné výrobky.

Podmínky ochrany ovzduší před znečištěním způsobeným mobilními zdroji znečišťování upravují zvláštní právní předpisy.

Zákon č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší a o změně některých dalších zákonů (zákon o ochraně ovzduší), ve znění pozdějších předpisů, § 4 odst. 1-2. (Zrušen)

Zdroj znečišťování ovzduší přízemní 2020

Anglický překlad

low-emitting source of air pollution

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Zdroj znečišťování ovzduší přízemní je zdroj na zemském povrchu nebo v jeho blízkosti, dodávající do ovzduší znečišťující příměsi. Z met. hlediska se za přízemní zdroj považuje také zdroj (např. komín), jehož efektivní výška je menší než tloušťka přízemních inverzí teploty vzduchu, typicky se vyskytujících v daném místě.

Česká meteorologická společnost [online]: Elektronický meteorologický slovník výkladový a terminologický (eMS) [cit 30.11.2020]. Dostupné z: <http://slovník.cmes.cz>

Zdroj znečišťování ovzduší stacionární

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se rozumí stacionárním zdrojem ucelená technicky dále nedělitelná stacionární technická jednotka nebo činnost, které znečišťují nebo by mohly znečišťovat, nejde-li o stacionární technickou jednotku používanou pouze k výzkumu, vývoji nebo zkoušení nových výrobků a procesů.

Zákon č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. e).

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Zdroje znečištění ovzduší jsou všechny zdroje, které vnášejí do ovzduší jednu nebo více znečišťujících látek.
Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2019.

Definice dle jiných právních předpisů

* Kategorie a zařazování zdrojů znečišťování ovzduší

(3) Stacionární zdroj znečišťování ovzduší (dále jen "stacionární zdroj") je zařízení spalovacího nebo jiného technologického procesu, které znečišťuje nebo může znečišťovat ovzduší, dále šachta, lom a jiná plocha s možností zapaření, hoření nebo úletu znečišťujících látek, jakož i plocha, na které jsou prováděny práce nebo činnosti, které způsobují nebo mohou způsobovat znečišťování ovzduší, dále sklad a skládka paliv, surovin, produktů, odpadů a další obdobné zařízení nebo činnost.

(4) Stacionární zdroje se dělí

a) podle míry svého vlivu na kvalitu ovzduší na kategorie

1. zvláště velké,

2. velké,

3. střední a

4. malé,

b) podle technického a technologického uspořádání na

1. zařízení spalovacích technologických procesů, ve kterých se oxidují paliva za účelem využití uvolněného tepla, (dále jen "spalovací zdroje"),

2. spalovny odpadů a zařízení schválená podle § 17 odst. 2 písm. c) pro spalování odpadů a

3. ostatní stacionární zdroje (dále jen "ostatní zdroje").

Zákon č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší a o změně některých dalších zákonů (zákon o ochraně ovzduší), ve znění pozdějších předpisů, § 4. odst. 3-4. (Zrušen)

Zdroj znečišťování ovzduší stacionární spalovací

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se rozumí spalovacím stacionárním zdrojem stacionární zdroj, ve kterém se oxidují paliva za účelem využití uvolněného tepla.

Zákon č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. g).

Zdroj znečišťování ovzduší vyvýšený 2020

Anglický překlad

high-emitting source of air pollution

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Zdroj znečišťování ovzduší vyvýšený je zdroj, např. vysoký komín, dodávající do ovzduší znečišťující příměsi, jehož efektivní výška přesahuje tloušťku přízemních inverzí teploty vzduchu, typicky se vyskytující v daném místě. Znečištění pocházející z tohoto typu zdrojů se rozptýluje nad inverzí a jeho přenos k zemskému povrchu je omezen silnou stabilitou v inverzní vrstvě. V bezprostředním okolí vyvýšených zdrojů jsou proto u země při výskytu přízemních inverzí teploty pozorovány malé koncentrace znečištění.

Česká meteorologická společnost [online]: Elektronický meteorologický slovník: výkladový a terminologický (eMS) [cit 30.11.2020]. Dostupné z: <http://slovník.cmes.cz>

Zdroj znečišťování vod

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Území obce, popřípadě její územně oddělená a samostatně odkanalizovaná část, území vojenského újezdu nebo areál průmyslového podniku či jiného objektu, pokud se z nich vypouštějí samostatně odpadní vody do vod povrchových; za odpadní vody se v tomto případě nepovažují vody z dešťových oddělovačů, pokud funkce oddělovače splňuje podmínky stanovené vodoprávním úřadem. Za samostatný zdroj znečišťování se považuje i areál či část areálu průmyslového podniku či jiného objektu, z nichž se odpadní vody vypouštějí do systému průtočného chlazení pamích turbin, z něhož se vypouštějí do vod povrchových.

Viz nařízení vlády č. 61/2003 Sb., o ukazatelích a hodnotách přípustného znečištění povrchových vod a odpadních vod...

Tichá Tereza a kol.: Slovník pojmů užívaných v právu životního prostředí. 1. vydání. Praha: ABF – nakladatelství ARCH, 2004.

Zdymadlo 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Souhnný název pro uměle vybudované objekty způsobující zvýšení hladiny ve vodním toku. Kromě jezu bývají jeho součástí další stavby jako plavební komora, rybí přechod, malá vodní elektrárna, vorová propust (slangově šlajsna) či objekty na odběr vody.

Vítejte na zemi, CENIA, slovník [cit. 3. 12. 2018].

Zeleň 2022

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Zeleň - archit. všechny trvalé porosty vyskytující se v krajině nebo na sídlišti: z. krajinná, sídlištní, vyhrazená, veřejná, soukromá.
Jiří Rejzek: *Český etymologický slovník*, Leda, 2001.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Soubor tvořený živými a neživými (přírodními nebo umělými) prvky zeleně, záměrně založenými nebo spontánně vzniklými, o které je zpravidla pečováno sadovnícko - krajinářskými metodami; výjimečně jej může tvořit i jen jeden vegetační prvek. V územním plánování se zelení zpravidla rozumí funkční náplň území.

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: *Názvosloví urbanismu a územního plánování*. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Definice dle jiných právních předpisů

* Okrasná zahrada, uliční a sídlištní zeleň, park a jiná plocha funkční a rekreační zeleně.

Vyhláška č. 190/1996 Sb., kterou se provádí zákon č. 265/1992 Sb., o zápisích vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem, ve znění zákona č. 210/1993 Sb. a zákona č. 90/1996 Sb., a zákon České národní rady č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), ve znění zákona č. 89/1996 Sb. (Zrušena)

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Všechny plochy porostlé vegetací na území sídel i ve volné krajině, které jsou využívány pro různé funkce. Patří k nim i prvky liniového a bodového charakteru (solitérní dřeviny, skupiny dřevin, aleje, břehové porosty apod.) a plochy zemědělské půdy, pokud jsou využívány jako sad nebo trvalý dm.
Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

Zeleň – objekt zeleně 2018

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Objekt zeleně - Prostorově vymezený útvar, tvořený jedním nebo více prvky zeleně, zpravidla záměrně komponovaný nebo dotvářený podle biologických, technických a estetických zásad. (ČSN 83 9001. Sadovnictví a krajinářství. Základní odborné termíny a definice.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: *Názvosloví urbanismu a územního plánování*. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Zeleň – plocha zeleně 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Plocha zeleně - výměra objektu zeleně ale i dříve používaný výraz pro objekt zeleně. (ČSN 83 9001. Sadovnictví a krajinářství. Základní odborné termíny a definice.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: *Názvosloví urbanismu a územního plánování*. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Zeleň – prvek zeleně 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Prvek zeleně - základní skladební jednotka objektu zeleně; prvky zeleně se dělí na živé (biotické) a neživé (abiotické), které se dále třídí na přírodní (skály, přírodní vodní toky a plochy apod.) a umělé (cesty, zpevněné plochy, hřiště, drobné stavby, plastiky, sochy, bazény, rybníky). (ČSN 83 9001. Sadovnictví a krajinářství. Základní odborné termíny a definice.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: *Názvosloví urbanismu a územního plánování*. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Zeleň doprovodná 2022

Definice dle jiných právních předpisů

Zeleň doprovodná: porosty doprovázející přírodní prvky (potok, reka) nebo stavby, nejčastěji liniové (pozemní komunikace, dráha, kanál).
ČSN 83 9001 (839001) Sadovnictví a krajinářství - Terminologie - Základní odborné termíny a definice.

Zeleň hospodářská 2022

Definice dle jiných právních předpisů

Hospodářská zeleň: pozemky s porosty určené k hospodářskému využití.
ČSN 83 9001 (839001) Sadovnictví a krajinářství - Terminologie - Základní odborné termíny a definice.

Zeleň krajinná 2022

Definice dle jiných právních předpisů

Zeleň krajinná: zelen s krajinotvornou, ekologickou, případně s produkční funkcí; tvoří ji hlavně lesy, rozptýlená zelen ve volné krajině a porosty na zemědělské půdě
ČSN 83 9001 (839001) Sadovnictví a krajinářství - Terminologie - Základní odborné termíny a definice.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Krajinná zeleň - zeleň mimo zastavěné území sídla. (ČSN 83 9001. Sadovnictví a krajinářství. Základní odborné termíny a definice.)
Oberstein, Ivo, Cach, Jan: *Názvosloví urbanismu a územního plánování*. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Krajinná zeleň je zeleň přírodního charakteru mimo zastavěné území sídla, která plní v krajině řadu ekologických funkcí (například funkci interakčního prvku, půdoochrannou, retenční); zajišťuje územní ochranu biotopů, které se vyskytují mezi zemědělskými plochami a jsou vhodným prostředím pro širší spektrum organismů. Krajinné zeleně jsou charakteristické pro kompoziční a estetické utváření daného segmentu krajiny a jsou charakteristickým znakem krajinného rázu daného prostoru.
Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2017.

Zeleň liniová 2022

Definice dle jiných právních předpisů

Liniová zeleň - doprovází liniové stavby a přírodní nebo umělé vodoteče i vodní nádrže. Výsadby stromu, příp. i keřů v radách nebo pásech, obvykle podél komunikací nebo jiných liniových staveb; např. alej, stromořadí, pás aj.
ČSN 83 9001 (839001) Sadovnictví a krajinářství - Terminologie - Základní odborné termíny a definice.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Liniová zeleň - doprovází liniové stavby a přírodní nebo umělé vodoteče i vodní nádrže.
Oberstein, Ivo, Cach, Jan: *Názvosloví urbanismu a územního plánování*. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Zeleň městská ostatní 2022

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Do tohoto funkčního typu je zařazena významná izolační a ochranná zeleň, nejrůznější opuštěné a neužívané plochy a dále funkční typy, které se v řešeném území vyskytují pouze ve fragmentech. Plochy jsou zpravidla volně přístupné a neudržované.
Typologie ploch zeleně: Mendelova univerzita Brno [cit. 3. 2. 2022]. Dostupné z URL: < http://user.mendelu.cz/xkucera0/soubory/fcni_typy.htm >.

Zeleň městská s rekreační funkcí 2022

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Plochy rekreační zeleně zahrnují zejména rekreační areály, koupaliště, intenzivně provozované pláže, kempinky, stálé stanové tábory. Převažují na nich vegetační prvky a stavební objekty nepřekračují 25 % rozlohy plochy. Součástí plochy je zpravidla vybavenost: občerstvení stánky, příp. hostinec nebo drobná komerce.

Typologie ploch zeleně: Mendelova univerzita Brno[cit. 2. 2. 2022]. Dostupné z URL: < http://user.mendelu.cz/xkucera0/soubory/fcni_typy.htm >.

Zeleň mobilní 2022

Definice dle jiných právních předpisů

Mobilní zeleň - tvoří rostliny v přemístitelných nádobách.

ČSN 83 9001 (839001) *Sadovnictví a krajinářství - Terminologie - Základní odborné termíny a definice.*

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Mobilní zeleň - tvoří rostliny v přemístitelných nádobách.(ČSN 83 9001. Sadovnictví a krajinářství. Základní odborné termíny a definice.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: *Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.*

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Mobilní zeleň je zeleň v nádobách, které je běžně možné lidskou silou, nebo za pomoci techniky přemístit. V širokém pojetí jde o zeleň v okolí staveb, doplňující systém sídelní zeleně, plnící především estetickou funkci.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2017.

Zeleň obecní 2022

Definice dle jiných právních předpisů

Zeleň obecní: zeleň v majetku obce (města, vesnice).

ČSN 83 9001 (839001) *Sadovnictví a krajinářství - Terminologie - Základní odborné termíny a definice.*

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Obecní zeleň je zeleň v majetku obce.(ČSN 83 9001. Sadovnictví a krajinářství. Základní odborné termíny a definice.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: *Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.*

Zeleň obytná 2017

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Plochy vegetace v obytné zástavbě, které se spolupodílí na vytváření charakteru obytné zástavby. Obytný standard zástavby ovlivňuje obytná zeleň koncepcí jejího návrhu, tj. zejména plošným rozsahem a způsobem rozmístění vegetace v obytné zástavbě. Obytný standard dále ovlivňuje její vybavenost mobiliářem a její odpovídající údržba.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2017.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Zelené plochy sloužící bezprostředně obyvatelům přilehlé obytné zástavby, tj. vnitrobloková zeleň ve starší obytné zástavbě, zeleň přiléhající k domům v nové obytné zástavbě a soukromé zahrady rodinných domů.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

Zeleň ochranná a izolační 2023

Definice dle jiných právních předpisů

Zeleň ochranná: zeleň v ochranných pásmech promyslových závodů, vodohospodářských děl apod.

ČSN 83 9001 (839001) *Sadovnictví a krajinářství - Terminologie - Základní odborné termíny a definice.*

Plochy ochranné a izolační zeleně se vymezují v případech, kdy je potřeba zvýraznit, stabilizovat či založit plochu zeleně s důrazem na její izolační či ochrannou funkci v dané části území, například podél liniových záměrů dopravní infrastruktury nebo podél rozsáhlých výrobních a skladovacích areálů. Na ploše zeleně nesmí její další přípustné využití výrazněji snížit její hlavní způsob využití, zhoršit podmínky pro existenci vegetace nebo omezit koncepční přístup k řešení zeleně na dané ploše.

Zdroj:

Zeleň rozptýlená 2022

Definice dle jiných právních předpisů

Rozptýlená zeleň - maloplošné porosty, skupiny rostlin a solitérní rostliny, které nejsou součástí jiného druhu zeleně. Porosty, skupiny, a solitéry dřevin včetně bylinného patra, které nejsou lesem, zemědělskou kulturou nebo součástí jiného druhu zeleně v sídlech.

ČSN 83 9001 (839001) *Sadovnictví a krajinářství - Terminologie - Základní odborné termíny a definice.*

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Rozptýlená zeleň - maloplošné porosty, skupiny rostlin a solitérní rostliny, které nejsou součástí jiného druhu zeleně.(ČSN 83 9001. Sadovnictví a krajinářství. Základní odborné termíny a definice.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: *Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.*

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Zeleň rozptýlenou tvoří samostatně či ve skupinách rostoucí stromy a keře, které se přirozeně vyskytují v zemědělské krajině, které přitom nejsou v katastru nemovitostí zapsány jako les ani zemědělská kultura, mají různý původ, půdorysnou dispozici, prostorovou podobu, druhovou skladbu apod.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2017.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Dřevinná zeleň volně rostoucí v krajině mimo les (břehové porosty, doprovodná zeleň komunikací a polních cest, porosty na mezích, jednotlivé stromy nebo jejich skupiny).

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

Zeleň sídelní 2022

Definice dle jiných právních předpisů

Zeleň sídelní: zelen v zastavěném území sídel

ČSN 83 9001 (839001) *Sadovnictví a krajinářství - Terminologie - Základní odborné termíny a definice.*

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Sídelní zeleň - zeleň v zastavěném území sídla.(ČSN 83 9001. Sadovnictví a krajinářství. Základní odborné termíny a definice.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: *Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.*

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Sídelní zeleň je zeleň v zastavěném území sídla, soukromá i veřejná. Sídelní zeleň propojuje sídlo s okolní krajinou, podporuje prostupnost sídla a krajiny pro člověka a organizmy. Cílovou charakteristikou je posílení obytného a estetického charakteru sídla a pohody bydlení, stabilizace nezbytných ploch zeleně, které plní základní přírodní funkce v zastavěném území a zajišťují návaznost na krajinnou zeleň. Plochy sídelní zeleně mají systémový charakter.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2017.

Zeleň sídlištní 2022

Definice dle jiných právních předpisů

Sídlištní zelen: sadovnické úpravy v zástavbě sídliště (v nových obytných souborech).
ČSN 83 9001 (839001) Sadovnictví a krajinářství - Terminologie - Základní odborné termíny a definice.

Zeleň silniční 2022

Definice dle jiných právních předpisů

Zeleň silniční: doprovodná zeleň silničních komunikací na silničních pozemcích, pomocných silničních pozemcích, dělicích pásích, odpočívkách a pod.; tvoří ji trávník a záměrně založené porosty stromu a keřů, které mohou být doplněny vhodnými nálety. Je limitujícím faktorem začlenění komunikace do krajiny a je nenahraditelná žádným technickým prvkem.
ČSN 83 9001 (839001) Sadovnictví a krajinářství - Terminologie - Základní odborné termíny a definice.

Zeleň soukromá 2022

Definice dle jiných právních předpisů

Zeleň soukromá: zelen na pozemcích ve vlastnictví fyzických osob, ve většině případů veřejnosti nepřístupná.
Terminologie dle ČSN 839001 Sadovnictví a krajinářství - Terminologie

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Soukromá zeleň je zeleň ve vlastnictví fyzických nebo právnických osob s výjimkou obce a státu. (ČSN 83 9001. Sadovnictví a krajinářství. Základní odborné termíny a definice.)
Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Zeleň střešní 2022

Definice dle jiných právních předpisů

Zeleň střešní: výsadby na konstrukcích (na strachách), které mohou být doplněny neživými prvky a doplňky.
ČSN 83 9001 (839001) Sadovnictví a krajinářství - Terminologie - Základní odborné termíny a definice.

Zeleň uliční 2022

Definice dle jiných právních předpisů

Zeleň uliční: sadovnické úpravy doprovázející komunikace v zastavených částech sídel.
ČSN 83 9001 (839001) Sadovnictví a krajinářství - Terminologie - Základní odborné termíny a definice.

Zeleň veřejná 2022

Definice dle jiných právních předpisů

Zeleň veřejná: zeleň v majetku obce veřejnosti přístupná.
ČSN 83 9001 (839001) Sadovnictví a krajinářství - Terminologie - Základní odborné termíny a definice.

Zeleň veřejnosti nepřístupná 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Zeleň veřejnosti nepřístupná tj. přístupná pouze vymezené skupině občanů (školní, nemocniční). (ČSN 83 9001. Sadovnictví a krajinářství. Základní odborné termíny a definice.)
Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Zeleň veřejnosti omezeně přístupná 2018

Definice dle jiných právních předpisů

ČSN 83 9001 (839001) *Sadovnictví a krajinářství - Terminologie - Základní odborné termíny a definice.*

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Zeleň veřejnosti omezeně přístupná je zeď přístupná za určitých podmínek časových či finančních, stanovených vlastníkem. (ČSN 83 9001. Sadovnictví a krajinářství. Základní odborné termíny a definice.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: *Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.*

Zeleň veřejnosti volně přístupná 2022

Definice dle jiných právních předpisů

Zeleň volně přístupná; zeď veřejnosti přístupná: zeď přístupná bez omezení.

ČSN 83 9001 (839001) *Sadovnictví a krajinářství - Terminologie - Základní odborné termíny a definice.*

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Zeleň veřejnosti volně přístupná bez omezení, je zeď na pozemku veřejném i pozemku ve vlastnictví právnické nebo fyzické osoby, která k takovému způsobu využívání objektu zeleně dala souhlas.

„Veřejná zeď“ je starší název pro různé druhy zeleně volně přístupné veřejnosti bez ohledu na majetkové vztahy k pozemku.

(ČSN 83 9001. Sadovnictví a krajinářství. Základní odborné termíny a definice.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: *Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.*

Zeleň vyhrazená 2022

Definice dle jiných právních předpisů

Zeleň vyhrazená: zeď přístupná vymezené skupině obyvatel nebo přístupná za určitých podmínek (zahrady nemocniční, školní, botanické aj.)

ČSN 83 9001 (839001) *Sadovnictví a krajinářství - Terminologie - Základní odborné termíny a definice.*

Zelená energie 2019

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Zelená energie je označení elektrické energie, která byla vyrobena z obnovitelných zdrojů. Jedná se tedy o elektřinu vyrobenou ve vodních, větrných, slunečních, geotermálních a přílivových elektrárnách. Význam zelené energie v posledních letech roste, a tvoří tak možnou alternativu k fosilním palivům, jejichž zásoby jsou omezené.

Internet, 2019 [cit. 10. 10. 2019]. Dostupné z URL: < <https://www.usetreno.cz/slovník-pojmu/zelená-energie/> >.

Zelená úsporám 2019

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Zelená úsporám byl dotační program Ministerstva životního prostředí (MŽP) zaměřený na snižování energetické náročnosti budov, výstavbu nových nízkoenergetických budov a efektivnější využití zdrojů energie. Dotační program byl spravován Státním fondem pro životní prostředí (SFŽP).

V roce 2013 byl spuštěn dotační program Nová zelená úsporám, který by měl na předchozí úspěšný program navázat. Celkový objem prostředků určených k rozdělení má do roku 2020 dosáhnout výše 27 mld. korun.

Peníze v programu Nová zelená úsporám mají být využity například na zateplení budov, na výměnu kotle nebo na pořízení solárních systémů pro přípravu teplé vody. Část prostředků má jít i na podporu výstavby rodinných domů s nízkou energetickou náročností.

Výše dotace závisí na realizovaných opatřeních a pohybuje se mezi 30 až 55% z celkových nákladů na projekt. Pro přiznání dotace je rovněž nutné předložit odborný posudek vypracovaný energetickým specialistou.

Internet, 2019 [cit. 11. 10. 2019]. Dostupné z URL: < <https://www.usetreno.cz/slovník-pojmu/zelená-usporám/> >.

Zelený bonus 2019

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Zelený bonus je jeden ze způsobů, kterým stát podporuje výrobu elektřiny z tzv. obnovitelných zdrojů energie. Vedle majitelů fotovoltaických elektráren ho mohou získat také vlastníci malých vodních elektráren, elektráren vyrábějících energii z biomasy a v neposlední řadě také majitelé větrných elektráren. Výše zeleného bonusu je každoročně stanovována Energetickým regulačním úřadem.

Zelený bonus funguje jako příplatek k tržní ceně elektrické energie a náleží výrobcí elektřiny z obnovitelných zdrojů. Jeho výše se liší v závislosti na zdroji energie, ale také na tom, zda je energie spotřebována přímo výrobcem nebo zda je dodávána do rozvodné sítě.

Internet, 2019 [cit. 11. 10. 2019]. Dostupné z URL: < <https://www.usetreno.cz/slovník-pojmu/zeleny-bonus/> >.

Zemědělská usedlost

Definice dle jiných právních předpisů

Zemědělská usedlost (statek), soubor staveb, který tvoří zejména budova s obytnou částí, stodola, chlévy apod.

Vyhláška č. 357/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální vyhláška), ve znění pozdějších předpisů.

Zemědělský půdní fond

Anglický překlad

Agricultural Land Resources

Definice dle jiných právních předpisů

(1) Zemědělský půdní fond je základním přírodním bohatstvím naší země, nenahraditelným výrobním prostředkem umožňujícím zemědělskou výrobu a je jednou z hlavních složek životního prostředí. Ochrana zemědělského půdního fondu, jeho zvelebování a racionální využívání jsou činnosti, kterými je také zajišťována ochrana a zlepšování životního prostředí.

(2) Zemědělský půdní fond tvoří pozemky zemědělsky obhospodařované, to je orná půda, chmelnice, vinice, zahrady, ovocné sady, louky, pastviny (dále jen "zemědělská půda") a půda, která byla a má být nadále zemědělsky obhospodařována, ale dočasně obdělávána není (dále jen "půda dočasně neobdělávaná").

(3) Do zemědělského půdního fondu náleží též rybníky s chovem ryb nebo vodní drůbeže a nezemědělská půda potřebná k zajišťování zemědělské výroby, jako polní cesty, pozemky se zařízením důležitým pro polní závlahy, závlahové vodní nádrže, odvodňovací příkopy, hráze sloužící k ochraně před zamokřením nebo zátopou, ochranné terasy proti erozi apod.

(4) O tom, že jde podle odstavců 2 a 3 o součásti zemědělského půdního fondu, rozhoduje v pochybnostech orgán ochrany zemědělského půdního fondu.

Zákon č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění pozdějších předpisů, § 1 odst. 1-4.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Základní přírodní bohatství země, nenahraditelný výrobní prostředek umožňující zemědělskou výrobu. Jedna z hlavních složek životního prostředí. Je tvořen pozemky zemědělsky obhospodařovanými (orná půda, vinice, chmelnice, ovocné sady, louky, pastviny = zemědělská půda), zemědělskými pozemky dočasně neobdělávanými, dále rybníky s chovem ryb nebo vodní drůbeže, nezemědělskou půdou potřebnou k zajištění zemědělské výroby, jako jsou polní cesty, závlahová a odvodňovací zařízení, ochranná opatření proti erozi apod. Ochranou ZPF se míní zajištění šetného zacházení s pozemky v zájmu ochrany kvantity (rozlohy) a kvality ZPF. Trvalé nebo dočasné užití půdy pro nezemědělské účely se provádí za odvozy a nazývá se „odnětím půdy ze ZPF“.

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Návosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Zemědělský subjekt 2021

Definice dle jiných právních předpisů

Zemědělským subjektem se pro účely této vyhlášky rozumí vlastník nebo jiná osoba oprávněná užívat posuzovanou plochu.

Vyhláška 240/2021 Sb., o ochraně zemědělské půdy před erozí § 2, písm. h).

Zeměměřické činnosti 2021

Definice dle jiných právních předpisů

Zeměměřickými činnostmi jsou pro účely tohoto zákona činnosti při budování, obnově a údržbě bodových polí, podrobné měření hranic územně-správních celků a nemovitostí a dalších předmětů obsahu kartografických děl, vyhotovování geometrických plánů a vytyčování hranic pozemků, 1) vyměřování státních hranic, tvorba, obnova a vydávání kartografických děl, standardizace geografického názvosloví, určení prostorových vztahů metodami inženýrské geodézie a dálkového průzkumu Země, vedení dat v informačních systémech zeměměřičství včetně dokumentace a archivace výsledků zeměměřických

činností.

Zákon č. 200/1994 Sb., o zeměměřičství a o změně a doplnění některých zákonů souvisejících s jeho zavedením, ve znění pozdějších předpisů § 3 odst. 1.

Zeměměřické činnosti ve veřejném zájmu 2021

Definice dle jiných právních předpisů

Zeměměřickými činnostmi ve veřejném zájmu jsou podle tohoto zákona:

- a) budování, obnova a údržba bodových polí,
- b) vyhotovení nového souboru geodetických informací katastru nemovitostí,
- c) vyhotovení geometrického plánu a dokumentace o vytyčení hranice pozemku,
- d) plnění úkolů pro potřeby obrany státu včetně k tomu nezbytné mezinárodní spolupráce a vědecko-technického rozvoje,
- e) tvorba a vedení databáze,
- f) tvorba, obnova a vydávání základních a tematických státních mapových děl,
- g) vyhotovení zeměměřických podkladů a dokumentace pro výkon státní správy,
- h) vyměřování státních hranic,
- i) standardizace jmen nesídelních geografických objektů z území České republiky a jmen sídelních a nesídelních geografických objektů z území mimo Českou republiku,
- j) vedení informačních systémů v zeměměřičství,
- k) dokumentace a archivace výsledků zeměměřických činností,
- l) založení digitálních technických map a vyhotovení podkladů pro jejich vedení.

Zákon č. 200/1994 Sb., o zeměměřičství a o změně a doplnění některých zákonů souvisejících s jeho zavedením, ve znění pozdějších předpisů § 4, odst. 1, písm. a)–l).

Zeměměřictví 2021

Definice dle jiných právních předpisů

Zeměměřictvím se pro účely tohoto zákona rozumí souhrn geodetických, fotogrammetrických a kartografických činností včetně technických činností v katastru nemovitostí.

Zákon č. 200/1994 Sb., o zeměměřičství a o změně a doplnění některých zákonů souvisejících s jeho zavedením, ve znění pozdějších předpisů § 2 písm. a.

Zhutňování půdy

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Proces, při kterém dochází vlivem užívání těžkých zemědělských mechanismů a při nedostatečné aplikaci statkových hnojiv (s vysokým obsahem humusotvorných organických zbytků) k destrukci a rozpadu částeczek půdy. Snižuje se tak prostor pro půdní vzduch a půdní vodu. Zhutnělé půdy jsou méně úrodné, málo provzdušněné a náchylné k větné a vodní erozi.

Braniš, Martin a kol.: Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Zklidněná plocha 2021

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Zklidněná plocha je stavebně upravená a vybavená plocha, kterou není možno definovat liniově, se smíšeným provozem chodců, motorových a nemotorových vozidel, na které jsou splněny požadavky na funkční obytnou zónu.

Bartoš, Luděk. Navrhování obytných zón: Technické podmínky. Praha: Ministerstvo dopravy a spojů, 1998.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Veřejně přístupná plocha, většinou v zastavěném území sídel, která je dopravními opatřeními (stavebními, dopravním značením, zahradnickými úpravami) určená převážně k pohybu a pobytu osob a umožňující smíšený provoz chodců, motorových a nemotorových vozidel.

Asociace pro urbanismus a územní plánování, ČR 2020.

Zkušební dráha (železniční) 2017

Definice dle jiných právních předpisů

Zkušební dráha je dráha, která slouží zejména k provádění zkušebního provozu drážních vozidel nebo zkoušek pro schválení typu nebo změny typu drážních vozidel a drážní infrastruktury.

Zákon č. 266/1994 Sb., o dráhách, ve znění pozdějších předpisů, § 3 odst. 1 písm. e) odst. 2.

Změna dokončené stavby 2024

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

(1) Změnou dokončené stavby se v tomto zákoně rozumí

- a) nástavba, kterou se stavba zvyšuje,
- b) přístavba, kterou se stavba půdorysně rozšiřuje a která je vzájemně provozně propojena s dosavadní stavbou,
- c) stavební úprava, při které se zachovává vnější půdorysné i výškové ohraničení stavby.

(2) Změnou dokončené stavby se v tomto zákoně rozumí také změna v užívání stavby spočívající ve změně v

- a) způsobu užívání stavby,
- b) provozním zařízením stavby,
- c) způsobu výroby nebo podstatným rozšíření výroby,

Zákon č. 283/2021 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 6 odst. 1 a 2.

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

* Změnou dokončené stavby je zde rozuměna a) nástavba, kterou se stavba zvyšuje,

b) přístavba, kterou se stavba půdorysně rozšiřuje a která je vzájemně provozně propojena s dosavadní stavbou,

c) stavební úprava, při které se zachovává vnější půdorysné i výškové ohraničení stavby; za stavební úpravu se považuje též zateplení pláště stavby.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 5.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Změnou stavby dokončené se rozumí nástavba, přístavba a stavební úprava. Řízení o změně stavby je postup upravený stavebními předpisy, v němž na žádost stavebníka rozhoduje stavební úřad o změně stavby buď v průběhu jejího provádění, nebo o změně dokončené stavby. Změny staveb dokončených vyžadují provedení stavebního řízení a vydání stavebního povolení (viz stavební zákon). Po dokončení povolené změny stavby provede stavební úřad její kolaudaci. U stavebních úprav postačí ohlášení stavebnímu úřadu, pokud se nemění vzhled stavby, nezasahuje se do nosných konstrukcí stavby, nemění se způsob užívání stavby. Průběh řízení o změně stavby obecně, tj. i takového, které neřeší ustanovení stavebního zákona, je účelné sjednat ve smlouvě s tím, že všechny změny mají být zaznamenány ve stavebním deníku spolu s průběhem jejich odsouhlasení a provedení.

Matějka, Vladimír, Mokřý, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Změna klimatu 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Přestože změny v klimatickém systému naší planety probíhaly od té doby, co planeta vznikla, vědecké poznatky posledních desetiletí ukazují, že v současné době velmi pravděpodobně tyto změny probíhají rychleji, než tomu bylo v minulosti.

Hlavní příčinou změn klimatu, a zejména jejich důsledků, je činnost člověka. Nejde však pouze o činnosti spojené s nárůstem emisí skleníkových plynů, ale i o aktivity člověka, které činí klimatický systém více zranitelný, než tomu bylo v minulosti.

Změna klimatu, její dopady a nutnost reakce představují jedno z klíčových témat současné environmentální politiky.

ČHMÚ, Změna klimatu [cit. 29. 5. 2018]. Dostupné z URL: < <http://portal.chmi.cz/historicka-data/pocasi/zmena-klimatu/zakladni-informace#> >.

Definice dle jiných právních předpisů

* Pro účely tohoto zákona v oblasti ochrany klimatického systému Země se rozumí změnou klimatu taková změna, která je vázána přímo nebo nepřímo na lidskou činnost měnící složení globální atmosféry a která je vedle přirozené proměnnosti klimatu pozorována za srovnatelný časový úsek.

Zákon č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší a o změně některých dalších zákonů (zákon o ochraně ovzduší), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 3 písm. b). (Zrušen)

Změna stavby před jejím dokončením 2024

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

Změna záměru před dokončením

- (1) Změna záměru před jeho dokončením je změna v záměru oproti jeho povolení nebo oproti dokumentaci pro povolení stavby ověřené stavebním úřadem.
- (2) Změnu záměru před dokončením lze realizovat jen na základě povolení. O žádosti stavebníka o změnu záměru před dokončením rozhodne stavební úřad, který záměr povolil.
- (3) Nepodstatné odchylky od ověřené projektové dokumentace podle § 157 písm. a), c) a d), při kterých se nemění půdorysný ani výškový rozsah stavby, nezasahuje do nosných konstrukcí stavby, nemění se způsob užívání stavby a nedochází k ohrožení požární bezpečnosti, se nepovažují za změnu stavby a projednávají se v kolaudačním řízení.
- (4) V žádosti o změnu záměru před dokončením stavebník kromě obecných náležitostí podle správního řádu uvede popis změn a připojí dokumentaci pro povolení záměru s vyznačením zamýšlených změn a připojí vyjádření, závazná stanoviska a rozhodnutí dotčených orgánů v rozsahu, v jakém se změna záměru dotýká zájmů chráněných jiným právním předpisem.
- (5) Nedotýká-li se změna záměru práv účastníků řízení, s výjimkou stavebníka, ani chráněných veřejných zájmů a nepodléhá-li posouzení vlivu na životní prostředí, může stavební úřad vydat povolení jako první úkon stavebního úřadu v řízení.
- Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 224.*

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

* Změnou stavby před jejím dokončením se rozumí změna v provádění stavby oproti jejímu povolení nebo dokumentaci stavby ověřené stavebním úřadem, nebo autorizovaným inspektorem.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 6.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Změnou stavby před jejím dokončením se rozumí změna proti stavebnímu povolení nebo proti dokumentaci stavby ověřené ve stavebním řízení. Řízení o změně stavby je postup upravený stavebními předpisy, v němž na žádost stavebníka rozhoduje stavební úřad o změně stavby buď v průběhu jejího provádění, nebo o změně dokončené stavby. Na řízení o změně stavby před jejím dokončením se vztahují přiměřeně ustanovení o stavebním řízení (viz stavební zákon). Náležitosti o povolení změny stavby a jejich příloh, jakož i způsob vyznačení změn jsou předepsány ve vyhláškách MMR ČR č. 132 a 137/1998 Sb. U tzv. nepodstatných změn provedených v průběhu výstavby je možné po projednání se stavebním úřadem sloučit řízení o změně stavby s kolaudačním řízením navazujícím na dokončení stavby a změnu stavby povolit v kolaudačním rozhodnutí (viz stavební zákon). Změny staveb dokončených vyžadují provedení stavebního řízení a vydání stavebního povolení (viz stavební zákon). Po dokončení povolené změny stavby provede stavební úřad její kolaudaci. U stavebních úprav postačí ohlášení stavebnímu úřadu, pokud se nemění vzhled stavby, nezasahuje se do nosných konstrukcí stavby, nemění se způsob užívání stavby. Průběh řízení o změně stavby obecně, tj. i takového, které neřeší ustanovení stavebního zákona, je účelné sjednat ve smlouvě s tím, že všechny změny mají být zaznamenány ve stavebním deníku spolu s průběhem jejich odsouhlasení a provedení.

Matějka, Vladimír, Mokry, Jan: Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.

Změna územního rozhodnutí 2024

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

* (1) Územní rozhodnutí lze změnit na žádost oprávněného, jestliže se změnila územně plánovací dokumentace nebo jiné podklady pro územní rozhodnutí nebo podmínky v území, a to tak, že se jeho dosavadní část nahradí novým územním rozhodnutím.

Návrh na změnu územního rozhodnutí projedná stavební úřad v rozsahu této změny. Platnost původního územního rozhodnutí není dotčena, pokud není současně výslovně rozhodnuto o změně jeho platnosti podle § 93 odst. 3.

(2) Rozhodnutí o ochranném pásmu lze změnit nebo zrušit i na žádost toho, komu z něj vyplývá povinnost; vyžaduje-li to veřejný zájem, lze rozhodnutí o ochranném pásmu změnit nebo zrušit i z podnětu dotčeného orgánu podle zvláštního právního předpisu. Z rozhodnutí o ochranném pásmu může stavební úřad na žádost toho, komu z něj vyplývá povinnost, povolit časově omezenou výjimku za účelem uskutečnění jednorázové činnosti.

(3) Územní rozhodnutí lze z moci úřední změnit nebo zrušit v řízení o umístění veřejně prospěšné stavby nebo veřejně prospěšného opatření.

(4) Při změně nebo zrušení územního rozhodnutí anebo při povolení výjimky se použijí ustanovení o územním řízení obdobně.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 94 odst. 1-4.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

* Stavební úřad může z podnětu navrhovatele nahradit územní rozhodnutí, které je v právní moci, novým územním rozhodnutím, jestliže se změnila územně plánovací dokumentace nebo jiné podklady pro územní rozhodnutí nebo podmínky v území. Za stejných okolností může stavební úřad nahradit územní rozhodnutí, které vydal z vlastního podnětu. Stavební úřad projedná návrh na změnu územního rozhodnutí s účastníky řízení v rozsahu, v jakém se změna přímo dotýká jejich práv, právem chráněných zájmů nebo povinností, a s dotčenými orgány státní správy v rozsahu, v jakém se změna dotýká zájmů chráněných těmito orgány podle zvláštních předpisů.

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Změna v nezastavitelném území 2018

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Změnou v nezastavitelném území se rozumí změna ve využívání nezastavitelného území a staveb nezbytná pro zachování hodnot nezastavitelného území a jeho dosavadního charakteru a dále umístění staveb, zařízení a jiných opatření uvedených v § 18 odst. 5 stavebního zákona, pokud jejich umístění není územním plánem vyloučeno.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2017.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

* Změnou v nezastavitelném území je například jiné využití tohoto území, dále se jedná o návrh umístění nové výstavby (s výjimkou staveb drobných) a jedná se i o změnu účelu užívání stávajících staveb.

Ústav územního rozvoje. Bmo, 2002.

Změna v území 2024

Anglický překlad

Change In Area

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

V tomto zákoně se rozumí

a) změnou v území změna jeho funkčního využití nebo prostorového uspořádání, včetně umístění staveb nebo jejich změn

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 12, písm. a).

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

* Změnou v území se zde rozumí změna jeho využití nebo prostorového uspořádání, včetně umístění staveb a jejich změn.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 1 písm. a).

Změna v užívání stavby 2024

Anglický překlad

Change in structure use

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

(2) Změnou dokončené stavby se v tomto zákoně rozumí také změna v užívání stavby spočívající ve změně v

a) způsobu užívání stavby,

b) provozním zařízením stavby,

c) způsobu výroby nebo podstatným rozšíření výroby,

d) činnosti, jejíž účinky by mohly ohrozit život nebo veřejné zdraví, život a zdraví zvířat, bezpečnost nebo životní prostředí, nebo

e) době trvání dočasné stavby, anebo změně dočasné stavby na stavbu trvalou.

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 6, odst. 2.

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

* (1) Stavbu lze užívat jen k účelu vymezenému zejména v kolaudačním rozhodnutí, v oznámení o užívání stavby nebo v kolaudačním souhlasu. Newžaduje-li stavba kolaudaci podle § 119 odst. 1, lze ji užívat jen k účelu vymezenému v povolení stavby).

(2) Změna v účelu užívání stavby, v jejím provozním zařízením, ve způsobu výroby nebo v jejím podstatném rozšíření a změna v činnosti, jejíž účinky by mohly ohrozit život a veřejné zdraví, život a zdraví zvířat, bezpečnost nebo životní prostředí, nebo změna doby trvání dočasné stavby nebo změna dočasné stavby na stavbu trvalou, je přípustná jen na základě souhlasu nebo povolení stavebního úřadu. Ustanovení § 81 není dotčeno).

(3) Změna v užívání stavby musí být v souladu s územně plánovací dokumentací, s cíli a úkoly územního plánování, s obecnými požadavky na výstavbu,

s veřejnými zájmy chráněnými tímto zákonem a se zvláštními právními předpisy).

(4) Pokud je změna v užívání stavby podmíněna změnou dokončené stavby, která vyžaduje ohlášení nebo stavební povolení, stavební úřad projedná změnu dokončené stavby. Podle charakteru změny dokončené stavby se postupuje podle § 78 až 96a a § 104 až 117. V ohlášení nebo v žádosti o stavební povolení nebo v oznámení podle § 117 se současně uvede navrhovaná změna v užívání. Po dokončení změny stavby se podle okolností postupuje podle § 122; v oznámení užívání nebo v žádosti o kolaudační souhlas se současně uvede nový účel užívání).

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 126 odst. 1 - 4.

Změny a úpravy vydané územně plánovací dokumentace 2021

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Změnu územně plánovací dokumentace lze pořídit a vydat pouze stavebním zákonem stanoveným postupem. Pořizuje se v případě, že dojde ke změně podmínek v území, popř. pokud je část územně plánovací dokumentace zrušena. Změna územního plánu se zpracovává, projednává a vydává v rozsahu měněných částí a nabývá účinnosti po zveřejnění úplného znění měněné dokumentace. Úpravu lze provést u územně plánovací dokumentace vydané před 1. 1. 2007 (viz. § 188 stavebního zákona), popř. u této dokumentace může zastupitelstvo obce schválit úpravu směrné části dokumentace. Úprava územně plánovací dokumentace je taktéž možná v rámci procesu pořízení mezi jednotlivými kroky pořizování tam, kde to umožňuje stavební zákon. Taková úprava nabývá účinnosti teprve po vydání ÚPD.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2020.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Orgán územního plánování, který pořídil územně plánovací dokumentaci, soustavně sleduje, zda se nezměnily podmínky, na základě kterých byla územně plánovací dokumentace schválena. Dojde-li ke změně těchto podmínek, orgán územního plánování pořídí změnu územně plánovací dokumentace. Přitom musí brát zřetel na využití dosud vymezeného zastavitelného území. Orgán územního plánování je povinen uvést do souladu územní plán obce s následně schváleným územním plánem velkého územního celku nebo regulační plán s následně schváleným územním plánem obce a územním plánem velkého územního celku. Do té doby nelze rozhodovat podle těch částí navazující územně plánovací dokumentace, které jsou v rozporu s následně schválenou územně plánovací dokumentací. Změnu závazné části územně plánovací dokumentace schvaluje orgán, který schválil původní územně plánovací dokumentaci. Na návrh pořizovatele schvalující orgán schvaluje pořízení změn územně plánovací dokumentace, jejich zadání a stanoví postup při jejich pořízení. V odůvodněných případech může spojit zpracování a projednání konceptu řešení a návrhu změn územně plánovací dokumentace. Před schválením změn územního plánu obce nebo regulačního plánu si pořizovatel vždy vyžádá stanovisko nadřízeného orgánu územního plánování.

Česko-rakousko-slovenská příručka územně plánovací terminologie. Hannover: Akademie für Raumforschung und Landesplanung, 2000. (Českou část zpracoval ÚÚR Bmo.)

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

* Zadání změny, koncept řešení (pokud se zpracovává) i její návrh musí pořizovatel projednat v rozsahu předepsaném pro příslušný druh ÚPD. Pokud je upuštěno od zpracování konceptu řešení, pořizovatel zajistí v průběhu lhůty, po kterou je návrh vystaven, jeho veřejné projednání s odborným výkladem. Pokud lze vzhledem k jednoduchosti zadávané změny zpracovat přímo návrh, bez konceptu řešení, musí být tato skutečnost uvedena ve schváleném zadání změn územně plánovací dokumentace. Ve schválené územně plánovací dokumentaci se změny a úpravy nezakreslují. Pořizovatel provede záznam o nich do hlavního výkresu. Změny a úpravy se zpracují graficky jako samostatná průsvítka nebo samostatný výkres, textově jako samostatná příloha ke schválené územně plánovací dokumentaci, u které musí být spolu s kopií kompletního schvalovacího dokumentu uložena. (Vyhláška č. 131/1998 Sb., o územně plánovacích podkladech a územně plánovací dokumentaci, § 17.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Návosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Znečištění lidskou činností

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se rozumí znečištěním lidskou činností přímo či nepřímo způsobené vniknutí látek, vibrací, hluku, tepla nebo jiných forem neionizujícího záření do ovzduší, vody nebo půdy, které může být škodlivé pro zdraví člověka nebo zvířat nebo může nepříznivě ovlivnit kvalitu životního prostředí nebo může vést ke škodám na hmotném majetku nebo může omezit či zabránit využívání hodnot životního prostředí, které jsou chráněny zvláštními právními předpisy.

Zákon č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci a omezování znečištění, o integrovaném registru znečišťování a o změně některých zákonů (zákon o integrované prevenci), ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. b).

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Znečišťující látky (polutanty) jsou produkty lidské činnosti které vstupují do prostředí (ovzduší, vody, půdy, homin, organismů ...), nebo v něm zvyšují svou koncentraci (množství) nebo spolupůsobí s jiným vlivem/látkou tak, že může poškodit zdraví (život) člověka a životaschopnost organismů. Znečištění může též způsobit změny v přirozené skladbě ekosystémů potlačením růstu (vývoje) některých organismů a podpořením růstu (vývoje) jiných. Kromě chemických látek (všech skupenství) jsou za znečištění považovány též hluk, vibrace, radioaktivita a člověkem způsobené změny teploty v prostředí (vodě, ovzduší...), (srov. s termínem "kontaminace"). Přímé vypouštění škodlivé příměsi je primárním znečištěním. Mění-li se primární znečištění dalšími reakcemi a změnami v prostředí, jedná se o sekundární znečištění.

Braniš, Martin a kol.: Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Znečištění vody 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Znečištění vody je každá změna chemických, fyzikálních a biologických vlastností při srovnání s jejich přírodním stavem. Změny mohou být způsobeny organickými a anorganickými nečistotami, inertními látkami, mikroorganismy, látkami mutagenními a karcinogenními a radionuklidy. Vážné problémy všude na světě způsobují látky, které se dostávají do vod zejména haváriemi, látky, které mají vysokou schopnost akumulace a látky silně rezistentní, těžce nebo vůbec neodbouratelné.

Bodové zdroje znečištění, které představují znečištění komunální - průsaky z ČOV, průmyslové z výroby a provozů a zemědělské – průsaky ze zemědělských provozů.

Liniové zdroje znečištění, které představují např. prosakování z toků, průsak podél silnic, vedení aj..

Plošné zdroje znečištění, jsou průsaky ze zemědělsky využívaných pozemků, infiltrace znečištěné srážkové vody aj..

Difuzní zdroje znečištění, jsou rozptýlené a mohou pocházet z již výše popsaných zdrojů znečištění.

Mendelova univerzita Brno, e-knihovna [cit. 31. 5. 2018]. Dostupné z URL: < https://is.mendelu.cz/eknihovna/opory/zobraz_cast.pl?cast=12053 >.

* Zhoršení kvality vody jak rozpustnými nebo suspendovanými látkami organického i minerálního původu, tak i bakteriologickými a radiochemickými vlivy; za znečištění se pokládá i zvýšená teplota vody.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

Znečišťování 2021

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Činnost člověka, kterou se do prostředí dostávají takové fyzikální, chemické nebo biologické činitele (příměsi), které jsou svým původem, místem vzniku, podstatou nebo množstvím pro dané prostředí (ovzduší, vodu, půdu, hominové prostředí) a v něm žijící organismy cizorodé.

Braniš, Martin a kol.: Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Je činnost, kterou se do prostředí dostávají cizorodé látky.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2020.

Znečišťování ovzduší 2018

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Vnášení jedné nebo více znečišťujících látek do ovzduší v důsledku lidské činnosti vyjádřené v jednotkách hmotnosti za jednotku času (zákon č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů).

Vítejte na zemi, CENIA, slovník [cit. 3. 12. 2018].

Znečišťování životního prostředí

Definice dle jiných právních předpisů

(1) Znečišťování životního prostředí je vnášení takových fyzikálních, chemických nebo biologických činitelů do životního prostředí v důsledku lidské činnosti, které jsou svou podstatou nebo množstvím cizorodé pro dané prostředí.

(2) Poškození životního prostředí je zhoršování jeho stavu znečišťováním nebo jinou lidskou činností nad míru stanovenou zvláštními předpisy.

Zákon č. 17/1992 Sb., o životním prostředí, ve znění pozdějších předpisů, § 8 odst. 1-2.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Vnášení takových fyzikálních, chemických nebo biologických činitelů do životního prostředí v důsledku lidské činnosti, které jsou svou podstatou nebo množstvím cizorodé pro dané prostředí.

Viz zákon č. 17/1992 Sb., o životním prostředí...

Tichá Tereza a kol.: Slovník pojmů užívaných v právu životního prostředí. 1. vydání. Praha: ABF – nakladatelství ARCH, 2004.

Znečišťující látka

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se rozumí znečišťující látkou každá látka, která svou přítomností v ovzduší má nebo může mít škodlivé účinky na lidské zdraví nebo životní prostředí anebo obtěžuje zápachem.

Zákon č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. b).

* Pro účely tohoto zákona v oblasti ochrany ovzduší se rozumí znečišťující látkou jakákoliv látka vnesená do vnějšího ovzduší nebo v něm druhotně vznikající, která má přímo, a nebo může mít po fyzikální nebo chemické přeměně nebo po spolupůsobení s jinou látkou škodlivý vliv na život a zdraví lidí a zvířat, na životní prostředí, na klimatický systém Země nebo na hmotný majetek.

Zákon č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší a o změně některých dalších zákonů (zákon o ochraně ovzduší), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 1 písm. b). (Zrušen)

Znehodnocené území 2024

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

* Územní plán stanoví základní koncepci rozvoje území obce, ochrany jeho hodnot, jeho plošného a prostorového uspořádání (dále jen "urbanistická koncepce"), uspořádání krajiny a koncepci veřejné infrastruktury; vymezí zastavěné území, plochy a koridory, zejména zastavitelné plochy a plochy vymezené ke změně stávající zástavby, k obnově nebo opětovnému využití znehodnoceného území (dále jen "plocha přestavby"), pro veřejně prospěšné stavby, pro veřejně prospěšná opatření a pro územní rezervy a stanoví podmínky pro využití těchto ploch a koridorů. Zásaditost nadmístního významu, které nejsou řešeny v zásadách územního rozvoje, mohou být součástí územního plánu, pokud to krajský úřad ve stanovisku podle § 50 odst. 7 z důvodu významných negativních vlivů přesahujících hranice obce nevyloučí.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 43 odst. 1.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Znehodnocené je území, ve kterém došlo k narušení nebo ztrátě některé z hodnot území (přírodních, civilizačních, kulturních, urbanistických, architektonických).

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR 2017.

Zneškodňování odpadů 2021

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Takové nakládání s odpady, které vede k trvalému zabránění škodlivým vlivům na složky životního prostředí. Jde zejména o termickou a chemickou úpravu, fyzikální a biologickou stabilizaci, jakož i ukládání na skládku a do podzemních prostor.

Braniš, Martin a kol.: Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Způsoby úprav odpadů, při nichž vznikají látky neškodné složkám životního prostředí.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2020.

Zneužívání vlastnictví

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Poškození důležitého kulturního nebo jiného důležitého obecného zájmu tím, že se zničí, poškodí, učiní neupotřebitelnou nebo zašantročí vlastní věc, která požívá ochrany podle zvláštních předpisů.

Viz zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon...

Tichá Tereza a kol.: Slovník pojmů užívaných v právu životního prostředí. 1. vydání. Praha: ABF – nakladatelství ARCH, 2004.

Zóna dopravní 2019

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Část území města, ve které převládají stavby, plochy a zařízení sloužící motorové, železniční, letecké, lodní, cyklistické a pěší dopravě.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2018.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Funkční zóna, ve které převládá dopravní funkce pro daný územní celek, zpravidla městský sídelní útvar.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.

Zóna havarijního plánování 2016

Definice dle jiných právních předpisů

Zónou havarijního plánování se zde rozumí oblast v okolí areálu jaderného zařízení nebo pracoviště IV. kategorie, ve které se na základě analýzy a hodnocení radiační mimořádné události uplatňují požadavky na přípravu zavedení neodkladných ochranných opatření podle § 104 odst. 1 písm. a), dalších opatření ochrany obyvatelstva v důsledku předpokládaného překročení referenčních úrovní a jiných opatření ochrany obyvatelstva.

Zákon č. 263/2016 Sb., atomový zákon, § 4 odst. 1 písm. k).

* (1) Zóna havarijního plánování se vymezuje jako plocha ohraničená vnější hranicí zóny havarijního plánování (dále jen "vnější hranice") s výjimkou území, pro které se zpracovává vnitřní havarijní plán.

(2) Vnější hranice se stanovuje z výchozí hranice jako výsledná hranice zóny havarijního plánování stanovená v § 4.

(3) Výchozí hranicí se rozumí hranice pro stanovení vnější hranice zóny havarijního plánování podle přílohy č. 1 k této vyhlášce.

(3) Výchozí hranicí se rozumí hranice pro stanovení vnější hranice zóny havarijního plánování podle přílohy č. 1 k této vyhlášce.

Vyhláška č. 103/2006 Sb., o stanovení zásad pro vymezení zóny havarijního plánování a o rozsahu a způsobu vypracování vnějšího havarijního plánu, ve znění pozdějších předpisů, § 2 (Zrušena)

* Zónou havarijního plánování se zde rozumí území v okolí objektu nebo zařízení, v němž krajský úřad, v jehož působnosti se nachází objekt nebo zařízení, uplatňuje požadavky havarijního plánování formou vnějšího havarijního plánu.

Zákon č. 59/2006 Sb., o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými přípravky a o změně zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 320/2002 Sb., o změně a zrušení některých zákonů v souvislosti s ukončením činnosti okresních úřadů, ve znění pozdějších předpisů (zákon o prevenci závažných havárií), § 2 písm. k). (Zrušen).

Zóna města (aglomerace) 2022

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Ucelená část území města převážně plnící shodnou funkci, např. část průmyslová, obytná, centrální

a historická, rekreační nebo část území převážně přírodního charakteru.

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, 2022.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Zóna je část geografického prostoru (zpravidla sídelního útvaru) konzistentní z různých (především funkčních) hledisek a vymezovaná zejména pro účely realizace politiky územního plánování.

Pásková, Martina - Zelenka, Josef. Výkladový slovník cestovního ruchu. Praha: MMR, 2002.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Část území města (nebo aglomerace) zpravidla vymezená podle zvoleného kritéria, jež zdůrazňuje určitou homogenitu prostorových, funkčních, historických aj. parametrů, zařízení a vlastností, případně specifických vazeb, jež se realizují v určitém vymezeném prostoru. Zónu lze vymezit typologicky (kompaktní zástavba), funkčně (obytná zóna), historicky (zastoupení historických objektů). Podle převahy funkcí lze dělit zóny na monofunkční (převládá jedna funkce), polyfunkční (převládají dvě nebo více výrazných funkcí), smíšené (žádná z několika zastoupených funkcí není mimořádně výrazná). (Zásady a pravidla územního plánování. Názvosloví. Brno: VÚVA, 1979.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Dosavadní praxe územního plánování, založená na zákonu č. 50/1976 Sb. (stavební zákon), vymezovala zónu jako základ územně plánovací dokumentace pro nejvyšší stupeň územního celku. Zóna byla určena jako prostorově ucelená část obce nebo krajinného celku, která byla charakteristická specifickým určujícím znakem, zpravidla funkcí nebo polohou. Za zónu bylo také považováno území malé obce, např. vesnice. Novela stavebního zákona č. 83/1998 Sb. pojem „zóna“ nepoužívá, proto může být použit v obecném smyslu nebo specificky v blíže určujících vazbách - např. městská památková zóna.

Česko-rakousko-slovenská příručka územně plánovací terminologie. Hannover: Akademie für Raumforschung und Landesplanung, 2000. (Českou část zpracoval ÚÚR Brno.)

* Část území města (aglomerace), zpravidla vymezená podle zvoleného kritéria, jež zdůrazňuje určitou homogenitu prostorových, funkčních, historických aj. parametrů, zařízení a vlastností, případně specifických vazeb, jež se realizují v určitém vymezeném prostoru. Lze ji vymezit typologicky

(zóna kompaktní zástavby), f u n k č n ě (zóna obytná, průmyslová, dopravní), h i s t o r i c k y (podle zastoupení historických objektů). Podle převahy funkcí lze zóny dělit na :

- monofunkční, s výraznou převahou jedné funkce,
- polyfunkční, s dvěma nebo více výraznými funkcemi,
- smíšené, v nichž žádná z několika zastoupených funkcí není výrazná.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

* Ucelená část sídelního útvaru, zejména část průmyslová, obytná, centrální a historická nebo část rekreačního nebo krajinného celku, případně území malého sídelního útvaru.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Zóna obytná

Definice dle jiných právních předpisů

(1) Obytná zóna je zastavěná oblast, jejíž začátek je označen dopravní značkou "Obytná zóna" a konec je označen dopravní značkou "Konec obytné zóny".

(3) V obytné a pěší zóně smejí chodci užívat pozemní komunikaci v celé její šířce. Hry dětí na pozemní komunikaci jsou dovoleny jen v obytné zóně.

(5) V obytné zóně a pěší zóně smí řidič jet rychlostí nejvýše 20 km.h-1. Přitom musí dbát zvýšené ohleduplnosti vůči chodcům, které nesmí ohrozit; v případě nutnosti musí zastavit vozidlo. Stání je dovoleno jen na místech označených jako parkoviště.

(6) Za účelem organizování dopravy může obec v obecně závazné vyhlášce obce vydané v přenesené působnosti vymezit místní komunikace nebo jejich úseky v obytné zóně, které nelze užít ke stání nákladního vozidla nebo jízdní soupravy.

(7) V obytné zóně a pěší zóně musí chodci umožnit vozidlům jízdu. To platí i pro děti hrající si v obytné zóně.

Zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů, § 39 odst. 1-7.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Obytná zóna je oblast, ve které pobytová funkce značně převládá nad funkcí dopravní, ohraničená dopravním značením, ve které je umožněn pohyb chodců, cyklistů a motorových vozidel ve společném prostoru za stanovených podmínek.

Obytná zóna se skládá z jedné či více obytných ulic a zklidněných ploch. Optimálním řešením obytné zóny je, skládá-li se pouze ze stavebně upravených obytných ulic a zklidněných ploch.

Obytné zóny jsou zpravidla situovány v obytných souborech mimo obchodní centra měst.

Bartoš, Luděk. Navrhování obytných zón: Technické podmínky. Praha: Ministerstvo dopravy a spojů, 1998.

Ucelená část sídelního útvaru vymezená terénními nebo funkčními hranicemi a sloužící převážně bydlení. Zahnuje obytnou část, stavby občanského vybavení, sítě místních komunikací, rozvodné sítě a zeleň, eventuálně i jiné funkce menšího rozsahu nenarušující funkci bydlení.

Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Jedna nebo více zklidněných komunikací (zejména v obytných souborech) s přímou dopravní obsluhou objektů za stanovených podmínek provozu. (ČSN 73 6110 - Projektování místních komunikací.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Zóna pěší

Definice dle jiných právních předpisů

(2) Pěší zóna je oblast, jejíž začátek je označen dopravní značkou "Pěší zóna" a konec je označen dopravní značkou "Konec pěší zóny".

(3) V obytné a pěší zóně smejí chodci užívat pozemní komunikaci v celé její šířce. Hry dětí na pozemní komunikaci jsou dovoleny jen v obytné zóně.

(4) Do pěší zóny je povolen vjezd jen vozidlům vyznačeným ve spodní části dopravní značky.

(5) V obytné zóně a pěší zóně smí řidič jet rychlostí nejvýše 20 km.h-1. Přitom musí dbát zvýšené ohleduplnosti vůči chodcům, které nesmí ohrozit; v případě nutnosti musí zastavit vozidlo. Stání je dovoleno jen na místech označených jako parkoviště.

(7) V obytné zóně a pěší zóně musí chodci umožnit vozidlům jízdu. To platí i pro děti hrající si v obytné zóně.

Zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů, § 39 odst. 1-7.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Jedna nebo více zklidněných komunikací obchodního nebo historického jádra města s možností připuštění obslužné motorové dopravy za stanovených podmínek provozu. (ČSN 73 6110 - Projektování místních komunikací.)

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Část komunikační sítě sídelního útvaru vyhrazená zcela nebo převážně chodcům. Vytváří významný společenský prostor. Zpravidla se zřizuje na území největšího pěšího provozu, zejména v centrální a historické zóně sídelního útvaru. Její atraktivitu má zvýrazňovat výtvarné vybavení prostoru, které musí být v souladu s režimem dopravy, daným především způsobem zásobování. Pěší zóna může zahrnovat i vnitřní prostory budov nebo bloků a může být případně zastřešena. Její koncepce musí být součástí celkové koncepce řešení pěšího provozu v sídelním útvaru.

Zásady a pravidla územního plánování: Názosloví. Bmo: VÚVA, 1983.

Zóna průmyslová

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Průmyslovou zónou se v tomto Programu rozumí ucelené souvislé území přibližně obdélníkového tvaru, vymezené v závazné části schváleného územního plánu velkého územního celku či schváleného územního plánu obce jako území současně zastavěné převážně objekty pro průmyslovou výrobu, obchod, služby nebo jako zastavitelné území vhodné převážně pro umísťování průmyslové výroby, obchodu, služeb. Nejednalo-li se o průmyslovou zónu připravovanou pro vážného nebo významného investora, musí její výměra činit alespoň 10 ha, jednalo-li se o projekt realizovaný v nezastavěném území, nebo alespoň 5 ha, jednalo-li se o projekt realizovaný v zastavěném, ale nevyužívaném území. Za průmyslovou zónu se v tomto Programu považuje též území, na kterém lze umísťovat objekty pro průmyslovou výrobu, obchod a služby na základě pravomocného rozhodnutí o umístění stavby. Průmyslovou zónou se rozumí též území určené pro vědeckotechnický park.

Víndenman, Petr: Pravidla Programu na podporu rozvoje průmyslových zón. Praha: 2005.

Zóna průmyslová strategická

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Strategickou průmyslovou zónou se v tomto Programu rozumí:

- (i) průmyslová zóna o výměře nejméně 200 ha stanovená usnesením Vlády ČR na základě vyhledávací studie pořízené určenou organizací, příp. na základě jiného dokumentu strategické povahy (ÚP VÚC, ÚP obce apod.);
- (ii) průmyslová zóna o výměře nejméně 100 ha realizovaná v zastavěném ale nevyužívaném území a stanovená správcem programu na základě vyhledávací studie pořízené určenou organizací, příp. na základě jiného dokumentu strategické povahy (ÚP VÚC, ÚP obce apod.);
- (iii) průmyslová zóna připravovaná pro strategického investora.

Víndenman, Petr: Pravidla Programu na podporu rozvoje průmyslových zón. Praha: 2005.

Zóna příměstská

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Též „zájmová oblast města“. Území vně městského obvodu, které má silné vazby s městem a o které město projevuje eminentní zájem. Užší příměstská zóna je charakteristická typem příměstského osídlení, jsou do ní i vysunuty některé městské funkce. Širší příměstská zóna je využita pro speciální zemědělskou výrobu, těžbu stavebních hmot atd., tvoří však často též rekreační zázemí města, obsahuje zdroje pitné vody apod. (Krásný, Jan: *Názvosloví urbanismu*. 1976.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Návosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Zóna výrobní

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Část území, zahrnující zóny pro průmyslovou výrobu, zemědělskou výrobu, zóny pro skladové obvody, okrsky a objekty. (Zásady a pravidla územního plánování. Návosloví. Bmo: VÚVA, 1979.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Návosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Zóny národních parků a chráněných krajinných oblastí

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Metody a způsoby ochrany národních parků a chráněných krajinných oblastí jsou odstupňovány na základě členění území zpravidla do tří zón. Nejprůběžnější režim je stanoven pro I. zónu, jednotlivé zóny vymezuje orgán ochrany přírody po projednání s dotčenými ústředními orgány státní správy, okresními úřady a obcemi.

Braniš, Martin a kol.: Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Zpracování a zpracovatel územně plánovací dokumentace 2024

Anglický překlad

Planning Documentation Making

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

Vybrané činnosti, jejichž výsledek ovlivňuje ochranu veřejných zájmů ve výstavbě, může vykonávat pouze fyzická osoba, která získala oprávnění k jejich výkonu podle jiného právního předpisu. Vybranými činnostmi jsou

a) zpracování územně plánovací dokumentace, územní studie a projektové dokumentace
Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 155, písm. a).

Definice dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

* Vybrané činnosti, jejichž výsledek ovlivňuje ochranu veřejných zájmů ve výstavbě, mohou vykonávat pouze fyzické osoby, které získaly oprávnění k jejich výkonu podle zvláštního právního předpisu. Vybranými činnostmi jsou projektová činnost ve výstavbě, kterou se rozumí zpracování územně plánovací dokumentace, územní studie, dokumentace pro vydání územního rozhodnutí a pro uzavření veřejnoprávní smlouvy nahrazující územní rozhodnutí a projektové dokumentace podle odstavce 2, a odborné vedení provádění stavby nebo její změny.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 158 odst. 1.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

* Zpracování územně plánovací dokumentace je projektová činnost, která se považuje za vybranou činnost ve výstavbě (stavební zákon č. 50/1976 Sb., § 46a /3/).

· Vybrané činnosti ve výstavbě mohou vykonávat pouze fyzické osoby, které získaly oprávnění k této činnosti podle zákona o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě.

· Projektant odpovídá za správnost a úplnost konceptu řešení a návrhu územně plánovací dokumentace. Projektant je povinen přizvat ke zpracování dílčích částí projektové dokumentace další oprávněné projektanty s příslušnou specializací, není-li způsobilý některou část projektové dokumentace zpracovat sám.

Zpracovatel je právnická nebo fyzická osoba, která zpracovává územně plánovací dokumentaci a územně plánovací podklady na základě smlouvy.

Česko-rakousko-slovenská příručka územně plánovací Česko-rakousko-slovenská příručka územně plánovací terminologie. Hannover: Akademie für Raumforschung und Landesplanung, 2000. (Českou část zpracoval ÚÚR Bmo.)

* Zpracování územně plánovací dokumentace je proces zahrnující přípravné práce, nevyhnutelné doplnění průzkumů a rozborů, zpracování konceptu řešení a zpracování návrhu územně plánovací dokumentace. Zpracovatel je právnická nebo fyzická osoba, která zpracovává územně plánovací dokumentaci a územně plánovací podklady na základě oprávnění a smlouvy.

Česko-rakousko-slovenská příručka územně plánovací terminologie. Hannover: Akademie für Raumforschung und Landesplanung, 2000. (Českou část zpracoval ÚÚR Bmo.)

Zpracování odpadu 2021

Definice dle jiných právních předpisů

Zpracováním odpadu se pro účely tohoto zákona rozumí využití odpadu nebo odstranění odpadu zahrnující i úpravu před jeho využitím nebo odstraněním.

Zákon č. 541/2020 Sb., o odpadech, § 11, odst. 1, písm. g).

Zpráva o stavu životního prostředí 2024

Anglický překlad

State of the Environment Report

Definice dle jiných právních předpisů

Zpráva o stavu životního prostředí

(1) Vláda České republiky projednává a schvaluje zprávu o stavu životního prostředí České republiky jedenkrát za rok. Tato zpráva obsahuje zejména informace o kvalitě životního prostředí a o zátěžích, které na životní prostředí působí.

(2) Po projednání a schválení předloží vláda České republiky zprávu o stavu životního prostředí k projednání Parlamentu.

(3) Nejpozději do tří měsíců od svého schválení musí být tato zpráva zveřejněna.

Zpráva o uplatňování územního plánu 2024

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

Zastupitelstvo obce projednává a schvaluje zprávu o uplatňování územního plánu.

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 27, odst. 1, písm. e).

Definice dle prováděcích vyhlášek k zákonu č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu

* Zpráva o uplatňování územního plánu obsahuje

- a) vyhodnocení uplatňování územního plánu včetně vyhodnocení změn podmínek, na základě kterých byl územní plán vydán (§ 5 odst. 6 stavebního zákona), a vyhodnocení případných nepředpokládaných negativních dopadů na udržitelný rozvoj území,
- b) problémy k řešení v územním plánu vyplývající z územně analytických podkladů,
- c) vyhodnocení souladu územního plánu s politikou územního rozvoje a územně plánovací dokumentací vydanou krajem,
- d) prokázání nemožnosti využít vymezené zastavitelné plochy a vyhodnocení potřeby vymezení nových zastavitelných ploch podle § 55 odst. 4 stavebního zákona,
- e) pokyny pro zpracování návrhu změny územního plánu v rozsahu zadání změny,
- f) požadavky a podmínky pro vyhodnocení vlivů návrhu změny územního plánu na udržitelný rozvoj území (§ 19 odst. 2 stavebního zákona), pokud je požadováno vyhodnocení vlivů na životní prostředí nebo nelze vyloučit významný negativní vliv na evropsky významnou lokalitu nebo ptačí oblast,
- g) požadavky na zpracování variant řešení návrhu změny územního plánu, je-li zpracování variant vyžadováno,
- h) návrh na pořízení nového územního plánu, pokud ze skutečností uvedených pod písmeny a) až d) vyplývá potřeba změny, která podstatně ovlivňuje koncepci územního plánu,
- i) požadavky na eliminaci, minimalizaci nebo kompenzaci negativních dopadů na udržitelný rozvoj území, pokud byly ve vyhodnocení uplatňování územního plánu zjištěny,
- j) návrhy na aktualizaci zásad územního rozvoje.

Vyhláška č. 500/2006 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a způsobu evidence územně plánovací činnosti, ve znění pozdějších předpisů, § 15 písm. a)-j).

Zpráva o uplatňování zásad územního rozvoje 2024

Definice dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

(1) Zastupitelstvo kraje

e) projednává a schvaluje zprávu o uplatňování zásad územního rozvoje.

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 24, odst. 1, písm. e).

Definice dle prováděcích vyhlášek k zákonu č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu

Zpráva o uplatňování zásad územního rozvoje obsahuje

- a) vyhodnocení uplatňování zásad územního rozvoje včetně vyhodnocení změn podmínek, na základě kterých byly zásady územního rozvoje vydány (§ 5 odst. 6 stavebního zákona), a vyhodnocení případných nepředpokládaných negativních dopadů na udržitelný rozvoj území,
- b) problémy k řešení v zásadách územního rozvoje vyplývající z územně analytických podkladů kraje,
- c) vyhodnocení souladu zásad územního rozvoje s politikou územního rozvoje,
- d) vyhodnocení návrhů obcí na aktualizaci zásad územního rozvoje,
- e) požadavky a podmínky pro zpracování návrhu aktualizace zásad územního rozvoje, včetně požadavků na vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území, je-li vyžadováno, nebo požadavky a podmínky pro zpracování návrhu nových zásad územního rozvoje, včetně požadavků na vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území,
- f) požadavky na zpracování variant řešení,
- g) návrhy na eliminaci, minimalizaci nebo kompenzaci negativních dopadů na udržitelný rozvoj území, pokud byly zjištěny,
- h) návrhy na aktualizaci politiky územního rozvoje.

Vyhláška č. 500/2006 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a způsobu evidence územně plánovací činnosti, ve znění pozdějších předpisů, § 9 písm. a)-h).

Zprostředkování nakládání s odpady 2021

Definice dle jiných právních předpisů

Zprostředkováním nakládání s odpady se pro účely tohoto zákona rozumí zajišťování využití nebo odstranění odpadu jménem jiných osob, včetně případů, kdy nemá právnícká nebo podnikající fyzická osoba zprostředkovávající nakládání s odpady (dále jen "zprostředkovatel") tyto odpady fyzicky v držení.

Zákon č. 541/2020 Sb., o odpadech, § 11, odst. 1, písm. t).

Zpřístupňování informací

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se rozumí zpřístupňováním informací jejich poskytování jakoukoliv technicky proveditelnou formou jednotlivým právníckým nebo fyzickým osobám, jež o ně požádaly, (dále jen "žadatel"), přímé nahlížení do písemností nebo jiných souborů informací, pořizování výpisů, opisů nebo kopií žadatelem v sídle nebo v jiných prostorách povinných subjektů a informování o způsobech a metodách získání jednotlivých informací.

Zákon č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí, ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. c).

Zranitelné oblasti

Definice dle jiných právních předpisů

(1) Zranitelné oblasti jsou území, kde se vyskytují

a) povrchové nebo podzemní vody, zejména využívané nebo určené jako zdroje pitné vody, v nichž koncentrace dusičnanů přesahuje hodnotu 50 mg/l nebo mohou této hodnoty dosáhnout, nebo

b) povrchové vody, u nichž v důsledku vysoké koncentrace dusičnanů ze zemědělských zdrojů dochází nebo může dojít k nežádoucímu zhoršení jakosti vody.

(2) Vláda nařízením stanoví zranitelné oblasti a v nich upraví používání a skladování hnojiv a statkových hnojiv, střídání plodin a provádění protierozních opatření (dále jen "akční program"). Akční program a vymezení zranitelných oblastí podléhají přezkoumání a případným úpravám v intervalech nepřesahujících 4 roky. Přezkoumání se provádí na základě vyhodnocení účinnosti opatření vyplývajících z přijatého akčního programu.

Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 33 odst. 1, 2.

Ztráty na životním prostředí

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Ztráty na životním prostředí resp. právní odpovědnost za ztráty na životním prostředí je souhrnným označením pro materiální škodu na těch složkách životního prostředí, které jsou v právním slova smyslu věcmi, tak i pro materiální – ekologickou újmu (tedy pro imateriální snížení funkčních vlastností ekosystémů či jiných hodnot prostředí).

Tichá Tereza a kol.: Slovník pojmů užívaných v právu životního prostředí. 1. vydání. Praha: ABF – nakladatelství ARCH, 2004.

Zvláště chráněná část přírody

Definice dle jiných právních předpisů

Pro účely tohoto zákona se vymezují některé základní pojmy takto

h) zvláště chráněná část přírody je velmi významná nebo jedinečná část živé či neživé přírody; může jí být část krajiny, geologický útvar, strom, živočich, rostlina a nerost, vyhlášený ke zvláštní ochraně státním orgánem podle části třetí nebo páté tohoto zákona.

Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, § 3 odst. 1 písm. h).

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Je velmi významná nebo jedinečná část živé či neživé přírody; může jí být část krajiny, geologický útvar, strom, živočich, rostlina a nerost, vyhlášený ke zvláštní ochraně státním orgánem.

Braniš, Martin a kol.: Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Zvláště chráněná území

Definice dle jiných právních předpisů

Kategorie zvláště chráněných území

(1) Území přírodovědecky či esteticky velmi významná nebo jedinečná lze vyhlásit za zvláště chráněná; přitom se stanoví podmínky jejich ochrany.

(2) Kategorie zvláště chráněných území jsou

a) národní parky,

b) chráněné krajinné oblasti,

c) národní přírodní rezervace,

d) přírodní rezervace,

e) národní přírodní památky,

f) přírodní památky.

Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, § 14 odst. 1-2.

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Území přírodovědecky nebo esteticky velmi významné, chráněné právním předpisem; kategorie zvláště chráněných území jsou: národní parky, chráněné krajinné oblasti, národní přírodní rezervace, přírodní rezervace, národní přírodní památky a přírodní památky. K bližšímu určení způsobu ochrany přírody národních parků a chráněných krajinných oblastí se vymezují zpravidla čtyři, nejméně však tři zóny odstupňované ochrany přírody. (ČSN 83 9001. Sadovnictví a krajinářství. Základní odborné termíny a definice.)

Oberstein, Ivo, Cach, Jan: Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

Zvláštní oblast ochrany

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Lokalita významná pro Společenství a vyhlášená členskými státy prostřednictvím právního, správního a/nebo smluvního aktu, u které jsou pro přírodní stanoviště a/nebo populace druhů, pro něž je lokalita určena, uplatněna ochranná opatření nezbytná k jejich zachování nebo obnově ve stavu z hlediska jejich ochrany příznivém EU.

Viz směrnice Rady 92/43/EHS, o ochraně přírodních stanovišť...

Tichá Tereza a kol.: Slovník pojmů užívaných v právu životního prostředí. 1. vydání. Praha: ABF – nakladatelství ARCH, 2004.

Zvláštní odborná způsobilost (ZOZ)

Definice dle jiných právních předpisů

§ 21

Zvláštní odborná způsobilost

(1) Správní činnosti stanovené prováděcím právním předpisem zajišťuje územní samosprávný celek prostřednictvím úředníků, kteří prokázali zvláštní odbornou způsobilost. Výjimečně tyto činnosti může vykonávat i úředník, který nemá zvláštní odbornou způsobilost,

a) nejdéle však po dobu 18 měsíců od vzniku pracovního poměru úředníka k územnímu samosprávnému celku nebo ode dne, kdy začal vykonávat činnost, pro jejíž výkon je prokázání zvláštní odborné způsobilosti předpokladem, nebo

b) splňuje-li podmínky stanovené v § 34 odst. 1 nebo v § 43 odst. 10.

(2) Zvláštní odborná způsobilost se ověřuje zkouškou a prokazuje osvědčením. Úředník je povinen prokázat zvláštní odbornou způsobilost k výkonu správních činností stanovených prováděcím právním předpisem do 18 měsíců od vzniku pracovního poměru k územnímu samosprávnému celku nebo ode dne, kdy začal vykonávat činnost, pro jejíž výkon je prokázání zvláštní odborné způsobilosti předpokladem.

(3) Zvláštní odborná způsobilost zahrnuje souhm znalostí a dovedností nezbytných pro výkon činností stanovených prováděcím právním předpisem. ZOZ má obecnou a zvláštní část. Obecná část zahrnuje znalost základů veřejné správy, zvláště obecných principů organizace a činnosti veřejné správy, znalost zákona o obcích, zákona o krajích, zákona o hlavním městě Praze a zákona o správním řízení, a schopnost aplikace těchto znalostí. Zvláštní část zahrnuje znalosti nezbytné k výkonu správních činností stanovených prováděcím právním předpisem, zvláště znalost působnosti orgánů územní samosprávy a územních správních úřadů vztahující se k těmto činnostem, a schopnost jejich aplikace.

(4) Jestliže úředník vykonává 2 nebo více správních činností stanovených prováděcím právním předpisem

a) v obci, kde nejsou zřízeny alespoň 2 odbory obecního úřadu nebo kde není zřízen pověřený obecní úřad, je povinen prokázat zvláštní odbornou způsobilost jen pro 1 správní činnost, kterou určí vedoucí úřadu,

b) v jiných případech než uvedených v písmenu a), je povinen prokázat zvláštní odbornou způsobilost pro každou jím vykonávanou správní činnost; u druhého a u dalších ověření se zkouška vykoná jen ze zvláštní části.

(5) Územní samosprávný celek je povinen přihlásit úředníka, který vykonává správní činnosti stanovené prováděcím právním předpisem, k vykonání zkoušky do 6 měsíců od vzniku pracovního poměru úředníka k územnímu samosprávnému celku nebo do 3 měsíců ode dne, kdy úředník začal vykonávat správní činnost, pro jejíž výkon je prokázání zvláštní odborné způsobilosti předpokladem. Prováděcí právní předpis upraví způsob přihlašování ke zkoušce, náležitosti přihlášky, způsob a průběh zkoušky a náležitosti osvědčení.

(6) Vedoucí úředník, který řídí úředníky vykonávající správní činnosti stanovené prováděcím právním předpisem, prokazuje zvláštní odbornou způsobilost z obecné části a ze zvláštní části alespoň pro jednu ze správních činností stanovených prováděcím právním předpisem, vykonávaných jím řízenými úředníky, určenou vedoucím úřadu.

(7) Vedoucí úřadu je povinen prokázat ZOZ jen z obecné části.

§ 34

(1) Na žádost úředníka nebo územního samosprávného celku ministerstvo vydá osvědčení o uznání rovnocennosti vzdělání nebo jeho části získaného úředníkem v jiném studijním programu, než který je stanoven prováděcím právním předpisem, nebo vzdělání získaného v jiném oboru, popřípadě kurzu, pokud žadatel prokáže, že obsah a rozsah vzdělávání, o jehož uznání se žádá, jsou rovnocenné příslušnému vzdělávacímu programu pro prohlubování kvalifikace podle tohoto zákona nebo jeho části.

§ 43

(10) Úředník, jemuž do 31. 12. 2007 vznikne nárok na starobní důchod, prokazuje ZOZ jen tehdy, jestliže o to sám požádá. Vedoucí úředník, jemuž do 31. 12. 2007 vznikne nárok na starobní důchod, se účastní vzdělávání vedoucích úředníků jen tehdy, jestliže o to sám požádá.

Zákon č. 312/2002 Sb., o úřednících územních samosprávných celků a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Zvláštní odbornou způsobilost (ZOZ), která je ověřována zkouškou, je povinen úředník prokázat k výkonu vybraných správních činností, které jsou stanoveny zvláštním zákonem. Zahrnuje soubor znalostí a dovedností a dělí se na část obecnou a zvláštní, přičemž obecná zahrnuje znalost základů

veřejné správy a správního řízení a zvláštní pak znalost působností příslušného územního orgánu samosprávy včetně zvláštních zákonů vztahujících se k výkonu konkrétních správních činností.

Brůna, Miroslav aj.: *Veřejná správa v České republice (online). Druhé rozšířené vydání. Praha: Ministerstvo vnitra ČR, 2005. (cit. 10. 10. 2006).*

Zvláštní požadavky na umístování staveb 2024

Definice dle prováděcích vyhlášek k zákonu č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu

* Zvláštní požadavky na umístování staveb

(1) Rozvodná energetická vedení a vedení elektronických komunikací se v zastavěném území obcí umísťují pod zem.

(2) U staveb pro shromažďování většího počtu osob, staveb pro obchod, staveb ubytovacích zařízení, staveb pro výrobu a skladování a zemědělských staveb se musí zajistit prostor pro příjezd těchto vozidel pro zásobování a prostor pro stání vozidel při nakládání a vykládání.

(3) Garáže, odstavná a parkovací stání zejména pro nákladní automobily, autobusy, traktory a jiné dopravní prostředky se umísťují mimo plochy bydlení, rekreace, občanského vybavení, smíšené obytné, kromě staveb garáží, odstavných a parkovacích ploch pro ně určených v uzavřených prostorech zemědělských staveb a kromě odstavných a parkovacích stání pro speciální automobily policejní, požární techniky, lékařské pomoci, automobily obytné a obytné přívěsy, pokud tomu nebrání omezení vyplývající ze zvláštních předpisů.

(4) Servisy, opravy a čerpací stanice pohonných hmot včetně zařízení pro manipulaci s nimi, zejména překladiště, stáčírny, mycí rampy, odpařovací stanice, další stavby, zejména dílny, sklady, nádrže topných olejů, sběry, skládky, ve kterých dochází k manipulaci s látkami, které mohou ohrozit povrchové nebo podzemní vody, například jedovaté a žíravé látky, radioaktivní látky, se nesmí umísťovat v ochranných pásmech I. a II. stupně vodních zdrojů sloužících pro zásobování pitnou vodou, v ochranných pásmech prvního stupně nebo v užším prozatímním ochranném pásmu přírodních léčivých zdrojů anebo zdrojů přírodních minerálních vod stolních.

(5) Čerpací stanice pohonných hmot se umísťují mimo plochy bydlení, rekreace a veřejných prostranství.

Vyhláška č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území, ve znění pozdějších předpisů, § 24 odst. 1-5.

Zvláštní rybochovné zařízení 2021

Definice dle jiných právních předpisů

zvláštním rybochovným zařízením sádky, rybí líhně, příkopové rybníčky, jiné vodní nádrže nebo chovná zařízení,

Zákon č. 99/2004 Sb., o rybníkářství, výkonu rybářského práva, rybářské stráží, ochraně mořských rybolovných zdrojů a o změně některých zákonů (zákon o rybářství), § 2 písm. d).

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Zvláštní zásahy do zemské kůry

Definice dle jiných právních předpisů

(1) Zvláštními zásahy do zemské kůry se podle tohoto zákona rozumí zřizování, provoz, zajištění a likvidace zařízení pro

a) uskladňování plynů nebo kapalin v přírodních hominových strukturách a v podzemních prostorech (podzemní zásobníky plynů a kapalin),

b) ukládání radioaktivních a jiných odpadů v podzemních prostorech, c) průmyslové využívání tepelné energie zemské kůry s výjimkou tepelné energie vody vyvedené na povrch.

(2) Na zvláštní zásahy do zemské kůry včetně vyhledávání a průzkumu prováděného pro tyto účely se vztahují přiměřeně ustanovení § 11, 16, 17, 18, 23, 32, 33 a § 36 až 39.

(3) Podzemní prostory, které vzniknou zvláštními zásahy do zemské kůry, se považují za důlní díla.

(4) Podrobnosti o zřizování, provozu, zajištění a likvidaci zařízení pro zvláštní zásahy do zemské kůry stanoví Český báňský úřad obecně závazným právním předpisem.

Zákon č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 34 odst. 1-4.

Žadatel

Definice dle jiných nepublikovaných návrhů

Žadatel je ten kdo podává žádost o vydání územního rozhodnutí. Předpokládá se, že žadatel má k předmětnému pozemku nebo stavbě vlastnické nebo jiné právo opravňující jej využít pozemek pro navrhovaný účel. Pokud toto právo nemá, je k rozhodnutí o umístění stavby na pozemku, žádost na využití takového pozemku, či o dělení nebo scelování pozemků třeba souhlasu vlastníka tohoto pozemku (s výjimkou vyvlastnění a ve zvláštních případech uvedených v zákoně).

Žadatel může být i správní úřad v případech ochrany veřejného zájmu podle zvláštních předpisů.

Ústav územního rozvoje. Brno, 2002.

Žádost o povolení záměru domu pro dostupné nájemní bydlení 2024

Definice ze stavebního zákona

Není-li stavebníkem obec, je součástí žádosti o povolení záměru domu pro dostupné nájemní bydlení také plánovací smlouva o dostupném nájemním bydlení, jejíž stranou je obec, na jejímž území má být záměr uskutečněn, a která obsahuje

- a) závazek stavebníka poskytovat od právní moci kolaudačního rozhodnutí, kterým se povoluje užívání domu pro dostupné nájemní bydlení, nejméně 20 let alespoň 80 % podlahové plochy sloužící bydlení pro dostupné nájemní bydlení podle zákona o Státním fondu podpory investic,
- b) závazek stavebníka, že po dobu trvání plánovací smlouvy o dostupném nájemním bydlení bez souhlasu obce bytový dům nezatíží ani nezciží,
- c) sjednání výše dostupného nájemného a způsob jeho navyšování v souladu se zákonem o Státním fondu podpory investic,
- d) ujednání o době trvání plánovací smlouvy, která nesmí skončit před uplynutím 20 let od právní moci kolaudačního rozhodnutí, kterým se povoluje užívání domu pro dostupné nájemní bydlení,
- e) závazek stavebníka umožnit kontrolu povinností vyplývajících z plánovací smlouvy o dostupném nájemním bydlení,
- f) závazek stavebníka uhradit smluvní pokutu ve výši dvanásobku maximálního měsíčního dostupného nájemného za 1 m² vynásobeného počtem m² podlahové plochy domu pro dostupné nájemní bydlení, za porušení jakéhokoli závazku vyplývajícího z plánovací smlouvy ve vztahu k poskytování dostupného nájemního bydlení, a to za každé jednotlivé porušení, nesjedná-li si smluvní strany smluvní pokutu vyšší.

(2) Stavební úřad při povolení záměru domu pro dostupné nájemní bydlení ověří, zda plánovací smlouva obsahuje ujednání podle odstavce 1 písm. a), b) a d).

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 201.

Železniční dráha celostátní 2017

Definice dle jiných právních předpisů

(1) Železniční dráhy se z hlediska významu, účelu a technických podmínek, stanovených prováděcím předpisem, člení do jednotlivých kategorií. Dráha celostátní je dráha, která slouží mezinárodní a celostátní veřejné železniční dopravě a je jako taková označena.

(2) O zařazení železniční dráhy do příslušné kategorie dráhy a o změnách tohoto zařazení rozhoduje drážní správní úřad.

Zákon č. 266/1994 Sb., o dráhách, ve znění pozdějších předpisů, § 3 odst. 1 písm. a) odst. 2.

Železniční dráha místní 2017

Definice dle jiných právních předpisů

(1) Železniční dráhy se z hlediska významu, účelu a technických podmínek, stanovených prováděcím předpisem, člení do jednotlivých kategorií.

Dráha místní je dráha místního významu oddělená od celostátní nebo regionální dráhy.

Dráha je oddělená, umožňuje-li přesun drážního vozidla na jinou dráhu jen s použitím zvláštního technického zařízení nebo slouží-li výhradně provozování neveřejné osobní drážní dopravy, osobní drážní dopravy pro potřeby cestovního ruchu nebo provozované historickými vlaky.

(2) O zařazení železniční dráhy do příslušné kategorie dráhy a o změnách tohoto zařazení rozhoduje drážní správní úřad.

Zákon č. 266/1994 Sb., o dráhách, ve znění pozdějších předpisů, § 3 odst. 1 písm. c) odst. 2.

Železniční dráha regionální 2017

Definice dle jiných právních předpisů

Kategorie železničních drah

(1) Železniční dráhy se z hlediska významu, účelu a technických podmínek, stanovených prováděcím předpisem, člení do jednotlivých kategorií.

Dráha regionální, již je dráha regionálního nebo místního významu, která slouží veřejné železniční dopravě a je zaústěná do celostátní nebo jiné regionální dráhy.

(2) O zařazení železniční dráhy do příslušné kategorie dráhy a o změnách tohoto zařazení rozhoduje drážní správní úřad.

Zákon č. 266/1994 Sb., o dráhách, ve znění pozdějších předpisů, § 3 odst. 1 písm. b) odst. 2.

Železniční koridor 2021

Anglický překlad

Railway(s)

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Železniční koridor je mezinárodní dálková evropská železniční trať, která by měla sloužit k rychlé přepravě cestujících i nákladů. Železniční koridory byly vytyčeny na II. Panevropské dopravní konferenci v roce 1994.

Pásková, Martina - Zelenka, Josef. Výkladový slovník cestovního ruchu. Praha: MMR, 2002.

Definice dle Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, doporučená jako hlavní

Vybraná část železniční infrastruktury, která splňuje stanovené parametry (rychlost, prostorová průchodnost, požadovaná kapacita, vybavení tratí takovým technologickým zařízením, jež zajišťuje plnou bezpečnost provozu). Význam koridoru může být mezinárodní (tranzitní železniční koridor) či republikový.

Asociace pro urbanismus a územní plánování. ČR 2020.

Železniční přejezd 2017

Definice dle jiných právních předpisů

Železniční přejezd je místo, kde se úrovně kříží pozemní komunikace se železnicí, popřípadě s jinou dráhou ležící na samostatném tělese, a označené příslušnou dopravní značkou.

Zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů, § 2 písm. bb).

Životní cyklus produktu 2016

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Fáze, jimiž prochází výrobek nebo služba při zavádění na trh a po dobu existence na trhu. Typickými fázemi jsou: vývoj produktu – zavádění produktu na trh – zralost – pokles (snižování tržeb) a alternativně inovace produktu, nebo další pokles a nakonec stažení produktu z trhu. Každá fáze vyžaduje jiné postupy marketingu.

Koncepce státní politiky cestovního ruchu v České republice na období 2014 – 2020, MMR 2013.

Životní prostředí 2020

Anglický překlad

Environment

Definice dle jiných právních předpisů

Životním prostředím je vše, co vytváří přirozené podmínky existence organismů včetně člověka a je předpokladem jejich dalšího vývoje. Jeho složkami jsou zejména ovzduší, voda, hominy, půda, organismy, ekosystémy a energie.

Zákon č. 17/1992 Sb., o životním prostředí, ve znění pozdějších předpisů, § 2.

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Vše, co vytváří přirozené podmínky existence organismů včetně člověka a je předpokladem jejich dalšího vývoje. Jeho složkami jsou zejména ovzduší, voda, půda, hominy, organismy, jejich komplexy (populace, společenstva, ekosystémy) a energie (definice dle zákona č. 17/1992 Sb.). Významnými součástmi prostředí jsou i procesy v něm probíhající, např. přirozené cykly látek (uhlíku, kyslíku, dusíku, síry, fosforu, vody...) i tzv. životodárné systémy, jako je klima, ozónová vrstva, přirozený skleníkový jev (viz skleníkový jev, ozonoféra), přirozená fertilita půd, zabezpečená fyzikálními a chemickými vlastnostmi půd a půdními organismy (edafonem) atd. Pro člověka jsou součástí životního prostředí též sociální, kulturní, ekonomické, politické a pracovní podmínky.

Braniš, Martin a kol.: Výkladový slovník vybraných termínů z oblasti ochrany životního prostředí a ekologie. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 1999.

Životní prostředí neboli environment je podle zákona č. 17/1992 Sb., o životním prostředí, vše, co vytváří podmínky existence organismů, včetně člověka, a je předpoklad jejich dalšího vývoje. Složkami životního prostředí jsou zejména ovzduší, voda, hominy, půda, organismy, ekosystémy a energie. Ochrana životního prostředí zahrnuje činnosti, jimiž se předchází znečišťování nebo poškozování životního prostředí, nebo se toto znečišťování nebo poškozování omezuje a odstraňuje. Zahrnuje ochranu jeho jednotlivých složek, druhů organismů nebo konkrétních ekosystémů a jejich vzájemných vazeb, ale i ochranu životního prostředí jako celku. Poškození životního prostředí je zhoršování jeho stavu znečišťováním nebo jinou lidskou činností nad míru stanovenou právními předpisy. Znečišťování životního prostředí je vnášení takových fyzikálních, chemických nebo biologických činitelů do životního prostředí v důsledku lidské činnosti, které jsou svou podstatou nebo množstvím cizorodé pro dané prostředí. Přípustnou míru znečišťování životního prostředí určují mezní hodnoty, stanovené právními předpisy; tyto hodnoty se stanoví v souladu s dosaženým stavem poznání tak, aby nebylo ohrožováno zdraví lidí a aby nebyly ohrožovány další živé organismy a ostatní složky životního prostředí. Mezní hodnoty musejí být stanoveny s přihlédnutím k možnému kumulativnímu působení nebo spolupůsobení znečišťujících látek a činností.

Matějka, Vladimír; Mokřý, Jan: *Slovník pojmů ve výstavbě. Doporučený standard. Metodická řada DOS M 01.01. Praha: Informační centrum České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, 2000.*

Životní prostředí je část světa, s níž je člověk ve vzájemné interakci, kterou využívá, mění a které se sám přizpůsobuje (UNESCO 1968); *Meteorologický slovník, 2020 [cit. 16. 11. 2020]. Dostupné z URL: < <http://slovník.cmes.cz/vyklad/cs/p> >.*

Životní prostředí je soubor abiotických (přírodních neživých), biotických (přírodních živých) a socio-ekonomických (člověkem vytvořených) prvků, které člověka obklopují, které mu poskytují základní životní potřeby a ve kterých pracuje a odpočívá (J. Demek 1977). *Meteorologický slovník, 2020 [cit. 16. 11. 2020]. Dostupné z URL: < <http://slovník.cmes.cz/vyklad/cs/p> >.*

Vše, co vytváří přirozené podmínky existence organismů včetně člověka a je předpokladem jejich dalšího vývoje. Jeho složkami jsou zejména ovzduší, voda, hominy, půda, organismy, ekosystémy a energie. *Pásková, Martina - Zelenka, Josef. Výkladový slovník cestovního ruchu. Praha: MMR, 2002.*

Soubor všech složek vnější materiální reality, které jsou (nebo mohou být) ve vztahu bezprostředního přímého působení (interakce) s uvažovaným společenským subjektem, tj. člověkem. *Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.*

* Životní prostředí je souhrn materiálních a psychických hodnot prostoru obývaného člověkem, jehož ochrana a tvorba je v zájmu společnosti. *Krásný, Jan: Názvosloví urbanismu. 1976.*

Životní styl - způsob života

Anglický překlad

Life Style

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Způsob života jednotlivce, skupiny osob nebo sociální skupiny (rodina) charakteristický hmotnými i nehmotnými podmínkami existence, metodami a podmínkami práce, povahou zdrojů, formami bydlení, chováním v určitých situacích a rolích, sociálními vztahy, preferencemi, žebříčkem hodnot, formou spotřeby zboží a služeb, způsobem trávení volného času, vztahem k životnímu prostředí. *Pásková, Martina - Zelenka, Josef. Výkladový slovník cestovního ruchu. Praha: MMR, 2002.*

* Souhrn životních projevů a činností, jimiž lidé uspokojují své potřeby, využívají hmotné podmínky existence a vstupují do společenských vztahů v poměrech typických pro danou společensko ekonomickou formaci a jimiž význačné sociální skupiny (třídy, vrstvy) mj. projevují svůj vztah k životnímu prostředí. *Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví. Brno: VÚVA, 1983.*

Životní úroveň

Anglický překlad

Standard Of Living / Life-Standard

Definice dle jiných právních předpisů

Každý má právo na životní úroveň přiměřenou zdraví a blahobytu jeho i jeho rodiny, čítající v to potravu, šatstvo, bydlení, lékařskou péči a nezbytné sociální služby; má právo na zabezpečení v nezaměstnanosti, v nemoci, při pracovní nezpůsobilosti, při ovdovění, v stáří nebo v ostatních případech ztráty výdělečných možností, nastalé v důsledku okolností nezávislých na jeho vůli. *Usnesení č. DE01/48 VS OSN, Všeobecná deklarace lidských práv, článek 25, odst. 1.*

Státy, smluvní strany Paktu, uznávají právo každého jednotlivce na přiměřenou životní úroveň pro něj a jeho rodinu, zahrnující v to dostatečnou výživu, šatstvo, byt, a na neustálé zlepšování životních podmínek. Smluvní státy podniknou odpovídající kroky, aby zajistily uskutečnění tohoto práva, uznávající pro dosažení tohoto cíle zásadní důležitost mezinárodní spolupráce, založené na svobodném souhlasu. *Výhláška č. 120/1976 Sb., o Mezinárodním paktu o občanských a politických právech a Mezinárodním paktu o hospodářských, sociálních a kulturních právech, článek 11 bod 1.*

Definice dle jiných publikovaných zdrojů

Průměrné podmínky pro život jednotlivce v daném státě, vztahované většinou k dostupnosti materiálních statků a měřené prostřednictvím spotřebního koše, příjmů, vlastnictví nemovitostí a předmětů dlouhodobé spotřeby, resp. jednoduše hrubým domácím produktem na jednoho obyvatele. Vhodnějším měřítkem životní úrovně je HDI, které vedle materiálních aspektů zvažuje i aspekty sociální (kvalita života). *Pásková, Martina - Zelenka, Josef. Výkladový slovník cestovního ruchu. Praha: MMR, 2002.*

Státy, které jsou smluvní stranou této úmluvy, uznávají právo osob se zdravotním postižením na přiměřenou životní úroveň pro ně a jejich rodiny, zahrnující v to dostatečnou výživu, ošacení a bydlení, a na neustálé zlepšování životních podmínek, a podniknou odpovídající kroky, aby zabezpečily a podpořily realizaci tohoto práva bez diskriminace na základě zdravotního postižení.

Sdělení MZV č. 10/2010 Sb. m. s., Úmluva o právech osob se zdravotním postižením, článek 28 bod 1.

Žumpa 2016

Definice dle jiných právních předpisů

(1) Žumpy musí být vodotěsné, bez možnosti jakéhokoli odtoku a opatřeny odvětráním. U žump musí být v případě viditelných průsaků provedena zkouška těsnosti.

Vyprazdňování žumpy musí být prováděno podle objemu akumulčního prostoru žumpy. S obsahem žumpy musí být nakládáno v souladu s jiným právním předpisem.

(2) Žumpa musí být řešena tak, aby bylo umožněno výhledové připojení stavby na kanalizaci pro veřejnou potřebu ukončenou čistírnou odpadních vod.

Vyhláška č. 268/2009 Sb., o technických požadavcích na stavby, ve znění pozdějších předpisů, § 4 odst. 1, 2.

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR
Staroměstské náměstí 6
110 15 Praha 1
Tel.: +420 224 861 111
www.mmr.gov.cz

Ústav územního rozvoje
Jakubské náměstí 3
602 00 Brno
Tel.: +420 542 423 111
www.uur.cz